Uusi Aika

Näytenumero
Joulukuu 1900

Toimisto ja konttori:
Faabianinkatu 8.
Avoinna k:lo 12—2 ja 6—½8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Taloudenhoitaja:
Viktor Kosonen.

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Irtonumero: 15 p.

Lukijalle.

Syyttä ei ole kiitetty yhdeksättätoista vuosisataa. Epäilemätöntä on, että kulunut vuosisata on matkaan saanut suuremmoisen kehityksen ei ainoastaan aineellisessa, vaan myöskin älyllisessä suhteessa.

Jos silmäilee syvemmälle, ei kuitenkaan saata olla huomaamatta myöskin tuon hyvän varjopuolia. Mainittakoon vain yksi ilmiö sekä yksityisen että yhteiskunnan henkisellä alalla, joka oli omansa herättämään levottomuutta ajattelevammissa. Tuo ilmiö oli taipumus yksinomaan kääntää huomio ilmiömaailmaan, taipumus arvostella ja tuomita pelkän aistillisen ymmärryksen näkökohdalta, samalla kuin syvemmälle käypä mietiskely, personallis-eetillinen pyrkimys suurimmaksi osaksi laiminlyötiin.

Senpä vuoksi ei ollut ihmeteltävää, että siellä täällä maailmassa nousi vastavaikutus ja että toinen toisensa jälkeen puhkesi esiin virtauksia, jotka sotivat ajan synkkiä varjopuolia vastaan. Niihin tulee etupäässä lukea ne liikkeet, jotka vaikuttavat veljellisyydenhengen ja yksilön täydellisyydenkaipuun kehittämiseksi sekä valoisampien elinehtojen luomiseksi yhteiskunnan jäsenien suurelle enemmistölle.

Uuden vuosisadan sarastaessa ei tosin voida edes väittää, että henkinen uudestasyntyminen olisi voittanut jalansijaa kaikkien sydämissä, vielä vähemmin, että sen toteutuminen ulkonaisessa maailmassa olisi suoritettu. Vielä näemme vain oireita siitä, että orastavia voimia puhkee ilmi ihmiskunnan tajunnassa, mutta samaiset voimat tulevat aikanaan luomaan ne uudet ihmiset ja ne uudet olosuhteet, joita ihmiskunta ikävöi.

Ajatus on kaikkien omaisuutta ja sen valo on loistava matalimpaan majaan yhtä hyvin kuin sivistyneen salonkiin, tuoden mukanaan sen syvemmän elämän, joka seuraa korkeimmille kysymyksille virinneen mielenkiinnon jäljissä.

Tulevaisuus on alati kultaisten toiveiden aika. Tulevaisuutta kohti käännämme luottamuksella silmämme, kun nykyhetki ei ole sellainen kuin epäitsekkäimmät aatoksemme ja puhtaimmat tunteemme sanovat meille, että sen pitäisi olla.

Kenpä ei siis tahtoisi astua niitten riviin, jotka työskentelevät noiden korkeiden ihanteiden eteen, jotka yhdeksännentoista vuosisadan renässanssi on näköpiiriimme tuonut? Arvokkaampaa tehtävää ei ole, ja „Uuden Ajan“ toivomuksena on voida palvella tuota pyrintöä.

Toimitus.

Uusi Aika

aikoo olla henkisen alan huomattavampien ilmiöiden äänenkannattajana, olletikkin aikoo lehti luoda huomiota teosoofiseen ja sille sukua oleviin liikkeisiin.

Uusi Aika aikoo edelleen luoda erityistä huomiota toisiinkiin liikkeisiin, jotka ovat kulttuurillisessa ja yhteiskunnallis-eetillisessa katsannossa mieltäkiinnittäviä, niinkuin raittius-, kasvatus-, rauhan-, työväen-, nais-, y. m. liikkeisiin.

Uusi Aika aikoo silmällä pitää huomattavampia sen omaan ohjelmaan kuuluvia ilmiöita kirjallisuuden, taiteen ja tieteen aloilla.

Uusi Aika on sisältävä alkuperäiskirjoituksia ja valittuja suomennoksia yllä luetelluissa aineissa, uutisia samoilta aloilta sekä kaunokirjallisia kyhäelmiä.

Uusi Aika aikoo käyttää arvokasta ja samalla kertaa helppotajuista kieltä eikä suinkaan käänny erityisen luokan tai erityisen puolueen puoleen; päinvastoin sen sisältö on aijottu kaikkia varten.

Uusi Aika ilmestyy joka lauvantai iltapäivällä 4 sivuisena, 6-palstaisessa koossa, tarvittaessa ilmoituslisälehtineen.

Uusi Aika maksaa tilattuna postin kautta taikka suoraan toimitukselta Smk. 4: 55 p:iä koko vuodelta, Smk. 2: 55 p:iä ½ vuodelta ja 58 p:ä kuukaudelta.

Joulukellojen soidessa.

Minä uskon yhdenvertaisuuteen, vapauteen ja veljeyteen, siihen, että meillä kaikilla on samat inhimilliset oikeudet, että korkein vapaus on siveellinen vapaus ja että lähimmäisrakkaus on ylevin inhimillinen tunne.

Mikä on yhdenvertaisuus? Ei se yhtäläisyyteen perustu. Älyn kannalta katsottuina olemme sangen erilaiset, voisi ehkä lisätä, että eroomme toisistamme siveellisessäkin suhteessa. Mutta yhdenvertaisuus on siinä, että kaikki olemme ihmisiä, että köyhimmän ja halvimman rinnassa sykkii sama sydän kuin rikkaimman ja oppineimman, että kaikki saatamme vääryydestä kärsiä ja iloita hyvästä ja oikeasta. Sentähden meillä kaikilla on samat oikeudet elämään. Jos ihminen voi tulla hyväksi ja viisaaksi, niin jokaisella on oikeus pyrkiä tietoon ja hyvyyteen. Jos ulkonaiset olosuhteet estävät muutamia sitä tekemästä, niin oikeus vaatii, että esteet poistetaan.

Mikä on vapaus? Ei se ole siinä, että yksilö saa menetellä miten hän tahtoo, vaan siinä, että yksilö tahtoo mitä yhteishyvä vaatii. Jos maailma nyt on järjestetty niin, että toinen ostaa ilonsa toisen kyynelillä, niin minä ymmärrän sen johtuvan siitä, että me ihmiset emme vielä ole siveellisesti vapaita. Sillä jos vapaita olisimme, emme tahtoisi toisen turmiota, vaan ennemmin kieltäytyisimme omasta onnestamme.

Mikä on veljeys? Ei se ole viisaitten lakipykälien määräämä yhteiskuntajärjestys eikä myöskään yleinen sopimus elää rauhassa. Vaan se on yksilön sydän, joka on kasvanut suuremmaksi kuin hänen oma itsensä, suuremmaksi kuin hänen kotinsa ja ympäristönsä. Se on lähimmäisrakkaus, joka puhkee yksilön rinnassa ja kasvaa täydellisyyteensä vain siveellisen vapauden suojelemana.

Ilman yhdenvertaisuutta ei ole vapautta, ilman vapautta ei ole veljeyttä — ja kuitenkin on veljesrakkaus kaiken lähde...

Minä uskon ihmiskunnan valoisaan tulevaisuuteen. Uskon, että kerran on koittava päivä, jolloin kaikki toisiamme rakastamme. En tiedä, mimmoiselta ilmiömaailma silloin näyttää, onko se ylen rikas ja sivistynyt, vai onko se yksinkertainen ja ihana kuin luonto, sen vain tiedän, että kun ihmisten sydämet palavat lemmestä toisiinsa, tulee kaikki muu niinkuin itsestään.

Milloinkahan se päivä valkenee? En tiedä sitä, mutta uskon, että meidän tulee työskennellä sen eteen. Jokainen valonsäde, joka karkoittaa tiedottomuuden usvat kansain ja yksilöiden mielistä, joudottaa sen tuloa. Jokainen sivistynyt ihminen, joka ymmärtää, että todellinen sivistys velvoittaa ja auttaa häntä pyrkimään siveelliseen vapauteen ja lähimmäisrakkauteen ja joka sen ymmärryksensä nojalla elää niin, että muutkin samalla lailla sivistyvät — hän jouduttaa sen päivän tuloa. Jokainen ihminen, jonka rakkaus lähimmäisiin on niin voimakas, että se innostuttaa häntä jaloon ja uhraavaiseen elämään — hän jouduttaa sen päivän tuloa.

Jospa meille kaikille selviäisi, ettei tämä elämämme ole leikkiä eikä tyhjyyttä, vaan että se on täynnä ihaninta sisältöä, kun uskallamme elää niinkuin ylevinä hetkinämme tahtoisimme. Jospa meille selviäisi, kuinka paljon saattaisimme tehdä, kuinka sivistyneet voisivat astua kansan kesken sitä palvelemaan tiedollaan — ja kansa heitä odottaa! —, kuinka rikkaat ja mahtavat voisivat antautua työskentelyyn köyhyyden ja sorron poistamiseksi — oi, kuinka heitäkin odotetaan! —, ja kuinka kaikki voisimme taistella itsekkyyttämme vastaan, pyriten vapauteen ja rakkauteen...

Jospa ymmärtäisimme, kuinka onnelliset silloin olisimme.

Pekka Ervast.

„Minä pidän sanani kuninkaalle ja valani Jumalalle.“

Keisari Wilhelmin jäähyväissanojen joukossa, jotka hän Bremerhafenissa lausui Kiinaan matkustaville joukkoilleen, olivat seuraavat:

„Jos pääsette vihollisten kimppuun, niin tietäkää: armoa ei anneta, vankeja ei viedä; aseitanne käyttäkää sillä tavoin, että läpi vuosituhannen kukaan kiinalainen ei uskalla karsain silmin saksalaista katsoa.“ —

Niiden puheitten joukossa, joilla kristityn kirkon papit näinä aikoina ovat kääntyneet sotamiesten puoleen, kuuluu muudan ote hovisaarnaajan Kessler'in sanoista kaartinrykmentin rekryyteille Potsdamissa näin:

„Meidän täällä ollessa kokoontuneina, kalskuvat Idässä saksalaisten miekat, ja Saksan sotilaat puolustavat hengellään Saksan kunniata.

Todellakin, on mieltä kohottavaa näinä aikoina, että taasen verellä ja raudalla todistetaan: Minä pidän sanani kuninkaalle ja valani Jumalalle.

Ja nyt, Te nuoret rekryytit, tähän joukkoon Te nyt tulette otetuiksi sotilasvalanne kautta, lippunne liehuvat aukikäärittyinä, tykkinne seisovat koristettuina; keisarinne on keskellänne ja Jumalanne silmät katsovat hiljaa ja vakavasti Teihin. Muutamien silmänräpäysten kuluttua on valanne tunkeva läpi pilvien kolmiyhteisen ja pyhän jumalan istuimen eteen.“

Otteita muutamista saksalaisissa sanomalehdissä julkaistuista kirjeistä, joita sotilaat Kiinasta ovat lähettäneet omaisilleen Saksassa: *)

„... Minulle on nautinto niin kiinalaisia tappaa. Sillä 18:na päivänä olimme ottaneet vangiksi 80 kiinalaista, mutta niitten täytyi itse kaivaa kuoppansa itselleen .... Jokahinen kiinalainen, jonka täällä tapaamme, ammutaan tahi leikataan häneltä kaula.

„Myös ammuimme 74 boksaria. Hiuspalmikot yhteen sidottuina laahattiin he teurastuslavalle, ja 200 kivärin luotia lennätti heidän koiransielunsa parempaan maahan tuolla toisella puolella“.

* * *

„Hirvittävästi riehuivat liittouneet joukot. Miehiä, vaimoja ja lapsia kaatuili sotamiesten miekkoihin .... Kaikki asujamet, jotka eivät vielä olleet paenneet, iskettiin tai ammuttiin kuoliaaksi. Yksityiskohtia en tahdo teille kuvata, tulisitte niistä liian kiihkoihinne. 5000 boksaria on kaatunut, tuhansia kuolleita viruilee ja valuu pitkin jokea.“

* * *

„Kauheata se oli nähdä ja melkein kävi sääliksi; .. kello 5 aikaan astuimme kylään ja näimme kolme ruumista viruvan verissään. Vaimo istui kaatuneen miehensä vieressä, pieni lapsi sylissään; kaatuneen hän oli asettanut laudalle ja pannut tyynyn pään alle; hän oli aivan verinen. Kyllä se julmalta näyttää, mutta kaikkeenhan sitä tottuu.

Melkeinpä ei enään tiedä tai paremmin sanottuna unohtaa jo, että kerran on ollut ihminen.“

* * *

„Ei mitään taistelua ollut, teurastamiseksi se on kutsuttava; ketään ei säästetty, ei vaimoja eikä lapsia, kaikki tapettiin.“

* * *

„Vangitsimme 76 kiinalaista, sidoimme heidät yhteen palmikoista ja otimme heidät keskeemme. Nyt iskivät muutamat raa'at miehet armotta heihin, niin että veri kaikkialla tulvi esiin. Hirmuista se oli. Aterian jälkeen kaikki tuomittiin ammuttaviksi.“

* * *

„Miten täällä sodassa menetellään, rakas äiti, minun on mahdoton kertoa, sillä tämmöinen murhaaminen ja teurastaminen on peräti hullua ... Sunnuntai-iltapäivällä on meidän täytynyt pistää kuoliaaksi paineteillamme 7½ vankia. Se oli kauheata eikä sitä saata kuvailla semmoiseksi kun se todellisuudessa oli.“

* * *

*) Useimmat seuraavista otteista ovat lainatut aikakauskirjasta „Ethische Kultur“.

„Nyt ruvettiin murhaamaan. Hirmuista se oli. Puolessa tunnissa olen tappanut 8 miestä.“

* * *

„Meidän kompaniamme asetettiin toisen kaupunginportin luo ja kiinalaisia ajettiin toiselta puolelta takaa suoraan painettejamme vastaan. Siellä oli sekä miehiä että naisia ja lapsia ja kaikki pistettiin armotta kuoliaaksi.

Alussa käytimme pyssymperiä, koska meitä oli käsketty säästämään ampumavaroja, mutta 98 numeron kivääreissä perät niin helposti murtuvat, että oli käsketty käyttämään vain painettia ...“

* * *

Hovisaarnaja Kessler'in sanat Potsdamerrykmentin rekryyteille.

„Meidän täällä ollessa kokoontuneina, kalskuvat Idässä saksalaisten miekat, jä Saksan sotilaat puolustavat hengellään Saksan kunniata.

Todellakin on mieltä kohottavaa näinä aikoina, että taasen verellä ja raudalla todistetaan: Minä pidän sanani kuninkaalle ja valani Jumalalle.

Ja nyt, Te nuoret rekryytit, tähän joukkoon Te nyt tulette otetuiksi sotilasvalanne kautta, lippunne liehuvat aukikäärittyinä, tykkinne seisovat koristettuina; keisarinne on keskellänne ja Jumalanne silmät katsovat hiljaa ja vakavasti Teihin. Muutamien silmänräpäysten kuluttua on valanne tunkeva läpi pilvien kolmiyhteisen ja pyhän jumalan istuimen eteen.“

Niin, se on tunkenut sinne Hänen istuimensa luo, ja Aasian valitus samaten.

Yhtäkaikki on totta, että Jumalan silmä yhäti katsoo maahan hiljaa ja vakavasti. Sillä toisin se ei saata katsella, koska Hän on pyhä.

Hyvä „sivistyneille“ kansoille, että niin on. Sillä jos Hän voisi toimia vihasta, silloin ei rauta eikä veri meitä pelastaisi.

Katso, kalliita antimia me levitämme maailmaan. „Sivistystä“, „kristin uskoa“ tarjoamme heikommille kansoille. Mutta ne ovat kiittämättömiä: Aasian sadannet miljoonat meitä kiroovat, niin kuin muitten maanosain miljoonat ennen ovat tehneet.

Oi, jättäkäämme rauhaan kansa joka näyttää meitä olevan ylempänä lempeissä tavoissa, suvaitsevaisuudessa, rakkaudessa rauhaan, tosi sivistyksessä. Kylliksi kauvan olemme sitä raadelleet. Sentähden että se ei meidän tavalla ole huolinut rakentaa suuruuttaan asevoimalla.

Avatkaamme selko selälleen temppeliemme portit. Kokoontukaamme sinne Laupiuden kasvojen eteen. Rukoilkaamme uudestasyntymisen voimaa syntiin vajonneelle maailmalle.

Tehkäämme sitten työtä. Tehkäämme työtä Hengen ja Rakkauden valtakunnan eteen maan päällä, tehkäämme työtä lepäämättä.

Jean Boldt.

Ken hän oli?

Kirj. **Pekka Ervast.**

Kuinka mina olin onnellinen toissapäivänä — sellaisia ajatuksia, sellaisia tunteita! Se oli kuin ruusohohteinen unelma. Mutta vielä tänäinkin minä kuljen sen häikäisevässä valossa, melkein peljäten heräävänі tympeään todellisuuteen.

Ja senvuoksi tahdon minä panna sen muistelman paperille, että se olisi siinä ikäänkuin tunnusmerkkinä vastaisten päiväin varalle, jos unelma peittyisi unhon hautaan. Sillä muuten voisi käydä niin, että minä en enään uskoisi sen todellisuutta. Ellen tässä maailmassa enään kohtaa abotti Rafaelia, niin hän muistelossani voisi pukeutua jumalaistarun muotoon...

Se oli toissapäivänä kreivitär d'Iradiern luona. Kreivittärellä oli torstaivastaanottonsa. Niitä iltoja en milloinkaan laimiinlyö, sillä kreivitär on erinomaisen henkevä ja mielyttävä emäntä, ja hänen torstaivastaanottonsa ei ole mikään ikävä „salonki;“ päinvastoi nollaan aivan kuin perheen kesken. Vieraat ovat enimmäkseen samat: pieni seurue valistuneita miehiä ja naisia. Keskustelu koskee politiikkaa, taidetta ja kirjallisuutta, mutta enimmän kuitenkin uskontoa ja siihen liittyviä aineita. Kaikki olemme uskontoon nähden olleet epäilijöitä — tai totuuden etsijöitä, kuten olemme nimittäneet sitä, muutamat meistä ovat tutkineet hiukkasen spiritismiä, mutta siitä huolimatta emme ole saaneet ratkaistuksi elämän ongelmata..

Niinpä niin, aluksi herätti sekä hämmästystä että hauskuutta, kun kreivittäremme viime torstaina heti kokoonnuttuamme korotti äänensä ja ilmaisi:

— Tänä iltana, ystäväni, saatte tehdä uuden tuttavuuden. Me olemme nyt niin kauvan panetelleet uskontoa, me olemme nyt niin kauvan laskeneet leikkiä näkymättömän maailman salaisuuksista, etten luule kenenkään meistä pahenevan, jos nyt saamme nähdä ja puhutella ihmistä, joka harrastaa niin hyvin toista kuin toistakin — sanalla sanoen: nuorta abottia.

— Nuorta abottia — alatteko tulla jumaliseksi, rouvani? — kuului ääni joukosta, mutta kreivitär virkahti heti leikillisesti:

— Rakas parooni, jo olisi aika niin hyvin teidän kuin minunkin.

— Mutta ken se sitten on? utelivat useat tunkien emäntämme tuolin ympärille. Ja minä muistan niin hyvin salaperäisen — ja samalla naurua herättävän — ilmeen hänen kasvoissaan, kun hän kertoi historian siitä hämmästyttävästä tuttavuudesta.

— Hän on aivan nuori mies, kaksikymmentäkuusi tai kaksikymmentäseitsemän vuotias luullakseni, — sanoi hän, — hän on aivan äskettäin ilmestynyt tänne Pariisiin, ja nyt jo on hänestä liikkeellä mitä omituisimmat huhut. Hän on pyhä, mutta siitä huolimatta oppinut mies, hän puhuu kaikkia kieliä ja sanotaan olevan etevä matemaatikko. Tämä kuitenkaan ei ole parhainta — tai pahinta. Ajatelkaas, ystäväni, hän parantaa sairaita, joita lääkärit ovat heittäneet, hän harjoittaa magnetismiä, hypnotismiä ja luoja ties mitä kaikkea — niin, vieläpä hänen väitetään seurustelevan kummitusten ja henkienkin kanssa..

Viimeisiä sanoja lausuttaessa useimmat meistä eivät voineet pidättää pientä ivanaurua. Sateli sanasutkauksia ja vaikea oli eroittaa mitä sanottiin.

— Luulenpa, että kutsutte meidät spiritistiseen istuntoon, rouvani!

— Vielä vai, hän on kai noita satanistejä, jotka etsivät onneansa vetoamalla toisten tuhmuuteen ...

— Tai sano pikemmin „prinssi Lucio“ itse ...

— Joutavia! Se on varmaan joku pappiparka, joka on auttanut jonkun vanhan, rikkaan tädin epäuskon eksymyksestä ja palkinnoksi pääsee tuota pikaa kuuluisaksi. Olen nähnyt sellaista ennen ...

Minun on mahdoton muistaa mitä kaikkea sanottiin. En kuitenkaan tiedä, mikä lienee ollut syynä siihen ettei leikinlasku sinä iltana tuntunut yhtä virkistävältä kuin tavallisesti. Ainakin minusta alkoi asema käydä kiusalliseksi ja tuntui todellakin kuin jos ilma olisi kevennyt, kun herra d'Armand, jota me kaikki suuresti kunnioitimme, puuttui puheeseen. Vanha maalari, joka siihen asti oli istunut ääneti ja totisena, kysyi äkkiarvaamatta:

— Mutta tunnetteko *te* sitten hänet, rakas kreivinna?

Hänen äänessään oli nuhdetta, joka heti sai toisten naurun vaikenemaan ja pani kreivittären kohteliaasti nyökäyttäen päätään vastaamaan:

— Vakavasti puhuen, ystäväni, hän on kaikin puolin kunnioitettava ihminen. Tahdoin ainoastaan huvittaa teitä kertomalla mitä huhu tietää. Mutta minä olen todellakin itse kerran nähnyt hänet. Se oli herttuatar M:n luona. Tunnettehan hänet? se nuori leski, joka aikoo mennä luostariin — abotti Rafael oli siellä ja selitti hänelle kaunopuheliaasti, että se olisi mielettömin teko, johon hän voisi ryhtyä...

— Mitä sanottekaan! — keskeytti joku äänellä, joka ilmaisi meidän kaikkien hämmästyksen, — eikö hän sitten olekkaan katolilainen, teidän abottinne?

— Totta kai hän katolilainen on — kiiruhti emäntämme vastaamaan, — mutta sanoinhan että hän on eriskummallinen ihminen. Hän selitti herttuattarelle, että hän menettelisi pelkurimaisesti, heittämällä velvollisuutensa sisarena — tiedättehän että hänellä on pieni ihastuttava 12 vuotias sisar ...

— Juuri niin sanon minäkin — puuttui vanha maalari puheeseen, — se oli erinomaisen viisas neuvo, erilainen pappein neuvoja ylimalkaan ja ansaitsee senvuoksi sitä suurempaa tunnustusta ...

— Mutta ellen erehdy, on abotti nyt täällä, lisäsi hän kiiresti, kun askeleita kuului viereisestä huoneesta.

Siinä tuokiossa veti palvelija oviverhon syrjään ja ilmoitti:

— Abotti Rafael.

Mitä toiset ajattelivat, kun vasta saapunut vieras kävi sisään, sitä en tiedä, mutta minut valtasi äkillinen väristys, aivan kuin näkymätön kohtalo uhkaavana olisi tullut vastaani. Kerran ennen elämässäni olen kokenut samaa vavistusta — silloin kun isäni kuoli ja minulle äkkiä selveni, että uusi ajanjakso elämässäni oli alkanut. Mutta levottomuuteni tällä toisella kertaa oli jos mahdollista suurempi — vaikka lyhytaikaisempi — sillä minä en voinut selittää sen syytä.

Ja kuitenkaan nuoressa abotti Rafaelissa ei ollut mitään peljättävää. Koko hänen olentonsa hen-

Pilkkanimitys „boksariliike“, jota eurooppalaisessa sanomalehdistössä yleisesti käytetään merkitsemään eurooppalaisille vihamielistä liikettä Kiinassa, on peräti erehdyttävä. Kiinalainen nimitys on „I ho chuan“, joka merkitsee *„yhtyneiden isänmaanystävien liitto.“* Tämän liiton muodostuminen on, kuten kiinalaisolojen tarkoista tuntijoista myös *entinen Saksan lähettiläs Kiinassa*, M. v. Brandt, on huomauttanut, luonnollinen seuraus eurooppalaisten ilettävästä menettelystä kiinalaisia kohtaan eri aloilla. Me palaamme vastedes niihin syihin, jotka ovat aiheuttaneet mainitun liiton.

Tärkeä työväen- ja naiskysymys.

Kirj. **Rosina Wetterhoff.**

Mr Louis Frank, naisasian ahkera ja altis puoltaja Belgiassa, on lähettänyt eräälle täkäläiselle hengenheimolaiselleen viimeksi julkaisemansa teoksen *L'Assurance Maternelle*. Kysymys, jota siinä kosketellaan ei vielä ole päivän kysymyksenä meidän maassamme, mutta kun sillä kieltämättä on periaatteellinen merkitys voisi ehkä Mr Frank'in kirjan pääsisällyksen kertominen ja sen sovittaminen meidän oloihimme huvittaa lukijoita.

Jo muutamia kymmeniä vuosia ovat sosioloogit ja lainsäätäjät väitelleet sopivammasta tavasta, millä lainsäätämisen alalla voitaisiin suojella tehtaissa ja työpajoissa työskenteleviä naisia ennen ja jälkeen synnytyksen, ja samalla valmistaa heille tilaisuus omistaa edes muutamia viikkoja vastasyntyneen lapsen hoitoon.

Useissa maissa on kysymystä ajettu jo niin pitkälle, että on ryhdytty tuumasta toimeen. Sweitsille tulee tässä suhteessa se kunnia, että se on ottanut ensimäisen askeleen. Erüs siellä vallitseva laki 1 p:ltä tammik. 1878 säätää: „Naiset eivät pääse työhön tehtaisiin, ellei ole kulunut yhteensä kahdeksan viikkoa ennen ja jälkeen synnytyksen. — Heitä ei saa ottaa takaisin tehtaisiin ilman todistusta, että vähintäin kuusi viikkoa on kulunut synnytyksestä“.

Tämä laki, joka tarkoitukseltaan on lääpeensä humaaninen, johtaa käytännössä melkein raakamaiseen julmuuteen. Kun nim. laki säätää naistyöntekijälle kahdeksan viikkoisen levon, riistää se häneltä samalla hänen päiväpalkkansa, ja kun ei ole pidetty huolta tämän vahingon korvauksesta, tuomitsee se hänet melkein ainaiseksi armottomaan hätään. Myöskin on Sweitsissä kokemus osottanut, että sitä tarkoitusta, jota lainsäätäjät ovat ajatelleet, harvoin saavutetaan huolimatta liittoneuvoston, kantoonien hallituksen ja työntarkastajien kaikista vaivannäöistä. Useimmat tehtaitten omistajat eivät pidä mitään huolta raskaana olevista työntekijättäristään, jonka vuoksi nämä, kun ovat pakotetut tekemään työtä elättääkseen itseänsä, koettavat kiertää lainmääräyksiä ja muutama päivä synnyttämisen jälkeen etsiä työtä tehtaissa, joissa ovat tuntemattomia.

Hollanti ja Belgia (1889) sekä Englanti ja Portugali (1891) ovat seuranneet Sweitsin jälkiä, ja yhtyneet tähän humaaniseen lainsäädäntöön. Myöskin Norja on erään lain kautta v:lta 1892 tähdännyt samaan suntaan, mutta paha kyllä näiden yllämainittujen maiden tavoin pysähtynyt keskelle tietä; s. o. pakollinen poissaolo työstä on pantu käytäntöön, mutta vastaavan korvauksen, jota puolsi eräs asiaa varten asetettu lakikomitea, ei onnistunut voittaa suurkäräjien suosiota.

Sitä vastoin on saksalainen lainsäädäntö näyttänyt täysin ymmärtävänsä sen loogillisen yhteyden, joka vallitsee tehdastyökiellon ja siitä aiheutuvan vahingon oikeudenmukaisen korvaamisen välillä. Saksalainen sairauden tapauksia koskeva työväenvakuutuslaki (15 p:ltä kesäk. 1883) antaa naistyöntekijälle näet korvausta tämän kärsimästä tappiosta lainmääräämänä poissaolon aikana, joka aika on määrätty vähintäin neljäksi viikoksi synnytyksen jälkeen. Tähän toivotulla johdonmukaisudella toimeenpantuun suojelusjärjestelmään on myöskin Itävallan (1885) ja Unkarin (1884) lainsäädäntö yhtynyt. Liitteenä hajanaiseen katsaukseemme eri maiden lainsäädännöstä tässä asiassa tahdomme julkaista Mr Frank'in numerojärjestykseen asettamat „toivomukset ja periaatteet“, (Vœux et principes) jotka muodostavat lopun hänen kirjassaan L'Assurance Maternelle. Ne kuuluvat suomennettuina:

„I. Raskaana olevia naisia tulee estää ottamasta osaa tehtaan työhön kahtena viimeisenä viikkona ennen synnytystä.

II. Lapsivuoteessa olleita naisia ei saa ottaa takaisin tehtaisiin ja työpajoihin ennenkuin kuusi viikkoa synnytyksen jälkeen.

III. Synnyttäjien tulee ennen ja jälkeen synnytyksen saada osakseen erityistä hoitoa; heitä on, mitä hoitoon ja apuun tulee, katsottava sairaiden veroisiksi, ja tulee heidän niin muodoin saada työhön kykenemättömyytensä vuoksi korvausta, joka maksetaan joko sairasvakuutusrahastoista tahi erityisistä kassoista lapsivuoteen avustamista varten (caisses spéciales d'assurance maternelle).

IV. Vahingonkorvaukseen sisältyy:

1:o määrätty korvaus kultakin päivältä, joka vastaa täyttä päiväpalkkaa.

2:o kulungit lääkärinavusta ja lääkkeistä,

3:o kulungit lapsen imettämisestä ja varustuksista.

V. *A.* Sairasapu ja korvaus työhönkykenemättömyydestä annettakoon synnyttäjille siihen päivään asti, jolloin ovat täysin terveitä ja saavat palata tehtaaseen;

B. Lyhyin avustusaika olkoon kahdeksan viikkoa.

VI. Jokainen tehdas ja työpaja, joka pitää naisia työssä pitäköön erityistä luetteloa, johonka kirjoitetaan:

1:o päivämäärä, jolloin tehtaasta on poistuttu synnytyksen tähden.

2:o synnytyksen päivämäärä, jonka todistaa asianomainen siviilivirkamies, lääkäri tai kätilö.

3:o päivämäärä, jolloin tehtaaseen on palattu.

VII. Jokaiseen maakuntaan, lääniin tai departementtiin tai jokaiseen tehdasalueeseen perustettakoon:

1:o koti, johon otetaan raskaita naisia ja pieniä lapsia.

2:o lapsivuodekoti (Maternité) tarkoitettu lapsivuodenaisten eristämistä varten.

3:o majatalo parantuville, erittäinkin naistyöntekijöille, jotka ovat päässeet lapsivuodekodista ja joita koskee työkielto.

VIII. *A.* Naistyöntekijöitä tai synnyttäjiä varten perustetut sairasapurahastot antakoot yllämainittuihin laitoksiin koko summan tai jonkun osan synnyttäjän ylläpidon kustannuksista.

B. Jos laitoksessa hoidettavalla naisella on vanhempia, lapsia tai sairaaloinen mies, joita hän ylläpitää tai auttaa, antakoon apukassa vanhemmille, lapsille, tai miehelle puolet korvaussummasta koko siltä ajalta, joka kuluu lapsivuodevaimon hoitoon ja parantumiseen.

IX. *A.* Niiltä työpajoilta ja tehtailta, jotka joka päivä pitävät työssä enemmän kuin 50 naistyöntekijää vaadittakoon että perustavat lastenseimen, joka ei saa olla enempää kuin 300 metriä tehtaasta.

B. Seimi voi olla yhteinen eri tehtaissa työskenteleville naistyöntekijöille.

C. Naistyöntekijän sallittakoon aina imettää lastansa lastenseimessä.

X. Lapsivuodenaisten vakuutus perustettakoon aktuaarististen tieteenmuotojen ja periaatteiden mukaan. (On itsestään selvää, ettei nainen voisaada apua synnyttäjien apukassasta, ellei hän ole jäsen siinä ja säännöllisesti ole maksanut osansa ainakin kymmenenä kuukautena ennen synnyttämistään).

XI. Valtion rahallinen kannatus synnyttäjien ja pienten lasten turvaamiseksi perustukoon naimattomilta miehiltä otettuun veroon, joka nimenomaan tarkoittaa tällaisten erityislaitosten menojen korvaamista. (Jatk.)

Merkillinen liike.

Viime kuluneina vuosikymmeninä on useilla eri aloilla tapahtunut henkinen herätys. Uskontohistoriallinen tutkimus on kääntänyt maailman huomion alkuperäisen kristinuskon puhtaaseen siveysoppiin, ja vertaileva uskontotiede on antanut aihetta kokouksiin semmoisiin, kuin oli Chicagon uskontokongressi, johon kokoontui maailman eri uskontojen edustajia sovussa ajatuksia vaihtamaan. Toiselta puolen tuo vähitellen tieteellistä arvoa voittava yliaistillisten ilmiöiden tutkiminen on omansa poistamaan materialistiset epäilykset ihmissielun jatkuvasta elämästä kuoleman jälkeen, toiselta puolen sosialistiset aatevirtaukset huuhtovat pois vanhat ennakkoluulot sääty- ja luokkaerotuksesta ja raivaavat tietä uudelle käsitykselle rakkauden ja yhteistyön pohjalle perustetusta yhteiskunnasta.

Mutta on liike, jota ehkä voisi sanoa henkisten virtausten lipunkantajaksi, koska se osottaa kullekin niistä määrätyn paikkansa ja yhdistää ne kaikki suureksi herättäväksi voimaksi: teosoofinen liike. Tämä liike puolustaa uskontoa uskottomuutta vastaan ja uskoa yliaistilliseen tieteellistä materialismia vastaan, mutta tahtoo samalla vapaan ajattelun ja totuuden etsinnän sokean uskon sijaan; se on veljesrakkauden, suvaitsevaisuuden ja sielun sivistyksen apostoli keskellä ahdasmielisyyden ja pintapuolisen sivistyksen maailmaa.

Kun Teosoofinen Seura perustettiin New-Yorkissa vuonna 1875, piirrettiin sen tunnuslauseeksi: „ei ole uskontoa totuutta korkeampaa“ ja Seuran päätehtäväksi määrättiin perustaa yleisen veljeyden ydin, niin että jokainen rehellinen totuudenetsijä, olkoon mitä kansaa tai rotua tai uskontunnustusta tahansa, pääsisi sen jäseneksi, kunhan vain hyväksyi yleisen veljeyden aatteen, koska vapaa totuuden etsintä on mahdollinen ainoastaan veljeyden pohjalla. Totuuden etsintä tapahtuu eri tietä myöten. Toiset tutkivat vertailevaa uskontotiedettä, etenkin itämaalaista viisautta, toiset vielä tuntemattomia luonnonlakeja ja ihmisen salaisia voimia; kaikkia yhdistää usko ihmisen henkiseen kehitykseen ja hänen siveelliseen elämäntehtäväänsä.

Oltuaan pieni siemen, joka istutettiin amerikkalaiseen maaperään, on teosoofinen liike kasvanut suureksi, lehteväksi puuksi, jonka oksat luovat viileän varjonsa miltei yli koko maailman. Teosoofisia yhdistyksiä on perustettu miltei kaikkiin maihin ja niiden vaikutusvalta kasvaa kasvamistaan siveellisellä ja uskonnollisella alalla, sillä teosoofinen kirjallisuus yhä lisääntyy ja syventyy.

Vuosisata on kohta umpeen kulunut ja vasta viime aikoina on teosoofisen liikkeen vaikutus ulottunut Suomeenkin. Jos täällä paremminkin vielä kuin muualla oivallettaisiin tuon liikkeen suuremmoisuus ja herättävä voima, koituisi siitä epäilemättä kansallemme henkistä voittoa. Pieni kansa, joka ei suuria luo aineellisen edistyksen alalla, on kutsuttu syventämään omaa siveellistä tajuntaansa ja laajentamaan älyllisiä näköalojaan.

Pekka Ervast.

Teosoofisella Seuralla on nykyään lähes 500 haaraosastoa eli looshia maapallomme kaikissa äärissä. Sen pääpaikka on Adyarissa, Madrasin etukaupungissa Itä-Indiassa. Adyarissa on arvokas teosoofinen kirjasto, joka käsittää enemmän kuin 12 tuhatta teosta kaikilla kielillä, niitten joukossa lukuisia, etenkin sanskritinkielisiä käsikirjoituksia.

Näyttelyn aikana, kesäkuun lopulla, pidettiin Pariisissa muun muassa kansainvälinen teosoofinen kongressi, johon otti osaa edustajia Englannista, Hollannista, Belgiasta, Espanjasta, Italiasta, Venäjältä, Amerikasta ja Indiasta. Esitelmiä pidettiin „Vanhanajan tähtitieteestä“, ja „Ihmisen älyllisestä ja henkisestä luonnosta.“ Rouva *Annie Besant* piti esitelmiä seuraavista aineista: „Vanha ja uusi tiede“, „Teosoofisen seuran asema maailmassa„ ja „Miksi teosoofiset opit ovat tosia.“

Helsingissä on olemassa teosoofinen lainakirjasto, joka perustettiin tammikuussa v. 1897. Kirjasto käsittää noin 600 nidosta, parhaasta päästä ruotsin- ja englannin kielistä teosoofista kirjallisuutta. Se sijaitsee Uudenmaankadun 25:sä ja on avoinna yleisölle tiistaisin ja lauantaisin k:lo ½ 7—8 j. p.p.

Puhe

jonka työväen- ja raittiusasian mielenosotuskokouksessa Helsingissä 1 p. toukokuuta tänä vuonna piti Jean Boldt. *)

Kansalaiset!

Päivä, jona olemme kokoontuneet tänne, on vapautuksen päivä. Kauvan oltuaan jäitten peitossa, alkavat kevätlaineet taas karkelonsa, maa jälleen pukeutua vienoon vihreään.

Kuitenkin on olemassa meriä, meriä mahtavan aavoja, joiden jääkahleet eivät sula; laajoja maita, jotka jäävät ennalleen valkeaan kuolinvaippaansa.

Minun asianani ei voine olla kuvata Teille sitä tilaa, joka kaikissa maissa on yhteinen yhteiskunnan syvimmille kerroksille. Sillä te tiedätte että niissä yhteiskuntakerroksissa on monta, jotka tänäkin talvena ovat nähneet vilua kurjissa hökkeleissä, monta joilla ei ole ollut leipää nälkäisille lapsille — mainitakseni ainoastaan tämän seikan tosiasiain synkästä moninaisuudesta — rikkauden, arvon ja ylellisyyden vietäissä juhlia kivenheiton päässä.

Aikomukseni oli kuitenkin puhua Teille vasta heränneestä toivosta — toivosta, joka on alkanut levitä suurten kaupunkien kurjimpiin syrjäkujiin asti, vasta heränneestä toivosta, joka saa epätoivoon joutuneet miehet ja naiset nousemaan, toivosta joka antaa sorretun ja nöyryytetyn hengittää.

Tarkoitan sosialismia.

Mutta kun toivo herää raatajain joukoissa, mitä sanotaan yhteiskunnan kukkuloilla?

Kristillisen kirkkomme korkein mies, sen arkkipiispa piti muutamia päiviä sitten juhlat puolelle sadalle papille ja muille valtaa ja rikkautta omistaville miehille. Kun paisti oli syöty ja tavanmukaiset maljat juotu puhui hän herkullisen aterian kestäessä muun muassa siitä maailmankuvasta, jonka Luoja teki aikojen aamunkoitteessa. Hän kiitti nöyrimmästi niitä maallikkovieraita, jotka olivat kunnioittaneet hänen juhlaansa ja lausui lopuksi papeille muun muassa:

„Ohut on se kuori, joka ympäröi tätä maapalloa ja pidättää niitä tuhoa tuottavia elementtejä, jotka piilevät sen sisimmässä, mutta eipä ole lujempi sekään järjestelmä, joka nykyhetkenä sivistysmaissa pitää koossa vastustavia voimia. Sosialismi kulkee eteenpäin tulipunaisin lipuin, kasvaa ja järjestää rivinsä yhä enemmän, eikä ole olemassa sitä voimaa, joka voisi ohjata sen oikeaan. Yksipuoliset vaikuttimet yllyttävät tätä liikettä, mutta Suomenkansan asema on tässä suhteessa parempi kuin kenties minkään muun kansan. Lailla on maa rakennettu ja on vastakin rakennettava, emmekä me epäile ettemme voisi hillitä niitä vähäpätöisiä aineksia, mitkä meillä ovat alkaneet vaikuttaa negatiiviseen suuntaan.

Tärkeä on pappissäädyn tehtävä. Uskonnon, siveellisyyden, tiedon, taiteen ja kasvatuksen suuria aatteita on meidän lähinnä valvottava, ja me koetamme uskollisesti tehdä sen. Me toivomme vielä päivän koittaessa saavamme tuntea suurempaa iloa kuin menneinä aikoina“.

Ajatus suuntautuu näistä sanoista ja lasien helinästä siinä loistavassa juhlassa Jordanin rannoille. Emmekö melkein näe Hänen, ihmisenpojan, liikkuvan siellä viheliäisten ja sorrettuin, nälkäisten, alastomain ja spitalisten keskellä. Hänen sanansa kaikuvat meille kahden vuosituhannen takaa, peloittavina totisuudessaan:

„Minä isosin, ettekä minua ruokkineet minä janosin ettekä minua juottaneet; minä olin outo ettekä minua huoneeseen ottaneet; alastoin ettekä minua vaatettaneet; sairas ja vankina, ettekä minua oppineet“.

Veljeyden ja oikeuden tunteet ihmisten kesken ovat aikakausien kuluessa kasvaneet ja voimistuneet suurten uskontojenkin vaikutuksesta. Se näkökanta, joka on sosialismin perusteena, johtuu monessa suhteessa niistä opeista, joita puusepänpoika Galileasta saarnasi. Kun väärentämättömän kristillisyydenhenki herättää kaihon parempaa ja oikeudenmukaisempaa yhteiskuntajärjestelmää, on se henki luonteensa mukaan johtava sosialismiin, kommunismiin tai muihin sensuuntaisiin liikkeisiin. Panivathan ensimmäiset kristityt toimeen tasajakoisuuden keskuudessaan. Katsokaa, minkä kuvan „apostolien teot“ antavat heidän elämästään: „Ja niiden paljoudessa, jotka uskoivat, oli yksi sydän ja yksi sielu, ei myös kenkään heistä sanonut mitään omaksensa, kuin hänellä oli, vaan kaikki olivat heillä yhteiset. Eikä myös ollut yhtään tarvitsevaa heissä; sillä niin monta, joilla pellot tai huoneet olivat, ne he myivät ja toivat myytyin hinnan ja panivat apostolitten jalkain eteen: ja jokaiselle jaettiin niinkuin kukin tarvitsi“.

Ja missä onkaan selvempiä sanoja vallitsevia yhteiskunnallisia epäkohtia vastaan kuin useiden kristityin kirkkoisäin kirjoituksissa? „Kaiken oikeuden mukaan pitäisi kaiken olla kaikkien omaa. Se on vääryys, joka on luonut yksityisen omaisuuden“, kirkkoisä Clemensin sanat. „Luonto on asettanut yhteisyyden; yksityinen omaisuus on oikeudetonta anastusta“, kirkkoisä Ambrosiuksen sanat. Kirkkoisä Chrysostomus sanoo: „Parempi olisi että omaisuus olisi yhteistä“.

Ihmisistä, jotka eivät tunge asian ytimeen, on nykyisen kirkon tuomitseminen, väärin kyllä, sen suuren uskonnonkin tuomitsemista, jota kirkko sanoo edustavansa. Vuosituhansien historia tuskin kumminkaan tuntee ihanampaa, kirkkaampaa uudistajaolemusta kuin oli juutalainen puusepänpoika. Milloinkapa olisi vääryyden ja sorron hylkäämistuomio lausuttu vaikuttavammin ja ylevämmin kuin hän sen teki?

Kuitenkin pysyvät ne, jotka meidän päivinämme taistelevat sorrettuin asian puolesta, enimmäkseen välinpitämättöminä, ellei vihamielisinä tälle ihmisyyden, kaikkein kärsiväin ja masennettuin apostolille.

Jos me tänäin olemme kokoontuneet tänne tuhatmäärin oikeuden ja ihmisyyden nimessä, niin on paikallaan että me muistelemme Häntä, joka senvuoksi että Hän vastusti olevain olojen nurjuutta naulittiin ristinpuuhun. Hänen oppinsa ovat nyt sen kirkon ristiinnaulitsemat, joka ulkonaisesti edustaa Häntä. Mutta Hänen väärentämättömistä sanoistaan on vuosisatain kuluessa vuotanut kaihoaviin mieliin vapautuksenhenki, joka on uhmaillut enimpäänkin kuin kidutuspenkkiä ja roviota. Vapaina siitä vieraasta kuonasta, johon Hänen oppejaan on kahlehdittu, antavat ne uutta voimaa niille, jotka tahtovat ajaa ihmisyyden asiaa.

Sosialismi ja Natsarealaisen opit ovat molemmat kasvaneet samasta juuresta. Ken ei tuntisi nöyrää kunnioitusta niitä kumpaakin kohtaan; ne ovat kultaisia hedelmiä ihmiskunnan kevätpuussa.

*) Muutamia kohtia heitetty pois.

Joulu-viinat.

Köyhän niememme asukkaat ottavat taas vastaan muistorikkaan joulujuhlansa, tahtovat taas juhlia ja iloita, vaikka kuinkakin synkältä näyttää uuden vuosisadan sarastava aamunkoi.

Joulujuhla seisoo oviemme edessä meidän valmistaessamme kaikki kuntoon suurinta juhlaamme varten.

Tavallista, melkeinpä välttämätöntä on, että joulujuhlina hankkii jokainen kotiinsa mitä suinkin voi saada, mutta unohtaa usein tuon ensimmäisen — *joulurauhan* — häätää sen ulos kylmään pimeään yöhön.

Joulurauhan ajaa moni maamme nainen ja mies pois kodistaan sekä muuttaa rauhan raakuudeksi.

Minkätähden?

Väkijuomain tähden — jouluviinojen tähden. Ikivanhoista ajoista on kansamme muistanut varustaa jouluikseen väkiviinaa juopuakseen ja pitääkseen „joulukekkeriä“ sekä iloitakseen viinan vaikuttamana.

Riemua, iloa, rohkeutta ja juhlatunnetta tuovat jouluviinat koteihin, mutta — — — jo aattoiltana saattaa riemu muuttua murheeksi, ilo ikäväksi, ja suuri rohkeus masentuu, katoaa, on vaan hetkellistä hehkuvaa kiihkoa, jonka sai aikaan väkiviinat.

Vieläpä voi seurata mitä surullisimpia tapahtumiakin jouluviinojen tähden, yksinomaan niiden tähden. —

Hyvä lukija!

Tuntenet kyllä hyvin, mitä katkeruutta jouluviinat tuottavat rauhalliseen kotiisi, aavistat jo varmaan, kuinka synkäksi muuttuu jouluyösi, kun tiedät että vihollisesi — omat himosi — väijyvät sinua, ja sinä niiden saastuttamana et voi tehdä muuta kuin rakastaa niitä, langeta paheessasi yhä syvemmälle.

Nouse ylös, etkö näe ,että ne ovat *virvatulia*, jotka vilkkuvat sinulle toivojesi taivaalla, että ne ovat harhakuvia, joita jäljittelemällä kadotat sen jalon itsessäsi, joksi sinä synnyit.

Tee vakava päätös luopua himojesi palveluksesta, älä ystäväni hanki jouluviinoja, vaan jätä pois joulurauhasi häiritsiä ja vietä perheessäsi raittiita joulujuhlia.

Iloitse silti, sinä voit sen tehdä ilman kiihoitusaineitakin, sinä voit iloita jo siitäkin, että olet voittanut itsesi, jättänyt jouluviinat ostamatta. —

Alkaessamme uutta vuosisataa seiskäämme suorina ja selvinpäin, päättäkäämme olla raitis ja siveellinen kansa, jättäkäämme pois nuot siveettömyyden alkuunpanijat — alkoholi-juomat — ei ainoastaan joulujuhlina, vaan koko tulevana aikakautena. Köyhä maamme on silloin laulava rikkaana, raittiiden tyttärien sekä poikainsa kera: "Maa isäinmaamme Suomenmaa, soi sana kultainen . . .“

Raittiina ja siveellisenä on Suomen kansa voittava vapautensa.

Siis pois sellaisten paheitten harjoittaminen, jotka surmaavat kansamme henkistä ja ruumillista kehitystä.

Jos rakastat maatasi ja olet tämän kansan lapsi, näet tämän sortuvan ja vaipuvan alemma ja alemma muiden ahdistamana, muun muassa juoppous-paheen ahdistamana, miksi viivyttelet sitte päätöksessäsi?

Päätä heti toimia maasi hyväksi ja muista aivan ensiksi että pysyt raittiina.

Silloin voit luottaa itseesi, silloin voi toisetkin luottaa sinuun. Hylkää siis jo jouluviinasi tänä vuonna ja vietä raittiit joulut, jollaiset kuuluvat siveelliselle kansalle. Älä tahraa mainettasi, vaan pysy raittiina, sodi ja *kiellä itsesi!*

Viktor Kosonen.

Kaksi Prokuraattorille jätettyä kirjoitusta.

Prokuraattorivirastolle jätettiin keväällä v. 1898 näin kuuluva kirjoitus:

Keisarillisen Suomen Senaatin Prokuraattorille.

Herra Prokuraattorilta anon minä toimenpidettä sen järjeltelysysteemin poistamiseksi, joka prostitutsionin suhteen on pantu maassamme toimeen.

---

ki päivästoin hyvyyttä ja kärsivällisyyttä ja rauhaa — niin, kuinka voinen luoda kuvan hänestä?

Keskikokoinen mies, jonka käytös oli luontevaa ja hillittyä. Kasvot säteilivät sisäistä iloa ja vakavuutta. Kun hänen katseensa sattui silmääni, oli kun päivänsäde oli minua lämmittänyt kuitenkaan huikaisematta. Oliko hän kaunis? Sitä en tiedä. Ken huomasi ulkonaisia piirteitä.

Nyökkäyksellä tervehdittyään koolla olevaa seuraa, kävi hän suoraan kreivitär d'Iradiern tuolin luo ja sanoi kohteliaasti kumartaen:

— Anteeksi. ronvani, että myöhästyin muutamia minuutteja; en voinut auttaa sitä.

Kesti hetkisen, ennenkuin kreivitär ennätti voittaa hämmästyksensä tästä harvinaisesta tervehdyksestä.

— Meidän piireissämme, rakas herra abotti, ei olla niin täsmällisiä kuin te näytte pelkäävän, vastasi hän sitten hymyillen ja lausui toivonsa saada esittää hänet läsnäoleville.

Minä luulen että abotti Rafael voitti kaikkien sydämmet. Ainakin tuntui ilmassa, että hän oli tullut vetovoiman keskipisteeksi. Muuten oli koko hänen olentonsa sellainen, ettei hän voinut näytellä sivuhenkilön osaa. Hänen paikkansa oli kunniaistuin. Ja kuinka vaatimaton hän kuitenkin oli!

Kun esittely oli ohi, kääntyi hän meihin kaikkiin ykteisesti ja lausui suurimmaksi hämmästykseksemme totisella, melkein surullisella äänellä:

— Anteeksi, hyvä herrasväki, mutta minä näen kasvojenne ilmeestä, että te olette puhuneet minusta ja että te olette kuulleet niitä huhuja, jotka, ikävä kyllä, ovat liikkeellä minusta ja jotka osittain ovat vääriä, osittain liiotteltuja. Minä en harjoita magnetismiä enkä hypnotismiä ja vielä vähemmän seurustelen aaveitten kanssa. Tosi on, että minä tunnen muutamain yrttien parantavan voiman, jota lääketiede vielä ei ole keksinyt, mutta mikään varsinainen tautien parantaja minä en ole. Kymmenen vuotta olen elänyt Pariisissa tulematta huomatuksi enkä tiedä, minkävuoksi huomio nyt yhtäkkiä on kääntynyt minuun. Minä olen vähäpätöinen yksineläjä, joka lohdutan sairaita ja väsyneitä ja hoidan opinnoitani.

Nämä abotti Rafaelin sanat saivat meidät toisaalta hämillemme, toisaalta vaikuttivat ne vapauttavasti miehevällä suoruudellaan. Minä tunsin kuinka ne leijailivat sydämmeeni ja valloittivat sen. Kenkään ei enään ajatellut pilantekoa ja lämminsydämminen emäntämme lausui — melkein nöyrästi:

— Abotti Rafael, teidän puheenne saa minut häpeään. Minä olin todellakin niin ajattelematon, että äsken rupesin huhujen häijyn hengettaren tulkitsijaksi. Ellei arvoisa ystävämme, herra d'Armand, olisi esiintynyt puolustajananne niin olisi kunnianne kenties tullut tahratuksi naisen varomattomista sanoista . . .

Tässä huomautti rehellinen vanha taiteilija, että kreivitär kainoudessaan unohti, että hän itse korjasi aikaisemmat lausuntonsa kertomalla käynnistään herttuatar M:n luona, jossa hän tuli tuntemaan herra Rafael'in.

Kreivitar oli vastaamaisillaan, kun nuori abotti taas virkkoi tyynellä, miellyttävällä äänellään:

— Alkää tunteko minua väärin, sanoi hän, — minä en suinkaan ole arka personallisesta kunniastani mutta minä rakastan totuutta. Seuraelämän vaatimukset ovat minulle kokonaan vieraat, enkä voi esittää ajatuksiani siinä muodossa, johon teidän piireissä on totuttu. Mutta minä olen tehnyt surettavan kokemuksen, kokemuksen, joka koskee teidän kantaanne kirkkoon ja uskontoon nähden. Teidän silmissänne on luonnotonta ja epäilyksen alaista, jos ihminen ei ole epäilijä ja pilkkaaja. Te olette älykkäitä miehiä ja naisia ja te olette ulkona maailmalla oppineet halveksimaan uskoa, jonka sanotte olevan vain unijuomaa sivistymättömille ja tietämättömille. Minkätähden? Koska te väitätte ettette ole missään nähneet toteutuneena sitä elämää, jota niin mahtavasti saarnataan ja vaarnataan . . . Mutta se on erehdys. Ja syvällä sisimmässänne tunnette te paljaan ajallisen elämän epätoivoisen tyhjyyden. Te sanotte etsivänne totuutta, mutta ette löydä sitä mistään. Te olette oikeassa. Te ette ole sitä löytäneet, ja minä sanon teille, te ette milloinkaan tule sitä löytämään — sillä keinoin, sillä teidän etsimistapanne on väärä. Te etsitte todellisuutta harhakuvain keskeltä, te haette näkymätöntä aineellisista esineistä, te hapuilette todellista elämää sieltä missä se ei milloinkaan ole tavattavissa. Ja kuitenkin vaadittaisiin teiltä vain pientä ponnistusta voidaksenne seloittaa ongelman. Teillä on itsellänne kädessä kynttilä, joka voisi valaista tienne, omassa hengessänne piilee avain, joka voisi avata teille totuuden pyhätön ovet. Eikö olisi viisampaa sytyttää kynttilä kuin hapuilla pimeässä, ja etsiä todellisuutta siitä ainoasta, mistä se on löydettävissä: näkymättömästä?

Abotti Rafael vaikeni, mutta kenkään ei vastannut sanaakaan. Meidän piirissämme ei ollut alakuloisuutta, mutta me olimme kaikki hämmästyksissämme: ei kenkään ollut milloinkaan puhunut meille niin suoraa kieltä. Sitäpaise se tuli niin äkkiarvaamatta. Abotti katsahti seuraa ja jatkoi puhettaan meidän kuunnellessa jännitetyllä tarkkuudella.

— Elämä on liian lyhyt — alkoi hän hymyillen — tuhlataksemme sitä tyhjään lörpötykseen. Tahdon senvuoksi sanoa teille suoraan, mitä näen ja ajattelen. Ei kenkään teistä ole onnellinen, sillä te ette elä todellista elämää. Te etsitte huvituksia ja nautintoja, te etsitte kunniata ja rahaa, te kulutatte ajan yhtä älykkäällä kuin tyhjänpäiväisellä keskustelulla. Ja todellinen elämä kulkee ohitsenne teidän huomaamattanne sitä. Jos se joskus koskettaa teitä, jos teitä kohtaa joku suru, sanokaamme jonkun rakkaan henkilön kuolema, kova tauti tai omaisuutenne menettäminen, silloin joudutte epätoivon valtaan ja olette menettämäisillänne järkenne . . .

Hyvä Jumala! Ja mikä autuus kuitenkin onkaan varattuna jokaiselle meistä, mikä elämä runsasta riemua aamusta iltaan! Usko teiltä puuttuu — se ivaamanne usko. Ihminen ei voi elää uskoa vailla; hän kaihoaa sitä, hän janoo sitä, hän nääntyy sen puutteessa, hän etsii sitä tietämättäänkin . . .

Hänen äänensä värisi liikutuksesta Se oli kuin rakastavan isän varoitusta, ja minä olen varma siitä, ettei kukaan epäillyt hänen sanainsa totuutta. Hän herätti vastustamatonta luottamusta, oli kuin me olisimme saaneet hänen voimaansa ja tulleet osallisiksi hänen uskostaan.

— Ja se usko — jatkoi hän — josta minä puhun, ei ole monimutkaista jumaluusoppia, vaan se yksinkertainen usko, joka teillä oli lapsuudessanne — usko hyvän eh-

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan Smk 15:75 pm vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, vaaraluokka 0, kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa C. F. Carlander, Pää-asiamies
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Että tämä järjestelysysteemi on vastoin kaikken ihmisyyden yksinkertaisimpia käskyjä, että sen vaikutus repii alas, mitä yhteiskunta kasvatuksen ja opetuksen kautta tahtoo istuttaa parasta nousevaan nuorisoon, siitä ei saata olla yhtään epäilemistä. Mutta yhtä selvää ja yhtä usein huomautettua on, että se valtiolaitos, joka tämän järjestämisen kautta on perustettu, on kauttaaltaan ja ehdottomasti lainvastainen.

Yksityisen rikoksesta kohtaa vastuunalaisuus yksityistä, mutta kun yhteiskunta luo laitoksen, jonka kautta prostitutsioni saa valtion hyväksymisen leiman, ja jonka perusedellytyksenä on, että luokka kanssaihmisiä suunnitelman mukaan uhrataan muiden himoille, silloin on kurjuus korotettu yhteiskuntaa johtavaksi laiksi ja kokonainen kansa tullut vastuunalaiseksi siitä, mitä moinen laitos tuottaa ei ainoastaan nykyiselle, vaan myöskin tuleville sukupolville.

Niin ollen on itsestään johtuva se järkkymätön luottamukseni, että Te, herra Prokuraattori, virkanne korkeitten vaatimuksien ja vannomanne valan edessä ette kieltäydy noudattamasta sitä vetoamista, joka ylläolevassa Teille on tehty.

Siinä tunnossa ja vakaumuksessa, ettei saata olla olemassa mitään valtiopolitiikkaa, korkeampaa ja järjellisempää kuin se, joka alistuu noudattamaan sitä, mikä on iankaikkisesti oikeaa, siinä vakaumuksessa minä vetoan Teihin, herra Prokuraattori, tässä asiassa. Ainoastaan sellainen politiikka voi auttaa yhteiskuntia edistymään ja antaa tuleville sukupolville parempia edellytyksiä kuin ne lohduttomat olot, joille nykyinen polvi on saanut rakentaa.

Minusta näyttää omituiselta, ettei enemmän tehdä sellaisen, vähemmin särkyneisyyttä sairastavan ajan edistämiseksi, kuin missä me elämme. Tunnemmehan raskaasti kyllin epäsoinnun omassa elämässämme ja syynälaisuudessamme, eikö meidän sitä enemmin tulisi tehdä kaikki voitavamme paremman kohtalon valmistamiseksi sille polvelle, joka on ottava perinnön meidän jälkeemme.

Suomen lääkäriseura on koettanut antaa järjestetylle prostitutsionille tukensa terveyshoidollisessa katsannossa, mutta liitän sen antaman mietinnön tämän oheen todisteeksi, että prostitutsionin järjestäminen tältäkin kannalta on hyljättävä, ja rohkenen väittää, että lääkäriseura itsekin olisi mietinnöstään tehnyt tämän johtopäätöksen, jos se olisi tahtonut noudattaa tieteellisyyden vaatimuksia. Oheen liitetty arvosteleva tarkastus („Prostitutsionin järjestäminen ja lääkäriseura". Ylipainos „Humanitaasta") tarjoo enemmän kuin tarpeeksi todisteita sanomamme totuudesta.

Yhteiskunnan toimivaltaa ryhtyä toimenpiteihin, ankarimpiin, veneeristen tautien vastustamiseksi ei kukaan ole koskaan kieltänyt, mutta kun nämä toimenpiteet valitaan niin, että ne polkevat yksinkertaisimman oikeuden- ja kohtuudentunnon jalkoihinsa, ja yhtäkaikki menevät tarkoituksestansa harhaan, niin joutuu itse asian luonnosta, että sen täytyy herättää vastaanpanoa.

On kuitenkin olemassa keinoja, joiden kautta yhteiskunta voi suoraan lähetä prostitutsionin järjestämisellä tarkoitettua päämäärää, hallitusmahtien polkematta ihmisarvoa ja oikeutta jalkoihinsa. Että yhteiskunta sen ohessa välillisesti voisi tehdä paljon kysymyksessä olevan päämäärän saavuttamiseksi, on itsestään selvää. Yleinen etu vaatii, että ne keinot, jotka tässä voivat tarjoutua, otetaan vakavasti punnittaviksi. Nykyisen järjestelmän voimassapitäminen ei missään tapauksessa ole mahdollista.

Mistään tosiasiain huomioonottamuudesta, kuten on väitetty, hyökkäykset prostitutsionin järjestämistä vastaan eivät johdu. Ne johtuvat päinvastoin halusta nähdä todellinen, tosiolojenmukainen politiikka toimeenpantuna myöskin yhteiskuntien asioiden johdossa. Terveen järjen nimessä ja sen vuoksi että se niin vaatii, prostitutsionin järjestäminen on poistettava.

Helsingissä, 30 p. huhtik. 1898.

Jean Boldt.
Toimittaja.

Tämän vuoden keskivaiheilla jätettiin prokuraattorille uusi kirjoitus samasta asiasta. Otamme tähän toistaiseksi ainoastaan alkusanat:

„Keisarillisen Suomen Senaatin Prokuraattorille.

Siihen katsoen, että herra Prokuraattorin puolelta ei ole annettu mitään päätöstä sen kirjoituksen johdosta, jonka minä, enemmän kuin pari vuotta sitten, jätin herra Prokuraattorille, anoen toimenpidettä järjestetyn prostitutsionin poistamiseksi, saan minä, koska jo niin pitkä aika on kulunut siitä, kun mainittu kirjoitus jätettiin, pyytää asiaan kuuluvaa päätöstä sen johdosta.

Helsingissä 2 p:nä kesäk. 1900."

Jean Boldt.

Taistelu vivisektsionia vastaan.

„Wir dienen immer der Menschheit, wenn wir der Menschlichkeit dienen,"
Goethe.

Yksi puoli eläinsuojeluspyrinnöissä, jota vasta viime aikoina on meillä huomioon otettu, on taistelu vivisektsionia vastaan. Tätä taistelua käydään ulkomailla jo useissa paikoin suurella pontevuudella, ja muutamia vuosia sitten perustettiin maailman liitto, jonka tarkoituksena on vastustaa „tieteellistä" eläinrääkkäystä ja saattaa ilmi, kuinka kauhea vivisektsioni itse asiassa on. Etenkin Saksassa ja Englannissa on tapahtunut lukuisa yhtyminen tähän liittoon, ja sillä on jäseniä kaikista ammateista ja säätyluokista, alkaen ruhtinaista ja ministereistä, ajattelijoista ja runoilijoista, yksinkertaiseen porvariin ja työmieheen. Eteviä lääkäreitäkin on yhtynyt tähän liikkeeseen. — Seuraus eläinvivisektsionista on tuo lääkärien kesken yhä tavallisemmaksi tullut tapa tehdä kokeita myös ihmisiin nähden. Lääketieteellinen kirjallisuus on tulvillaan selontekoja tämmöisistä kokeista, joita niiden toimeenpanija kylmästi esittää, mutta jotka ovat omiansa kaikissa tunteen ihmisissä herättämään hämmästystä.

Kuuluisa anatoomi *Josef Hyrtl* sanoo:

„Minua todellakin inhottaa kaikki eläinrääkkäys . . . Tappakaa se, joka teitä vahingoittaa, mutta säästäkää kaikki muu. Väkevämmän oikeutta ei inhimillinen yhteiskunta ole keskuudessaan kärsinyt, eläimiä kohtaan sitä yhä harjoitetaan . . . Tieteellistä eläinrääkkäystä vastaan on kynäni alati taistellut. Ja minua todellakin ilahuttaa, että taisteluni noita tohtorinhattuun puettuja kiduttajia vastaan ei ole ollut turhanpäiten."

Eulenburg (joka ei periaatteen kannalta vastusta vivisektsionia) myöntää kuitenkin:

„Tieteeltä ei puutu työintoisia miehiä, jotka eivät voi ratkaista vähäarvoisimpiakaan kysymyksiä muulla tavoin, kuin tappamalla joukottain sammakoita, kaniinejä tai vieläpä koiriakin. Kaiketi minut vapautetaan mainitsemasta esimerkkejä. Kuitenkin, jotta minua ei voitaisi syyttää pelkurimaisesta poisvetäytymisestä tahi moraalisesta syyllisyydestä, tahdon lisätä subjektiivisena mielipiteenäni, että löytyy ja on löytynyt kokeita, jotka julmuutensa takia ovat lyhyesti hylättävät ja kiellettävät, silloinkin, vaikka niihin liittyisi tärkeä tieteellinen tahi käytännöllinen hyöty."

Mainio englantilainen kirurgi *William Fergusson* selitti kysymyksen harkitsemista varten asetetulle parlamenttivaliokunnalle:

„Näitä kokeita toimeenpannaan usein liian armottomalla tavalla; jos yleisö tietäisi kaiken sen, minkä tässä kohden kokemus tuo ilmi, niin se varmaankin vaatisi asian parantamista."

Schweininger on lausunut:

„Me tarvitsemme lääkäreitä, jotka tuntevat inhimillisesti ja jotka eivät ole raaistuneet jatkuvan eläinten räkkäämisen kautta."

Otamme tähän otteen pienestä lentokirjasta, jonka „Pohjoismainen Seura tieteellisen eläinrääkkäyksen vastustamiseksi" on julaissut:

Professori Goltz — eräs saksalainen fysiologi, jota ruotsalaiset lääkärit yhtenään mestariksensa sanovat — kertoo „tieteellisessä" teoksessaan m. m. seuraavaa:

„Nuoren, hyvin voimakkaan koiran selkäydin läpileikattiin ensi kerta lokak. 18 p., jonka jälkeen eläintä käytettin useihin kokeisiin. Helmik. 22 p. seuraavana vuonna läpileikattiin vasen lantiohermo ja huhtik. 2 p. selkäydin toinen kerta. Aloin jo toivoa, että tuo erinomaisen sitkeähenkinen eläin kestäisi leikkauksen; mutta silloin sattui meningitis, mikä jo samana päivänä tappoi eläimen. (Pflügers Arch. Bd. 11, siv. 83). — Voimakkaan harmaan villakoiran selkäydin läpileikattiin helmik. 27 ja maalisk. 13 p:nä kahdesta eri kohdasta. Toinen näistä leikkauksista aikaansai hirveitä hävityksiä, kuoletti kokonaan rakon sekä ajoi ulosperäsuolen. Kun eläimen surkea ulkomuoto antoi syytä luuloon että se pian kuolisi, piti sillä jo huhtik. 8 p:nä tehtämän vielä uusi koe mutta se kuoli valmistuksien aikana".

„Toinen koira leikattiin heinäk. 2 p:nä etupuolelta vasemmalta, lokak. 7 p:nä takapuolelta oikealta, jouluk. 2 p:nä takapuolelta vasemmalta ja helmik. 10 p:nä etupuolelta oikealta. Seuraavana vuonna helmik. 21 p:nä tapettiin koira, ja oli silloin ensimmäisestä leikkauksesta kulunut 19 kuukautta 19 päivää!"

Edempänä kerrotaan samasta koirasta m. m. seuraavaa:

„Molemmat silmät liimattiin lujasti kiinni laastarilapuilla. Jätettynä omiin valtoihinsa käyttäytyi se kuin olisi ollut suuresti pahoillaan ja koetteli molemmilla etukäpälillään riistää pois laastaria. Se tapasi kyllä jaloillaan silmäseutuja, mutta käyttäytyi muuten niin kömpelösti ettei saanut silmiänsä vapaiksi. Muulloin sillä oli tapana kävellä siellä täällä; nyt se tuskin liikkui paikaltaan. Vasta seuraavana päivänä se taas alkoi kuleskella, mutta satutteli alituisesti päänsä seiniin, niinkin kovasti että kuului loitollekin . . . Jos se oli valveilla, vastasi se kovimpaankin kolinaan ainoastaan heikolla päännyökäyksellä. Ei uhkaava huuto eikä hyväilevät sanat tehneet siihen mitään vaikutusta. Toisten koirain haukuntaan ei se koskaan ottanut osaa ja oli ylipäänsä säännöllisesti vaiti . . . Että sen helposti voi vihastuttaa pahalla kohtelulla, on ylempänä kerrottu; sitävastoin ei se milloinkaan näyttänyt mieluisan tunteen merkkiä. Viimeisten kuukausien kuluessa ei kukaan meistä ole huomannut koskaan sen häntäänsä heiluttavan. Ei sitä myöskään saanut leikkimään . . ."

Yleinen tulos, jonka Goltz lyhyesti lausuu kirjan loppukappaleessa, on seuraava:

„Itse en suinkaan luule voivani toivoa, että tutkimukseni muitta mutkitta olisivat joksikin hyödyksi ihmisellisen aivon patologialle".

Prof. Schiff, joka kymmenvuotisen Florensissa oleskelunsa aikana leikkasi 14,000 koiraa paitsi 50,00 muuta eläintä, ja joka armottomilla kokeillansa herätti väestössä sellaisen katkeruuden itseänsä vastaan, että hänen täytyi jättää Florens, „syystä että ilma tuli hänelle liian kuumaksi", on itse antanut seuraavan tunnustuksen: „Olin pakotettu usealta kokeiluhuoneesen hankitulta koiralta leikkaamaan pois ne hermot, joiden avulla eläin päästää äänen, jottei eläinten yölliset valitushuudot saattaisi fysiologisia tutkimuksiani huonoon maineeseen naapuristossani".

Fysiologi Paul Bert tekee „Archives de Physiologie'essa" selkoa seuraavasta kokeesta: Käyttämällä curarea*) oli voimakas koira lamautettu ja sen hengitys keskeytetty. Keinotekoista hengitystä aikaansaatiin eräänlaisella palkeella, mutta eläimellä oli koko aika jälellä täysi tajunta ja tunto. Tässä tilassa ollen leikeltiin toinen puoli koiran kasvoista, kaulasta ja etujaloista sekä vatsanaluksen sisäpuoli ja lantio. Seitsemän eri hermoa paljastettiin ja toinen toisensa perään sähköitettiin, kymmenen tuntia peräkkäin. Koko päivä (!) kokeiltuaan eläimellä meni kukin vivisektori työhönsä, mutta pale annettiin olla täydessä käynnissä, että eläimen hengitys ja elämä ylläpidettäisiin. Kun seuraavana aamuna piti jatkettaman ja lopetettaman työ, oli kuitenkin luonto vapauttanut onnettoman olennon.

Prof. *Brachet* Parisissa koetti määritellä koiran uskollisuuden rajoja. Ensin hän puhkasi koiransa silmät, sitte turmeli kunloelimet ja senjälkeen kuukausmääriä kiusasi eläinraukkaa kaikilla mahdollisilla tavoilla. Tulos kaikesta tästä oli, että koira kuitenkin nuoleksi hänen käsiänsä! Sama kunnon mies uhrasi ei vähemmän kuin 200 koiraa samanlaisiin huvittaviin kokeisiin.

Suomessa on äsken perustettu yhdistys tieteellistä eläinrääkkäystä vastaan. Kehoitamme niitä henkilöitä, jotka tahtovat ottaa osaa yhdistyksen pyrintöihin kääntymään rouva Constance Ullner'in tahi herra Artur Brehmer'in puoleen; postiosoite: Helsinki.

*) „Löytyy eräs myrkky, curare, joka lamauttaa kaiken vapaaehtoisen liikunnan, mutta jättää kaiken muun rauhaan. Tämä myrkky on julmista julmin. Se muuttaa meidät silmänräpäyksessä eläväksi ruumiiksi, joka näkee, kuulee ja tuntee kaikki, mutt'ei voi lihastakaan liikuttaa, siis ei millekään olennolle saata antaa vähintäkään viittausta toivottomasta tilastaan. Ainoastaan sydän vielä sykkii ja puhuu mykkää kieltänsä." (Prof. Fr. Holmgren Upsalassa, joka kumminkin itse on käyttänyt sitä kokeissansa ja muun ohessa kiittänyt sen oivallisuutta vivisektsionissa.)

Kirjallisuutta.

Arvid Järnefeltin uusi kirja **Veljekset** on 549 sivun kokoinen romaani kolmessa osassa. Tässä teoksessaan tekijä nähtävästi elävin kuvin tahtoo valaista sitä uutta maailmankatsomusta eli elämän ymmärrystä, joka meidän päivinämme on heräämäisillään ihmisten tajunnassa ja jonka Järnefelt itse on omistanut. Hän näyttää, kuinka elämä itse siihen vie, kuinka se melkein pakosta on omistettava jokaisen, joka ei tahallaan silmiään ummista, kuinka se ratkaisee ja sovittaa ne ristiriidat, jotka nykyään vallitsevat ihmisten mielissä ja sieluissa.

Hän kertoo romaanissaan neljästä veljeksestä, joista vanhin, Johannes, oltuaan pappina Pohjanmaalla luopuu virastaan ja ryhtyy maata viljelemään, sittekun hän herää näkemään, että pappius onkin ihmisten eikä jumalan asettama virka ja että hän itse oikeastaan vain palkan takia rupesi muiden ihmisten opettajaksi. Toinen veli, Gabriel on jo nuoresta saakka „ollut perheen vanha suru" ja laiminlyönyt lukujaan, koska ei ymmärtänyt, mitä varten lukisi ja oppisi; sitä vastoin hän aina on rakastanut ruumiillista työtä, joka maailmassa on ilmeiseksi hyödyksi; hän ryhtyy konetehtaan työmieheksi ja tulee sitten veturinkuljettajaksi. Nuorin veli, Uuno, on niitä kansallisen innostuksen miehiä, jotka nousevat kunnian kukkuloille ja joista tulee yhteiskunnan pylväitä, jos kaikki hyvin käy; niitä miehiä, jotka pitävät suuria kemuja, missä herrat totilasien ääressä punnittelevat vakavia maan asioita, sillä aikaa kuin rouvat ja palvelijat otsansa hiessä valmistelevat kyökissä muhkeata illallista. Neljäs veli, Henrik, kertomuksen sankari, on niitä nykyajan ihmisiä, jotka vasta vähitellen heräävät tajuamaan mitä sisimmässä sisässään tahtovat.

Henrikin kehitys se onkin kertomuksen punainen lanka. Hän harjoittaa luentoja yliopistossa, mutta siirtyy aineesta toiseen, viisaustieteestä jumalunsoppiin, siitä tähti- ja vihdoin lakitieteeseen, koska hän ei mistään löydä sitä mitä hän etsii: elämän kysymyksen ratkaisua. Kerran käydessään Pohjanmaalla veljensä Johanneksen luona hän saapi syvän vaikutuksen tämän tolstoilaisesta maailmankatsomuksesta, josta onkin seurauksena, että Henrik kehittyy samaan suuntaan ja lopulta erilaisten vaiheiden jälkeen joutuu apuopettajaksi Johanneksen perustamaan kansakouluun.

Monen lukijan mielestä tämä kertomuksen sankari varmaankin tuntuu heikolta, epäitsenäiseltä ja epäintressantilta luonteelta. Jos häntä ehkä voisikin syyttää näistä puutteista, ei pidä jättää huomaamatta, mikä syvä ja tuores elämä alituisesti virtaa hänen sielustaan. Henrikinlaisia ihmisiä on oikeastaan vielä harvassa. He eroavat siinä suhteessa ympäristöstään, että heidän sydämessään asuu tavallista suurempi epäitsekkyys ja rakkaus muihin; mutta Henrikin lailla he vasta monimutkaisten sisällisten taistelujen perästä pääsevät täyteen tajuntaan siitä, että heidän onkin noudattaminen sitä sisällistä ääntä, jotta voisivat elää rauhassa itsensä kanssa. Eikä tämä vitkastelu kummastuta meitä, kun muistamme että heitä ympäröi ulkomaailma, jossa koko elämä on rakennettu itsekkyyden ja oman voiton pyynnin pohjalle. He ovat luonnollisesti niitä ihmisiä, jotka eivät paljoa aikaansaa eivätkä maailmaa mullista. Mutta he luovat vallan uuden maailman omaan henkeensä, kun voittavat oman itsensä ja Henrikin kanssa „kalliilla elämällä kokevat ja saavat tietää, että se todella on heissä puute, jolleivät he rakasta muita ihmisiä niinkuin äitiään ja veljiään". Ja johdonmukaisesti senlaiset ihmiset ajattelevat kansastaan ja kielestään tähän tapaan:

„Miljoonien ihmisten täytyy sen kielen avulla päästä korkeimman totuuden tietoon, mikä on olemassa, ja antaa luotansa tämä totuus omalla omituisella tavalla valaistuna ja uudella tavalla selvitettynä. Tämä tehtävä on jumalan antama maailman hyväksi, eikä sitä mikään mahti tee tyhjäksi. Siihen ei voida koskaan panna edes mitään esteitä". (Siv. 547).

Mitä kirjan muodolliseen puoleen tulee, voisi sitä ehkä sanoa liian laajaksi; vähän konsentreeraamalla tekijä olisi voinut supistaa sanottavansa puolta pienempään nidokseen, joka muuten olisi tehnyt kirjan eheämmäksikin. Mutta siihen nähden, että Järnefelt taitavana psykologina ja kertojana on tehnyt romaaninsa sekä tositodellisuutta kuvaavaksi että jännittäväksi ja paikotellen elävän kauniiksi, ei semmoinen huomautus ole moitteeksi katsottava.

En tiedä, löytänevätkö ne, jotka lukevat kaunokirjallisuutta ainoastaan huvikseen, tästä Arvid Järnefeltin uudesta teoksesta yhtäpaljon nautittavaa kuin ne, jotka harrastavat kirjallisuutta myöskin oppiakseen ja viisastuakseen. Mutta jokainen tarkkaavainen ja ajatteleva lukija löytää siitä monta totuuden helmeä.

Kirja on Otavan julkaisema ja maksaa Smk 3:25—3:25.

Ajan merkkinä on myös pidettävä *Lucina Hagmanin* reippaasti, vähän sanomalehtiartikkelin tapaan kirjoittamaa kyhäystä *Kasvatus rakkauteen* (Porvoossa, Verner Söderström, hinta 1 mk.) Nimi jo osottaa, mistä kirja puhuu, ja tekijä kääntyy etupäässä naisten puoleen, joiden den nyt on ryhtyminen „siihen luomistyöhön, jota tuskastunut ihmiskunta kaihoaa ja jonka ytimenä on oleva kansojan kasvatus rakkauteen, ei siihen, joka tietää vaan vertaisistaan ja ystävistään, vaan siihen, joka osaa lukea lähimmäisen nimen jokaisen ihmisen otsalla. Tähän luomistyöhön on naisilla kyllin sekä kykyä että taipu musta, sitä ei kukaan voi kieltää. Ja uskokaa, tämä on ylevin ja kunniakkain tehtävä mihin ihmiset voivat ryhtyä. Se on tuhat kertaa tärkeämpi kuin se koštonretki, jota Euroopan valtiot käyvät kaukaisessa idässä. Se on monta vertaa tärkeämpi kuin kaiken valtioviisauden toiminta, jonka kautta oman kansamme itsenäistilaa koetetaan säilyttää väkevämmän tahtoa vastaan. Se on ylevin senvuoksi ettei se etsi omaansa ja sen vuoksi että se kasvattaa nousevat suvut samaan ominaisuuteen. Se on tärkeä sen vuoksi että sen työ on riippumaton satunnaisuuksista ja että se tuottaa jotakin pysyväistä, semmoista jota ei väkivaltaisilla laeilla eikä millään miesvoimalla voida hävittää.

„Tämä uudesta luova kasvatustehtävä, johon olot ehdottomasti nyt pakoittavat naiset, on viipymättä alotettava. Ei huomisesta, vaan tästä päivästä lähtien täytyy naisten ruveta kohottamaan siveellistä henkeä kaikissa perheissä. Heidän tulee siellä jokaisen jäsenen sydämmeen kylvää Kristuksen oppi rakkaudesta ja heidän tulee niin suurella huolella ja lämmöllä sitä vaalia ja viljellä, että se ja ainoastaan se pääsee johtamaan perheistä lähtevien miesten toimintaa yhteiskunnassa". (Siv. 32—33).

Tekisi mieli lainata paljon enemmän tästä neiti Hagmanin jaloa ja puhdasta henkeä uhkuvasta avonaisesta kirjeestä, mutta ylläolevakin on jo otteeksi pitkä. Toivottavasta kaikki Suomen naiset rientävät sitä lukemaan, siitä oppimaan ja innostumaan. Eikä ole haitaksi, jos me miehetkin siihen tutustumme.

Salatieteellinen eli okkultinen kirjallisuus on tänä vuonna rikastunut yleistä huomiota herättäneellä teoksella, kuuluisan ranskalaisen kirjailijan ja tähtientutkijan *Camille Flammarion'in* kirjalla: *L'Inconnu et les problèmes psychiques de la vie*. Kuten nimi osottaa on teos yliaistillisia (ennen n. k. yliluonnollisia)ilmiöitä koskeva tutkimus. Eri luvuissa käsitellään siinä paitsi tavallisia hallusinatsioneja, aavistuksia, unennäköjä y. m. erittäin niitä tapauksia jolloin ihminen kuolinhetkellään antaa itsestänsä tiedon poissaoleville ystävilleen tai omaisilleen. Tekijä on pitemmän ajan kuluessa pääasiallisesti vetoomalla yleisön apuun koonnut runsaan varaston kertomuksia tämänlaatuisista tapauksista. Nämä tapahtumat hän on tieteellisesti ryhmittänyt ja näyttää, ettei niitä voi pitää törkeän taikauskon tai sokean sattuman tuotteina. Päinvastoin Flammarion'in mielestä nämä yliaistilliset ilmiöt paraiten todistavat, kuinka lyöhät materialistisen katsantokannan väitteet ovat, samalla kuin vievät siihen johtopäätökseen, että ihmissielussa on salaisia voimia, joita vielä vähän tunnetaan, mutta joiden tutkimisesta uusi aika on synnyttävä erityisen tieteen. Kirja ansaitsisi tulla suomennetuksi.

Pekka Ervast.

Uuden Ajan
ensi numero ilmestyy lauvantaina 5 p:nä tammikuuta 1901.

Kaikenlaisia Raitiotietarpeita

Halvimmat hinnat.

Hintaluetteloja ja kustannusarvioita ilmaiseksi ja vapaasti.

Orenstein & Koppel, Berliinissä.

Pääasiamiehet Suomessa:

P. Sidorow, Suomalainen Kalustokauppa Osakeyhtiö

Helsinki, Aleksanterinkatu N:o 7, (Aleksanterin ja Fabianinkatujen kulmassa).

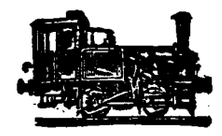

Vakuuta Henki ja Omaisuus Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasioimisto:

Schildt & Hallberg

Helsinki.

A. Wiborg

Erikoisliike

Hansikoita ja Nauhoja varten

37 Pohj. Esplanaadinkatu 37.

Peilejä, Tauluanpitteita, Kultauksia,

paraiten

Sven Strindberg ja Kumpp:ilta

Länsi Henrikinkatu 6.

Tel. 2404.

R. E. WESTERLUNDILLA

ent. R. Faltin'in Pianomakasiini

Pohj. Esplanaadinkatu 7. Tel. 681.

Ainoa suurin valikoima

nykyajan parhaimpia

Flyygeleitä, Pianiinoja ja Harmonioita,

Pääasioimisto: Steinway ja Poikain, Schiedmayerin Pianotehtaille, Edv. Westermayerin, Rud. Ibach Pojan, A. H. Francken, Ernst Munckin y. m. tehtaille.

Viiden vuoden takuu. Halvat hinnat.

Uusi Lasimakasiini.

Laseja ja porsliineja

Pohj. Esplanaadink. 37, Helsinki.

O. Alexsiz.

Emil Lesch

Aleksanterinkatu 17

myy tukuttain ja vähittäin

Rakennustarpeita,
Rautatavaroita,
Talouskaluja,
Työkaluja,
Hienotakeita y. m. halvimmin.

Jouluksi!

Vuonna 1900 Pariisin maailmannäytelyssä palkittuja

Parfyymeja,

Eau de Cologne'a ja Toiletti saippuoita,

ostetaan parhaita ja huokeimmin

A. Silfverberg'in rohdoskaupasta, Aleksanterinkatu 11.

Th. WULFF'in

Paperi- ja Piirustustarpeiden kaupassa,

Helsingissä.

Hyvin lajiteltu varasto.

Halvat hinnat.

K. W. Rosenberg

Punous- ja Lankakauppa,

Helsinki

20 Etelä Esplanadinkatu 20.

EMIL WALLMAN'in

Optillinen liike,

perustettu v. 1830, vanhin ja suurin Suomessa,

35 Pohj. Esplanaadinkatu 35,

Suositeltava.

Vakuutusosakeyhtiö KALEVA

myöntää

Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia

huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksen jälkeen.

Johtokunta.

Helsingin Uusi Musiikkikauppa Fazer & Westerlund

Faabianink. 16. Aleksanterink. 36.

Uusi täydellinen valikoima

kaikenlaisia soittokoneita, niinkuin Viuluja, Violoncellejä, Huiluja, Klarinetteja, Kitaroita, Harmonikoita, Symphonioita, Calliope y.m., y. m.

Vastatulleita erinomaisia

Flyygeleitä ja Pianiinoja

Maamme suurin ja paraiten varustettu

Nuottikauppa

Kaikki halpoihin hintoihin ja edullisilla maksuehdoilla.

Hjelt & Lindgrén

Laivanvarustusliike

Helsinki, Länsi Ranta 16.

Myy kaikenlaisia Laiva- ja Pursitarpeita, niinkuin Tävettä, Pihkaa ja Tervaa, parasta tervattua kaikenmittaista Touviainetta, Benseliköysiä, Hyysinkiä ja Määrlinkiä, Purje- ja Lippukangasta. Valmistaa Lippuja ja Presenninkiä. Laivanankkureita ja Vitjoja, Signaali- ja Ankkurilyhtyjä, Patenttilokia ja Lokilaseja, Koneöljyjä ja Pakninkia. Tel. 784.

I:ma Ruis- Lesty- Vehnä- Jauhoja

hyvissä uusissa säkeissä. Myy ehdottomasti huokeimmalla tukuttain.

Osakeyhtiö Agros

Helsinki — Pietari.

Veljekset Graff.

Helsingissä,

Pohj. Esplanaadinkatu N:o 43.

Lamppuja, Talous- ja Kyökkitarpeita.

Paras ja täydellisin valikoima.

Ensi luokan tavaroita.

Halvat hinnat.

PATRIA

TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.

Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. . . . . .

FENNIA

PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla.

K. H. RENLUND

Helsinki.

Suurin valikoima sopivia

Joululahjoja

n. k. nikkelisiä Kahvi- ja Teeserviisejä, Tarjottimia, Leipäkoreja, Maustehäkkejä, kaikenlaatuisia Veitsiä, Hienotakeita ja Taloustarpeita.

E. J. Herlin'in

Kello,- kone- ja kultatavarain liike, Helsingissä Mikonk. 8 on suurin Suomessa ja on siellä myöskin ehdottomasti halvimmat hinnat.

S. WUORIO.

Maalariinliike & Tapettikauppa.

Atelieri ja Työhuoneet Maalaus ja Koristetöitä varten. Kylttimaalausta, Lasinsyövytystä sekä Lyijylasimaalauksia. Kipsikoristeita valmistetaan vapaalla kädellä. Tapetteja etevimmistä koti- ja ulkomaan tehtaista.

Hagelstamin kirjakauppa

(Kämpin Hotelli)

Uutta jouluksi:

Anderssonin Patenttimustepullo

(Palkittu Pariisissa),

paras kaupassa oleva mustepullo.

Joulukuusenlippuja Suomen väreissä ja Suomen vaakunalla, suurempia ja pienempiä, jokaiseen suomalaiseen kotiin.

Hagelstamin kirjakaupan Haaraosasto Annank. 24.

M. E. Fazer ja Kumpp.

Sokeritehdas Helsingissä

suosittaa parasta palasokeriaan.

TULUD

HENKIVAKUUTUS-OSAKEYHTIÖ TUKHOLMASSA.

1899

Osakkeenomistajain osingot	. . .	Kr. 30,000: —
Rahassa jaettu vakuutetuille	. . .	„ 431,176: 84
Siirretty vakuutett. voittorahastoon		„ 31,215: 31

Vuoden kuluessa myönnetty vakuutussumma *Kr. 14,002,400.*

Pääasiamies Suomessa: **O. Th. WIDERHOLM.**

Antinkatu 1. Telef. 773.

Dahlbergin Paperikauppa

Aleksanterinkatu 15.

Pohjois-Esplanadik. 23.

myy halvempiin hintoihin:

Albumeja
Näköalakortteja
Joulukortteja
Uudenvuodenkortteja

Kirjekuoria ja kirjepaperia Suomen vaakunalla.

Edelfeltin Isänmaalliset

Postikortit

kuvilla **Vänrikki Stoolin Tarinoista** ovat kauniita, arvokkaita ja halpoja.

Hinta: 1 kpl. 15 p., 25 kpl. 2: 50, 50 kpl. 4: 75, 100 kpl. 9 mk.

O. Y. Atelier Apollo

Helsinki Aleksanterinkatu 13.

Öskar Aspelund

Huonekaluliike

Helsinki * Sentraali-Pasaassi.

Telefooni 28 11.

Albion Lamppumakasiini

Helsinki — Omist. VICTOR RYDMAN. — Turku.

ERIKOISLIIKE

Lamppuja, Laseja ja Porsliinejä varten.

Uusi rohdoskauppa.

Halvimmat hinnat Mik. k. 1. Haaraosa: kauppatorin varrella

Parhaimmat tavarat Mik. k. 1. Haaraosa kauppatorin varrella

Kirurgillis, optillinen liike.

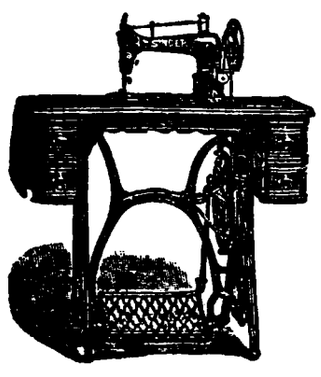

The Singer Manfg. Co. Ompelukoneita

Valmistettu ja myyty Yli 16 miljoonaa.

Koneita on saatavissa sekä yksinkertaisimmasti että mitä hienoimmasti varustettuina.

Monipuolisella, käytännöllisellä, kaiken kilvoittelun voittaneella kelvollisuudellaan ovat Singerin ompelukoneet, näytteille pantuina, saavuttaneet joukon korkeaarvoisimpia palkintoja, viimeksi

Grand prix

Pariisin maailmannäyttelyssä 1900.

The Singer Manufacturing Co.

Pohjois Esplanaatikatu 39. **Helsinki.** Telefooni 652. Haaraliikkeitä kaikissa Suomen kaupungeissa.

Taloustarpeita!

Laseja ja Porsliineja, Talous- ja kyökkitarpeita. Liina- ja Pumpulitavaroita. Suuri valikoima! Halvat hinnat!

G. F. Stockmann.

Helsingissä 1900. Hufvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 1.
Tammikuun 5 p. 1901

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13.
Avoinna k:lo 12—2 ja 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4:55*
1/2 „ . . . . . „ *2:55*
kuukaudelta . . . . . „ *—:58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Uusi Aika
- 1901. -

Uuden Ajan ensimäinen vuosikerta ilmoitetaan täten tilattavaksi.

Uuden Ajan tarkoituksena on olla sen henkisen herätyksen äänenkannattajana, jonka kulunut vuosisata toi mukanaan *kaikilla aloilla,* uskonnon, siveellisen elämän, yhteiskuntamoraalin samoin kuin kirjallisuuden, taiteen ja tieteen. Monta lehteä on meilläkin, jotka seuraavat päivän tapahtumia, mikäli ne koskevat politiikkaa ja yhteiskunta-elämää, mutta epäilemättä olemme sellaisen lehden puutteessa, joka valvoisi syvällä ihmisten sydämissä ja ajatuksissa liikkuvaa elämää, sitä elämää, joka kuitenkin on kaiken ulkonaisen toiminnan alkuna. Onhan aikakauskirjoja, uskonnollisia, tieteellisiä y. m., jotka jossakin määrin tätä tarvetta tyydyttävät, mutta niiden ala luonnollisesti aina on toisen tai toisen opinsuunnan tai tarkoituksen rajoittama.

Mitä ensiksikin uskontoon tulee, on Uusi Aika oleva uskonnollisen elämän ja vapauden puolustaja samoinkuin uskottomuuden ja herkkäuskoisuuden vastustaja; niinmuodoin se on oleva *vapaa kaikesta lahkolaisuudesta,* uskonkiihkosta ja formalismista, aina etsien totuutta pelkäämättä ja avosilmin, mutta samalla epätieteellisen materialismin ja välinpitämättömyys-filosofian ankara arvostelija. Tätä ohjelmaa noudattaen Uusi Aika on valvova niitä liikkeitä, jotka ovat uskonnollisen alan mieltäkiinnittävimmät ilmiöt; niinpä esimerkiksi teosoofisia ajatuksia ja vertailevaa uskontotiedettä esittää Pekka Ervast teosoofisissa kirjeissään.

Mitä siveelliseen elämään tulee, emme tarvinne muuta sanoa, kuin että Uusi Aika on astuva niitten riviin, jotka taistelevat siveellisten pyrkimysten ja tosi sivistyksen puolesta. Sama on sanottava yhteiskuntamoraalista: Uusi Aika tahtoo palvella niitä virtauksia, jotka raivaavat tietä jalommalle yhteiskuntamuodolle, seuraten siis mielenkiinnolla työväen-, rauhan- y. m. liikkeiden edistystä.

Laaja on Uuden Ajan ohjelma ja korkealle on sen päämaali asetettu. Myötävaikutusta sentähden toivomme kaikilta tahoilta. *Useat etevät kirjailijat ovat jo luvanneetkin lehteä avustaa.* Irtileikattavina liitteinä Uusi Aika on julkaiseva eteviä kaunokirjallisia teoksia.

Tilaushinnat ovat:

Helsingissä kotiin kannettuna, postin kautta, asiamiehiltä tai suoraan toimitukselta tilattaessa:

1/1	vuodelta	Smk 4: 55
1/2	„	„ 2: 55
1/1	kuukaudelta . . .	„ —: 58

Tilauksia vastaanotetaan: Helsingissä Uuden Ajan konttorissa Fabianinkatu 13, sisäänkäytävä Makasiininkadulta ja Laurent'in sanomalehtimyymälässä; maaseudulla asiamiesten luona ja postissa.

Ilmoitushinta on 20 p:iä petiittiriviltä. Ilmoituksia vastaanotetaan Uuden Ajan konttorissa.

Lehti ilmestyy joka lauvantai k:lo 4 j. pp.

Asiamiehiä otetaan kaikkialla.

Toimitus.

Aika uusi.

Aika uusi, nosta pielet
pirtin maahan vajonneen,
nosta horroksista mielet,
viito tietä eksyneen.
Eilispäivän hairahdusta
ollos valpas korjaamaan —
anna uutta uskallusta
totehen ja oikeaan!

Aika uusi, unhoon paina,
Unhon arvoista mi lie. —
Liehukoon sun lippus aina,
kussa kunnian on tie!
Sortunutta maasta nosta,
anna toivo tuleviin.
väkivalta, väärryys kosta,
anna usko ylhäisiin.

Aika uusi, miekat särje,
torju julmat verityöt,
ruostua suo peitsenkärjen —
asehilla muilla lyöt
maahan vankan vainolaisen
vallan väärän puoltajan,
ihmiskunnan painajaisen,
ryöstät siltä valtikan.

Aika uusi, kahleet päästä,
vapautta maahan luo,
vuosituhansien jäästä
elpyä nyt mielten suo.
Nouse kuni keväänkoitto,
läikytellen laineitas,
anna aattehille voitto —
ne sun sotaaseinas!

Aika uusi, ihanteita
kaihoat ja kannatat,
vaikka taiston taipaleita
ihmiskuntaa kuljetat.
Ken sun laskee voittois hinnan?
— Silloin päättyy taistelus,
konsa joka ihmisrinnan
täyttää veljesrakkaus.

J. H.

„Yli-ihmisiä."

Vaikka Nietschen opissa on paljo pahaa, niin on siinä hyvääkin ja sen hyvän vuoksi sitä saattaa pitää hyödyllisenä. Mutta sitä ei voi enään sanoa hänen hurjistuneista oppilaistaan, jotka julkeasti saarnaavat vallattomuuden ylistystä.

Suurluuloisuudessaan he ovat kovin mieltyneet Nietschen „yli-ihmisiin", ja kun näet itse ovat tavallaan yli-ihmisiä, he selittävät että yli-ihmisen ei tarvitse hillitä itseään mieliteoiltaan, ei edes pahimmilta himoiltaankaan, vaan he saavat tehdä mitä ikinä haluavat, sillä heille on kaikki luvallista. Näiden yli-ihmisten vastakohtana tahi toisena äärimmäisyytenä ovat tusinaihmiset eli arki-ihmiset eli ne ihmiset, joita on paljo ja joiden tehtävänä on palvella yli-ihmisiä ja olla heidän astinlautanaan. Napoleonit ja Attilat ovat tavattoman suuria yli-ihmisiä, joiden osalle lankeaa runsaasti kiitoslauseita ja ylistysvirsiä, mutta eivät vähemmänkään ansiokkaat yli-ihmiset tarvitse pienuuttaan pelätä, kunhan vaan taitavasti harjoittavat ilkitöitään ja välttävät kuritushuonetta. Siis heilläkin on oma kompastuskivensä, joka yhdellä pyyhkäsyllä saattaa yli-ihmisestä tehdä arki-ihmisen.

Useat uudemman kirjallisuuden edustajat ovat suurella kaunopuheisuudella ryhtyneet tämän suunnan äänenkannattajiksi. He sepittävät romaaneja, joissa hirviön kaltaiset ihmiset esiintyvät yli-ihmisten roolia edustamassa, tahi tekemällä väärentävät, jos muuten ei oikein sovi, jonkin historiallisen henkilön haluttuun kuosiin että siitä vaan saataisiin uudenaikainen yli-ihminen. Näissä kirjoissa selitetään suurella paatoksella mitenkä häikäilemättömälle intohimoihmiselle maailma on avoinna: hänen ei tarvitse muuta kuin rohkeasti hypätä ylös satulaan ja ratsastaa aasien selässä toisten aasien yli.

Monesta tämä saattaa tuntua pelkältä pilanteolta, josta ei kannata edes puhua, mutta tällaisesta pilasta saattaa hyvin helposti syntyä ruoska, joka seurauksiinsa nähden voi tulla hyvinkin vaaralliseksi.

Tosi voimakkaihin luonteihin, joita varten nämä jaaritukset yli-ihmisten suurista elämän oikeuksista ovat aiotut, ne eivät vaikuta niin mitään. Ilmestyköön joku Napoleon missä muodossa tahansa, niin hän ei tule koskaan toimimaan kenenkään ohjeitten mukaisesti, eikä kysymään mikä on luvallista mikä luvatonta, vaan hän, päinvastoin, menettelee oman vaistonsa ohjaamana, ja jota vähemmin hänen ohjelmansa on muille tunnettu, sitä suurempi hänen menestyksensä. Mutta sitävastoin tuo oppi löytää maaperänsä juuri niissä ihmisissä, joita varten sitä muka ei ole kirjoitettu. Nykyisenä suurkilpailun ja pankkihuijausten ja kaikkinaisen irstaisuuden aikakautena ihmisten itsekkäisyys on jo niinkin liiaksi suuri, ettei sitä suinkaan tarvittaisi keinotekoisesti pönkittää, ja kun sitten luonteeltaan tavallista huonompi ihminen saa ohjeita ja neuvoja jo ennestään huonojen taipumustensa yllytykseksi on helppo arvata mihin tällainen suunta vie, semminkin kun se samalla viekottelee ihmistä suuruuden hulluuteen. Koska häväistys- ja rikosjuttujen julkaiseminen vaikuttaa kovin vahingollisesti ihmisten mielikuvitukseen ja kylvää, kuten kokemus osoittaa, rikollisuuden siemeniä heikompien luonteiden sieluihin, niin mitä voidaan silloin odottaa sellaiselta opilta, joka tieteellisyyden naamarin kaunistamana, tekee kaiken, yksinpä rikoksenkin luvalliseksi. Vähemmälläkin ihmiset joutuvat joko houruinhuoneisiin tahi ojennuslaitoksiin.

J. K.

Teosoofisia kirjeitä.

Kirj. *Pekka Ervast.*

I.
Valmistus.

Oletko milloinkaan tuntenut väsymystä tuohon unen ja valveen, työn ja levon, ilon ja surun ainaiseen kiertokulkuun, jota kutsutaan elämäksi? Oletko koskaan sydämestäsi huoahtanut: mikä on kaiken tämän vaihtelun tarkoitus? Onnellinen olet, jos elämän taakka on sinua niin painanut, että epätoivoisena olet huutanut ympäröivään pimeyteen: miksi — mistä — minne? Onnellinen olet, sillä totuuden elämä sinulle aukenee, sielusi sinua kutsuu.

Jospa me ihmiset tietäisimme, että kaikki tämä ulkonainen, jota me todellisena elämänä pidämme, on harhaa vain, kuvaleikkiä, jonka kautta sielu meissä eleille herätetään! Silloinpa emme pakenisi sielun ääntä, kun se meitä kutsuu. Mutta nyt me kaikin tavoin koetamme unohtaa noita syviä tunteitamme ja kysymyksiämme. Joskin epätoivon hetkinä kohtalon sfinksi astui eteemme vaatien arvoituksensa ratkaisua, joskin silloin hengen salama iski sydämeemme, emme me kutsumuksesta vaaria ottaneet, vaan olimme seuraavassa silmänräpäyksessä taas valmiit syöksymään harhojen valtaan, jos pieninkään ilo tai nautinto meitä houkutteli.

Vasta sitten, kun sielun ääni on niin voimakas, ettemme enää saa rauhaa elämän tarjoomista iloista, että „vaikka tämä maailma olisi kaikkea sitä, joksi runoilijat ovat sitä uneksineet, vaikka kaikki paha olisi poistunut, kaikki suru loppunut, jokainen nautinto tuhatkertainen, jokainen kauneus entistään ihanampi, me kääntyisimme siitä pois kyllästyneinä, haluttomina" (Annie Besant) — vasta sitten astumme totuuden etsijäin tielle.

Sinun ei pidä sekoittaa tätä mielentilaa siihen blaseerattuun väsymykseen, joka seuraa aistillista nautintoa. Niin kauvan kuin kiitämme iloja ja nautintoja elämän kalliimmaksi lahjaksi, emme suinkaan ole mihinkään väsyneet. Ruumiimme vain ei aina jaksa palvella alhaista tyranniaan. Mutta vielä emme tunne elämän todellisuutta, vielä meitä odottavat nuo suuret, todelliset kärsimykset, joissa yksin sielun ääni puhuu.

Sillä kun tuo todellinen väsymys meidät valtaa, silloin olemme heränneet näkemään elämän illusioonit; silloin järkemme meille todistaa, ettei mikään persoonallinen onni eikä nautinto tässä maailmassa ole sen arvoinen, että sitä huolisimme tavoitella . . . Rikkaus, kunnia, valta — missä on teidän viehätyksenne?

Sydämemme syvyydessä on ääni kuiskanut: eikö sitä suurta missään löydy, sitä hyvää, sitä kaunista, eikö missään ole rauhaa, totuutta, oikeutta?

Olemme huomanneet, että jos toinen tässä maailmassa iloitsee, niin toinen itkee. Olemme huomanneet, että jos tahdomme onnen itsellemme ostaa, niin täytyy meidän ostaa se muitten kärsimyksillä. Joka ruusun jonka itsellemme poimimme, ovat veljemme kyynelillään kastaneet. Ja ruusun tuoksu ei enään meitä hurmaa; ne kyyneleet polttavat meitä. Ja onni ei enään meitä houkuttele; sillä vääryys virvistää sen takana . . . ja me olemme vääryyteen väsyneet.

Heittäkäämme pois kaikki muu ja etsikäämme sieluamme. Alkäämme peljätkö lähteä meren ulapalle tuntematonta totuutta etsimään. Alkäämme peljätkö heittäytyä henkemme kuiluihin, sillä sen syvyyksissä juoksee elämän puro.

Muuttakaamme mielemme. Koko sielumme, koko sydämellämme antautukaamme totuutta etsimään. Alkäämme muuta pyytäkö kuin sitä ääretöntä elämää, joka on kaikkialla, joka on meissä itsessämme. Kahta herraa emme voi palvella, pyytäkäämme Jumalaa yksin.

Ja elämämme saa suuren sisällyksen. Siinä on tapahtunut aatteellinen muutos, perinpohjainen vaihdos. Mikä ero nykyisten ja noitten päivien välillä, jolloin elämäämme pidimme leikkinä, nautinnon välikappaleena tai tyhjänä ikävyytenä! Nyt se on täynnä tarkoitusta, henkeä ja voimaa.

Katso, kuinka sen perussävel muuttuu. Sisässä soi vain yksi ääni: totuuden kaipuu — ja kaikkien ulkonaisten tekojemme vaikuttimet vaihtuvat. Ennen vaikuttimena oli himo, halu, rakkaus, käsky tai pakko. Nyt halajamme vain yhtä — kaiken muun teemme velvollisuuden tunteesta. Emme velvollisuuksiamme laimin lyö, mutta emme enää mihinkään kiinny. Omantuntomme viisaus sanoo meille: tee se, ja me teemme.

Kuinka vapaat olemme hengessämme! Tie on edessämme suora, sileä jo vihannoiva — riemu sydämessä vaellamme eteenpäin. Olemme elämän todellisuuden löytäneet . . .

Mutta — himmentyykö silmiemme valo vai miksi kauneus meitä pakence, miksi mailma etenee näkyvistämme? Omaisemme kääntävät kasvonsa pois, ystävämme meistä luopuvat, koko mailma meidät hylkää. Jäämme yksin tielle — pimeys laskeupi maahan — yön varjot ympäröivät — mikä on tuo hirviö, joka meitä lähestyy?

Me, jotka etsimme ikuista ja ääretöntä, olemme nykyisyytemme heittäneet — se vain mailman muodossa, ystäviemme piirteissä kääntyy meistä pois — älkäämme sitä hetkeäkään muistelko, mutta nyt ottakaamme menneisyytemme voittaaksemme.

Tuo hirviö, se on oma itsemme. Se on kaikki huono, paha ja alhainen, joka elämien vieriessä on meihin kertynyt, se on alempi minuutemme. Se on eläin meissä, se on se kohtalo, jota emme voi välttää.

Ja koko voimallaan tuo alempi luontomme nousee henkemme tahtoa vastustamaan. Kuinka heikoiksi tunnemmekaan itsemme! Tosiaan lihan ääni on voimakas . . . „Menköön pois meiltä tämä kalkki!" . . .

Vaan horjahtaa emme saa. Yksin emme ole. Näkymättöminä meitä auttavat kaikki ne, jotka ennen ovat voittaneet, sillä hengessä olemme yhtä. Eikä pimeys ole läpitunkematon! Pieninkin voitto puhkaisee aukon, josta säde pilkistää ja tuulen henki puhaltaa. Ja kun olemme voittaneet, sarastaa päivä ja valo tulee, joka on aurinkoa kirkkaampi.

Siis taistelkaamme. Jos kaadumme, nouskaamme. Jos kaadumme uudestaan, nouskaamme jälleen. Mutta älkäämme kadottako uskoamme, tarmoamme, rohkeuttamme. On toisia jotka ennen sen tien ovat kulkeneet. He tuntevat sen kärsimykset, he tietävät sen tuskat. He odottavat meidän tuloamme.

Täydellisen ihmisen kuva mielessämme, sydämessämme hänen puhtaat piirteensä, antakaamme hänen tahtonsa olla omanamme. Nostakoon hänen lempensä meidän sielumme. Polvistukaamme äärettömän eteen. Taistelujen lomassa ajatelkaamme ihannetta!

Mitä ihmiskunnan vapahtajat ovat sanoneet täydellisestä ihmisestä? Hän on kaikkien veli, hän rakastaa kaikkia yhtä paljon. Hän ei suutu kelleen, hän ei naista himoitse, hän ei vanno, ei valehtele, ei turhia puhu, hän ei vastusta pahaa pahalla, ei tuomitse, ei rankaise. Vaan hän rakastaa vihollisiaan, hän siunaa vainoojiaan, hän auttaa salaisuudessa, hän rukoilee yksikseen, hän on nöyrä, iloinen, pitkämielinen.

Tähän täydelliseen meidän tulee pyrkiä. Silloin pimeyden valta murtuu, usvat häipyvät, aamu valkenee.

Jo taistellessamme välistä tapahtuu, että tajuntamme nostetaan sieluumme, että hetkeksi pääsemme osallisiksi siitä autuudesta, joka on sielumme ainainen verho. Mikä rauha silloin, mikä mielentyyneys, mikä lapsellinen suruttomuus. „Täytymme pyhällä hengellä". On aivan kuin „syntyisimme uudestaan", kuin „siittyisimme korkeudesta" — runoilijat ja taiteilijat kutsuvat sitä „neron inspiratioonniksi" . . .

Kun kerran olemme taivaan iloja maistaneet — emmekö pyrkisi niihin uudelleen?

Oletko nähnyt auringon laskevan kesäisenä iltana? Tai oletko kesäyön hiljaisuudessa kaukaa kuullut satakielen laulavan? Etkö silloin kaihosta mieletönnä heittäynyt ikuisen kauneuden helmaan — eikö silloin sielusi taivaaseen kotiinsa ikävöiden sulanut yhteen luonnon kanssa? Tai oletko koskaan tuntenut sydämesi särkyvän kärsien veljen tuskasta ja samalla tuntenut hurmaavaa riemua siitä, että osasit häntä rakastaa?

Heikkoja kajastuksia vain nuo hetket siitä mielen tilasta, joka tulee jokapäiväiseksi leiväksemme kun olemme Itsemme itsestämme irroittaneet ja vanhan ihmisemme voittaneet! Silloin olemme kuin uusia olentoja, kuin nuorukaisia ikuisen kauneuden mailmassa. Missä sydämemme on? Se itkee ja hymyilee. Mutta se itkee muitten suruja, se hymyilee muiden iloja. Ja kuinka paljon niitä on! Ne ympäröivät meitä näkymättöminä ja me vastaamme niiden kutsuille. Luonnon suuri sydän meissä sykkii. Katso, kuinka koko mailma palaa luoksemme! Nyt se ikävöi meitä, nyt se tuntee meidän rakkautemme. Ja me annamme kaikki sille anteeksi sen riemun tähden, joka sielussamme asuu.

Vertailu.

Bertha v. Suttner on Wieniläisessä aikakauskirjassa „Die Zeit" toisiinsa verrannut Etelä-Afrikalaisen sodan ja Dreyfusjutun.

Yhtäläisyys näiden tapahtumain kesken on silmiin pistävä. Samaa äärimmilleen mennyttä nationalismia alamaisissa, parlamentissa, ministeristössä; samoja kiihoittavia valheita sanomalehdissä; samoja mielenosotuksia harhaanvietyjen kansanjoukkojen puolelta. Semminkin samaa itsepintaista pysyttelemistä väärässä; samaa totuuden peittelemistä; samaa kieltäytymistä jokaisesta selonotosta ja luopumista jokaisesta epäilyksestä omien tekojensa oikeudesta; samaa *chose jugée*'n loukkaamattomuutta.

Pieni joukko Englannin etevimpiä henkilöitä ovat vastakuvia Ranskan totuuden-taistelijoille. Heitä vainotaan solvauksilla ja nyrkeillä, ja he saavat kärsiä samaa epäilyksenalaisuutta, samoja syytöksiä isänmaan-vihollisuudesta. Yhtäläisyyttä lisäävät edelleenkin yksiääniset suuttumuksen tunteet sivistyneen ulkomaailman puolelta.

Ranskan nationalistit eivät välittäneet ulkomaan tuomiosta, Samaten eivät Englannin enemmistön jäsenet välitä vieraasta kritiikistä, joka, niinkuin Devonshiren herttua on sanonut, muka vain on seuraus Tohtori Leyds'in maksamista valheellisista sanomalehti-tiedonannoista.

Mitä enemmän huomataan kadottavansa muiden suosiota, sitä äänekkäämmin huudetaan: me olemme oikeassa; tämä sota on loppuun käytävä, se on pyhä sota.

Chamberlain ja hänen puolueensa ovat loukkaamattomat niinkuin kenraali Mercier seurueineen.

Chamberlain'in syyllisyys Jamesonasiassa y. m. vastaa Dreyfusjutussa ilmitulleita väärennyksiä. Hänen voittonsa parlamentissa muistuttaa siitä istunnosta Ranskan kamarissa, jossa äänestettiin „todistavien asiakirjain" julkipanoa, koska arveltiin sen kautta koko juttua saatetuksi loppuun.

Ja näin voisi tätä vertailua molempien tapahtumain välillä jatkaa useilla muilla valaisevilla yhtymäkohdilla.

Huomiota herättävä keskustelu raittiuskysymyksessä.

Viime kuluneen maaliskuun 27:nä päivänä pidettiin Upsalassa Norrlannin osakunnassa huomattava keskustelu tässä kysymyksessä. Siihen antoi lähinnä aihetta ruotsalaisen seminaarin-rehtorin esiintyminen seminaarin oppilaitten keskuudessa perustettua absolutistiyhdistystä vastaan, esiintyminen, joka johti mitä kiivaimpiin mielenosotuksiin miltei kautta koko Ruotsin. Kokouksessa julkitulleet lausunnot ovat nyttemmin painettuina kirjasessa nimeltä „Absolutism och personlig frihet. (Skrifter utgifna af studenternas helnykterhetssällskap i Upsala, II)." Rohkenemme lainata siitä seuraavat otteet.

Alustajan, vapaaherra *J. Hermelin*'in lausunnosta:

„On käsittämätöntä, todentotta käsittämätöntä, että nuorison kasvattaja meidän päivinämme suorastaan kunnostaa itseään osottautumalla tykkänään kykenemättömäksi käsittämään yleisönsä fyysillisiä ja psykillisiä omituisuuksia. Ellei hän sitä tiedä kokemuksista, havainnoista tai muisteloista, mitkä hänellä on oman nuoruutensa samanikäisistä, niin voihan hän ensimmäisestä näitä kysymyksiä koskevasta tieteellisestä teoksesta saada tietää että alkoholin nauttiminen — eikä välttämättä *päihtymys* — useimmiten on syynä siihen, että nuorukainen luopuu taistelusta siveettömyyden viettelyksiä vastaan. Ja jokaisen nuorison opastajan *tulee* tietää, kuinka sitkeä, kuinka ankara tuo taistelu useinkin saattaa olla . . . Sentähden pitäisi minusta nähden kasvattajan varoitushuudon kuulua näin: „Muistakaa alati vanhan opettajanne sana, ettei lähinnä rukousta ja Jumalan sanan viljelemistä maan päällä ole lujempaa tukea nuorukaisella, joka tahtoo siveellisen puhtautensa säilyttää — *kuin ehdoton raittius* . . . Jos raamatun kirjoittajat olisivat nähneet, minkä me joka päivä saamme nähdä noiden rehevien olutpatruunain lähetit, jotka ajelevat pyöriviä olutkapakoitaan pitkin teitä ja polkuja ja silmittömällä, verenimijän kaltaisella yksi pintaisuudella kuroittavat työmiehen hiellä ansaittuja kolikoita; nähnee nuo mahtavat miljoonayhtiöt, jotk viis välittäen kyynelistä ja rukouksista ja vastalauseista virittelevät loukkujaan joka kadunkulmaan, niin olisivat nuo kirjoittajat aivan varmaa puhuneet kieltä, jota ei olisi voitu käsittää ja selitellä väärin. . . Olemme kaikki monasti kuulleet puhuttavan, ätte meidän — kuten esim. Paavali saarnaa — pitää kieltää itsemme ja „olla kaikki kaikkia varten kaikin tavoin pelastaaksemme muutamia." *Mitä* pitää minun siis — juuri kristittynä — itseltäni kieltää? Luonnollisesti jotain, mikä itsessään ei ole pahaa. Sillä kieltäytyminen siitä, joka itsessään on pahaa, sehän on

siveellinen velvollisuus, yhteinen joka ihmiselle, joka tahtoo hyvää: kristitylle ja unitariaanille, sekä siveellisessä katsannossa korkealle kehittyneelle juutalaiselle että buddhalaiselle. Senpä vuoksi saatamme tässä yhteydessä kernaasti myöntää, että väkijuomain käyttö ei ole mitään itsessään pahaa. on jotain hyvää. Mutta — oletettuna se — mistähän sopinee *nykyajan oloissa* paremmin kristityn kieltäytyä kuin tuosta todentotta näennäisestä, paradoksalisesta „hyvästä“, joka aiheuttaa, ympäri maanpallon, $^3/_4$ osan kaikista rikoksista, joka pystyttää itselleen satoja kunniapatsaita kuritushuoneiden ja vankilain muodossa. joka levittää ympärinsä samankeskisissä, lähtemättömissä piireissä tuskaa, katumusta ja epätoivoa? Myönnetään toisinaan suurella varovaisuudella ja suurella juhlallisuudella että rakkaus erinäisissä oloissa, noin poikkeuksittain, *saattaa* vaatia ehdotonta kieltäymystä. Mutta kun tilasto ottaa vastuulleen tiedonannon, että 50,000 virallisesti tiettyä juomaria on maassamme, puhumattakaan kokonaisista laumoista enemmin tai vähemmin salajuoppoja, ja kun suotta koettaa käsittää kaiken sen viheliäisyyden, jonka tuo luku edustaa, silloin kelpaa kysyä itseltään, eikö tuon korkealentoisen rakkauden pitäisi katsoa ajan kohta olevan käsissä astua esiin varjosta. Ja sitten toistetaan toistamistaan vanha rakas jaaritus, että ehdotonta raittiutta korkeintaan voidaan poultaa hätävarakeinona juomareille, s. o. suositetaan kuulumatonta tahdonvoiman ponnistamista niille, joilta tahdonvoima miltei aina on kulunut pois, ikäänkuin jos suositeltaisiin sarja uimaopintoja hukkuvalle . . . Pelkkiä vääriä ja valheellisia viisaussääntöjäkö olisi, että on parempi katsoa kuin katua, parempi ennalta ehkäistä kuin perästäpäin parannella? Eikö joka nuorukainen tee oikein muistaessaan, ettei mikään valta maailmassa saata tehdä absolutistia juomariksi ja että *kaikki nuo kurjat ja paatuneet juopot, joita kohtaamme, poikkeuksetta ovat pelkkiä epäonnistuneita kohtujuomareita?* . . . Me kammoomme alkoholia. Miksikä? Siksi että se on narkotinen myrkky. Mikä vapaasti käännettynä merkitsee: Ota joku määrä seminaarilaisia, ylioppilaita, Itä-Götanmaan patruunia, niin, en epäröi julki sanomasta sitä, kuinka omituiselta se voisi kuuluakin, ota joku määrä uskovaisia kristittyjä, anna heidän alottaa ja jatkaa alkoholin kohtuullista käyttämistä, ja luonnonlain täytymyksestä ovat aikanaan jotkut heistä tulevat juopoiksi. Se on yhtä varmaa kuin että heistä, niin kunnon väkeä kuin ovatkin kaikki, jos kyllin kauan käyttävät morfinia kohtuullisesti, jotkut tulevat morfinisteiksi. — Suvaitkaa minun, ennenkuin kiitän herraa puheenjohtajaa puheenvuorosta, lausua se toivomus, että oppi ja oikea sivistys ja nuorekas innostus meidän maassa kohta yleisemmin on suova apuansa aikamme raittiuspyrinnölle. Katsokaa Englantia! Siellä ovat miehet sellaiset kuin kardinaali Manning, tohtori Temple, Canterburyn arkkipiispa, F. W. Farrar ja monet muut *Church of England*'in piispoista ja papeista liittyneet absolutismiin. Aivan varmaan ovat kaikki nuo miehet noin jotakuinkin lahjakkaita. Varmaan voivat hekin siteerata Paavalia ja on heillä otaksuttavasti suunnattomia määriä kirjaoppia. Mutta he ovat samalla kertaa niin suuria luonteita, s. o. niin todellisesti nöyriä; he ovat niin nöyriä luonteita, s. o. niin totisesti suuria, etteivät ole epäröineet astumasta oppineisuutensa korkeudesta, loistavan yhteiskunta-asemansa kunniasta veljellisin mielin je tulisin innoin asettuakseen rinnatusten hartio hartioon mekkomiesten ja kaiken karvaisen pikkukansan kera. Ja heistä kymmeniä tuhansia iki kunniakseen, ei farisealaisesta lainorjuudesta, vaan terveestä ja itsensäsäilyttämisvietistä (välttääkseen jos mahdollista vedenpaisumusta) ja rakkaudesta lähimmäiseen (pelastaakseen mahdollisesti jokusen ohi ajelehtivan ihmishylyn), ryhtynyt taisteluun päihdyttävien juomien käytäntöä ja juomatapaa vastaan, käytäntö, jonka kirous on ollut ja on suorastaan rajaton.“

Lääket. tohtori *E. W. Wretlind* lausui:

„Absolutismiahan ja personallista vapautta illan keskusteluaine koskee. Täällä on puhuttu absolutismista, ja sekä alustaja että seuraava puhuja puolsivat, kuten usein tapahtuu, ehdottoman raittiuden oikeutusta, sen ollessa tarpeen vaatima keino juoppouteen lankeemista vastaan, ja sellainenhan absolutismi hyväksytään jotenkin yleisesti. Mutta se absolutismi, jonka omaksuu rakkaudesta, ei omaan itseensä, vaan rakkaudesta lähimmäiseen, se saatetaan usein epäiltäväksi ja keskustelun alaiseksi. On omituista, että juuri itsekästä absolutismia, jonka omaksun oman itseni tähden, pidetään jalompana kuin sitä, jonka omaksun epäitsekkäistä kehoittimista, rakkaudesta lähimmäiseen. On sangen totta, kuten toinen puhuja sanoi, että on vaikea vetää raja eri alkoholi-erien ja erilaisten alkoholinpitoisten juomien välille, ja mikä on paljon tai vähän ja kohtuullista tai kohtuutonta. Juuri rajanvetämisen vaikeus se se on luonnontäytymyksen lain mukaan synnyttänyt absolutistisen liikkeen. — Koetettiin täällä Ruotsissa 70 vuotta sitten ajaa raittiuden asiaa suvaitsevaisessa hengessä. Per Wieselgren alotti taistelunsa raittiusasian hyväksi taistelulla paloviinaa vastaan. Mutta hän niinkuin seuraajansakin oivalsivat pian mahdottomaksi vastustaa juoppoutta asettumatta absolutistien kannalle. Viinanryyppääjät eivät tarvinneet kuulla monta Wieselgren'in esitelmää, ennenkuin työmiehet tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: „selvähän on, että Te saarnailette viinaa vastaan, jolla on varaa juoda viinejä eikä sen takia tarvitse paloviinaa, mutta me, joilla ei ole varaa juoda viinejä, saamme tyytyä viinaan.“ . . . Minkätähden tulevat moniaat meidän maassa tuollaisiksi absolutismin innostelijoiksi? Varmaankin useimmiten sen tähden, että ovat silmänneet syvemmälle siihen kurjuuteen, joka johtuu väkijuomista; he ovat joutuneet likempiin tekemisiin sen kanssa kuin monet muut, jotka istuvat lukukammioissaan ja sommittelevat teoriojansa kristillisestä vapaudesta ja lainorjuudesta. Taitaisivat nuo kamarifilosoofitkin tulla yhtä innostuneiksi absolutisteiksi, jos tulisivat ulos todelliseen elämään ja saisivat likeltä silmätä kaiken kurjuuden syvyyteen. Saattaneehan toki lukea tilastoa siitä, että niin ja niin paljo sairaita, hourupäisiä, ruotulaisia, vankeja ja langenneita on tullut onnettomiksi väkijuomien vaikutuksesta, mutta se ei ole samaa kuin nähdä tuo kaikki todellisessa elämässä omin silmin. — Voin kertoa, että kun minä päätin elää absolutistina, oli lähin motiivi siihen se, että muuan elinkautinen vanki, jonka olin ottanut lailliesti puolustaakseni, jotta hän pääsisi vapaaksi, sanoi minulle, ettei hän milloinkaan olisi tehnyt rikoksiaan, ellei olisi karkaissut luontoaan — hän oli muuten arka pelkuri — väkijuomilla, ja tiedämme nyt, että 70 prosenttia vangeistamme syyttävät väkijuomia pätevänä syynä siihen. että asustavat vankiloissa. — Oli muutama kymmenkunta vuosia sitten täällä Upsalan hiippakunnassa kirkkoherra, jumaluusopin tohtori. Sattumalta sain taannoin kuulla, että hänen seurakunnassaan oli kestikievari, joka oli ehdottoman raittiuden ystävä. Hän ei tahtonut edes oluttakaan nautittavaksi majatalossaan. Kirkkoherransa otti häntä suorastaan siitä nuhdellakseen ja arveli, että hän majatalon isäntänä oli velvollinen pitämään olutta kaupan. Mutta kestikievari arveli, ettei häntä laki siihen velvoittanut, eikä sitä tehnyt. Tuo kertomus hämmästytti minua, kun sain sen kuulla, sen takia, että vähää ennen olin tehnyt tuttavuutta samaisen kirkkoherran pojan kanssa, joka nyt on hupeltunut, keskiikäinen alkoholisti ja jota on yritetty monta kertaa nostaa jaloilleen, vaikka tähän asti onnistumatta. Hän on hupeltunut alkoholisti vielä tänäpäivänä. — Kenties, jos tuo kirkkoherra ja jumaluusopin tohtori olisi voinut asettaa poikansa tulevaisuuden horoskoopin, niin olisi hänestäkin tullut absolutisti.

Eli myöskin lähistössä muutama kymmenkunta vuotta sitten lehtori, joka oli etevä hengen mies ja taval laan raittiudenystävä, mutta hänen pöydällään käytettiin kuitenkin joka päivä viiniä, ja lapsensa saivat myöskin sitä juoda. Eivät vanhemmat eivätkä muut katsoneet sitä vääräksi. Eräs hänen pojistaan on kuollut parantumattomana alkoholistina. — Siten voipi kullekin olla itsekkäänä harrastuksena ruveta absolutistiksi, ja kenties ne herrat teoloogit ja filosoofit ja opettajat, jotka nyt ovat julistaneet absolutismin farisealaiseksi itsevanhurskaudeksi, jos voisivat nähdä silmäinsä edessä mokomia tulevaisuuden näköaloja pojilleen avautuvan — en tahdo toivoa, että niin todellisuudessa kävisi — kenties tänään, kenties tänä iltana tulisivat absolutisteiksi! — Täällä on puhuttu siitä, mikä on oikeutettua ja oikeaa raamatun mukaan tällä alalla. Minusta nähden asia on varsin selvä ja mutkaton. Yksi on käsky, joka seisoo yläpuolella kaikkia muita ja jota vapahtajamme ja häneu apostolinsa katsoivat korkeimmaksi, ja se käsky kuuluu: „Rakkaus on lain täyttämys.“

Tämän uuden yliopistotalon juhlasalin oven päällä seisoo: „on suurta ajatella vapaasti, suurempaa ajatella oikein,“ mutta jos siinä seisoisi: „on suurta *toimia vapaasti*, suurempaa *toimia oikein*,“ niin olisi sekin suuri totuus, joka kelpaisi ylioppilaiden ja opettajien kunnioittaa ja muistaa.“

(Jatk.)

Mietelmiä.

Jos tahdot pyrkiä elämänviisauteen, voit olla varma siitä, että joudut naurunalaiseksi.

Epiktetus.

*

Paras ihminen on se, joka *kaikkia* samalla lailla rakastaa ja tekee kaikille hyvää erotuksetta, olkootpa hyviä tai pahoja.

Muhamed.

*

Ihminen, joka antautuu Järjen palvelukseen, etääntyy ilmiöiden maailmasta, astuu autuaalliseen ja vapaaseen maailmaan ja tulee kuolemattomaksi.

Veda.

*

Viisauden silmät ovat kuin valtameren syvyydet. Ei ilmene niissä iloa eikä surua; sentähden opetuslapsen sielu on oleva iloa voimakkaampi ja surua suurempi.

H. P Blavatsky.

Tervejärkinen ihminen.

„Kaksi kertaa viisi on kymmenen“, sanoin minä eräälle kafferille.

Kafferi katsoi sormiansa ja sanoi vihdoin: „On!“

„Kaksi kertaa kymmenen on kaksikymmentä“, sanoin sitte.

„Sitä ei kukaan voi tietää“, vastasi kafferi.

„Lue sormesi ja varpaasi“.

Kafferi laski sormensa ja varpaansa ja sanoi lopuksi verkalleen: „On“.

„Sitte“, jatkoin, „viisi kertaa kymmenen on viisikymmentä“.

„Mitä hullua!“ huudahti kafferi. „Tämähän on puhdasta mystisismiä. Terve järkeni sanoo minulle, ettei kellään ihmisellä ole niin monta sormea ja varvasta“.

Mutta hän olikin kafferi.

(The Ideal Review.)

Hämähäkki.

Sosialismia tuomitaan, koska se saarnaa taistelua.

Vapaa kilpailujärjestelmä, jolle n. k. sivistysyhteiskunnat rakentavat, mitä saarnaa se?

Eikö taistelua, kestävää, hirveätä taistelua, kaikkien sotaa kaikkia vastaan? Eikö se itse olemukselleen ole kaikkia läpitunkevaa taistelua?

Sosialismi tahtoo yhteistyötä, yhteisjärjestelmää. Yhteistyö, yhteisjärjestelmä, eikö se ole olemukselleen rauhaa?

Sosialismi rakentaa ihmisten veljeydelle, se tahtoo tuoda oikeutta inhimillisiin oloihin, oikeutta mikäli ihmisvoimalle on mahdollista. Senvuoksi pyrkii se yhteiskunnallisessa suhteessa asettamaan vapaan kilpailujärjestelmän sekä yksityisen kapitalismin ja perintöoikeuden sijaan kaikkien yhtäsuuren oikeuden syntymästä yhteiskunnan hyvään, kaikkien yhteistyön ja oikeuden mukaisen osuuden yhteisen työn hedelmiin.

Mutta voidakseen päästä siihen, täytyyhän sosialismin saarnata väliaikaista taistelua sitä yhteiskuntatilaa vastaan, jonka lakina on yhteiskunnan rauhattomuus, väliaikaista taistelua, kunnes oikeus saa laatia yhteiskuntain lait.

Kutka siis enemmän rakastavat rauhaa, sosialistitko vaiko nykyisen yhteiskuntatilan puoltajat?

Sosialismia tuomitaan koska se saarnaa taistelua.

Hämähäkki, joka kiiltää päivänpaisteessa, sillä välin kun sen puolikuoliaaksi imetty uhri tuskailee verkossa, paheksii nytkäyksiä siinä. Kallisarvoinen kudos voisi revetä; jokaisen tulisi tyytyä omaansa ja toisten osaan — ja rakastaa rauhaa.

Jean Boldt.

Kaksi tietä.

Jumala on rakkaus, niinkuin tekstissä sanotaan. Se on: Jumalan tuntee ainoastaan se ihminen, joka rakastaa lähimmäistänsä. Ja niitä on ollut ja on ihmisiä, jotka kokonansa antautuvat Jumalalle eli lähimmäisillensä, palvellen näitä erotuksetta ja vapautuen omista himoistaan ja toiveistaan. Nämät kulkevat täydellisyyden tietä. Heillä ei ole kärsimyksiä, sillä mikä ikänä heille tapahtuu, he ottavat sen vastaan niinkuin Jumalan tahdon. Heillä ei ole kärsimyksiä, sillä heillä ei ole omaa tahtoa, jota kohtalo voisi rikkoa. Jumalan tahdon mukaan he rakastavat ja palvelevat vieraita ihmisiä niinkuin olisivat kaikki heidän omiaan. He jättävät omaisensa ja kotinsa. Ja heille käy niinkuin kirjoitettu on: „Totisesti sanon minä teille: ei ole kenkään, joka jätti huoneen, taikka veljet eli sisaret, taikka isän eli äidin, taikka vaimon eli lapset, taikka pellot minun ja evankeliumin tähden; ellei hän saa jälleen satakertaisesti nyt tällä ajalla, huoneita, ja veljiä, ja sisaria, ja äitejä, ja lapsia, ja peltoja, ja tulevaisessa maailmassa iankaikkisen elämän.“ — Tämä on täydellisyyden tie. Mutta on myöskin kärsimyksen tie. Niitäkin ihmisiä, jotka eivät voi luopua pyrkimästä järjestämään elämäänsä oman tahtonsa mukaan, viepi elämänkoulu eteenpäin, vaikkakin vastoin heidän tahtoansa. Ketä meistä ei kohtalo ole eroittanut rakastetusta ympäristöstä ja vienyt vieraaseen tai erilaiseen tai vastenmieliseen ympäristöön. Ja kuka meistä voi sanoa, että hänen on käynyt niinkuin hän vuosi sitten ajatteli, — että se elämä, missä hän nyt elää, on se tulevaisuus, jota hän muinoin itse tarkoitti. Ei kukaan. Se, mikä tapahtuu ulkopuolella tai vastoin meidän tahtoamme, sitä sanomme kohtaloksi. Mutta jolla on silmät nähdä, se näkee, että kaikki on tapahtunut ja tapahtuu vaan kohtalon käskystä, ja on tuottanut ja tuottaa kärsimyksiä sille, joka ei omasta tahdostaan luovu.

Puhun tätä ei niinkuin opettaja, vaan niinkuin se, joka tunnustaa oman erhetyksensä ja kertoo oman kokemuksensa. Sanon vieläkin: minä en voi luopua omasta tahdostani, vaikka näen, etten sitä voi saavuttaa ja vaikken tarvitse, että joku nousee kuolluista minulle siitä ilmoittamaan. Mutta minä iloitsen kärsimyksestä, sillä ymmärrän, että joku minua taluttaa — taluttaa kiertoteitse oikealle polulle. Ja kun minä tunnustan, että minun pitää vierasta kerjäläistä rakastaa veljenäni, niin minä tunnustan oman kehnouteni. Sen vaan voi sanoa: älkää koskaan unohtako tätä Latsarus historiaa; älkää koskaan lakatko uskomasta että elämänne päämäärä on veljistyminen kaikkein viimeisimpäin, vieraimpain ja kurjimpain ihmisten kanssa.“

Arvid Järnefelt. („Veljekset“).

Merisota.

Asiaan perehtymättömissä piireissä vallitsee, ihme kyllä, sellainen käsitys, että vastaisissa sodissa kauppalaivoilla on paljoa vähemmän pelättävää kuin ennen, ja tämän käsityksen tueksi vedotaan kansainväliseen oikeuteen. Nämät toiveet ovat kuitenkin tykkänään perusteettomia. Päinvastoin on vastaisen merisodan aikana kauppa perinpohjin häviävä; sota on oleva sellainen, että se säälittä kohdistuu kauppalaivoihin, sota sellainen, jossa risteilijät ja torpedovenheet tulevat esittämään samallaista osaa, kuin keskiajan merirosvot. Ne vainoovat salaa kauppalaivoja, hyökkäävät niiden kimppuun öiseen aikaan ja sumussa ja upottavat ne, joko ne sitten kuljettavat rahtia tai matkustajia, olkootpa ne mitä kansallisuutta hyvänsä, kunhan vaan merikulkuyhteys saadaan katkaituksi ja vastustajan kauppa lamautetuksi. Sitäpaitse joutunevat linnoittamattomat rannikkokaupungitkin pommitetuiksi ja verotetuiksi. Onpa siis odotettavissa, että me vastaisen sodan aikana palaamme jälleen mitä pahimpaan raakuuteen.

Kauppalaivojen kimppuun on armotta hyökättävä, niinkuin seuraava, erään meriupseerin Nouvelle Revue'ssa julaistu kuvaus osottaa: „Torpedovenhe on huomannut laivan, joka kuljettaa lastia, kalliimpaa kuin muinaisten espanjalaisten kaleerein hopeakantamukset. Kysymys on siitä, onko torpedovenheen kapteenin merkinannolla huomautettava laivaa läsnäolostaan? Mutta laivassahan voi olla muutamia piikatykkejä ja ampuisi torpedovenheen miehistöineen upoksiin. Sellaista ei saa tapahtua! Torpeedovenheen on etäämmältä seurattava laivaa ja vasta öiseen aikaan riennettävä sen luo lähettääkseen sen runkoon torpedon ja upottaakseen sen laineiden kylmään syvyyteen miehistöineen ja matkustajineen. Senjälkeen on torpedovenheen aivan rauhallisesti palattava suuntaansa ja ryhdyttävä vainoomaan muita laivoja. Jokainen valtameri on muodostuva moisten kauheuksien näyttämöksi . . .

Olkoonpa niinkin! mutta jos se tulee olemaan käytännössä vastaisen sodan aikana, niin kysymme: minkä verran on olemassa eroa moisten sankaritekojen ja merirosvouksen välillä? Eikö se ole palaamista mitä pelättävimpään raakuuteen?

Ja nämät sankariteot eivät tule missään tapauksessa jäämään kaapparilaivojen urotöistä takapajulle; sehän merkitsee yhäkin vaipumista raakuuteen. Jo nyt on nimittäin varmaa, että kaikki vallat, huolimatta Pariisin sopimuksesta v:lta 1856, tulevat yksityisille höyrylaivoille antamaan kaapparikirjoja, jotka oikeuttavat niitä valtaamaan jokaisen laivan, joka purjehtii vastustajan lipun suojassa eli kuljettaa hänelle tavaroita, ja kun moiset alukset lähtevät suoranaisesti saalin hakuun, niin eivät ne myöskään tule pitämään puolucettomuudella tarkkaa rajaa; ne anastavat saaliikseen minkä laivan vaan suinkin voivat.

Ymmärrettävissä on, minkä vuoksi englantilaiset merimiehet väittävät, että sotalaivasto ei voi suojella kauppalaivastoa. Loordi Brassey, joka itse on ammattimies, julkaisee Naval Annual'issaan seuraavan amiraali Greighin lausunnon: „Hylkään ehdottomasti sen ajatuksen, että meidän kauppalaivoillamme sodan aikana tulisi olemaan mitään merkitystä. Aina siitä saakka, kun tulin palvelemaan amiraalivirastossa, olen tullut vakuutetuksi siitä, kuinka vaikeaa rauhankin aikana on koota tarpeellisia voimia eri paikoille, jotta sotalaivastomme voisi täyttää kaikki velvollisuutensa. Vakuutan aivan varmaksi, että meidän laivastomme on kykenemätöin sodan aikana antamaan kauppalaivoillemme tarpeellista suojelusta.“ Eräs toinen englantilainen amiraali, Colombe, tulee teoksessan „Merikulkuyhteyden suojeluksesta“ siihen johtopäätökseen, että „nykyään ei ole käsitystä, ja vielä vähemmin ollaan selvillä siitä, onko merentakaista kauppaa suojeltava puhdistamalla meret vihollisten risteilijöistä vaiko antamalla kauppalaivoille sotavartiot vaiko muilla keinoilla.“ Sitäpaitse arvelee hän tällä kysymyksellä olevan varsin vähän merkitystä; olisi näet kerrassaan mieletöintä, jos kauppalaivojen päälliköt lähtisivät matkalle edes vartiaston saattamina, kun kerran vaara on liijan suuri. Ja kuitenkin on Englannilla ehdoton ylivalta merellä; se voi saattaa koko maailman kaupan seisahduksiin, vaan omaansa se ei voi suojella.

Vielä huonompi on laita muiden valtioiden.

Mitä rannikkokaupunkien pommitukseen tulee, hälventänee seuraava esimerkki sen suhteen epätietoisuuden. Englannin laivaston manööverein aikana 1889 hämmästytti Peterssiden kaupungin pormestaria seuraava kirje, jonka hänelle kaksi meriupseeria jätti „Collinwood“-sotalaivan kapteenin puolesta;

„Toisen laivasto-osaston päällikön käskystä on minulla kunnia ilmoittaa, että kaupunkinne on suoritettava 150,000 punnan pakkovero. Pyydän Teitä jättämään tämän kirjeen tuojille täyden vakuuden tämän vaatimuksen viipymättömästä täyttämisestä. Vaikkakin minusta on ikävää panna rauhalliselle ja ahkeralle kaupungillenne sellaista rasitusta en kuitenkaan voi menetellä toisin siihen melkoiseen pakkoveroon nähden, jonka kansanne sotalaivat ovat vaatineet Belfastin kukoistavalta satamakaupungilta. Lisään, että jolleivat upseerini kahden tunnin kuluttua palaa takaisin, täytyy minun ampua kaupunkinne palamaan, hävittää tehtaat ja tuhota laivat. Palvelijanne R. A. Harry, kapteeni hänen majesteettinsa laivastossa.“

Kaunopuheinen kirje! Se lausuu lyhyesti ja selvästi: Tulevaisuuden sodassa ei kenelläkään ole odotettavana sääliä, ei edes rauhallisella porvarilla! Se on myöskin todistuksena siitä, että meriasioissa määräävä Englanti on päättänyt sodan sattuessa pakkoveroittaa linnoittamattomia rannikkokaupunkeja ja hätätilassa pommittaakin niitä.

Muut vallat eivät suinkaan tule menettelemään toisin. Huomautammehan vaan, että Saksan ja Havain välisen rettelön aikana 1897 sotalaiva „Geffion“ samoin uhkasi kaupunkia pommituksella, joll'ei suostuttaisi täyttämään sitä korvausvaatimusta, joka esitettiin erään Saksan alamaisen puolesta. Sillä kertaa ei ollut kysymyksessä manööveritemppu, vaan täysi tosi. Mutta mitä moinen pommitus tykeillä sellaisilla merkitsee, jotka 10 kilometrin päähän lennättävät voimakkaimmukaan oli vakuuttanut häntä Jumalan suojeluksesta, nukkui hän. Aamusilla näki hän ensimäiseksi samat levolliset kasvot. Vihdoin astui kulkutauti hänenkin kynnyksensä yli, ja kun äiti oli kuollut, tuotiin häneltä ne terveiset, että hän oli kuollut tyytyväisenä, koska hän oli saanut tietää, että lapselle tulis käymään hyvin. Mitäpä syytä hänellä siis oli pelkoon?

Eräs vanha helleniläinen runoilija on laulanut äidistä, joka lahoneessa purressa, nukkuva poika helmassaan keinuili yön pimeässä myrskyävällä merellä. Nuku suloisesti lapseni! Mitä liikuttaa sinua aalto, joka kohisee tästä ohitse, tai myrskyn ulvonta tai salamanleimaukset sysimustassa yössä? Jos voisit tajuta kuolemakauhua, niin . . . Mutta minä pyydän sinua: nuku! Ja minä rukoilen Zeusta: pelasta lapseni!

Kuten sanottu: kaupunki vapisi vielä kuluneen vuoden muistoissa. Moni luuli kulkutaudin olleen viimeisen tuomion enteenä. Kerran, puhuttaissa niistä elokuunpäivistä, otettiin suurihakainen raamattu esille ja luettiin hallavasta hevosesta ja ratsastajasta, jonka nimi oli Kuolema, tähteen putoamisesta taivaalta ja vihan päivästä, joka lähenee.

Luettiin toistakin kirjaa, jonka ensi sivulla oli mustalla pohjalla keltasella ja punaselle paistava tähti utukehässä, joka jatkui ja oli pyrstön näköinen.

Sanaa pyrstötähti mainittiin usein. Iltasilla oli kadulla kansaa ryhmissä, jotka keskustellen tähystivät taivasta.

Pyrstötähti näkyy selvään, sanoi eräänä iltana, vähää ennen maatapanon aikaa, talon palvelijatar. Hän otti poikaa kädestä ja vei hänet ulos. Ei ollut vielä pilkkopimeä, mutta siellä täällä pilkki tähtiä tummansinessä, ja niitten joukossa tähti pyrstöineen.

Moni oli ulkona katselemassa ennustusmerkkiä. Pyrstötähti on suurempi nyt kuin eilen, sanoi toinen. Toinen virkkoi: muutaman vuorokauden kuluttua on se niin suuri, että se peittää koko taivaan. Puhuttiin maailman palamisestakin ja viimeisestä päivästä.

Muutoin, kun päivätyön päätyttyä kokoonnuttiin kotiporttien ulkopuolelle, oli tapana laskea leikkiä ja naureskella. Nyt ihmiset näyttivät totisilta. Heihin oli tullut jotain painostavaa ja ahdistettua.

On luultavaa, että tämä vaikutti pojan mieleen ja että hän kävi levottomaksi. Mutta jos niin oli, väistyi se vaikutus pian toisten tieltä. Sinä pyrstötähtikauhun aikana nukkui hän yhtä hyvin kuin tavallisesti ja leikitteli paljoakaan ajattelematta maailmanhävitystä.

Ajatus viimeisestä päivästä ei ollut tullut hänelle odottamattomana kauhistavana uutisena. Se kuului hänen ajatusmaailmaansa. Sallittakoon mainita siitä jokunen sana, ennenkuin kertomus jatkuu. Tiede luo huomiota vielä todellisella tai otaksutulla lapsuudenkannalla eläväin kansakuntain maailmankäsityksiin. Kansanpsykologia ymmärtää ja arvaa kenties liian suureksi niiden arvon kehitysopille. Kokonaan arvoton ei liene pieni vilahdus niihinkään yrityksiin, joita lapset usein tekevät luodakseen itselleen käsitystä kaikkisuudesta.

* * *

Sitä taloa, jossa hän oli syntynyt ja kasvanut kuudenteen vuoteensa, ympäröi muurit ja vallit. Lastenkamarissa oli kaksi ikkunaa: toinen oli eteläänpäin ja avaraan linnanpihaan, toinen länteen ja ahtaaseen linnanpihaan. Molemmissa suunnissa määräsi näköpiirin lähimmän linnoitusvallin rajaviiva. Linnanpihojen kivitettyjä, himmeänvärisiä tasapintoja ympäröi harmaahtavan valkea muurivyöhyt, ja sen takaa kohosi valli, jota aika-ajottain kaunisti hilpeä vehreys. Tämän yläpuolella kaareili kupu, joka päivin usein oli kauniin sininen, iltasin tumma ja tähdikäs. Siinä hänen kaikkisuutensa liikkumattomat pääpiirteet, ja hän luuli alussa, ettei maailma ollutkaan suurempi. Jonkun verran suurempi kuitenkin, sillä taivaankupu ei ollut asetettu vallille, vaan painui sen taakse. Linnun täytyi ehkä löyhyttää siipiään useita kertoja ennättääkseen vallilta kuvun reunaan ja maalevyn rajaan. Se oli pyöreä, koska kupu oli pyöreä. Itse asui poika keskellä maata. Se oli selvää sen perusteella, että kun hän seisoi talon portailla, oli kuvun korkein kohta juuri hänen päänsä päällä.

Nyt hänen kosmoksensa liikkuviin pääpiirteisiin. Auringonpaiste ja ikkunaristikkoin varjot seinillä ja lattialla muuttivat päivän kuluessa asemaa. Aamulla paistoi päivä vinosti ikkunasta, joka oli avaraan linnanpihaan päin. Puolipäivänaikaan kävi sen valo suoraan sisään samasta ikkunasta. Senjälkeen paistoi se ikkunasta, joka oli pieneen linnanpihaan päin, ja siitä näki auringon painuvan vallin taakse. Selvää oli siis, että se liikkui taivaan kaarikaton alla ja että sillä oli määrätty tiensä ja suuntansa. Se nousi aina vinosti suuren linnanpihan takaa ja painui aina pienen taakse. Mutta jos se oli sama aurinko, joka joka aamu nousi, niin täytyi sen yöllä kulkea takaisin nousukohtaan, ja sen tien täytyi olla linnanpihojen alla. Oliko auringolla vapaa avaruus vaellella siellä alhalla? Mutta mikä sitten kannatti maalevyä? Otaksua että pylväät sitä kannattavat, on joutavaa, sillä kuinka syvään ne menevätkään, täytyy niillä vuorostaan olla kannake. Pieniä aivoja kohtasi siinä ensimmäinen arvoitus, joka ei ollut ratkaistavissa.

Kuukin vaeltaa. Tavallisesti niin hitaasti, ettei sitä huomaa, mutta toisinaan kiireistä vauhtia, kun pilviä liitelee sen läheisyydessä. Havaintojen tekijä, joka oli ihastunut kuuhun, keksi kuitenkin, että kiireisyys oli näennäinen, sillä kuu pysyi aina samalla kohdalla valliin nähden, pilvien rientäissä tiehensä. Havainnossa oli opetus: kaikki ei ole niin, kuin ensi näkemältä näyttää.

Sen johtopäätöksen totuus vahvistui hänen tehdessään ensimmäisiä retkeilyjään, mitä hän voi muistaa, isolla linnanpihalla. Taivaankaton korkein kohta oli, hänen alkaissaan vaelluksensa, juuri hänen päänsä päällä. Mutta jos hän ulottaa tutkimusretkensä linnanpihan toiseen päähän, pitäisi korkeuskohdan sieltä

Lapsuudenajoilta.

Kirj. *Viktor Rydberg.*
Suomennos *„Uudelle Ajalle“.*

Se oli eräässä maaseutukaupungissa vuonna 1835. Hän, josta tämä kirjoitetaan, oli ijältään kuuden ja seitsemän vuoden vaiheilla.

Koleera oli edellisenä vuonna raivonnut kaupungissa. Siitä pitäin lepäsi äiti tuuhean puun alla linnanseurakunnan kirkkomaalla. Koti oli hajonnut ja hän vieraassa, mutta ystävällisessä hoidossa.

Hän kuuli usein puhuttavan kulkutaudista. Oli kauhua jo äänessäkin, kun kerrattiin tapahtumia kulmeen vuoden tuulettomilta, tukahuttavilta, helteisiltä elokuunpäiviltä, ja kauhu tarttui kuulijaan. Mutta häntä ihmetytti alussa, ettei hän, joka myöskin oli nähnyt ne päivät ja nähnyt monta ruumisarkkua kannettavan siitä talosta, jossa hän silloin asui, ettei hän ollut tuntenut pelkoa kuoleman liikkuessa hänen ympärillään. Kun hän on koonnut muistelmansa, on syy selvinnyt hänelle. Tyvenyys äidin kasvoissa oli pitänyt pelon kaukana. Joka ilta istui äiti hänen vuoteensa ääressä, ja kun tavaksi tullut lyhyt iltarukous oli luettu ja äiti tapansa

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan Smk 15: 75 p:n vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, vaaraluokka 0, kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa C. F. Carlander, Pää-asiamies
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

milla räjähdysaineilla täytettyjä luotia, joista jok'ikisen täytyy sattua, sitä on helpompaa kuvitella, kun kertoa. Rantapattereista ei kaupungille ole mitään turvaa, sentähden ettäniiden ammuttavina olevat laivat muodostavat niiden luodeille liijan pienen ja liikkuvan maalin. Siten pommitettu kaupunki on epäilemättä muutaman tunnin kuluessa muuttuva rauniokasaksi.

Johtopäätöksenä edellä lausutusta tulee olemaan, että vastaineu sota merkitsee nälänhätää.

Miljaardeja ovat jo valtiot kuluttaneet merivoimaansa varten, ja ne jatkavat yhäkin kulkuaan tuolla kaltevalla tiellä, joka syöksee ne pohjattomaan kuiluun. Sillä jos tuota voimaa kerran tullaan käyttämään, joutuu meidän kulttuurimme vaaraan. Sodan vaatimat uhrit ja vaarat tulevat olemaan äärettömät, ja se julma sotatapa merellä, se sanomatoin villiytyminen, jonka se on aikaansaava, merkitsee palaamista raakuuteen, samalla kun nälkä ja kulkutaudit saattavat ihmiset epätoivoon.

Miten paljon onkaan sitten tehtävä raskasta, epäkiitollista työtä niiden vaurioitten auttamiseksi, haavojen parantamiseksi, joita ihmiskunnalle on tuottanut yksi ainoa sotavuosi; miten monta kukoistavaa kaupunkia onkaan muuttuva rauniokasoiksi, miten monta kerjäläistä onkaan sota aikaan saanut Europassa?! Milloin on vihdoinkin ihmisyyden ja järjen ääni pääsevä voitolle karkoittaakseen nuo kauheudet?!

J. v. Bloch. („Tulevaisuuden sota").

Joulu-ajatuksia.

On joulu-ilta, lumeton, synkkä. Eivät katsele taivaan tähdet kirkkailla silmillään ihmislasten iloa, heidän rauhallista, juhlallista iloansa. Ei kaiu tänä joulu-yönä, kuten ensimäisenä, enkelien laulu, jumal'olentojen ylistykset ja kiitokset. Ei kirkkaus enää valaise taivaalla, eivät hurskaat paimenet kedolla karjaa kaitse. Toisenlaista on kaikki kuin tuona ensimäisenä joulu-yönä, jolloin autuas enkelijoukko laulaen kiitti Luojaa: Kunnia olkoon Jumalan korkeudessa, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto!

Vielä on kunnia Jumalan, valta Herran, sitä maailma ei ole voinut anastaa. Mutta miten on laita enkelien laulun: — maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto? Onko tuo jumal'olentojen toive toteutunut, vallitseeko maailmassa, kristittyjen keskuudessa, rauha, — hyvä tahto?

Siihen vastaa sydämemme: lähimäisen rakkaus meissä on heikko, se ei kykene ylläpitämään *rauhaa, hyvää tahtoa.*

Aseet kalskuvat etelässä ja idässä; yhä uusia surmantuottajia keksitään. Lähimäisen veri, oikeuden nimessä, maahan vuodatetaan, talot hävitetään, onnettomat asukkaat, turvattomat naiset ja lapset, syöstään perikatoon. Missä ei sota raivoa, siellä ollaan kuitenkin tulevaisuutta varten varustetut kiireestä kantapäähän. — Kansat sortavat toisiaan niinkuin yksilötkin ja ainoastaan itsekkäisyyden vuoksi.

Kaukana tuolla Etelä-Afrikassa, missä korkeat vuoret, vuolaat virrat, ihanat laaksot maata kaunistavat, siellä riehuu taistelu. Väkevämpi sortaa heikompaa, ryöstää pieneltä sen kelmeän metallin, isänmaan ja vapauden; tämä kaikki tapahtuu oikeuden nimessä. Kenties juuri tällä hetkellä siellä moni mies kaatuu isänmaansa, vapautensa puolesta, monelle vielä rivissä seisovalle miehelle tämä on viimeinen joulu, minkä hän saa viettää. He sortuvat, kuolevat sankarikuoleman.

Ase kädessänsä viettävät buurit joulua, veriselle hiekalle he ovat kuusensa pystyttäneet, ja sen ympärillä he ylentävät rukouksensa Jumalan, Auttajan luo, huoaten: Auta Herra meitä, suo oikeassa asiassamme voitto, kuule meitä Sinä Herra taivainen.

Lyhyt on rukous, lyhyt on pyyntö ja epätoivoisista sydämistä se arkana soi.

Tuimasti taistellaan myöskin idässä, virtana vierii viattomien ihmisten veri. Kamala käsky: Armoa ei anneta, on pantu täytäntöön.

„Rauha maassa ja ihmisille hyvä tahto", lauloi enkelijoukko ensimäisenä joulu-yönä.

Torsti.

Kirjallisuutta.

Toimitukselle lähetettyä kirjallisuutta:

Filip Strongin Ristiinnaulitseminen kirjoittanut Charles M. Sheldon. Englanninkielestä suomennettu. Tampereella, „Väinämöisen" toimituksen kustannuksella 1900. Hinta 2: 50.

Alkulauseessa sanotaan:

„Filip Strongin Ristiinnaulitseminen" on arvokkaimpia kirjoja, mitä uskonnollisen kaunokirjallisuuden alalta tapaa. Sen tekijän, Charles M. Sheldonin nimi on jo ehtinyt meidänkin maassamme tulla tunnetuksi ja rakastetuksi. „Mestarimme", „Richard Bruce" y, m. ovat saaneet suuren joukon hartaita lukijoita, ja niissä esitetyt korkeat ihanteet sen kyllä ansaitsevat. „Filip Strong" kuuluu samaan sarjaan. Kun se Englanninkielellä ensin ilmestyi, herätti se Amerikassa, Englannissa y. m, tavatonta huomiota. Ja nyt sitä jo on käännetty monille maailman kielille. Suurta sosiaalista kysymystä käsittelee Sheldon kristityn kannalta. Köyhät, sorronalaiset, paheisiin vaipuneet, ne ovat hänen sydämmellään. Rakkaudentyöhön niiden aineelliseksi ja henkiseksi kohottamiseksi hän koettaa kristityitä innostutta. Ja hän näyttää elämässään hyvää esimerkkiä siihen,

Nyt kun kristikunnassa riehuu tuima taistelu epäuskon ja uskon välillä, kun matearialistinen maailmankatsanto tahtoo epäilyksen ja pilkan alaiseksi saattaa koko kristillisyyden, nyt on tarpeen kristittyjen herätä uuteen hartauteen. „Teidän pitää myös todistaman", sanoo Jeesus. Meidän tulee kirkastaa ihanteena janoovalle ihmiskunnalle Kristus, Hän, joka rikkaana ollessansa tuli köyhäksi jotta me hänen köyhyytensä kautta rikkaiksi tulisimme, Hän, joka alensi itsensä, otti orjan muodon päällensä ja tuli muiden ihmisten kaltaiseksi, joka oli kuuliainen taivaalliselle Isällensä aina ristinkuolemaan asti. Tätä onkin jo kansoille saarnattu äärettömän paljon „sanalla ja kielellä", mutta sangen vähän „työllä ja totuudella". Ja kuitenkin sanoi Jeesus, että joka tahtoo Hänen perässänsä tulla, hän *kieltäköön itsensä, ottakoon ristinsä joka päivä ja seuratkoon Häntä.* Kristittyjen valkeus valistaa silloin ihmisten edessä, kun nämä näkevät heidän hyvät työnsä.

Tämä kirja esittää meille semmoisen Herran palvelian, joka rakasti, ei ainoastaan sanalla ja kielellä, vaan työllä ja totuudella. Amerikkalainen piispa John H. Vincent sanoo siitä, että „se on erinomaisen voimallinen ja vaikuttava lisä aikamme kristilliseen kirjallisuuteen. Jokaisen sielunpaimenen pitäisi lukea se — ja kaikkien muiden myös".

Suomennos on sujuva.

Mietelmiä. Kirjoitti *Vihtori Lähde.* Kuopio 1900, R. Malmström'in kirjapaino. 54 siv. Hinta 1 mk.

Vihtori Lähteen kirjanen sisältää yhden „lastun" (Kevät ja nuoruus) ja joukon tilapäisiä pikku artikkeleita kaikenlaisista hyvistä aineista. Lukija mielellään yhtyy tekijän mielipiteisiin, koska hänen mietelmänsä eivät erityisesti originelleja olekaan. Paljon hyviä ajatuksia saa lukeakseen, kuten esim. seuraavat:

„Tutki ja ota selvä siitä mikä on oikeata, mikä väärää. — ja tunnusta oikeus, olkoon se sitten lausuttu kenen suulla tahansa". (Siv. 21).

„Varsinainen syy kumminkin kansakoulun koko oppimäärän suorittavien oppilaiden vähälukuisuuteen on siinä, etteivät vanhemmat käsitä tiedon *todellista arvoa*". (Siv. 30).

„Koulun tuleekin aina muistaa, että sen päätehtävänä on nuorison *siveellinen kasvatus*". (Siv. 31).

„Tämän tähden pitää meidän puhdistaa koko se siveellinen ilmakehä, jota nuoriso hengittää, jossa se elää ja joka sitä ympäröi, sekä lietsoa jaloja ihanteita, yleviä tunteita ja työtä tekevän elämisen halua nousevan kansan sieluihin". (Siv. 35).

„Ja kuinka me saatammekaan huutaa „eläköön Suomi", tarkoittaen sillä maallemme ja kansallemme menestystä, joll'emme samalla rakkaudesta kansaamme tee myös tosi tarmolla työtä sen hyödyksi?" (Siv. 41).

„Työväki" niminen kyhäys tekee hyvästi selkoa työväenliikkeen siveellisistä vaikuttimista, ja Pythagoraan vaimon, Theanon, kirje „kasvatuksesta" on intressanti historiallinen muistomerkki.

P. E.

Kansan toveri, joka ennen ilmestyi Hämeenlinnassa (Väinö Andolin), on nyt muuttanut Käkisalmeen (toim. *A. V. Komulainen,* kust. *Kirjapaino- ja Sanomalehti- Osakeyhtiö Vuoksi).* Ensimäinen numero on ilmestynyt ja tilausilmoituksessa sanotaan, että ohjelma on oleva samansuuntainen kuin ennenkin. sisältö siis pääasiallisesti kaunokirjallinen. Lukuisat kirjoittajat ovat luvanneet apuansa. N:o 1 sisältää muunmuassa:

Yli maitten sanoma suuri soi, runo kirj. Niilo Mantere. — Fritz Ystävä. Novelli kirj. Erckmann — Chatrian, suom. A. V. K. — Uuden vuoden yö, runo kirj. Larin Kyösti. — Mietteitä sivistyksestä. I. Mitä on sivistys? Ellen Key'n mukaan.

Kansan Toverin koko ja asu on aikakauskirjan. Tilaushinta Smk. 2:30 koko vuodelta ja Smk. 1:15 puolelta vuodelta.

Väinämöinen, toim. *Aaku Mäki,* Tampere, 5:s vuosikerta. N:o 1 sisältää: Pimeyttä ja valoa, runo. — Vuoden alussa, kirj. Mk. Piirteitä Unkarin historiasta, I, kirj. A. J. — Mitä opetamme? kirj. K. — Ketä kansaaan kuuluu? kirj. I. Valve. — Vanhemmille. — Töillä, kirj. A. S. — Kestävä raittiusmies, kirj. K. M. — Malcolm Kirk, kirj. M. Sheldon, suomennos, y. m.

Kirjevaihtoa.

Kodin-ystävä. Paljon kiitoksia onnentoivotuksesta.

Uuden Ajan Toimitus.

Ballaadi kulkijamesta.

(Robert Buchanan.)

Tien jo nietos sulkee
tuisku lunta luo;
valju vaimo kulkee
pimeässä yössä,
turtuneena työssä
jok'ei rauhaa suo.

Kalpeet, laihat kasvot lumihilse valaa,
poika juoksee vieress', sydän lämmin palaa;
helmaan märkään tarttuu, äiti voihkii salaa:
„Eespäin, lapsi, eespäin — meill'on määrä tuo!"

Poika miettii kummaa,
äitiin katseen luo:
eespäin tietä tummaa
nääntyneinä perin,
jalat heikot verin,
laahustavat nuo.

„Äiti!" hän nyt ääntää, kesken myrskytuulen;
„äiti, hetken lepo; lentoon voivun, luulen.
Äiti, hetken lepo." Äiti huokaa: „Kuulen, —
eespäin, nopeammin — meill'on määrä tuo!"

Ehtyneeksi saaden
uupuu elon vuo,
vihdoin suojaan paaden
vaimo hetkeks vaipuu,
pojan valtaa kaipuu,
viima jäätää nuo.

„Taatostani kerro: hänt'en nähnyt lainkaan;
luokseen nytkö mennään, eihän kuollut vainkaan?"
„Rauhaa, laps!" hän vastaa; „miks sun, koito, sainkaan!
Viel'on matkaa — sitte saaos kuulla tuo!"

(Viima vinha, tuule!
Tuisku, lunta luo!)
„Oi nyt muistan, kuule!
Muistan vielä taaton,
muistan juhlasaaton,
joka maljoin juo.

Kerro, eihän ennen käyty mieron teitä?
Kaupungissa koti suojasihan meitä?"
Miettivän hän näyttää surumielin:
„Heitä
rauhaan," huokaa, „eespäin — meill'on määrä tuo!"

„Oi mut, äiti, ennen
rikkaat oltiin! Nuo
päivät ajan menneen
hämärinä siintää,
mutta kirkkaan niin tää
kuvan mieleen luo:

Kodissamme kasvot sulla loisti silloin,
koruja ja ruokaa uljas mies toi illoin,
olihan se taatto?" „Rauhaa saanko milloin?"
voihkii äiti; „eespäin — meill'on määrä tuo!"

Jylhä jouluaatto —
tuisku lunta luo.
„Kuka oli taatto?
Prinssinä sun naiko?
Sotaherraks saiko?
Tahdon tietää nuo!

Unissani säihky loistolinnan hohtaa,
siellä liput liehuu — miehen nään, mi johtaa,
vieös taaton luokse!" Äiti katseen kohtaa,
värisee ja voihkaa: „mahdotont'on tuo!"

Mustan pilven takaa
kuu jo hiipii luo,
valoansa jakaa
yli kentän laajan,
usvaverhon taajan
viistää valovuo.

Heidän takanansa, vasten taivaanrantaa,
siintää hirsipuu ja kolkon kuvan antaa.
Vaimo pystöön hyppää, tuskin jalat kantaa:
„Herra armahda! Oi, laps, on eessä tuo!"

Viima vinha puistaa,
myrsky lunta luo.
„Sin' et jaksa muistaa,
povellain sun kannoin,
armahaltain annoin
mennä murheet nuo.

Varkaan töistä taattos vietiin hirsipuuhun,
nälkää nähdessämme hän ei päässyt muuhun,
koittaessaan sulle saada ruokaa suuhun!
Eespäin, nopeammin — meill'on määrä tuo!"

Englannink. Suom. *Väinö Andelin.*

Onnellista uutta vuotta toivottaa
Uusi Aika
kaikille tilaajoilleen
ja avustajilleen.

Uuden ajan toimisto ja konttori on muutettu Etelä-Makasiininkadun ja Fabianinkadun kulmaan.

Asiamiehiä
halutaan kaikkialla levittämään Uutta Aikaa. Palkkiosta ja muista asiamies-ehdoista lähemmin lehden konttorissa. Pyytäkää näytenumeroja!
Uuden Ajan konttori.
Helsinki.

nähden olla toisella puolen. Mutta ei! Minne kulkija vain liikkui, oli korkeuskohta aivan hänen yläpuolellaan. Hämmästyttävää! Mitä jos ihminen linnoitusvallin takana tekee saman havainnon! Silloin ei enään ole varmaa, että talon portaat ovat keskellä maalevyä, jonka täytyy olla suuremman kuin hän oli ajatellut.

Kuun vaihtelevat muodot, sen kasvaminen ja väheneminen oli jotain erinomaisen ihmeellistä. Poikanen etsi selitystä omalta ymmärrykseltään, mutta ei saanut tyydyttävää.

Mutta jos hän olisi kyennyt huomaamaan luonnollista yhtenäisyyttä kaikessa, mitä hän näki, olisi maailma menettänyt suurimman osan vetovoimastaan hänen mieleensä. On hauska ihmetellä ja aavistaa. Muuten hän jo varhain tunsi uskon personallisiin voimiin, jotka vaikuttavat näkymättöminä.

Tähtitaivaan liikkeitä hän ei ollut seurannut. Kumma kyllä säikähti hän tähtiä, kun hän ensikerran näki ne paljaan taivaan alla.

Hänen äitinsä oli vienyt hänet portaille. Ilta oli niin pimeä, ettei hän nähnyt mitään muuta kuin tähdet, ja ne näyttivät hänestä loimuavilta liekeiltä aivan hänen päänsä päällä ja ympärillä.

Onko ollut olemassa aika, jolloin maailmaa ei ollut? Ja kuinka maailma on syntynyt? Näitä kyseli hän itseltään, mutta ei ilman ulkonaista aihetta. Hän oli kuullut sisarensa lukevan eräästä kirjasta (Bruzeliuksen historia) jotain, joka koski niitä ja teki voimakkaan vaikutuksen häneen:

Aikojen aamuna
rakensi Ymer:
hiekkaa ei ollut,
ei merta, ei maita
aaltoja vielä
ei vilvakkaita.
Taivaankantta ei korkeaa,
vain Ginnungakita .....

Ongelman ratkaisun sai hän perintötarusta äidin huulilta: maailma on Jumalan luoma. Hän tiesi ennestään, että Jumala on meidän kaikkein isä ja suojelija ja näkymättömässä muodossa kaikkialla läsnä. Hänen tuumailunsa Ymeristä, joka „rakensi", vaikkei hänellä ollut maata jolle rakentaa, haihdutti kertomus jatkuvasta luomisesta, valosta, joka syttyi syvyyksien pimeydessä, aina ihmisen esiintymiseen asti maan päällä.

Mitä iltapuhteina kerrottiin Jumalasta, enkeleistä ja autuudesta täytti hänet ihailulla ja otettiin vastaan uskolla. Maailma oli kaunis sellaisena, kuin hän oli nähnyt sen, ja siinä oli ihmeellisiä ilmiöitä, mutta se sai nyt pyhänkin arvon, koska se oli Jumalan maailma. Tapahtuipa, että henkinen ja näkymätön, hänen uskonsa kutsumana, hänen kuvitusvoimansa muodostamana ja värittämänä, astui näkyväisyyden rajoihin. Hän näki kerran kahdet enkelinkasvot, jotka katselivat vaalean hattaran lomasta taivaalla. Hänen onnekseen olivat näyt harvinaiset ja lakkasivat pian. Ja kuinka turvallista oli tietää että Jumala on „lasten ystävä", ja ettei tarvinnut pelätä muuta kuin olla paha — että oikeastaan ei ole muuta vaaraa kuin se. Kerran on tapahtuva jotain, joka tulee näyttämään kauhealta: maailmaa loppu, viimeinen päivä. Mutta lapsilla ei ole syytä pelätä sitä. „Heidän on taivaan valtakunta." Ja tämän maailman jälkeen on tuleva uusi taivas ja ihanampi maa.

Näin oli hänen maailman käsityksensä vastaiseksi valmiiksi rakennettu. Sen suuremman ja kauniimman puolen muodostivat perintötarut, joiden kuulemisesta siinä muodossa kuin ne hänelle esitettiin, hän vieläkin ylistää onneaan. Toisen puolen muodostivat hänen omat havaintonsa ilmiöistä hänen ahtaassa havaintopiirissään ja yrittelyt saada niihin yhteyttä.

Hän muistaa, kun hänen maailmanrakenteensa sai ensimmäisen laajennuksensa. Pienemmästä linnanpihasta vei pitkä holvi vapaaseen luontoon. Kun hän ensi kerran äitinsä taluttamana ja koltissa, jonka kirkkaat napit ilahuttivat häntä, oli kulkenut sen pimennon läpi, näki hän edessään Vetterin peilipinnan laajenneena ennen aavistamattomaan kaukaisuuteen. Hän hämmästyi.

Sillä hänen entinen maailmansa, linnoitusvallin niin ahtaaksi rajoittama, ei kuitenkaan ollut tuntunut pieneltä. Ja vaikka hän oli luullut, että vallin ulkopuolella tuskin oli useampia ihmisiä kuin sen sisäpuolella, oli niitten luku näkynyt hänelle kyllin suureksi. Monta vuotta senjälkeen luki hän muutamista grönlantilaisista perheistä, jotka, jäitten ja tunturien väliin suljettuina, luulivat olevansa maan ainoat inhimilliset asukkaat. Hän voi oman kokemuksensa nojalla ymmärtää, minkätähden he eivät kuitenkaan tunteneet olevansa hyljättyjä tai pitäneet maailmaa erämaana.

Maailmanrakenteensa suurimmassa laajuudessa täytyi hänen, niinkuin meidän kaikkien, mukautua siihen oppiin, että meidän maapallomme on tomuhiukkanen mittaamattomassa kaikkisuudessa. Hän hämmästyi silloinkin. Kenties oli se hänestä ylevätä. Mutta koollisesti ääretön on aina vaikuttanut häneen pyörryttävästi. Nuppineulan pään kokoiseen tilaan suljettu maailma, jossa hyvyys, kauneus ja totuus on voittanut vastakohtansa, olisi suurempiarvoinen kuin miljoonat aurinkokunnat, joita täyttää tuska ja joita saastuttaa pahuuden tai itsekylläisen tuhmuuden voitot. Jos ääretön avaruus on meille symboolina paikan muodossa henkisestä äärettömyydestä, suostumme siihen ja nöyrrymme sen edessä. Työläästi muuten.

(jatk.)

Me taistelemme vielä!

Kirj. *Ivan Turgenjeff.*

Suomennos *„Uuteen Aikaan".*

Kuinka vähäpätöinen pikkuseikka useinkin voi muuttaa ihmisen koko ajatussuunnan!

Mietiskelyyn vaipuneena kuljin kerran leveätä tietä.

Rintaani ahdisti synkät aavistukset, ja mieleni valtasi raskas surumielisyys.

Kohotin pääni. Tie kulki edessäni supisuorana korkeitten poppelien välissä, kunnes se katosi etäisyyteen.

Sen tien poikki, ainoastaan kymmenkunta askelta minusta hypiskeli kokonainen varpusperhe perätoukuria. Kesäaurinko valoi varpusiin kirkkaita säteitään, niiden hyppiessä tien poikki urheina, iloisina ja luottavaisina.

Yksi niistä varsinkin kunnosti itseään rohkeilla syrjähypyillään, pullistaen kupuaan ja visertäen niin urheasti, kuin hän ei pelkäisi — itse paholaistakaan. Se olikin oikea maailmanvalloittaja!

Mutta sillä välin kierrellä kaarteli korkealla ilmassa haukka, jonka tehtävänä kenties oli niellä se urhea „valloittaja."

Tehdessäni näitä huomioita en voinut olla hymyilemättä ja rohkaisin mieleni. Synkät ajatukset lensivät siinä tuokiossa tipotiehensä, ja minä tunsin mielessäni rohkeutta, uskallusta ja elämänhalua.

Kenties leijaa nyt minunkin haukkani pääni päällä — mutta me taistelemme vielä.

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Vakuuta
Henki ja Omaisuus
Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasiatoimisto:

Schildt & Hallberg

Helsinki.

1:si sali vuokrattavana.

Lähemmin „**Uuden Ajan**“ konttorissa Fabianinkatu 13 kl. 12—2 ja 6—8.

R. E. WESTERLUNDILLA

ent R. Faltin'in Pianomakasiini

Pohj. Esplanaadinkatu 7. Tel. 681.

Ainoa suurin valikoima

nykyajan parhaimpia

Flyygeleitä, Pianiinoja ja Harmonioita.

Pääasioimisto: **Steinway ∫a Poikain, Schiedmayerin Pianotehtaille, Edv. Westermayerin, Rud. Ibach Pojan, A. H. Frankken, Ernst Munckin y. m. tehtaille.**

Viiden vuoden takuu. Halvat hinnat.

O. J. Dahlberg'in Paperikauppa

Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.

Valokuva- albumeja, Näköa- lakortteja ja album. Halvalla.

Emil Besch

Aleksanterinkatu 17

myy tukuttain ja vähittäin

Rakennustarpeita, Rautatavaroita, Talouskaluja, Työkaluja, Kirjoitakeita y. m. halvimmin.

Teosofinen kirjasto

Uudenmaankatu 25.

Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

Th. WULFF'in

Paperi- ja Piirustustarpeiden kaupassa,

Helsingissä.

Hyvin lajiteltu varasto.

Halvat hinnat.

K. W. Rosenberg

Punous- ja Lankakapppa,

Helsinki

20 Etelä Esplanadinkatu 20.

EMIL WALLMAN'in

Optillinen liike,

perustettu v. 1830, vanhin ja suurin Suomessa,

35 Pohj. Esplanaadikatu 35,

Suosittelaan.

Kellojen, Kronometerien ynnä hienompien **Präsisiooni koneitten**

Korjaus verstaa

Taatusti hyvä työ.

Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja

Seinä- ja Taskukelloja

Kellonperiä y. m.

C. U. BERGSTRÖM

Erottaja 13 Skilnaden

Telef. 37 12.

1:ma Ruis- Lesty- Vehnä-

Jauhoja

hyvissä uusissa säkeissä. Myy ehdottomasti huokeimmalla tukuttain.

Osakeyhtiö Agros

Helsinki — Pietari.

Veljekset Graff.

Helsingissä,

Pohj. Esplanaadinkatu N:o 43.

Lamppuja, Talous- ja Kyökkitarpeita.

Paras ja täydellisin valikoima.

Ensi luokan tavaroita.

Halvat hinnat

Tilatkaa
Uusi Aika

ilmestyy Helsingissä joka lauvantai kello 4 j. pp.

Tilaushinnat: ¹/₁ vuosi 4:55
½ „ 2:55
kuukaud. —:58

Asiamiehiä otetaan levittämään lehteä.

Palkkiosta ja muista asiamies-ehdoista lähemmin lehden konttorissa, Fabianinkatu 13.

Pyytäkää näytenumeroja!

Lehti lähetetään tilaajalle suoraan ristisiteessä kun tilaus on tehty lehden konttorin kautta. Lehden tilauksia otetaan vastaan kaikissa maamme postikonttoreissa.

Uuden Ajan konttori Helsinki.

Helsingin Uusi Musiikkikauppa
Fazer & Westerlund

Faabianink. 16. Aleksanterink. 36.

Uusi täydellinen valikoima

kaikenlaisia soittokoneita, niinkuin Viuluja, Violoncellejä, Huiluja, Klarinetteja, Kitaroita, Harmonikoita, Symphonioita, Calliope y. m., y. m.

Vastatulleita erinomaisia

Flyygeleitä ja Pianiinoja

Maamme suurin ja paraiten varustettu

Nuottikauppa

Kaikki halpoihin hintoihin ja edullisilla maksuehdoilla.

PATRIA

TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.

Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. . . . . .

FENNIA

PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla,

K. H. RENLUND

Helsinki.

Suurin valikoima sopivia

Joululahjoja

n. k. nikkelisiä Kahvi- ja Teeserviisejä, Tarjottimia, Leipäkoreja, Maustehäkkejä, kaikenlaatuisia Veitsiä, Hienotakeita ja Taloustarpeita.

E. J. Herlin'in

Kello,- kone- ja kultatavarain liike, Helsingissä Mikonk. 8 on suurin Suomessa ja on siellä myöskin ehdottomasti halvimmat hinnat.

S. WUORIO

Maalariinliike & Tapettikauppa.

Atelieri ja Työhuoneet Maalaus jaKoristetöitä varten. Kylttimaalausta, Lasinsyövytystä sekä Lyijylasimaalauksia. Kipsikoristeita valmitetaan vapaalla kädellä. Tapetteja etevimmistä koti- ja ulkomaan tehtaista.

Hagelstamin kirjakauppa

(Kämpin Hotelli)

Uutta jouluksi:

Anderssonin Patenttimustepullo

(Palkittu Pariisissa).

paras kaupassa oleva mustepullo.

Joulukuusenlippuja Suomen väreissä ja Suomen vaakunalla, suurempia ja pienempiä, jokaiseen suomalaiseen kotiin.

Hagelstamin kirjakaupan Haaraosasto Annank. 24.

Uuden Ajan konttori ja toimisto muutettu Fabianinkatu 13

(Etelämakasiininkadun ja Fabianinkadun kulmassa)

Konttori avoinna kl. 12—2 ja 6—8.

Dahlbergin Paperikauppa

Aleksanterinkatu 15.

Pohjois-Esplanadik. 23.

myy halvempiin hintoihin:

Albumeja
Näköalakortteja
Joulukortteja
Uudenvuodenkortteja

Kirjekuoria ja kirjepaperia Suomen vaakunalla.

Edelfeltin Isänmaalliset

Postikortit

kuvilla Vänrikki Stoolin Tarinoista ovat kauniita, arvokkaita ja halpoja.

Hinta: 1 kpl. 15 p., 25 kpl. 2:50, 50 kpl. 4:75, 100 kpl. 9 mk.

O. Y. Atelier Apollo

Helsinki Aleksanterinkatu 13.

Oskar Aspelund

Huonekaluliike

Helsinki * Sentraali-Pasaassi.

Telefooni 28 11.

Albion Lamppumakasiini

Helsinki — Omist. VICTOR RYDMAN. — Turku.

ERIKOISLIIKE

Lamppuja, Laseja ja Porsliinejä varten.

Uusi rohdoskauppa.

Halvimmat hinnat Mik. k. 1. Haaraosa: kauppatorin varrella

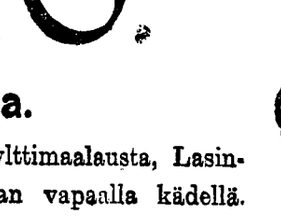

Paraimmat tavarat Mik. k. 1. Haaraosa kauppatorin varrella

Kirurgillis, optillinen liike.

Taloustarpeita!

Laseja ja Porsliineja, Talous- ja kyökkitarpeita. Liina- ja Pumpulitavaroita. Suuri valikoima! Halvat hinnat!

C. F. Stockmann.

Helsingissä 1901. Hufvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 2.
Tammikuun 12 p. 1901

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13.
Avoinna k:lo 12—2 ja 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 vk. . . . . Smk 4·55
1/2 „ . . . . . „ 2·55
kuukaudelta . . . . . „ —·58

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Uusi Aika

1901.

Uuden Ajan ensimäinen vuosikerta ilmoitetaan täten tilattavaksi.

Uuden Ajan tarkoituksena on olla sen henkisen herätyksen äänenkannattajana, jonka kulunut vuosisata toi mukanaan *kaikilla aloilla,* uskonnon, siveellisen elämän, yhteiskuntamoraalin samoin kuin kirjallisuuden, taiteen ja tieteen. Monta lehteä on meilläkin, jotka seuraavat päivän tapahtumia, mikäli ne koskevat politiikkaa ja yhteiskunta-elämää, mutta epäilemättä olemme sellaisen lehden puutteessa, joka valvoisi syvällä ihmisten sydämissä ja ajatuksissa liikkuvaa elämää, sitä elämää, joka kuitenkin on kaiken ulkonaisen toiminnan alkuna. Onhan aikakauskirjoja, uskonnollisia, tieteellisiä y. m., jotka jossakin määrin tätä tarvetta tyydyttävät, mutta niiden ala luonnollisesti aina on toisen tai toisen opinsuunnan tai tarkoituksen rajoittama.

Mitä ensiksikin uskontoon tulee, on Uusi Aika oleva uskonnollisen elämän ja vapauden puolustaja samoinkuin uskottomuuden ja herkkäuskoisuuden vastustaja; niinmuodoin se on oleva *vapaa kaikesta lahkolaisuudesta,* uskonkiihkosta ja formalismista, aina etsien totuutta pelkäämättä ja avosilmin, mutta samalla epätieteellisen materialismin ja välinpitämättömyys-filosofian ankara arvostelija. Tätä ohjelmaa noudattaen Uusi Aika on valvova niitä liikkeitä, jotka ovat uskonnollisen alan mieltäkiinnittävimmät ilmiöt; niinpä esimerkiksi teosoofisia ajatuksia ja vertailevaa uskontotiedettä esittää Pekka Ervast teosoofisissa kirjeissään.

Mitä siveelliseen elämään tulee, emme tarvinne muuta sanoa, kuin että Uusi Aika on astuva niitten riviin, jotka taistelevat siveellisten pyrkimysten ja tosi sivistyksen puolesta. Sama on sanottava yhteiskuntamoraalista: Uusi Aika tahtoo palvella niitä virtauksia, jotka raivaavat tietä jalommalle yhteiskuntamuodolle, seuraten siis mielenkiinnolla työväen-, rauhan- y. m. liikkeiden edistystä.

Laaja on Uuden Ajan ohjelma ja korkealle on sen päämaali asetettu. Myötävaikutusta sentähden toivomme kaikilta tahoilta. *Useat etevät kirjailijat ovat jo luvanneetkin lehteä avustaa.* Irtileikattavina liitteinä Uusi Aika on julkaiseva eteviä kaunokirjallisia teoksia.

Tilaushinnat ovat:

Helsingissä kotiin kannettuna, postin kautta, asiamiehiltä tai suoraan toimitukselta tilattaessa:

1/1	vuodelta	Smk 4: 55
1/2	„	„ 2: 55
1/1	kuukaudelta . . .	„ —: 58

Venäjällä:

1/1	vuodelta	Rupl. I: 75
1/2	„	„ I: —
1/1	kuukaudelta . . .	„ —: 20

Amerikassa:

1/1	vuodelta	Doll. I: 50
1/2	„	„ I: —

Tilauksia vastaanotetaan: Helsingissä Uuden Ajan konttorissa Fabianinkatu 13, sisäänkäytävä Makasiininkadulta, ja Laurent'in sanomalehtimyymälässä; maaseudulla asiamiesten luona ja postissa;

Venäjällä A. Lindeberg'in kirjakaupassa Pietarissa, Iso Tallikatu N:o 8.

Ilmoitushinta on 20 p:iä petiittiriviltä. Ilmoituksia vastaanotetaan Uuden Ajan konttorissa.

Lehti ilmestyy joka lauvantai k:lo 4 j. pp.

Asiamiehiä otetaan kaikkialla.

Toimitus.

Mielilause.

„Aika ei ole tullut“ — oli ja on ymmärtäväisten ihmisten mielilause. „Aika ei ole tullut, edistyminen käy ja on aina käynyt hitaasti“.

Ymmärtämättömät ihmiset olivat taas luulotelleet, että vilkkaampi edistys nyt olisi mahdollinen. Olivat puhuneet 20:nen vuosisadan aamukoitteesta, sen vaatimuksista j. n. e. Lopulta heidän kuitenkin täytyi myöntää, että ymmärtäväisillä kuten ainakin oli oikein, ja että todellakaan aika ei ollut tullut. Toivottuja parannuksia nimittäin ei oltu aikaan saatu, vaikka ymmärtämättömät olivatkin voimiaan ponnistaneet. Kävi kuten sanottu aivan niinkuin ymmärtäväiset olivat ennustaneet: aika ei ollut tullut.

*

Ymmärtämättömät olivat nyt tulleet vakuutetuiksi ymmärtäväisten viisaudesta:

Että on olemassa luonnon laki, joka pakottaa maallisen elämän seisomaan taikka tuskin tuntuvasti etenemään.

Ainoastaan kaikista tyhmin oli vielä jonkun aikaa itsekseen kuiskaillut, että edistys luultavasti kävi hitaasti, koska ymmärtäväiset pitivät mielilauseenaan, että „täytyi käydä hitaasti“, ja koska ne joko vastustivat kaikkea vilkkaampaa edistystä taikka ainakin riistivät työhaluisilta heidän työintonsa ja luottamuksensa. Vaan pianpa hän teoriastaan luopui, koska piti myöntää, että, oli miten oli, ymmärtäväisillä yhtä kaikki oli enemmän ymmärrystä kuin hänellä, joka vain oli yksi ymmärtämättömistä

*

Nyt päättivät kaikki ymmärtämättömät olla vastaisuudessa voimiaan ponnistelematta, aika näet kun ei ollut tullut. Piti aina vastedes kysyä ymmärtäväisiltä, pitkällekö edistys oli ehtinyt, eikä ryhtyä uudistus- ja parannuspuuhiin, ennenkuin ymmärtäväisiltä oli saatu tietää,

että aika oli tullut.

Sillä kun ymmärtäväiset itsestään sanoivat, että *nyt aika oli tullut,* kävisi kaikki itsestään, ymmärtämättömien tarvitsematta ponnistaa voimiaan.

Ymmärtäväisillä oli näet paitsi ymmärrystään myös valta ja yhteiskunnalliset asemat, niin että helppohan heidän oli kääntää kaikki parhaalle päin —

kun aika oli tullut.

Jean Boldt.

Teosoofisia kirjeitä

Kirj. *Pekka Ervast.*

II.

Maailman uskonnot.

Lapsuudesta saakka olemme kristityt saaneet oppia, että Jumala on Kristuksen persoonassa ja pyhässä raamatussa ilmoittanut itsensä meille ihmisille, jotka emme itsestämme voi totuutta tietää. Sentähden meidän tuleekin ainoastaan uskoa, tullaksemme autuaiksi. Tosin on muitakin uskontoja, mutta ne ovat muka ihmistekoa, kristinusko yksin on Jumalan yliluonnollisella tavalla ilmoittama uskonto; tämä kristinusko — kirkon usko on niinmuodoin vapahtava koko maailman, se on levitettävä kaikkiin maihin ja pakanoillekin saarnattava.

Koska heräsi ensimäinen epäilys kirkonopin totuudesta? Kun raamattu, joka oli uskomme ainoa normi, Jumalan sana ja totuuden hengen inspireeraama, huomattiin ulkoasulleen aivan samallaiseksi kuin kaikki muutkin kuolevaisten kirjat tämän maan päällä. Olihan toisistaan eroovia „alkutekstejä“ tuhansittain, olivathan käännökset paikottain niinkin huonot, että vallan hämmensivät alkuperäistä tarkoitusta, olihan monta kohtaa jäljentäjäin lisäämiä tai väärentämiä — tuolla laillako Jumala olisi huolta pitänyt omasta ilmoituksestaan, luomainsa ihmisten ainoasta pelastuksen mahdollisuudesta?

Seurasipa toinen epäilys, joka koski kristinuskon erikoisasemaa muiden uskontojen rinnalla. Kun nimittäin tiedemiesten käsiin joutui muiden maiden ja kansain pyhiä kirjoituksia ja he täten tutustuivat halveksittujen pakanoiden uskontoihin, huomasivat he hämmästyksekseen, että niissäkin toistettiin samat jutut taivaista ja manaloista, ihmisen alkuperäisestä synnittömyydestä, paratiisista, lankeemuksesta, kuolemasta, sielun ikuisuudesta j. n. e., jotka olivat heille — tiedemiehille — ennestäänkin tuttuja. Sanottiinhan Vedasta, hindulaisten raamatusta, että se on kaiken tiedon alkulähde, että se oli olemassa ennen maailman syntyä ja ettei siitä yksikään sana katoo, vaikka maailmakin häviää — ja kuitenkin Veda on laadittu ainakin 5,000 vuotta ennen Kristusta!

Tästä ei kuitenkaan vedetty semmoista johtopäätöstä, että Veda olisi yhtä „yliluonnollinen“ synnyltään kuin kristillinen raamattu, vaan päinvastoin, että molempain alku onkin ollut yhtä luonnollinen. Jopa ensi hetken innostuksessa nauretiinkin uskontojen taikauskoisille opeille ja pääteltiin, ettei uskonnolla ollutkaan enään mitään merkitystä, nyt kuin tieteellinen tutkimus oli totuuden mittapuuna . . .

Kaikki nämä epäilykset ovat täysin ymmärrettäviä. Käyväthän sinunkin ajatuksesi nykyään samaan suuntaan? Kuvittelethan mielessäsi kuin mikäkin mytologian tohtori, että uskonnot ovat kaikki syntyneet seuraavaan tapaan: joka paikassa maapalloa samat luonnonilmiöt, sama taivas ja samat tähdet, sama aurinko ja sama kuu, sama ukkonen ja sama myrsky, sama syntymä ja sama kuolema herättivät ihmisten ihailua tai kammoa. Eikö siis ollut luonnollista, että ihmiset, ajatellessaan näitä ilmiöitä ja etsiessään niiden syitä, mielikuvituksessaan asettivat haltijan joka luonnonilmiön taa sen toimeenpanijaksi ja herraksi? Täten luonto muodostui suureksi jumalistoksi, ja ihminen luuli uhrilla tai muulla palveluksenosotuksella voivansa voittaa jumalien tai jonkun erityisen luonnottaren tai haltijan suosion, nauttia hänen apuaan toimenpiteissään j. n. e. Taivaan eli päivän halti jaa „ukko ylijumalaa“, Dyaus'ta, Zeus'ta, kunnioitettiin aina muita mahtavampana, kunnes hän vihdoin juutalaisessa monoteismissa tuli ainoaksi jumalaksi, johon taas kristinopissa lisättiin vanha pakanallinen kolminaisuus eli aamu, keskipäivä ja ilta. Yhtä luonnollinen synty oli esim. kuolemattomuuden kin uskolla. Kun pojat näkivät isansä, joka vielä muutama tunti sitten puhui, söi ja liikkui niinkuin he, makaavan tuossa heidän edessään kankeana ja mykkänä ruumiina, eivät he saattaneet uskoa heidän isänsä kuolleen siinä merkityksessä, että hän olisi lakannut olemasta. Eihän tuo ruumis oikeastaan ollut heidän isänsä. Hän oli se, joka toimi ruumiissa, joka hengitti, puhui ja liikkui siinä, ja hän oli sen hyljännyt viimeisen hengenvedon kanssa. Sentähden sanottiinkin, että henki jätti ruumiin ja oleskeli ilmassa, ja kuolema kutsuttiin hengen heittämiseksi.[1])

Mutta mahdollisesti erehdyn; ehket tähän tapaan ajattelekaan. Ehkä Tolstoin lailla mietit:

„Jos ihmiset pelkäsivät ukkosta ja salamaa, niin he vallan yksinkertaisesti pelkäsivät ukkosta jo salamaa, mutta miksikä he „keksivät“ näkymättömän, yliluonnollisen haltijan, Jupiterin, joka jossain piilee ja välistä sinkahuttaa nuoliaan ihmisiin? Jos ihmiset kauhistuivat nähdessään kuoleman, niin he kauhistuivat aivan yksinkertaisesti kuolemaa, mutta miksikä he „keksivät“ kuolleitten sielut, joiden kanssa muka rupesivat seurustelemaan?“[1])

Ehkä mietityttää sinua sekin seikka, etteivät ainoastaan tyhmimmät ja tietämättömimmät ihmiset uskontoa arvossa pitäneet, vaan että juuri paraimmat ja viisaimmat — Sokrates, Descartes, Humboldt, Newton, Pascal — ovat useinkin olleet mitä hartaimpia ja uskonnollisimpia.[2]) Sitäpaitsi, kirjoitithan itse surevasi, ettet enään voi uskoa. Tunnet sielussasi ihmiskunnan uskonnollisen tarpeen, tunnet aavistamalla, ettei se, johon tuhannet ovat kohdistaneet toivonsa ja uskonsa, saata olla mielikuvitusta vain, etteivät ihmiskunnan martyyrit ja jaloimmat henget turhaan ole kärsineet ja kuolleet!

Mekö vain olisimme jumalia luoneet eikä mikään jumala meitä!

Onkin toinen ratkaisu kysymyksellä. Tiede on näyttänyt, että uskonto on vallan yleinen ilmiö eikä suinkaan yksityisen kansan erikoisomaisuus ja lisäksi että se ilmenee melkein samanmuotoisena kaikkialla. Mutta kun tiede, uskontojen yhtäläisyyden johdosta aavistaen niitten yhteistä alkuperää, ryhtyy vaillinaisiin arveluihinsa niiden synnystä, silloin se tarvitsee apua muualta, ja tätä apua tarjoo meidän päivinämme teosofia. Teosofia antaa ratkaisun, jonka pitäisi tyydyttää sekä tieteen että uskonnon puoltajia.

Erehdys on otaksua — sanoo teosofia — että ihmiskunta semmoisenaan olisi keksinyt ne uskontojärjestelmäin siveelliset säännöt ja metafyysilliset opit luomisesta, lankeemuksesta, lunastuksesta, hyvästä ja pahasta, joilla sen uskonnollista tarvetta on tyydytetty. Uskonnoilla on aivan toinen alkuperä. Ne eivät ole meikäläisten antamia, vaan meikäläisille annettuja, ne ovat todellakin „jumalallisia ilmoituksia“, aivan niin kuin uskonnot itse kertovat omasta synnystään.

Mitä, kuulen sinun huudahtavan, olisiko Jumala monta kertaa ilmoittanut itsensä mailmalle? Eipä niinkään. Yliluonnollisella tavalla Jumala ei kertaakaan ole itseään mailmalle ilmoittanut. Taikauskoa on luulla, että itse ääretön Jumala olisi ilmoittanut itsensä jossain kirjassa tai jossain henkilössä. Koko maailma on Hänen ilmennyksensä ja ikuiset avaruudet ovat Hänen asuntonsa, joka tomuhiukkasessa on Hänen elämänsä ja joka ihmisessä Hänen henkensä — kuinka Hän olisi voinut rajoittua erityiseen aikaan ja erityiseen paikkaan?

Koko väärinkäsitys johtuu siitä, että kristityt teoloogit tietämättömyydessään ovat sekoittaneet tiedon ja uskon käsitteet ja antaneet vallan luonnottoman merkityksen ilmoitus-sanalle. Teosofia ratkaisee kysymyksen seuraavalla tavalla:

Ihminen voi päästä totuuden tietoon — ei „ihmiskunta“ kaukaisessa tulevaisuudessa, mutta kukin inhimillinen yksilö. Jokaiselle ihmiselle on „pelastus“ tarjona ja pelastus on totuuden tieto. Sillä totuuden tieto, jumalallinen viisaus on meidän saavutettavissamme.

Ajattele tätä ajatusta! Se kumoo kaikki vanhat käsityksesi omasta suhteestasi jumalaan ja maailmaan.

Se kumoo enemmänkin. Se kumoo kaikki vanhat käsityksesi uskonnoista.

Kuvailepa ihmistä, jolla olisi tieto kaikista elämän ja kuoleman salaisuuksista, joka tavallisen käsityksen mukaan olisi kaikkitietäväinen. Hänen silmänsä tunkisi yhtä helposti ihmissydämen salakammioihin kuin haudantakaisiin taivaisiin ja manaloihin. Luonto olisi hänelle kuin avattu kirja ja sielun kuolemattomuus kokemusperäinen tosiseikka.

Sinä ehket usko semmoista ihmistä olevan, mutta koko teosoofisen liikkeen ydinoppi on se, että niitä on. On ihmisiä, jotka ovat totuuden löytäneet, on niitäkin, jotka ovat sen maailmalle julistaneet. Tunnetpa muutamia nimeltäkin: suurten henkisten ja uskonnollisten liikkeiden herättäjät ja alkuunpanijat — Jesus, Buddha, Krishna, Zoroaster, Laotse, Konfutse, Pythagoras, Sokrates, Plato y. m. y. m. — kas siinä nimiä, joiden kantajat teosofia lukee totuuden tietäjien joukkoon.

Niin ovat uskonnot syntyneet. Ihminen, joka tiesi enemmän kuin hänen sokeat veljensä, julisti heille sitä tietoaan sen verran kuin hän tarpeelliseksi katsoi. Jumalallinen ilmoitus ei ole mikään yliluonnollinen ja käsittämätön teko, vaan yhtä järjellinen kuin kaunis avunanto viisaampien ihmisten puolelta kehittymättömämmille . . . Eikä tämä ole paljas väite teosoofien puolelta, sillä uskontojen perustajat itse niin julistavat. Ottaakseni vain kaksi esimerkkiä: kun Itämaan suuri vapahtaja, Gautama Buddha, oli „herännyt viisaudenpuun varjossa,“ läksi hän mailmaan ja saarnasi veljilleen: „olkaa huoleti, minä olen totuuden löytänyt! Seuratkaa minua!“ Kun se mies, jota kristityt jumalanaan palvelevat, kun Jesus Natsarealainen seisoi vangittuna Pilatuksen edessä ja tämä kysyi: „oletko sinä kuningas?“ niin hän vastasi: „sinäpä sen sanot, että kuningas olen. Sitä varten olen syntynyt ja sitä varten maailmaan tullut, että minä totuuden tunnustan. Jokainen joka on totuudesta, hän kuulee minun ääneni.“ (Joh. ev. XVIII. 37).

Ihmiskunnan povessa piilee totuuden kaipuu. Syvimmässä sielussaan ei kukaan ihminen muuta pyydä kuin totuuden Jumalaa. Jos on hetkiä, jolloin tämä kaipuu näyttää sammuneen, on taas toisia, jolloin se leimahtaa ilmituleen. Tämä tapahtuu etenkin silloin, kun tietäjä ilmestyy ja herättää sen eleille henkensä voimalla. Sillä juuri sitä syvintä tarvetta koettavat uskonnot tyydyttää. Ihminen itse loisi itselleen maailmankatsomuksen, ellei hänen veljensä hänelle sellaista ilmoittaisi.

Tätä käsitystä lähenee siellä täällä valistuneempia teologiakin.[1]) Ja että yksin raakalaiskansojen uskonnolliset käsitteet ovat muusta alkunsa saaneet kuin paljaasta kansan mielikuvituksesta, siitäkin voi olla miltei vakuutettu. Kuulkaamme, mitä eräs luonnontutkija sanoo: „Neekereillä on suuri joukko salaisia seuroja sekä miesten että naisten kesken. Pohjois-Amerikan alkuasujaimilla on kolme salaista yhdistystä, Jossakiel, Meday ja Vabeno, joissa, niinkuin kreikkalaisissa mysteereissä, jonkinlainen kuolemattomuus-oppi näkyy käyvän perintönä; ainakin niitten jäseniä katsotaan uudesta-syntyneiksi . . . Kummallinen ilmiö ovat n. k. *areoi* Tahitin saarella, joukko ylhäisiä, jotka säilyttävät ja ylläpitävät vanhoja traditsiooneja, ottavat jo maan päällä vastaan jumalallisia kunnianosotuksia ja joita pidetään kohotettuina kaikkien siveellisten määräysten yläpuolelle“.[2]) Askettäin ilmestyi Lontoossa mr. Lang'in kirjoittama teos, jossa hän osottaa, kuinka villikansojen uskonnolliset käsitteet — kaukana siitä, että vähitellen olisivat raaemmista kehittyneet henkisemmiksi — päinvastoin aina ovat olleet alkuaan syvemmät ja rikkaammat ja vasta myöhemmin huonoonneet ja raistuneet.[3])

Kaihoavalle.

Kaihoat, ystävä,
pohjasta poven
huokaus nousee:
löydänkö konsaan
onneni oven?
Elämän tie —
minne se vie?

Katso kuin ihana
maa jota kuljet!
Elämä eessäsi
ihmeitä täynnä —
silmäsi suljet.
Kauvaksi pois
toivosi ois.

Taivasta kaihoat,
mielesi palaa
tähtien tarhaan,
niidenkin taakse
sielusi halaa. —
Vankiko vaan
päällä sä maan?

Kaihojen kantaja,
silmäsi avaa!
Tähtien tarhoissa
ei sulla lainkaan
lie kaihottavaa.
Onnesi tie
lähellä lie.

Sielusi pohjassa
taivaasi kannat —
itsesi tunne!
Omassa povessa
autuuden rannat. —
Onnesi on
arvaamaton!

Immi Hellen.

---

[1]) Katso tarkemmin tästä F. Max Müller, Naturlig religion i utdrag. Hels. 1897, G. W. Edlunds förlag.

[2]) Leo Tolstoy, Religionen och moralen. Öfvers. från ryskan af J. Stadling. Göteborg 1896. T. Hedlunds förlag. Siv. 5.

[1]) Kts. esm. Auguste Sabatier, Esquisse d'une Philosophie de la Religion (ruots. Utkast till en religionsfilosofi på psykologins och historiens grundval. Stockholm 1898). Professori Sabatier on Parisin yliopiston protestanttisen teol. tiedekunnan dekaanus.

[2]) Waitz, Anthropologie der Naturwissenschaften, siteerannut C. P. Tiele, Allmän religionshistoria. Öfvers. Sholm 1887.

[3]) Andrew Lang. M. A., L. L. D. The making of religion. London 1898. Longman, Green and Co. Toinen painos ilmestynyt v. 1900.

Loistavia urotöitä.

Napoleonin sotain (1801—1815) aikaansaama ihmishukka.

San Domingon sota 1801—1806 tappoi: ranskalaisia sotilaita ja merimiehiä 60,000, saaren valkoisia asukkaita 50,000, neekereitä 50,000. Merisota Englantia vastaan 1801—1814 poistempasi tappelujen, tautien, vankeuden sekä kaupunkien ja rannikkoseutujen hävitysten kautta, kohtuullisen arvion mukaan, ranskalaisia, englantilaisia ja molemminpuolisia liittolaisia 200,000 henkeä. Lyhyt mutta erittäin verinen sota loppusyksyllä 1805 maksoi — sairashuoneissa kuolleet mukaan laskettuina — 150,000. Kalabrian kapinassa 1805—1897 sai surmansa ainakin 100,000. Pohjoismainen sota vuosina 1806 ja 1807 vaati uhrikseen Saksassa, Puolassa, Venäjällä ja Ranskassa varmastikin 300,000. Espanjan sota, syksystä 1807 syksyyn 1813: Litley'n laskujen mukaan sai taistelujen, hävitysten, nälän, murhien ja tarttuvien tautien kautta surmansa vuosittain 200,000 ranskalaista liittolaisineen sekä sama määrä englantilaisia, espanjalaisia ja portugalilaisia, kaikilta ikäluokilta, siis yhteensä kuutena vuotena 2,400,000. Sota Italiassa, Saksassa ja Puolassa 1809 vaati 300,000 uhria. Sotaretkellään Venäjää vastaan 1812 hukkui, jos otetaan lukuun kuormaston kuulumattoman lukuisa miehistö, 500,000 ranskalaista liittolaisinensa; 300,000 venäläistä tappeluissa, sairashuoneissa sekä poltetuissa kaupungeissa ja kylissä; 200,000 Puolan, Saksan ja Ranskan asukasta ruttomaisien tautien kautta, joita nälkäiset, hevoslihalla ravitut sotamiehet kaikkialla levittivät — yhteensä miljoona. Liittoutuneiden sodat 1813 ja 1814 maksoivat vähintäin 450,000, Vihdoin 1815 vuoden sotaretki 60,000.

Tähän kuolemanuhrien lukumäärään — 5.120,000 viitenätoista (15) vuotena — lisättäköön Ruotsin tappio samana aikana, 1808—1809, sodassa Venäjää vastaan 80,000 miestä, joista suuri osa, n. k. maapuolustus, kuoli kylmään ja nälkään, sekä Venäjän tappio samassa sodassa varmaankin vähintäin 40,000.

K. P. Arnoldson („Världsfreden").

Arvoisat „Uuden Ajan" lukijat!

Kun „Uusi Aika" on julaissut tilausilmoituksensa, on se siinä lausunut ilmi ohjelmansa sekä työtapansa, jolla se aikoo ajaa suuria alkaneen vuosisadan kysymyksiä. Ohjelma on niin monipuolinen, että se väkisinkin vetää huomion puoleensa ja kiinnittää lukijan ajatukset siksi puolelleen, ettei kenenkään, joka aikaansa seuraa, pitäisi olla hankkimatta lehteä, jos suinkin hänellä siihen on tilaisuutta.

„Uusi Aika" ei tule olemaan yksityisten etujen perille ajaja, vaan on aiottu koko kansaa varten, ja sen parasta se koettaa edistää.

„Uusi Aika" ilmestyy aluksi ainoastaan kerran viikossa, mutta arvokkaaseen sisältöönsä nähden se toivottavasti on oleva tervetullut joka lauvantai-ehtoo jokaiseen kotiin, se kun kannattaa niitä suuria kysymyksiä, jotka tällä vuosisadalla kaikuvat kuuronkin korviin: Herää, taistele oikeuksiesi puolesta, älä sorru ja älä sorra, vaan tee oikein, tee sen opin mukaan, jota tunnustat, noudata kristilisyyttä sen mukaan kuin Jesus opetti: „Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi." Suuri käsky ihmiskunnalle — kristikunnalle ja — kuka kuulee suuren opettajan käskyä?

„Uusi Aika" tahtoo palvella tuota äsken lausuttua suurta veljeys-ihannetta ja niitä jaloja aatteita jotka lähentävät ihmisiä sitä päämäärää kohti, johon heidän on pyrkiminen — totuuden valkamaan. —

Näin ollen luulisi siis, että „Uusi Aika" saisi ennen pitkää runsaasti kannattajia ja etta jokainen lehden nykyinen lukija tekisi kaiken voitavansa lehteä levittääkseen.

V. K.

Tärkeä työväen- ja naiskysymys.

Kirj. Rosina Wetterhoff.

Mr Louis Frank, naisasian ahkera ja altis puoltaja Belgiassa, on lähettänyt eräälle täkäläiselle hengenheimolaiselleen viimeksi julkaisemansa teoksen *L'Assurance Maternelle*. Kysymys, jota siinä kosketellaan ei vielä ole päivän kysymyksena meidän maassamme, mutta kun sillä kieltämättä on periaatteellinen merkitys voisi ehkä Mr Frank'in kirjan pääsisällyksen kertominen ja sen sovittaminen meidän oloihimme huvittaa lukijoita.

Jo muutamia kymmeniä vuosia ovat sosioloogit ja lainsäätäjät väitelleet sopivammasta tavasta, millä lainsäätämisen alalla voitaisiin suojella tehtaissa ja työpajoissa työskenteleviä naisia ennen ja jälkeen synnytyksen, ja samalla valmistaa heille tilaisuus omistaa edes muutamia viikkoja vastasyntyneen lapsen hoitoon.

Useissa maissa on kysymystä ajettu jo niin pitkälle, että on ryhdytty tuumasta toimeen. Sweitsille tulee tässä suhteessa se kunnia, että se on ottanut ensimäisen askeleen. Eräs siellä vallitseva laki 1 p:ltä tammik. 1878 säätää: „Naiset eivät pääse työhön tehtaisiin, ellei ole kulunut yhteensä kahdeksan viikkoa ennen ja jälkeen synnytyksen. — Heitä ei saa ottaa takaisin tehtaisiin ilman todistusta, että vähintäin kuusi viikkoa on kulunut synnytyksestä".

Tämä laki, joka tarkoitukseltaan on läpeensä humaaninen, johtaa käytännössä melkein raakamaiseen julmuuteen. Kun nim. laki säätää naistyöntekijälle kahdeksan viikkoisen levon, riistää se häneltä samalla hänen päiväpalkkansa, ja kun ei ole pidetty huolta tämän vahingon korvauksesta, tuomitsee se hänet melkein ainaiseksi armottomaan hätään. Myöskin on Sweitsissä kokemus osottanut, että sitä tarkoitusta, jota lainsäätäjät ovat ajatelleet, harvoin saavutetaan huolimatta liittoneuvoston, kantoonien hallituksen ja työntarkastajien kaikista vaivannäöistä. Useimmat tehtaitten omistajat eivät pidä mitään huolta raskaana olevista työntekijättäristään, jonka vuoksi nämä, kun ovat pakotetut tekemään työtä elättääkseen itseänsä, koettavat kiertää lainmääräyksiä ja muutama päivä synnyttämisen jälkeen etsiä työtä tehtaissa, joissa ovat tuntemattomia.

Hollanti ja Belgia (1889) sekä Englanti ja Portugali (1891) ovat seuranneet Sweitsin jälkiä, ja yhtyneet tähän humaaniseen lainsäädäntöön. Myöskin Norja on erään lain kautta v:lta 1892 tähdännyt samaan suntaan, mutta paha kyllä näiden yllämainittujen maiden tavoin pysähtynyt keskelle tietä; s. o. pakollinen poissaolo työstä on pantu käytäntöön, mutta vastavaan korvaukseen, jota puolsi eräs asiaa varten asetettu lakikomitea, ei onnistunut voittaa suurkäräjien suosiota.

Sitä vastoin on saksalainen lainsäädäntö näyttänyt täysin ymmärtävänsä sen loogillisen yhteyden, joka vallitsee tehdastyökiellon ja siitä aiheutuvan vahingon oikeudenmukaisen korvaamisen välillä. Saksalainen sairauden tapauksia koskeva työväenvakuutuslaki (15 p:ltä kesäk. 1883) antaa naistyöntekijälle näet korvausta tämän kärsimästä tappiosta lainmääräämänä poissaolon aikana, joka aika on määrätty vähintäin neljäksi viikoksi synnytyksen jälkeen. Tähän toivotulla johdonmukaisuudella toimeenpantuun suojelusjärjestelmään on myöskin Itävallan (1885) ja Unkarin (1884) lainsäädäntö yhtynyt. Liitteenä hajanaiseen katsaukseemme eri maiden lainsäädännöstä tässä asiassa tahdomme julkaista Mr Frank'in numerojärjestykseen asettamat „toivomukset ja periaatteet", (Vœux et principes) jotka muodostavat lopun hänen kirjassaan L'Assurance Maternelle. Ne kuuluvat suomennettuina:

„I. Raskaana olevia naisia tulee estää ottamasta osaa tehtaan työhön kahtena viimeisenä viikkona ennen synnytystä.

II. Lapsivuoteessa olleita naisia ei saa ottaa takaisin tehtaisiin ja työpajoihin ennenkuin kuusi viikkoa synnytyksen jälkeen.

III. Synnyttäjien tulee ennen ja jälkeen synnytyksen saada osakseen erityistä hoitoa; heitä on, mitä hoitoon ja apuun tulee katsottava sairaiden veroisiksi, ja tulee heidän niin muodoin saada työhön kykenemättömyytensä vuoksi korvausta, joka maksetaan joko sairasvakuutusrahastoista tahi erityisistä kassoista lapsivuoteen avustamista varten (caisses spéciales d'assurance maternelle).

IV. Vahingonkorvaukseen sisältyy:

1:o määrätty korvaus kultakin päivältä, joka vastaa täyttä päiväpalkkaa.

2:o kulungit lääkärinavusta ja lääkkeistä.

3:o kulungit lapsen imettämisestä ja varustuksista.

V. *A.* Sairasapu ja korvaus työhönkykenemättömyydestä annettakoon synnyttäjille siihen päivään asti, jolloin ovat täysin terveitä ja saavat palata tehtaaseen;

B. Lyhyin avustusaika olkoon kahdeksaan viikkoa.

VI. Jokainen tehdas ja työpaja, joka pitää naisia työssä, pitäköön erityistä luetteloa, johonka kirjoitetaan:

1:o päivämäärä, jolloin tehtaasta on poistuttu synnytyksen tähden.

2:o synnytyksen päivämäärä, jonka todistaa asianomainen siviilivirkamies, lääkäri tai kätilö.

3:o päivämäärä, jolloin tehtaaseen on palattu.

VII, Jokaiseen maakuntaan, lääniin tai departementtiin tai jokaiseen tehdasalueeseen perustettakoon:

1:o koti, johon otetaan raskaita naisia ja pieniä lapsia.

2:o lapsivuodekoti (Maternité) tarkoitettu lapsivuodenaisten eristämistä varten.

3:o majatalo parantuville, erittäinkin naistyöntekijöille, jotka ovat päässeet lapsivuodekodista ja joita koskee työkielto.

VIII. *A.* Naistyöntekijöitä tai synnyttäjiä varten perustetut sairasapurahastot antakoot yllämainittuihin laitoksiin koko summan tai jonkun osan synnyttäjän ylläpidon kustannuksista.

B. Jos laitoksessa hoidettavalla naisella on vanhempia, lapsia tai sairaaloinen mies, joita hän ylläpitää tai auttaa, antakoon apukassa vanhemmille, lapsille, tai miehelle puolet korvaussummasta koko siltä ajalta, joka kuluu lapsivuodevaimon hoitoon ja parantumiseen.

IX. *A.* Niiltä työpajoilta ja tehtailta, jotka joka päivä pitävät työssä enemmän kuin 50 naistyöntekijää vaadittakoon, että perustavat lastenseimen, joka ei saa olla enempää kuin 300 metriä tehtaasta.

B. Seimi voi olla yhteinen eri tehtaissa työskenteleville naistyöntekijöille.

C. Naistyöntekijän sallittakoon aina imettää lastansa lastenseimessä.

X. Lapsivuodenaisten vakuutus perustettakoon aktuarististen tieteenmuotojen ja periaatteiden mukaan. (On itsestään selvää, ettei nainen voi saada apua synnyttäjien apukassasta, ellei hän ole jäsen siinä ja säännöllisesti ole maksanut osansa ainakin kymmenenä kuukautena ennen synnyttämistään).

XI. Valtion rahallinen kannatus synnyttäjien ja pienten lasten turvaamiseksi perustukoon naimattomilta miehiltä otettuun veroon, joka nimenomaan tarkoittaa tällaisten erityislaitosten menojen korvaamista.

Tämä Mr. Frankin paljon käsittävä ehdotus kansannaisten ja heidän pienien lastensa auttamiseksi näyttää olevan kirjoitettu harvinaisella huolenpidolla ja lämpimällä osanotolla ruumiillista työtä tekeväin synnyttäjien vaikeasta asemasta. Tämmöinen lain järjestämä auttamislaitos, tämmöinen kuin tässä kerrottu, ei ehkä monenkaan mielestä tunnu miellyttävältä tai tuntunee kenties vaaralliseltakin, semmoiselta joka tekee tarpeettomaksi oman persoonallisen huolenpidon. Mutta muistettakoon, että koko tämä järjestelmä on rakennettu itsensä auttamisen perustalle, vakuutusrahastot kun syntyvät ja pysyvät olemassa pääasiallisesti naistyöntekijäin omista maksuista, joten valtion osalle ei siis jää muuta kuin järjestyksen pitäminen.

Meillä ei ole yleisöu puolelta tehty paljon mitään naistyöntekijäin auttamiseksi sillä ajalla, jolloin he ovat eniten rasittuneet, nim. äidiksi tulemisen ajalla. Ainoa hyväntekeväisyys-työ tällä alalla on yksityisen miehen, nim. professori Pippingsköld'in, lahjoitus köyhille, turvattomille äideille. Korot tästä rahastosta jaettiin vuonna 1897 noin 70 äidille, joista jokainen sai 60 mk. yhteensä kolmen kuukauden aikana. Niin äärettömän tervetulleet kuin nämät avut ovatkin niille, jotka saavat niitä nauttia, on niiden luku kuitenkin kuin pisara meressä, verrattuna siihen apuatarvitsevien äitien paljouteen, jotka eivät koskaan voi tästä kassasta apua saada. Sillä huolimatta tarkoitukseen annetun summan pienuudesta, on lahjoittajan määräyksestä tämän avun antaminen supistettu vaan muutamiin määrättyihin äiteihin. Apua Pippingsköld'in rahastosta ei voi saada muut naiset, kuin ne, jotka ovat synnyttäneet täkäläisessä lapsenpäästöhuoneessa, ja mikä pahinta, ainoastaan terveet äidit, joilla on terveitä elinvoimaisia lapsia. Tämän, rodun parantamista tarkoittavan määräyksen mukaan jätetään eniten apuatarvitsevat, nim. sairaat ja heikot äidit ja lapset oman onnensa nojaan, ei heillä tässäkään ole toivoa voida kilpailla terveitten kanssa. Elkäämme moittiko, että meidän vanha, kuuluisa gynekoloogimme tätä määräystä tehdessään katsoi enemmän fysioloogisia kuin humaanisia näkökohtia, mutta me emme voi kieltää, että meille muille kuolevaisille, jotka emme katsele maailmaa oppineiden silmillä, näyttävät nämät määräykset olevan epäsoinnussa meidän käsityksemme kanssa armeliaisuudesta. Olisi senvuoksi toivottavaa, että professori Pippingsköld'in testamentin täydentämiseksi saataisiin rahasto, joka ei rajoittuisi pääkaupunkiin eikä jättäisi pois niitä köyhiä äitejä, joilta puuttuu terveyden lahja ja joilla senvuoksi on vähemmin toiveita itsensä ja pienten lastensa elättämisen mahdollisuudesta.

Tulin usein viime talvena tilaisuuteen kuulemaan siitä puutteesta, joka vallitsi näiden onnettomien sairaiden keskuudessa lapsensynnytyslaitoksessa. Siellä harjoitteleva sairaanhoitajatar sanoi minulle, että kaikki ne ruumiilliset rasitukset, joihin hänen kutsumuksensa häntä velvoitti, eivät olleet mitään sen rinnalla, että sai olla avuttomana todistajana kaikkiin niihin katkeriin, mutta hedelmättömiin katumuksen kyyneliin, joita naisparat vuodattivat erehdyksestään, joka oli tuottanut heille niin suurta taloudellista hankaluutta, että he eivät nähneet mitään keinoa selviytyäkseen lähimmässä tulevaisuudessa. Minä ajattelin silloin, että ainoa keino tehdä jotakin näiden köyhäin, heikkojen ja sairaaloisten ältien hyväksi, olisi, että koetettaisiin taivuttaa joku rikas ja armelias henkilö lahjoittamaan summan erityisesti heitä varten, mutta muutoin samoilla määräyksillä kuin Pippingsköld'in lahjoitus. Rikkaita lahjoittajia on kuitenkin, sen pahempi, vaikea löytää meidän köyhässä maassamme, mutta myöskin, jos joku sellainen löytyisi, täytyy olla valmis olettamaan, että hänellä ovat jo intressinsä valmiina. Tuleva lahjoittaja tahtoo kenties etupäässä edistää taidetta, tiedettä tahi kansansivistystä ja on ehkä hyödytöntä tyrkyttää hänelle sitä asiaa, joka on itsellä sydämmellä.

Tulin senvuoksi iloiseksi, kun minä Mr. Frankin kirjassa L'Assurance Maternelle huomasin ehdotuksen, joka käsittää kaikki naistyöntekijät, sekä vahvat että heikot, naidut ja naimattomat, ja joka saattaa, jos se pannaan toimen, johonkin määrin lieventää niitä huolia, jotka nyt masentavat köyhiä lapsensynnyttäjiä.

(Jatk.)

Kultaisia sanoja.

Kuta enemmän tiedät ja kuta paremmin ymmärrät, sitä ankarammin sinua tuomitaan, jollei elämäsi ole yhtä pyhä kuin tietosi on laaja.

Tuomas Kempiläinen.

*

Vaikka maailma tuhansine ilmiöineen vetää ihmisen puoleensa, kohottaa ihminen kuitenkin katseensa ikävöiden taivaaseen, sillä syvästi ja selvästi hän sisässään tuntee olevansa kansalainen siinä hengen valtakunnassa, johon emme saata olla uskomatta.

Goethe.

*

Sydämen yksinkertaisuus on kuin päivä, jota ei pilvitä petos, ei pimitä valhe, ei synkitä kateus, vaan jota totuuden valo valaisee.

Gregorius suuri.

*

Jokaisen yksilön (toisen varhemmin, toisen myöhemmin) täytyy ensiksi kulkea se tie, jota myöten ihmiskunta pääsee täydellisyyteensä. — „Yhdessä ja samassa elämässäkö kulkea koko tie?"

Eipä toki! — Vaan miksikä ei kukin yksilö olisi voinut elää ja olla tämän maan päällä useammin kuin kèrran?

Onko tämä otaksu niin naurettava, sentähden että se on vanhin? sentähden että ihmisjärki, ennenkuin koulun viisastelu oli sitä heikontanut, heti sen keksi?

Miksikä en voisi palata tänne niinkauvan kuin kykenen omistamaan uusia tietoja, uutta taitoa itselleni? Saanko niin paljon kerralla aikaan, ettei muka maksa vaivaa tulla takaisin?

Lessing, (Die Erziehung des Menschengeschlechts).

*

Jokainen olio lepää siinä tilassa, josta se on syntynyt. Heitä kivi ilmaan, ei se lepää, ennenkuin maahan on palannut. Maa on sen koti, ilma vieroittaa sitä. Tila, josta minä olen syntynyt, on Jumaluus. Jumaluus on isänmaani. Onko minulla isä Jumaluudessa? On, minulla ei ole ainoastaan isä, minulla on itseni siinä. Ennenkuin synnyin minuutena, olin syntynyt Jumaluudessa.

Mestari Eckhart.

*

Ihminen on tuleva Jumalaksi. Jumala ihmiseksi.

Jakob Böhme.

Kunnian kenttä.

Rukoiltuaan ja taivasta avukseen huudettuaan, karkaavat tuhannet ihmiset toistensa kimppuun, lävistäen ja murskauttaen toinen toisensa ja tallaten jalkoihinsa rikkinäisiä ruumiita. Se on teurastusta, villien, verenhimosta raivoavien petojen taistelua. Jäseniä muserretaan tai silvotaan. Maa on kosteana verestä. Haavoitettuja, kuolevia ja kuolleita viruu sekaisin. Tässä joukottain silvotuita ruumiita ja poikkitaitettuja tai muserrettuja jäseniä, joissa ei juuri jälkeäkään ihmismuodosta. Tuossa kasa kaatuneita, jalkoihin tallatuita, useilla hevoskavion jälki kasvoihin painuneena. Useat uhrit, jotka vielä ovat hengissä ja verissään vääntyvät, elävät toivotta ja lohdutuksetta. He heittävät henkensä pitkällisissä kuolontuskissa. Syvät huokauksensa eivät herätä sääliä. Jäsenensä kouristuvat sanomattomasta kivusta, usein tykin tai kaatuneen hevosen pusertamina. Haavansa ovat kuolettavalle ilmalle auki. Huulensa kuivuvat polttavasta janosta.

Henri Dunant kertoo (Un souvenir de Solferino), että iltana jälkeen Solferinon taistelun 1859, jossa 320,000 miestä tappeli, häntä etenkin hirvitti, nähdessään janon tuskahduttamat uhrit. Upseereja ja sotamiehiä syöksyi löyhkäävien lätäkköjen luo, sammuttamaan polttavaa janoaan haisevalla vedellä, joka oli täynnä maksoittunutta vertä. Haavoittunut tyrolilainen lähellä leiriä huusi ja pyyteli ehtimiseen vettä, jota täydellisen puutteen takia ei voitu antaa. Seuraavana aamuna löydettiin hän kuolleena, suu vahdossa ja täynnä multaa. Kasvonsa olivat mustan vihreät. Hän oli aamuun saakka kierumoinnut kamalissa kouristuksissa. Kynnet hänen käsissään olivat rikkirevityt ja ulospäin taitetut.

Tuhannet muut sydäntäsärkevät äänet huusivat yhtä turhaan apua yön pimeydessä. Kertoja sanoo, että haavoitetut usein olivat mielettömiä tuskasta ja pyysivät, että heidät heti surmattaisiin. Pommisirpaleiden musertamat jalat, haavoihin tunkeneet vaatepalaset, jalkineet ja muu varustus enensivät haavoitettujen tuskia.

Niiden hoidosta, jotka nostettiin taistelukentältä ja kuljetettiin lähimpään kylään, kirkkoon tai luostariin, kerrotaan, että ne laskettiin sairastalojen ja kirkkojen portaille, viholliset ja ystävät sekaisin. Kirouksia, kiroja ja parkumisia kajahti kirkkojen holveissa. Meidät hylätään, meidän annetaan kuola kurja kuolema, huudettiin muutamilta tahoilta. Uni oli raukoilta poistunut. Tuskat eivät antaneet heille lepoa. Turhaan he huutavat lääkäriä. Täällä ei parempaa apua ole kuin kuolema. Uhrien kasvot olivat täynnä kärpäsiä, jotka herkuilivat haavoissa. Vaatteet, liha ja veri olivat hirvittävässä, epämääräisessä takerruksessa, jossa matoja kieri. Moni kauhistui ajatellessaan ehkä joutuvansa elävältä matojen syömäksi, jotka tulivat siitä lukemattomasta kärpäsjoukosta, joka myrkytti ilman.

Tässä on sotamies, jolta leuka on rikki ammuttu ja kieli pitkänä suusta riippumassa. Hän heittäytyy edestakaisin, ja tahtoo nousta. Dunant kostuttaa raittiilla vedellä hänen kuivia huuliaan ja kuivunutta kieltänsä. Tuossa on toinen onneton, jolta sapelinisku on vienyt puolet kasvoista. Nenä, huulet ja poski ovat poisleikatut. D. antaa hänen juoda ja kostuttaa hänen kasvojaan muutamalla vesipisaralla. Kolmas, pää halkaistuna, kuolee aivoaineen vuotaessa kirkon kiviselle lattialle. Hänen toverinsa potkivat onnettoman syrjään, koska hän makaa tiellä. D. suojelee kuolevaa hänen viimeisillä hetkillään ja peittää nenäliinalla hänen päänsä, jota hän vielä heikosti voi liikuttaa.

Kirkon kuorissa makaa oljilla atrikkalainen jääkäri. Hän on pahasti haavoitettu eikä kolmeen vuorokauteen ole syönyt mitään. Hänen ulkomuotonsa on hirvittävä — kuivuneen saven ja veren peittämä, vaatteet revittyinä, paita repaleina. Kun haavansa ovat pestyt ja hän saanut hiukan lihalientä, peittää D. hänet peitteellä. Sairas vie hänen kätensä huulilleen sanomattomalla kiitollisuudella. Kirkon oven luona makaa unkarilainen, joka parkuu herkeämättä. Pommin pirstaleet ovat rikkirevinneet hänen selkänsä, niin että se on kuin rautahampai-

Lapsuudenajoilta.

Kirj. *Viktor Rydberg*.
Suomennos *„Uudelle Ajalle"*.

(Jatkoa).

Kerran iltahämärissä oli kän yksin asunnossaan. Kasvatusvanhemmat ja palvelijatar olivat ulkona. Hän tuli ajatelleeksi pyrstötähteä ja maailmanloppua, josta joka päivä oli puhuttu, kun hän nyt, niinkuin monena edellisenä iltana näki kadulla ihmislaumat, jotka keskustellen katselivat taivästa.

Kuului huudahduksia. Katselijaryhmät ja kadulle tulvivat lisäjoukot muodostivat sekasorron, jota valaisi äkillinen punertava loiste. Karheat huudot ja kimakat kiljunnat vihloivat satain äänten synnyttämää melua. Poikanen ajatteli: nyt on pyrstötähti kohdannut maan, nyt on viimeinen päivä. Savua tunkihe huoneeseen, ja savusta tarttui häneen käsi ja tempasi hänet mukanaan.

Käsi — jonka omistajan hän on unhottanut — veti hänet alas portaita kadulle, hurjaan tungokseen, luultavasti poiskin tungoksesta, sillä kuinkapa hän muuten olisi tullut siitä?

Nyt seisoi hän aavalla, hiljaisella paikalla, jota valaisi kirkas tulenloiste. Itse taivas näytti palavan. Osa sen kantta oli hohtavan punainen, ja siitä ulompana liekehti vahvempia ja heikompia loimuja. Aina alas taivaanrantaan paistoivat pilvetkin ja usva punaiselle kaikissa ilmansuunnissa. Vetterikin hehkui tulta, missä sen pintaa ei peittänyt vuoroin harvenevat, vuoroin taajenevat varjot.

Poika ei ollut milloinkaan ennen nähnyt tulipaloa. Hän luuli koko maailman palavan, vaikka se oli ainoastaan esikaupunki, joka muuttui raunioiksi.

Se autio paikka, jonne hänet oli pelastettu, oli hänelle hyvin tuttu. Etelässä vei kivisilta leveän vallihaudan yli ja sitten pitkin vallin muuria portille, johon se pitkä holvikäytävä, josta ennen on puhuttu, päättyi.

Hän tunsi turvallisuutta siinä naapuristossa. Siihen liittyi muisto siitä vakuutuksesta, jonka hän oli saanut äidiltään Jumalan suojeluksesta. Muurissa, jota pitkin silta jatkui, oli aukko, ja siitä vei portaat vallille. Siellä oli hän monta kertaa leikkinyt ja tunsi tarkkaan sen kuopat ja kukistuneet vallimajat, sen pihlajat ja pajut, jotka rintamassa kumartuivat yli syvyyden.

Hän meni siis sinne. Siellä oli joku ennen häntä. Naisolennon rajapiirteet kuvastuivat jyrkkästi tulipunaista taustaa vastaan. Hän seisoi liikkumatta rintavarustuksen luona ja katseli näytelmää. Poika istuutui rintavarustukselle vallin toisella sivulla, lähellä portaita, ja vaipui samaan näytelmään, joka hänelle merkitsi paljoa enemmän kuin naiselle. Hän katseli maailmanloppua ja odotti tuomaria ja hänen enkeleitään.

Vihdoin kääntyi nainen ja lähti. Silloin huomasi hän, että hänellä oli seuraa. Keskustelusta, joka seurasi, muistaa poika tuskin muuta kuin äänen, joka hänen mielestään oli lempeä kuin hänen oman äitinsä. Käsi, joka hansikkaan lävitse tuntui hienolta ja pehmeältä, otti häntä kädestä ja vei hänet portaita alas ja pimeään holviin, joka kaikui hänenkin keveista askelistaan sekä poikasen. Kello soi, portti aukeni, vahtisotamies kumarsihe naiselle, joka pojan kanssa meni asuinrakennukseen. Hän puhutteli isäntäväkeä ja vei holhokkinsa isomman huoneen kautta pienempään.

Huone oli hänen entinen lapsikamarinsa.

Hän sai illallista ja vuoteen. Lännenpuolisesta ikkunasta loisti valo palavasta esikaupungista seinäpaperille, jonka kuvat hänellä oli muistissaan, ja kuvastui uuniin, jonka tulen ääressä hän oli kuunnellut satuja. Päivän tapahtumat hälvenivät mitä enemmän silmäluomia raukaisi, ja pian nukkui hän rauhallisesti.

Jos useampia vuosia olisi kulunut äidin opetusten ja viimeisen tuomion luultujen enteiden välillä, olisi sama poika, jos hän olisi uskonut enteihin, aivan varmaan joutunut sydänahdistukseen. Nyt hän oli tyyni kuin vanha stoalainen filosoofii. *Si fractus illabatur orbis, impavidum ferient ruinæ.*

Jospa kautta koko elämän voisi säilyttää vahvan Jumalaan luottamuksen ja siihen yhdistää terveellisen epäilyksen — epäilyksen, jotapaitse eksymys on voittamaton ja totuus aseeton! Tiede ei sitä estä. Mutta se tekee selvän eroituksen oikeutetun: *minä tiedän, että minä uskon*, sekä oikeudettoman: *minä uskon, että minä tiedän* välillä. Järkähtämätön luottamus yhdistettynä terveeseen epäilykseen — siinä päämärä kasvattajille, ja koska jokainen lähinnä on oma kasvattajansa — siinä päämäärä jokaiselle.

ISIS.

Epätoivoisena ja kysyvänä viipyi ihminen verhoutuneen Totuuden edessä. Mutta hän, tuo jumalallinen, seisoi yhäti liikkumattomana, taipumattomana.

„Näytä minulle kasvosi," rukoili ihminen syvällä hartaudella. „Uskallatko," kysyi vakava ääni, „uskallatko totuutta silmiin katsoa uhalla kadottaa kaikki, oman henkesikin?" „Uskallan," kaikui lujana, levollisna ihmisen ääni, „henkeni annan, kunhan sinut saan nähdä".

Vaan yhäti seisoi jumalatar liikkumatonna. „Vielä jotain", kuiski hän hiljaisella äänellä, „rakastatko minua? Rakastatko minua oman itseni tähden?" — „Se aika on mennyt", vastasi ihminen väsyneesti, „jolloin tavoittelin valon säteitä loistaakseni niillä itse. En pyydä muuta kuin saada nähdä sinut, rakastettu!"

Silloin pudotti Totuus verhonsa, ja samassa vaipui ihminen hengetönnä alas. — Ääni kajahti halki avaruuden: "Joka heittää henkensä minun tähteni, hän on sen voittava!"

B. N—G.

Kolme veljestä

Kauniina kesäaamuna lähti kolme veljestä tuttavallisesti ja ystävällisesti keskustellen meren rannalle auringon nousua katselemaan.

He tulivat kukkulalle, joka heidät merestä erotti. Toinen toisensa jälkeen astelivat kukkulan rinnettä ylös.

Samassa aurinko nousi. Veljekset eivät sitä nähneet, mutta näkivät sen ihanien säteiden kohouvan kukkulan harjan yli.

Siellä oli ruusupensas; pensaan oksalla riippui kastehelmi, joka imi itseensä nousevan auringon valon, ja kastehelmi kiilsi kuin olisi se itse ollut pieni aurinkoinen.

Veljekset pysähtyivät ihastuneina katselemaan kaunista näköä.

„Katsokaa toki, veljeni", sanoi yksi heistä, „katsokaa toki, miten pisara loistaa. Kuinka kauniin sininen se on."

„Erehdytpä, rakas veli", sanoi toinen, „kastehelmi ei ole sininen, vaan punainen kuin rubiini, mutta ihana se on".

„Mutta, veljeni", huudahti kolmas innoissaan, „mitenkä on silmienne laita! Kaunis pisara ei ole

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan Smk 15: 75 p:n vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, vaaraluokka 0, kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa C. F. Carlander, Pää-asiamies
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Helsingin
Puusepäntyöntekijäin Liike
T. Johansson & C:o.
Tel. 26 41. Bulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25. Tel. 26 00.
ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän- sorvarin- ja verhoilijan ammattiin kuuluvissa töissä.
HUOM.! Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus.

Henkivakuutusyhtiö
„THE MUTUAL LIFE“
Vararahastot Smk 1,564,000,800. Perust. v. 1843.
Maailman suurin ja rikkain yhtiö! Edulliset vakuutussovitukset! Vapaamieliset ehdot! Kumoamattomat vakuutuskirjat! Suuri voittojako.
„THE MUTUAL LIFE“ jakaa koko voiton vakuutetuille, sillä osakkeenomistajia ei ole. Uusia vakuutuksia v. 1899 Smk. 877,000,000. Suuria takaisinostoarvoja, jotka merkitään vakuutuskirjoihin, ja saavuttamattomien voittojen vuoksi on vakuuttaminen „The Mutual Life'ssä“ ennemmin edullista rahojen sijoittamista kuin rahamenoa.
Pyytäkää näyttökaavoja.
Vakuuttakaa henkenne THE MUTUAL LIFE'ssä
Helsingissä, Aleksanterinkatu 48.
Alex. F. Lindberg. Pääasiamies.

den raatelema. Vain verinen, höyryävä liha on näkyvissä. Muu ruumis on paisuksissa ja mustanvihreä. Hän ei voi istua eikä maata. D. kastaa liinakaaveen raittiiseen veteen ja koettaa tehdä hänen tilansa sietävämmäksi. Mutta kuolema on valmis hänet vapauttamaan.

K. P. Arnoldson („Världsfreden“).

Kirjallisuutta.

Uusia lehtiä.

Kanerva, kaunokirjallinen kansanlehti, vast. toimittaja *Aug. Boman*, on lähettänyt meille ensimäisen numeronsa ilmoitettavaksi. Tilausilmoituksessa sanotaan, että tämän lehden tarkoituksena on lukuhalun elvyttäminen ja hyvien ja jalojen pyrintöjen herättäminen ja tukeminen kansan ja etenkin sen nuorison keskuudessa. Kanervaan tulee mahdollisuuden mukaan myös kuvia. Kanerva ilmestyy v. 1901 Hämeenlinnassa jokaisen kuukauden 1 ja 15 päivä, kukin numero 8 sivuisena. Tilaushinta on asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta tilattaessa: koko vuosikerta 2 markkaa, puolivuosikerta 1 markka, postitoimistossa postimaksut lisäksi.

Arbetaren, Organ för Finlands Svenska Arbetareförbund, vast. toimittaja *Reino Drockila*, on julaissut näyte- ja ensimäisen numeronsa. Lehden päätarkoituksena on työväestön henkisen ja taloudellisen aseman kohottaminen, jota tarkoitusta saavuttaakseen lehti seuraa poliittista ja yhteikunnallista elämää ja puoltaa parempien elinehtojen ja olosuhteiden hankkimista työtä tekevälle luokalle, vaatien äänestysoikeuden laajentamista, normaalityöpäivän määräämistä y. m. y. m. Lehti ilmestyy Helsingissä joka lauvantai k:lo 12 päivällä. Tilaushinta on 4: mkaa koko vuodelta, 2: 25 puolelta vuodelta. Toivotamme onnea ja menestystä tälle uudelle yritykselle ja luotamme siihen, että lehti omien sanojensa mukaan on valaiseva ja selittävä työväenliikkeen todellista sisältöä, jota useasti on väärin käsitetty; silloin se varmaan on saava hartaita lukijoita sivistyneidenkin kesken, mikä epäilemättä olisi hyödyksi työväenasialle.

Alfrida, kirjoitti *Vihtori Lähde*, O. W. Backmanin kirjapaino, Kuopio 1900. 39 siv. Hinta 1 m:ka.

Tätä kirjaa olen kuullut ankarasti moitittavan siveettömäksi y. m., jonka tähden, kun se lähetettiin toimitukselle arvosteltavaksi, olen sen mielenkiinnolla ja uteliaisuudella lukenut. Sisältönsä puolesta kertomus muistuttaa A. Dumas'n kamelianaista, sillä päähenkilö, Alfrida, on noita onnettomia naisia, joita maailma halveksii — kuinka he voisivat rakastaa, kuinka heidän povessaan voisi liikkua puhtaita tunteita!? Alfridan elämä päättyy onnellisemmin kuin kamelianaisen: hän rakastaa, puhdistuu ja joutuu naimisiin rakastettunsa kanssa.

---

sininen eikä punainen — vaan keltanenhan se on“.

Lukija ymmärtää, mistä se tuli, että pisara näytti milloin siniseltä, milloin punaselta, milloin keltaselta, aina sen mukaan mistä kohden veljekset sitä katselivat.

Paha kyllä eivät itse sitä ymmärtäneet. Jos kukin heistä olisi asettunut toisen sijalle tai jos kaikki kolme olisi edemmäs siirtyneet, olisivat he pian totuuden havainneet.

Mutta kukin veljeksistä jäi paikoilleen ja arveli, että hän yksin näki oikein ja että muut erehtyivät. He unhottivat nousevan auringon, ihanan luonnon ja veljesrakkaudenkin: joutuivatpa kiivaaseen kiistaan.

(*Theosophischer Wegweiser*).

Ystävämme muistolle.

Hän on poissa. Hän jätti meidät. Hän vaipui Tuonen uinuvaan valtakuntaan. Iloinen ystävämme, kaikkien lempimä, miksi jätit meidät, miksi siirryit pois luotamme — maailmasta? — Sinun kukkasi loisti, kuin kevätaamun säteilevä aurinko, se tuoksui nuoruuden rivakkuutta, se itsestänsä lämpöä uhkui, mutta syksy tuli. Se kukan vienon kylmeni, runteli iloisen mielesi ja sinut viimein hautaan saattoi. — Kalvavan murheen, tuskan tuiman, katkeran kaihon jätit jälkeesi, sydämiimme synkän yön saatoit, siirtyessäsi pois inehmon iloilta. — Nyt olet siellä missä autuaat iloitsevat, et enää tunne kipuja, eivät enää kyyneleet juokse.

Puhtaana elää muistosi meissä. Suruisin, kaihomielin suo aattelemme. Jää hyvästi, Saimi, katkera oli taistosi, mutta nyt olet kunnian kruunun, laakeri-seppeleen saavuttanut.

Jo syksy kukkaisen hennon kuihdutti
Ja ruusun puhkeevan turmeli,
Mutt' haihdu ei *muistosi* mielestämme
Vaan kaihoin sua aattelemme.

L.

Että Vihtori Lähde on ottanut näin arkaa ainetta käsitelläkseen, että hän on puolustanut ihmisiä, joita yleensä väärin käsitetään, on luettava hänelle ansioksi; en epäile hänen siveellistä tarkoitustaan: hän tahtoo herättää heitä kohtaan sitä rakkautta, joka aina jalon ja puhtaan ihmisen sydämessä asuu.

Jos tekijän kuvauksia voisi sanoa hieman intiimeiksi, luulen sen johtuvan siitä, että tekijä nykyajan suuria esimerkkejä noudattaen on tavoitellut realistista kertomistapaa. Essay'n sijasta hän on kirjoittanut novellin ja kykynsä takaa tehnyt sen taiteelliseksi. Jos se taiteelliselta kannalta on vähemmin onnistunut, on peräti toinen asia; sen henki on yhtäkaikki vilpitön ja puhdas.

Arkana. Tankebilder af B. N—G. Luleå, Norrbottens Boktryckeri-aktiebolags förlag, 1900. 38 siv. (Hinta 75 p:iä, myydään Helsingissä teosoofisessa kirjastossa). Tämä pieni hyvin kirjotettu vihkonen ansaitsisi tulla tutuksi laajemmissa piireissä kuin yksinomaan teosoofein. Olemme toiseen kohtaan lehteämme suomentaneet siitä „Isis“-nimisen allegorian. Tekijä on suomalainen.

Väinämöisen äsken ilmestynyt 2 numero sisältää muun muassa: Maalari Tuomo Aalto. — Kreivi Leo Tolstoin mielipiteet Transvaalin sodasta. — Malcolm Kirke (suomennos, jatk.)

P. E.

Huomiota herättävä keskustelu raittiuskysymyksessä.

(Jatk.)

Tehtailija *K. V. Hjertman* Tukholmasta lausui vuorostaan:

„Mutta minä olen hänelle kiitollinen siitä, että toi esiin vielä erään syyn absolutismin välttämättömyyteen ainakin lyhempiaikaisen, kuten hän sanoi, nimittäin „kun minulla on seurassani tai pöydässäni joku, josta saattaisi tulla raukka.“ Älä silloin mene ravintolaan äläkä juo, sillä siellä on aina noita raukkoja, jotka näkevät sinut, vaan se, joka tahtoo juoda, hänen pitää panna ovi salpaan eikä antaa lastensakaan tietää, että istuu salaa huoneessaan naukkaamassa. Mutta ken voi tehdä niin Jumalan ja omantuntonsa edessä? — Työnantaja haluaa raittiita työmiehiä, mutta itse hän tahtoo juoda, mutta eikö työnantajan pitäisi näyttää hyvää esimerkkiä? — Minä olen lähtenyt ruumiillisten työntekijäin alimmista kerroksista ja oppiajaltani on minulla monta kokemusta. Sallittakoon minun kertoa yksi muistoistani niiltä ajoilta. — Minulla oli kaksi oppitoveria, joilla oli kunnioitettavat vanhemmat. Kun he, vanhemmat, saivat kuulla, että minä olin kääntynyt Jumalaan ja siis myöskin tullut absolutistiksi, kutsuivat he pojat kotiinsa ja ottivat heiltä lupauksen olla tulematta sellaisiksi hourupäisiksi kuin minä. Ja he pitivät lupauksensa. Toinen saattoi vanhempansa ennenaikaiseen hautaan irstaan elämänsä tautta ja päätti itse päivänsä luultavasti itsemurhaajana. Toinen on juomarina maleksinut Tukholman katuja ja muutamia vuosia sitten lankesin polvilleni hänen kanssaan huoneessani, ja kamala oli kuulla hänen sanovan, että pelastuksensa oli mahdoton, sillä hän oli lapsuudesta asti oppinut maistelemaan ja juomaan väkijuomia. Eikä meillä ainoastaan työväestössä ole tuollaisia esimerkkejä. Ei, moni opiskeleva nuorukainen on noudattanut opettajansa esimerkkiä käyttää väkijuomia ja siten lopulta tullut juopoksi. Ja ainoastaan Jumalan laupeus se minut pelasti juomariksi joutumasta.“

Metodistipappi *G. Wagnsson* Upsalasta lausui:

„Lisäksi tahtoisin kohdastani käyttää hyväkseni tätä tilaisuutta lausuakseni, ettei nuorisoa aseteta alttiiksi niinkään vähäiselle vaaralle, jos teologit ylipäänsä julistavat alemmaksi eetiseksi kannaksi vapaaehtoisen ja epäitsekkäästä ihmisrakkaudesta johtuvan luopumisen päihdyttävien juomien käyttämisestä nautintoaineena kuin osata kohtuullisesti niitä käyttää. Jos jälkimäinen on korkeampi siveellinen kanta, silloinhan täytyy jokaisen intelligentin ja jalomielisen nuoren miehen aikaisin totutelleita kohtuullisesti käyttämään väkijuomia. Mutta tuossa vaarallisessa yrityksessä saavuttaa korkeampi siveellinen kanta, on moni astuva ensi askeleensa moraalista perikatoansa kohti.“

Valtiopäivämies *V. Styrlander* puhui m. m. seuraavasti:

„Toinen puhuja järjestyksessä tänä iltana nojasi apostoli Paavalin lausuntoon Room. 14: 3, joka kuuluu: „Joka syö, älköön sitä halveksiko, joka ei syö: ja se, joka ei syö, älköön tuomitko sitä, joka syö; sillä Jumala on hänet ottanut vastaan!“ Pyytäisin arvoisalta puhujalta saada kysyä: Mitä tuolla raamatunlauseella on tekemistä tässä asiassa? — Arvoisa järjestyksessä toinen puhuja perusteli mielipidettään ylläviivatulle raamatunlauseelle. Pyydän hänen mietiskeltäväkseen saada muistuttaa mieleen toisen raamatunlauseen samalta apostolilta, jossa hän puhuu vapaudesta, Gal. 5: 13: „Sillä te, rakkaat veljet, olette vapauteen kutsutut, ainoastaan karttakaat, ettette salli sen vapauden lihalle tilaa antaa, vaan palvelkaat rakkaudessa toinen toistanne. Sillä kaikki laki yhdessä sanassa täytetään, nimittäin: rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.“ — Kun minun pitää määrätä, onko minulla vapauteni tallella vai eikö, täytyy minun ajatella, mitä Paavali lausuu yllämainituilla sanoilla, ja josta hän myös puhuu toisin paikoin, esi' merkiksi Korinttilaiskirjeessä, jossa hän lausuu: „Katsokaa kuitenkin, ettei tämä teidän vapautenne tule vahingoksi niille, jotka ovat heikkoja“ ja toisessa kohdassa hän sanoo: „Vaikka olen vapaa jokaisen edessä, olen tehnyt itseni kaikkien orjaksi, että sitä useimmat voittaisin.“ — Jos olen tullut siihen käsitykseen, että käyttämällä väkijuomia saatan tuottaa viettelyksiä ja pahennusta muille ihmisille, on minun velvollisuuteni tulla absolutistiksi ja käyttää oikein kristillistä vapautta. Voimmeko siis näinä aikoina, jolloin juoppous on niin suuri, jolloin väkijuomat täyttävät joka kaupungin tulvallaan — voimmeko näissä oloissa käyttää väkijuomia ja sanoa, että sillä täytämme rakkaudenkäskyn lähimmäistämme, ennen kaikkea heikkoa lähimmäistämme kohtaan? — Ja jos se päivä koittaisi, että saisi nähdä poikansa tai tyttärensä, opetuslapsensa tai palkollisensa tulevan juomariksi — ja se päivä on tuhansille koittanut; jos se päivä koittaisi — ja se on koittanut tuhansille — että saavat nähdä rakastettunsa peitettävän juomarin ennenaikaiseen hautaan, eikö lankea silloin itsestään minulle kristittynä kysymys: „Kuka oli hänen viettelijänsä?“ Lyön rintaani ja sanon: „Se tapahtui minun tietämättäni, se ei ollut tarkoitukseni.“ Ja sehän toki jossain määrin lieventäköön edesvastuuta, joka siltä on raskas kylläkin kantaa.“

Maallikkosaarnaaja *Aug. Petersson* Upsalasta lausui:

„Omituisiapa asioita saatetaan kuuluviimme teologiselta taholta. Sanotaan absolutistien hyökänneen kohtujuomarien kimppuun ja tehneen itsensä syypääksi liian ankariin tuomioihin, epäsuuntiin ja erehdyksiin. Päinvastoin on kuitenkin laita se, että absolutistien kimppuun on käyty. Jos kysytään, mikä on aiheuttanut tämän kokouksen toimeenpanon, niin on meidän palattava kysymyksen alkujuureen; ja miten on tällöin asian laita? Upsalan kansakoulunopettajaseminaarissa on 40 oppilasta liittynyt yhdistykseksi ja sitoutunut ehdottomaan kieltäymiseen väkijuomista nautintoaineena. Ovatko nuo seminarilaiset loukanneet rehtoriaan tai ketään muuta siksi etteivät nämä kohdastaan ole voineet suostua tuollaiseen kieltäymiseen? Ei. Mutta sen sijaan on tapahtunut, että heidän rehtorinsa aamurukouksen jälkeen on ottanut käskeäkseen kaikkia niitä, jotka kuuluvat absolutistisiin yhdistyksiin, nousemaan ylös ja sitten sanoakseen heille: „Pyydän, että heti luovutte noista yhdistyksistä!“ Ja parin päivän jälkeen on samainen rehtori kiltisti luvannut heille, että jos tahtovat, saavat perustaa ei-absolutistisen yhdistyksen. Niin on tapahtunut. Sen ohessa on tapahtunut, että seminaarin inspehtori on ottanut kiitelläkseen mokomaa käytöstä ja maan hallituksen edessä syyttääkseen noita oppilaita epäsuunnista sekä selittää heidän väittäneen että ainoastaan tykkänäinen kieltäytyminen erinäisistä juomista olisi raittiutta. Mutta kenpä ei tiedä, että tuo väite on todistamaton ja valheellinen? . . . . Tahtoisin asettaa jokaisen järkevän ihmisen harkittavaksi, eikö se ole liiottelua, joka rajautuu naurettavaan, että muuan rehtori liikutetuin äänin väkijuomien käytännöstä virkkaa: „Miten on käypä, jos te, kun tulette kansan opettajiksi, tulette istuttamaan lapsiin sen mielipiteen, että jotain, minkä Jumala on luonut, olisi hylättävää?“ Se on todentotta liioittelua. — Täällä on huomautettu, kuinka suunnatonta onkaan esiintuoda Paavalin puheen lihansyömisestä esimerkiksi tässä kysymyksessä. Jotkut katsoivat hyvällä omallatunnolla voivansa syödä epäjumalille uhrattujen teurasten lihaa, toiset eivät. Yksinomaan sitä asia koski. Olen istunut täällä miettien historiallisia esimerkkejä, ja olen mainitseva suuren esimerkin, miehen, joka on asettunut samalle kannalle kuin me, sillä täällä ei ole kenkään tehnyt itseään syypääksi tuomitsemalla ei-absolutisteja. Kristillinen vapaus sallii heidän, sanomme, kohtuullisesti käyttää sitä, mitä katsovat hyväksi Jumalan antimeksi. Mutta sen me vaadimme, että kristillinen vapaus antaa meidän olla käyttämättä, joll'emme muuten halua edes maistellakaan noita juomia. Mainitsen kuningas Oskar I:sen. Hän sanoi kerran: „En tiedä mitään hintaa, josta en tahtoisi kirvoittaa kansani väkijuomain kirouksesta.“ Ja julkisessa raittiuskokouksessa Tukholmassa antoi hän seuraavan raittiuslupauksen: „Minä olen ainaiseksi luopunut paloviinasta. Mutta jottei voitaisi sanoa, ettei se ruhtinaille mitään merkitse, heillä kun korvaukseksi on viininsä, tahdon täten selittää, että tahdon luopua viininkin käyttämisestä paitsi ehtoollisessa, lääkärin mahdollisesti määrätessä sekä alamaisia maljoja juotaessa.“ — Hän ei ollut mikään fantasti, ja tahtoisin asettaa harkittavaksi, uskovatko teologit, että kuningas Oskar I teki sen personallisen heikkoutensa tähden tai peljäten, ettei hän heikkoutensa johdosta voisi kohtuudella käyttää viiniä. Mutta kun istuu kamarissaan ja rakentaa teorioja, silloin käypi niin. Professori Tigerstedt Tukholmassa kertoo, että hän, joka muuten aina oli moderatisti, ryhtyi ajamaan raittiutta kansan seassa, ja silloin, mitä enemmän hän työskenteli, sitä enemmän hän tajusi, ettei ollut mahdollista menestyksellä työskennellä juoppojen kohottamiseksi itse kieltäymättä tykkänään väkijuomia käyttämästä. — Eilen illalla soi eteiskelloni, ja muuan poika astui sisään ja sanoi: „Olkaa hyvä ja ostakaa liina, minkä äiti on lähettänyt minua myymään. Meillä ei ole mitään syödä. Isä on juoppo. Emme edes tiedä, missä hän on. Meitä on kahdeksan sisarusta ja kaikki olemme pieniä.“ Puheltuani pojan kanssa ja saatuani selon, että hän puhui totta, tunsin itsekin lämpöä ja polttoa mielessäni. — Tahtoisin tarjoutua tekemään kierroksen Upsalan yliopiston teologisen tiedekunnan dosenttien ja professorien kera moisissa hökkeleissä, ja uskon, että he supistaisivat tuomioitaan absolutisteista ja melkoisesti oikaiseisivat mielipiteitään „farisealaisten lainorjuudesta.“ — Kumminkin, se teki, kuten sanottu, mieleni lämpimäksi ja katkeraksi — ei ketään ihmistä, ei edes kapakoitsijakaan kohtaan — mutta niin katkeralta se minusta tuntui, että kun tuo kalpea, näivettynyt poika kulki portaita alas, ajattelin: kirottu olkoon kapakka, joka aikaan saa moista kurjuutta.“

Lääket. tohtori *E. W. Wretlind*, saatuaan toistamiseen puheenvuoron, lausui m. m.:

„Pyydän anteeksi, että esiinnyn toistamiseen. Pyysin puheenvuoroa erään lausunnon johdosta, että liioitellaan väitettäessä voitavan kutsua alkoholia kuinka pienin erin tahansa nautittuna myrkyksi. Saattanee olla oppineiden asiana väitellä siitä, kuinka isoin erin jotain ainetta saatetaan nauttia, ennenkuin sitä on myrkyksi leimattava. Mutta varma on, että oppinut lääketieteellinen maailma lähestymistään lähestyy sitä kantaa, että alkoholia missä erin hyvänsä nautittuna on kutsuttava myrkyksi. Sitä ei voi lukea ravintoaineiden joukkoon, ja se vaikuttaa vahingollisesti ruumiiseen pienissäkin erissä. Ihmisruumishan on niin ihmeellisesti kokoonpantu, että se voi tottua moniin myrkkyihin, sellaisiinkin, jotka ovat alkoholia vahingollisemmat, esim. nikotiniin, morfiniin ja arsenikkiin. Mutta alkoholia voidaan sinänsä katsottuna, täysillä syillä kutsua myrkyksi ja olen varma, että, jos arvoisa puhuja saisi ainoankaan pisaran kokonaan puhdasta alkoholia kielelleen, hän hetikohta kiittäisi mokomasta kestityksestä. Mutta on selvää, että voidaan miedontaa tuota myrkkyä niikuin kaikkia muita siedettävään muotoon. En tahdo väittää priktaseeraavien lääkärien vielä yleiseen käyneen raittiusliikkeen etunenässa. Mutta on sangen merkille pantavaa, että auktoriteetit lääkärikunnassa ympäri koko sivistyneen maailman yhä enemmän astuvat liikkeen etunenään ja — juuri siltä näkökohdalta, että alkoholi on terveille sekä vahingollinen ja vaarallinen että kerrassaan hyödytön. — Sain eilen saksalaisen aikakauskirjan, „der Alkoholismus“, jonka kannessa luetellaan noin 100 avustajaa, eivätkä he olleet vähempiä kuin lääketieteen, lakitieteen y. m. professoreja ja oppineita kaikista kultuurimaista. Ruotsia näin professori Tigerstedtin Tukholmassa edustavan. On naurettavaa väittää, että alkoholi on „Jumalan lahja, jonka Jumala on luonut“ ja jota sentähden käytettäköön, sillä itsekukin tietää, ettei alkoholia ole luonnossa, vaan on keinotekoinen tuote. Puhuttakoon kernaammin opiumista ja arsenikista Jumalan antimina, sillä nehän toki ovat valmiina luonnossa, mutta alkoholin ovat ihmiset itse valmistaneet, ja eihän tislatuita, alkoholinpitoisia juomia ollut ennenkuin tuhat vuotta j. Kr. s. — Ei voida todistaa, että alkoholi missään suhteessa on välttämätöntä tai edes hyödyllistä kellekään terveelle henkilölle. Mutta vaarallinen se on, joskaan ei sitä käytetä runsain määrin, niin että kutsutaan kohtuuttomuudeksi sitä haitallista vaikutusta, minkä se tuottaa ja joka puhkee esiin, milloin tilaisuutta siihen ilmestyy. Muistan palveluksestani Serafimisairaalassa 35 vuotta sitten, jolloin sinne otettiin luumurtoa tai keuhkotulehdusta potevia, jotka yhtähaavaa sairastivat delirium tremensiin, kuinka, kun professori sanoi potilaalle: „Mahdoit olla aikoinasi kelpo juomari,“ hän saattoi saada vastalauseeksi: „En, en ole mikään juoppo, en ole koskaan ollut päissäni.“ — „No, montako naukkua olet päivässä ottanut?“ — „Vain 3 tai 4!“ — Mutta alkoholi oli noinkin kohtuullisesti nautittuna tehnyt vaikutuksensa ja silloin kun luumurto tai keuhkotulehdus tuli lisäksi, puhkesi tuo vaikutus ilmi. Kuinka moni kuoleekaan keskiässä sydämmen halvaukseen huolimatta siitä että hän aina on ollut „kohtuullinen“, ja tuo sydämenhalvaus ja ennenaikainen kuolema ovat kuitenkin alkoholin vaikutuksen seurauksia. — En tahdo pitemmältä käyttää puheenvuoroa ja aikaa. Tahdon lopuksi sanoa vain erään toisen asian. Uskon vakaasti, että ne herrat pastorit, jotka eivät näy ymmärtävän ehdottoman raittiusliikkeen oikeutusta, puhuvat täydestä vakaumuksesta. Mutta minä uskon, että olisi heidän ja heidän kirkkonsa parhaaksi, jos tulisivat tässä asiassa samalle kannalle kuin papisto katolisissa maissa; se on oivaltanut aina, ettei ole ainoastaan heidän oikeutensa ja velvollisuutensa, vaan tosi hyödyksi heidän kirkolleen, että käyvät suurten kansanliikkeiden etunenässä. Nykyinen paavi lähetti takavuosina kiertokirjeen papistolle, että se astuisi ensiriviin raittiusasian edistämiseksi. Mistään sellaisesta kirjelmästä emme vielä ole kuulleet emmekä nähneet keltäkään Ruotsin piispalta tai arkkipiispalta. Mutta minä toivon, että vastaisuudessa saamme nähdä jotain senkaltaista, eikä se olisi vain Ruotsin kansan, vaan Ruotsin valtiokirkonkin parhaaksi. Sillä on arvelluttavaa, että vapaakirkolliset ja eriuskolaiset ja kansakoulunopettajat asettuvat etunenään, pappien vetäytyessä syrjään tästä liikkeestä. Voi silloin käydä kuten jo siellä täällä on käynyt, että pastorin saarnatessa kirkossa tyhjille seinille, kansakoulunopettaja pitää saarnaa lähetystalossa täydelle huoneelle, joko hän puhui uskonnollisella tai raittiusalalla“

(Jatk.)

Uuden Ajan toimiston ja konttorin telefoni N:o 34 30.

Perssonin kutomakoneita Villalankaa
runsaassa valikoimassa.
Kudottuja tavaroita
Mikonkatu 2. Tel. 13 32.
Th. Neovius.

Helsingin Nuorisoseuran kokoukset pidetään joka keskiviikko kl. 1/2 9 illalla Yrjönkatu 21.
Uudet jäsenet tervetulleita!

Kaikista Uuden Ajan osalle tulleista onnen ja menestyksen toivotuksista saa toimitus lausua sydämelliset kiitoksensa.

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Vakuuta Henki ja Omaisuus Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasioimisto:

Schildt & Hallberg

Helsinki.

Harald Wasastjernan KUKKAKAUPPA

Erottaja 4.

Tel. 18 49.

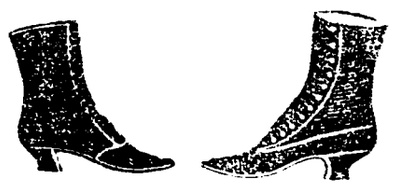

H. Tuupaisen Jalkineliike

Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.

Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.

H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

O. J. Dahlberg'in Paperikauppa

Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.

Valokuva- albumeja, Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Emil Lesch

Aleksanterinkatu 17

myy tukuttain ja vähittäin.

Rakennustarpeita, Rautatavaroita, Talouskaluja, Työkaluja, Hienotakeita y. m. halvimmin.

Teosoofinen kirjasto

Uudenmaankatu 25.

Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

Th. WULFF'in

Paperi- ja Piirustustarpeiden kaupassa,

Helsingissä.

Hyvin lajiteltu varasto.

Halvat hinnat.

Kr. RAUTION

Jalkineliike

Kallion 3 linja N:o 1.

Valmiita naisten-, miesten ja lasten jalkineita. Tilaukset tehdään joutuin kohtuullista maksua vastaan.

Työ taattua.

Kr. Rautio. 3 linja N:o 1.

EMIL WALLMAN'in Optillinen liike,

perustettu v. 1830, vanhin ja suurin Suomessa,

35 Pohj. Esplanaadikatu 35,

Suositelaan.

K. H. RENLUND

Helsinki.

Suurin valikoima

n. k. nikkelisiä Kahvi- ja Teeserviisejä, Tarjottimia, Leipäkoreja, Maustehäkkejä, kaikenlaatuisia Veitsiä, Hienotakeita ja Taloustarpeita.

Helsingin Uusi Musiikkikauppa

Fazer & Westerlund

Faabianink. 16. Aleksanterink. 36.

Uusi täydellinen valikoima

kaikenlaisia soittokoneita, niinkuin Viuluja, Violoncellejä, Huiluja, Klarinetteja, Kitaroita, Harmonikoita, Symphonioita, Calliope y. m. y. m.

Vastatulleita erinomaisia

Flygeleitä ja Pianiinoja

Maamme suurin ja paraiten varustettu

Nuottikauppa

Kaikki halpoihin hintoihin ja edullisilla maksuehdoilla.

Kellojen, Kronometerien ynnä hienompien **Präsisiooni koneitten**

Korjaus verstaa

Taatusti hyvä työ.

Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja

Seinä- ja Taskukelloja

Kellonperiä y. m.

C. U. BERGSTRÖM

Erottaja 19 Skilnaden

Telef. 37 12.

1:ma Ruis- Lesty- Vehnä-

Jauhoja

hyvissä **uusissa** säkeissä. Myy ehdottomasti huokeimmalla tukuttain.

Osakeyhtiö Agros

Helsinki — Pietari.

Veljekset Graff.

Helsingissä,

Pohj. Esplanaadinkatu N:o 43.

Lamppuja, Talous- ja Kyökkitarpeita.

Paras ja täydellisin valikoima.

Ensi luokan tavaroita.

Halvat hinnat

Albion Lamppumakasiini

Helsinki — Omist. VICTOR RYDMAN. — Turku.

ERIKOISLIIKE

Lamppuja, Laseja ja Porsliinejä varten.

PATRIA

TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.

Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. . . . . .

FENNIA

PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla.

UUSI AIKA

On tilattavana jokaisessa maamme postitoimistossa ja asiamiestemme luona.

Helsingissä otetaan tilauksia vastaan, paitsi lehden konttorissa,

Laurentin Sanomalehtimyymälässä,

Pasaassissa.

H. Tuupaisen Jalkineliikkeessä, Fredrikinkatu N:o 45 ja

Kr. Raution Jalkineliikkeessä Kallion, 3 linja N:o 1.

Irtonumeroita myydään samoissa liikkeissä.

Tilaushinta: 1/1 vuosikerta Smk 4: 55

1/2 „ „ 2: 55

Kuukaudelta „ —: 58

Ilmoitushinta: 20 p. petiiti riviltä; pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta. Ilmoituksia otetaan vastaan lehden konttorissa joka arkipäivä kl. 12—2 ja 6—8.

Asiamiehiä halutaan levittämään lehteä, ohjeita lähetetään pyydettäissä.

Tilausosoite: Uuden Ajan konttori, Helsinki.

Helsingissä 1901. Hufvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

Nro 3.
Tammikuun 19 p. 1901

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 12—2 ja 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4:55*
1/2 „ . . . . . „ *2:55*
kuukaudelta . . . . . „ *—:58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Uusi Aika

• 1901. •

Uuden Ajan ensimäinen vuosikerta ilmoitetaan täten tilattavaksi.

Uuden Ajan tarkoituksena on olla sen henkisen herätyksen äänenkannattajana, jonka kulunut vuosisata toi mukanaan *kaikilla aloilla,* uskonnon, siveellisen elämän, yhteiskuntamoraalin samoin kuin kirjallisuuden, taiteen ja tieteen. Monta lehteä on meilläkin, jotka seuraavat päivän tapahtumia, mikäli ne koskevat politiikkaa ja yhteiskunta-elämää, mutta epäilemättä olemme sellaisen lehden puutteessa, joka valvoisi syvällä ihmisten sydämissä ja ajatuksissa liikkuvaa elämää, sitä elämää, joka kuitenkin on kaiken ulkonaisen toiminnan alkuna. Onhan aikakauskirjoja, uskonnollisia, tieteellisiä y. m., jotka jossakin määrin tätä tarvetta tyydyttävät, mutta niiden ala luonnollisesti aina on toisen tai toisen opinsuunnan tai tarkoituksen rajoittama.

Mitä ensiksikin uskontoon tulee, on Uusi Aika oleva uskonnollisen elämän ja vapauden puolustaja samoinkuin uskottomuuden ja herkkäuskoisuuden vastustaja; niinmuodoin se on oleva *vapaa kaikesta lahkolaisuudesta,* uskonkiihkosta ja formalismista, aina etsien totuutta pelkäämättä ja avosilmin, mutta samalla epätieteellisen materialismin ja välinpitämättömyys-filosofian ankara arvostelija. Tätä ohjelmaa noudattaen Uusi Aika on valvova niitä liikkeitä, jotka ovat uskonnollisen alan mieltäkiinnittävimmät ilmiöt; niinpä esimerkiksi teosoofisia ajatuksia ja vertailevaa uskontotiedettä esittää Pekka Ervast teosoofisissa kirjeissään.

Mitä siveelliseen elämään tulee, emme tarvinne muuta sanoa, kuin että Uusi Aika on astuva niitten riviin, jotka taistelevat siveellisten pyrkimysten ja tosi sivistyksen puolesta. Sama on sanottava yhteiskuntamoraalista: Uusi Aika tahtoo palvella niitä virtauksia, jotka raivaavat tietä jalommalle yhteiskuntamuodolle, seuraten siis mielenkiinnolla työväen-, rauhan- y. m. liikkeiden edistystä.

Laaja on Uuden Ajan ohjelma ja korkealle on sen päämaali asetettu. Myötävaikutusta sentähden toivomme kaikilta tahoilta. *Useat etevät kirjailijat ovat jo luvanneetkin lehteä avustaa.* Irtileikattavina liitteinä Uusi Aika on julkaiseva eteviä kaunokirjallisia teoksia.

Tilaushinnat ovat:

Helsingissä kotiin kannettuna, postin kautta, asiamiehiltä tai sueraan toimitukselta tilattaessa:

1/1	vuodelta	Smk 4: 55
1/2	„	„ 2: 55
1/1	kuukaudelta . . .	„ —: 58

Venäjällä:

1/1	vuodelta	Rupl. I: 75
1/2	„	„ I: —
1/1	kuukaudelta . . .	„ —: 20

Amerikassa:

1/1	vuodelta	Doll. I: 50
1/2	„	„ I: —

Tilauksia vastaanotetaan: Helsingissä Uuden Ajan konttorissa Fabianinkatu 13, sisäänkäytävä Makasiininkadulta, ja Laurent'in sanomalehtimyymälässä; maaseudulla asiamiesten luona ja postissa;

Venäjällä A. Lindeberg'in kirjakaupassa Pietarissa, Iso Tallikatu N:o 8.

Ilmoitushinta on 20 p:iä petiittiriviltä. Ilmoituksia vastaanotetaan Uuden Ajan konttorissa.

Lehti ilmestyy joka lauvantai k:lo 4 j. pp.

Asiamiehiä otetaan kaikkialla.

Toimitus.

Totuus.

Mitä on totuus? kysyi vuosisatoja sitten sivistynyt ja korkea-arvoinen roomalainen yksinkertaiselta, galilealaiselta puusepänpojalta. Kuinka paljon sisälsivätkään nuo muutamat sanat, kuinka paljon piilikään siinä välinpitämättömässä ja väsyneessä äänessä, jolla ne lausuttiin! Intoisa sielu, joka oli koetellut kaikkea, mitä elämässä näytti olevan kaunista, ajatteleva sielu, joka oli silmiin katsonut elämän turhuutta, mutta vielä ei ollut löytänyt tyydyttävää vastausta niiden monien joukosta, jotka sanovat ratkaisevansa elämän arvoituksen — ihminen, omien luontojensa, paremman ja pahemman keskellä häilyvä, kykenemätön löytämään sitä lohdutusta, joka suo lepoa, sitä tietoa, joka virvoittaa.

Ja Pilatuksen kysymys on kulkenut aikojen läpi. Sillä galilealainen profeetta vaikeni, ja ainoastaan vaitiolo antoi syvän vastauksensa. Eikä vieläkään ole siihen kysymykseen vastattu, missä monta ihmistä yhdessä on ollut, eikä ne tuhannet yritykset, joita on tehty sanoihin puetun vastauksen hankkimiseksi, vielä ole olleet muuta, kuin leimuavia lentotähtiä, jotka hetken ovat loistaneet, kadotakseen seuraavassa silmänräpäyksessä äärettömyyden yöhön.

Vaan eikö siis löydykkään vastausta tähän kysymykseen? Eikö ihminen sitä koskaan saakkaan, täytyykö hänen aina pimeydessä haparoida, eikö hänelle koskaan selvene se tie, jota hänen on kulkeminen? Vaikeniko Kristus tiedottomuuttaan?

Eipä niinkään. Sitä ihmistä ei ole, joka ei ainakin kerran elämässään olisi tuntenut sanatonta riemua olemassaolostaan, kaikkea voittavaa rauhaa sielussaan, ja joka ei semmoisina hetkinä olisi koko maailmalle tahtonut onneansa jakaa; niitä on tuhansia, jotka tälle ovat löytäneet ilmaisun — joskin epätäydellisen — laulussa, sanoilla, väreissä; ja muutamia harvoja on sellaisia, jotka koko elämänsä ovat kulkeneet tässä autuaassa valossa ja jotka sentähden ovat voineet sanoa: minä olen totuus, tie ja elämä.

Järjestelmät eivät koskaan saata ratkaista sitä kysymystä, sanat eivät koskaan saata kuvailla, mitä totuus on, sille, joka ei totuutta omassa sydämessään tunne. Minkä vastauksen olisi Kristus antanut Pilatuksen kysymykseen? Mitä vastaa jumalallinen totuus epäilevän ja väsyneen sielun pyyntöön?... „Edessäsi seison. Etkö minua näe? Etkö huomaa omassa itsessäsi mitään heijastusta minusta?“... Eikö ollut Kristus läpi koko elämänsä, aamusta iltaan, yhä ja yhä vastannut tähän samaan kysymykseen? Eikö meitä kaikkia, sekä iloisia että surullisia, aina ympäröi totuuden läsnäolo, jumalallinen valo? Eikö se ole ainoastaan oma heikkoutemme, joka panee meidät peittämään silmämme käsillämme, ettemme näkisi loistavaa aurinkoa?

On tosiaankin, oma heikkoutemme se on. Me tiedämme liian hyvin, että valtava kirkkaus meidät sokaisisi. Totuus on ijankaikkisuus, ääretömyys, muuttumaton elämä. Kuinka me, ajalliset raukat, voimme muuta kuin tuntea heikkouden pelkoa, ajatellessamme, että heittäytyisimme pohjattoman syvyyden syliin? Vaan tyhmä se, joka peläten auringon sokaisemaksi joutuvansa, sulkee silmänsä sille hempeälle valolle, joka säteilee siitä, ja tyhmä se, joka peläten ikuisuuden kylmää syleilyä, tarttuu kiinni muuttuvaiseen ja rajoitettuun, sen sijasta, että astuisi siihen lämmittävään elämään, joka virtaa esille avaruuksien syvyydestä... Mitä on totuus? Siihen kysymykseen vastataan kunakin päivänä, kunakin hetkenä — ja me emme sitä huomaa. Siihen kysymykseen vastataan joka kerta kun ojentuu auttava käsi kärsivälle veljelle, joka kerta, kun ihminen sanomattoman säälin valtaamana unhottaa itsensä muiden tähden. Siihen kysymykseen vastataan joka kerta kun ikuisen rauhan henkäys tuulahtaa läpi ihmisen sielun.

Pekka Ervast.

Ylioppilaita ja työmiehiä.

Muutamia vuosia sitten tehtiin työmieslakko lähellä Lundia, vanhaa ruotsalaista yliopistokaupunkia. Sotaväkeä komennettiin puolustamaan yksityiskapitalismin etua. Toisaaltakinpäin saivat mahtavat kapitalistit apua. Työmaille rientsi joukottain nuoria miehiä — tunsihan heidät helposti kauniista valkeista lakeistaan — ja ryhtyivät työmiesten sijasta kesken jääneeseen työhön. Ne olivat Lundin ylioppilaita, *valon vartijoita Vapauden kotipaikassa maan päällä,* jotka asettuivat valjaisiin suurten, rikasten ja mahtavain *puolesta* elämän kuorman painamia, orjantöihin pakoitettuja vastaan.

Vuosi sitten tapahtui jotain samantapaista Suomen pääkaupungissa. Kirjaltajat, „musta kaarti“, se joka orjantehtävässään vapaan sanan palveluksessa näkee riviensä jo elämän kukoistusaikana peloittavasti harvenevan, se koetti hiukkasen parantaa elämänehtojaan. Kirjapainoihin kulki silloin nuoria miehiä ja naisia, valon vartijoita Suomessa, kyllin lukuisasti tehdäkseen lakon tyhjäksi ja pakoittaakseen nöyryytetyn takaisin kuolemata tuottaviin ehtoihinsa.

Se oli valon sankarityö, niin suuri että se piirrettiin historian lehdelle! Mitalia lyötiin kaunistamaan nuorten rintaa, taitavat valokuvaajat ikuistuttivat heidän piirteensä, jotka pantiin näytteille yleisön ihailtaviksi, ja kansalaiset viettivät heille juhlan, jossa vapaan sanan etevimmät miehet maassamme pitivät puheita, ja kukkia sirotettiin heidän eteensä...

Sillä välin kun musta kaarti, kalpeat, keuhkotautiset miehet taas täyttivät orjantehtäväänsä entistään toivottomampina.

*

Nämä muistot nousivat mieleeni, kun käteeni sattui tämän nimellinen julkaisu Ruotsista:

Social Tidskrift, organ för studenter och arbetare.

(Sosiaalinen aikakauskirja, ylioppilasten ja työmiesten äänenkannattaja.)

Sen ensimmäiset sanat kuuluvat: „Yhdistys „Ylioppilaita ja työmiehiä“ on neljäntoistavuotisen olemassa olonsa aikana koettanut viedä eri yhteiskuntaluokkia lähemmäksi toisiaan, edistää keskinäistä toistensa ymmärtämistä, herättää yhteiskunnallista harrastusta ja valmistaa yhteiskunnallisten kysymysten lopullista ratkaisua. Että rauhallinen ja onnekas yhteiskunnallinen kehitys vaatii tämän suuntaista työtä, se lienee siksi selvää meidän päivinämme, kun yhteiskunnalliset vastakohdat yhä kasvavat.“

Siinä toisia säveliä soimassa — korkeakoulut eivät kasvata vartijajoukkoa ainoastaan ihmiskunnan voittoisille orjuuttajille.

Meilläkin on kuultu parempain sävelten värähtelevän. Mutta yhtäkaikki — suuresti katsoen — ei tulvi loistavaa valovirtaa „valon vartija joukon puolelta.

Sinä uhkea nimi, valon ja innon vartijajoukko, sinä olet annettu henkisesti alaikäisille riveille. Jos täällä astuisit näkyviin, sinä hengen tosi sankarivahti, toisit myskyn mukanasi.

Sillä sinulle olisi ilma täällä tukehduttavan raskas, ja sinä murtaisit portit, jotka avaroille näköaloille aukenevat. Olisi mahdotonta sinun elää kääpiöiden elämää.

Sinä rakentelisit temppeleitä, joiden kattoja toisten silmät turhaan tavoittelisi. Taivaan korkuisia holveja kajahuttaisit vapautta uhkuvilla lauluillasi, joissa ei nimeksikään ole tyhjiä korulauseita. Pakottaisit ihmisiä rakentamaan uudelleen yhteiskuntahökkeliensä perusteet, ja osottaisit heille ne korkeudet, joille heidän tulisi rakentaa.

Vaan et astu keskeemme, sinä hengen sankarijoukko.

Mikset? . . .

Pelkäätkö tukehtua helteeseen, ennenkuin olet portteja murtanut.

Jean Boldt.

„Renkaitten“ ikeen alla.

Vähäisellä ymmärtäväisyydellä, osaksi välinpitämättömyydelläkin, on Euroopassa kuunneltu niitä yhä äännekkäämpiä valituksia, joita Amerikassa alituiseen nostetaan mahtavien amerikkalaisten kapitalistirenkaitten harjoittamaa törkeätä tyranniutta vastaan. Koko asia on niin inhoittavaa pääomien väärinkäyttämistä, ettei suinkaan olisi haitaksi, jos nostettaisiin ankara taistelu tätä epäkohtaa vastaan myös Euroopassa, jossa se viime aikoina siellä, täällä on puhjennut esiin.

Sillä erehdystä on luulla niiden kapitalistien ja rahamiesten, jotka todellisuudessa työskentelevät noiden rahamassojen enentämiseksi, tahtovan supistaa toimintapiiriään ainoastaan kotimaahansa. Paitsi sitä, että tämä piiri olisi aivan liian ahdas, kyetäkseen sellaisten miesten suuremmoista ahmimishalua tyydyttämään, on melkein välttämätöntä heille, että saavat kokonaan vallita kauppasuhteita kaikissa maissa, että voivat toimia aivan omavaltaisesti siihen tavaraan — raakaan tai valmistettuun — nähden, jota vaihtavat. Tämä on näiden rahamiesten valtiotaloudellinen abc. Helppo on siis käsittää, että amerikkalainen petroleumiyhtiö esim. on aivan yksinvaltias ja määräilee omin päin hinnat koko muussa maailmassa.

Käytännölliseltä kannalta katsottuna tuonlainen rengas ei ole muuta kuin lukuisain ihmisten perustama yhtiö joka suuremmoisen pääoman ja työn yhdistämisen kautta koettaa hankkia itselleen jonkun määrätyn tuotteen monopoolin. Kaikki toimenpiteet, joihin tämmöiset yhtiöt ryhtyvät, ovat kohdistetut kilpailua vastaan: päämääränä on kaikin keinoin, luvallisin ja luvattomin, hävittää tahi tehdä vaarattomaksi jokainen kilpailu, anastaa yksinvaltius erityisen tuotteen kaupan yli.

Näin saattaa rengas kaikessa rauhassa korotella hintoja, luotaan pysytellä kilpailijat ja omavaltaisesti kauppaa vallita, varmasti tuntien, että kauppiaat ja yleisö seuraavat jäljessä ikeen pakoituksesta, koska eivät tule toimeen ilman yhtiön tavaraa.

Mutta tähän eivät pääty näiden kapitalistien hankkeet. Heillä on korkeampi päämäärä edessään. Jos heidän vihdoinkin on onnistunut tehdä loppu jokaisesta kilpailusta yhdellä alalla, tulee heidän estää näitä kukistettuja kilpailijoita pääsemästä kilpailemaan toisella alalla. Niinpä tapahtuu sangen usein, että useat tehtailijat teollisuuden erilaisimmilta aloilta liittäytyvät yhteen muodostaakseen uuden renkaan.

Yleisenä sääntönä saattaa sanoa, että miltei koko nykyaikainen amerikkalainen tehdasteollisuus pannaan alkuun „renkaan“ kautta, ja että näiden renkaiden lukumäärä ja merkitys on varmasti kohoamassa. Tärkeimpiä ja samalla pelottavimpia näistä mahdottomista yhtiöistä ovat seuraavat: Suuri liikenne-yhtiö (pääoma yli 5 miljaardia), amerikkalainen kuula-yhtiö (pääoma 540 miljoonaa), telegraafiyhtiö *Western Union* (250 milj.), öljy-yhtiö *Standard* eli „petroleumi-rengas“, tunnetun Rockefeller'in perustama (lähes 400 milj. kr.), siirtomaatavara-rengas (250 milj.), Yhdysvaltain nahka-yhtiö (220 milj.), Chicagon ja ympäristön oluttehtaat (200 milj.), ja teräskisko-yhtiö (250 milj. kr.).

Sitäpaitsi: Carnegie'n teräs-yhtiö (2 1/2 miljaardia kr.), amerikkalainen polkupyörä-yhtiö (300 milj. kr.), silkkinauha-yhtiö (200 milj. kr.), kansallinen matto- ja tapetti-yhtiö (250 milj. kr.).

Jos lähemmin tarkastamme esim. *Standard*'in petroleumi-yhtiön toimia ulkopuolella sen varsinaista toimialaa, huomaamme, että sillä jokapäiväisten töittensä rinnalla on lukuisa joukko sivuhommia, joilla se koettaa saada valtaansa koko maailman petroleumikaupan. John Rockefeller ei tyydy yksinvaltiuuteen vain petroleumimarkkinoilla; hän on äskettäin osottanut kykenevänsä anastamaan samallaisen aseman myös rahamarkkinoilla. *Standard*'in petroleumi-renkaalla on nim. palveluksessaan joukko erittäin rikkaita pankkeja, jotka se joko tykkänään omistaa, tahi joiden ylin johto täydellisesti on „petroleumi-kuninkaan“ käsissä. Yksistään New-Yorkissa hänellä on hallussaan kokonaista kahdeksan pankkia; sitäpaitsi hän on varsinainen johtaja useille rahalaitoksille ympäri maata. Tällä tavoin hänen on mahdollista hankkia itselleen perusteellinen tieto kaikista liikkeistä kauppamaailmassa; hän tuntee pankkien ja suurten kauppahuoneitten aseman, ja hän käyttää tietonsa hyväkseen suurimmalla omavaltaisuudella.

Tuoreessa muistissa on vielä tuo suuri rahakriisi lopulla vuotta 1898, Euroopassa yleisesti tunnettu nimellä „joulu-paniikki“, joka ei ainoastaan sangen tuntuvasti häirinnyt liike-elämää New-Yorkissa, vaan jonka seuraukset myös tuntuivat eurooppalaisissa pörsseissä, Lontoossa, Pariisissa ja Berliinissä. Ei ole koskaan niukkuus niin räikeästi rahamarkkinoilla ilmaantunut kuin tämän kriisin aikana. Useat kauppaliikkeet syöksyivät perustuksiltaan ja kukistuivat tässä myrskyssä, jonka oli irralleen päästänyt *Standardin petroleumi-rengas.* Mutta yhtiö itse hankki koko jutun kautta itselleen 2 miljaardia kr.

* * *

Vasta viime aikoina on Amerikassa alkanut kuulua ääniä, jotka osottavat, että kuitenkin löytyy kunnollisiakin miehiä ja naisia, jotka käsittävät, kuinka alentavaa on sivistyneelle kansallisuudelle kärsiä tuonlaista ihmisoikeuksien polkemista, tuonlaista yleisen kauppamoraalin syrjäyttämistä. Kysymys on vain pitääkö näiden äänten sammua myrskyn pauhuun, vai onnistuuko niide-aikaansaada vastarinta kylliksi voin makas poistamaan „renkaat“ maailmasta.

(„Kringsjaa“).

Etsit.

Etsit kaavaa, jonka mukaan
Palvelisit Jumalaa —
Henki tekee eläväksi,
Ontto kaava kuolettaa.

Etsit muotoa, mi voisi
Kuvastella korkeimman —
Houkko, muotoihinko soisit
Kahlehtia Jumalan!

I. H.

Muutama sana yleisön suhteesta taiteeseen.

Millä lailla me taidetta vastaanotamme, tuota valittujen lemmenlahjaa ihmiskunnalle? Eikö useilta vielä puutu oikea hartaus, vastaanottavainen mieli, syvä kiitollisuus?

Rakkaudesta kaikkeen siihen, mikä luonnossa ja elämässä on kaunista, rakkaudesta toteen ja jaloon on taiteilija ihanan vaikka vaivaloisen uransa valinnut. Tästä syystä pitäisi hänen teoksiaan vastaanottaa totisella ymmärtämishalulla, pyrkimyksellä käsittämään niitä tunteita ja aatteita, jotka taiteilijaa ovat elähyttäneet.

Moninaisuus siinä, mitä meille tarjotaan, aikaansaa sekavuutta ja pintapuolisuutta. Kaupungeissa saavat silmäraukkamme tottua näkemään niin monenmoista. Siellä ovat kirjakaupat tulvillaan taideteoksia — joksi näitä tietysti kutsutaan, „kauniita kuvia“, valokuvia ja väripainotauluja, luonnotoman isoja silmiä, huolimattomia pukuja, hienoja ja pehmeitä muotoja — tietysti, tuntehikkaita, teeskenneltyjä, epätosia kohtauksia, imeliä kasvonilmeitä. Puodit ovat täpötäynnänsä kaikenlaatuisia, eriskummallisia taideteollisuuden tuotteita, joiden tarkoituksena juuri on näyttää eriskummallisilta, voidakseen uutuuden viehätyksellä lumota.

Varoillaan tulee olla eikä sallia luontaisen mieltymyksensä yksinkertaiseen ja arvokkaaseen joutua harhateille. Siihen tulee meidän pyrkiä, että omistamme semmoista, mikä ansaitsee arvoa, mistä me itse voimme pitää.

Meidän tulee kehittää tunteitamme ja selvittää itsellemme sympatiamme, ei ajattelematta seurata muotivirtausta, ei heittäytyä silmittömästi ihailemaan kaikkea sitä, mikä on eriskummallisen konstikasta. Me

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa) Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä.** Puhelin 27 64.

haluamme jotakin, joka tyydyttää sydäntämme. Me tahdomme että se, jota ihailemme, sopusoinnussa yhtyy siihen jota rakastamme, niin ettemme muuta ihaile kuin sitä, jota voimme rakastaa. Jos opimme itsellemme selvittämään mieltymyksemme ja ihastuksemme syyt, silloin me samassa olemme astuneet taiteenymmärryksen pyhälle tielle.

G. S.

Ylösnousemus.

Leo Tolstoin „Ylösnousemusta“ voi lukea kolmella tavalla: esteetikkona, yhteiskuntafilosoofina ja ihmisenä.

Jos lukee kirjan esteetikkona, ei saata olla ihastelematta Tolstoin kirjailijakykyä. Tolstoi on perinpohjainen realisti, hän kuvailee todellista elämää melkein valokuvaajan tarkkuudella, hänen tyylinsä ei ole tekaistua. Siitä huolimatta hän ei vaikuta väsyttävästi tahi pitkäveteisesti. Hän katsoo asioita omalla tavallaan ja hänen arvosteleva silmänsä kohtaa lukijaa joka rivillä. Hänen kuvaamistapansa on valtava; milloin hän viekottaa nauramaan, milloin itkemään. Tolstoita voi lukea vaikka kuinka kauvan. Kenties kuitenkin huomaa, että „Ylösnousemuksen“, kolmas osa on kokoonpanoltaan heikko ja kirjan kokonaisuudelle miltei tarpeeton. Taiteelliselta kannalta se mielellään olisi saanut jäädä pois.

Jos kirjan sitävastoin lukee yhteiskuntafilosoofina, ei niitä liene monta, jotka liittyvät Tolstoin teorioihin ja yhtyvät hänen mielipiteisiinsä. „Vai niin, hän näkyy tässä romaanissaan käsittelevän vankila- ja kuritushuonekysymystä sekä kysymystä rangaistuksen oikeutuksesta yleensä,“ sanotaan jo alussa. Ja sitten pysytään valppaana koko ajan kirjaa lukiessa. Epäilemättä kertomuksen eloisuus tempaa mukaansa. Ainakin yksi osa lukijan omasta minästä on täydelleen Tolstoin puolella. Joka sivulla, missä hän kuvaa vankien kärsimyksiä, virkamiesten kykenemättömyyttä ymmärtämään omaa vastuunalaisuuttaan sekä sosialisen koneiston aikaansaamia tuhansia turhapäisyyksiä, myönnetään epäilemättä tekijälle oikeus käytännöllisesti katsoen. Mutta heti kuin ryhdytään objektiivisesti tarkastamaan tekijän kantaa, ilmestyvät vastaväitteet, ja Tolstoin ehdottoma ratkaisu — rangaistuksen täydellinen poistaminen — ei osottaudu mahdolliseksi panna käytäntöön meidän aikanamme. Selvästi onkin Tolstoin varma kanta tässä yhteiskunnallisessa kysymyksessä häntä ympäröivien olosuhteiden vaikuttama. Samanlaisessa piirissä tekisi mikä yhteishyvää harrastava sydän hyvänsä saman ehdotuksen kriitilliselle järjelle, eikä siltä pidä unhottaa, että kun Tolstoi antaa subjektiviselle elämän kokemukselleen yhteiskunnallisen merkityksen, hän toiselta puolen on venäläinen ja toiselta puolen kaukaiseen tulevaisuuteen näkevä tietäjä. Ne kysymykset, jotka hän ratkaisee, pysyvät sentähden kysymyksinä useimmille vielä.

Aivan toista on kuitenkin lukea „Ylösnousemus“ puhtaasti inhimilliseltä kannalta. Itse asiassa toivoisin, että jokainen lukisi kirjan tällä tavoin, ja minä luulenkin, että suuri yleisö sen tekee. Kysymys on nyt, lukeeko kirjan ajattelemalla vai ainoastaan pelkkänä romaanina. Jälkimäisessä tapauksessa on kenties hämmästys se tunne, joka lähinnä valtaa lukijan — hämmästys kirjan sankarin, ruhtinas Nechljudoffin johdosta. Katjuschaa kohtaan tuntee sääliä, joka säälintunne kertomuksen edetessä yhä kasvaa, mutta hänen entinen rakastajansa ei herätä lainkaan semmoista myötätuntoisuutta, kuin romaanisankarit ylipäänsä. Tämä riippuu siitä, että häneltä, vastakohtana „sankareille“, täydelleen riistetään kaikki personallinen lumousvoima. Sentähden sille, joka ei käsitä Nechljudoffin sieluntilaa, vaan luulee olevansa tekemisissä jonkun erityisen luonteenlajin kanssa, Nechljudoff esiintyy arvoituksena tahi tunteettoman jalona henkilönä, jota kohtaan ei tunne muuta kuin hämmästystä.

Mutta jos käsittää syyn Nechljudoffin menettelyyn, täytyy iloita siitä läpiläpeensä tarkasta todenmukaisuudesta, jolla Tolstoi häntä kuvaa. Silloin tietää, että hänen elämänsä merkillisin hetki oli se, jolloin kaikki hyvä hänen sielussaan kohousi korkeimmilleen, se hetki, jonka Tolstoi ensi osan 28:ssa luvussa esittää ja joka itse teossa on kertomuksen keskuksena, koska langat siinä ovat yhtyneet uudestaan erotakseen, mutta vastaiseen suuntaan. Silloin myös käsittää, että semmoinen tapaus kuin Nechljudoff on tyypillinen — joskaan ei aivan tavallinen vielä. Itse asiassa kirjan nimikin viittaa tähän: ihmissielun „ylösnousemus kuolleista“ on se aihe, jota romaani esimerkin muodossa käsittelee. En voi sanoa, onko Tolstoi tahtonut tässä teoksessa myös esittää ylösnousemusdogmin psykologisen selityksen, mutta sellainen oletus on lähellä.

Ei ole lainkaan väärin kutsua ihmisiä „kuolleiksi“, he eivät ole itsetietoisia henkisessä suhteessa. Henkinen elämä on siinä, missä henkinen tietoisuus on toimeenpanevana voimana; mutta useimmilla meistä ei ole henkistä tietoisuutta. Työssämme meitä parhaasta päästä johtavat halumme ja himomme, oikkumme ja tapamme sekä itsekäs järkemme. Jokainen meistä kyllä tuntee jalot tunteet ja muutamina elämämme hetkinä toimimme jalojen päähänpistojen vaikutuksesta. Mutta siihenpä kaikki pysähtyykin — ymmärrys ei ole likimainkaan voitettu, puhumattakaan himollisesta luonnosta, ja me varjoamme entiseen, uniseen tylsyyteemme, kun tunne on haihtunut.

Joku on myös tehnyt lisäkokemuksen. (Itse asiassa olisi kaikkien kristittyjen pitänyt se tehdä.) Tämä kokemus on siinä, että erityisissä tilaisuuksissa tuntee itsensä piinatuksi siitä — etupäässä moraalisesta — valheellisuudesta, joka kaikkialla leimaa sekä ympäristön että oman elämän. Nämät kokemukset esiintyvät sielullisina tunteina tahi äkkinäisinä vilahduksina järjessä, ja niitä seuraa tavallisesti syvemmän totuuden ja eheämmän elämän kaipuu. Tuonlainen valmistusaika, jolloin henkinen tietoisuus ei vielä ole sielua valaissut, voi muutamille kestää monta vuotta, täynnä horjuvaisuutta. Tolstoi on antanut kuvan tästä valmistustaistelusta kuvaillessaan Nechljudoffin sieluntuskia siinä oikeudenkäynnissä, jossa hän esiintyi todistajana. Tolstoin kuva on tietysti kokoonpuserrettu tahi sovelluttava ihmisiin, joilla on varma taipumus hyvään. Joka tapauksessa seuraa tästä luonnollisen ja henkisen tietoisuuden välisestä taistelusta voitto jälkimäiselle, joka voitto useimmiten ilmenee samalla tavalla kuin Nechljudoffissa (28 luku, I osa) ja jota sentähden syystä voi kutsua sielun ylösnousemukseksi kuolleista.

Kuinka siis osottautuu tämä ylösnousemus? Ensiksikin siinä, että kaikki mikä ihmisessä itsessä on ollut jaloa, siis kaikki jalo, minkä hän on tuntenut, ei ajatellut (vert. Schiller: Allen gehört, was du denkst; dein eigen ist nur, was du fühlest) nousee kuin kuolleista ja kohdistuu yhdeksi ainoaksi niin valtavaksi tunteeksi, että se tempaa haltuunsa koko ihmisen, siis hänen älynsäkin, mikäli se on itsekäs. Toiseksi osottautuu tämä suuremmoinen sielunmuutos siinä, että inhimillinen järki samalla saa henkistä valoa. Ennen — „luonnollisessa“ tilassa — ei ihminen tietänyt mistään päämäärästä elämässä. Hän joko eli vain päivää varten tahi oli hän itse asettanut päämäärän saavutettavakseen. Nyt hän äkkiä käsittää, että elämällä on edeltäpäin määrätty tarkoitus, ettei hänen yhtään tarvitse ruveta keksimään itsellensä päämaalia, vaan ainoastaan täyttää se tarkoitus, joka on ja aina on ollut elämässä itsessä. Jos joku nyt minulta kysyisi, mikä tämä tarkoitus on, niin voisin teoreettisesti vastata hänelle, että se on luonnollisen elämän henkiseksi tekeminen tahi että se kulkee kohti totuutta ja ihmisrakkautta, mutta käytännöllisesti tyydyttävää vastausta en voisi antaa hänelle. Minä näet luulen, että elämä ei suinkaan ole yksi ja sama kaikille, vaan että sillä päinvastoin jokaiselle erikseen on erityinen tehtävä valmiina, ja joskaan nämä tehtävät eivät eriä toisistaan lopputarkoituksensa puolesta, koska ne kaikki kohdistuvat maailmata hallitsevan tahdon toteuttamiseen, niin ne voivat suurestikin vaihdella eri yksilöjen mukaan. Kaikkihan eivät ole Nechljudoffeja, jotka heräämisen hetkellä näkevät edessään elämän täynnä hyvitystä. Ja onhan raamatun sanojen mukaan yksi saanut yhden leiviskän, toinen kaksi, kolmas viisi leiviskää. Se, johon jokaisen on taistelemalla pyrittävä, ennenkuin hänestä voi sanoa, että hänen elää henkistä elämää, on tieto tästä sekä sisällisestä että ulkonaisesta tehtävästään ihmisenä . . .

Vakaumukseni on, että Tolstoita arvostellaan oikein ainoastaan silloin, kuin häntä arvostellaan tältä psykoloogilliselta kannalta. Hänen suuri kasvattava merkityksensä meidän ajallemme on siinä, että hän oman kokemuksen nojalla esittää henkisen elämän yksinkertaisuuden ja nöyryyden vastapainoksi itsekkäälle itsetyytyväisyydellemme ja hermostuneelle kyllästymisellemme; lisäksi siinä, että hän näyttää ihmisessä todellakin olevan korkeamman tietoisuuden, kuin on se, joka pakottaa häntä epätoivoisella voimainponnistuksella pitämään huolta ainoastaan omasta minästään.

Tolstoin yhteiskunnalliset mietelmät sitävastoin ovat siirrettävät oikealle sijalleen. Ne kyllä lähtevät hänen henkisestä tietoisuudestaan, ja Leo Tolstoin tehtävänä on esittää ne maailmalle: epäilemättä ne kuitenkin asettavat yhteiskuntamme ankarimpaan valoon, valoon, joka useinkaan ei lankea niiden eduksi. Mutta olisi pikaista antaa niille sama laaja merkitys, kuin mitä Tolstoi, niiden alkuunpanijana, oikeudenmukaisesti niille antaa. Ne saattavat olla nousevien aikojen kangastuksia, ne saattavat myös olla neron tarve rajoittaa ja selittää kaikki, mutta — niinkuin jo viitattiin — vielä ne ovat ja pysyvät ainoastaan kysymyksinä, ratkaisua vailla.

Tästä huolimatta kuitenkin on selvää, että toinen tai toinen yksilö, joka läpikäy saman henkisen kokemuksen kuin Tolstoi, myöskin saattaa omaksua saman elämänlaadun ja saman yhteiskunnallisen katsantotavan, kuin Leo Tolstoi.

Pekka Ervast ${}^{18}/_{3}$ *1900.*

Ranskan ammattiyhdistykset.

Ranskan työväestön ammattiyhdistysten on kuluneella vuosisadalla ollut taisteleminen kovaa vastarintaa vastaan. Aina vuoteen 1848 pidettiin ammattiyhdistysten perustamista rikoksena, ja monta henkilöä haastettiin oikeuteen, sentähden että kuuluivat salaisiin seuroihin. Äsken julaistujen virallisten tilastotietojen mukaan tehtiin vuosina 1825—48 1,251 semmoista kannetta, ja 4,392 henkilöä tuomittiin vankilarangaistukseen, jonka pituus vaihteli 14 päivän ja vuoden välillä.

Vuonna 1848 myönnettiin yhdistysoikeus, mutta seuraavana vuonna sitä supistettiin ja vielä enemmän v. 1865. Vuonna 1868 myönnettiin suurempi vapaus, mutta vasta 1884 vahvistettiin yhdistysoikeus laillisesti, ja siitä lähtien ammattiyhdistykset ovat kehittyneet suuressa määrin. Niinpä oli v. 1890 noin 1,000 ammattiyhdistystä 140,000 jäsenellä, ja lopulla vuotta 1899 nousi näiden yhdistysten lukumäärä 2,324:ään ja jäsenten luku 437,000:een.

Huomiota herättävä keskustelu raittiuskysymyksessä.

(Jatk.)

Metodistipastori *K. A. Vik'in* lausunnosta lainaamme seuraavan otteen:

„Miltei kaikista osista maata lähetetään nuoria miehiä tänne Upsalaan, osa seminaariin, kouluopettajiksi kehittymään, pänttäämään sitten rahtusen tietoa lapsiimme, osa lähetetään yliopistoon. Monet näiden nuorten miesten vanhemmista ovat suurimmalla tunnollisuudella ja huolella kasvattaneet heitä niinkauan kuin olivat kotonaan. Koetettiin *varjella* heitä isän ja äidin huolenpidolla ja rakkaudella, ja pelolla ja kauhulla ajattelivat vanhemmat sitä päivää, jolloin poika oli lähtevä kodista ja joutuva viettelyksien sekaan. Hän saapui tänne Upsalaan, kirjoittautui jäseneksi raittiusseuraan, ja äidinsydän iloitsi ja sanoi: „Jumala olkoon kiitetty, minun poikani on pelastettu siltä paulalta.“ Mutta silloin tulee kuin salama kirkkaalta taivaalta tieto, että muuan rehtori Upsalassa on kieltänyt oppilaitaan liittymästä sellaiseen ystävyyteen ja seuraan, joka julistaa lasin pannaan piiristään. Kummako siis, että paheksumisen nurina kuuluu ympäri rakkahan maamme? Joku mahtanee ajatella, että olen käynyt liiaksi yhden henkilön kimppuun. Mutta minä sanon: „Parempi katsoa kuin katua! Ken tietää, miten olisi voinut myöhemmin käydä.“ Eräs puhuja koetti jutkauttaa pois koko asian muka mieskohtaista vapautta rajoittamattomana. Mutta se osottaa vain, että asia oli arka. Toivon asian luontuvan siten, — ettei kukaan opettaja tai ihminen koko meidän maassa enää tule esiintymään tavalla kuin nyt on tapahtunut.“

Herra *A. F. Åkerberg* lausui:

„On outoa, että vielä meidän päivinämme tarvitsee keskustella siitä, mitä on pidettävänä „Jumalan antimina.“ Eräs puhuja sanoi, että jos kohta alkoholia ei suorastaan ole luonnossa, ei siltä saa kieltää, että se on Jumalan annin, sillä Jumala on antanut ihmisille kyvyn tarkoituksiinsa käytellä ja muodostella luonnon tuotteita. Se on totta.

Mutta ihmiset ovat myöskin saaneet kyvyn tutkia ja arvostella, mitkä luonnon välittömistä tai välillisistä tuotteista soveltuvat ravinto- tai nautintoaineina käytettäviksi. Sillä eihän toki liene tarkoitus, että kaikki luotu on menevä ihmisen vatsaan.“

Kandidaatti *Elof Ljunggren* Upsalasta lausui viimeiseksi:

„Kuten kaikki läsnäolijat varmaankin tietävät, en ole minä seisonut ulkopuolella taistelua täällä Upsalassa, enkä tänäkään iltana tahdo seisoa ulkopuolella sitä. Jos kohta monta vuotta olen ylioppilaskunnassa saanut verrattain vähän kannatusta mielipiteelleni raittiusasiasta, olen kumminkin erään edellisen puhujan kanssa aivan vakuutettu asiani oikeudesta . . Eräs puhuja on sanonut, että on oikeutettu olemaan absolutisti, mikäli „on juoppouden orjuudessa ja tahtoo päästä siitä vapaaksi,“ ja sekin on oikein, että on oikeutettu olemaan absolutisti, jos tahtoo, pikkukoulusta asti siten koettaen karttaa milloinkaan juoppouteen vajoomasta. Eikö totta? Silloin minusta nähden näillä nuorilla miehillä on täysi oikeus olla väkeviä juomatta ja siten välttää juomarin tilaan joutumasta ja päälliseksi tarjotella juopoille tuota lämpimästi puollettua resehtiä: absolutismia . . . En ole ollut juoppo enkä toivo siksi tulevani, mutta toinenpa on syy siihen, että olen tullut moiseksi „kiihkoilijaksi“ kuten jotkut arvelevat. Asianlaita oli se, että minut lapsena eräänä päivänä kutsuttiin äitin tautivuoteelle. — Tahdon tässä tilaisuudessa puhua suoraan ja rehellisesti, jotta läsnäolevat toverini paremmin kuin tähän asti ymmärtäisivät, *miksikä* minä työskentelen tämän asian eteen — minut kutsuttiin kuolevan äitini tykö, ja hän, joka murheella oli nähnyt, mitä pahaa väkijuomat voivat matkaan saattaa — ja hän oli lämminsydäminen ja kristillinen nainen — hän sanoi minulle: „Lupaa minulle tässä, lupaa minulle kokonaan luopua päihdyttävistä juomista, ja lupaa minulle aina ajavasi vaivaisten asiaa!“ Teenkö väärin koettaissani parhaamman kykyni mukaan hoitaa äitini testamenttia?

Loppu.

Mietelmiä.

Miksi huudatte: „Herra, Herra!“ ettekä kumminkaan tee, mitä minä käsken?

Jesus Kristus.

*

Niin kauvan kuin ihminen ääneen huutaa: „Herra, Herra!“ voit olla varma siitä, ettei hän vielä ole Jumalaa löytänyt; sillä ken Jumalan on löytänyt, hän vaikenee.

Ramakrishna.

*

Kahdessa tapauksessa Herra hymyilee. Toisen kerran, kun veljekset, mittanauha kädessä, koettavat perheomaisuutta osittaa ja sanovat: „tämä pelto on minun, tuo on sinun.“ ja toisen kerran, kun sairaan luo astuu lääkäri ja sanoo: „*minä* tahdon sinut parantaa.“

Ramakrishna.

*

Ken totuutta rakastaa, hän ei kulje pahan teitä. Ken velvollisuutensa täyttää, hän ei syntiä tee.

Bhagavad Gita.

*

Ole yhtä suvaitsevainen muiden mielipiteille kuin tahdot, että he olisivat omillesi.

Teosoofisen Seuran ohjesäännöistä.

*

Kukaan ei ole vapaa, joka ei itseänsä hillitse.

Epiktetus.

*

Tietää totuus on: olla totuus.

Aikain viisaus.

*

Sielut eivät kuolemaa tunne; niin pian kuin ruumiinsa jättävät, ottavat uusia asuntoja.

Ovidius.

*

Tosiaankin ne, jotka tietävät, eivät vielä mitään tiedä, jollei rakkauden voima ole heidän: sillä tosi viisas ei ole se, joka näkee, vaan se, joka nähden kauas, syvästi rakastaa ihmiskuntaa.

M. Maeterlinck („La sagesse et la destinée“).

Pakanoita ja kristityitä.

Epäilemätöntä on, että samallaisia julmuuksia, jommoisia saksalaiset sotajoukot ovat harjottaneet Kiinassa, on tehty muutamien toistenkin kristittyjen valtain sotajoukkojen puolelta.

Pöyhkeilkööt vielä jonkun aikaa kristityt sivistyskansat. Kiinan maaperään he ovat kyntäneet vakoja, jotka ajallaan kantavat sadon lohikäärmehampaita heidän itsensä korjattavaksi.

Kiinan 350 tai 400 miljoonaa palavat sammumatonta vihaa raakalaisia kohtaan.

„Pakanat“ pian oppivat sodan ammatin „kristityiltä“.

Voi näitä silloin. Koston jumalatar valvoo.

Uusien projektiilien vaikutus.

Näiden projektiilien vaikutusta, verrattuna ennen käytettyihin, voidaan valaista seuraavasti: V. 1870 räjähti granaatti 13—30 sirpaleeksi: nyttemmin käytännössä olevat räjähtävät noin 240 sirpaleeksi. Vanhemmat shrapnelit räjähtivät 37 palaksi, nykyiset räjähtävät 340:ksi. Van-

Käynti Mathilda Wreden luona.

Jo toistakymmentä vuotta olin, tuntien alati kasvavaa ihailua, kuullut puhuttavan Mathilda Wreden vaikutuksesta yhteiskunnan syvimmälle vajonneitten kovaosaisten, sen vankilain asujainten keskuudessa. Eräänä päivänä aivan äskettäin päätin käydä neiti Wreden luona. Käynilläni oli kaksikin tarkoitusta, tahdoin oppia tuntemaan tämän erinomaisen naisen ja sitäpaitsi aioin pyytää kertomusta toimittamaani aikakauskirjaa varten hänen kokemuksistaan toimiessaan vankien parissa.

Neiti Wrede asui pienessä — aivan pienessä — huoneessa syrjäkadun varrella. Näin että hän tuli iloiseksi, kun esitin asiani. „Tiedättekö“, vastasi hän, „tuntuu hyvältä, kun joskus huomaa harrastusta tehtäväänsä. Se tapahtuu niin harvoin. Tosin kyllä ihmiset kyselevät minulta sitä tai tätä, mutta olen luullut huomaavani, että vain uteliaisuus enimmäkseen on aiheuttanut kyselyn“.

Mutta pyyntöni saada hänen kirjoittamansa kertomus hän kuitenkin epäsi. „Ensiksikin olen tottumaton kirjoittamaan julkisuutta varten ja toiseksi luulen että jopa kenties tekisin väärinkin suostuessani pyyntöönne. Te ette voi aavistaa kuinka arka minun asemani on; on ollut niin monta vaikeutta taipaleellani —“

Lausuin että voisihan kuitenkin olla hyödyksi, jos huomio kiintyisi siihen varjossa olevaan, mutta kuitenkin laajaan ja tärkeään työalaan, joka tässä tarjoutuisi. Se antaisi kenties lämminsydämmiselle miehelle tai naiselle elämäntehtävän. Kuitenkin voin ymmärtää neiti Wreden syyt olla kirjoittamatta. „Mutta“, lisäsin minä, „ettekö tahtoisi kertoa minulle työstänne ja suoda minun asian hyväksi julkaista aikakauskirjassa, minkä siitä voipi tuoda julkisuuteen vahingoittamatta Teidän toimintaanne?“

En saanut heti vastausta. Sitten hän sanoi: „*Olisi* hyvä, jos lisääntyisi työmiehiä tälle alalle. Olen itsekin usein ajatellut sitä. Saatte tehdä mitä itse pidätte oikeimpana“.

* * *

Johdin puheet siihen vaikeaan ja raskaaseen elämäntehtävään, jonka neiti Wrede on valinnut omakseen.

„Niin, te olette tavallanne oikeassa, minulla on ollut hetkiä raskaampia kuin että niitä voisi sanoin kuvata. Enkä kuitenkaan ole hetkeäkään katunut valintaani tai aikonut lakata työstäni. Pettyneitä toiveitahan elämä aina tarjoaa, — mutta ajatelkaa sitä iloa, jota myöskin olen saanut nauttia! Kuta vaikeampi työala on, sitä ihanammaltahan tuntuu, kun saa niittää hedelmiä työstään. Olen välistä ajatellut voipiko olla olemassa onnellisempaa ihmistä kuin minä. Jos minulla olisi kymmenen elämää, niin uhraisin ne kuitenkin kaikki samalle asialle. Mutta väärin on käyttää sanaa „uhrata“. Enhän kulje taakka hartioillani. Työni ei vaadi itsensä voittamista. Se on päinvastoin luonut elämään ilon ja valon runsauden, suuremman kuin milloinkaan ennen luulin elämän voivan tarjota“.

„Tahtoisittekohan kertoa kuinka ensin tulitte autautuneeksi työhön vankien hyväksi?“

„Siitä on 13 vuotta. Olin ottanut elämän sen keveältä ja huolettomalta puolelta, kuten useimmat nuoret tytöt minun asemassani. En tiennyt mitä suru ja onnettomuus merkitsi. Mutta silloin sattui tapahtuma, joka sai aikaan muutoksen sisällisessä elämässäni, ja minä rupesin haluamaan vakaata toimintaa, mille autautua. Mutta minulle oli vielä aivan epäselvänä, minnepäin kääntyä.

Sattuipa sitten eräänä päivänä, että isäni maaherrana käytti erästä vankia korjaustöihin kodissamme Vaasassa. Omituiset tunteet valloittivat mieleni, kun näin mukavassa talossamme kovissa kahleissa olevan miehen. Tahdoin puhutella häntä, mutta olin aivan kuin hämilläni. Vihdoin rohkaisin mieleni. Me pakinoimme kauvan, ja kun vanki päätettyään työnsä vietiin takaisin vankilaan, olin luvannut hänelle tulevani tervehtimään häntä sinne.

Kun isäni kuuli aikomuksestani käydä vankilassa, kielsi hän minua sitä tekemästä. Sanoin hänelle että olin luvannut. „Se oli ajattelemattomasti tehty“ virkkoi hän moittivasti. „Mutta jos kerran olet luvannut, täytyy pysyäksesi sanassasi yhtä hyvin vangille kuin jollekulle toiselle. Minä asetan niin, että saat käydä vankilassa“.

Siitä pitäin suuntautuivat ajatukseni yhä useammin vankiloihin ja seuraavana vuonna olin tehnyt päätökseni. Käännyin vankilahallituksemme päällikön, Adolf Grotenfeltin puoleen, jonka tiesin lämminsydämmiseksi, parannuksia harrastavaksi henkilöksi, ja sain häneltä luvan käydä vankiloissa. Tuntui tosin siltä kuin hän olisi ajatellut itsekseen: „siihen neiti kyllä pian kyllästyy“, mutta hänen ystävällisyytensä oli silti yhtä sydämmellistä“.

Kysyin kuinka vankilain viranomaiset ja saarnaajat ylimalkaan olivat kohdelleet neiti Wredeä.

„Toiset ovat mitä kiitettävimmällä tavalla suosineet toimintaani, toiset ovat olleet enemmän tai vähemmän nurjamielisiä kohtaani. Yhtä paljon kuin olen iloinnut edellisestä, yhtä paljon olen surrut jälkimmäistä käytöstapaa, voimatta kuitenkaan auttaa sitä. Ei kenkään kuitenkaan syystä voi moittia minua siitä, että olisin vaikuttanut jollain tavalla vahingollisesti vankeihin, että he olisivat tulleet vähemmän kuuliaisiksi tai muuta. Olenhan uhrannut parhaat voimani saadakseni vankien mielet heltymään ja vihan sekä katkeruuden poistetuksi heidän sydämmistään. Sehän on koko toimintani perustus. Jos minua, siitä huolimatta, on muutamilla tahoin kohdeltu nurjamielisesti, on minulla kuitenkin se tietoisuus, ettei ole ollut minun vallassani auttaa sitä. Mutta niinkuin sanottu minulla on myöskin sekä vankilain johtajissa että saarnaajissa hyviä ystäviä, joita minun tulee suuresti kiittää, ja joitten hyväntahtoisuutta alati ajattelen tosi ilolla“. —

„Olen kuullut monta kertomusta siitä rajattomasta luottamuksesta, joka vankien puolelta on tullut osaksenne. Eikö joskus tunnu hyvinkin raskaalta olla vankien uskottuna?“

„Ooh, olen niin usein, usein toivonut, etten milloinkaan olisi kuullut niitä salaisuuksia, joita he ovat uskoneet minulle. Minun tehtäväkseni on sitten voinut tulla antaa vangille neuvo, jota hän jo edeltäkäsin on selittänyt seuraavansa. Ja sieluni sisimpiä on usein koskettanut se, ettei minulla ollut oikeutta vaieta, että ratkaisun *täytyi* riippua minusta. Ja joskus en ole itse voinut selvään nähdä mikä on oikeata.

Kuinka toisellaisina näkee asiat monessa suhteessa tällaisessa toiminnassa! Sitä alkaa sillä käsityksellä, että kun on käynyt vankilan muurien sisälle, silloin, jos milloinkaan, on heittänyt kaiken kunnian ja rehellisyyden taaksensa. Ja sitten voipi sattua että juuri siellä tapaa luonteita niin hienotunteisia, niin nöyriä, niin lämpimiä, että tuntee itsensä pieneksi. Mutta siinä onkin yksi sivu maailman murhenäytelmää: heikko hetki, maltiton askel, ja seurauksena menetetty elämä, jolla olisi ollut niin monta edellytystä hyvään ja kunnollisuuteen. —

Vankilamaailma on omituinen maailma. Ja kuinka hämmentävää usein käydä kopista toiseen. On kuin siirtyisi maailmasta maailmaan. Näkee inhimillistä ylevyyttä, kaikesta huolimatta säilynyttä, ja taas inhimillistä alennusta sen surullisimmassa muodossa. Täälläpä olisi kirjailijoille ja psykoloogeilla oppimista!

Voidakseen menestyksellä työskennellä vankilassa täytyy oppia tuntemaan ihmisten sielunelämää. Eihän toinen ihminen milloinkaan ole toisen kaltainen, eikä kaavamaisuus suinkaan siellä vie perille. Yhtä vaihtelevia kuin yksilöt, täytyy teidenkin olla niiden luo.

Toimintani alkuaikoina kysyivät vangit minulta usein: paljonko saatte palkkaa siitä että käytte meidän luona? Nyt he jo tuntevat minut ja tietävät että olen heidän ystävänsä. Ja minunkin osakseni on tullut monta liikuttavaa todistetta heidän ystävyydestään. Kirjeet, joita olen saanut nykyisiltä tai entisiltä vangeilta, säilyttävät ne todisteet siitä ettei työni ole ollut ihan turhaa, ja ne kirjeet ovat rikkauteni.

Kysyin neiti Wredeltä oliko hänen mielestään voimassa oleva vankeusjärjestelmä omiaan parantamaan vankeja. „Minä uskon“, vastasi hän, „että liian yksipuolisesti pidetään huolta vain ulkonaisesta kuuliaisuudesta, järjestyksestä ja kurista, ja että sitävastoin liian vähän pyritään muuttamaan vankien mielentilaa. Vankilansaarnaaja vaikka häntä elähyttäisikin lämpimin harrastus, ei voi omistaa kullekin yksityiselle vangille enempää kuin muutaman — aniharvan — tunnin vuodessa. Johtajan aika kuluu hänen johtajatoimiinsa. Ja että vahtipalvelijain puolelta olisi odotettavissa kasvattavaa vaikutusta, sitä tuskin kukaan voine olettaa. Mutta mikäpä voisi niin ohjata ihmistä, olipahan hyvään tai pahaan, kuin personallinen vaikutus? Mikäpä lukemattomissa tapauksissa on vienyt ihmisen rikoksen tielle, ellei juuri huono esimerkki jo lapsuuden aikaisimmista vuosista? Eikö ihmisiin vaikuttaisi, se maaperä jossa he kasvavat! En tarkoita että kaikki riippuisi siitä, mutta paljon kuitenkin. Ja mitkä

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia
kautta C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan Smk 15:75 p:m vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, vaaraluokka 0, kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa C. F. Carlander, Pää-asiamies
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Henkivakuutusyhtiö
„THE MUTUAL LIFE"
Vararahastot Smk 1,564,000,800. Perust. v. 1843.
Maailman suurin ja rikkain yhtiö! Edulliset vakuutussovitukset! Vapaamieliset ehdot!
Kumoamattomat vakuutuskirjat! Suuri voittojako.
„THE MUTUAL LIFE" jakaa koko voiton vakuutetuille, sillä osakkeenomistajia ei ole. Uusia vakuutuksia v. 1899 Smk. 877,000,000. Suuria takaisinostoarvoja, jotka merkitään vakuutuskirjoihin, ja saavuttamattomien voittojen vuoksi on vakuuttaminen „The Mutual Life'ssä" ennemmin edullista rahojen sijoittamista kuin rahamenoa.
Pyytäkää näyttökaavoja.
Vakuuttakaa henkenne THE MUTUAL LIFE'ssä
Helsingissä, Aleksanterinkatu 48.
Alex. F. Lindberg. Pääasiamies.

Helsingin
Puusepäntyöntekijäin Liike
T. Johansson & C:o.
Tel. 26 41. Bulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25. Tel. 26 00.
ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän- sorvarin- ja verhoilijan ammattiin kuuluvissa töissä.
HUOM.! Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus.

hempien räjähtävien granaattien vaikutusta ei voida edes verratakaan nykyisiin: kuitenkin pitää paikkansa seuraava: 37 kg:n painoinen pommi antaa, ladattuna tavallisella ruudilla, 42 sirpaletta; ladattuna nyttemmin käytettävällä pyroxoliinilla, 1204 sirpaletta. Sen lisäksi tulee, että luodit ja sirpaleet viskautuvat melkoista pitemmän matkan päähän.

Isä Damien.

Korkein ihanne, minkä teosofia ihmiselle opettaa, on: kiellä itsesi, anna enemmän muille kuin itsellesi. Sama mittaamattoman korkea ihanne on ollut ihmiskunnan suurimmilla opettajilla ja mestareilla — esimerkiksi historian Gautama Buddhalla ja evankelioiden Jesus Natsarealaisella. Yksin tämän takia he ansaitsevat tulevien sukupolvien alituista kunnioitusta. Sanomme kuitenkin, että itsensä-uhraaminen on velvollisuus, joka on täytettävä selvätajuisesti; jos se tapahtuu oikeudetta ja sokeasti seurauksia vaarinottamatta, saattaa se useinkin osottautua tarpeettomaksi, jopa vahingolliseksikin. Yksi teosofian perussääntöjä on antaa oikeutta itselle yhtä paljon kuin muille — koskapa jokainen yksilö on osa kollektiivisestä ihmiskunnasta, ellei uhraamalla itseänsä hanki hyötyä muille.

Historia tarjoo tässä kohden monta valaisevaa esimerkkiä. Itsensä uhraaminen käytöllisen hyvän, useiden pelastuksen eteen on teosofian mukaa paljon korkeampaa kuin itsensä kieltäminen lahkolaisaatteen hyväksi, semmoisen kuin „pelastaa pakanoita *kadotuksesta*." Meidän mielestämme Isä Damien, 30-vuotias nuori mies, joka uhrasi koko elämänsä lieventääkseen Molokain spitaalisten kärsimyksiä ja joka kahdeksantoista vuotta asui yksin heidän keskuudessaan vihdoin itse kuollakseen tuohon inhottavaan, tarttuvaan tautiin, *ei ole kuollut turhaan*. Hän on suonut helpotusta ja suhteellista onnea tuhansille kärsiville onnettomille. Hän on antanut heille sekä henkistä lohdutusta että ruumiillista apua. Hän on luonut valon säteen heidän olemassaolonsa mustaan, kauheaan yöhön. Hän oli *tosi teosoofi* ja hänen muistonsa on aina elävä meidän kirjoissamme.

Meidän silmissämme on tämä köyhä belgialainen pappi äärettömän paljon ylempänä — esimerkiksi — noita vilpittömiä, mutta surkuteltavia lähetyssaarnaajia, jotka ovat elämänsä uhranneet Etelän Valtameren saarilla tai Kiinassa. Mitä hyvää he ovat tehneet? Toiset menivät semmoisten luo, jotka eivät vielä ole kypsyneet ainoallekaan totuudelle; toiset semmoisen kansan keskuuteen, jonka uskonnollis-filosoofiset järjestelmät vetävät vertoja etevimmillekin, jos vaan niiden tunnustajat huolisivat muodostaa elämänsä niiden periaatteiden mukaan, jotka Confucius ja heidän muut viisaansa ovat esittäneet; — ja ne kuolivat, ihmissyöjäin ja uskonkiihkoisen rahvaan uhrina. Jos sen sijaan olisivat lähteneet Whitechapel'in (Lontoon kaupungin osan) syrjä- ja takakaduille tai johonkin muuhun siveellisesti saastutettuun paikkaan, joka rehoittelee loistavan sivistyksemme keskuudessa, täynnänsä kristityitä raakalaisia ja henkistä spitalisuutta, olisivat saaneet aikaan jotakin todella hyvää ja säilyttäneet henkensä paremman, arvokkaamman asian varalle.

Lähetyssaarnaajat eivät näina jattele, sillä he toimivat harhaanmenevän ohjaamina. He arvelevat voivansa pelastaa kehittymättömän raakalaisen sielun kastamalla hänen ruumiinsa. Toinen kirkko unhottaa marttyyrinsa, toinen pystyttää muistopatsaita semmoisille pyhimyksille, jotka eivät sitä ansaitse. Jos meillä olisi varoja, pystyttäisimme muistopatsaan Isä Damien'ille, todelliselle pyhimykselle, ja ikuistuttaisimme hänen muistonsa elävänä esimerkkinä teosoofisesta urhoudesta sekä Buddhan ja Kristuksen kaltaisesta armahtavaisuudesta ja itsensä-uhraavaisuudesta.

H. P. Blavatsky (The Key to Theosophy.)

Tärkeä työväen- ja naiskysymys.

Kirj. **Rosina Wetterhoff.**

(Jatk.)

Näyttää ehkä kovalta puheelta, kun sanotaan, että oikeus on parempi kuin armeliaisuus, mutta sovitettuna yhteiskuntaan, on se kuitenkin tosi. Yhteiskuntaa ei saata eikä saa rakentaa armeliaisuudelle, vaan oikeudelle. Kun epäkohta on niin yleistä laatua, että se kohtaa kokonaista luokkaa tahi ainakin suurta kansalaisryhmää, on yhteiskunnan velvollisuus koettaa sitä parantaa. Sellainen näyttää asianlaita olevan tässä. Kaksinkertaisine tehtävineen sekä äitinä että lapsensa huolehtijana on naistyöntekijän taisteltava niin monien epäsuotuisten olojen kanssa, että yksityinen armeliaisuus yksin ei saata niitä poistaa. Naistyöntekijään ei saata myöskään olla vaikuttamatta nöyryyttävästi ja turmelevasti, olkoon hän joko naitu tai naimaton äiti, olkoon hän itse joko syyllinen tai syytön taloudelliseen ahdinkoonsa — kun täytyy vedota yksityisten henkilöjen avuliaisuuteen, jota, kun se aina on oikullinen ja vaihtelevainen, ei edes aina ole saatavissa. Naistyöntekijällä pitäisi sen vuoksi olla oikeus vaatia että yhteiskunta antaa hänelle apuansa valmistaakseen hänelle äitinä suotuisamman ja arvokkaamman aseman. Ja tämän avun voi varmimmin saada aikaan itsensä auttamiseen perustuvan lainsäädännön kautta.

Olisiko meidän naistyöntekijöillemme mahdotonta saada joitakin sellaisia etuja kuin saksalainen, itävaltalainen ja englantilainen lainsäädäntö on valmistanut ruumiillista työtä tekeville naisille? Työ tehtaissa ja työpajoissa on varmaan yhtä raskauttava meillä kuin ulkomailla eivätkä meidän naistyöntekijämme ole todenmukaisesti vahvempia kuin ulkomaalaisetkaan. Mutta myöskin, jos he sitä olisivat, eikö heitä yhtä suurella syyllä olisi säästettävä siitä ponnistuksesta ja epäterveellisestä tehdastyöstä niin arkana aikana, kuin lähin aika lapsen syntymisen jälkeen. — Ja mikä ei ole vähin tärkeää — eikö heikko lapsi tarvitseisi ainakin elämänsä ensimäisinä viikkoina tarkempaa hoitoa, kuin mitä äiti saattaa hänelle antaa, jos hän tähänkin aikaan on sidottu työpajaan tahi tehtaisiin? Se joka johonkin määrin tuntee meidän teollisuusolojamme, ei varmaankaan saata väittää, että naistyöntekijät paremmin kuin ulkomaalaiset saattavat tehdä niitä säästöjä, jotka turvaisivat heidän toimeentulonsa, muutamain viikkojen keskeyttäessä tehdastyön.

Samallaisen suojeluslain säätämisen tarve ei kai ole niin silmiinpistävä meidän maassamme kuin muissa maissa, joissa on useita ja suuria teollisuuskeskuksia, mutta se ei saata olla sitä vähemmin yhtä todellinen, sillä uudistuksen tarve ei ole tuntuva, riippuen siitä lasketaanko ne ihmiset, joita se koskee, tuhansiin vai miljooniin. Työväen tilaston mukaan, vuodelta 1895 on meidän maassamme 11,610 tehtaassa olevaa naistyöntekijää yli 18 vuoden vanhoja, kylliksi suuri luku huomioon otettavaksi. Muutoin pitäisi myöskin muihin ruumiillisen työn tekijöihin, työskennelköot he kotona tahi kodon ulkopuolella, sovittaa tässä ehdotetut sairaudenvakuutusta koskevat laajennukset.

Käymättä pieniin yksityiskohtiin, jotka tässä eivät olisi paikallaan, tahdomme me sen ulkomaalaisen lainsäädännön johdolla, joka saattaa meille olla malliksi, yhä edelleen esittää tarkoittamamme lakimuodon piirteet. Me lausumme sen vuoksi etupäässä pienen lapsen hyväksi toivomuksen suojeluslain säädännöstä, joka, samalla kun se kieltää naisten tekemästä työtä tehtaissa ja työpajoissa jonakuna määrättynä aikana (etupäässä neljänä viikkona synnyttämisen jälkeen [1]) vakuuttaa heille sillä ajalla kuin kielto kestää heidän päiväpalkkaansa vastaavan korvauksen. Tämä korvaus olisi maksettava työntekijäin yleisistä sairausvakuutusrahoista, ja siten tulisi jokainen työntekijä, mies tahi vaimo, edistämään sitä humaanista suojelusta jonka kautta äidiksi tullut suojellaan liikarasituksista ja saa tilaisuuden antautua hoitamaan äsken syntynyttä lasta.

Tämän yhteydessä omistakaamme muutamia sanoja Mr Frankin ehdotukselle, että poikamiesten erityisen verottamisen kautta muodostettaisiin rahasto lapsivuodenaisien avuksi. Ehdotus saattaa tuntua kummalliselta, mutta on lähemmin tarkastettaessa kylläkin puolustettavissa. Sellaista verotustahan jo saattaisi pitää korvauksentapaisena niiden monien naisten hyväksi, jotka ovat joutuneet puille paljaille petettyjen avioliittolupausten kautta ja ne monet lapset, jotka ovat tulleet maailmaan, saamatta koskaan nauttia isällistä huolenpitoa. Mutta jos tätä syytä pidettäisiin epäoikeutettuna, kun se kohtaisi syyllistä samalla kuin syytöntäkin, saattaisi esittää toisen vaikuttimen jonka oikeudellisuutta ei saattane kieltää, nim. että niin kauvan kuin valtio maksaa korkeamman palkan miespuolisille viranpitäjille valmistaakseen heille tilaisuuden perheen perustamiseen, ei saata olla muuta kuin johdonmukaista, että ne jotka elävät poikamiehinä, saavat maksaa erityisen veron. — Kaikkein kernaimmin saattaisi kuitenkin ehdotusta laajentaa siihen suuntaan, että kunkin tulojen mukainen vero säädettäisiin, ei ainoastaan naimattomi lle miehille, vaan myökin naimattomille naisille, joilla todistettavasti ei ole huolta perheestä. Ja siten epäilemättä olisi laskettu sopivin ja puolustettavin perustus tämän laatuiselle verotukselle. Täten kokoontuneista varoista saattaisi esim. muodostaa rahaston, josta maksettaisiin apua kaikissa niissä tapauksissa, kun lapsivuoteessa oleva nainen hidentyneen sairauden vuoksi ei saata ryhtyä työhönsä sairasvaakuutuslaissa vahvistetun ajan kuluessa. Meillä toteuttamattomana jätämme sitävastoin syrjään koko sen sarjan laitoksia, joita Mr. Frank on perustanut rikkaimmille maille tarkoitetun ohjelman mukaan.

Lainsäädännön tarkoituksenahan on suojella jokaisen oikeuksia, supistamatta yksilöllistä vapautta. Tällaisen yhdistetyn tehtävän suorittamiseen liittyy monia vastuksia, etenkin silloin kuin se — niinkuin tässä on laita — koskee oikeuksia tai turvan saavuttamista alaikäisille yhteiskunnan jäsenille ja sitä ei voi saavuttaa rajoittamatta johonkin määrin täysikäisten vapautta. Valtio on epäilyksettä voinut säätää lakia sillon kuin se on koskenut alaikäisten työtä tehtaissa ja työpajoissa. Mutta monenlaisia vaaroja ilmaantuu silloin kun on kysymyksessä samanlaisten suojeluskeinojen toimeen paneminen täysikäisen naisen hyväksi, silloinkin kuin nämät toimet etupäässä tarkoittavat hänen pienten lastensa turvaamista. Asetettuna yhteyteen ajanhukan täydellisen korvauksen kanssa pitäisi muutamien viikkojen työnkielto lapsivuodenaisille antaa niin suuria aineellisia ja moraalisia etuja, että tätä jälkimmäistä täytyisi pitää paremmin voitettuna kuin kadotettuna „etuna". Mikään muu, kuin suuri pakko, ei voi ajaa naistyöntekijää jättämään vastasyntynyttä lastansa vieraisiin käsiin, voidaksensa, synnytyksen jälkeen vielä heikoilla voimillansa ryhtyä tehtaantyöhön. Mutta myöskin, jos naistyöntekijän äidinrakkaus aina olisi horjumaton, ei tarkoitusperää saavutettaisi lapsivuodeavulla, muutoinkuin työkiellon yhteydessä, koska hänen taloudelliset asiansa eivät ole missään tapauksessa niin loistavat, että ne eivät houkutteleisi häntä, avusta huolimatta jatkamaan tehdastyötä lisätäkseen siten tulojaan. Tuskin tarvitsee mainita, että tässäkin tulee tarpeelliseksi asianomainen silmälläpito samaten kuin silloin, kun muita sairausapurahoja jaetaan vakuutuskassasta.

(Jatk.)

[1]) Kun mielestämme äitien täytyy vetäytyä pois työstä kodin ulkopuolella vasta synnyttämisen jälkeen, emme ole yhtyneet Mr. Frankin sveitsiläiseen malliin tekemään ehdotukseen että työkielto alkaisi jo *ennen* synnytystä, määräys joka muuten tuottaisi paljon vaikeuksia ja sekaannuksia. Työluokan naiset ovat yleensä niin käteviä, ettei heidän tarvitse pidättyä tavallisista töistään ajalla, joka on ennen lapsen syntymistä. Sitä vastoin lapsivuoteen jälkeen jokainen ponnistus on vaarallinen vahvallekin. R. W.

Uuden Ajan toimiston ja konttorin telefoni N:o 34 30.

Kirjallisuutta.

Lukutupa, 4 vuosikerta, n:o 1 on ilmestynyt ja sisältää: Tullos uuden vuosisadan täysi päivä! Runo kirj. Eino Leino. (Kuv.) — Yhdeksästoista vuosisata. I. Tärkeimmät valtiolliset tapahtumat. 1. Napoleonin aika. (Kuv.) — Buuerikenraali De Wet (kuv.) — Pois! runo kirj. A. S:s. — Sähköllä ajaessa, kertomus kirj. Taavetti. (Kuv. — Terveydestä; mitä terveys on? — Lukutupa ilmestyy Helsingissä joka toisena lauantaina ja tulee sisältämään alkuperäisiä kertomuksia, runoja ja helppotajuisia kirjoituksia eri tieteitten aloilta; käännöksinä ulkomaisista aikakauskirjoista parhaimpia kirjoituksia; kukuvia tulee useita joka numeroon. Toimitukseen kuuluvat: maist. Hj. Lilius, Eino Leino ja opett. A. H. Karvonen.

Kodin-Ystävä, kolmas vuosikerta, toim. Aurora ja Kaarlo Olin on lähettänyt meille ensimäisen numeronsa ilmoitettavaksi. Tilausilmoituksessa sanotaan, että lehti etupäässä tulee harrastamaan kasvatusta, naisasiaa (kansan ja työläisen asemaa), siveellisyyttä, raittiutta, terveydenhoitoa, palvelijakysymystä y, m. Kodin Ystävä ilmestyy Viipurissa joka kuun 15 p:nä. Tilaushinta 1 mk. 25 p:iä vuodelta. N:o 1 sisältää: Vuosisatain vaiheessa, runo kirj. —a O. — Vuosisataa alkaessa. — Vanhan äidin puhe, runo kirj. Hilja Liinamaa. — Elämän kovuutta, kirj. —a O. — Hajanaisia muistelmia matkaltani Etelä-Kaukaasiaan (jatk.) kirj. —a O. — Kirjallisuutta.

Ugeblad for religion og almen nyttig Oplysning on nimeltään pieni tanskalainen aikakauskirja, joka ilmestyy kerran viikossa Kööpenhaminassa C. Raae'n toimittamana. Neljä ensimäistä numeroa on lähetetty meille näytteeksi ja niistä päättäen lehti on sisältävä teosoofishenkistä kristillistä ja luonnontieteellistä lukemista. Tilaushinta on 1 kr. 30 äyriä neljännesvuodelta; osoite Rughavevej 4. 2. Sal, Kjøbenhavn, Valby.

Suomenkielinen salatieteellinen kirjallisuus on vielä kovin vähäinen. Meidän tiedossamme ovat vain seuraavat käännökset: *Urania* kirj. Camille Frammarion. — *Avaruuksien ja henkimaailman salaisuudet.* Tulevaisuuden tieteen tutkimus ja sen vaikutukset tiedon eri aloilla, esittänyt T:ri Paul Gibier. Tampereella 1899, Sammon kust., hinta 2:50. — *Emanuel Svedenborg*, hänen elämänsä ja oppinsa, kirj. T:ri M. Matter (ransk.) Tampereella 1900, Sammon kustannuksella, hinta sid. 5:60. — Ikävä kyllä ainakin viimeksi mainitun kirjan suomennos ei ole huolellisesti tehty.

Kanerva n:o 2 on ilmestynyt ja sisältää: Unelmatar, runo, kirj. Friidi Hedman. — Mietteitä vuosisadan vaihteessa, kirj. K. K—nen. — Katkelma. — Nuorukaisen rukous, kirj. S. A. — Vuosisadan suojelusenkeli, kirj. Ilta Rauhanen. — Vienoa kaipuuta, runo, kirj. Friidi Hedman. — Anna Unnis, suomennos. — Minä ja kaiku, runo, kirj. Väinö Andelin. — Pikku tietoja. — Mökissä, kirj. J. — Historiallinen kasku. — Ystävälleni, runo, kirj. Anna Forsgrén. — Liitteenä: Iltapakina, kirj. S. Schandorph, suom. H. E.

Väinämöinen n:o 3 on ilmestynyt. Sisältö: Hiljaiset hetket, suomennos. — Kaiku- ja puhujalavasta. — Malkolm Kirk. — Leipää!

Uuden Ajan toimiston ja konttorin telefoni N:o 34 30.

Perssonin kutomakoneita Villalankaa
runsaassa valikoimassa.
Kudottuja tavaroita
Mikonkatu 2. Tel. 13 32.
Th. Neovius.

Helsingin Nuorisoseuran kokoukset pidetään joka keskiviikko kl. ½9 illalla Yrjönkatu 21.
Uudet jäsenet tervetulleita!

Tilatkaa Uusi Aika! Lehden kaikki ilmestyneet numerot lähetetään tilaajalle vuoden alusta alkain.

Asiamiehiä
halutaan kaikkialla levittämään Uutta Aikaa.
Palkkiosta ja muista asiamies-ehdoista lähemmin lehden konttorissa.
Uuden Ajan konttori.
Helsinki.

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Vakuuta
Henki ja Omaisuus
Skandiassa
(toimii Suomessa vuodesta 1856).
Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.
Pääasioimisto:
Schildt & Hallberg
Helsinki.

Harald Wasastjernan
KUKKAKAUPPA
Erottaja 4.
Tel. 18 49.

Peilejä,
Taulunpuitteita,
Kultauksia,
paraiten
Sven Strindberg ja Kumpp:lla
Länsi Henrikinkatu 6.
Tel. 24 04.

Osakeyhtiö
Helsingin Höyryleipomo.
Ludvikinkatu 5. **Telefooni 17 32.**
Suosittaa hyvin tunnettuja, ***Kauppa- ja Teollisuusnäyttelyssä Lyypekissä*** palkittuja
Ruokaleipiään
niinkuin:
Hapanleipää, Maustettua ja maustamatonta ruokaleipää ja leipomon erityistuotteita:
Herkku- ja kate-, ruoka- ja näkkileipää.
Kaikki tuoretta, mureata ja hyvänmakuista. Nopea suoritus. Hintaluettelu annetaan pyydettäessä.

O. J. Dahlberg'in Paperikauppa
Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.
Valokuva- albumeja,
Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Heisingin Uusi
Tapettiliike,
Unionink. 33. Tel. 924.
suosittaa tämän vuoden hyvinlajitellun Tapettivarastonsa parhaimpia ranskalaisia, saksalaisia, englantilaisia ja ruotsalaisia tapetteja palkituista tehtaista.
Alituinen uusin ja muodikkain varasto. Hinnat tunnetun halvat. Mallia lähetetään pyydettäissä.

Teosoofinen kirjasto
Uudenmaankatu 25.
Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

Th. WULFF'in
Paperi- ja Piirustustarpeiden kaupassa,
Helsingissä.
Hyvin lajiteltu varasto.
Halvat hinnat.

Kr. RAUTION
Jalkineliike
Kallion 3 linja N:o 1.
Valmiita naisten-, miesten ja lasten jalkineita. Tilaukset tehdään joutuin kohtuullista maksua vastaan.
Työ taattua.
Kr. Rautio. 3 linja N:o 1.

H. Tuupaisen Jalkineliike
Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.
Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.
H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

Helsingin Uusi Musiikkikauppa
Fazer & Westerlund
Faabianink. 16. Aleksanterink. 36.
Uusi täydellinen valikoima
kaikenlaisia soittokoneita, niinkuin Viuluja, Violoncellejä, Huiluja, Klarinetteja, Kitaroita, Harmonikoita, Symphonioita, Calliope y. m.. y. m.
Vastatulleita erinomaisia
Flyygeleitä ja Pianiinoja
Maamme suurin ja paraiten varustettu
Nuottikauppa
Kaikki halpoihin hintoihin ja edullisilla maksuehdoilla.

Kellojen, Kronometerien
ynnä hienompien
Präsisiooni koneitten
Korjaus verstaa
Taatusti hyvä työ.
Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja
Seinä- ja Taskukelloja
Kellonperiä y. m.
C. U. BERGSTRÖM
Erottaja 19 Skilnaden
Telef. 37 12.

1:ma Ruis-
Lesty-
Vehnä-
Jauhoja
hyvissä **uusissa** säkeissä. Myy ehdottomasti huokeimmalla tukuttain.
Osakeyhtiö Agros
Helsinki — Pietari.

Veljekset Graff.
Helsingissä,
Pohj. Esplanaadinkatu N:o 43.
Lamppuja, Talous- ja Kyökkitarpeita.
Paras ja täydellisin valikoima.
Ensi luokan tavaroita.
Halvat hinnat

Albion Lamppumakasiini
Helsinki — Omist. VICTOR RYDMAN. — Turku.
ERIKOISLIIKE
Lamppuja, Laseja ja Porsliinejä varten.

PATRIA
TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.
Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. . . . . .

FENNIA
PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla.

UUSI AIKA

On tilattavana jokaisessa maamme postitoimistossa ja asiamiestemme luona.

Helsingissä otetaan tilauksia vastaan, paitsi lehden konttorissa,
Laurentin Sanomalehtimyymälässä,
Pasaassissa.
H. Tuupaisen Jalkineliikkeessä, Fredrikinkatu N:o 45 ja
Kr. Raution Jalkineliikkeessä Kallion, 3 linja N:o 1.
Irtonumeroita myydään samoissa liikkeissä.

Tilaushinta: 1/1 vuosikerta Smk 4: 55
1/2 „ „ 2: 55
Kuukaudelta „ —: 58

Huomaa!

Tampereella otetaan tilauksia vastaan Herra E. Lyytikäisen kirjakaupassa.
Porissa Herra Gust. Ronelius'en kirjakaupassa.
Pietarissa Herra I. Palmgrénin kirjakaupassa Iso Tallikatu 8.

Tilausosoite: Uuden Ajan konttori, Helsinki.

Helsingissä 1901. Hufvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 4.
Tammikuun 26 p. 1901

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 3430.
Avoinna k:lo 12—2 ja 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4·55*
1/2 „ . . . . . „ *2:55*
kuukaudelta . . . . . „ *—:58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Emile de Laveleye sosialismista ja uskonnosta.

Kaikista sosialismin kehitykselle suotuisista vaikutuksista on uskonnolla ollut suurin, kun se meihin on painanut määrättyjä tunteita, jotka ovat osa luonnostamme. Sosialismin vaatimuksilla on niissä samalla, niin sanoen, vaistomainen lähteensä ja järjellinen oikeutensa. — On mahdotonta tarkkaavaisuudella lukea vanhan testamentin ennustuksia ja evankelioita ja samalla luoda silmäys nykyisiin taloudellisiin oloihin joutumatta niitä tuomitsemaan evankeliumien ihanteen nimessä. Jokaisessa kristityssä, joka käsittää ja jolla on sydämellä mestarinsa opetukset, on sosialismi pohjalla ja jokainen sosialisti tietämättänsä omaa kristinopin, vaikka kuinka hän vihanneekin jokaista uskontoa. — Uskonto, joka on muodostanut meidät kaikki, tunnustajat niin hyvin kuin vastustajatkin, on lausunut mitä selvimmin sosialismin peri-aatteet, ja juuri kristityissä maissa sosialistiset opit ovat saavuttaneet korkeimman kehityksensä.

*

Vanhalla ajalla saattoi etu-oikeutettu omantunnontuskitta nauttia rikkauksistaan ja levollisesti katsella erilaisuutta, sillä hän yhtyi Aristotelekseen: Ihmiskunnassa on yksilöitä yhtä ala-arvoisia toisiin verrattuina kuin ruumis sieluun ja eläin ihmiseen verrattuna. He ovat omiansa ruumiilliseen työhön, eivätkä kykene mihinkään parempaan. Nämä yksilöt on luonto määrännyt orjuuteen, sillä heille ei ole mitään parempaa kuin totteleminen. (Aristoteles, Valt. I. 3). Keski-ajalla, jolloin kristinuskon opetuksia ei vielä käsitetty, piti herra orjiansa työjuhtina, jotka kohtalo oli määrännyt työhön hänen hyväksensä. Nyt kun kaikkien ihmisten luonnollinen ja oikeudellinen yhdenvertaisuuden peri-aate on tunkeutunut mieleemme ja sydämeemme, täytyy vetäytyä epä-inhimillisen itsekkäisyyden tai täydellisen tietämättömyyden varjoon, voidakseen jäädä kylmäksi työtätekevän luokan vaatimuksille.

Indian nälänhätä.

Lontoon hätäapukomitea on julaissut lentovihkosen, jossa sydäntä särkevällä tavalla kuvataan Indian nykyistä nälänhätää. Norjalainen aikakauskirja Kringsjaa tekee seuraavin sanoin selkoa tämän lentokirjan sisällyksestä.

Viime toukokuussa Indian varakuningas, loordi Curzon, julkaisi avunpyynnön: hallituksen viranomaisten oli hankkiminen leipää ja hoitoa 5,600,000 nälkää kärsivälle ihmiselle. Viime heinäkuussa oli lukumäärä 6,300,000, vaikka tietysti kuolema sillä välin oli tehnyt lopun sadoista tuhansista, ja monsuuni-vaihto oli houkuttanut monta parempiosaista jättämään „nälkäleirejä“ ja koettamaan kylvää kotona tiloillaan.

Miesmuistiin semmoinen nälänhätä ei ole rasittanut Indiaa. Viidenkolmatta vuoden kuluessa tämä jo on kolmas suuri nälänhätä. Vuonna 1877 kärsi 58 miljoonaa nälkää, ja 3 1/4 miljoonan täytyi kokonaan turvautua valtion apuun; vuonna 1897 olivat nämä luvut 61 1/2 miljoonaa ja 4 1/2 miljoonaa; tänä vuonna on 90 miljoonaa hätääkärsiviä, ja 6 1/8 miljoonan täytyisi saada joka ruokapala hallituksen kädestä.

Vuonna 1877 kuoli 5 1/4 miljoonaa ihmistä enemmän kuin muina vuosina; ja hätä vähensi synnytysten lukumäärän 2 miljoonalla — 7 1/4 miljoonaa henkeä tuo kauhun vuosi maksoi Indialle. Ennen 1897 näkyy kuolevaisuus olleen vähempi; mutta siellä täällä se nousi suunnattomasti, niin että keski-Indiassa kuolevaisuus 33:sta tuhannelta nousi 69:ään tuhannelta, jopa Mandlapiirissä 98:aan. Tänä vuonna ei kellään ole aikaa laskea kuolevaisuutta, siksi kauhea on tila. Koko länsi- ja keski- India, niemimaan paras peltomaa, on kuin mahdottoman suuri kärvennetty erämaa. Päivät pitkään aurinko on maata polttanut; ei virvoittavaa tuulahdusta, ei sateenpisaraa. Purot ja kaivot ovat kivikuivina. Ei vihreätä lehteä eikä kortta. Palava erämaa joka taholla. Ainoa liikkuva elämä on hiljaiset joukot hätää kärsiviä perheitä, jotka laahaavat itsensä erämaan poikki „nälkäleireihin“.

Tämänvuotinen hätä on kahta kauheampi sen kautta, että on kulunut vain pari vuotta viime hädästä ja että kahden viime vuoden sato on ollut tuiki niukka. Ei ole siis voitu turvautua säästettyihin varastoihin. Karjaa ja muuta irtaimistoa on myyty, ja rahoilla hankittu leipää; jopa moniaalla on vaihdettu ruoaksi majain tiilikivet ja hirret. On maalaiskaupunkeja, joissa melkein puolet väestöä saa turvata yksinomaan valtion apuun. Muutamin paikoin tapaa koko asujamiston makaavan pitkänään polttavan kuumassa maassa; polvet eivät enää kanna, ja sormet eivät edes jaksa karkoittaa kärpäsiä kasvoilta. Kuolema saapuu pelastajana.

Köyhälistö yksinkö kärsii nälkää? Rikkautta ei indialaisella talonpojalla koskaan ole ollut; mutta tänä vuonna uhkaa hätä, luettakoon maanviljelijä köyhäin tai pohattain joukkoon. Pienet tilanomistajatkin saavat vaeltaa tiluksiensa poikki „nälkäleireihin“ kerjäämään orjantyötä ruokapalan hinnaksi. Mitä auttaa olla verotetun talon omistaja, kun päivä on imenyt kaiken kasvuvoiman mullasta ja maa on kuivana kuin hietikko.

Semmoisena oli viime kesänä muudan alue Indiassa — alue yhdeksän kertaa Suurbritanniaa avarampi. Ja kolme kertaa niin paljon ihmisiä, kuin mitä Suomessa asuu, on saapa jokikisen jauhovakkasen hallituksilta. Me eurooppalaiset luemme tästä ja pudistamme vaikutuksen päältämme — „onhan tuo niin kaukana meistä“.

Päälle päätteeksi saapui viime keväänä kolerakin „nälkäleireihin“. Vettä oli niukasti, puhtaus sen mukaan. Sattuipa, että epätoivoisat nälkätaiteilijat joukottain pakenivat leireistä tarttuvan taudin tieltä — ja sitten he kaatuivat lähimpään kuoppaan. Leireihin jääneiden täytyi kaivaa maahan ruumiita sen työn asemasta, jolla muuten leipänsä hankkivat. Mutta olipakin kansa kyllin voimakas vastustaakseen koleraa! Englantilainen lääkäri saapui muutamaan maalaiskaupunkiin ja tapasi 400 hautaamatonta ruumista, muu väestö makasi maassa kuoleman kamppauksessa tai kieriskeli puolikuivassa joessa, johon olivat ryömineet janon vuoksi. Kalkutta'n piispa kirjoittaa Times'lle yhdestä papistaan, Thompson nimeltä, joka kahden kuukauden kuluessa oli hankkinut ruokaa 5,000 nälkäiselle; sitten tuli kolera — ja viikon kuluttua tempasi pois papinkin. Bombay'n valtioalueella sattui heinäkuun toisella viikolla 20,000 tapausta, josta 13,000 kuolemantapausta koleran kautta. Bombay alueella nälkä pahimmin ravoaakin; „nälkäleirit“ lukevat siellä 30,000 kerralla. Samassa paikassa, niinkuin tietty, ruttotautikin raivoaa; vuodesta 1896 laskien, jolloin se alkoi, on se siellä tappanut 360,000 ihmistä. Lisäksi tuli vuosi sitten isorokkokin, joka vei hengiltä 100 henkeä viikossa yksistään Bombay'n kaupungissa. Nälänhätä, kolera, ruttotauti ja isorokko — yhdellä kertaa! Voisi olla määränsä onnettomuudellakin!

* * *

Ylen rikkaan Englannin valtion ei sovi julistaa tuommoista tilaa valtakuntansa rajojen sisä puolella „auttamattomaksi“. Semmoista sanaa ei pitäisi sietämän edeltäjä kansan sanastossa. Rahalla voi auttaa. Vuonna 1897 osottautui, että rahaa tulvi sisään, ja hätä ehkäistiin. Viime vuonna merkittiin lordmayor'in konttorin listaan City'ssä, maailman rikkaimmassa paikassa, 9 miljoonaa markkaa tammikuusta lukien heinäkuuhun! 6 miljoonaa elävä ihmistä oli nälkään kuolemaisillaan, ja maailman rahakeskuksessa keräillään kokoon puolitoista markkaa kullekin!

Tietysti, City-pohatain mielestä Transvaalin sota kysyy kyllin heidän avuliaisuuttaan. Indialaiset ovat „niin kaukana“ ja sitäpaitsi *Times* lohdutti, että „Indiassa vallitsee hyvinvointi ja edistys“ — pitäköön rikas maa itse huolta hätäbudgetistaan.

Rikkaan Indian edistyksestä on tosiaankin olemassa merkillinen todiste: vuodesta 1857 on veronmaksu noussut 1,700 miljoonasta markasta 6,000 miljoonaan markkaan vuonna 1897! Vielä 1877 vuoden nälänhädän jälkeen oli talonpoikain tapana säästää viljaa tulevain katovuosien varalle; myöhempinä aikoina on kaikkien täytynyt kuluttaa koko satonsa ennen seuraavaa satoa. Niin huolellinen hallitsija kuin Barodan ruhtinas on nykyisen nälänhädän aikana itse ratsastanut ympäri valtakuntaansa ja ainoastaan syyskuusta 1899 tammikuuhuu 1900 ja'ellut 14 miljoonaa markkaa hätäkärsiville; ja hänen asiantunteva lausuntonsa kuuluu: „köyhyys on ensimäinen tosiseikka Indiassa.“ *Times'in* toimeksi jää hankkia yhtä asiallinen todistus omalle väitökselleen Indian hyvinvoinnista ja edistyksestä. Indian hallitus tietysti ei voi antaa apua muille kuin niille, jotka sanallisesti ovat nälkään kuolemaisillaan. Kaikkia niitä miljoonia kärsiviä, joiden hätä ei vielä ole äärimmilleen noussut, täytyy sen jättää yksityisten autettavaksi.

Siihen katsoen, että täyttä työtä tekevän indialaisen elatuskustannukset ei — katovuosina nousee 30 penniin päivältä ja että hän, kun hätä on käsissä, tulee toimeen 15 pennillä, saattaisi siis pitää hengissä nälkäkuoleman ahdistamaa indialaista kokonaisen kuukauden 4 1/2 markalla, ja 15 markasta hän voi saada ruokaa miltei 4 kuukautena. Mitä maksaakaan värvätä ja elättää sotamiehiä Etelä-Afrikassa?

Kovin masentavaa on ajatella, lopettaa Kringsjaa, että tämänlaatuinen lentokirjanen on täytynyt painattaa ja levittää kansan kesken, jota me olemme oppineet pitämään yhdeksännentoista vuosisadan mallikansana. Hirvittävämmin ei olisi voitu paljastaa kiitettyä nykyaikaista sivistystä, saatikka kun vuosisadan vaihde vaatisi ylistyslauluja sen kunniaksi. Semmoinen paljastus pakottaa meidät tekemään tiliä vuosisadan kulttuurieristyksestä sangen raittiilla mielellä.

Ihmiset ovat mieleltään jääneet samoiksi kuin ennenkin, jos kohta ovatkin oppineet sähköttämään langatta ja ohjamaan ilmapalloja. Kahdennelläkymmenennellä vuosisadalla samme taasen kauniisti alottaa alusta sisäistä edistystä. Toista tarvitaan kuin sähköä sydämien kovuutta sulattamaan.

Buurisota

on laskettu maksavavan *Englannille* noin *viisi miljoonaa* markkaa rahaa päivässä.

Sitä rikosta, minkä Englanti tekee sivistystä vastaan, sitä häpeää, jonka se vetää päällensä, sitä mielenraakuutta, joka yhä enemmän leviää Englannin kansan kesken, niitä kärsimyksiä, joita sota tuottaa sadoille tuhansille englantilaisille, tätä kaikkea ja muuta lisäksikin ei Englanti kykene rahalla korvaamaan.

Mitä sota maksaa buureille, ihmiskunnalle, vapaudelle, siitä on paras olla puhumatta.

Ylinnä kaiken ihmisyys!

Ylinnä kaiken ihmisyys
ain' olkoon riennoissamme,
Kun entisyys ja nykyisyys
kiiruhtaa kulkuamme!
Sen määrä kyll' on kaukana,
se kangastaa vain meille,
osittain onnen teille.

Päämäärä se niin suuri on —
siks' luulee ihmiskunta,
se ett, on saavuttamaton,
vain pelkkää haaveunta.
Mutt' katsoisitpa sieluusi,
Kun sull' on valohetki,
niin selviäisi varmasti
rientomme suuri retki.

Niin selviäisi arvotus,
mik' elämän on määrä,
kajastais, mik'on kauneus
ja mik'on kukka väärä.
Niin — perussointu sielussa
se soisi ihmisyyttä
ja sydän sykkis' sopua
ja elon täytelyyttä.

Ja näimpä miettis' mieles'sun:
miks' hyörii kaikki kansa
totuutta etsein, sillä kun
on totuus povessansa?
Miks' kuihtuvia kukkia
se tielleen sirottaapi
unohtain suuren kukkansa,
mi onneen ohjoaapi?

Ah, kun se kukka kukoistais,
katoisi sorron kaiho,
ja kansat ehjän elon sais
ja nousis onnen laiho!
Se laiho oisi ihmisyys,
sen pelto joka kansa,
sen heelmä hengen täytelyys,
mi siittäis' siunaustansa.

Se laiho oisi yhteinen,
mutt' kunkin oma siltä,
sen luona laulut kansojen
kaikuisi yleviltä!
Miks' soittaa kansat lauluja,
joiss' on vaan surma onnen,
kun ihmisyyden laulusta
ne saisi elon ponnen?

Kaarlo Forsgren.

Uuden vuosisadan aamuhämärässä.

I.

Rauhan ajatuksia.

Jospa edes joulunpyhiksi pääsisi rauhaan noista painostavan raskaista ja kaikkialla ahdistavista maailmaajatuksista, kotoisista ja ulkoapäin tulevista, jotka alinomaa kietoutuvat kuin hämähäkin verkot kesäisessä metsässä kuleksivan otsalle.

Näin huokasi moni rinta viime joulun edellisinä päivinä ajatellessaan tuota suurta rauhanjuhlaa, joka nyt viimeisen kerran tällä „yhdeksännellätoista vuosisadalla“ kävi meitä tervehtimässä.

Vanha vuosisata oli ja meni, nukkui pois, aivan kuin sen viimeinen joulukin, visertelevän pikkulintusen lailla, kuolevan kukan lailla ja nyt seisomme uuden vuosisadan kynnyksellä, yhtä rauhattomina ja levottomina kuin konsanaankin. Maailman ratas pyörii ja jyskää, lentää taukoamatonta lentoaan oman akselinsa ympärillä, eikä kukaan voi laskea millä voimalla ajanvirta painaa sen siipeihin.

Ihmiset kyllä sanovat kirjoittavansa historiaa, kun merkitsevät muistiin muutamia rajuimpia pyörteitä ajan virrassa, muutamia kuohuvimpia kohtia sen matkanvarrella kohtaamissa keskipaikoissa, ja hyvin paljon puhutaan tämän historian opetuksista. Mutta kaikki tämä on keveää valkeaa vaahtoa, vaahtoa vaan ajan virralla ja elämän tyynemmissä suvantopaikoissa. Sitä historiaa ei ole vielä nimenomaan kirjoitettu — vaikka kyllä sotahistorioita — joka näyttäisi meille missä määrässä todelliset rauhan ystävät ovat olleet lisääntymässä tai vähenemässä, missä määrässä todellinen valistus, yksimielinen yhteistyö ja hyvä tahto ihmisten keskuudessa kehittymässä ja mitkä syyt ovat tähän olleet enin ja lähinnä vaikuttamassa. Tuleva vuosisata lienee vasta näyttävä, onko maailman rauha-aatteella, joka on todellisen valistuksen pohja ja perustus, menestystä, missä määrässä sitä voidaan ihmisten keskuudessa käytännössä toteuttaa.

Nyt jyskävät vielä kanuunat sekä idässä että etelässä, ja yhdeksästoista vuosisata vapauden, veljeyden, tasa-arvoisuuden ja ihmisoikeuksien vuosisata, kätkeytyi menneisyyden verhoon kammottava, kaihdittava Kainin merkki otsallaan. Se ei voinut valon ja valistuksen lippua, jonka se niin korkealle kohotti, pitää pystyssä, olla sitä verellä tahraamatta. Ja sentähden on, on vielä tänäkin päivänä, ihmiskunnan kurja vastaus valon ja rauhan Jumalalle: — „en tiedä, olenko minä veljeni vartia“ ... ja sentähden on totuus yhä vieläkin se, jota puhtautensa tähden kierrellään, peljätään, ja jota maailmassa yhä vieläkin edustaa likainen, ilettävä valhe.

Kuinka kauvan valhe on oleva vallassa, se riippuu tietysti siitä, kuinka kauvan on maailmassa oleva valheen nöyriä palvelioita ja kuinka kauvan pimeyden jumalan kaikkivoipia kätyreitä. Hyvän valta historiassa edistyy vaan sen kautta, missä määrässä pienet saavat äänensä kuuluville, missä määrässä oikeus pääsee voimaksi ja missä määrässä velvollisuus jokaista kohtaan toteutetaan itse teossa.

Niinkauvan kuin maailmassa äänestetään kukkaron mukaan, niinkauvan kuin kukkarovalta paisuu heikompain veljien, sokeain, mykkain, raajarikkojen, orpojen ja turvattomain nylkemisellä, niinkauvan kuin „tie suuruuteen“ kulkee heikkojen, pienten ja sorrettujen olkapäiden yli, eikä oman itsensä nöyrtymisen kautta, niinkauvan on oikeus voimaton, niinkauvan velvollisuus lähimäistä kohtaan lomassa ja niinkauvan toivo hyvän lopullisesta voitosta ihan pilventakainen unelma.

Mutta miksi rauhaton ihmiskunta, joka todellakin pohjaltaan kumminkin kaipaa rauhaa, ei mielellään suostu eikä tahdo autautua tämän vapauttavan, ijankaikkisen rauhan ehtoihin? Luulisi että mitä kerran tahdotaan saavuttaa, sitä todellakin koetellaan saavuttaa, mutta niin ei ole asian laita. Ennenkuin kilpaillaan tosi hyvästä, sitä ennen käännytään itsekkään elämän valheellisille ja eksyttäville poluille, näennäistä hyvää saavuttamaan, ja ennenkuin tahdotaan rauhaa, sitä ennen pitää olla sota. Miksi niin? Siksi että ihminen ei kaipaa sitä eikä tyydy siihen mitä on, vaan mitä hänellä ei ole, se pitää saavuttaa, olkoon se sitten hyvää tai pahaa. Jos ihmiset tahtoisivat elää sovussa keskenään ja alistuisivat näin — hyvän tahdon, tuon ainoan todellisen rauhan ehdon alaisiksi, niin rauha olisi ihan yksinkertainen ja selvä seuraus ihmisten elämästä. Mutta kun tahdotaan että rauhan pitää tulla muita teitä, eikä alistuta tunnustamaan veljen oikeuksia eikä omia velvollisuuksia lähimäistä kohtaan, niin saadaankin tästä itsekkäästä kylvästä luonnollisena seurauksena eripuraisuutta ja sotaa niittää.

II.

Lyhyt katsaus.

Meidän kuulu yhdeksästoista vuosisatamme, jonka äänettömällä haudalle vast'ikään seisoimme — sanonko äänettömällä, sillä jyskävät hän vielä kanuunat ja sorretun veljen veren ääni huutaa maasta — se syntyi, tämä vuosisata, kaikki hävittävän, maailmaa tärisyttävän vallankuomouksen rajuilman raivotessa. Napoleonin voittoiset sotajoukot samosivat Europan yli ja paljon mikä ennen oli ollut oikeata ja arvossa pidettyä, sai sortua maahan tämän suuren ja mahtavan „lännen keisarin“ tieltä.

Kahdeksannentoista vuosisadan valistusfilosofia, jota kansantajuisimmin lienevät edustaneet Voltaire ja Rousseau, opetti että mitään eroitusta ei itse asiassa ole ihmisen ja ihmisen välillä olemassa. „Jos en minä näe“, sanoi Voltaire, „aatelismiehen syntyvän kannukset jaloissansa, taikka taas talonpojan satula selässänsä, niin en minä heissä eroita muuta kuin ihmisen molemmissa“. Rousseau taas vetosi ihmiselämän luonnolliseen yksinkertaisuuteen: „sitä lähemmäksi onnellisuutta tulemme“, sanoi hän, „jota luonnollisemmin ja yksinkertaisemmin elämme“. Nämä opit luonnollisesti vaikuttivat tehokkaasti kansaan. Ja kun ihminen oli kerran keksitty, niin hyvin etuoikeutettujen luokkain keskuudessa kuin kansan alimmissa kerroksissakin, niin piti samalla myöskin keksiä ihmisoikeudetkin. Kansa huuti vapautta yläluokkain sortoa vastaan: „vapaus, valistus, veljeys ja yhdenvertaisuus“, oli kaikkien tunnussana, ja tuo kauniilta kajahtava sana „kansalainen“ kaikui kaikilta huulilta.

Kun ylimysvalta oli ennen Ranskan vallankumousta käynyt kansan alimmille kerroksille kovin raskaaksi, oikeudettomaksi ja sietämättömäksi, oli kansan ensimäinen tehtävä, vapautuakseen tästä painajaisesta, ryhtyä luomaan sitä hartioiltaan. Tähän luovaan vapautumistyöhön antoi aseet kansan joihinkin määrin valistuneet oikeuskäsitteet. Jos ihmisissä ei olisi koskaan herännyt aatetta vapauteen, jos kautta maailman aikojen olisi uskottu että Jumala on tähän maailmaan luonut vaan herran herraksi ja orjan orjaksi, niin totta kai maailma vielä tänäkin päivänä rähjäisi yhdeltä puolen orjallisessa kurjuudessa ja toiselta puolen ylimyksellisessä loistossa. Mutta kun on opittu näkemään että kansakaan ei elä ainoastaan leivästä, vaan että se tarvitsee eläkseen „suuria ajatuksia“, niin on myös ihmisten tasa-arvoisuus lain edessä tunnustettu ja yksilön vapaus rajoitettu ainoastaan vaan kansan oikeudellisiin periaatteisiin. Jokaisella kansalaisella on näet oikeus nykyajan yhteiskunnassa, jota oikeutta vanhan ajan yhteiskunnassa puuttui, elää niin omintakeista ja vapaata elämä kuin suinkin, kohota niin korkealle ja niin vaikuttavaan asemaan kuin voimat ja varat riittävät. Ja se on meidän tämän yhdeksännentoista vuosisadan suuri ansio että nämä vapauttavat ja samalla oikein käsitettyinä ylentävät inhimilliset oikeudet ovat tunnustetut ja tulleet tunnustetuiksi.

Mutta jos kysymme mistä nykyajan yhteiskunta on saanut sen voiman, sen taikasauvan ja ne aseet, joilla se on nämä kauniit voitot voittanut, niin täytyy vastata, että ei suorastaan eikä ainoastaan kahdeksannentoista vuosisadan valistusfilosofiasta. — Muinaisen Kreikan filosofia ei kyennyt poistamaan orjuuden iestä, yhtävähän kuin Roomankaan korkealle kehittynyt oikeustiede kykeni sitä tekemään. Vasta kristittyjen usko on tuonut maailmaan todellisen vapauden ja puhtaimman yhdenvertaisuusaatteen. Vasta siinä on ollut kaikki sulattava ja tasoittava voima. — „Rakasta lähimäistäsi niinkuin itseäsi!“ — siinä suuri ajatus, jumal'-inhimillinen voima, joka maailman historiassa on kaikessa hiljaisuudessa tehnyt työtä, jonka perustuksella on vapaus ja oikeuskin kehittynyt ja kyennyt perimään maan.

Ei ollut vielä Ranskan vallankumoojissakaan tätä lähimmäisen rakkautta. Sentähden nuo kauniit ihanteet vapaus ja tasaarvoisuus, joiden nimissä kumous tapahtui, vedettiin heiltä kumoojilta itseltään surkeasti alas lokaan. Huudettiin kyllä: „vapaus, tasa-arvo!“ „alas itsevaltiuus, eläköön tasavalta!“ Mutta kun kumouksen miesten oli pakko muodostaa uusi hallitus entisen kumotun raunioille, niin siitä tasavallasta, jonka he muodostivat, tuli todellisen tasavallan eli vapaavallan irvikuva. Ei suvaittu oikeudellisia periaatteita, joista puhuttiin, vaan itsekkäät periaatteet, joista ei puhuttu, pääsivät valtaan. Kun eräs oikeusmielinen tahtoi Robespierren kansankokouksessa saada äänensä kuuluville, vastusti tätä eräs teurastaja, joka istui neuvostossa, huutaen: „pidätkö suusi taikka lyön sinut kuoliaaksi!“ — „Elä vielä“, vastasi näin puhuteltu — „odota siksi kunnes kansa on kerinnyt äänestää minut häräksi“ — Tämä sattuva vastaus on mitä kuvaavinta siinä sekamelskassa, joka Ranskan vallankumouksien aikana tämän viime vuosisadan alkupuolella kiehui raivoovien elementtien lailla kansan vapauspyrinnöissä ja kansalle tunnustetuissa oikeuskäsitteissä itse hallita itseänsä.

Jos nyt kysymme, missä määrässä nyt, kun tämä ihmisoikeuksien vuosisata on astunut hautaansa ja jättää sijan uudelle vuosisadalle, nämä käsitteet ovat kansalle selvinneet, niin vastaus tulisi tietysti riippumaan siitä, missä määrässä itsekkäisyys on ihmissydämmestä hävinnyt ja missä määrässä todellinen valistus ja lähimmäisen rakkaus on saanut käytännöllistä jalansijaa kansoissa. Mutta kun meillä ei ole tästä sielutieteellisestä kysymyksestä mitään tarkkaa analyysiä, joka meille näyttäisi todellisen ja oikean asianlaidan, ja kun muistamme tämän lisäksi viime aikain tapaukset valtiomahtien menettelyistä siellä taikka täällä, niin ei ainakaan siltä näytä, että nyt *vielä* voisi kerskata, että oikeus olisi täysin tunnustettu voima, jolle ei väkivaltakaan mitään voisi. Päinvastoin eli toisin sanoen: oikeus kyllä tunnustetaan voimaksi periaatteessa, mutta ei käytännössä.

Kysymme sentähden lopuksi: mikä on sitten nykyinen asema? — Se on ohut kuori hehkuvan keskuksen ympärillä, joka millä hetkellä tahansa saattaa mennä rikki. Ja silloin kansat taas seisovat kuilunpartaalla, saamme kokea maanjäristyksiä ja tulivuoren purkauksia, uusia kumouksia. Sillä sorrettu oikeus etsii aina jonkun pääsöreijän, jonkun kohdan tuossa ohuessa kuoressa, josta sen kuluttavat liekit purkavat ulos. Mutta toivokaamme vähäväkisten yhteistoiminnosta sitä maailman rauhaa, jota suuriväkiset eivät ole kyenneet ylläpitämään. Jättäkäämme vanha vuosisata, ihmisoikeuksien vuosisata, sille tulevaan lepoonsa, ja vihkikäämme uusi vuosisata, joka nyt on astunut entisen sijalle, ihmisvelvollisuuksien vuosisadaksi.

J. W. S.

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa) Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä.** Puhelin 2764.

Leo Tolstoin

evankeliumin esitys, joka ensi numerosta alkain ilmestyy lehdessämme irti leikattavana, on toivottavasti lukijoillemme oleva ainakin yhtä tervetullut kuin joku kaunokirjallinen teos. Vuonna 1894 ilmestyi Otavan Kustannuksella Arvid Järnefeltin suomentama kirjanen nimeltä „Kristuksen opin henki“. Tämä „Kristuksen opin henki“ on osa eräästä Tolstoin teoksesta: *Lyhyt evankeliumin esitys,* joka taas puolestaan on ote hänen suuremmasta teoksestaan „Neljän evankeliumin käännös“.

„Lyhyt evankeliumin esitys“ sisältää paitsi niitä Tolstoin omia selityksiä, jotka ovat koottuna „Kristuksen opin hengessä“, myös sen evankeliumin vapaan käännöksen, jonka suomennos alkaa ilmestyä Uudessa Ajassa. Tämä käännös on niin muodoin luettava „Kristuksen opin hengen“ yhteydessä, jonka valossa sen paraiten ymmärtääkin. Sen merkitys ei ole kielitieteellinen eikä ylipäänsä tietopuolinen: sen on tehnyt mies, joka raamatunsanoista on löytänyt sen hengen, joka „eläväksi tekee“, ja hänen henkensä ja maailmankatsomuksensa kuvastuu sentähden joka sanassa. Mutta sillä teoksella on suuri käytöllinen arvo; moni lukija voi sen sanoista herätä samaan henkiseen elämään kuin sen tekijäkin.

Sukupuolten välinen ystävyys.

(Westminster Review).

Miksikä ei? Hra Garland'in ja hänen platoonisen ystävänsä mielestä ainoa este on naisten yksinkertaisuus ja teeskentely. Hän sanoo: „Tavallisesta tytöstä ei saata sanoa: suloa oli kaikissa hänen askelissaan, taivas hänen silmissään, joka liikkeessä jumalisuutta ja rakkautta“. Ja tämä „tosi mies“. kuten hän vaatimattomasti itseään nimittää, käypi valittamaan että tavallinen tyttö ei anna hänelle innostusta eikä kiihoitusta korkeampaan ajattelemiseen. Edelleen hän vakuuttaa tahtovansa käsitellä tätä ainetta puolueettomasti — miehen näkökannalta! Hyvä, rakastettavan naurettava, leppymätön „tosi mies“! Moni kumartaa ja nöyrtyy edessänne. Minä rohkenen kysyä: rupeaisiko tavallinen mies mielellään tavallisen tytön toveriksi, joskin tämä olisi suurimman kiitoksen ansainnut? Innostaako ja kiihoittaako tavallinen mies korkeampaan ajattelemiseen? Jos hän sen tekee, haluaisin tehdä hänen tuttavuuttaan. Mutta tuskimpa keskinäiset väittelyt ja syytökset saattavat meitä parempaan toistemme ymmärtämiseen, Meitä naisia ja teitä miehiä hyödyttäisi enemmän jos tarkkaisimme enemmän malkaa omassa silmässämme kuin huolehtisimme raiskasta veljemme silmässä. Eikä siinä kyllin: meidän on pakko tunnustaa yhteinen inhimillinen luontomme ja myöntää mitä jalomielisimmällä arvonannolla toistemme ansiot, nähden niissä, ei kilpailijan, vaan omiemme täydennyksen. Miksi emme saata myöntää tarvitsevamme toisiamme ja liittää käsi käteen sovinnollisessa toveruudessa, sen sijaan että harjoitamme toisiamme keskinäisessä solvaisemisessa ja mielettömässä kiistassa todellisesta tai kuvitellusta etevämmyydestä ja itsenäisyydestä. Miksi eivät miehet ja naiset saata rakastaa sitomatta toisiaan? Miksi eivät miehet ja naiset saata rakastaa toisiaan sydämellisesti ja uskollisesti? Mikä estää näkemästä että meidän harrastuksemme ovat yhtäpitäviä — että erimielisyydessä on heikkoutemme — yksimielisyydessä voimamme? Koettakaamme toteuttaa yhteyttä keskenämme ja viljellä toveruutta ja ystävyyttä välillämme.

On tarpeetonta kieltää että avomieliset ja tunteelliset naiset saavat sietää monta väärinymmärrystä kummankin sukupuolen puolelta, jos he avonaisesti uskaltavat osoittaa harrastavansa ja toivovansa miesten ja naisten välistä ystävyyttä. Miehetkin, julkeammilta veljiltään saavat hempeämielisen nimen, jos he etsivät ja löytävät hupinsa hienojen ja tuntehikkaiden naisten parissa. Kaikkien niiden jotka oivaltavat paremman tien ja painavat alas turhamaisuuden ja mielettömyyksien lippua, täytyy rohkeasti sietää senlaiset puheet ja olla valmiina vastaan ottamaan vääriä arvosteluja ennakkoluuloisilta ihmisiltä. Eräs naisystäväni valitti haikeasti että miehet jotka oivaltavat ymmärryksen vapauden, sitovat ja masentavat hänen toimintansa ilkeillä muistutuksilla ja arvostelmilla. Jossain määrin myönnän tämän todeksi.

Ohimennen mainiten minua suretaa, että Hra Garland'in platooninen ystävä ei ole milloinkaan tavannut naista, ystävyytensä arvoista. Minun kokemukseni ovat toiset. Nuoruudessani surin, ettei vilpitöntä ystävyyttä saattanut syntyä samanikäisen naisen ja miehen välille. Myöhemmin, keski-ikään päästyäni, olen saanut osakseni useita platoonisia ystävyyksiä, jotka ovat kestäneet, mitkä pitemmän, mitkä lyhyemmän ajan. Mutta kuulkaa naiset! Kaikista syvimmät, kestävimmät ja romanttisimmat ystävyyteni olen löytänyt oman sukupuoleni keskuudesta. Monta senlaista olen osakseni saanut — ne ovat suuria ja pyhiä todellisuuksia elämässäni ja ovat sisältäneet molemmin puolista rakkautta, lohdutusta ja apua. Muutamat niistä saivat alkunsa kaksikymmentä, kolmekymmentä vuotta sitten ja yhä kestävät ja niihin vielä liittyy useita myöhäsyntyisempiäkin.

Palatkaamme aineeseemme. Kun sukupuolten välinen ystävyys oli vaan teoriana, ajattelin, ett'ei siinä sukupuolisuutta tarvinnut ollenkaan lukuun ottaa. Kokemus ja havainto ovat opettaneet minulle, että samoin kuin sukupuolisuus vaikuttaa muita suhteita niin sen täytyy painaa leimansa ystävyyteenkin. Kiintyminen äidin ja pojan välillä, isän ja tyttären, sisaren ja veljen välillä eroaa siitä, joka on valinnan aikaansaama eikä, niinkuin se, perusta luonnollisiin siteisiin ja suhteisiin; tämä eroavaisuus, jos ei sitä tunnusteta tärkeäksi, tulee lopulta yhä selvemmin itsetietoisuuteen ja tapahtuu, että tänlainen ystävyys kehittyy monimutkaisemmaksi kuin samaan sukupuoleen kuuluvien välinen. Niin tapahtuu erittäinkin, jos suhde, on läheinen ja sydämellinen. Jos ei se sitä ole, ansainnee se silloin tuskin ystävyyden nimeä.

Toisen kerran eräs rouva sanoi minulle: „Platooninen ystävyys on sula mahdottomuus — rakastuminen on välttämätön seuraus toisen taikkapa molempienkin puolelta“. Se ei ole totta. Mutta vaikka olisikin? Tällainen ystävyys, joka perustuu vilpittömään kiintymiseen on tosi perustus avioliitolle. Jos rakkaus on yksipuolinen tai yhdestä tai toisesta syystä lähempi yhteys on mahdoton — eikö siten saavutettu kokemus ole verraton — jonka rinnalla sen aiheuttamat vaivat ja kärsimykset häviävät mitättömiin?

Tiedän useita platoonisen ystävyyden tapauksia, jossa luonnollinen sukupuolisuus toisessa on herännyt, saaden vähemmän tai enemmän vastakaikua toisessa. Heikot luonteet voimattomina tai haluttomina kestämään hetkellistä ponnistusta olisivat halullisia rikkomaan liiton: mutta kun nämä hetkelliset, vaivaavat ainekset saatiin voitetuiksi ja muiksi muutetuiksi, niin ihmeellisen syvät suhteet muodostuivat ja jäivät pysyväisiksi. Saattaa kuulla huomautettavan: „Niin ja niin tuli pettymys ja se on turmellut hänen elämänsä“. Turmellut! Voiko minkäänlainen rakkaus turmella elämää? Eikö se tee elämän laajemmaksi, täyteläisemmäksi, rikkaammaksi, silloinkin kun se mukanansa tuo kärsimyksiä? Kiitollisuudella voimakas sielu ottaa vastaan tänlaiset kokemukset. Eikö ole parempi rakastaa, vaikka toivottomastikin, kuin olla kykenemätön rakastamaan? Whitman saattoi laulaa: „Rakastin erästä henkilöa tulisesti, saamatta vastarakkautta, siitä huolimatta olen tehnyt nämä laulut“.

L. Keith Stribbard.

Mietelmiä.

Syntymä, elämä ja kuolema ovat ainoastaan sielun olotiloja, sillä sielu itse on yksiö; niin muodoin se ei voi syntyä ruumiin syntyessä eikä myöskään kuolla ruumiin kuollessa; sillä ruumis on vaan sielun muoto.

Immanuel Kant.

*

Sielun olotila ennen syntymää on suuresti sielun kuolemanjälkeisen tilan kaltainen. *Immanuel Kant.*

*

Ihminen itse määrää kohtalonsa. Minkä kylvää sen niittää.

Kaikki viisaat.

*

Kellä on hyvä ruumis, hänelle ei kuumuus eikä kylmä mitään mahda. Samoin viha, tuska, ilo ja muut intohimot eivät mitään voi sille, jolla on hyvä luonne. *Epiktetos.*

*

Ainoastaan viisas voi viisasta tuntea.

Ramakrishna.

*

Joka ei rakasta veljeänsä, jonka hän näkee, kuinka hän taitaa rakastaa Jumalaa, jota hän ei näe.

1 Joh. ep. IV: 20.

*

Joka viisauteen pyrkii eikä viisauttaan käytä on kuin mies, joka kyntää, mutta ei muista kylvää.

Herder.

*

Ulkomaailma näyttää sinusta semmoiselta, jommoinen itse sisässäsi olet.

*

Sydämen yksinkertaisuus ja puhtaus ovat kaksi siipeä, jotka kohottavat ihmisen huolien maailmasta.

*

Älä unhoita, että peiliin kuvastuu kauneutesi samoinkuin rumuutesikin. Toisissa ihmisissä näemme ainoastaan sen, mikä meissä itsessämme on.

Tärkeä työväen- ja naiskysymys.

Kirj. **Rosina Wetterhoff.**

(Jatk.).

Ehdotus että lapsivuodenaisille jaettaisiin apua työmiesten sairausvakuutusrahastoista on jo muutamia vuosia sitten tehty meilläkin, vaikka sitä ulkopuolella oleva yleisö ei paljon tuntene. Eräässä työväenvakuutuskomitean vähemmistön 1892 antamassa *ehdotuksessa työväen sairasvakuutuksesta* tavataan nim. 5 §:ssä seuraava: „Lapsivuodenainen saa sairasapua vähintäinkin kaksikymmentäkahdeksan päivää“. Tätä erityistä kohtaa ei yleisessä lausunnossa, joka käy lakiehdotuksen edellä, kosketella ollenkaan.

Kannattanee mainita, että saman komitean vähemmistö ehdottaa pakkovakuutuksen tehokkaimmaksi toimenpiteeksi työväen vakuuttamiseksi sairauskohtauksia vastaan. Työmiesten ehdoton velvollisuus on, sanotaan tässä lausunnossa, vakuuttaa itsensä sairauskohtausten varalle. Tämän velvollisuuden täyttämistä ei saata jättää riippuvaksi yksilön mielivallasta, vaan on se yhteiskunnan tehtävä, samoin kuin kaikki muutkin toimenpiteet, jotka tarkoittavat itsensäsuojelemisprinsiipin toteuttamista. Lausunto ottaa esikuvaksi saksalaisen lainsäädännön, joka jo on ulottunut pakkovakuutuksiin useimpiin ammattityöntekijöiden ryhmiin, ja esittää että opiniooni muissa maissa näyttää olevan taipuvainen saman systeemin aikaansaamiseen. Suuri joukko työnantajia ja työntekijöitä Englannissa on erään tutkimiskomitean kysymyksen johdosta puhunut pakollisen sairasvakuutuksen hyväksi, vieläpä vaatinut, että jokaisen miehen ja naisen Englannissa tulisi olla vakuutettu. Norjassa on laki komitea vuodelta 1890 myöskin puolustanut pakollista vakuutusta.

Systeemin vastustajat ovat väittäneet, että itsetoiminta ja ajatus tulevaisuudesta tylsentyisi pakkovakuutuksen kautta. Saattaisi kenties asettaa kysymyksen, eikö pakollinen itsevakuutus saattaisi vaikuttaa kasvattavasti välinpitämättömiin ja haluttomiin yksilöihin, jotka säännöllisten maksujen kautta saisivat usein palaavan muistutuksen velvollisuudestaan vakuuttaa itsensä vastaisten vaiheiden varalle. Mitä kelvollisiin ja ajattelevaisiin työntekijöihin tulee, ovat he jo nyt säännöllisiä osanottajia vakuutusrahastoihin eivätkä siis tunne pakollista vakuutusta miksikään taakaksi. Valtion palkannauttijoillehan ei myöskään maksu eläkekassoihin ole vapaaehtoinen, eikä kenellekään pistä päähänkään tästä pakosta valittaa.

Kun pakkovakuutus näyttää minusta olevan läheisesti yhdistetty etenkin kysymykseen lapsivuodeavusta naistyöntekijöille, en ole epäillyt tässä lausua muutamia sanoja tämän vakuutusperiaatteen puolesta. Työnkiellon lapsivuodenaisille ei saata säätää korvaamatta siten syntynyttä ajanhukkaa ja sellaista korvausta saattaa tuskin maksaa vähemmällä, kuin että jokainen jäsen on osallinen vakuutusrahastossa.

Käytännöllinen kokemuskin on niin selvästi näyttänyt pakkovakuutuksen tarpeellisuuden, että myöskin työnantajat maamme useimmissa tehtaissa ilman valtion välitystä vaativat osallisuuden vakuutusrahastoihin työhön ottamisen ehdoksi.

Tärkeänä periaatteellisena kysymyksenä on ehkä pidettävä, missä määrässä naidut ja naimattomat naistyöntekijät ovat asetettavat yhdenveroisiksi lapsivuodeapua annettaissa. Saattaa ehkä pelätä, että sellainen etu naimattomille naisille tuntuisi epäsiveellisyyden palkinnolta. Oikeudelliselta kannalta on naimattomilla samat edut kuin naiduillakin, kun molemmat ovat kassoihin osallisina. Tämä ei kuitenkaan riittäne kumoamaan kaikkia moraalisia epäilyjä tahi rauhoittamaan niitä, jotka kernaimmin tahtoisivat kohdella naimattomia äitejä Mooseksen lain määräysten mukaan. Lapsivuodeapua naimattomille naisille lienee puollettava myöskin yleisen moraalin kannalta, joka epäilemättä voittaa siitä, että naimattomatkin äidit saavat tilaisuuden omistaa edes ensimäiset viikot lapsen syntymisen jälkeen äidinvelvollisuuksien täyttämiselle. Lapsenhoito ja siten kehittyvä äidintunne, saattaa myöskin heidät toivottavasti vähemmän alttiiksi uusille kiusauksille kuten tapahtuisi, jos heidän heti synnytyksen jälkeen täytyisi heittää lapsi luotaan. Muutoinhan saattaisi lapsivuodeapua annettaissa asettaa muutamia ehtoja ja rajoituksia, samantapaisia kuin saksalainen työntekijäin vakuutuslaki on määrännyt, nim. että kunnat ovat oikeutetut päättämään onko sairasapua ainoastaan osaksi annettava vaiko ei ollenkaan sairauksissa, jotka osanottajat ovat saaneet harhaantuneen elämän vuoksi.

Mutta ennen kaikkea yhteiskunnan velvollisuutena lienee lasta kohtaan on lapsivuodeavun määrääminen oikeutettu, koska äidin lakkaamattomalla hoidolla lapsen elämän ensimäisinä viikkoina on ratkaiseva merkitys sen terveydelle ja vaurastumiselle. Tämän tueksi saattaa mainita, että lapsenhoitoyhdistyksen toimitsijat, joille on uskottu avun jakaminen Pippingsköldin rahastosta ovat tehneet sen ilahduttavan huomion, että niiden lasten joukossa joiden äidit saavat kolmen kuukauden avun ja sen johdosta ovat velvolliset itse hoitamaan ja imettämään lapsensa, on kuolevaisuus prosentti melkoisesti pienempi kuin niiden joukossa, jotka jätetään vieraisiin käsiin. Älköön luultako, että ne humaaniset toimeenpiteet ovat omiansa vanhemmista vähitellen poistamaan huolenpitotaakan. Se apu, joka annetaan, tarkoittaahan se ainoastaan varsin lyhyttä aikaa, jonka kuluessa äiti on estetty tekemään työtä kodin ulkopuolella. Useimmissa tapauksissa ehtii hän sinä aikana, jonka hän saa omistaa lapsen hoidolle, kiintyä siihen ja sen jälkeen sitä suuremmalla harrastuksella ryhtyä ansiotyöhön.

Saksassa ja Itävallassa ei osanotto lapsivuodeapuun ole ainoa helpotus, joka lainsäätäjille on onnistunut valmistaa naimattomalle äidille. ja samalla avioliiton ulkopuolella syntyneille lapsille. Näiden maiden lainsäädäntö — tässä suhteessa humaanisempi kuin meidän — on tehokkaalla tavalla koettanut helpottaa isyyden hakemista, antamalla äidille oikeuden tehdä todistajanvala niissä tapauksissa, jossa tuomari pitää häntä sen arvoisena, ja sen jälkeen määräämällä laillisen holhoojan tai esimiehen lapselle, joka tulee kaikissa olosuhteissa olemaan oikeutettu saamaan elatuksen isältä tahi että, milloin niin vaaditaan tuomioistuimen edessä, selvittää isyys.

Vasta silloin kuin me lainsäädännössä olemme onnistuneet saamaan samanlaisia määräyksiä, jotka velvoittavat miehiä täyttämään huolenpitovelvollisuutensa avioliiton ulkopuolella syntyneitä lapsiaan kohtaan ja sen ohella työväen sairausvakuutuslakiin saaneet määräyksen avusta lapsivuodevaimolle olemme poistaneet osan siitä huutavasta vääryydestä, joka masentaa naimatonta äitiä kun hän, kuten nyt tavallisimmin tapahtuu, yksin saa kantaa ei ainoastaan huolenpitotaakan vaan myöskin sen julkisen häpeän ja nöyryytyksen, joka seuraa aviottoman lapsen mukana.

Kun kerran humaaniset harrastukset saavat voiton suurpoliittisista ja sotaisista, saatamme toivoa että tulevaisuuden valtioviisaus kehittyy siihen suuntaan, että heikkojen ja turvattomien suojelus tulee sen korkeimmaksi tarkoitukseksi.

Työväen tapaturmavakuutuslaitoksesta.

Työväen keskuudessa yhä alituiseen saa kuulla tyytymättömyyttä riittämättömän avunannon ja liiaksi monimutkaisen menettelytavan johdosta, minkä alaiseksi työmies ruumiin vamman tahi raajarikkoisuuden sattuessa joutuu. Täydellisten ja perinpohjaisten tilastollisten tietojen puutteessa on kuitenkin mahdotonta sanoa kuinka suuressa määrin työmiesten etu voi tulla syrjäytetyksi.

Tässä olisi kaikessa tapauksessa työmiehille ala, jossa he voisivat kenenkään häiritsemättä ja kenestään riippumatta valvoa omaa hyötyään. Valitettavasti on kyllä totta, että hyvin useat työväen toimeenpanemat taloudelliset yritykset eivät ole läheskään saavuttaneet niitä tuloksia, joihin vastaavissa yrityksissä muut ovat päässeet. Syynä siihen on muun muassa ollut työmiesten vähävaraisuus ja puuttuvien tietojen seurauksena erimielisyys.

Mutta sellainen yritys kuin tapaturmavakuutuslaitos ei ole näiden haittojen alainen.

Vaikka työmiehellä ei olekkaan varoja lunastaa itselleen kallishintaisia osakkeita suurten teollisuuslaitosten perustamiseksi, niin jaksaa hän kuitenkin vuosittain uhrata muutamia markkoja itsensä ja omaistensa eteen. Yrityksen yksinkertaisuuteen nähden ei luulisi erimielisyydenkään sanottavassa määrässä pääsevän haittaamaan, sillä koko viisaus silminnähtävästi mahtuu hyvään tahtoon ja rehelliseen toimintaan. Tietysti, työväen suureen liikkuvaisuuteen, palkkojen häilyväisyyteen y. m. haitallisuuksiin katsoen, yritys kohtaisi vastuksia. Mutta ne ovat vastuksia, joidenka edessä ei tarvitse väistyä.

J. K.

Teosofisia kirjeitä.

Kirj. *Pekka Ervast.*

III.

Salainen tieto.

Tähän saakka yleinen luulo, että yhdeksännentoista vuosisadan sivistys olisi ainoa laatuaan, että vasta meidän aikamme ihmiskunta olisi kohonnut näin korkealle kulttuurissa, on aivan perusteeton. Myöntäväthän jotkut tiedemiehetkin, ettei meidän sivistyksemme ole korkein, vaan että se vasta opiskelee sen tiedon kielen kirjaimistoa, jota hävinneet ja unohdetut mahtavammat sivistykset kenties jo taisivat lukea. Vähäpä vielä tunnetaan egyptiläistä, kaldealaista, indialaista, kiinalaista ja azteekkiläistä sivistystä, muttatiedetäänpä niistä siksi paljon, että itserakkautemme ja ylpeytemme on pysytteleminen sopivien rajojen sisäpuolella.

Mitä muuten puhtaaseen materialismiin tulee, joka oli luonnollisena seurauksena tieteellisen tutkimuksen nuoruudesta, kirkon ahdasmielisyydestä ja spekulatiivisen filosofian tappioista, on se voitettu kanta. Tiede on edennyt siksi monta askelta ja tehnyt siksi monta huomattavaa havaintoa sekä inhimillisen sielun että näkymättömän luonnon aloilla, että materialistin kieltäminen on järjetön. En tahdo nyt puhua spiritistisistä ilmiöistä, joskin 60 miljoonaa tämän maapallon asukkaista niihin uskovat, [1]) mutta käännän huomiosi muutamaan toisenkaltaiseen tosiseikkaan. Kek-

[1]) Kts. norj. aikakausk. Kringsjaa'ta, marraskuun vihkoa v:lta 1898.

Luostariveljen päiväkirjasta.

(Katkelma).

Kirj. **Viktor Rydberg.**

Suomennos „Uuteen Aikaan.“

2 päivänä syyskuuta.

Sinut minä valitsen sieluni uskotuksi, tuntematon veli, joka asut jäljestäni tässä kopissa, hautakammioni eteisessä, eilisessä asunnossani.

Kun muutat tänne, tervehtiös näitä seiniä samalla rauhantunteella, joka nyt, ensi kerran pitkäin vuosien kuluttua, tekee ystäväsi onnelliseksi! Ja kun löydät nämä sinulle perinnöksi jätetyt paperit, suokoon Jumala että mielesi on avoin sillekin, mikä on pientä ja lapsellista tunnustuksissani! Sillä niitten tekijä tuntee tulleensa lapseksi uudestaan — autuaallinen on tämä tunne — ja kenties ovat ne vain lapsen jokellusta, johon yhtyy riemullinen kiitos Jumalalle, joka on pelastanut minut tyyssijaani.

Uskotun tulee tietää, kuka hänen uskottunsa on. Niin, ken minä olen tai mikä minä olen tällä hetkellä kirjoittaissani, sen saat tietää päiväkirjastani. Sitävastoin et varmaankaan vaadi tietoa siitä, ken tai mikä minä olen ollut. Menneisyyden suhteen olet varmaankin sinä, niinkuin minäkin, tehnyt lopputilin. Kuluneet elämäsi vaiheet, niinkuin minunkin, ovat kaiketi olleet myrskyä, haaksirikkoja, epätoivoa ja kuolemantaistelua. Meidän vanhat ihmisemme ovat hukkuneet tyrskyihin, ja toisiko aaltonen niitten ruumiit takaisin, tuopi se[i] ne vain senvuoksi, että me hautaisimme ne. Nykyisen hetkeni ja tulevaisuuteni uskottu sinä olet — et menneitten päivieni. Sinä et tule tuntemaan elämää, joka on täynnä odottamattomia, tärisyttäviä tapauksia, vaan ainoastaan sinun sukuisesi hengen itsensä tutkimusta ja valmistusta ikuiseen lepoon Jumalassa. Ja se ei saa tapahtua otsa poimuissa ja muoto synkkänä, vaan ahkeroivan, velvollisuudelleen uskollisen lapsen iloisella luottamuksella.

Siten säästän sinua uudelleen näkemästä tuttua näytelmää; ruumiillista kasvantaa ja henkistä kuihtumista, enenevää kokemusta ja enenevää mielettömyyttä — näytelmää, jota sinun ja minun ja kenties useimpain elämä tarjoaa. Minun ratani lankeaa sinun näköpiiriisi vasta sitten, kun se kaartuu takaisin lähtokohtaansa: lapsuuden Eedeniin.

* * *

3 päiväna syyskuuta.

Kuinka hyvin minä viihdyn tässä hiljaisessa maailmassa, jota luostarimuurit ympäröivät! Tässä maailmassa on minulla oma valtakuntani, jota koppini seinät rajoittavat. Sen aarteet vastaavat keisarikunnan aarteita. Sitten kun olin lapsi, en ole levännyt niin suloisesti kuin tällä kovalla vuoteella. Ensimmäinen, mikä kotasi silmääni, kun heräsin, oli ristinkuva. Ristiinnaulitun vapahtajan kuvassa ovat ihmiskunnan kaikki kokemukset, yksityisen sydämmen kaikki salaisuudet, entisyys, nykyisyys ja tulevaisuus yhdistettynä yhdeksi symbooliksi. Paratiisi, jonka me uneksimme sukumme kehdon ympärille; lankeemus, jonka todellisuutta ilmaisee jokainen silmäys verissä ja kyynelissä värisevään maailmaan; kurjuus, jonka alla luontokappaleet huokaavat, sekä vihdoin parannuksen, hyvityksen, sovituksen, Jumalan valtakunnan tulemisen, maan uudistuksen varmuus — koko tämä draama, joka alkaa luomisesta ja jatkuu maailmanlopun taakse mutta joka voipi mahtua yksityisenkin ihmisen elämään kehdon ja haudan välillä — kaikki tämä kangastaa hengen silmään, luonnon silmän katsellessa orjantappurain seppelöimää päätä, syleilyyn avattuja mutta kiinninaulittuja käsivarsia. Jumala ja ihminen, aate ja luonto, vapaus ja välttämättömyys, valo ja pimeys, kaikki elämän ongelmat ovat tässä yhdistetyt ratkaistaviksi, tosin ei ajatukselle, mutta aavistukselle, ollessani vaipuneena sen kuvan katselemiseen. Täällä ei mikään häiritse, ja kaikki edistää sellaista vaivuntaa ja aavistamista. Täällä on kaikki niin tyyntä ja hiljaista. Auringonvalo, joka tuikehtii paahtuneitten ikkunaruutuin lävitse ja kulkee verkalleen seinää pitkin, on täynnä hartautta ja unelmia. Laessa pääni päällä asuu hämärä, joka ikkunasta välkkyilevää päivästä vastaan on kuin se usko, jossä minä nyt elän, niitä havaintoja vastaan jotka odottavat minua tuolla puolen olevaisten. Täällä näitten ahdasten seinäin sisällä on minulla kaikki ja paljoa enemmän kuin olen löytänyt ja voin lyötää sieltä ulkoa jossa asiain ja tapausten ja tunteitten ja halujen täyttämät hetket laineine vyöryvät läpi sielun, tehden sen ontoksi virran uomaksi ja jättäen sen pohjaan ainoastaan kuonaa ja mutaa.

* * *

5 päivänä syyskuuta.

Veli! Jos sinut joskus yllättäisi vaihtelun halu ja sinä huokaisit: „tämä asunto on kuitenkin vankila,“ niin älä unohda että maakin koko laajuudessaan on vankila. Mitä se merkitsee, että toista vankilaa mitataan penikulmissa, toista tuumissa? Vangin kahleet eivät milloinkaan ole painaneet minua raskaammin kuin kiitäissäni pullistuvan purjeen varjossa toisella puolen maata olevaa maanosaa kohti, ja nähdessäni rajattoman, yksitoikkoisen, lohduttoman meren ympärilläni. Olen laahannut samoja kahleita halki aarniometsäin ja ruohoaavikkoin, olen kärsimättömänä kalistellut niitä kaupunkien ihmisvilinässä. Raskaat painot vetävät jalkapohjiamme maahan, kaihomme vaatiessa siipiä nostaakseen meidät tähtien tarhoihin. Jos saisimme siivet, voisimme leikitellä illan rusopilvissä, nousta tähtiin — vähät siitä! Eikö se lapsekas leikki, ne tarkotuksettomat matkat pian väsyttäisi meitä? Emmekö vihdoin valittaisi, että ääretön tila on liian pieni ikävöimisellemme? Paikka siis ei ole pääasia: maailmanavaruus tai koppi — yhdentekevä. Kaikki riippuu elämän sisällisestä rikkaudesta. Hengen syvyyksissä on avain, joka aukoo kahleet. Mutta joskin toiminta ulkonaisten esineitten kanssa olisi elämän ehtona, niin olen jo näinä päivinä havainnut, että sitä on luostarissa tarjolla enemmän kuin maailmassa sen ulkopuolella, sillä viimeksi mainittu sisältää sitä liiaksi paljon, ja keskellä sitä runsautta meillä ei ole rauhaa hartaasti tutkia kutakin asiaa erikseen, vaan lennämme levottomasti toisesta toiseen emmekä opi perinpohjin tuntemaan mitään. Mutta yhden ainoan pikku esineen kaikin puolin tunteminen, se on kaikkiuden tuntemista. Yksinäinen päivänsäde, joka nyt hiipii paperilleni, kertoo minulle saman salaisuuden kuin ne mahtavat valovirrat, jotka valuvat yli merten, vuorten ja kenttäin tuolla ulkona. Ja jos voisin tarkalleen tutkia sen ainoan päivänsäteen, tietäisin enemmän kuin kaikki oppineet tietävät. Sitä elämän runsautta, niitä salaisuuksia pienessä puutarhaliuskassa kammioni edustalla! Olen kulkenut kuuman ilmaston metsissä enkä ole nähnyt mitään kaikesta siitä, mitä tämä tarha harvoine kääpiöpuineen ja helposti luettuine kukkineen on opettava minulle, jos rakkaudella ja tiedonhalulla seuraan niiden hiljaisen elämän vaiheita. (Jatk.)

Muistelma.

Työpaikat olivat suljetut ja työahertajat riensivät omaistensa piiriin, juttelemaan leimuavan takka-

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienis sä.
Ainoastaan Smk 15: 75 p:n vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, vaaraluokka 0 kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa C. F. Carlander, Pää-asiamies
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Henkivakuutusyhtiö
„THE MUTUAL LIFE"
Vararahastot Smk 1,564,000,800. Perust. v. 1843.
Maailman suurin ja rikkain yhtiö! Edulliset vakuutussovitukset! Vapaamieliset ehdot! Kumoamattomat vakuutuskirjat! Suuri voittojako.
„THE MUTUAL LIFE" jakaa koko voiton vakuutetuille, sillä osakkeenomistajia ei ole. Uusia vakuutuksia v. 1899 Smk. 877,000,000. Suuria takaisinostoarvoja, jotka merkitään vakuutuskirjoihin, ja saavuttamattomien voittojen vuoksi on vakuuttaminen „The Mutual Life'ssä" ennemmin edullista rahojen sijoittamista kuin rahamenoa.
Pyytäkää näyttökaavoja.
Vakuuttakaa henkenne THE MUTUAL LIFE'ssä
Helsingissä, Aleksanterinkatu 48.
Alex. F. Lindberg. Pääasiamies.

Helsingin
Puusepäntyöntekijäin Liike
T. Johansson & C:o.
Tel. 26 41. Bulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25. Tel. 26 00.
ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän- sorvarin- ja verhoilijan ammattiin kuuluvissa töissä.
HUOM.! Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus.

Arvoisia kuukausitilaajia kehoitetaan uudistamaan tilauksensa ett'ei keskeytystä lehden lähettämisessä tapahtuisi.

sintö semmoinen kuin Röntgen-säteet todistaa meille, että näkymätön valo saattaa läpitunkea läpitunkemattomalta näyttävän aineen. Mesmeerinen uni eli hypnotismi, joksi sitä nyt kutsutaan, avaa uusia näköaloja ihmissielun maailmaan, joihin materialistein oli niin vaikea uskoa. Hypnoottiseen uneen (transiin) vaivutetun henkilön tuntopiiri voi olla siirrettynä fyysillisen ruumiin ulkopuolelle, niin että hän tuntee kivun, kun pistän neulalla kohtaan, joka minun silmissäni näyttää tyhjältä ilmalta. [1]) Hypnotiseerattu henkilö voi tietää asioita, jotka ovat hänelle tuntemattomia ja suorittaa tekoja (puhua vierailla kielillä j. n. e., joihin hän ei kykene hereillä ollessaan [1]).

*

Minkäläinen nyt on se tieto, joka teosofian mukaan on ihmisen saavutettavissa, onko se uskonnollis-siveellistä vakaumusta vaiko tieteellistä tietoa? Siihen vastaan, että jos tieteellisellä ylipäänsä tarkoitetaan kokemukseen perustuvaa tietoa, niin salainen tieto epäilemättä on tieteellinen, sillä kaikki todellinen tieto on kokemukseen perustuvaa ja elävää. Kun esim. lausuin, että tietäjän silmä tunkeisi kuolemankin salaisuuteen, en sillä ajatellut mitään tunteen vakaumusta omasta kohtalosta, vaan todella objektiivista tietoa haudantakaisista ilmiöistä, jonka tiedon perusteena on omat ja muitten persoonalliset, yliaistilliset kokemukset.

Mutta toiselta puolen on taas olemassa melkoinen eroavaisuus „salaisen tiedon" ja tavallisen tieteen välillä; ei siihen nähden, että jälkimäinen olisi muka erehdystä tai valhetta, mutta tutkimus-alaan ja tapaan nähden. Totuuden valtakunta on äärettömän paljon laajempi kuin se pikkuinen osa siitä, jota kutsutaan näkyväiseksi maailmaksi ja jota tiede paraikaa on tutkimassa, ja sentähden synteettiseen totuuteen pyrkiminen saa aivan toisellaisen luonteen kuin tieteellinen tutkimus.

Mitä tieteelliseen tutkimiseen tarvitaan? Inhimilliset aistit, koneet ja inhimillinen järki, joka järjestää ja yhdistää tutkitut ilmiöt ja tekee johtopäätöksiä niitä hallitsevista laista; lyhyemmin sanoen: tutkinnan välikappaleet ja tutkija. Ja mitähän totuuden etsintään tarvitaan? Samat: tutkinnan välikappaleet ja tutkija. Jälkimmäisessä tapauksessa meillä ei vielä ole koneita eikä aisteja, millä voi simme näkymätöntä luontoa tutkia. Mutta tämä ei merkitse lainkaan, ettemme koskaan saisi käytettäväksemme semmoisia välikappaleita. Onhan meillä nyt jo X-säteet ja fotograafinen levy, johon tarttuu spektrumin näkymättömiä säteitä — tapaahan siellä täällä henkilöitä, joissa jonkimmoinen „kuudes aisti" on kehittynyt tuntemaimme viiden lisäksi! Varmaankin olet kuullut puhuttavan selvänäköisyydestä (clairvoyance, klärvoajansi) ja selväkuuloisuusdesta (clairaudience), skotlantilaisten second sight'ista, vanhain suomalaisten „loveen lankeemisesta" y. m.? Sen kykyiset ihmiset saattavat nähdä „läpikuultamattoman" aineen läpi, havaita mitä kaukana tapahtuu, mitä menneisyydessä on tapahtunut tai mitä tulevaisuudessa on tapahtuva, kuulla etäisiä ääniä, tai aukenevat heidän silmänsä vallan oudolle maailmalle. Yksi uuden ajan tunnetuimpia näkijöitä oli ruotsalainen Emanuel Svedenborg, josta koulussakin olet lukenut. Hän oli klärvoajanti, jonka näkö ulottui haudan toiselle puolen — tosin tämä kuudes aisti ei ollut hänessä niin itsetajuttu, ettei hän olisi voinut erehtyä, mutta hän on kuitenkin valaiseva esimerkki tuosta korkeasta klärvoajansin lajista. Sitäpaitsi hänellä oli kyky nähdä, mitä etäällä tapahtui, ja tämä kyky oli tietysti kontrolleerattavissa. Useita kertoja Svedenborg antoikin kumoamattomia todistuksia siitä. Ehkä tunnet tuon kuuluisan tapahtuman, jonka filosoofi Kantkin otti tutkiakseen ja josta hän sitten kirjoitti: „mitä voi väittää tämän tapauksen todellisuutta vastaan"? Tarkoitan sitä kertaa, jolloin Svedenborg v. 1759 juuri palattuaan Englannista ja astuen maalle Göteporissa näki tulipalon syttyneen Tukholmassa ja uhkaavan hänenkin kotiaan. Huolestuneena hän kertoi näystään läsnäolijoille — S. oli vieraissa erään herra W. Castelin luona — ja vasta k:lo 8 aikaan illalla hän rauhottui ja ilmoitti, että tulipalo oli sammutettu, ennenkuin se oli yllättänyt hänen huoneustonsa. Kuulijat kertoivat näystä tuttavilleen, ja pian tiesi koko kaupunki uutisesta. Maaherra kutsui Svedenborgin luokseen ja antoi hänen kuvata tulipalon kulun. Vasta kaksi vuorokautta myöhemmin saapui sanansaattaja Tukholmasta ja vahvisti vain yksityiskohtiakin myöten Svedenborgin kertomuksen . . .

Hyvällä syyllä saatamme luottaa siihen, että ihmiskunnassa on kehittyvä uusia aisteja, uusia kykyjä ja voimia, joiden avulla se pääsee tilaisuuteen tutkia aloja ja puolia luonnosta ja elämästä, jotka nyt vielä ovat siltä salassa. Ja silloin tämän näkymättömänkin luonnon tutkiminen on oleva aivan samalla lailla tieteellinen kuin nyt on näkyväisen maailman.

Mutta niin kauvan kuin olosuhteet eivät kokonaisuudessaan ole siksi muuttuneet, niin kauvan totuuteen pyrkiminen on eroava tavallisesta tieteestä ja oleva salatiedettä (okkultismia) eli mystiikkaa, jonka metoodi oleellisesti eroaa tavallisesta tieteellisestä tutkimisesta. Minkälainen on nim. tämä salatieteellinen tutkimus?

Ensimäinen tutkimisen ehto on sen välikappale, kone tai aisti. Mistä se on saatava? Tähän vastaa aikain viisaus: ihmisestä itsestään. Ihmisen tulee kehittää oma itsensä välikappaleeksi. Jokaisessa yksilössä on latenttisina mahdollisuuksina kaikki ne kyvyt ja voimat, mitkä ihmiskunnassa tämän maan päällä tulevat kehittymään. Sopivan hoidon ja harjoituksien kautta ne voivat hänessä herätä eleille ja astua täyteen toimintaan. Määrättyä elämäntapaa noudattamalla hän voi ne itsessään kehittää.

Tämä se onkin silmiinpistävin erotus tavallisen tiedemieben ja salatieteilijän välillä. Edellisen yksityinen elämä ei välttämättä vaikuta hänen tiedemiehyyteensä, jota vastoin totuuden etsijän tutkinta onkin juuri hänen oma elämänsä. Jos hän mielii tietoon päästä, on hänen eläminen niin, että itse kehittyy tiedon välineeksi.

Hänessä täten puhkeavat yliaistilliset voimat asettavat hänet yhteyteen luonnon salamaailmoiden kanssa ja auttavat häntä ennen kaikkea tuntemaan omaa itseänsä. Hänen tutkimisensa tieteellisillä tuloksilla on tosin enemmän persoonallista kuin yleistä arvoa — koska ne eivät ole kaikkien todistettavissa, mutta vain sen, joka läpikäy saman henkisen kehityksen — mutta kun monet tutkijat eri aikoina ja eri paikoilla joutuvat samoihin tuloksiin, saattaa näille kuitenkin antaa objektiivistakin arvoa.

[1]) Parisin polyteknikumin johtajan. eversti Rochas d'Aiglun'in kokeet. Katso Teosofisk Tidskrift, 5 årg., 2 häftet, febr. 1895, art. „Fantomer af lefvande". Myös Rochas'n teoksia „Les Etats profonds de l'Hypnose", Paris, Chamuel 1892 y. m.

Ybteiskunnallinen aikamme kuva.

Äskettäin vihittiin Newportissa miss Elsie French ja Mr Alfred Vanderbilt, Amerikan rikkain nuori mies. Kaksi ylellistä ylimääräistä junaa kuletti 250 vierasta, joiden omaisuus yhteensä teki monta tuhatta miljoonaa dollaria (dollari = 5 Smk), Frenchin perheen maatilalle, Häätorttu oli ihmeellinen laitos, mahdottoman iso ja kallis, Sen sisään oli kätketty kallisarvoisia sormuksia, nappeja, neuloja ja rintaneu loja. Torttu kulki hopeisella miniatyyrirautatiellä pöydän ympäri vieraitten katseltavaksi. Kirkko oli täytetty kukilla. Häitten välittömät kustannukset nousivat 20,000 dollariin. Lahjat laskettiin 100,000 dollarin arvoisiksi. Morsiustyttöjen kunniaksi vietetyissä päivällissä edustivat läsnä olevat vieraat 500 miljoonaa dollaria. Sulhanen oli määrännyt morsiamelleen 750,000 dollaria. Tämän puku oli ihmeellisen kaunis. Etuliepe oli koristettu pitseillä, jotka morsiamen setä Parisissa oli lahjoittanut. Huntu oli brysselipitseistä.

Valoa.

Jos ei olisi ylellisyyttä, ei olisi köyhiä.

Jean Jacques Rousseau.

*

Kuinka on mahdollista, että kun niin monen ihmisen aika menee vaatteitten valmistamiseen yhdelle ainoalle, on olemassa niin monta ihmistä vaatteita vailla?

Montesquieu.

*

Saattaa panna kysymykseen, lienevätkö kaikki tähän astiset mekaaniliset keksinnöt helpoittaneet yhdenkään ainoan inhimillisen olennon päivätyötä.

John Stuart Mill.

*

Kuka tahtoisi nähdä sen kadotusjärjestelmän jatkuvan, jossa kurjia lasketaan tuhansittain ja tusinoittain ylimielisiä, jotka eivät ole tehneet mitään omistaaksensa kaikki?

Abbé Fauchet.

*

„Jos tahtoo hävittääsosialismin, täytyy mennä sen lähteisiin: kirota kristinusko, polttaa raamattu, opettaa vanhojen filosoofein tavoin, että luonnon erilaisuus oikeuttaa orjuuden. Jos nykyinen eroavaisuus ehdoissa on välttämätön ja pysyväinen, on evankeliumin levittäminen murhayritys yhteiskuntajärjestystä vastaan". — „Jos niinkuin muinoin Israelissa heräisi profeetoita hehkuen harrasta oikeuden janoa, niin sosiaalinen kristillisyys valtaisi mielet ja aikaan saisi perusteellisia muutoksia taloudellisessa järjestyksessa".

Emile de Laveleye.

*

Silloin hekin vastaavat hänelle ja sanovat: Herra, koska näimme sinut nälkäisenä, tai janoisena, tai alastomana, tai sairaana ja vankina, emmekä ole etsineet sinua?

Silloin vastaa hän heille: Totisesti sanon minä teille, mitä te ette ole tehneet pienimmille näistä veljistäni sitä ette myöskään ole tehneet minulle,

Kristus.

Kansanvakuutus.

Vakuutusosakeyhtiö Kaleva on toimitukselle lähettänyt prospektin, joka koskee uutta, yhtiön toimeen panemaa vakuutusmuotoa; otamme tähän seuraavan otteen mainitusta prospektista:

Henkivakuutuksen hyöty ja siunaus on tunnettu ja tunnustettu laajoissa piireissä ja sen suosijat ja ystävät lisääntyvät jokaisen vakuutussumman suorituksen kautta. Siitä huolimatta on masamme vielä paljon ahkeruutta kysyvää työtä, monta estettä voitettavana ennenkuin henkivakuutusaate saavuttaa sen päämäärän, johon se pyrkii — että jokainen Suomen asukas olisi jonkinlaisen henkivakuutuksen omistajana.

Yksi tällaisia esteitä on ollut vakuutuslaitosten jäykkä vaatimus, että vakuutussopimus voidaan päättää ainoastaan toimitetun lääkärintarkastuksen perusteella ja kun lääkärin hankkiminen erittäin tätä tarkoitusta varten maaseuduilla on kylläkin hankalaa, tapahtuu, että moni vakuutus tämän tähden jää sillensä. Huomattava on myöskin, että pienempien vakuutusten hakijat, jotka tavallisesti ovat ruumiilisen työn tekijöitä, eivät ilman menetystä, aineellista tappiota voi lääkärille soveliaseen aikaan saapua tarkastettaviksi.

Poistaakseen tämän esteen ja sen kautta auttaakseen vähempiosaisia hankkimaan itselleen tarpeidensa mukaan sovitetun henkivakuutuksen, on *Henkivakuutus-osakeyhtiö Kaleva* ottanut käytäntöön Suomessa uuden vakuutusmuodon *Kansanvakuutuksen ilman lääkärintarkastusta*, jokavakuutusmuoto työkansan keskuudessa Englannissa jo useita vuosia sitten on saavuttanut suuremmoista menestystä. Myöskin Saksassa on sama vakuutuslaji viimeisen vuosikymmenen kuluessa osoittanut huomattavaa kehitystä, ja samaten Ruotsissa ovat eri vakuutuslaitokset ottaneet henkivakuutuksen ilman lääkärintarkastusta toimintansa esineeksi.

Vakuutus-osakeyhtiö Kaleva rohkenee sentähden toivoa, että tämä Suomelle uusi vakuutusmuoto, kun se epäilemättä täyttää todellista tarvetta, saavuttaisi kansan suosiota ja tulisi yleiseen käytäntöön meidänkin seuduissamme sekä sen kautta puolestaan vaikuttaisi säästäväisyyteen ja taloudelliseen vaurastumiseen,

Vakuutus-osakeyhtiö Kaleva myöntää vakuutuksia ilman lääkärintarkastusta — kansan vakuutuksia — seuraavilla pää-asiallisilla vakuutusehdoilla:

Jos vakuutuksenhakija antaa vääriä tahi erehdyttäviä tietoja iästä, syntymäpaikasta, asunnosta, säädystä, tahi toimesta (ammatista), tahi muuten vastaa väärin tahi erehdyttävästi hakemuskaavassa esitettyihin kysymyksiin, on vakuutus mitätön ja suoritetut vakuutusmaksut lankeevat yhtiölle.

Vakuutus astuu voimaan kolmen vuoden kuluttua ensimäisen vakuutusmaksun määräpäivästä, aikana, joka vakuutuskirjassa mainitaan otaksumalla, että kaikki vhkuutusmaksut näinä kolmena vuotena ovat säännöllisesti suoritetut. Jos vakuutettu kuolee ensimäisen vakuutusvuoden aikana, maksaa yhtiö suoritetut vakuutusmaksut takaisin, vaan jos vakuutettu kuolee toisen vakuutusvuoden aikana, maksaa yhtiö neljännen osan vakuutussummasta ja jos hän kuolee kolmannen vakuutusvuoden kuluessa, maksaa yhtiö puolet vakutussummasta.

Vakuutussummaa ei makseta siinä tapauksessa, että vakuutettu saa surmansa sen henkilön käden kautta, jolla on ollut hyötyä vakuutussumman ulosmaksamisesta, tappaa itsensä tai kuolee itsemurhan yrityksestä, kuolee oltuaan osallisena kaksintaistelussa tahi sodassa tahi niiden kautta saamastaan taudista.

Vakuutettu pääsee osalliseksi yhtiön voittoon, niin pian kuin vakuutus saa laillisen voiman tahi neljännestä kalenterivuodesta alkaen.

Vakuutuksia myönnetään kuudennestatoista ikävuodesta alkaen vähintäin *viidensadan suomen markan* suuruudesta enintäin *kahden tuhannen markan* suuruuteen.

Vakuutuksia haettaessa maksetaan etukäteen *kolme suomen markkaa*, jotka luetaan vakuutetun hyväksi ensimäistä vakuutusmaksua suoritettaessa (vakuutuskirjan lunastus) mutta lankeevat yhtiölle siinä tapauksessa että vakuutuskirjaa ej lunasteta, ja on vakuutuskirja lunastettava kuukauden kuluessa senjälkeen, kun vakuutuskirja on annettu. Jollei vakuutushakemukseen suostuta, maksetaan suoritettu etumaksu takaisin.

Kirjallisuutta.

Kylväjä, Raittiuden Ystävien äänenkannattaja, toim. tohtori Maikki Friberg, on lähettänyt meille kolme ensimäistä numeroaan. Tämä hyvin toimitettu lehti pitää luonnollisesti raittiusrientoja pääasianaan, seuraten niiden kehittymistä ja suuntaa sekä koti- että ulkomailla, mutta harrastaa sen ohella kaikkia muitakin hyviä pyrintöjä, joiden tarkoituksena on ihmiskunnan kohottaminen ja jalostaminen. Kylväjä ilmestyy Helsingissä joka torstai-ilta ja maksaa koko vuodelta 4 mk, puoli vuodelta 2: 25. Kolmen ensimäisen numeron sisällyksestä mainittakoon: Vuosisadan vaihteessa. — Kaikkein tärkein, kirj. A. T. — Charles M. Sheldon (kuv.). — Maisteri Matti Heleniuksen esitelmä Helsingissä tammik. 14 p., (kuv.). — Yliopiston rehtorin kirje Kylväjälle.

Kansan Toveri, n:o 2 on ilmestynyt.

Kyläkirjaston kuvalehti B-sarja on julaissut 1:sen numeronsa. Kuvalehden tarkoituksena on levittää isänmaallista valistusta ja hyvää huvittavaa lukemista kaikkiin kansankerroksiin. Toimittajat ovat *Väinö Wallin* ja *I. K. Inha*. Vuosikerta maksaa 2: 50. N:o 1 sisältää: Eräs vanha Kuopion läänin maaherra, kirj. Väinö Wallin. — Serenaadi, runo, kirj. Valter Juva. — Kirkolta kirkolle, kirj. N. L. — Sanoja ja kuvia Suomen tehtaista, kirj. V. W. — Lemmen voima, kirj. K. A. Järvi. — Saa paljon surra, runo, kirj. N. M. — Cyprianus taikuri, kirj. Ernst von Wildenbruch, suomennos.

Sydäntä särkevä kuva Indian nälänhädästä löytyy Suomen Viikkolehden 3:ssa numerossa.

Kaikuja Karjalasta niminen lehtinen nuorisoseurojen pyrintöjä varten ilmestyy Lappeenrannassa Itä-Suomen Sanomain yhteydessä 24 numeroa vuodessa, Kaarlo Forsgrenin toimittamana. N:o 1 sisältää: Uuden vuoden toivotus, kirj. Fredr. Cygnaeus. — Nuorisolle korkeat ihanteet! kirj. Kaarlo Forsgren. — Vuosisadan vaihteessa, runo, kirj. Anna Forsgren. — Tammikuun 14 päivä — eräs ehdotus, kirj. K. F. — Laulajan aamurukous, suomennos. — Menneelle vuosisadalle, runo, kirj. S. — Nuorison kirjallisuutta. — Kaikuja Karjalasta v. 1901. — Suositamme tätä lehteä etenkin nuorisoseuroille, jotka voivat sen tilata ylipainoksena suoraan toimitukselta edullisilla ehdoilla.

Wäinämöinen n:o 4 on ilmestynyt.

Nutid, tunnettu etevä aikakauskirja, on julaissut ensimäisen vihkonsa. Toimittajina ovat Annie Furuhjelm ja Fanny Hult. Maikki Friberg on luopunut toimituksesta voidakseen antaa koko aikansa Raittiuden Ystäväin äänenkannattajalla Kylväjälle. Nutid on erittäinkin käsittelevä niitä kysymyksiä, jotka koskevat naisten ja kotien harrastuksia, mutta samalla luova huomiota aikamme suuriin yhteiskunnallisiin liikkeisiin sekä voimiensa takaa seuraava koti- ja ulkomaan kirjallisia ilmiöitä. Avustajina on koko joukko naiskirjailijoita. Tilaushinta on 4 Smk. vuosikerralta, postissa 50 p:niä lisää. N:o 1 sisältää: Vuoden vaihteessa. — Vuosisadan alkaessa, runo kirj. Aina Lagus. — Eräs J. V. Snellmanin arvostelu A—ï—a'n runoilusta. — Metsässä, kirj, G. v. M. — Fata morgana, runo kirj. Hanna Cederholm. — Helena Westermarck: I fru Ulrikas hem, arv. R. W—ff. — Jenny Boehm, kirj. —n—.— Eräs tilausilmoitus Suomessa v. 1782. — Muutamia ajatuksia Ellen Key'n viimeisen kirjan johdosta, kirj. N. — Kasviväreillä värjäämisestä, kirj. H. Christensen. — Kotona ja muualla.

Uuden Ajan toimiston ja konttorin telefoni N:o 34 30.

Helsingin Nuorisoseuran kokoukset pidetään joka keskiviikko kl. ½9 illalla Yrjönkatu 21.
Uudet jäsenet tervetulleita!

Tilatkaa Uusi Aika! Lehden kaikki ilmestyneet numerot lähetetään tilaajalle vuoden alusta alkain.

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Vakuuta Henki ja Omaisuus Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasiatoimisto:

Schildt & Hallberg

Helsinki.

Harald Wasastjernan KUKKAKAUPPA

Erottaja 4.

Tel. 18 49.

Loppuunmyynti.

Koko varasto 25 % alennuksella.

Malvina Weckman,
Mikonkatu n:o 13.

Osakeyhtiö Helsingin Höyryleipomo.

Ludvikinkatu 5. **Telefooni 17 32.**

Suosittaa hyvin tunnettuja, **Kauppa- ja Teollisuusnäyttelyssä Lyypekissä** palkittuja

Ruokaleipiään

niinkuin:

Hapanleipää, Maustettua ja maustamatonta ruokaleipää ja leipomon erityistuotteita:

Herkku- ja kate-, ruoka- ja näkkileipää.

Kaikki tuoretta, mureata ja hyvinmakuista. Nopea suoritus. Hintaluettelu annetaan pyydettäessä.

Arvoisa kansalainen!

Raittiuden ystävien äänenkannattaja **„Kylväjä“** ilmoittaa täten tilattavaksi viidennen vuosikertansa.

Jokaisen aikaansa seuraavan kansalaisen olisi tilattava **„Kylväjä“**, joka ajaessaan tarmokkaasti raittiusaatetta, käsittelee samalla muitakin tärkeitä kysymyksiä.

Kylväjä ilmestyy tänä vuonna a) viikkopainoksena ja b) kuukausipainoksena. Kuukausipainos ei ole erityinen lehti, vaan on se samalla joku viikkonumero ja leviää siis sangen suurena painoksena. Tästä syystä on **Kylväjän kuukausipainos** mitä **edullisin ilmoituslehti.**

Tilaushinnat:

Postissa maksaa Kylväjän viikkopainos koko vuodelta 4 mk., puolelta vuodelta 2 mk. ja kuukaudelta 40 penniä. Postin kautta tilattuna lähetetään lehti **ristisiteessä** tilaajalle. Suoraan toimitukselta tilattuna ovat hinnat ja lähetystapa sama.

Venäjälle voi Kylväjän tilata suoraan toimitukselta ja maksaa koko v. k. 2 ruplaa, puoli v. k. 1 ruplan.

Amerikassa on Kylväjän **pääasiamiehenä Mr Alex. Pantti,** L. Box 202, Ishpeming, Mich., jonka kautta tilattuna Kylväjä koko v. k. maksaa ainoastaan 1 dollarin, puoli v. k. 50 senttiä.

Asiamiehet kaikkialla lähettävät tilauksensa suoraan toimitukselle ja tilauksen ohella tilaajain osoiteluettelon, jolloin lehdet lähetetään **ristisiteessä** suoraan tilaajille. Asiamiehet pääsevät näin kaikista jakopuuhista, mutta saavat kuitenkin vetää tilausrahoista viidennen osan palkkiokseen.

Huom.! Kylväjän kuukauspainosta ei jaeta erittäin muille kuin meidän paikallisyhdistystemme jäsenille.

Yhdistysten jäsenet tekevät luonnollisesti yksityiset tilauksensa ainoastaan yhdistysten välityksellä.

Tilausosoite: „Kylväjän“ toimitus, Helsinki.

Holmström & Svensson

myyvät alituisesta varastostaan:
I:a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.

Telef. 29 24 — 32 03.

O. J. Dahlberg'in Paperikauppa

Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.

Valokuva- albumeja,
Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Kellojen, Kronometerien

ynnä hienompien **Präsisiooni koneitten**

Korjaus verstaa

Taatusti hyvä työ.

lituinen varasto hyvin tarkisteltuja

Seinä- ja Taskukelloja

Kellonperiä y. m.

C. U. BERGSTRÖM
Erottaja 19 Skilnaden
Telef. 37 12.

Teosoofinen kirjasto

Uudenmaankatu 25.

Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

1:ma Ruis- Lesty- Vehnä-

Jauhoja

hyvissä **uusissa** säkeissä. Myy ehdottomasti huokeimmalla tukuttain.

Osakeyhtiö Agros

Helsinki — Pietari.

Kr. RAUTION

Jalkineliike

Kallion 3 linja N:o 1.

Valmiita naisten-, miesten ja lasten jalkineita. Tilaukset tehdään joutuin kohtuullista maksua vastaan.

Työ taattua.

Kr. Rautio. 3 linja N:o 1.

V. W. HOLMBERG.

Läkki-, Vaski- ja Levyseppä-Tehdas,

Helsinki, Ludvikinkatu 5.

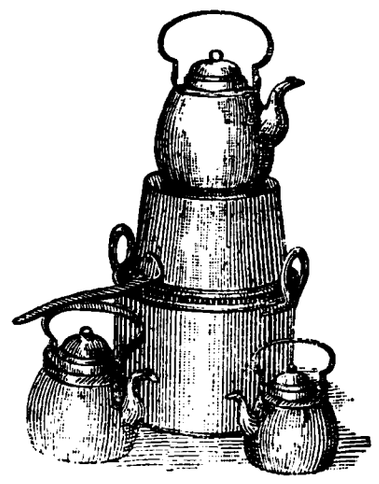

Valmistaa ja korjaa kaikenlaatuisia hienoimpia ja yksinkertaisimpia Läkki-, vaski-, messinki-, sinkki- ja raufalevyteoksia.

Ludvikinkatu 5. Telef. 21 21.

H. Tuupaisen Jalkineliike

Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.

Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.

H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

PATRIA

TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.

Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. . . . . .

FENNIA

PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla.

Vakuutus-Osakeyhtiö KALEVA.

Yleinen Kansanvakuutus

ilman lääkärintarkastusta.

Uusi vakuutusmuoto Suomessa.

Osallisuus yhtiön voittoon.

Toimekkaat, hyvillä suosituksilla varustetut asiamiehet ilmoittautukoot yhtiön pääkonttorissa Erottajankatu 2.

UUSI AIKA

On tilattavana jokaisessa maamme postitoimistossa ja asiamiestemme luona.

Helsingissä otetaan tilauksia vastaan, paitsi lehden konttorissa,

Laurentin Sanomalehtimyymälässä, Pasaassissa.

H. Tuupaisen Jalkineliikkeessä, Fredrikinkatu N:o 45 ja

Kr. Raution Jalkineliikkeessä Kallion, 3 linja N:o 1.

Irtonumeroita myydään samoissa liikkeissä.

Tilaushinta: 1/1 vuosikerta Smk 4: 55
1/2 „ „ 2: 55
Kuukaudelta „ —: 58

Huomaa! Tampereella otetaan tilauksia vastaan Herra E. Lyytikäisen kirjakaupassa.
Vaasassa Herra K. Montinin kirjakaupassa.
Porissa Herra Gust. Ronelius'en kirjakaupassa.
Pietarissa Herra I. Palmgrénin kirjakaupassa Iso Tallik. 8.

Helsingissä 1901. Hufvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 5.
Helmikuun 2 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 12—2 ja 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 vk. . . . . Smk 4·55
1/2 „ . . . . . „ 2·55
kuukaudelta . . . . . „ —·58

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Synnyinmaa.

Suruisena istun sopessani ja ajattelen synnyinmaatani.

Kuinka korkealla voisitkaan olla, kuinka ylevä sivistyksesi! Jos me, lapsesi, rakastaisimme sinua enemmän sydämellä kuin suulla.

Mutta sinä et omista tosi rakkauttamme. Ja siksi sinä riudut.

Kuin ahdilla kätköissään, on sinulla mittaamattomia aarteita, voimia, jotka odottavat herätystä elämän anteliaiksi sadoiksi. Sinä kutsut meitä, omia lapsiasi, työhön noita satoja varten. Mutta me ummistamme korvamme kutsullesi.

On kuin vanhassa vertauksessa: meillä on kaikilla oma esteemme.

Ja meillä on esteemme siksi, että sielumme kielet eivät ole viritetyt sopusointuun suuren sydämesi kanssa.

Sinä puhut meille sielusi hehkuvata kieltä. Me vastaamme sinulle kuluneitten aivojen kylmyydellä, epäilyksillä.

Niin olemme sinua kiduttaneet, vuosi vuodelta.

Ja aarteesi yhä lepäävät kätkössä ja vuottavat satosi ovat jääneet siemeneensä.

Sinä pyysit meitä holhomaan heikompia lapsiasi. Sinä pyysit meitä pitämään sisarusrakkauden keskenämme ja olemaan avuksi toisillemme.

Vaan me, voimalliset, olemme rakentaneet tulevaisuutemme avuttomien veljiemme ja sisariemme kyynelille ja heidän alennukselleen.

Niin, äiti, kaikuu vaikerrus kautta maasi.

Mutta me vain kylmenemme.

Halla vahingoittaa sinua, Synnyin maa, enemmän kuin ulkonaiset myrskyt. Mitä niistä huolisit, jos vaan valkeuden tulet leimuaisi majoissasi ja lastesi sieluissa.

Sinä suret, Synnyinmaa, ja syytä on sinun surra.

Kyynelet silmissäsi jäätyvät, ennen kuin lapsesi lähestyvät niitä pyyhkimään pois.

Jean Boldt.

Ote eräästä kirjeestä.

Nyt ymmärrän Jesuksen sanat: „tulkaat luokseni te kaikki, jotka olette raskautetut!“ Nyt ymmärrän, että Hän todella meidät vapauttaa, jokaisen meistä, olkoon hänellä mitä suruja tai huolia tahansa. Itsestämme meidän vaan tulee luopua.

Sen Kristuksen totuuden, jonka näin ja johon nyt uskon, tahdon Teille lyhyesti lausua näin:

Jumala on minun Isäni. Isä minua rakastaa. Tavallisesti joku tai jotkut ihmisetkin mua rakastavat, mutta ei se välttämätöntä ole. Jumala minua rakastaa. Ja Hän rakastaa minua enemmän kuin kukaan ihminen sitä saattaa tehdä. Hänen rakkautensa pitää olla minun elämäni.

Isä on minut maailmaan lähettänyt. Hänen tahdostaan olen tänne tullut. Mikä siis minun tehtäväni on? Ei mikään muu, kuin Isän tahdon täyttäminen. Mutta mikä on Isän tahto, kuinka voin sen tietää? Isä on pannut sen minun sydämeeni, Hän on pannut sen minun järkeeni, Hän on pannut sen minun omaan tuntooni, ja Kristus, joka oli sen täyttänyt, on sen julki lausunut. Se Isän tahto selviää jokaihmiselle, joka ajattelee ja pyrkii totuuteen, sillä koko elämän on Isä niin asettanut, että se koettaa selvittää ihmiselle Hänen tahtonsa. Mutta me saatamme olla toisillemme avuksi neuvomalla toisiamme, niinkuin esim. Kristus teki, joka täydellisimmin täytti Isän tahdon ja sentähden myös puhtaimmin on sen julki lausunut. Hänen mukaan siis saatamme Isän tahdon lausua, kun sen yksinkertaisimmin ja selvimmin tahdomme lausua.

Mikä on siis Isän tahto? Hänen tahtonsa on, että tunnustan olevani Jumalan poika (Isän lapsi), jonka ainoa velvollisuus on totella Isäänsä. Hänen tahtonsa on, että Jumalan valtakunta perustetaan maan päällä; Jumalan valtakunta on rauha ja ilo ihmisten sydämissä, minun omassa ja muitten. Jumalan näkyväinen valtakunta on siinä, missä kaikki ihmiset ovat veljiä, rakastavat toisiaan ja elävät rauhassa keskenään. Minun tulee olla Jumalan näkyväisen ja näkymättömän valtakunnan omistaja, vaikk'ei kukaan muu sitä olisi. Minun sydämessäni tulee olla Jumalan valtakunta ja minun tulee niin elää, että ihmiset sen näkevät.

Kuinka saatan tämän Isän tahdon täyttää? Kuinka saatan olla kaikkien ihmisten veli ja elää niin, etten herätä pahennusta, vaan rakkautta? Itsestäni en mitään taida, mutta Jumala kaiken taitaa: minun tulee olla Hänen välikappaleensa, antaa Hänen toimia kauttani, siis elää niin, että Isä voi toimia kauttani. Siis minun tulee Kristuksen neuvojen mukaan alottaa tästä:

Niinkuin Hän ja Hänen apostolinsa ja ensimäiset kristityt, en saa olla kenenkään herra — sillä yksi on Herra ja Isä —, vaan kaikkien vertainen ja, jos ensimäinen tahdon olla, kaikkien palvelija. Tämä onmahdollista jos itse luonnollisella tavavalla hankin elatukseni, se on ruumiillisella työllä. Toiseksi en saa tietää mistään pahasta, en tehdä mitään pahaa. Tämä on mahdollinen viiden käskyn avulla: minun tulee elää rauhassa kaikkien kanssa, en koskaan suuttua enkä ketään sanoillani loukata — en mistään syystä, en opettaakseni, en nuhdellakseni —; minun tulee olla varoillani, etten anna aistillisuudelle perää, en ajatuksissa, en sanoissa, en töissä; minun ei pidä vannoman valaa eikä edes pyhästi lupaaman mitään tulevaisuuden suhteen, koska se ei ole vallassani, vaan minun tulee tyytyä yksinkertaisesti myöntämään tai kieltämään; minun ei tule asettua pahojen ihmisten tuomariksi — sillä kosto on Herran —, vaan minun tulee olla pahaa vastustamatta, ja sentähden sekä siitä syystä, ett'en saata tehdä mitään pahaa, minun ei pidä mennä viattomia veljiä tappamaan, vaan rakastaa muukalaisia niinkuin omaisiani. Ja kolmanneksi minun tulee leiviskäni mukaan julistaa veljilleni käsittämäni totuus.

Jesus on täten antanut meille aivan ihanteellisen elämän avaimen, elämän, joka on rakkautta ja totuutta, valoa ja lämpöä syntymästä kuolemaan asti. Isä on rakkaus, itseni kieltävä rakkaus minussa on Isä. Ja Isä on ääretön, Hänen rakkautensa on pohjaton, sentähden ei minun kehitykseni koskaan saata päättyä, vaan jatkuu ijankaikkisesti täydellisyydestä täydellisyyteen —

E. 1896.

Macaulay'n ennustus.

Eräässä kirjeessään vuodelta 1857, joka on lähetettiin muutamalle amerikkalaiselle ja jonka belgialainen nationaaliekonoomi Emile de Laveleye on julaissut, kirjoitti kuuluisa englantilainen historioitsija Macaulay:

„On koittava päivä, New-Yorkin valtiossa, jolloin rahvas puolen aamiaisen jälkeen ja puolta päivällistä odottaessaan on valitseva lainsäätäjänsä. Onko mahdollista vähääkään epäillä, minkämoisia lainsäätäjiä tullaan valitsemaan? Toiselta puolen meillä on valtiomies, joka saarnaa kärsivällisyyttä, saavutettujen oikeuksien kunnioittamista ja uskollisuutta asiain yleistä tilaa kohtaan; — toiselta puolen kansanylityttäjä, joka deklamoipi kapitalistein ja koronkiskurien tyranniutta vastaan, ja joka kysyy, miksikä muutamat saavat juoda samppanjaa ja ajaa vaunuissa, kun niin monelta rehelliseltä ihmiseltä puuttuu tarpeellinenkin. Kenen näistä kandidaateista luulette enemmän miellyttävän työmiestä, joka juuri on kuullut lastensa pyytävän leipää? Pahoinpa pelkään, että silloin teette semmoista, joka ehkäisee onnen palaamista. Silloin joko muudan Cæsar tai Napoleon tarttuu hallituksen ohjaksiin väkevällä kädellään — taikka hävitetään 20:lla vuosisadalla tasavalta samalla lailla kuin viidennellä vuosisadalla hävitettiin roomalainen, sillä erotuksella kuitenkin, että roomalaisen valtakunnan hävittäjät, hunnit ja vandaalit, tulivat ulkoapäin, kun taas barbaareina tällä kertaa ovat teidän oman maanne lapset ja teidän laitoksienne tulokset“.

Fakiirin viisas vastaus.

Meni muuden mies fakiirin luo ja teki hänelle seuraavat kysymykset:

1. Jos on olemassa Jumala, joka on *kaikkialla*, niin näytä hänet minulle. En ole häntä vielä missään nähnyt.

2. Kuinka ihminen voi vastata teoistaan, kun kaikki, mitä hän tekee, alkuaan on Jumalasta, eikä ihminen ilman Jumalan tahtoa mitään voi tehdä?

3. Kuinka Jumala saattaa rangaista perkelettä helvetin tulella, kun kerran tuli on perkeleen oma elementti? Mitä tuli tuleen vaikuttaisi?

Fakiiri vaikeni hetkisen; sitten hän otti multakasan maasta ja heitti sen kysyjän kasvoihin.

Suuttuneena tämä riensi tuomarin luo kantelemaan.

Tuomari tuotti fakiirin ja kysyi häneltä, miksikä hän oli viskannut multakasan kysyjän päähän sen sijaan, että olisi kolmeen kysymykseen vastannut.

Fakiiri selitti: „Siinäpä vastaukseni olikin. Sillä ensiksi: hän näyttäköön minulle tuntemansa tuskan ja minä tahdon näyttää hänelle Jumalan.

„Toiseksi: Elleivät ihmiset ole vastuunalaisia teoistaan, miksi hän syyttää minua?

„Ja kolmanneksi: olen heittänyt multakasan hänen päähänsä. Koska ihmisen ruumis juuri on tomusta tehty, kuinka se saattaa tuntea kipua saman aineen kosketuksesta?“

Syyttäjä häpesi; mutta tuomari iloitsi fakiirin viisaasta vastauksesta ja antoi molempain lähteä.

(Theos. Wegweiser).

Eräille työväen liikkeesen liittyneille.

Suokaa anteeksi jos minä tässä esitän Teille muutamia totuuden sanoja ynnä neuvoja, jotka eivät voi oli Teille aivan mieluisia. Minä olen nimittäin tullut huomaamaan, että osa työväenliikkeeseen liittyneitä elää yhtä rivasti ja pahasti kun mikä maailmanmatti tahansa. Teille tämä on kirjoitettu. Te juotte, mässäätte, pelaatte, irstailette. Te olette nautinnonhimoisia. Te valehtelette, vihaatte, kadehditte, ahnehditte. Te kiellätte Jumalan, sanalla sanoin kaikkiin mahdollisiin paheisiin olette Te taipuvaisia ja syyllisiä.

Mutta ajatelkaapa nyt, hyvät ystävät, mihin tämmöinen elämä kelpaa. Teidän tulee olla hyvänä esimerkkinä muille, ja protesteerata kaikkia huonoja tapoja vastaan. Mitäpäs näyttää esim. kun Teistä joku vetelehtii kapakassa juopuneena, liassa sisältä ja päältä, ja joku sanoo: — Ahaa! Vai semmoinen se onkin se maailman parantaja!

Sitte älkää olko niin irstaita sillä ei siitäkään mitään onnea ja hyvää seuraa. Ettekö ole lukenut Tolstoilta, että sukuvietti on ihmisessä ainoastaan suvun lisäämistä varten eikä nautintoa, että hillitsemätöin himojensa tyydyttäminen tekee ihmisestä ehdottomasti himojensa orjan, joka on itse onnettomuuksien onnettomuus. Mutta ei siinä kyllin että ihminen näin itsensä kanssa kimpastelee. Mikä ääretön paljous onk aanseurannut itsemurhia ja murhia ym. julmuuksia, juuri hillitsemättömän sukuvietin, irstaisuuden takia maailmassa kaikkina aikoina. Niin että kyllä olisi siunattu asia, jos edes Te hillitsi sitte itseänne tässä suhteessä, s. o. eläisitte siveellistä, inhimillistä elämää ette'tte opettaissanne turmelisi vielä oppilaitanne.

Sitte älkää olkoniin valheellisiä ja vihamielisiä, niin kateellisia ja ahneita — Teidän ohjelmaanne kuuluu: *Vapaus, veljeys, yhden arvoisuus* -- jaloja käsitteitä todellakin. Mutta kuinkas se on veljeyden kanssa kun Te itse olette äärimmäisen itsekkäitä, kadehtijoita, riistätte toisiltanne asemia. Kuinkas se on veljeyden laita kun Te itse vain vihaatte toisianne ettekä rakasta, joka olisi veljyyden ydin. Armotta Te potkitte huoneestanne ulos vaikkapa parhaan ystävänne jos vain pienikin erimielisyys syntyy välillänne, vieläpä kiroottekin jälkeen. Kuinkas se on yhdenarvoisuuden kanssa kun Teistä jokainen huutaa täyttä kitaa: — Minä se olen, joka „jäätä“ pidän. — Kuinkas se on sen kapitalismin poistamisen laita kun Te itse olette ahneita kuin ahmat. Yrityksenne ja toimenne perustatte kilpailuun ja omaan hyötyyn, kuten kapitalistitkin. Kuinkas Te voitte ajaa niin ylevää totuuden asiaa kuin sosialismikin on, kun Te itse olette valheellisia ja viekkaita kuin ketut: toista puhutte, toista ajattelette; takanapäin nauratte partanne sanoen: sainpas taas niin ja niin monta pöllöä uskoteltua liittooni vaikk'ei asia lähestulkaankaan niin ole kuin minä sen esitin. Mutta heretkäähän, hyvät ystävät, moisesta naurettavaisuudesta.

Sitte kerrassaan raakaa, järjetöintä ja hävytöintä on kieltää Jumalaa. Mitenkäs Te muutamat turmeltuneet olennot kehtaattekin luulotella olevanne jonkinlaisia yliihmisiä, joiden henki ei muka kaipaa samaa ravintoa kuin toisten. Ja sitä paitsi ettehän Te itsekään todellisuudessa ole vapaita Jumala- ja uskonto-käsitteistä. Teidät vain tuo paha materialistinen (aineellinen) maailman katsomus on johtanut siihen järjettömään valheluuloon, että muka mitään uskoja ja Jumalaa ei ole eikä tarvitse. Mutta kyllä niitä vain on ja tarvitsee, sillä ne sittenkin ihmishengelle siivet antaa, ilman niitä olisimme eläimiä. Ja kyllä Tekin niihin uskotte vaikka tosin vaistomaisesti. Katsokaapa vain kuinka tuommoinen yhsinkertainen työmies jumaloipi *eturivinmiestä*, uskoo hänestä jotain semmoista, jota ei vielä ole ilmennyt. Eturivinmies taas uskoo ja jumaloipi häntä ylempää, tämä taas uskoo ja jumaloipi *ei mitään*, joka onkin jo melkein järjettömyys, paljas matemaattinen piste koko mies, ja sitä Te sitte seuraatte, muu on Teistä roskaa vain.

En ymmärrä kuinka Te jotka esiinnytte niin kaikkitietävinä, voittekin siihen määrin so'aistua, että kiellätte semmoista, joka kuitenkin, kaikista kielloista huolimatta, välkehtii jokaisen ihmisen aivoissa — myös Teidänkin. Ettehän Te, enemmän kuin kukaan muu järkevä ihminen, voi olla ihmettelemättä tämän maailman kokoonpanoa ja järjestystä. Täytyyhän Teidänkin pakostakin nähdä kaikkialla ympärillänne ihmeitä, joita ei Teidän rajoitettu, pimiä järkenne kykene ratkaisemaan. Näitte auringon, kuita, tähtiä, niiden liikuntoa, elämää ja kehitystä maalla ja meressä — ainetta ja voimaa. Huomaatte vielä järjestystä ja tarkoitusta tässä kaikessa — siis älyä, joka johtaa tätä kaikkea. — No onkos tämä mitään roskaa!? kysyn minä. — Eipä olekaan, vaan on se osa maailman kaikkeutta, ja, itse *Hän*, maailman sielu, äly, Jumala, joka kaikkia synnyttää, järjestää ja liikuttaa, josta kaikki kotoisin on ja johon kaikki jälleen palajaa — ja johon. Te ette tahdo uskoa. — Mutta vieläkin minä sanon, että Te vaistomaisesti uskotte ja todistatte aivan samallaista jumalaa kuin minäkin tässä. Te sanotte esim. itsellänne olevan älyä, luomiskykyä, järjestystä, tarkoitusta ym. jumalan töihin vivahtavaa, mikä onkin tosi. Mutta minun täytyy taaskin huomauttaa, että eiköhän ole liian itsekästä, tyhmää olettaa, että ainoastaan se osa ainetta, josta Teidän aivonne ovat muodostetut, kykenisi älyä synnyttämään. Eikö tuossa yhteisessä, kaikkialla olevassa aineessa, josta ihminen on, ole yhtä sovelijasta ainesta luomaan ajatuksia, kuin tuo vähäinen määrä harmaata, fosforinsekaista ydintä, joka muodostaa aivojemme älyllisen osan? kysyy t:ri Gibier. Onpa kyllä, ja se on juuri aina tuo sama jumala, joka kaikkialla on ja vaikuttaa — jonka te siis täten vaistomaisesti todistatte. — Luulen, että Teissäkin kun olette kylliksenne rypeneet loassa — herää n. s. todellinen jumalan kaipuu, joka nykyään huokuu kun lämmin, eloisa kevätaurinko yli koko turmeltuneen maailman.

Suokaa anteeksi, hyvät ystävät, jos minä olen tässä käyttänyt hiukan suoraa kieltä Teitä kohtaan. Vaan enpä ole juuri muutakaan voinut tehdä, sillä minä uskon että maailmanparantajien tulee myöskin itse pyrkiä perinpohjaiseen paremmuuteen ja koittaa itse elämässä toteuttaa sen, mitä toisille opettavat — ja soisin että Te tekisitte samoin: eläisitte sanojenne ja omantuntonne mukaan. Silloin työnne tulisi pysyväisempää: eikä aate tulisi häväistyksi ja liatuksi kuten nyt.

Tehkää siis perinpohjainen parannus. Puhdistakaa itsenne sisältä ja päältä. Sielunne peskää puhtailla karkeilla, siveellisillä ajatuksilla ja mielipiteillä, niin ettei likainen fanttasiia koko elämänne juoksua harhaan veisi, vain suurten mestarien (Buddan, Sakrateen, Kristuksen, y. m.) kunniakkaille jälille johtaisi, Silloin Teitä täytyy kunnioittaa jokainen vastustajannekin.

Ettette tulisi väärään käsitykseen minusta, tahdon lopuksi mainita, että en minä Teidän vastustajanne ole ja yläluokan puolustaja. Ei, kyllä minä tiedän että vaikkakin Te juotte, mässäätte, irstailette, niin Te kuitenkin puolustatte sorretuita paremmin kuin yläluokka tavallisesti, ja kun suuri osa yläluokasta juopi, mässää irstailee samoin, vieläpä suurine rahaineen kauheimminkin — niin kuinkas heitä puolustaisin ja Teitä vastustaisin. Ja kyllä minä tiedän ja myönnän, että Teidän aatteenne, sosialismi, on korkea aate, vaikka Te, osa sen ajajista matelettekin matalalla, tomussa. Sosialismi on tulos kristinuskosta y. m. uskonnoista yhteiskunnallisesti totuutettuna, ja sen minä kerrassaan hyväksyn, vieläpä pidän välttämättömänä sen ajamisen. — Sillä maailman täytyy muuttua jonkunmoiseen sosiaaliseen suuntaan ennen kuin siinä voidaan ryhtyä kaikkein korkeimpia ihmiskunnan perimmäisiä henkisiä oppeja, joita minä harrastan, levittämään ja opettamaan.

Ja elämän ymmärrys, Jeesuksen Kristuksen henkilössä, ilmaisi itsensä lihassa, ja me ymmärsimme sen merkityksen siten, että ymmärryksen poika, ihminen lihassa, on omasyntyinen Isästä, elämän alkuperästä.

Jeesuksen oppi on täydellinen ja totinen usko, sillä sittenkuin Jeesus on tämän opin täyttänyt, me olemme ymmärtäneet uuden uskon vanhan asemesta. Mooses on antanut lain, mutta totisen uskon me olemme ymmärtäneet Jeesukselta Kristukselta.

Jumalaa ei ole kukaan nähnyt eikä koskaan näe, ainoastaan poika, se, joka on Isässä, on osoittanut elämän tien.

ENSIMÄINEN LUKU.

Jumalan poika.

Ihminen, jumalan poika, on voimaton lihassa ja vapaa hengessä.

Jeesuksen Kristuksen syntyminen tapahtui näin:

Hänen äitinsä Maria oli kihlattu Joosefille. Mutta ennenkuin he alkoivat elää niinkuin mies ja vaimo, tuli ilmi että Maria oli raskaana. Kun Joosef oli hyvä mies eikä tahtonut häntä häväistä, otti hän hänet vaimokseen, mutta ei kajonnut Mariaan ennenkuin tämä oli synnyttänyt esikoisensa ja pannut tämän nimeksi Jeesus.

Poika kasvoi jo miehistyi, ja oli ikäisiään järkevämpi.

Jo oli Jeesus täyttänyt 12 vuotta, kun Maria ja Joosef kerran menivät juhlalle Jerusalemiin sekä ottivat pojan mukaansa. Juhlan päätyttyä he läksivät kotiin ja unohtivat pojan. Kun he sen sitten muistivat, ajattelivat he, että poika oli muiden lasten seurassa lähtenyt, ja kyselivät häntä kulkijoilta. Poikaa ei näkynyt missään ja he palasivat häntä hakemaan Jerusalemiin. Ja jo kolmantena päivänä he löysivät pojan kirkosta istumassa opettajien seurassa ja kyselemässä ja kuuntelemassa. Kaikka kummastelivat hä-

LEO TOLSTOI.

EVANKELIUMI.

UUDELLE AJALLE

SUOMENTANUT ARVID JÄRNEFELT.

HELSINGISSÄ,
HUFVUDSTADSBLADET'IN UUSI KIRJAPAINO. 1901.

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa) Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä.** Puhelin 27 64.

Ajakaa Te siis vaan aatettanne, ja minusta nähden vaikka vielä räikeästikin kunhan se vain tapahtuu puhtaista motiivesta, syistä, todellisesta halusta tehdä hyvää, auttaa heikompaansa, eikä itse päästäkseen loistoon: joka on halpamaista.

Jakakaa Te työt ja saaliit niin tasaisesti kuin voitte, sillä kelläpä täällä mitään omaa on, kaikkihan se on Jumalalta saatua yhteistä ainetta, voimaa ja älyä, kukapa se todellisuudessa enemmän tarvitsee kuin mikä välttämättömiin elintarpeisiin kuuluu, kelläpä on oikeus laiskuuteen, toisten hartioilla ratsastamiseen.

Ajakaa Te pois kapakat ja porttolat, huono, valheellinen kirjallisuus ja taide ja tiede turmelemasta ihmisiä; pois satumaisen komeat kristallipalatsit ja myymälät kaupungeista, sillä niistä ei voi olla hyötyä kaikille ihmisille; enemmän hyödyllistä työtä, vähemmän ylellisyystarpeihin kuuluvaa työtä — Te vaatikaa.

Opettakaa tälle elämään kyllästyneelle ihmiskunnalle, että korkein onni saavutetaan ei nautinnoilla vain itsensäkieltämisellä ja että paras elämän muoto, minkä ihminen voipi saavuttaa tässä elämässä, on siinä että koettaa tehdä parannuksia itsessään ja aina hyvää, ja rakastaa Jumalan ja lähimmäistä.

Opettakaa Te köyhillekin (varoiksi), ett'eivät he pyri rikastumaan päästäkseen vain elämään yläluokan tavoin ylellisyydessä, joka kyllä näkyy viehättävän, vain että he tyytyvät semmoiseen parannettuun elämään, mikä on mahdollista saavuttaa jokaiselle ihmiselle maailmassa. — Tietoja, tosi sivistystä, hyviä tapoja Te hankkikaa samalla kun leipääkin köyhille raukoille.

Ja vihdoin: antakaa ihmiselle kaiken perustus — usko Jumalaan takaisin, jonka olette heiltä riistäneet, ja se ravitsee, onnellistuttaa ja viisastuttaa ihmisiä tuhannesti enemmän kuin kaiken maailman matematiikat ja materialistiset viisastelut yhteensä. — Kas näin Te tehkää, näin Te ajakaa aatettanne.

J. V. V—s.

Teosoofisella Kirjastolla

oli viime sunnuntaina 4:s vuosikokouksensa kirjastohuoneessa, Uudenmaankadun 25:ssä. Avauspuheessaan lausui johtokunnan puheenjohtaja, kamreeri H. Hellner muun muassa:

„Tuskin yksikään vuosisata on edelläkävijältään perinyt niin paljon mahdollisuuksia hyvään ja pahaan kuin kahdeskymmenes. Mullistuksia on epäilemättä tapahtuva kaikilla aloilla. Mikä nyt pidetään parhaimpana, on väistyvä ajanmukaisemman tieltä, sekä taiteessa, tieteessä ja teollisuudessa että etenkin yhteiskunnallisilla, valtiollisilla ja uskonnollisilla aloilla.

„Ja me, jotka olemme eläneet 19:llä vuosisadalla, me olemme olleet mukana muodostamassa niitä syitä, jotka aikoinaan synnyttävät 20:nen vuosisadan seuraukset ja tapahtumat. Mitä olemme tehneet, ajatelleet, ikävöineet ja toivoneet on ollut siemen, luonnonvoima, joka varmasti ennemmin tai myöhemmin on kantava hedelmän lajinsa mukaisen tulevaksi hyväksi tai vahingoksi. Niin, 19: nen vuosisadan aatteet, tunteet ja intoisimmat toiveet tulevat loistamaan hengen majakkoina ja näyttämään tietä niille toiminnan miehille, jotka 20:llä vuosisadalla esiintyvät oloja muodostelemaan. Nämä aatteet eivät meidän aikanamme ole voineet toteutua, koska kukin suuri aatos tuskin yhden ihmiselämän kuluessa ehtii kehittyä ensimäisestä neronleimauksesta yksityiskohtiaan myöten selväksi ja toimintaan vieväksi ajatukseksi. Mutta kun kysymystä on osaksi ratkaistu, jatkaa ratkaisemista perästäpäin joku toinen, jolla on tarpeelliset edellytykset. Vihdoin alkuperäinen kipinä on kasvanut johtotähdeksi, joka innostuttaa ihmisiä aatteen toteuttamiseen yhteiskunnan ja maailman hyväksi.

„Ideallisti käypi aina edellä, hiljaisena, vaatimattomana, ja muodostelee vaivalla mielikuvituksessaan luomaansa ihannekuvaa. Sitten rohkeampi ja siihen kykenevämpi toiminnanmies omistaa atteen ja koettaa innostuksella toteuttaa ihannetta.

„Luottaen tähän syysuhteen luonnonlakiin saatamme siis toivoa parasta tulevaisuudesta. Kuinka synkältä se näyttää, on vahva uskoni, ettei vaikeus kauvar kestä, kun me ihmiset vain teemme kaiken voitavamme ajatuksillamme ja toiveillamme edistääksemmə hyvän voittoa."

Avauspuheen jälkeen piti yliopp. Vik esitelmän „uskosta, filosofiasta ja teosofiasta", jossa lausui mielipiteenään, että materialismi on lähin tulevaisuuden uskonto, kun kirkkojen valta on murtunut; teosofia on toistaiseksi harvoille ajatteleville.

Tämän perästä luettiin vuosikertomus; kirjastossa on 599 nidosta; 515 lainaa on vuoden kuluessa tehty; tuloja on ollut yhteensä 1,174 mk. 26 p:iä, menoja 836 mk. Joka torstaiilta (paitsi kesän aikana) on kirjastossa pidetty esitelmiä tai keskusteltu teosoofisista aineista. Näissä torstai-iltamissa on välistä ollut läsnä lukuisakin yleisö, joka mielenkiinnolla on esitelmiä tai keskusteluja seurannut. Lainoja varten on kirjasto ollut avoinna joka tiistai- ja lauvantai- ilta klo. ½7—8.

Kokouksen lopetti hra Pekka Ervast tilapäisellä puheella teosoofisen liikkeen suhteesta muihin aikamme virtauksiin.

P. E.

Uusi Savo

julkaistuaan Uuden Ajan tilausilmoituksen sanoo: kun meillä niin paljon luetaan n. s. jokapäiväisiä lehtiä, ei ole ollenkaan liikaa, jos yksi tämmöinen n. s. sunnuntailehti saisi runsaasti lukijoita, päinvastoin olisi se tarpeellista ja hyödyllistä tänä aineellisuuden aikana kohota vähän korkeammalle jokapäiväistä näköpiiriä. „Uudessa Ajassa" ilmestyneitä kirjoituksia lukee todellisella mielen kiinnolla ja ansaitsevat ne huomiota.

Uusi Kuvalehti sanoo Uudesta Ajasta: Sen ohjelma, uuden ajan henkisen herätyksen esittäminen on kylläkin arvokas ja ansiokas. Tämä uusi lehti tahtoo täyttää sen aukon mikä meillä on, sillä todellakaan ei mikään lehdistämme ole ottanut ohjelmakseen ihmissydämen sisällisten ajatusten tulkitsemista.

Kaikuja Karjalasta sanoo lehdestämme: — — — on alkanut ilmestyä Helsingissä ja johon kehoitamme nuorison tutustumaan. Paljon hyviä ja kauneita aatteita veljellisyydestä ja rauhan siunauksesta se tarjoaa.

Tien risteyksessä.

Uudelle Ajalle kirj. **B. N—G.**

Siinä istui tienristeyksessä yksinäinen mies. Hänen piirteensä olivat väsyneet. Otsa oli uurteissa ja silmä kuvasti kokonaista ajatusmaailmaa. Ne olivat kummalliset nuo kasvot. Niissä ilmeni samalla sankarius kuin nöyryys ja epäilys. Suupielissä piili surua.

Yksinäinen mies istui vaipuneena syviin ajatuksiin, ja mitä myöhemmäksi aika kului, sitä syvemmäksi uurtui poimu silmäkulmain välissä. Katseeseen hiipi jotakin epätoivonkaltaista. — Hermostunut käsi pyyhkäsi äkkiä kyynelen. Koko ruumis vavahti kuin polttavassa tuskassa. — Niin vaipui hän taas ajatuksiinsa.

Verkalleen luonteli toiselta suunnalta toinen yksinäinen vaeltaja. Tämä oli astunut sitä polkua, jolla ruusut kasvavat ja okaat haavoittavat. Sillä hänen silmänsä kertoivat raadellusta sydämestä. Ne eivät niin paljon puhuneet epäilyksistä kuin vertavuotavista sydämen haavoista. Hitain uupunein askelin hän läheni ristitietä ja huomasi hänet, joka siellä istui otsa mietteissä. Tämä katsahti ylös. — Akkiä, kuin taikaiskun kautta, peittivät he toisiltaan kasvonsa sovinnaisuuden jäykällä naamiolla, ja tervehtivät kumpikin. Ja he alkoivat puhella keskenään niinkuin puhellaan elämässä yleensä. Kaikesta, paitsi siitä, mikä eniten jännittää ajatuksia. Elämän naamiojuhla on erinomainen, siellä ei toistaan tunneta.

„Minne vie matkasi?" kysyi lopulta äsken saapunut kumppanilta an. „Etsin totuutta", vastasi ajattelija surumielisesti ja viipyen. „Entä sinä", lisäsi hän, „eikö ole sinulla sama päämäärä?" — Toinen katseli revittyjä käsiään ja verisiä jalkojaan ja loi sitten kylmähkön katseen kysyjään. „Minä etsin onnea", sanoi hän hiljaa. „Uskon sen löytyvän, vaikka sitä tähän saakka turhaan olen etsinyt". Ja liekki, syttyi, sammui ja syttyi taas hänen silmässään. — Niin vaikeni kaikki. — Mikä oli se tumma varjo, joka kylmän usman lailla laskeusi noiden kahden väliin? Molemmat matkamiehet katselivat arastellen toisiaan, olihan heillä tiet niin erilaiset. — Silloin oli, kuin olisi huokaus noussut suuresta, mykästä metsästä.

Akkiä kuului taas askelia. Kolmannelta suunnalta ilmestyi kolmas vaeltaja, tervehti ja istahti lepäämään. Hän pyyhki hien otsasta ja hymyili väsyneesti. „Huvittavaa tavata tovereita", sanoi hän. Äänessä oli kumma kaiku. Hikipisarat helmeilivät lakkaamatta otsalle. Matka oli nähtävästi ollut rasittava. Hän näytti uupuneemmalta kuin toiset. Oli kuin itkua katseessa. Hän muistutti ihmistä, joka on tullut hylätyksi, ihmistä, joka on kadottanut kotinsa ja lohduttomana ja kaikelle välinpitämättömänä astelee tietänsä. Ja sittenkin oli hänessä jotain huoletonta.

Molemmat toiset, jotka hetken olivat istuneet äänettöminä, toivoivat kumpikin hänessä saavansa aatetoverin itselleen. Hetkisen keskusteltuaan sinne-tänne he kysyivät häneltä, mitä hän ajatteli teistä ja päämaalin saavuttamisesta. Puhutettu suuntasi haaveilevan katseensa kohti illastuvaa aurinkoa, joka välkkyili metsän tumman vihreäin puiden välissä. „Kauneus, jota niin kauvan olen etsinyt", puhui hän puoliääneen, „salaa itseään minulta. Vaan uskollisesti tahdon edelleenkin pyrkiä. Eihän päämäärä enää voi olla kaukana". — Tumma varjo henki taasen kylmän henkäyksensä. Ilma kävi koleaksi, syntyi painostava hiljaisuus. Viimeksi saapunut katsahti hämmästyneenä ja kysyvänä tovereihinsa. „Minne vie sitten teidän matkanne?" Molemmat vastasivat lyhyesti hänen kysymykseensä ja nousivat mennäksensä. Heidän kasvonsa ilmaisivat välinpitämättömyyttä, he olivat uudestaan verhoutuneet jäykkään teeskentelyyn, kun kylmästi jättivät toisillensa hyvästit. Ja he erosivat helpotuksen tunteella. Kukin kulki erityistä tietänsä kantaen omassa povessaan surunsa, toiveensa ja pyrintönsä ja valittaen yksinäisyyttään. Sillä eivät he ymmärtäneet toisiansa. — Mutta kuului kuin nyyhkytystä jostain kaukaa. Kuului kuin itkua hiljaisessa, avarassa luonnossa.

* * *

Oletko nähnyt lapsen itkevän itsensä nukuksiin? Leppeänä laskee unetar hienon huntunsa sen yli, ja poissa ovat pikkusurut ja mielipahat.

Vaeltaja, joka monien pitkien ja vaivaloisten vaellusten perästä nyt levähti raskaan matkansa päässä, ylhäällä tuntureilla, muistutti ihmeesti sellaista lasta. Missä olivat uurteet, joita aikojen kuluessa mietteet ja surut olivat otsaan piirtäneet? Missä se epätoivoinen katse, jonka pimeys ja toivottomuus oli synnyttänyt? Ne olivat poissa. Sillä lapsi ei ajattele. Kaukana sen keveästä maailmasta kaartavat ajatusten raskaat pilvet. — Vaeltaja, josta oli tullut lapsi, katseli ihastellen aamunsarastusta tunturien himmeltelevällä lumella. Sillä yö oli väistynyt. Ja painava raskaus haihtunut. Vapauden tuulahdus ympäröi häntä. Hän näki aamuauringon siroittelevan kultaisia säteitänsä yli heräävän luonnon.

Silloin hän huomasi, ettei hän ollutkaan yksin. Niinkuin hänkin, hiljaa ja vaieten, istui siellä kaksi muuta, ja he katselivat kuin haltioissaan etäisen aamutaivaan sineä. He istuivat hartaina ja rukouksessa. — Heita katsellessaan heltyivät yhä enemmän hänen leppyisät piirteensä. Hän muisti tienristeyksen kauvan sitten, missä kolme matkamiestä oli yhtynyt ja eronnut. Ja hän hymyili kumman hymyilyn. Kuinka olivatkaan muuttuneet! Niinkuin hän itse. He olivat samat kuin ennen ja samalla he olivat toisia.

Hän meni heitä vastaan ojennetuin käsin. „Veljet", sanoi hän, ja äänensä värähti. Molemmat toiset katsahtivat ihmetellen häneen ja toisiinsa. Ja he muistivat. He ymmärsivät nyt. — Äänettöminä seisoivat he siinä ja katselivat toisiaan auringon hohteessa. He eivät voineet puhua. Sydämensä oli liian täynnä, täynnä katumusta ja rakkautta. He tunsivat olevansa yhtä, että heidän entinen „minänsä" oli kadonnut, se „minä", joka ei koskaan löydä eikä saavuta päämäärää. He olivat kuitenkin kerran uskollisesti etsineet. Nyt he olivat lapsia Jumalan valtakunnassa. He olivat kokonaan toisia, uudesta syntyneitä. Ja synnytystuska oli ohitse.

„Kotoinen ilma tuulahtaa ympärilläni", sanoi se, joka kauneutta oli etsinyt, „enkä enää ole yksin. Tulkaa veljet! Päämäärä, autuus, kauneus, totuus kutsuu". — Sanattomassa rakkaudessa syleilivät he toisiansa ja yhdessä astuivat sitten käsi kädessä eteenpäin — ylöspäin. He olivat löytäneet oikean tien. He olivat löytäneet päämäärän — sen, jota ei käsitä ihmisajatus ja johon eivät ylety ihmis tunteet.

Tervehdys
Työväen teaatterille.

Onnittelen seuraa nuorta
Työväen teaatterin
Sua ihailen kuin vuorta,
Joka kohoo pilvihin.
Alppivuoren huiput jylhät
Ikilumet peittävät,
Vaan sen juurell' vihannoipi
Nurmet nuorteet vehreät.

Nurmi nostattaapi kukat
Tuoksuvaiset hempeät,
Joista mettä ammentavat
Mehiläiset lentävät.
Kerran taiteen nurmi tämä
Tuoksukoon myös kukkien,
Runouden mettä siitä
Virtailkohon kansallen.

Tämä toiveen taimi nuori
Mullassansa juurtukoon,
Vankka niinkuin Alppivuori
Runko sille kasvakoon.
Taiteen tammi varttukohon.
Laululintuin lempipuu.
Sykähdelköön tulirinta
Helkähdelköön kultasuu.

Laulanethan kansallesi
Riemurinnoin raikkahin,
Toiveita sen mieliin laula
Rohkeutta rintoihin
Kajahtakoon kanteleesi
Uusin kielin helkkyvin,
Tunnelmia tulisia
Luokoon poveen tuhansin.

Aatteita sen kuvaellen
Täyttyvine toiveineen,
Ihanteita esitellen
Uhkuvine tunteineen
Kerrot kaihot kansan tämän
Maahan lyödyn, noussehen
Kansan kovaa kokenehen
Kansan kaikki kestäneen.

Hiljaa Suomen satakieli
Tulppa suussa laulaa vaan,
Rint' on raskas, kaihomieli.
Siivet tuskin kannattaa.
Kaikkialla petolinnut
Raatelee nyt saaliitaan
Korpit lentää ojoin kauloin,
Pahuus punoo paulojaan.

Evert Savela.

„Ajan hengen ristiaallokoissa".

Matti Miettinen oli yksi noista köyhistä torppareista joiden vaatimattomat töllit sijaitsivat rikkaan vapaaherran kartanon avarilla tiluksilla. Kartanon torpparit olivat ankarilla kontrahdeilla sidotut melkein yksinomaisesti tilanomistajan palvelukseen. Torpparien omien peltotilkkujen hoitamiseen jäi veropäiviltä niin vähänaikaa, ett'ei siihen mitenkään miesväki joutunut. Vaimot ja lapset siis tekivät töitä torppien tiluksilla. Nöyrinä ja työteliäinä koettivat torpparit täyttää velvollisuuksiaan. Elämä kulki aikakauden mukaista „luonnollista" menoaan. Kartanon isäntää rikastui, mutta torpparit köyhtymistään köyhtyivät. Kartanon isäntää sanottiin vielä uskonnollismieliseksi. Ja niin hän lienee ollutkin, sillä vähän väliä hän piti aluskuntalaisilleen iltamia, joissa noille köyhille torppareille opetettiin uskonnollista nöyryyttä. Edellä mainittu Matti Miettinen kartanon torppareista oli parhaita kirjamiehiä, joka kykeni myös „sanaa" selittämään. Uskonnollisten mielipiteittensä rinnalla se vika hänellä kuitenkin oli, että häntä viehättivät sosialistiset periaatteet tekemään vertauksia kirkollisen uskonnon ja elettävän elämän välillä.

Erään kerran oli taas kartanon torppareilla isännän tahdonmukainen uskonnollinen iltama. Matti Miettinen sai nyt tilaisuuden olla sanan selittäjänä. Miettinen oli omasta päästään uskontoon nojaten sepittänyt iltaman esitelmän. „Ajanhengen ristiaallokoiksi" nimitti puhettaan Miettinen, jonka piti suurelle kuuliajoukolle.

— Hyvät veljet ja kurjuuskumppanit, lausui Miettinen puheensa alussa. — Me elämme nyt ajanhengen ristiaallokoissa mitä ainakin tulee todelliseen Jeesus Natsarealaisen oppiin kirkon hyväksymään kuolleesen uskontoon ja elettävään elämään nähden. Kartanon isännän kanssa me kaikki hartain sydämin teeskentelemme tunnustavamme Jeesuksen oppia, mutta teoillamme ja elämälämme heti kumoamme sen tunnustuksen, jonka äsken lausuimme Jumalan kaikki näkevän silmäin edessä. Kartanon herran mielipidettä totuuksia tunnustaessamme me pelkäämme enempi kuin Jumalan tahtoa. — Jos nyt Jeesus astuisi keskellemme, niin varmaan hän suoraan lausuisi, mikä on syynä siihen, että hän näkee enimmän työtä tekevän kansan jäsenet kalpeina, nälkäisinä, ryysyisinä ympärillään. — Tätä ilmiötä uskonnon kannalta me emme kuitenkaan ole uskaltaneet selvitellä, peljäten sitä, että me vihoitamme kartanon herran mieltä. Kartanon herra kyllä teeskennellyn uskonnollisuutensa varjossa tunnustaameita veljikseen ja sisarikseen, mutta toiselta puolen rahavaltansa nojalla antaa meidän raataa ylenmäärin työtä omaksi ylellisyydekseen, samalla kun me ja meidän lapsemme näkevät puutetta ja kurjuutta. — Tekivätkö ensimäisen „Helluntain" kristityt päämiehet ja johtajat myöskin niin? Ei, he eivät tehneet niin, vaan heillä oli opetuslastensa kanssa sekä elämäntarpeet että vastoinkäymiset yhteisiä. „Heidän seassaan ei ollut yhtään tarvitsevaista kun kaikki oli yhteistä" todistaa raamattu. Jos Jeesus astuisi keskellemme niin hän lausuisi *„te olette mammonan kahleisiin sidottuja orjia, jotka ette tohdi, ettekä saa tunnustaa taivaallista totuutta"*. Voisimmeko kieltää sitä, että Jeesus puhuu tässä kuolematointa totuutta? Emme. Hän puhuisi varmaan totuutta siinä, että me olemme hengellisesti pois kuolleet hänestä, pois reväistyt häuen helmastaan ja heitetyt kaavamaisen kirkon ja kapitalismin helmaan. — Sisimmäisessä sielussamme kyllä kaikuu vaijennut, hiljainen ääni Jeesuksen opista, että me olemme vapaita olennoita, hengen lapsia, mutta hyväksytyt tavat ja inhimilliset olosuhteet saarnaavat meille toista. Ja kun ne saarnaavat meille toista, niin meidän myöskin pitää orjallisella elämällämme todistaa tuo saarna todeksi. — Minun kuitenkin täytyy tunnustaa, että Jeesuksen seuraajana ei voi olla ylellisesti rikas ja toiselta puolen köyhyyteen puristetun torpparilauman isäntä.

Kun torppari Matti Miettinen oli lopettanut tämän „ajanhengen ristiaallokoissa" nimisen puheensa, valtasi torpparit hetken aikan yleinen hämmästys. He pelkäsivät Matti Miettisen rohkean puheen seurauksia. Torpparijoukko hetken mietittyään rohkean puheen sisältöä, karaisivat lopultakin luontonsa ja usean heistä lausui: „totuus maan perii".

Vasta tämän hetken perästä tunsi monikin elämään ja käytännöllistä sisältöä vailla olevan uskontoon nähden elävänsä todellakin „ristiaallokossa". Ne sanat raamatussa jotka tuntuivat enimmän sisältävän elämän totuutta, niiden jälkeen tosielämässä ei saanut, ei tohtinut köyhälistö elää. Vapaaherran torppareissa tapahtui kuitenkin melkoinen muutos, että he arkailematta toivat esille epäkohdan toisensa perästä. Tulisten kiilten tavalla polttivat tosin nämät totuudet kartanon herran jalkoja, mutta viisaana miehenä hän kuitenkin painui parannusten puolelle. Rohkeaa esitelmän pitäjää ei sentään vapaaherra enää kärsinyt. Matti Miettinen sai torpastaan pois häädön.

L. P. K.

Kultaisia sanoja.

Kuta puhtaammat ihmisten ajatukset ovat, sitä enemmän ne pitävät yhtä; todellinen näkymätön kirkko kaikkina aikoina ja kaikissa maissa on vain *yksi*. *Herder.*

*

Emme pane arvoa hyvälle ennenkuin olemme sen kadottaneet.

Herder.

*

Kaikki mitä on, on Jumalassa, eikä voi mitään olla eikä mitään käsittää ilman Jumalaa. *Spinoza.*

*

Viisaus, totuus ja kaiken yhteys ovat yksi ja sama asia.

Giordano Bruno.

*

Jumala on totuus.

Giordano Bruno.

*

Mikä Jumala se olisi, joka ulkoapäin lykkäisi, pyörittäisi maailmaa piirissä ja ajurin tapaan kuljettaisi tähtejä niiden radoilla? Arvokkaampaa on ajatella häntä kaiken liikunnan sisälliseksi perustaksi, varsinaiseksi luonnoksi, muovaelevaksi muodoksi, kaiken sen todelliseksi sieluksi, joka elää hänen kokdussaan, hänen voimansa kautta.

Giordano Bruno.

*

Todellisesti köyhä ei ole se, jolla vähän on, vaan se, joka paljon pyytää.

Giordano Bruno.

*

Evankeliumi,
Jeesuksen Kristuksen, jumalanpojan, ilmoitus onnesta.

Johdatus.

Elämän ymmärrys.

Jeesuksen Kristuksen ilmoitus asettaa ulkonaisen jumalan sijaan elämän ymmärryksen.

Jeesuksen Kristuksen, jumalan pojan, ilmoitus onnesta.

Onnen ilmoitus on se, että kaikki ihmiset, uskoen olevansa jumalan poikia, saavat todellisen elämän.

Kaiken alkuperäksi tuli elämän ymmärrys. Elämän ymmärrys on jumala. Se tuli, Jeesuksen ilmoituksen mukaan, kaiken alkuperäksi.

Kaikki on syntynyt elämään tämän ymmärryksen kautta. Ja ilman sitä ei voi olla mitään eloa. Ymmärrys antaa todellisen elämän. Ymmärrys, se on totuuden valo. Ja valo paistaa pimydessä eikä pimeys voi sitä sammuttaa.

Todellinen valo on aina ollut maailmassa, ja se valaisee jokaista maailmaan syntyvää ihmistä. Se oli maailmassa, ja maailma oli olemassa vaan siitä syystä, että siinä oli ymmärryksen valo.

Mutta maailma ei huolinut siitä. Se tuli omaansa, mutta oma ei huolinut sitä.

Ainoastaan ne, jotka omistivat ymmärryksen, saattoivat tulla sen itsensä kaltaisiksi, siten että he uskoivat sen olentoon. Ne, jotka uskoivat elämän olevan ymmärryksessä, eivät tulleet lihan vaan ymmärryksen lapsiksi.

Vakuutus-Osakeyhtiö KALEVA.

Yleinen Kansanvakuutus

ilman lääkärintarkastusta.

Uusi vakuutusmuoto Suomessa.

Osallisuus yhtiön voittoon.

Toimekkaat, hyvillä suosituksilla varustetut asiamiehet ilmoittautukoot yhtiön pääkonttorissa Erottajankatu 2.

Arvoisia kuukausitilaajia kehoitetaan uudistamaan tilauksensa ett'ei keskeytystä lehden lähettämisessä tapahtuisi.

Miksi etsitte paratiisia avaruudesta? Omassa rinnassanne ovat kohtalon tähdet. *Giordano Bruno.*

*

Lyhytnäköisiä ovat, jotka katoovaista ikävöivät; sillä katoovainen on heidän palkkansa.
Bhagavad Gita.

„Nykyinen yhteiskuntajärjestys“.

Kautta useamman numeron Hufvudst. bl. on ollut kynäkiistoja perheenäitien ja palvelijatarten välillä, jotka lausunnot ovat omainsa heleästi valaiseman yhteiskuntajärjestystämme monelta kannalta.

Eräs perheenäiti kirjoittaa näin:

„Mitä taas siihen tulee, että palvelijatar useassa talossa saa tehdä työtä k:lo 6:sta aamulla 11:een illalla. on tämä lausuma tosi. Mutta tulee kysyneeksi, mitä ehdotuksia Teillä olisi, että tämä seikka saataisiin korjatuksi. Tahdotteko uudistaa koko olevaisen yhteiskuntajärjestyksen, että pääsisitte hyväksenne käyttämään rajoitettua työ-aikaa? Nykyisen yhteisjärjestyksen mukaan on nimittäin luonnollista että työnne on alkava 2 tai 3 tuntia aikaisemmin kuin isäntäväkenne, jatkuakseen pitkin päivän k:lo 11:een illalla.

Ja onko vaikeampi alkaa päivänsä k:lo 6 sisätyössä, kuin k:lo 4 ulkotyössä. kuten on asianlaita maalla? Siinä tapauksessa, miksi ette valitse jälkimäistä ehtoa?“

Sama perheenäiti lisää: „Mitä tarkoitatte lopulta sivistyneillä perheenäidillä joilla on tietoa sivistyksestä? Voiko olla sivistynyt ilman tietoa sivistyksestä?“

Saattaa kuulua oudolta, mutta ei ole sen vähemmin totta että

Saattaa olla „sivistynyt“ ilman tietoa sivistyksestä,

Saattaa olla „sivistynyt“ punastumattakin, joko sitten itsensä tai nykyisen yhteiskuntajärjestyksen tähden,

Saattaa olla „sivistynyt“ ilman sydämen ominaisuuksia, yhtähyvin kuin saattaa olla ihminen ilman tietoa ihmisyydestä.

Tahdotteko uudistaa koko olevaisen yhteiskuntajärjestyksen, jotta pääsisitte hyväksenne käyttämään inhimillisiä oikeuksia? niin kuuluivat plantaashiomistajien sanat orjillensa muutamia kymmeniä vuosia sitten.

Mutta se oli silloin. Nyt me elämme sivistyneissä, vapaissa yhteiskunnissa, ihanteet ovat korkea-arvoisia, ihmisarvo, vähäpätöisimpienkin, on tunnustettu. — Kuinka valitsevat siis ne, jotka meitä „palvelevat“, työ-ajan 6:sta aamulla 11:een illalla?

Perheen äiti lopettaa lausumansa näillä sanoilla:

„olkoon tämä kylläksi ja sallittakoon minun toivoa, että jokainen kunnollisesti ja oikein ajatteleva palvelija tämän kautta johtuisi tarkoin punnitsemaan ennenkuin hän astuu tyytymättömien riviin yhtyen heidän puheisiinsa inhimillisistä oikeuksista y. m. sellaisista“.

Onnellinen se maa, jolla on tällaisia perheen äitejä, he kasvattavat isänmaalle poikia ja tyttäriä, jotka kantavat inhimillisten oikeuksien lippua korkealla.

Jalo se yhteiskuntajärjestys, jota niin loistavasti puollustetaan. Sen ei tarvitse väistyä paremman tieltä!

Jean Boldt.

Eri maista.

On päätetty, että kuningatar Viktorian hautaus on saava sotilaallisen leiman, jommoista Englannissa ei ole nähty Wellingtonin kuoleman jälkeen. „Hohenzollern“ pannaan ankkuriin Cowes'in luona ja kaabeli lasketaan keisari Vilhelm II:sen huoneista laivaan, niin että keisari on koko ajan yhteydessa saksalaisen eskaaderin kanssa. Koko laivasto Spitheadin luona on laskeva noin 60 alusta.

Perjantaina k:lo 3 lähtee jahti Alberta Cowes'ista, kuningattaren ruumis laivassa. 8 torpeedolaivanhävittäjää seuraa välittömästi Albertaa kaksinkertaisessa rivissä. Näiden jälkeen seuraa jahti „Victoria ja Albert“ kuninkaan ja kuningattaren kanssa, sitten jahti Osborne York'in herttuan ja herttuattaren ja muiden kuninkaallisen perheen jäsenten kanssa, lopuksi amiraliteetin jahti. Ei vielä ole päätetty, onko Hohenzollern seuraava mukaan. Muussa tapauksessa keisari Wilhelmille valmistetaan sija „Victoria ja Albert“-jahtissa.

Sotilasjoukkoja komentaa Lontoon saatossa kenraalimajuri Trotter. Tähän käytetään 8 hevosrykmenttiä, 73 kenttäpatteriaa ja 33 jalkamiespataljoonaa. 5—6,000 miestä miehittävät katuja ja kuningas valitsee saattoon osaa ottavat rykmentit. Kuningas ratsastaa yhdellä kuningattaren lempiratsulla.

*

Sen johdostä, että keisari Wilhelm nimitettiin englantilaiseksi sotamarsalkaksi, lähetti hän Salisburylle sähkösanoman, jossa mainitsee pitävänsä nimitystä huomattavana merkkinä ja suurena kunniana.

Samallaisen sähkösanoman keisari lähetti loordi Robertsille, lisäten että hän iloitsee olevansa loordi Robertsin toveri. Salisbury kiitti sähköteitse.

*

Keisari Wilhelm on sähköteitse ilmoittanut Hollannin kuningattarelle, että hän saksalaisen laivaston kuniamarssiksi on valinnut Alankomaitten laivaston vanhan sotamarssin.

*

Nyttemmin on ratkaistu kysymys, kuinka uutta englantilaista kruununperillistä on kutsuttava. Englannin julkisten sanomain mukaan tulevat Yorkin herttua ja herttuatar kantamaan nimen Cornvallisin herttuapari. Prinssi Yrjö Fredrik Ernst Albert on tähän saakka kantanut Yorkin herttuan, Invernessin kreivin ja Killarneyn paroonin nimet.

Kirjallisuutta.

Kyläkirjaston kuvalehti, A-sarja, n:o 1 on ilmestynyt ja sisältää: Laupias samaarialainen, (kuv.). — Nuoren rukous, runo, kirj. Alpo Noponen. — Isä, Björnstjerne Björnsonin kertomus. — Pikku veikko, (kuv.). — Eläinkunnan ampujat, (kuv.), — Buddalainen luostari kalliosaarella Jangtsekiang virrassa, (kuv.). — Friedrich Myconius ostamassa annetta J. Tetzeliltä. — Toverit, kirj. Ernst Ahlgren, suom. — Suurvaltojen sotalaivastot vertailevassa kuvassa esitettyinä. — *Lasten kuvalehti* sisältää: Elämän satu. — Elviiran hiukset. — Pikku Allimme, ynnä monta kuvaa. Tunnettu Kyläkirjaston kuvalehti, jonka 24:s vuosikerta nyt alkaa, maksaa vain 2: 50 vuodessa.

Lukutupa n:o 2 on ilmestynyt.

Kylväjän 4:ssä numerossa on muun muassa Ruotsin opiskelevan nuorison raittiusliiton puheen johtajan, fil. kand. Elof Ljunggrenin muotokuva.

Kansakoulun lehti n:o 1—2 on ilmestynyt. Siinä arvostellaan neiti Lucina Hagmanin kirjasta „Kasvatus rakkauteen“ aivan toisella tavalla kuin Uudessa Ajassa arvosteltiin.

Vuosi 1900 on nimeltään Päivälehden äsken ilmestynyt kirjanen kansalaisille. Sisällys: Kuluneen vuoden muistelmia ja vaikutelmia. — Mietteitä vuosisadan vaihteessa (prof. J. E. Sarsin mukaan). — Lyhyt katsaus ulkomaihin kuluneella vuodella. — Suomalaisen teatterin syysnäytäntökausi. — Minkä näköinen maailma on sadan vuoden kuluttua eli lastenlastemme aikana. — 19-vuosisata numeroissa. — Professori Sars kirjoittaa muun muassa:

Vasta 19:nnellä vuosisadalla omistettiin kehitysaate yhtäjaksoisen elämän- ja maailmankatsannon lähtö- tai keskipisteeksi. Sen valossa on historia tullut siksi, mitä sen tulee olla: nousemus kuolleista. Siltä kannalta katsoen on voitu tunkea menneitten aikojen syvimpiin sopukkoihin, niin että etäisyydestä ja muukalaisuudesta huolimatta on voitu elää siinä mukana, tuntea sitä kohtaan myötätuntoisuutta. On oivallettu etteivät historiallisen kehityksen näennäiset vastavirtaukset todellisuudessa sysää toisiaan syrjään vaan täydentävät toisiaan, on huomattu että ihmishengen kerran asettamat päämäärät ja aatteet aina ilmestyvät uudelleen, jos kohta yhä uusissa muodoissa. Siten myöskään ei työ näiden päämäärien ja aatteiden eteen milloinkaan ole turhaa, mutta se ei myös milloinkaan pääty; ihmiskunnan suurista tehtävistä siveellisyyden, politiikan, tieteen ja taiteen alalla ei milloinkaan saata sanoa: se on täytetty.

Opiksi ja Huviksi, kolmas vuosikerta 1901, ilmestyy Helsingissä muutetussa muodossa, mutta samoina aikoina ja samaan suuntaan toimitettuna kuin ennen. Lehdessä julaistaan sellaisia kirjoituksia, jotka edistävät isänmaan, oman yhteiskuntamme ja kotimaisen sivistyksemme tuntemista, seurataan ajan liikkeitä uskonnon, tieteen, kirjallisuuden, aineellisen viljelyksen ja tekniikan aloilla, annetaan näytteitä ulko- ja kotimaisesta kaunokirjallisuudesta. j. n. e. Valaisevia kuvia liitetään mahdollisuutta myöden tekstiin. Romaaniliitteenä seuraa alkupuoli Pestalozzin maailman mainita teosta *Lienhard ja Gertrud*. „Opiksi ja huviksi“ on, kuten ennenkin, tilattavana joko erikseen tai yhdessä Kyläkirjaston kuvalehden B-sarjan kanssa. Yksin tilattuna se maksaa 2: 50, yhdessä kuvalehden kanssa 4: 50. Toimittajina ovat N. Liakka, I. K. Inha, Väinö Wallin. Tämän hyvin toimitetun lehden ensimäinen numero sisältää: Valtiollinen katsaus vuoteen 1900. — Mökkiläinen ja hänen poikansa, runo, kirj. Eino Leino. — Tomppeli, kirj. I. K. Inha. — Pienten valtioiden tarpeellisuus, kirj. Halvdan Kohl. — Yöllinen kuva, kirj. Heikki. — Neekerien asema Yhdysvalloissa. — Miksi piru käy housuissa, kirj. I. K. Inha. — Kirjallisuutta.

Halvdan Kohlin mainion artikkelin loppusanat kuuluvat:

„Pienten kansain kunnia on pyrkiä korkeimpaan kulttuuriin henkisen ja yhteiskunnallisen elämän alalla, ja kaikki mitä ne siinä suhteessa saavat aikaan, lisää niiden olemassa-olon oikeutta. Tulevaisuuden toivo on pienissä kansoissa; ne eivät ole sitä tähän saakka pettäneet, eivätkä varmaan tee sitä tulevaisuudessakaan.

„Pienten kansain asia on kulttuurin, kansanvallan, oikeuden ja rauhan asia. Niiden *täytyy* saada elää maan päällä, *ja ne elävät.*“

Uusi kuvalehti, toim. Juhani Aho ja Pekka Aho, n:o 1 on ilmestynyt sisältäen runsaasti kuvia ja kirjoituksia. „Vanha ja uusi vuosisata“ nimisestä hyvästä johtavasta artikkelista painatamme tähän seuraavan otteen:

„Oletko sinä, uusi vuosisata, ajatellut vanhaa sillä mielellä, että opiksi ottaisit kaikki vanhan kokemukset ja alkavan elämäsi ojentaiset sen mukaan? Vanhalta vuosisadalta on sulla opittavaa sen suuri tiedon halu ja harras pyrkimys edistymään kaikilla aloilla. Siltä sait vapauden, yhdenvertaisuuden ja veljeyden aatteet perinnöksi, ja niitä sinun tulisi oppia käytännössä toteuttamaan, jota vanhus ei ole osannut. — Elä pyri edistymään pahassa, kuten sotalaitoksen kehittämisessä „ajanmukaiseen“ suuntaan, tehdasteollisuuden järjestämisessä yhä parempia ylellisyystavaroita valmistamaan ja yleensä elä katso vain erinäisten luokkain etuja, vaan koko ihmiskunnan parasta.

„Uusi vuosisata, opi vanhalta sekin, että sen kuumeen tapainen ahertaminen omaisuuden kokoomisessa on hylättävä, sillä se vieroittaa pois todellisesta hyödyllisestä työstä ja hyvistä henkisistä harrastuksista. Vaan paremminkin tee sinä luottavaa, synnyttävää (produseeraavaa) työtä; kasva maata, että se yhä paremmin kasvaisi ja valmistaisi elintarpeita niin runsaassa määrin, ettei kenenkään ihmisen tarvitseisi nälkää nähdä, sillä vanhan vuosisadan nälkäuhrit ovat uhkaavan suuret, koeta saada varallisuus tasaisemmin jaetuksi, niin ettei olisi ylen rikkaita eikä kurjuuteen asti köyhiä niitten joukossa, jotka työhön kykenevät ja tahtovat työtä tehdä“.

Vartija, kirkollinen kuukauslehti, vast. toim. Elis Bergroth, on julkaissut ensimäisen vihkonsa. Muun muassa siinä on Uutta Aikaa koskeva kirjotus hieman omituisine nimineen: Buddhan henki hakee tyyssijaa Suomen niemellä, kirj. Frans Nordlund.

Teosofisk Tidskrift, 8:s ja 9:s vihko, lokak.—marrask. 1900 on ilmestynyt ja sisältää: Teosoofinen Seura 25 vuotiaana, kirj. A. K. — Teosoofisten todisteitten laatu, kirj. Annie Besant, ruotsinnos. — Puhdistuksen tie, kirj. Pekka Ervast. — Kyynelet, kirj. F Krummacher. — Tavoista, kirj. A. K. — Göthen ja Eckermannin viimeinen keskustelu, ruots. — Valoa ja lämpöä, runo kirj. Georg Ljungström. — Logia eli Herran sanat, kirj. G. R. S. Mead, ruots. — Seuran ohjesäännöt. — Muuttolintu, runo kirj. Georg Ljungström. — Tietämättömyys ja itsekkyys, ote Pekka Ervastin teoksesta „Framtidens religion“. — Teosoofinen liike.

Viipuriin ovat muutamat teosoofit perustaneet lainakirjaston, joka käsittää 125 nidosta, teosoofista, spiritistista ja lähisukuista ruotsin-, norjan- ja englanninkielistä kirjallisuutta. Kirjasto, sijaitseva Fredrikinkadun 4:ssä, tel. 709, on avoinna yleisölle joka päivä.

Koti ja Yhteiskunta, toim. Aleksandra Gripenberg, n:o 1 sisältää: Terve Suomi, runo kirj. Fr. Cygnæus, suomennos. — Naislääkärien tehtävästä. — Ellen Fries'in viimeinen teos, kirje Tukholmasta, kirj. Maria Cederschiöld. — Naispuolisia ammatintarkastajia, kirj. Aleksandra Gripenberg. — Tampereen naisyhdistyksen 10-vuotisesta toiminnasta, kirj. R. H. — Vuorokeskustelu, kirj. S. K—a. — Maanviljelys-opetusta naisille. — Oman maan kuulumisia. — Vuosisadan vaiheessa, runo kirj. Maiju. — Mietelmä. — Talouden alalta. — Liitteenä: Kasvitarha ja kuuluisia naisia, kirj. fil. toht. Ellen Fries, suomennos. — Tämä ansiokas kuukauslehti maksaa ainoastaan Smk 3: — vuodessa, Käsitöitä-nimisen liitteen kanssa 6 Smk.

Vihurissa, kimppunen runoelmia vuodelta 1899, kirj. *Eetu Lohipoika*, on lähetetty toimitukselle ilmoitettavaksi.

Päivälehti alkoi jälleen ilmestyä ensimäisestä päivästä helmikuuta.

Luostariveljen päiväkirjasta.

(Katkelma).

Kirj. **Viktor Rydberg.**

Suomennos „Uuteen Aikaan.“

(Jatk.).

6 päivänä syyskuuta.

Keskiyön aikaan heräsin kellonsoittoon, joka kutsui veljiä rukoukseen. Sadevesi huuhtoi ikkunoita solisten surullisesti. Kirkon pilarien väliin, hämärissä, jota alttarin vahakynttilät pikemmin taajensivat, kuin haihduttivat, kokoontuivat luostarimme asukkaat, ääneti ja kaapuihinsa käärittyinä, haamuina elämän hämärissä. Kun vihdoin laulu hillityin soinnuin nousi näitten haamujen huulilta, en kuunnellut sitä, mutta minä vaivuin siihen ja tiesin tuskin että minun ääneni sekaantui heidän ääniinsä. Täyteläisintä elämää elää hartauden hetkinä, kun unhottaa itsensä.

Mintähden viihtyy hartaus yössä? Mintähden on hämärällä voimaa nostaa sen siipiä? Haadeksen haamut tiesivät sen. Henget, jotka manalan pimennossa odottivat Messiaan taivallista ilmestystä, ääntä, joka julistaisi kuolemaa ja haudan voittoa — ne tiesivät sen. Muistan siitä yöstä päällikkömme kasvojen ilmeen. Hänen toimittaissaan alttaripalvelusta, kävi valo voimakkaasti hänen kasvoihinsa. Rauha, joka asui sillä otsalla, näytti säteilevän yli pyhäkön.

Pater Theofil oli ensimmäinen opettajani ja lapsuuteni parhain ystävä. Meidän tuttavuutemme on siis aikaista alkuperää. Hän on ainoa, joka tietää, mikä minä olen ollut ja ken minä olen. Kun minä ennen luostariin tuloani ripitin itseni hänelle, hävisivät ne kaksikymmentä vuotta, joina opettaja ja oppilas olivat olleet erossa: miehen tunnustus oli jatkona pojan tavalle surullisina hetkinä etsiä lohdutusta ystävältään.

Luostarin asukkaista voisivat jotkut kenties, jotka ovat syntyisin tästä seudusta, tuntea minut. Mutta pater Theofilin suostumuksella tahdon pysyä tuntemattomana. Luostarisäännöt sallivat minun seurustellessanikin veljein kanssa pitää kasvoni kaavun peitossa. Jos sellainen salaperäisyys loukkaisi heitä, luopuisin siitä. Mutta he ovat niin kiinni rukouksessa ja työssä, ettei heillä ole aikaa joutavaan uteliaisuuteen, tai kenties kunnioittavat he syitä, jotka määräävät esiintymiseni näin, vaikkeivät tunnekkaan niitä. Usea heistä lienee munkkielämänsä ensi vuosina tehnyt samalla tavalla. Luostarielämän periaatetta — siltä minusta melkein tuntuu — ei noudatettaisi täysin, eroittautumalla ainoastaan maailmasta muurien ulkopuolella. Niiden sisäpuolellakin tulisi pintapuolisen ja oleettoman, jos mahdollista, välttää silmää. Me vapauttaisimme siten toisemme vaarasta antaa niin petollisen, katoavan ja muuttuvaisen kuin muodon olla määräävänä yhteiselämässämme. Hän, jolla vielä on erilaisia tunteita vertaisiaan kohtaan, mieltymystä toiseen ja vastenmielisyyttä toiseen ja jääpi — — — —

* * *

9 päivänä syyskuuta.

On olemassa kaksi nautintoa, jotka puhtaudessa ja kestävyydessä voittavat kaikki muut maan päällä tunnetut: usko ja kuuliaisuus. Mutta niiden täytyy ollakseen nautintoja, olla täydellisiä ja rajattomia: niiden täytyy olla sokea usko ja sokea kuuliaisuus. Usko, joka käyttää ymmärryksen silmää, nähdäkseen, tutkiakseen, valitakseen, hyljätäkseen, ei enään ole usko, siihen on yhdistetty epäilyksen koko levottomuus. Kuuliaisuus, joka saadessaan käskyn kysyy sen arvoa ja tarkoitusta, on kuuliaisuus, joka kysyy syytä kapinan tekoon.

Minä tahdon uskoa nyt niinkuin uskoin silloin, kuin äitini ensi kerran liitti sormeni ristiin rukoukseen. Hän oli kertonut minulle hyvästä Jumalasta, joka asuu taivaassa, eikä epäilyksen hituistakaan yhdistynyt siihen vakuutukseen, jolla monasti katselin ylös siniseen eeteriin, odottaen sen valkeitten hattarain välitä näkeväni vilahduksen Hänestä ja hänen enkeleistään. Uskoni vahvuus palkittiin eräänä päivänä. Minä sanon sinulle, veli, että minä olen nähnyt ne siivekkäät lapset, jotka saavat leikkiä Jumalan kartanoissa. Se näky — minä näin sen kuusivuotiaana soidessa alhaalla kaupungissa sen kallion juurella, jolla kotilinnani sijaitsee — se näky oli uskon lahja, jonka se ystävällisesti laski lapsellisen kuvitusvoiman liljanvalkeihin käsiin. Näky tuli ja katosi; se oli hohde, kuva, joka syntyneenä sisällisesti lennähti avaruuteen ja näyttäytyi ihastuneelle silmälle ulkonaisena todellisuutena. Mutta vähät siitä! Voipiko tämä riistää häneltä ne todellisuuden vaatimukset, joilla ulkonaiset oliot esiintyvät, ja joiden tunnustamista ne pöyhkeilevät? Kukatiesi elämä itse on unelma, ja sen ilmestykset, niinkuin unten, sisällisesti syntyneitä. Ehkäpä se tulee sisältäpäin se maailma, jossa me liikumme, ja silloin sen kurjuus ei ole muuta kuin oman sieluntilamme uskollinen jäljennös. Jos me vuosi vuodelta tulemme huonommiksi, mikäpä ihme ettei miehen maailma kauneudessa vedä vertoja lapsen maailmalle?

Minä kuulen, että eräs mietiskelijä nimeltä Kopernik on riistänyt maalta sen arvon olla luomakunnan keskustana, murskannut ne pallot, jotka tähän asti ovat kierrelleet sen ympärillä, ja karkoittanut enkelit niistä kartanoista, joista minä näin niiden nyökkivän niin ystävällisesti uskovalle lapselle. Hyvä, sitä hävitystyötä vain tarvittiin tekemään synkkää elämänunta vielä kolkommaksi. Meidän sisällinen nurinpuolisuutemme on ennättänyt niin pitkälle, että ulkomaailman ollakseen sen kuvana, täytyy riisua pois viimeisenkin repaleen runouden salai[illegible]eseen tullut enemmän totuutta senvuoksi, että se muuttuu äärettömän erämaan kaltaiseksi, jossa välttämättömyyden saamumtuuli kieputtaa maata hiekkajyväsenä? Minä en usko sitä, minä uskon että paratiisin maailma yrttitarhoineen, johon Jumala astui kävelemään illan viiletessä, on yhtä todellinen kuin Ptolemæuksen, ja Ptolemæuksen yhtä kuin Kopernikin. Se on sama asia eri tavalla havaittuna — katseltuna erilaisten prismain lävitse. Niin, minä uskon, että ihanin maailma on todellisin. Sentähden uskon minä paratiisin maailmaan ja tahdon elää siinä.

10 päivänä syyskuuta.

Kun viime yönä jumalanpalveluksen jälkeen lähdin kappelista ja kuljin verkalleen käytävätä kammiooni, astui eräs veljistä — hän nimittää itseänsä Ignatiukseksi — vierelläni. Akkiä pysähtyi hän ja laski kätensä olalleni: — Sinä olet tulokas — sanoi hän — etkä luultavasti vielä tunne luostarimme taruja ja ihmeellisyyksiä. On kuitenkin olemassa yksi, joka ei saa jäädä tuntemattomaksi kenellekään meistä. Katsele tuota taulua! Voitko lukea sitä?

Hän vei lamppunsa seinän luo ja osoitti siihen kaiverrettua kirjoitusta, jota en ollut ennen huomannut. Kun olin hetken huonolla menestyksellä, kaapuni silmäreikäin kautta koettanut tulkita vanhanaikuisten kirjainten merkitystä, tuli seuraajani avukseni ja luki sen sisällyksen.

Tilatkaa Uusi Aika! Lehden kaikki ilmestyneet numerot lähetetään tilaajalle vuoden alusta alkain.

Uuden Ajan
Tilauksia Kuopiossa otetaan vastaan:
Kansalliskaupassa.
H. Keijosen kaupassa.
Rouva L. Partasen luona. Savonlinnankatu 28, ja
Rouva K. Savolaisen luona Robertinkatu 8.

Maaningalla:
Kauppias Taneli Karhusen kaupassa ja sivukaupassa Kartulassa.

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Vakuuta Henki ja Omaisuus Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasiallinen:

Schildt & Hallberg

Helsinki.

Holmström & Svensson

myyvät alituisesta varastostaan:
1:a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.

Telef. 29 24 — 32 03.

O. J. Dahlberg'in Paperikauppa

Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.

Valokuva- albumeja,
Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Kellojen, Kronometerien
ynnä hienompien
Präsisiooni koneitten

Korjaus verstaa

Taatusti hyvä työ.

lituinen varasto hyvin tarkisteltuja

Seinä- ja Taskukelloja

Kellonperiä y. m.

C. U. BERGSTRÖM
Erottaja 19 Skilnaden
Telef. 37 12.

Teosofinen kirjasto

Uudenmaankatu 25.

Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

1:ma Ruis- Lesty- Vehnä-

Jauhoja

hyvissä **uusissa** säkeissä. Myy ehdottomasti huokeimmalla tukuttain.

Osakeyhtiö Agros

Helsinki — Pietari.

Harald Wasastjernan KUKKAKAUPPA

Erottaja 4.
Tel. 18 49.

Loppuunmyynti.

Koko varasto 25 % alennuksella.

Malvina Weckman,
Mikonkatu n:o 13.

Kr. RAUTION
Jalkineliike
Kallion 3 linja N:o 1.

Valmiita naisten-, miesten ja lasten jalkineita. Tilaukset tehdään joutuin kohtuullista maksua vastaan.
Työ taattua.
Kr. Rautio. 3 linja N:o 1.

V. W. HOLMBERG.
Läkki-, Vaski- ja Levyseppä-Tehdas,
Helsinki, Ludvikinkatu 5.

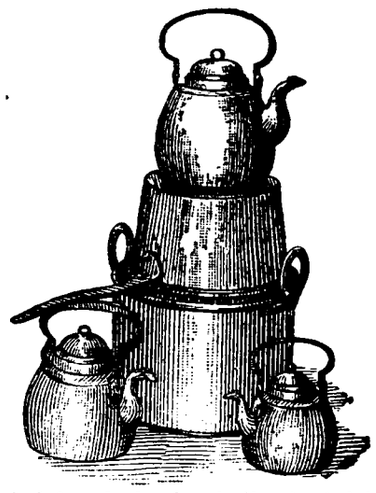

Valmistaa ja korjaa kaikenlaatuisia hienoimpia ja yksinkertaisimpia
Läkki-, vaski-, messinki-, sinkki- ja raufalevyteoksia.

Ludvikinkatu 5. Telef. 21 21.

Alituinen varasto 1:si luokan Koti- sekä Siirtomaiden tavaroita, niinkuin

Kahvia, Sokeria, Jauhoja, Ryynejä

sekä

Sokurileivoksia, Hedelmiä,

Herkkuja **Säilykkeitä** y. m., y. m.

Parakan Salak TEETÄ

hyväksi tunnettua lajia.

Myös

POLTETTU KAHVI.

Vapaasatamasta Kööpenhaminasta tukuttain ja vähittäin.

Kaikkia päivän huokeampiin hintoihin.

JANZON & ANTELL,
HELSINKI, Hakasalmenk. 2. Telef. 25 10.

Uuden Ajan

kaikkia numeroita on vielä saatavana vuoden alusta alkaen.

Henrik Ekblom'in Verhoilija ja Puusepänliike,

Fabianinkatu 28.

Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

H. Tuupaisen Jalkineliike

Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.

Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.

H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

Arvoisa kansalainen!

Raittiuden ystävien äänenkannattaja **„Kylväjä“** ilmoittaa täten tilattavaksi viidennen vuosikertansa.

Jokaisen aikaansa seuraavan kansalaisen olisi tilattava **„Kylväjä“**, joka ajaessaan tarmokkaasti raittiusaatetta, käsittelee samalla muitakin tärkeitä kysymyksiä.

Kylväjä ilmestyy tänä vuonna a) viikkopainoksena ja b) kuukausipainoksena. Kuukausipainos ei ole erityinen lehti, vaan on se samalla joku viikkonumero ja leviää siis sangen suurena painoksena. Tästä syystä on **Kylväjän kuukausipainos** mitä **edullisin ilmoituslehti**.

Tilaushinnat:

Postissa maksaa Kylväjän viikkopainos koko vuodelta 4 mk., puolelta vuodelta 2 mk. ja kuukaudelta 40 penniä. Postin kautta tilattuna lähetetään lehti **ristisiteessä** tilaajalle. Suoraan toimitukselta tilattuna ovat hinnat ja lähetystapa sama.

Venäjälle voi Kylväjän tilata suoraan toimitukselta ja maksaa koko v. k. 2 ruplaa, puoli v. k. 1 ruplan.

Amerikassa on Kylväjän **pääasiamiehenä Mr Alex. Pantti,** L. Box 202, Ishpeming, Mich., jonka kautta tilattuna Kylväjä koko v. k. maksaa ainoastaan 1 dollarin, puoli v. k. 50 senttiä.

Asiamiehet kaikkialla lähettävät tilauksensa suoraan toimitukselle ja tilauksen ohella tilaajain osoiteluettelon, jolloin lehdet lähetetään **ristisiteessä** suoraan tilaajille. Asiamiehet pääsevät näin kaikista jakopuuhista, mutta saavat kuitenkin vetää tilausrahoista viidennen osan palkkiokseen.

Huom.! Kylväjän kuukauspainosta ei jaeta erittäin muille kuin meidän paikallisyhdistystemme jäsenille.

Yhdistysten jäsenet tekevät luonnollisesti yksityiset tilauksensa ainoastaan yhdistysten välityksellä.

Tilausosoite: „Kylväjän“ toimitus, Helsinki.

PATRIA

TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.

Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. . . . . .

FENNIA

PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla.

Kansanvakuutus.

Vastaan-otettuani asiamiestoimen uutta vakuutusmuotoa varten, jonka vakuutusyhtiö Kaleva on perustanut

Kansanvakuutus ilman lääkärintarkastusta

saan ilmoittaa, että olen tavattavissa „Uuden Ajan“ huoneustossa, Fabianin- ja Etelä Makasiinin kadun kulmassa k:lo 12—2 ja 6—8 arkipäivinä, asioissa jotka koskevat tätä uutta vakuutusmuotoa.

JEAN BOLDT.

Helsingin Puusepäntyöntekijäin liike

T. Johansson & C:o.

Tel. 26 41. **Boulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25.** Tel. 26 00.

Ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän-, sorvarin- ja verhoilijain ammattiin kuuluvissa töissä.

Huomaa!

Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus.

UUSI AIKA

On tilattavana jokaisessa maamme postitoimistossa ja asiamiestemme luona.

Helsingissä otetaan tilauksia vastaan, paitsi lehden konttorissa,

Laurentin Sanomalehtimyymälässä, Pasaassissa.

H. Tuupaisen Jalkineliikkeessä, Fredrikinkatu N:o 45 ja

Kr. Raution Jalkineliikkeessä Kallion, 3 linja N:o 1.

Irtonumeroita myydään samoissa liikkeissä.

Tilaushinta: ¹/₁ vuosikerta Smk 4: 55
¹/₂ „ „ 2: 55
Kuukaudelta „ —: 58

Huomaa! Tampereella otetaan tilauksia vastaan Herra E. Lyytikäisen kirjakaupassa.
Vaasassa Herra K. Montinin kirjakaupassa.
Porissa Herra Gust. Ronelius'en kirjakaupassa.
Pietarissa Herra I. Palmgrénin kirjakaupassa Iso Tallik. 8.

Uusi Aika

N:o 6.
Helmikuun 9 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 12—2 ja 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4·55*
1/2 „ . . . . . „ *2·55*
kuukaudelta . . . . . „ *—·58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Teosoofisia kirjeitä.

Kirj. *Pekka Ervast.*

IV.

Teosofia ja uskonnot.

Uskonnot ovat syntyneet siten ja silloin, kun henkiseen täydellisyyteen kehittynyt ihminen, totuuden tietäjä, on ilmestynyt maailmaan vapahtaakseen veljiään tiedottomuuden ja uskottomuuden tuskasta. Samallainen on nykyajan teosoofinenkin liike; nytkin koetetaan ihmisiä herättää siitä henkisestä horrostilasta, johon vaipuvat, kun aineellinen edistys on korkealle kehittynyt, koetetaan innostuttaa heitä „taivaan valtakuntaa“ etsimään ja kohoamaan henkisessä sivistyksessä aineellisen tasalle.

Teosoofinen liike on kuitenkin uskonnollisia edeltäjiään onnellisempi. Jeesus ja Buddha sanoivat itsestään: „minä olen totuus“ — „minä olen totuuden löytänyt“. Teosofian ensimäisen julistajan ei tarvinnut vedota ainoastaan omaan auktoriteettiinsa, omaan tietoonsa: hän sai viitata jo oleviin uskontoihin ja muiden ennen eläneitten totuuden tietäjäin lausuntoihin.

Teosoofisen liikkeen tarkoitus ei ole ainoastaan käytöllistä eli uskonnollis-siveellistä laatua kuten esim. pelastusarmeijan; semmoisen tarkoituksen saavuttamiseksi ei olisi tarvittu niin paljon — usein vaikeatajuisiakin — oppeja kuin itse asiassa teosoofiset ovat. Mutta tarkoitus on, että ihmisen koko uskonnollinen sivistys voisi kohota ajan hengen tasalle, että hänen uskonsa voisi olla muodollisesti yhtä kehittynyt, älyllisesti yhtä varmalle pohjalle perustettu kuin on muukin aikamme tieteellinen sivistys.

Niinpä aineellinen edistyksemme, joka suuresti on lähentänyt kansoja ja ihmisrotuja toisiinsa poistamalla keskuusliikkeen esteet, on tehnyt uskonnollisen suvaitsevaisuuden välttämättömäksi. Mutta uskonnollinen suvaitsevaisuus on mahdollinen ainoastaan siinä määrin, kuin uskon älyllinen (intellektuaalinen) prinsiippi, sen oppi eli metafysiikka, lähenee totuutta. Korkeimmassa merkityksessä suvaitsevainen on vain totuuden tietäjä.

Meidän ajallemme oli ja on tarpeen uskonnollinen herätys, joka samalla kuin se henkisesti yllyttää ihmisiä totuuden etsintään, muodollisesti on suvaitsevainen kaikkea ajattelua kohtaan. Ja voisiko parempaa muotoa olla kuin se, joka on jo olevissa uskonnoissa yhteistä, joka on niiden oppien ydin? Sitä teosofia on. Aivan oikein kirjoittaa etevä teosoofipuhuja Mrs. Annie Besant:

„Ollessaan kaikkien uskontojen juuri ja perustus teosofia ei voi olla minkään vastustaja; se on todellakin niitten puhdistaja ja selittää paljon semmoista, jonka ne ovat jättäneet arvoitukseksi tai salaisuudeksi; se puolustaa itseään jokaisessa ja koettaa paljastaa sen kätkettyä viisautta. Ei kenenkään tarvitse tullessaan teosoofiksi lakata olemasta kristitty, buddhalainen tai hindulainen; hän on vain saava syvemmän käsityksen omasta uskostaan, tieteellisemmän pohjan sen henkisille totuuksille, laajemman kuvan sen pyhistä opetuksista“.[1])

Kuitenkin on olemassa ero nykyisten uskontojen ja teosofian välillä. Teosofia tahtoo olla mitä kristinusko, buddhan usko y. m. olivat ensimäisinä alkuaikoinaan, mutta se nousee niitä vastustamaan semmoisina kuin ne nyt esiintyvät. Ne eivät enään ole samaa kuin alkuaan. Uskonnolliset järjestelmät ovat jäljellä, mutta henki on niistä kadonnut.

Miksikä? Sentähden että uskonnoilla ei ole arvokkaita edustajia, ei ole muinaisten hierofanttien veroisia tulkitsijoita, jotka ymmärtäisivät symboolein ja vertauskuvain merkitykset, ei ole tietäjiä, jotka laulaisivat elämää muotoihin. Oppi muuttuu aina kivettyneeksi dogmatiikaksi, kun ei ole miestä, joka tietäisi, mikä opin tarkoitus on. Sivuseikka koroitetaan pääasiaksi, pääasia joutuu unohduksiin. Siveellisen, henkisen elämän sijaan astuu kuollut „usko“ eräitten opinkappaleiden erehtymättömyyteen.

„Puustavi kuolettaa“. Vanhan testamentin vertauksia opetetaan kristikunnassa historiallisina ja tieteellisinä tosiseikkoina. Raamattu kädessä näytetään lapselle koulussa, että maailma luotiin tyhjästä noin 4,000 vuotta ennen Kristusta ja että vaimo tehtiin miehen kylkiluusta. Mikä surullisen naurettava heräymys, kun samalle lapselle myöhemmin elämässä todistetaan tieteellisesti, että ihmiskuntakin on semmoista maailmaa monta vertaa vanhempi, koska ihmisluita on löydetty maakerroksien alta, joiden muodostumiseen on kulunut kymmeniä tuhansia vuosia!

Ja miksikä Kristuksen yksinkertaisen siveysopin asemesta opetetaan jos jonkinmoisia kristillisiä etiikkoja ja katkismuksia, niin että lapsille ja nuorukaisille saarnataan: älä tapa! älä himoitse naapurisi vaimoa! — lapsille, jotka Jeesuksen omien sanojen mukaan kuuluvat Jumalan valtakuntaan, ja nuorukaisille, joiden käsitys hyvästä ei vielä ole himmentynyt.

V.

Elämän Hyvä Laki.

Jo ennenkuin teosofiasta mitään olin kuullut, oli minulle selvinnyt elämää ajatellessani, ettei elämän tarkoituksena voinut olla muu kuin viisauden saavuttaminen. Ihminen vaeltaa pimeydessä, mutta järjellisenä olentona hän kaipaa valoa. Ihmiskunta kokonaisuudessaan saavuttaa epäilemättä kerran sen päämäärän; päivä päivältä sen tietopiiri laajenee, ja vihdoin se on tietävä kaikki mitä tietää voi — tämähän onkin tieteen tulevaisuuden unelma. Mutta tiede ei ota ihmiskunnan yksilöitä lukuun. Ja kuitenkin ihmiskunta onkin vain summa yksilöitä! Jos ihmiskunta pääsee valoon, pääsevät yksilöt, ja silloin kukin yksilö on oikeutettu siihen. Totuuden tieto täytyy olla jokaisen saavutettavissa, jos oikeus vallitsee maailmassa.

Mutta myöhemmin, näetsen, huomasin toiselta puolen, ettei asia olekaan niin yksinkertainen. Jos ihmisen päämaali on saavuttaa totuuden tieto ja Jeesus, Buddha y. m. olivat päämaaliin päässeet, olivat he ihmisiä kuten mekin. Ja silloin kai heidän kerran olisi pitänyt olla heikkoja kuten me. Mutta vaikken Buddhan ja muitten itämaalaisten opettajain elämäkertoja tarkoin tunnenut, tiesin kuitenkin Jeesuksesta, että hän jo lapsena — jo syntymästään — oli ollut muista erilainen. Legendat hänen lapsellisista ihmeistään todistivat ainakin että häntä oli pidetty erityisesti armoitettuna olentona. Ja niistä välittämättä — muistinhan hänen viisaat kysymyksensä ja vertauksensa kahdentoista vuotiaana temppelissä. Tämä tosiseikka jäi minulle arvoitukseksi. Näytti vääryydeltä, että Jumala — eli luonto — oli varustanut ihmisiä niin erilaisilla antimilla ja lahjoilla. Toinen syntyi nerona, toinen tyhmänä. Toinen oli hyvä jo kehdosta noustessa, toisella oli kaiken maailman pahat himot voitettavana. Kuinka silloin kaikilla ihmisillä voi olla sama päämaali? Kuinka pahalta saattoi vaatia, että hän tulisi yhtä hyväksi kuin hänen jo alkuaan hyvä veljensä? Eikä tässä ollut kysymys vain sisäisistä taipumuksista. Vaikuttivathan ulkonaiset olot, jos mitkään, ihmisen kehitykseen. Jos ajattelinkin, niinkuin välistä on tehty, että kaikki sielut syntyessään olivat samallaisia „tabula rasoja“, oli heidän kumminkin mahdoton saavuttaa sama päämaali, kun niin erilaisissa ympäristöissä kasvoivat. Toinen näki vain hyviä esimerkkejä ympärillään, toinen tottui paheeseen, ennenkuin hän pysyi jaloillaan... Koko käytöllinen elämähän kumosi teorian totuuden tiedon saavuttamisesta. Eivathän ihmiset olleet toistensa kaltaisia kuollessaan — ja kuka ihminen oli täydellinen kuollessaan! Toinen kuoli nuorena, kuoli lapsena, toinen eli ukoksi...

Utopialta tuo teoriani rupesi minusta tuntumaan ja minun täytyi vähitellen siirtää jatkuva ja päättyvä kehitys kuoleman jälkeiseen elämään — jos sitä olikaan olemassa.

Lopulta lohdutin itseäni sillä, että semmoinen oppi olikin siveysoppi. Ja siveysoppi — mitä muuta se oli kuin ihmisen unelma siitä, mikä ei todellisuudessa ollut?... taikka siitä, mikä joskus tulevaisuuksien tulevaisuudessa ehkä saattoi toteutua?...

Silloin tuli eteeni teosofia. Sen oppi ihmiselämän tarkoituksesta oli juuri semmoinen kuin sydämeni vaati. Sekin käski totuutta etsimään; ja se lupasi, että totuuden voi löytää...

Teosofia opettaa meille, ettei tämä käsitys ihmiselämän päämaalista ole siveysoppia vain. Kyllähän se on siveysoppiakin, mutta ensi sijassa se on luonnon eli elämän laki.

Luonnonlaki käskee, että ihminen on tuleva täydelliseksi. Eikä ainoastaan yksi Buddha tai Jeesus silloin tällöin, vaan kaikki, kaikki ihmiset tämän maan päällä. Jumalan tahto on todellakin, että kaikki ihmiset saavuttavat ihmiskunnalle määrätyn tarkoitusperän. Ei se ole vain siveysoppia, se on todellakin käytännöllinen totuus.

Ja koska Jumala eli luonto on määrännyt ihmisille päämäärän saavutettavaksi, on hän myös antanut heille kaikille mahdollisuuden saavuttaa sen. Tämä kohta se juuri ajatustani häiritsikin. Mutta teosofia sen ratkaisi. Teosofiakin väittää, että Jeesus kerran oli yhtä heikko kuin me. Ja kun kysymme: koska? niin se vastaa:

Ei siinä elämässä, jolloin hänen nimensä oli Jeesus Kristus. Siinä hän oli täytetty „pyhällä hengellä“ jo äitinsä kohdussa. Mutta koska? Ennen, ennen eläessään.

Mitä! Oliko Jeesus olemassa ennen syntyään? Oli. Ei se ruumis, jota kutsuttiin Jeesukseksi, mutta siinä asuva henki. Jeesuksen henki oli ennen ollut olemassa. Samalla lailla kuin sinun ja minun ja kaikkien meidän henkiset minämme eivät syntyneet silloin kuin tämä ruumiimme syntyi, vaan olivat olemassa ennen; samalla lailla kuin kaikkien meidän henkemme ovat ennenkin asustaneet ruumiissa tämän maan päällä. Me synnymme ja kuolemme, me synnymme jälleen ja kuolemme uudestaan aivan niinkuin yön lepo seuraa päivän työtä ja päivän työ taas yötä — ja ruumiit ne vain vaihtelevatkin. Henkemme elää, tosi minämme on ikuinen, se pukeutuu muotoon muodon perästä. Ja siten se kehittyy.

Huomaathan sinäkin nyt, kuten minä silloin huomasin, että kaikilla on sama mahdollisuus nousta täydellisyyteen? Emme ole täällä ensimäistä kertaa emmekä viimeistä. Paljon olemme jo oppineet, vielä enemmän meillä on opittavaa. Jeesus oli mies, joka jo oli opittavansa oppinut. Ja mistä riippuu ihmisten erilaisuus? Siitä, että sielut ovat eri kehitysasteilla. Toinen on ennättynyt pitemmälle kuin toinen. Ei ole kukaan erityisesti suosittu. Ei kukaan synny nerona, joka ei kerran ole neroksi tullut, ja vähäkykyisimmälläkin on toivoa kerran saavuttaa Mestarin täydellisyys. Kukaan ei ole hyljätty, kukaan ei halveksittu. Jumala rakastaa kaikkia yhtä paljon, hän „antaa aurinkonsa koittaa niin pahoille kuin hyville ja antaa sataa sekä väärille että vanhurskaille“ (Mat. ev. V: 45). Ihmisen kohtalo on hänen omassa kädessään. Ole ahkera, ja sinä edistyt. Ole laiska, ja elämä on kiertokulkua, jossa edistystä tuskin huomaa.

Eikö tämä oppi jälleensynnynnästä (reinkarnatsioonista) eli ihmissielun uudistuvasta ruumistumisesta ratkaise kaikkia arvoituksia, eikö se tuo oikeutta jälleen maailmaan? Siihen on näetsen erottamattomasti yhdistynyt eli sen toisena puolena on toinenkin oppi, oppi siitä elämän laista, jota teosofiassa kutsutaan karmaksi eli oikeuden ja rakkauden Hyväksi Laiksi ja joka selittää ihmisten erilaiset kohtalot maailmassa. Tämä laki on se, että jokaisella syyllä on vaikutuksensa; jokainen ajatus, sana, teko on syy, joka luo vaikutuksen; jokainen ajatus, sana, teko on samoin edellisten vaikutus. Syysarja jatkuu katkeamatta. Ajatuksillasi luot luonteesi, sanoillasi ulkonaisen ihmisesi, teoillasi ympäristösi. Tänään ehkä olet rikas, mutta kovuutesi veljiäsi kohtaan valmistaa sinulle sorretun aseman ensi elämässäsi; samaten ystävällisyytesi hankkii sinulle ihmistenkin puolelta hyvää kohtelua. „Tehkäät muille niinkuin te tahdotte, että muut teille tekisivät“. Tämä on sanottu ihmisille, jotka vielä ovat itsekkäitä, mutta se sisältää kuin sisältääkin totuuden. Paavali sanoo: „älkäät eksykö: ei Jumala anna itseänsä pilkata; sillä mitä ihminen kylvää, sen hän myös niittää. Ja koska me hyvää teemme, niin älkäämme suuttuko; sillä aikanansa mekin saamme niittää ilman lakkaamatta. Koska siis meillä aika on, tehkäämme toisillemme hyvää“ (Ep. Gal. VI: 7—10). Teoillamme siis taomme onnemme — kukin on oman onnensa seppä. Mutta — ja tämä on paljon tärkeämpää — ajatuksillamme, tunteillamme, motiiveillamme rakennamme luonteemme: *ihminen tulee siksi mitä hän ajattelee.* Tietysti kaikki kolme syysarjaa ovat vuorovaikutuksessa keskenään. Ajatukset synnyttävät sanoja ja töitä, ajatusten toteuttaminen teoissa taas herättää uusia ajatuksia. Ja kuolematon henki kokoo aittaansa kaikki, mikä on hyvää; sillä hyvä yksin on ikuinen.

[1]) Annie Besant, The Ancient Wisdom. Theos. Publ. Society, London 1897 Sivu. 5—6. (Ruots. Den urâldriga visdomen, Stockholm 1900).

Siunaa synnyinmaa!

Siunaa synnyinmaa,
taivaallinen Isä,
silmät meihin luo,
rakkautta lisää,
uskallusta suo! —

Siunaa synnyinmaa,
suojaa vettä, rantaa,
metsää, kukkulaa —
minne silmä kantaa
siunaa synnyinmaa!

I. H.

Selityksiä riittää.

Kun ihmiset toimivat pahasti, keksivät he aina itselleen maailmankatsomuksen, jonka mukaan heidän pahat tekonsa ovat muuttumattomien ja heidän tahdostaan riippumattomien lakien luonnollisia seurauksia. Muinaisina aikoina selitti tämä maailmankatsomus, että oli olemassa käsittämätön ja muuttumaton Jumalan tahto, joka edeltäkäsin on määrännyt toisille köyhyyden ja vaivan ja toisille ylhäisyyden ja tämän elämän nautinnot.

Tämän maailmankatsomuksen sisällöstä kirjoitettiin suunnaton määrä kirjoja ja luettiin lukematon määrä saarnoja. Ainetta toisinnettiin mitä erilaisimmilta kannoilta. Todistettiin, että Jumala on luonut erilaatuisia ihmisiä — sekä orjia että herroja, ja että niin toisten kuin toistenkin piti asemaansa tyytyä; sitte näytettiin toteen, että orjat pääsisivät parempiin oloihin toisessa maailmassa; sitte selitettiin, että vaikka orjat olivatkin orjia ja siksi jäivät, olisi heidän asemansa sangen hyvä, jos heidän herransa olivat heille hyviä, ja viimeinen selitys vihdoin, joka ilmestyi orjien vapautuksen jälkeen, kuului, että Jumala oli uskonut rikkauden eräitten ihmisten huostaan, jotta he käyttäisivät osan siitä hyväntekeväisyyteen, ja että tässä tapauksessa toisten rikkaus ja toisten köyhyys ei ollut mikään paha.

Nämä selitykset tyydyttivät hyvin kauvan sekä rikkaita että köyhiä, etenkin rikkaita. Mutta koittipa sitte aika, jolloin nämä selitykset tulivat riittämättömiksi, etenkin köyhäin mielestä, kun he alkoivat käsittää asemaansa. Ja silloin tarvittiin uusia selityksiä, jotka saapuivatkin oikeaan aikaan. Nämä uudet selitykset esiintyivät tieteellisessä muodossa, — valtiollisena taloustieteenä, joka vakuuttaa keksineensä ne lait, joiden mukaan työ ja sen tulosten nauttiminen ovat jaetut ihmisten kesken.

Mainitun tieteen mukaan nämä lait ovat siinä, että työn jako ja sen nautinto riippuu menoista ja tuloista, pääomasta, korosta, työpalkasta, tavaran arvosta, voitosta j. n. e. eli ylipäänsä niistä muuttumattomista laista, jotka määräävät ihmisten taloudellista toimintaa.

Tästä aineesta on lyhyellä ajalla kirjoitettu yhtä monta kirjateosta ja pidetty yhtä monta luentoa kuin kirjoitettiin kyhäelmiä ja pidettiin saarnoja edellisestäkin aineesta, ja edelleen kirjoitetaan kokonaisia vuoria kirjasia ja kirjoja ja pidetään luentoja. Ja kaikki nämä kirjat ja luennot ovat yhtä epäselviä ja käsittämättömiä kuin teoloogiset kyhäelmät ja saarnat, mutta ne saavuttavat tarkoituksensa ja antavat selityksen vallassa olevasta yhteiskuntajärjestyksestä semmoisen, että toiset ihmiset tyynellä omallatunnolla voivat olla työtä tekemättä ja sen sijaan hyötyä toisten ihmisten työstä.

Joskin useimmat meidän luokkamme ihmiset eivät yksityiskohtia myöten tunne näitä tieteen tyynnyttäviä selityksiä, samoinkuin monet ihmiset ennen eivät tunteneet yksityiskohdissa niitä teoloogisia selityksia, jotka oikeuttivat heidän asemansa, niin tietävät kuitenkin kaikki semmoisen selityksen olevan, oppineitten ja viisaitten ihmisten todistaneen ja edelleen todistavan, että asiain nykyinen tila on semmoinen kuin sen olla pitää, ja että siis tyynesti saattaa elää koettamatta sitä muuttaa.

Leo Tolstoi („Aikamme orjuus“).

Tomunlapsi.

(Eräs hämytunnelma).

Ei tiedä vaimosta-syntynyt:
kuhun kuolema kerran sun kantaa?
Ei tunne se tutiseva tomunlaps'
elon rientojen viimeistä rantaa! —

Hän seisovi partailla hautojen
ja vainaiden varjoja muistaa,
Hän miettivi kulkua kuoleman sen,
joka sumuhun suuretkin suistaa...

Mitä tiennevi ruumiimme riutumus,
Mitä haudan hiljaus soittaa?
Mitä kertovi henkemme hiutumus,
joka kerran vahvankin voittaa?
Mitä raikuvat raastetut rauniot?
Mitä haastavi haljennut vuori?
Mitä itkevät vaaleat vainiot?
Miks murtuvi petäjän kuori?

Hän, vaimosta syntynyt, ylvästää!
Hän tietonsa pöyhkänä lukee;
Hän järjellä tutkii ja rynnistää
ja aatteensa arvoihin pukee — —
Mut tiedä hän ei: miks kaatuvat puut?
Miks lehtynen lennähtääpi?
Mitä huokuvat ruumiimme lahoovat luut?
Mitä pääkallo irvistääpi? —

Hän heikkona hetkenä tunnustaa
että kaikki on katoavaista:
Mut miksi, se raukka, ain mykäksi saa
oman kuolonsa kurjasta laista? —

Hän, synnissä siitetty, aavistelee,
mitä kaikuvi elämän virsi,
Hän hautansa taaksekkin kurkistelee,
mut rinnass' on routa ja kirsi...
Tämä routa ei sulaja konsanaan,
Sen muuri se täällä ei aukee.
Kun tuoni sen kastavi virrallaan:
— Ehkä silloin se vihdoin raukee?

Ehkä silloin saamme me tietää sen:
Miks surren niin suhisi tuuli.
Mitä pauhasi loiskeet nuo lainehien.
Mitä huokasi lempijän huuli. —
Ehkä silloin saamme me tietää sen,
mitä elämän halki me ha'imme,
kun etsimme onnea kilpaillen,
mut — pettymystä vain saimme! —
Ehkä silloin meille se selviytyy:
Miks yks oli pahempi toista?
Miks yhtä riudutti myrkyn-kyy,
Vaan kaukaa kaarteli toista? —
Ehkä silloin ymmärrämme me sen:
miten välttynyt oisi se väärä,
johon vei meitä elämä vietellen,
ja mikä oli matkamme määrä...

(1898).

Ilmari Calamnius.

Uusi vuosisata.

Epäilemättä useimmat länsimaalaiset pitävät 20:nen vuosisadan syntyä sangen tärkeänä tapahtumana. Heille se on paljoa merkitsevä hetki maailmanajanlaskussa; he tuntevat ottavansa osaa merkilliseen tapaukseen. Ja kuitenkin, totta puhuaksemme, tämä tunne on puhtaasti keinotekoista laatua eikä sillä ole vastinetta asiain luonnossa. Sillä ensiksikin saatamme kysyä: missä näemme satavuotisen ajanjakson luonnossa? Mikä se tekee vuosisadan niin pyhäksi? Ja toiseksi saatamme tiedustella: koska Jesus Natsarealainen todella *syntyi?* Ei se tapahtunut vuonna 1; tuoreimmat tunnustetut laskut vievät sen vuoteen 7 tai 9 e. Kr. Ja käyttäväthän sitäpaitsi tätä ajanlaskua ainoastaan kristityt kansat. Ei ole mitään yleistä maailman aikaa. Kun nämä vaikeudet ottaa huomioon, mitä tulee vuosisadoista, niiden alku ja loppuhetkistä?

*

Länsimaa uskoo, että se astuu uuteen vuosisataan, että sen edessä on kirjoittamaton lehti; ja varmaankaan tuo usko ei haita. Päinvastoin; ihmiset *uskovat* ajanjaksoihin ja vuosisatoihin — ja juuri tämän laajalle levinneen uskon takia aika onkin tärkeä! Ehkä yleinen mielipide päättää jotakin suurta tulevaisuuden suhteen. Mitä suurta se voi päättää, emme kykene ennustamaan. Uskomme, että tuo yleinen kehittymishalu on vilpitön; onpa siinä toistaiseksi kylliksikin. Me jotka vielä hapuilemme Ajan Hengen tietämättömyydessä, me emme kykene sanomaan mitä pitäisi tehtämän, mitä jättää tekemättä. Emme vielä kyllin tunne veljiemme tarpeita; emme tunne maailmaa johtavan Hyvän Lain tarkoitusta. Saatamme ainoastaan epäselvästi tajuta vähäisen osan sen Ääretöntä Viisautta. Ja kaikki, minkä voimme tehdä heittämällä pois kaikki ennakkoluulot, on valmistautua täyttämään mitä tehtävää meille tarjotaankin, valmistautua palvelemaan, vaikka kuinka vähänen kykymme olisikin; pyytämättä ja vaatimatta, että asiat kävisivät niinkuin me toivomme, vaan luottaen siihen, että Hänen tahtonsa, joka kaikki hyvään johtaa, on ohjaava kaikki määrättyyn päämäärään Hänen omana hyvänä aikana, joka ikuisesti on nykyinen. Meidän tehtävämme on oppia ymmärtämään tuota tahtoa, emmekä muulla lailla voi sitä oppia tuntemaan kuin työskentelemällä sen mukaisesti. Tämä on meidän tehtävämme tulevalla vuosisadalla, ja kaikkina aikoina.

(Theosophical Review).

Tulevaisuuden taistelut.

Millaiseksi kuvitellaan ylimalkaan taistelu tulevaisuuden sodassa? Vastaus on oikeastaan oleva: Nykyään ei kenelläkään ole siitä aavistustakaan. Se mitä sotilailla on siitä sanottavaa, on täynnä ristiriitaisuuksia; edessämme on siis suuri tuntematoin. Tulevan sodan sotamiehet ja johtajat kulkevat kohti tuntematonta kohtaloa. Tähän liitämme kuitenkin kuvauksen, jonka etevä ranskalainen sotilas, kapteeni *Nigotte*, julkaisee teoksessaan: *Les grandes questions du jour.* Hänen kuvauksensa on tosin mielikuvituksen luoma, koska nykyaikaisia sotaaseita ei vielä ole koeteltu kahden yhtä kehittyneen armeijan välisessä taistelussa, mutta mielikuvitus on tällöin luonut kuvauksensa perinpohjaisten, kirjoittajan käytettävinä olleiden tietojen perustuksella.

Kapteeni Nigotte kirjoittaa:

„Matkaa vihollisen olinpaikkaan on 6,000 meetriä. Tykit ovat riisutut asemiinsa ja patteri patterilta kaikuu laukaisemisen käsky. Vihollisen tykistö vastaa. Pommit kyntävät maata ja räjähtävät; tuota pikaa ovat tykkimiehet arvanneet etäisyyden ja tähdänneet tykkinsä. Siitä hetkestä saakka räjähtää jokainen projektiili vastustajan kohdalla ja valaa vihollisen hallussa olevat paikat tuhoavilla projektiileilla — ihmisiä ja hevosia musertuu tuossa lyijy- ja rautasateessa. Voitto on sen, jonka tykkimiehet ovat taitavampia ja kekselijäämpiä.

Tykki ampuu tykkiä, patteri tuhoaa patterin; laakeriseppele jää sille, jonka tuli on tarmokkain.“

Tuon tykkitulen aikana lähtevät pataljoonat murhaavaan taisteluun. Nyt ovat ne 2,000 m. päässä toisistaan.

Kivääriinluodit, nuo hienot, sirot, hopeankiiltävät, suippokärkiset ja pienikokoiset luodit viheltävät ilmassa ja sattuvat, mutta kukin niistä ei kaada ainoastaan *yhtä* uhria, vaan ne läpäisevät *kokonaisia rivejä*, kimmahtavat takaisin ja tappavat yhäkin. Laukaukset tihenevät tihenemistään, luoteja lentää kasottain; tiheässä kuin haulit ja salaman nopeudella suhahtavat ne sateena taistelukentällä.

Se tykistö, joka on tuhonnut vastustajan tykit, ei levähdä; se tähtää tulensa pataljoonia kohti. Olipa tuo jalkaväki miten hajoitettua hyvänsä, kaikissa tapauksissa peittyy se tykkien lennättämään projektiilisateeseen, murhaavaan rauta- ja teräskuuroon; pian punaa veri

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa)
Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä**. Puhelin 27 64.

maata laajalta. — Ampumalinjat seuraavat toisiaan, pataljoona seuraa pataljoonaa ja pian ovat reservitkin taistelussa. Vaan yhäkin on kummankin armeijan välillä, joihin projektiilit sateena sattuvat ja joiden rivit yhä enemmän harvenevat, noin 1,000 askeleen pituinen matka, joka ne tosistaan eroittaa — puolueettomana vyöhykkeenä, puolueettomana sen vuoksi, että sitä lakaisee kummankin vastustajan tuli, niin ett'ei yksikään elävä olento voi sille astua, vielä vähemmän sen yli kulkea.

Vihdoinkin alkavat ampumavarat vähetä: miljoonittain patruunia, tuhansia pommeja täyttää va'otun maan. Mutta tuli ei vaikene; se alkaa yhä uudelleen, niinkauan kuin ammutut patruunat voidaan uusilla korvata.

Meliniittipommit tuhoavat rakennuksia, kartanoita, kyliä, muuttavat raunioiksi kaikki, mitä tiellään tapaavat ja joka voisi olla suojana tai pakopaikkana.

Tulee hetki, jolloin jo puolet taistelevista makaa kuolemaa tehden maassa; kuolleet ja haavoitetut täyttävät tantereen, kasattuina tiheiksi, pitkiksi valleiksi molemmin puolin tuota 1,000 askeleen pituista vyöhykettä, jossa luodit risteilevät, jota kartessit kyntävät ja jonka yli ei yksikään elävä olento voi päästä.

Taistelua jatketaan katkeruudella. Mutta tuo 1,000 askeleen pituinen matka jää yhtä mahdottomaksi ylipäästä.

Kumpi on nyt voittanut?

(J. v. Bloch).

Vapautumisen eriskummainen oppi.

Me olemme ylpeitä kehityksestämme, mutta todellisesti olemme tuskin päässeet raakalaisuudesta. Sadan vuoden kuluttua tulevat jälkeläisemme katselemaan meitä ja meidän laitoksiamme samalla ylenkatseella kuin me nykyään katselemme keskiajan kansoja tai nykyajan kiinalaisia. Tämä ei ole mitään eriskummaista ajatusta. en ilvehdi yleisölle.

Meidän itsekäs ja upeileva uhmailemisemme pitää meitä vielä ainoastaan hapuilemassa todellista sivistystä, juuri kuin yhteen kudottuna toukkajoukkona, joka ryömii pois pimeästä, näljäisestä kuoresta kohti siipiä synnyttävää valoa.

Ainoastaan ani harvat ihmiset ovat ponnistautuneet edelle ja päässeet totuuden täydelliseen päivänpaisteeseen. Joukon edistyminen käy niin hitaasti, että se on omiansa masentamaan meitä, jotka olemme kulkeneet ohi elämän keskikorkeuden, sillä meidän on nyt tunnustaminen, että tulemme näkemään ainoastaan muutamia niistä muutoksista, joita olemme toivoneet tuleviksi, joiden hyväksi olemme tehneet työtä.

Kieltämättä on aineellinen hyvinvointi ja mukavuus edistynyt yhdeksännentoista vuosisadan kuluessa — mutta siinä ei ole sivistys. Parempi ravinto, nopeammat alukset vesillä, telefooni ja sähkövalo — kaikki tämä on inhimillisen kehityksen ainoastaan osittaisena vaikuttimena, hyvinvoinnin *keinoina*, mutta ei siltään hyvinvointina. Onko telefooni vähentänyt nälkäisten nälkää?

Meidän aivomme ovat vielä epäselviä, meidän yksityinen ja julkinen elämämme perustuu vielä alhaiseen, viheliäiseen tietämättömyyteen. Järjellä, tuhansien profeettain ilmaisemalla, on vielä suuria hankaluuksia tunkeutuessaan vielä ihmisiä pimittävien ennakkoluulojen paksujen verhojen läpi. Paha, josta kärsimme, ja paha, jota synnytämme, on jonkun verran vähenemään päin, mutta minusta näyttää, että useimmissa tapauksissa on se muuttanut ainoastaan muotoa ja nimeä.

Oli aika — eikä niin monta miespolvea olekaan siitä, — jona uskonnolliset ja muut inkvisitoorit kiduttivat miehiä ja naisia. Tuosta, luulen, ovat useimmat valtiot luopuneet. Mutta eivätkö sanomalehdet vilise kertomuksia lapsista, joita vanhemmat kiduttavat, naisista, joiden täytyy kestää elinaikaista marttyyriutta, ylioppilaista, jotka saavat raakaa tyydytystä kiusatessaan yhtä tai toista vähemmän lahjakasta oppitoveria? Ja tiedättekö, minkälaisia hirvittäviä seikkoja sattuu — en tahdo sanoa Turkinmaalla — vaan edistyneimpien maiden sairaaloissa ja vankiloissa.

On kyllä ollut aikoja, joina valtiollinen ja uskonnollinen kiihkous kahlehti kaiken edistymisen, koetti syrjäyttää tiedettä ja saattoi polttamaan tiedemiehiä rovioilla. Olemme varmaan päässeet tuosta. Mutta vielä nykyäänkin julistaa roomalainen kirkko Tolstoin pannaan. Se on pannut pannaan minut ennen Tolstoita ja niin kävi protestanteille ja katoolilaisille, Darwinille, Huxleylle, Renanille ja useimmille huomispäivän totuuksien julistajille. Niin, olen saanut tietää amerikkalaisilta professoreilta itseltään, että he useimmissa amerikkalaisissa yliopistoissa eivät uskalla lausua vakaumustaan uskonnollisista, valtiollisista eivätkä taloudellisista asioista, kun heidät heti senvuoksi eroitettaisiin. Aivan samaten on Englannissa ja Saksassa. Ja Ranskassa kiellettiin yksi nykyajan älyniekoista, Jean Jaurés, pitämästä esitelmiä sosialismista College de Francessa. Kiitetty Henry George, ellen erehdy, kuoli köyhyydessä, ja saksalainen suuri apostoli Liebknecht eli maanpaossa suuren osan elämätään, kun oli ajettu pois Saksasta, samoin ranskalainen Victor Hugo. Ja kuitenkin muistamme ylenkatseella tuomioistuinta, joka pakotti Galilein lankeamaan polvilleen ja selittämään, ettei maa pyöri.

Mutta toisella puolella semmoisille hävittäville ja siveyttä polkeville voimille kuin Bismarck, Chamberlain ja kenraali Mercier ei maailma löydä riittävästi kunnian osoituksia ja huomaavaisuutta, jopa heidän ankarimmat tuomarinsa tuntevat olevansa pakotettuja ihastuttavan neuvokkaasti lieventämään säädöksiään.

On hyödytöntä pettää itseämme. Te voitte laastaroida ja paikata miten paljon haluatte, mutta todellista sivistystä ei tule ennenkuin koko nykyään oleva järjestelmä muutetaan.

Tarkastakaa tätä maata, tutkikaa omaanne, penkokaa niin muita. Vääryyttä ja hätää kaikkialla, kauheita syövän vikoja, jotka pimeässä lakkaamatta kalvavat yhteiskunnan sydänjuurta. Niin, että kostava vallankumous ei tähän aikaan täristä yhteiskuntaa, johtuu siitä, että useimmat ihmiset lurvastelevat kuin hevoset, joilla on säikäyksiltä suojelevat laput korvilla molemmin puolin päätä, eivätkä kykene, niin sanoakseni, huomaamaan muuta kuin mitä pistetään heidän neniensä alle. Sivistystä tosiaan! Miten inhottavaa on sitte kaikki keskinäinen ylistely ja hurskaiksi teeskentely. Ettekö kuule samaan aikaan kuin kirkkojen kellot soivat, pariltatoista taistelukentältä haavoittuneiden voihkinoita? Eivätkö eri kansat himoitse enemmän kuin konsanaan ennen uusia teurastuksia? Olemmeko jo saaneet parempia riitojen ratkaisemiskeinoja kuin ihmisten joukkomurhat ovat?

Sivistys? Ettekö ole vielä lukeneet Tolstoin kirjoja? Tai minun? Tai mitä sadat vakavat tämän uuden aikaisen yhteiskunnan tutkijat ovat kirjoittaneet? Eivätkö työlakot, joita yhtä mittaa on tehty teidän ja muissa maissa, ole opettaneet teille mitään? Voiko kukaan tällä kertaa kieltää sitä, että suurin osa n. s. ihmisyyttä huokaa pahoin pideltynä ja epäoikeudellisten lakien alaisena, että melkein aina hallitusvalta — armeija, poliisit ja tuomioistuimet — on valmisna kannattamaan riistämistä, jota pieni etuoikeutettu luokka harjoittaa. Ettekö tiedä, että joka päivä tuhansittain — ei vain sadoittain — *tuhansittain* miehiä ja naisia kuolee nälkään, kylmään, sairauksiin, joita ei kukaan vaali, ja noin, sitte kuin he ovat antaneet 20, 30, 50 vuotena työstään kaiken sen, mitä me nautimme?

Voitteko unohtaa, että lapsia — yhtä rakkaita ja rakastettuja kuin teidän — näinä hetkinä on kärsimässä nälän tuskia ja vetämässä itseensä kaikellaisten rikosten siemeniä? Voitteko unhottaa, että jokaisessa vankilassa, jokaisessa sairaalassa, jokaisessa tehtaassa, jokaisessa kasarmissa lisääntyy rikoksia, jotka huutavat taivaan kostoa?

Kuinka masentavaa on tuo kaikki! Ajatella, että suuret miehet menneen vuosisadan koko aikajakson turhaan huusivat näistä olosuhteista, uhrautuivat pitkiksi vuosiksi tutkimaan noita teelmiä ja turhaan saivat osoittaa parantavia keinoja. Heitä vain epäiltiin, ymmärrettiin väärin ja lapsellinen joukko, joka ylpeili tietäessään olevansa enemmistönä, pilkkasi. Ajatella, että vielä nykyään sosialismi — ainoa vapahtava parannuskeino — tieteellisesti ja käytännöllisesti mahdoton vastustaa kun on pakotettu hakemaan itselleen kannattajia, hitaasti yhden toisensa jälkeen, että useimmat tuomitsevat sen hävitettäväksi sitä tutkimatta, että sen puolustajia karkoitetaan pois yhteiskunnan kaikista paikoista, saarnastuoleista, yliopistoiden oppituoleilta, ja sanomalehtien toimittajapaikoilta! Niin, saadakseen kuljetetuksi sosialismia teidän „edistyneiden amerikkalaistenne" kaulain läpi oli Edward Bellamy (niin sanoi hän itse) pakotettu tarjoilemaan teille sitä romaanin sokeripillerien muodossa kirjassaan „vuonna 2000". Tämä on tosiasiata, jota ilman pelkoa uskaltaa paljastaa yleisölle. Vaan tulevaan nähden en ole toivoton. Valittaessani olevaa käännän katseeni kohti odotettavista rikasta uutta vuosisataa, sen toiveita ja vakuutuksia.

Tiedottomuutta, toimetonta ja kuitenkin voimakasta yhteiskunnallisen vapautuksen vihollista, ahdistetaan tarmokkaasti.

Miten on välttämätön muutos tapahtuva?

Onko tosiaan tuleva väkivaltainen vallankumous, suojeleva kapina, ja sitä seuraava väliaikainen köyhälistön valtakunta, jota monet yhteiskunnalliset auktoriteetit pitävät välttämättömänä pakottamaan ylimystön taasen työtä tekeväin riveihin? Siitä tulisi Ranskan vallankumouksen tapainen ja nähtäisiin kaikki tämän julmuudet uudelleen asetettuina suuremmalle näyttämölle. Kuitenkin oli Ranskan vallankumous — nykyään yleisesti tunnustettu — pienempäin epäkohtain synnyttämä kuin nykyiset ovat.

Tai onko tyynesti laillinen ja nopea kehitys tuova vapautuksen?

Myötätuntoisuuteni kohdistuu ehdottomasti rauhallisiin keinoihin. Vaan kukaan ei voi ennustaa mitään. Luulen, että vähemmässä kuin kymmenessä vuodessa saadaan nähdä suuria muutoksia meidän yhteiskunnallisissa suhteissamme, melkein samaan aikaan kaikissa. Luulen, että vähemmässä kuin parissa kymmenessä vuodessa, vaikka olisikin liikaa odottaa saavamme kaikki vaatimuksemme toteutetuiksi, tulevat syvälle koskevat valtiolliset, taloudelliset ja puhtaasti sosiaaliset muutokset melkoisesti parantaneeksi yhteiskunnan, tuoneeksi suuremmat määrät onnea, tehneeksi elämän hyvyydet yhtäläisemmin jaetuiksi. Luulen myös sen epäoikean etuoikeuden, että peritään omaisuutta, tulevan poistetuksi samojen periatteiden nojalla, joiden nojalla poistimme kruunun perittäväisyyden.

Nuo kaksi asiata kuuluvat yhteen. Tosiaan onkin suhdattomampaa, että nuori Vanderbilt tai Castellane, joka toisten olosuhteitten vallitessa mahdollisesti ansaitsisi 100 markkaa viikossa, saa periä miljooneja, kuin olisi antaa Mc Kinleyn tai Loubet'n poikain hallita meitä sen vuoksi, että heidän isänsä ovat hallinneet.

Ja koska me koneellisilla ja älyllisillä apuneuvotteluilla — vuosisatoja kestäneen yhteisen työvaivan tuloksia ja siten kaikkien ihmisten yhteistä omaisuutta ne ovat — nykyään voimme tuotattaa tarkalleen 20 kertaa niin paljon kuin me kulutamme, niin uskon täydellisesti ja lujasti sen yleisen vääryyden, että ihmisellisiltä olennoilta puuttuu ravintoa, vaatteita ja asuntoa, vähitellen katoavan kahdennella kymmenennellä vuosisadalla. Tämä vuosisata on keksivä myös keinoja kaikkien maiden julkista elämää tahraavan turmeluksen poistamiseksi. Vuosisata on saava olla muidenkin ihmeiden todistajana, vaan mitäpä hyötyä saada siitä enempää?

Kaikkien hyvien ja kunniallisten ihmisten velvollisuutena on auttaa näiden uudistusten toimeenpanemista — vähintäin kallistaa suosiolla korvaansa todistaville perusteille ja uhrautua vakavasti tutkimaan näitä kysymyksiä. Ja se, joka vielä näkee itsellänsä olevan syytä hymyillä tälle uudelle evankeliumille, on narri; kuka petollisesti koettaa estää sen levittämistä, hän on rikoksentekijä.

Emile Zola (Newyork World).

Kultaisia sanoja.

Ei mitään ole jumalallista, mikä ei ole järjellistä. *Immanuel Kant.*

*

Uskosta ihmisiin on vain pieni askel uskoon Jumalaan.

Paul Heyse.

*

Sinun tulee elää muiden edestä, jos tahdot itseäsi varten elää.

Seneca.

*

Tutkia luontoa on tutkia Jumalan tahtoa kirjasta, joka on Jumalan itsensä kirjoittama. *A. Martin.*

*

Jos tahdot löytää Jumalan, älä etsi häntä pilvien takaa, voit löytää hänet missä vaan olet. *J. Fichte.*

*

Uskon valoon, joka loistaa meitä ympäröivien pilvien takana; uskon ikuiseen, joka on ajan vaihtelujen takana. *K. Frenzell.*

*

Joka ei ole toivoton, hänellä on oikeus toivoa kaikkea.

Erik Gustaf Geijer.

*

Autuas toivo tuo, että ikuisesti saamme elää äärettömän Jumalan rajattomassa maailmassa, että sen salaisuuksia yhä enemmän meille paljastuu, että silmämme saavat ihailla yhä kauniimpia ja ihanampia luontokappaleita. *W. E. Channing.*

*

Et rakasta sitä, minkä näet, vaan sitä, jota et näe — sitä kuvaa, jonka mielessäsi olet luonut rakkautesi esineestä. *T. von Hippel.*

Muutama sana lääkärin vastuunalaisuudesta.

Painatamme tähän pienen otteen ruotsalaisen kirjailijattaren Elna Tenow'in kirjoituksesta „Lääkäreistä ja lääkärin edusvastuusta". Vaikka tämä kirjoitus etupäässä koskee Ruotsin oloja, saattaa sitä valitettavasti kyllä monessa suhteessa sovittaa meidänkin maamme oloihin.

Ei ole ihmeteltävää, että köyhemmät luokat, jos kohta heille tarjotaan vapaata lääkärinhoitoa klinikoissa ja sairaaloissa, kuitenkin mieluummin kääntyvät maallikkojen puoleen, n. k. puoskarien, tietäjien j. n. e.

Osa lääkärejä, erittäinkin nuoremmat, kohtelevat heitä usein siinä luulossa, että „tuollaiset eivät tunne kuten muut". Maksuton hoito kaupungeissa, sairashuoneilla, sekä maaseutulääkärien toiminta todistavat tätä. Maksuttomia sairaita käytetään enemmän kuin muita kokeiluesineiksi lääkärikokelaille. Ja osa lääkärejä osoittautuu useinkin hyvin epä-inhimilliseksi apua-etsivää köyhää yleisöä kohtaan *).

Olen kuullut erään työmiehen kertovan, miten hän klinikasta haki apua pahasti loukkautuneelle sormelleen. Kenelläkään muulle ei liene niin tarpeen, että kaikki jäsenet ovat terveitä ja pystyviä kuin ruumiillisen työn tekijälle, ne ovat hänen ainoa pääomansa ja hän arvioi ne sen mukaan. Silloin tulee nuori medisiinari, joka tuskin lienee koittanut ansaita jokapäiväistä leipäänsä ja virkkaa ylimielisesti: „annas tänne, leikkaan pois koko roskan, ja pian!" — Eikö tohtorilla olisi mitään muuta keinoa auttaa minua", muistuttaa työmies. „Mitä vielä", vastaa nuori lääkäriaines, „ei maksa vaivaa *laastaroida* tätä; eihän vaan herra ole pelkuri?" „En tiedä lieneekö raukkamaista haluta säilyttää jäsenensä", sanoo työmies, „mutta näen olevan parasta lähteä". Ja niin hän menee välskärin tai poppamuorin luo, jonka mielestä kyllä kannattaa laastaroida köyhän työmiehen työaseen ja hänen perheensä ylläpitäjän.

Luonani kotona istuu köyhä ompelija, pieni kiltti kaino tyttönen, jolla ei ole mitään muuta turvaa maailmassa kuin oma uuttera työnsä. Viime jouluna tapahtui hänelle se onnettomuus, että hän ommellessaan suurella räätälinkoneella läpäisi neulalla oikean etusormensa. Sormi ja käsi ajettuivat. Hän etsi lääkäri-apua klinikasta. Sama vastaus: „leikkaamme pois sormen". Hän huomauttaa lääkärille, miten välttämätön se sormi on hänen elatukselleen. „En voi sitä auttaa", sanoi tämä. „Elämänne on vaarassa, jos ei sitä oteta pois". — „Tulkoon sitten ennemmin kuolema" — arveli tyttö parka. Sillä keinoin sai hän lähteä lääkärin luota. Eräs rouva, joka asui samassa talossa kuin hän, ei puoskari enempi kuin taikurikaan, otti hänet huostaansa ja vesikääreillä ja hiukkasella kärsivällisyyttä parannettiin sormi täydellisesti, jotta hän sitä käyttää nyt kuten ennenkin.

Näitä erikoistapauksia, jotka ilmaisevat muutamien lääkärien harrastuksen laadun millä he kohtelevat tänlaisia köyhiä sairaita, ja jotka hiukan vaihdellen liian usein toistuvat sairashuoneissamme *) julkisesti valaistaan niin virallisessa papereissa kuin Valtiotilintarkastajien kertomuksessa vuodelta 1891.

Asianlaita oli seuraava: Valtiosäätyjen tilintarkastajat, tarkastaessaan rahapajan tilejä, olivat huomauttaneet, että oli annettu varoja ylimääräiseksi lääkäri-palkkioksi, vaikka rahapajalla oli vuotuinen sopimus erään pääkaupunkilääkärin kanssa.

Tähän antoi rahapajan johtaja seuraavan selityksen:

„Eräs rahapajan työmiehistä oli viime talvena työssä ollessaan pahasti loukannut vasemman peukalonsa. Tavallisuuden mukaan, tapaturman sattuessa siellä, saatiin tilapäistä apua poliklinikassa, serafimerisairaalassa jossa lääkäri ilmoitti että peukalon pois leikkaaminen oli tarpeen vaatima. Kun mies lunnollisesti tahtoi, jos suinkin mahdollista, säilyttää sormensa, tämän olemassa-ololleen niin välttämättömän aseen, ei hän siis seurannut lääkärin neuvoa, vaan piti parempana kääntyä rouva J. Sandberg'in puoleen, joka oli tullut tunnetuksi menestyksestään parantaa ulkonaisia vammoja. Hoidettuaan haavaa kokonaista 107 käynnillä niin hyvästi onnistuen, että mies, peukalossa kumpainenkin jäsen tallessa, sittemmin saattoi käyttää kättänsä kuten ennen tapaturmaa, pyysi rouva Sandberg viidenkymmenen kruunun palkkiota, joka rahapajan varoista hänelle maksettiin. Jos peukalo olisi leikattu pois, ei mies olisi kyennyt useimpiin siellä ilmaantuviin toimiin, ja rahapaja olisi siten menettänyt taitavan työmiehen, joka sitäpaitsi olisi vaatinut vahingonkorvausta".

Että tänkaltaiset kertomukset, kun ne usein uudistuvat, ovat omansa vähentämään luottamusta lääkäreihin, on itsessään selvää.

*) Muutamin paikoin lievennetty.

*) Usein johtunee lääkärien turvautuminen kirurgisiin aseisiin lääketieteen kykenemättömyydestä tulla toimeen tapauksissa, joissa luonnonlääkitsemistaito (vaikkakin epätäydellisessä muodossa, jossa sitä useissa paikoin käytetään) ei kuitenkaan erehdy keinoista.

Toim.

Rukouksesta.

Tarkoituksemme on Jumalan tuntemisen kautta saavuttaa täydellisyys.

Rukous on mielen kohottaminen Jumalan luo. Mieleen sisältyy henki ja sydän. Hengessä on oleva tieto, sydämessä rakkaus. Tämä on elin, jonka avulla kuolevainen lähestyy Jumalaa.

Jumala on kaikkialla. Tosi ihminen vaeltaa alituisesti Jumaluuden pyhäkössä ja rukoilee lakkaamatta; sillä hänen henkensä ja sydämensä on tuo pyhäkkö.

Pyhittää lepopäivä merkitsee: kohdistaa kaikki voimansa ja tekonsa siihen lepopaikkaan, joka on Jumala.

Karl von Eckartshausen'in mukaan.

Sesamia ja liljoja.

Kaksi luentoa

pitänyt

John Ruskin.

Uuteen Aikaan lyhentämällä suoment. I. M

Ensimäinen luento.

Kuninkaitten aarteet.

Jokaisella teistä on oleva leipä sesamista — ja kymmenen puntaa.

Lucianus, kalastaja.

Ensimäinen velvollisuuteni tänään on pyytää teiltä anteeksi esitelmäni päällekirjoituksen kaksikäsitteisyys, sillä en todellakaan aijo puhua kuninkaista, hallitsijoina tunnetuista, tai aarteista aineellista voittoa tuottavaksi rikkaudeksi käsitettyinä, vaan aivan toisenlaisesta kuninkuudesta ja toisenlaisista rikkauksista. Aikomukseni on puhua aarteista, kirjoihin kätketyistä, tavasta löytää niitä ja tavasta menettää niitä. Vakava aine, sanotte, ja laaja! On, niin laaja, ett'en edes koitakaan päästä sen perille. Tahdon vaan koittaa asettaa eteenne muutamia yksinkertaisia mietteitä lukemisesta.

On käynyt niin, että olen tullut käytännölliseen yhteyteen koulujen kanssa ja saan vanhemmilta useita kirjeitä jotka koskevat heidän lastensa opetusta. Suurimman osan suhteen kummastuttaa minua aina se tärkeä paino, minkä ajatus „asema elämässä" saa ennen kaikkia muita ajatuksia vanhempien — erittäinkin äidin mielessä. „Se kasvatus, joka soveltuu siihen ja siihen *asemaan elämässä*" — se on puhetapa, se on tarkoitus, aina. He eivät etsi milloinkaan, minun tietääkseni, kasvatusta, joka on itsessään hyvä. Mutta kasvatusta, „joka antaa pojalleni tilaisuuden käydä hienosti puettuna, joka vie menestykseen tässä elämässä; *sitä* pyydämme polvillamme — ja se on *kaikki* mitä pyydämme". Ei näytä vanhemmille juolahtavan mieleenkään, että on olemassa eräänlainen kasvatus, joka itsessään *on* menestystä elämässä, että mikä tahansa muu kuin tämä voi olla menestystä kuolemassa ja että tämän varsinaisen kasvatuksen saattaa helpommasti saada tai antaa kuin he luulevatkaan, jos he vaan siihen ryhtyvät oikealla tavalla, jotavastoin sitä ei voi saada mistään hinnasta tai millään suosiolla, jos he käyvät siihen käsiksi väärällä tavalla.

Tosiasiassa nykyjään merkitsee siis „menestyminen elämässä" huomatuksi tulemista elämässä, pääsemistä asemaan, jonka muut tunnustavat arvon ja kunnian tuottavaksi. Ylipäänsä emme tarkoita tällä menestymisellä vaan rahan ansaitsemista, vaan että tiedettäisiin meidän ansainneen rahaa, tiedettäisiin, ei että olisimme täyttäneet suuren tehtävän, vaan että meidän on nähty se tekevän. Sanalla sanoen, me tarkoitamme sillä yleisen kiitoksen janoamme. Tämä jano on jalojen luonteiden viime heikkous, mutta myöskin heikkojen luonteiden ensi heikkous ja yleensä tavallisten ihmisten voimallisin kiihoitin.

Aikeeni ei ole moittia, vähemmin kuin puolustaakaan tätä kiihoitusta. Tahdon vaan osoittaa kuinka se on kaikkien pyrintöjen alku, erittäinkin kaikkien nykyisten. Merimies ei tavallisesti tule kapteeniksi vaan sentähden, että hän tietää osaavansa hoitaa laivaa paremmin kuin yksikään muu laivan miehistä. Hän tulee kapteeniksi, jotta häntä *kutsuttaisiin* siksi.

Kun tätä pääasiallisesti tarkoitetaan „menestyksellä elämässä" niin sillä erityisesti pannaan painoa senlaiseen menestykseen, jota kutsumme „päästä hyvään seuraan". Me emme tahdo hyvään seuraan siksi, että meillä se olisi, vaan että meidät nähtäisiin siinä, ja käsityksemme sen hyvyydestä riippuu etupäässä siitä huomiosta, minkä se saa yleisöltä.

Me pidämme suurena onnena saada nähdä edes vilahdukseltakin suuren runoilijan ja kuulla hänen äänensä kaijun, tai tehdä kysymys tiedemiehelle ja saada siihen hyväntahtoinen vastaus. Me pidämme silmällä näitä lyhyitä tilaisuuksia ja tuhlaamme aikaamme ja voimiamme senlaisen vähäpätöisen tavottelemiseen ja sillä aikaa on meille alituisesti tarjona seurustelu henkilöitten parissa, jotka tahtoisivat puhua kanssamme niinkauvan kuin meitä haluttaa, mikä arvomme tai virkamme lieneekään; he puhuvat meille paraiten valituin sanoin ja asioista, jotka ovat eniten heidän sydämellään. Ja koska tämä seura on niin lukuisa ja niin ääretön ja saatamme antaa sen odottaa ympärillämme päivän pitkän — kuninkaita ja valtiomiehiä, jotka odottavat kärsivällisesti, ei puheillepääsyn myöntämistä, vaan sen saamista, niin emme huomaakaan tätä seuraa, emme ehkä kuuntele koko päivän pitkään ainoatakaan sanaa heidän puheestaan!

Te saatatte sanoa tai ajatella itseksenne, että se välinpitämättömyys, jolla katselemme tätä laumaa yleviä oleutoja, jotka pyytävät meitä kuuntelijoikseen ja se into, millä me pyrimme seuraan, otaksuttavasti vähemmän jaloon, joka meitä halveksii tai ei tarjoa meille mitään opittavaa, perustuu siihen, että me saatamme nähdä elävien ihmisten kasvot, ja että heitä itseään, emmekä heidän sanojaan, me haluamme oppia lähemmin tuntemaan. Mutta niin ei ole asian laita. Edellyttäkää, ett'ette milloinkaan saisi nähdä heidän kasvojansa; edellyttäkää, että teidät pantaisiin esiripun taa jonkun suuren henkilön työhuoneeseen, ettekö iloitsisi saadessanne kuulla heidän puhettansa, vaikka olisikin kielletty kohottamasta esirippua? Ja kun esirippu on niin paljoa pienempi ja te voitte kätkeytyä kahden kirjankannen väliin ja kuunnella päivän pitkän, ei tilapäistä puhelua, vaan tutkittua, mietittyä, valittua esitelmää, jonka pitää viisaimmat viisasten joukosta — se vastaanotto, se kunniakas yksityisneuvottelu on vallassanne!

Mutta sanotte ehkä haluavanne kuunnella eläviä ihmisiä siksi, että he puhuvat nykyisistä asioista, jotka ovat suoranaisesti harrastuksenne esineitä. Ei, niin ei voi olla, sillä elävätkin ihmiset kertovat nykyisistä asioista paljoa paremmin kirjoituksissaan, kuin puheessaan. Mutta myönnän että saattaa niin olla, jos pidätte enemmän ripeästi ja vilkkaasti kirjoitetusta, kuin hitaasti kirjoitetusta, jota oikeastaan sanotaan kirjaksi. Sillä kaikki kirjat saattaa jakaa kahteen ryhmään: kirjoihin hetkeä varten ja kirjoihin kaikiksi ajoiksi. Pankaa merkille tämä jako — se ei koske vaan laatua. Ei ole niin, että ainoastaan huonot kirjat eivät jää pysymään ja hyvät jäävät. On olemassa hyviä kirjoja hetkeä varten ja hyviä kirjoja kaikiksi ajoiksi, huonoja kirjoja hetkeä varten ja huonoja kirjoja kaikiksi ajoiksi. Määrittelen kummankin lajin ennen eteenpäin menoa.

Hyvä kirja hetkeä varten — en puhu huonoista — on vaan jonkun henkilön hyödyllistä tai huvittavaa puhelua, jonka kanssa muulla tavalla ette saata puhella. Usein hyvin hyödyllistä, sillä se sanoo mitä tarvitsette tietää; hyvin usein huvittavaa, kuten läsnäolevan, ymmärtäväisen ystävän puhe olisi. Eloisat matkakertomukset, sukkelat keskustelut kysymyksistä, vilkkaat tai liikuttavat kertomukset romaanin muodossa, kaikki nämä kirjat hetkeä varten, jotka lisääntyvät sivistyksen tullessa yleisemmäksi, ovat nykyajan erikois-omaisuutta: meidän tulisi olla niistä vilpittömästi kiitollisia ja hävetä itseämme, jos emme käytä niitä oikein. Mutta mahdollisimmin väärin käytämme niitä, jos niiden sallimme anastaa tosi kirjojen paikan, sillä rajoitetussa merkityksessä ne eivät ole kirjoja ollenkaan, vaan kaunispainoisia kirjeitä tai sanomalehtiä. Ystäviemme kirjeet saattavat kyllä olla hauskoja ja hyödyllisiä tänään, kannattaako niitä säilyttää, vai ei, ei kuulu tähän. Sanomalehti saattaa olla täysin paikallaan aamiais-pöydässä, mutta ihan varmaan se ei ole mitään lukemista koko päiväksi. Olennoltansa kirja ei ole mitään puhuttua, vaan jotain kirjoitettua ja kirjoitettua, ei vaan tarkoitettuna olemaan tiedonanto, vaan jotain pysyväistä. Kirjoittajalla on jotain sanottavaa, jota hän pitää totena, hyödyllisenä tai jalostavan kauniina. Hänen tietääkseen ei kukaan vielä ole sitä sanonut; hänen tietääkseen ei kukaan muu saata sitä sanoa. Hänen on pakko sanoa se selvästi, sointuisasti, jos hän voi. Elämänsä summassa tuntee hän tämän siksi asiaksi tai asiaryhmäksi, joka on ilmestynyt hänelle: se on se määrä tosi tietoa tai havaintoa, jonka saamiseen hänen osaksensa tullut päivänpaiste ja maakappale antoi hänelle tilaisuuden. Hän haluaisi kirjoittaa sen ikipäiviksi, murtaa sen kallioon, jos voisi ja sanoa: „Tämä on paras osa minusta, muuten söin, join, nukuin, rakastin ja vihasin kuin muut; elämäni oli kuin savu, eikä ole mitään; mutta tämän minä näin ja tiesin; tämä on muistamisen arvoista, jos jokin minusta sitä lie". Tämä on hänen „sepustuksensa". Se on hänen inhimillisten keinojensa kautta ja hänessä olevan todellisen innostusmäärän mukaan hänen piirroksensa tai kirjoituksensa. Se on kirja.

(Jatk.)

Vakuutus-Osakeyhtiö KALEVA.

Yleinen Kansanvakuutus

ilman lääkärintarkastusta.

Uusi vakuutusmuoto Suomessa.

Osallisuus yhtiön voittoon.

Toimekkaat, hyvillä suosituksilla varustetut asiamiehet ilmoittautukoot yhtiön pääkonttorissa Erottajankatu 2.

Huomenna sunnuntaina k:lo 1 j. p. p. pitää Pekka Ervast ruotsiksi esitelmän **Teosofian merkityksestä meidän aikamme ihmisille** Brobergin yhteiskoulun juhlasalissa.

Sisäänpääsö 1 mk.

Eri maista.

(Jatk.).

Lyhyen rukouksen jälkeen, jonka Winchesterin piispa toimitti, kantoivat merimiehet ruumisarkun kanuunalavetille. Juhlasaatto läksi sitten liikkeelle.

Albertan jälessä kulki sotalaivoja yhteensä 47, nimittäin 38 englantilaista, 5 saksalaista, j. n. e. Juhlakulkueeseen osaaottavien sotajoukkojen lukumäärä nousi 33,000 mieheen.

Sotajoukkojen jälessä marssi ulkomaiden sotilaslähettiläät. Näiden perästä astui ylipäällikkö Roberts. Hänen jälkeensä sotamarsalkka ja lukuisa seurue hovimiehiä. Sen jälkeen tulivat ruumisvaunut ja kuningas, keisari Vilhelm oikealla puolella, ratsun selässä. Sen jälkeen tulivat Kreikan ja Portugalin kuninkaat. Heidän jälissään kulki muut prinssi j. n. e.

Ruumisvaunun jälessä kantoi tavattoman suurikasvuinen henkikaartin kersantti kuninkaan lippua.

Useampia sairaustapauksia sattui kunniavahdissa olleissa joukoissa, jotka olivat olleet palveluksessa k:lo kahdesta yöllä.

Hoidettiin sairashuoneilla yhteensä 1,300 henkilöä, joita surusaaton kulkiessa oli tapaturma kohdannut.

Keisari Vilhelm nimitti kuningatar Aleksandran Preussin rakuunarykmentin kunniaöverstiksi.

* * *

Englantilaisten mieshukka

buueri-sodassa, virallisten julkaisujen mukaan, oli kuukautta sitten:

Kaatuneita tahi haavoihin eli tauteihin kuolleita .	12,158.
Kadonneita tahi vangiksi joutuneita	905.
Invaliidina takaisin Englantiin lähetettyjä . .	38,674.
Yhteensä	51,737.

Niinkuin huomataan, nämät numerot eivät sisällä sitä lukumäärää haavoitettuja ja sairaita, jotka mainittuna aikana hoidettiin Afrikan hospitaaleissa.

* * *

Lämpimissä turkeissa.

Ulkona on hirmuinen pakkanen, 40° Reaumurin mukaan. Vierailulla kävijät liikkuvat talosta taloon lämpimissä turkeissa. Vastaanottohuoneissa vallitsee vapaamielinen henki. Kaikenlaisten hyväntekeväisyysseurojen edustajat puhelevat lahjoituksista, konserteista, juonitteluista, palkinnoista...

Samaan aikaan aroa pitkin liikkuu 29 hengen suuruinen vankijoukko, joiden joukossa on 6 naista ja 3 lasta. Etumaisena liikkuvat jalankulkijat, päällään lyhyet turkit ja vanginnuttu. Puku huonosti suojelee kulkevia ja ajavia tuulelta ja pakkaselta, jotka täällä ovat paljoa tuntuvammat kuin kaupungissa. Tätä joukkoa seuraa vartioväki, jonka puku ei ole vankien pukua parempi. Pakkanen yltyy, jalat paleltuvat ja lakkaavat taipumasta. Puoleksi elävä lasti ajoneuvoilla, yhä suurenee. Ihmisparat koettavat lämmittää toisiansa.

Neljä ryhmää ruumiita... ainoastaan valitukset, huudot ja kiroukset yhdessä huokausten kanssa: herra Jumala ... puhuvat elämästä.

„Voi teitä piruja, jollei teitä olisi, niin eipä minun olisi tarvis täällä palella", puhuu eräs sotamies joukolle. — „Meidänkö syy? vapaastako tahdosta me täällä olemme", vastaa joku joukosta. „Setä hyvä! minä istun rekeen, jalat eivät enää liiku". Ja nuori vanki istuutuu polviin asti paleltuneine jalkoineen rekeen.

— Hevoset väsyneinä pysähtyvät.

— Uudet tuulenpuuskat polttavat tunkien läpi koko ruumiin. „Miksi lähditti te viemään meitä tämmöisellä rajuilmalla", kuuluu vankien valitus. — „Meidänkö syy?... emmehän me vapaasta tahdosta!" vastaa joku sotamiehistä...

Yhteiskunnallisia epäkohtia.

Joitakuita kuukausia sitten kirjoitti Kansan Lehti erityisistä epäkohdista Tampereen poliisilaitoksessa sekä väkivaltaisuuksista poliisimiesten puolelta. Tämä johti kanteeseen lehteä vastaan. Asia, joka monta kertaa on ollut raastuvanoikeuden käsiteltävänä, on nyttemmin niin edistynyt että on ryhdytty todistajien kuulustelemiseen. Lehti tahtoo näyttää toteen seuraavat seikat:

1:ksi. Muurari Sarlin'in v. 1900 tapahtuneen epäilyttävän kuolemantapauksen;

2:ksi. Kolmisenkymmentä eri rääkkäystä vuosilta 1896—1900;

3:ksi. Luvattomia rahojen pidätyksiä arestissa olleilta;

4:ksi. Poliisien juopottelemiset;

5:ksi. Kuinka hyvät käsitykset kansalla on nykyaikana ollut poliisilaitoksestamme.

* * *

Todistajien kertomukset:

V. Salonen kertoi kuinka muurari Sarlin eräänä päivänä viime elokuussa oli tullut kesken päivin pois työstään, syystä kun hänen jalkojaan vaivasi leini. Hän käveli keppien kanssa ja loikoili rakentamattomalla tontilla lähellä toista poliisivahtikonttooria. Sitten oli todistaja nähnyt kuinka passissa oleva poliisi rupesi Sarlinia potkimaan.

Sarlin huusi apua. Todistaja näki kuinka poliisi oli työntänyt Sarlinin kumoon ja hakkasi Sarlinin päätä rakennuksen kivijalkaan.

Tästä päästyä Sarlin valitti päätään kipeäksi ja antoi todistajan koetella takaraivoaan, joka tuntui pehmeältä. Aikoipa Sarlin haastaa poliisin oikeuteen pahoin pitelöstä. Mutta kun hän tiistaina oli ollut poliisin pideltävänä niin hän lauvantaina jo kuoli ja haaste tietysti jäi antamatta.

Tuomarin kysymykseen kuoliko Sarlin vamman johdosta, ei todistaja voinut varmaan vastata, mutta sanoi ihmisten päättelevän ja puhuvan sillä tavalla.

Wilhelmiina Lähteenmäki kertoi, että hän oli nähnyt poliisin pitävän hartioista Sarlinia kiinni ja takovan hänen päätään kivijalkaan. Tämä oli tapahtunut tiistaina ja torstaina oli todistaja vainajan nähnyt kovin tummana ja kipeän näköisenä. Perjantaina oli se viety sairashuoneeseen ja lauvantaina sitte kuollut. Todistaja ei muistanut varmaan tapahtuiko kuolema ja rääkkäys samalla viikolla. Todistaja ei voinut sanoa Sarlinin kuolleen rääkkäyksen johdosta, mutta sanoi ihmisten yleensä sanovan kuolleen hänen siitä syystä.

Seliina Korkiasalo oli ollut vainajalla työssä ja oli vainaja valittanut päätään kipeäksi ja todistajan tiedustellessä syytä oli vainaja sanonut poliisien häntä hakanneen, josta syystä vainaja oli valittanut päätään kipeäksi. Rääkkäyksen kertoi todistaja tapahtuneen tiistaina ja kuoleman neljän päivän perästä eli lauvantaina samalla viikolla. Wainaja oli aina ollut säännöllisesti työssä, mutta rääkkäyksen jälestä ainoastaan tuorstaipäivänä.

J. Eklund kertoi, että noin 3 vuotta takaperin hän tuli sivu poliisivartioston, jonka kohdalla kadulla painiskeli poliisi erään miehen kanssa, joka oli heti viety sisälle poliisikamariin. Poliisilta oli riskaillessa jäänyt paikalle lakki ja sapeli, jotka todistaja oli ottanut ylös ja lähtenyt viemään poliisikamariin. Mutta tultuaan sinne oli hän nähnyt kuinka tämä mies oli pantu käsirautoihin ja lattialle suulleen. Kaksi poliisia oli hänen päällään polvillaan, toinen jalkain ja toinen pään päällä, painaen miestä lattiaan ja kolmas poliisi löi tätä miestä eräänlaisella ruoskalla. Sitten kun miestä oli hetk pamputettu oli hän päästetty ylös, jolloin mies vähän kiroili tästä lyömisestä. Mutta silloin poliisit olivat ottaneet miehen uudelleen käsiinsä ja paiskanneet hänet samalla tapaa kuin ensimmäiselläkin kerralla suulleen lattiaan ja kaksi poliisia polvilleen hänen päälleen ja kolmas pieksemään. Pieksemistä oli jatkunut niin kauan kuin neljäs konttoorissa oleva poliisi oli vihdoinkin nähnyt todistajan seisovan ovella jota yksikään poliiseista ei ollut ennen huomannut ja sitten käskenyt lakata pieksemästä miestä ja viemään hänet putkaan. Ruoska jolla lyötiin oli ollut noin kolme sormea vahva, josta ei todistaja tiennyt varmaan sanoa oliko se kummia vai mitä ainetta. Todistaja kertoi, puheenjohtajan kysyttyä, miehen huutaneen ja valittaneen tämän pahoinpitelyn aikana; kertoi vielä poliisikamarista ulos tullessaan kuulleen putkassa pahaa ääntä, jonka syytä ei voinut tarkalleen sanoa.

Tod. Enbom kertoi, että hän Kyttälän poliisikonttoorissa, ollessaan siellä sattumalta asioillaan näki, miten 2 konstaapelia oli ottanut kiinni konttoorihuoneessa istuvan vanhan miehen ja vienyt hänen arestihuoneeseen, josta hetken kuluttua alkoi kuulua surkeaa avunhuutoa. Kun todistaja sitten poistui konttoorihuoneesta, näki hän arestihuoneen avonaisen oven kautta, miten tuo samainen mies oli pitkällään arestihuoneen permannolla ja että samaiset 2 konstaapelia oli hänen kimpussaan siten, että toinen heistä piteli onnetonta kiinni, toisen lyödessä häntä käsiraudoilla. Kun huuto ja valitus arestihuoneessa ei alkanut tauvota oli ylikonstaapeli Sirén hetken päästä kiiruhtanut hillitsemään hosuvia konstaapeleita. Hänen 2 kertaa kiellettyään oli huuto herennyt.

Todistaja Leino puhui että hän oli viety joku aika takaperin putkaan klo 1 päivällä, syystä, että hän oli humalassa. Sitten kun hän ehtoopäivällä oli selvinnyt kuuli hän kuinka eräs myös putkassa oleva mies oli kolkuttanut ovea että hän olisi päässyt nostamaan palkkaansa työpaikastaan. Silloin tuli kaksi poliisia ja vetäisi miehen ulos putkasta ja laahasi hänet poliisikonttooriin. Sen jälestä kertoi todistaja alkaneensa kuulla läiskintää, ikäänkuin olisi lyöty jollakin pampulla, sekä miehen ähkymistä ja valitusta. Tätä kesti noin 3 tai 4 minuuttia. Sitten tuotiin mies taas putkaan ja paiskattiin nurinniskoin putkan permannolle. Palkan nostoon oli mies pyytänyt päästä, sanoen muuten vaimonsa ja lapsensa kuolevan nälkään. Todistajalle oli mies valittanut poliisien kohdelleen häntä pahoin. Miestä ei todistaja tuntenut, vaan sanoi sen lasketun pois putkasta ennemmin kuin todistaja oli päässyt. (Jatk.).

Oikaisu.

Uuden Ajan 4 numerossa olleen Kaarlo Forsgrenin runon „Ylinnä kaiken ihmisyys!" ensimäisestä värssyssä jäi pois kokonainen säe. Runo on näin kuuluva:

Ylinnä kaiken ihmisyys
ain' olkoon riennoissamme,
kun entisyys ja nykyisyys
kiiruhtaa kulkuamme!
Sen määrä kyll' on kaukana,
se kangastaa vain meille,
mutt' kangastaa niin kauniilta,
osoittain onnen teille.

Kirjallisuutta.

Kylväjä n:o 5 on ilmestynyt. Siinä on muun muassa ihmisystävän raittiuden harrastajan Lady Somersetin muotokuva ja elämänkertomus.

Suomen Viikkolehti n:o 5 on ilmestynyt.

Teosofisk Tidskrift, n:o 10, joulukuun vihko v. 1900 on ilmestynyt. Tätä arvokasta aikakauskirjaa, joka on Teosoofisen Seuran äänenkannattaja ja Skandinaavialaisen osaston julkaisema, ilmestyy v. 1901 yhdeksän 24-sivuista vihkoa, ja maksaa se postin, kirjakaupan kautta tai suoraan ekspeditionista (Teosofiska Centralbyrån, Stockholm, Engelbrektsgatan 7) tilattuna 3 kruunua.

Kanerva, kaunokirjallinen kansanlehti n:o 3 on ilmestynyt.

Kaikuja Karjalasta, lehtinen nuorison seurojen pyrintöjä varten, n:o 2 on ilmestynyt ylipainoksena Itä-Suomen Sanomista.

Iltapuhde n:o 4 ja 5 on ilmestynyt.

Pyrkijä, Nuorison rientojen kannattaja, toim. Santeri Alkio, E. E. Takala ja Niilo Mantere, n:o 1 on ilmestynyt sisältäen: Milloin sodat loppuvat, kirj. K. R. Kares. — Nuorisoseurain vaikutus kansannuorison syvimpiin kerroksiin, kirj. J. O. S. — Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran Vuosikokous Lapualla 7—8 p:nä tammik. 1901. — Huomioita nuorison elämästä Tampereella. — Jouluyön tunnelma, kirj. Aaro. — Käynti „Sokan" linnassa, kirj. J. W. — Metsolan Papitar, kirj. Santeri Alkio. — Lohdutukseksi, runo, kirj. Niilo Mantere. — Ympäri-katsaus, kirj. Jussi Paukkunen. — Nuorison pyrintöjen alalta. — Ilmoituksia.

Tämä Suomen Nuorison Liiton mainio äänenkannattaja ilmestyy edelleenkin kerta kuukaudessa, edustaen vilkkaan ja eloisan nuorison keskuudessa vakavampaa ja aatteellisempaa maailmankatsantoa. Tämä asema velvoittaa toimitusta yhä enempi, mikäli nuorison liike vuosi vuodelta paljastaa kansallisomituisuuksiemme hyviä ja huonoja puolia. Toimitus huomauttaa tilausilmoituksessaan täydellä syyllä, että Pyrkijä varsin hyvin sopii luettavaksi muidenkin eikä vaan nuorisoseuralaisten. Hinta on vaan 2 mk vuodessa.

Leo Tolstoin uusi kirjanen „Aikamme orjuus" on ilmestynyt V. Hedbergin ruotsintamana Albert Bonnierin kustannuksella Tukholmassa nimellä „Vår tids slafveri". Hinta 1 kruunu.

Teosofian merkityksestä meidän aikamme ihmisille pitää kirjailija Pekka Ervast esitelmän ruotsiksi huomenna sunnuntaina k:lo 1 Brobergin yhteiskoulun juhlasalissa.

Luonnon ystävä, ainoa suomenkielinen, yleistajuinen luonnontieteellinen aikakauslehti, toim. A. J. Mela, on julaissut n:o 1. Sisällys: Lepakko vankeudessa (1 kuva), kirj. E. J. Buddén. — Kasvien merkitys kansaintaruissa ja luonnonmytiikassa, kirj. A. Th. Böök. — Sananen kallioittemme kasvillisuudesta, kirj. V. Borg. — Punasotka (1 kuva), kirj. A. J. Mela. — Sakara, sen ilmasto ja kasvikunta (jatk. 1 kuva), kirj. H. Stenberg. — Vahinkohyönteisistä: 1 vaaksiaiset (1 kuva), kirj. J. E. Aro. — Pieniä tietoja. — Kertomuksia kokouksista.

Väinämöinen n:o 5 ja 6 on ilmestynyt.

Ankarasti on Uutta Aikaa arvosteltu Vartijassa, Työmiehessä ja Suomen Kansassa.

Uuden Ajan

Tilauksia Kuopiossa otetaan vastaan:

Kansalliskaupassa.
H. Keijosen kaupassa.
Rouva L. Partasen luona. Savonlinnankatu 2s, ja
Rouva K. Savolaisen luona Robertinkatu 8.

Maaningalla:

Kauppias Taneli Karhusen kaupassa ja sivukaupassa Karttulassa.

Tilatkaa Uusi Aika! Lehden kaikki ilmestyneet numerot lähetetään tilaajalle vuoden alusta alkain.

Uuden Ajan toimiston ja konttorin telefoni N:o 34 30.

— 8 —

luo. Tätä Andreaksen veljeä Jeesus nimitti Pietariksi, — se on kallioksi. Ja nämä molemmat veljekset rupesivat Jeesuksen oppilaiksi.

Sitten, jo mennessään Galileaan, Jeesus tapasi vielä Filippuksen ja kutsui hänet mukaansa. Filippus oli Betsaidasta, Pietarin ja Andreaksen kyläläisiä. Päästyään Jeesuksen tuttavuuteen Filippus meni hakemaan veljeänsä Natanaelia ja sanoi tälle: olemme tavanneet Jumalan valitun, josta profeetat ja Mooses ovat kirjoittaneet. Se on Jeesus Joosefin poika Natsaretista. — Natanael kummasteli, että se, josta profeetat olivat puhuneet, saattoi olla naapurikylästä, ja sanoi: tuskinpa Jumalan lähettiläs Natsaretista tulee. — Filippus sanoi: mennään, niin saat itse nähdä ja kuulla. — Natanael suostui ja he menivät veljen kanssa sekä tapasivat Jeesuksen, ja kuultuaan Jeesusta sanoi Natanael tälle: totta näkyy olevan, että sinä olet Jumalan poika ja Israelin kuningas. — Jeesus vastasi hänelle: tiedä se, mikä on vielä tärkeämpää. Tästä lähin on taivas avoinna, ja ihmiset saavat olla yhteydessä taivaallisten voimien kanssa. Tästä lähin ei Jumala enää ole erillänsä ihmisistä.

Ja Jeesus tuli kotimaahansa Natsaretiin, ja pyhänä meni, kuten ainakin, kokoukseen ja rupesi lukemaan. Hänelle annettiin Esaiaan profeetan kirja; hän avasi sen ja alkoi lukea. Kirjassa oli kirjoitettu:

Hallitsijan henki on minussa; hän on minut valinnut ilmoittamaan onnea kärsiville ja sydämmestään särjetyille; — ilmoittamaan sidotuille vapautta, sokeille valoa, näännytetyille pelastusta ja lepoa; — ilmoittamaan kaikille Jumalan armon aikaa.

Hän sulki kirjan, antoi palvelijalle ja istui. Ja kaikki odottivat, mitä hän sanoo. Ja hän sanoi heille: nyt on tämä kirjoitus täyttynyt teidän silmienne edessä.

Evankeliumi. 2. — 5 —

nen ymmärtäväisyyttänsä. Äiti hänet nähtyään sanoi: mitä sinä meille teit? Olemme isän kanssa sinua kaivanneet ja hakeneet. Mutta hän sanoi heille: mistä olette minua hakeneet? Ettekö tiedä, että poikaa pitää hakea Isän talosta? Eivätkä he ymmärtäneet hänen sanojansa, eivät ymmärtäneet ketä hän sanoi Isäksensä.

Ja sen jälkeen Jeesus eli äitinsä luona totellen tätä kaikessa. Ja iän karttuessa hän yhä viisastui. Ja kaikki luulivat Jeesusta Joosefin pojaksi. Ja niin hän eli 30:nteen ikävuoteensa asti.

Siihen aikaan ilmestyi Judeaan profeetta Johannes. Hän asui Judean erämaassa Jordanilla. Johanneksella oli puku kamelin karvoista, vyöllä vyötettynä, ja hän käytti ruokanansa puunkuorta ja ruohoja.

Johannes puhui: muuttakaa mieltänne, sillä tullut on taivaan valtakunta.

Hän kehoitti kansaa muuttamaan elämäänsä, valheesta pääsemiseksi, ja elämän muutoksen merkiksi pesi kansaa Jordanin virrassa. Hän puhui: ääni huutaa teille: luokaa erämaassa tie jumalalle. Tehkää niin, että kaikki tulee tasaiseksi, ettei ole syvennyksiä eikä ylennyksiä, ei ylhäistä eikä alhaista. Silloin jumala on oleva teidän keskellänne ja kaikki löytävät pelastuksensa.

Ja kansa kyseli häneltä: mitä meidän on tekeminen? — Hän vastasi: jolla on kaksi pukua, se antakoon sille' jolla ei ole pukua. Ja jolla on ruokaa, antakoon sille, jolla ei ole syötävää. — Tulivat hänen luokseen veronnostajat kysymään: mitä on meidän tekeminen? — Hän sanoi heille: älkää vaatiko mitään ylimääräistä. — Sotilaat kysyivät: mitä on meidän tekeminen? — Hän sanoi: älkää tehkö kelleen väkivaltaa tai vääryyttä, ja tyytykää siihen mitä teille annetaan.

Niin tuli hänen luokseen jerusalemilaiset ja kaikki juutalaiset Jordanin tienoilta. Ja tunnustivat hänelle valheensa, ja elämänmuutoksen merkiksi hän pesi heitä Jordanissa.

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Vakuuta
Henki ja Omaisuus
Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasioimisto:
Schildt & Hallberg
Helsinki.

Holmström & Svensson
myyvät alituisesta varastostaan:
1:a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.
Telef. 29 24 — 32 03.

O. J. Dahlbergin
Paperikauppa
Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.
Valokuva- albumeja,
Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Kellojen, Kronometerien
ynnä hienompien
Präsisiooni koneitten
KORJAUS VERSTAA
Taatusti hyvä työ.
Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja
Seinä- ja Taskukelloja
Kellonperiä y. m.
C. U. BERGSTRÖM
Erottaja 19 Skilnaden
Telef. 37 12.

Teosofinen kirjasto
Uudenmaankatu 25.
Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

I, Boulevardinkatu I.
Sisäänkäytävä portista.
Siellä ostatte halvimmin **koristeitanne, pitsityllejä ja brodyyrityllejä, hansikkaita, silkkinauhoja, verhoja, silkkikankaita, kartonkeja, villakankaita, pitsejä, shiffonkeja y. m.**
I, Boulevardinkatu I.
Sisäänkäytävä portista.

Loppuunmyynti.
Koko varasto 25 % alennuksella.
Malvina Weckman,
Mikonkatu n:o 13.

Kr. RAUTION
Jalkineliike
Kallion 3 linja N:o 1.
Valmiita naisten-, miesten ja lasten jalkineita. Tilaukset tehdään joutuin kohtuullista maksua vastaan.
Työ taattua.
Kr. Rautio. 3 linja N:o 1.

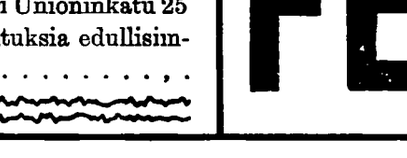

Aleksanterinkatu N:o 50.

Helsingin
Puusepäntyöntekijäin liike
T. Johansson & C:o.
Tel. 26 41. **Boulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25.** Tel. 26 00.
Ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän-, sorvarin- ja verhoilijain ammattiin kuuluvissa töissä.
Huomaa!
Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus.

Osakeyhtiö
Helsingin Höyryleipomo.
Ludvikinkatu 5. **Telefooni 17 32.**
Suosittaa hyvin tunnettuja, **Kauppa- ja Teollisuusnäyttelyssä Lyypekissä** palkittuja
Ruokaleipiään
niinkuin: ***Hapanleipää, Maustettua ja maustamatonta ruokaleipää*** ja leipomon erityistuotteita: ***Herkku- ja kate-, ruoka- ja näkkileipää.*** Kaikki tuoretta, mureata ja hyvinmakuista. Nopea suoritus. Hintaluettelo annetaan pyydettäessä.

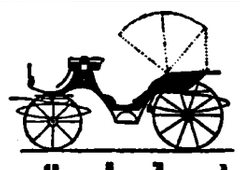

Kesäajokaluja
korjataan ja maalataan halvimmalla
Osakeyhtiö Spennertillä
Helsingissä.

Henrik Ekbom'in
Verhoilija ja Puusepänliike,
Fabianinkatu 28.
Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

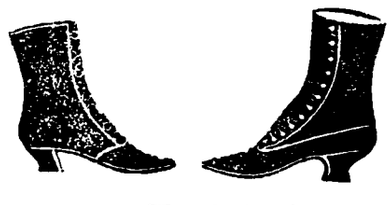

H. Tuupaisen
Jalkineliike
Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.
Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.
H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

PATRIA
TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.
Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. . . . . .

FENNIA
PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla.

„Uuden Ajan" tilauksia otetaan vastaan
jokaisessa maamme postitoimistossa ja asiamiestemme luona.
Helsingissä otetaan tilauksia vastaan, paitsi lehden konttorissa, Laurentin Sanomalehtimyymälässä, Pasaassissa. H. Tuupaisen jalkineliikkeessä, Fredrikinkatu N:o 45 ja Kr. Raution Jalkineliikkeessä Kallion 3 linja, N:o I. Irtonumeroita myydään samoissa liikkeissä.
Huom.! Tampereella otetaan tilauksia vastaan Herra E. Lyytikäisen kirjakaupassa. **Vaasassa** Herra K. Montinin kirjakaupassa. **Porissa** Herra Gust. Ronelius'en kirjakaupassa. **Pietarissa** Herra I. Palmgrénin kirjakaupassa Iso Tallik. 8.

Arvoisa kansalainen!

Raittiuden ystävien äänenkannattaja **„Kylväjä"** ilmoittaa täten tilattavaksi viidennen vuosikertansa.

Jokaisen aikaansa seuraavan kansalaisen olisi tilattava **„Kylväjä"**, joka ajaessaan tarmokkaasti raittiusaatetta, käsittelee samalla muitakin tärkeitä kysymyksiä.

Kylväjä ilmestyy tänä vuonna a) viikkopainoksena ja b) kuukausipainoksena. Kuukausipainos ei ole erityinen lehti, vaan on se samalla joku viikkonumero ja leviää siis sangen suurena painoksena. Tästä syystä on **Kylväjän kuukausipainos** mitä **edullisin ilmoituslehti.**

Tilaushinnat:

Postissa maksaa Kylväjän viikkopainos koko vuodelta 4 mk., puolelta vuodelta 2 mk. ja kuukaudelta 40 penniä. Postin kautta tilattuna lähetetään lehti **ristisiteessä** tilaajalle. Suoraan toimitukselta tilattuna ovat hinnat ja lähetystapa sama.

Venäjälle voi Kylväjän tilata suoraan toimitukselta ja maksaa koko v. k. 2 ruplaa, puoli v. k. 1 ruplan.

Amerikassa on Kylväjän **pääasiamiehenä Mr Alex. Pantti,** L. Box 202, Ishpeming, Mich., jonka kautta tilattuna Kylväjä koko v. k. maksaa ainoastaan 1 dollarin, puoli v. k. 50 senttiä.

Asiamiehet kaikkialla lähettävät tilauksensa suoraan toimitukselle ja tilauksen ohella tilaajain osoiteluettelon, jolloin lehdet lähetetään **ristisiteessä** suoraan tilaajille. Asiamiehet pääsevät näin kaikista jakopuuhista, mutta saavat kuitenkin vetää tilausrahoista viidennen osan palkkiokseen.

Huom.! Kylväjän kuukauspainosta ei jaeta erittäin muille kuin meidän paikallisyhdistystemme jäsenille.

Yhdistysten jäsenet tekevät luonnollisesti yksityiset tilauksensa ainoastaan yhdistysten välityksellä.

Tilausosoite: „Kylväjän" toimitus, Helsinki.

— 6 —

Tuli Johanneksen luo myöskin oikeauskoisia ja vanhoillisia, mutta salaa. Hän tunsi heidät ja sanoi: te olette käärmeen sukua! vai olette tekin vainunneet, ettette voi välttää jumalan tahtoa? Muuttakaa siis mielenne ja uskonne. Ja jos tahdotte uskonne muuttaa, niin hedelmistänne näkyköön, että olette muuttaneet mieltänne. Jo on kirves puun juurella. Jos puu kantaa huonon hedelmän, niin se kaadetaan ja heitetään tuleen. Minä pesen teitä vedessä mielenne muutoksen merkiksi, mutta tämän peson perästä täytyy vielä hengen teitä puhdistaa. Henki on teidät puhdistava niinkuin isäntä puhdistaa riihtänsä: jyvät kokoo, mutta ruumenet polttaa.

Jeesus tuli Galileasta Jordanille, peseytyäkseen Johanneksen luona; ja hän peseytyi ja kuunteli Johanneksen saarnaa.

Ja Jordanilta hän meni erämaahan ja tunsi siellä hengen voiman.

Jeesus viipyi erämaassa 40 vuorokautta syömättä ja juomatta. Ja lihan ääni sanoi hänelle: jos sinä olisit kaikkivaltiaan jumalan poika, niin sinä voisit omasta tahdostasi tehdä leipää kivistä; mutta etpä sinä voi sitä tehdä, siis et myöskään ole jumalan poika. — Mutta Jeesus sanoi itselleen: ellen voikaan tehdä kivistä leipää, niin se merkitsee, etten minä ole lihan jumalan poika, vaan hengen jumalan poika. Minä en elä leivästä, vaan hengestä. Ja minun henkeni voi asettua lihan yläpuolelle.

Mutta nälkä sittenkin kiusasi häntä; ja lihan ääni sanoi hänelle vielä: jos sinä elät vaan hengestä ja voit asettua lihan yläpuolelle, niin sinä voit kokonaan luopua lihasta ja sinun henkesi jää kuitenkin elämään. — Ja hän kuvaili olevansa kirkon katolla ja lihan ääni sanoi hänelle: jos sinä olet hengen jumalan poika, niin heittäydy katolta etkä kuole. Näkymätön voima varjelee sinua, kannattaa ja vapauttaa kaikesta pahasta. — Mutta Jeesus sanoi itselleen: voin asettua lihan yläpuolelle, mutta en voi luopua siitä, sillä henki

— 7 —

on minut synnyttänyt lihaan. Semmoinen oli henkeni Isän tahto, enkä minä voi olla sitä vastaan.

Silloin lihan ääni sanoi hänelle: ellet sinä voi olla Isääsi vastaan siinä, ettet heittäydy katolta ja luovu elämästä, niin et myöskään voi olla Isääsi vastaan siinä, että näkisit nälkää, kun haluat syödä. Ei sinun pidä laiminlyödä lihan haluja; ne ovat sinuun pannut, ja sinun on niitä palveleminen. Ja Jeesus näki edessään kaikki maalliset valtakunnat ja kaikki ihmiset, miten nämä elävät ja puuhaavat lihan tarkoituksissa, odottaen siltä palkintoa. Ja lihan ääni sanoi hänelle: näetkö, ne tekevät työtä minulle, ja minä annan niille kaikki mitä he tahtovat. Jos sinä teet työtä minulle, olet sinäkin saman saapa. — Mutta Jeesus sanoi itselleen: minun Isäni ei ole liha, vaan henki. Siitä minä elän. Sen tunnen aina itsessäni, sitä ainoata kunnioitan ja sille ainoalle teen työtä, ja siltä ainoalta palkintoakin odotan.

Silloin kiusaus päättyi, ja Jeesus tunsi hengen voiman.

Ja hengen voimassa Jeesus tuli korvesta sekä palasi Johanneksen luo ja oli hänen kanssaan.

Ja Jeesuksen lähtiessä Johanneksen luota Johannes sanoi hänestä: tämä on ihmisten vapahtaja.

Näiden Johanneksen sanojen johdosta kaksi Johanneksen oppilaista jätti entisen opettajansa ja alkoivat seurata Jeesusta. Nähtyään heidän seuraavan hän pysähtyi sanoen: mitä tahdotte? He vastasivat hänelle: opettaja! me tahdomme olla sinun seurassasi ja saada tietää sinun oppisi. Hän sanoi: tulkaa mukaani, niin puhun teille kaikki. He menivät hänen kanssaan ja olivat hänen seurassaan, kuunnellen häntä kymmenenteen hetkeen asti.

Toista näistä oppilaista sanottiin Andreakseksi. Tällä Andreaksella oli Siimon niminen veli. Kuunneltuaan Jeesusta Andreas läksi Siimon veljensä luo ja sanoi tälle: olemme löytäneet sen, josta profeetat ovat kirjoittaneet, Mesiaan, sen, joka on meille ilmoittanut vapautuksemme. — Andreas otti Siimonin mukaansa ja toi hänetkin Jeesuksen

KANSANVAKUUTUS.

Vastaan-otettuani asiamiestoimen uutta vakuutusmuotoa varten, jonka vakuutusyhtiö Kaleva on perustanut

Kansanvakuutus

ilman lääkärintarkastusta

saan ilmoittaa, että olen tavattavissa „Uuden Ajan" huoneustossa, Fabianin- ja Etelä Makasiininkadun kulmassa k:lo 12—2 ja 6—8 arkipäivinä, asioissa jotka koskevat tätä uutta vakuutusmuotoa.

Jean Boldt.

Helsingin Nuorisoseuran

Käärö-Iltama

tänään k:lo 8 i. p. Yrjönkatu N:o 21.

OHJELMA:

1. Alkusoittoa
2. Puhe
3. Runonlausuntoa
4. Pianonsoittoa
   Näytöskappale
5. „Mallassaunalla"
6. Kääröjen myyntiä
7. Pianonsoittoa
8. Esitelmä
   Kuvaelma
9. Hurtti ukko
10. Nuorisonleikkiä

Sisäänpääsy 40 penniä.

Helsingissä 1901. Hufvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 7.
Helmikuun 16 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 12—2 ja 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4·55*
1/2 „ . . . . . „ *2:55*
kuukaudelta . . . . . „ *—:53*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Teosoofisia kirjeitä.

Kirj. *Pekka Ervast.*

VI.

Hengen elämä.

Mikä on tämän meidän elämämme tarkoitus? Mitä varten elämme täällä maan päällä?

Tiede vastaa: elämä on taistelua, taistelua olemassa-olosta. Tähdet avaruudessa, kukkaset nurmella, hongat metsässä, eläimet maassa, vedessä ja ilmassa, kaikki taistelevat keskenään olemassa-olosta, heikot sortuvat, vahvat voittavat. Eikö olisi ihmistenkin laita sama? Näemmehän joka päivä ympärillämme alituista kilpailua niin kansojen kuin yksilöiden kesken. Siinäkin taistelussa paraiten varustetut pääsevät voitolle.

Mutta jos kysymme tieteeltä tämän ikuisen sodan alkusyytä ja tarkoitusta, niin se kohottaa olkapäitään: ken on olemassa-olon eleille kutsunut, ken on sen lait määrännyt? Itsensä kautta se on, ikuinen, aluton, loputon — ei sillä tarkoitusta ole. Tahi jos niin haluatte: muotojen kehitys on sen kätketty tarkoitus. Taistelun kautta kaikki tulee paremmaksi, hienommaksi, soveliaammaksi — taistelemaan . . ,

Joskin maailman ilmiöiden ymmärryksellinen tutkimus veisi semmoiseen johtopäätökseen, on kumminkin ääni sisässämme, joka koko voimallaan sitä vastaan huutaa: niin ollen paras olisi olemattomuus!

Käännymme kristinuskon puoleen semmoisena kuin se meille opetetaan. Mitä kirkko vastaa? Tämä elämämme kaikkine suruineen ja vastuksineen onkin vain hetki ikuisuudessa, lyhyt koetusaika, joka hyvin käytettynä saa loppumattoman ilon palkakseen. Monet tuntevat lohduttuvansa tästä uskosta, mutta toisia on, jotka pitävät sitä lapsellisena ja itsekkäänä: ehkä kärsimys aina seuraa olemassa-oloa, voiko silloin olla puhe mistään korvauksesta? Sitäpaitsi jokainen ihminen, joka etsii elämän totuutta, ei kysy tulevaisuutta, ei kysy, miten hänen silloin tai tällöin käynee, vaan kuinka hänen nyt on eläminen. Hän tahtoo tietää, mikä tämä hänen nykyinen elämänsä on, jotta voisi asettua varmalle kannalle sen suhteen, jotta voisi elää niinkuin tarkoitus on. Kun kysymme, mikä elämän päämäärä on, niin oikeastaan kysymme käytölliseltä kannalta katsottuna: kuinka meidän tulee elää? Ja samasta syystä eivät mitkään yleisfilosoofiset spekulatsioonit, eivät mitkään tieteelliset atoomiteoriat tai uskonnolliset tulevaisuuden opit tyydytä sieluamme, vaan ainoastaan ratkaisu, kuinka meidän nykyhetkessä on eläminen, jotta täyttäisimme elämämme tarkoituksen.

Ja miten teosofia sen ratkaisee? Sinä sen jo tiedät: me elämme sitä varten, että tulisimme hyviksi, epäitsekkäiksi, viisaiksi. Tämä on elämän hyvä laki, Jumalan järkähtämätön tahto. „Tulkaa siis te täydellisiksi niinkuin teidän taivaallinen Isänne täydellinen on.“

Näin yksinkertainen on totuus, mutta onpa se vielä meille siksi vieras, että useimmat hämmästyen kysymme: mitä on tulla hyväksi? Mieleemme kuvastuu ehkä jokin selkärangaton veljesrakkaus, joka aina on osaaottavainen, mutta aina neuvoton ja joka ei totuutta uskalla sanoa pelosta, että epäveljelliseksi tuomittaisiin. Niin vaellamme vielä sokeudessa, ettemme aineen harhojen keskeltä omaa henkeämme erota.

Kaikki onnettomuutemme, kaikki itsekkyytemme, kaikki tietämättömyytemme johtuu siitä, ettemme henkeämme tunne. Totuuden etsintä on itse asiassa sama kuin pyrkimys henkemme tuntemiseen ja totuuden löytäminen on asteettain tapahtuva heräymys oman henkemme näkemiseen.

Paavali sanoo: „ihmisen ruumis on pyhän hengen temppeli.“ Sielunsa sisimmässä sopukassa ihminen on jalo, hyvä, puhdas, rakastavainen; siinä hän on „Jumalan poika“, joka palvelee Isänsä tahtoa. Vaikka useimmat emme sitä minuutta tunnekkaan, kuulemme yhtäkaikki sen äänen omassa tunnossamme ja sydämessämme ja tiedämme sen olevan. Jospa meille riittäisikin rohkeutta aina noudattaa sen ääntä!

Minkätähden kirjoittaa niin paljon ja puhua niin paljon ihmisen syntisyydestä? Onko nautinto aina ajatella hänen pahuuttaan? Ja ajatella sitä niin paljon, että hyvä unohtuu? Emme koskaan sillä menettelyllä luo onnea maailmaan, emmekä vie sivistystä eteenpäin.

Enhän minä tahdo väittää, että ihminen semmoisenaan olisi „hyvä“. Tuunenhan oman heikkouteni ja tiedän kuinka kapea on henkisen kehittymisen tie, mutta en tahtoisi koskaan unohtaa, että jokaisen ihmisen rinnassa asuu täydellisyyden kipinä, että kunhan vain rupeaisimme uskomaan ja luottamaan, ettemme suinkaan „kadotettuja“ ole, vaan että päinvastoin olemme suuriin kutsutut, niin suuriin kykeneisimmekin. Jeesus sanoi: „ei kenkään ole hyvä paitsi yksin Jumala“. Niin uskon minäkin. Mutta se Jumala, se onkin meissä itsessämme, ja Häntä palvellen kuljemme hyvän teitä.

Ihanteemme on kaukana, hengen täydellisyys ei ole äkkiä saavutettavissa, mutta siihen pyrkiminen se onkin elämämme tarkoitus. Tulevaisuudesta siirtyy siten elämämme nykyhetkeen. Jos pyrimme rikkauteen, kunniaan, valtaan, emme saa rauhaa, ennenkuin tarkoituksemme saavutamme. Mutta kun pyrimme henkemme salamaailmoihin, kun kuljemme viisauden tietä, kasvaa rauha sielussamme päivä päiväitä, ja meistä tuntuu kuin joka nykyhetkessä itse asiassa tarkoituksemme saavuttaisimmekin. Aineelliset „hyvät“ riippuvat ajan ja paikan rajoituksista, mutta ei kukaan eikä mikään voi estää meitä „palvelemasta Jumalaa“, täyttämästä Isän tahtoa, kehittymästä totuuden ja rakkauden tuntemisessa.

VII.

Silmäys uskontojen oppeihin.

Teosofia siis opettaa että jumaluuden kipinä asuu ihmisen rinnassa (oppi ihmisen jumalallisesta alkuperästä ja kaikkien ihmisten henkisestä yhteydestä jumalassa), että ihmiselämä on asteittain tapahtuva kehitys täydellisyyttä (Jumalaa) kohti ja että ihmisen henki sitä varten useita kertoja syntyy maailmaan (oppi reinkarnatsioonista eli jälleen synnynnästä).

Kun nyt käännymme uskontojen puoleen, tarkastaaksemme mihin määriin ne opettavat samaa kuin nykyajan teosoofinen ilmoitus, alotamme n. k. Tâoismista, joka on Kiinan vanhin uskonto ja jonka perustaja oli Laotse, Konfutsen edelläkävijä. „Puhtauden klassikko“ niminen kirja on kaunis jäännös jostain saman uskonnon alkuperäisestä pyhästä kirjoituksesta. Tâon usko opettaa, että ihminen on kolmiyhteinen, että hänessä on henki, mielikuvitus ja ruumis; tämä jako näkyy selvästi seuraavasta otteesta „Puhtauden klassikosta“, jossa ihmistä kehotetaan vapautumaan intohimoista: [1])

Ihmisen henki näet rakastaa puhtautta, mutta hänen mielikuvituksensa sitä häiritsee. Ihmisen mielikuvitus rakastaa hiljaisuutta, mutta hänen himonsa houkuttelevat sitä pois. Jos hän aina voisi lähettää himot tiehensä, tulisi hänen mielensä itsestään tyyneksi. Tulkoon hänen mielensä kirkkaaksi, ja hänen henkensä itsestään tulee puhtaaksi . . . Syy miksi eivät ihmiset tätä voi saavuttaa, on, etteivät ole puhdistaneet mielikuvitustaan eivätkä ajaneet himojaan luotaan. Jos joku voi lähettää himot tiehensä, kun hän sitte luo katseensa omaan mielikuvitukseensa (sydämeensä), ei se enään ole hänen; kun hän katsoo ruumistaan, ei se enään ole hänen; ja kun hän luo katseensa kauvas ulkonaisiin esineihin, ei hänellä enään ole mitään tekemistä niiden kanssa. (I, 3, 4).

Ihmisen päämäärä on hänen yhtymisensä Jumalaan:

Kuinka voisi yksikään himo herätä tuossa paikasta riippumattomassa levon tilassa? Ja kun ei mikään himo enään herää, niin siinä on todellinen hiljaisuus ja lepo . . . Semmoisessa jatkuvassa hiljaisuudessa on ainainen puhtaus ja lepo. Hän, joka omistaa tätä ehdotonta puhtautta, astuu vähitellen todelliseen Tâoon (Jumalaan). (I, 5).

Reinkarnatsioonia ei nähtävästi ole opetettu niin selvästi kuin olisi voinut odottaa, vaikka löytyy kohtia, jotka osottavat, että sitä hyväksyttiin yleisenä aatteena ja että yksilöinen henki saattoi elähyttää sekä eläimen että ihmisen muotoja. Niinpä meillä on Hoangtselta (neljännellä vuosisadalla e. Kr.), joka kirjoitti esityksen muinaisista opeista, seuraava kaunis kertomus kuolevasta miehestä, jolle hänen ystävänsä sanoi:

„Suuri todellakin on Luoja! Mitä Hän nyt on sinusta tekevä? Minne Hän on ottava sinut? Tehneekö Hän sinusta rotan maksan vaiko hyönteisen käden?“ (Kuoleva) Szelâi vastasi: „Minne vain isä käskee poikansa menemään, itään, länteen, pohjoiseen tai etelään, sinne poika lähtee yksinkertaisesti totellen käskyä. Kas tässä nyt on suuri valaja, joka kaataa metallinsa. Jos metalli hypähtäisi (valinkauhassa) ja sanoisi: minut täytyy tehdä Moyshin (kaltaiseksi miekaksi), niin suuri valaja varmaan pitäisi sitä mielettömänä. Samaten, jos muoto, joka muovaillaan kohdun muotissa, sanoisi: minun täytyy tulla ihmiseksi, minun täytyy tulla ihmiseksi, niin Luoja varmaan pitäisi sitä mielettömänä. Kun kerran käsitämme, että taivas ja maa ovat suuri valinkauha ja että Luoja on suuri valaja, minne meidän voisi olla mentävä, mikä ei olisi oikeuden mukaista meille? Me synnymme ikäänkuin rauhallisista unesta ja me kuolemme tyyneen heräymykseen“. (VI kirja, I osa, VI).

Viisaan ihmisen elämästä luemme kiinalaisessa Tâo Teh Kingissä, joka on Laotsen, Tâoismin perustajan, kirjoittama, seuraavan kuvauksen:

Viisas asettaa itsensä viimeiseksi ja kuitenkiin hän löydetään etumaisena; hän kohtelee omaa itseään ikäänkuin se olisi hänelle vieras, ja kuitenkin tuo itse säilyy. Koska hänellä ei ole mitään persoonallisia ja yksityisiä tarkoitusperiä, eivätkö sentähden semmoiset tarkoitusperät toteudu? (VII, 2). Hän ei aseta itseään näkyviin ja sentähden hän loistaa; hän ei vaadi mitään itselleen ja sentähden hänet huomataan; hän ei kehu itseään ja sentähden hänen ansionsa on tunnustettu; hän ei palvele itseään ja sentähden hän saavuttaa ylemmyyttä. Koska hän täten on vapaa kilpailusta ei kukaan maailmassa voi kilpailla hänen kanssaan. (XXII, 2). Ei ole suurempaa rikosta kuin kunnianhimon oikeuttaminen; ei suurempaa onnettomuutta kuin olla tyytymätön onneensa; ei suurempaa vikaa kuin halu ottaa vastaan. (XLVI, 2). Niille jotka ovat hyvät (minua kohtaan) olen hyvä; niille jotka eivät ole hyviä (minua kohtaan) olen myös hyvä; ja siten kaikki tulevat hyviksi. Niille jotka ovat tosia (minua kohtaan) olen minäkin tosi; ja niille jotka eivät ole tosia (minua kohtaan) olen myös tosi; ja siten kaikki tulevat tosiksi. (XLIX, 1). Hän, jolla on yltäkyllin (Tâon) ominaisuuksia, on lapsen kaltainen. Myrkylliset hyönteiset eivät häntä pure; julmat pedot eivät hyökkää hänen kimppuunsa; petolinnut eivät häneen iske. (LV, 1). Minulla on kolme kallista kalua, joita ylistän ja säilytän. Ensimäinen on sävyisyys; toinen on säästäväisyys; kolmas on vaarinpito etten astu muiden tielle . . , Sävyisyys on varma voitostaan taistelussakin ja varma asemastaan. Taivas on pelastava herransa hänen oman sävyisyytensä kautta, joka häntä suojelee. (LXVII, 2, 4).

Indian uskoista vanhin ja suurin on Brahman uskonto eli hinduismi. Joka vähänkin sitä uskoa tuntee, hän tietää, että se puhtaammassa muodossa kuin mikään muu uskonto on säilyttänyt alkuperäisen teosoofisen ytimensä. Että ihminen sisimmässä itsessään on yhtä maailman Itsen kanssa — Tad aham asmi „minä olen Se“ —, on niin läpikäyvä aate kaikessa hindulaisessa ajattelussa, että ihmistä usein nimitetään „Brahman (Jumalan) jumalalliseksi kaupungiksi“, „yhdeksän portin kaupungiksi“, jossa Jumala asuu sydämen kammiossa. Brihadâranyakopanishadissa sanotaan:

Ainoastaan yhdellä tapaa voi nähdä (sitä olentoa), jonka olemassaoloa ei voi todistaa, joka on ikuinen, ilman paikkaa, korkeampi eetteriä, aluton, suuri ikuinen Sielu . . . Tämä suuri ikuinen Sielu on järkevänä (sieluna) kaikissa elävissä olennoissa, se on eetterinä (Jumalana) sydämessä; hänessä se nukkuu; se on kaikkien hallitsija, kaikkien ohjaaja, kaikkien ylimmäinen Herra; se ei tule suuremmaksi hyvien töiden eikä pienemmäksi pahojen tekojen kautta. Se on kaikkien Ohjaaja, kaikkien olentojen ylimmäinen Herra, kaikkien olentojen Säilyttäjä, maailmoiden Silta ja Ylläpitäjä, etteivät ne häviäisi (IV, iv, 20, 22),

Ihminen on niinikään kolmiyhteinen (viis-, seitsenyhteinen) olento, ja Mândûkyopanishadissa sanotaan Henki olevan fyysillisen ruumiin, hienon ruumiin ja ajatuksen ruumiin rajoittama, joista kaikista kohoten se vaipuu siihen Yhteen, joka on „ilman kaksinaisuutta“.

Tuskin on tarvis mainitakaan, että Brahman usko opettaa reinkarnatsioonia, koska juuri koko sen filosofian keskusoppi on, että ihmishenki vaeltaa monen syntymän ja kuoleman kautta, ja koska ei ole yhtään hindulaista kirjaa, joka ei edellyttäisi sitä oppia. Himot ja halut sitoovat ihmistä tähän vaihtelun pyörteeseen (samsâra) ja sentähden hänen täytyy vapautua tiedon, hartauden ja himojen kuolettamisen kautta. Kun ihmishenki tuntee Jumalan, on se pelastettu (Shvetâshvataropanishad, I, 8). Järki puhdistettu tiedon kautta kätkee Hänet (Mundakopanishad, III, I, 8). Tieto yhdistyneenä hartauteen löytää Brahman asunnon (Mund., III, II, 4). Joka tuntee Brahman, tulee Brahmaksi (Mund., III, II, 9). Kun himot poistuvat, tulee kuolevainen kuolemattomaksi ja saavuttaa Brahman (Kathopanishad, VI, 14).

Hindulaisen uskonnon yleisiä siveydensääntöjä voi koota Manun säädöksistä, Upanishadeista, Mahâbhâratasta y. m.:

Sanokoon mitä on totta, sanokoon mitä on mieluista, älköön lausuko mitään epämiellyttävää totuutta, älköön lausuko mitään mieluista valetta; niin on ikuinen laki (Manu, IV, 138). Hiljakseen hän kartuttakoon henkista ansiotaan aiheltamatta kärsimystä yhdellekään luodulle (IV, 238). Sitä kahdestisyntynyttä ihmistä, jonka kautta ei pieninkään vahinko kohtaa luotuja olentoja, ei mikään vaara uhkaa miltään puolelta, koska hän on vapaa ruumiistaan (VI, 40). Kärsiköön hän tyynesti kovia sanoja, älköön hän ketään loukatko ja älköön tulko kenenkään vihamieheksi tämän (katoovaisen) ruumiin takia. Vihastuneelle älköön hän vihastuko, siunatkoon kun häntä kirotaan (VI, 47, 48). Vapautuneina himosta, pelosta ja vihasta, ajatellen Minua, turvaten Minuun, puhdistettuina viisauden tulessa monet ovat astuneet Minun olemukseeni (Bhagavad Gitâ, IV, 10). Äärimmäinen ilo on sille Yogille valmistettu, jonka Manas (mieli) on tasainen ja jonka himoluonto on tyvennetty, joka on synnitön ja Brahman luonteinen (VI, 27), Se joka ei kanna vihaa ketään olentoa kohtaan, joka on ystävällinen ja herttainen, ilman kiintymystä ja itsekkyyttä, tyyni ilossa ja surussa, sekä anteeksiantavainen, aina tyytyväinen, sopusointuinen, hillitty, päättäväinen, joka on omistanut mielensä ja sielunsa Minulle, hän, Minun hartaani, on Minulle kallis (XII, 13, 14).

Samaa, mitä olemme puhuneet Brahman, saattaa myös puhua Buddhan uskonnosta. Buddha, joka eli kuudennella vuosisadalla e. Kr., oli hindulainen ja saarnasi hindulaisille; Hän oli enemmän uskonpuhdistaja kuin uuden uskonnon luoja, jälleensynnyntä ja muut opit kuuluivat sentähden luonnollisesti Hänen opetukseensa. Mutta selvemmin kuin koskaan ennen oli tapahtunut esitti Hän yksinkertaiselle ja sivistymättömälle rahvaalle pelastuksen kahdeksankertaisen tien: 1) oikea usko, 2) oikea ajatteleminen, 3) oikea puhe, 4) oikea oppi, 5) oikeat keinot elämän ylläpitämiseksi, 6) oikea pyrkimys, 7) oikea muisti, 8) oikea mietiskely — yhdistäen itse oppinsa seuraavaan värsyyn:

Synnistä luopuos,
Hyveeseen pyrkiös,
Sydämes' puhdistaos —
Se on Buddhan oppi.

Ne olennot, jotka vaeltavat hyvin opetetun lain tietä, saapuvat syntymän ja kuoleman suuren meren toiselle rannikolle, ja vaikeata on päästä sen meren poikki (Udânavarga, XXIX, 37).

Sillä himo sitoo ihmisen ja siitä on vapautuminen:

Vaikeata on vapautua himoistaan sen, joka on niissä kiinni, sanoo Siunattu. Jotka järkähtämättöminä eivät välitä himojen tuottamasta onnesta, vaan viskaavat ne luotaan, he pian lähtevät kulkemaan (Nirvânaan) . . . Ihmiskunnalla ei ole pysyviä himoja: ne vaihtelevat niissä, jotka niitä kokevat; pelastukaa siis siitä, joka ei voi pysyä älkääkä jääkö kuoleman omiksi (ibid., II, 6, 8).

Se, joka on poistanut kaikki halunsa (maallisiin) hyviin, kaikki silmänhimon siteet, joka on hävittänyt himot juuriaan myöten, hän, minä sanon, on Brâhmana (ibid., XXXIII. 68).

Ja Brâhmana (todellinen brahmiini) on mies, „jolla on viimeinen ruumiinsa“ (Udânavarga, XXXIII, 41) ja kuvataan semmoiseksi,

Joka tuntien edelliset elämänsä näkee taivaan ja helvetin; hän on Muni, viisas, joka on löytänyt tien, joka tekee lopun syntymästä (ja kuolemasta) (ibid., XXXIII, 55).

Buddhan julkisia siveyden sääntöjä ovat:

Vakavuuden, miehuuden ja puhtauden kautta viisas mies tekee itsestään saaren, jota ei mikään tulva voi upottaa (Udânavarga, IV, 5). Viisas ihminen pitää tässä maailmassa kiinni uskosta ja viisaudesta, ne ovet hänen suurimmat aarteensa; muut rikkaudet hän heittää luotaan (X, 9). Se joka kantaa vihaa niitä kohtaan, jotka kantavat vihaa, ei koskaan voi tulla puhtaaksi; mutta se, joka ei kanna mitään vihaa, rauhoittaa niitä, jotka vihaavat; koska viha tuottaa onnettomuutta ihmiskunnalle, ei viisas tunne mitään vihaa (XIII, 12). Voita suuttunut siten ettet itse suutu; voita paha hyvällä; voita ahneus anteliaisuudella; voita valheet totuudella (XX, 18).

Juutalaisten Kabbalan mukaan mikään ei voinut olla olemassa jossa Jumaluutta ei ollut, ja reinkarnatsioonin suhteen opetetaan että Sielu on läsnä jumalallisessa aatoksessa ennenkuin se tulee maan päälle; jos se sitten pysyi aivan puhtaana koetusajan kestäessä, ei sen tarvinnut syntyä uudestaan, mutta tämä näkyy olleen ainoastaan teoreettinen mahdollisuus, koska sanotaan:

Kaikki sielut ovat alistetut palauksen alle (metempsychosis, a'leen b'gilgoolah), mutta ihmiset eivät tunne Pyhän teitä, siunatto olkoon Se! he eivät tiedä, miten heidät on tuomittu kaikkina aikoina, ennenkuin he tulivat tähän maailmaan ja kun he ovat sen jättäneet. (Myer'in Qabbalah, siv. 198).

Ihminen on vanhan testamentin mukaan luotu „Jumalan kuvaksi“ ja siellä täällä samassa testamentissa näkyy jälkiä reinkarnatsiooniuskosta, kuten esim. Malakia, IV, 5: katso minä lähetän teille profeetta Eliaan, ennenkuin Herran päivä tulee. Että sama usko oli yleinen juutalaisten kesken Jeesuksen aikana, huomaa selvästi uudesta testamentista (esim. kun opetuslapset kysyivät: onko tämä mies syntiä tehnyt, että hänen piti syntyä sokeana?) ja Viktor Rydberg on kirjassaan „Bibelns lära om Kristus“ koettanut todistaa, että niin oli laita.

Siveydensäännöistä mainittakoot:

Kuka astuu Herran vuorelle ja kuka taitaa seisoa Hänen pyhässä sijassansa? Jolla viattomat kädet ovat ja on puhdas sydämestä, joka ei halaja turhuutta eikä vanno vääriin. (Psaltari XXIV, 3, 4). Mitä Herra sinulta vaatii kuin että kätket Jumalan sanan ja harjoitat rakkautta ja olet nöyrä sinun Jumalasi edessä. (Mika., VI, 8). Totinen suu pysyy vahvana ijankaikkisesti, vaan väärä kieli ei pysy kauvan. (Sananl. XII, 19). Mutta tämä on paasto, jonka minä valitsen: laske ne vallallensa, jotka vääryydellä sidotut ovat, päästä raskautetut irralle, laske vaivatut vapaiksi, ota pois kaikkinainen kuorma. Taita isoovalle leipäs, vie raadolliset kulkijat huoneeses: koska sinä näet alastoman, niin vaateta häntä ja älä käännä itseäs pois lihas työtä. (Jesaia, LVIII, 6, 7).

Niistä Zoroasterin uskontoon kuuluvista kirjoituksista päättäen, jotka meillä on käännettyinä Euroopassa, ei näy reinkarnatsioonia opetetun emmekä myös tapaa sitä uskoa nykyisten persialaisten luona. Mutta kyllä kuvataan ihmisessä asuvaa Henkeä kipinäksi, joka on tuleva liekiksi ja yhtyvä korkeimpaan Tuleen — ja tämä tietysti sisältää kehityksen, jossa jälleensynnyntä on välttämätön. Eikä muuten Zoroasterin oppia voi täysin ymmärtää, ennenkuin löydetään „Kaldealaiset Oraakkelit“ ja sen sukuiset kirjoitukset, sillä niissä on sen todellinen juuri. Avestan siveysopista voimme siteerata:

Mikä on kaunista, puhdasta, kuolematonta, loistavaa, kaikki se on hyvää. Hyvää henkeä me kunnioitamme, hyvää valtakuntaa kunnioitamme ja hyvää lakia ja hyvää viisautta. (Yasna, XXXVII). Tulkoon tähän taloon tyytyväisyyttä, siunausta, viattomuutta ja puhtaan viisautta (Yasna, LIX). Puhtaus on paras hyvä. Onni, onni on hänelle, nimittäin puhtaudessa puhtaimmalle. Kaikki hyvät ajatukset, sanat ja teot tehdään tiedosta. Kaikki pahat ajatukset, sanat ja teot tehdään tiedottomuudesta (Mispa kumata).

[1]) Useimmat seur. otteista tavataan Annie Besantin kirjassa „The Ancient Wisdom“.

Elämän kysymys

(Lehtinen laulajan päiväkirjasta).

Mun elämäni vierii tunnelmissa:
En täällä mistään kiinni pitää voi!
Ma kuljen usvaisissa unelmissa,
Ja suru rinnassani aina soi . . .
„Mihinkä pyrin? — elän miksi?“
— Ne jäävät mulle hämäriksi.

Näen ympärilläin metsät tummat
Ja tunnen tuulten huokaukset.
Näen taivahilla valot kummat
Ja kuulen aaltoin loiskutukset . . .
Mut: „mihin pyrin? — elän miksi?“
Ne jäävät mulle hämäriksi.

Ma elon riehun kuulen kulkeissani
Ja huomaan ihmiskasvot ilmeinensä.
Työn sorina soi aina korvissani,
Näen ihmiskiihkot eri kiireinensä . . .
Mut: „mihin pyrin? — elän miksi?“
Ne jäävät mulle hämäriksi.

Ma naisen lempeen enin tahdon luottaa
Ja rakkauteen, mi hautaan saakka kestää;
Mut mitä lempi itse inehmolta vuottaa?
Ja taitaako se kysymästä estää:
„Mihinkä pyrin? — elän miksi?“
— Ja ne jää yhä hämäriksi.

Ja pappein pauhu — filosoofein selitykset,
Ne hetken herkyttää myös mieltä:
Mut kullakin on omat määräykset,
Ja moni huutaa hengetöntä kieltä . . .
„Mihinkä pyrin? — elän miksi?“
Ne jäävät mulle hämäriksi.

Myös kirjaa pyhää polveltani luen
Ja uskon että Kristus oli suuri.
Ma tunnen: — Kristus tiesi elon tuen,
Mut mulle tuo on kiipeemätön muuri!
Ja: „mihin pyrin? — elän miksi?“
Ne jäävät yhä hämäriksi . . .

(1899)

Ilmari Calamnius.

Vapaaehtoiset esille.

Älköön uskonto enään olko elämämme vieressä — olkoon elämämme itse uskonto.

Espanjalais-amerikkalaisen sodan jälkeen niinsanotun sivistysmaailman piirissä eletyt tapaukset luovat silmäimme eteen jonon valtiollisia väkivaltaisuuksia. Nyt jos koskaan on selväksi saatettava, ettei sivistysedistyksiä milloinkaan voida saavuttaa väkivallalla; selväksi saatettava, *miten* Euroopan kansojen tulee valvoa pyhimpiä omaisuuksiaan.

Missä ovat vapaat saksalaiset? Missä jalo- ja vapaamieliset? Missä Goetheliiton väki, missä kaikki ne, jotka ylistävät henkisten sankariemme voittoja, nyt kun pitäisi kaikella tarmolla huomauttaa mikä on uskonnon, henkisen viljelyksen ja siivouden tehtävänä? Äänekkäästi ja selvästi lausuttakoon, että ensimäinen vaatimus on kansamme taloudellisten olojen kohottaminen ja että nykyisen järjestelmän koko maailmanpolitiikka edistää pääasiallisesti yksityisten etuja suuren joukon kustannuksella.

Saksan kansan kunniakas historia, sen taistelut henkisestä vapautuksesta ja sen henkiset sankarit, jotka ovat lahjoittaneet ihmiskunnalle niin paljon ylevää, jaloa ja ihanaa, ovat omiaan asettamaan sen ensi sijassa johtajan asemaan maailmassa, mutta yhä vaan suurten miestensä jalossa hengessä. Nykyjään tapahtuu tärkeitä seikkoja, jotka koskevat läheltä kansaamme ja jotka saattavat tuottaa meille hyvinkin tärkeitä seurauksia, mutta siitä huolimatta ei kysytä sen ajatusta eikä neuvoja toimenpiteissä, joista kansan onni ja onnettomuus riippuu. Siksi täytyykin kansasta itsestä kajahtaa huuto: „Vapaaehtoiset esille“, kansan oikeutettua asiaa valvomaan. Mutta useampiin kansalaisiimme on poroporvarin mieli niin vereen ja lihaan imeytynyt, että ovat peräti unohtaneet miehisen ylpeytensä kuninkaan valtaistuimen edessä, että he Egidyn tapaisille miehille, joissa oli tätä ylpeyttä, saattoivat varoittaen huutaa: „Pelkää Jumalaa ja kunnioita kuningasta!“ Egidyn vastauksen tähän varoitukseen olisi kaikkein painetta-

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa)
Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä.** Puhelin 27 64.

va mieleensä. „Jumalaa, elämän ja rakkauden alkulähdettä ei meidän tule pelätä, vaan rakastaa, ja kuningasta tulee meidän kunnioittaa, mutta ei siten, että selkä koukussa lähestymme hänen valtaistuintansa, vaan että me hänen suureen valtaansa ja mahtiinsa luottaen pelotta sanomme hänelle mitä uskonnon kannalta kansan ja ihmiskunnan hyväksi on tehtävä". —

Saksan valtakunnan hallitus on suuressa määrässä ristiriitainen itsensä kanssa. Kirjoittaen lipulleen: „henkisen viljelyksen ja sivistyksen edistykseksi," avatakseen Saksan teollisuudelle ja kaupalle uusia tulolähteitä, etsii se itselleen kaukaisimmat saaret ja rannikot ja koittaa raskauttamalla suuren väkijoukon painavilla taakoilla saavuttaa alueita ja perustusoikeuksia, joista koituu hyvää ainoastaan pienelle osalle ihmisiä ja joista tuleva hyöty ei vastaa sitä, mitä siihen on kulutettu. Palvelevatko nuo „todelliset Saksan edut", joita, herra v. Bülowin lausunnon mukaan Saksan valtiöpäivillä, politiikkamme yksinomaan pitää silmällä, kansan hyvää Kiinan sotaan nähdenkin?

Ovatko olot tosiaankin sitä laatua, että voimme suuria toivoa tässä suhteessa? Onhan Kiinan kansa kasvattanut itsensä käsittämättömällä tavalla meistä riippumattomaksi, voidakseen tulla toimeen ilman muukalaisia? Ja onhan Kiinan kansa juuri tämän suuren riippumattomuutensa ja rautaisen ahkeruutensa kautta siinä tilassa, että se, teollisuustoimeliaisuuteen kasvatettuna voittaisi meidät työnnopeudessa ja voisi pahasti vahingoittaa teollisuuttamme?

Laajanäköisemmän täytyy julkisen, yleisen hyvän johdon olla, sen täytyy silmällä pitää kaikkein etuja, eikä vaan yksityisten piirien ja hetkien etuja. Valvotaankohan tosiaankin Saksan todellisia etuja uhraamalla niin suuria jalansijan saamista varten Kiinassa? Emmekö me, vaatiessamme siellä omistusoikeutta itsellemme, ole suoranaisesti syypäät siellä tapahtuviin väkivaltaisuuksiin, jotka ovat Kiinan kansan omituisen, vuosituhansia vanhan maailmankatsantokannan varsin luonollisena purkauksena? Ja vielä kysymys: ovatko meidän puoleltamme käytetyt keinot tämän kansan sivistyksen kohottamiseksi olleet sitä laatua että jotain kehuttavaa olisi saatu aikaan? Tähän kysymykseen voi empimättä vastata kieltävästi! Toimenpiteet eivät olleet viisaat eikä laajanäköiset. Ja, eikö lisäksi ole räikeässä ristiriidassa valtakunnan hallituksen harrastusten kanssa henkisen viljelyksen ja sivistyksen sekä Saksan todellisten etujen edistämistä varten antaa levollisesti kristillisestä maailmankatsannostaan ylvästelevän kansan johdonmukaisesti hävittää rauhallisen, rauhaa rakastavan buurikansan, ryöstääkseen itselleen ansion sen töistä ja sen maassa piilevät aarteet? Kaikki Euroopan kansat, niin, koko sivistynyt maailma, vieläpä pieni arvokas osa Englannin kansaakin, pitävät ajatuksissaan ja tunteissaan buurien puolta, ollen siten vastustuskannalla hallitukseensa, jolla silminnähtävästi on syvä, pelonalainen kunnioitus Englannin Mammonaan ja sen mahtiin.

„Euroopan kansat, valvokaat pyhimpiä omaisuuksianne!" Tämän huudon täytyy täälläkin kehoituksena kajahtaa. Rakkaus ja oikeus, hyve ja mielen ylevyys eivät saa väistyä Mammonan ja väkivaltaisuuksien tieltä.

Karl Voegele (Ernstes Wollen).

Kasvatuksesta.

Mikä on nykyisen kasvatuksenne todellinen päämäärä? Onko se sielun sivistys ja kehitys oikeaan suuntaan? Onko sen tarkoitus opettaa perinnöttömille ja onnettomille ihmisille elämän taakan rohkeata kantamista; karaista heidän tahtoaan; opettaa heille lähimmäisrakkautta ja keskinäisen riippuvaisuuden ja veljeyden tunnetta ja siten luoda käytölliseen elämään pystyvää luonnetta? Ei suinkaan. Ja kuitenkin tämä epäilemättä on kaiken todellisen kasvatuksen tarkoitus. Kukaan ei sitä kiellä; kaikki teidän kasvattajanne sen myöntävät ja pitävät pitkiä puheita asiasta. Mutta mikä on heidän toimintansa käytöllinen tulos? Jokainen nuori mies ja poika, vieläpä jokainen nuorempi koulunopettaja vastaa: „nykyisen kasvatuksemme päämäärä on tutkintojen suorittaminen", järjestelmä, joka ei ole omiansa kehittämään oikeata kilpailua, vaan joka synnyttää ja elähyttää luulevaisuutta, kateutta, jopa vihaakin nuorten kesken, ja joka siis kasvattaa heitä kovasydämiseen itsekkyyteen ja kunnianosotusten ja etujen pyydystelemiseen sen sijaan että herättäisi heissä ihmisystävällisiä tunteita.

Ja mitä ovat nuo tutkinnot — poikiemme ja nuorukaistemme kauhu? Ovathan vain luokitusjärjestelmä, jonka mukaan koulukasvatuksenne tuloksia merkitään tauluntapaiseen muotoon. Toisin sanoen, ne ovat nykyisen tieteellisen metoodin käytöllinen sovittaminen *genus homo*'on (ihmiseen) pidettynä paljaana ymmärrysolentona. Nyt „tiede" opettaa, että ymmärrys on aivomolekyylien mekaanisen vuorovaikutuksen tulos; siis on kerrassaan johdonmukaista, että nykyinen kasvatus on melkein puhtaasti mekaaninen — jonkinmoinen itseliikkuva kone, joka valmistaa järkeä leivisköittäin. Vähäinenkin kokemus osottaa riittävästi, ettei tutkintojen tuoma sivistys ole muuta kuin ruumiillisen muistin harjoittamista, ja aikaa voittaen kaikki teidän koulunne siihen alistuvat. Mitä taas tulee todelliseen ajatuskyvyn ja järjen kehittämiseen, on semmoinen aivan mahdoton, niinkauvan kuin kaikki on arvosteltava ja punnittava kilpatutkintojen nojalla. Toiselta puolen koulusivistys on mitä tärkein luonteen kehittämiseksi etenkin siveellisessä suhteessa. Mutta alusta loppuun teidän nykyinen järjestelmänne perustuu n. k. tieteellisiin ilmoituksiin: „taisteluun olemassa-olosta" ja „parhaiten varustettujen eloon jäämiseen". Koko varhemman elämänsä aikana teroitetaan joka ihmiseen noita totuuksia sekä kokemuksen ja käytöllisten esimerkkien että suoranaisen opetuksen kautta, kunnes hänen on mahdoton vapautua siitä mielteestä, että „minä", alempi, persoonallinen, eläimellinen minuus on elämän summa. Siinä teillä on kaiken kurjuuden lähde, kaikkien rikosten ja sydämettömän itsekkyyden runsas lähde. Itsekkyys on, kuten monta kertaa olen toistanut, ihmissuvun kirous ja kaiken pahan ja kaikkien rikosten hedelmällinen äiti; ja teidän koulunne ovat tämän itsekkyyden taimettoja.

Kasvatuslaitoksia on kolmea päälajia: kansakoulu, keskiluokan koulut ja korkeammat oppilaitokset. Käytöllinen kauppa-aines on uudenaikaisena puolena, ja vanha oikeauskoinen klassillinen aines heijastaa raskasta arvollisuuttaan aina kansakoulunopettaja seminaareihin saakka. Täällä näemme selvästi tieteellis-aineellisen kauppaaineksen syrjäyttävän elähtäneen oikeauskoisen ja klassillisen. Eipä sen syykään kaukana ole. Tämän kasvatushaaran esineinä ovat markat ja pennit, yhdeksännentoista vuosisadan *summum bonum* (korkein hyvä). Siten kohdistuu yhteen paikkaan kaikki se voima, jonka sen kannattajien aivomolekyylit synnyttävät, ja niin muodoin meillä on johonkin määrin järjestetty armeija *sivistyneitä*, spekulatiivisia älyjä, pienempi luku henkilöitä, joita on opetettu sotimaan niitä tiedottomia, yksinkertaisia joukkoja vastaan, jotka ovat tuomitut älyllisesti voimallisempien, heidän elättämiensä veljien sorron uhriksi. Semmoinen kasvatus ei ole ainoastaan *epäteosoofinen*, se on vallan *epäkristillinenkin*. Suoranainen seuraus tästä kasvatuksen haarasta on markkinan täyttyminen rahaahankkivilla koneilla, sydämettömillä, itsekkäillä ihmisillä — peto-eläimillä — joita on erittäin huolellisesti kasvatettu rosvoamaan kanssaihmisiään ja käyttämään hyväkseen heikompien veljiensä tiedottomuutta. Joskin muoto vaihtelee, on henki kaikkialla sama: epäteosoofinen ja epäkristillinen, olipa kysymys tiedemiesten valmistamisesta tai pappien ja teoloogien.

Teidän kasvatusjärjestelmänne niin sanoakseni hankkii tavaroita tilauksen mukaan, katsomatta nuorten luontanaisiin taipumuksiin eli lahjoihin. Pieni raukka, joka pyrkii tähän progressiiviseen opin paratiisiin, joutuu melkein suoraan lastenkamarista valmistavan koulun polkumyllyyn. Täällä häneen heti käyvät käsiksi tuon aineellisälyllisen tehtaan työmiehet, ja hänen päänsä täytetään latinalaisella, ranskalaisella ja kreikkalaisella kieliopilla, vuosiluvuilla ja tauluilla, niin että jos hänellä on mitään luontanaista taipumusta, puristavat sen hänestä pian nämä valssit, joita Carlyle niin saattuvasti on kutsunut „kuolleiksi sanoiksi". Tähän tulee pintapuolinen tieto valituista, n. k. raamatullisista tosiseikoista, josta opinnosta kaikki järki on karkoitettu. Se on ainoastaan muistiläksyä, ja opettajan „minkätähden" koskee asianhaaroja, ei järkiperusteita . . .

Ei ole yhtään *vapaasti* ajattelevia poikia ja tyttöjä, ja ylipäänsä ensimäinen kasvatus jättää jälkeensä kutistetun ja vääristellyn mielen. Sopivan ja raittiin kasvatusjärjestelmän tulee kehittää mitä voimallisin ja vapain mieli, harjaantunut loogillisessa ajattelussa, ei sokeassa uskossa. Kuinka saatatte koskaan odottaa hyviä tuloksia, niin kauvan kuin turmelette lastenne ajatuskyvyn käskemällä heitä sunnuntaina uskomaan raamatullisiin ihmetöihin, mutta opettamalla heille muina viikkopäivinä, että semmoiset asiat ovat mahdottomat luonnontieteiden mukaan . . .

Jos meillä olisi rahaa, perustaisimme kouluja, jotka tuottaisivat muuta kuin lukevia ja kirjoittavia nälkäkandidaatteja. Lapset saisivat ennen kaikkea oppia itseensä luottamaan, kaikkia ihmisiä rakastamaan, olemaan suvaitsevaisia ja omaa voittoa pyytämättä ja, mikä on tärkein, itse ajattelemaan ja tekemään johtopäätöksiä. Supistaisimme puhtaasti mekaanisen muistityön mitättömän pieneksi ja käyttäisimme aikaa sisäisten aistien ja uinuavien kykyjen kehittämiseksi. Koettaisimme kasvattaa erityisesti joka lasta ja kasvattaa sitä niin, että sen kyvyt kehittyisivät sopusointuisasti ja tasaisesti ja niin täydellisiksi kuin mahdollista, koettaisimme luoda *vapaita* miehiä ja naisia, vapaita sekä älyllisesti että siveellisesti, vapaita ennakkoluuloista kaikissa suhteissa ja ennen kaikkea *epäitsekkäitä*, ja uskomme, että paljon tästä, jollei kaikki, saavutettaisiin *sopivan ja tosi teosoofisen kasvatuksen avulla*.

H. P. Blavatsky.
(„The Key to Theosophy").

Englantilaisilla ammattiyhdistyksillä

oli 33:s kongressinsa viime syyskuulla Huddersfield'in kaupungissa, joka on tunnettu *kunnallissosialistisista yrityksistään*. Näihin, *erittäinkin kunnan työmieskoteihin*, kaupungin pormestari viittasi tervehtiessään itse raatihuoneella osanottajia kongressiin. Paitsi pormestaria puhui avajaisissa vapaamielinen parlamentinjäsen Woodhouse, joka muunmuassa lausui, että ammatti-yhdistykset ovat tunnustetut Englannissa, jonkatähden on jokaisen työnteettäjän velvollisuus niiden avulla aikaansaada hyvä suhde työmiehiin.

Kongressiin otti ossaa 390 jäsentä edustaen *yhtä ja yhtä neljäs osaa miljoonaa työmiestä*.

Presidentiksi valittiin, tavanmukaan, yhteistoimivien ammatti-yhdistysten puheenjohtaja, William Pickles, itsenäisen työmies-puolueen etevä jäsen. Ohjelmapuheessan osottautuu hän nykyaikaiseksi sosialistiksi. Kapitalistit ovat toteuttaneet utopillisten sosialistien unelmat, nimittäin keränneet suuria työmiesjoukkoja ja toteuttaneet yhteistyön suurissa hankkeissa. Mutta tämän he ovat tehneet omaksi hyödykseen. Ensi suuri askel on koskeva osallisuutta *työvoittoon*. Tähän ei tarvita suuria muutoksia. „Rakennukset, työmiehet, johtajat saattavat olla samat. Tarvitsee vaan lisätä niiden lukumäärää, jotka muodostavat yhtiön. Kapitaali on sosialiseerannut *tuotannon*. Kansa tahtoo sosialiseerata *omaisuuden ja jaon*". Historiallinen kehitys vie välttämättä siihen. Kunnallissosialismikin Huddersfield'issä olisi myöskin siitä todisteena.

Presidentin ohjelma-puhe otettiin vastaan myrskyisillä suosion osoituksilla ja siitä innokkaasti tehtiin selkoa sanomalehdissä.

Muuten ei yksin tämä puhe ole enteenä sosialistisen aatteitten menestyksestä englantilaisten työmieskeskuudessa. Olisi helppo toteennäyttää että samalla kuin sosiaalidemokratiia on ilman merkitystä Englannissa, on sosialistisilla aatteilla melkoista suurempi vaikutusvalta siellä kuin Saksassa, huolimatta suuresta määrästä sosiaalidemokraateja viimeksi mainitussa maassa.

(Social Tidskrift).

Eri maista.

Westminstor Gazette'ssa on kirjoitus vanhalta vapaamieliseltä politikoitsijalta Wilfrid Lawson'ilta Etelä Afrikan kysymyksestä. Kirjoituksessa mainitaan:

On kulunut melkein viisi vuotta siitä, kun *Chamberlain* alihuoneessa kertoi meille, että sota etelä Afrikassa oli tuleva yhdeksi vakavimmista sodista, joita ajatella saattaa, ja pitkälliseksi, katkeraksi ja kalliiksi sodaksi. Tässä sodassa olemme jo olleet viisitoista kuukautta, ei kukaan voi varmuudella sanoa tulevatko buurit ennemmin tai myöhemmin masennetuiksi, mutta voidaan kyllä sanoa, että heidän kukistamisensa jälkeen kurjuus vasta oikein alkaisi. Chamberlain oli liiankin oikeassa kun hän puheessaan sanoi, että sota etelä Afrikassa oli jättävä jälkeensä hehkuvia vihankipunoita, jotka tuskin tulisivat sammumaan sukupolvien aikana.

* * *

Kirje pastori Brookhuizenilta Pretoriasta kertoo, että englantilaiset ovat väkivallalla häväisseet kolmannen osan kaikista buuri-naisista.

* * *

Äskettäin on Englannissa syntynyt jotenkin huomattava liike sodan jatkamista vastaan. Erittäinkin englantilaisen työväestön keskuudessa on tämä liike kasvanut, Voimakkaasti ilmaantuu se eräässä 140 englantilaisen työväenjohtajan allekirjoittamassa kirjoituksessa, joka näinä päivinä julaistiin. Siinä esiintuodaan, että sota on niiden liikemiesten hanke, jotka omistavat osakkeita Transvaalin kultakaivoksissa ja jotka ovat saaneet halukkaita kätyreitä Cecil Rhodes'ista, Chamberlain'ista ja heidän kaltaisista miehistään.

* * *

Kahdeksankymmenenvuotias kirjailija Frédéric Passy on epäilemättä todellinen rauhan apostoli Ranskassa. Jo v. 1859, kun syttyi sota Itaaliaa vastaan, ehdotti hän sovinto-oikeutta. 1867 kun Luxenburg'in kysymys tuli hyvin uhkaavaksi korotti hän uudelleen äänensä. Riita tuli tälläkertaa todellakin sovitetuksi hyvällä. 1870 koetti Passy turhaan yhdessä arkkipiispan, Ranskan suurrabbiinin ja kahden protestanttisen papin kanssa ehkäistä sotaa. Edustajana kamarissa oli hänellä ainoastaan yksi perusaate: sovinto-oikeus. Kun Transvaalin sota syttyi kirjoitti hän kuningatar Viktorialle kirjeen ja lopetti sen seuraavilla sanoilla: „Majesteetti! Te ette voi pakoittaa maatanne oman tahtonne mukaan. Valtiomuoto ei salli sitä. Hyvä! — Niin luopukaa hallituksesta." — Kuningatar Viktoria ei tehnyt niin. Mutta loppupuoli hänen pitkästä elämästään ei olisi muodostunut niin kyyneleiseksi, jos hän olisi seurannut tuon korkean vanhuksen neuvoa, joka ihmiskunnan nimessä vetosi häneen.

* * *

Eräs Birminghamin lehti hiljattain kirjoitti, että buurit ovat hävitettävät sukupuuttoon.

* * *

Berliinin miljoonamiehet nousevat viimeisen taksoituksen mukaan 1,336:n. Tällä tarkoitetaan niitä, joilla arvioidaan olevan omaisuutta noin yksi miljoona tai siitä yli. Jos siihen luetaan ne miljoonamiehet, jotka ovat taksoitetut vähintäin viidenkymmenen tuhannen markan tuloista tulee luku korkeammaksi: nämä nousevat 1,624:ään. Yli 100,000 markan tulot on 603 henkilöllä ja 14:llä yli 1,000,000 markkaa vuodessa. Niitä, joilla on 10,000.000 markkaa ja siitä yli, on 35.

* * *

Varsovassa noussee prostitueerattujen naisten luku 25,000, se on $^1/_{14}$ kaupungin koho naispuolisesta väestöstä, jonka luku on 350,000 henkeä. Mainituista onnettomista koettaa noin 30 pros. vuosittain tehdä itsemurhan. Noin 70 pros. heistä on syössyt kurjuuteen ennen 16 ikävuottaan. Kurjien joukossa on useita 13—14 vuoden ikäisiä lapsia.

Hesiodoksen neuvo.

(Viktor Rydberg).

Käs' ylhäällä ei rukoella riitä,
maamies, sun tointas jotta auttais taivas.
Käs' aurallas tee harras pyyntö siitä,
niin pyyntös voima varmaan siunaa vaivas.

Suom. Väinö Andelin.

Kultaisia sanoja.

Joka rehellisesti vaeltaa, hän vaeltaa turvallisesti, mutta ken käypi mutkaisia teitä, hän paljastetaan.

Salomo.

*

Ihminen pidättyy helpoimmin vihasta, kun hän muistaa aina olevansa Jumalan silmäin alla. *Platon.*

*

Totuuden valo usein himmenee, muttei koskaan sammu. *Livius.*

*

Totuus on yksi, mutta sen ilmenemyksiä on monta. *J. E. Schlegel.*

*

Tavallinen terve ihmisjärki on huono tuomari, kun on kysymys suurista seikoista. *Ernest Renan.*

*

Ei se, jolla on monta aatosta, mutta se, jolla on yksi vakaumus, voi olla suuri mies. *J. Eötvös.*

*

Muista, että jumalat eivät suosi kättä, jolla on, mutta kättä, joka antaa. *J. L. Runeberg.*

*

Ole luodon merellisen kaltainen, jonka kylkeen murtuvat meren aallot, mutta joka itse järkähtämätönnä tyynnyttää laineita yltympäri.

Marcus Aurelius.

*

Ankaruus itseään ja lempeys muita kohtaan on oivallisin luonteen merkki.

Fr. von Schiller.

*

Kuinka voi oppia itseään tuntemaan? Ei koskaan mietiskelyn, mutta kyläkin toiminnon kautta! Koeta tehdä velvollisuutesi ja pian olet huomaava, mihin kelpaat.

J. W. v. Goethe.

Kyyhkyset.

Kirj. *Iwan Turgenjeff.*
(Suomennos „Uuteen Aikaan".)

Minä seisoin kummun huipulla; edessäni laajeni kypsynyt ruisvainio kirjavassa loistossaan, aivan kuin kullalle ja hopealle välkähtelevä meri.

Mutta aallot eivät läikkyneet siinä meressä, eikä puhdistanut taulenleyhkä tukahduttavaa ilmaa: aukara ukkosenilma oli alkamaisillaan.

Minun läheisyydessäni paistoi päivä vielä raukean raskaalla hohteella, mutta loitompaa, ruisvainion takaa nousi tummansininen pilvi uhkaavana peittäen puolet taivaanrantaa.

Sesamia ja liljoja.

Kaksi luentoa

pitänyt

John Ruskin.

Uuteen Aikaan lyhentämällä suoment. *I. M*

Ensimäinen luento.

Kuninkaitten aarteet.

Jokaisella teistä on oleva leipä sesamista — ja kymmenen puntaa.

Lucianus, kalastaja.

(Jatk.).

Kaikkien aikojen suurimmat miehet — suuret lukukiihkoiset, suuret valtiomiehet, suuret sjattelijat ovat kirjoittaneet tällaisia kirjoja. Näitten välillä saatte vapaasti valita; ja elämä on lyhyt. Sen olette kuulleet ennen, mutta oletteko kuitenkaan mitanneet, ositelleet tämän lyhyen elämän mahdollisuuksineen? Tiedättekö, että jos luette yhtä, ette voi lukea toista — että mitä menetätte tänään, ette voi saada takaisin huomenna? Tahdotteko mennä juttelemaan polvelijanne kanssa, kun voitte saada puhutella kuningattaria ja kuninkaita, tai luulotella, että te täysiarvoisella tietoisuudella omasta oikeudestanne kunnioituksseen, kilpailette kiihkoisen ja halvan joukon kanssa sisäänpääsystä tänne ja vastaanotosta tuonne, kun tuo ijäinen hovi koko ajan on avoinna seurapiireinen, jotka ovat laajat kuin maailma, lukuisat kuin sen päivät, valitut, voimalliset kaikkialla ja kaikkina aikoina? Sinne saatatte aina mennä sisälle, siellä voitte saavuttaa toveruutta ja arvoa halunne mukaan; kerran sinne päästyänne ei teitä ajeta ulos muuten kuin omasta syystänne; ylimyksellisen seurapiirinne kautta tulee itsessänne oleva ylimyksellisyys ilmi ja pyrkimyksenne vaikuttimet päästä asemaan elävien parissa mitataan sen aseman mukaan, minkä haluatte saavuttaa tässä kuolleitten piirissä.

Tämä kuolleitten hovi eroaa kaikesta elävästä ylimystöstä siinä, että se on avoinna työlle ja ansiolle, eikä millekään muulle. Ei mikään rikkaus saata lahjoa, ei yksikään nimi häikäistä, ei ainoakaan juoni pettää tämän paratiisin porttien vartijaa. Syvässä merkityksessä, ei yksikään halpa henkilö saata tulla sisälle sinne. Saint Germain'in, tämän äänettömän etukaupungin oviverhojen edessä tehdään vaan tämä lyhyt kysymys: „Oletteko kelvollinen käymään sisälle? Astukaa edelleen. Vaaditteko ylevien seuraa? Tehkää ensin itsenne jaloksi, niin toiveenne täyttyvät. Halajatteko kuulla viisasten puhetta? Oppikaa sitä ymmärtämään, niin saatte kuulla sitä. Mutta muilla ehdoilla? Ette. Jos ette tahdo kohoutua meidän luoksemme, emme voi laskeutua teidän luoksenne. Elävä kreivi saattaa tekeytyä kohteliaaksi, elävä filosoofi saattaa selittää ajatuksensa hurmaavaisella vaivannäöllä; mutta täällä emme teeskentele emmekä tulkitsi, teidän pitää kohota ajatustemme tasalle, jos tahdotte iloita niistä ja ottaa osaa tunteihimme, jos tahdotte nauttia seurastamme".

Tämä siis on tehtävänne ja myönnän, että se on paljon. Teidän täytyy, sanalla sanoen, rakastaa näitä ihmisiä, jos mieli olla niiden parissa. Mikään kunnianhimo ei auta. He halveksivat kunnianhimoanne. Teidän pitää rakastaa ja osoittaa sitä seuraavalla kahdella tavalla.

Ensiksi vilpittömällä mielellä ruveta heidän opetettavakseen ja syventyä heidän ajatuksiinsa, ei, että saisitte omanne heidän lausuminansa. Jos ei henkilö, joka on kirjan kirjoittanut, ole teitä viisaampi, ei teidän tarvitse lukea sitä; jos hän sitä on, ajattelee hän monessa suhteessa toisin kuin te.

Olemme hyvin hetaita sanomaan kirjasta: „Kuinka tämä oli oikein sanottu — aivan niinkuin minä ajattelen!" Mutta oikea tunne on: „Kuinka tämä on kummallista! En milloinkaan ennen ole tätä ajatellut ja kuitenkin tunnen sen todeksi, tai jos en käsitä sitä nyt, toivon kerran sen tekeväni".

Teidän tulee saada kirjailijalta hänen tarkoituksensa — ei omaanne. Ja jos kirjailija on jonkun arvoinen, saatte olla varma, ettette huomaa hänen tarkoitustansa hetipaikalla. Ei niin, että hän ei sanoisi mitä tarkoittaa; mutta hän ei sano kaikkea, ja mikä kummallisinta on, hän ei sitä *tahdo*, ainoastaan hunnutuin sanoin ja vertauksin, ollaksensa varma että te todellakin tahdotte tietää hänen ajatuksensa. He eivät anna niitä teille avuksi, vaan palkinnoksi, ja he tahtovat tulla vakuutetuiksi, että te ansaitsette ne ennenkuin he sallivat teidän ottaa ne. Sama on kullan laita, viisauden aineellisen vastineen. Me emme voi keksiä mitään syytä miksi eivät maan sähkövoimat heti vie kaikkea kultaa vuorten huipuille, että kuninkaat ja kansat tietäisivät, että kaikki heidän saatavillaan oleva kulta olisi siellä. Mutta luonto ei ole sitä niin asettanut. Se on asettanut sen maahan pieniin rakoihin, kenenkään tietämättä minne; te voitte kaivaa kauan saamatta mitään; teidän täytyy kaivaa hiellä ja vaivalla, saadaksenne jotain.

Ja sama on ihmisten parhaimman viisauden laita. Kun satutte tapaamaan hyvän kirjan, tulee teidän kysyä itseltänne: „Olenko valmis tekemään työtä kuin austraalialainen kaivosmies? Kun metalli, jota etsitte, on kirjailijan ajatus tai tarkoitus, hänen sanansa ovat kuin kallio, joka teidän tulee murtaa tai sulattaa. Ja kankinne on oma harrastuksenne ja tarkkanäköisyytenne ja oppinne; sulatusuuninne oma ajatteleva sielunne.

Uskollisesti kuunneltuanne suuria opettajia, tunkeuduttuanne heidän ajatuksiinsa, on teidän vielä ottaminen tämä korkeampi edistysaskel: teidän on tunkeuduttava heidän sydämeensä. Teidän tulee nyt jäädä heidän luokseen, lopultakin ottaa osaa heidän rehellisiin, voimakkaisiin tunteisiinsa. Olette viime aikoina kuulleet valitettavan tunteellisuutta, mutta minä sanon teille, että me emme tarvitse vähemmän tunnetta, vaan enemmän. Aateloiva erotus ihmisten välillä, eläinten välillä, on juuri se, että toinen tuntee enemmän kuin toinen. Jos olisimme sieniä, ei olisi helppoa saada tunnetta, jos olisimme kastematoja, vaarassa tulla joku hetki katkaistuiksi lapiolla, ehkä liika tunne ei olisi hyvä olemassa. Mutta kun olemme ihmisolentoja, *on* se meille hyväksi; niin, me olemme ihmisolentoja vaan siinä määrässä, kuin me olemme tunteellisia.

Muistatte minun sanoneen siitä kuolleitten suuresta ja puhtaasta piiristä, että se ei salli yhdenkään pintapuolisen ja halvan henkilön käydä sisälle. Mitä luulette minun tarkoittavan halvalla ihmisellä? Kaikki halpamaisuus on tunteen puutetta. Lapsekas, vahingoton alhaisuus on vaan kirjoittamatonta ja kehittymätöntä tunteettomuutta, mutta varsinaisessa, piintyneessä alhaisuudessa on hirvittävä kovuus, joka äärimmäisyyteensä mentyään, antautuu kaikenlaisiin eläimellisiin tapoihin ja rikoksiin, ilman pelkoa, kauhua ja sääliä. Ihminen on halpa siinä määrin kuin hän on kykenemätön myötätuntoisuuteen — pikaiseen ymmärtämiseen — siihen jota mimosalla on eniten puitten joukossa, jota puhtaalla naisella on eniten kaikista luoduista — tunteen vapautta ja täyteläisyyttä, ymmärryksestä riippumatonta, ollen itse ymmärryksen opettaja ja pyhittäjä. Ymmärrys kykenee vaan ratkaisemaan mitä on totta; ihmisten jumalaislahja, tunne, yksin saattaa eroittaa mitä Jumala on hyvää luonut.

Mutta saattaaksemme tuntea kuten nuo suuret kuolleet, tulee meidän olla heidän kaltaisiansa, eikä kukaan saata tulla siksi ilman vaikeuksia. Kuten tosi tieto on kuriteltu ja koiteltu tieto — ei ensimäinen ajatus, mikä mieleen johtuu — on tosi tunnekin kuritettu ja koitettu tunne — ei ensimäinen, joka sattuu tulemaan. Ensiksi tulevat turhat, väärät, petolliset; jos päästätte ne valtaan, vievät ne teidät turhiin ponnistuksiin, onttoon innostukseen, kunnes teillä ei ole enää ainoatakaan todellista pyrintöä tai tunnetta jälellä. Tunne on epäoikeutettu kun se on kuriton. Sen jalous on sen voimassa ja oikeudessa; se on väärä, jos se on heikko ja kohdistuu halpaan asiaan.

Suuri sydän, voimakas sielu — joka ne omistaa, on suuri elämässä; kehittyä niissä on todella „kohota elämässä" — itse elämässä, ei sen asteikossa. Elämässä edistyy vaan se, jonka sydän tulee lempeämmäksi, jonka veri lämpenee, jonka ajatus selkenee, jonka henki saapuu elämän rauhaan. Ja ne, joilla on tämä elämä, ovat maailman todellisia herroja tai kuninkaita — ne ja ainoastaan ne.

Heillä on antaa leipää nälkäisille, leipää tehtyä vanhasta, ihmeitätekevästä arabialaisesta viljalajista sesamista, joka avaa oven — ei ryövärien, vaan kuninkaitten aarreaittaan.

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia
kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan Smk 15:75 p:m vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, vaaraluokka 0 kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa C. F. Carlander, Pää-asiamies
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Henkivakuutusyhtiö
„THE MUTUAL LIFE"
Vararahastot Smk 1,564,000,800. Perust. v. 1843.
Maailman suurin ja rikkain yhtiö! Edulliset vakuutussovitukset! Vapaamieliset ehdot!
Kumoamattomat vakuutuskirjat! Suuri voittojako.
„THE MUTUAL LIFE" jakaa koko voiton vakuutetuille, sillä osakkeenomistajia ei ole. Uusia vakuutuksia v. 1899 Smk. 377,000,000. Suuria takaisinostoarvoja, jotka merkitään vakuutuskirjoihin, ja saavuttamattomien voittojen vuoksi on vakuuttaminen „The Mutual Life'ssä" ennemmi edullista rahojen sijoittamista kuin rahamenoa.
Pyytäkää näyttökaavoja.
Vakuuttakaa henkenne THE MUTUAL LIFE'ssä
Helsingissä, Aleksanterinkatu 48.
Alex. F. Lindberg. Pääasiamies.

Helsingin
Puusepäntyöntekijäin Liike
T. Johansson & C:o.
Tel. 26 41. Bulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25. Tel. 26 00.
ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän- sorvarin- ja verhoilijan ammattiin kuuluvissa töissä.
HUOM.! Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus.

Tilatkaa Uusi Aika! Lehden kaikki ilmestyneet numerot lähetetään tilaajalle vuoden alusta alkain.

Kaikki oli piiloutunut kaikki oli paennut auringonsäteitten hohtaissa niin tuhoatuottavasti. Ei voinut kuulla eikä nähdä ainoatakaan lintua; yksin varpusetkin olivat kadonneet. Läheisyydessä kuulin vain hiljaisen suhinan yksinäisen takkiaisen korkeissa lehdissä.

Kuinka väkevästi koinruoho tuoksui pellonpientareilla! Katselin tummansinistä pilveä, ja mieleni muuttui synkäksi. „Salamoi, sinä kultainen käärme!" ajattelin. „Jylise, sinä kauhea ukkonen! Ala liikkua, purkaa, sinä turmion pilvi, ja haihduta painostava helle!"

Mutta pilvi ei liikahtanut. Se vain syleili mykkää maata, mutta paisui hitaasti ja taajeni.

Sinisellä taivaanlaella välähti yht'äkkiä jotain valkeata, kevyttä ja ilmavaa; sitä olisi melkein voinut luulla valkeaksi huiviksi tai lumipalliksi. Se oli valkea kyyhkynen, joka lensi kylästäpäin.

Se lensi suoraan eteenpäin, yhtä mittaa suoraan eteenpäin ja katosi taakse metsänlaidan.

Muutamia silmänräpäyksiä kului — sama kammottava hiljaisuus. Mutta kas! tuolla väihkyy *kaksi* valkeata huivia, *kaksi* lumipallia tulee takaisin: kaksi valkeata kyyhkystä lensi kotia riunakkain.

Nyt vihdoinkin ratkesi myrsky riehumaan, ja ylevä näytelmä alkoi.

Ennätin töin tuskin kotia. Tuuli vinkui ja raivosi hirveästi, punertavat, matalalla kulkevat pilvet repi se siekaleiksi ja tempasi pois, kaikki vääntelihe sekasortoisen karkelon pyörteessä, ja raju rankkasade oli pystysuorina raippoina maassa. Häikäisevät salamat valaisivat maata, ukkonen jylisi kuin tykkein pamaukset, ja ilman täytti tulikiven tuoksu.

Mutta katonräystään alla pienellä laudalla ullakonikkunan vieressä istui ne kaksi kyyhkyläistä rinnatusten, sekä se, joka oli lentänyt etsimään toveria, että se joka tuotiin, kenties pelastettiin.

Ne pörkistivät kumpikin höyheniään ja painaltuivat lujasti toisiinsa siipineen.

Niiden on suloista! Suloista on minunkin, kun katselen niitä, vaikka olen yksin — yksin niinkuin aina!

Suupohjan Kaiku,

Sanomia Kristiinasta ja Etelä-Pohjanmaalta, vast. toim. Vihtori Niemi, julkaisee n:ssa 18 Uuden Savon, Uuden Kuvalehden ja Kaikuja Karjalasta lehden arvostelut „Uudesta Ajasta", jatkaen itse puolestaan seuraavaan tapaan:

Mekin toivotamme mainitulle lehdelle, jos se jatkaa yhtä kauniisti kuin on alkanut, runsasta lukijakuntaa. Sillä herrat Ervast ja Boldt tahtovat syventää ajattelevia kansalaisia miettimään keinoja henkensä jalostamiseksi. Jos niissä ajatuksissa on jotain saavuttamatonta tai käytäntöön sopimatonta tulevaisuuden unelmaa, ei se mielestämme laisinkaan vahingoita kaunista pyrkimyspäämäärää. Sillä arvostelu ja käytännöllinen elämä karsii sellaiset. Jaloja harrastuksia on aina tervehdittävä mitä suurimmalla myötätuntoisuudella! Hyvää jatkoa siis vaan!

Yhteiskunnallisia epäkohtia.

(Jatk.).

Todistaja *Stenman* kertoi että hän tod. Eklundin mainitsemana aikana oli poliisiarestissa tullut rääkätyksi; olisi asiasta tehnyt kanteen jos olisi tiennyt todistajia löytyvän. Oikeuden puheenjohtajan kysymykseen, josko Stenman vastaisuudessa aikoo tehdä asiasta kanteen, vastasi S. myötäen. Tämän lausuttuaan käskettiin S. ulos todistajaksi kelpaamattomana.

Tod. *Lagerström* sanoi, ei olleensa itse minkäänlaisissa tekemisissä poliisilaitoksen kanssa, eikä myöskään nähneensä mitään erityistä rääkkäystapausta; mutta kuullut esim. työmailla usein puhuttavan siitä, miten poliisiarestissa rääkätään ihmisiä, m. m. hakataan pampulla niin, että hakatun selkä on useat ajat jälkeenpäin ollut mustana.

*

Todistajien kuulusteleminen lykättiin tämän jälkeen nousevan kuukauden 13 päivään.

Noin 40 todistajaa on haastettu poliisia vastaan todistamaan.

Poliisin asiaa ajaa yleinen syyttäjä, Tampereen kaupunginviskaali.

*

Raastuvanoikeuden puheenjohtaja katsoi vihdoin olevan syytä esittää, eikö kaupunginviskaali pitänyt luonollisempana esiintyä yleisenä syyttäjänä asiassa, kuin poliisilaitoksen asianajajana.

*

Kun poliisin menettely viimeisinä aikoina on erityisissä tapauksissa saatettu yleisön tietoon, on viranomainen poliisivirasto ollut pakoitettu eroittamaan virastaan osa poliisivirkamiehistä.

*

Aijomme vastedes kertoa lukijoillemme tämän jutun tulevat vaiheet. Sitä enemmän syytä on saattaa tällaisia asioita julkisuuteen, koska ne ovat omansa kuvaamaan oloja muuallakin kuin Tampereella.

Mutta ilmiöt senkaltaiset kuin edellämainitut todella eivät suotuisasti valaise kulttuurielämäämme.

Kirjallisuutta.

Kansan Toveri n:o 3 on ilmestynyt. „Mietteitä sivistyksestä" nimisessä *Ellen Key'n* mukaan kirjoitetussa artikkelissa sanotaan m. m.

„Ihminen jolla on taipumusta sivistykseen, kieltäytyy monesta muusta asiasta, voidakseen tyydyttää sivistys- tai kauneustarpeitaan. Monta kertaa, kun kuulee ihmisten, jotka panevat suuria summia turhamaisuuteen, valittavan, ettei heillä ole varaa paljon helpompiin, henkisiin nautinnoihin, johtuu mieleen köyhä vaimo, joka sai kaksi markkaa ostaakseen vaatetta lapselleen, mutta ottikin helpompaa kangasta toisella ja kukkivan kasvin toisella. Tällä vaimolla oli paljon „sivistyneempi sielu", kuin monella hienolla naisella, jotka uhraavat suuria summia vaatteisiin, mutta eivät mitään luodakseen kotiinsa kauneuden iloa.

„Kokemus todistaa, että työväestöön kuuluvain miesten ja naisten luontainen taipumus sivistykseen on joskus niin voimallinen, että he — huolimatta suurista aukoista tiedoissaan — ovat itselleen voittaneet paljon todemman sivistyksen kuin monet n. k. sivistyneet, jotka ovat sokeita ajan suurille kysymyksille eivätkä ymmärrä sen kirjallisuuden ja taiteen suurteoksia".

Kotkan Kansanopistokursseissa lauantai-iltana piti maisteri Müller esitelmän „rauhan aatteen kehittymisestä", jossa puhuja huomautti että jo vanhan ajan kansojen tarut kertovat olleesta maailmanrauhasta. Raamattu myös opettaa että rauha on ollut ihmiskunnan luomisaikoina. Siitä on juurtunut kansaan se usko, että sotatila olisi pysyväinen. Mutta jo Aristoteles ja epikureiot opettivat että sivistys aikaa myöten tuottaa rauhan. Israelin kansa on aikaa myöten kehittynyt niin että sen Messiasaate sisälsi rauhanaatteen. Jesuksen oppi julistaa rauhaa ja alussa kristikuntakin vaati uskonnollista maailmanvaltaa. Keskiaika oli mestarin sanoille uskoton ja levitti miekalla totuutta. Vaan silloinkin eli rauhanaate muutamissa lahkoissa. Westfalin rauha on mallina liitolle, joka toteuttaa rauhanaatteen. Se kyllä raukesi tyhjään, vaan antoi aihetta tietopuolisiin mietelmiin, ja niin julkaisi Grotius teoksensa „sodan ja rauhan oikeudesta", jolla hän on luonut kansainoikeuden. Henrik IV loi rauhan suunitelman niinkuin William Pennkin. Tärkein teos on kumminkin S:t Pierren kirja, jossa hän m. m. antaa käytännöllisia osoituksia rauhanaatteen toteuttamista varten; Immanuel Kant puolustaa myös maailman rauhaa, ja moni hänen ehdotuksistaan on toteutettu, koska nykyään on olemassa useita kansainvälisiä yhdistyksiä. Nikolai II:sen rauhanmanifesti ei tuottanut suoranaisia tuloksia, koska muut vallat epäilivät sen tarkoitusta. Maailmanrauha saavutetaan kun kukin muistaa Jesuksen sanat: „rakasta lähimmäistäsi kuin itseäsi".

Esitelmän jälkeen keskusteltiin maailmanrauhan mahdollisuudesta ja keinoista, joilla mekin voimme sitä edistää. — Kotkan Sanomat.

Suomen Nuorison Liiton Albumiin, joka julaistaan ensikesänä, on aikomus saada kertomus kaikkien Suomen suomenkielisten nuorisoseurojen toiminnasta, jotka elivät ja vaikuttivat v. 1900. Tässä tarkoituksessa on painettu kysymyskaava, joka olisi täytettäväksi saatava jokaisen maassamme olevan nuorisoseuran toimimiesten käsiin. Tämä kysymyskaava jaetttin jo helmikuun alussa kaikille niille nuorisoseuroille, joiden osotteet olivat tunnetut. Nyt pyydetään niitten seurojen esimiehiä tahi kirjureita, jotka eivät vielä ole tätä kaavaa saaneet, postikortilla siitä heti ilmoittamaan Santeri Alkiolle Laihialla, joka heti lähettää kaavan. — Lisättäköön vielä, että tämä kysymyskaava on laajempi kuin se, millä edellisinä vuosina on Pyrkijää varten näitä tietoja kerätty, että Pyrkijässä ei tänä vuotena tulla erittäin mitään tilastollista kertomusta nuorisoseuroista julkaisemaan.

Pitäköön kukin nuorisoseura kunnia-asianansa ettei sen nimi ja vaikutuskertomus jää pois tästä katsauksesta, jolla on tarkoitus esittää, mitä nuorisoseuraliike oli maassamme 19 vuosisadan lopussa. — Päiv.

Kyläkirjaston Kuvalehti B-sarja n:o 2 on ilmestynyt sisältäen kuvia ja tekstiä.

Kylväjä n:o 9 on ilmestynyt. Siinä on norjalaisen kirjailijan Jonas Lien ja hänen vaimonsa muotokuva.

Suomen viikkolehti n:o 6 on ilmestynyt.

Kuukauslehti, Nuorten Miesten Kristillisten Yhdistysten Äänenkannattaja n:o 2 on ilmestynyt.

Talvipakkasessa.

(Suomennos „Helsovännen" aikakauskirjasta).

— Mitä nautit lämpimiksesi, kun nyt lähdet pakkaseen, Paavola?

— Kupin kuumaa kahvia.

— Niinpä niin! Kahvi lämmittää kyllä tilapäisesti, mutta se ei sisällä juuri lainkaan polttoainetta elämän tulelle, parempaa kyllä on saatavissa. Millä sinä lämmittelet, Vuorela.

— Minä juon puolikkaan olutta!

— Se oli huonompaa kuin kahvikuppi, sillä vaikka olutpullo sisältääkin yhtä paljon ravintoainetta kuin kahvikuppi, niin sisältää se sen lisäksi alkohoolia, joka vastustaa ravintoaineen hyvää vaikutusta. Alkohooli vaikuttaa elämäntuleen ruumiissa, niinkuin vesi takantuleen.

— Noo, kuinka sinä lämmittelet, Laurila?

— Niin, nähkääs minä otan kelpo ryypyn, että oikein kuumittaa rintaa; niin, koko ruumis lämpiää . . . .

— Hetkeksi niin, kun veri joutuu kuohuksiin ruumiissasi, mutta sitten sinua viluttaa paljoa enemmän, kuin jos olisit juonut lasin puhdasta vettä! Te tuhlaatte kaikin kolmen rahojanne. Paavola lämmitteleiksi sen tavoin, joka lämmittää uuniaan kuivalla paperilla, Vuorela sen lailla, joka sekoittaa kuivaan paperiin märkää, ja Laurila sen tavoin, joka tahtoo saada uuninsa kuumaksi märällä paperilla.

— Noo, mitä te juotte lämpimiksenne, Anna, Liisa ja Elli?

— Minä juon kupin hyvin lämmintä lihalientä, tiedättekö.

— Se ei ollut hullumpaa. Lihaliemi lämmittää kyllä hetkeksi, mutta siinä on niin vähän ravintoa, että lasi lämmintä vettä suolan ja pippurin kanssa tekee jokseenkin saman asian. Lihaliemi ei ole hintansa arvoista. — Entä sinä, Liisa?

— Minä juon kupin suklaatia!

— Se oli parempaa. Suklaati lämmittää yhtä hyvin kuin lihaliemi, mutta se sisältää sitäpaitse paljoa runsaammin todellista ravintoa kuin lihaliemi. — Entä sinä sitten, Elli?

— Minulla ei ole varaa enempää kahviin, suklaatiin, lihaliemeen, olueeseen kuin viinaankaan, vaan minä juon kupin lämmintä maitoa, ja syön sen kanssa palasen leipää ja lämpimiä perunoita.

— Sinä olet viisain teistä kaikista! Lämpimästä maidosta ja lämpimistä perunoista saat sekä lämpöä, että hyvää ravintoa, johon leipä vielä antaa vahviketta. Sinä lämmität elämäsi liettäkoivupuilla, Liisa lämmittää mäntypuilla ja Anna vain räiskyvillä tikuilla. Sinut, Elli, voin laittaa 2 penikulmaa pakkaseen, Liisan laitan vain 1 penikulman, Annan ½ penikulman sekä Paavolan ja Vuorela vain ¼ penikulmaa. Laurilaa en uskalla lainkaan laittaa ulos, sillä hän palelluttaa heti kätensä tai jalkansa, enkä soisi hänen menettävän jäseniään. *W—d.*

Mitähän ajattelen?

Kirj. *Ivan Turgenjeff.*
Suomennos „Uuteen Aikaan".

Mitähän ajattelen, kun kuolinhetkeni tulee, jos silloin muuten olen ajatuskykyinen?

Ajatellenkohan silloin kuinka huonosti olen käyttänyt elämäni, kuinka minä olen antanut sen vieriä pois nukkuen ja uneksien, kuinka minä en ole ymmärtänyt oikein nauttia sen lahjoista?

„Kuinka! onko kuolema jo täällä? Niin pian? Se ei ole mahdollista. Enhän ole vielä ennättänyt tehdä mitään. Nyt vasta oli aikomukseni alkaa" . . . . .

Ajatellenkohan menneisyyttä? Antanenkohan ajatukseni viipyä niissä harvoissa valoisissa hetkissä, mitkä olen elänyt? Muistellenkohan kalliita kuvia ja rakkaita kasvoja?

Astunevatkohan pahat tekoni eteeni, raskauttaneeko myöhäisen katumuksen polttava tuska sieluani viimeisinä hetkinäni?

Ajatellenkohan mikä minua odottaa haudan tuolla puolen, jos siellä muuten on mitään minua odottamassa?

Ei! minusta tuntuu kuin koettelisin minä olla kokonaan ajattelematta, kuin tahallain suuntaisin ajatukseni johonkin aivan mahdottomaan, vain siirtääkseni huomioni siitä kauhistavasta pimennosta, joka ympäröi minua.

Minun kuulteni valitti eräs kuolevainen kerran, ettei hänelle tahdottu antaa pähkinöitä särjettäviksi. . . . Vain siellä, hänen sammuvan silmänsä pohjassa värisi ja liikkui jotain, aivan kuin kuolevaisesti haavoitetun linnun murskattu siipi.

Perssonin kutomakoneita Villalankaa
runsaassa valikoimassa.
Kudottuja tavaroita
Mikonkatu 2. Tel. 13 32.
Th. Neovius.

Helsingin Nuorisoseuran kokoukset pidetään joka keskiviikko kl. ½9 illalla Yrjönkatu 21.
Uudet jäsenet tervetulleita!

„Uuden Ajan" konttori Fabianink. 13 (Etelä Makasiininkadun kulmassa) Telefooni 3430.
Avoinna joka arkipäivä kl. 12—2 ja 6—8.

lehmiä, härkiä, lampaita, ja kyyhkyishäkkejä, ja pöytien takana rahainvaihettajat rahoineen. Tämä kaikki oli tarpeen antimiksi Jumalalle. Elukat tapettiin ja vietiin temppeliin. Semmoinen oli juutalaisten jumalanpalvelus, sillä oikeauskoiset laintuntijat olivat heidän opettajansa. Jeesus astui temppeliin, sitoi nuorista ruoskan, ajoi temppelistä kaiken karjan, päästi irti kaikki kyyhkyset ja sirotti hajalle kaikki rahat, ja kielsi mitään semmoista tuomasta temppeliin.

Hän sanoi: profeetta Esaias on teille sanonut: Jumalan huone ei ole temppeli Jerusalemissa, vaan Jumalan koko ihmismaailma. Samoin on profeetta Jeremias sanonut teille: älkää uskoko valheellisten kielten puheita, että tässä muka on Iankaikkisen asunto; älkää uskoko sitä, vaan muuttakaa elämänne, älkää väärin tuomitko, älkää sortako muukalaista, leskeä eikä orpoa, älkää vuodattako viatonta verta, älkääkä tulko Jumalan huoneeseen sanomaan: nyt voimme rauhassa tehdä ilkitöitä. Älkää tehkö minun asuntoani ryövärien luolaksi.

Ja juutalaiset rupesivat riitelemään sanoen hänelle: sinä väität meidän jumalanpalvelustamme vääräksi. Millä sinä sen todistat? — Ja kääntyen heidän puoleensa Jeesus sanoi: hajoittakaa tämä temppeli, ja minä kolmessa päivässä herätän teille uuden, elävän temppelin. — Ja juutalaiset sanoivat: miten sinä niin pian uuden temppelin laitat, kun tätä on rakennettu 46 vuotta? — Ja Jeesus sanoi heille: minä tarkoitan sitä, mikä on tärkeämpi temppeliä. Ette noin puhuisi, jos ymmärtäisitte, mitä merkitsevät profeetan sanat: minä, Jumala, en iloitse teidän uhreistanne, vaan keskinäisestä rakkaudestanne. Elävä temppeli, se on koko ihmismaailma, kun ihmiset rakastavat toisiaan.

Ja silloin Jerusalemissa paljon ihmisiä uskoi siihen, mitä hän puhui. Hän itse puolestaan ei uskonut mihinkään ulkonaiseen, sillä hän tiesi, että kaikki tyyni on ihmisessä. Ei hänelle ollut tarpeen, että joku olisi todistanut ihmisestä, sillä hän tiesi, että ihmisessä on henki.

Ja Jeesus sattui kulkemaan Samarian kautta. Hän kulki

II. LUKU.

Ja sentähden ihmisen ei ole palveleminen lihaa, vaan henkeä.

Sattui Jeesus kerran sabattina käymään oppilainensa pellon läpi. Oppilaat olivat nälkäiset ja mennessään katkoivat tähkäpäitä, hiersivät niitä käsissään ja söivät. Mutta oikeauskoisten opin mukaan on Jumala Mooseksen kanssa antanut semmoisen käskyn, että kaikkien pitää noudattaa sabattia eikä tehdä mitään sinä päivänä. Oikeauskoisten opin mukaan on Jumala käskenyt kivittää sen, joka sabattina tekee työtä.

Nähtyään, että oppilaat hiertävät tähkäpäitä sabattina, sanoivat oikeauskoiset: ei semmoista sovi sabattina tehdä. Sabattina ei saa tehdä työtä, mutta te hierrätte tähkäpäitä. Jumala on sabatin säätänyt ja käskenyt kuolemalla rangaista niitä, jotka sen rikkovat.

Jeesus kuuli sen ja sanoi: jos te ymmärtäisitte, mitä merkitsevät Jumalan sanat: rakkautta minä tahdon enkä uhria, niin ette syyttäisi siitä, missä ei pahaa ole. Ihminen on tärkeämpi sabattia.

Sattui toisen kerran sabattina, että Jeesuksen opettaessa kokouksessa hänen luokseen tuli sairas vaimo apua pyytäen. Ja Jeesus alkoi parannella häntä.

Silloin oikeauskoinen kirkonvanhin närkästyi Jeesukseen ja sanoi väelle: Jumalan laissa sanotaan: on kuusi päivää viikossa, joina sopii työtä tehdä. — Mutta Jeesus sen johdosta kysyi oikeauskoisilta laintuntijoilta: eikö teistä saa sabattina auttaakaan ihmistä? — Eivätkä he tienneet mitä vastata.

Silloin Jeesus sanoi: väärentäjät! Eikö jokainen teistä päästä elukkaansa seimestä ja johdata juomaan sabattina? Ja jos jonkun nauta putoo kaivoon, niin eikö jokainen juokse sitä ylös ottamaan sabatinkin päivänä? Onhan ihminen paljon parempi elukkata. Mutta te sanotte, ettei sabattina saa ihmistä auttaa. Mitä teistä siis on sabattina tekeminen, —

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Asiamiehiä

halutaan kaikkialla levittämään **Uutta Aikaa.** Palkkiosta ja muista asiamies-ehdoista lähemmin lehden konttorissa.

HUOM.! Lehden kaikkia numeroita on vielä saatavana vuoden alusta alkaen.

Uuden Ajan konttori. Helsinki.

I, Boulevardinkatu 1.
Sisäänkäytävä portista.

Siellä ostatte halvimmin **koristeitanne, pitsityllejä ja brodyyrityllejä, hansikkaita, silkkinauhoja, verhoja, silkkikankaita, kartonkeja, villakankaita, pitsejä, shiffonkeja y. m.**

I, Boulevardinkatu 1.
Sisäänkäytävä portista.

Loppuunmyynti.

Koko varasto 25 % alennuksella.

Malvina Weckman,
Mikonkatu n:o 13.

Kr. RAUTION
Jalkineliike
Kallion 3 linja N:o 1.

Valmiita naisten-, miesten ja lasten jalkineita. Tilaukset tehdään joutuin kohtuullista maksua vastaan.
Työ taattua.
Kr. Rautio. 3 linja N:o 1.

Aleksanterinkatu N:o 50.

Holmström & Svensson

myyvät alituisesta varastostaan:
1:a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.

Telef. 29 24 — 32 03.

O. J. Dahlbergin
Paperikauppa

Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.

Valokuva- albumeja, Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Kellojen, Kronometerien
ynnä hienompien
Präsisiooni koneitten
KORJAUS VERSTAA
Taatusti hyvä työ.
Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja
Seinä- ja Taskukelloja
Kellonperiä y. m.
C. U. BERGSTRÖM
Erottaja 19 Skilnaden
Telef. 37 12.

Teosofinen Kirjasto

Uudenmaankatu 25.

Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

Kansanvakuutus.

Vastaan-otettuani asiamiestoimen uutta vakuutusmuotoa varten, jonka vakuutusyhtiö Kaleva on perustanut

Kansanvakuutus

ilman lääkärintarkastusta

saan ilmoittaa, että olen tavattavissa „Uuden Ajan“ huoneustossa, Fabianin- ja Etelä Makasiininkadun kulmassa k:lo 12—2 ja 6—8 arkipäivinä, asioissa jotka koskevat tätä uutta vakuutusmuotoa.

JEAN BOLDT.

Osakeyhtiö
Helsingin Höyryleipomo.

Ludvikinkatu 5. **Telefooni 17 32.**

Suosittaa hyvin tunnettuja, **Kauppa- ja Teollisuusnäyttelyssä Lyypekissä** palkittuja

Ruokaleipiään

niinkuin: ***Hapanleipää, Maustettua ja maustamatonta ruokaleipää*** ja leipomon erityistuotteita: ***Herkku- ja kate-, ruoka- ja näkkileipää.*** Kaikki tuoretta, mureata ja hyvänmakuista. Nopea suoritus. Hintaluettelo annetaan pyydettäessä.

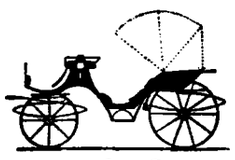

Kesäajokaluja

korjataan ja maalataan halvimmalla
Osakeyhtiö Spennertillä
Helsingissä.

Henrik Ekbom'in
Verhoilija ja Puusepänliike,

Fabianinkatu 28.

Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

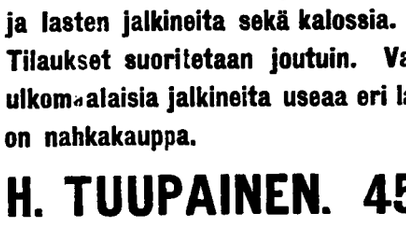

H. Tuupaisen
Jalkineliike

Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.

Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.

H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

Alituinen varasto
Taulunraamia,
Akkunalistoja,
Peilejä y. m., y. m.
halvalla kultaaja
Kårlundilla,
13, Antinkatu 13.

Palkintoja
„Uuden Ajan“
levittämisestä.

Täten julistetaan kilpailu **„Uuden Ajan“** asiamiesten kesken kolmella palkinnolla

I:nen palk.	**à**	**100**	**mk.**
2.nen	**„**	**à 50**	**„**
3.as	**„**	**à 25**	**„**

Kilpailu aika kestää tämän vuoden loppuun, jolloin palkinnot jaetaan.

Ahkeroimaan siis jokainen ollakseen ensimmäinen mies „Uuden Ajan“ levittäjänä.

Uuden Ajan
konttori

PATRIA

TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.
Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. . . . . .

FENNIA

PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla.

„Uuden Ajan“ tilauksia otetaan vastaan

jokaisessa maamme postitoimistossa ja asiamiestemme luona.

Helsingissä otetaan tilauksia vastaan, paitsi lehden konttorissa, Laurentin Sanomalehtimyymälässä, Pasaassissa. H. Tuupaisen jalkineliikkeessä, Fredrikinkatu N:o 45 ja Kr. Raution Jalkineliikkeessä Kallion 3 linja N:o 1. Irtonumeroita myydään samoissa liikkeissä.

Huom.! Tampereella otetaan tilauksia vastaan Herra E. Lyytikäisen kirjakaupassa. **Vaasassa** Herra K. Montinin kirjakaupassa. **Porissa** Herra Gust. Ronelius'en kirjakaupassa. **Pietarissa** Herra I. Palmgrénin kirjakaupassa Iso Tallik 8.

hyvääkö vai pahaa? Pelastaminenko sielua vai kukistaminen? Hyvää on tekeminen aina, myöskin sabattina.

Näki kerran Jeesus publikaanin veroa nostamassa. Tätä sanottiin Mateukseksi. Jeesus rupesi puhumaan hänen kanssaan ja Mateus ymmärsi hänet, rakastui hänen oppiinsa ja kutsui luoksensa vieraisiin, sekä kestitsi häntä.

Jeesuksen tultua Mateuksen luo tuli sinne Mateuksen ystäviä, veronnostajia ja harhauskoisia, eikä Jeesus halveksinut heitä, vaan istui opetuslapsineen heidän joukkoonsa. Mutta nähtyään tämän sanoivat oikeauskoiset Jeesuksen opetuslapsille: kuinkas teidän opettajanne syöpi veronnostajain ja harhauskoisten kanssa? — Sillä oikeauskoisten opin mukaan on Jumala kieltänyt pitämästä yhteyttä harhauskoisten kanssa.

Jeesus kuuli sen ja sanoi: se, joka kehuu itseään terveeksi, ei tarvitse lääkäriä; mutta se, joka on sairas, tarvitsee. Ymmärtäkää, mitä merkitsevät Jumalan sanat: rakkautta minä vaadin, enkä uhria. En minä voi opettaa uskon muutosta niille, jotka pitävät itseään oikeauskoisina, minä opetan vaan niitä, jotka pitävät itseään erehtyväisinä.

Tuli Jeesuksen luo oikeauskoisia laintuntijoita Jerusalemista. Ja huomattuaan että hänen oppilaansa ja hän itsekin söivät leipää pesemättömin käsin, alkoivat oikeauskoiset laintuntijat moittia häntä siitä. Sillä itse he puolestaan noudattavat ankarasti kirkollisia tapoja astiain pesemiseen nähden, eivätkä rupea syömään pesemättömästä astiasta. Eivät he myöskään ota suuhunsa mitään torilta ostettua, elleivät ensin pese.

Ja oikeauskoiset laintuntijat kysyivät häneltä: miksi ette elä kirkollisten tapojen mukaan, vaan otatte ja syötte leipää pesemättä käsiänne? — Ja hän vastasi heille: mitenkäs te itse puolestanne omilla kirkollisilla menoillanne teette Jumalan käskyä vastaan? Jumala on sanonut teille: kunnioita isääs ja äitiäs. Mutta te olette laittaneet, että jokainen voi sanoa: minä annan Jumalalle sen, mikä olisi ollut annettava vanhemmille. Ja silloin saatte olla elättämättä

isää ja äitiä. Niinpä te siis kirkollisella menolla teette tyhjäksi Jumalan käskyn. Väärentäjät! Totta puhui teistä Esaias profeetta, sanoessaan:

Koska tämä kansa ainoastaan sanoilla lähestyy minua ja vaan kielellänsä kunnioittaa minua, sydämmen ollessa kaukana minusta, — ja koska se pelkää minua ainoastaan ihmiskäskyjen perustuksella, jotka se on ulkoa oppinut, — niin tahdon minäkin tälle kansalle tehdä ihmeellisen ja tavattoman asian: heidän viisaittensa viisaus on katoova ja heidän järkeväinsä järki pimenevä. Voi niitä, jotka koettavat aikeitansa Iankaikkiselta peittää, ja jotka tekojansa pimeydessä tekevät.

Niin tekin menettelette: hylkäätte sen, mikä on pääasia laissa, sen, mikä on Jumalan käsky, ja noudatatte omia ihmismenojanne — peseskelette astioita.

Ja Jeesus kutsui kokoon kaiken väen ja sanoi: kuulkaa kaikki ja ymmärtäkää: ei ole maailmassa mitään semmoista, joka mennessään ihmisen sisään voisi saastuttaa häntä; mutta se, mikä lähtee hänestä, se saastuttaa ihmistä. Olkoon sinun sydämmessäsi rakkaus ja anteeksi antamus, niin silloin on kaikki oleva puhdasta. Koettakaa ymmärtää tätä.

Ja kun hän palasi kotiin kysyivät oppilaat häneltä, mitä nuo sanat merkitsivät? Ja hän sanoi: ettekö tekään siis ole niitä ymmärtäneet? Ettekö ymmärrä, ettei mikään ulkonainen, aineellinen, voi pahentaa ihmistä? Sillä se ei mene hänen sydämmeensä, vaan hänen vatsaansa. Se menee vatsaan ja sieltä luonnollista tietä ulos. Ainoastaan se voi pahentaa ihmistä, mikä tulee ihmisestä, hänen sydämmestään. Sillä ihmisen sydämmestä tulee pahuus, haureus, salavuoteus, tappo, varkaus, ahneus, vihamielisyys, petos, irstaisuus, kateus, jumalanpilkka, ylpeys ja kaikki hulluus. Kaikki tämä pahuus on ihmisen sydämmestä, ja se vaan voikin ihmistä pahentaa.

Sen jälkeen lähestyi pääsiäinen, ja Jeesus tuli Jerusalemiin sekä meni temppeliin. Ja temppelin ovella oli karjaa:

Vakuutus-Osakeyhtiö Kaleva.

Yleinen Kansanvakuutus

ilman lääkärintarkastusta.

Uusi vakuutusmuoto Suomessa.

Toimenkkaat, hyvillä suosituksilla varustetut asiamiehet ilmoittautukoot yhtiön pääkonttorissa Erottajank. 2.

Helsingissä 1901. Huvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 8.
Helmikuun 23 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 12—2 ja 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4·55*
1/2 „ . . . . . „ *2·55*
kuukaudelta . . . . . „ *—·58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Teosoofisia kirjeitä.

Kirj. *Pekka Ervast.*

VIII.

Kristinusko.

„Jälleensynnyntä, reinkarnatsioomi, on vanha itämaalainen oppi," sanotaan, „ja uskovathan siihen tänäpäivänä kaikki hindulaiset ja buddhalaiset, mutta eihän se kristikunnassa voi saada jalansijaa, niin kauvan kuin tahdomme olla kristittyjä, sillä eihän Jeesus semmoista koskaan ole opettanut eikä kirkkomme siitä mitään tiedä".

En kuitenkaan luule, että asia on niin helposti ratkaistu. Mitä ensiksi tulee oppiin ihmishengen jumalallisesta luonnosta, jota oppia kirkko ei suinkaan saarnaa, niin onhan meillä uudessa testamentissa lauseita semmoisia kuin: „te myös rakennetaan jumalalle asuinsijaksi hengessä" (Efeesiläisepist. II, 22); „ettekö tiedä itseänne jumalan temppeliksi, ja että jumalan Henki asuu teissä?" (I Korint. III, 16;) „vai ettekö te tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli?" (I Korint. VI, 19); „katso, jumalan valtakunta on teissä itsessänne" (Luk. ev. XVII, 21) y. m. ja Paavali sanoo selvin sanoin, ettei ihminen ole vain sielu (mieli) ja ruumis, vaan henkikin (1 Tessalonik. V, 23). Mitä taas ihmisen päämäärään ja elämän tarkoitukseen tulee, niin eikö koko uusi testamentti ole mitä kaunein kehoitus ihmiselle vapautumaan synnistä ja tulemaan „täydelliseksi?" „Joka syntiä tekee, on synnin orja" — „olkaat sentähden täydelliset niinkuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen".

Jälleensynnyntää tosin ei uudessa testamentissa opeteta aivan suoraan, vaikka puhutaankin „lihan ylösnousemuksesta" ja vaikka se, niinkuin jo mainitsin, nähtävästi oli yleinen usko Jeesuksen aikana, mutta sanoo Jeesus kumminkin Johannes Kastajasta: „jos te tahdotte ottaa vastaan, hän on se Elias, joka tuleva on" (Matt. ev. XI, 14) ja toisen kerran: „Elias on jo tullut, mutta he eivät häntä tunteneet" (Matt. ev. XVII, 12,) jolloin heti lisätään kertomuksessa, että „opetuslapset ymmärsivät hänen puhuneen heille Johannes Kastajasta" (Matt. ev. XVII, 13). Tunnettu värsy Johanneksen Ilmestyskirjassa: „joka voittaa, hänet minä teen patsaaksi minun jumalani temppelissä, eikä hänen enään pidä sieltä lähtemän ulos" katsotaan tarkoittavan vapautumista reinkarnatsioonista (kun ihmishenki nim. on tullut täydelliseksi eikä enään tarvitse mitään oppia tämän maan päällä).

Olen kuitenkin vakuutettu siitä, että Jeesus samoinkuin Buddha opetti reinkarnatsioonia, jos kohta se ei tapahtunutkaan hänen julkisissa saarnoissaan. Yksi puoli suurten uskonnonopettajain elämästä on meiltä jäänyt aivan unohduksiin: se, että heidän opetuksensa ja vaikutuksensa ei rajoittunut yksinomaan julkisiin saarnoihin. Ajatelkaamme vain, missä asemassa totuuden tietäjä on, tahtoessaan julistaa maailmalle jonkun verran sitä tietoaan. Ei hän yksilöä puhuttele. Eivät kaikki ajat ole samallaisia, eivät kansat, eivät yksityiset ihmiset. Henkiset tarpeet ilmenevät eri lailla. Tietäjän silmämääränä on sytyttää totuuden kipinä ihmisten rinnoissa, jotta he rupeaisivat etsimään elämäntotuutta ja siten täyttämään elämän siveellistä tarkoitusta. Mutta toinen aika ja toinen yksilö vaatii järkiperustelmia, toista herättää paljas elämän siveellinen totuus yksinkertaisesti esitettynä. Molemmanlaisten ihmisten tarpeet on tyydytettävä. Kuinka se voi tapahtua? On paljon siveellisiä totuuksia, joita voi julistaa sinään. Sekä Jeesus että Buddha saarnasivat peittelemättä ihmisten veljeyttä ja synnin turmiota. Mutta on toisia oppeja, joita kaikki eivät käsittäisi ja jotka ovat vain niiden käsitettävissä, joiden silmät jo ovat auenneet. Pitäisikö näiden jäädä ilman ravintoa? Edelleen on oppeja — ankaria siveyssääntöjä joita ani harvat jaksavat noudattaa, mutta jätettäisiinkö nuo harvat huomaamatta? Ei, kaikkien kaipuu on tyydytettävä, ja sentähden tulee opetuskin erilainen. Osaksi se on yleistä, kaikille omistettua *(eksoteerista,)* osaksi se on yksityistä, erikoisia tarpeita varten sovellettua *(esoteerista, salaista).*

Että tämä menettely on ollut ja on käytännössä itämailla, on yleisesti tunnustettu tosiseikka, ja ettei se ainakaan ennen ollut kristikunnalle vieras, on myös todistettavissa.

Tarkastakaamme esim. evankeliumia. Jeesus vaelsi ympäri maata, opetti synagoogoissa ja saarnasi valtakunnan evankeliumia (Matt. ev. IV: 23), mutta samalla hän valitsi itselleen opetuslapsia, jotka olivat häntä henkisesti lähempänä kuin muu kansa ja nauttivat erityistä opetusta hänen suustaan. „Teille," hän lausui apostoleilleen, „on annettu tietää taivaan valtakunnan *salaisuudet*, vaan ei heille ole annettu" (Matt. ev. XIII: 11), sillä niinkuin lisätään „Jeesus puhui kansalle vertauksissa, ja ilman vertauksitta ei hän mitään puhunut heille — mutta selitti kaikki opetuslapsillensa erillään" (Matt. ev. XIII: 34 ja Mark. ev. IV: 34). Tunnettu on myöskin hänen lauseensa „älkää antako koirille pyhää ja älkää päärlyjänne heittäkö sikain eteen" (Matt. ev. VII: 6), jolla hän kieltää ilmoittamasta henkisiä totuuksia kelle tahansa. Nimitys „koira," joka meidän korvissamme kaikuu oudolta, oli siihen aikaan yleisessä käytännössä ja tarkoitti vain niitä, jotka olivat ulkopuolella määrättyä piiriä, seurakuntaa tai kansaa.

Jeesuksen poistuttua, kun uuden uskon levittäminen lankesi apostolein ja muiden opetuslasten hartioille, noudatettiin Mestarin esimerkkiä. Silloinkin oli opetus osaksi eksoteerinen, osaksi esoteerinen. Paavali kirjoittaa ensimäisessä korintilaisepistolassa: „ja, rakkaat veljet, en minä taitanut teille puhua niinkuin hengellisille, vaan niinkuin lihallisille, niinkuin lapsille Kristuksessa. Rieskaa minä olen teille syödä antanut, vaan en ruokaa; sillä ette sitä vielä voineet ja ette nytkään voi (III, 1—2;) ei luonnollinen ihminen ymmärrä Jumalan hengen asioita (II, 14,) mutta meille on Jumala sen ilmoittanut henkensä kautta (II, 10;) me puhumme siitä salatusta teosofiasta, jonka Jumala on ennen maailman alkua säätänyt meidän kunniaksemme (II, 7)."

Sama oli tapa kirkon ensimäisinä aikoina, kun vielä oli todellisia Jeesuksen seuraajia, jotka tiesivät taivaan valtakunnan salaisuuksia. Kirkkoisä Origines kirjoittaa: „.. puhua kristinopista ikäänkuin salaisesta järjestelmästä on kerrassaan inhoittavaa. Mutta että siinä löytyy eräitä oppeja, joita ei rahvaalle julisteta ja jotka ilmoitetaan vasta sittenkuin eksoteeriset opit on opetettu, ei ole mikään kristinuskon omituisuus, vaan on se ominaista kaikille filosoofisille järjestelmille jotka sisältävät sekä eksoteerisia että esoteerisia oppeja. Monet Pythagoraan kuulijat tyytyivät hänen paljaihin lausuntoihinsa (ipse dixit,) jota vastoin toisille salassa opetettiin niitä oppeja, joita ei pidetty sopivana esittää profaanisten ja perehtymätönten kuullen. Muuten kaikkialla, sekä Kreikassa että barbaarikansojen keskuudessa vietettyjen Mysteerein salaaminen ei suinkaan ole niitä pahaan huutoon saattanut, ja sentähden on turha vaiva panetella kristinuskon salaoppeja, kun ei ole niiden sisällyksestä tarkkaa tietoa saanut" (Contra Celsum, I, 7).

Samaa sääntöä tietysti noudatettiin, kun tehtiin kirjallisia muistiinpanoja. Evankeliumit ovat parhaasta päästä heekisten totuuksien kuvannollisia ja vertauksellisia esityksiä. Vähä väliä niissä tapaa sanan „vertaus" ja se ynnä kirkollinen traditsiooni lienee antanut aihetta niiden tuhansien „kommentaarien" ja „selitysten" syntyyn, joista ikävä kyllä miltei kaikki vain „selittävät" — kuinka vähän niiden tekijät ovat tienneet. Ja kumminkin evankeliumit ovat täynnä mitä yksinkertaisimpia ja puhtaimpia *siveyden sääntöjä, joita noudattamalla yksin voi tietoon päästä,* niinkuin Jeesus sanoo: „jos te rakastatte minua, niin pitäkää minun käskyni" (Joh. ev. XIV: 15), jolloin Jeesus lupaa opetuslapsilleen „totuuden hengen, joka heille kaikki opettaa ja johdattaa kaikkeen totuuden" (Joh. ev. XIV, 16—17, 26; XVI: 13).

Ylipäänsä oli ennen aikaan tapana ilmaista tieteellisiä ja etenkin henkisiä totuuksia symboolein eli vertauskuvain muodossa; tämä riippui arvattavasti siitä, ettei ihmiskieli koskaan ole kyllin kehittynyt ilmaisemaan kaikkia käsitteitä, ja ainakin siitä, että eräitä asioita ei saatu profaneerata. Vanha testamentti esim. kuuluu olevan täynnänsä salaisia oppeja. Kertoohan Lukaan evankeliumi, kuinka Jeesus ylösnousemuksensa jälkeen „avasi opetuslasten silmät, niin että he ymmärsivät kirjoituksia" (XXIV: 45) ja Paavali selittää symboolisesti historian Abrahamin kahdesta pojasta (Gal. ep. IV luku).

Meidän päivinämme onkin jo moniaalla alettu käsittämään raamatun kuvannollista kieltä. Uudessa testamentissa esiintyy yhtämittaa nimitys „taivaan valtakunta" eli „jumalan valtakunta". Tähän asti sitä on yksinomaan katsottu tarkoittavan kuolemanjälkeistä oloa, mutta nyttemmin — ja tämä käsitys on saanut alkunsa kirkon ulkopuolella — aletaan uskoa, että Jeesus sillä sananparrella on tarkoittanut yleistä ihmisten veljeskuntaa, sellaista aikaa, jolloin kaikki ihmiset elävät keskenäisessä rauhassa ja sovussa ja jonka tuloa ihmiskunnan tehtävä on jouduttaa. Ei saata epäillä, ettei Jeesuksella olisi ollut tätä ajatusta mielessä. On vain muistettava, ettei Jeesus ole ajatellut ulkonaista veljeyttä ja sopua niin paljon kuin sitä jumalan valtakuntaa, joka on ihmisen sisässä (Luk. ev. XVII, 21), kun hän totuuden tietää. Se näkyy selvästi niistä vaatimuksista, jotka hän asettaa kaikille, jotka totuuden tietoon eli jumalan valtakuntaan pyrkivät...

Palatakseni jälleensynnyntään, tahdon siis väittää, että Jeesuskin sitä opetti salaisena oppina. Sitä suuremmalla syyllä voimme tämän otaksua, koska ensimäisestä kristitystä monet uskoivat reinkarnatsioniin — ja olivathan he ajassa paljon lähempänä Mestaria ja hänen oppejaan kuin me. Useista n. k. kirkkoisäin lauseista päättäen he tunsivat jälleensynnyntäopin ja kirkkoisä Origines puhuu selvin sanoin sielun puhdistuksesta monen ruumiillisen elämän kautta; samaten kirkkoisät Clemens Aleksandrialainen, Justinus Marttyyri ja Hieronymus. „Lahkolaisistakin" monet, kuten gnostikot ja manikealaiset, kerrassaan omaksuivat opin.

Historiallinen tutkimus on vielä paljastava kummia asioita.

Kiinasta.

Että Kiinan sodan tulos ei ole ollut kiinalaisten voittaminen länsimaiselle sivistykselle, vaan pikemmin koe pyyhkiä pois lännen luullulta „sivistyksen kantajalta" ohut sivistyksen kiilto, sen on eurooppalaisten sodankäynti kyllin selvästi osoittanut. Uuden todistuksen siitä antavat ne toimenpiteet, jotka ilmaistaan eräässä kirjeenvaihdossa *„Frankfurter Zeitungille".*

Eräässä kirjeessään kuvailee kirjeenvaihtaja, miten kansainvälinen päällystö käyttäytyi juhlatilaisuudessa, jota seurasi tanssiaiset ja jotka olivat erään korkean päällikön kunniaksi. Kun tuo aina hurjaan mielettömyyteen asti menevä juhlallisuus oli saavuttanut huippunsa ja tanssiaissankarit — pelkkiä miespuolisia — suutelivat toisiansa, ei kirjeenvahtaja enää voinut sietää tuota luonnotonta näytelmää, vaan meni hotellin verannalle.

Mitä nyt? Tulen heijastus taivaalla, ei kiinalaiskaupungin osan puolella, vaan rautatieaseman. Viittasin vanhan Tientsinin asukkaan luokseni, kirjoittaa kirjeenvaihtaja.

— Missä on tulipalo?

— Se on rautatieaseman läheisyydessä. Jos miehet taasen uskaltavat tehdä sen, niin saamme jotakin, millä elämme talven.

— Luuletteko siis, että boksarit jälleen ovat toimessa?

— Luonnollisesti. Tänä aamuna mestattiin taasen kaksi ja päivän kuluessa ovat jaappanilaiset vanginneet yli kolmekymmentä.

— Mistä jaappanilaiset tuntevat heidät?

— Boksareilla on salainen merkkinsä, sininen tähti kauluksen sisäosassa. Minun tarjoilijani he tosin kerran vangitsivat väärinkäsityksestä, mutta minä toin hänet takaisin.

— Siis voivat jaappanilaisetkin erehtyä muiden suhteen.

— Ei se tee mitään. Kuta useampi kiinalainen mestataan sitä parempi.

— Ja tuolla kiinalaiset hyvittävät sellaisen kohtelun, sanoin osoittaen tulenvaloa.

En palannut enään tanssiaisiin. Iltani oli häiritty. Yöllä näin unta mestauksista, suuteloista, tansseista ja tulipalosta.

Eräässä toisessa kirjeessä kuvailee kirjeenvaihtaja boksarijohtaja Tan'in mestausta Tientsinissä. Vaihteen vuoksi ei Tania ammuttu, vaan teloitettiin. Ampumusta pidettiin liian jalona rangaistuksena, kun ammuttu kiinalaisen katsantokannan mukaan pääsee taivaaseen, jotavastoin mestatun täytyy ijankaikkisesti kulkea maan päällä päättömänä. Mestaamalla Tanin, säästettiin kiinalaisilta jumalilta vaiva tuomita hänet. Samoin ryöstettiin perheeltä helpoittava tunne nähdä perheentukea jälleen. Epäilemättä kristillisintä. Itse teloituksesta kirjoittaa kirjeenvaihtaja:

Eräälle kummulle mestanspaikan oikealle puolelle oli saksalainen luutnantti vienyt valokuvauskoneen. Valokuvauskoneen näkeminen liikutti minua, sillä minusta on halpamaista valokuvata mestattavaa tämän kuolemankamppauksissa, ainoastaan hauskan muiston vuoksi tahi näyttääkseen kotona yleisölle hermojavapisuttavaa kuvaa. Meillä on täällä tarpeeksi estääksemme itseämme raaistumasta ja meidän tulisi todella varota raaistuttamasta kotoisia maamiehiämme.

Koko mestaaminen tapahtui verrattain lyhyessä ajassa. Sotilaita asetettiin uhrin oikealle puolelle, viisikymmen vuotias, tanakka mies astui esiin vakavin askelin. Odottamatta käskyä, laskeutui hän polvilleen ja antoi aivan rauhallisena asettaa liinan silmilleen. Yhtä nöyrästi taivutti hän päänsä, jonka ympäri palmikko oli kierretty. Nyt heitti pyöveli takin yltään ja kohotti miekkaa. Katsoin poispäin, sillä minun oli mahdotonta nähdä miekan putoavan. Kuulin sen putoavan, se ei tapahtunut ainoastaan yhden kerran, vaan *viisi.* „Jumalan tähden", kuulin jonkun huutavan „mies ei saa päätä poikki". Minua pyörrytti. Tunsin, että tahdoin tarttua jotakuta kurkkuun. Silloin kuului helpoituksen huokaus kansanjoukosta. Pää oli pudonnut. Loin silmäyksen taakseni ja näin erään englantilaisen päällikön teloituspaikan syrjällä. Hän oli käynyt kalpeaksi, kuten ihminen, joka on nähnyt jotain kauheata. Tosiaan hän oli luultavasti Transvaalissa nähnyt kuoleman monessa eri muodossa, mutta tämän kaltaista „sivistyksellistä mestausta" eivät hänen hermonsa kestäneet. Kalpenemisensa katson minä hänelle kunniaksi, se oli parempi, kuin hymyily, joka — uskomattomalta kuuluu — kuvastui saksalaisten päälliköiden kasvoissa. Se todisti, että englantilainen oli gentlemanni, hymyily todisti päinvastaista. Ajatuksissani nostin englantilaiselle lakkiani, kun sain kuulla, että hän palatessaan mestauspaikalle oli huutanut ennenmainitulle, valokuvaavalle päällikölle, että oli kielletty valokuvaamasta mestauspaikalla.

Kulttuuri.

Lasketaan että Englannin kolmestakymmenestä seitsemästä miljoonasta asukkaasta noin 700,000 on työttömänä.

Englannissa löytyy 800,000 vaivaista.

Tuhannesta henkilöstä, jotka Englannissa kuolevat, yli yhdeksän sataa ei jätä mitään omaisuutta jälkeensä.

Yli kahdeksan miljoonaa henkilöä elää alituisesti puutteen partaalla.

Yli kaksikymmentä miljonaa on köyhälistöä.

Yli puolet kansallistuloksesta lankeaa noin kymmenelle tuhannelle henkilölle.

Noin kolmekymmentätuhatta ihmistä omistaa valtakunnan maasta ja pääomasta viisikymmentäviisi osaa viidestäkymmenestäkuudesta.

Työväen palkat ovat keskimäärin 425 markkaa vuodessa.

Miljoonia kansasta työskentelee mitä tukalimmissa olosuhteissa ja asuu suojissa jotka ovat inhottavia. Jos temme yhteenlaskun rikoksista, paheista, juoppoudesta, pelistä, haureudesta, laiskuudesta, tietämättömyydestä, puutteista, sairaudesta ja kuolevaisuudesta tulee luku hämästyttävän suureksi.

Mistä tämä pahe tulee? Se tulee *omaisuuden epätasaisesta jaosta, oikeuden ja järjestyksen puutteesta yhteiskunnassa.*

Robert Blatchford (Iloinen Englanti).

Päiväkirjasta.

17 p. heinäk. 1900.

Vesiin voisi ihmisiä verrata.

On pieniä seisovia vesiä, tyyniä järviä, joita tekee hyvä nähdä ja kulkea ruuhella kesäiltoina. On pieniä juoksevia puroja, jotka hilpeästi hypiskellen ja helmeilevää naurua kimallellen suruttomasti kiiruhtavat kohti merta; on myös jokia, jotka levottomasti kaihoavat mereen.

Ja on meriä — lahdelmineen ja ulappoineen ja suurine selvine selkineen, missä ei maata näe. Niillä on ihanaa purjehtia ja vaarallista ja jännittävää.

Pieniä tyyniä järviä on helppo oppia tuntemaan, helppo luodata niiden syvyyttä; pian tietää niiden matalikot ja vaarallisemmat karit, joita harvoin tapaa. Töytää vaan rantaan hyvin äkkiä!

Mutta täällä ulapalla on aina uusia tuntemattomia karia löydettävissä.

Merta on hauska oppia tuntemaan ja — rakastamaan!

G. S.

Kirje Ruotsista.

Rakas toimittaja!

Jos koko sukuni ja kaikki ystäväni — minä toivon, etteivät ne ole harvat — olisivat sanoneet minulle: „Kuulehan sinä, Liisa-äiti, jonakuna kauniina päivänä olet sinäkin kirjoittava sanomalehtiin" — niin olisin nauraen heille vastannut: „Kyllä kentiesi ensi inkarnationissa, vaan ei tässä!" Ja kuitenkaan ei tarvita enempää, kuin että sinä, rakas toimittaja, aivan hennosti ilmoittat minulle jonkun liian lyhyen epistolasi lopussa: „Kirjoita jotain Uuteen Aikaan, tee se, Liisa-täti!" — niin heti oivallan, ettei se kuitenkaan, kuin kaikki kääntyy ympärinsä — ole aivan mahdotonta; löytyyhän toki, kun alan oikein etsiä „muistojeni kätköistä" joku pieni „asia", minkä voisin lähettää Uudelle Ajalle ja jos se huomattaisiin olevan liian vähäpätöinen, niin on luultavasti siinäkin toimistossa paperikori. Koska päätös ja toimeenpano tapahtuu naisessa samalla hetkellä aloin minä heti etsintäni ja kas tässä mitä löysin: Episoodin vietostani rakkaassa isäinkodissa ihanan Angermanjoen rannalla ja pienen S:å kauppalan läheisyydessä kesällä v. 189 —.

Olin viettänyt siellä pari herttaista kesäkuukautta, ja olin nyt jonkun päivän kuluttua palaava omaan kotiini omaisteni luo, kun minä päivää ennen poislähtöäni sairastuin vaikeaan ja kiusalliseen tautiin, joka kahlehti minut vuoteeseen useiksi viikoiksi. Kun olin maannut pari viikkoa, eikä seudun etevimpänä pidetty lääkäri voinut minua auttaa, juolahti äkkiä mieleeni, että olin kuullut puhuttavan eräästä S-å'n teosoofi-seuraan kuuluvasta, vanhasta torpparista, joka erityisesti kykeni parantamaan erilajisia kipuja. Tosiaan oli sangen tukalaa ilmoittaa lääkärille päätökseni kysyä neuvoa „viisaalta ukolta", mutta kiitos olkoon teosoofin nimeni, kävi vi se helposti päinsä; sellaisillahan „haaveilijoilla" on niin mielettömät ajatukset ja senvuoksi ei saanut sellaiselle henkilölle asettaa samoja vaatimuksia, kuin tavalliselle, tervejärkiselle ihmiselle; ja lääkäri lupasi hyväntahtoisena otta minut jälleen hoidokkaakseen, jos „torpan ukko" ei voinut auttaa. Kutsu lähetettiin puolentoista penikulman päässä, metsässä sijaitsevaan Tonsjöhön, jonka järven ihanalla rannalla, pienessä metsätöllissä torppari E. vaimoineen asui. Seuraavana päivänä, kauniina aamuna saapui E., keskikokoinen, laiha ukko, ystävällisen näköisenä hiljaisine itseensä kääntyneine olentoineen ja syvälle painuneine silmineen, jotka olivat täynnä henkeä ja elämää, ettei nähnyt muuta kuin nämä silmät, kun kerran oli ne huomannut. — Jäimme pian yksin ja tarjottuani hänelle istuinpaikan sairasvuoteeni ääressä olevalle tuolille, kysyin häneltä suoraan ja peittelemättä luulisiko hän voivansa minua auttaa. — Hänen vastauksensa oli myös yhtäsuora: „En, sitä tuskin luulen, jos olisin voinut, niin olisi rouva jo eilen kutsun saapuessa luokseni, tullut entiselleen, minä *näin* samalla, että rouvan kipu on liian vaikeaa laatua, että minä voisin sen parantaa, mutta olen lukenut paljon eräästä vanhasta. tanskalaisesta lääkärikirjasta(!), johon paljon luotan, ja jos rouva tahtoo, niin valmistan keitteen, jonka kirja sanoo voivan parantaa sellaisesta kivusta mitä rouva kärsii." — — — „Rouva voi itse katsoa, ettei lääkemääräyksessä ole mitään vaarallisia myrkkyjä", lisäsi hän ojentaen minulle vankan, mustan kirjan, jonka lehdet olivat vanhuuttaan kellastuneet ja hiestautuneet paljosta selailemisesta.

Minulla ei ollut sydäntä suututtaa ukkoa osoittamalla epäilystäni hänen „tanskalaista auktoriteettiaan" kohtaan, jonkavuoksi pyysin hänet valmistamaan lääkkeen seuraavaksi päiväksi; mutta kaikki toiveeni (E.'n avusta) olivat haihtuneet samassa silmänräpäyksessä, kun hän selitti *nähneensä,* ettei hän voisi minua parantaa. Mutta nyt tuli hänen kuitenkin olla niin hyvä ja istua luonani jonkun aikaa kertomassa hiukan „salaisista" kokemuksistaan, joista olin kuullut niin paljon puhuttavan, ja sitten tahdoin mielelläni tietää, miksi hän ei saapunut joitakuita viikkoja takaperin S:å'hon, tullakseen tuntemaan kreivitär W—n ja osaa ottamaan teosoofisiin kokouksiin, joita kreivittären vierailun johdosta pidettiin sikäläisessä seurassa. Nyt ukko E. hymyili aivanveitikkamaisesti ja hänen ihmeellisen kirkkaat silmänsä loistivat eriskummaisen hohtavasti, hänen vastatessaan: „Niin, tietääkö rouva, minä en tullut menneeksi kylään ja sitäpaitse *voin kuitenkin kyllä olla kaikessa läsnä*" — — — — — — — — — — — — — — —

Minä tahdoin myöskin mielelläni kuulla hänen omasta suustaan kertomuksen, mistä hän sai tietää minne hänen tuli rakentaa tupansa. — Niin siitä hän mielellään puhuisi.

Kun hän uutterilla päivätöillä oli hankkinut ja koonnut kutakuinkin sen verran, että hän luuli voivansa rakentaa itselleen ja nuorelle vaimolleen tuvan, tunsi hän itsensä hyvin epätietoiseksi, minne hän sen pystyttäisi, kuitenkin hänestä oli selvä, ettei hän *tahtonut* asua oman kylän edustalla, hän tahtoi olla levossa ja hiljaisuudessa; ja sitten „uneksii" hän eräänä yönä että „valoisa olento" seisoo hänen vuoteensa ääressä ja sanoo: „Nouse ja seuraa minua, minä näytän sinulle paikan, minne tupasi rakennat!" — Hän nousi ja seurasi olentoa, joka vei hänet ihania metsäpolkuja, pienen metsälammen yli ja myöskin kannaksen poikki suuremman järven luo; kun he olivat menneet sen yli, pysähtyi olento, osoittaen paikkaa jonkun kivenheiton matkan päässä järvestä ja sanoi: „Tuossa on talosi seisova!" ja sitte se katosi.

Mutta E. oli tuntenut ne seudut, joiden läpi he olivat kulkeneet ja oli varma, että Tonjärven yli he viimeksi „menivät", jonkavuoksi hän muutaman päivän kuluttua päätti kulkea samoja teitä, joita hän „unessa" tunsi kulkeneensa. Tultuansa Tonjärven rannalle, otti hän rannalla olevan, kalastukseen käytetyn, ruuhen ja souti järven poikki, sekä löysi heti sen paikan, jonka hän oli unessa nähnyt. Sinne hän rakensi tupansa, Tonjärven ihanalle rannalle eikä ole senjälkeen lakannut siunaamasta „auttajaa", joka hänelle osoitti minne hänen tulisi rakentaa maallinen kotinsa. —

Vai niin, rouva tahtoo myös tietää *sen* kertomuksen? — Niin, kyllä sekin oli totuutta, ja sitten hän kertoi: Weli B. (S—å:n teosoofisen looshin puheenjohtaja) oli kauvan luvannut käyvänsä tapaamassa E'.tä. Eräänä päivänä seisoo E. puumäellä hakkaamassa puita, niin saa hän äkkiä *„nähdä„* B:n istuvan veneessä ja soutavan pienen, puolen penikulman päässä sieltä olevan Fjällsjönimisen järven poikki. E. menee tupaan, käskee vaimonsa „asettamaan kahvipannun tulelle, sillä he saavat korkeita vieraita", menee sen jälkeen rannalle, soutaa järven poikki ja menee B:tä vastaan; tämä huutaa hämmästyneenä, nähdessään E:n! „Tiesitkö, että minä tulen?" Kyllä, minä „näin" sinut vähän aikaa sitten, soutaessasi Fjällsjön poikki, vastasi E., joka piti asiaa aivan luonnollisena. —

Kysymykseeni, mitenhän luuli voivansa „nähdä" tämmöisiä, vastasi hän: „Minä näen nekuten ilmassa olevasta taulusta"! Pienestä pojasta hän muisti omistaneensa tuon lahjan, eikä hän ollut erittäin vanhakaan, kun hän huomasi voivansa estää veren

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa) Puhelin 27 64.
Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä.**

vuotoa ja parantaa sekä ihmisiä että joitakuita eläimiä erilaisista kivuista. Kaikki hänestä oli senjälkeen niin luonnollista, kun hän teosofian kautta pääsi reinkarnatsiooni-opin selvyyteeen, sillä kaikki nämä „lahjat oli hänellä luonnollisesti mukanaan edellisestä elämästä“.

Ennenkuin me erosimme, tahtoi hän kuitenkin jutella rouvalle, koska se huvitti tätä ja kun hän oli luullut huomanneensa, että rouva oli hyvin „lämmin“ teosoofi, näön jonka hän näki vanhoilla päivillään ja joka oli hyvin hänen ajatuksissaan; mutta rouvan tuli luvata, ettei hän kertoisi sitä kenellekään, sillä kenenkään muun kanssa ukko ei ollut siitä puhunut. Lupaus annettiin ja se tulee myöskin pysymään, mutta empä luule tekeväni väärin, sanoessani, että torpparin puhuessa tunsin enemmän ja enemmän kohottautuvani ylempiin piireihin, ja kun hän lopetti puheensa ja nousi lähteäksensä, niin tunsin sen vähäisen teoreettisen tiedon, mikä minulla teosofiassa ja okkultismissa oli, — suunnattoman pieneksi verrattuna tämän sivistymättömän torpparin henkisiin kokemuksiin, ja sydämellisin kiitollisuus täytti sieluni niitä hyviä henkiä kohtaan, jotka johtivat tämän miehen sairasvuoteeni luo; vaikkei hän voinutkaan auttaa ruumistani niin oli hän kuitenkin — mikä paljoa parempi — antanut minulle henkistä voimaa *silloin* kärsivällisemmin kantamaan kärsimyksiäni, ja on monta kertaa ollut apuna ja voimana, kun koettelemukset ovat tulleet. Hän, tuo väkäpätöinen, halpa torppari oli tosiaankin ollut Mestaria likempänä kuin monet oppineet ja perinsivistyneet teosoofit! — — Rauha olkoon hänen ja meidän kaikkein kanssa! —

Tämän mitä „ihanimman kalleuden“ muistojeni kätköissä — lähetän nyt Uudelle Ajalle, kenties voi „kalleuden“ lähempi tarkasteleminen tuottaa jollekin sen monista lukijoista huvia, ja silloin, rakas toimittaja, tuntee itsensä sekä tyydytetyksi että kiitolliseksi sinun

— —

Sosiaalinen taistelu.

Sosiaalinen taistelu levitteleikse maasta maahan, maan toisesta osasta sen toiseen. Huolehdinko tuosta?

En.

En luule kuten ne, jotka sanovat taistelun elämäksi, tahi kuten ne, jotka muodostavat yhteiskunnallisen järjestyksen pylväät, jossa järjestyksessä itsekkäisyys anastaa aseman, minkä tulisi olla ihmisellisyyden pyhäkkönä ja sydämenä. Mutta minä luulen, että ainoa, tosin katkera tie, joka aukoo ihmiskunnan suurille joukoille olemassa-olon portit, on taistelu, taistelu, joka vie ihmiskunnan vähempään alennukseen, kuin missä se nyt elää.

Mutta ne, jotka eivät hyväksy taistelua, olkoot hyvät ja saarnatkoot rauhaa myöskin silloin kuin sortajan raskas käsi painaa heitä itseänsä, tahi sitä, mikä heille on elämässä kalleinta.

*

Lakko, josta maassa puhutaan, on sekin osaltaan rengas, joskin vähäinen, siitä taistelusta, jota ihmiskunta kamppailee vapautuaksensa.

Kaksi, kolme sataa orjaa, jotka työskentelivät kymmenen tuntia päivässä, ansaitakseen 2 markkaa, sai ilmoituksen, että heidän palkkojansa vähennetään kymmenellä tai viidellätoista prosentilla.

He olivat kerran kuulleet sanottavan tahi joskus lukeneet, että he olivat ikivanhan sivistyksen omistavan maan kansalaisia. He tahtoivat koettaa, oliko heilläkin ihmisoikeutta. Ja he kieltäytyivät kuihtumasta vielä vähemmillä nälkäpalkoilla.

*

Ei ole tarvis puhua sotilailla toimeenpannuista häädöistä tehtaan asunnoista, oikeuteen haasteista, kapitalisti-lehtien suhteesta tähän. Mitenkä eivät kapitalistivoimat etsisi tukea sotilasvallalta, tuomio-istuimilta ja sanomalehdiltä?

Ei myöskään tarvitse puhua siitä, oliko lakko paikallaan vallitsevan työpuutteen aikana ja oliko se tarkoin punnittu, vai ei; sen jätän viisaiden ajateltavaksi.

En myöskään tahdo puhella ammattitarkastajan, nimismiehen ja kuvernöörin menettelystä. Nuohan asiat ovat pienestä arvosta.

En tahdo mainita, että häätö tapahtui purevimmassa talvipakkasessa, ja että myöskin lapsia syöstiin Herran aukeaan, paljaan taivaan alle.

Pääasia on, että orjat jossakin määrässä rakastivat valoa, vapautta ihmisarvoansa, mutta sen vuoksi he polttivatkin itsensä. Siinä on koko kertomus.

Riihet ja ladot, erään kapitalistilehden mukaan, saavat tänä talvena asujia lakkoseuduilla.

Ja suurella miljoonayhtiöllä, yhdellä maan voimakkaimmista, on ilo ja kunnia osoittaa, että he ovat saavuttaneet suurenmoisen tuloksen.

Jean Bold.

Logia eli Herran Sanat.

Kristikunnan ensimäisinä vuosisatoina kierteli joukko traditsiooneja, legendoja ja uskonnollisia kertomuksia, joita kutsuttiin Apostolein teoiksi ja Evankeliumeiksi ja jotka sisälsivät Herran sanat eli *Logia*. Nämä sanat olivat jonkinlaisia oraakkelilauseita, puettuja miltei samaan muotoon kuin profeettakoulujen lauselmat, jotka aina alkoivat juhlallisella kaavalla: „niin sanoo Herra“, kun niitä toistettiin juutalaisten vanhassa testamentissa.

Aikojen kuluessa selitettiin vain muutamia näistä traditsiooneista, legendoista ja taruista „historiallisiksi“, ja toisen vuosisadan myöhemmällä puoliskolla julkaistiin tällaiseen oikeauskoiseen traditsiooniin perustuva kirkollinen asetus. Koska vain harvat monista kirjoituksista hyväksyttiin ja valittiin, hyljättiin monta Logionia. Viimeinen Reschin laatima kokoelma näitä hyljättyjä Logioneja julkaistiin 1889 Gebhardtin ja Harnackin teksti- ja tutkimussarjassa nimeltä „Agrapha, Evankeliumi-katkelmia, jotka eivät ole kirkkoasetuksen mukaisia“.

Muutamat näistä *extra*-kanonisista katkelmista ovat hyvin tunnettujen kanonisten lauseitten n. k. variantteja eli muunnoksia ja ovat suuriarvoisia niiden lähteitten tutkinnalle, joista synoptiset (kolmen ensimäisen evankeliumin) tekijät ammensivat tietonsa. Toiset ovat perin outoja niille, jotka vain tuntevat uuden testamentin kirjain asetusmukaisen kokoelman.

Otan tähän valikoiman näitä Logioneja Reschin tekstin mukaan. (Lisättäköön, että muutamat niistä ovat painetut erään juutalaisen kirjailijan uskonnolliseen kertomukseen nimeltä „Semmoisena kuin muut hänet näkivät“. Vilh. Heinemann'in julk. v. 1895).

Logia eli Herran Sanat.

Armahtakaa, että teitäkin armahdettaisiin; antakaa anteeksi, jotta teillekin anteeksi annettaisiin; niinkuin te teette, niin teille tehdään; niinkuin te annatte, niin teille annetaan; niinkuin te tuomitsette, niin teitä tuomitaan; niinkuin te palvelette, niin teitä palvellaan; millä mitalla te mittaatte, samalla teille mitataan.

*

Viisaus lähettää lapsensa ulos.

*

Joka on minua lähellä, on lähellä tulta; ja joka on minusta etäällä, on etäällä valtakunnasta.

*

Jos ette pienempää (mysteeriä) vaarinota, ken teille suuremman antaa?

*

Jotka tahtovat nähdä minua ja päästä valtakuntaani, tulkoot luokseni vaivalla ja kärsimyksellä.

*

Hyvä on tuleva, ja siunattu hän, jonka kautta se tulee; niin pahakin on tuleva, mutta voi häntä, jonka kautta se tulee.

*

Heikot pelastetaan vahvojen avulla.

*

Säilyttäkää salaisuudet minulle ja minun huoneeni pojille.

*

Pysy pyhäin parissa, sillä jotka niiden parissa pysyvät, tulevat pyhiksi.

*

Tämän maailman olemus katoaa.

*

Niin usein kuin syötte tästä leivästä tai juotte tästä kalkista, te julistatte minun kuolemani ja todistatte minun ylösnousemuksestani ja taivaaseen astumisestani, kunnes tulen (teidän luoksenne).

(Variantti toistaa tämän lauseen kolmannessa persoonassa ja puhuu ihmisen pojan kuolemasta. Mestari lupaa palata opetuslastensa luo silloin kun eräs pyhä juhlameno vietetään).

*

Ottakaa vaari uskosta ja toivosta, joiden kautta syntyy Jumalaa ja ihmisiä kohtaan se rakkaus, joka antaa ikuisen elämän.

*

Yhtymä viepi kuolemaan ja yhtymä tuopi elämään.

*

Kun hän näki erään miehen työskentelevän sabattina, sanoi hän hänelle: „Ihminen, jos tiedät mitä teet, olet autuas, mutta jollet tiedä, olet kirottu ja lain rikkoja“.

*

Miksi merkkejä kummastelette? Annan teille mahtavan perinnön, jota ei koko maailma voi käsittää.

*

Kun eräs mies kysyi Herralta, koska hänen valtakuntansa tulisi, vastasi hän: „Kun kaksi tulee yhdeksi ja ulkonainen semmoiseksi kuin sisällinen ja mies samoinkuin vaimo ei mieheksi eikä vaimoksi“.

*

Älä kutsu ketään isäksi maan päällä, sillä maan päällä on vain hallitsijoita. Taivaassa on se Isä, josta kaikki taivaassa ja maassa polveutuu.

*

Älkää surettako Pyhää Henkeä, älkää sammuttako Valoa, joka on teihin loistanut.

*

Niinkuin näette itsenne vedessä tai peilissä, niin nähkää minut itsessänne.

*

Semmoisina kuin teidät löydän, semmoisina teitä tuomitsen.

*

Etsikää suuria (salaisuuksia), ja pienet teille annetaan; etsikää taivaallisia, ja maalliset teille annetaan.

*

Olkaa uskotuita rahanvaihtajia, jotka hylkäätte huonot ja säilytätte hyvät rahat.

*

Pidä lihasi puhtaana.

*

Sairaitten takia olin sairas, nälkäisten takia isosin, janoisten takia janosin.

*

Älkää kostako pahaa pahalla, tai nuhteita nuhteilla, tai lyöntiä lyönnillä, tai kirousta kirouksella.

*

Rakkaus peittää monta syntiä.

*

Taivaallinen Isä tahtoo mieluummin syntisen parannusta kuin hänen rankaisuaan.

*

Jumala tahtoo, että kaikki saisivat hänen antimiaan. Pidä mitä sinulla on, niin se lisääntyy.

*

Katso, minä teen äärimäiset ensimäisiksi.

*

Olen tullut poistamaan uhria; ja jos ette lakkaa uhrimasta, ei viha teistä väisty.

*

Voi häntä, joka on tehnyt veljensä sielun murheelliseksi.

*

Älkää koskaan iloitko, jollette näe veljenne sielua onnellisena.

*

Hän, joka on ihmetellyt, on hallitseva, ja hän, joka on hallinnut, on löytävä rauhan.

*

Kun Salome kysyi, kauvanko kuolemalla olisi valtaa, sanoi Herra hänelle: „Niinkauvan kuin te naiset lapsia synnytätte, sillä minä tulin tekemään loppua vaimojen vaivoista“. Ja Salome sanoi hänelle: „Sijs olen tehnyt hyvin, kun en ole lapsia synnyttänyt“. Ja Herra vastasi ja sanoi: „Syö jokaista satoa, mutta ei sitä, jolla on kuoleman katkeruus“. Ja kun Salome kysyi, koska ne seikat tulisivat tunnetuiksi, joita hän oli Herralta kysynyt, sanoi Herra: „Kun te poljette jalkoihinne häpeän verhon, ja kun ne kaksi tulevat yhdeksi, ja mies yhdessä vaimon kanssa ei mieheksi eikä vaimoksi“.

(„Häpeä“ on luultavasti sama kuin edellisessä logionissa mainittu yhtymä. Polkea häpeän verhon on kohota eläimellisen himon yli).

*

Rukoilkaa vihollistenne puolesta! Autuaat ovat ne, jotka surevat uskottomien turmiota.

*

Tulkoon Pyhä Henki meidän päällemme ja puhdistakoon meidän sydämemme.

*

Älkää pitäkö omaisuutta maan päällä.

*

Vaikka syliini kokoonnuttekin, viskaan teidät luotani, jollette pidä käskyjäni.

*

Hankkikaa itsellenne, te Aadamin pojat, näiden katoovaisten kappalten kautta, jotka eivät omianne ole, se mikä omanne on ja joka ei katoo.

*

Jos ihminen luopuu kaikesta minun nimeni tähden, on hän toisessa tulemisessani perivä ikuisen elämän.

*

Minut on uudestaan ristiinnaulittava.

*

Mitä te saarnaatte sanoissa kansalle, se tehkää teoissa kaikille ihmisille.

G. R. S. Mead'in mukaan („Fragments of a faith forgotten“).

Kirjallisuutta.

Uusi mystillis-kristillinen teos. *Den tradisk-monistiska Världsåskådningen 1*, af *Fredrik Johan Wiik*, f. d. professor i geologi och mineralogi. Helsingfors 1901, 218 siv., iso 8:vo.

Tämä kirja on suuremman teoksen johdatus eli proloogi. Tekijä esittää siinä lyhyesti varsinaisen käsikirjoituksensa tarkoituksen ja pääpiirteet. Perustuen siihen kokemusperäiseen tosiseikkaan, että ihmisen minuus ei ole yksiö, vaan monijakoinen minätajunta, jossa erilaisia henkisiä, sielullisia ja sielullis-aineellisia voimia on vaikuttamassa, on tekijä luonut itselleen kuvan ihmisestä (mikrokosmoksesta) ja analogian mukaan maailmasta (makrokosmoksesta), joka kuva suuresti lähenee salatieteen, vaikka tekijä säilyttää kirkon käyttämiä termejä ja dogmeja. Kirja on sangen vaikeasti luettu ja vaikeatajuinen — muun muassa lukijaa häiritsee nimitykset X, Y, Z, Y′, Y″, Y‴ j. n. e., jotka alituiseen esiintyvät —, mutta siellä täällä, etenkin loppuosassa, on kohtia, jotka kauneudellaan ja sisältörikkaudellaan palkitsevat tarkkaavaisen lukijan vaivan. Erityisistä yksityiskohdista olisi yhtä ja toista sanottavaa — muun muassa tekijä ei ole sympaattisesti ymmärtänyt teosofiaa, joka ehken johtuu siitä, että teosofia ei ole ollut tekijän alkuperäisenä oppaana hänen matkoillaan hengen salamaailmoissa — ja näin ensi kuulemalta muutamat hänen teorioistaan todella, niinkuin hän itse pelkääkin, tuntuvat hieman fantastisilta, mutta mitään täydellistä käsitystä hänen maailmankatsomuksestaan ei kuitenkaan voi saada tästä proloogista, joten seikkaperäisen arvostelunkin täytyy jäädä odottamaan jatkoa — teoksen tulevia osia. En puolestani voi muuta kuin iloita siitä, että professori Wiik on julaissut tämän teoksensa. Joskin arvattavasti sitä ei tulla käsittämään, ja joskin kirjan vaikutus ulospäin osaksi juuri sen itsensä vaikeatajuisuuden takia ei tule olemaan laaja, on se kumminkin todisteena siitä, että meilläkin eletään rikasta ja monivaiheista henkistä elämää, jonka täydellistä ja täysin vastaavaa ilmennyskuvaa ainakin myöhempi kirjallisuus on luova.

P. E.

Maalla ja kaupungissa.

Nykyaikaan pyrkivät ihmiset kaupunkiin. Sinne pyrkivät säätyläiset, sinne pyrkii talollinen, käsityöläinen, työmies ja palvelija. Syyt siihen ovat monenlaiset, pääasia on että sinne vaan pyritään. Koettakaamme nyt verrata kaupungin elämää maalaisten oloihin, niin saamme nähdä onko kaupungissa paljon parempi olo kuin pellolla ja metsässä.

Terveys on ihmisen paras lahja ja omaisuus. Katsokaamme noita kalpeita, laihoja kaupungin ihmisiä, joilta ruokahalu puuttuu, jotka ovat hermostuneita, väsyneitä, katse surullinen, tahi tuima ja synkkä. Pienet lapsetkin ovat laihoja, pieniä ja kalpeita. Katsokaamme sitte näitä punaposkisia, kirkassilmäisiä maalaistyttöjä, näitä rotevia poikia, millaiset käsivarret heillä on, kuinka paljon he jaksavat syödä ja tehdä työtä. He jaksavat niittää, leikata tai kyntää koko päivän, tanssia puoli yöhön asti ja huomenna he nousevat taas ylös kello 4 ja menevät työhön. Semmoiset miehet jaksavat kestää sitä raskasta ulkotyötä, jota kova ilmanalamme vaatii. Semmoiset naiset synnyttävät terveitä lapsia, jotka, jos niitä vaan oikein hoidetaan, kehittyvät terveiksi, vahvoiksi kansalaisiksi.

Minkätähden ero on näin suuri kaupunkilaisten ja maalaisten välillä?

Maalaisella, köyhemmälläkin, on raitis ilma, puhdas vesi, hyvä maito, väljät huoneet, auringonpaistetta, yksinkertainen elämä, terveellinen työ, ja siitä seurauksena hyvä uni. Kaupunkien asukkaalla on pahalta haiseva ilma, enemmiten huono vesi, harvoin hyvää maitoa, ahtaat, kylmät ja pimeät huoneet, joissa kalliin vuokran tähden täytyy asua niin paljon ihmisiä kuin mahtuu, useinkin epäterveellistä työtä ummehtuneessa ilmassa, josta tulee huono ruokahalu ja huono, rauhaton uni.

Kyllä monen köyhän maallakin täytyy asua pienessä huoneessa, mutta hänen ei tarvitse muuta kuin avata akkuna, niin hän saa raitista ilmaa, eivätkä puut ole sinnepäin niin kalliit kuin kaupungissa. On joskus vaikeata saada maitoa sen, jolla ei ole lehmää, mutta usein sitä saisikin, jos pantaisiin osa kahvirahoista maidon ostoon. Mitä työhön tulee, niin se väsymys, joka tulee kyntämisestä, karjanhoidosta ja kaikesta työstä, jota tehdään raittiissa ilmassa, vaikka olisikin kylmää tahi sateista, se on terveellinen väsymys. Mutta se väsymys, joka tulee istumisesta, seisomisesta tehtaissa taikka ahtaassa työhuoneessa, jossa ilma on tukehduttavan huonoa, jossa on kylmä ja pimeä — se on epäterveellinen väsymys. Kivulloisia ihmisiä on maalla niinkuin kaupungissakin, mutta ylipäänsä maalaiset ovat terveemmät ja elävät kauemmin kuin kaupunkilaiset.

Isot palkat houkuttelevat monen kaupunkiin. Mutta laskekaat kerran mitä kaupunkilaisen elämä maksaa. Huoneet, puut, verot ovat kalliimmat kuin maalla. Kaupunkilaisen täytyy ostaa rahalla kaikki ruoka, kaikki vaatteet, jopa luudat, huiskut ja vihdatkin. Maamiehellä on leipää, maitoa, ryyniä, voita, munia, juustoa, lihaa, villoja, nahkaa, puuastioita, y. m., joita hän saa omasta

Sesamia ja liljoja.

Kaksi luentoa

pitänyt

John Ruskin.

Uuteen Aikaan lyhentämällä suoment. *I. M*

Toinen luento.

Kuningatarten yrttitarhat.

„Mutta korvet ja erä maat ovat iloitsevat ja autiomaat riemuitsevat ja kukoistavat kuin lilja sillä Libanonin kirkkaus on niille annettu, Carmelin ja Saronin ihanuus.“ Esaias XXXV.1.

Koska tämä luento on jatkoa edelliselle, lienee parasta että lyhyesti teen selkoa molempien yleisestä tarkoituksesta. Kysymykset, joista edellisessä oli puhe, nimittäin miten ja mitä meidän tulee lukea, johtuivat vielä paljoa syvemmästä, nimittäin, *miksi* meidän tulee lukea. Tahdon saada teitä käsittämään, että kaikkia niitä etuja, joita sivistyksen ja kirjallisuuden leveneminen meille tarjoo, todella hyväksemme käytämme vasta silloin kun meille on selvinnyt, minne sivistyksen tulee viedä ja mitä kirjallisuuden tulee meille opettaa. Tahtoisin meitä ymmärtämään, että sekä oikeasuuntainen siveellinen kasvatus, että hyvin valittu lukeminen vievät valtaan huonosti ohjattujen ja sivistymättömien yli, joka suuremmassa tai vähemmässä määrässä on kuninkaallinen sanan todellisimmassa merkityksessä ja joka todella antaa puhtaimman kuninkuuden, mikä voi olla olemassa ihmisten kesken.

On olemassa vaan yksi kuninkuuden laji, välttämätön ja ijäinen kruunattu tai ei, nimittäin kuninkuus, joka on muita suuremmassa moraalisessa lujuudessa ja todemmassa älyllisessä lujuudessa ja joka sentähden tekee kykeneväksi muita ohjaamaan ja kohottamaan.

Vakuutettuna, että kaikki kirjallisuus ja kasvatus ovat hyödyksi vaan siinä määrässä kun ne pyrkivät vahvistamaan tätä rauhallista ja hyväätekevää ja *sentähden* kuninkaallista valtaa — ensiksi itsemme yli ja itsemme kautta koko ympäristömme yli, aikomukseni on pyytää teitä ottamaan huomioon minkä erikoisen osan tai lajin tästä jalon kasvatuksen aikaansaamasta kuninkaallisesta vallasta nainen saattaa omistaa ja missä määrin hän on kutsuttu todelliseen kuningatarvaltaan — ei yksin kodeissaan, vaan kaikkien niiden yli, jotka tulevat sen piiriin.

Ja tässä aivan alussa kohtaa meitä paljoa syvempi kysymys, joka kuinka kummalta se kuuluneekaan, monelle meistä on vielä aivan epätietoinen huolimatta sen äärettömästä tärkeydestä.

Emme saata määrätä, missä naisten kuningatarvalta on, ennenkuin olemme saaneet selville missä heidän tavallinen valtansa on. Me emme saata päätellä miten kasvatuksen tulee valmistaa heitä laajempaa velvollisuutta varten, ennenkuin olemme sopineet heidän todellisesta pysyväisestä velvollisuudestaan. Eikä ole ollut aikaa, jolloin sekaisempia sanoja olisi puhuttu tästä kysymyksestä, joka on sosiaalisen onnen elinkysymyksiä. Näyttää siltä kuin ei naisen luonnon suhdetta miehen luontoon, niiden erilaisia äly- tai hyvekykyjä olisi vielä arvosteltu yksimielisyydellä. Me kuulemme puhuttavan naisen „kutsumuksesta“ ja „oikeuksista“ kuin jos nämä milloinkaan saattaisivat olla erillään miehen kutsumuksesta ja oikeuksista.

Koittakaamme päästä selvään ja sopusointuiseen käsitykseen (sen täytyy olla sopusointuinen jos mieli olla tosi)' mitä naisen äly ja hyre ovat kykyjensä ja toimintansa puolesta ja kuinka niiden suhde oikein käsitettynä vahvistaa ja lisää molempien kuntoa ja valtaa.

Ja nyt toistan asian josta puhuin edellisessä esitelmässä, nimittäin että sivistyksen ensimäinen hyöty oli siinä, että se teki meidät kykeneviksi neuvottelemaan viisaimpien ja suurimpien miesten kanssa kaikissa vaikeissa tapauksissa.

Tehkämme se nyt. Katsokaamme ovatko suurimmat, viisaimmat ja puhdassydämisimmät yksimielisiä tässä asiassa. Kuulkaamme heidän lausumansa todistus siitä mitä he pitävät naisen tosiarvona ja hänen tavastaan olla miehen apuna. Kääntykäämme ensiksi Shakespeare'in puoleen. Huomatkaa ensiksi että hänellä ei ole sankareja, ainoastaan sankarittaria. Hänen täydellisimmissä näytelmissään ei ole, ainoatakaan sankaria, jotavastoin on tuskin yhtään, joka ei sisältäisi täydellistä naista, lujaa — totisessa toivossa ja järkähtämättömissä päätöksissä. Hän esittää ne erehtymättömän uskollisiksi ja viisaiksi neuvonantajiksi, lahjomattoman oikeudellisiksi ja puhtaiksi esimerkeiksi, ollen kyllin voimakkaita pyhittämään, silloinkin kun eivät saata pelastaa.

Kuulkaa sitten suurten itaalialaisten ja kreikkalaisten vakuutus. Tuntenemme Danten suuren runoelman suunnitelman olevan rakkausrunoelman kuolleelle rakastetullensa, ylistyslaulun siitä, että tämä vartioi hänen sieluaan. Eikä kreikkalaisten ritarien käsitys naisista ollut alempi, kuin tämän kristityn rakastajan. Siellä tapaamme korkeimpia ihmiskauneuden ja uskollisuuden tyyppejä, senlaisia kuin Andromachen teeskentelemätön äidin ja vaimon sydän; Cassandran jumalainen, vaikka hyljätty viisaus; iloisen Nausikaan leikkisä ystävällisyys ja vaatimaton prinsessa-elämä; Penelopen perheenäidin tyyneys, katse suunnattuna merelle. En tahdo ladella eteenne todisteita useampia, tahdon pyytää teitä vaan antamaan oikean arvon näiden suurten runoilijain ja maailmaa kokeneitten miesten todistukselle. He ovat niinkuin näette yksimielisiä tässä asiassa. Mutta tämä heidän naisihanteensa on meidän tavallisen käsityskantamme mukaan kaikkea muuta kuin toivottava. Nainen, sanomme, ei saa johtaa, ei ajatellakaan omin päin. Miehen aina tulee olla ymmärtäväisemmän, hänen tulee olla se joka ajattelee, hallitsee, on etevämpi tiedossa, arvostelussa samoin kuin voimassa.

Eikö ole jotenkin tärkeää, saada tämä asia selville? Ovatko nämä suuret miehet erehtyneet, vai mekö? Ovatko Shakespeare ja Aeskylus, Dante ja Homerus meidän leikkikalujamme tai vieläkin pahempaa, luonnottomia mielikuvia, joitten toteuttaminen, jos se olisi mahdollista, veisi anarkiaan kaikissa kodeissa ja katkoisi kaikki sydämen siteet, sillä kuinka tämä naisen ohjaajantehtävä soveltuu hänen naiselliseen alamaisuuteensa? Yksinkertaisesti siksi, että hänen tehtävänsä on ohjaava eikä määräävä.

Me olemme anteeksiantamattoman tuhmia, kun puhumme toisen sukupuolen „etevämmyydestä“ niinkuin niitä saattaisi vertailla siinä suhteessa. Kummallakin on sitä mitä ei toisella ole, he eivät ole samankaltaisia missään [illegible] kin onni ja täydellisyys riippuu siitä että toinen pyytää ja vastaanottaa sitä mitä ainoastaan toinen saattaa antaa.

Heidän erilaiset luonteensa ovat lyhykäisydessä seuraavat: miehen kyky on toimiva, etenevä, puollustava. Hän on pääasiallisesti tekijä, luoja löytäjä, puollustaja. Mutta naisen kyky kohdistuu hallitsemiseen, ei sotimiseen ja hänen älynsä ei ole aiottu löytämään ja luomaan, vaan miellyttävästi järjestämään ja ratkaisemaan. Toimensa ja paikkansa tähden on hän turvassa kaikilta vaaroilta ja kiusauksilta. Mies karkeassa työssä maailmalla tulee kohdanneeksi vaaroja ja koetuksia, hänen osaksensa tulee sentähden usein epä-onnistumisia, loukkauksia, välttämättömiä hairahduksia, hän tulee usein haavoitetuksi ja voitetuksi, eksyy ja *aina* karaistuu. Mutta hän suojelee naista kaikelta tältä; hänen kotiinsa, vaimonsa hallitsemaan, ei tarvitse minkään vaaran päästä sisälle, ei kiusauksia, ei hairahduksia. Se on kodin tosi luonne, se on rauhan pyhäkkö, pakopaikka kaikesta kauhusta, epäilyksistä, riitaisuuksista. Jos ei se sitä ole, ei se ole mikään koti; jos ulkoelämän ahdistukset pääsevät sinne, on se vaan osa ulkomaailmaa johon on pantu katto päälle ja sytytetty valkea. Mutta jos se on pyhä paikka, vestatemppeli kodinjumalten vartijoima, joittenka kasvojen eteen ei kukaan

Vakuutus-Osakeyhtiö Kaleva.

Yleinen Kansanvakuutus
ilman lääkärintarkastusta.
Uusi vakuutusmuoto Suomessa.
Osallisuus yhtiön voittoon.

Toimekkaat, hyvillä suosituksilla varustetut asiamiehet ilmoittautukoot yhtiön pääkonttorissa Erottajank. 2.

Palkintoja

„Uuden Ajan"

levittämisestä.

Täten julistetaan kilpailu **„Uuden Ajan"** asiamiesten kesken kolmella palkinnolla

1:nen palk.	**à**	**100**	**mk.**
2:nen	„	**à 50**	„
3:as	„	**à 25**	„

Kilpailu aika kestää tämän vuoden loppuun, jolloin palkinnot jaetaan.

Ahkeroimaan siis jokainen ollakseen ensimmäinen mies „Uuden Ajan" levittäjänä.

Uuden Ajan

konttori

talostaan; työmies ja palvelija saavat ostaa kaikki halvemmalla maalla kuin kaupungissa, heidän ei tarvitse olla niin hienoissa vaatteissa maalla kuin kaupungin herrasväessä, ja heillä on paremmasta aineesta tehtyjä vaatteita kuin kaupunkilaisilla, jos he nimittäin tyytyvät semmoisiin kuin maalla kudotaan ja joskus vaan ostavat bomacé'ta, shertinkiä ja kretonkia. Moni sanoo että kaupunki on niin kaunis, siellä on niin komeita huoneita ja kirkkoja, ja siellä on valoisat kadut.

Ovathan ne kauniit. Mutta eikö meillä ole vuoria ja metsiä, järviä ja saaria, peltoja ja niittyjä? Onko mitään kauniinpaa kuin kevätaamu, kun koivu on hiirenkorvalla? Ja mikä on ihanampaa kuulla kuin lintujen laulu. Onko mikään kauniimpi kuin kesäilta, kun aurinko laskee ja järven pinta on tyyni kuin peili. Onko mikään kauniimpi kuin syksyyö kuuvalossa ja talvipäivä, kun koko maa on valkean peiton alla ja päivä paistaa lumisien koivujen

---

muu saa tulla kuin ne, joita he voivat vastaanottaa rakkaudella — siinä määrin se on koti ja katto ja tuli ovat korkeamman suojeluksen, ylevämmän valkean vertauskuvia — suoja niinkuin kallio myrskyisellä kankaalla ja valo niinkuin majakka riehuvalla merellä — ansaitsee se ylistysnimen koti.

Ja minne tosi nainen tulee, on tämä koti aina hänen ympärillään. Hänellä saattaa olla vaan tähdet pään päällä, kiiltomato yökylmässä ruohossa on ehkä ainoa valo hänen jalkainsa juuressa, mutta koti on aina hänen mukanansa ja jalon naisen ympärillä ulottuu se etäälle levittäen tyyntä valoansa kauas niille, jotka muuten olisivat kotia vailla.

Tämän luulen siis olevan naisen oikean paikan ja vallan. Mutta käsittänette, että hänen, voidaksensa täyttää tämän tarkoituksen, täytyy — siinä määrin kuin voi käyttää sellaisia sanoja inhimillisestä olennosta — olla erehtymättömän viisas — viisas, ei itsekehitykseen, vaan itsensäkieltämiseen, viisas, ei asettuaksensa miehensä yli, vaan ollaksensa miehensä apuna; viisas, ei ylimielisen ja rakkaudettoman ylpeyden ahdasmielisyydellä, vaan palvelevaisen nöyryyden intohimoisella lempeydellä, jossa on naisen tosi vaihtelevaisuus.

(Jatk.).

ja kuusien latvoihin? Entäs rauha ja hiljaisuus! Luonto on kuin kirkko. Kaupunki on kuin suuri rautatienasema.

Kaupungilla on yksi etu. Siellä on tilaisuus oppia ja kuulla hyvää ja opettavaa, hyviä, jaloja huveja. Mutta on siellä huonojakin huveja, tilaisuus saada väkeviä juomia, monta kiusausta syntiin, huonoja esimerkkiä. Me, jotka asumme maalla, koettakaamme kirjoista, sanomalehdistä ja hyvistä seuroista saada opetusta, lukekaamme Jumalan sanaa, silloin meilläkin on opetusta ja edistymme puhtaissa, hyvissä tavoissa.

Suomen maassa on maata kyllin. Ellei niin monta ihmistä pyrkisi kaupunkeihin ja Ameriikkaan, niin maamme voisi tulla viljellyksi ja kauniiksi kuin puutarha. Onhan semmoisia, jotka paremmin sopivat käsityöläisiksi, tehdastyöhön ja kaupungin palvelijoiksi. Mutta enimmät ihmisistä tyytyisivät paremmin maalaisoloihin, jos he käsittäisivät niiden suuria etuja. Koettakaamme siis olla tyytyväiset, jos työmme ja kotimme on maalla. Koettakaamme myös opettaa nuorisoamme ymmärtämään maalaisolon etuja. Muistakaamme, että Jumalan siunaus seuraa meitä niin maalla kuin kaupungissakin, jos vaan uskollisesti teemme työtä ja täytämme velvollisuuksiamme.

Maria.

(Koti ja Yhteiskunta).

Kyynelet.

Kirj. *F. Krummacher.*

Hillel käyskenteli tähtikirkkaana yönä oliivilehdossa opetuslapsensa Cadin kanssa. Cadi osotti miestä, joka istui kuun hohteen valaisemalla kummulla, ja kysyi, mitä hän teki.

Hillel vastasi: „Se on Zadok, hän istuu poikansa haudalla ja itkee."

„Zadok?" kysyi opetuslapsi. „Eikö hän voi tuskaansa hillitä! kuitenkin on kansa antanut hänelle nimen „viisas".

„Luuletko sinä hänen silti olevan kärsimykselle tunnoton?" vastasi mestari.

„Mutta", sanoi Cadi, „jollei viisas ole tunteittensa herra, mikä on sitte ero hänen ja houkkion välillä?"

„Katso", vastasi Hillel; „Zadokin kyynelet putoovat maahan, mutta hänen katseensa on taivaaseen tähdätty".

(Teos. Tidskrift).

Mietelmiä.

Kun näet kelpo miehen, koeta olla hänen kaltaisensa; kun näet hänen vastakohtansa, käänny itseesi ja tutki sydäntäsi.

Konfutse.

*

Älköön kukaan katsoko pahaa kevytmielisesti, sanoen sydämessään: ei se minua koske. Yksitellen putoovat vesipisarat ja täyttävät ruukun; hourio tulee täyteen pahuutta, joskin hän sitä kokoilee pisara pisaralta.

Gautama Siddharta.

*

Intohimomme sulkevat sielumme ovet Jumalalta.

Kiinalainen sananlasku.

*

Vähäinen määrä filosofiaa vieroittaa meidät uskonnosta, runsas määrä filosofiaa palauttaa meidät sen luo.

F. Baco.

*

Näet totuuden; olet ihminen; olet vapaa.

T. Thorild.

*

Valhe on kuin lumipallo; kuta kauvemmin se vierii, sitä isommaksi se kasvaa.

M. Luther.

*

Totuuden rakkaus osottautuu siinä, että kaikkialla osaa löytää ja arvossa pitää hyvän.

J. W. von Gœthe.

*

En koskaan voi olla varmempi häviöstäni kuin silloin, kun menettelen väärin vastustajaani kohtaan.

Pontus Wikner.

*

Kansan suurimmat miehet ovat ne, jotka kansa tuomitsee kuolemaan. Sokrates oli Ateenalaisten kunnia, eivätkä he katsoneet voivansa elää hänen kanssaan. Spinoza on suurin uudemman ajan juutalaisista, ja he ovat häpeällisesti karkoittaneet hänet synagoogastaan. Jesus oli Israelin kansan kunnia ja hänet he ristiinnaulitsivat.

Ernest Renan.

Eri maista.

Leipziger Volkszeitung'issa on julaistu uusi, Pekingissä 5 p. jouluk. päivätty kirje, jonka eräs saksalainen sotilas on kirjoittanut Köln'issä asuville vanhemmilleen. Kirjeessä mainitaan: „4 p. lokak. saavuimme Pekingiin ja olimme k:lo 1 e. pp. kaupungin muurien edustalla. Kun olimme tänne saapuneet tyhjensimme reppumme sekä lähdimme ryöstämään, mutta emme löytäneet mitään, sillä kiinalaiset olivat vieneet pois tahi kaivaneet kaikki maahan. Kirjoitat, että tahdot lähettää minulle jotakin; se ei ole tarpeen, sillä meillä on täysi työ kuluttaissamme ruokaa ja myöskin rahoja. Minulla on koko ajan ollut n. 100 m. taskussa. Mutta ruoka ei ole minulle maistanut, jonka vuoksi juon säännöllisesti viiniä. Viini maksaa n. 5 m. pullo. Minä menestyn oikein hyvin Kiinassa, sillä kun rahat ovat lopussa, niin menen vaan ensimäiseen kiinalaiseen puotiin, ruoskin kiinalaisia ja otan heiltä rahat; jos joku kiinalainen tahtoo puolustautua, niin tehdään hänestä pian loppu.

* * *

Uudessa kirjassaan „Suuri buurisota" on tunnettu englantilainen kirjailija tohtori A. Conan Doyle kuvaellut buurien luontoa seuraavalla tavalla: „Ota joukko sen sukuisia hollantilaisia, jotka viisikymmentä vuotta puolustivat itseänsä espanjalaisen maailmanvallan koottuja voimia vastaan. Anna heidän sekoittaa verensä taipumattomien Ranskan hugenottein kanssa, jotka uhrasivat kotonsa ja omaisuutensa ja ainaiseksi jättivät isänmaansa, kun Nantesin edikti lakkautettiin. Heidän jälkeläisistänsä täytyi luonnonpakosta tulla maailman voimakkain, kovapintaisin ja voittamatoin kansa. Annahan tämän pelottavan rodun seitsemän sukupolven ajan karaistua lakkaamattomassa taistelussa villejä ja petoeläimiä vastaan, olosuhteita vastaan, jotka saattavat elämän riippuvaksi voimasta ja erinomaisesta taidosta käyttää aseita ja hevosia, ja anna heille maa, joka suuressa määrässä soveltuu metsästäjän, tarkka-ampujan ja ratsastajan taistelukentäksi.

Terästä lopuksi heidän sotaista luonnettaan vanhaantestamenttiin ja sallimukseen nojaavalla uskonnolla sekä palavaa, sokeata isänmaanrakkauttaan. Kokoo kaikki nuo ominaisuudet ja luonteenosoitteet samaan henkilöön, niin sinulla on nykyajan buuri, tähän asti brittiläisen maailmanvallan vaarallisin vastustaja. Sotahistoriamme täyttyy suureksi osaksi taisteluistamme Ranskaa vastaan, mutta Napoleon kaikkine sotavanhuksineen ei milloinkaan ole asettanut vastaamme niin katkeroittuja talonpoikia vanhanajan uskontoineen ja epämiellyttävine uusaikasine ampuma-aseineen".

* * *

Eräs etelä-afrikkalainen pappismies kuvaa, miten vangittuja buurivaimoja ja lapsia kohdellaan Port Elisabetin leirissä:

Nykyään on täällä Jagersfonteinista ja Fauresmithista 300 à 400 naista. Suurin osa heistä on sullottu telttiin.

Buurien joukossa raivoo kovin isorokko ja tuskin on sitä majaa, jossa ei olisi jotain tautia. Sprii- ja öljylamppujen käytäntö lämpimän ruuan laittamiseksi sairaille on kielletty. Jo pitkän aikaa on satanut lakkaamatta, maa on kauttaaltansa märkä ja kylmä tuuli puhaltaa vapaasti teltin läpi; eräässä teltissä makaa keuhkokuumetta sairastava äiti ja hänen vieressään kärsii pieni poikansa keltakuumetta.

Kirjallisuutta.

Uusi Kuvalehti n:o 2, *Nutid* n:o 2, *Koti ja Yhteiskunta* n:o 2, *Kodin-Ystävä* n:o 2, *Suomen Viikkolehti* n:o 7, *Kanerva* n:o 4, *Väinämöinen* n:o 7 ja 8, *Iltapuhde* n:o 6, 7 ja 8 *Gutenberg* n:o 4 ovat ilmestyneet.

Uusi aikakauskirja. Näinä päivinä on Leipzigissä Duncker & Humblattin kustannuksella ilmestynyt ensimäinen vihko uutta aikakauskirjaa, joka tulee käsittelemään maatamme ja sen oloja. Aikakauskirjan täydellinen nimi on: *„Finnländische Rundschau.* Vierteljahrsschrift für das geistige, soziale und politische Leben Finnlands, unter Mitwirkung in- und ausländischer Gelehrten und Schriftsteller herausgegeben von *Ernst Brausewetter".* Sen toimittaja on tunnettu suomalaisen kirjallisuuden tuntija. Ensimäinen vihko, jonka sivuluku on 88, sisältää seuraavat kirjoitukset:

1. Was wir wollen, kirjoittanut toimittaja ja kustantaja. — 2. Unser Land, von Johan Ludvig Runeberg. — 3. Die gegenwärtige Lage, von *Nestor.* — 4. Die Bedeutung der kleineren Nationen, von *Rudolf Eucken,* tunnettu professori Jenassa ja yksi kansainvälisen adressin alkuunpanijoista. — 5. Panrussische Theorie und finnländische Praxis. von *W. van der Vlugt* (Leyden). — 6. Zur Geschichte Finnlands in den letzten Lebensjahren Kaiser Alexander I (käsittelee senaatin lakiin perustuvaa kenraalikuvernööri Zakrevskin vastustamista), von *Fritz Arnheim* etevä pohjoismaisen historian tuntija; on m. m. kääntänyt Schybergsonin „Suomen historian" ja ylimäär. valtiopäiväin vastauksen. — Die finnische Kunst auf der Weltausstellung in Paris, von *Julien Leclercq* (Paris). — 8. Juhani Aho als patriotischer und nationaler Dichter und Satiriker, von *Ernst Brausewetter.* — 9. „Späne" von Juhani Aho (sisältää seuraavat Ahon lastut saksaksi käännettyinä: Laulaen, Sammuta sinä, minä sytytän, Vahti keisaripatsaalla, Äiti ja metsäpolku).

Aikakauskirja tulee ilmestymään neljästi vuodessa, kukin numero noin 5 painoarkin suuruisena, ja maksaa 6 Rmk. Ulkoasu on kaunis; kansilehdellä on lumenpeittämä, uljas honka ja yhdessä kulmassa Suomen vaakuna pienoiskoossa.

Päivälehden n:ssa 18 on Juhani Aholta tarpeen vaatima kirjoitus *Olkaamme toki edes „gentlemanneja!"*

Perssonin

Ompelukutomakoneita

Villalankaa

runsaassa valikoimassa.

Kudottuja tavaroita

Mikonkatu 2. Tel. 13 32.

Th. Neovius.

Helsingin Nuorisoseuran kokoukset pidetään joka keskiviikko kl. ½9 illalla Yrjönkatu 21.

Uudet jäsenet tervetulleita!

---

ollut parempi oikeauskoista? Sillä joka itseänsä ylentää, se alentuu, ja joka itseänsä alentaa, se ylentyy.

Sen jälkeen tuli Jeesuksen luo Johanneksen oppilaita ja sanoivat hänelle: minkätähden me ja oikeauskoiset paastoomme paljon, mutta sinun oppilaasi eivät paastoo? Käskeehän Jumala laissansa paastoomista.

Ja Jeesus sanoi heille: niinkauan kuin sulhanen on häissä, ei kukaan sure Vasta sittenkuin sulhanen on poissa, surraan.

Jos elämä on, niin ei ole sureminen. Ei voi yhdistää ulkonaista jumalanpalvelusta rakkaudentöiden kanssa. Ei voi yhdistää vanhaa oppia, ulkonaista jumalanpalvelusta, minun oppini kanssa, joka käskee rakkaudentöihin lähimmäiselle. Minun oppini yhdistäminen vanhan kanssa on sama kuin kiskaista palanen uudesta verasta ja paikata sillä vanhaa vaatetta. Uusi tulee revityksi eikä vanhakaan tule paremmaksi. On joko omistaminen minun oppini kokonaisenaan, tai vanha kokonaisenaan, ja jos minun oppini omistetaan, niin ei voi enää pitää kiinni vanhasta — pesuista, paastoista, sabatista. Niinkuin ei saa nuorta viinaa kaataa vanhoihin leileihin, sillä muutoin leilit pakahtuvat ja viina vuotaa pois. Mutta nuori viina on laskettava nuoriin leileihin, silloin molemmat säilyvät.

III LUKU.

Isän hengestä on kaikkien ihmisten elämä syntynyt.

Sen jälkeen tulivat Johanneksen oppilaat kysymään Jeesukselta, hänkö on se, josta Johannes oli puhunut? Ilmoittaako hän Jumalan valtakuntaa ja herättääkö hän ihmisiä hengellä uuteen uskoon?

Jeesus sanoi vastaukseksi: katsokaa ympärillenne, kuulostelkaa ja sanokaa sitten Johannekselle, onko Jumalan valtakunta tullut ja heräävätkö ihmiset uuteen uskoon.

samarialaisen kylän, Siharin ohitse, sen paikan luota, minkä Jaakop oli antanut pojallensa Joosefille. Oli siellä kaivo, jota sanottiin Jaakopin kaivoksi. Väsyneenä matkasta Jeesus istui tämän kaivon luo. Mutta hänen oppilaansa olivat lähteneet leipää kaupungista hakemaan.

Ja Siharista tuli kaivolle nainen, jolta Jeesus pyysi juodaksensa. Tämä vastasi hänelle: mitenkä sinä minulta juomista pyydät? Ettehän te juutalaiset meidän, samarialaisten kanssa yhteyttä pidä?

Jeesus sanoi naiselle: jos sinä tuntisit minua ja jos tietäisit mitä minä opetan, et sinä noin sanoisi, vaan antaisit minulle juomista, ja minä antaisin sinulle elämän vettä. Joka sinun vettäsi juo, se janoo uudestaan, mutta joka juo minun vettäni, hän saa ainiaaksi kylläksensä, ja tämä minun veteni tuo hänet iankaikkiseen elämään.

Nainen ymmärsi hänen puhuvan jumalallisia, ja sanoi hänelle: näen, että olet profeetta ja tahdot opettaa minua. Mutta kuinka voit opettaa minulle jotain jumalallista, kun sinä olet juutalainen ja minä samarialainen? Meikäläiset rukoilevat jumalaa tällä vuorella, mutta te juutalaiset sanotte jumalan asuvan vaan Jerusalemissa. Et sinä voi minulle jumalallisia opettaa, sillä teillä on toinen, meillä toinen usko.

Tähän sanoi Jeesus hänelle: usko minua, vaimo, aika on tullut, etteivät ihmiset tällä vuorella eivätkä Jerusalemissa ole rukoilevat Isää. Aika on tullut, että oikeat Jumalan palvelijat ovat palvelevat taivaallista Isää hengessä ja teoilla. Tämmöisiä palvelijoita Isä tarvitsee. Jumala on henki, ja häntä on palveleminen hengessä ja teossa.

Vaimo ei oivaltanut hänen puhettansa ja sanoi: olen kuullut Jumalan lähettilästä odotettavan sitä jota sanotaan „voidelluksi". Hän on selittävä kaikki.

Jeesus sanoi hänelle: se olen minä, joka puhun kanssasi Mitään muuta älä odota.

Sen jälkeen Jeesus tuli juutalaisen [illegible]ahan ja eli siellä oppilainensa sekä opetti. Samaan aikaan opetti Jo-

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Asiamiehiä

halutaan kaikkialla levittämään **Uutta Aikaa.** Palkkiosta ja muista asiamies-ehdoista lähemmin lehden konttorissa.

HUOM.! Lehden kaikkia numeroita on vielä saatavana vuoden alusta alkaen.

Uuden Ajan konttori. Helsinki.

Holmström & Svensson

myyvät alituisesta varastostaan:
1:a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.
Telef. 29 24 — 32 03.

O. J. Dahlbergin
Paperikauppa

Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.
Valokuva- albumeja,
Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Kellojen, Kronometerien
ynnä hienompien
Präsisiooni koneitten
KORJAUS VERSTAA
Taatusti hyvä työ.
Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja
Seinä- ja Taskukelloja
Kellonperiä y. m.
C. U. BERGSTRÖM
Erottaja 19 Skilnaden
Telef. 37 12.

Teosofinen kirjasto
Uudenmaankatu 25.
Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

I, Boulevardinkatu 1.
Sisäänkäytävä portista.

Siellä ostatte halvimmin **koristeitanne, pitsityllejä ja brodyyrityllejä, hansikkaita, silkkinauhoja, verhoja, silkkikankaita, kartonkeja, villakankaita, pitsejä, shiffonkeja y. m.**

I, Boulevardinkatu 1.
Sisäänkäytävä portista.

Loppuunmyynti.
Koko varasto 25 % alennuksella.
Malvina Weckman,
Mikonkatu n:o 13.

Kr. RAUTION
Jalkineliike
Kallion 3 linja N:o 1.
Valmiita naisten-, miesten ja lasten jalkineita. Tilaukset tehdään joutuin kohtuullista maksua vastaan.
Työ taattua.
Kr. Rautio. 3 linja N:o 1.

Aleksanterinkatu N:o 50.

Helsingin
Puusepäntyöntekijäin Liike
T. Johansson & C:o.
Tel. 26 41. Bulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25. Tel. 26 00.
ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän- sorvarin- ja verhoilijan ammattiin kuuluvissa töissä.
HUOM.! Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus

Osakeyhtiö
Helsingin Höyryleipomo.
Ludvikinkatu 5. Telefooni 17 32.
Suosittaa hyvin tunnettuja, **Kauppa- ja Teollisuusnäyttelyssä Lyypekissä** palkittuja
Ruokaleipiään
niinkuin: ***Hapanleipää, Maustettua ja maustamatonta ruokaleipää*** ja leipomon erityistuotteita: ***Herkku- ja kate-, ruoka- ja näkkileipää.*** Kaikki tuoretta, mureata ja hyvänmakuista. Nopea suoritus. Hintaluettelo annetaan pyydettäessä.

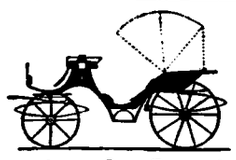

Kesäajokaluja
korjataan ja maalataan halvimmalla
Osakeyhtiö Spennertillä
Helsingissä.

Henrik Ekbom'in
Verhoilija ja Puusepänliike,
Fabianinkatu 28.
Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

H. Tuupaisen Jalkineliike
Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.
Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.
H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

Alituinen varasto
Taulunraamia,
Akkunalistoja,
Peilejä y. m., y. m.
halvalla kultaaja
Kårlundilla,
13, Antinkatu 13.

Uuden Ajan
Tilauksia Kuopiossa otetaan vastaan:
Kansalliskaupassa.
H. Keijosen kaupassa.
Rouva L. Partasen luona. Savonlinnankatu 28, ja
Rouva K. Savolaisen luona Robertinkatu 8.
Maaningalla:
Kauppias Taneli Karhusen kaupassa ja sivukaupassa Karttulassa.

„Uuden Ajan" konttori Fabianink. 13 (Etelä Makasiininkadun kulmassa) Telefooni 34 30.
Avoinna joka arkipäivä kl. 12—2 ja 6—8.

PATRIA
TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.
Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. . . . . .

FENNIA
PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla.

„Uuden Ajan" tilauksia otetaan vastaan

jokaisessa maamme postitoimistossa ja asiamiestemme luona.

Helsingissä otetaan tilauksia vastaan, paitsi lehden konttorissa, Laurentin Sanomalehtimyymälässä, Pasaassissa., H. Tuupaisen jalkineliikkeessä, Fredrikinkatu N:o 45, Kr. Raution Jalkineliikkeessä Kallion 3 linja N:o 1. Räätäli J. V. Vilenius'en luona Vladimirink. 52.

Huom.! Tampereella otetaan tilauksia vastaan Herra E. Lyytikäisen kirjakaupassa. **Vaasassa** Herra K. Montinin kirjakaupassa **Porissa** Herra Gust. Ronelius'en kirjakaupassa. **Pietarissa** Herra I. Palmgrénin kirjakaupassa Iso Tallik. 8.

hannes ihmisiä lähellä Salimia ja pesi heitä Enonin joessa, sillä Johannes ei vielä ollut vankeuteen heitetty.

Ja syntyi Johanneksen oppilaiden ja Jeesuksen oppilaiden välillä riita siitä, mikä on parempi: Johanneksenko puhdistaminen vedellä vai Jeesuksen oppi.

Ja he tulivat Johannekselta kysymään: sinä puhdistat vedellä, mutta Jeesus ainoastaan opettaa, ja kaikki menevät hänen luoksensa. Mitä sinä sanot hänestä? — Johannes sanoi: ei ihminen voi omin päinsä mitään opettaa, ellei Jumala hänelle opeta. Joka maallisia puhuu, se onkin maasta; mutta joka jumalallisia puhuu, se on Jumalasta. Ei voi mitenkään todistaa, ovatko puhutut sanat Jumalalta vai ei. Jumala on henki; sitä ei voi mitata eikä järjellä todistaa. Joka ymmärtää hengen sanat, hän sillä juuri todistaakin olevansa hengestä. Isä, rakastaen poikaa, on antanut kaikki hänen valtaansa. Joka uskoo poikaan, sillä on elämä; mutta joka ei usko poikaan, sillä ei ole elämätä. Jumala on henki ihmisessä.

Sen jälkeen tuli Jeesuksen luo eräs oikeauskoinen ja pyysi luoksensa suurukselle. Jeesus meni sinne ja istui pöydän ääreen. Oikeauskoinen huomasi, ettei Jeesus pessyt käsiään ennen ruualle rupeamista ja ihmetteli. Siihen sanoi Jeesus: te oikeauskoiset peseydytte kyllä ulkoapäin, mutta olettekohan sisästäpäin puhtaat? Ole hyvä ihmisille, niin on kaikki puhdasta.

Ja hänen istuessaan oikeauskoisen luona, tuli sinne kaupunkilais-nainen, — joka oli hyvästä eksynyt. Saatuaan tietää Jeesuksen olevan oikeauskoisen luona, hänkin tul sinne tuoden mukanaan astiallisen hajuvoidetta. Hän rupesi polvilleen Jeesuksen jalkain juureen, purskahti itkuun ja kyynelillä kasteltuaan Jeesuksen jalat, kuivasi ne hiuksillansa ja voiteli voiteella. Nähtyään tämän ajatteli oikeauskoinen: tuskinpa hän on profeetta. Jos hän todella olisi profeetta, kyllä hän tietäisi mikä nainen se hänen jalkojaan pesee, tuntisi sen langenneeksi, eikä sallisi sen koskettaa itseensä.

Jeesus arvasi, kääntyi häneen päin ja sanoi: sanonko mitä ajattelen? — Sano, — vastasi toinen. Silloin Jeesus sanoi: olipa kerran eräällä isännällä kaksi velkamiestä, toinen oli velkaa 500 ja toinen 50 rahakolikkoa. Mutta ei kummallakaan ollut millä maksaa. Isäntä antoi molemmille anteeksi. Kumpikos mielestäsi on enemmän rakastava ja palveleva isäntää? Oikeauskoinen vastasi: tietysti se, joka oli enemmän velkaa.

Jeesus näytti vaimoa ja sanoi: niinpä sinäkin ja tuo vaimo. Sinä pidät itseäsi oikeauskoisena ja siis vähemmän velkaantuneena; hän pitää itseänsä eksyneenä ja sentähden suuresti velkaantuneena. Minä tulin sinun taloosi, et sinä antanut minulle vettä jalat pestäkseni, mutta tämä kyynelillänsä pesee ja hiuksillansa kuivaa minun jalkani. Sinä et suudellut minua, mutta tämä suutelee minun jalkojani. Sinä et antanut minulle voidetta päähäni, mutta tämä kalliilla voiteella voitelee jalkani. Joka pitää itseään oikeauskoisena, ei hän pysty rakkauden töihin. Mutta joka pitää itseään eksyneenä, hän tekee rakkauden töitä. Ja rakkauden töiden vuoksi annetaan kaikki anteeksi. — Ja sanoi vaimolle: kaikki sinun vääryytesi ovat sinulle anteeksi annetut. Ja sanoi Jeesus: koko asia on siinä, minä mikin pitää itseänsä. Kuka pitää itseään hyvänä, ei se ole hyvä; mutta kuka pitää itseään pahana, se on hyvä.

Ja Jeesus sanoi vielä: tuli kerran kirkkoon kaksi miestä rukoilemaan, — toinen oli oikeauskoinen, toinen veronkantaja.

Oikeauskoinen rukoili näin: kiitän sinua, herra, etten ole semmoinen kuin muut, — en ole ryöväri, en irstailija, en pettäjä, enkä semmoinen heittiö kuin tuo veronkantaja. Kahdesti viikossa minä paastoon ja annan kymmenekset omaisuudestani.

Mutta veronkantaja asettui loitommaksi eikä uskaltanut vilkaistakaan taivaaseen, löi vaan rintaansa ja saneli: Herra, katsahda minuunkin kelvottomaan. Eikös tämä

Kansanvakuutus.

Vastaan-otettuani asiamiestoimen uutta vakuutusmuotoa varten, jonka vakuutusyhtiö Kaleva on perustanut

Kansanvakuutus

ilman lääkärintarkastusta

saan ilmoittaa, että olen tavattavissa „Uuden Ajan" huoneustossa, Fabianin- ja Etelä Makasiininkadun kulmassa k:lo 12—2 ja 6—8 arkipäivinä, asioissa jotka koskevat tätä uutta vakuutusmuotoa.

JEAN BOLDT.

Helsingin Nuorisoseura
viettää
Iltaman
kirjastonsa perustamista varten sunnunt. t. k. 24 p. kl. 8 j. pp.
Riihimäen Palokunnan talolla.
OHJELMAAN kuuluu Puhe (kirjailija Pekka Ervast). Näytöksiä, kuvaelmia, lausuntoa, esitelmä y. m.
Tervetuloa kannattamaan nuorison pyrintöjä!

Helsingissä 1901. Hufvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 9.
Maaliskuun 2 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 3430.
Avoinna k:lo 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4·55*
1/2 „ . . . . . „ *2·55*
kuukaudelta . . . . . „ *—·58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Naiset ja työväenliike.

Julkaisemme tässä Ups. N. Tidn. mukaan kertomuksen rouva *Anna Sterkyn* äskettäin Upsalassa pitämästä esitelmästä, joka koskee tätä ainetta.

*

Puhuja kertoi millä tavalla moni nainen oli hänen kotimaansa pääkaupungissa Kööpenhaminassa vastaanottanut sosialismin julistuksen uudesta yhteiskunnasta, missä ei kenenkään tarvitse palella ja nälkää nähdä eikä muutenkaan köyhyyttä vastaan sotia. Haaveellisella innostuksella olivat he liittyneet työväenliikkeeseen, jonka he luulivat kykeneväksi vähässä ajassa loihtimaan esille tämän uuden yhteiskunnan. Todellisuus m. m. poliisin ja vankeuden muodossa, repi kumminkin pian armottomasti rikki nämät kauniit unelmat.

Silloin kadottivat naiset rohkeutensa. Heillä ei ollut aavistustakaan siitä, että uusi yhteiskunta oli rakennettava samaten kuin talokin, kivi kiveltä ja että sen rakennusainetta sanotaan ammatilliseksi ja valtiolliseksi järjestykseksi. Ainoastaan pienen miesjoukon oli suotu käsittää tätä, ja nämä perustivat nyt nuo niin merkitsevät Tanskan työväenjärjestelmät. Vasta myöhemmin unohtivat Kööpenhaminan naiset unensa ja heidän silmänsä avautuivat näkemään mitä oli tehtävä, jos mieli eteenpäin, ja muodostivat sitten ensimäisen tanskalaisen ammattiyhdistyksen.

*

Ensimäinen ja tärkein on ammatillinen järjestys, joka suo suurempaa itsenäisyyttä ja riippumattomuutta työnantajiin nähden sekä taloudellista vankkuutta. *Parempi palkka* on pääasia, sillä ei kukaan joka raataa kurjasta maksusta voi elää sivistysihmisen tavoin, eikä hän liioin voi ymmärtää yhteiskunnan rakennusta ja yhteiskunnallista merkitystänsä.

Tässä huomataan sukupuolten välillä silminnähtävä eroavaisuus. Miehet ovat yhteenliittäytymällä päässeet niin pitkälle, että voivat asettaa vaatimuksia, mutta jos joku rakentaa tehtaan, missä naiset toimittavat työn, tarvinnee tuskin pelätä, että he tarjoovat jonkun hintaluettelon: tehtaanisäntä tarjoo ja naiset ottavat, mitä hän tarjoo.

Järjestys — sen sanan tahtoi puhuja painaa jokaisen köyhän ompelijattaren aivoihin, jotta hän ymmärtäisi minkä siunauksen työmiesluokalle tämä sana sisältää. Ja me, jotka paremmin asian käsitämme, meidän tulee kaikella voimallamme edistää sitä.

Nykyajan työväenliike on taistelu pienten kotien puolesta. Me tahdomme hyviä, viihtysiä koteja ja hyvää yhdyselämää siellä ja työväenliike on kieltämättä tehnyt monta kotia paremmaksi, ja hauskemmaksi kuin mitä ne ennen olivat.

Tanskan 34,000 tehtaannaisesta on 7—8,000 organiseerattua, Ruotsin 200,000, joista 75,000 yksin korukutomateollisuudessa, ei ole täysin 5,000, joten suunnaton työ vielä odottaa. Ja elleivät naiset ole mukana, ei kannata puhua työväenliikkeen päämäärästä, sillä siihen saavumme ainoastaan käsikkäin, miehet ja naiset.

Toista naisten tehtävää tahtoi puhuja sanoa henkiseksi. Naisen täytyy enemmän kuin tähän asti kehittää hengenvoimiaan, jotta hän pääsee miehen rinnalle älyssä ja työvoimassa. Miehen voima ja naisen hienotunteisuus täyttävät toisensa sekä kodissa että yleisillä toimialoilla. Asiat eivät saa jäädä sille kannalle, että naiset muodostavat ainoastaan heikon lisän työväenliikkeeseen.

Annettakoon täysin arvoa miesten töille mutta välttämätöntä on kumminkin, että naiset ovat mukana — hienosti tunteva nainen voi usein viitata seikkoihin, joita miehen aivot eivät huomaa.

Ei tarvitse olla uskonnollinen tunteakseen vissiä edesvastuuta siitä ajasta, minkä viettää tässä yhteiskunnassa. Tässä ovat naiset suuresti syylliset — varsinkin mitä lapsiin tulee. Emme itse kenties saa nauttia töittemme hedelmiä, mutta lapsemme saavat niittää, mitä me olemme kylväneet.

*

Rouva Sterky puhui viimeksi naisten hiljaisesta, mutta kumminkin suurenmoisesta työstä *suurien työriitojen aikana*. Miehet ovat taistelleet, mutta voimaa on kysytty kodin koossa pitämisessä. Suuren, 19 viikkoa kestävän lakon aikana Tanskassa oli ensimäinen kerta historiassa, kun naiset osoittivat ymmärtävänsä luokkansa etuja. Kärsimyksestä kun on kysymys, on nainen etumaisena. Ja vaikkei hän taloa rakennakkaan, ansaitsevat kumminkin hänen toimensa taistelun päivinä kotona ja voittoa varten muistamista.

Puhuja lopetti englantilaisen ajattelijan John Ruskinin sanoilla: „Missä hyvä ja jalo nainen käy, siellä versoo kukoistavia ruusuja".

*

Rouva Sterkyn esitystä seurattiin vilkkailla suosionosotuksilla.

Muuan kuulijoista puki sanoiksi läsnäolijoiden kiitollisuuden ja lausui ilonsa siitä, että rouva Sterky niin kunnioitti miesvainajansa muistoa. Ja tämä tapahtui parhaiten noudattamalla hänen jälkiään.

Kahdeksantuntinen päivä valtion työpaikoissa. Syyskuun 1 p. 1899 määräsi Ranskan sosialistinen kauppaministeri *Millerand* kahdeksantuntisen päivän *koetteeksi* niissä posti- ja sähkölaitokseen kuuluvissa työpaikoissa, jotka kuuluivat hänen osastoonsa. Nyt 17 kuukautisen käytännössä olemisen jälkeen, on ministeri katsonut voivansa *lopullisesti* vahvistaa tämän toimenpiteen.

Kahdeksantunnin työpäivä on osottautunut täysin tyydyttäväksi, työntulokset eivät ole vähentyneet. Pienin palkkamäärä mainituissa työpaikoissa on 5 markkaa päivältä.

Ranskan socialidemokratien vastalause Kiinan ristiretkeä vastaan. Ranskan sosialistisen keskuskomitean puolue on äskettäin julkaistut manifestin, joka tarmokkaasti puhuu Kiinan sotaa vastaan ja vaatii vihollisuuksien lakkauttamista. Manifesti viittaa siihen, että Euroopan suurvallat yksin ovat syynä Kiinan rettelöihin ja että kiinalaisten muukalaisviha on seurauksena kansan oikeuksien polkemisesta. Lisäksi kuvaa manifesti sivistyksenharrastajien ryöväyksiä ja veritöitä Kiinassa ja vaatii, että Ranskan joukot kutsutaan takasin.

Norjalaisen piispan lausunto historiallisesta kehityksestä.

Saarnatessaan „Vapahtajamme" kirkossa uudenvuoden yönä puheli piispa Bang m. m, seuraavaa:

Historiallisen kehityksen elinponsi on valon ja pimeyden, Jumalan valtakunnan ja paholaisen vallan välinen taistelu. Ei ole epäilystäkään siitä, ettei Jumalan valtakunta nyt ole vahvempi saaden kokonaan toisen merkityksen kansojen histooriassa kuin 100 vuotta sitten. Mutta jumalankieltävät ja yhteiskuntaa hävittävät voimat, jotka esiintyvät yhä voimakkaimpina ja itsetietoisen röyhkeinä kuten myrkyllinen rutto, osoittavat meille, että paholaisen valtakunta on samaan aikaan ja samassa määrin kehittynyt.

Maailmanhistooriallisessa draamassa onka Johanneksen ilmestys meille esittää, alkaa uuden vuosisadan keralla uusi näytös.

Tuleva aika tulee antamaan uutta voimaa Jumalan ja paholaisen vallan väliselle taistelulle. Mikaelin ja lohikäärmeen keskenäistä sotaa jatketaan maan päällä kunnes paholainen kahlehditaan ja syöstään hornaan".

„Hämmästyksemme oli iloinen kuullessamme piispan suorat sanat, ja me pidämme ne uutena todisteena siitä, että kirkko osoittaa suurempaa rehellisyyttä ja ymmärtämistä mitä tulee taisteluun yksityispääomaa vastaan", sanoo muuan norjalainen lehti.

Sillä eihän piispa sanoillaan „jumalankieltävät ja yhteiskuntaa hävittävät voimat" voi tarkoittaa muita kuin niitä, jotka rahan voimalla ovat anastaneet itselleen yhteiskunnan rahatulot eivätkä häikäile mitään koettaessaan saavuttaa suurimman mahdollisen voiton?

Eihän hän voi tarkoittaa ketään muuta kuin niitä, jotka rahavoiman avulla polkevat sekä yhteiskunnalliset että siveelliset lait — jotka hajoittavat perheelämän, riistävät äidin lapsilta rutistaen hänet tehtaiden pyörän väliin — jotka pitävät työväkeä nälässä ja edistävät tietämättömyyttä oman etunsa vuoksi.

Ja eiköhän hän sen yhteydessä ajatellut niitä, jotka syytävät kansan kanuunanruoksi ansaiden omaisuuksia sotaaineksien hankinnalla tallaten samalla jalkainsa alle kaiken siveellisen oikeuden sartaakseen kansaa, joka on kyllin onneton omaamaan hedelmällistä maata ja runsaita kultakaivoksia alueellaan?

Tosiaan — piispalla on kyllin syytä saarnastuolissaan puhua „yhteiskuntaahävittävistä voimista, jotka esiintyvät yhä voimakkaampina ja itsetietoisen julkeina kuten myrkyllinen rutto" sekä paholaisen valtakunnan kehityksestä.

Punaisen kirjan nimellä julkaisee eräs ranskalainen sosialisti Pierre Bertrand „Revue sosialiste" nimisessä lehdessä varmoihin tiedonantoihin perustuvan kertomuksen Kiinan tapauksista. Tässä nähdään miten yhtäpitävät ranskalaiset paljastukset ovat saksalaisten kertomusten kanssa.

Kirj. kertoo Pekingin arkkipiispan Favierin sanoja: „Kiinalainen, huomatkaa, on lempein olento maailmassa" ja „Kiinalaiset eivät ole boksareita. Löytyy tuskin yksi boksari 30,000 tahi 40,000 henkeä kohti". Kumminkin kuvataan kiinalaistia aina petoeläimiksi ja hurjiksi eurooppalaisviholliisiksi. Eräässä kirjeessä „Temps'ille" tunnustetaankin, että on tapettu joukko kiinalaisia, jotka eivät olletkaan boksareita.

11 p. heinäkuuta anasti Ranskan lähetystö 18 kiinalaista, joilta kiristettiin tietoja piiritetystä vihollisesta eräs heistä antoi maamiehensä ilmi toivoen henkensä armahdusta. Mutta kaikki 18 tapettiin sittenkin: kolme ammuttiin; säästääkseen ampuvaroja sai muuan korpraali käskyn tappaa toiset pajunetilla.

Mitä ryöstämiseen tulee koettaa kirj. osoittaa, että ranskalaiset ryöstävät rajummin, amerikkalaiset ja jaapanilaiset vähimmin. Useissa kirjeissä ja sanomalehtikirjoituksissa on kerrottu, että liittolaiset ovat ottaneet joukon vankeja. Mikä on tullut heidän kohtalokseen. He eivät ole enään olemassa, he ovat muitta mutkitta murhatut.

Kultuurimaassa Italiassa. „Tribuna lehti" kertoo muutamia seikkoja Apuliassa vallitsevasta tilasta.

Lizzanellossa tilasi eräs tilanomistaja kuusi työmiestä seuraavaksi päiväksi. Seuraavana päivänä tarjoutui työhön 60 työmiestä.

„Mutta minä tarvitsen vaan kuusi", sanoi tilanomistaja.

„Me tiedämme sen, mutta me olemme nälkäisiä ja tahdomme tehdä työtä".

„Kernaasti, mutta minä en voi maksaa muuta kuin 20 liiraa (20 penniä)".

„Me tyydymme siihen päiväpalkkaan. Saahan sillä jokainen edes hiukan leipää".

Eräässä toisessa paikassa tuli 30 talonpoikaa peltoa muokkaamaan ilman käskyä. Vahti haki santarmia apuun, mutta miehet rukoilivat työtä, sanoen tyytyvänsä 20 liiran palkkaan.

Tämmöiset tapaukset ovat jokapäiväisiä. Sadottain työmiehiä, miehiä ja naisia, virtaa työpaikoille leipäpalkasta tekemään työtä,

Ruffanossa alkoi suuri ihmisjoukko korjata toisen oliivisatoa, vahti esteli, mutta sai selkäänsä. Suurella vaivalla ja veristen tappelujen jälkeen saatiin joukko poistumaan.

Vankila on paratiisi näille nälistyneille ihmisille. Moni tekee rikoksen päästäkseen vankilaan, jossa he saavat leipää ja lämmintä.

Äskettäin tuomitsi Ugenton rauhantuomari kolme nuorta tyttöä varkaudesta. Tytöt itkivät katkerasti. Heidät oli tuomittu vankeuteen ainoastaan kolmeksi päiväksi. Tytöt olivat toivoneet saavansa kuuden kuukauden ajaksi leipää.

Venäläinen saarnaaja Leo Tolstoi'sta.

Äsken pidetyssä keskustelussa Pietarin filosoofisessa yhdistyksessä Leo Tolstoi'sta, lausui tunnettu saarnaaja *Gregorius Petroff* m. m.:

„Minä olen kirkonmies, kuten Tolstoi lausuu, — alkoi hän — ja se voi hänen näkökannaltaan olla moitittavaa, — mutta meistä ei ole tärkeätä se, missä suhteessa hän on kirkkoon, vaan missä suhteessa kirkon täytyy olla häneen. Alustajan kritiikki on sekä liian ankara että liian yksipuolinen. Löytyy kaksi tyyppiä työntekijöitä. Toiset ihmiset periaatteessa tunnustavat isänvallan auktoriteetin, mutta eivät täytä sen käskyjä, toiset eivät tunnusta tätä auktoriteettia, mutta työssä täyttävät isän vaatimukset. Tolstoi erityisellä ankaruudella ahdistaa niitä, jotka ulkonaisesti tunnustavat kristinopin, mutta käytännössä eivät sitä seuraa, vaan menettelevät päinvastoin. Tolstoi tahtoo takoa Jumalan valtakunnan maanpäällä. Evankeliumissa sanotaan „eivät kaikki tule autuaiksi, jotka vain huutavat: Herra, Herra!" Meistä on tärkeämpää taivaallisen Isän tahto. Ennen kaikkea täytyy oppia sydämellään tuntemaan Hänen tahtonsa. Lukuisa maallikkopiiri ei kuulu minun laumani lampaisiin, he eivät kuule kirkonpalvelijan ääntä. Juuri näiden keskelle ilmestyy Tolstoi ja viepi heidät Evankeliumin luo, joka on alituisesti hänen pöydällään. Siinä on erittäin tärkeä ja merkillinen tehtävä. Virgilius oli Danten seuralaisena, mutta ei vienyt häntä paratiisiin. Tolstoi viepi meidät elämän kiirastulen läpi paratiisin ovelle — Evankeliumin luo. Siitä on hänelle lausuttava suuri kiitos. Kyllä evankeliumi itse puolustaa itseänsä.

Irlantilaiset kuningatar Viktoriasta.

United Irsk Societies seuran kuukauskokouksessa Newyorkissa 28 p. tammikuuta, jossa 68 irlantilaista yhdistystä oli edustettuina, annettiin kuningatar Viktorialle näin kuuluvat muistosanat.

Irlannin väkiluku on vähentynyt 8,500,000 vähempään kuin 4,500,000; niiden henkilöjen varsinainen väkiluku, jotka kesken kuningatar Viktorian valtakunnassa vallisevaa yleellisyyttä, ovat kuolleet nälkään, nousee enemmän kuin 1,250,000. Enemmän kuin 4,000,000 ihmistä on pakoitettu lähtemään pois Irlannista vieraille maille; maan teollisuutta ei millään tavalla ole edistetty, päinvastoin niin paljon kuin mahdollista sorrettu — lyhyesti — kuningatar Viktorian hallitusaikana ja hänen tietensä sekä täydellä suostumuksellaan on tehty kaikki mitä on voitu kansan köyhdyttämiseksi ja väkiluvun vähentämiseksi, asukkaiden karkoittamiseksi kotiseudulta, heidän häätämisekseen vieraisiin maihin leipäänsä hakemaan, heidän voimainsa murtamiseksi ja kansan saattamiseksi orjiksi ja yhteiskunnan hylyiksi. Näin ollen tuomittiin kuningatar Viktorian hallitus vääräksi ja kuvattiin se „julmuuksista, murhista ja verenvuodatuksista" muodostuneeksi sarjaksi ja „kun sen historia oikein kirjoitetaan virkamieskeikarien ja mairittelijoiden vaikutuksetta, esiintyy se ajanjaksona, jolloin Englannin voima ja vaikutus oikeudenmukaisesti nopeaan ja varmasti alkoi aleta. Ja tämän ajanjakson kuluessa on lukuunottamatta Englannin aineellista edistystä sen alkupuolella, ihmisyys yleensä ja Irlannin kansa erittäinkin kärsinyt enemmän julmuutta. väkivaltaa ja vääryyttä Englannin puolelta kuin minkään muun englantilaisen hallitsijan aikana.

Monta nimeä on kuten tiedetään jo mainittu, sanoo *ruotsal. Social-Demokraten*, puhuessaan Nobelin rauhanpalkinnosta, ja toisilla on jo kaunis kaiku rauhanasian palveluksessa. Mutta jos meiltä kysytään, kuka voimakkaimmin on vaikuttanut ja vieläkin vaikuttaa militarismia vastaan, emme mainitse yksityistä miestä emmekä mitään määrättyä yhdistystä. Vastaisimme: *kansainvälinen työmiesliike.*

Voimakas mahomettilainen uudistusliike.

(North American Rewiewin mukaan.)

Koska sanomalehdistö ei mitään puhu mahomettilaisuudesta, istumme me vain lieden ääressä onnellisessa tietämättömyydessä siitä, että koko Islamin valtakunta on kuohuksissa. Mahomettilaisuus on sekä sisällisessä että ulkonaisessa suhteessa edistynyt suunnattomasti viimeksiluneella vuosisadalla, eikä ole laisinkaan mahdotonta, että jonakuna päivänä kohoo älykäs mies joka kykenee kokoamaan nuo kuhisevat kiihkoisat mahomettilaisjoukot, innostuttaen kaikki *yhteen* ajatukseen.

Aasiassa ja Afrikassa on mahomettilaisuudella ollut yhdeksännellätoista vuosisadalla suunnaton menestys, johon pääasiallisesti on ollut syynä väsymätön lähetystoimi. Mahomettilaiset näet uskoaan levittäessään, eivät enään käytä tärkeimpänä välikappaleenaan miekkaa vaan saarnaa. Melkein kaikesta menestyksestä, mikä Islamilla viime aikoina on ollut, saa välillisesti tai välittömästi kiittää puritanilaista lahkoa, niin kutsuttuja wahhabiittejä, joiden perustaja, Abd-al-Wahhab, eli kahdeksannentoista vuosisadan alkupuoliskolla Nejdmaakunnassa Sisä-Arabiassa. Hän esiintyi silloin jotenkin turmeltuneen mahomettilaisuuden uskonpuhdistajana eikä kauan kestänyt ennenkuin hän ja hänen jälkeläisensä olivat voittaneet joukon puoluelaisia. Kuten Lutherin uskonpuhdistus Saksassa, oli tämäkin liike alkujaan puhtaasti henkinen herätys tarkoittaen ylenpalttisen pyhäinpalveluksen, uskonnollisen taikauskon ja yleensä liioitellun jumalanpalvelemisen j. n. e. poistamista: mutta se on myöskin — erittäinkin sitten kuin sen valtiollinen vaikutus murrettiin — uhrannut paljon voimia mahomettilaisuuden ulkonaiseen leviämisiin.

Pyhiinvaellusmatkalla Mekkaan tutustui muuan *Saiyid Ahmad*, joka ennen oli ollut merisissi ja rosvo Intiassa, näihin wahabiitteihin ja tultuaan takaisin Intiaan, alkoi hän aito perinpohjaisella mahomettilaisella kiihkoisuudella levittää Islamin oppia. Mahomettilaisuuden kasvava menestys Hindustanissa luetaan pääasiallisesti hänen seuralaistensa ansioksi, jotka jo kauan aikaa ovat pitäneet intialaista kylää Patnaa päämajanaan. Koko brittiläisen Intian väkiluku, vasallivaltio siihen luettuna, oli 1881 250,150,050 ja näistä olivat 49,952,704 mahomettilaisia. Vuonna 1891 oli asukasluku 280,062,080 ja mahomettilaisten lukumäärä 57,061,796. Jos mahomettilaisuuden leviäminen jatkuu samassa määrin, on maa 500 vuoden kuluttua täydellisesti mahomettilainen. Erittäinkin alempi väestö Indiassa liittäytyy mahomettilaisuuteen eikä tämä olekaan kummallista. Sillä halveksittu kohtelu, joka tulee Intian alempien säätyjen osaksi ja mahdottomat esteet, jotka vastustavat tämän luokan olojen parantumista, vaikuttavat sen, että heistä tuntuu vapautukselta tutustua uskonnolliseen järjestelmään, joka, kuten mahomettilainen, ei tunnusta kastilaitosta, vaan päinvastoin antaa kunnianhimolle täydet ohjat.

Itä-intialaisilla saarilla rehoittaa mahomettilaisuus täydessä kukoistuksessaan ja sen leviämisen nopeuteen vaikuttaa suuresti se, että asukkaat pitävät sitä jonkinlaisena valituksena länsimaista vaikutusta vastaan. Saarien 44,627,000 asukkaasta on 31,042,000 mahomettilaista. Kiinassakin on mahomettilaisuus nopeasti levinnyt — vuonna 1897 oli siellä 32,000,000 mahomettilaista, onpa väitetty Islamin opin vähitellen asettuvan buddhalaisuuden paikalle Kiinanmaassa.

„Mustien mannermaalla" on Islami tehnyt oikean riemuvoiton. Useita parhaasta päästä wahhabiittien vaikuttamia liikkeitä on mitä suurimmalla menestyksellä herännyt eri osissa Afrikkaa. Afrikan 200 miljoonasta on noin 80 miljoonaa mahomettilaisia. Emme liioittele väittäessämme puolen Afrikkaa jo olevan Islamin vallassa ja toisen puolen osaksi valmistuvan siihen, osaksi olevan sen vaikutuksen alaisena. Mahomettilaisuus on valloittamaisillaan mustien mannermaan täydellisesti, ja neekerit tekevät mahomettilaisuuden vaikutuksesta suunnattomia sivistysedistyksiä. Koko Afrikassa kerran vallitseva hirveä tapa, jota vielä tavataan muutamin paikoin, nimittäin kannibaalisuus, ihmisuhrit ja elävien lasten hautaaminen katoaa heti ja ijäksi. Alkuasukkaat, jotka tähän asti ovat käyneet ilkialastomina eivätkä koskaan pesseet itseään, alkavat nyt pukeutua ja usein pesevtyä tai kylpeytyä kuten Koraani käskee. Heimokunnissa näyttäytyy halu sulautua kansoiksi ja kansat haluavat liittyä valtakunniksi. Alkeiskouluja syntyy ja joskin ne opettavat lapsia vain kertomaan koraania, eivät ne siltä ole arvottomia; voivathan ne aikaa myöden muuttua kokonaan toisenlaisiksi. Sievä moskeija, josta rukoukseen kutsu viidesti päivässä kaikuu, käy maakylien keskukseksi ilettävän fetissin asemasta, ja yhden ainoan kaikkivaltiaan, kaikkitietävän, kaikkialla läsnäolevan Jumalan palveleminen osoittaa suunnatonta uskonnollista kehitystä alkuasukkaissa. Kaikki mahomettilaiset kirjoitukset ovat arapiankieliset ja alkuasukkaiden opittua tätä erinomaisen kaunista ja rikasta kieltä, syntyy siitä jonkinlainen *lingua franca*, yhteiskieli yli puolen mannermaata levinneille eri kansakunnille. Teollisuus ja kauppa varttuvat ja mitä yksilöön tulee, myönnetään joka suunnalla Islamin vaikuttavan uusiin tunnustajiinsa neekerein joukossa heidän kristityissä ja pakanallisissa kansalaisissaan harvoin tavattavaa tarmoa, arvokaisuutta, itseluottamusta ja omanarvontuntoa.

Mahomettilaisuus pääsee näin suuresti leviämään sangen yksinkertaisella tavalla. Se ei lähetä kuten kristinusko erityisiä lähetyssaarnaajia, joiden ainoana tehtävänä on käännyttää niin monta kuin mahdollista omaan uskoonsa. Islamin lähettilät ovat pääasiallisesti matkustavia kauppiaita, jotka tehdessään hyviä kauppoja, levittävät sivistystään ja uskontoaan. Alkuasukkaat kohtelevat usein epäluulolla varsinaisessa käännyttämisaikeessa saapuvia lähetyssaarnaajia. He eivät ymmärrä heidän käyntiensä tarkoitusta ja vastustavat sen vuoksi heidän yritystään. Toisin on mahomettilaisen kauppiaan. Hän ei koeta tyrkyttää uskoaan, mutta odottaa viisaasti kunnes alkuasukas tulee pyytämään tietoja. Sillä hän tietää näiden kansojen olevan lasten kaltaisia. He yleukatsovat sitä, mitä heille annetaan, mutta haluavat innokkaasti sellaista, jota heiltä ollaan kieltävinään.

Sen lisäksi osoittavat mahomettilaiset lähetyssaarnaajat suurta älyä mitä menettelytavan valintaan tulee, he käyttäytyvät näet eri tavalla riippuen aina siitä minkä kansallisten omituisuuksien kanssa ovat tekemisissä. He saattavat sivistystä afrikalaisille villeille. He perustavat kyliä asettaen niihin mahomettilaisia muista seuduista kutsuttuja uudisasukkaita. Tapahtuupa niinkin, että he saavuttavat uusia uskonsa tunnustajia, vapauttamalla neekerejä orjuuden kahleista.

Senussi-veljeskunnan perustaja osti siten kokonaisen orjakaravaanin, antaen heidän nauttia mahomettilaista uskonnonopetusta. Senjälkeen vapautti hän heidät, lähettäen heidät takaisin kotimaahansa, jossa he luonnollisesti voittivat joukon uusia mahometinopintunnustajia.

Ylipäänsä osoittaa mahomettilaisuus erinomaisen suurta mukautumiskykyä. Missä mahomettilaiset, kuten esim. Kiinassa, tapaavat vanhan sivistyksen — välttävät he loukkaamasta vallitsevan uskonnon puoluelaisia. He sovittelevat uskonnolliset käskynsä vanhojen tapojen mukaan, ottavat entiset juhlapäivät almanakkaansa ja osaottavat kaikkiin toisinuskovien toimiin. Heidän älynsä osottautuu myös pienissä myönnytyksissä mitä ulkonaiseen järjestykseen tulee. Esim. Kiinassa varovat he tarkoin rakentamasta moskeijaansa toisia temppeleitä korkeimmiksi. Senvuoksi ei moskeijoja Kiinassa koskaan korista minareitit (tornit). Suurella kaunopuheisuudellaan ovat mahomettilaiset saarnajat Kiinassa vaikuttaneet sen että hallituspiireissäkin pidetään mahometin opissa yhdistyvän buddhan ja konfutsen parhaat puolet.

Mahomettilaisuuden suuren edistyksen pääasiallisin peruste on kenties sen yksinkertaisuus ja helppotajuisuus. „Ei ole kuin yksi Jumala ja Mahomed on hänen profeettansa". Muslemiksi tullakseen tarvitsee uskoa vain nämä kaksi seikkaa, ja tämän yksinkertaisen uskontunnustuksen opittua, ei tarvitse muuta kuin täyttää niin käytännöllisen velvollisuuden: 1) uskonnon tunnustuksen lukeminen, 2) niiden määrätyn rukousajan seuraaminen, 3) määrättyjen almujen antaminen, 4) paasto ramadhonkuussa ja 5) pyhiinvaellus Mekkaan. Jokaisella kääntyneellä mahomettilaisella on yhtäläiset oikeudet kuin muillakin suuren uskokunnan jäsenillä. Uskonnossa ei ole mitään eroitusta.

Mutta mahomettilaisuus ei ole

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa) Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä.** Puhelin 2764.

edistynyt yksin ulkonaisesti. Siinä on myöskin muutamin paikoin tapahtunut sisäinen uudesti syntyminen, joka näyttää luovan uutta elämää siihen ja sen huoltajiin tällä vuosisadalla. Melkein lukemattomia wahhabiittein vaikutusten alaisia veljeskuntia on viime aikoina perustettu mahomettilaiselle pohjalle. Niiden päämääränä on puhdistaa mahomettilaisuus liioitteluista ja kuollutuskoisuudesta, ja uskonpuhdistajat, joiden tehtävä on ollut sytyttää uskonkiihkoa ihmisjoukkoihin, ovat aikaansaaneet suuria. Näemme myös etteivät mahomettilaiset suinkaan penseästi vastaanota länsimaista sivistystä. Ymmärtäväisimmät heistä käsittävät hyvästi, voivansa vastustaa Länttä ainoastaan sen omilla länsimaisilla aseilla, ja he tajuavat selvästi aikamme teknillisten tietojen edut. Europalaisen sivistyksen hyödyn tunnustaminen avaa vähitellen mutta varmasti itselleen uran mahomettilaismaailmassa, ja huomattava on, ettei yhteys länsimaisen sivistyksen kanssa mitenkään ole esteeksi mahomettilaisten uskolle. Muslemi lainaa europalaiselta sen, mitä hän voi hyväkseen käyttää, mutta pysyy muslemina aina sormenpäihin.

Nälänhätä. Pohjois-Apuliassa läksivät 175 nälkäistä maalaista *miljoonamiehen Dipandin* pellolle, työskentelivät siellä kaiken päivää vastahakoisesti ja kokoontuivat sitten yhteisesti tilanomistajan talon edustalle. He vaativat kiivasti 75 centesimin päiväpalkkaa. Kun *poliisi oli vanginnut useita mellakannostajia* ja vienyt ne Raatihuoneelle, hyökkäsi noin 2000 *nälästä hurjistunutta henkeä kaupunginhallituksen taloon*, hävitti ja poltti kaiken mikä vaan eteen sattui ja vapautti vangitut. Iltapuolella komennettiin sotaväki esille. Ihmisjoukko pysyi levollisena, vaikka se oli kovasti kuohuksissa. *Albaanon vuorilla Marinossa ja Labonossa vallitsee samanlainen hätä.* Pormestarit jakavat kullekin työttömälle joka päivä 25 centesimiä rauhoittaakseen joukkoa.

*

Tämän maakansan kurjuuden rinnalla rehottaa toinen kylläinen luokka. Onneton Italian maa omaa, kuten eräs „Volks-Zeitung'in kirjeenvaihtaja mainitsee, enemmän *pappissäätyyn* kuuluvia kuin yksikään toinen kansa maailmassa. Sillä siellä on 49 arkkipiispaa ja 221 piispaa, joilla kullakin on lukuisa määrä tuomioherroja, kanoniikkeja ja muita sellaisia hengellisiä isiä. Yhtä runsas on pastorien joukko. Vuonna 1881 Italiassa toimitetussa laskussa huomattiin kirkkoherran virkoja olevan *20,465* ja *kirkkoja 55,263* sekä *pappeja 76,560*.

Kansanpappi.

George L. Mc Nytt oli useita vuosia sitten pappina Oaklandissa, Californiassa. Hän oli laajalti tunnettu puhuja ja kieltentutkija. Mutta hän huomasi, etteivät työmiehet enää käyneet kirkossa ja olivat hyvin välinpitämättömät siitä, mitä hänellä oli heille sanomista. Tähän tahtoi hän löytää syyn ja luopuen papinvirastaan, antoi hän pois kaikki ansaitsemansa rahat sekä matkusti maailmalle hakemaan työtä. Hän sai paikan eräässä tehtaassa Indianassa ilman että hänen kumppaninsa tiesivät kuka hän oli, ja koetti perinpohjin tutustua heidän oloihinsa. Vaimonsa ja lapsensa elätti hän työllään eikä koskaan koettanut saarnata tovereilleen. Nykyään on hän apumiehenä eräässä rautavalimossa Pennsylvaniassa.

Pastori Mc Nytt sanoo, että työmiehet vaativat suurempaa käytäntövaltaa mitä valmistukseen tulee, 8 tuntista työaikaa, tilaisuutta huvituksiin, ajattelemiseen ja kehitykseen, maksuttomia lestentarhoja ja leikkipaikoja sekä tarkempaa tietoa terveyden säännöissä. Hänestä on tullut sosialisti tehtaissa työskennellessään, ja hän on oppinut „miksi ei Pat käy kirkossa". Nyt aikoo hän tehdä kiertomatkan tutkiakseen työväenoloja, ja ryhtyä sitten taas papintoimeen Amerikassa uusien, tehtaissa saatujen, oppien mukaan.

Olemme samalta arvoisalta työmieheltä joka lehteemme jätti kirjoituksen „Eräille työväenliikkeeseen liittyneille", saaneet vastaanottaa seuraavan lauselman Hyvinkään lakon johdosta.

Hyvinkään herroille ynnä muille.

Kuulkaapas tätäkin valitusvirttä, Te Hyvinkään herrat ja muut, jotka köyhille vääryyttä teette, muserratte vaivaisen ja sanotte: annappas tänne vielä joku prosentti palkastasi, että saamme yhä enemmän rikastua.

Mutta voi teitä, mitä Te olette taaskin tehneet, kun olette ajaneet satoja ihmisiä talvipakkasen viluun ja nälkään. Mikä ihme Teidän järkenne pimittikin moiseen kamalaan tekoon? Ettekö Te muistaneet, että ihmisiä ne ovat työihmisetkin, vieläpä ehkä palan hyödyllisempiä kuin Te. — Sillä eihän Teidän tehtaistanne tule kyynäräkään verkaa jos siellä on pelkkiä insinöörejä. —

Teidän olisi pitänyt ajatella ennenkuin tuon tekonne teitte edes näin: kyllähän *nuo* nyt vähän suuttuttaa minua, mutta en minä sentää raatsi ajaa heitä ulos, sillä onhan minulla niin kovin upea sali elelläkseni, että kurja hökkelihän heidän asuntonsa on tähän verraten; ja onhan minulla tässä senkin seitsemän ruoka- ja juomalajia pöydässäni, heillä ehkä on leipää, voita, potaattia ja kaljaa vain, pitäköot palkkansa —.

Vaan mitäs Te: Te ajelette ihmisiä, ettekä huomaa että ne ovat Teidän hyväntekijöitänne.

Milläpäs luulette nyt puolustautuvanne sitä ääretöntä vihaa vastaan, jota olette kylväneet tuolla teollanne työväen sydämmiin ja mieliin?

Kyllähän Teillä näkyy olevan puolustuksia ja puolustajia, mutta ne eivät tepsi. U. S:sa muuan hyvinkäläinen puolustaa Teitä näin:

„Lahkolaisten tila kuvataan liika synkäksi, jos sanotaan sen palkan vähyyden takia tarvitsevan olla syömättäkin. Ainakin sivusta katsoja tulee siihen mielipiteesen nähdessään heidän vaatetustapansa. Sillä eipä se, joka kärsii kurjuutta, suinkaan käy höyhenissä ja kalliit nahat kaulassa. Ja mikä pahempi vielä, että monet heistä istuvat ravintoloissa olutlasin ääressä, mikä on sopimatointa varsinkin naisille — —"

Niinhän Te sanoitte.

Mutta minä sanon moiseen puolustukseen näin: Eikö 1—2—3 markan päiväpalkalla ihminen näe nälkää silloin kun jonkun insinöörin tulot nousee 101,600 markkaan vuodessa. Pitäiskö tuon poloisen työväen, kaiken rikkauden luojan, alasti käymän silloin kun toiset laiskana silkissä, sametissa kuhisee, kullassa, hopeassa kiiltää?

Ja merkillistä on myöskin että ne teikäläiset ensin rakentavat kapakoita, ansoja ihmisten eteen joka paikkaan, ja sitte kun ihmiset eksyvät niihin, silloin huudetaan: Juovat veijarit ja sitten vaativat suurempia palkkoja.

Kuten jo sanoin, niin tämmöiset puolustukset eivät tepsi, sillä niiden kärki kääntyy ehdottomasti itse puolustajiin.

Totta on että työväessäkin olisi yhtä ja toista moitittavaa, turhat höyhenet ja nahat y. m. koristukset, ja kapakassa käynnit; myöskin saattaa olla sopimatointa työlakon teko jos palkka on 5—6 m. päivässä, sillä ei ole varmaa jos Suomessa riittää jokaiselle niin suuria tuloja j. n. e. — Mutta niin kauvan kun Te ette pane rikkaa ristiin leipänne eteen, niin kauvan kun Te pitelette satoja tuhansia joilla sitten piinaatte ja turmelette työväkeä kaikillä mahdollisilla ja mahdottomilla keinoilla, — niin kauvan puolustan minä sorretuita, vaikkapa ne vaatisivat 15 m. päivältä ja neljän tunnin työpäiviä. Ei työväki vielä sittenkään pääse Teidän tasalle.

Minä en voi vihata työväkeä, vaikka se hätäpäissään tekeekin erehdyksiä. Mutta Teitä minä vihaan, ja minulla on siveellinen oikeus ja velvollisuus siihen, sillä Te olette loukaneet ja pilkaneet mitä hävyttömimmällä tavalla Jumalaa ja ihmistä — ihminen näet on Jumalan kuva.

Ja minä koitan tässä tapauksessa voimieni mukaan auttaa sosialisteja köyhälistön herättämisessä, että teidän sortonne tulisi kukistetuksi.

Eihän tätä maailmaa sittenkään *aine*, liha, aina hallitse, kyllä se on *henki*, joka aineen lopullisesti vallitsee.

Pyydän anteeksi, että olen puhunut näin rajusti, mutta nuo ihmiset eivät vähempää kuule, ja sitä paitsi minä en niin paljon välitä siitä *miten* sanon vaan siitä *mitä* sanon.

Vihtori Vilenius.

Montceau-les-Mines on kaupungin nimi, joka on Ranskassa Saonevirran varrella lähellä Sveitsin rajaa. Siellä asuu 4,000 työmiestä perheineen. Töitä on saatu läheisissä kivihiilikaivoksissa. Työmiehet ovat lakolla vaatineet määrättyä alinta palkkaa sekä kaivos- että ulkoilmatöistä ja myös ihmisellisempää kohtelua kuin mitä näihin asti on osotettu.

Yhtiö, joka omistaa kaivokset on voinut lahjoittaa luostarille pari sataa tuhatta markka, mutta ei myönnä riittävää palkkaa työväelle. Isännistö on ollut jäykkänä ja pitkittänyt siten lakkoa, jota jo on kestänyt yli 8 viikon, toivoen pitkittämisellä saavansa voiton, kun työntekijöin elämisvarat ovat loppuneet. Mutta Ranskan muut työväenjärjestöt ovat ryhtyneet avustamaan, kooten varoja ja järjestäen avustuslakkoja. Tämmöinen lakko tehtiin Chalonsur-Saonessa, mutta on se tuottanut vahinkoa, kun siellä oli anarkistejä kiihoittamassa ja lakkolaiset menivät väkivaltaisuuksiin, jonka vuoksi hallitus sai aihetta kasata lakkopaikoille paljon poliiseja ja sotaväkeä. Sattui tappeluja työväen ja sotaväen välillä, joukko työmiehiä vangittiin.

Sosialistit ja ammattiyhdistysten jäsenet koettivat palauttaa työväestöä järjestykseen ja vastustaa anarkistien vaikutusta. T. k. 21 p:nä päätti edustajakamarin sosialistien ryhmä lähettää pari jäsentä Chalon-sur-Saoneen tutkimaan, missä määrin solialististen edustajain tulee ja sopii sekaantua asiaan.

Chalon-sur-Saonessa jatkuu mellakkainen tila. Poliisioikeustolla on täysi työ tutkiessaan vangituita. Mutta Montceau-les-Mines'issä on jo rauhallista. Lakkolaiset nauttivat riittävästi avustusta. Noin 1,500 annosta jaetaan päivittäin, maksaen 3,000 mk päivässä.

De Wetin Vaimo

joka oleskelee Pretoriassa, kirjoittaa joulukuussa päivätyssä yksityiskirjeessä seuraavaa:

Sodan sytyttyä olen ainoastaan kerran nähnyt miestäni. Englantilaiset ovat hävittäneet talomme ja anastaneet kaiken omaisuutemme ja ovat lisäksi kulettaneet minua ja seitsemää lastani kaupungista kaupunkiin. Meillä ei nyt ole vaatteita eikä jalkineita, mutta vihdoin ovat muutamat ystävät tarjonneet meille sijaa eräässä talossa Pretoriassa. Nyt kuuluvat englantilaiset pystyttävän muutamia vajoja kilpajuoksuradan varrelle, mihin me kaikki buurinaiset lapsinemme viedään ja missä saamme elatukseksemme ainoastaan maissijauhoja ja vettä. Koitetaan siten saada meidät houkuttelemaan taistelevia miehiämme heittämään aseensa pois. Mutta me emme koskaan tahdo antautua, vaikkapa kaikki miehemme hukkuisivatkin taistelussa. Englantilaiset ovat hävittäneet kaikki, mitä omasimme: talomme, peltomme, hedelmäpuumme, elukkamme, siksi olemme nyt häviöllä, eikä ole meillä enään mitään kotia. Mutta maamme eteen tahdomme taistella, niin kauan kuin meissä vielä henkeä on.

Kuningatar Victorian isä, Kentin herttua, oli Robert Owenin, Englannin ensimäisen *sosialistin* ystävä ja puoluelainen. Se oli Robert Owen, joka lainasi herttualle rahaa, kun hän palasi Englantiin Baierista.

Kuningatar Victorian isä kuoli, kuten tiedetään, niin aikasin, ettei hänellä ollut minkäänlaista vaikutusta tyttären kasvatukseen. Mutta omituista on kumminkin tietää, että kuningas Edvard VII:n isoisä oli sosialisti ja tunnusti oppinsa avonaisesti.

Vetoominen amerikkalaisiin.

Amerikan senaatti on vastaanottanut anomuksen, jonka on allekirjoittanut 2,000 filippiiniläistä Manillan kaikista yhteiskuntaluokista. Anomus sisältää pyynnön, että senaatti lopettaisi filippiinisodan ja sallisi Filippiinien kehittyä rauhassa oman itsenäisen hallituksensa johdolla. Anomus päättyy muuten siihen, etteivät filippiiniläiset missään tapauksessa aio alistua eikä jättää taisteluansa itsenäisyytensä eteen.

Senaattori Teller Coloradosta ja senaattori Hoar Massachusetinta ovat tuoneet anomuksen mukanaan Manillasta ja todistavat allekirjoitukset oikeiksi.

Senaatti ei ole tahtonut painattaa anomusta, vaikka muuten jokainen asiakirja, mikä senaatissa esitetään, painetaan, mutta *Evening Post* on mainittujen senaattorien vaatimuksesta julkaissut sen palstoissaan.

Sitä käsitellään nyt senaatissa ja Teller sekä Hoar kannattavat sitä voimakkaasti. Mutta omituisinta on —: Samoinkuin vanhempi Pitt aikainaan toivoi Englannin parlamentissa parlamentinjäsenten raivotessa amerikkalaisille kapinoitsijoille voittoa heidän taistelussaan Yrjö kolmannen sotajoukkoja vastaan, samoin on nyt, Missourin lakiasäätävä kokous 74 äänellä 47 vastaan kyhännyt seuraavan välipäätöksen:

„Kun amerikkalaisen kansan myötätuntoisuus seuraa kutakin kansaa, joka taistelee itsenäisyytensä puolesta, lausuu Missourin lakiasäätävä kokous lämpimimmät toiveensa siitä että urhoollinen filippiinninkansa saavuttaisi pyhän voiton tässä taistelussaan vapautensa ja itsenäisyytensä puolesta".

Toisin sanoen: Missourin valtio toivoo filippiiniläisille voittoa amerikkalaisia sotajoukkoja vastaan.

Odotetaan useilta Amerikan valloilta samansuuntasia resolutsiooneja.

Tämä filippiiniläisten vetoominen Amerikkaan on aiheuttanut nykyisen presidentin *Harrisonin* vaatimaan Amerikan korkeimman oikeustan lausuntoa siitä, eikö Filippinien valloitus sodi Amerikan perustuslakeja vastaan.

Amerikan korkein oikeus on ennenkin peruuttanut kougressin päätöksiä ja presidentin säännöksiä; sillä on korkein sanavalta perustuslakikysymyksissä. Ja nyt se on ottanut punnitakseen Filippinien valloituksen perustuslaillisuutta. Kun ei vaan korkein oikeuskin nyt möisi itseään kuten muutkin amerikkalaiset virkakunnat sanoo norj. S. D.

Kultaisia sanoja.

Ei ole mitään niin ihanaa silmälle, kuin totuus on sielulle; ei ole mitään niin rumaa ja järkeä vastaan sotivaa kuin valhe.

J. Locke.

*

Varmin keino tulla vakuutetuksi kuoleman; jälkeisestä elämästä on elää nykyisen elämänsä niin, että uskaltaa toivoa tulevaa.

J. G. Fichte.

*

Kaikki oliot ovat täynnänsä Jumalaa: Hän on niiden kaikkien alku ja loppu; hän ylläpitää kaikki, hävittää kaikki ja syntyy niistä uudelleen. *Vanha oraakkelilause.*

*

Kaikki oliot ovat täynnänsä Jumalaa; kaikilla puolin Hänellä on korvat, korvat, jotka kuulevat läpi kallioiden ja käsittävät koko maapallon, ja tunkevat itse ihmisen läpi, kuulleen pienimmänkin ajatuksen, jonka hän sulkee rintaansa.

Tuntematon pakanallinen filosoofi.

*

Pythagoralaiset sanovat, että kuolleitten sielut eivät heitä varjoa eivätkä sulje silmiä.

Plutarkos.

*

Sinun pitää kunnioittaa eläimiä, sillä niiden epätäydellisyys on korkeimman maailmaa hallitsevan viisauden luoma, ja tämä viisaus on kunnioitettava pienimmissäkin teoissaan.

Sinun ei siis pidä syyttä tai ainoastaan huviksesi tappaa eläimiä, jotka niinkuin sinäkin ovat Jumalan luomia.

Sinun ei pidä kiduttaa niitä.

Sinun ei pidä tuottaa niille kärsimystä.

Sinun ei pidä rasittaa niitä liiallisella työllä.

Sinun ei pidä hyljätä niitä vanhoina päivinä, vaan muistaa niiden sinulle tekemät palvelukset.

Vedas.

Suurimmat tulot Preussissa on kanuuna-tehtailija Kruppilla, jonka puhdas vuotuinen ansio on lähes 20 miljoonaa Suomen markkaa.

Kuolemanrangaistuksen poistamiseksi on Newyorkin lainlaatijakunnassa tehty esitys. Esityksen on tehnyt senaattori Cocks. Kenraali Curtis, joka suosii kuolemanrangaistuksen poistamista, lausui asian johdosta, että kuolemanrangaistus edistää ja lisää lynchauksia.

Clemenceau, tunnettu radikaalinen valtiomies ja Dreyfuspuolustaja, on äskettäin perustanut uuden lehden Parisissa. Sen nimenä on *„Bloc"* ja se ilmestyy kahdesti viikossa.

Tunnettu saksalainen professori Neisser on käyttänyt sairashuoneessaan muutamia lapsia syfilisserumin kokeena. Hän ruiskutti lapsiin syfilissekreettiä annettuaan heille ensin serumruiskutuksia tutkiakseen tekisikö syfilisserum heidät tarttumalle mahdottomiksi. Hänen kokeensa seurauksena oli, että kaikki lapset saivat syfiliksen.

Roomasta ilmoitetaan, että Pyhän Pietarin sairashuoneessa on neljä henkeä kuollut suonenvedon kohtauksiin serumruiskutusten jälkeen.

Kunnallinen vakuutus työttömyyttä vastaan on toimeenpantu Bernissä. Jäsenet maksavat 70 penniä kuussa ja saavat työttömyyden aikana 2: 25 päivässä jos ovat naimisissa ja 1: 75 jos ovat naimattomia.

Lontoosta sähkötetaan t. k. 22 p:nä: Kysyttäessä vastasi ministeri Hicks Beach, että tähänastiset sotakustannukset nousevat 81 milj. 500,000 puntaan eli *2.031⅓ milj. mkaan*. Joka viikko maksaa 1 ¼ milj. puntaa eli yli 30 milj. mk.

Englannin alihuone hylkäsi tiistaina 243 äänellä 91 vastaan Dillonin ehdotuksen, että buuereille asetettaisiin sellaiset rauhanehdot, jotka sallivat tehdä kunniakkaan rauhan.

Muistelmissaan

toisen keisarikunnan ajoilta, kertoo Granier de Cassagnac seuraavaa marsalkka Canrobertistä.

„Kun minut nimitettiin suavien överstiksi," kertoi Canrobert, „hankin itselleni ensin tietoja rykmentin oloista. Olin kuullut, että muutamilla sotureilla oli rahoja säästöpankissa. Minä kutsuin heidät luokseni ja kun he olivat asettuneet riviin, kysyin heiltä numerojärjestyksessä.

„N:o 1, astu esiin, sanotaan että sinulla on rahoja säästöpankissa."

„Niin on, herra överesti".

„Kuinka paljon?"

„Viisitoista franc'ia, herra överesti"

Minä annan sinulle kolme päivää juomisen aikaa. Jos sinullä neljäntenä päivänä on penniäkään jälellä, saat 14 päivän arestin.

„N:o 2, kuinka paljon on sinulla pankissa?"

„Seitsemän franc'ia, herra överesti."

„Ellet ole juonut niitä huomisaamuksi, pääset arestiin."

— Canrobert piti sotamiehiä pelkkinä murhakoneina ja teurastusvälikappaleina ja siksi luuli hän, etteivät he antaisi mielellään tappaa itseään, os heillä olisi vähän rahaa säästössä.

Balthasar.

Kirj. **Anatole France.**

Suomennos Uudelle Ajalle.

I.

Siihen aikaan hallitsi Etioopiassa Balthasar, jota kreikkalaiset kutsuvat Sarasinaksi. Hänen ihonvärinsä oli musta, mutta hänen kasvonsa olivat kauniit. Hänen sielunsa oli yksinkertainen ja hänen sydämmensä oli jalo. Kolmantena hallitusvuotenaan, joka oli hänen kahdeskolmatta ikävuotensa, lähti hän matkalle Balkiin, Saban kuningattaren luo Sambohitis tietäjän ja eunukki Menkeran seuraamana. Sitä paitse oli hänellä mukanaan viisikahdeksattakymmentä mirhamilla, kultajauholla ja norsunluulla sälytettyä kamelia. Matkalla opetti Sambohitis hänelle taivaan kappalten vaikutusta ja kivien ominaisuuksia, ja Menkera lauloi hänelle pyhiä lauluja. Mutta ei hän niitä kuunnellut, ja hän huvitteleikse katselemalla pieniä sakaaleja, jotka korvat hörössä istua kyyköttivät erämaan laidalla.

Vihdoin kuuden päiväyksen jälkeen lehahti Balthasaria ja hänen seuralaisiaan vastaan ruusujen tuoksu, ja hetkisen kuluttua näkivät he Saban kaupunkia ympäröivät puutarhat.

He kohtasivat siellä nuoria tyttöjä, jotka tanssivat kukkivien kranaattipuiden katveess. — Tanssi on rukousta, sanoi Sambohitis tietäjä. — Noita naisia saattaisi myydä hyvin korkeasta hinnasta, sanoi eunukki Menkera.

Kaupunkiin tultuaan hämmästyivät he mahdottomien varaaittojen ja tavarapihojen suuruutta sekä myös sinne kerättyjen esineiden paljoutta. He kulkivat kauan aikaa kaduilla, jotka olivat täynnä rattaita, kantajia, aaseja ja aasinajajia, ja äkkiä havaitsivat he Balkiin palatsin marmorimuurit, purppurateltat ja kultaiset kuvut.

Saban kuningatar otti heidät vastaan pihalla. Sen ilmaa vilvoitti sulotuoksuiset suihkuvedet, jotka helmina alas pudoten raikkaasti porisivat. Hänen pukunsa hohti jalokivistä, ja han hymyili.

Hänet nähtyään joutui Balthasar suuresti hämilleen. Balkis hänestä oli suloisempi unta ja kauniimpi kuin toivo.

— Herra, sanoi hänelle hiljaa Sambohitis, muistakaa päättää kuningattaren kanssa edullisista kauppasopimuksista.

— Olkaa varuillanne, herra, lisäsi Menkera. Sanotaan hänen käyttävän takoja saavuttaakseen miesten rakkauden.

He lankesivat kasvoilleen ja poistuivat.

Jäätyään yksin Balkiin kanssa, koetti Balthasar puhua; hän aukaisi suunsa, mutta ei saanut sanaakaan sanotuksi. Itsekseen lausui hän: „Kuningatar närkästynee äänettömyydestäni".

Kuningatar hymyili kuitenkin yhä vielä eikä näyttänyt pahastuneelta.

Hän puhkesi ensiksi puhumaan ja sanoi äänellä, vienommalla kuin vienoin soitto.

— Olkaa tervetullut ja istukaa viereeni.

Ja sormellaan, joka näytti valkoiselta valonsäteeltä, osotti hän maahan levitettyjä purpurapieluksia.

Balthasar istuutui, päästi syvän huokauksen ja kaapaten pieluksen kumpaiseenkin käteensä sanoi han äkisti:

— Rouvani, tahtoisin, että nämä kaksi pielusta olisivat jättiläisiä, teidän vihamiehiänne. Minä niiltä nujertaisin niskat.

Ja tätä sanoessaan puristi hän pieluksia käsissään niin kovasti, että vaate repeytyi ja niistä lennähti valkoinen untuvapilvi. Pieni höyhen liitelihe ilmassa, ja sijoittautui vihdoin kuningattaren povelle.

— Herra Balthasar, sanoi Balkis punastuen, minkätähden tahtoisittekaan tappaa jättiläiset?

— Sentähden, että teitä rakastan, vastasi Balthasar.

— Sanokaa minulle, kysyi Balkis, onko vesi hyvää teidän pääkaupunkinne kaivoissa?

— On, vastasi Balthasar hämmästyneenä.

— Myöskin olisin utelias tietämään, sanoi Balkis jalleen, kuinka Etioopiassa valmistetaan makeisia.

Kuningas ei tiennyt mitä vastata.

— Sanokaa, sanokaa, ilahduttaaksenne minua, ahdisti häntä Balkis.

Silloin ponnisti kuningas muistiaan ja kuvasi etioopialaisten kokkien menettelyä kun he hilloavat keittoomenoita hunajassa.

Mutta Balkis ei häntä kuunnellut. Yhtäkkiä hän keskeytti hänet:

— Herra, sanotaan teidän rakastavan kuningatar Cardacéaa, naapuritartanne. Elkää narratko minulle: Onko hän kauniimpi kuin minä?

— Kauniimpi! rouva, sanoi Balthasar langeten Balkiin jalkojen juureen. Sekö olisi mahdollista? . . .

Kuningatar jatkoi:

— Niin — entä hänen silmänsä? entä suunsa? — hampaansa? — povensa?

Balthasar ojensi kätensä häntä kohti ja sanoi:

— Sallikaa minun poimia pikku höyhen, joka on paneutunut kaulallenne, ja minä annan teille puolen kuningaskuntaani sekä viisaan Sambohitiksen ja eunukki Menkeran.

Mutta Balkis nousi ja juoksi pakoon helakasti nauraen.

Kun tietäjä ja eunukki palasivat: tapasivat he vastoin tavallisuutta herransa miettivänä.

— Herra, ettekö olekkaan solminut edullista kauppasopimusta? kysyi Sambohitis.

Sinä päivänä söi Balthasar illallista Saban kuningattaren kanssa ja joi palmuviiniä.

— Se on siis totta? sanoi Balkis illallispöydässä: kuningatar Cardacea ei ole yhtä kaunis kuin minä?

— Kuningatar Cardacea on musta, vastasi Balthasar.

Balkis katsoi elävästi Balthasari in ja sanoi:

— Saattaa olla musta olematta ruma.

— Balkis! huudahti kuningas.

Hän ei sanonut enempää. Sulki kuningattaren syliinsä ja vei huulensa hänen otsalleen. Mutta hän näki että Balkis itki. Silloin puhutteli kuningas häntä hiljaisella armastavalla äänellä, hieman laulaen, niinkuin imettäjien on tapana. Hän kutsui häntä pikku kukakseen ja pikku tähtösekseen.

— Minkätähden itkette? kysi hän. Ja mitä minun pitäisi tehdä, että lakkaisitte? Jos teillä on joku toivomus, ilmoittakaa se minulle ja minä sen täytän.

Hän ei enään itkenyt. Jäi mietteisiinsä. Ja Balthasar pyysi hartaasti, että Balkis uskoisi toivomuksensa hänelle.

Vihdoin sanoi Balkis:

— Minä tahtoisin peljästyä.

Kun Balthasar ei näyttänyt ymmärtävän, selitti Balkis hänelle, että hän kauan aikaan oli halunnut heittäytyä johonkin tuntemattomaan vaaraan, mutta ei ole voinut kun sekä ihmiset että sabalaiset jumalat ovat häntä vartioineet.

— Mutta minä tahtoisin, lisäsi hän huoahtaen, yön aikana tuntea pelon suloisen kylmyyden sulahtavan kautta ruumiini. Tahtoisin tuntea hiuksien päässäni nousevan pystyyn. Oi! olisi niin ihanaa pelätä!

Han kietoi kätensä mustan kuningkaan kaulaan ja sanoi äänellä, joka oli kuin rukoilevan lapsen:

— Katsos, yö on tullut. Menkäämme yhdessä kaupungille valepuvussa. Tahdotteko?

Hän tahtoi. Ja yhtäkkiä juoksi Balkis ikkunaan ja katseli rautaristikon läpi torille.

— Tuolla kerjäläinen paneutuupi lepäämään palatsin muuria vasten. Antakaa hänelle pukunne ja pyytäkää häneltä sen sijaan hänen kamelinkarvainen turbaaninsa ja se leveä vaatekaistale, jolla hän on vyöttänyt kupeensa. Kiiruhtakaa! minä lähden pukeutumaan.

Ja Balkis juoksi juhlahuoneesta, taputtaen käsiään ilonsa osotteeksi.

Balthasar riisui liinaisen, kullalla kirjaillun levättinsä ja pukeutui kerjäläisen vaippaan. Sitten näytti hän oikealta kerjäläiseltä. Kotvasen kuluttua näyt äytyi kuningatarkin puettuna siniseen pukuun ilman koruompeluksia, jollaista vainioilla työskentelevät naiset käyttävät.

— Menkäämme! sanoi Balkis.

Ja hän veti mukaansa Balthasaria kapeitten käytävien kautta eräälle pienelle portille, joka aukeni kedoille.

(Jatk.)

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia kautta
C. F Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan Smk 15: 75 p:n vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, vaaraluokka 0 kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa C. F. Carlander, Pää-asiamies
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Henkivakuutusyhtiö
„THE MUTUAL LIFE“
Vararahastot Smk 1,564,000,800. Perust. v. 1843.
Maailman suurin ja rikkain yhtiö! Edulliset vakuutussovitukset! Vapaamieliset ehdot!
Kumoamattomat vakuutuskirjat! Suuri voittojako.
„THE MUTUAL LIFE“ jakaa koko voiton vakuutetuille, sillä osakkeenomistajia ei ole. Uusia vakuutuksia v. 1899 Smk. 877,000,000. Suuria takaisinostoarvoja, jotka merkitään vakuutuskirjoihin, ja saavuttamattomien voittojen vuoksi on vakuuttaminen „The Mutual Life'ssä“ ennemmi edullista rahojen sijoittamista kuin rahamenoa.
Pyytäkää näyttökaavoja.
Vakuuttakaa henkenne THE MUTUAL LIFE'ssä
Helsingissä, Aleksanterinkatu 48.
Alex. F. Lindberg. Pääasiamies.

Helsingin
Puusepäntyöntekijäin Liike
T. Johansson & C:o.
Tel. 26 41. Bulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25. Tel. 26 00.
ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän- sorvarin- ja verhoilijan ammattiin kuuluvissa töissä.
HUOM.! Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus.

Palkintoja „Uuden Ajan“ levittämisestä.

Täten julistetaan kilpailu „Uuden Ajan“ asiamiesten kesken kolmella palkinnolla

1:nen	palk.	à 100	mk.
2:nen	„	à 50	„
3:as	„	à 25	„

Kilpailu aika kestää tämän vuoden loppuun, jolloin palkinnot jaetaan.

Ahkeroimaan siis jokainen ollakseen ensimmäinen mies „Uuden Ajan“ levittäjänä.

Uuden Ajan konttori

Iltapuhde

lausuu Uudesta Ajasta: **Uusi Aika** niminen viikkolehti on tämän vuoden ajan ilmestynyt Helsingissä herrojen Pekka Ervastin ja Jean Boldtin toimittamana ja sikäli kuin voimme tähän saakka ilmestyneistä numeroista päättää, ansaitsee lehti saada kannatusta laajoissa piireissä. Ne asiat, ihmisyyden, rakkauden ja suvaitsevaisuuden aatteet, joita lehti ajaa, ovat todellakin sellaisia, joihin meidän itsekkäisyyden ja omanvoiton-pyynnin aikakaudella liian vähän kiinnitetään huomiota ja niistä vähät välitetään, jonka vuoksi tuntuu ilahuttavalta, että löytyy henkilöitä, jotka ovat valmiit uhraamaan aikansa, voimansa ja luultavasti tänä ensi vuotena rahansakin noitten ylevien aatteitten ajamiseksi. Yhtä ja toista on lehdessä mielestämme otukuvien kaltaista ja sellaista, jota ei käytännössä voi ainakaan lähimmässä tulevaisuudessa toteuttaa, mutta lehden arvo ei niitten kautta alene.

Kehotamme lukijoitamme, mikäli heidän varansa riittävät, hankkimaan tämän arvokkaan lehden.

Kuinka kenraali Booth taistelee köyhyyttä vastaan.

Prof. *L. Kellnerin* mukaan.

Joka noin kymmenen vuotta sitten käväisi vaikka vain pikimältään Englannin pääkaupungissa, tiesi kotonaan kertoa ainakin äärettömästä liikkeestä tuossa suuressa kaupungissa, hämmästyttävistä reklaameista ja pelastusarmeijasta, sillä kaikista Lontoon herättämistä ihmeellisistä ja vaihtelevista vaikutuksista, palasivat nämät kolme seikkaa aina ja kaikkialla takasin ja painuivat ikäänkuin rautakirjaimin piirrettyinä muistiin. Kun rautatieltä ajoi suljetuissa vaunuissa ravintolaan, ikävöiden virkistävää pesua tahi muuta ruumiin vahvistusta, pysähtyivät ajoneuvot äkisti — pelastusarmeija vaelsi taajoissa riveissä katua pitkin: kun ajoi raitiovaunujen katolla puistoon, kajahti korvin hurja pauke ja vaskitorvien pärinä — pelastusarmeija piti kokousta Oxfordtalin Regentstreetillä; kun rikkiväsyneenä myöhään yöllä laskeusi vuoteelleen ja nautti ensi unen virkistystä, häiritsivät unta kimeät vihellykset ja rumpujen pärrytys — pelastusarmeija palasi kokouksestaan liehuvin lipuin ja kaikuvin soitonsävelin. Pelastusarmeija oli kaikkialla, Cityssä, esikaupungeissa, kaduilla, puistoissa.

Nyt on toisin. Tuo suunnaton liike ja nuo tungettelevat reklaamit ovat samat kuin ennenkin; ne ovat välttämättömät Lontookäsitykselle, mutta pelastusarmeija ei enään kuulu Lontoon merkillisyyksiin. Sen kyllä löytää etsiessä, mutta se ei enään tunkeudu ihmisten huomioon. Niinpä tapahtui, että muuan wieniläinen, vietettyään kahdeksan pitkää, kuumaa päivää katselemalla maailman kaupungin „merkillisyyksiä“ kävi varsin hämmästyneen näköiseksi, kun häneltä kysäsin, mitä hän piti pelastusarmeijan niinsanotusta „sosiaalisesta sivustasta“. Pelastusarmeijasta oli hän tosin vuosia sitten lehdissä lukenut jotakin ja hän muisteli hämärästi pelastusarmeijalaisten olevan naurettavaa uskonnollista lahkoa, jonkinlaisia kristillisiä fakiireja. Kun kerroin maamiehelleni, että kenraali Booth oli vuosia sitten kirjoittanut „Pimeimmässä Englannissa“ („In Darkest England“) nimisen kirjan, missä hän vertaa rappeutuneen kymmenentuhannen viheliäisyyttä yläluokkien kymmenentuhannen ylellisyyteen ja sen ohessa ilmaisi keinon, miten hän tätä viheliäisyyttä voisi vastustaa, kun kerroin, että kenraali sai kin kokoon nuo toivomansa satatuhatta puntaa *) verraten vähässä ajassa, joten hää todellakin kykeni toteuttamaan tuumansa lontoolaisten köyhien avustamisessa, pyysi hän minua uhraamaan hänelle päivän ja käymään hänen kerallaan pelastusarmeijan „sosiaalisessa sivustassa.“ Kun puoliyön jälkeen erosimme toisistamme vakuutti hän minulle pelastusarmeijassa vietetyn päivän olleen huvittavimman hänen Lontoon päivistään, Koittelen tässä luoda esiin heikon kuvan siitä mitä siellä näimme ja kuulimme.

Kello yhdeksän ajoissa seisoimme eräällä inhoittavalla syrjäkadulla Whitechapelissa **) ja soitimme yksikerroksisen rumannäköisen talon kelloa. Eräs armeijan „upseeri“ avasi meille oven ja esitti meidät toiselle, korkeammalle „upseerille“ joka oli „Elevaatorin“ päällysmiehenä. Se oli nimittäin tämän laitoksen nimi. Kenraali Booth puhuu missä vaan käy laatuun, kuten raamattu, voimakasta kuvakieltä, hän esittää Lontoon kurjuutta ja taisteluansa sitä vastaan niin kuvallisesti, että englantilaisten mielikuvitus joutuu liikkeelle ja herättää hänen intoansa.

Lontoo on aaltoileva, myrskyinen ja armoton meri missä tuhansia ja kymmeniä tuhansia taistelee elämästään. Hän ja hänen upseerinsa ovat merimiehiä, jotka aaltojen rajusti loiskiessa korjaavat hukkuvia pelastusvenheeseensä ja toimittavat heidät kuivalle maalle. Siksipä sanotaankin taloa, jossa koko yön suodaan yösijaa ja joka valonsa kautta on laajoissa piireissä tuttu, „Valotorniksi“ ja työhuonetta missä paraillaan olemme „Tehtäväksi“ „Elevatoriksi“ (kasvattajaksi), Ahtaanlaisella, mutta sangen siistillä pihalla, pilkkoo tusinanverta repaleisia miehiä kaikista maanosista puita pieniksi ja sitovat ne tukkuihin Lontoon torille vietäviksi. Paitsi muutamia valkeita miehiä, jotka suuttuneina ja laiskoina toimittavat työnsä, näemme kaksi kähärätukkaista miestä Länsi Afrikan rannikoilta, sekä kiinalaisen ja australialaisen, jotka silminnähtävästi suurella mielihyvällä toimittavat tehtävänsä; toinen neekereistä viheltelee varsin iloisesti muodissa olevaa katulaulua. Upseeri, joka on meidän seurassamme lausuu hänelle leikkisän sanan ja musta mies nauraa, niin että suu ulettuu toisesta korvasta toiseen.

„Kaikkein näiden“, selitti upseeri „täytyy hankkia ruokansa ja yösijansa puiden pilkkomisella, muuta työtä he tuskin taitavat“.

„Mistä he tulevat?“ kysäisin.

„Sitä emme itsekään vielä tiedä“, sanoi upseeri, „emme juuri sitä kysele, odotamme kunnes holhokkimme vapaaehtoisesti avaavat sydämensä ja kyselevät meiltä neuvoa“.

„Mutta miten joutuvat nämät ihmiset Elevatoriinne?“

Se on sangen yksinkertaista. Majuri Simmons, joka on yövartion päällikkönä, lähettää keskiyöllä väkensä patrullipalvelukseen. Heidän toimenaan on etsiä kaikilta kaduilta, nurkista, pihoilta ja sopukoista apuatarvitsevia ja ohjata heitä „Valotorniin“, jos he suostuvat seuraamaan ohjaajiaan. Yötalossa annetaan heille kuumaa vettä pesemistä ja puhdistamista varten, sillä nämät ihmiset tulevat semmoisessa tilassa luoksemme — no niin, he peseytyvät ja paneutuvat levolle. Aamulla heiltä kysytään, tahtovatko jäädä „Valotorniin“. Jos he suostuvat, joutuvat he „Elevatoriin missä saavat työtä leipäänsä ja yösijaansa vastaan.

„Miten monta tämmöistä yömajataloa on pelastusarmeijalla.“

„Nyt ainoastaan kymmenen, mutta toivomme aikaa myöden saavamme niitä vähintäin kaksi sen vertaa. Nykyjään voi kolmetuhatta henkeä saada yösijaa luonamme?“

„Riittävätkö sitten varanne antamaan kolmelle tuhannelle hengelle ilmaiseksi yösijaa ja leipää?“

„Ei suinkaan. Ainoastaan harvassa tapauksessa annamme ihmisille ilmaiseksi yösijaa: tavallinen hinta on penni rahista, kaksi meriruohomatrassisesta vuoteesta, meriruohotyynyineen ja amerikkalaisine verkapeitteineen, neljä vuoteesta ja ruuasta (illallista ja aamiaista)“.

„Teidän yösijanne eroovat siis noista tavallisista joukkomajataloista siinä suhteessa, että ovat halvemmat ja puhtaammat?“

„Niin kyllä“, sanoi upseeri hymyillen, „vaikka olisi minulla tästä seikasta paljonkin sanottavaa. Oletteko koskaan nähneet Lontoon joukkoyömajataloja?“

„En“.

„No niin, käykääpäs ensin niitä katsomassa ja tulkaa sitten meidän „Shelters'iin; huomaattepa silloin jonkin verran eroitusta. Mutta meidän tehtävämme ei olekkaan kilpailla joukkoyömajatalojen kanssa ja tarjota mukavuuksia pienestä hinnasta; meidän toimemme on kasvattaa luoksemme tuleviä ihmisiä niin pitkälle, ettei heidän tarvitse turvautua tavallisiin joukkoyömajataloihin eikä meidän „Sheltersiin“.

„Mitenkä siinä toimitte?“

„Kuten jo teille kerroin, kysyvät upseerimme aamulla jokaiselta vieraalta, haluttaako häntä ansaita itselleen puolinen tekemällä työtä työhuoneissamme. Valitettavasti täytyy minun tunnustaa, että usein neljäkymmentä henkeä menee tiehensä suvaitsematta antaa meille sanaakaan vastaukseksi; useimmat ovat jo niin rappiolla, etteivät voi sietää työnajatustakaan. Mutta näiden neljänkymmenen joukossa jää kumminkin yksi seisomaan ja miettimään. Ja joka kerran silmänräpäyksenkin verran empii, on jo puolellemme voitettu.“

„Mutta ettehän voi antaa kaikkein näideu ihmisten aina pilkkoa puita!“

„Emme suinkaan. Ettekö tahdo seurata minua työhuoneeseemme?“

Täällä työskentelevät ihmiset näyttävät perin toisenlaisilta kuin puunhakkaajat pihalla. He ovat kunnollisissa vaatteissa ja katsovat ihmistä suoraan silmiin. Useimmat tekevät puutöitä. Nuori, vahvarakenteinen nuorukainen, joka juuri puhuttelee vanhempaa miestä herättää huonolla englanninkielellään huomiotani, upseeri huomaa sen ja sanoo hänen olevan saksalaisen.

„Saanko kenties lausua hänelle pari sanaa?“

„Niin monta kuin tahdotte; mutta sallikaa minun poistua muutamiksi minuuteiksi; minun on muuan tiedonanto vietävä osastonpäällikölle.“

Olimme varsin tyytyväiset saadessamme rauhassa puhutella saksalaista ja aloimme paikalla kuulustella nuorukaista. Hän naurahti iloisesti kun kuuli saksaa puhuttavan ja kertoi meille yksinkertaisen historiansa. Hän oli Hannusta kotoisin, hänen isällään oli yhdeksän lasta ja ammatiltaan oli hän taidepuuseppä. Kotona kerrottiin kummia siitä, miten hyvästi Lontoossa maksetaan taidepuusepälle ja silloin säästi hän rahaa kunnes taisi maksaa matkansa Lontooseen; muussa hän kyllä siellä suoriutuisi. No niin, nälkää ja kurjuutta hän yllin kyllin sai osakseen, mutta ei työtä. Neljäntenä yönä löysivät hänet pelastusarmeijan upseerit nälkäisenä ja viluisena eräässä Itäradan jättiläisaseman nurkassa ja veivät tuon puoleksi nälkäänkuolleen nuorukaisen „Valotorniin“, josta hän sitten muutettiin „Kasvattajaan“, siellä oli hän työskennellyt useamman viikon ajan.

„Oletteko tyytyväinen täällä?“ kysyin.

„Pahasti tekisin, ellen olisi tyytyväinen. Sieluni on pelastettu —.“

„Kuulkaapas, maamies, jättäkää sielunne tällä kertaa rauhaan, sillä ette puhu pelastusarmeijan upseerille ettekä englantilaisellekaan. Sanokaa, mitenkä teidän täällä luistaa, mutta puhukaa totta“.

„Niin, enpä kumminkaan aina tahtoisi tänne jäädä, Vuode ei ole niinkään huono, ruoka monasti varsin hyvä, parempaa kuin mitä vanhempaini ja mestarini luona sain. Mutta nämä seuralaiseni ovat perin inhoittavat, meitä on liian monta maata käydessämme ja työkin on liian kehnoa minulle. Minä olen taidepuuseppä ja täällä täytyy minun toimittaa korkeimpia puusepän töitä.

„Miksi ette puhu tästä päällysmiehelle?“

Saksalainen näytti hämmentyneeltä, sillä upseeri palasi samassa luoksemme.

„Mitä pidätte maamiehestänne?“

Kysymys oli niin avonainen ja suora, etten vitkastellut puhua hänelle asian oikeata laitaa. Hän ei näyttänyt vähintäkään suuttuneelta, vaan pyysi meitä ensin katsomaan muita töitä, ettemme tarpeettomasti pidentäisi käyntiämme keskeytyksillä; hän kyllä sitten antaisi meille vastauksen. (Jatk.).

*) Noin 2,500,000 Suomen markkaa.

**) Köyhien kaupunginosa Lontoossa.

Elävänä haudattu. Muuan muurari Gent kaupungissa Belgiassa sai äskettäin toimekseen avata hautaholvin kirkkomaalla. Häntä kohtasi kauhistuttava näky; kiinnimuuratun oven luota johtavilla portailla makasi nuoren naisen ruumis avatun ruumisarkun vieressä. Otaksutaan naisen alleen valekuolleen, heränneen arkussa ja epätoivoisilla ponnistuksilla saaneen kannen irti. Lääkärintutkimus todisti annettoman kuolleen nälkään.

Italian ministeripula syntyi kuten tiedetään hallituksen haparoivista selityksista, jotka koskevat työmieskamarin hajaantumista ja uudelleen muodostamista Genuassa. Muutamia kuukausia sitten hajoitti prefekti mainitun työmieskamarin. Sitä vastaan panivat kaikki kaupungin työmiehet vastalauseen jättämällä yleisesti työnsä. Asia kävi niin uhkaavaksi, että hallitus antoi tasavaltaisen edusmiehen Mezzaun tehtäväksi ryhtyä keskusteluihin lakkolaisten kanssa. Keskustelujen tuloksena oli, että työmieskamari — jonkinlainen työpörssi — avattiin jälleen. Työmiehet viettivät voittonsa suurella kokouksella.

Nyt oli oikeuston vuoro panna vastalause, vanhoillaan olijat nuktelivat hallitusta heikkoudesta ja vaativat siltä selitystä parlamentissa.

Saranon vastaus oli hapuileva. Hän moitti prefektia, mutta oli samassa yhtä mieltä hänen kanssaan. Hän koitti mahdottomia: puolustaa työmiespörssin sekä sulkemista että uudelleen avaamista. Hänen kukistuksensa oli puolinaisuuden palkka.

Arvoisa asiamiehiämme kehoitamme tilittämään tilauksensa mahdollisimman pian.

Kivennäisvesitehdas
„Sanitas“.
Kivennäisvesiä
ja
Virvoitusjuomia.
Tehdas ja konttori
Lapinlahdenkatu 8,
Helsinki.

Helsingin Nuorisoseuran
Iltama
Huomenna sunnuntaina kl. 8 j. pp.
Yrjönkatu 21. Raittiusyhdistys „Balderin“ huoneostossa.
Ohjelma vaihteleva.
Tervetuloa!

— 20 —

koko maailmassa aina toiset ihmiset, ne, jotka uskovat taivaalliseen ihmispoikaan, tulevat valtakunnan pojiksi, toiset taas, jotka eivät häneen usko, hukkuvat. Sen hengen Isä, joka on ihmisessä, on vaan niiden Isä, jotka tunnustavat itsensä hänen pojikseen. Ja sentähden hänelle ovat olemassa vaan ne, jotka ovat säilyttäneet itsessään sen, minkä hän on heille antanut.

Sen jälkeen alkoi Jeesus opettaa kansalle, mitä Jumalan valtakunta on, ja hän selitti sen vertausten avulla.

Hän sanoi: Isä, henki, kylvää maailmassa ymmärryksen elämää, niinkuin isäntä kylvää siemeniä peltoonsa. Hän kylvää yli koko pellon, ottamatta selkoa siitä mikä jyvä minnekin putoaa. Ja niinpä muutamat siemenet joutuvat tielle, josta linnut nokkivat ne suuhunsa. Muutamat taas joutuvat kivistöön, ja vaikka ne kivistössä itävätkin, niin ne kuihtuvat, sillä ei ole mihin juurtua. Muutamat vielä putoavat orjantappuroihin, orastuvat, mutta orjantappurat tukahuttavat ne, eikä synny tähkäpäätä. Muutamat sitten putoovat hyvään maahan, orastuvat, menevät tähkälle ja kypsyvät, ja niistä mikä antaa sadannen, mikä kuudennenkymmenennen, mikä kolmannenkymmenennen jyvän.

Niinpä ei siis Jumalan valtakunta ole sellainen kuin te luulette, että Jumala muka on tuleva hallitsemaan teidän ylitsenne. Jumala on ainoastaan kylvänyt hengen, ja Jumalan valtakunta on oleva niissä, jotka sitä säilyttävät.

Jumala ei hallitse ihmisiä, vaan isännän tavalla viskaa siemenet maahan ajattelematta itse niitä. Omin päin siemenet turpoavat, idäntyvät, menevät oraalle, korrelle, tähälle ja hedelmöittyvät. Ja vasta niiden kypsyessä lähettää isäntä sirppimiehet elonleikkuulle. Niin on Jumalakin antanut poikansa — hengen — maailmalle ja henki kasvaa maailmassa itsestään, ja hengen lapset muodostavat Jumalan valtakunnan.

Ikäänkuin leipoja, pantuaan hapatuksen korvoon ja sekoitettuaan taikinaan, ei enää sotke taikinaa, vaan antaa sen itseksensä hapata ja nousta. Niinkauan kuin ihmiset

Evankeliumi. 5. — 17 —

Kertokaa hänelle mimmoista Jumalan valtakuntaa minä ilmoitan. Ennustuksissa on sanottu, että kun Jumalan valtakunta tulee, niin kaikki ihmiset tulevat autuaiksi. Sanokaa siis Johannekselle, että ilmoittamani Jumalan valtakunta on semmoinen, että kerjäläiset ovat autuaat, ja että jokainen, joka ymmärtää minua, tulee autuaaksi.

Ja päästettyään Johanneksen oppilaat takasin Jeesus alkoi puhua kansalle siitä, mimmoista Jumalan valtakuntaa Johannes ilmoitti. Hän sanoi: kun menitte kastattamaan itseänne Johanneksen luo korpeen, niin mitä menitte katsomaan? Oikeauskoiset laintuntijatkin siellä kävivät, ymmärtämättä kuitenkaan mitä Johannes puhui. Ja he pitivät häntä mitättömänä. Tämä ihmisrotu — oikeauskoiset laintuntijat, pitävät totuutena vaan sitä, mitä itse ovat keksineet ja toisiltansa kuulleet, ja sitä lakia, jonka itse ovat säätäneet; mutta mitä Johannes puhui ja mitä minä puhun, sitä he eivät ota korviinsa eivätkä ymmärrä. Kaikesta mitä Johannes on opettanut he ymmärsivät vaan sen, että hän paastoaa korvessa, ja sanovat: hänessä on perkele. Siitä taas, mitä minä opetan, he ymmärtävät vaan, että minä en paastoa, ja sanovat: hän syö ja juo veronkantajain ja irstailijain kanssa, on näiden ystävä. He ovat kuin lapset kadulla, jotka lörpöttävät keskenään ja ihmettelevät, ettei kukaan heitä kuule. Ja heidän viisautensa näkyy heidän töistänsä. Jos aikomuksenne oli mennä katsomaan komeaan pukuun puettua ihmistä, niin täällähän niitä asuu palatseissa. Mitä siellä siis oli näkemistä? Te luulette käyneenne siksi, että Johannes oli samallainen kuin muutkin profeetat? Älkää luulko sitä. Johannes ei ollut semmoinen kuin muut. Suurempi hän oli kaikkia muita. Nämä ennustivat mitä saattaa tapahtua. Mutta hän ilmoitti ihmisille sen, mikä on: että Jumalan valtakunta on ollut ja on maan päällä. Minä sanon teille: ei ole syntynyt ihmistä, Johannesta suurempaa. Hän on ilmoittanut Jumalan valtakunnan maan päällä ja sentähden hän on ylempänä kaikkia. Laki ja profeetat — se kaikki on ollut tarpeen ennen Johan-

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Vakuuta
Henki ja Omaisuus
Skandiassa
(toimii Suomessa vuodesta 1856).
Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.
Pääasioimisto:
Schildt & Hallberg
Helsinki.

I, Boulevardinkatu I.
Sisäänkäytävä portista.
Siellä ostatte halvimmin **koristeitanne, pitsityllejä ja brodyyrityllejä, hansikkaita, silkkinauhoja, verhoja, silkkikankaita, kartonkeja, villakankaita, pitsejä, shiffonkeja y. m.**
I, Boulevardinkatu I.
Sisäänkäytävä portista.

Loppuunmyynti.
Koko varasto 25 % alennuksella.
Malvina Weckman,
Mikonkatu n:o 13.

Palkittuja.
Husqvarnan Teräs-Ompelukoneita
„Freja Triumf".
Polkupyöriä.
Husqvarnan pääasioimistossa
Centraalipasaasissa.
Telef. 1847.

Huom.!
Hautapatsaita
jotka ovat valmistetut
Hienosta Graniitista
uskomattoman halpoihin hintoihin
A. V. Kaleniusen luona,
Lapinlahdenkatu 25.

Alituinen varasto
Taulunraamia,
Akkunalistoja,
Peilejä y. m., y. m.
halvalla kultaaja
Kårlundilla,
13, Antinkatu 13.

Holmström & Svensson
myyvät alituisesta varastostaan:
1:a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.
Telef. 29 24 — 32 03.

Teosofinen kirjasto
Uudenmaankatu 25.
Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

Vielä on tilaisuus saada
UUSI AIKA
vuoden alusta.
Asiamiehet, ahkeroikaa tilauksia saadaksenne, levittäkää lehteä, toimikaa auttavasti lehden hyväksi. Kunnioittaen Uuden Ajan konttori.

Henrik Ekbom'in
Verhoilija ja Puusepänliike,
Fabianinkatu 28.
Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

Uuden Ajan
Tilauksia Kuopiossa otetaan vastaan:
Kansalliskaupassa.
H. Keijosen kaupassa.
Rouva L. Partasen luona. Savonlinnankatu 28, ja
Rouva K. Savolaisen luona Robertinkatu 8.
Maaningalla:
Kauppias Taneli Karhusen kaupassa ja sivukaupassa Karttulassa.
„Uuden Ajan" konttori Fabianink. 13 (Etel Makasiininkadun kulmassa) Telefooni 34 30.
Avoinna joka arkipäivä kl. 6—8 illalla.

Kellojen, Kronometerien
ynnä hienompien
Präsisiooni koneitten
KORJAUS VERSTAA
Taatusti hyvä työ.
Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja
Seinä- ja Taskukelloja
Kellonperiä y. m.
C. U. BERGSTRÖM
Erottaja 19 Skilnaden
Telef. 37 12.

O. J. Dahlberg'in
Paperikauppa
Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.
Valokuva- albumeja,
Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Kansanvakuutus.
Vastaan-otettuani asiamiestoimen uutta vakuutusmuotoa varten, jonka vakuutusyhtiö Kaleva on perustanut
Kansanvakuutus
ilman lääkärintarkastusta
saan ilmoittaa, että olen tavattavissa „Uuden Ajan" huoneustossa, Fabianin- ja Etelä Makasiininkadun kulmassa k:lo 12—2 ja 6—8 arkipäivinä, asioissa jotka koskevat tätä uutta vakuutusmuotoa.
JEAN BOLDT.

H. Tuupaisen Jalkineliike
Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.
Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.
H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

„UUDEN AJAN"
tilauksia otetaan vastaan
jokaisessa maamme postitoimistossa ja asiamiestemme luona.

Helsingissä otetaan tilauksia vastaan, paitsi lehden konttorissa, Laurentin Sanomalehtimyymälässä, Pasaassissa H. Tuupaisen jalkineliikkeessä, Fredrikinkatu N:o 45, Kr. Raution Jalkineliikkeessä Kallion 3 linja N:o 1. Räätäli J. V. Vilenius'en luona Vladimirink. 52.
Huom.! Tampereella otetaan tilauksia vastaan Herra E. Lyytikäisen kirjakaupassa. **Vaasassa** Herra K. Montinin kirjakaupassa. **Porissa** Herra Gust. Ronelius'en kirjakaupassa. **Pietarissa** Herra I. Palmgrénin kirjakaupassa Iso Tallik. 8.

Uusi Aika-Kansanvakuutus-Osakeyhtiö Kaleva.
Yleinen Kansanvakuutus
ilman lääkärintarkastusta.
Uusi vakuutusmuoto Suomessa.
Osallisuus yhtiön voitoissa.
Edulliset ehdot, hyvillä suosituksilla varustetut asiamiehet
Ilmoittautukoot yhtiön pääkonttorissa Erottajank. 2.

nesta. Mutta Johanneksesta alkaen ja nyt tällä hetkellä ilmoitetaan, että Jumalan valtakunta on maan päällä, ja että joka voimiansa ponnistaa, se tulee tähän valtakuntaan.

Ja Jeesuksen luo tuli oikeauskoisia kysymään, milloin ja miten Jumalan valtakunta tulee? Ja hän vastasi heille: se Jumalan valtakunta, jota minä julistan, ei ole sama kuin se, jota profeetat ovat ennen ennustaneet. Nämä sanoivat Jumalan tulevan erityisten näkyvien ilmiöiden mukana, mutta minä puhun semmoisesta Jumalan valtakunnasta, jonka tuloa ei voi nähdä silmin. Ja jos teille sanotaan: nyt se tulee tai on tuleva, tai tässä se nyt on tai tuolla, älkäät uskoko. Jumalan valtakunta ei ole ajassa eikä missään paikassa. Se on kuin salama, sekä siellä, täällä että kaikkialla. Eikä siihen nähden ole aikaa tai paikkaa, sillä Jumalan valtakunta, se, jota minä julistan, on teidän sisässänne.

Tämän jälkeen tuli eräs oikeauskoinen heprealaisten päämiehistä, Nikodeemus, yöllä Jeesuksen luo ja sanoi: sinä et käske sabattia pitää, etkä puhtautta noudattaa, et käske uhraamaan, paastoomaan, kirkon sinä teet mitättömäksi, Jumalan sanot hengeksi ja Jumalan valtakunnan olevan sisässämme. Mikä siis on tämä Jumalan valtakunta?

Ja Jeesus vastasi hänelle: ymmärrä sinä, että jos ihminen on siinnyt taivaasta, niin hänessä täytyy olla taivaallista.

Nikodeemus ei tätä ymmärtänyt ja sanoi: kuinka voi ihminen, jos hän on siinnyt isän lihasta ja vanhentunut, taas mennä äitinsä kohtuun ja uudestaan siitä.

Ja Jeesus vastasi hänelle: ymmärrä, mitä minä sanon: minä sanon, että ihminen on paitsi lihaa myöskin hengen siittämä, siis on jokainen ihminen siinnyt sekä lihasta että hengestä, ja sentähden hänessä voi olla Jumalan valtakuntaa. Lihasta on liha. Lihasta ei voi syntyä henki; ainoastaan hengestä voi syntyä henki. Henki on se, mikä elää sinussa, ja elää vapaasti ja järjellisesti; se, jonka alkua ja päätä et sinä tunne, ja jota itsessään tuntee jokainen ihminen. Miksi

siis ihmettelet, kun minä sanoin, että meidän täytyy olla siitetyt taivaasta?

Nikodeemus sanoi: en usko sittenkään, että se niin olisi.

Silloin sanoi Jeesus hänelle: mikä opettaja sinä olet, ellet tätä ymmärrä! Ymmärrähän, etten minä mitään ongelmoita selittele sinulle, vaan ainoastaan mitä kaikki tiedämme, vakuutan sitä, mitä jokainen näemme. Kuinka aijot ymmärtää sitä, mikä on taivaassa, ellet ymmärrä sitä, mikä on maassa, sinussa itsessäsi?

Eihän taivaassa ole kukaan ollut, on ainoastaan maan päällä ihminen, joka on taivaasta tullut ja itse on taivaallinen. Tätäpä taivaan poikaa ihmisessä onkin ylennettävä, että jokainen uskoisi siihen eikä hukkuisi; vaan saisi taivaallisen elämän. Eihän jumala ole antanut ihmisille poikaansa — samallaista kuin hän — ihmisten kukistumiseksi, vaan heidän onnekseen. Hän on sen antanut, että jokainen uskoisi siihen eikä hukkuisi, vaan omistaisi iankaikkisen elämän. Eihän ole jumala synnyttänyt poikaansa — elämää — ihmisten maailmaan hukuttaakseen tämän ihmismaailman, vaan hän on synnyttänyt poikansa — elämän — että ihmismaailma eläisi siitä.

Joka siihen perustaa elämänsä, hän ei kuole; mutta joka ei siihen perusta elämäänsä, hän hukuttaa itse itsensä sillä, ettei perustunut siihen, mikä on elämä. Hajaannus (kuolema) juuri onkin siinä, että elämä tuli maailmaan, mutta ihmiset itse poistuvat elämästä.

Valo on ihmisten elämä, valo tuli maailmaan, mutta ihmiset pitävät pimeyttä parempana, kuin valoa, eivätkä mene valoa kohden. Ja siis, joka pahaa tekee, se ei mene valoa kohden, niin etteivät hänen tekonsa näy, ja hän jääpi elämää vaille. Mutta joka totuudessa elää, hän kulkee valoa kohden, niin että hänen tekonsa näkyvät, ja hänellä on elämä ja hän yhtyy Jumalaan.

Ei Jumalan valtakunta ole käsitettävä niin kuin te sitä ajattelette, että muka kaikille ihmisille jonakin määräaikana ja määräpaikassa tulee Jumalan valtakunta, vaan niin, että

Helsingissä 1901. Hufvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 10.
Maaliskuun 9 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4·55*
1/2 „ . . . . . „ *2:55*
kuukaudelta . . . . . „ *—:58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Kapitalisti-renkaat Amerikassa.

Kapitalistit osoittavat sosialistisen valtion välttämättömyyden.

Maanantaina rekisteröittiin *United States Steel Corporation* yhdistyksen säännöt Hudson-Couortryn kreivistövirastossa New Jerseyn valtiossa.

Täten on *Marganin* ja *Carnegien* aloittama terästehtailijoiden sotaisa liittäytyminen saanut laillisen pätevyyden. Seuran varastoissa on terästä, rautaa, kuparia y. m. ja se omistaa kaivoksia, kulkuneuvoja, tehtaita y. m.

New York Heraldin mukaan on seuran varsinainen pääoma yli *1,100 miljoonaa dollaria**). Näiden yhdistyneiden seurojen tulot olivat viime vuonna yli *100 miljoonaa dollaria*.

Tämä on suurin rahayhdistys, mikä tähän asti on Amerikassa toiminut, ja uusi rengas kykenee pitämään vallassaan koko amerikalaisen terässiikkeen halliten sitä täydellisellä itsevaltiuudella, jota vastoin kilpailu luultavasti tappaa pienemmät terästehtaat. Teräsrengas voi silloin ottaa pakkoveroa koko amerikalaiselta kansalta antamalla kaikille terästuotteille niin korkeat hinnat kuin tuontitulli suinkin myöntää.

Carnegien entinen työnjohtaja, Frick, lienee tämän suuremmoisen renkaan johtaja, ja sen toimet ovat jaetut kahteen osastoon, joista toinen valvoo raakaaineiden tuottamista ja toinen terästuotteiden valmistusta.

Tämän renkaan syntyminen on nyt päättänyt työn, joka uuden vuosisadan kahdessa ensi kuukaudessa on täydellisesti mullistanut amerikalaisen teollisuuden ja todenperäisesti jättänyt kaikkien rikkauksien ja tuotteiden valvonnan *6* biljoonan-omistajan käsiin (Amerikassa lasketaan 1,000 miljoonaa dollaria yhdeksi biljoonaksi, 1,000 miljoonan omistajaa kutsutaan siis biljoonan-omistajaksi). Nämä 6 miestä ovat *Carnegie, Rochefeller, Morgan, Vanderbilt, Gould* ja *Harriman*.

He omistavat suurimman osan amerikalaisista hiilikaivoksista.

He omistavat kaikki hiilikaivoksiin johtavat rautatiet, ja tästä seuraa, että heillä on kaikki pienemmätkin hiilikaivokset käsissään, vaikka eivät niitä omistakaan.

Heillä on kyllin rautakaivoksia masentaakseen kaikki rauta- ja terästeollisuus kilpailijansa.

He omistavat kaikki suuret rauta- ja terästehtaat, ja pienemmät, jotka eivät ole heidän, ovat heistä riippuvaiset, koska niiden täytyy ostaa heiltä raakaaineensa.

He omistavat koko maan yli levinneen rautatieverkon ja Atlanninmerestä Tyyneenmeren rannikolle johtavasta kolmesta rautatiestä, omistavat he kaksi. Ovatpa vielä aikeissa pakoittaa kolmannenkin valtansa alaiseksi.

He omistavat höyrylaiva reittejä molemmilla valtamerillä.

He omistavat kaikki amerikalaiset petroleumilähteet ja tekivät muutamia vuosia sitten liiton venäläisten petroleumiyhdistysten kanssa, jonka mukaan maailman kauppa jaettiin tasan venäläisen ja amerikalaisen öljyn kesken.

He omistavat suuren osan Amerikan kulta-, hopea-, kupari- ja lyijykaivoksista.

He omistavat raitiotiet ja valaistuslaitokset useissa amerikalaisissa kaupungeissa.

Ja sanoo amerikalainen *The People* — Jumala yksintietää kuinka monta Yhdysvaltain senaattoria, kongressinjäsentä ja kunnanedustajaa heillä on vallassaan, mutta varma enemmistö heillä on.

The People kirjoittaa vielä:

Heistä, jotka pintapuolisesti tarkastavat asiaa, näyttää tämä hirveältä onnettomuudelta. Heistä näyttää se tietävän tasavallan kuolemaa ja vapauden loppua. Ja niin onkin: vanhan tasavallan kuolema ja vanhan tutun vapauden loppu tämä on.

Mutta me sosiaalidemokraatit näemme asian aivan toisessa valossa. Jos se on vanhan vallan loppu, on se myöskin uuden alku. Renkaiden herraudesta kasvaa työväen tasavalta ja renkaiden järjestetystä tehdasorjuudesta varttuu sosialismin järjestetty tehdasvapaus.

Mitä todistuskeinoja on sosialismin vastustajilla nyt sitä vastaan.

Meille sanotaan, että yksilön kilpailuvapaus, tuo taistelu ja toistensa hävittäminen rikkauden kilpajuoksussa, on sosialismia parempi, ja että se juuri edistää kehitystä sekä kasvattaa yksilöitä.

Mutta kuka nyt uskaltaa käyttää näitä todistuskeinoja? Ja kellehän voidaan toteen näyttää niiden pätevyys jos niitä käytettäisikin?

Kilpailu on kuollut. Yhdistyminen on tulevaisuuden tunnussana. Kysytään nyt vaan: Tuleeko yhdistyminen olemaan vain muutamien harvoin yhdistyminen vai liittyykö siihen monta, jolloin yhdistyminen on monelle onneksi ja hyväksi?

Meille on kerrottu, että sosialismia on mahdoton totuuttaa ja että jokaisen hallituksen on mahdoton toteuttaa ajatusta, joka tarkoittaa koko maan teollisuuden hoitamista.

Mutta tässähän on 6 miestä, jotka omistavat maan kaikki suuret teollisuuden haarat niitä valvoen eivätkä kuitenkaan murru taakan painosta. Päinvastoin nähdään, näitä tehtaita helpommin hoidettavan kuin niiden kuuluessa monelle eri yksityis omistajalle.

Kuka uskaltaa väittää, ettei kansa voi tätä paremmin toimittaa, kun kerran yksityinen rengas kykenee siihen. Taikka kuka uskoo enää tuota vanhaa todistuskeinoa?

Sillä luonnollisestihan kapitalistit johtavat ja hallitsevat kaikkea. Palkatut työnjohtajat ja pehtorit panevat sen toimeen. Kapitalisti saattaa kokonaan vetäytyä pois yrityksestä, mutta hänen siihen panemat rahansa antavat hänelle kuitenkin voittoa.

Sen vuoksi ei voida väittää kapitalistien työn olevan työn edistymiselle välttämätöntä eikä kukaan sitä enää uskokaan.

Teollisuuden järjestyminen ja yhdistyminen antaa kansalle mahdollisuuden yhteiskuntana tulla sen kaiken omistajaksi, mitä se omalla työllään on aikaan saanut.

Tämän näkee sosiaalidemokratia, ja sosiaalidemokratia on ainoa puolue, joka ihmisyyden edustajana vastustaa voitonriemuisia renkaita ja sen tehtävä on kansan vaatimusten mukaan toimia niin, että suuret teollisuus-yhdistymiset joutuvat suorastaan valtion käsiin.

*) 1 dollari = 5 m:kkaa.

Helsingin Palvelijataryhdistys

yhtyi viime kokouksessaan, seuraavaan lausuntoon:

Sen johdosta, että eräässä Palvelijataryhdistyksen kokouksessa on ollut puhetta siitä, että palvelijain työaikaa pitäisi jonkin verran lyhentää, on sanomalehdissä, varsinkin Hufvudstadsbladetissa ollut luettavana joukko enemmän tahi vähemmän epäedullisia lausuntoja perheenemäntien puolelta. Vaikka tämä ehdotus tuntuu sekä luonolliselta että tarpeen vaatimalta, näyttää se herättäneen suurempaa vastustusta kuin yhdistys on voinut otaksua. Ja tähän on kenties suurimmaksi osaksi syynä se, että ehdotus tuli taholta, jolta ei tähän asti ole totuttu kuulemaan minkäänlaista suoranaista esitystä. Emännät ovat tyytymättömiä siitä, että palvelijattaret, jotka sivistyksessä ja yhteiskunnallisessa asemassa ovat alempana heitä, asettavat vaatimuksia, ja asettuvat senvuoksi puolustavaan asemaan.

Kun naiskysymys pari vuosikymmentä sitten syntyi, katsoivat miehet velvollisuudekseen vastustaa sivistyneiden naisten kaikissa suhteissa oikeutettuja vaatimuksia ja vasta ankaran taistelun jälkeen saivat he toivonsa täytetyksi. Silloin olitte te, sivistyneet emännät, sorronalaiset. Mutta nyt, kun kanssasisarenne, jotka ammoisista ajoista asti ovat kuuluneet mykkien leiriin, anovat sitä, mitä te aina olette omanneet, persoonallista vapautta, nyt tahdotte asettua samalle kannalle kuin miehet. Mutta emmehän me tahdo kilpailijoiksenne, emme tahdo tunkeutua oppisaleihin emmekä virkahuoneisiin, pyydämme vain pientä joutohetkeä kehittyäksemme paremmiksi palvelijoiksi, itsellemme sekä maallemme hyödyksi ja iloksi.

Tämän joutohetken saavuttamista varten, tulee Palvelijataryhdistys työskentelemään tarmonsa takaa, sillä se on varmasti vakuutettu siitä, että tuo suhteettoman pitkä työaika estää suurimmaksi osaksi palvelijatarten kehitystä.

Yhdistyksen tarkoituksena ei ole tässä vastata kaikkiin arvoisien emäntien moniin, erilaatuisiin kirjoituksiin. Mutta kun yhdistyksen tarkoituksena on lähimmässä tulevaisuudessa perustaa oma lehti, koittaa se siinä valaista tätä tärkeätä kysymystä ja toivoo se tässä suhteessa voivansa luottaa arvoisien emäntien ja muiden asiaa harrastavien henkilöiden suosiolliseen avustukseen.

Professori Lombroso sanoi hiljakkoin ylioppilaille pitämässään luennossa, että sosialismi oli ainoa voima Italiassa, jolla on ylentävä ja kasvattava vaikutus kansaan. Se kukistaa militarismin, paheen ja yksinoikeuden mikroobit ja herättää kansassa oman arvon ja itsepuolustuksen tuntoa.

Jaapanissa edistyy sosialismi jättiläisaskelin. Työmiehet organiseerautuvat reippaasti kaikissa toimissa ja piakkoin saadaan valtiollisessa elämässäkin heistä kuulla. Heidän lehtensä painetaan latinalaisilla kirjaimilla heidän omalla kielellään; mutta he käyttävät myöskin englannin kieltä, joka pian aikaan alkaa käydä vaaralliseksi vanhalle jaapanin kielelle.

Whitewayn siirtola.

Kirj. *Francis Sedlak.*

Kun on puhe siirtolasta, kuvastuu tavallisesti mieleemme mitä eriskummaisimpia sosialistisen tulevaisuuden kuvia, jossa kaiken nykyisen surun sijaan on astunut yleisen onnellisuuden tunne. Mutta koska yksilöiden surunaiheet vaihtelevat, toivoo tietysti jokainen semmoisia olosuhteita siirtolassa, jommoisia tarvitaan hänen yksityiselle onnelleen. Siihen katsoen, että useimmat ihmiset asettavat onnensa ehdoksi tavarain omistamisen eikä tyytyväistä mielentilaa, pettyvät he luonnollisesti, verratessaan mielikuvituksensa siirtolaa todella olevaan. Niinpä ehkä hauskojen kotien asemesta löytävät alkuperäisiä mökkejä. Runsaitten varojen asemesta huomispäivää varten ainoastaan tämänpäiväisiä tarpeita. Vaiherikkaan ja hupaisen elämän asemesta elämän, joka näyttää yksitoikkoiselta ja tyhjältä.

Whitewayn siirtola on tuommoinen pettymyksen aihe monelle siellä — kävijälle. Ulkomuodoltaan se tarjoo sangen köyhän näön. Mitä! tuoko on siirtola, josta niin paljon puhutaan? kysyy kävijän hämmästynyt katse, kun hän saapuu tienviereisen pienen kivirakennuksen luo. Ei missään ilmene sitä erinomaisuutta, jonka pitäisi olla oikeuttamassa niitä lukuisia sanomalehtiartikkeleitä, joiden vaikutuksesta hän on lähtenyt tuolle ikävälle matkalle Cotswold mäille, paikalle, joka on 800 jalkaa meren pinnan yläpuolella.

Talo johon kuuluu kaksi siirtolaisten rakentamaa lisärakennusta, on usein tyhjänä, kun asujaimet työskentelevät maapalstoillaan ison (21 acre'n) kentän toisessa päässä, josta niitä ei erota kentän keskellä kohoovan kummun takaa. Tahi ovat muuten saapuvilla ne jäsenet, jotka sinä päivänä ovat ottaneet päivällisesi keittääkseen. Ne ovat joko miehiä tai naisia; sillä naisilla, joiden lukumäärä on neljä tätä kirjoitettaessa, ei ole yksinoikeutta talouden hoitoon. Itse asiassa he näkyvät mieluummin valitsevan ulkotyön kuin höyryisen kyökki-ilman.

Siirtolan asukkaat syövät säännöllisesti kaksi kertaa päivässä, k:lo 10 ja k:lo 5. Ateriaan kuuluu kotikasvuisia vihanneksia. Kaikki, jota ei voi kotona kasvattaa, on harvinaisuus, jonka joku myötätuntoinen ystävä on vapaaehtoisesti lahjoittanut. Niinpä tee, sokeri, kaurajauhot, makeiset, vieläpä leipä, voi ja maito, ovat tilapäisiä ruokia vain, joiden olemassaolo tai olemattomuus muuten on yhdentekevä kaikille niille, joiden jalona pyrkimyksenä on itse elättää itsensä.

Siirtolaisten vaatteet hämmästyttävät vierasta muodittomuudellaan. Muoti on merkityksetön sana Whitewayssa. Vaimot ovat lakanneet olemasta paljaita vaatekaappeja. Kesällä käyvät paljain jaloinkin ja paljain päin, ja tukka riippuu vapaana selässä. Miehet taas käyttävät kesäsin enimmäkseen lyhyitä polvihousuja, muun ruumiin ollessa paljaana. Talvella jokainen pukeutuu sään mukaan, jos nim. sattuu olemaan vaatteita ja etenkin kenkiä. Sillä välistä niitä ei ole ja silloin täytyy olla ilman.

Siirtolaisten lukumäärä on tähän saakka ollut läpimittaan 20. Heidän mukavuutensa kesällä ei vaadi paljon vaivaa, useimmat kun eivät pidä minään maata mustalaisten ta voin teltoissa tai taivasalla. Talvella heidän mukavuutensa vaatisi enemmän vaivaa, ellei itse asiassa siirtolaisten luku kauvan ennen talven tuloa melkoisesti vähenisi.

Sillä saattaapi sanoa, että siirtolaiset ovat vaihtelevaa kansaa. Ihmisiä tulee ja menee. He tulevat omasta tahdostaan ja päätöksestään, ja ne jotka eivät ole löytäneet etsimäänsä mukavuutta, jättävät paikkansa niin pian kuin joku parempi onni heille tarjoutuu. Kutka pysyvät aina? Ne, jotka ovat tosissaan. Itseensä luottavia ihmisiä kymmenkunta tai noin.

Kuvaileppa. Uusi tulokas ilmestyy. Häntä kohtaa niukat olosuhteet ja mitä yksinkertaisin ruoka. Mutta sen sijasta, että olisi kiitollinen siitäkin, hän saattaa itsensä semmoiseen mielialaan, kuin jos siirtolan väestö tekisi erityistä väärytyttä häntä kohtaan, kun ei se elä ylellisyydessä. Hän kaipaa tupakkaa, teetä, sokeria, lamppuja, öljyä, puita j. n. e. Luonnollista olisi, että hän menisi työhön ja hankkisi tarpeensa itselleen. Eipä vaan! hän valittaa, ettei muut hanki hänelle mitä hän kaipaa, ja asia päättyy hänen poislähtöönsä. Niinpä käy selville, että ainoastaan ne jäävät pysyviksi asukkaiksi, jotka eivät odottaneet löytävänsä mitään valmiiksi tehtyä heidän nautittavakseen, vaan jotka tulivat sitä varten, että lakkaisivat olemasta taakkana toisille. Whiteway näet ei ole mikään työhuone työttömille eikä tyyssijа laiskureille, se on paikka, joka antaa ihmisille tilaisuuden hankkia elatuksensa viljelemällä niin paljon maata kuin he tarvitsevat tai tahtovat.

Utopiain kirjoittajat (Morris esim.) luulevat, että ihmiset syöksyisivät vapaaseen maahan niinkuin petoeläimet saaliin kimppuun, mutta miten on se kummallinen tosiseikka selitettävä, että naapuruston köyhäin raukkain joukossa ei ole edes niin monta (itse asiassa ei yhtäkään), kuin tarvittaisiin Whitewayn 42 acre'n lapioviljelemiseen? Ainoastaan kuusi acre'a on tähän saakka muokattu, jäännös on uutten tulokasten käytettävänä. Maaperä on köyhää ja kivistä, mutta se elättää miestään, jos hän luottaa lapioonsa enemmän kuin ulkonaiseen apuun. Veljesrakkaus alkaa kotona.

Yhteisviljelyksen aatteen ovat pysyväiset jäsenet hyljänneet. Siirtolaisten vaihteleva lukumäärä eri aikoina on yhteistyölle haitaksi, jota vastoin yksityisten palstain viljelys ei ainoastaan anna toimintavapautta yksilön mieliteoille, vaan on omansa herättämään vastuunalaisuuden tunnetta ja työniloa, samalla kun se paremmin vastaa siirtolaisen tahtoa päästä olemasta toisten taakkana.

Onko tämä tahto sama kuin ylpeä koe vapautua kanssaihmisistä? Ei ole; se merkitsee vain, että siirtolainen tahtoo tulla toimeen ilman toisten apua niin paljon kuin mahdollista. Niinpä hän ennemmin rakentaa alkuperäisen majan kuin kauniin mökin, jos jälkimäisen pystyttäminen kysyisi monen hengen yhteistyötä. Tietysti, jos ihmiset tarjoisivat apunsa vapaaehtoisesta rakkaudesta, ei olisi mitään pahaa ottaa vastaan heidän palveluksensa. Mutta onko niin asian laita? Ihmiset myyvät nykyään apunsa, ja kun kerran kieltäytyy ottamasta semmoiseen osaa, on pakko pystyttää suoja itselleen kuinka vaan.

Lyhyesti sanottuna, jokainen joka vakavasti tahtoo vapautua olemasta taakkana toisille, saapi heittää kaikki ajatukset semmoisesta mukavuudesta, jota ei voi hankkia yksityisillä ponnistuksilla. Niinpä todellisen siirtolaisen yhtenä pääominaisuutena on oleva *Välinpitämättömyys Ruumiillisesta Hyvinvoinnista.* Tämä on negatiivinen tunnusmerkki. Todellisen siirtolaisen positiivinen tunnusmerkki on *Täydellisyyden Halu.* Ellei tämä halu ole hänessä hereillä, ei hän saata tulla välinpitämättömäksi ruumiillisesta hyvinvoinnista.

Muistakaamme Kristuksen opin ydin: „tehkää toisille mitä tahdotte että toiset teille tekisivät", tai „etsikää ensin Jumalan valtakunta, ja kaikki muu teille annetaan" ja te ymmärrätte mitä siirtolalla on yhteistä uskonnollisten liikkeiden kanssa. Vaikka Whitewayn siirtola alkuperäisesti perustettiin sitä varten, että halullisilla ihmisillä olisi tilaisuutta turvata aineellinen toimeentulonsa, alkaa kumminkin uskonnollinen puoli päästä voitolle. Edellinen tunnuslause „takaisin maalle" jotenkuten haihtuu yhäti laajenevaan todellisen elämän ymmärrykseen; ja missä on todellisen elämän perusohjeet paremmin esitettynä kuin vuorisaarnassa?

Ei ihmettä, että vieras, joka katselee asioita aineelliselta kannalta, vähän kummastelee Whitewayn elämää. Sanomalehtimiehetkin, joiden pitäisi paremmin osata tunkea asiain ytimeen, useinkaan eivät näe siinämuuta kuin takaisin vaipumista raakalaiselämään. Me emme korjaile moitteita. Emme myös pyri olemaan uskonlevittäjiä. Mutta me esitämme mielipiteemme kelle hyvänsä, joka niitä kysyy. Ja me teemme sen väittelemällä niin vähän kuin mahdollista.

„Miksi elän niinkuin elän? En suinkaan näytteeksi, vaan siksi ettei omatuntoni salli minun elää toisella lailla. Kaikki yritykset todistaa minulle että minä itse asiassa luovun ihmiskunnan työteliäästä elämästä tai että ihmiskunnan kehitys ei voi johdattaa semmoiseen raakalaisuuteen, jommoinen on minun elämäni Whitewayssa, lankeavat luonnostaan tyhjiin. Omantuntoni kanssa siitä on sovittava. Se pakottaa minua jatkamaan tähän suuntaan, ja siinä sen väittelyn loppu. Tai voitteko muuten antaa minulle varmempaa opasta onneen? Sillä minä olen onnellinen".

On muistettava että Whitewayssa eläminen ei merkitse, että kaikilla on sama maailmankatsomus. Ei se edes merkitse, että ollenkaan omaa maailmankatsomuksen. Mutta vaikka siellä usein sattuu yhteen henkilöitä erilaisine mielipiteineen, niinkuin sosiaalidemokraatteja ja anarkisteja, idealisteja ja materialisteja, aistillisia ja puhtaita, kasvinsyöjiä ja lihansyöjiä j. n. e., herättää paikka tavalla tai toisella uudessa tulokkaassa suvaitsevaisuutta muiden mielipiteille: tosiseikka, joka osottaa että missä vain ihmisiä yhtyy tasaarvoisella pohjalla, siinä he luonnostaan tulevat ensiksikin ihmisiksi, jotka koettavat elää ja todella elävät keskenään rauhassa.

„Mutta kuinka voi ihmisiä asettaa tasaarvoisuuden kannalle?" kysyy vieras. Ei olekaan kysymys niiden asettamisesta tasaarvoiselle kannalle. Jokaisen pitää itse asettua sille kannalle! Ja tämän voi tehdä, kun itsensä tuntee samoinkuin muutkin ihmiseksi vain: ei enemmän eikä vähemmän! Jos meidän tulee nimittää itseämme, olkoon sitte edes nimemme sama kaikille meistä: olemme ihmisiä! Ainoastaan unhottamalla kaikki mielipiteiden, toimien, kansallisuuden, jopa sukupuolenkin erilaisuudet asetumme todellakin tasaarvoiselle kannalle.

„Mutta ettekö kuole nälkään?" kysytte. Miksi ajatella nälkään kuolemista? Eikö varustaudu tulevaisuuden varalle kaikista paraiten siten, että tekee mitä on oikein nykyhetkellä? Oikeat syyt johtavat oikeihin seurauksiin. Niinpä minä niin kauvan kuin teen oikein tunnen eläväni ikäänkuin mahtavan siiven suojassa. „Oi te vähäuskoiset — totisesti sanon teille, jos teillä olisi usko kuin sinapinsiemen, sanoisitte tälle vuorelle siirry täältä tuonne, ja se siirtyy; eikä mikään olisi teille mahdoton". (Matt. ev. XVII, 20—22).

Entä nämä Jeesuksen sanat: „Ken elää ja uskoo minuun, ei hän koskaan kuole" (Joh. ev. XI, 26)? Selitättekö, että ne vain viittaavat ihmisen elämään teoloogien olemattomassa taivaassa? Ystäväni, minä tiedän paremmin.

Oi kuinka tietämättömät olemme heräämättömistä kyvyistämme.

(The New Order).

Lontoo, maalisk. 4 p. Morningleader ilmoittaa, että Marimi on keksinyt uuden räjähdysaineen, joka on vielä paljoa voimakkaampaa kuin tähänastiset räjähdysaineet. Kanannmunan kokoinen pala tätä ainetta riittää räjäyttämään panssarilaivan upoksiin.

Ruumiin rangaistus. Sen johdosta että näinä päivinä oli kulunut 40 vuotta orjuuden lakkauttamisesta Venäjällä, luo „Juriditsheskaja Gaseta" historiallisen silmäyksen kysymykseen talonpoikain ruumiillisesta rangaistuksesta. Periaatteessa valtakunnanneuvosto on jo aikoja sitten tunnustanut nämä rangaistukset vahingollisiksi ja jätti ne v. 1863 voimaan vastaiseksi, kunnes saataisiin valmiiksi riittävä määrä vankiloita. V. 1889 oli sama kysymys uudestaan valtakunnnaneuvoston käsiteltävänä ja neuvosto pysyi entisessä käsityksessään ruumiillisten rangaistusten vahingollisuudesta. Vitsat jätettiin kuitenkin joksikin aikaa käytäntöön sillä perusteella, että vielä löytyi sukupolvi, joka lapsesta pitäen tottuneena orjuuden aikuiseen raakaan kohteluun ei pitänyt ruumiillista rangaistusta itselleen alentavaisena. Nyt on tämä polvi osaksi muuttanut manalan majoille, osaksi käynyt 60 vuotiaiksi ukoiksi, jotka laki vapauttaa ruumiillisesta rangaistuksesta. „Eikö jo olisi aika", huudahtaa lehti, „lakkauttaa tämä väliaikainen toimenpide, jota kaikki, ruhtinas Meshjerskia lukuunottamatta, 40 vuoden kuluessa eivät ainoastaan ole pitäneet vallan hyödyttömänä, vaan vieläpä vahingollisenakin".

Björnstjerne Björnson ja rauhan asia. G. H. T:n Pariisin kirjeenvaihtaja, joka on käynyt Björnstjerne Björnsonin luona Pariisissa, kirjoittaa norjalaisen runoilijan suunnittelevan suurta kansainvälistä Revy'tä rauhanharrastuksen henkeen. Tämä aikakauskirja ilmestyisi yht'aikaa Pariisissa, Berliinissä ja Lontoossa, ranskan- saksan ja englanninkielellä. Hänen tarkoituksensa on, että aikakauskirja käsittelisi kuten muutkin aikakauskirjat erilaatuisia aineita, mutta taistelisi etupäässä rauhanaatteen puolesta ja nykyään vallalla olevaa sotamoraalia vastaan. Sen ohessa koittaisi se tuoda esille pienten valtioiden kulttuurimerkitystä ja ajaa heidän asiatansa.

Guy de Maupassant'in

kirjassa „Sur L'eau" luetaan seuraava lausunto sodasta:

Kun vaan ajattelenkin sanaa sota, valtaa minut kauhu, niinkuin minulle puhuttaisiin noituudesta, inkvisitsionista, jostain kaukaisesta, hyljätystä, riettaasta, hirviömäisestä, luonnonvastaisesta.

Puhuessamme ihmissyöjistä, hymyilemme me ylpeästi ja julistamme ylemmyyttämme noihin raakalaisiin nähden. Kutka ovat raakalaisia, oikeita raakalaisia? Nekö, jotka taistelevat syödäkseen voittajansa, vaikone, jotka taistelevat tappaaksensa, ei minkään muun tähden kuin tappaaksensa?

Pienet linjasotamiehet, jotka juoksevat tuolla alhaalla, ovat tuomitut kuolemaan, niinkuin lammaslauma, jota teurastaja ajaa tiellä. He ovat kaatuvat kentällä, pää miekan halkaisemana, rinta kuulan lävistämänä; ja he ovat nuoria miehiä, jotka voisivat tehdä työtä, tuottaa ja olla hyödyllisiä. Heidän isänsä ovat vanhoja ja köyhiä; ja äitinsä, jotka kaksikymmentä vuotta heitä ovat rakastaneet, jumaloinneet kuten jumaloivat äidit, saavat puolen vuoden tai vuoden perästä ehkä kuulla, että poikansa, lapsensa, aikuinen lapsensa, kasvatettuna niin suurella vaivalla, niin paljolla rahalla ja niin syvällä rakkaudella, on heitetty kuoppaan kuin yliajettu koira, kanuunan kuulan raadeltua ruumiinsa, tultuaan survotuksi, murskatuksi, hevosväen sotkettua hänet yhdeksi velliksi. Miksi on tapettu hänen poikansa, hänen kaunis poikansa, hänen ainoa toivonsa, hänen ylpeytensä, hänen elämänsä? Hän ei tiedä. Niin, miksi?

Sota?... tapella!... murhata!... teurastaa ihmisiä!... Ja meillä on vielä, meidän aikanamme, sivilisatsioninamme, laajalti levinneine tieteinemme ja korkeine filosofioinemme, jonka luullaan päässeen ihmisluonnon perille, kouluja, joissa opetetaan tappamaan, tappamaan hyvin pitkältä, varmuudella, monta samalla aikaa, tappamaan viattomia ihmisraukkoja, perheellisiä ja perheettömiä.

Ah, me elämme yhä vaan vanhojen, inhoittavien tapojen, rikollisten ennakkoluulojen ja barbaaristen esisiemme raakojen käsitysten tohvelin alla, sillä me olemme eläimiä, me pysymme eläiminä, joita instinktit vallitsevat ja joita mikään ei muuta.

Eikö ole naurettu kaikelle muulle kuin Victor Hugo'lle, joka on nostanut tuon suuren vapautuksen ja totuuden huudon?

„Meidän päivinämme voimaa kutsutaan väkivallaksi ja aletaan arvostella; sotaa vastaan on nostettu kanne. Sivilisatsioni, ihmissuvun syyttöksen kannattamana panee toimeen oikeudenkäynnin, vetää esiin kaikki tyyni valloittajien ja sotapäälliköiden

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa) Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä.** Puhelin 27 64.

rikosasiakirjat. Siitä ovat kansat käsittävät, että ilkityön suurentaminen ei voi olla sen pienentäminen; että jos tappaa on rikos, niin tappaa paljon ei suinkaan voi olla lievempää; että jos varastaa on häpeä, niin ryöstäminen ei voi olla kunnia.

„Oi, julistakaamme näitä absoluutisia totuuksia!“

Turhaa kiivastelua, runoilijan suuttumusta. Sotaa kunnioitetaan enemmän kuin ennen.

Eräs verraton taiteilija siinä suhteessa, teurastaja-nero, herra de Moltke, vastasi kerran eräälle, joka tuli hänen kanssaan keskustelemaan rauhasta, seuraavat eriskummalliset sanat:

„Sota on pyhä, jumalallinen laitos; se on maailman pyhitetty laki; se sisältää ihmisen kaikki suuret, ylevät tunteet: kunnian, voitonpyytämättömyyden, voiman, urhokkuuden ja sanalla sanoen pidättää heitä lankeemasta inhoittavimpaan materialismiin.“

Niin muodoin: yhtyä neljä sataa tuhatta suuriksi joukoiksi, marssia yötä päivää lepäämättä, ei ajatella mitään, ei tutkia mitään, ei oppia mitään, ei lukea mitään, ei olla hyödyksi kenellekään, mädätä liasta, makaa liejussa, elää kuin luontokappaleet alituisessa velttoudessa, raastaa kaupunkeja, polttaa kyliä, hävittää kansoja, sitten kohdata toinen samallainen määrä inhimillistä lihaa, hyökätä toinen toisensa kimppuun, muodostaa verijärviä, muodostaa tasankoja poraiseen ja punottavaan maahan silvotusta ja sullotusta lihasta, röykkiöitä luurangoista, olla käsiä ja jalkoja vailla, aivot maalle tarvottu ilman vähintäkään hyötyä kenelläkään ja heitetty kentän syrjään, sillä aikaa kun teidän iäkkäät vanhempanne, teidän vaimonne ja lapsenne kuolevat nälkään; kas tällaista on olla lankeamatta inhoittavimpaan materialismiin.

Sodat ovat maailman vitsaus. Me taistelemme luontoa, tietämättömyyttä ja kaikenlaisia esteitä vastaan huojentaaksemme kurjaa elämäämme. Ihmiset, hyväntekijät, oppineet käyttävät elämänsä työhön, etsiessään sitä, joka voisi auttaa ja tukea heidän veljiään ja huojentaa heidän taakkaansa. Ollen uutteria hyödyllisessä toimessaan, tekevät he keksinnön keksinnön perästä, laajentavat laajentamistaan ihmishenkeä, levittävät yhä tiedettä, lisäävät joka päivä ihmisymmärrykseen uutta tietoa ja edistävät päivä päivältä isänmaan hyvinvointia, vaurautta ja voimaa.

Tulee sota. Kuudessa kuukaudessa ovat kenraalit tuhonneet kahdenkymmenen vuoden ponnistukset, kärsivällisyyden ja neron tuotteet.

Kas tällaista kutsutaan olla lankeamatta inhoittavimpaan materialismiin.

Me olemme nähneet sodan *). Me olemme nähneet ihmisten tulevan eläimiksi, päättömiksi, tappavan huvikseen, pelosta, uhmaillen ja korskeillen. Sitten, kun oikeutta ei ole enään, kun laki on kuollut, kun koko oikeudellisuuden käsite on kadonnut, olemme me nähneet ammuttavan viattomia, jotka ovat sattuneet tielle ja joutuneet epäilyksen alaisiksi, siksi että pelkäsivät. Me olemme nähneet ammuttavan koiria, jotka ovat olleet kahleissa herrainsa portilla, koetteeksi uusien revolverien kelpoisuudesta, me olemme nähneet raehauleilla ammuttavan lehmiä, jotka ovat maanneet kedolla, vaan siksi, että on tahdottu laukaista pyssy ja saada nauraa.

Tämä sitten on olla lankeamatta hirvittävimpään materialismiin.

Ilmestyä jollekin seudulle, kuristaa se, joka puolustaa huonettaan, siksi että hän on puettu puseroon ja ettei hänellä ole kenttälakkia päässä, polttaa noitten kurjien asunnot, joilla ei ole enään leipää, rikkoa kalut ja ryöstää loppu, juoda viinit kellarista, tehdä väkivaltaa naisille, jotka sattuvat olemaan ulkosalla, poltta miljoonittain rahaa tuhaksi ja jättää jälkeensä kurjuuden.

Kas tämä on olla lankeamatta hirvittävimpään materialismiin.

Millä lailla ne ovat näyttäneet älyänsä, nuo sotilaat? Ei millään. Mitä he ovat saaneet toimeen? Kanuunoita ja pyssyjä. Siinä kaikki.

Eikö työntikärryn keksijä ole enemmän hyödyttänyt ihmistä tuolla yksinkertaisella ja käytöllisellä tavalla sovittaa pyörä kahteen seipään väliin kuin nykyaikainen linnoitusten rakentaja?

Mitä on Kreikasta jäljellä? Kirjoja, marmoripatsaita. Oliko se juuri siksi, että se on voittanut vai siksi, että se on luonut?

Onko persialaisten hyökkäys estänyt heitä lankeamasta inhoittavimpaan materialismiin?

Onko raakalaisten ryöstöretket pelastaneet Rooman ja sen jälleen rakentaneet?

Onko Napoleon I jatkanut sitä suurta intellektualista liikettä, jonka filosoofit kahdeksannellatoista vuosisadalla olivat alulle panneet?

*) Kirjailijalla on varmaan tätä kirjoittaessaan ollut mielessä viime saksalais-ranskalainen sota ja sen kauhut.

Sir Robert Hart, kuuluisa englantilainen, joka on elänyt koko ihmisijän Kiinassa, lausuu Kiinalaisista:

„Kiinalaiset ovat ylpeätä kansaa, mutta heillä onkin syytä siihen. Erillään muusta maailmasta ovat he eläneet yksikseen ja kehittäneet omaa henkistä viljelystään.

Rauhalla on aina ollut ensimäinen sija ja samoin kuin voiman täytyy väistyä oikeuden edestä, kunnioitetaan ja arvossa pidetään henkisiä etuja, näyttäytykäät sitten missä muodossa tahansa. Kansan johtajat ovat ne, jotka ovat osoittaneet omaavansa muita suuremmat lahjat. Ei missään muussa maassa nauti sivistys niin suurta kunnioitusta ja arvoa ja tuota niin suuria etuja ja arvokkaita palkintoja. Köyhimmän talonpojan poika voi kiivetä valtioministeristön korkeimmalle sijalle, ja niin suuressa arvossa pidetään kirjoitusta, tätä ajatuksen yksinkertaista ilmaisutapaa, että kirjoitetun tahi painetun paperilehtisen polkemista katsotaan pyhyyden loukkaukseksi. Lapsellinen rakkaus on kasvattanut molemminpuolista edesvastuuta, joka puolestaan tekee mahdolliseksi oikeuden herruuden voimasta huolimatta. Negatiivinen kielto, ettemme tekisi mitään, jota emme tahdo että muut meille tekisivät, on vaikuttanut sen, että pidetään hyveenä olla sekaantumatta toisten kansojen toimiin, ja on edistänyt tasapuolisuutta ja suvaitsevaisuutta.

Sesamia ja liljoja.

Kaksi luentoa

pitänyt

John Ruskin.

Uuteen Aikaan lyhentämällä suoment. *I. M*

Toinen luento.

Kuningatarten yrttitarhat.

(Jatk.).

Ensimäinen velvollisuutemme hänen suhteensa — ei yksikään ajatteleva ihminen ole siitä epätietoinen — on hankkia hänelle senlaista ruumiin karaistusta ja harjoitusta, joka voi vahvistaa hänen terveyttään ja täydentää hänen kauneuttaan, sillä kauneuden korkein hienontaminen on saavuttamaton ilman toimivaisuuden ja miellyttävän voiman hohdetta. Täydentääkseen hänen kauneuttaan ja lisätäkseen sen voimaa, se ei voi tulla liian voimakkaaksi, tai levittää pyhää valoansa liian laajalle, muistakaamme vaan, että kaiken ruumiillisen vapauden on mahdoton vaikuttaa kauneutta ilman vastaavaa vapautta sydämessä.

Elkää luulko voivanne tehdä tyttöä kauniiksi, ellette tee häntä iloiseksi. Jokainen side jolla sidotte hyvän tytön luontoa, jokainen pakko minkä panette hänen taipumuksilleen ja pyrinnöilleen — on ainiaksi kirjoitettu hänen piirteisiinsä terävyydellä, joka on paljoa vaivaavampi, kun se ottaa pois kirkkauden viattomuuden silmästä ja sulon hyveen otsalta.

Naisen kasvojen täydellinen kauneus on ainoastaan majesteetillisessa rauhassa, joka perustuu muistoon onnellisista ja hyödyllisistä, täynnä suloisia muistoja olevista vuosista ja sen liittämisestä vieläkin majesteetillisempaan lapsellisuuteen, joka on vielä täynnä muutoksia ja lupauksia, kaino ja iloinen toivossa voida saavuttaa ja antaa jotakin vielä parempaa.

Teidän tulee siis ensin pitää huolta hänen ruumiinsa muodosta, sitten täyttää hänen sielunsa kaikella tiedolla ja ajatuksilla, jotka ovat omiansa vahvistamaan ja hienontamaan hänen luontaista oikeusvaistoansa ja rakkaudellista menestystänsä.

Antakaa hänelle kaikki tieto, mikä saattaa hänet ymmärtämään, jopa auttamaankin miehiä heidän töissään, mutta sitä ei saa antaa hänelle tietona — ei niin, että olisi, tai saattaisi olla, hänen asiansa tietää jotakin — vaan tuntea ja arvostella. Ei ole minkään arvoista, että hän on perehtynyt siihen ja siihen tieteeseen, mutta tärkeämpää on että hän on saavuttanut oikeinajattelemisen taidon, että hän ymmärtää luonnonlakien tarkoituksen, välttämättömyyden ja kauneuden ja ainakin kulkee jotakin tieteellisen tiedon polkua kynnykselle sen katkeran nöyryytyksen laakson, jonne viisaimmat ja rohkeimmat miehet voivat astua alas, ja tunnustaa olevansa lapsia ainiaaksi ja poimia liuskakiviä rannalla vailla alkua ja loppua. Häntä on opetettava jotakuinkin ymmärtämään sen maailman vähäpätöisyyttä, jossa hän vaikuttaa, sen maailman suhteen, jossa Jumala elää ja rakastaa; ja hänet on saatettava siihen, että hänen rukouksensa ei ole hitaampi, sen tarkoittaissa niitä, joilla ei ole ketään, joka heitä rakastaisi kuin se koskee hänen puolisonsa tai lastensa vapauttamista kärsimyksistä.

Tähän asti luullakseni olette olleet minun puolellani, mutta ette ehkä yhdy minuun siinä, mitä pidän tärkeämpänä. On olemassa vaarallinen tiede naisille — senlainen, johon uhkarohkeudella koskettamisesta heidän pitäisi varoa itseänsä. Omituista, onnettoman omituista, että he epäillessään kykyään pysähtyvät tieteitten kynnykselle, vaikka siellä joka askel on todistettu ja varma, heittäytyvät umpimähkää ja ajattelematta kykenemättömyyttään siihen tieteeseen, jossa suurimmat miehet ovat vapisseet ja viisaimmat erehtyneet. Omituisinta kaikesta, että he luulevat lohdutuksen hengen johtavan heitä ajatustapaan, josta johtuu paljaita perheikävyyksiä ja että he uskaltavat vaihtaa kristinuskon perhejumalan ruumiin omatekoisiin epäjumalan kuviin, hengellisiin nukkeihin, joita sitten vaatettavat oikkujensa mukaan ja joista heidän miestensä täytyy kääntyä pois surullisella ylenkatseella, että eivät tuottaisi huutoa ja parkua lyömällä ne pirstaleiksi.

Luulen siis että tytön kasvatus, tällä poikkeuksella, pitäisi kulkunsa ja ainestensa suhteen olla saman kuin pojan, mutta aivan toisin ohjattun. Miehen tietojen tulee olla perusteellisia ja progressiivisiä, naisen yleisiä ja aijottuja jokapäiväistä käytäntöä ja apua varten.

Naisen tulee omistaa tietoa kykynsä mukaan. On ääretön eroitus alkeistietojen ja pintapuolisten tietojen välillä. Nainen saattaa aina auttaa miestänsä sillä, mitä hän tietää, vaikka se olisi vähäkin, mutta pintapuolisilla ja väärillä tiedoilla hän vaan ärsyttää häntä.

Ja jos pitää olla eroitusta tytön ja pojan kasvatuksessa, sanoisin, että tytölle on opetettava aikaisemmin, koska hänen älynsä kypsyy varemmin, syviä ja vakavia aineita, ja hänen lukemisensa tulisi olla, ei enemmän, vaan vähemmän pintapuolista ja senlaista joka liittäisi kärsivällisyyden ja vakavuuden hyveet hänen luontaiseen ajatuksen ja käsityksen terävyyteen ja nopeuteen ja myöskin pitäisi häntä korkeassa ja puhtaassa ajatuspiirissä.

Mitä romaanien lukemisen vaikeaan kiusaukseen tulee, ei meidän tule peljätä niin paljon romaanin huonoutta, kuin sen liiallista kiihoittavaisuutta. Heikoin romaani ei ole niin tylsistyttävä kuin uskonnollisesti kiihoittavan kirjallisuuden alhaisimmat lajit ja huonoin romaani ei ole niin turmiollinen, kuin epätosi kertomus, valheellinen filosofia. Mutta paraskin romaani on vaarallinen, jos se jännittäväisyydellään tekee elämän tavallisen kulun ikäväksi.

Uskaltamatta tässä ruveta määräämään, kuinka paljon romaanien lukemista on sallittava, tahdon ainakin jyrkästi väittää romaanien, runouden tai historian lukemisen suhteen, että niitä tulee valita, ei siksi että ne ovat kokonaan vapaita pahasta, vaan että ne sisältävät hyvää. Tilapäinen ja hajanainen paha, mitä sinne tänne on sattunut pirohtamaan ei vahingoita jaloa tyttöä, mutta kirjailijan tyhjyys lannistaa häntä. Ja jos hän on tilaisuudessa pääsemään vanhaan, klassilliseen kirjastoon, ei ollenkaan tarvita valintaa. Antakaa hänen mielensä mukaan toimia siellä joka sadepäivä ja jättäkää hänet yksikseen. Hän kyllä löytää sen mikä on hänelle hyväksi, mutta sitä ette te voi, sillä siinä juuri on eroitus tytön ja pojan luonteen muodostamisessa — te saatatte takoa pojan johonkin määrättyyn muotoon, jos hän on parempaa ainetta. Mutta ette voi takoa tyttöä miksikään. Hän kasvaa kuin kukka, hän kuihtuu ilman aurinkoa, nuutun silmikkoonsa kuin narsissi, jos ette anna hänelle kylliksi ilmaa; mutta te ette voi hallita häntä ja koskekoompa sielua tai ruumista, tulee meidän aina sallia „hänen jokapäiväisten liikkeittensä olla keveitä, vapaita ja hänen käyntinsä neitseellisen vapauden leimaaman“.

Mitä taiteeseen tulee, pitää teidän asettaa hänen eteensä kauneimpia malleja ja antaa hänen omien kokeittensa taiteen alalla olla tarkkoja ja perusteellisia, että hän oppisi enemmän ymmärtämään kuin tuottamaan. Minä sanon: kauneimmat mallit, s. o. tosimmat, yksinkertaisimmat, hyödyllisimmät. Huomatkaa, nämä ominaisuudet vallitsevat kaikissa taiteissa. Pankaa ne merkille musiikissakin, jota luulette niiden vähiten koskevan. Sanon totisen: se, missä äänet tarkimmin ilmituovat sanojen tarkoituksen tai tarkoitetun tunteen luonteen; yksinkertaisimman, missä sisällys ja sävel on aikaansaatu mahdollisimman vähillä ja kuvaavilla äänillä, ja viimeksi hyödyllisen: musiikki, joka tekee paraimmat sanat kaikista kauneimmiksi, loihtii ne muistiimme ja panee ne tallelle lähelle sydäntä sen hetken varalle, jolloin niitä tarvitsemme.

Eikä vaan ainesten ja kulun, vaan vielä enemmän hengen suhteen, tulee tytön kasvatuksen olla yhtä vakavan kuin pojan. Antakaa heille samat edut kuin heidän veljilleen — vedotkaa samoihin suuriin hyvekykyihin; opettakaa *heillekin*, että urhoollisuus ja totuus ovat heidänkin olentonsa pylväät.

Tämä kirjallisuudesta ja taiteesta hänen apukeinoinaan. On olemassa vielä eräs apu, jota vaille hän ei voi jäädä ja joka joskus aivan yksin on aikaansaanut enemmän kuin kaikki muut vaikutukset — kesytön ja kaunis luonto.

Tulemme nyt viimeiseen kysymykseen: mikä on naisen kuningatartehtävä valtion suhteen? Meillä on tavallisesti se käsitys, että miehen velvollisuudet ovat yleisiä, naisen yksityisiä. Mutta aivan niin ei ole asianlaita. Miehelle on persoonallinen velvollisuus omaa kotiansa kohtaan ja yleinen velvollisuus, joka on edellisen laajennus, valtiota kohtaan. Naisella samoin. Miehen velvollisuus omaa kotiansa kohtaan on turvata ja suojella sitä, naisen sen järjestyksen hauskuuden ja kauneuden ylläpitäminen. Mitä mies on omalla ovellaan, puollustaja ja vartija loukkauksia ja ryöstöjä vastaan, sitä pitää hänen olla, ei vähemmässä määrin, vaan alttiimpana, maansa portilla, ja jos tarve vaatii, jättää kotinsa ryöstettäväksi täyttääksensä tehtävänsä siellä.

Ja samoin, mitä naisen tulee olla kodissa, järjestyksen keskus, öljyä haavoihin ja kauneuden kuvastin, sitä hänen tulee olla ulkona maailmallakin, missä järjestys on vaikeampi, hätä uhkaavampi, kauneus harvinaisempi. Ja niinkuin ihmissydämeen on istutettu tunne hänen tosivelvollisuuksistaan, jota ette voi tukahduttaa, vaan kääntää väärään suuntaan ja turmella; niin on ihmissydämessä uupumaton vaisto, rakkaus valtaan, joka oikein ohjattuna suojelee lakia ja elämän majesteettia, mutta harhaan vietynä, hävittää ne. Syvästi juurtuneena miehen ja naisen sydämen sisimpään elämään painoi sen Jumala ja pysyttää sitä siellä Jumala. Taivaan ja ihmisten tähden tulee teidän haluta sitä voimienne takaa. Mutta *mitä* valtaa? Se on koko kysymys. Hävittämisvaltaa? Ei niin. Valtaa parantaa, sovittaa, ohjata ja suojella. Valtikan ja kilven valtaa, kuninkaallisen käden valtaa, joka parantaa kosketuksellaan, joka sitoo vihollisen ja vapauttaa vangin. Se valtaistuin lepää oikeuden kalliolla ja siitä astutaan alas laupeuden portaita. Ettekö tahtoisi tavoitella senlaista valtaa, pyrkiä sellaiselle valtaistuimelle, eikä olla enää emäntiä, vaan kuningattaria? Tämä korkein arvo on teidän saavutettavissanne, teidän tulisi olla miestenne, poikienne kuningattaria, kuningattaria korkeampaa lajia ulkomaailmalle, joka aina taipuu ja tulee taipumaan myrttikruunun ja naisellisuuden tahrattoman valtikan edessä. Mutta valitettavasti teistä liian usea on toimeton ja väliäpitämätön kuningatar jotka pyritte majesteettisuuteen vähäpätöisimmissä asioissa. luovutte siitä suurimmissa ja sallitte epäjärjestyksen ja väkivallan saada sijaa ihmisten keskuudessa huolimatta siitä vallasta, jonka teille on antanut rauhanruhtinas itse ja jota ilkeät teistä väärinkäyttävät ja hyvät unohtavat. Ei ole olemassa yhtäkään sotaa maailmassa, ei ainoatakaan vääryyttä ilman, että naisilla on edesvastuu siitä, ei, että he olisivat sen tuottaneet, vaan että he eivät ole sitä estäneet. Ei ole olemassa kärsimystä, vääryyttä, kurjuutta maan päällä, jonka syy ei olisi teissä. Miehet saattavat sietää sen näyn, mutta teidän ei pitäisi voida sitä sietää. Miehet saattavat armotta polkea jalkoihinsa kaiken tämän, yksin te tunnette tuskan syvyyden ja osaatte sen parantaa. Sen sijaan, että tekisitte sen, käännytte te siitä pois. Tahdon sanoa sen teille että tämä on hämmästyttävin ihmiskunnan ilmiöistä. En kummastele sitä syvyyttä, minne tämä ihmiskunta saattaa vajota väistyttyään kunnian tieltä. Mutta tämä on hämmästyttävää — nähdä hellän ja hienotunteisen naisen lapsi sylissään ja omanansa valta lapsen yli, jos hän tahtoisi käyttää sitä ja sen isän yli puhtaampi kuin taivaan ilma ja voimakkaampi kuin maan meret — siunauksen ihanuus, josta hänen miehensä ei tahtoisi luopua vaikka koko maailman voittaisi — nähdä hänen luopuvan tästä majesteetillisuudesta kilpaillakseen arvosta naapurin rouvan kanssa! On hyvin ihmeellistä nähdä häntä viattomin tuntein ja onnellisin hymyin menevän aamuisin puutarhaansa leikkimään kukkien kanssa, kohottamaan niiden päitä, jos ne ovat nyrkällään, hymyilevänä ja pilvettömin otsin, siksi että on pieni aita hänen rauhallisen kotinsa ympärillä, ja kuitenkin tietää hän, jos hän vaan tahtoo sitä huomata, että tämän pienen ruusupensaisen aitauksen ulkopuolella rehoittaa villiruoho ollen ihmisten kuolonkamppauksen tanterena ja painuen maahan heidän tulvivan sydänverensä alla.

Oletteko milloinkaan ajatelleet mikä syvä tarkoitus on tavassamme siroitella kukkia niiden eteen joita pidämme onnellisimpina? Luuletteko että teemme sen tuudittaaksemme heitä petolliseen toivoon, että missä ikänä he kulkevat, saavat he kulkea tuoksuvien yrttien päällä? Ei, tällä vanhalla tavalla on parempi tarkoitus. Hyvän naisen tie on kukilla siroteltu, mutta ne keräytyvät hänen jälkeensä, eikä hänen edellensä. „Hänen jalkansa ovat koskettaneet niittyjä ja tehneet tuhatkaunokit ruusunpunaisiksi“.

Te luulette että tämä on vaan rakastajan mielikuvitusta — valheellista ja turhaa! Mutta ei ole liiaksi sanottu naisesta, että hän ei ainoastaan hävita siellä missä hän kulkee. Hänen tulisi antaa uutta elämää, sinikellojen tulisi kukkia, eikä taipua hänen tiellänsä. Ettekö pitäisi tätä ihmetyönä? Ja eikö mielestämme ole vielä ihmeellisempi työ että te *voitte* tehdä kaiken tämän ihanammille kukille, jotka voivat siunata teitä siitä että olette heitä siunanneet ja rakastaa teitä siksi että olette heitä rakastaneet, joilla on ajatuksia kuten teillä ja jotka pelastatte ainiaksi, kun kerran sen teette? Onko tämä voima vähäinen? Kaukana soilla ja rämeillä, kaukana kammottavien katujen hämärässä, viruu näitä kukkia raukkoja elinvoimaiset lehdet revittyinä ja rungot murrettuina. Onko aamu seuraava aamua teille, mutta ei heille, eikä aamu koita hengittämään näille eläville orvokille ja ruusuille? Ettekö tahdo mennä kukkien luo, näitten suloisten elävien olentojen luo jotka kohoavat rehevien vesojen tavoin ja joiden puhtaus avautuu silmu silmulta lupauksen kukoistukseen? He kääntyvät puoleenne: „Kurjenmiekka kuuntelee — — kuulen, kuulen ja lilja kuiskaa: minä odotan“.

Oletteko koskaan kuulleet puhuttavan eräästä Magdaleenasta, joka meni aamun koittaessa puutarhaan ja huomasi joukon odottamassa portilla ja luuli häntä puutarhuriksi? Ettekö ole etsineet Häntä usein ja turhaan koko yön pitkän sen vanhan puutarhan portilta, mitä säihkyvä miekka vartioi? Hän ei ole siellä, mutta *tämän* puutarhan portilla Hän odottaa, että Hän saisi viedä teitä katsomaan hedelmiä laaksossa, katsomaan onko viiniköynnös kukkinut ja onko kranaattipuut silmikolla. Siellä saatte nähdä vartioivien enkelien siivillään karkoittavan nälkäiset linnut tienvarsilta, minne Hän on kylvänyt ja huutavan toisilleen viinitarhan käytävillä: „Vangitkaa ketut, ne pienet ketut, jotka turmelevat viiniköynnökset!“ Oi, te kuningattaret! Onko tämän teidän maanne kunnaiden ja kukoistuksen suojassa ketuilla luolat ja linnuilla pesät ja kaupungeissanne huutavatko kivet teille, että ne ovat ainoa päänalus, jolle Ihmisen poika saattaa päänsä kallistaa?

Balthasar.

Kirj. **Anatole France.**

Suomennos Uudelle Ajalle.

II.

Yö oli pilkoisen pimeä, ja Balkis näytti yössä aivan pieneltä.

Hän vei Balthasarin erääseen niistä kapakoista, jonne kaupungin kantajien ja raatajien oli tapana kokoontua naisiensa seuraan. Ja istuessaan vieretysten erään pöydän ääressä saattoivat he käryävän lampun valossa samean ilman läpi nähdä, kuinka leyhkäävät rentut hosuivat toisiaan veitsillä ja nyrkeillä, riidellen naisesta tai kupillisesta käynnyttä juomaa, sillä aikaa kuin toiset nyrkit puristettuina kuorsasivat pöytien alla. Kapakoitsija loikoi säkeillä ja seurasi ovelasti silmäkulmillaan juojain kiistoja.

Nähtyään suolattuja kaloja, jotka riippuivat orsilla, sanoi Balkis seuralaiselleen:

— Minä tahtoisin mielelläni syödä yhden noista kaloista silvotun sipulin kera.

Balthasar käski tuoda hänelle yhden. Kun Balkis oli syönyt, huomasi Balthasar, ettei hänellä ollut mukanaan yhtään rahaa. Mutta siitä hän vähät ja hän aikoi lähteä Balkiin kanssa maksamatta. Mutta kapakoitsija sulki heiltä tien kutsuen heitä halvaksi orjaksi ja ilkeäksi aasintammaksi. Balthasar survasi hänet maahan nyrkin iskulla. Useat juojista ryntäsivät silloin, puukot sojassa, tuntemattoman kimppuun. Mutta musta, varustettuaan itsensä mahdottomalla petkeleellä, jolla oli tapana silpoa egyptiläistä sipulia, tappoi heti kaksi hyökkääjistä ja pakotti toiset peräymään. Kuitenkin tunsi hän lämmön henkivän Balkiin ruumiista, joka lyykistyi häntä vastaan.

Se hänet teki voittamattomaksi. Kapakoitsijan ystävät eivät enään uskaltaneet lähestyä, mutta viskelivät häneen huoneen toisesta päästä olutastioita, tinakuppeja, palavia lamppuja ja vihdoin suuren vaskipadan, jossa saattoi samalla kertaa keittää kokonaisen lampaan. Se putosi hirveällä jyryllä Balthasarin päälle tehden läven hänen päähänsä. Hän jäi hetkeksi hämmästyneenä seisomaan, sitten kokosi hän jälleen voimansa ja sinkahutti padan takaisin sellaisella vauhdilla, että sen painon olisi luullut tulevan kymmenkertaiseksi. Vasken helinään yhtyi kauhea ulvonta ja kuolleitten ähkyntä. Käyttäen hyväkseen henkiinjääneiden hämmästystä ja pelätten Balkiin haavoittuvan, tempasi Balthasar hänet käsivarrelleen ja pakeni hänen kanssaan synkkien ja autioitten katujen kautta. Yön hiljaisuus venhosi maan, ja pakenevat kuulivat takanaan heitä pimeässä umpimähkään seuraavien naisten ja juopuneiden miesten huutoja, jotka hiljenemistään hiljenivät. Tuokion kuluttua he kuulivat ainoastaan veripisaroiden heikon äänen, jotka yksitellen putosivat Balthasarin otsalta Balkiin povelle.

— Minä rakastan sinua, kuiskasi Balkis.

Kuu pujahti esiin pilvien takaa, ja kuningas näki Balkiin puoleksi suljetuissa silmissä kostean, kuleahkan loiston. He kulkivat kuivettuneen virranuoman äärtä. Akkiä liukahti Balthasarin jalka sammaleessa. He lankesivat, kädet kiedottuina toistensa ympäri. He luulivat suistuvansa suloiseen tyhjyyteen ilman loppua, ja elävien maailma lakkasi heille olemasta. He nauttivat vielä huumaavaa ajan, moninaisuuden ja paikan unhoa, kun vuorivuohet aamun sarastaessa saapuivat juomaan kivien koloista.

Silloin kulki siitä ohi joukko ryöväreitä, jotka huomasivat rakastuneet makaamassa sammaleella.

— He ovat köyhiä, keskustelivat ryövärit, mutta heidän nuoruutensa ja kauneutensa takia voimme saada heistä oivan hinnan.

Ja he lähestyivät heitä, panivat kahleisiin, ja sidottuaan heidät aasin häntään jatkoivat matkaansa.

Musta kuningas, vaikkakin kahleissa, uhkaili ryöväreitä kuolemalla. Mutta Balkis, väristen viileässä aamu-ilmassa, näytti hymähtelevän jollekin näkymättömälle.

He kulkivat kolkkojen erämaiden kautta siksi kunnes päivän helle aikoi voittaa viileyden. Aurinko oli jo korkealla, kun ryövärit päästivät vankiensa kahleet, ja käskivät heitä istumaan viereensä kallion siimekseen, viskaten heille homehtuneen leivänpalasen jota Balthasar ylenkatsoi koskettaakin, mutta jonka Balkis söi hyvällä ruokahalulla.

Hän nauroi. Ja kun ryöväripäällikkö häneltä kysyi, minkätähden hän nauroi, vastasi hän:

— Minä nauran ajatukselleni että olen hirtättävä teidät kaikki tyyni.

— Todellakin! huudahti ryöväripäällikkö. Kummallinen kuje tuollaisen pesijättären suussa, kuin on sinä, kultanuppuseni. Aikonet kai tuon mustan rakastettusi avulla meidät hirtättää?

Tämän rivon puheen kuullessaan joutui Balthasar raivoihinsa. Hän syöksyi ryövärin kimppuun ja kuristi häntä kurkusta, niin että tämä oli vähällä tukehtua.

Mutta ryöväripä työnsikin puukonsa päätä myöden Balthasarin vatsaan. Maahan vaipuessaan loi kuningasraukka Balkikseen kuolevan katseen, joka sammui miltei heti.

III.

Siinä silmänräpäyksessä kuului ihmisten huutoja, kavioiden koputta ja aseiden kalsketta, ja Balkis tunsi urhoollisen Abnerin henkivartiostonsa etunenässä tulossa vapauttamaan kuningatartaan, jonka salaperäisestä katoamisesta päivää ennen oli saatu tietää.

Abner lankesi kolme kertaa kasvoilleen Balkiin jalkojen juureen, ja käski tuoda esiin kantotuolin, joka oli rakennettu kuningattaren vastaanottoa varten. Sillä aikaa sitoivat sotamiehet ryövärien kädet.

Kuningatar kääntyi päällikön puoleen ja sanoi hänelle lempeästi:

— Te ette ole moittiva minua siitä ystäväni, että olisin tehnyt teille tyhjän lupauksen sanoessani, että tulen teidät hirttämään.

Sambohitis noita ja eunukki Menkera, jotka seisoivat Abnerin vierellä puhkesivat suureen huutoon nähdessään ruhtinaansa makaavan maassa, liikkumattomana, puukko vatsassa. He nostivat hänet seisaalle mitä suurimmalla varmuudella. Sambohitis tunsi, ollen taitava lääkintätaidossa, että kuningas hengitti vielä. Hän kietoi ensimmäistä käärettä, sillä aikaa kun Menkera pyyhki pois vaahdon, joka juoksi kuninkaan suusta. Sitten asettivat he hänet hevosen selkään ja veivät hänet hellävaroen aina kuningattaren palatsiin asti.

Balthasar oli viisitoista vuorokautta ankarien houreiden vallassa. Hän puhui lakkaamatta höyryävästä padasta ja sammaleisesta virran väylässä, ja huusi ääneensä Balkista. Kuudentena toista päivänä avasi hän vihdoin silmänsä ja näki vuoteensa ääressä Sambohitiksen ja Menkeran, mutta ei kuningatarta.

— Missä on Balkis? Mitä hän tekee?

— Herra, vastasi Menkera, hän on sulkeutunut huoneustoonsa Comagene'n kuninkaan kanssa.

— He varmaan tekevät sopimuksia kauppatavaroiden vaihdossa, lisäsi viisas Sambohitis. Mutta elkää kiivastuko, Herra, sillä kuumeenne on arveluttava.

— Minä hänet tahdon nähdä, huusi Balthasar.

Ja hän riuhtautui rientämään kuningattaren huonetta kohti, eikä vanhus eikä eunukki voineet häntä pidättää. Saavuttuaan makuuhuoneen ovelle, näki hän siitä astuvan Comagene'n kuninkaan kultaan katettuna ja säteilevänä kuin aurinko.

Balkis makasi pitkänään purpurapatjalla. Hänen kasvoillaan leikki hymy ja hänen silmänsä olivat suljettuina.

— Balkiini, Balkiini! huudahti Balthasar.

Mutta Balkis ei kääntänyt päätään ja näytti olevan kiintynyt seuraamaan jonkun unen vaiheita.

Balthasar häntä lähestyi, tarttui hänen käteensä. Mutta Balkis vetäsi sen heti pois.

— Mitä minusta tahdotte? hän kysyi.

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin **palo-** ja **henkivakuutuksia** kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: **rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita** y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
***Pääkonttori:* Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni 345.**

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan ***Smk 15: 75 p:n*** vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, vaaraluokka 0 kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa ***C. F. Carlander,*** Pää-asiamies
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Henkivakuutusyhtiö
„THE MUTUAL LIFE"
Vararahastot Smk 1,564,000,800. Perust. v. 1843.
Maailman suurin ja rikkain yhtiö! Edulliset vakuutussovitukset! Vapaamieliset ehdot! Kumoamattomat vakuutuskirjat! Suuri voittojako.
„THE MUTUAL LIFE" jakaa **koko voiton** vakuutetuille, sillä osakkeenomistajia ei ole. Uusia vakuutuksia v. 1899 Smk. 877,000,000. Suuria takaisinostoarvoja, jotka merkitään vakuutuskirjoihin, ja saavuttamattomien voittojen vuoksi on vakuuttaminen „The Mutual Life'ssä" ennemmi edullista rahojen sijoittamista kuin rahamenoa.
Pyytäkää näyttökaavoja.
Vakuuttakaa henkenne THE MUTUAL LIFE'ssä
Helsingissä, Aleksanterinkatu 48.
Alex. F. Lindberg. ***Pääasiamies.***

Helsingin
Puusepäntyöntekijäin Liike
T. Johansson & C:o.
Tel. 26 41. **Bulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25.** Tel. 26 00.
ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän- sorvarin- ja verhoilijan ammattiin kuuluvissa töissä.
HUOM.! Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus.

Palkintoja „Uuden Ajan" levittämisestä.

Täten julistetaan kilpailu **„Uuden Ajan"** asiamiesten kesken kolmella palkinnolla

I:nen palk. à 100 mk.
2:nen „ à 50 „
3:as „ à 25 „

Kilpailu aika kestää tämän vuoden loppuun, jolloin palkinnot jaetaan.

Ahkeroimaan siis jokainen ollakseen ensimmäinen mies „Uuden Ajan" levittäjänä.

Uuden Ajan
konttori

Mietelmiä.

Joka heikkoutensa tuntee, on vahva.
V. E. Svedelius.

*

Ensimäinen ja viimeinen mikä nerolta vaaditaan, on totuuden rakkaus.
J. W. v. Goethe.

*

Säilytä sydämesi kauneus, ja sinä olet ikuisesti nuori.
Itämaalainen sananlasku.

*

Joka hyvettä harjoittaa, hän vaeltaa valoisaa tietä.
Pindaros.

Orjuuden lakkauttamisen vuosipäivänä, 4 p:nä maaliskuuta, ilmestyi lehti Rossija erityisenä juhlanumerona. Se on tahtonut lukijainsa mieleen johtaa mainitun tapauksen koko laajuudessaan. Se tahtoo muistuttaa kansalleen, että tämä päivä on oleva sen suuri muistopäivä, jota venäjän kansa ei saa koskaan unhottaa.

Lainsäätämä kahdeksantuntinen työpäivä.

Tärkeä päätös Englannin alahuoneessa.

Englannista tulee edistyksen ystäville ilahuttava ja tärkeä uutinen, joka kertoo alahuoneen äsken tapahtuneessa toiskertaisessa käsittelyssä 231 äänellä 184 vastaan hyväksyneen kahdeksantuntisen työpäivän kaivosteollisuudessa.

Kuten tiedämme on asia kauan ollut Englannin parlamentin päiväjärjestyksessä, sitä on juurta jaksain pohdittu ja keskiviikkona uudistettiin todistuskeinoja sekä myätä että vasten.

Myöhään yöllä vasten torstaita otettiin lakiehdoitus esille. Keskustelu alkoi kello kolme ja piti sen loppua kello puoli viisi. Oltiin epävarmat, ehdottaako puheenjohtaja vaihtoehtoisen esityksen, joka selittäisi ehdoituksen toisen luvun täten päätetyksi. Sitävastoin saattoi hän huomauttaa, että kysymystä niin perin pohjin kun sitä olikin pohdittu, kuitenkin ensi kerran käsiteltiin äskenvalitussa alahuoneessa. Heti puoli viiden jälkeen ehdoitti Pickard, että toiskertainen käsittely katsottaisiin päätetyksi. Huomauttaen, että huone saattoi tehdä tämän päätöksen katsoen siihen tarkkuuteen. jolla asiaa ennen oli käsitelty, jätti puheenjohtaja kysymyksen äänestykseen, joka päättyi lakiehdoitukselle niin hyvästi.

Lakiehdoituksen puollustajat vastaanottivat äänestyksen ilolla ja riemulla.

On kuitenkin vielä jälellä kolmas käsittely ennenkuin laki on turvattu.

Kuinka kenraali Booth taistelee köyhyyttä vastaan.

Prof. *L. Kellnerin* mukaan.

Me näimme nyt kaikenlaisia käsityöläisiä, kuten harjantekijöitä, verhoilijoita, vasunpalmikoitsijoita ja muita, mutta tämä ei nyt paljonkaan meitä huvittanut, sillä tahdoimme tietää upseerin tarkoitusta saksalaiseemme nähden. Viimein vei upseeri meidät kirjanpitoosastolle ja esitti meille ohuen, kaljupäisen miehen kuluneessa mustassa puvussa entisenä asianajana. Hän haki nyt kirjoista puuseppä tuttumme tilin, joka annettiin kohteliaasti meidän tarkastettavaksi Siinä olivat menot ja tulot selvästi merkityt ja me näimme, että maamiehemme oli ansainnut paitsi ruoan ja asunnon, myöskin kunnollisen puvun, tarpeelliset pesuvaatteet ja lisäksi säästänyt muutamia shillingiä.

„Mutta kuinka kauan aiotte oikeastaan pitää hänet luonanne?"

„Kunnes hän on ansainnut tarpeeksi päästäksensä takasin Saksaan matkustamaan".

„Eikö teillä pelastusarmeijassa ole jonkinlainen paikanvälitystoimistokin? Miksi ette siis koita tälle nuorukaiselle hankkia jotakin paikkaa Lontoossa?"

„Meillä tosin on „Työtoimisto" Upperthamesstreetilla; mutta niin pitkälle emme vielä ole joutuneet, että voisimme hyvällä menestyksellä suosittaa holhokkijamme. Mestareita löytyy kyllä montakin, jotka joko kuuluvat pelastusarmeijaan tahi mielellään sitä kannattavat ja nämät ottavat meiltä aika ajoin kelpo työntekijöitä. Mutta suurin osa työnantajia katsoo karsain silmin puuhiamme ja meidän suosituksellemme ei ole mitään merkitystä. Tämä on yksi syy minkä vuoksi tahdomme lähettää maamiehenne takasin kotiinsa. Toinen syy on se, että täällä Englannissa ollaan kateellisia saksalaisten työntekijöitten suhteen. Cityn työmiehet ja virkamiehet vakuuttavat, että saksalaiset vähine tarpeineen ja suurine työkykyineen kiskovat maan pois heidän jalkainsa alta. Meillä on siis sangen vähän toivoa hankkia saksalaiselle tuottavaa ansiota ja pidämme parhaimpana, että hän palaa kotiinsa".

„Mutta mihin joutuvat nämät monet englantilaiset, jotka näen täällä työssä? Jäävätkö he ainaiseksi pelastusarmeijaan?"

„Se on laaja kysymys, johon tuskin luulen voivani vastata. Kenraalimme asiana on Jumalan armosta täyttää se suuri tehtävä, minkä hän Jumalan armosta on alkanut. Me upseerit emme puutu kokonaisuuteen, meillä on yllin kyllin tekemistä osastoillamme. Mutta jos tahdotte tutustua omien kokemuksiini, tehkää hyvin ja seuratkaa minua jälleen pihalle".

Jätimme hyvästi kirjanpitäjälle ja poistuimme pihan perälle, missä parhaiten saimme olla rauhassa puunpilkkojien ja puuseppien synnyttämästä melusta.

„Kirjanpitäjämme historia on opettavaisena esimerkkinä monelle. Upseerimme löysivät hänet noin puoli vuotta sitten katuojassa henkisesti ja ruumiillisesti niin rappiolla, ettei täällä Lontoossakaan usein semmoista näe. Mies oli terveydeltään niin kurja, että hän useita päiviä raittiina oltuaankin, tuskin kykeni jalkojaan ja käsiään käyttämään. Hitaasti ja työläästi edistyi paraneminen ja kun hän parantuneena pääsi sairashuoneesta, otimme hänet „Elevatoriin". Poloinen ei kyennyt mihinkään käsityöhön, puunpilkkomiseen oli hän liian heikko, sukulaisista ja ystävistä ei hän tahtonut puhua. Kun hänen puheestaan arvasimme hänen entisen asemansa elämässä annoimme hänelle lasku- ja kirjoitustöitä ja olimme häneen tyytyväiset; vähitellen saavutti hän luottamuksemme kunnes saatoimme uskoa hänelle tämän osaston kirjanpidon. Sillä välin oli hän ei ainoastaan ruumiillisesti ja henkisesti, vaan myöskin sisimmässä sydämmessään muuttunut toiseksi; meidän onnistui Jumalan avulla pelastaa hänen sielunsa. Nyt uskoi hän meille nimensäkin ja kertoi entisyydestään. Hän oli huonon elämänsä vaikutuksesta vajonnut aste asteelta kunnes hän juomisella oli joutunut siihen tilaan, missä hänet löysimme. Me ilmoitimme hänen omaisilleen ja he olivat onnelliset saadessaan tietoja hänestä ja suuresti kiitolliset hänessä tapahtuneesta muutoksesta. Hänen veljensä tuli noutamaan kadonneeksi luultua omaistensa luo, mutta holhokkimme kieltäytyi kyynelsilmin jättämästä sitä varmaa satamaa, minkä hän oli löytänyt pelastusarmeijan helmassa ja antautumasta uudelleen maailman myrskyjen alaiseksi, missä hän kerran oli kärsinyt niin hirvittävän haaksirikon. Ei mikään voinut järkähyttää hänen päätöstään ja niin elelee hän yhäti joukossamme, opettavaisena esimerkkinä vastatulleille ja ilona upseereillemme. Mutta hänen sukulaisensa ovat siitä asti näyttäytyneet kenraalimme ja hänen „sosiaalisen sivustansa" uskollisiksi ja jalomielisiksi ihailijoiksi."

„Tarkoitatteko, että kirjanpitäjänne on sen ihanteena, mitä pelastusarmeija vai rappeutuneesta ihmisestä saada aikaan?"

„Enpä juuri; mutta tahdoin tämän miehen historialla osoittaa teille, miten menettelemme. Me pidämme holhokkimme luonamme niin kauan kuin he viihtyvät. He tekevät työtä, oppivat työtä rakastamaan tahi ainakin sietämään, tottuvat raittiuteen ja pelastuvat useimmissa tapauksissa ijankaikkisuutta varten. Kun he ovat niin pitkälle päässeet, annamme heidät takasin heidän sukulaisilleen ja ystävilleen ja toivomme Jumalan apua etteivät he enään joutuisi siihen kuiluun, josta olemme heidät pelastaneet".

„Mikä on niiden onnettomien kohtalo, joilla ei ole sukulaisia eikä ystäviä?"

„Me koitamme heille väkemme, se on pelastusarmeijaan kuuluvien kautta —"

„Aanteeksi, että keskeytän: miten monta jäsentä kuuluu pelastusarmeijaan?"

„Meillä on neljättäsataa tuhatta sotamiestä ja yksitoistatuhatta upseeria, jotka ovat hajallaan ympäri maailmaa. Näitten jäsentemme kautta, joihin kuuluu parlamentinjäseniä ja muita korkeassa yhteiskunta-asemassa olevia henkilöitä koitamme hankkia luottamuksemme saavuttaneille sopivaa tointa kauppa- ja ammatti-alalla. Maaltatulleet, joiden on vaikea mukaantua kaupungin elämään, lähetämme kenraalin perustamaan maataloudelliseen siirtokuntaan Essexiin, mihin on uhrattu päälle kahdeksankymmentä tuhatta puntaa ja josta kaikki „sosiaalisen sivustan" ystävät toivovat paljon. Toiset taas, jotka erityisistä syistä ovat Englannilta kadotetut, lähettää kenraali merentakaisiin siirtomaihin.

Oli melkein puolisen aika kun erosimme tuosta puhelijaasta upseerista katsellaksemme kenraalin muita laitoksia. Aivan „Elevatorin" vieressä on yömajatalo naisia varten. Siellä avasi meille oven pulska mustiin ja valkoisiin puettu nainen. Ei merkiäkään joukkomajatalojen pahasta tuoksusta. Korkeassa, laajassa huoneessa siivosi ja puhdisti useita naisia, ovet ja ikkunat olivat selko selällään ja päästivät sisään niin paljon valoa ja ilmaa, kuin Itä-Lontoon samean taivaan alla on mahdollista. Pitkissä riveissä seisoivat ruumisarkkumaiset vuoteet, vielä höyryten kuumasta vedestä, jolla niitä äsken oli kastutettu. Matrassit, tyynyt ja peitteet joutuivat pihalla ankaran tarkastuksen alaisiksi. Sieltä vei nainen meitä useihin pieniin makuuhuoneisiin, jotka olivat varsin sievännäköiset ja vivahtivat heikosti ylellisyyteen. Nämä ovat „metropoleja" makuusijoja hemmoteltuja naisia varten, jotka ajottain joutuvat kurjuuteen tahi työnaisia varten, jotka ansaitsevat liian vähän, voidaksensa asua kunnollisessa perheessä, mutta ovat kumminkin liian hyvät asuakseen epäilyttävässä seurassa Whitechapelinliassa.

Pääkadulla näimme pelastusarmeijan kansankeittiön. Tuo avara huone oli täpötäynnänsä aikuisia ja lapsia.

(Jatk.).

Tilatkaa Uusi Aika! Lehden kaikki ilmestyneet numerot lähetetään tilaajalle vuoden alusta alkain.

Arvoisia asiamiehiämme kehoitamme tilittämään tilauksensa mahdollisimman pian.

Perssonin kutomakoneita Villalankaa
runsaassa valikoimassa.
Kudottuja tavaroita
Mikonkatu 2. Tel. 13 32.
Th. Neovius.

— Te sitä kysytte! vastasi musta kuningas tyrskähtäen itkuun.

Balkis loi häneen välinpitämättömän, kovan katseen.

Balthasar oivalsi hänen urohtaneen kaikki, ja hän mainitsi yön virranuomassa. Mutta Balkis vastasi.

— Todellakaan en tiedä, mitä tarkoitatte, herra. Palmuviini ei ole terveellistä teille. Lienette varmaan uneksinut?

— Mitä! huudahti onneton ruhtinas väännellen käsiään. Sinun suutelusi ja veitsi, jonka jäljet vielä näkyvät, nekö unta! . , .

Balkis nousi. Ja hänen pukunsa jalokivet raksahtivat kuin rakset ja välähtivät kuin salama.

— Herra, sanoi hän, tämä on se hetki, jolloin neuvostoni kokoontuu. En jouda selvittämään unia, joita teidän sairaat aivonne synnyttävät. Lepo tekee teille hyvää. Hyvästi!

Balthasar, tuntien itsensä raukeaksi, ponnisti voimansa, ettei osottaisi heikkouttaan tuota ilkeää naista kohtaan. Hän kiiruhti huoneesensa ja kaatui tainnoksiin. Haava aukeni jälleen.

IV.

Hän oli kolme viikkoa tunnottomana kuin kuollut. Vasta kahdentenakolmatta päivänä tuli hän jälleen tajuihinsa. Hän puristi Sambohitiksen kättä, joka vahdi hänen vuoteensa ääressä Menkeran kanssa, ja sanoi itkien:

— Oi! ystäväni, kuinka te olette onnelliset te kaksi, sinä ollessasi vanha ja sinä ollessasi vanhuksen kaltainen!... Mutta ei! onnea ei ole maailmassa, ja kaikki on pahaa koska rakkaus on paha ja Balkis on ilkeä.

— Viisaus tekee onnelliseksi, vastasi Sambohitis.

— Sitä tahdon koettaa, vastasi Balthasar. Mutta palatkaamme viipymättä Etioopiaan jälleen. — Ja kun hän oli kadottanut sen, jota rakasti, päätti hän pyhittää elämänsä viisaudelle ja tulla tietäjäksi. Jos se päätös ei tuottanutkaan hänelle sanottavaa huvia, niin se ainakin tyynnytti häntä. Iltasin istui hän palatsinsa katolla Sambohitiksen ja Menkeran seurassa ja tarkasteli palmuja, jotka liikkumattomina kohottivat näköpiirillä tai katseli kuun kajanteessa, kuinka krokodiilit uivat Niilissä kuin puun rungot.

— Ihminen ei kyllästy milloinkaan katselemaan luontoa, sanoi Sambohitis.

— Epäilemättä ei, vastasi Balthasar. Mutta luonnossa on jotain, joka on kauniimpaa kuin palmut ja krokodiilit.

(Jatk.)

— 24 —

Evankeliumi. 6. — 21 —

ulkonäöltä, vaan sydämmestään; niinkuin suola on hyvää ei ainoastaan silloin kuin se on suolan näköistä, vaan kun se on suolaista itsessään.

Niin olette tekin kerjäläiset, kodittomat, maailman opettajat; te olette autuaat, jos tiedätte, että todellinen onni on olla koditon kerjäläinen. Mutta jos te olette vaan näöltänne kerjäläiset, niin te olette kelpaamattomat kuten suolaton suola. Te olette maailman valo, älkää siis valoanne piiloittako, vaan näyttäkää ihmisille. Eihan kynttilää sytytetä penkin alle palamaan, vaan asetetaan pöydälle valaisemaan kaikille huoneessa olijoille. Älkää siis tekään peittäkö valoanne, vaan osoittakaa sitä töillänne, mutta niin, että ihmiset ymmärtäisivät teidän tietävän totuuden, ja nähdessään hyviä tekojanne ymmärtäisivät taivaallisen Isänne.

Älkää luulko minun vapauttavan teitä laista. En minä opeta vapautumista laista, vaan minä opetan iankaikkisen lain täyttämistä. Niinkauan kuin on ihmisiä taivaan alla, niin kauan on iankaikkinen laki. Ainoastaan silloin lakkaa laki olemasta, kun ihmiset itsestään tekevät kaikki iankaikkisen lain mukaan. Ja nyt minä annan teille iankaikkisen lain käskyt. Ja jos joku vapautuu vaikka yhdestäkin näistä lyhyeistä käskyistä ja opettaa toisille, että niistä saa vapautua, hän on oleva viimeisenä taivaan valtakunnassa; mutta joka täyttää, ja siten muita opettaa, hän on suurin taivaan valtakunnassa. Sillä jos hyveenne ei ole oikeauskoisten kirjanoppineiden hyvettä suurempi, niin ette missään tapauksessa tule taivaan valtakuntaan. Nämät ovat käskyt:

Entisessä laissa on sanottu: älä tapa. Vaan joka tappaa, hän on tuomittava.

Mutta minä sanon teille, että tuomion ansaitsee jokainen, joka suuttuu veljeensä. Ja vielä syyllisempi on se, joka sanoo veljellensä pahan sanan.

Jos siis tahdot rukoilla Jumalaa, niin muistele ensin olisiko ihmistä, jolla on jotakin sinua vastaan; ja jos muistat että yksikin ihminen katsoo sinun loukanneesi häntä, elävät, ei Jumala sekaannu heidän elämäänsä. Hän on antanut maailmaan hengen, ja henki elää itsestään ihmisissä, ja hengestä eläjät muodostavat Jumalan valtakunnan. Hengelle ei ole olemassa kuolemaa eikä pahaa. Kuolema ja paha on olemassa ainoastaan lihalle, vaan ei hengelle.

Jumalan valtakunnan voi vielä verrata seuraavaan: Isäntä kylvi hyvät siemenet peltoonsa. Isäntä se on henki, Isä; pelto on maailma; hyvät siemenet ovat Jumalan valtakunnan lapset. Menipä nyt isäntä maata, mutta sillä aikaa tuli vihamies ja kylvi peltoon ohdakkeita. Vihamies se on viettelys; ohdakkeet ovat viettelyksen lapset. Työväki tuli isännältä kysymään: Sinäköhän olet peltoosi huonoja siemeniä kylvänyt, koska siellä ohdakkeita nousee? Menemmekö kitkemään? — Isäntä vastasi: antaahan olla, muutoin te, kitkeissänne ohdakkeita, sotkette viljan jalkoihinne. Kasvakoot yhdessä. Kun tulee korjuun aika, käsken leikkaajain eroitella ohdakkeet erikseen lyhteihin, ja ne minä poltan, mutta viljan korjaan eloaittaan. — Leikkuu se on ihmiselämän loppu, ja leikkaajat on taivaallinen voima. Ja ohdakkeet poltetaan, mutta vilja puhdistetaan ja kootaan. Niin elämänkin loppuessa katoo kaikki, mikä oli ajan petos, ja jääpi jäljelle ainoa todellinen elämä hengessä. Hengelle, Isälle, ei ole pahaa olemassa. Henki suojelee sitä, mikä on sille tarpeellista; mutta mikä ei ole siitä, on sille olematon.

Jumalan valtakunta on kuin nuotta. Nuotta heitetään lahden yli ja kalat kaikki erotuksetta kierretään kokoon. Mutta sittenkuin nuotta nostetaan vedestä, niin kelpaamattomat erotetaan ja viskataan pois. Niin on myöskin oleva ajan päättyessä: taivaallinen voima on kokoova hyvän, mutta huonon heittävä.

Ja hänen herettyä puhumasta alkoivat hänen oppilaansa kysellä häneltä, miten nuo vertaukset olivat ymmärrettävät? Hän sanoi heille: nämä vertaukset ovat ymmärrettävät kahtalaisesti. Minähän puhun kaikkia näitä ver-

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Vakuuta Henki ja Omaisuus Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasioimisto:

Schildt & Hallberg

Helsinki.

— Kaupassa —

1, Boulevardinkatu 1.

Muuttoloppuunmyynti koristekappaleita, samettia, hanskoja, nauhoja, helmityllejä ja pitsejä, kankaita halvimmalla, keväthattuja hyvä mallisia ja hienosti koristettuja kaupassa

1, Boulevardinkatu 1.

Sisäänkäytävä portista.

KARL SUNDSTRÖM
KAIVERTAJA.
KAUTSCHUKKI NIMILEIMASIN TEHDAS.

Aleksanterinkatu N:o 50.

Palkittuja.

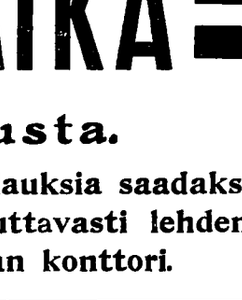

Husqvarnan Teräs-Ompelukoneita

„Freja Triumf".

Polkupyöriä.

Husqvarnan pääasioimistossa

Centraalipasaasissa.

Telef. 18 47.

Huom.!

Hautapatsaita

jotka ovat valmistetut

Hienosta Graniitista

uskomattoman halpoihin hintoihin

A. V. Kaleniusen luona,

Lapinlahdenkatu 25.

Alituinen varasto

Taulunraamia,

Akkunalistoja,

Peilejä y. m., y. m.

halvalla kultaaja

Kårlundilla,

13, Antinkatu 13.

Holmström & Svensson

myyvät alituisesta varastostaan:

1:a kivihiiliä, valukoksia js takomohiiliä halvimmalla.

Telef. 29 24 — 32 03.

Teosoofinen kirjasto

Uudenmaankatu 25.

Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

Vielä on tilaisuus saada

UUSI AIKA

vuoden alusta.

Asiamiehet, ahkeroikaa tilauksia saadaksenne, levittäkää lehteä, toimikaa auttavasti lehden hyväksi. Kunnioittaen Uuden Ajan konttori.

Henrik Ekbom'in

Verhoilija ja Puusepänliike,

Fabianinkatu 28.

Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

Uuden Ajan

Tilauksia Kuopiossa otetaan vastaan:

Kansalliskaupassa.

H. Keijosen kaupassa.

Rouva L. Partasen luona. Savonlinnankatu 28, ja

Rouva K. Savolaisen luona Robertinkatu 8.

Maaningalla:

Kauppias Taneli Karhusen kaupassa ja sivukaupassa Karttulassa.

„Uuden Ajan" konttori Fabianink. 13 (Etelä Makasiininkadun kulmassa) Telefooni 34 30.

Avoinna joka arkipäivä kl. 6—8 illalla.

Kellojen, Kronometerien

ynnä hienompien

Präsisiooni koneitten

KORJAUS VERSTAA

Taatusti hyvä työ.

Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja

Seinä- ja Taskukelloja

Kellonperiä y. m.

C. U. BERGSTRÖM

Erottaja 19 Skilnaden

Telef. 37 12.

Kansanvakuutus.

Vastaan-otettuani asiamiestoimen uutta vakuutusmuotoa varten, jonka vakuutusyhtiö Kaleva on perustanut

Kansanvakuutus

ilman lääkärintarkastusta

saan ilmoittaa, että olen tavattavissa „Uuden Ajan" huoneustossa, Fabianin- ja Etelä Makasiininkadun kulmassa k:lo 12—2 ja 6—8 arkipäivinä, asioissa jotka koskevat tätä uutta vakuutusmuotoa.

JEAN BOLDT.

H. Tuupaisen Jalkineliike

Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.

Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.

H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

„UUDEN AJAN"

tilauksia otetaan vastaan

jokaisessa maamme postitoimistossa ja asiamiestemme luona.

Helsingissä otetaan tilauksia vastaan, paitsi lehden konttorissa, Laurentin Sanomalehtimyymälässä, Pasaassissa. H. Tuupaisen jalkineliikkeessä, Fredrikinkatu N:o 45, Kr. Raution Jalkineliikkeessä Kallion 3 linja N:o 1. Räätäli J. V. Vilenius'en luona Vladimirink. 52.

Huom.! Tampereella otetaan tilauksia vastaan Herra E. Lyytikäisen kirjakaupassa. **Vaasassa** Herra K. Montinin kirjakaupassa **Porissa** Herra Gust. Ronelius'en kirjakaupassa. **Pietarissa** Herra I. Palmgrénin kirjakaupassa Iso Tallik. 8.

Vakuutus-Osakeyhtiö Kaleva.

Yleinen Kansanvakuutus

ilman lääkärintarkastusta.

Uusi vakuutusmuoto Suomessa.

Salisuus yhtiön voittoon.

Toimekkaat, hyvillä suosituksilla varustetut asiamiehet ilmoittautukoot yhtiön pääkonttorissa Erottajank. 2.

tauksia sen vuoksi, että on toisia ihmisiä, kuten te, minun oppilaani, jotka ymmärtävät, mikä Jumalan valtakunta on; ymmärtävät, että Jumalan valtakunta on jokaisen ihmisen sydämmessä; ymmärtävät miten siihen tullaan; mutta toiset eivät sitä ymmärrä. Toiset katsovat, eivätkä näe, kuuntelevat, eivätkä ymmärrä. Sillä heidän sydämmensä on ihroittunut. Senpätähden minä näillä vertauksilla puhun kahtalaisesti, sekä toisille että toisille. Heille minä puhun Jumalasta, siitä, mitä Jumalan valtakunta on Jumalaan nähden, ja he voivat sen ymmärtää. Mutta teille minä puhun siitä, mitä Jumalan valtakunta on teihin nähden, — se valtakunta, joka on teissä.

Ymmärtäkää siis tekin kylväjän vertaus niinkuin se on ymmärrettävä. Teihin nähden merkitsee vertaus tätä: Kuka on ymmärtänyt Jumalan valtakunnan ajatuksen, vaan ei ole vastaanottanut sitä sydämmeensä, häneen tulee paha ja anastaa kylvetyn; tämä on tielle pudonnut jyvä. Kivistöön kylvetty — se on se, joka heti ilolla vastaanottaa, mutta ei ole hänessä juurta, vaan hän ottaa ainoastaan ajallisesti vastaan; ja kun tulee ahtaalle ja joutuu vainon alaiseksi valtakunnan aatteen tähden, niin hän heti perääntyy. Orjantappuroihin kylvetty — se on se, joka ymmärsi valtakunnan aatteen, mutta ajalliset huolet ja rikkauden ahneus tukahuttaa aatteen ja hän tulee hedelmättömäksi. Vaan hyvään maahan kylvetty — se on se, joka ymmärsi valtakunnan aatteen ja säilyttää sitä sydämmessään; hän kantaa hedelmän, antaen milloin satakertaisen milloin kuudenkymmenen kertaisen milloin kolmenkymmenen kertaisen sadon. Sillä se, joka säilyttää, saapi paljon; mutta joka ei säilytä, siltä viimeinenkin otetaan pois.

Sentähden huomatkaa, miten vertaukset ovat ymmärrettävät. Ymmärtäkää niin, ettette antaudu viettelyksille, loukkauksille eikä huolille, vaan että tuotatte mikä kolmenkymmenen, mikä kuudenkymmenen, mikä satakertaisen hedelmän.

Jumalan valtakunta ottaa sydämmessä kasvun tyhjästä, mutta tuottaa kaikki. Se on pieni kuin pienin koivun siemen; mutta kun se kasvaa, niin se on suurin puista, ja taivaan linnut pesivät sen oksille.

NELJAS LUKU.

Jumalan valtakunta.

Ja sentähden Jumalan valtakunta on kaikkien ihmisten elämä ja onni.

Ja Jeesus kulki pitkin kaupunkeja ja kyliä, opettaen kaikille Isän tahdon täyttämisen autuutta. Jeesus sääli ihmisiä, kun nämä hukkuvat tietämättä mitä todellinen elämä on, ja äimistyneinä syöksyvät hajalleen niinkuin lammaslauma ilman paimenta.

Kerran kerääntyi Jeesuksen ympärille paljon väkeä kuuntelemaan hänen oppiansa; ja hän meni vuorelle ja istui. Oppilaat ympäröivät hänet.

Ja Jeesus alkoi opettaa kansalle, mitä Isän tahto on. Hän sanoi:

Autuaat ovat kerjäläiset, kodittomat, sillä he ovat Isän tahdossa. Jos he tosin nälkää näkevät, niin he tulevat ravituiksi; jos he surevat ja itkevät, niin he lohdutuksenkin saavat. Jos ihmiset heitä halveksivat ja luotansa sysäävät ja karkoittavat kaikkialta, iloitkoot he siitä, sillä niin on aina vainottu Jumalan ihmisiä, ja he saavat taivaallisen palkan.

Mutta voi rikkaita, sillä he ovat jo saaneet mitä halusivat, eivätkä enää mitään muuta saa Nyt he ovat kylläiset, mutta kerran tulevat nälkäisiksi. Nyt he riemuitsevat, mutta vielä he surevatkin. Voi niitä, joita kaikki ylistävät, sillä ainoastaan pettureita kaikki ylistävät..

Autuaat ovat kerjäläiset, kodittomat; mutta autuaat ainoastaan silloin kuin eivät he ole kerjäläisiä ainoastaan

Helsingissä 1901. Hufvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 11.
Maaliskuun 16 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4·55*
1/2 „ . . . . . „ *2:55*
kuukaudelta . . . . . „ *—:58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Miksi Kartago kukistui?

Eräät katsovat Kartagon hävitystä Caton aikaansaamaksi pahuuden työksi, ikäänkuin jonkin kansan kohtalo riippuisi yksityisen mielivallasta. Tämän yhteydessä mainitaan myöskin että romalaiset kauppiaat omien kauppaetujensa vuoksi toivoivat Kartagon häviötä ja yllyttivät kansaa sotaan, ja että romalaiset ylipäänsä vaanivat kartagolaisten verrattomia rikkauksia.

Tietysti senaikuisia Roman kauppiaita ohjasi sama vaisto rahanhimoon mikä on ominaista kauppiaille kaikkina aikoina, ja saattaa olla että rahamiesten tahto melkoisessa määrässä vaikutti sodan syttymiseen, mutta mahdotonta on otaksua että niinkutsuttu Caton paatunut viha, romalaisten saaliinhimo, kauppiasten kauppaedut ja monenmoiset muut suuremmat tahi pienemmät pyyteet olisivat voineet vahingoittaa kartagolaisia, elleivät nämä jo itsessään olisi kantaneet häviön siemeniä sisässään. Veltostunut kansa ja laho puu saattavat kyllä näennäisesti jonkun aikaa elää, mutta pieninkin ulkonainen sysäys osoittaa asian todellisen laadun eikä sellaista loppua pitäisi koskaan sanoa ennenaikaiseksi pelkästään vaan siksi että se siltä näyttää. Lamppu palaa vielä jonkun aikaa senkin jälkeen kun öljy on loppunut.

Sanotaan että Cato yllytti kansalaisiaan sotaan Kartagoa vastaan siksi että hän piti sen ulkonaista valtaa Romalle vaarallisena ja pelättävänä. Luonnollista on, että tämä kaukonäköinen romalainen puhui kansalaisilleen sitä kieltä mitä ne entisten kokemusten nojalla elävästi kykenivät käsittämään ja vältti koskettella sellaisia asioita jotka olivat kokonaan heidän näköpiirin ulkopuolella, sillä kansa kokonaisuudessaan ei koskaan kykene tunnustelemaan välillisten vaikutusten varmasti mutta hitaasti kehittyviä seurauksia olipa ne sitte vahingollisia tai hyödyllisiä.

Kartago oli Romalle todellakin vaarallinen, vaikka aivan toisessa ymmärteessä kuin mitä Cato tahallisesti lausui julki.

Ajattelijana ja valtiomiehenä Cato tiesi varsin hyvin että Kartagolla ei tule olemaan toista Hannibalin kaltaista johtajaa ja tiesi myöskin ettei veltostuneista karttagolaisista tahi heidän pestaamistaan palkkasotureista tavallisen ihmisen johdolla ole mihinkään. Mutta ennen kaikkea hän oivalsi paremmin kuin yksikään muu mikä *siveellinen vaara* Romalle oli näitten yhä kasvavasta ja yhä kehittyvästä tapainturmeluksesta. Kartagolaisten perinpohjin turmeltuneet elämäntavat olivat juuri heidän vahva puolensa romalaisiin nähden, joka olisi helposti voinut saattaa Roman ennenaikaiseen perikatoon ja häviöön. Tuo sama stoalainen Cato, joka sydämensä pohjasta kunnioitti niitä kreikkalaisia jotka olivat kukistaneet persialaisten ylivoiman, yhtä suuressa määrin halveksi oman aikansa kreikkalaisia, jotka olivat vajonneet itämaalaisten saastuttamina tapain turmelukseen ja velttouteen, eikä hän siis voinut olla näkemättä sitä siveellisen mädännäisyyden vaaraa joka uhkasi Romaa Kartagon puolelta. „Minusta vaan näyttää, että Kartago on hävitettävä“, hoki hän alituiseen, sillä hän näki siinä vaarallisen turmeluksen siemenen, joka oli ajoissa poistettava ja juurta jaksain hävitettävä. Ja mikä voi paremmin kuvata kartagolaisten kurjuutta kuin se että he pelkästä romalaisten mahtikäskystä peljästyneinä lähettivät heille panttivankeja, antoivat aseensa ja laivansa pois. Että he sodan viimehetkinä taistelivat vimmatusti ei todista sanottavasti mitään heidän edukseen, sehän oli vaan edellisen kurjuuden sievistetty epätoivon loppu, sillä hekkumassa eläjillä on yleensä sellainen tapa että he vararikon jälestä parantavat elämänsä itsemurhalla.

J. Kock.

Pääoman keskitys.

Tästä kirjoittaa „Spartacus“ ruots. S. D:ssa: Sähkösanoma Newyorkista on ilmoittanut, että pohjoisamerikalaisten terästehtailijoiden aijottu suuri yhdistyminen nyt on päätetty tosi asia. Maanantaina rikisteröittiin *United States Steel Corporation*. Liiton pääoman arvellaan kaikkiaan nousevan 4 miljaardin kruunuun. Yhtiön viimevuotiset tulot nousivat noin 400 miljoonaan kruunuun.

Tämä amerikalaisen terästeollisuuden keskitys osoittaa selvästi mihin suuntaan kehitys käy. Vanhempien sisaryhtiöiden, petroleumi ja sokerirenkaiden rinnalla, antaa tämä jättiläisrengas suuren tasavallan taloudelliselle elämälle omituisen leiman. Yhä valtavammaksi paisuu Amerikan teollisuustuotteiden ulosvienti kilpaillen kiihkeästi englantilaisen teollisuuden kanssa, ja silminnähtävästi tulee uusi rengas, joka käsiinsä kokoo melkein koko teräsvalmistuksen Yhdysvalloissa, voimakkaasti edistämään tätä kilpailua. Eikä tällaiset jättiläisyritykset voi toiseltapuolen olla vaikuttamatta europalaiseen teollisuuteen, siinäkin suhteessa, että se ylyttää europalaisia tehtailijoitakin samanlaisiin yhdistymisiin.

Niin osoittaa kehitys todeksi sosialistien väitteen, että vapaa kilpailu yhdessä koneellisen tekniikin lukemattomien mahdollisuuksien kanssa johtaa johdonmukaisesti pääoman liittoutumiseen jättiläisyrityksiin, jotka hallitsevat sekä koti- että ulkomaan kaupan. Teräsrengas on nivel tässä välttämättömässä yhteiskunnallisessa tapahtumassa.

Eipä juolahda mieleemmekään, hyökätä rengasjärjestelmän kimppuun pikku porvarimaisesti valitellen hyvinjärjestettyjen ja suunniteltujen, renkaisiin yhdistyneiden suurten pääomien rasittavaa vaikutusta pikkupääomiin. Ompa kuin kuulisi tuon vanhan kaskun härästä ja lokomotiivista, kun kuulee vaadittavan kieltolakia renkaita vastaan.

Totta on, että he luovat vaarallisen monopoolivallan porvariston ja vapaan kilpailun yhteiskuntaan, he luovat tehdas aristokraatiian ja itsevaltiuuden kuulumattomilla mahtikeinoilla. Mutta kasvava renkaiden muodostaminen antaa jokaiselle yhteiskunnallisesta pulmasta räikeän selvän kuvan.

Ei ole enää pitkä askel *yhteiskunnalliseen valvontaan* tuotannon alalla. Tämä oikeus lisääntyy välttämättömyyden keralla ja yhä vastustamattomammin painuu tämä sosialistinen ajatus aivoihin ja yleiseen oikeuskäsitteeseen. Huolimatta kaikesta edistävät ne kuitenkin päämäärää, joka on yhteiskunta tuotantokeinojen omistajana.

— **Tyytymättömyys Kreikassa** kasvaa päivä päivältä yhä suuremmaksi ja yleisemmäksi. Kärsimättömyydellä on odotettu että kuningas täyttäisi lupauksensa ja persoonallisesti ryhtyisi epäkohtia parantamaan. Nyt uskotaan yleisesti, että valtiollisten puolueitten valta on kuninkaan hyvää tahtoa suurempi. Patrasissa ilmestyvä sanomalehti „Peloponnesos“ kertoo, että kuninkaalle jätetään piakkoin anomus, jonka alle nimiä on kerätty ympäri maan. Anomuksessa kuvataan olot sietämättömiksi ja pyydetään yleistä kansalliskokousta.

— **Englannin sotadeparttementti** on ilmoittanut, että ne *uudet* määrärahat, joita parlamentilta pyydetään sodan menoihin Etelä-Afrikassa, nousevat 56,070,000 puntaan. Tällä äärettömällä summalla korvataan menot maalisk. 31 päivään 1902. Samaan tarkotukseen on myönnetty ennen:

Vuonna 1899—1900 23 milj. puntaa;
Vuonna 1900—1901 61,286,700 puntaa.
Vuodeksi 1901—1902 pyydetään nyt 56,070,000 puntaa.
Korko erityisille lainoille maalisk. 31 päivään 1900 2 milj. puntaa.
Yhteensä siis 142,356,700 puntaa eli *3,558,917,500 mk.*

Yksityisestä kirjeestä Ruotsista.

Joka innostuksella seuraa edistystä ja itse työskentelee vapaamielisen kehityksen hyväksi yhteiskunnassa, huomaa Ruotsin tähän aikaan olevan toivottomassa tilassa. Ei jälkiäkään rauhanliikkeestä, ollaan valmiit kivittämään sitä joka nyt uskaltaa hiiskuakaan rauhanaatteesta. Mutta viekkaasti harkitulla, suurilla korulauseilla höystetyllä pelotuspolitiikalla ovat suurruotsalaiset ja yläluokka suoranaisesti hypnotiseeranneet Ruotsin kansan. Kymmenen vuotta sitten soditiin kynsin hampain vastaan asevelvollisuuden enentämistä 40 päivästä 90 päivään, mutta nyt ei löydy monta äänestävää joka ei suostuisi yksi vuotiseen asevelvollisuuteen. Pahin seikka tässä asiassa on, että sosiaalidemokraatit ovat tämän uuden puolustuskysymyksen synnyttyä käyneet kiertoteitä eivätkä ajaneet tarmolla kansan asiata. Alussa olivat hekin pelon masentamat ja valitsivat menettelytavan, jonka tarkoituksena oli ratkaista puolustuskysymystä, nuorimpana ja kypsymättömimpänä, ennen 10 vuotisia vanhoja parannuskysymyksiämme, jotka yläluokan luokkapolitiikan vaikutuksesta olivat jääneet ratkaisematta. Paljon on kansa uhrannut näiden vuoksi. Aikaa, toiveita, rahaa — ja kun kaikki vapaamieliset viimein olivat kokoontuneet yhdeksi saadakseen äänioikeuden läpäistyksi valtiopäivillä, kukistaa puolustuskysymys liittolaiset. Ja yläluokan taholla, vasemmiston uskomattoman laimeuden avulla, on jo käynyt uskonkappaleeksi se seikka, ettei puolustuksesta voi tinkiä, ei sitä kysymystä ratkaista muiden yhteydessä eikä myöskään saattaa riippuvaksi niistä. Nyt ovat sosiaalidemokraatit jo alkaneet muuttaa menettelytapaa nähdessään miten tämä uusi vastavaikutus kasvaa heitä mahtavammaksi, mutta he ovat liiaksi pelkureita asettuakseen heti vastaiselle puolelle.

H. P. Blavatsky sosiaalisesta kysymyksestä.

Madame Blavatsky, teosoofisen liikkeen herättäjä, lausuu kirjassaan „The Key to Theosophy“ yhteiskunnallisista riennoista m. m. seuraavat sanat:

Teosoofisen Seuran omaksumat perusohjeet todistavat, ettei seura välinpitämättömästi katso yhteiskunnallisia kysymyksiä — tahi oikeammin, että useimmat sen jäsenistä eivät sitä tee. Jos ihmiskunnan henkinen kehitys etupäässä riippuu oikeitten fysioloogisten lakien ankarasta noudattamisesta, on kaikkien semmoisen kehityksen eteen työskenteleväin ehdottomana velvollisuutena kykynsä takaa vaikuttaa näiden lakien yleisen noudattamisen hyväksi. Kaikki teosoofit hyvinkin ymmärtävät syväksi surukseen, että se yhteiskunnallinen tila, jossa kansojen enemmistö elää etenkin länsimaalaisissa valtioissa, tekee mahdottomaksi ruumiitten ja sielujen oikean kehityksen, joten molempain kehitys ehkäistyy. Ja koska tämä kehitys vallan erityisesti on teosofian päämäärä. yhtyy seura mielellään kaikkiin todellisiin tämänsuuntaisiin pyrkimyksiin.

Syy miksi niin vähäsen kelpo sosiaalista työtä tehdään, on se, että kullakin yhteiskunnan uudistajalla on oma yleinen parannuskeinonsa ja että johtava aate puuttuu useimmista näistä keinoista, eikä ainakaan ole niitä kaikkia yhdistävää perusaatetta. Tällä tavalla menee kallis aika ja voima hukkaan; sillä yhteistyön sijaan ihmiset pyrkivät toinen toistaan vastaan, jopa usein on syytä pelätä, että he sen tekevät mainetta ja etuja voittaakseen enemmän kuin sen suuren asian tähden, jonka he väittävät olevan heidän sydämellään ja jonka pitäisi olla heidän korkein elämäntehtävänsä.

Teosoofiset perusohjeet ovat: ihmiskunnan yleinen yhteys ja yhteinen alkuperä; ihmisten riippuvaisuus toisistaan; Karman laki; reinkarnatsiooni (jälleensynnyntä). Nämä ovat neljä rengasta siinä kultaisessa ketjussa, joka sitoisi ihmiskunnan yhteen yhdeksi perheeksi, yleiseksi veljeskunnaksi.

Nykyisen yhteiskuntamuoden vallitessa, etenkin n. k. sivistyneissä maissa, suuret ihmisjoukot kärsivät köyhyyttä, puutetta ja kipua. Heidän ruumiillinen tilansa on kurja ja heidän älylliset ja henkiset kykynsä ovat usein miltei heräämättömiä. Toiselta puolen on paljon ihmisiä yhteiskunta-asteikon vastaisessa päässä, jotka viettävät elämänsä suruttomassa välinpitämättömyydessä, vaipuneina aineelliseen ylöllisyyteen ja itsekkäihin nautintoihin. Ei kumpikaan näistä kahdesta elämänmuodosta riipu paljaasta sattumasta. Molemmat johtuvat ympäröivistä olosuhteista, ja laiminlyödyt yhteiskunnalliset velvollisuudet toiselta puolen ovat liikimmässä yhteydessä kutistuneen ja ehkäistyn kehityksen kanssa toiselta puolen. Yleinen syysuhteenlaki pitää paikkansa yhteiskuntaopissa yhtä hyvin kuin tieteessäkin. Mutta tämän lain välttämättömänä loogillisena seurauksena on yksilöiden riippuvaisuus toisistaan, josta teosofia niin ankarasti pitää kiinni. Jos *yhden* ihmisen teot vaikuttavat kaikkiin muihin, ja tämä on tosi tieteellinen käsitys, ei ihmisten todellinen yhteys ole saavutettavissa muuten kuin siten, että kaikki miehet tulevat veijiksi ja kaikki naiset sisariksi, niin että kaikki jokapäiväisessä elämässä harjoittavat todellista veljeyttä ja sisaruutta. Tämä vaikutus ja vuorovaikutus, tämä tosi veljeys, jossa jokainen elää kaikkia varten ja kaikki jokaista varten, tämä se on yksi niistä teosoofisista perusohjeista, jota kukin teosoofi on velvollinen ei ainoastaan opettamaan, mutta elämässään toteuttamaankin.

Katsele hetkinen inhimillisen yhteiskunnan niin sanoakseni konkreettisia tosiseikkoja. Vertaa sitä elämää, jota rahvas ja monet keski- ja yläluokan jäsenet viettävät, siihen elämään, jota elettäisiin siveellisesti raittiimpien ja jalompien olosuhteitten vallitessa, vallitessa oikeuden, hyvän tahdon ja rakkauden — sen itsekkyyden, välinpitämättömyyden ja raakuuden asemesta, joka nyt liiankin usein näyttää yksin olevan vallalla. Kaikella ihmiskunnassa löytyvällä hyvällä ja pahalla on juurensa inhimillisessä luonteessa, ja tätä luonnetta on ollut ja on luomassa syitten ja vaikutusten ääretön sarja. Mutta tämä koskee tulevaisuutta yhtä paljon kuin nykyisyyttä ja menneisyyttä. Itsekkyys, välinpitämättömyys ja raakuus eivät saata muodostaa ihmiskunnan mallikelpoista tilaa — semmoinen usko olisi sama kuin olla ihmisyyteen uskomatta, jota teosoofi ei voi tehdä.

Nythän meille kehitys opettaa, että muuttamalla elimistön ympäristöä voimme muuttaa ja parantaa itse elimistöä; tämä pitää mitä ankarimmin paikkansa kun on ihmisestä kysymys. Kukin teosoofi on sentähden velvollinen tarmonsa takaa ja kaikilla hänen käytettävinään olevilla keinoilla tukemaan jokaista viisasta ja hyvin pohdittua rientoa köyhäin ehtojen parantamiseksi. Tämmöisiä yrityksiä on tehtävä silmällä pitäen köyhäin lopullista yhteiskunnallista vapautumista ja niiden velvollisuuden tunnon kehittymistä, jotka nyt usein laiminlyövät velvollisuuksiaan miltei kaikissa elämän ehdoissa.

Mutta kuinka on pääteltävissä, onko yhteiskunnallinen riento viisas vai ei? Tässä suhteessa ei voida asettaa mitään määrättyä ohjetta. Paljon on tietysti jätettävä yksilön arvosteltavaksi. On kuitenkin olemassa koetuskivi, joka yleensä riittää. Onko ehdotetun toimenpiteen tarkoituksena sen veljeyden edistäminen, joka on teosofian päämääränä? Ei tämä arvostelu tuota vaikeutta kellekään todelliselle teosoofille; ja kun hän kerran on tästä vakuutettu, on hän velvollinen kääntämään yleisön huomio asiaan. Ja tämä voi tapahtua ainoastaan siten, että hän koettaa herättää korkeampia ja jalompia käsityksiä ihmisen velvollisuuksista, yleisistä ja yksityisistä; sillä tähän velvollisuuden korkeampaan käsitykseen perustuu kaikki henkinen ja ruumiillinen parannus. Ainakin hänen itsensä täytyy olla henkisen toiminnan keskusta, ja hänestä ja hänen jokapäiväisestä elämästään on säteilevä näitä korkeampia henkisiä voimia, jotka yksin voivat uudesta synnyttää hänen kanssaihmisiään.

Hiljaisuudessa.

Oli suuressa hiljaisuudessa. Siellä kuulin nyyhkyttävän sydämen vaikertavan. Se oli tullut sinne, tämä sydän, kolkkoon, äärettömään, siihen hiljaisuuteen, jossa yö vallitsee. En sitä nähnyt, sillä ei ollut nimeä, ei muotoa, mutta minä kuulin sen valituksen. Oi, niin äänetöntä siellä oli äärettömässä yössä. Ja siksi se itki se sydän. Ja se puhui. Hiljaa värähdellen, mutta kuitenkin niin mahtavasti että se täytti koko avaruuden. „Olen niin pieni“, valitti se, „olen tullut tänne hymyn mailta, sillä ne eivät enää minua tyydyttäneet, tullut tänne värisemään. Kuolenko täällä? Siksikö olen uskaltanut? Siksikö oli rohkeuteni?“ — Hiljaisuus vastasi mahtavalla kielellään. — „Auta“, anoi sydän, „minä menehdyn!“ Sen vaikeroivat sävelet leikkelivät värisyttävästi avaruutta. Kuolontuska oli niissä. — Sydän luuli kuolevansa. —

Oi! En tiedä kuinka kauan lie sydän taistellut. Ei ole aikaa ajattomuudessa. Mutta minä näin avaruuden nyt valkenevan. Loistavat eeteriaallot alkoivat täyttää sen. Siellä kuului säveliä kuin uneksittuja aavistuksia, täynnä autuutta. Oli kuin olisi aukastu portti, jonka edessä valittava sydän oli kolkuttanut taukoomatta. Taivas oli vihdoin heltynyt uupumattomuudesta. — Sydän ei kuolisi. Se oli elävä. Se oli saava palkan urhoollisuudestaan. Se ei ollut kolkuttanut turhaan. Yö oli väistynyt amuruskon tieltä. Ja minä kuulin sydämen riemuitsevan. Se riemuitsi niin kuin se oli ennen vaikeroinut. Mutta tämä riemuitseminen oli äänetöntä. Ja siksi se oli niin suurta. — Näin valon yhä väreilevän halki avaruuden, kuulin ihanuuden väräjävän taivaallisin sävelin. Se oli sydämen laulu.

B. N—G.

Niille arvoisille henkilöille, jotka soisivat

Uuden Ajan

menestyvän ja tahtovat tehdä jotakin sen hyväksi, pyydämme ilmoittaa, että **paras keino** Uuden Ajan avustamiseksi on tilata lehteä muutamia kappaleita ja sitten tarjota toisille itselleen tarpeettomat kappaleet tahi lahjottaa ne varattomille henkilöille.

Uskallamme toivoa, että ystäviemme avulla tilaajamäärämme piakkoin on melkoisesti kasvava. Asiaaharrastavien myötä vaikutuksella on Uusi Aika esteettä jatkava työtään ihmiskunnan suurten elämänkysymysten palveluksessa.

Kuinka kenraali Booth taistelee köyhyyttä vastaan.

(Jatk.).

Kun aikaisesta aamusta olimme olleet liikkeellä, levähdimme useita tunteja; vasta hämärissä jatkoimme tarkastustamme ja huomasimme laitokset Lontoon länsi- ja eteläosassa melkein samanlaisiksi kuin Whitechapelissa.

Mielihyvällä kuulin eräältä upseerilta, että „syyshartaushetket“ suuressa Regentshallessa olivat alkaneet. Täsmälleen kello kahdeksan olimme siellä ja saimme shillingillä istumapaikan ensimäisellä rivillä vastapäätä amfiteaatteria, missä upseerit ja pelastetut olivat. En ollut pelastusarmeijan kokouksissa ollut sitten 1889 ja siksi hämmästyin nyt suuressa määrässä. Missä olivat tulipunaisilla kirjaimilla kirjoitetut verta ja kuolemaa henkivät lauseet? Missä soittokoneet, rummut ja huilut, jotka ennen ilmoittivat jokaiselle kävelijälle jo kaukaa pelastusarmeijalaisten tulon? Missä olivat nuo intoilevat puhujat, jotka hurjine liikkeineen, äänekkäine nyyhkytyksineen ja suonenvedontapaisine kouristuksineen liikuttivat kuulijansa kyyneliin ja hurmasivat heitä riemuitseviin Hallelujahuutoihin? Ja missä viimein olivat nuo ihastuneet ihmisjoukot? Ennen niin täydet kalleriat olivat tyhjät ja parketin raheilla istui ainoastaan vähän ihmisiä.

Kun kokouksen johtaja alkoi puheensa ja esiintoi „pelastetut“ toinen toisensa jälkeen „sosiaalisen sivustan“ siunauksen „todisteina“ käsitin miksi pelastusarmeija oli kadottanut lumousvoimansa suureen joukkoon. Puhuja paukutti sukkelassa puheessaan juoppoutta ja köyhien petkuttamista vastaan sekä yleisön välinpitämättömyyttä vastaan, joka ei tajunnut kenraalin ylevyyttä; hän puhui kuten jonkinlainen sosialistinen Kato pääomasta ja työstä — mutta Jumalasta ja kristinuskosta mainittiin tuskin sanaakaan. Pelastusarmeija on silminnähtävästi muuttanut menetystapaa, kenties ei sen sisäisin olemuskaan ole sama. Vanhan pathoksen sijasta, käyttää se nyt kokkapuheita ja leikillisyyttä, taivaallisen autuuden sijasta, kangastuttaa se yleisöllen maallisen paratiisin. Pelastusarmeijan viholliset ovat nuhdelleet sitä sen reklaameista ja mauttomasta meluamisesta. Se on silminnähtävästi käynyt kenraalin sydämelle, siksi vallitsee nyt kaduilla ja käytävillä rauha. Kenraali Booth tietää kyllä yhtä hyvin kuin mekin, että hänen yleisönsä tämän kautta vähenee, mutta hän nauttii pelastusarmeijansa lukuisten jäsenten kesken niin rajatonta luottamusta, että hän voi hyvästikin kieltäytyä joukon hyväksymisestä. Nyt pyrkii hän nähtävästi voittamaan sosiaalisen tuumiensa hyväksi paraimmat, varakkaimmat ja vaikutusvaltaisimmat piirit yhteiskunnassa.

Ja näyttää siltä kuin ei hän laskuissaan olisi erehtynytkään. Lontoon yleisön käytös pelastusarmeijaa kohtaan on suuressa määrässä muuttunut. Ennen kohdeltiin kenraalia viekkaana petturina ja ylenkatseellinen hymy levisi kaikkein kasvoille kun mahtava Bum, bum! kaikui kaduilla. Mutta suuren kynäsodan jälkeen, jota kovalla innolla käytiin sanomalehdissä kenraali Boothista, keksivät muutamat järkevät ihmiset esittää riidan esineen, kenraalin toimet asetettavaksi puolueettomain, ymmärtäväisten ihmisten tutkimuksen alaisiksi. Parille tunnetulle henkilölle uskottiin yömajatalojen, Elevatorien, rangaistuskotien ja maataloudellisen siirtokunnan tutkiminen.

Näiden herrain kertomukset ovat nyt julaistut ja minua kummastuttaa suuresti ettei raamatun taitava kenraali ole pannut „Pelastusarmeijan totuudet“ nimisen kirjan motoksi tätä Bileamin lauselma: „Katso, minä tulin kiroamaan ja minun täytyy siunata;“ tämä kirjanen nimittäin sisältää mainitut kertomukset sekä kuuluisan papin Farrarin kirjoituksen. Metoodillisessa järjestyksessä kumotaan Boothia kohtaan tehdyt syytökset pykälä pykäleeltä. Englannin suurimmat lehdet ovat syyttäneet kenraalia huijaamisesta, että hän muka käyttää uskolaistensa rahoja hankkiakseen itselleen ja omaisilleen muhkeata elämää. Mutta mitä kävi tutkimuksessa selville?

Kenraali Boothilla on yksityinen omaisuus, joka täydellisesti riittää yksinkertaiseen eläntään hänen perheelleen. Hän ei saa armeijalta penninkään palkkiota, ainoastaan hänen matkakustannuksensa maksaa yhteinen kassa. Molemmat uskotut herrasmiehet vaativat eräänä päivänä valantehnyttä kirjanpitäjää, joka tarkastaa pelastusarmeijan kirjat, käymään äkkiä arvaamatta heidän kanssaan pääjoukon kassaa tarkastamaan saadakseen tietää, olivatko kirjat milloin tahansa kunnossa. He kävivät kirjat ja kassan läpi. — kaikki kävi pennilleen yhteen.

Tämän jälkeen ovat Lontoon sanomalehdet olleet hyvin äänettömät Boothista ja hänen armeijastaan.

Loppu.

— **Orjuuden lakkauttamisen muistopäivänä** päätti Nishnij-Novgorodin kaupunki anoa ruumiin rangaistuksen poistamista. Tämän johdosta lausuu nimimerkki Dalin Rossijassa: „Jumalan kiitos, että on löytynyt edes yksi kaupunki, joka todellakin mallikelpoisesti on viettänyt suurta vapauttamisen päivää; joka ei ole viettänyt sitä ainoastaan lämpimästi ja yksimielisesti, vaan onpa muistanut kansalais ja ihmisvelvollisuutensakin; joka ei ole voinut unhottaa sitä katkerata totuutta, että kansa, joka 40 vuotta sitten vapautettiin orjuuden kahleista, tähän päivään asti ei vielä ole vapautuva siitä suuresta häpeästä, jonka nimenä on ruumiillinen rangaistus. Vapautumisen päivänä on tämä kaupunki muistanut anoa toista vapautusta, kansan vapauttamista ruumiillisesta rangaistuksesta. Tämmöisiä anomuksia on ennenkin tehty, mutta ensi kertaa sen tekee kaupunki.“

— **Päivälehden** toimitukselle lähettämässä kirjoituksessa, lausuu eräs „asian harrastaja sivistyneestä luokasta“ m. m. seuraavat sanat:

Viime aikain lakot ja muut riitaisuudet työväen kanssa ovat ehdottomasti usean isänmaan ystävän mielessä herättäneet huolta ja levottomuutta. Ainakin tämän kirjoittaja on kysynyt itseltään: onko tässä vika vain huonoissa raha-ajoissa ja työmiehissä itsessään? Eikö n. s. sivistyneen yleisön katsantokanta tällaisissa asioissa ole liiaksi pinttynyt vanhoihin ennakkoluuloihin? Eikö olisi aika ottaa vakavan keskustelun alai-

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa)
Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä.** Puhelin 27 64.

seksi esim. sitä, että työläisen asunto ei saa olla ilman muuta täydelleen riippuvainen hänen työajastaan, sikäli että työn loputtua hän myös on samalla asunnotta? Länsi-Euroopan sivistysmaissa on tähän seikkaan jo kiinnitetty huomiota.

Lakkoja emme puolusta, mutta eikö meillä lakkolaistakin kohtaan ole muita siveellisiä velvollisuuksia kuin hänen perinpohjainen nolaaminen? Eikö sivistynyt yleisö ottaisi vaivakseen kuvitella itselleen, millainen mieliala silloin syntyy, kun vielä ennenkuin on muualta ehtinyt saada asuntoa, häädetään keskelle talvipakkasta ulos huoneestaan? Ja samoin mitä hyötyä tehtaalla saattaa olla työmiehistä, jotka poliisin saattamina tuodaan takaisin työhönsä?

— — Eiköhän useat väärinymmärrykset työväenkysymyksessä ole johtuneet siitä, että yleisö tavallisesti tyytyy siihen, mikä muodollisesti, lain kannalta, on oikea? Ja eiköhän pitäisi kasvattaa yleisöä siihen, että se vaatisi enempikin kuin mikä vaan lain muodon puolesta on sallittu, toisin sanoen, että enempi otettaisiin huomioon myöskin, onko se tai se toimenpide myöskin siveellisesti, inhimillisesti oikea? — —

Vapaaehtoisia lahjoja

Hyvinkään lakon kautta työttömiksi jääneiden avustamiseksi otetaan vastaan **Uuden Ajan konttorissa** joka arki-ilta k:lo 6—8.

Omaisuus pyhempi ihmishenkeä.

Vanha ja tunnettu asiahan on, että nykyisessä yhteiskunnassa pidetään omaisuutta pyhempänä kuin ihmishenkeä. Lukemattomia ihmishenkiä uhrataankin päivittäin harvalukuisten omistajain omaisuuden varjelemisessa ja tuotannossa. Tavallisesti tapahtuu tämä kumminkin tavalla, joka osaksi peittää asian hirmuisuuden — murha ei tapahdu kylmällä teräksellä, vaikka murhaajain mieli onkin kylmä, eikä kerrassaan, vaan hitaalla kiduttamisella. Epäterveelliset työhuoneustot, välinpitämättömyys välttämättömien ja laissa määrättyjen suojelusvarustusten suhteen, myrkylliset ja terveyttä murtavat työaineet ja menettelytavat sekä pitkä työaika, joka suopi niin lyhyen joutohetken, että ihmisruumis ei saa tarpeellista lepoa eikä siis kykene vastustamaan näitä vahingollisia vaikutuksia, kaikki tämä on vitkallista murhaamista.

Aika ajoin saapuu eri tahoilta kuuluviimme tietoja työnantajain tekemistä vääryyksistä työmiehiään kohtaan, vääryyksistä niin hirmuisista ja semmoisen itsekkäisyyden ja tunnottomuuden leimaamista, että tuskin voimme käsittää niiden tapahtuvan meidän aikanamme ja „sivistyneiden ihmisten keskessä“.

Tämmöinen seikka on hiljakkoin tapahtunut Gretakaivoksissa New South Walesissa, Australiassa. Tiedon siitä on höyrylaiva „Aorangi“ tuonut Vancouveriin Pohjois-Amerikassa, josta se on levinnyt maailman työväenlehtiin.

Tuli syttyi eräässä yllämainitun työpaikan kaivoksessa ja pian kävi selväksi, että koko kaivos joutuisi tulen uhriksi, ellei nopeasti tehtäisi jotakin sen estämiseksi. Eräässä syvimmässä aukossa työskenteli viisi miestä, joilta tuli sulki tien ylämaailmaan. He olivat kumminkin pelastettavissa ja suuri osa heidän työtovereistaan tarjoutui urhoollisesti toimittamaan pelastustyön; täytyi avata vaarassa oleville uusi tie ihmisten luo.

Kaikki oli valmiina pelastustyöhön kun — *kaivosyhtiön johtajalta saapui käsky* työmiehille sulkemaan kaivos ja jättämään nuo 5 miestä varman kuoleman saaliiksi.

Kun tämä kuolemantuomio lausuttiin, tapahtui sydäntäsärkevä näytös kaivoksen sisäänkäytävällä. Näistä 5 työmiehestä oli 4 naimisissa ja heidän vaimonsa ja lapsensa, jotka äsken niin toivehikkaina katselivat pelastustöiden valmistuksia, heittäytyivät polvilleen miehen eteen, joka antoi käskyn — yksi suurimpia osakkeen omistajia — rukoillen miesten ja isäin puolesta. Turhaan. Rikas mies oli taipumaton ja työmiehet olivat jo alkaneet uudelleen täyttää aukon, mutta lapioiden ja hakkurien äänen voittivat naisten ja lasten äänet. Vanhat, vuosikausia maanalaisen työn vaaroissa karaistuneet työmiehet itkivät kuten pienet lapset, mutta eivät voineet mitään toimittaa. Kaivoksenomistajat pelkäsivät ja syylläkin hurjia kohtauksia, häätivät nopeasti kansan pois kaivoksen tienoilta sekä kutsuivat paikalle sotaväkeä, joka aseet käsissä karkoitti tiehensä ne ihmisjoukot, jotka epätoivoissaan ja vimmastuneina naisten valituksista koittivat väkisin estää aukon täyttämistä ja jos mahdollista vielä tuottaa kuolemaantuomituille pelastusta.

Koko yön seisoivat onnettomien omaiset ja suuri joukko työmiehiä vaimoineen niin lähellä kaivosta kuin sotamiehet sallivat. Mutta kuolemantuomion julistaja kiirehti sitävastoin tiehensä niin pian kuin taisi, päästäksensä kuulemasta valituksia ja rukouksia.

Kun kaivos jälleen avattiin, huomattiin, että nuo 5 miestä olivat raivanneet itselleen tien eräälle paikalle, josta he helposti olisivat voineet pelastua ja siellä he umpeenmuuratun aukon sisäpuolella olivat hitaasti kituneet kuoliaaksi. Tämä lisäsi tietysti vielä suuremmassa määrässä heidän omaisten valituksia ja tovereitten suuttumusta.

Oikeuden edessä ovat kaivoksenomistajat tavallisella kyynillisyydellään selittäneet, että oli välttämätöntä sulkea kaivos omaisuuden pelastamiseksi ja tämä selitys kelpasi oikeudelle, se kun luultavasti oli lahjottu — puolueettoman tuomioistuimen lausunto olisi tietysti tässä tapauksessa ollut *langettava*.

Valittavien työmiesten ainoana toivona on nyt että kaivosyhtiö pitäisi lupauksensa ja antaisi murhattujen lapsille — työtä.

Perin inhimillistä tosiaankin.

(S.—D:n mukaan).

— **Köyhä ja hyvä.** Eräs kirjailija, oka kokoili kokemuksia köyhälistön piirissä, tapasi kerran hedelmäkaupustelijattaren, jonka historia asettaa kuninkaitten ja kuningattarien elämän sangen omituiseen valoon. Vaikeat ulkonaiset olot olivat saattaneet hänet köyhyyteen, nälkään ja kahteen kylmään huoneeseen rappeutuneessa hökkelissä. Mutta aivan lähistössä oli kolme orpolasta, joiden vuoteena oli arkku ja joiden kohtalo nähtävästi oli ollut vielä vaikeampi. Näille lapsiraukoille hän omisti sydämensä.

42 vuoden kuluessa hän otti äidilliseen huostaansa yhteensä 20 orpolasta, antoi heille kodin, vuoteen ja ravinnon ja opetti heille mitä hän elämästä tiesi. Muutamille hän vielä hankki vähän tietoa kauppatoimesta ja auttoi heitä siirtymään Canadaan ja Amerikkaan. Tämän naisen köyhyys oli silmiinpistävä hänen kellarikamarissaan, ja hänen puutteesta puhuva ulkoasunsa teki halveksittavan vaikutuksen. Yhtäkaikki enkelit häntä vartioivat, ja myöhemmin kuoleman jälkeen ruhtinaat, kreivit ja miljardäärit mielellään vaihtaisivat hänen kanssaan.

Teosoofisia kirjeitä.

Kirj. *Pekka Ervast.*

IX.

Minuuden kaksinaisuus.

Olen tavannut ihmisiä, joiden mielestä koko jälleensynnynnän aate on niin fantastinen, että se heissä herättää heti ensi kuulemalta isällisen hymyn, joka hymy sitten palaa heidän huulilleen aina, kun on puhe reinkarnatsioonista. Eikä se ihmeteltävää ole, jos tuo oppi oudolta tuntuu sen mielestä, joka ei ota sitä miettiäkseen. „Enhän laisinkaan tiedä ennen eläneeni!“, hän huudahtaa, „en mitään muista edellisistä inkarnatsiooneista“.

Ja itse puolestani turvauduin aina ennen, kun en vielä ollut kuullut jälleensynnynnästä, muistimme tosiseikkaan, kun tahdoin materialisteja vastaan puolustaa sieluhypoteesia. Itsetietoinen muistimme juuri todistaa, että meissä on joku tajunnan yksiö, joku keskus, joka säilyttää kaikki eri tajunnan tilat itsessään. Jos aivot ihmisessä tajuaisivat, niin tuskin saattaisi olla mitään muistavaa minätajuntaa. Alituiseenhan aivomolekyylit uudistuvat ja vanhat katoavat — pitäisihän niiden mukana kadota myös kuvat (muistot) niistä tajunnan tiloista, joiden tekijöinä ne olivat. Ettei niin tapahdu, todisti minusta, että „minä“ ihmisessä onkin joku toineu kuin vain aivoissa ilmenevä tajunta, että juuri tämä „minä“ säilyttää itsessään kaikki kuvat, jotka aivoissa ovat liikkuneet, sanalla sanoen muistaa. Muistan lapsuuteni, muistan nuoruuteni, sentähden tunnen itseni samaksi olennoksi kuin tuo viaton lapsi, tuo rohkea nuorukainen . . .

Palataksemme reinkarnatsiooniin, voimme sanoa, että kun muisti juuri on se faktori, joka identifieeraa nykyisen minämme edellisiin, on sen täydellinen haihtuminen puheena olevassa tapauksessa raskas syytös koko reinkarnatsiooniteoriaa vastaan . . . Mitä nyt teosofia vastaa tähän kanteeseen?

Ennen kaikkea: onko tämä meidän muistimme niin luotettava, että sen avulla matemaattisesti voisi todistaa, mitä on tapahtunut? Paljonko tarkkaan muistamme nykyisen elämämme tapahtumista? Luulenpa, että suurin osa on muuttunut himmeiksi tunnelmiksi, ja kiitollinen saa olla muistikyvylleen, jos se tarkalleen voi uudistaa jonkun sadannesosan. Eikö paljon suuremmalla syyllä täytyne myöntää, että on miltei mahdotonta muistaa, mitä on tapahtunut vuosituhansia sitten? — sillä, niinkuin olen sinulle osottava kuolemasta puhuessani, uusi ruumistuksemme ei tapahdu heti vanhan elämän loppuun kuluttua, vaan maalliseen elämään verraten monta kertaa pitemmän väliajan jälkeen. On aivan luonnollista, ettei tämä tuntemamme muisti jaksa herättää eleille unholasta niin kaukaisia seikkailuja, mutta emme silti ole oikeutettuja sanomaan, että kaikki muisto niiltä ajoilta olisi hävinnyt. Samoin kuin tämän elämän vaiheitten, samoin on käynyt noittenkin aikain kokemusten. Ne ovat sulauneet olentoomme, yhtyneet persoonallisuuteemme. Eikö ennen kärsimiesi vääryyksien katkera kokemus nyt aja jalon mieliharmin punaa poskellesi, kun näet toista syyttömästi loukattavan? Synnynnäinen luonteemme, synnynnäiset taipumuksemme ja lahjamme juuri muodostavat muistomme menneisyydestä. Olisiko muu niin tarpeellinenkaan sielun kehityksen kannalta katsottuna? Ehkä mennyt elämämme on niin täynnä alhaisia tekoja ja surullisia kokemuksia, ettei niiden muisteleminen meille paljoa iloa tuottaisi. Ja näemmehän koko luonnon heräätyshuudon olevan: eteenpäin, älä silmäile taaksesi! Unhottaa sinun täytyy niin hyvin onnen hetket kuin kärsimyksen päivät . . .

Alähän kuitenkaan luule, tällä tahtoneeni todistaa, ettei kuluneita aikoja voisikaan muistaa. On ollut ja on vieläkin noita merkillisiä ihmisiä, jotka saattavat lukea menneisyyden päiväkirjaa. Viime kirjeessäni mainitsin Jeesuksesta, kuinka hän puhui Johannes Kastajasta profeetta Eliaan reinkarnatsioonina; tämä tieto eli muisto oli siis joko Jeesuksella tai Johanneksella. „Pythagoraasta kerrotaan, että hänellä oli tietoa kolmesta edellisestä inkarnatsioonistaan, jolloin vuorottain oli airut Aetalides, trojalainen Euphorbos ja Hermotimos Clazomenalainen. Hän tunnisti Argoossa sen kilven, jota oli kantanut Patroklosta vastaan Trojan sodassa Euphorboksena ollessaan, ja Junon temppelissä Atrideen keihään, joka muinoin oli hänelle kuolon antanut“ *). Minä tunnen erään irlantilaisen teosoofin, joka sekä julkisesti että minulle persoonallisesti on vakuuttanut, että välistä sielunsa ohi kiitää mielikuvain tapaisina menneisyyden tapahtumia, ja kysyttyäni, oliko hänellä mitään todistuksia siitä, että nuo mielikuvat todella kuuluivat kaukaiseen menneisyyteen, hän vastasi tuntevansa vanhoiksi ystävikseen tai vastustajikseen ihmisiä, joiden kanssa nyt tuli tekemisiin. Tunnustan kumminkin, etten pidä tätä esimerkkiä minään pätevänä todistuksena reinkarnatsioonimuistin mahdollisuudesta; siksi se on liian epämääräinen. Sitä vastoin on joitakuita eteviä teosoofeja y. m., jotka sanovat voivansa vallan itsetajuisesti katsoa taaksepäin edellisiin inkarnatsiooneihin, eikä ainoastaan omiinsa, mutta toistenkin.

Yhtäkaikki tahdon nyt koettaa sinulle selittää, miksikä muutamat ihmiset muistavat ennen eläneensä, miksikä toiset ei, ja miksi teosoofein piirissä etupäässä on noita valittuja — etupäässä, sillä on niitä muuallakin. Ja sen nojalla olet ymmärtävä, etteivät he ole erityisesti suosittuja olentoja, vaan ovat suurella työllä ja vaivalla sen taitonsa saavuttaneet, josta johtopäätös, että se on kaikkien saavutettavissa. Uskoni on, että kerran mekin taidamme luoda silmäyksen menneisyyteen, joka käsittää miltei äärettömiä ajanjaksoja. Tämän ymmärtääksemme meidän täytyy saada kuva omasta olemuksestamme, mitä eri elementtejä eli „prinsiippejä“ olemuksessamme on. Muistanet sanoneeni, että olemme henkisiä olentoja, Henkejä, ja että henkemme on kaiken hyvän lähde. Lisäsinpä vielä, että jos eläisimme vain hengessämme, ei mikään alhainen teko tai ajatus meitä enään saastuttaisi; rajaton hyvyys olisi koko olemuksemme pohjasävelenä.

Puhuessani hengestämme en puhunut tavallisesta päivätajunnastamme; jokapäiväinen minuutemme häälyy hyvän ja pahan välillä, se erehtyy, se lankee, tietämättään se toimii perin itsekkäistä vaikuttimista ja vähänen osa vain sen toiminnasta lähtee suorastaan rakkauden ja hyvyyden kotimaasta. Ei siis tämä „minä“ olekaan ihmisen henki. Mikä se sitten on? Ja mikä on henki?

Henki on persoonaton, ikuinen olevainen, alkuaan minätön „Jumalan poika“. Vanhat arjalaiset sitä nimittivätkin Atma'ksi, s. o. itse'ksi, itseydeksi. Ja tämän Itse'n tarkoitus on minustua.

Sitä varten se puetaan muotoon — ruumiiseen. Kun se sen omaksi tuntee ja ensimäisen kerran lausuu: minä! on ihminen, individualiteetti, yksilöllisyys syntynyt. Ja tämä uudistuu tavallaan joka kerta, kun henki ruumistuu.

Mutta henki on hyvä, se jää aina persoonattomaksi siinä merkityksessä, ettei se voi toimia itsekkäästi, omaa muotoaan. persoonaan, silmällä pitäen. Luonnon pakosta taas ruumis, muoto sinään on „itsekäs“, koska sen tulee taistella olemassaolostaan.

Nyt huomaat, kuinka itsestään syntyy kahtiajako hengen luomassa minä-tajunnassa.

Kun henki (puhdas tajunta) ja ruumis (luonnonvoima) yhtyvät, syntyy minätajunta. Ruumis vetää minuuden itsekkyyteen; henkeen saattaa kuvastua ainoastaan epäitsekäs minä-tajunta. Siis syntyy kaksi minuutta: ylempi eli hengen ja alempi eli ruumiin, eli se, joka yhdistää henkisen minuuden ruumiiseen ja joka juuri muodostaa meidän päiväntajuntamme eli „sielumme“.

Tämä ruumiissamme ilmenevä minätajuntamme pysyy tietysti olemassa niinkauvan kuin ruumiskin; s. o. kun ruumis kuolee, on senkin minuuden *conditio sine qua non* (ehdoton ehto) poistunut eikä siitä ole kuin kaiku jäljellä. Yhtä selvä on, että kun henki uudestaan reinkarneerautuu, syntyy uuden ruumiin ohella uusi persoonallinen minä-tajunta. Sitä vastoin tuo korkeampi henkinen minuus elää kautta aikojen, lähettäen ikäänkuin säteen joka ruumiiseen, johon henki pukeutuu, kooten aittaansa kaikki kokemukset, jotka sen persoonat elämien vieriessä tekevät, ja puhuen heille „omantunnon“ yhä kasvavana äänenä. *(Conscientia est perfectibilis).* Mikseivät siis kaikki muista menneisyyttään? Aivan yksinkertaisesti siitä syystä, että elävät alemmassa mrnä-tajunnassaan. Ja nykyinen alempi minä-tajunta ei ole ennen ollut, koska se ruumiin kanssa uudistuu. Eikä saata muistaa se, jolla ei muistoja ole. Mutta ylempi minä, se se on menneisyyden kokenut ja nähnyt, se se muistaakin. Joka siihen voi tajuntansa kohottaa, sen mieleen juohtuvat muistotkin. Ja ainoa keino nousta siihen on alemman minän puhdistaminen. Tämän täytyy ylemmän ääntä, omaatuntoa seuraamalla irtaantua ruumiin kahleista, aineen harhoista, niin että se yhtyy persoonattomaan, epäitsekkääseen ylempään minään. Silloin se myös saa sen ylemmän kyvyt ja voimat.

Eikö ihmishengen kuolemattomuus esiinny sinulle aivan uudessa valossa? Ikuisina henkinä me emme kuole, mutta persoonallinen tajuntamme on kuolevainen ja katoovainen kuin kaikki muodot. Sillä kuolemattomuus itsetajuttuna ja muistettuna ei olekaan tyhjä lahja, vaan vaivojen palkka, urhokkaan taistelijan voitonseppele. „Taivaan valtakunta otetaan väkirynnäköllä“. Ja se on tulevaisuuden ihanne, jonka saavutamme vasta monen „minän“ kuoleman perästä.

Pelottaako sinua tämä ajatus? Ei sen pitäisi pelottaa muita kuin uskonnollisia sentimentalisteja. Minut se tekee nöyräksi. Ja samalla täyttää rintani sanomattomalla riemulla. Tunnen povessani jumalallisen kipinän. Eikö kannata elää ja kuolla antaakseen sen kipinän kasvaa ja kehittyä?

P. S. Paavali sanoo, että ihminen on henki, sielu ja ruumis. (Muun muassa I Thess. V: 23). „Hengellä“ Paavali nähtävästi tarkoittaa samaa kuin minäkin „hengellä“ ja „ylemmällä minällä“ katso esim. (I Korint. II: 10—11). Hänen „sielunsa“ olisi taas „alempi minä“. Ensimäinen Korintilais-epistolan XV luvussa kuvattu „henkinen ruumis“ on ylempi minä eli se hengen ilmennysmuoto, joka pysyy ikuisesti ja vihdoin „kirkastetaan“ täydelliseen itsetajuntaan. Samassa paikassa Paavali selvin sanoin kuvaa ihmisen henkistä kehitystä, kuinka henki „luonnollisen ruumiin“ ja „sielun“ avulla rakentaa itselleen „hengellisen ruumiin“, joka vihdoin „ylösnousemuksessa“ on kuin „itse Herra taivaasta“.

*) Th. Pascal, D:r, La Réincarnation, ses preuves morales, scientifiques, philosophiques et directes.

Kultaisia sanoja.

Ei sillä uskontoa ole, jolta puuttuu ihmisyyttä.

Arabialainen sananlasku.

*

Jumala on totuus; totuus ei tunne intohimoja. *Voltaire.*

*

Joka sanoo valkeudessa olevansa ja vihaa veljeänsä, hän on vielä pimeydessä. Joka veljeänsä rakastaa, se pysyy valkeudessä eikä hänessä ole pahennusta.

1 Joh. II: 9—10.

*

Kokemus meille opettaa, että kaikista vähimmin uskotaan häntä, joka lausuu koko totuuden. *A. Ruge.*

*

Ottakaa jumaluus tahtoonne, ja se astuu alas maailmanistuimeltaan.

Schiller.

*

Ei itse jumaluuskaan saata tehdä hyvää pahalle (ihmiselle).

Keltiläinen druidilause.

*

Jumalalliselta näkökannalta ei ole mitään pilviä; on olemassa vain yksi loisto, yksi kirkkaus. *Novalis.*

*

Ole nöyrä, jos tahdot saavuttaa viisautta, ole nöyrempi vielä, kun olet viisauden saavuttaneet.

Kultaisten ohjeitten kirja.

Sananen yhdistysten tarkoituksesta maassamme.

Meillä löytyy maassamme jo lukuisia raittius-, nuoriso-, sivistys- y. m. seuroja sekä yhdistyksiä, jotka koettavat kaikki edistää kansan kehitystä itsetietoiseksi, sivistyneeksi ja valistuneeksi kansaksi.

Meistä moni ehken kuuluu johonkin yhdistykseen tahi seuraan, ja me toimimme siellä johtavina henkilöinäkin, tarkoitamme tekevämme hyötyä kansallemme.

Mutta moni meistä tuntee usein niin omituista tunnetta, sellaista, joka ikäänkuin ehkäisee toimimasta ja soimaa ettemme ole vielä läheskään perillä, siitä mitä toimintamme tarkoittaa. Minulle on vähitellen käynyt selväksi, että meidän maamme yhdistysten toiminnat eivät vastaa vielä läheskään tarkoituksiaan. Vähitellen ovat alkaneet kaikki seurat ja yhdistykset muuttua yksistään kansan syvien rivien yhdyselämän ylläpitäjiksi. Sivistyneet eivät syystä tai toisesta ryhdy enään yhteistoimintaan. Heillä on kiireensä heilläkin ja ehken puuttunee usealta haluakin ottaa osaa yhteistyöhön kyllin auttavasti.

Näin jäävät yhdistykset ja seurat kansan käsiin. Nyt riippuu siis yksistään kansasta seurojen toiminta ja vaikutus.

Kehitys on käynyt siihen suuntaan ja kansan nuoriso on jo siksi hereillä, että ei ole pelkoa enään edistyksen suhteen, vaan sopii toivoa, että nuorisomme käsikädessä astuu eespäin opin ja sivistyksen tiellä huolimatta siitä joskin ovat vaan tavallisia kansan lapsia.

Ikävää on kyllä, että sivistyneet ovat syrjäytyneet pois kansan riennoista, mutta tottapahan tulevat vielä takasinkin ja toivotaan etteivät myöhästyisi.

Syynä sivistyneiden syrjässä oloon lienee suuremmaksi osaksi säätyero

Balthasar.

Kirj. **Anatole France.**

Suomennos Uudelle Ajalle.

(Jatk.).

Hän puhui niin, koska hän vielä muisti Balkista.

Ja Sambohitis, joka oli vanha, sanoi:

— Onpa ilmiö — nuo Niilin tulvat — joka on ihmeteltävä ja jonka minä olen selittänyt. Ihminen on luotu ymmärtämään.

— Ihminen on luotu rakastamaan, sanoi Balthasar huoaten. On olemassa selittämättömiäkin asioita.

— Mitkä? kysyi Sambohitis.

— Naisen uskottomuus, vastasi kuningas.

Kuitenkin rakennutti Balthasar, koska oli päättänyt olla tietäjä, tornin, jonka huipusta saattoi nähdä useita kuningaskuntia ja kaikki taivaan avaruudet. Se torni oli tiilikivestä ja se kohosi yläpuolelle kaikkien muitten tornien. Sen rakentamiseen ei ollut kulunut vähemmin kuin kaksi vuotta ja siihen oli Balthasar tuhlannut kuninkaan, hänen isänsä kaikki aarteet. Joka yö nousi hän sen harjalle, ja sieltä hän tarkasti taivasta viisaan Sambohitiksen johdolla.

— Kuviot taivaalla ovat meidän kohtalojemme merkkejä, sanoi hänelle Sambohitis.

Ja hän vastasi:

— Täytyy tunnustaa niiden olevan hämäriä. Mutta niitä tutkiessani unohdan minä Balkiin, ja se on suuri etu.

Tietäjä opetti hänelle muiden tuntemista ansaitsevien totuuksien ohessa, että tähdet ovat kiinnitetyt taivaan lakeen kuin naulat ja että on viisi planeettia: Bel, Merodach ja Nebo, miehisiä; Sin ja Mylitta, naisellisia.

— Hopea, sanoi hän vielä, on yhteydessä Sin'in kanssa, joka on kuu; ranta Merodach'en, ja vaski Bel'in kanssa.

Ja hyväsydämminen Balthasar sanoi:

— Näistä asioista tahtoisin mielellään hankkia tietoja. Tutkiessani tähtitiedettä en ajattele Balkista enkä ketään maailmassa. Tieteet ovat hyväntekeviä; ne estävät ihmistä ajattelemasta! Sambohitis, opeta minulle ne tiedot, jotka hävittävät ihmisen tunteet, ja minä sinut korotan kunniaan kansani keskuudessa.

Sentähden opetti Sambohitis kuninkaalle viisautta, ja mitä enemmän Balthasar oppi havaitsemaan auringon kahtatoista asuntoa, sitä vähemmin hän ajatteli Balkista.

Menkera huomasi sen ja tunsi suurta iloa.

— Myöntäkää, herra, että kuningatar Balkis kultaisen hameensa alla kätki sorkkajalat, sellaiset kuin on vuohilla.

— Ken on sinulle kertonut moisen mielettömyyden, kysyi kuningas.

— Se on yleinen luulo, herra, Sabassa niin hyvin kuin Etioopiassakin, vastasi munkki. Kaikki sanovat yhteen suuhun, että kuningatar Balkiilla on karvaiset sääret ja että hänen jalkojansa peittää mustat kynnet.

Balthasar kohautti olkapäitään. Hän tiesi, että Balkiin sääret ja jalat olivat samanlaiset kuin toistenkin naisten ja täydelleen kauniit. Kuitenkin turmeli se ajatus hänessä muiston siitä, jota oli rakastanut. Hänestä alkoi tuntua kuin olisi Balkiissa jokin vika joka teki, että hänen kauneutensa ei ollut pilaantumaton niitten mielikuvituksessa, jotka häntä eivät tunteneet. Ajatellessaan, että hän oli omistanut naisen, joka tosin todellisuudessa oli sirokarvainen mutta jota pidettiin epäsikiönä, kävi hänen mielensä apeaksi, ja hän toivoi ei enään milloinkaan tapaavansa Balkista. Balthasarilla oli yksinkertainen mieli; mutta rakkaus on usein hyvin monimutkainen asia.

Siitä päivästä asti edistyi kuningas suurin askelin tietäjätaidossa ja tähtien selitysopissa. Hän otti erinomaisen tarkan vaarin tähtien asennoista, ja osasi niistä ennustaa elänvaiheita yhtä suurella tarkkuudella kuin Sambohitiskin.

— Sambohitis, sanoi hän, vastaatko päälläsi ennustustani todenmukaisuudesta?

Ja viisas Sambohitis vastasi:

— Herra, tiede on erehtymätön; mutta oppineet hairahtavat usein.

Balthasarilla oli syntyjään hyvä pää. Hän sanoi:

— Totta ei ole muu kuin jumalallinen, ja jumalallinen on meiltä salattu. Me etsimme turhaan totuutta. Ja kuitenkin, katsoppas, minä olen löytänyt uuden tähden taivaalla. Se on kaunis, se näyttää elävältä, ja kun se tuikkii, saattaisi luulla, että se on taivaallinen silmä, joka lempeästi välkkyy. Minä luulen väliin kuulevani, että hän kutsuu minua. Onnellinen, onnellinen, onnellinen se joka on syntynyt sen tähden varjoomana! Sambohitis, katso minkä silmäyksen se meihin luo, tuo hellä ja loistava tähti!

Mutta Sambohitis ei nähnyt tähteä, sillä hän sitä ei tahtonut nähdä. Hän oli jo vanha ja oppinut, eikä pitänyt uutuuksista.

Ja Balthasar toisti yön hiljaisuudessa.

— Onnellinen, onnellinen, onnellinen, joka syntyy sen tähden varjoomana.

V.

Mutta huhu oli levinnyt Etioopiassa ja rajallisissa kuningaskunnissa, ettei kuningas Balthasar enään tuntenut rakkautta Balkiiseen.

Kun uutinen saapui sabalaisten maahan, niin tuli Balkis siitä pahoille mielin, kuin olisi tuntenut itsensä petetyksi. Hän juoksi Comagenen kuningasta vastaan, joka Saban kaupungissa oli unohtanut valtakuntansa, ja sanoi hänelle:

— Ystäväni, tiedätkös, mitä minä vastikään kuulin? Balthasar ei rakasta minua enään.

— Entäs sitten, vastasi Comagenen kuningas hymähtäen. Mehän rakastamme toisiamme.

— Mutta tehän ette huomaa, kuinka hän on minä häväissyt?

— En, vastasi Comagenen kuningas, en sitä huomaa.

Silloin Balkis kaahasi kuninkaan häpeällisesti pois ja käski suurvisiirinsä ryhtymään varustuksiin matkaa varten Etioopiaan.

— Me lähdemme vielä tänä yönä, hän sanoi. Minä listin sinulta pään, ellei kaikki ole valmiina ennen auringon laskua.

Kun hän jäi yksikseen, hyräytyi hän nyyhkyttämään.

— Rakastan häntä! Mutta hän ei rakasta minua enään, ja minä rakastan häntä! huokaili hän sydämmensä vilpittömyydessä!

Mutta hun Balthasar eräänä yönä istui tornissaan katselemassa ihmeellistä tähteään, laskihe katseensa maata kohti ja hän näki pitkän, mustan juovan, joka luikertelihe kaukana erämaan sannalla kuin muurahaislauma. Vähitellen suureni se, mikä taanoin oli näyttänyt muurahaisilta, sukeutui selvemmäksi ja kuningas saattoi jo tuntea hevosia, kameelia ja elefantteja.

Kun karavaani oli lähestynyt kaupunkia, erotti Balthasar käyrät välkkyvät kalvat ja Saban kuningattaren vartioväen mustat hevoset. Ja tuossa näki hän itse kuningattarenkin. Hän joutui kokonaan hämilleen. Hän tunsi, että vielä saattaisi häntä rakastaa. Tähti paloi keskitaivaalla ihmeellisellä välkkeellä. Tuolla ulkona makasi Balkis kultaisessa ja purppuraisessa kantotuolissaan ja oli pieni ja kiiluva kuin tähti.

Balthasar tunsi hirveän voiman vetävän häntä Balkiin luo. Kuitenkin teki hän epätoivoisen ponnistuksen ja käänsi katseensa toisaalle. Silloin näki hän jälleen tähden, ja tähti sanoi:

„Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, maassa rauha ja ihmiselle hyvä tahto“.

„Täytä astia mirhamilla, lempeä kuningas Balthasar, ja seuraa minua. Minä vien sinut pienen lapsen jalkojen juuren, joka on syntyvä tallissa, aasien ja härkien keskellä“.

„Ja se pikku lapsi on kuningasten kuningas. Hän lohduttaa niitä jotka tahtovat tulla lohdutetuiksi“.

„Hän kutsui sinua“ oi sinä Balthasar, jonka sielu on yhtä hämärä kuin kasvonsa ja jonka sydän on yksinkertainen kuin lapsen.

„Hän on sinut valinnut, koska olet kärsinyt, ja hän on antava sinulle aarteita, iloa ja rakkautta.“

Vakuutus-Osakeyhtiö Kaleva.

Yleinen Kansanvakuutus
ilman lääkärintarkastusta.
Uusi vakuutusmuoto Suomessa.
Osallisuus yhtiön voittoon.

Toimekkaat, hyvillä suosituksilla varustetut asiamiehet ilmoittautukoot yhtiön pääkonttorissa Erottajank. 2.

ja kyllästyminen elämään tavallisten kansan ihmisten kanssa, sekä vielä enemmin se, että pelätään näiden vähitellen kehittyvän vallassa ja arvossa yhteenvertaisiksi ja niin jouduttaisivat he kukoistuksensa päiviä ennenaikuiseen iltaan.

Sivistynyt yleisömme tietää paljon sellaisia asioita. joista ei kansalla ole vähintäkään tietoa. Kansa käy kirkossa ja sivistynyt yleisö pysyy ulkopuolella. Miksi niin? Sentähden, että sivistyneet tietävät, että aikamme kristillisyys on pilkka tosi kristillisyyttä vastaan ja että siinä opissa, jota saarnataan, *piilee* totuus hämäränä utukuvana.

Työväestön liike esimerkiksi jätetään ylenkatsottuna syrjään. sekin muka on heikkojen äänen kohottamista. Ihmetellään kun höyhälistö vaatii oikeuksiaan, koetetaan kaikkia mahdollisia ja mahdottomia keinoja tukehduttamaan suuren aatevirtauksen menestystä, joka epäilemättä edistyy vastuksista huolimatta.

Viha kasvaa näin molemmin puolin ja siellä missä vihaa on. siellä ei ole menestystä.

Yhdistysten tarkoitus lienee yhdistää kaikki kansan kerrokset yhdeksi ja tasa-arvoiseksi. Tämän myöntää ylhäisökin. mutta jos tulee kysymys vaikka kuinka pienessä asiassa esim. köyhälistön hyväksi, niin heti vedotaan *äänioikeuteen*, voimaan ja valtaan.

Tästä pitäisi siis maamme kaikkien yhdistysten huomata, että yhteistoiminnan kautta ainoastaan saadaan tasa-arvoinen kansa.

Yhdistysten kautta voidaan paljon vaikuttaa, mutta siinä on meneteltävä silloin yksimielisesti.

Aatteita on lukemattomia, joita ajamalla toteutamme elämän tehtäväämme.

Mutta jos emme saavuta veljeyttä keskenämme, jos emme tunne toisiamme veljinä säätyyn ja muihin asianhaaroihin nähden, niin emme ole saavuttaneet juuri mitään, ja niin ollen on yhdistysten toiminta ainoastaan teeskenneltyä, on vaan varjo, joka pian lankee.

Käsittääköt siis kaikki maamme yhdistykset suuret tehtävänsä ja vaikuttakoot jäsenissään kehitystä ihmisiksi, sellaisiksi, jotka huomaavat veljekseen köyhimmänkin ihmisen ja rientävät auttamaan sorretuita.

Tämä kaikki on saavutettavissa veljeyden nimessä.

Tämä koskee kaikkien yhdistysten ja seurojen tarkoitusta, joten toivottavaa on, että kaikki ottaisivat innokkaasti osaa yhteiseen toimintaan ja tekisivät työtä omantuntonsa mukaan. Silloin vasta yhdistysten toiminnoista on tosi hyötyä koko kansalle.

V. K.

— **Työnvälitys Baierissa.** Baierin hallitus on antanut hallintovirkamiesten tehtäväksi edistää työnvälitysvirkojen perustamista tärkeimmissä seurakunnissa, varsinkin niillä paikkakunnilla missä teollisuutta ja käsitöitä harjoitetaan. Nykyään löytyy työnvälityksen keskuspaikka Münchenissä, Straubingissa, Kaiserslauternissä, Regensburgissa, Bambergissa, Nürnbergissa, Würtzburgissä ja Augsburgissä. Nämät välittivät vuonna 1900 kaikkiaan 78,142 paikkaa ja 106,457 paikkaa oli tarjona. Paikanhakijoita ilmaantui 106,161.

— **Sanomalehti „Nischegorodski Listok“** julkaisee seuraavia tietoja viinankäytöstä Venäjällä.

V. 1898 juotiin Euroopan Venäjän 50:ssä kuvernementissa 60 milj. vedroa (1 vedro = 12,3 litr.) 40-asteista viinaa. Jokaisen perheen osalle tuli $3\frac{1}{2}$ vedroa.

Jos täyttäisi kanavan, joka on kyynärän levyinen ja syvyinen, tällä viinavirralla, niin tulisi se kaivaa Mustasta merestä halki koko Venäjän Itämerelle ja olisi se 1,370 virstan pituinen.

Jos 1 vedro viinaa maksaa 7 ruplaa — vähemmän ostettaessa on se kalliimpaa — niin on väestö 50:ssä kuvernementissa uhrannut viinaan 420 milj. ruplaa rahassa.

Vastaavat numerot Suomesta eivät nekään ole ilahuttavaa laatua.

Kulttuurikansat.

Contemporary Review'ssa luetaan englantilaisen t:ri Dillonin pöyristyttävää kuvausta eurooppalaisten sotajoukkojen julmuuksista Kiinan sodassa.

Dillon kuvaa ensin matkaansa Peihovirtaa myöten, jossa hänen oli tilaisuus nähdä, miten raa'asti ja väkivaltaisesti eurooppalaiset kohtelivat kiinalaisia soutajiaan. Oikealla rannalla näki kiinalaisia lapsia uida räpiköimässä rutonsaastuttamassa vedessä. Viattomassa elämänilossaan temmelsivät nämä siinä käsittämättä, että muutamien kyynärien päässä heistä heidän isänsä ja äitinsä, veljensä ja sisarensa makasivat kuolleina, hautaamatta mädäten. Virran vasemmalla rannalla sijaitsi ennen Tonkewin kaupunki — nyt siitä ei ollut jäljellä muuta kuin ääretön joukko suitsuavia raunioita. Ei ainoatakaan kattoa oltu jätetty paikoilleen, ei seinää, jossa ei olisi ollut ammottavaa halkeamaa. Siellä täällä oli taloista niin paljo jälellä, että näki minkälainen kaupunki oli ollut ennenkuin sivistyksen soihtu sytytti sen tuleen. Näkyi että jok'ikinen talo oli ryöstetty ja hävitetty. Kaikki kaupungin asukkaat oli vieras sotaväki kohta lähettänyt toiseen maailmaan. Talojen vieressä näkyi omituisia vanhoilla matoilla ja oljilla peitettyjä röykköjä. Siellä täällä pisti lihaton sääriluu tai revitty palmikko esiin huolimattomasti heitetyn maton alta. Kauheata oli nähdä kuinka pikkulapset leikkivät mätänevien ruumiiden vieressä, jotka täyttivät ilman myrkyllisellä löyhkällään.

Aivan aseettomia, rauhallisia kiinalaisia oli säälimättä ammuttu; niin esim. Takun edustalla kolmesataa kiinalaista satamatyömiestä, jotka pommituksen alkaessa riensivät maihin hakemaan vihollisen luota suojaa.

Jos Peihon virta voisi kertoa näkemänsä, niin kauheita tarinoita sillä olisi kerrottavana. T:ri Dillon kertoo Koh So nimisen paikan läheisyydessä nähneensä näyn, joka olisi liikuttanut kivisenkin sydämen. Hän oli kuitenkin tottunut selvässä päivänvalossa näkemään kauhuja, jotka kirkkomaa tavallisissa oloissa peittää säälivällä nurmipeitteellään, eikä siis kahden virran rannalla olevan ruumiin näkeminen olisi erityisesti häntä hämmästyttänyt, ellei hän niiden asennosta olisi voinut päättää kuoleman tapahtuneen aivan erityisesti sydäntä särkevissä oloissa. Isä ja hänen 8-vuotias poikansa oli ammuttu kuoliaaksi heidän maatessa käsi kädessä polvillaan armoa pyytämässä. Käsikkäin makasivat ne vieläkin maassa ison koiran kalutessa lihaa isän käsivarsista . . . Virran rannalla sijaitsevat hävitetyt kylät tarjosivat kammottavan näön. Tungtsjussa verta virtasi katuränneissä ja Dillon kertoo, ettei ollut mahdollista liikkua saamatta saappaansa ihmisverellä tahratuksi. Oli harvoja taloja ja pihoja, missä ei olisi ollut verilätäkköjä. Yksikään kiinalainen ei voinut olla tuntiakaan varma hengestään eikä omaisuudestaan. Verenhimo oli tehnyt „sivistyneet“ sotamiehet aivan hurjiksi. Jokaisella nahkapojalla, joka sattumuksesta oli syntynyt Euroopassa tai Japanissa, oli rajaton määräysvalta sivistyneimpien kiinalaisten hengen yli. Kukaan kiinalainen ei tiennyt mitä hänelle tunnin kuluessa voisi tapahtua, jos eurooppalainen joutuisi huonolle tuulelle. Tehtyään 12—14 tuntia kovaa työtä, saattoi hän panna maata ja hetken kuluttua tulla herätetyksi ja ammutuksi kuin metsäneläin, ilman että hänelle sanallakaan ilmoitettiin minkä vuoksi se tapahtui. Kuka tahansa muukalainen saattoi kadulla viitata luokseen kiinalaisen, ylhäisen taikka alhaisen, ja käskeä hänen toimittamaan minkä tahansa työn. Ellei käsketty ollut nopsa liikkeissään, sai hän selkäänsä ja, ellei hän totellut, kuulan rintaansa. Kerrottuaan erään esimerkin, miten japanilaiset sotamiehet huvikseen kiusasivat erästä kiinalaisparkaa, jolla oli ruumiinvamma, mainitsee Dillon, että japanilaiset ylipäälliköt kuitenkin ankarasti rankaisivat kaikkia, jotka tekivät itsensä syypääksi rääkkäykseen, josta olikin seuraus, että japanilainen sotaväki myöhemmin oli hyvässä sotakurissa eurooppalaisille esimerkkinä.

Dillonin kuvaus eurooppalaisen sotaväen häpeällisestä käytöksestä kiinalaisia naisia vastaan on kamala. Harvinaista ei ole ollut, että eurooppalaiset upseerit ovat raiskanneet nuoria kiinalaisia naisia ja sitten antaneet sotamiestensä pistää ne painetilla kuoliaaksi. Kiinalaisilla naisilla olikin todellinen kauhu eurooppalaisia kohtaan. He kiiruhtivat hirttäytymään puihin ja hukuttamaan itsensä kaivoihin, jotteivat elävinä joutuisi eurooppalaisen sotaväen himojen uhriksi. Oli kiinalaisnaisia, jotka heittäytyivät virtaan ja huomatessaan ettei vesi ollut kuin kolme jalkaa syvä, pitivät päänsä vedessä niin kauan kunnes tukehtuivat. Tämä itsemurhakiihko lensi tarttuman tavoin. Lopulta ylempi sotapäällystö päätti, että se on ehkäistävä. Sotamiehiä lähetettiin veneillä pelastamaan itsemurhaajia. Mutta monet, jotka saatiin vedestä ylös nostetuiksi, heittäytyivät uudestaan virtaan hakeakseen kuolemaa. Dillon näki myös monta eurooppalaisten rääkkäämää naista.

— **Eri maitten kulttuurivoima merellä** Tammikuun 1 p:nä v. 1901 oli

Upseereja: Englannissa 3,848, Ranskassa 2,423, Venäjällä 1.953, Yhdysvalloissa 1,624, Saksassa 1,475, Espanjassa 1,345, Italiassa 1,104 ja Itävallassa 833.

Miehistöä: Englannissa 73,430, Ranskassa 42,970, Venäjällä 40,000, Saksassa 23,872, Italiassa 23,600, Yhdysvalloissa 17,000, Espanjassa 14,000 ja Itävallassa 14,000.

Panssarilaivoja: Englannissa 80, Ranskassa 52, Venäjällä 45, Saksassa 36, Yhdysvalloissa 28, Italiassa 23, Itävallassa 18 ja Espanjassa 7.

Ei panssarilaivoja: Englannissa 358, Ranskassa 110, Yhdysvalloissa 94, Venäjällä 83, Espanjassa 74, Italiassa 58, Saksassa 40 ja Itävallassa 36.

Torpeedoveneitä: Ranskassa 240, Venäjällä 191, Englannissa 169, Saksassa 132, Italiassa 131, Itävallassa 62, Yhdysvalloissa 24 ja Espanjassa 13.

Kirjallisuutta.

— **„Pitkiksi Puhteiksi“**, kokoelma kertomuksia ja runoja, on ilmestynyt Hämeenlinnassa Aug. Boman'in ja Arvi A. Karlsson'in toimittamana. Sen sisällys on seuraava: Kansojen kaitsija, runo, kirj. Uuno Holmberg. — Kosteikkoja, kirj. A. P. — Ma lemmin myrskyä, runo, kirj. Kaarlo Hammar. — Onnelani, kirj. Anna Forsgren. — Päijänteellä, runo, kirj. Kaarlo Forsgren. — Kun peräpitäjälle perustettiin nuorisoseura, kertomus, kirj. Ida Ahlberg, (1:llä Rurik Lindqvist'in piirtämällä kuvalla). — Kansanlauluja: Kullan koti. Koditon. Metsästäjä. Mennä yönä sinun tähtes ja Elämäänsä sureva, kirj. Ilmari Calamnius. — Kaiholaamme, kirj. Väinö Kataja. — Mitä kummaa se lienee?, runo, kirj. Ida Ahlberg. — Metsäpankan joulu, kertomus, kirj. Aaku Päiviö, (1:llä Toivo G. Tuhkasen piirtämällä kuvalla). — Onnettoman huokaus, runo, kirj. Väinö Kulo. — Missä on Väinämö?, runo, kirj. Uuno Holmberg. — Ahtolan immen soitto, runo, kirj. Väinö Kulo. — Hyvän elämän hedelmä, kertomus, kirj. Matti Vainio. — Syksyillalla, runo, kirj. Väinö Kulo. — Kesäinen kuva, runo, kirj. Aapo P. — Joululomalta, muistelmia poikuusajoilta, kirj. Arvi K. — Oi kuink' ol' hyvä, runo, kirj. Aaku Päiviö. — Kilpasilla, kertomus, kirj. A. K. — Ennä pursi, runo, kirj. Herman Widgrén. — Tähtönen, runo, kirj. Santtu P. — Vaaran uhatessa, kertomus suuren tuiskutalven ajoilta, kirj. Herman Widgrén. — Kanteleelleni, runo, kirj. Salama. — Unimaailmani morsian, kirj. Väinö Kataja. — Kesän toivo, runo, kirj. Salon ukko. — Kyyneleet. — Odottaessa, runo, kirj. Herman Widgrén. — Kavahtakaa ylpeyttä, kirj. I. K. — Lähde, runo, kirj. S.

Yllämainittu kirjanen, jonka tarkoituksena on saada hyvää ja jalostavaa lukemista kansalle pitkien puhteitten ratoksi, sisältää 96 suurta sivua ja on sen hinta vain 75 penniä. Se on saatavana, paitsi asiamiehiltä useimmilta kirjakauppiailta sekä suoraan toimittajilta H:linnassa. Vähintäin 5 kp. tilatessa annetaan 20 % alennus.

Kivennäisvesitehdas

„Sanitas“.

Kivennäisvesiä

ja

Virvoitusjuomia.

Tehdas ja konttori

Lapinlahdenkatu 8,

Helsinki.

Arvoisia kuukausi- ja neljännesvuoden tilaajiamme kehoitamme hyvissä ajoin uudistamaan tilauksensa ettei keskeytystä lehden lähettämisessä tapahtuisi.

— 28 —

täjät saadakseen ihmisiltä kiitosta. He saavatkin sen mitä toivovat. Vaan jos teet hyvää ihmisille, tee niin, ettei kukaan näe, — ettei vasen käsi tiedä mitä oikea tekee. Ja Isäsi näkee sen ja antaa sinulle mitä sinä tarvitset.

Ja jos tahdot rukoilla, niin älä rukoile niinkuin väärentäjät rukoilevat. Väärentäjät mielellään rukoilevat kirkoissa ihmisten näköisällä. Sen he tekevät ihmisten vuoksi ja ihmisiltä saavat mitä haluavat.

Vaan jos tahdot rukoilla, mene sinne, missä ei sinua kukaan näe, ja rukoile Isääsi, henkeä, ja Isä näkee mitä on sielussasi, ja antaa sinulle mitä sinä hengessäsi toivot.

Rukoillessasi älä lavertele, kuten teeskentelijät. Isäsi tietää mitä sinä tarvitset, ennenkuin olet suutasikaan aukaissut.

Rukoilkaa ainoastaan näin:

Isämme, sinä aluton ja loppumaton niinkuin taivas!

Olkoon pyhä ainoastaan sinun olemuksesi.

Ainoastaan sinun olkoon valta, niin että sinun tahtosi tapahtuisi maan päällä niinkuin se tapahtuu taivaassa.

Anna minulle elämän ruoka nykyisyydessä.

Unohda ja pyyhi pois erehdykseni, niinkuin minäkin unohdan ja pyyhin pois kaikki veljieni erehdykset, etten joutuisi kiusaukseen ja päästisin pahasta.

Sillä sinun on valta ja voima ja sinulla päättämisen oikeus.

Jos rukoilette, niin ennen kaikkea älkää olko vihassa kellekään. Vaan jos ette te ihmisille anna vääryyksiä anteeksi, niin ei Isäkään anna teille anteeksi teidän vääryyksiänne.

Jos paastootte, kärsikää ilmaisematta sitä ihmisille, kuten väärentäjät tekevät, että ihmiset näkisivät ja kehuisivat heitä. Ja ihmiset kehuvatkin heitä ja he saavat mitä tahtoivat. Mutta älä sinä niin menettele; jos sinä kärsit puutetta, niin kulje iloisin kasvoin, etteivät ihmiset näe, vaan Isäsi näkee ja antaa sinulle mitä tarvitset.

Evankeliumi. 7. — 25 —

niin jätä rukouksesi ja mene ensin sopimaan veljesi kanssa; sitten vasta rukoile. Tietäkää, ettei Jumala tarvitse rukouksia eikä uhria, vaan tarvitsee rauhaa, sopua ja rakkautta välillenne; ja ettette voi rukoilla ettekä Jumalaa ajatella, jos tiedossanne on rakkaudettomat suhteet yhteenkään ihmiseen.

Ensimäinen käsky on siis: älkää suuttuko älkääkä riidelkö; vaan riideltyänne sopikaa ja tehkää niin, ettei yksikään ihminen olisi teihin loukkaantunut.

Entisessä laissa on sanottu: älä tee huorin. Ja jos tahdot erota vaimostasi, niin anna hänelle erokirja.

Mutta minä sanon teille, että jos ihailet naisen kauneutta, niin sinä jo teet huorin. Kaikki irstaus hukuttaa sielua, ja senvuoksi sinun on parempi kieltäytyä lihallisesta tyydytyksestä kuin hukuttaa elämäsi.

Ja jos sinä eroat vaimostasi, niin, paitsi sitä että sinä itse olet huorintekijä, kehoitat sinä häntäkin huoruuteen, ja sitä, joka häneen yhtyy.

Ja siis on toinen käsky tämmöinen: älä kuvaile, että rakkaus naiseen olisi hyvä; älä ihastele naisia, vaan elä sen kanssa, johon olet yhtynyt, äläkä jätä häntä.

Entisessä laissa on sanottu: älä lausu turhaan sinun Herrasi Jumalasi nimeä, älä kutsu Jumalaa todistajaksi valheessa äläkä häpäise hänen nimeänsä. Älkää vannoko väärin minun nimelläni ja siten pahentako teidän Jumalaanne.

Mutta minä sanon teille, että jokainen vala on Jumalan pahentamista, ja sentähden älkää ensinkään vannoko. Ihminen ei voi mitään luvata, sillä hän on kokonansa Isän vallassa. Ei hän voi ainoatakaan hiustansa harmaasta mustaksi muuttaa; kuinka hän siis vannoo tekevänsä sitä tai tätä tulevaisuudessa, ja vannoo Jumalan kautta? Jokainen vala on Jumalan pahentamista, sillä jos ihmisen on täyttäminen vala, joka on vastoin jumalan tahtoa, niin hän on siis luvannut menetellä vastoin hänen tahtoansa, ja sen vuoksi on jokainen vala paha. Vaan kun sinulta jotain kysytään, vas-

---

„Hän on sinulle sanova: Ole köyhä ilomielellä. Se on todellinen rikkaus. Ja vielä hän sanoo sinulle: Todellinen ilo on ilon hylkäämisessä. Rakasta minua ja älä rakasta muuta olentoa, sillä minä yksin olen rakkaus.“

Tähden näin puhuessa levisi jumalallinen rauha niinkuin valo kuninkaan synkille kasvoille.

Balthasar kuunteli tähteä. Hän tunsi muuttuvansa uudeksi ihmiseksi. Sambobitis ja Menkera rukoilivat hänen vieressään, otsa kiveen kumartuneena.

Kuningatar Balkis huomasi Balthasarin. Hän ymmärsi, ettei tuossa jumalallisen rakkauden täyttämässä sydämessä ole enään milloinkaan rakkautta hänelle. Hän kalpeni kiukusta ja antoi karavaanilleen käskyn heti palata Saban maahan.

Kun tähti oli lakannut puhumasta, oli kuningas ja hänen kaksi palvelijaansa astuneet alas tornista. Sitten hankkivat he astiallisen mirhamia, kokosivat karavaanin ja lähtivät kulkemaan, minne tähti heitä johti. He vaelsivat kauan kautta tuntemattomien seutujen, ja tähti kulki heidän edellään.

Eräänä päivänä, kun he saapuivat paikalle, jossa kolme tietä yhtyi, näkivät he kaksi kuningasta monilukuisine saattojoukkoineen. Toinen oli nuori ja vaaleaverinen. Hän tervehti Balthasaria ja sanoi:

— Minun nimeni on Gaspar, minä olen kuningas ja minä olen viemässä kultaa lahjaksi lapselle, joka on syntyvä Betlehemissä Judan maalla.

Toinen lähestyi vuorostaan. Hän oli vanhus, ja valkoinen parta peitti hänen rintaansa.

— Minun nimeni on Melchior, sanoi hän, ja minä olen kuningas; minä vien pyhää sauhua sille jumalaiselle lapselle, joka on opettava totuuden ihmisille.

— Menen sinne minne tekin, vastasi Balthasar; olen voittanut haureuteni, sentähden on tähti minulle puhunut.

— Minä olen voittanut kunnianhimoni ja sendähden olen minä tullut kutsutuksi, sanoi vanhus.

— Minä taasen, sanoi Gaspar, olen voittanut julmuuteni, sentähden tulen minä teidän kanssanne.

Ja kolme tietäjää jatkoivat yhdessä matkaansa. Tähti, joka oli näkynyt idässä, kulki heidän edellänsä; ja kun se oli tullut sen paikan kohdalle, jossa lapsi oli, niin se pysähtyi.

Mutta nähtyään tähden pysähtyvän iloitsivat he suurella ilolla.

Ja he astuivat huoneeseen, löysivät lapsen äitineen ja kumartuivat maahan ja rukoilivat häntä. He aukaisivat laukkunsa ja lahjoittivat hänelle kultaa, pyhää sauhua ja mirhamia, niinkuin on sanottu evankeliumissa.

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Helsingin
Puusepäntyöntekijäin Liike
T. Johansson & C:o.

Tel. 26 41. **Bulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25.** Tel. 26 00.

ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän- sorvarin- ja verhoilijan ammattiin kuuluvissa töissä.

HUOM.! Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus

— Kaupassa —
I, Boulevardinkatu I.
Muuttoloppuunmyynti koristekappaleita, samettia, hanskoja, nauhoja, helmityllejä ja pitsejä, kankaita halvimmalla, keväthattuja hyvä mallisia ja hienosti koristettuja kaupassa
I, Boulevardinkatu I.
Sisäänkäytävä portista.

KARL SUNDSTRÖM
KAIVERTAJA.
KAUTSCHUKKI NIMILEIMASIN TEHDAS.
Aleksanterinkatu N:o 50.

Osakeyhtiö
Helsingin Höyryleipomo.
Ludvikinkatu 5. **Telefooni 17 32.**
Suosittaa hyvin tunnettuja, **Kauppa- ja Teollisuusnäyttelyssä Lyypekissä** palkittuja
Ruokaleipiään
niinknin: ***Hapanleipää, Maustettua ja maustamatonta ruokaleipää*** ja leipomon erityistuotteita: ***Herkku- ja kate-, ruoka- ja näkkileipää.*** Kaikki tuoretta, mureata ja hyvänmakuista. Nopea suoritus. Hintaluettelo annetaan pyydettäessä.

Palkittuja.
Husqvarnan Teräs-Ompelukoneita
„Freja Triumf".
Polkupyöriä.
Husqvarnan pääasioimistossa
Centraalipasaasissa.
Telef. 18 47.

Holmström & Svensson
myyvät alituisesta varastostaan:
1:a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.
Telef. 29 24 — 32 03.

Teosofinen kirjasto
Uudenmaankatu 25.
Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

Ken tilaa „Uuden Ajan" vuoden alusta, saa samalla suomennettuna
Leo Tolstoin Evankeliumin.
Suomentaja
Arvid Järnefelt.

Henrik Ekbom'in
Verhoilija ja Puusepänliike,
Fabianinkatu 28.
Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

Huom.!
Hautapatsaita
jotka ovat valmistetut Hienosta Graniitista uskomattoman halpoihin hintoihin
A. V. Kaleniusen luona,
Lapinlahdenkatu 25.

O. J. Dahlbergin
Paperikauppa
Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.
Valokuva- albumeja, Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Kellojen, Kronometerien ynnä hienompien **Präsisiooni koneitten KORJAUS VERSTAA**
Taatusti hyvä työ.
Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja
Seinä- ja Taskukelloja
Kellonperiä y. m.
C. U. BERGSTRÖM
Erottaja 19 Skilnaden
Telef. 37 12.

Kansanvakuutus.
Vastaan-otettuani asiamiestoimen uutta vakuutusmuotoa varten, jonka vakuutusyhtiö Kaleva on perustanut
Kansanvakuutus
ilman lääkärintarkastusta
saan ilmoittaa, että olen tavattavissa „Uuden Ajan" huoneustossa, Fabianin- ja Etelä Makasiininkadun kulmassa k:lo 12—2 ja 6—8 arkipäivinä, asioissa jotka koskevat tätä uutta vakuutusmuotoa.
JEAN BOLDT.

H. Tuupaisen Jalkineliike
Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.
Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.
H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

„Uuden Ajan" konttori Fabianink. 13 (Etelä Makasiininkadun kulmassa) Telefooni 34 30.
Avoinna joka arkipäivä kl. 6—8 ilalla.

PATRIA
TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.
Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. . . . . .

FENNIA
PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla.

Kahvila avattu,
13, Annankatu 13,
saman liikkeen yhteydessä Kotileipomo & Konditoria.
Suositetaan arv. yleisölle!

taa „niin", jos niin on, ja „ei", jos ei niin ole: mitä siihen vielä lisäksi sanot, se on pahaa.

Ja sentähden on kolmas käsky: älä koskaan kellekään mitään vanno. Sano niin, jos on niin, ei, jos ei ole niin; ja tiedä, että jokainen vala on paha.

Entisessä laissa on sanottu, että joka ottaa toiselta hengen, hänen on antaminen henki hengestä, silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, vuohi vuohesta, orja orjasta ja paljon muuta semmoista.

Mutta minä sanon teille: älä taistele pahalla pahaa vastaan; eikä ainoastaan niin, ettet käräjien kautta ota itsellesi vuohta vuohesta, orjaa orjasta, henkeä hengestä, vaan älä ensinkään vastusta pahaa. Jos joku käräjöi sinulta vuohta, anna hänelle toinenkin; joka vaatii sinulta mekkoa, anna hänelle paitakin; joka lyö sinua toiselle poskelle, käännä hänelle toinenkin. Joka sinua vie pakolla yhteen työhön, mene sinä hänen kanssansa kahteen. Jos sinulta viedään omaisuutta, anna itse. Jollei sinulle makseta, älä pyydä.

Ja sentähden: älkää tuomitko, älkää käykö oikeutta, älkää rangaisko, niin ei teitäkään tuomita eikä rangaista. Antakaa kaikille anteeksi, niin teillekin annetaan anteeksi, sillä jos te rupeatte tuomitsemaan ihmisiä, niin hekin tuomitsevat teitä.

Te ette saa tuomita sentähden, että te, kaikki ihmiset, olette sokeat ettekä näe oikeutta. Miten voi, roska omassa silmässä, huomata roskaa toisen silmästä? Ensinhän ovat silmät puhdistettavat, mutta kenen silmät ovat puhtaat? Saattaako sokea sokeata taluttaa, molempien putoamatta kuoppaan? Niin nekin, jotka tuomitsevat ja rankaisevat, sokeina taluttavat sokeita.

Ne jotka istuvat käräjiä ja tuomitsevat pahoinpitelyyn, haavoihin, jäsenten ruhjomiseen, kuolemaan, tahtovat siten opettaa ihmisiä. Mutta mitä muuta voi heidän opistansa syntyä, kuin että oppilas oppii ja tulee aivan opettajansa kaltaiseksi? Mihin hän opittuansa ryhtyy? Tekemään samaa kuin opettajakin: pahoinpitelemään, tappamaan.

Älkääkä luulko saavanne oikeutta käräjiltä. Luovuttaa oikeudenrakkaus käräjille — se on sama kuin viskata helmi sijoille: ne sotkevat sen jalkoihinsa ja repelevät teidät.

Ja sentähden on neljäs käsky: kuinka sinua loukattaneekin, älä vastusta pahaa, älä tuomitse, äläkä käy oikeutta, älä tee valitusta, äläkä rankaise.

Entisessä laissa on sanottu: tee hyvää omille kansalaisillesi, ja vahingoita vieraita.

Mutta minä sanon teille: älkää rakastako ainoastaan omia kansalaisianne, vaan muukalaisiakin. Antaa vieraiden vihata teitä, antaa heidän hyökätä teidän kimppuunne ja loukata teitä, kiittäkää te heitä ja pitäkää heitä hyvänä. Jos te olette hyvät vaan omille kansalaisillenne, niin ovathan kaikki siten omillensa hyvät, ja siitähän sodat johtuvatkin. Mutta olkaa te kaikille kansoille yhtäläiset, ja te olette Isän lapset. Kaikki ihmiset ovat hänen lapsiansa: siis ovat kaikki teidän veljiänne.

Ja sentähden tämmöinen on viides käsky: vieraita kansoja kohdelkaa siten kuin olen käskenyt teidän kohdella toisianne. Kaikkien ihmisten isälle ei ole olemassa eroitusta eri kansojen eikä eri valtakuntien välillä: kaikki ovat veljet, kaikki ovat yhden Isän pojat. Älkää tehkö eroitusta ihmisten välillä kansojen ja valtakuntien mukaan.

Siis näin: 1, älkää suuttuko ja olkaa sovinnossa kaikkien kanssa; 2, älkää huvitelko haureellisen vietin kanssa; 3, älkää vannoko mitään kellekään; 4, älkää vastustako pahaa, älkää tuomitko älkääkä hakeko oikeutta, ja 5, älkää tehkö eroitusta eri kansojen välillä ja rakastakaa vieraita niinkuin omianne.

Nämä käskyt ovat lausutut tässä yhdessä: kaikki, mitä tahdotte ihmisten tekevän teille, se tehkää heille.

Älkää näitä käskyjä täyttäkö ihmisten kiitoksen vuoksi. Jos ihmisten vuoksi teette, niin ihmisiltä on palkkannekin tuleva. Mutta jollette ihmisten vuoksi, niin on palkkanne tuleva taivaalliselta Isältä. Niin että jos ihmisille hyvää teet, niin älä edelläsi torvella toitota. Niin tekevät väären-

UUDEN AJAN

tilauksia otetaan vastaan kaikissa postikonttoreissa sekä asiamiesten luona.

Helsingissä otetaan tilauksia vastaan, paitsi lehden konttorissa:

Laurentin sanomalehtimyymälässä, Pasaasissa.
H. Tuupaisen liikkeessä, Fredrikinkatu 45.
Räätäli J. Vilenius'en luona, Vladimirinkatu 52.
Leipuri J. Karola. Annankatu 13.
Työväen yhdistyksen ravintolanhoitajatar, Yrjönkatu 27.
Vahtimestari Solander, Sörnäisten Työv. yhdistys.
Herra O. Heino, Kallion 3 linja 16.
„ **E. Brink.** Ås 18.
„ **O. Reinikainen,** 3 linja 1.

Kuopiossa:
Kansalliskauppa.
Kauppias H. Keijosella.
Rouva L. Partanen, Savonlinnankatu 28.
„ K. Savolainen, Robertinkatu 8.

Maaningalla:
Kauppias Taneli Karhusen kaupassa ja **sivukaupassa Karttulassa.**

Vaasassa:
K. Montin'in kirjakaupassa.

Porissa:
Gust. Roneliusen kirjakaupassa.

Pietarissa:
I. Palmgrenin kirjakaupassa, Iso Tallikatu 8 ja **S. Pirisen** luona Столярный пер. д. 7, кв. 2.

Helsingissä 1901. Hufvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 12.
Maaliskuun 23 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 12—2 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4·55*
1/2 „ . . . . . „ *2:55*
kuukaudelta . . . . . „ *—:58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Mistä ihmiset huolehtivat.

Kun Diogeneeltä kysyttiin, mitä työtä hän osaa tehdä, vastasi hän: „Minä osaan komentaa ihmisiä“. Ihmekös se, että hän taisi komentaa ihmisiä, kun hänellä oli kerran rajaton valta itsensäkin ylitse. Diogeneestä me olemme siis selvillä emmekä laisinkaan uskalla epäillä hänen suurta kutsumustaan komentamisen taidossa, mutta miten on ymmärrettävä, että melkein kaikki muutkin komentajat ennen ja jälkeen häntä niinikään kuin hänkin väittävät osaavansa komentaa ihmisiä, vaikkeivät kunnolleen kykene johtamaan edes omia askeleitaan, saatikka sitten näkemään, mitä mahdollisia seurauksia muihin nähden heidän toiminnastaan on. Jos näiltä tämänlaatuisilta komentajilta kysyttäisiin, minkä perustuksella he luulevat voivansa hallita ihmisiä, ja jos voisi olettaa sellaisen mahdottomuuden, että joku heistä hetkeksi luopuisi vilpillisyydestään ja ensikerran iässään puhuisi totta, niin olisi hänen vastauksensa näin kuuluva: „Koska ihmiset ovat niin viisaasti eksytettyjä, että he etsivät kaikkea muuta paitsi totuutta, niin olemme me, jotka osaamme parhaiten näytellä alentuvaisuuden vaatimattominta osaa, asetetut heitä johtamaan ja käskemään; mitä niihin harvoihin tulee, jotka jotakin ymmärtävät ja saattaisivat eräänlaisissa oloissa käydä meille vaarallisiksi, eivät he paljoakaan merkitse, sillä meidän ilveilyjämme tukee traditioonien pyhyys“.

Tästä huolimatta käskettävät ovat ihmeen tyytyväisiä herroihinsa, ja mikä on vielä ihmeellisempää, he luulevat heidän saavan aikaan vaikka mitä, kunhan vaan herroilla riittää hyvää tahtoa.

Kaikki ovat yksimielisiä siitä, että korkeille puujaloille nostettu kääpiö ei ole muuttunut entistään kummemmaksi eikä hänen ruumiinmittansa ole hituistakaan lisääntynyt, mutta annappas olla, kun joku henkinen raajarikko kohotetaan herruuden tikapuille, silloin on kohta toinen ääni torvessa.

Mademoiselle Lange, sittemmin Ludvig XV nimellinen lemmikki, oli alkujaan vaan kevytmielisten joutoherrojen huomionesineenä, mutta niinpian kuin hän tuli hallitsijan rakastajattareksi, oli hän koko kansansa huomionalaisena ja samalla myöskin sen käskijänä. „Mitä kreivitär du Barry (se oli hänen myöhempi nimensä) syö, mitä viinejä hän enin rakastaa, minkälainen on hänen ratsastuspukunsa . . . . . ? Voi, kuinka hän on viehättävä, kuinka hän on nerokas . . .! Mitä du Barry ajattelee englantilaisista, mikä on hänen suhteensa tätä nykyä paaviin, miksi kenraali X on joutunut hänen epäsuosioonsa . . . ? Tiedättekö te viimeistä uutista: markiisitar A:lla oli toisiltana kunnia puhutella du Barry'ta, oo, kyllä hänen miehensä kohta pääsee entiseen virkaansa, saattepa nähdä! . . . Minä voin neuvoa teille, miten teidän on meneteltävä tässä pulmallisessa asiassanne. Minä puhun siitä mademoiselle N:lle; hänen serkkunsa on översti M:n lemmitty, översti M. on kreivitär du Barry'n sihteeri ja ensimmäinen suosikki, joko nyt ymmärrätte? — Oo, kuinka Te olette hyvä, en osaa teitä kylliksi kiittää“ . . . . . j. n. e. j. n. e. Kuka tässä johti silloista politiikkaa, kuka ei, on vaikea sanoa, mutta kyllä siinä hommaa vaan oli.

Tämän yhteydessä sopinee vielä mainita tavallista kuvaavamman esimerkin siitä tavasta, millä ihmiset ovat alttiita etsimään vallassaolijain suosiota. Napoleon I rakastui himmollisesti puolalaiseen kreivittäreen Maria Walewskaja'an. Kun tämä jalo ja ylevämielinen nainen tahtoi pysyä hyveellisenä ja olla uskollinen miehelleen, puolalaiset ylimykset rukoilemalla rukoilivat häntä alistumaan kaikkimahtavan Napoleonin tahdolle, sillä siitä sanottiin koituvan paljo hyvää isänmaalle. Valtiollisten älypäitten kehoittamana ja yleisen mielipiteen pakottamana Walewskaja uhrasi itsensä isänmaansa hyväksi, josta kuitenkaan ei ollut eikä voinut olla mitään hyötyä kelleen, saatikka sitte isänmaalle, sillä isänmaan menestys ei voi kaivata tuonlaisia uhrauksia, joista ei punastumatta saata puhua.

Yhtähyvin kuin ihmiset ovat taipuvaisia odottamaan apua Napoleonilta tahi kreivitär du Barry'lta, yhtähyvin he ovat valmiit kääntymään minkä vähäpätöisen hiirenpyytäjän puoleen tahansa, kunhan vaan saadaan tietää, että tuo hiirenpyytäjä on asianomaisessa järjestyksessä korotettu karhuksi.

Sen sijaan, että me koetamme tutkia milloin minkin armollisen herran töitä ja tekoja, joiden pysyväisyydellä on ohimenevä merkitys, olisi parempi, että me tutkisimme omaa itseämme, sillä sitä tietä ja ainoastaan vaan sitä voi päästä varmoihin ja pysyväisiin tuloksiin. Kansaa voi verrata kallioon, joka kautta vuosituhansien saattaa säilyttää muotonsa, riippuu yksinomaan vaan siitä minkä lajinen se on, eikä siitä, kuka sen harjalla kulloinkin tepastelee.

J. Kock.

Italialainen sosialismi.

Annamme tässä otteen esitelmästä, jonka ruotsalainen yliopiston opettaja *doc. Wilh. Lundström* äskettäin piti Tukholmassa Porvarikoulun luentosarjassa.

Hätä Italiassa on käynyt sananlaskuksi koko maailmassa eikä se kumma olekaan: mutta useissa kohdin ei kuitenkaan voida verrata eteläisiä oloja esim. meikäläisiin. Kun pohjois-europalainen työnantaja viitaten italialaisiin työmiehiin päivittelee omien työmiehien ylenpalttisia palkkavaatimuksia, niin on tämä verrattain väärin, sillä jos italialaisella onkin yhden liran, noin markan tulot, niin voi hän kuta kuinkin elää siitä, sitä vastoin on Ruotsissa kolme — neljä kertaa suurempi palkka vain nälkäpalkka. Italiassa tarvitaan vähemmän ja eletään helpommalla, ei esimerkiksi tarvita meidän kalliita asuntojamme eikä lämpöisiä vaatteitamme. Sananlasku sanookin: „Kun neapelilaisella on vesimelooni päivään, on hänellä ruokaa ja juomaa vieläpä pesuvettäkin“. Eikä italialaisella työmiehellä kuitenkaan ole sitäkään!

Mutta ellemme ota lukuun taloudellista puolta, niin vallitsee Italiassa eri luokkien seurustelussa tasaarvoisuus, jollaista me pohjoismaalaiset emme voi ajatellakaan. Ei ole vain tyhjää puhetta se, että sotamies ja upseeri ovat tovereita, palvelusväki ja passarit kohtelevat isäntiään hiukan tuttavallisella herttaisella tavalla, niin ettei sivultakatsoja luulisi heillä eri harrastuksia olevankaan. Tähän suhteeseen vaikuttaa etupäässä italialaisen hienotuntoisuus. Ulkonaista kansanvaltaistuttamista edistää sitäpaitse yhteiset muinaismuistot sekä muistot vapaussodan ajoista, jolloin aatelismies ja päiväpalkkalainen taistelivat vieretysten. Ylipäänsä voi sanoa, että mitä kansan luonteeseen tulee, ei missään pitäisi olla niin helppo yhdistää eri kansan luokkia kuin Italiassa.

Mutta jos lähdemme pinnalta tutkimaan nuoren valtion sydäntä, niin emme missään näe sellaista eri luokkia eroittavaa taloudellista kuilua kuin täällä, erittäinkin etelä ja keski Italiassa. Tuossa tapaamme suuria maa- ja pääomaruhtinaskuntia yksityisten käsissä, jonka vertaisia näemme mahdollisesti vain rikkaassa Englannissa, ja tässä kohtaamme suunnattoman kansanjoukon, jolla ei ole mitään, päiväläisiä jotka vaeltavat maantilalta toiselle työtä kerjäämässä ja ovat iloisia voidessaan ansaita muutamia centesimiä päivässä. Eikä näiden kahden äärimmäisyyden, pohjattoman rikkauden ja suurimman hädän välillä ole tuskin mitään välityskohtaa, puuttuu näet germanilainen keskiluokka.

* * *

Italian sosialinen kysymys on oyt kuten ainakin *maakysymys*. Siksi onkin sosialidemokratialla enimmät puoltajansa maalaisköyhälistössä. Pliniuksen sanat 1800 vuotta sitten: *Latifundia Italiam perdidere*, suuret maatilat ovat turmelleet Italian, pitävät paikkansa vielä tänäkin päivänä. Näitä suuria maatiloja ei omistaja edes hoidakaan, hän imee vaan taloudenhoitajan kautta suurimman mahdollisen koron tiluksestaan tai vuokraa jonkinlaisille „maanviljelystukikauppiaille“ useita suuria maatiloja ja ottaa sitten aliarentimiehiä, jotka taas puolestaan palkkojen alentamisella ja maan nylkemisellä voittavat niin paljon kuin mahdollista. Tämän järjestelmän kirouksesta saavat luonnollisesti ensi kädessä kärsiä työmiehet ja päivätyöläiset, joita aina oloja myöden otetaan kuukaudeksi ja eroitetaan taas. Italialaiselle maatyömiehelle olisi siis meidän palvelusväenkin palkkausaika suuri siunaus.

Nämä miljoonat onnettomat maa orjat, joiden tila ei ole vanhan Roman orjia parempi, ovat alituisesti suuri vaara yhteiskunnalle. Nämä nälkää näkevät leipäverojen, työttömyyden ja kurjuuden rääkkäämät joukot tulvavat silloin tällöin kaupunkeihin ja toimeenpanevat nälkäkapinoita. Juuri epätoivoiset maatyömiehet panivat toimeen metelit Siciliassa 1893 sekä Neapelissa ja Florensissa 1899; usein alkoivat ne siten, että vaimot hyökkäsivät leipäpuoteihin. Nämä kapinat maksoivat useampia henkiä ja enemmän verta kuin hallitus myöntääkään.

Eipä siis ole kummallista, jos sosialismi on voittanut niin suurta alaa Italiassa, lausui puhuja lopuksi. Ja sivulta katselijankin täytyy *seurata tätä liikettä myötätuntoisuudella*, vaikkei olisikaan vakuutettu sen koko ohjelman ja uuden yhteiskuntajärjestyksen oikeellisuudesta. Sosialismi ylläpitää ensi tilassa kaikkia eri vaatimuksia mitä yhteiskunnallisiin parannuksiin tulee, mutta sen tarkoitus on yhtä paljon levittää toivoa ja valoa nälkään näkevään maaväestöön, joka muuten varmaan joutuisi aivan epätoivoon erittäinkin senjälkeen kun paavikunnan arvo on ruvennut alenemaan ja sen kautta uskonnollinen kohtaloonsa tyytyminenkin hävinnyt.

Sosialismi on niin muodoin ainoa aatteellinen puolue Italiassa, joka melkein yksinään koettaa ratkaista yhä korkeammalle ja korkeammalle kuohuvia kysymyksiä. Hallitukset vaihtuvat, ne esittelevät kauniita ohjelmia yhteiskunnallisista parannuksista, mutta he eivät toimi, vitkastelevat vain. — Pian kuitenkin on personallisten riitojen pakko väistyä Roman parlamentista ja hallituksen täytyy kuunnella kansan huutoja, jottei olisi liian myöhäistä ja kansa epätoivon vimmalla kukistaisi kaikkia.

Waldeck-Rousseau lupaa kaivostyömiehille 8 tuntisen työpäivän ja eläkkeen. Äskettäin vaadittiin Ranskan edustajakamarissa hallitukselta selitystä lainopillisten sotilas- ja hallitusviranomaisten menettelystä *Montseau les Mines* lakko piirissä.

Selityksen vaatijat olivat Boyer ja Dejeante.

Waldeck-Rousseau selitti luvanneensa kaivostyöväelle hankkia heille lain vahvistaman 8 tuntisenpäivän sekä eläkkeen. Emmekä me, lisäsi hän, lupaa muuta kuin mitä aijomme pitää.

Mitä Bospori kätkee.

Ranskalainen aikakauskirja Revue de Revues sisältää viime vihossaan muutamia tietoja oloista Turkin sulttaanin haremissa.

Suurin osa haremin naisista ovat sirkassinaisia, jotka ovat yli koko itämaiden kanneudestaan kuulut. Mutta onpa siellä syyrialais- ja rumaanilaisnaisiakin, jotka heidän vanhempansa jo lapsena myyvät. Usein maksetaan tuollaisesta tyttölapsesta aina 20,000 frangia.

Ennen kuin naiset suljetaan varsinaiseen haremiin suorittavat he kaksivuotisen kurssin tanssissa, laulussa ja plastiikissa, joka päättyy sulttaanin äidin johdolla. Oppiaikana nimitetään heitä odaliskeiksi. Jos he suorittavat näytteensä kiitettävästi, suljetaan he haremiin, jossa monet viettävät koko elämänsä voittamatta sulttaanin suosiota. He pysyvät siis edelleen odaliskeina.

Ne valitut, joille sulttaanin suosio suodaan, saavat nimen „guanade“ eli „ikkal“, joka merkitsee korkeasti kunnioitettu. Heillä on oma asuntonsa, suuri palvelijaliuta, ja nauttivat he suurta kunniata, kun odaliskit sitä vastoin saavat osakseen vain pilkkaa ja ylenkatsetta.

Jos tälläinen „korkeasti kunnioitettu“ on kyllin onnellinen lahjoittamaan sulttaanille lapsen, tulee hän „kadineksi“ ja saa prinsessan arvon. Hän siirretään silloin uuteen komeampaan asumukseen, häntä ympäröi loistava hoviseurue ja hänelle uskotaan uusien odaliskien valvonta, jotka joko ostetaan tai saapuvat lahjoina sulttaanin tädeiltä ja serkuilta. Näiden naisten täytyy näet aina pysyä hyvissä väleissä sulttaanin kanssa, hänellä kun on pikku taipumuksensa saattaa suku päiviltä.

Yhtä vähän kuin haremin muut naiset uskaltaa kadine jättää kultaisen häkkinsä. Ken yrittää paeta tai olla uskoton rangaistaan kovin ankarasti — syyllinen pistetään aivan yksinkertaisesti säkkiin ja upotetaan Bosporiin raatakuula jaloissaan. Lasketaan vähintäin 20 odaliskin vuodessa täten päättävän paivänsä.

Olot kuuluvat nyt kuitenkin olevan suloiset verraten Abdul Azizin aikaan. Kahden vuoden kuluessa surmautti sulttaani 800 odaliskia. Paha kyllä ei hän saanut paljon hupia uudistuspuuhistaan. Hän syöstiin valtaistuimelta ja murhattiin.

Sulttaanin haremissa lasketaan olevan 300 naista, joiden elatukseen menee 20 miljoonaa frangia vuodessa.

Hyvistä töistä

kirjoittaa madame Blavatsky kirjassaan „The key to Theosophy“ seuraavasti:

Kysymys. Mitä te, teosoofit, arvelette kristillisen rakkauden velvoittamista hyvistä töistä?

Vastaus. Mitä te tarkoitatte kristillisellä rakkaudella? Tarkoitatteko lempeätä mielialaa vai käytöllisiä hyviä töitä näkyväisessä maailmassa?

Kys. Tarkoitan käytöllisiä hyviä töitä, koska teidän aatteenne yleisestä veljeydestä luonnollisesti sisältää lempeän mielialan.

Vast. Te siis tarkoitette niiden käskyjen käytöllistä toimeenpanemistä, jotka Jeesus on antanut vuorisaarnassaan?

Kys. Sitäpä juuri.

Vast. Mutta miksikä niin ollen kutsua niitä „kristillisiksi“? Sillä vaikka Vapahtajanne saarnasi niitä ja täytti ne eläessään, eivät meidän päiviemme kristityt ollenkaan ajattele niiden käskyjen noudattamista.

Kys. Onpa kuitenkin monta kristittyä, jotka viettävät koko elämänsä hyvien töiden harjoittamisessa.

Vast. Niin — käyttämällä pienen osan ylellisyydestään. Mutta osottakaapa minulle ihmisiä eniten rakastavien piiristä se kristitty, joka kylmästä värisevälle, nälkään näntyvälle varkaalle antaisi paitansa, kun tämä takin tahtoo viedä, tahi joka suuttumatta kääntäisi oikean poskensa sille, joka on lyönyt häntä vasemmalle?

Kys. Vaikkapa — mutta muistakaamme, ettei näitä käskyjä saa ottaa sanallisesti. Aika ja olosuhteet ovat muuttuneet Kristuksen päivistä. Sitä paitsi hän puhui vertauksissa.

Vast. Mutta miksikä eivät siinä tapauksessa teidän kirkkonne selitä, että oppi kadotuksesta ja helvetista, sekin on vertauksellinen? Miksikä monet teidän suosituimmista saarnaajistanne, jotka todellakin myöntävät, että noita käskyjä on käsitettävä vertauksiksi, miksikä he niin ankarasti pitävät kiinni helvetintulten ja „asbestimaisen“ sielun ruumiillisten tuskain sanallisesta tulkitsemisesta? Jos toinen on vertaus, miksi ei toinenkin? Jos helvetin tuli on puustavillinen totuus, silloin pitää Kristuksen Vuorisaarnassa lausuttuja käskyjä noudattaa puustavin mukaan. Ja minä sanon teille, että monet, jotka eivät usko Kristuksen jumaluuteen — kuten kreivi Leo Tolstoi ja useat teosoofit — täyttävät puustavillisesti noita jaloja käskyjä. Ja monet muutkin hurskaat miehet ja naiset tekisivät samoin, elleivät olisi vakuutettuja siitä, että semmoinen käytös nähtävästi saattaisi heidät houruinhuoneeseen — *niin kristillisiä ovat teidän lakinne!*

Kys. Mutta varmaankin jokainen tietää, että vuosittain uhrataan miljoonia sekä yksityisiin että yleisiin armeliaisuuslaitoksiin.

Vast. Kyllä niinkin; ja puoletjääpi niiden käsiin, joiden kautta rahat kulkevat, ennenkuin joutuvat tarvitseville; samalla kuin koko jäännös tai suurin osa joutuu ammattikerjäläisten tai laiskurein käsiin, ja todella hätää kärsivät eivät saa mitään. Ettekö ole kuulleet, että ensimäisenä seurauksena suuresta hyvien töiden tulvasta Lontoon Eastendiin oli vuokrain nousu noin 20 prosentilla köyhäin kaupungin osassa (Whitechapelissa)?

Kys. Mitä sitten tahdotte tehdä?

Vast. Toimia yksityisesti eikä joukottain; noudattaa pohjoisen buddhaismin käskyjä:

„Älä koskaan anna ruokaa nälkäiselle suulle toisen käden kautta“;

„Älä koskaan anna naapurisi (kolmannen henkilön) varjon tulla itsesi ja hyvän tekosi vastaanottajan väliin“;

Älä koskaan anna rahoja tarvitsevalle tai ruokaa ovellasi pyytävälle papille *palvelijoittesi välityksellä*, etteivät rahasi vähentäisi kiitollisuutta ja ruokasi muuttuisi sapeksi.“

Kys. Mutta kuinka tämä on käytöllisesti toteutettava?

Vast. Teosoofinen käsitys hyvistä töistä tarkoittaa *persoonallista* puuhaa toisten hyväksi, *persoonallista* rakkautta ja hyvää tahtoa, *persoonallista* kärsiväin asian harrastamista, *persoonallista* myötätuntoisuutta, aprikoimista ja apua heidän hädässään ja huolissaan. Me teosoofit emme usko tekevämme hyvää antamalla rahaa (jos nim. meillä olisi rahaa) toisten ihmisten ja hyväntekeväisyysyhdistysten välityksellä. Me uskomme antavamme tuhatkertaisesti suuremman voiman rahoille myötätuntoisen ja persoonallisen läsnäolomme kautta. Uskomme, että sielun nälän tyydyttäminen on samanarvoinen, jollei suurempiarvoinen, kuin tyhjän vatsan täyttäminen; ja kiitollisuus tekee enemmän hyvää sen tuntijalle kuin sen esineelle. Missä ovat miljoonain puntainne herättämät kiitollisuuden ja muut jalot tunteet? Osottautuvatko ne Eastendin köyhäin vihassa rikkaita kohtaan, tai yhä kasvavassa anarkistisessa puolueessa tai noissa tuhansissa onnettomissa ruumillista työtä tekevissä tytöissä, *„kiskomisjärjestelmän“* uhreissa, jotka ovat pakotetut vetelehtimään kaduilla täyttääkseen aukon työnansiossaan? Tokkohan teidän avuttomat ukkonne ja akkanne kiittävät teitä työhuoneista, tokkohan köyhälistönne ylistää teitä niistä saastaisista, epäterveellisistä asunnoista, joissa he ovat tuomitut synnyttämään uusia sukupolvia sairaalloisia, risatautisia lapsia ainoastaan täyttääkseen ahneitten ja kyllääntymättömien talonomistajain taskuja? Sentähden jokainen *sovereign* (engl. kultaraha) näistä hyväin ja n. k. armeliaitten ihmisten keräämistä „miljoonista“ lankeaa vaivaisten päälle kuin polttava kirous siunauksen asemesta. Me kutsumme tätä *kansallisen karman synnyttämiseksi*, ja hirveät tulevat sen seuraukset olemaaan tilinpäivänä.

Levottomuuksia Venäjällä.

(Hallituksen sanansaattajan mukaan).

Maaliskuun 4 p:nä jumalanpalveluksen päätyttyä Kasanskin kirkossa Pietarissa osa kirkossa olleesta opiskelevasta nuorisosta, joihin myös yhtyi muita temppelin edustalla seisovia ihmisiä, kokoontui Kasanskin torille, ja koettivat silloin muutamat joukosta pitää puheita. Poliisin vaatimukseen hajaantua vastasi väkijoukko kieltävästi ja kuului sen keskuudesta kehoitus, „kaikki sankassa joukossa — oikealle pitkin Nevskiä“. Seuraten kehoitusta kansa laulaen meni Nevskille. Poliisin avulla saatettiin joukkue, joka täytti osan katua ja käytävät, kaupungintalon pihalle, jossa osanottajien nimet kirjoitettiin muistiin. Näiden 244 joukossa oli 71 ylioppilasta, 128 kuuntelijaa naisoppijaksoista, 20 muuta naista ja 25 muuta miestä. Senjälkeen saivat osanottajat mennä koteihinsa. Ei kukaan saanut mitään vammoja.

Samana päivänä Harkovissa jumalanpalveluksen päätyttyä kirkossa noin 100 yliopiston, teknoloogisen ja eläinlääkäriopiston oppilasta yhdistyi joukkueeksi ja kulki laulaen yliopistorakennukselle. Kun nämä eivät totelleet poliisin käskyä hajaantua, ympäröi heidät kasakkasotnia, jonka jälkeen heidät vietiin poliisikamariin, jossa osanottajien nimet merkittiin kirjaan. Sillä aikaa oli rakennuksen edustalle kokoontunut joukko opiskelevaa nuorisoa, joka vaati pidätettyjen vapauttamista. Tämäkin joukko, johon oli liittynyt paljon syrjäisiä, niinikään vangittiin. Illalla parvi opiskelevaa nuorisoa koetti panna toimeen mielenosoituksen erään sanomalehden toimituksen edustalla, mutta tämäkin joukkue vietiin sotaväen avulla poliisimestarin luo, joka merkitsi heidän nimensä kirjaan. Silloin kadulle jäänyt joukko, jossa oli kaikellaista kansaa, alkoi taasen laulaa, huutaa ja meluta. Sotaväki ajoi sen lähikaduille ja siellä hajoitti sen.

Kuvernöörille oli ilmoitettu, että 8 henkilöä ali haavoitettu, mutta itse asiassa on vain yksi tapaus näytetty toteen. 136:sta vangitusta 24 suljettiin vankilaan, toiset päästettiin vapaaksi maaliskuun 7 päivään saakka.

Maaliskuun 8 p:nä k:lo 12 ajoissa päivällä alkoi Moskovassa kokoontua vanhan yliopistorakennuksen luo ensin vain ylioppilaita, mutta sitten myös useitten korkeampain oppilaitosten oppilaita, naiskurssien kuuntelijoita ja muita naisia. Huolimatta poliisin vaatimuksista hajaantua joukko yhä kasvoi ja k:lo 1 ajoissa se karkoitettuaan porttivahdit hyökkäsi yliopiston ulkopihalle ja senjälkeen noin 300 henkilöä särettyään ovet tunkeutui luentosaliin, jossa pidettiin puheita ja jaettiin julistuksia. Pihalla oli vielä noin 300 henkeä. Kun väki ei hajaantunut, piiritettiin se ja merkittiin kirjoihin 630 henkilöä, niitten joukossa 517 eri oppilaitosten oppilaita, 12 muuta henkilöä ja 101 naista. Maneesissa, jossa tämä toimi suoritettiin, väkijoukkue yhä edelleen piti suurta melua lainkaan huolimatta poliisin kielloista. Illalla sallittiin naisten palata kotiin ja 93 niistä käytti lupaa hyväkseen; 8 jäi viettämään yönsä maneesissa muitten vangittujen kanssa.

Seuraavan päivän aamulla 53 vangituista vietiin varsinaiseen vankilaan. Seuraavana yönä annettiin 21 maanmittausopiston oppilasta opiston viranomaisten haltuun ja toiset 463 eri joukoissa kuljetettiin karkotusvankilaan.

9 päivänä väkijoukko, jossa ajoittaisin oli 700 henkeä, koetti päästä yhteyteen maneesiin teljettyjen tovereinsa kanssa särjettyään lasit muutamista ikkunoista. Poliisi kasakkasotnian avulla, hajoitti sen, mutta k:lo 5 seudussa illalla kerääntyi uusi noin 500 hengen suuruinen joukko, joka laulaen ja huutaen läksi kulkemaan katuja pitkin, mutta sai poliisi senkin ennen pitkää hajoitetuksi. K:lo 1 ajoissa seuraavana yönä uusi 100-henkinen joukko ylioppilaita ja naisia sai aikaan levottomuuksia, mutta hajoitettiin sekin ennen pitkää.

Sunnuntaina, maalisk. 10 p:nä rahvasjoukko, jota johtivat korkeampien koulujen oppilaat ja naisoppijaksojen kuuntelijat, harjoittivat väkivaltaa kaupungin keskiosissa. Poliisi kahden kasakkasotnian avulla palautti järjestyksen. Illalla, kun katulyhtyjä rikottiin ja yö oli tulossa, niin levottomuuksien lopettamiseksi poliisin avuksi komennettiin kaksi rakuunaeskadroonaa. Piiritettiin 400-henkinen joukkue ja vietiin maneesiin, ja toinen erääseen toiseen taloon. Näitten joukosta vangittiin liikkeen johtajina 16 ylioppilasta, 2 ent. ylioppilasta ja yksi lääkäri; toisten nimet merkittiin kirjoihin ja päästettiin kotiin. Kaikkiaan vangittiin päivän kuluessa tottelemattomuudesta poliisia kohtaan ja liikkeen johtamisesta 34 henkilöä, niistä 21 ylioppilasta ja korkeampien koulujen oppilaita, 9 naisoppijaksojen kuuntelijaa ja 4 muuta henkilöä.

Maalisk. 11 p:nä kerääntyi kaduille taasen 150 henkinen joukko. Se hajoitettiin ja 85 niistä, levottomuuden alkuunpanijat, vietiin maneesiin, jossa nimet merkittiin kirjoihin. Niistä oli 31 ylioppilaita; kaksi enin syyllistä pantiin vankilaan. Samana päivänä poliisi eri osista kaupunkia otti kiinni 25 henkilöä, jotka koettivat aikaansaada levottomuuksia. Niistä oli 15 ylioppilasta. Vankilaan näistä suljettiin kaksi miestä ja yksi nainen.

Sunnuntaina maalisk. 17 p:nä klo 2 päivällä Tverin bulevaardilla poliisi piiritti 70 henkisen joukon, suurimmaksi osaksi teknoloogisen opiston oppilaita, ja vei erääseen taloon. Tämän kestäessä joukko naisia koetteli suojella väkijoukkoa pooliisia vastaan, nämä 9 naista niinikään vangittiin 67 henkilön nimet merkittiin, näistä vankilaan

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa)
Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä.** Puhelin 27 64.

suljettiin 11 teknikkoa, 1 ylioppilas ja 3 naista. Poliisin, ratsuväen ja kansan kesken ei tapahtunut mitään yhteentörmäyksiä. Syylliset tulee rankaisemaan asianomaiset viranomaiset ja hallinnolliset vallat.

Maalisk. 19 p:nä Pietarissa klo 11 ajoissa alkoi Kasanin torille kokoontua kaikellaista kansaa. Tunnin päästä saapui lisäksi ylioppilaita, korkeampien koulujen oppilaita ja naiskursien kuuntelijoita, niin että joukko nousi 3,000:een henkeen. Poliisin käskyyn hajaantua eivät useimmat panneet mitään huomiota. Kansalle jaettiin julistuksia. Eräs ylioppilas alkoi kovalla äänellä lukea Pietarin ylioppilasten nimessä laadittua kehotusta, joka sisälsi erinäisiä vaatimuksia. Syntyi huutoa ja melua. Kutsuttiin paikalle apupoliisit ja kasakat, jotka karkoittivat väen torilta, mutta se tunkeutui takaisin ja alkoi nyt heitellä poliisia ja kasakoita erilaisilla esineillä. Muutamat ylioppilaat koettivat nostaa punaisia ja valkeita lippuja, joissa oli eri kirjoituksia, mutta ne riistettiin heti heiltä.

Oikeanpuolinen väkijoukko heitti poliisia ja kasakoita kepeillä, kalosseilla, jääpalasilla ja kivillä. Heitetty varreton rautavasara haavoitti erästä kasakka-upseeria siksi pahasti, että hänet oli verissä kannettava pois. Silloin kasakat hyökkäsivät keskelle väkijoukkoa ja tunkivat sitä eri haaroille. Osa ylioppilaista tapellen tunkeutui jumalanpalveluksen aikana kirkkoon ja seisoi sitten siellä hatut päässä ja paperossia poltellen. Vartijaa, joka tästä huomautti, löi eräs kasvoihin.

Jumalanpalvelus toimitettiin meteleistä huolimatta loppuun. Kaikkiaan vangittiin 760 henkilöä, niistä 339 ylioppilasta, 377 naista ja 44 muuta henkilöä. Paitsi edellämainittua Issejeviä haavoittui vielä poliisipäällikkö Wiltschenskij, 20 poliisia ja 4 kasakkaa haavoittui lievästi ja vangituista 18 miestä ja 14 naista.

Pilvi.

„Armas, armas, suuri pilvi varjostaa sinut minun katseiltani.

Minä en sinua näe“. —

Valittava ääni se tuskissaan äännähti nämät sanat.

„Ei ole minkäänlaista pilveä olemassa“, kuulin pilven takaa. „Äskeinen kirkas silmä, joka minua katseli, on käynyt sameaksi. Ja siksi luulet pilven olevan välillämme“. —

„Miksi, miksi?“ nyyhkytti sydän epätoivossaan.

„Minun kuvani ei ollut sinulle kyllăksi“, kuului ylhäältä. „Sinä et rakastanut minua tarpeeksi. Siksi käänsit katseesi minusta tuohon tummaan olentoon, jota nyt sanot „minäksesi“. Ja siksi et näe nyt minuakaan! — Sydän vavahti. Se ymmärsi: „oi armahda minua, sinä elämäni“ rukoili se. „Auta minua jälleen näkemään“. — „Aikoja vierii ja koittaa, ennenkuin rakkautesi on täydellinen ja ehjä“ vastasi taivaallinen ääni lempeästi. „Mutta kun minua kutsut, kun taas muistat minua, näet minut myöskin taasen. Ja itsekkäisyyden sumu haihtuu“.

Riemun huudahdus.

Ihanuudessa hymyili nimetön olento. Sumu oli jälleen väistynyt. Itsekkäisyyden tumma sumu oli jälleen tyhjäksi tehty.

Mutta enkeli hymyili kyynelissä.

B. N— G.

Rippituolissa.

Kirj. Conan Doyle.

Suomennos Uuteen Aikaan.

Dominikaanisnunnien kolmannen luokan luostari, suuri valkoiseksi kalkittu rakennus, seinissä pienet, syvät ikkunat, on St. Pedrokadun varrella Lissabonissa. Puisen pylväskäytävän sisässä on kuvapatsas, sekin puinen, joka esittää munkkikunnan perustaja, pyhää Dominikanusta ruumiinkokoisena. Vieras hämmästyy ehdottomasti nähdessään niin paljon erilaisia esineitä sirotettuna sinne tänne patsaan jalustalla. Nämät omituiset uhrilahjat vaihtelevat viikkojen kuluessa. Enimmäkseen ovat ne viinipikareita, halkoja, juustokappaleita, kahvipapuja, mutta välista myöskin vanhoja paistinpannuja ja haljenneita lautasia. Yksinkertaisessa lapsenuskossaan asettavat luostarisisaret niinpian kun heidän ruokavarastonsa tahi talouskapineensa loppuvat, pyhimyskuvan eteen kappaleen sitä tavaraa, joka heiltä puuttui muistutuksena siitä, että heidän tulee hänen puoleensa kääntyä hädässään. Seuraavana päivänä jo oli heidän rukouksensa täytetty, sillä he saivat mitä tarvitsivat, oli se sitten viiniä, juustopala tahi uusi paistinpannu. Tapahtuiko tässä ihme vai harjoittivatko luostarin ulkopuolella asuvat laupeudentöitä, sietää kysymistä, vaikkeivät uskovat luostari sisaret niin arvelleet. Heidän mielestään oli heidän elantonsa alati jatkuva ihmetyö ja he osoittivat ruokakamarinsa hyllyjä kuoletttaakseen kaikki epäuskoiset epäilykset.

Jos näiltä onnellisilta uskonkiihkoisilta naisilta olisi kysytty, mikä oli syynä siihen, että luostari oli tämän pettämättömän, yliluonnollisen huolenpidon alaisena, olisivat he vastanneet että se oli taivaan tunnustus siitä pyhyydestä josta luostarin abbedissa antoi todistuksia. Kahdenkymmenen vuoden ajan oli näet sisar Monika työskennellyt niiden langenneitten ihmisten joukossa, joiden pelastaminen on dominikaanien erityisenä toimena. Ei löytynyt sitä kurjaa paikkaa Lissabonissa, joka ei ollut nähnyt hänen valkean, paimukkaan pukunsa liitelevän ohitseen. Abbedissanakin teki hän työtä ja rukoili niin väsymättömällä tarmolla, että hän sai noviisitkin häpeälle joutumaan. Ei kukaan voinut laskea kuinka monta onnetonta oli hänen ponnistuksistaan riistetty synni kourista, sillä hänellä oli suurin kyky osoittaa lempeyttä kaikkia kärsiviä kohtaan ja voittaa heidän sydämmensä. Sanottiin, että se todisti hänen itsensä kärsineen; ei kukaan kumminkaan tuntenut hänen aikaisempia elämän vaiheitaan, sillä hän oli tullut pohjoisilta tunturiseuduilta ja hän puhui harvoin ja hyvin lyhyesti aikaisemmasta elämästään. Hänen vahanvaaleat kasvonsa olivat kylmät ja tyvenet, mutta hänen suurissa, mustissa silmissään näkyi välistä ilme, joka sai kurjimman ja köyhimmänkin tuntemaan ettei ollut surua niin syvää, jota ei abbedissa Monika ollut tuntenut sitä ennen.

Yksitoikkoista luostarielämää katkaisee vuosittain kuuden kuukauden odotuksen jälkeen tapaus, jota seuraa kuuden kuukauden pyhät muistot. Se on vuotuinen lähetystoimitus. Joku tunnettu munkki saapuu sinne ja innostuttaa viikon ajan alituisilla rukouksilla ja kehoituksilla hurskaita sieluja vielä suurempaan hengelliseen harrastukseen. Ainoastaan pyhä mies saattaa toivoa voivansa vaikuttaa yhä vieläkin puhdistavasti niin hengelliseen yhdistykseen kuin tämä on. Siksipä pyhän ja lämpimästi hengellisen papin toimitusala onkin saavuttanut korkeimman päämääränsä, kun hänen sallitaan vuotuisesti saarnata dominikaaniluostarin sisarille. Eräänä vuotena oli fransiskaanimunkki Espinas saarnannut, toisena isä Menas, kuuluisa Allantaran apotti. Ei kukaan kumminkaan ollut voinut esiinloihtia sitä syvää autuaallista ihastusta, joka täytti luostarin, kun kulovalkean tavalla levisi kopista koppiin, että isä Garcia, jesuiitti, tulisi tänä vuonna toimittamaan tuon suuren lähetystyön.

Isä Garcia oli nimittäin munkki, jonka nimi oli tunnettu koko katolisessa Euroopassa. Hän oli „Jesuksen seuran“ perustajan, suuren Ignatius Loyolan ja hänen veljensä Xaviersin arvokas jälkeläinen. Hän oli suuri puhuja, kirjailija ja ennen kaikkea oli hän marttyyri, sillä hän oli saarnannut evankeliumia Tiibetissä josta hän oli palannut haavoittuneena ja sijoiltaan väännetyillä jäsenillä, jotka olivat puhuvana todistuksena hänen palavasta innostaan. Nämät silvotut kädet, rukoukseen kohotettuina olivat vaikuttaneet enemmän hänen kuulijakuntaansa kuin hänen kiihkeät puheensa.

Kerran olivat nämät tummat, syvävakaiset kasvot olleet vilkkaat ja kauniit, nyt oli niissä voimaa ja järkähtämätöntä luonteenlujuutta. Ne olivat kasvot, joita ei mies eikä nainen voinut nähdä tuntematta myötätuntoisuutta niitä kohtaan. Niin oli ollut kun hän oli nuori, ja niin oli nytkin hänen vanhana ollessa. Arpi, jonka pakanallinen miekka oli painanut hänen toiseen poskeensa, teki hänet vielä intresantimmaksi uskovaisten silmissä. Hän näytti niin kuluneelta, että olisi täytynyt epäillä kuinka niin raihnainen ruumis saattoi sulkea sisäänsä niin läpitunkevan tulisielun, ellei olisi nähnyt loistetta hänen tummissa silmissään, jotka hehkuivat tuuheitten kulmakarvojen alta.

Nämä silmät ne hallitsivat hänen kuulijakuntaansa, oli se sitten Lissabonin hurja liiga tahi hiljaiset St. Dominikus-luostarin nunnat. Kun ne leimahtivat hänen kuvaillessa synnin turmelusta ja kehoittaessa syntistä parannukseen tahi kun ne saivat lempeämmän, melkein kirkastetun ilmeen hänen saarnatessa rakkauden evankeliumia, aina ja kaikkialla tekivät ne ihmeellisen vaikutuksen niihin, jotka näkivät hänet. Seisoen alttarilla korkeana ja tummana, hehkuvasta innosta säteilevine kasvoineen, antoi hän silmiensä katseen liukua tuon taajan, valkopukuisen nunnaparven yli ja hän ikäänkuin piteli heitä kiinni osaksi silvotun kätensä liikkeellä. Syvimmän vaikutuksen näytti hän kumminkin tekevän itse abbedissaan. Ei silmänräpäyksen verrankaan kääntänyt hän silmiään hänestä, ja huomattiin, että hän, joka aikoja sitten oli luopunut maailmasta ja kieltäytynyt kaikista sen houkutuksista, istui siinä, kasvot niin valkeina kuin hänen päähineensä valkea reuna ja että hän tuon tuostakin vavahti, niin että hänen helminauhansa rasahti rukoustuolia vastaan. Eräs luostarisisarista, joka tahtoi neuvotella vapaa-aikanaan abbedissan kanssa eräänä iltana, saattoi tuskin uskoa omia silmiään, nähdessään korkeasti kunnioitetun sisarensa, joka muuten aina niin oivallisesti hillitsi itseään, huokaavan, ikäänkuin hänen sydämmensä olisi murtumaisillaan, ja kätkevän päänsä kovaan päänalaseensa.

Viimeinkin oli tämä viikko päättynyt ja lauvantai-iltana tuli jokaisen nunnan ripittää itsensä ja valmistautua Herran Ehtoolliselle sunnuntaiaamuna. Toinen valkopukuinen henkilö toisensa jälkeen astui rippituoliin kuiskaten tiheän ristikon takaa tunnustuksia yksinkertaisen elämänsä hairahduksista ja kuunteli nöyränä sekä katuvaisena ijäkkään munkin poispäin kääntyneillä kasvoilla kuiskaavan viisaita ja ystävällisiä neuvoja. Asianomaisessa järjestyksessä palasivat sitten sisaret takasin kappeliin, missä he odottivat abbedissan tuloa vastaanottaakseen rukouksissa ja hartaudessa päivän koittoa.

Abbedissa oli astunut pimeään rippituoliin ja näki rautaristikon nelikulmaisesta reiästä toisen puolen harmaasta päästä, tarkkaavasti korotetun korvan ja silvotun käden, joka peitti muun osan kasvoja. Yksi ainoa kynttilä paloi heikosti jesuiitin vieressä ja abbedissa kuuli heikon kahinan isä Garcian käännellessä kirkollisen käsikirjansa lehtiä.

Ikäänkuin se, joka on aiheessa ilmaista hirvittävän rikoksen, lankesi sisar Monika polvilleen pää alespainuneena ja änkytti kunluville ne harvat, vapaaehtoiset synnit, jotka vielä sitoivat hänet maallisen elämän pyrintöihin. Ne olivat niin mitättömät, että apotti ihmetteli itsekseen, minkä katumustyön hän määräisi tälle viattomalle. Mutta rippilapsella näytti vielä olevan jotain sydämellään, jota hänen oli vaikea esiintuoda.

(Jatk.)

Niille arvoisille henkilöille, jotka soisivat

Uuden Ajan

menestyvän ja tahtovat tehdä jotakin sen hyväksi, pyydämme ilmoittaa, että **paras keino** Uuden Ajan avustamiseksi on tilata lehteä muutamia kappaleita ja sitten tarjota toisille itselleen tarpeettomat kappaleet tahi lahjottaa ne varattomille henkilöille.

Uskallamme toivoa, että ystäviemme avulla tilaajamäärämme piakkoin on melkoisesti kasvava. Asiaaharrastavien myötä vaikutuksella on Uusi Aika esteettä jatkava työtään ihmiskunnan suurten elämänkysymysten palveluksessa.

Niitä, jotka käsittävät sellaisen sanomalehden merkityksen, jollainen on Uusi Aika, kehoitamme tekemään jotakin lehden hyväksi.

UUDEN AJAN toimitus.

Mitä 19:s vuosisata vastaanotti ja jätti jälkeensä.

Kulunut vuosisata vastaanotti edeltäjältään hevoset; se jätti jälkeensä höyryveturin, polkupyörän, automobiilin ja motoorivaunun.

Se vastaanotti tavallisen neulan ja jätti jälkeensä ompelukoneen.

Se vastaanotti hanhensulan ja jätti jälkeensä ompelukoneen.

Se vastaanotti viikatteen ja jätti jälkeensä kirjoituskoneen.

Se vastaanotti käsipainimen ja jätti jälkeensä rotatsioonipainimen.

Se vastaanotti käsikangaspuut ja jätti jälkeensä puuvilla- ja villatehtaat.

Se vastaanotti ruudin, mutta jätti jälkeensä lydiitin.

Se vastaanotti talikynttilän, mutta jätti jälkeensä sähkölampun.

Se vastaanotti sähköpatterian, mutta jätti jälkeensä dynamon.

Se vastaanotti pyssyn, mutta jätti jälkeensä maksimikiväärin.

Se vastaanotti purjelaivat, mutta jätti jälkeensä höyrylaivat ja sähkövenheet.

Se vastaanotti kirjepostikuljetuksen, mutta jätti jälkeensä telefoonin ja langattoman sähköityksen.

Se vastaanotti tavallisen valon ja jätti jälkeensä röntgensäteet.

* * *

Hyvä . . .

Ja sisäisessä sivistyksessä?

Niin, jospa olisi tulos tässäkin suhteessa yhtä loistava! Mutta harhakuvien ilveet haihtuvat tutkistelevain mielten tieltä. *Barbariuden*, jonka 19:s vuosisata peri edelläkävijöiltään, sen se jättää 20:llekin vuosisadalle perinnöksi.

Teosofisia kirjeitä.

Kirj. *Pekka Ervast.*

X.

Kuoleman jälkeen.

Ihmissielun kehitys ja erittäin viime kirjeessäni esittämäni tosiseikat käynevät vielä tajuttavammiksi, jos hieman silmäilemme sen verhon taakse, joka peittää niin kutsutun kuoleman salaisuudet. Sitä varten luettelen ensin ne salatieteen „seitsemän prinsiippiä“, joista tähän saakka olen maininnut vain kolme ja jotka yhdessä muodostavat ihmisen kokonaisuudessaan. Luettelen ne sinään, teosoofisessa kirjallisuudessa käytetyillä sanskritkielisillä nimillään, koska niiden seikkaperäinen esittäminen kävisi liian laajaksi. Tämä seitsenjako onkin osaksi niin yksinkertainen, että itse saatat sitä kommenteerata.

Ihmisen 7 prinsiippiä.

Hyväksytty järjestys ja nimet.	Selitys.	Edellisessä käytetty kolmijako.
7. Atma.	„Itse, itseys“, jumalallinen henki, yleishenki, elämän lähde.	
6. Buddhi.	„Käsittämiskyky“, ihmisen henkinen tunto, moraliteetti, elämän onni.	Henki.
5. Manas.	„Mieli, ajattelija“, järjellinen, tahtova, toimiva yksilö: a) Ylempi manas, ylempi minä, puhdas järki, tahto, omatunto. „Individualiteetti“.	Henki.
	b) Alempi manas eli kama-manas, alempi minä, ymmärrys. Muodostaa yhdessä kaman kanssa n. k. „persoonallisuuden“ (kama-manas).	Sielu, päivätajunta, joka miltei yksinomaan palvelee persoonallisia himoja ja haluja.
4. Kama.	„Rakkaus, himo“, eläin ihmisessä, eläinsielu. Itsekkyyden ehto.	Sielu, päivätajunta, joka miltei yksinomaan palvelee persoonallisia himoja ja haluja.
3. Prana.	„Henki“, elämä, elonprinsiippi, ruumista elähyttävä voima.	Elävä ruumis.
2. Linga sharira.	„Tunnusmerkki-ruumis“, malliruumis. Fyysillisen ruumiin eteerinen vastakohta, n. k. „haamu“. Pranan kannattaja ja välittäjä.	Elävä ruumis.
1. Sthula sharira.	„Karkea ruumis“, fyysillinen ruumis, kaikkien prinsiippien aineellinen kannattaja.	Elävä ruumis.

Kaiken keskustana on *manas*, tosi ihminen, ajattelija, joka ruumiissa eläen kerää kokemuksia ja siten kehittyy tajuisuudessa, kunnes vihdoin hyvyyden (moraliteetin) tiellä pääsee oman itsensä *(atman)* todelliseen tuntemiseen, jolloin elämä on kasvanut „Jumalan valtakunnan“ autuudeksi *(buddhi)*. Mitä neljään alempaan prinsiippiin tulee, ei liene vaikeata myöntää ensimäisen *(sthula shariran)* ja neljännen *(kaman)* olemassa-oloa. Erityistä elonprinsiippiä sitä vastoin materialistiset tiedemiehet eivät vielä yksimielisesti suo ruumiillemme. He katsovat ruumiin elämän riippuvan veren säännöllisestä hapottumisesta (oxydatsioonista) ja pitävät sielu-elämää vain jonkimmoisena subjektiivisenä hermoliikunnon lajina. Salatiede alottaa toisesta päästä ja sanoo, että henki elähyttää ruumista ja että sen poistuessa ruumis kuolee. Ruumiin elämä kuitenkin riippuu hengestä ainoastaan pituutensa suhteen; muuten sillä on oma elähyttävä voimansa *(prana)*. Tämä näkyy esim. semmoisista okkultistein (salatieteilijäin) tiedossa olevista tapauksista, jolloin henki jättää ruumiin lyhyemmäksi tai pitemmäksi aikaa (tainnostila, valekuolema y. m.) ruumiin vahingoittumatta. *Linga sharira* puolestaan on fyysillisen ruumiin eetteriaineesta muodostettu mallikuva, se tavalliselle silmälle näkymätön runko, jonka ympäri fyysillis-aineelliset solut rakentavat *sthula shariran* ja josta välistä puhutaan „kummitusjutuissa“. Mutta koska nämä kaksi prinsiippia kuuluvat suorastaan kokeellisen salatieteen alalle, kehotan sinua jättämään sikseen kaiken spekuleeraamisen niistä. Mainitsin ne ainoastaan täydellisyyden vuoksi.

Ryhdytäänpä nyt „kronoloogisessa järjestyksessä“ tarkastamaan niitä ilmiöitä, jotka seuraavat hengen erkaannuttua ruumiista n. k. kuolemassa. Mitään todellista kuolemaa tietysti ei ole, henki vain vaihtaa olotilaansa ja ympäristöään. Kaikille tuttu uni on itse asiassa pienoiskuva kuolemasta eikä kuolema eräältä kannalta katsottuna ole muuta kuin virkistävä unennäkö. Edellisessä vain henkeä ja ruumista yhdistävä elämänlanka jää katkeamatta, jälkimäisessä se katkeaa — haitaksi ainoastaan ruumiille, harvoja poikkeustapauksia lukuunottamatta. Niinkuin päivän työstä väsyneinä laskeudumme lepoon, niin kuoleman portit avaavat hengelle taivaan, jossa se saa vaivansa unohtaa, miettiä kokemuksiaan ja valmistua uuteen elämäntyöhön.

Kertoakseni ensin, mitä kuolin hetkenä tapahtuu, en saata olla hyväkseni käyttämättä Annie Besant'in kuvausta, jonka hän antaa kirjassaan „The Ancient Wisdom“:

„Kun kuolo kohtaa fyysillisen ruumiin, lähtee eteerinen ruumis, vieden *pranan* ja muut prinsiipit — siis koko ihmisen — mukanaan, „lihan majasta“, joksi ulkonaista ruumista sattuvasti on nimitetty. „*Prana* kohoo“ ja vetää sisään kaiken ulospäin menevän elinvoiman, joka näkyy aistimiin hiipivästä hervottomuudesta. Aistimet kyllä jäävät vahingoittumatta, fyysillisesti täydellisinä ja toimintaan kelpoisina kuten aina; mutta „sisäinen haltija“ on lähtemäisillään, hän, joka niiden avulla näki, kuuli, tunsi, maistoi, haistoi, ja sinänsä ne ovat vain ainekasoja, eläviä tosiaan, mutta ilman kykyä aistivaan toimintaan. Verkalleen poistuu ruumiin herra, verhottuna harmaan sinipunertavaan eetteriruumiiseen ja vaipuneena kuluneen elämänsä panoraaman katselemiseen, joka avautuu hänen eteensä yksityiskohtiaan myöten täydellisenä. Siinä elämäntaulussa näkyvät kaikki hänen elämänsä tapahtumat, suuret ja pienet; kunnianhimonsa hän näkee voittoineen ja häviöineen, ponnistuksensa, menestyksensä, tappionsa, rakkautensa, vihansa; kaikkea vallitseva mielensuunta, elämänsä pää-aate astuu selvänä näkyviin ja painuu syvälle mieleen, määräten sen tilan, jossa suurin osa kuolemantakaista oloa on vietettävä. Juhlallinen se hetki, jolloin ihminen katsoo omaa elämäänsä silmästä silmään ja menneisyytensä huulilta kuulee tulevaisuutensa tuomion. Lyhyeksi aikaa hän näkee itsensä semmoisena kuin on, ymmärtää elämän tarkoituksen, tietää että Laki on väkevä, oikea ja hyvä. Sitten katkeaa karkeata ja eteeristä ruumista yhdistävä magneettinen side, elinajan toverit eroitetaan, ja — poikkeustapauksia lukuunottamatta — ihminen vaipuu rauhalliseen tajuttomuuteen.

„Tyyni ja kunnioittavainen olkoon niiden käytös, jotka seisovat kuolevan ruumiin ympärillä, jotta juhlallinen hiljaisuus antaisi poistuvan hengen rauhassa katsella menneisyyttä. Äänen itkeminen ja meluavat valitukset ovat vain omiansa häiritsemään hengen kärjistynyttä tarkkaavaisuutta, ja sekä itsekästä että ajattelematonta on omalla surullaan persoonallisen tappion takia katkaista sitä hiljaisuutta, joka häntä — kuolevaa — auttaa ja lohduttaa. Uskonto on viisaasti säätänyt rukouksia kuolevalle, sillä nämä säilyttävät mielen tyyneyden läsnäolijoissa ja herättävät epäitsekkäitä toivomuksia hänen auttamisekseen, jotka kuten kaikki lempivät ajatukset suojelevat ja varjelevat.

„Muutamia tuntia kuoleman perästä — tavallisesti korkeintaan kuusineljättä, sanotaan — ihminen vetäytyy pois eteerisestä ruumiista, jättäen sen vuorostaan aistittomaksi raadoksi, joka pysyen kankean kaksoisveljensä läheisyydessä kokee sen kohtalot. Jos karkea ruumis hautaan, leijuu eteerinen haahmo haudan yläpuolella, verkalleen hajoten, ja useiden henkilöiden kirkkotarhassa kokemat vastenmieliset tunteet johtuvat useinkin näiden liukenevien eteeristen ruumiitten läsnäolosta. Jos ruumis poltetaan, hajoaa eteerinen haahmo sangen pikaan, kadotettuaan pesänsä, fyysillisen vetovoimakeskuksensa, ja tämä on monesta yhtenä syynä siihen, että ruumiinpoltto on edullisempi kuin hautaaminen“. *)

(Jatk.)

*) *Op. cit.*, siv. 109—112.

Kultaisia sanoja.

Veljeys ja ylipäänsä toisiaan ymmärtäminen on mahdollinen ainoastaan sentähden, että on olemassa kaikille ihmisille yhteinen sielu.

H. P. Blavatsky.

*

Me arvostelemme harvoin asiaa asian mukaan, vaan niiden käsitysten mukaan, jotka meillä on asiasta.

Karl von Eckarsthausen.

*

Viisaalta ei mikään onnettomuus riistä mielen tyyneyttä.

Euripides.

*

Jokaiseen hyvään sydämeen on luonnosta kätketty jalo tunto siitä, ettei se yksin itsekseen saata olla onnellinen, vaan että sen täytyy etsiä onneaan muitten onnesta.

Goethe.

*

Jumalantuntoa (Teosofiaa) ei saavuteta objektiivisen tieteellisen havainnon kautta eikä minkäänlaisten teoriojen ja arvelujen totena pitämisellä eikä palvelemalla suuria henkilöitä, vaan ainoastaan sen kautta, että sielu itse sisällisesti herää. Jotta tämä herääminen voisi tapahtua, tarvitaan:

1. kyky ajatella ilman ennakkoluuloja,
2. selvä maailmankatsomus,
3. epäitsekäs toiminta koko ihmiskunnan ja kaikkien luontokappalten hyväksi,
4. sisällinen lepo ja tyytyväisyys ja
5. tahto vapautua aistimaailman erehdyksistä, viettelyksistä ja pettymyksistä, samoinkuin kaikista haluista ja himoista, jotka syntyvät itsensä pettämisestä ja itsekkyydestä.

Theosophischer Wegweiser.

*

On olemassa vain yksi pysyväinen vallankumous — siveellinen; sisäisen ihmisen uudestasyntyminen.

Kuinka tämä vallankumous on tapahtuva? Ei kukaan tiedä millä lailla se on tapahtuva ihmiskunnassa, mutta jokainen ihminen tuntee sen selvästi itsessään. Ja kuitenkin tässä meidän maailmassamme kukin ajattelee ihmiskunnan parannusta, eikä kukaan ajattele oman itsensä parantamista.

Leo Tolstoi.

*

Olemme poistaneet orjuuden ja oikeuden omistaa orjia, mutta olemme yhä jatkaneet paidan muuttamista tarpeen vaatimatta, kymmenessä huoneessa elämistä, viiden ruokalajin syömistä päivällisiksi, vaunuissa ajamista j. n. e. Ja kuitenkaan näitä kaikkia ei voisi olla, ellei olisi orjia. Tämä on päivän selvä, eikä kumminkaan kukaan voi sitä nähdä.

Leo Tolstoi.

Raittiusaate ja nuoriso.

Paljon ovat raittiusyhdistyksemme voittaneet, suuria parannuksia siveellisessä suhteessa ovat ne saavuttaneet kansan lapsien kesken. Mutta verrattuina yhteiskunnallisiin lakimuutoksiin päihdyttäväin juomain suhteen, ovat muutokset jotensakin vähäpätöisiä siihen suureen työhön ja vaivannäköön nähden, jota maamme innokas raittiusväki on tehnyt, uhraten voimiaan suuren asiansa edestä.

Viime valtiopäivillä esitti raittiusväki kieltolakianomuksen kokoontuneille säädyille, mutta siellä katsottiin asia liian nuoreksi, ei luultu kansan olevan vielä kypsyneen ottamaan vastaan yleistä kieltolakia.

Raittiusväki pani tämän johdosta toimeen vastalauseita yleisten raittiusmielisten kokousten kautta, mutta nämät katsottiin ivanalaisiksi. Yleensä on raittiusaatetta kohdeltu vähäpätöisenä aatteena, ei ole läheskään annettu sille sitä arvoa, jota se ansaitsisi.

Vallassaolijat ovat silloin tällöin suvainneet tehdä joitakuita pieniä muutoksia parempaan päin, mutta näiden johdosta onkin raittiusväki yli koko maan saanut tehdä työtä „hattu hiessä, harteet märkinä“.

Ei mitään ole raittiusaatteelle myönnetty ilman vaatimuksia ja se ei ole siis paljon.

Valtio ja yksityiset lahjoittavat joskus armosta varoja aatteen edistämiseksi, mutta siitä pitääkin jo huutaa heistä yli maan sanomalehtien, että nyt on se ja se muistanut aatettamme ja yleensä kehutaan heitä „maasta taivaasen“ jopa liistaroidaan muotokuvakin lehteen.

Tällainen tyhjä imartelu raittiusväen puolelta on haitaksi yleiselle aatteen menestymiselle. *Ei koskaan voita raittiusväki, jos se ei ryhdy tarmokkaampiin toimenpiteisiin asiansa hyväksi.*

Raittiusyhdistyksissä toimii enimmäkseen nuoriso. Vanhemmat ihmiset istuskelevat tavallisesti iltamissa ja kokouksissa hiljaan paikoillaan ja laulavat joskus ainoastaan tunnetun virren virsikirjasta. Tämä ei enään tyydytä aikamme nuorisoa kyllin tarpeiksi. Sitte raittiusyhdistysten kokoukset ovat tavallisesti niin kaavamaisia, ettei niissä uskalleta tarttua käsiksi juuri koskaan *yhteiskunnallisiin kysymyksiin*, joita käsittelemällä selviäisi asiat jokaiselle ja epäkohdat olisivat näin muodoin jokaiselle tunnetut. Nyt seurasi epäkohtien poistaminen, johon vaaditaan koko kansan äänestystä ja vielä enempi kansan nuorison pontevuutta. Siis olisi nuorison pyhä velvollisuus kehittää itseään raittiusseuroissa siihen suuntaan, että se tajuttuaan tuon suuren hyödyn aatteestaan, rientäisi tarmokkaasen toimeen. Ainoastaan nuoriso kykenee, ja sen täytyy kyetä vaatimaan kieltolakia. Jos ei se sitä saa, on sen ryhdyttävä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka ovat avuksi asialle, esim. *vaatimaan yleistä äänioikeutta kaikille.*

Arvoisa maamme raittiusyhdistysten ja nuorisoseurain nuoriso!

Teidän silmiinne katsovat kansan äidit ja isät joka kysymyksessä, mutta erittäinkin raittiuskysymyksessä.

Teidän tulee päättää itse asiassa, s. o. teidän täytyy ottaa ohjat omiin käsiinne.

Tilatkaa Uusi Aika! Lehden kaikki ilmestyneet numerot voidaan sielä lähettää tilaajalle vuoden alusta alkain.

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan Smk 15: 75 p:m vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, vaaraluokka 0 kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa C. F. Carlander, Pää-asiamies
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Henkivakuutusyhtiö
„THE MUTUAL LIFE"
Vararahastot Smk 1,564,000,800. Perust. v. 1843.
Maailman suurin ja rikkain yhtiö! Edulliset vakuutussovitukset! Vapaamieliset ehdot!
Kumoamattomat vakuutuskirjat! Suuri voittojako.
„THE MUTUAL LIFE" jakaa koko voiton vakuutetuille, sillä osakkeenomistajia ei ole. Uusia vakuutuksia v. 1899 Smk. 877,000,000. Suuria takaisinostoarvoja, jotka merkitään vakuutuskirjoihin, ja saavuttamattomien voittojen vuoksi on vakuuttaminen „The Mutual Life'ssä" ennemmi edullista rahojen sijoittamista kuin rahamenoa.
Pyytäkää näyttökaavoja.
Vakuuttakaa henkenne THE MUTUAL LIFE'ssä
Helsingissä, Aleksanterinkatu 48.
Alex. F. Lindberg. Pääasiamies.

Helsingin
Puusepäntyöntekijäin Liike
T. Johansson & C:o.
Tel. 26 41. Bulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25. Tel. 26 00.
ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän- sorvarin- ja verhoilijan ammattiin kuuluvissa töissä.
HUOM.! Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus.

A. Almin
Tapetti- & Värikauppa
Iso Robertinkatu 4. Telef. 33 85.
Myy halvimpiin hintoihin Tapetia, Kattokoristeita, Linoleum mattoja, Vaksikankaita, Akkunaverhoja, Vernissaa, Liina-öljyä, Tärpättiä, Spri- & öljylakkoja, Kuivia ja öljystävapaita värejä, Siveltimiä & Bronsivärejä sekä kaikkea mitä rikaslajiseen varastoon kuuluu.

Tilatkaa
Kodin-Ystävää
joka harrastaa kodin, naisen ja nuorison kohottamista.
Kodin-Ystävä ilmestyy Wiipurissa joka kuukauden 15 p. hinta 1 m. 25 p. vuodessa. Kodin-Ystävää saa tilata kaikista maamme postitoimistoista sekä Pietarissa molemmista Palmgrenin kirjakaupoista.
Uusia asiamiehiä halutaan.
Kodin-Ystävää saa tilata läpi vuoden, kaikki alkunumerot ovat saatavissa. Lehden sisältö on sekä hyödyllinen että hauska.

Ottakaa ajasta vaari, älkää olko vanhoillisia, sillä nyt on nuoruutenne aika. Pieninä ja pienten aatteina ovat suuret aatteet aina alkaneet. Kristuksen oppi oli pientä, ja köyhälistöä, tavallista kansaa oli enimmäkseen sen kannattajat. Se on levinnyt suureksi, se on tullut suurtenkin aatteeksi, jotka käyttävät sitä useinkin väärin.

Riennä siis nuoriso pelastamaan kansasi siveettömyyteen vajoomasta.

V. K.

Työmieskaupunki Lontoon lähistösssä.

Lontoon kreivikunnan neuvosto (kunnallishallitus), joka jo monet vuodet sitten on tehnyt kaiken hankkiakseen Lontoon väestön taloudellisesti huonoimmalla kannalla olevalle osalle terveellisia ja halpoja asuntoja, aikoo lähimmässä tulevaisuudessa suorittaa suuremmoisen rakennustyön: kokonaisen työmieskaupungin, jossa tulee olemaan asuntoja 40,000:lle hengelle.

Mitään jättiläismoisia huoneustokasarmeja ei tule sitä varten rakennettavaksi, vaan jonkinlainen työmieshuvilakaupunki. Kreivikunnan neuvosto on jo ostanut Lontoon pohjois. puolella kahden rautatieaseman välillä 225 acresta maata. Sekä pohjoiseettä itärata ovat luvanneet panna radoillaan kulkemaan aamuin ja illoin erityisiä työmiesjunia, joissa maksut ovat alennetut. Sen lisäksi rakennettaisiin erikoinen hevosraitiotie Lontoon keskipaikoilta tähän terveelliselle seudulle rakennettuun huvilakaupunkiin. Matkaa tulisi olemaan noin 1 penink.

Rakennuksia tulee neljää eri laatua: 346 ensimäisen luokan rakennusta noin 3,000 henkeä varten, 950 toisen luokan rakeanusta 12,000 henkeä varten, 1,900 kolmannen luokan rakennusta 11,400 hengelle ja 336 neljännen 3,360 hengelle. Näihin tosin mahtuisi ainoastaan 30,000 henkeä, mutta loppurakennukset rakennetaan kun ensin edellämainitut ovat täysin valmistuneet.

Kuhunkin eri rakennukseen kuuluu pieni puutarha, jota käyttämään samoinkuin taloakin tulee ainoastaan yksi perhe. Ainoastaan neljännen luokan rakennukset rakennetaan ryhmittäin, ja useampikerroksisia.

Keskelle aluetta järjestetään puisto, jonka ympärille rakennetaan tarpeelliset julkiset rakennukset. Uuden työmieskaupungin halki tulee kulkemaan leveä valtakatu ja sen varrella tulee olemaan suuria kauppapuoteja: niistä saatavan vuokran toivotaan riittävän suurimmaksi osaksi korvaamaan merkitystä pääomasta karttuvat korot. Sen nyk. suuruus on 17,500,000 mk. ja tulee sen olla kuoletetun 60 vuodessa; kunnallismaksuja ei siis tulla korottamaan tämän uuden kaupungin rakentamisen vuoksi. Vuokra rakennuksesta nousee 9—12 mkaan viikolta.

Myös Lontoon eteläpuolelle aikoo hallitus rakentaa asuinhuoneustoja 14 á 15 tuhannelle hengelle. Kun sekä päätetyt että suunnitellut työt on suoritettu loppuun, on kunnallishallitus hankkinut asuntoja noin 100,000 ihmiselle.

Italiasta.

Etelä Italiassa, jossa elo korjataan kahdesti vuodessa, mutta missä vilja kuten Venäjällä ja Intiassa viedään maasta ulos, koska ei maalaistyöväellä ole rahoja ostaa sitä, vallitsee nykyään niinkuin olemme kertoneet kauhea nälänhätä. Näyttääpä siltä kuin olisi odotettavissa samallainen nälänhätä kuin se, joka 3 vuotta sitten 1898 alkoi etelä Italiassa ja sieltä levisi aina Milanoon asti. Täällä sotaväki ampui kuoliaaksi työväestön, joka hyökkäsi leipomiin hankkimaan leipää ja sytytti tullikamarirakennukset tuleen vastustaaksen siten viljatullia, joka ryösti viimeisenkin leipäpalan heidän suustaan.

Tähän asti on kapina puhjennut vasta Apuliassa. Pari sataa työmiestä, jotka työskentelivät miljoonanomistaja Depardin laajoissa viini- ja oliivitarhoissa, vaativat epätoivon vimmalla palkankoroitusta, he olivat näet nälkään kuolemaisillaan. Depardin työnjohtajan tätä kieltäessä, riensivät nälästä melkein mielettömät työmiehet läheiseen Nardon kaupunkiin, missä Depardi asuu, ja rikkoen ikkunaruudut tahtoivat päästä käsiksi häneen lynchatakseen hänet.

Syntyi ankara taistelu työväen ja poliisivoiman välillä, viimein onnistui poliisin karkoittaa työmiehet Depardin asunnosta ja hajoittaa heidät, jolloin useita vangittiin. Sillaikaa oli koko kaupungin työväestö, joka sekin oli nälkään nääntymäisillään, kokoontunut torille neuvottelemaan. Kun pakenevat maalaistyömiehet saapuivat sinne, kertoivat tappiostaan ja vangittamisesta, lähti kaupungintyöväestö liikkeelle, kulki 2,000 miehen suuruisena joukkona kaupungin raatihuoneelle, teki hyökkäyksen sitä vastaan ja sytytti tuleen sen, ensin vapautettuaan vangitut maalaiset. Sitten levisi kansanjoukko yltympärille ryöstäen kaikki myymälät ja puodit, joissa vaan oli jotain syötävää.

Sotaväen viimein saavuttua kaupunkiin oli ryöstäminen jo päättynyt; väkijoukko oli hajaantunut ja kukin mennyt kotiinsa.

Hallitus miettii nyt vielä, antaako lain ummistaa silmänsä ja tyytyä vain estämään uusia levottomuuksia, vai ryhtyäkö joukko-vangitsemiseen.

Rooman läheisissä piireissäkin vallitsee hirmuinen hätä, ja maaväestön mielenkuohu kasvaa päivä päivältä.

Kuvia elämästä.

Elämä on kuin vanutetun lankavyhden kaltainen sotkos, jonka selvittäminen on tuiki tukalaa. Monet tuhannet ihmiset ovat maailman alusta saakka itsensä väsyttäneet elämän selvityksessä. Lukemattomat miljoonat henkilöt ovat saman läksyn vaikeuksia elämisellään, kehdosta hautaan saakka, saaneet kokea sekä usein huolestuneina ja kummastuneina huokailla: ah, merkillistä!

Kun lapsi maailmaan syntyessään ensikerran itkuun parahtaa, niin hänellä on jo silloin tekemistä elämän kanssa. — Sitten vähän toinnuttuaan sen verran, että kykenee silmillään jotain huomaamaan, näyttää hänellä olevan yhä lisääntyvä halu antautua elämän haltuun. Hän antautuu. Ei häntä silloin peloita se suuri aukko, mikä on täytettävä työllä ja tuskalla, ilojen ja surujen vaihdellessa, ennenkuin harmaantuneiden hivusten kantajana saapi suoriutua levolle. — Kummallistahan on elämä!

Nuoruuden ikään jouduttuansa on ihminen köykänen kuin perhonen; hän hyppelee ja hymyelee elämälle, jolloin elämä hymyelee hänelle. Jos lapsuuden elämä on kunnialla suoritetuksi tullut, antamatta vaikutusvaltaa sille vihurille, joka elämän hävittäjänä puhaltaa tuhannesta lävestä semmoista, mikä tuntuu ensin suloiselta, sitte vihattavalta, niin nuoruuden elämännäky ilahduttaa enkeleitä; — silloin elinvoima on taivaallista leimua ja puhtaassa sydämmessä kuvastuvat Luojan kasvot.

Mutta ompa semmoistakin nuoruuden elämää, josta ei edes tee mieli mainita: lapsuuden taimi on ehtinyt kehittyä nuoruuden vesaksi, vaan sillä ajalla ovat turmion juuret huonon kasvatuksen tahi pahan esimerkin vaikutuksesta, monine säkeneineen kietoutuneet sekä sydämmen, että koko elämän ympärille ja valloittaneet itsellensä kaiken tilan hyveiltä ja toiveilta, niin että huokauksen kyynel heruu tätä nähdessä sen poskelle, joka elämää onnellisuuden yhteydessä arvostelee.

Sitte jatkuu se. Satumainen onnen keikaus kirvottaa tällaisen nuoruudessa olijan semmoiseen elämän tilaan, missä saapi „runsaasti jokapäiväisen ravinnon ja verhon". Joutuneeko sitte joko talon ylpeäksi omistajaksi tahi ammattilaiseksi ja miksei myöskin virkapuvun kantajaksi, — niin, sama se mihin tahansa, vaan jos sydän on jo kylmä korkeimmalle elämälle ja elon sisimmässä osassa vallitsee kankeus, jäykkyys, haluttomuus; — jos elämän alkuperäinen tuoreus on kadonnut ja vaihtunut turmeluksen tuotteisin, silloin katselee hän kuvaansa veltostuneena sillä välin kun ei esiinny tilapäisesti pöyhkeänä ja vaativana narrina. Väliin taas sydän horjuu ja värähtelee, pelkurimaisuus ja levottomuus kuohuu rinnassa ja vaikka kuollon kauhut liehuvat ympärillä, kuitenkin on pakko antautua himojensa valtaan ja täytyy nauttia elämän alhaisimpia puolia, käyttämällä „tuhlaajapojan" ravintoa; täytyy väliin myös kilistää juomalasia vastakkain jonkun toverin kanssa keinotekoisen ilon valitessa, vaikka perästäpäin kyllä saapi vaikeroida elämän synkeydessä, tuskastuen usein, riemastuen harvoin. Silloin työ ei suoriudu sydämmen halusta, vaan ainoasti velvollisuuden pakosta tahi leivän puutteesta. Kaiken tämän ohessa tulee näkyviin, miten elämän leimu vähitellen ikään väkivaltaisesti sammuu, jos — Jumala paratkoon! ei itsemurha ole siitä jo loppua tehnyt.

Vaan ompa sitä toisenlaatuistaki. Elämän nuoruuden kevättä on säteillänsä sulostuttanut taivaallinen ijankaikkisuuden totuus-aurinko. Silloin on sydän pehmeä; se on lämmin kaikelle sille totuudelle, joka elämää hallitsee, kirkastaa ja jalostaa. Kun vielä elävään, kristillisyyden tuntoon on painanut leimansa elämän taito, valistus ja viisaus, niin silloin on eläminen altisna kaikelle hyvän vaikutukselle, sekä esiintyy sen ohessa myös itsepuolestaan vaikuttavaisena: edistää yleistä hyvää vaatimatta siitä palkintoa: panee yleisen hyvän omansa edelle ja jos taivas on siunannut rikkaudella, levittää saamaansa siunausta toisillenkin hyödyllisiin laitoksiin, monia tuhansia niukemman onnen suosimia kansalaisia ja heidän lapsiansa varten. —

Harrastakaamme kukin puolestamme sen elämän kaltaisuutta, niin silloin elämämme vastaa korkeinta tarkoitustaan ja vanhuuden lähestyessä saamme odottaa kuolemaa sillä iloisella tiedolla, että emme turhaan ole eläneet. Silloin saamme myös olla varmat, että hyvät työmme elävät edelleenkin jälkeemme vielä silloinkin, kun jo olemme poissa ijäisyyden kirkkaudessa.

K. A. D.

Kirjallisuutta.

— **Kodin-Ystävä** n:o 3 on ilmestynyt, sisältäen: katsahdus omiin oloihimme, kirj. Anja Tuulonen. — Murtunut onni, kirj. Maija. — Ihmissilmä, runo kirj. — a O. — Maalaisoloista, kirj. — a O. — kirjallisuutta. — Mietelmiä.

— **Koti ja Yhteiskunta** n:o 3 on ilmestynyt.

— **Kyläkirjaston kuvalehti,** A-sarja, n:o 3 on ilmestynyt.

— **Kansakoulun lehti** n:o 5—6 on ilmestynyt.

— **Kylväjä** n:o 12 on ilmestynyt.

— **Maaliskuun kipinöitä.** Tampereen Raittiuskansan julkaisu. Toimittanut raittiusyhdistys Liiton johtokunta. Lehtinen on jaettu ilmaiseksi Tampereen kaupungissa ja koskee Tampereen kaupunginvaltuusmiesten valmistavan valiokunnan mietintöä väkijuomain vähittäismyynnin ja anniskelun järjestämisestä.

— **Tutkimus taudin syistä** on nimeltään *Juhani Ahon* nykyisistä oloista kirjoittama ja „rauhan aatteelle" omistama lentokirjanen. Hinta 75 p.

Raittiuden ystäväin kustannuksella, Helsingissä, on ilmestynyt:

Raittiusasia valtiopäivillä 1900. Esittäneet N. Liakka ja Väinö Wallin. Hinta Smk 1: 25.

Alkoholijuoma-lainsäädäntö Europassa. Kirjoittanut Matti Helenius. Hinta 25 p.

Se on viisas, joka ei ole äkkipikainen toiminnassaan eikä itsepäisesti pidä kiinni omasta mielipiteestään.

Tuomas Kempiläisen mukaan.

Palkintoja
„Uuden Ajan"
levittämisestä.
Täten julistetaan kilpailu „Uuden Ajan" asiamiesten kesken kolmella palkinnolla

1:nen	palk.	à	100 mk.
2:nen	„	à	50 „
3:as	„	à	25 „

Kilpailu aika kestää tämän vuoden loppuun, jolloin palkinnot jaetaan.
Ahkeroimaan siis jokainen ollakseen ensimmäinen mies „Uuden Ajan" levittäjänä.
Uuden Ajan
konttori

Perssonin
kutomakoneita
Villalankaa
runsaassa valikoimassa.
Kudottuja
tavaroita
Mikonkatu 2. Tel. 13 32.
Th. Neovius.

Liittykää yhdistyksiin!
Helsingin Nuorisoseuran vastaanottokokous on ensi keskiviikkona kl. puoli 9 j. pp. Yrjönkatu 21.
Huomenna seuran kävelyretki Huopalahteen k:lo 9 aamulla.
Kokoonnutaan vanhan suomal. teaatterin luona.

Ymmärtäkää minun oppiani ja seuratkaa sitä, ja te löydätte rauhan ja ilon elämässä. Minä annan teille toiset valjaat ja toisen kuorman — henkisen elämän. Valjastakaa itsenne sen eteen, ja te opitte minulta rauhan ja autuuden. Olkaa levolliset ja hyvät sydämmissänne ja te löydätte elämässänne autuuden. Sillä minun oppini on teitä varten sovitetut valjaat, ja minun oppini täyttäminen on keveä kuorma.

Kerran tultiin hänen luoksensa kysymään tahtoiko hän syödä?

Ja hän vastasi kysyjille: minulla on ruokaa, jota ette tiedä.

He luulivat jonkun jo tuoneen hänelle syötävää. Mutta hän sanoi:

Minun ruokani on tehdä sen tahtoa, joka antoi minulle elämän, ja täyttää, minkä hän on tehtäväkseni määrännyt. Älkää sanoko: kyllä vielä aikaa on, niinkuin sanoo kyntäjä odottaessaan elonkorjuuta. Joka täyttää Isän tahtoa, se on aina tyytyväinen, eikä tunne nälkää eikä janoa. Jumalan tahdon täyttäminen aina tyydyttää, sillä on palkka itsessänsä. Ei käy sanominen: minä täytän Isän tahdon myöhemmin. Niinkauan kuin elämä on, voi ja täytyy aina täyttää Isän tahtoa. Elämämme on se pelto, johon Jumala on kylvänyt, mutta meidän asiamme on koota hänen hedelmiänsä. Ja jos me kokoomme hedelmiä, niin saamme palkkamme, ajattoman elämän. Totuus on, ettemme itse anna itsellemme elämää, vaan joku toinen. Ja jos teemme työtä elämän kokoomiseksi, niin me elonkorjaajain tavalla saamme palkintomme. Minä opetan teitä kokoomaan tätä elämää, jonka Isä on teille antanut.

Tulipa Jeesus kerran Jerusalemiin. Ja Jerusalemissa oli siihen aikaan kylpylammikko. Ja tästä lammikosta kävi semmoinen puhe, että siihen laskeutui enkeli, jonka johdosta vesi aina alkoi väreillä, ja että joka ensimäisenä veden läikynnän jälkeen enättää veteen, hän paranee, olipa miten sairas tahansa. Kylpypaikan luo oli laitettu telttoja,

Älkää kootko tavaraa maassa. Maassa koi syö ja ruoste raiskaa ja varkaat hävittävät, vaan kootkaa itsellenne taivaallista rikkautta, missä ei koi syö, ei ruoste raiskaa eikä varkaat varasta. Missä on rikkautenne, siellä on sydämmennekin.

Ruumiille on valona silmä, sielulle sydän. Jos silmäsi on pimeä, niin koko ruumiisi on pimeässä. Mutta jos sydämmesi valo on pimeä, niin on koko sielusi pimeässä. Ei voi tehdä toisen mieliksi, loukkaamatta toista. Ei voi palvella sekä Jumalaa että lihaa. Joko teet työtä maallisille elämälle tai Jumalalle. Sentähden älkää murehtiko siitä, mitä olette syövät ja mitä juovat ja mihin pukeutuvat. Sillä onhan elämä ihmeellisempi ruokaa ja vaatteita, mutta Jumala on sen teille antanut.

Katsokaa Jumalan luomia lintuja. Eivät ne kylvä eivätkä niitä eivät myös kokoo, mutta Jumala elättää niitä. Jumalan edessä ei ihminen ole lintua huonompi. Jos Jumala on antanut elämän ihmisille, niin on hän osaava ihmistä syöttääkin. Ja tiedättehän, että kaikista puuhistanne huolimatta ette voi mitään itsenne hyväksi tehdä. Ette voi ainoallakaan hetkellä pidentää ikäänne. Miksi myös huolehtisitte vaatteistanne? Kedon kukat eivät tee työtä, eivät kudo, ja kumminkin ovat niin kaunistetut, ettei Salomon kaikessa ylellisyydessänsä koskaan niin kauniiksi itseänsä saanut.

Jos siis Jumala näin koristi ruohon, joka tänään kasvaa, mutta huomenna niitetään, niin miksi ei hän teitä pukisi?

Älkää huolehtiko älkääkä puuhatko, älkää sanoko, että täytyy ajatella ruokaa ja vaatteita. Se on kaikille ihmisille tarpeen, ja Jumala tietää tämän teidän tarpeenne. Älkää siis huolehtiko tulevaisuudesta. Eläkää nykyisestä päivästä. Huolehtikaa siitä, että olisitte Isän tahdossa. Toivokaa sitä, mikä yksin on tärkeätä, muu kaikki seuraa itsestänsä. Koettakaa ainoastaan olla Isän tahdossa. Ei siis auta surra tu-

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Vakuuta
Henki ja Omaisuus
Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasioimisto:

Schildt & Hallberg

Helsinki.

— Kaupassa —

1, Boulevardinkatu 1.

Muuttoloppuunmyynti koristekappaleita, samettia, hanskoja, nauhoja, helmityllejä ja pitsejä, kankaita halvimmalla, keväthattuja hyvä mallisia ja hienosti koristettuja kaupassa

1, Boulevardinkatu 1.

Sisäänkäytävä portista.

KARL SUNDSTRÖM
KAIVERTAJA.
KAUTSCHUKKI NIMILEIMASIN TEHDAS.

Aleksanterinkatu N:o 50.

Palkittuja.

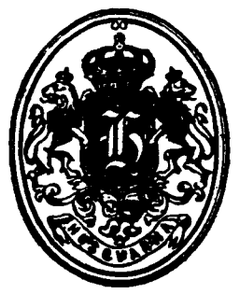

Husqvarnan Teräs-Ompelukoneita

„Freja Triumf".

Polkupyöriä.

Husqvarnan pääasioimistossa
Centraalipasaasissa.
Telef. 18 47.

Huom.!

Hautapatsaita

jotka ovat valmistetut

Hienosta Graniitista

uskomattoman halpoihin hintoihin

A. V. Kaleniusen luona,

Lapinlahdenkatu 25.

Kesäasuntoja.

Huvila 5:llä huoneella ja keittiöllä kylmine kellareineen ja aittoineen. veden läheisyydessä, 9 km. **Kikiän** asemalta

Samassa paikassa suuri valoisa sali, kamari ja kyökki. Lähemmin „Uuden Ajan' konttorissa kl. 12—2. Fabianin- ja Etelä Makasiininkadun kulmassa

Holmström & Svensson

myyvät alituisesta varastostaan:
1:a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.

Telef. 29 24 — 32 03.

Teosofinen kirjasto

Uudenmaankatu 25.

Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

Pukimo-Yhtiö

Aalto & kumpp.

Ratakatu N:o 9. Telef. 15 05.

Suositetaan miesten pukuja ja pukutarpeita Uusia kevätkankaita on saapunut Taattu työ, hinnat kohtuulliset.

Henrik Ekbom'in

Verhoilija ja Puusepänliike,

Fabianinkatu 28.

Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

Pyrkijä,

nuorison rientojen kannattaja

maksaa

ainoastaan 2 mk. vuosikerta.

Tilatkaa lehteä, tutustukaa nuorison liikkeesen!

Tilaus osoite: **„Pyrkijä'**, Laihia.

O. J. Dahlberg'in

Paperikauppa

Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.

Valokuva- albumeja, Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Kellojen, Kronometerien

ynnä hienompien

Präsisiooni koneitten

KORJAUS VERSTAA

Taatusti hyvä työ.

Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja

Seinä- ja Taskukelloja

Kellonperiä y. m.

C. U. BERGSTRÖM

Erottaja 19 Skilnaden

Telef. 37 12.

Kansanvakuutus.

Vastaan-otettuani asiamiestoimen uutta vakuutusmuotoa varten, jonka vakuutusyhtiö Kaleva on perustanut

Kansanvakuutus

ilman lääkärintarkastusta

saan ilmoittaa, että olen tavattavissa „Uuden Ajan" huoneustossa, Fabianin- ja Etelä Makasiininkadun kulmassa k:lo 12—2 ja 6—8 arkipäivinä, asioissa jotka koskevat tätä uutta vakuutusmuotoa.

JEAN BOLDT.

H. Tuupaisen Jalkineliike

Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.

Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.

H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

Tuoreita ja hyviä

Appelsiineja

Otto Stromberg'illä,

Heikinkatu 14.

PATRIA

TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.

Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. . . . . .

FENNIA

PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla.

„Uuden Ajan" irtonumeroita

myydään:

Lehden konttorissa, Fabianinkatu 13.
Laurentin sanomalehtimyymälässä Pasaasissa.
H. Tuupaisen liikkeessä, Fredrikinkatu 45.
J. Karolan kahvilassa, Annankatu 13.
Helsingin Työväen yhdistyksessä.
Sörnäisten Työväen yhdistyksessä.
Kooperatiivisen työväen kauppaosakeyhtiön liikkeessä, Vladimirinkatu 23.
Leipuri Wirtasen liikkeessä, Perämiehenkatu 9.

— 30 —

levaisuuden varalle. Kun tulevaisuus tulee, niin tulee sen huolikin. Kylläksi on pahaa jo nykyisyydessä.

Pyytäkää, niin teille annetaan; hakekaa, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan. Antaako yksikään isä pojallensa kiveä leivän asemesta, tai kalan asemesta käärmettä? Kun siis me, vihamieliset ihmiset, taidamme antaa lapsillemme mitä nämä tarvitsevat, kuinka ei teidän taivaassa oleva Isänne antaisi teille mitä te todellisesti tarvitsette, kun te häneltä pyydätte? Pyytäkää, ja taivaallinen Isä antaa hengen elämän niille, jotka sitä pyytävät.

Kapea on tie elämään, mutta kulkekaa kapeata tietä. Ainoastaan yksi tie viepi elämään. Se on kapea ja ahdas. Ympärillä on kenttää paljon ja laajalti, mutta se eksyttää harhaan. Ainoastaan ahdas tie viepi elämään, ja harvat sen löytävät. Vaan älä pelkää, pienoinen lauma! Teille on Isä määrännyt valtakunnan.

Varokaa vaan vääriä profeetoita, opettajia; ne lähestyvät teitä lampaan nahkoihin pukeutuneina, mutta sisäpuolelta ne ovat raatelevaiset suhdet. Niiden hedelmistä, siitä, mitä ne synnyttävät, te voitte niitä tuntea. Ei lähde lepästä omenia eikä pajusta rypäleitä. Mutta hyvä puu kasvaa hyviä hedelmiäkin. Huono taas kasvaa huonoja. Tuntekaa heitä siis heidän oppinsa hedelmistä.

Hyvä ihminen johtaa hyvästä sydämmestänsä kaiken hyvän. Mutta paha ihminen pahasta sydämmestänsä johtaa kaiken pahan. Sillä sydämmen kyllyydestä suu puhuu. Sentähden, jos opettajat opettavat tekemään muille ihmisille semmoista, mikä on paha teille itsellenne, — opettavat väkivaltaan, kuolemanrangaistuksiin ja sotiin, — niin tietäkää, että ne ovat valeopettajia.

Sillä ei se, joka sanoo: Herra, Herra! tule taivaan valtakuntaan, vaan se, joka täyttää taivaallisen Isän tahtoa. He sanovat: Herra, Herra, me olemme sinun oppiasi opettaneet, ja sinun oppisi mukaan olemme pahaa karkoittaneet. Mutta minä kiellän heidät ja sanon heille: ei, en minä kos-

— 31 —

kaan ole tunnustanut enkä tunnusta teitä. Menkää pois minun luotani: te harjoitatte vääryyttä.

Ja niinpä jokainen, joka on kuullut näitä sanojani ja ne täyttää, on viisas ihminen, joka rakentaa talonsa kalliolle. Ja hänen talonsa kestää kaikki myrskyt. Vaan joka kuulee nämä sanat eikä täytä niitä, hän on tyhmä ihminen, joka talonsa hiekalle rakentaa. Tulee myrsky ja sateet, talo kaatuu ja kaikki hukkuu.

Ja kaikki kansa ihmetteli tätä oppia, sillä Jeesuksen oppi oli jotakin ihan toista kuin oikeauskoisten laintuntijain oppi. Nämät opettivat lakia, jota piti totella; vaan Jeesus opetti, että kaikki ihmiset ovat vapaat. Jeesukseen nähden toteutuivat Esaiaan ennustukset: että kuoleman pimeydessä eläneet ihmiset näkivät totuuden valon, ja että se, joka toi tämän totuuden valon, ei tee mitään väkivaltaa eikä vahinkoa ihmisille, vaan on leppeä ja hiljainen; ettei hän, totuuden tuomiseksi maailmaan, kiistele eikä huuda; ettei häneltä kuule kovaa ääntä; ettei hän oljenkorttakaan riko eikä pienintäkään valoa sammuta; ja että ihmisten koko toivo on hänen opissansa.

VIIDES LUKU.

Totinen elämä.

Personallisen tahdon täyttäminen viepi kuolemaan; Isän tahdon täyttäminen antaa totisen elämän.

Ja riemastui Jeesus nähdessään hengen voiman ja sanoi: Tunnustan Isän hengen kaiken taivaallisen ja maallisen alkulähteeksi, sillä mikä viisailta oli peittynyt, se avautuu tyhmille vaan sillä, että he tunnustavat itsensä Isän pojiksi.

Kaikki huolehtivat aineellisesta hyvästä, ovat ottaneet hartioillensa sopimattomat valjaat, joilla he eivät saa kuormaa liikkeelle.

UUDEN AJAN

tilauksia otetaan vastaan kaikissa postikonttoreissa sekä asiamiesten luona.

Helsingissä otetaan tilauksia vastaan, paitsi lehden konttorissa:

Laurentin sanomalehtimyymälässä, Pasaasissa.
H. Tuupaisen liikkeessä, Fredrikinkatu 45.
Räätäli J. Vilenius'en luona, Vladimirinkatu 52.
Leipuri J. Karola. Annankatu 13.
Työväen yhdistyksen ravintolanhoitajatar, Yrjönkatu 27.
Vahtimestari Solander, Sörnäisten Työv. yhdistys.
Herra O. Heino, Kallion 3 linja 16.
„ **E. Brink,** Ås 18.
„ **O. Reinikainen,** 3 linja 1.
Kooperatiiv. Työväen kauppaosakeyhtiö, Vladimirinkatu 23.
Leipuri Virtanen, Perämienkatu 9.

Kuopiossa: Kansalliskauppa. Kauppias H. Keijosella. Rouva L. Partanen, Savonlinnankatu 28. Rouva K. Savolainen, Robertinkatu 8.

Maaningalla: Kauppias Taneli Karhusen kaupassa ja sivukaupassa **Karttulassa.**

Vaasassa: K. Montin'in kirjakaupassa.

Porissa: Gust. Roneliusen kirjakaupassa.

Pietarissa: I. Palmgrenin kirjakaupassa, Iso Tallikatu 8 ja **S. Pirisen** luona Столярный пер. д. 7, кв. 2.

Helsingissä 1901. Hufvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 13.
Maaliskuun 30 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 12—2 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast. Jean Boldt.
Tavataan toimistossa k:lo 1—2.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4·55*
1/2 „ . . . . . „ *2:55*
kuukaudelta . . . . . „ *—:58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

Nuorisomme ja työväenliike.

Nuorisoseuraliike on maassamme niin levinnyt, että siitä tiedetään kertoa jo yli maan jotensakin paljon hyvää. Se ei siis ole enään niinkuin alussa luuloiteltiin mikään tukahdutettava liike, vaan on se suuremmoinen yhteiskunnallinen aatevirtaus, joka herättää nuorisoa monipuolisesti „kohoamaan ylös vanhollisuuden hapatuksesta“ ja „pukekemaan päällensä uuden ihmisen“.

Tänä vuonna, kuten tiedämme, on kaksikymmentä vuotta kulunut siitä, kun ensimäinen nuorisoseura Kauhavalla perustettiin. Tänäpäivänä lasketaan nuorisoseuroissa yli maan löytyvän noin 18 tuhatta jäsentä.

Onhan siis jo jotakin saatu aikaan, onhan edes yhdytty liittoon, onhan kohotettu jo toistakymmentä tuhatta kansan tyttöä ja poikaa ylemmäksi ihanteita tavoittelemaan, kasvattamaan itse itseään, luottamaan yksistään omiin voimiinsa kehittyäkseen siveyskysymyksessä perikuvaksi monille kansamme sortuneille nuorukaisille.

Koko Suomen nuorison pitää ottaa osaa tähän työhön ja se tekeekin sen, kunhan vaan saadaan tieto levitetyksi aatteesta yli koko maan. „Ei päivässä parta kasva“, sanoo sananlasku, ei siis tämäkään liike ole mikään tuuliaspään tapainen, vaan edistyy se vuosivuodelta aina varmemmin ja varmemmin.

Alussa luultiin tämän liikkeen olevan haitaksi yleiselle kansan edistymiselle, mutta tuo harhaluulo on nyt jo toki poistettu.

Vanholliset kylläkin ajattelevat vielä, että kovin vapaa on nuorisoseurojemme ohjelma, kovin vapaalle kannalle näyttävät asettuvan esim. kristillisyyden kysymyksissä j. n. e. Mutta eihän ole oikein sekään, että pakolla vaatisimme aikamme lapsia tunnustamaan oikeaksi sitä, minkä me jo vääräksi tiedämme, nim. että ihminen noudattamalla vanhaa kaavamaista kristillisyyttä olisi muuta kuin pilkkaaja oikeaa kristillisyyttä vastaan. *Jos ei ihminen tunne totuutta, joka on kaikkien uskontojen perustus, ei hänen kristillisyytensä seiso vankalla pohjalla.*

Jokainen itse kohdastaan on kristitty ilman ulkonaisia menoja, silloin kun hän noudattaa totuutta ja tekee oikein veljiään kohtaan ja on elämässään siveellinen sekä kuulee omantuntonsa ääntä.

Kirkko maksaa meilläkin jo niin paljon, että kyllästyttää ajatellakaan niitä summia, jotka suoritetaan sille vuosi vuodelta. Jos kirkkomme opettaisi meille „ne uudet käskyt“, jotka suuri natsarealainen kerran vuorella opetti suurelle kuulijakunnalle, sellaisinaan, niin olisivat „vanhat Moseksen laatimat kymmenen käskyä“ jo aikoja sitte joutuneet unholaan.

Vähät nyt siitä, mitä vanholliset puhuvatkin nuorison kristillisyydestä, viisaitahan ne ovat vanhain neuvot, jättäkäämme kristillisyys kysymys toistaiseksi ja siirtykäämme alkuperäiseen asiaan.

Kun kerran nuorisoseurat ajavat vapaita aatteita ja edustavat yleensä korkeampaa katsantokantaa joka kysymyksessä, niin suotakoon myöskin nuorisoseurain sulkea piiriinsä eräs suuri ja tärkeä yhteiskunnallinen kysymys harkittavakseen ja se on: *Työväen kysymys.*

Kansan lapsista on nuorisoseurat kokoonpantu. Ruumiillisen työn tekijöitä ovat enimmäkseen maamme nuorisoseurain jäsenet, joten on väärin, ettei nuoriso tutustuisi lähinnä itseään koskevaan kysymykseen. Nuorison tulee seurata aikaansa ja kehittyä sen mukaisesti.

Ei ole sillä hyvä, että nuoriso tietää löytyvän, paitsi omaa liikettään, myöskin työväenliikkeen, välittämättä siitä sen enempää, sillä nuorisoonhan luotetaan niin paljon ja heistä toivotaan myös paljon hyvää.

Kun kerran työväenliike on suuremoinen ja arvoa ansaitseva liike, on siis nuorison *välttämättömästi* tutustuttava siihen, joka käy parhaiten päinsä siten, että hankitaan työväen kirjallisuutta, luetaan työväestön lehtiä ja yleensä seurataan kaikkea, joka on yhteydessä tämän liikkeen kanssa.

Ei saa uskoa mita muut sanovat, vaan ottakoon jokainen itse asiasta selvää ja päättäköön vasta sitte, ansaitseeko työväen kysymys tulla tunnetuksi nuorisolle.

Kun nyt ensi kesänä Kauhavalla tulee vietettäväksi nuorisoseurojen 20-vuotias juhla, olisi toivottavaa, että seurat siellä ottaisivat työväen kysymyksen keskusteltavaksi. Näin tulisi suuri kysymys enemmän tunnetuksi nuorisolle, ja kun nuorison velvollisuus on joskus ottaa selvää siitä, niin toivon, että se tekisi sen hyvissä ajoin, ett'ei sen tarvitsisi vasta jälestäpäin yhtyä liikkeeseen ikäänkuin pakosta, vaan että se jo nyt mielenkiinnolla rientäisi runkoon edistämään yhteiskunnallisia muutoksia sellaisiksi, jotka tarkoittavat todellisuudessa koko kansan parasta.

Siis toivoni on, että arvoisat nuorisoseurat harkitsisivat tätä kysymystä monipuolisesti ja siten voisivat ensi kesänä päättää 20-vuotisessa juhlassaan: *mille kannalle nuorisoseurat asettuvat työväen kysymyksen suhteen?*

Lyhyesti sanoen on työväen kysymys suurimpia yhteiskunnallisia kysymyksiä, ja ansaitsee siis nuorison siihen hyvällä syyllä tutustua. Alköön kukaan nojautuko siihen, että nuorisolle eivät kuuluisi niin tärkeät kysymykset. Kenelle ne sitte kuuluvat, jos ei juuri heille, sillä nuoriso se on, jonka täytyy täst'edes kehittyä kaikissa kysymyksissä ja juuri lähinnä sellaisissa, jotka ovat yhteiskunnallisia, sillä silloin vasta, kun nuoriso saadaan huomaamaan yhteiskunnalliset epäkohdat haitaksi yleiselle ihmisyyden menestymiselle, silloin saadaan voitto, ja voimme jo olla varmat, että nuorisomme huomaa silloin itsekin *„mikä heidän aikaansa sopii“.*

V. K.

Asioiden ajatusoppia.

Yksi Norjan johtavista vasemmisto-äänenkannattajista, vapaamielinen *Verdens Gang* sisälsi tämän kuun 19 p. huomattavan sosiaalisen kirjoituksen, josta kerromme seuraavan otteen.

Kaikkialla Europassa vallitsee suuri työttömyys, sanotaan kirjoituksessa. Siitä on tullut kasvamistaan kasvava yhteiskunnallinen vamma, jolle nykyinen yhteiskunta on voinut keksiä vain kaksi suurempaa ja muutamia pienempiä laskuojia. Toinen näistä suuremmista laskuojista on *sotalaitos.* Pistämällä miljoonia työmiehiä seisoviin armeijoihin, panemalla heitä rakentamaan sotalaivoja ja linnoituksia sekä valmistamaan sota-aineksia, otetaan heidät pois tuottavalta työkentältä, hankitaan uutta tointa ja siten jää tuottava työ toisille.

Mutta kehitys on kulkenut niin kovaa vauhtia, ettei tämäkään tuotantokeinojen yksityisomistamisesta syntyneen sosialisen pahan suuri laskuoja ole riittävä. Töin tuskin kykenee se tukemaan horjuvaa yhteiskuntarakennusta — *korjauksesta* ei voi olla puhettakaan.

Sitten keksittiin toinen suuri laskuoja. Pantiin sivistysmaiden työväki työskentelemään raakalaisja puolisivistyneiden kansojen hyväksi ja tämän kautta hankittiin työtä sekä sotapalveluksessa oleville, että muillekin. Alussa arveltiin liikkeen riittävän ikuisiksi ajoiksi. Mutta muiden maanosien kansat oppivat kummastuttavan nopeasti tuottamaan, niin nopeasti, että esim. Jaapani, jossa 25 vuotta sitten tehtiin vilkkainta kauppaa, nyt on vaarallisimpia kilpailijoita ja itsekin taistelee selvittääkseen työttömyyden pulmaa.

Mikä on seurauksena siitä, kun kerran sitkeä, väsymätön kiinalainen asettuu omien koneittensa ääreen ja Afrikan lukuisa neekeriväestö joutuu nykyajan tuotteliaisuuden pyörteeseen? Silloin ei europalaista eikä amerikalaista työmiestä enää tarvita, hän on *leivätön* ja *koditon.*

Jokainen yhteiskunta-taloutta ymmärtävä huomaa kehityksen kulkevan tähän suuntaan. Ja ne, jotka sen näkevät, jotka osaavat merkeistä päättää tulevaisuuden, käsittävät, ettei ole muu neuvoksi kuin tyyneesti edelleen rakentaa pelastavaa arkkia — *työmiesjärjestymistä.* Siinä on maailman pelastus.

Sillaikaa kuin nykyajan yhteiskuntavamman suurimmat laskuojat työskentelevät, kasvaa onnettomuus yhä. Varastoaitat ovat täpötäynnänsä elintarpeita, varastot ovat halkeemaisillaan ylellisyydestä. Hinnanalennuksen kautta heitetään markkinoille yhä enemmän ja enemmän tavaraa ja hinnanalenemiset ovat työmiehen hukka, sillä ne supistavat hänen ostokykyään, mitä suurempi ylellisyys, sitä suuremmaksi tulee hätä säännöllisesti.

Kun kaupat suljetaan, jää sotalaitos ainoana yhteiskunta-pylväänä jälelle. Nälistyneiden joukkojen legioonat tarttuvat silloin sokeana Simsonina temppelin peruspylväisiin — ja filistealaisten Dagonrakennus taiteineen ja sivistyksineen sekä iloineen hajoo murskaksi. Ei europalainen sotakaan, maailmanteurastus, jonka rinnalla kaikki, mitä historia ennen on tietänyt sotatapauksista, on vain lapsenleikkiä, voi monta vuosikymmentä estää tuomiopäivän koittamista.

*

Tätä ajatellen, ymmärtäköön työmiehet edesvastauksensa. Ainoastaan heillä on asemansa nojalla *valta* torjua vaara, saattaa sivistys ja kehitys omaksi sivistyksekseen ja kehityksekseen ja *tehdä tuotteliaisuus omakseen.*

Uudelleen järjestämisen kautta voi yhteiskunnan onnettomuus muuttua siunaukseksi.

— **Orjuus yhdysvalloissa** ei suinkaan ole kuten yleisesti luullaan vielä täydellisesti lopussa. Tusina oikeudinkäyntiä Georgiassa on osoittanut, että kasvumaanomistajat sekä siellä että Caroliinassa pitävät orjia, joita piiskataan jos ne ovat laiskoja ja öisin kasottain tungetaan aituuksiin kädet kahleissa ja kuulat jaloissa. Ei ole ollenkaan tavatonta, että pakoitetaan mustia palvelijoita suostumaan sopimukseen jonka mukaan he ijäksi kadottavat vapautensa. Kasvumaan omistajat ja arentilaiset käyvät julkisesti kauppaa näillä orjilla. Omituisinta tässä on se, että nykyinen lainsäädös ei ole voinut olettaa tällaista rikosta ja sen vuoksi täytyy orjakauppiaita syyttää kontrahdin rikkomisesta.

Kansainvälinen Sielutieteellinen Opisto Pariisissa.

Joku aika sitten oli englanninkielisessä aikakauskirjassa Light eräältä, salanimellä „Quaestor Vitae“ tunnetulta okkultistilta kirjoitus, jossa ehdotettiin perustettavaksi kansainvälinen sielutieteellinen opisto Englantiin. Tämä ehdoitus ei siellä saanut vastakaikua, ja hän on sentähden antanut arvokasta myötävaikutustaan tuollaisen opiston aikaansaamiseksi Ranskaan, Pariisi pääpaikkana.

Kutsumus tämän opiston perustamiseen on nyt julkaistu, ja siitä näkyy, että sen alkuunpanijain joukossa on henkilöitä, joiden nimet herättävät oikeutettuja toiveita siitä, että se päämäärä, jonka eteen me erityisesti toimimme, ei ole jääpä huomaamattomaksi, lausuu ruotsalainen aikakauskirja *„Efteråt“.*

Koska kiertokirje on laveanlainen, teemme tähän lyhyesti selkoa sen sisällyksestä mainitun aikakauskirjan mukaan.

Sen on antanut tohtori Pierre Janet, la Salpêtrière'n psykoloogisen Laboratoorion johtaja, ollen komitean esimiehenä, ja sen on hyväksynyt ja allekirjoittanut 102 henkilöä. Näiden joukossa löytyvät kaikki ne, joita viime vuosina on totuttu pitämään uranaukojina psyykillisen tutkimuksen alalla, niinkuin Aksakoff, Baraduc, William Crookes, Duclaux, Flammarion, Flournoy, Hodgson, Liebeault, Lombroso, Frederic Myers, Raymond, Ribot, Charles Richet, de Rochas, Sabatier y. m.

He kiinnittävät huomion siihen, että fysiolooginen tiede tämän viime vuosisadan kuluessa suuresti on edistynyt, mutta että sitävastoin psyykillisellä alalla, mitä tulee sielun elämään ja kaikkiin sen muotoihin, me olemme voittaneet vain äärettömän vähän. Ala, jolla laveammat sielutieteelliset tiedot olisivat arvaamattoman tärkeitä, on, sanovat he, mielisairauksien käsitteleminen. Päättäen siitä tuloksesta, jonka jo olemme saavuttaneet erinäisten hermotautien hoidosta, sen pienen tietomäärämme kautta, joka meillä on somnambulismista, suggestionista, tainnostilan ehkäisemisestä, voimme me olla varmat siitä, että suuri osa hermo-affektsioneista, mielisairauksista y. m., joita nykyjänsä katsotaan parantamattomiksi, ovat sitä ainoastaan tietämättömyytemme takia; jos tunnettaisiin psyykilliset lait, voitaisiin hoitaa näitä tauteja paljon paremmalla tavalla.

On epäilyksen alaista, voiko mikään tiede täydellisesti päästä selville siitä, mistä me tulemme ja mihin me menemme, kysymyksiä jotka erittäin meidän aikanamme ovat kaikkien ajattelevien mielessä, mutta varmaa on, ettei mikään muu tiede tule näitä kysymyksiä niin lähelle kuin sielutiede.

Me näemme sen suuren mielenkiinnon, mikä on tullut muutamien ilmiöiden osaksi, jotka jo ovat sielutieteellisiä tosiseikkoja, niinkuin esim. tietoisuuden kaksinkertainen luonto (dedoublement), mentaalinen (ajullinen) suggestsioni, telepatia (kaukaa tunteminen), telekinesia (esinein muuttaminen kosketuksetta), valoilmiöitä ja mediumismi. Näiden ilmiöiden puolueettomasta tutkimisesta on välttämättä oleva seurauksena suurempi taito ymmärtää ihmisluontoa, mihin tuloksiin sen suhteen me muuten tulemmekaan.

Paljon on sillä alalla tehty; luonnollisen tahi keinotekoisen somnambulismin ilmauksia, suggestsiouia, automaattillista (koneellista) kirjoittamista, eriskummallisia deliriumtapauksia on huolellisesti ja tarkasti tutkittu. Mutta ei ole kyllikseksi, että toinen tai toinen tutkija työskentelee tämän eteen; on tarpeen suurempi yhteenliittäyminen. Lukemattomia laitoksia ja laboratoorioita löytyy fysioloogisia, kemiallisia ja luonnontieteellisiä tutkimuksia varten, sitävastoin on sielutieteellisiä varten hyvin vähän, ja ne ovat riittävien varojen puutteessa. Nyt on tarkoitus perustaa kansainvälinen sielutieteellinen opisto Pariisiin, joka tulisi olemaan psyykillisen tutkimuksen keskipisteenä, keskuksena, jonka puoleen jokainen kysyjä ja tutkija, riippumatta kansallisuudesta, saisi kääntyä saadakseen apua ja neuvoa. Seuraava ohjelma on ehdotukseksi laadittu ja kuuluu *kokonaisuudessaan* näin:

1. Koota yhteen kirjastoon ja yhteen museoon kaikki kirjat, teokset, julkaisut, koneet y. m., joita voi sovittaa psyykilliseen tutkimukseen.

2. Jättää, mikäli opiston varat sallivat, tutkijain käytettäviksi lainoina tahi lahjoina, asianhaarain mukaan, sellaisia kirjoja ja kaluja, jotka ovat välttämättömiä senlaatuisille tutkimuksille.

3. Antaa apuansa jokaiselle laboratooriolle tahi tutkijalle (työskennelköön hän yksin tahi yhdistyksessä), joka voi toteen näyttää, että apu pyydetään julkaisun aikaansaamiseksi, tahi hyväksyttyä laatua olevan tutkimuksen toimeenpanemiseksi. Tämä menettely, joka fysioloogisella alalla Société pour l'Avancement des Sciences'n kautta on osottautunut suuriarvoiseksi, on myös ajullisella (mentaalisella) alalla pantava käytäntöön tulevassa opistossa.

4. Edistää opintoja ja tutkimuksia kaikkien sellaisten ilmiöiden suhteen, joilla voidaan katsoa olevan kyllin suuri merkitys.

5. Toimeenpanna luentoja ja oppijaksoja psyykillisen tieteen eri haara-aineissa.

6. Perustaa varojen mukaan laboratoorioita ja klinikoita, joissa erityiset opiston jäsenet voivat toimeenpanna tarpeellisia tutkimuksia.

7. Julkaista „Annales de l'Institut Psychologique International de Paris“, joka on sisältävä yleiskatsauksen niistä töistä, joihin opiston jäsenet ovat ottanet osaa ja jotka voivat olla avuksi tieteen edistymiselle.

Ylläseisova on ainoastaan ehdotus ja on alistettava seuran tarkastettavaksi; *tämän seuran muodostaminen* on oleva meidän ensimäinen huolenpitomme.

Seuran muodostavat kolmenlaiset jäsenet: 1:o Perustajat, ne jotka antavat 10,000 fr. tahi enemmän'; 2:o Lahjoittajat, ne jotka antavat 1,000 fr. tai enemmän, tahi maksavat vuosittain 100 fr.; 3:o Varsinaiset jäsenet, jotka suorittavat 20 fr:n vuosimaksun. Nämä viimeksi mainitut jaetaan (a) niihin, jotka ensi ilmoituksessa ovat ilmoittautuneet ja (b) niihin, jotka ovat ilmoittautuneet myöhemmin.

P. S. Pyydetään että se, joka haluaa jäseneksi, ilmoittaa siitä sihteerille ja samalla antaa tiedon siitä, mihin noista kolmesta luokasta hän tahtoo astua.

Yleisessä kokouksessa, joka 30 p:nä kesäk. 1900 pidettiin seuran huoneustossa (n:o 19 Rue de l'Université, Paris), valittiin allamainitut henkilöt *jäseniksi kansainväliseen perustaja komiteaan.* He edustavat

Amerikkaa: Tri Morton Prince, Boston.

Englantia: Mr F. W. H. Myers, President of Society for Psychical Research, London.

Ranskaa: M. d'Arsonval, tiedeakatemian jäsen y. m. Paris; M. Bouchard, tiedeakatemian jäsen y. m. Paris; M. Duclaux, Pasteuropiston johtaja y. m. Paris; M. Marey, tiedeakatemian jäsen y. m. Paris; M. Sully Prudhomme, ranskan akatemian jäsen; M. Ribot, l'Académie des Sciençes Morales'n jäsen y. m.

Italiaa: M. Lombroso, psykiatrian professori Turin'in yliopistossa.

Venäjää: M. Mendéléieff, professori, St. Petersburg; M. J. Ochorowicz, fil. toht., prof. Lemberg'in yliopistossa.

Shveitsiä: M. Flournoy, psykologian prof. Genève'n yliopistossa.

Saksaa: M. von Schrenck-Nötzing, toht., München.

Jäseniksi toimeenpanevaan valiokuntaan valittiin:

Tohtori Janet, la Salpêtrière'n psykoloogisen laboratoorion johtaja y. m., tohtori Charles Richet, sielutieteen professori lääketieteellisessä osastossa Pariisissa, „La Revue Scientifique“n johtaja, Mr. Oswald Murray, National Liberal. Club, London.

Kenraali-Sihteeri: M. I. Yanriévitch, virkamies Venäjän lähetystössä Pariisissa.

Avustavia sihteerejä: M. Baclé, siviili-insinööri; M. Louis Feine, arkkitehti; M. Jean Mascart, filos. toht., astronoomi Pariisin observatooriossa; Marquis de Virien, filos. toht.

Englannin sihteeri: Mr. Oswald Murray, London.

Italian sihteeri: Tri P. Visani Scozzi, Via Cerretani 3. II Florens.

Shveitsin sihteeri: M. Th. Flournoy — I. Florissan, Genève.

Rahastonhoitaja: M. Felix Alcan, *kustantaja,* Paris; M. Raffalovich, opiston kirjeenvaihtaja-jäsen, virkamies Venäjän lähetystössä Pariisissa.

Niille arvoisille henkilöille, jotka soisivat

Uuden Ajan

menestyvän ja tahtovat tehdä jotakin sen hyväksi, pyydämme ilmoittaa, että **paras keino** Uuden Ajan avustamiseksi on tilata lehteä muutamia kappaleita ja sitten tarjota toisille itselleen tarpeettomat kappaleet tahi lahjottaa ne varattomille henkilöille.

Uskallamme toivoa, että ystäviemme avulla tilaajamäärämme piakkoin on melkoisesti kasvava. Asiaaharrastavien myötä vaikutuksella on Uusi Aika esteettä jatkava työtään ihmiskunnan suurten elämänkysymysten palveluksessa.

Niitä, jotka käsittävät sellaisen sanomalehden merkityksen, jollainen on Uusi Aika, kehoitamme tekemään jotakin lehden hyväksi.

Poliisiraakuutta.

Mitä voi tapahtua naiselle, sen sai äskettäin eräs ranskalainen nainen hienosta perheestä Wienissä kokea. Hän oli kello 11 aikana aamupäivällä vuokraamassa asuntoa, ja meni tässä tarkoituksessa eräseen taloon, jossa oli ilmoitettu olevan vuokrattavia huoneita. Hän ei kuitenkaan pitänyt niistä, jonka vuoksi hän tahtoi lähteä pois.

Mutta samassa soitettiin ovikelloa, ja sisään astui mies, joka tarttui nuoren naisen niskaan, raahasi hänet mukanaan portaita alas ja suurella melulla vei hänet poliisikamariin. Siellä ilmoitti hän olevansa salapoliisi ja nuori nainen sai tietää tulleensa kiinni otetuksi „siveellisyyspoliisin“ epäilemänä naishenkilönä.

Turhaan ilmoitti hän nimensä ja pyysi saada telefoonitse puhutella ranskalaista konsulia. Hänet teljettiin likaiseen koppiin, jossa hänen seuralaisenaan oli sangen epäilyttävä naikkonen. Ja vietettyään täällä pari tuntia, vietiin hän lääkärille, jonka edessä hänen täytyi riisuutua tutkimista varten. Lääkäri näyttää heti huomanneen erehdyksen olevan käsissä, mutta siitä huolimatta vietiin onneton naisparka uudelleen ilettävään koppiin ja sai olla siellä kolme tuntia, jonka jälkeen sama mies, joka oli hänet ottanut kiinni vei hänet kotiinkiin, jossa naisen onnistui puhdistaa itsensä.

— **Vapaa päivällinen** kaikille kansakoululapsille annetaan nykyään Louvainissa Belgiassa. He saavat hyvää voimakasta ruokaa, ja kansa on niin tyytyväinen järjestykseen, etteivät ollenkaan enää vastusta sitä.

Teosofisia kirjeitä.

Kirj. *Pekka Ervast.*

X.

Kuoleman jälkeen.

(Jatk.).

Näin vapahduttuaan kolmesta alimmasta prinsiipistään — sillä *pranakin* eetteriruumiin kuollessa palajaa yleiselämän suureen lähteeseen, josta se hetkeksi oli eristettynä — henki enään on ainoastaan *kaman,* himojen, ja alemman *manaksen* verhooma. Mikä tulee niiden kohtaloksi? Muistakaamme, että haudantakainen elämä on tarkoitettu olemaan lepo ihmishengelle. Mutta lepoa ja rauhaa ei ole siellä, missä himot riehuvat, vaan siellä, minne niiden ääntä ei kuulu. Kumminkaan ei ihminen kuoltuaan äkkiä ole pyhäksi muuttunut, niinkuin tavallisesti arvellaan. Sama hän on aivan kuin ennenkin. Sillä poikkeuksella vain, että nyt on tosi käsissä. Fariseus ei enään kykene peittämään salaisia syntejään, ylimielinen ei enään ole näkemättä omaa viheliäisyyttään, kaikkien päälle tunkevat ne himot ja halut, joita he mielissään tai töissään ovat hemmoitelleet, mutta voi, niitä ei saatakaan enään tyydyttää. Ilman ruumista, ilman välikappaletta ihmishenki on siinä alastonna oman kurjuutensa kanssa — ja tuomio kuuluu: nouse ihminen, kahleista irtaannu! Hengen täytyy levätä, sentähden sen on pääseminen vapaaksi *kamasta.* Tila, johon ihminen täten joutuu kutsutaan sanskrit kielellä *kamalokaksi* (himojen valtakunnaksi) ja sitä vastaa tavallaan katoolisen kirkon kiirastuli *(purgatorium, hades, scheol,* tuonela).

Kamalokassa himot poltetaan pois; ne kuolevat itse, kun niitä ei tyydytetä. Arvattavasti tämä tila saattaa tuntua monestakin alussa helvetiltä; juoppo kärsii Tantaluksen tuskia, kun mielikuvituksensa loihtii esiin iloisia juominkeja, joista hän yliluonnollisen voiman pakosta temmataan pois; samaten hekumoitsija ja irstas. Mutta toiselta puolen niiden on helpompi, jotka jo eläessään ovat jossakin määrin himoistaan puhdistuneet, sillä he eivät niin epätoivoisasti vastusta, kun loputkin otetaan, ja ne, jotka kuollessaan ovat aivan vapaat intohimoista, vietävät „ruusuisten unelmain“ tuudittamina koko sen ajan, jolloin *kamalokan* läpitse vaeltavat.

Mutta ei ainoastaan paljaitten himojen, vaan kaikkien persoonallisten ja suorastaan itsekästen pyyteitten ja halujen on määrä tajunnasta haihtua. Ja *kamaloka* tilan pituus vaihtelee yksilöiden mukaan. Toiselle se saattaa kestää vuosisatoja, toiselle vuoden, päivän, tunnin, sekunnin, riippuen kunkin luonteesta ja taipumuksista. Mikään ulkonainen mahti ei kohtaloja jakele, ne pulppuavat esiin kunkin sielun omista syvyyksistä . . .

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa) Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä.** Puhelin 27 64.

Vihdoin on hengen kahleista vain alempi *manas*, kuluneen elämän persoonallinen minä-tajunta, jäljellä. Eikä siitäkään enään se, mikä oli itsekästä, vaan ainoastaan elämän kauniit muistot: ne hetket, joina ihminen rakasti, auttoi, palveli. Poisko nekin riistetään? Ei, ne henki vie mukanaan omaan kotiinsa, „taivaaseen“. Niistä henkemme kasvoi — ei se kiittämätön ole! Se sulattaa ne itseensä, ja niiden luoja, persoonallinen minä, saa maistaa taivahan iloja niinkauvan kuin hän niistä nauttia jaksaa. Nämä taivaalliset ilot ovat siinä, että ihminen uudelleen läpikäy kaikki onnelliset hetkensä, niitä muovaillen ja kehitellen: rakastettunsa kuvat hänta lempien ympäröivät; mitä hyvää hän ei maan päällä aikaansaanut, sen hän nyt ajatusten maailmassa toimeenpanee ja omat ajatuksensa ovat hänelle objektiivisesti näkyviä; mitä jaloa hän tavoitteli, sen hän tässä saavuttaa, mitä kaunista hän ajatteli, sen hän tässä toteuttaa. Sillä hän on *devakhanissa*, „jumalain maassa“, jossa tahto ja teko ovat yhtä.

Paljonko ihminen maallisen elämänsä aikana on näitä „taivaallisia tavaroita“ koonnut, joita „ei koi eikä ruoste raiskaa“ ja joita „eivät varkaat kaiva eivätkä varasta“ (Matt. ev. VI: 20), siitä riippuu devakhanisen olon autuus ja pituus. Ehkä on ihmisiä, joiden mieli on ollut niin kiinni maallisissa, että koko heidän persoonallisuutensa haihtuu himojen mukana *kamalokassa*. Mutta on niitäkin, jotka elämän läpi vaeltavat kuin ilon ja onnen lähettiläät, levittäen ympäristöönsä terveyttä ja rauhaa; heidän sydämensä on taivaista kotoisiin ja heidän *devakhanillaan* on tuskin loppuakaan. Ja näiden kahden äärimäisyyden välillä pysyttelevät ihmiset ylipäänsä.

Mutta olkoon, että paratiisin vuodet luetaan kymmenittäin, sadottain tai tuhansittain — tavallisin määrä sanotaan olevan 1,500 —, kerran nekin päättyvät ... päättyvät kuolemaan niinkuin kaikki muukin. Ihmismieli väsyy persoonalliseen onneenkin. Sillä kaikki onni, jossa oma itse on keskustana, olkoon se kuinka ylevää, jaloa ja epäitsekästä laatua tahansa, on katoovaista. *Devakhanin* ensi hetkistä lähtien sielun nauttima onni puhdistumistaan puhdistuu, kunnes se kohoaa niin yleväksi, ettei persoonallinen mielikuvitus enään jaksa seurata mukana. Ja silloin persoonallinen minätajunta on haitunut ja yhtynyt hengen puhtaasti henkiseen itsetajuntaan (korkeampaan minään).

Tämä on ihmishengen juhlallisin hetki. Kuta korkeammalla kehitysasteella se on, kuta tajuisempi, sitä suurenmoisemmat sen kokemukset nyt, kun se on itseensä uppoutunut. Menneisyytensä se näkee, sen, joka ulottuu läpi aikakausien, kautta elämäin, ja tulevaisuutensa se aavistaa, sen tien, jonka se on kulkeva kautta vuosituhansien. Karman lakeja se tutkii, niittäen sen sadon, jonka se elämäin vieriessä on kylvänyt; kokemukset muuttuvat viisaudeksi ja taipumuksiksi, jotka se leimaa vastaisiin persoonallisiin ilmennyksiinsä. Pitkälle kehittynyt henki miettii tulevan elämänsä tehtävää, sommittelee vanhan Karman langat ja tekee lujan päätöksen toimia määrättyyn suuntaan. Ja niin ilmestyy maailmaan silloin tällöin neroja, jotka sitä hämmästyttävät syvällisellä viisaudellaan, uusilla aatteillaan, lumoovalla taidollaan ja ennen kaikkea voittamattomalla tarmollaan. Tärkeä on hengelle tämä olo „muotoja puuttuvassa“ *devakhanissa (arupa devakhan)*, sitä suurempi ja vaikuttavampi sen merkitys, kuta korkeammalle henki nousee. Sen kuluttua uusi elonhetki soi ja ihmisen on jälleen astuttava maailman näyttämölle. Kun Karma on sopivat vanhemmat löytänyt — henki, jos siihen on kyennyt, on itse ollut etsimässä —, astuu henki uuteen ruumiiseen uusia vaiheita kohti. *Devakhanin* se miltei unohtaa ja uusi persoona, joka luodaan, ei tiedä „taivaallisen isänsä“ menneitä kohtaloja, mutta ottaa päällensä vanhain Karman, kärsii niitten synneistä, iloitsee niitten hyvistä teoista, punoo itse uusia lankoja, rakastaa ja kokee ...

Sellainen on pääpiirteissä jokaisen ihmisen kohtalo kuoleman jälkeen. Jospa tieto siitä voisi levitä matalimpaankin majaan, köyhimpäänkin kotiin, että poistuisi ikipäiviksi kuoleman pelko ja helvetin kauhu, että lapsen mieli tulisi vanhaan ja nuoreen, rajaton luottamus Jumalaan, jonka tahto on kaikkien pelastus. Ja jospa se tieto herättäisi jokaisen ymmärtämään, että ihmiskunnan pelastus on hänen hartioillaan, että pieninkin voitto hiljaisuudessa on samalla voitto sille jumaluuden Hengelle, joka kaikissa on yhteinen. Ja jospa se ennen kaikkea herättäisi jokaisen tajuamaan, etteivät mitkään rukoukset, ei mikään usko toisen armoon auta ihmistä eteenpäin pelastuksen tiellä, vaan ainoastaan hänen omat persoonalliset ponnistuksensa ...

Vielä voin mainita sinulle muutaman poikkeustapauksen, jolloin ihmisen kokemukset haudan toisella puolen alussa käyvät hieman toiseen suuntaan kuin yllä olen kertonut. Tämä tapaus on äkkinäinen kuolema, semminkin itsemurha. Tavallisesti ihminen ei kuoltuaan tiedä, mitä maan päällä tapahtuu — eikä missään tapauksessa niin pian kuin hän on *devakhaniin* astunut —, mutta äkillisessä kuolemassa on fyysillinen ruumis ainoa, jonka henki kadottaa. Elon voima ei vielä ole kuivunut, ja niin muodoin ihminen huomaa olevansa täydessä jokapäiväisessä tajunnassaan eteerisessä haahmossaan, nähden sekä fyysillisen maailman että sen, joka häntä ympäröi *kamalokan* alimmalla asteella. Ainoastaan jos äkillinen kuolema ei ollut hänen Karmansa tai jos itsemurha tapahtui ylevistä vaikuttimista, vaipuu hän pian tajuttomuuteen ja herää vasta *kamalokassa*, kun fyysillisen elämänsä luonnollinen aika on loppuun kulunut; mutta muussa tapauksessa tuo onneton on hereillään, luulee vielä elävänsä ja läpikäy ehtimiseen mielikuvituksessaan kaikki ne kauhut, kaikki ne epätoivon ja pelon tuskat, jotka kävivät itsemurhan tai mestauksen edellä. Suuresti pettyvät ne, jotka myrkyn tai luodin avulla luulevat „pääsevänsä kaikesta“, ja törkeää julmuutta harjoitetaan niissä yhteiskunnissa, joissa vielä kuoleman tuomiota käytetään rangaistuksena. Sitäpaitsi mestaus ei poista murhaajaa maailmasta. Häneltä on vain riistetty näkyvänen ruumis, mutta hänellä on näkymättömänä suurempi tilaisuus vaikuttaa alentavasti muiden ajatus- ja tunne-elämään.

Vaan jotten kirjettäni lopettaisi näin surullisilla kuvauksilla, tahdon vielä vastata erääseen väitteeseen, joka tunteen kannalta on tehty reinkarnatsioonia vastaan. „Kun ihminen näin muuttaa muotoa, on huomenna toinen kuin tänään, ja tänään toinen kuin eilen, kuinka käy kaikkien hellien suhteitten? Ovatko ihmissydämen pyhimmät ja jaloimmat tunteet noin katoovaisia?“ Tähän vastaan: rakkaus on ikuinen. Rakkaus asuu hengessä, se ei kuole, kun muoto kuolee. Jos se muotoon on ollut kohdistuneena, on se kuolemansa ansainnut. Mutta mikäli se todellinen on, sikäli se elää. Olet äiti ja rakastat lastasi. Lapsesi kasvaa, vanhentuu. Rakkautesi muoto vaihtelee, henki on sama. Ja miksi sinua pelottaisi se ajatus, että ensi elämässäsi olet ehkä itse lapsesi lapsi? Roolit ovat vaihtuneet, rakkaus on sama. Se rakkaus on ikuinen, joka henkiä yhdistää. Sen voima vetää henget toistensa luo. Reinkarnatsiooni ei erota, se yhdistää. Uudelleen ja yhä uudelleen te, jotka lemmen siteillä olette toisiinne sidotut, saatte käsi kädessä kulkea elämän läpi. Yhä enemmän opitte toisianne tuntemaan, yhä syvemmäksi kasvaa rakkautenne, yhä hurmaavammaksi se onni, jonka toistenne silmästä löydätte. Ja juuri se, että alituiseen muotoa muutatte, juuri se ylläpitää rakkautenne voiman, vetää uusia puolia esille ja kasvattaa mielessänne kyvyn erottaa muotoa hengestä.

Mietelmiä.

Viimeinen ja paras hedelmä mikä lämpimässä sielussa kypsyy, on lempeys kovuutta vastaan, suvaitsevaisuus suvaitsemattomuutta, lämpö itsekkyyttä ja ihmisystävällisyys ihmisviholliusuutta vastaan.

Jean Paul.

*

Ulkomaailma on kadottanut arvonsa, kun sydän on voitettu ikuiselle maailmalle. *F. Lobstein.*

*

Levitä valoa ja pimeys on itsestään haihtuva. *Erasmus.*

*

„Rakastaa paljon“ on itse asiassa sama kuin unohtaa itsensä. Kun itseään ajattelee, voipi kyllä rakastaa, mutta ei paljon, ja samassa määrin kuin itseään enemmän muistaa, samassa määrin rakastaa vähemmin.

S. Kierkegaard.

*

Parempi on elää päivä hyveellisenä ja viisaana kuin sata vuotta paheissa ja irstaisuudassa. *Buddha.*

*

Joka syntiä tekee, hän on synnin orja. *Jeesus.*

„Jälleen syntyminen“ ja elämä kuoleman jälkeen.

Tässä lehdessä viime aikoina on puhuttu „teosoofisten“ periaatteiden mukaan ihmisen jälleen syntymisestä kuoleman jälkeen, eli uudestaan maailmaan ilmestymisestä uudessa ruumiissa. En tahdokkaan väittää, ett'ei tällä opilla olisi perusteita varsinkin kaukaisessa muinaisuudessa, vanhojen itämaalaisten kansojen uskontokäsitteissä, jopa n. k. Seemilaisten heimojenkin yksijumaluus-opissa. Mutta siinä muodossaan kun ihmishengen kuolemattomuuskäsitteitä nyt „teosoofit“ esittävät, eivät luullakseni nuo uskontoperusteet pidä paikkaansa järkähtämättömän luonnonlainkaan tuomion alle asetettuina. — Että ihmishenki monien ajanjaksojen perästä voisi maailmassa uudestaan ruumistua, kun hänen yksilöllinen ruumiinsa ja sukunsa on kuollut, on paitsi sitä jo terveelle järjellenkin kovin vaikea käsittää. Tämän mielipiteen lienee jälleen-syntymisopista myöskin hyljännyt paimentolaisena ollessaan Israelin kansa. Sen käsityksen saa jo niistä Jumalan kymmenistä käskyistä joista eräät lauseet kuuluu: *„Sinun pitää kunnioittaman isääs ja äitiäs että menestyiset ja kau'an eläisit maalla, jonka Herra sinun Jumalas antaa sinulle“* — — — *„ja minä etsiskelen isäin pahat teot lasten päälle kolmanteen ja neljänteen polveen jotka minua vihaavat“* j. n. e. Siis kuoleman jälkeen omassa suvussaan henkensä maan päälle jättäminen oli muinais Seemilaisillä heimoilla todellakin pyhä asia. Tämä jälleensyntymisoppi se luullakseni on taannut näihin päiviin saakka Israelilaisten jälkeläistenkin elämän, että he vainojen ja vastuksien keskellä, „pakanoiden“ seassa, ovat „lisääntyneet ja menestyneet“. Tämänkin jälleen syntymis-opin mukaan voimme hyvällä omalla tunnolla tunnustaa ihmisen Jumalallista alkuperää ja että hänessä on kipinä sitä kaikkivoipaa henkeä. Mutta hyljätessään Jumalallisen luonnon lait ja kääntyessään „omille“ teilleen, saattaa ihminen karkoittaa pois itsestään tämän hengen ja persoonallisessa olomuodossaan kadota pois maan päältä kokonaan. Sempätähden Juutalaisten katsantokanta näyttää olleenkin mielen hartaudella avioelämän kautta täyttää tätä luonnon suurta kutsumusta, „lisääntyä ja täyttää maata.“ Juudan kansan uskovaiset näkyvät pitäneen silloin vielä itsensä maan päällä eläjinä kuolemankin jälkeen, kuin vaan luulivat jälkeensä jäävän yhdenkään suvun jäsenen „täyttämään maata“. Sempätähden profeetat puhuessaan hurskaista miehistä, vertaavat heitä versovaan, hedelmällisen puuhun, jonka siemenet eivät koskaan huku. — Israelilaisten tarkoitus oli siis hurskaalla, siveällä ja puhtaalla elämällään taata sukunsa säilyttämistä maan päällä kansojen joukossa, ja niin ollen tunnustaa Jehovan korkeinta maailman lakia. Me näemme tähän ilmiöön todistuksia Raamatusta hyvin monissa muodoissa. Sempätähden Israelilaisista vaimoista katsottiin onnettomimmaksi se, jolla ei ollut lapsia. Hurskas Israelilainen mies ja vaimo näkivät selvästi oman vastuunalaisuutensa tulevissa sukupolvissa. — He uskoivat vielä elävänsä omassa suvussaan maan päällä, vaikka heidän yksilöllinen ruumiinsa oli kuollut.

Tätä ihmisen suvussaan elämistä tutkiessa, voipi epäiliä etsiä vielä jotakin selvempää käsitettä kuitenkaan löytämättä parempaa tietä luonnonvaltakunnan ja Jumalan lakien täyttämiselle. Mikä oppi taas paremmin voisi vakuuttaa ihmiskunnan vaurastumista ja pysyväisyyttä maan päällä, ell'ei juuri tämä suvussaan jälleensyntymisoppi? — Eikö juuri näinä uskonnon ja yleisen moraalin mädännäisyyden aikoina ihmiskunta kipeimmin kaipaa tätä oppia — ainakin uskonnon päätukena? Me tiedämme että meidän sivistyksemme on jo niin pilaantunutta laatua, että kansakuntien hienoimmissa kerroksissa ei ainoastaan harjoiteta sikiöiden surmaamista, vaan koetetaan keinotekoisesti ehkäistä ihmisen sikiämistä. — Työväestö, alhaisemmat kansan kerrokset taloudellisessa ahdinkotilassaan suorastaan pakoitetaan vihaamaan luonnonmääräämää sikiämisvaistoa. — Kuinka useasti saammekaan sanomalehdiltä nähdä, että täällä Suomen pääkaupungissa Helsingissäkin ovat enimmän hyljeksittyjä juuri ne työmiesperheet joilla on paljo lapsia. — Sanomattakin lienee ajattelevalle selvää, mihin tämmoiset sivistysmuodot vihdoin kansakunnan vie, jos ne saavat rauhassa pitemmältä jatkua. — Maailman sivistyneimmästä kansasta, ranskalaisista, jo puhutaan, että tässä kansassa sikiämisehkäisemisjärjestelmän kautta on vuotuinen kuoleman prosentti korkeammalla syntymis-prosenttia. — Tämä ilmiö merkitsee, että korkeimman velvollisuutensa hyljättyä on tämä kansa ennen pitkää kokonaan kuolemaan tuomittu.

Itsensä ja sukunsa säilyttämisvaiston itsekkäisyytensä kautta, ovat nykyiset sivistyskansat syrjäyttäneet väärälle tolalle. Itsensä ja sukunsa säilyttämisvaisto on tosin tavallaan synnyttänyt nykyisen kapitalistisen talousjärjestelmän. Korkeilla arvoilla ja rikkauksilla varustetut suvut ovat anastaneet itselleen kaikki satojen, toisten ihmisten työn tulokset. Mutta onko heille ollut hyötyä siihen nähden „mammonasta“ että suku olisi säilynyt maan päällä? Ei, päinvastoin rikkaat suvut ovat turmelluneet niihin määrin, että sanomalehdiltä näemme uutisia, joissa kerrotaan, että sen ja sen suvun viimeinen edustaja on nyt kuollut. — Jumalan siunaus lisääntymiseen nähden niin ollen neljännessä tai viidennessä polvessa on lakannut monessa korkeassa suvussa. — Siis heidät on luonto hyljännyt ylellisyytensä takia.

Toinen samaan suuntaan käypä ilmiö on nykyisessä kapitalistisessa yhteiskunnassa se, että ylölliseen työnorjuuteen kiinnitetyt köyhälistäluokat myrkyllisessä tehdasilmassa surmataan sukupuuttoon ennen luonnon määräämää aikaa. — Millä tavalla on siis nykyisen yhteiskunnan etsittävä siunausta, että yksilö voisi toivorikkaana katsoa tulevaisuuteen ja olla vakuutettu siitä, että hän vielä elää ja menestyy neljännessäkin sukupolvessa? Tätä ihannetilaa ei todellakaan saavuteta, ell'ei nykyinen kapitalistiyhteiskunta etsi turvaa Äidiltään, siltä luonnolta jonka se on hyljännyt. — Tuotantojärjestelmään nähden täytyy kun täytyykin mennä sille „sosialistiselle“ kannalle, ett'ei kellään olisi omaisuutta liijaksi vähän eikä liijaksi paljon, siitä huolimatta kenenkään olematta orjia. Näin ollen kun juoppouden ja muun ylellisen, paljon maksavan elämän myrkytysjärjestelmät lakkaavat, eivät ihmiset tarvitse surmata sikiöitään, ja siitä huolimatta on niille tilaa maailmassa. Luullakseni semmoinen kansakunta, joka näin palaantuu nykyisen sivistyksen pilaamasta ilmanalasta „luonnon helmaan“ ovat yksilöt semmoisessa kansassa kun versovat, hedelmälliset puut, joiden yksilöllinen runko aikansa elettyään tosiu kuolee, mutta hänen henkensä siemenien kautta jää elämään maan päälle. Jumalan siunaus voimakkaiden, terveälyisten kansalaisten muodossa ilmestyy siinä yksilössä neljännessä ja viidennessä polvessa.

L. P. K.

Sosialistinen kunta Italiassa.

Eräs italialainen sanomalehtimies *Alfonso Rossi* monarkistisen „Adriaticon“ johtaja Venetsiassa on hiljakoin pannut toimeen tutkimuksen talonpoikien oloista Mantuassa, missä palkkaliike on puhjennut. Tällä paikkakunnalla samoin kuin läheisessä Emiliassa on kauan harjoitettu sosialistista kiihoitusta ja niihin, jotka käyvät näillä seuduilla, tekevät ne heränneen kulttuurielämän vaikutuksen. Matkustaja tuntee ikäänkuin uutta ilmaa hengittävänsä. Muutamissa kunnissa ovat sosialistit jo ottaneet ohjat käsiinsä, toisissa on heitä myöskin paljon ja heidän toimeliaisuutensa osoittautuu suurimmaksi osaksi taloudellisissa organisatsiooneissa, jotka ovat saavuttaneet suuren merkityksen. „Adriaticon“ toimittaja ei ole voinut salata itseltään tätä. Mainittakoon tässä muutamia yksityiseikkoja hänen hauskasta kertomuksestaan.

Suzzarassa (Gonzagan vaalipiiri, jonka edustaja parlamentissa on *Enrico Ferri*) on virallinen hallinto jo kauan ollut sosialistien käsissä. Hallinnon johto maltillisilta sosialistien käsiin on käynyt „mullistuksitta“ ja lopettanut maata hävittävät mieskohtaiset riidat. Vastustuspuolue oli alinomaa pakoittanut edellisen hallinnon parannuksiin, joten Suzzara 20 vuodessa on täydelleen muuttunut. Nyt on siinä m. m. komea raatihuone, piirikunnan suurenmoisin sairashuone sekä paljon uusia taloja ja mallikouluja.

Teollisuuskin on kukoistustilassa. Yleinen sivistyskanta on varsin korkea ammattikoulujen ansiosta, joissa pidetään kursseja kemiassa, fysiikassa, koneopissa ja maanviljelyksessä.

Perustuslaillinen vähemmistö äänestää melkein aina sosialistisen enemmistön mukana. Vaalit tapahtuvat hyvässä järjestyksessä ja rauhallisesti. Yksi sosialistien aikana tavaksi tullut uutuus on, että teaatteria avattaessa saa maistraatti 200 liralla yhtä monta pääsylippua, jotka jaetaan talonpojille ja köyhille. Maksuttomia ruoka-annoksia varten kouluissa on määrätty pieni perhevero. Suzzarassa ottavat kaikki osaa kunnan toimiin; 75 proc. vaalimiehistä äänestää.

Gonzagassa oli sosialistisen puolueen ensimäisenä työnä muodostaa „ravinto- ja työväenyhdistys talonpoikia varten“. Yhdistykseen kuuluu kolmatta sataa henkeä ja sen osakkeet nousevat 6—18 liraan. Toisissa, samantapaisissa yhdistyksissä ilmenee myöskin suuri elinvoima. Eräs innokkaimpia asian järjestäjiä on muuan entinen ratsupyssyri, joka kertoo olleensa läsnä niin monessa sosialistiriitajutussa, että hän viimein muuttui sosialistiksi.

Hyvinkään lakko.

Yhäti vielä jatkuu lakkoa. Työväki on näihin asti kunnollisesti kestänyt taisteluaan. Työväestön voitosta ei tiedettäne varmempaa, vaan silti on tämä lakko suuresta arvosta työväen asian edistymiselle ja rohkaisee se koko Suomen työväestöä taistelemaan rohkeasti oikeuksiensa puolesta.

Tehtaan entinen työväestö siirtyy vähitellen pois paikkakunnalta. Eräs lehti tietää kertoa m. m. seuraavaa:

„Viimeksi sieltä saamiemme tietojen mukaan on siellä jo likemmäksi 30 kutomatuolia käynnissä; ennen lakkoa sadan vaiheilla. Tehdas ei voi entisiä tilauksiaan säännöllisesti suorittaa, eikä liioin uusia ottaa, mutta ei sittenkään ole vielä ilmoittanut sovittelua haluavansa. Yksityisesti monellekin on tarjottu työväen vaatimia palkkoja, mutta ei silloin kun sattuu useampia yhtä aikaa saapuville. Tampereelta on viime päivinä onnistuttu värväämään muutamia kutojattaria rikkureiksi, Nyt on paikkakunnalla „lakkolaisten ravintolassa“ jälellä enään vain 20—30 vaiheille ja täällä Helsingissä jotakuinkin sama määrä. Joka päivä matkustaa lakkolaisia, joko toisiin tehtaisiin tai uusille työaloille, niin että kuukauden kuluttua tuskin on montakaan enää jälellä. Tehdas tulee näin ollen jäämään koko pitkäksi aikaa tottumattoman työväestön haltuun ja kulunee siihen useampia vuosia ennen kuin tehdas saavuttaa entisen maineensa. Siksipä siellä on toistaiseksi rauvennut siellä hankkeissa oleva puuvillatehtaan rakentaminen ja paras ehkä lieneekin, kun eivät työväestönsä kanssa tule sen paremmin toimeen“.

Kummastella täytyy sitä kovaa itsepintaisuutta, jota tehdas osoittaa työväestöään kohtaan.

Eipä luulisi tästä olevan hyötyä liikkeelle. Työväestö päinvastoin saa tämän kautta asiansa enempi tunnetuksi, joten on nyt luultavaa, että yleisö kannattaa lakkolaisia avuillaan mikäli mahdollista.

Vapaaehtoisia lahjoja otetaan vastaan „Uuden Ajan“ konttorissa kl. 12—2 ja 6—8.

Lähimäistään rakastava yleisö!

„Tehkää jotakin yhdelle näistä vähimmistä siskoistanne ja veljistänne!“

V. K.

Vapautettuja vankeja.

Hyvinkäällä vangittiin ja passitettiin läänin vankilaan pari viikkoa sitte kaksi lakkolais-neitiä Maria Lin ja Mandi Grönroos. Edellinen muka syyllisenä jostakin taskuvarkaudesta ja jälkimäinen siitä että olisi heitellyt syövyttävää happoa asemalla ohikulkevien päälle.

Nyt on neiti Maria Lin vapautettu ilman lähempää tutkimusta.

Samoin on neiti Mandi Grönroos päässyt vapaalle jalalle ja kummallista — — — hapon päälle heitteleminen joka oli alkujaan syynä vangitsemiseen oli muuttunut „kirjattomuudeksi“, jonka nojalla vangitseminen pantiin täytäntöön.

Neiti Grönroos kuuluu kirjoille Hausjärvelle, joten hän ollessaan Hyvinkäällä oli ½ kilometriä ulkopuolella „luvattua maataan“.

Rippituolissa.

Kirj. Conan Doyle.

Suomennos Uuteen Aikaan.

(Jatk.).

„Rohkeutta, rakas sisar“, sanoi isä Garcia, „mitä on sinulla vielä sydämelläsi?“

„Mikä minulla vielä on sydämelläni, on pahinta kaikesta“, sanoi hän.

„Mutta kenties ei se ole niinkään pahaa“, sanoi rippi-isä rauhoittaen; „älä pelkää, luota täydellisesti minuun, sisar“.

„Mutta abbedissa empi vielä ja kun hän viimein alkoi puhua, tapahtui se niin hiljaisella äänellä, että käsi toisella puolella ristikkoa asettui rippi-isän eteen, jotta hän paremmin voisi kuulla mitä sanottiin.

„Kunnianarvoisa isä“, sanoi hän, „me, jotka käymme pyhän dominikaanimunkkikunnan puvussa, olemme luvanneet olla ajattelematta tämän maailman asioita. Ja kumminkin on minua, tämän pyhän paikan abbedissaa, jota kaikki sisaret pitävät esikuvanaan, koko viikon vaivannut sen miehen muisto, jota minä, kunnianarvoisa isä, rakastin monta vuotta, ennenkuin otin hunnun.

„Sisar“, sanoi jesuiitti, „ajatuksiamme emme aina voi voittaa. Kun ne ovat sitä laatua, että omatuntomme tuomitsee niitä, tulee meidän katua niitä ja koittaa haihduttaa ne“.

„Niin kyllä, mutta siinäpä minun syntini juuri onkin, isä. Ajatukset ovat käyneet minulle niin rakkaiksi, etten edes toivo voivani karkoittaa niitä. Ollessani yksinään kopissani, taistelin epätoivoisesti omaa heikkouttani vastaan; mutta jo ensimäiset sanat huuliltanne ...“

„Minun huuliltako?“

„Niin, teidän äänenne, kunnian arvoisa isä, sai minut muistelemaan sitä, mitä jo aikoja sitten luulin unohtaneeni. Pieninkin väre äänessänne loihti esiin Pedron muiston“.

Rippi-isä mahtoi hämmästyä moista suulautta, joka sai ripittävän mainitsemaan ajattelemattomasti rakastettunsa nimen. Abbedissa kuuli, että hänen kirjansa putosi permannolle, mutta hän ei kumartunut ottamaan sitä ylös. Lyhyt hiljaisuus seurasi, jonka jälkeen isä Garcia määräsi hänelle katumustyön ja antoi hänelle synninpäästön.

Nyt nousi hän rippituolista ja aikoi lähteä pois, kun äänekäs lähähtys, melkein huuto kuului aivan hänen vieressään. Hän tirkisti ristikon läpi ja hätkähti pelosta sitä näkyä, mikä häntä kohtasi. Kasvoissa mitkä hän näki edessään oli kammottava, suonevedontapainen ilme, silmissä hehkui tulinen kaipuu ja niissä oli niin selvästi luettavana ääretön epätoivo, että kolmenkymmenen vuoden salaiset surut näyttivät sisältyvän tähän ainoaan katseeseen.

„Julia!“ huusi hän.

Ja hän kumartui ristikkoa vastaan, käsi sydämellä ja alespainunein silmin. Kalpeana ja valkopukuisena seisoi hän siinä kuihtuneen liljan tavalla.

„Sinä se siis olet, Pedro“, lausui hän viimein. „Me emme saa puhella — se on syntistä“.

„Minun velvollisuuteni pappina ja rippi-isänä on täytetty“, sanoi hän. „Suo minulle taivaan laupiuden tähden sananen. Emme koskaan enään tule kohtaamaan toisiamme elämässä, me kaksi“.

Hän polvistui, joten hänen kalpeat, puhtaat kasvonsa tulivat niiden leimuvain silmäin tasalle, jotka hehkuivat ristikon takaa.

„Minä en tuntenut sinua, Pedro. Sinä olet niin muuttunut. Ainoastaan ääni on sama“.

„Enkä minäkään tuntenut sinua — en ennenkuin mainitsit nimeni. En myöskään tietänyt, että olit ottanut hunnun“.

Sisar Monika huokasi raskaasti.

„Olisinko toisin voinut tehdä?“ sanoi hän. „Mitä oli elämäni sen jälkeen kun olit minut heittänyt?“

Kuumeentapaisesti, lähättävästi hengitti jesuiitti ristikon takana.

„Kun minä olin heittänyt sinut! Ei, sano mieluummin, kun sinä käskit minun menemään!“ sanoi hän.

„Pedro, sinä tiedät varsin hyvin, että hylkäsit minut!“

Vilkkaat, tummat kasvot kävivät rauhallisemman näköisiksi; niissä näkyi päättäväisyyttä, ikäänkuin miehessä, joka aikoo sotia kummituksia vastaan.

„Kuule minua, Julia“, alkoi hän. „Plagalla“ näin sinut viimeksi. Meillä oli ainoastaan minuutin verran aikaa; sillä sinun ja minun suku olivat eripuraisuudessa. Sen verran vaan ennätin sanoa, että jos sinä panisit lampun ikkunallesi illalla, olisi se minulle merkkinä, että tahtoisit minun pysymään rakkaudelleni uskollisena. Mutta ellet tekisi sitä, olisi se merkkinä minulle ainaiseksi katoomaan näkyvistäsi. Sinä et asettanut lamppua määrätylle paikalle“.

„Asetin kylläkin, Pedro“.

„Sinun ikkunasi oli kolmannessa kerroksessa“.

„Ei, se oli ensimäisessä kerroksessa. Kuka sanoi sinulle, että se oli kolmannessa?“

„Alfonso serkkusi. — Ainoa ystäväni suvussasi“.

„Alfons serkku oli yksi ihailijoitani, joka oli saanut rukkaset“.

Nuo laihat kädet kohosivat taivasta kohti selvän sammumattoman vihan liikkeellä.

„Hiljaan, Pedro, hiljaan!“ kuiskasi hän.

„Enhän minä sanonut mitään!“

„Anna hänelle anteeksi“.

„En, en voi koskaan antaa hänelle anteeksi, en koskaan, en koskaan!“

„Sinä et siis tahtonut antaa minulle anteeksi?“

„Minä sitouduin veljeskuntaan toivossa, että pian saisin kuolla“.

„Etkä koskaan sittemmin unohtanut minua?“

„Jumala armahtakaan syntejäni — en voinut“.

„Oi, kuinka iloitsen siitä, ettet voinut unhoittaa minua. Ah Pedro, minä näen sinun käsirankkasi, jotka kertovat niin paljosta kärsimyksistä. Minun onnettomuuteni on tuottanut siunausta minulle. Minä tein rakastettuni onnettomaksi, mutta loin sen sijasta pyhimyksen, marttyyrin“.

Mutta jesuiitti oli painanut päänsä ales; hänen laihat hartiansa ja raskas ruumiinsa vapisivat sisällisestä liikutuksesta ja sieluntaistelusta.

„Entä meidän elämämme?“ mutisi hän itsekseen. „Mitä olemme me toimittaneet hukkaantuneella elämällämme?“

St. Dominikanusluostarin sisaret puhuvat vielä tänään isä Garcian viimeisestä saarnasta heille — saarnasta, joka puhui elämän kauheista hairahduksista, äärettömistä suruista ja hävitetystä elämänonnesta.

Ja hän pyysi heitä rukoilemaan hänen kanssaan, että onnettoman miehen ja palavasti rakastavan naisen uppiniskaisuus taivaan koettelemuksia vastaan tulisi sovitetuksi ja että heidän sielunsa ja sydämensä vahvistuisi uskossa luomisen herraan.

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia
kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan Smk 15:75 p:m vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, vaaraluokka 0 kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa C. F. Carlander, Pää-asiamies
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Henkivakuutusyhtiö
„THE MUTUAL LIFE"
Vararahastot Smk 1,564,000,800. Perust. v. 1843.
Maailman suurin ja rikkain yhtiö! Edulliset vakuutussovitukset! Vapaamieliset ehdot!
Kumoamattomat vakuutuskirjat! Suuri voittojako.
„THE MUTUAL LIFE" jakaa koko voiton vakuutetuille, sillä osakkeenomistajia ei ole. Uusia vakuutuksia v. 1899 Smk. 877,000,000. Suuria takaisinostoarvoja, jotka merkitään vakuutuskirjoihin, ja saavuttamattomien voittojen vuoksi on vakuuttaminen „The Mutual Life'ssä" ennemmin edullista rahojen sijoittamista kuin rahamenoa.
Pyytäkää näyttökaavoja.
Vakuuttakaa henkenne THE MUTUAL LIFE'ssä
Helsingissä, Aleksanterinkatu 48.
Alex. F. Lindberg. Pääasiamies.

Helsingin
Puusepäntyöntekijäin Liike
T. Johansson & C:o.
Tel. 26 41. Bulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25. Tel. 26 00.
ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän- sorvarin- ja verhoilijan ammattiin kuuluvissa töissä.
HUOM.! Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus.

Arvoisia kuukausi- ja neljännesvuoden tilaajiamme kehoitamme hyvissä ajoin uudistamaan tilauksensa ettei keskeytystä lehden lähettämisessä tapahtuisi.

Runous ja Moraali.

Kirj. *Chr. Collin.*

Suomennos U:lle A:lle.

Taiteen ei tule moraliseerata, — niin arvelevat useimmat. Minä uskon, että tulemme totuutta lähemmälle, jos sanomme: sääntönä olkoon, ettei kenenkään, ellei hän ole taiteilija, tule moraliseerata (poikkeuksien joukossa on kuitenkin pieni koukku, johon itsekin saatan takertua). Suuret runoilijat ovat milt'ei aina olleet siveellisten elämänlakien julistajia. Kaikenlainen taide on puhjennut siitä tai tästä siveellisestä innostuksesta (joskin usein yksipuolisesta ja epätäydellisestä) elämäniloon ja ihmisarvoon, pidättymiseen ja itsensä hillitsemiseen (kreikkalainen taide), vapauteen, yhdenvertaisuuteen ja veljeyteen (Byron, Shelley, Wergeland ja n. e.). Mutta realistinen ja psykologinen ihmisenkuvaaminen, joka on yksi tämän vuosisadan suurimpia valloituksia taiteen alalla, — pyytää minun mielestäni olla käänteen tekevä juuri *moraliseeraavana* taiteena. Sen luonne on julistaa moraalia. Sillä moraali ei ole muuta kuin laki elämän terveydelle ja kasvamiselle, ihmisen sisäisten voimain sopusuhtaiselle kehittymiselle. Ne realistiset runoilijat, jotka antavat todellisen kuvan elämästä, julistavat siveyttä yhtäläiseen kuin elämä itse, konkretisten esimerkkien kautta. Elämä on se suuri ja ankara siveyssaarnaaja, joka on opettanut meille ainoan elämänohjeen ja takonut meihin ainoan moraalin, jonka omaamme. Mutta elämä on käyttänyt paljon aikaa. Ja me olemme kiirehtäneet. Sen saarnat ovat liian pitkät meidän lyhyelle elämällemme. Ja se tekee eleitä niin voimakkaita, että se samalla paiskaa meidät kumoon. Se käyttää eläviä ja havainnollisia kuvia, se on tosi. Mutta nuo kuvat olemme me itse, ja ottaapa usein kipeästi olla elämänlakien kuvaselityksinä ja kuvakielenä. Sentähden tahtoi taiteellinen ihmisenkuvaaminen olla yksi ihmiskunnan suurimpia ja älykkäimpiä keksintöjä, — jos ei sekin, kuten niin moni muu seikka, ole pikemmin *löydetty* kuin keksitty. Se runoilija, joka todella on selvänäköinen, esittää elämän siveyssaarnoja lyhennetyissä ja yksinkertaisissa muodoissa, jotka vastaavat meidän puntteellista käsityskykyämme. Hänkin käyttää inhimillistä kuvakirjoitusta. Hän saa elämän itsensä puhumaan, kuten sanotaan. Mutta hän ei kokeile kuitenkaan ihmisten kanssa, jotka ovat lihaa ja verta, vaan ainoastaan kuviteltujen ihmisten kanssa. Ennen kaikkea on runoilija lyhyt — verrattain lyhyt. Itse elämä suo itselleen tavattoman runsaasti aikaa; se on niin perinpohjainen ja eksyy usein loppumattomille sivupoluille osoittaakseen meille harhatiet, joille meidän *ei* pidä poikkeaman. Elämä on niin täynnä sulkumerkkiä sulkumerkkien sisällä. Sillähän on vuosituhansia ja jälleen vuosituhansia käytettävänään. Mutta meillä ei ole aikaa odottaa vitkasteluja — koska me kuitenkin kuolemme keskellä sulkumerkkiä. Sanota an, että taide on pitkä ja elämä on lyhyt. Se on totta siinä mielessä, jossa se on sanottu. Mutta saattaa myöskin sanoa, että elämä on pitkä ja taide on lyhyt.

Voi verrata itse elämää, niinkuin me sen näemme ja koemme, sarjaan hieroglyfejä, joissa elämän lait ovat luonnon itsensä kirjoittamia, varhaisimmista ajoista asti. Ennen ihmisen aikaa oli jo muutamia siveyden laeista kirjoitettu eläinkuviin. Myöhemmin ihmiskohtaloitten lukemattomien jaksojen kautta. Mutta ääretöntä työtä on maksanut ihmiselle löytää avain näihin hieroglyfeihin. Niitä oli liian monta ja liian sekavaa.

Moni tärkeimmistä laeista on ollut tunnettu ja tunnustettu vuosikausia. Mutta ei tieteellisesti todistettu eikä nähty täydessä kokonaisuudessaan. Vasta meidän päivinämme on alettu käyttää ankaraa tieteellistä menettelyä ja johtaa erikoisia siveyskäskyjä ja elämänsääntöjä yleisistä elämänlaeista. Nykyinen etiika perustuu biologiaan eli uuteen elämänoppiin; sitäpaitsi nykyiseen kokemus-psykologiaan ja uuteen yhteiskunta-oppiin, jotka molemmat saavat apua biologialta. Nämä tieteet yhdessä ovat ottaneet itselleen suuremmoisen tehtävän kääntää elämän pulmakkaan ja usein kaksimielisen kuvakielen selviksi inhimillisiksi luviiksi. Saattaako elää mukana meidän aikanamme syttymättä tästä suurteosta? Toivomatta olla mukana? „Olla antamatta omasta tulestaan, juurikuin valamisen pitäisi tapahtua?" Omituista realismille runoudessa on juuri se, että se tahtoo olla mukana missä jotain suurta on tekeillä, siellä olkoon runoilija mukana. Ei hyödytä panna rajoja taiteelle ja sanoa, ettei se saa moraliseerata. Juuri tämä alkaa yhä enemmän ja enemmän käydä taiteelliseksi tarpeeksi. Juuri tässä saattaa taiteilija tyydyttää luovaa kykyään, haluaan kamppailla itse elämän kanssa, loihtia uutta elämää, uusia vaihtelevia muotoja, uusia selväpiirteisiä tyyppejä. Siveellisiä elämänlakia ei voida kyllin täyteläisesti esiintuoda tieteen abstraktisissa säännöissä. Se on vaan kääntämistä. Mutta runoilija voi kirjoittaa ne *alkukielellä*, elämänkuvissa, — äärettömän paljon selvemmin ja yksinkertaisemmin kuin itse elämän kuvaarvoitus-kieli. Se on juuri tämä, luulenma, joka on suuremmoista realistisessa psykologisessa runoudessa, — että se tulkitsee siveellisiä lakeja kokoilemalla mielikuvituksessaan elämänkohtaloilla, vaihdellen ja supistaen todellisuuden tapahtumia. Se on tämä, joka tekee, että se on keskellä ajan kultuuriliikettä. Ne ovat sokeita, nuo „etsivät" runoilijat, joista Herra Hj. Christensen puhuu „Nuorissa Norjalaisissaan". Nuo, jotka hermostuneesti „etsivät uutta taidetta" ja kuumesairaitten tavoin kieriskelevät rauhattomina naturalismista symbolismiin mistään lepoa löytämättä. Ne ovat sokeita suurelle osalle nykyajan kultuurivirtausta, nuo arvostelijat, jotka sylkevät niitten runoilijoitten silmille, jotka uskaltavat moraliseerata. Minä ajattelen etenkin T:ri Georg Brandes'ia ja hänen viimeistä kirjaansa („Udenlandske Egne og Personligheder"). „On hämmästyttävää, missä määrin moralistit vielä meidän päivinämme vallitsevat ihmiskuntaa", sanoo T:ri Brandes. On kuitenkin ehken enemmän hämmästyttävää, että se, joka Pohjolan nuorisolle koettaa tuoda nykyaikaisia aatteita, on vieras eli ainakin vihamielinen sille, mikä on suurinta ajassa. Etenkin sen jälkeen, kun hän pyörähti Stuart Mill'istä Nietzsche'en, subjektiivisen perusluonteensa mukaan. Aivan varmaan on T:ri Brandes itse alituinen moralisti; mutta se on vanharomantismin käsitys neron etuoikeudesta olla „epäsäännöllinen", joka tuon tuostakin sukeltaa esiin. „Taiteilijan laitrikkova epäsäännöllisyys on joku korkeampi moraali", sanoo hän viimeisessä kirjassaan. Hän heiluu kuin kompassineula; mutta hänen pääsuuntansa on aina siveelliseen anarkismiin. Siveyssäännöt ja „porvarillinen likaliemimoraali" (suppekjödsmoral) voi olla välttämätöntä pikku väelle ja läpileikkausihmisille. Mutta „se, joka sisimmässä olemuksessaan tuntee että hän ei ole toisiin verrattavissakaan: hän tahtoo olla oma lainlaatijansa"; niin sanoo hän tutkielmassaan Nietzschestä. „Sillä yksi on välttämätöntä: antaa luonteelleen tyyli". T:ri Brandes jättää huomioon ottamatta, että ainoastaan Nietzschen kaltaiset abnormit yksilöt tuntevat, etteivät „ole toisiin verrattavissa". T:ri Brandes on tullut enemmän ja enemmän vieraaksi suurille englantilaisille ajattelijoille ja paraimmalle mitä englantilaisessa kultuurissa on. Sillä juuri Englannissa ja englantia puhuvassa maailmassa ovat luonnontiede (ankaralla syysuhdelaillaan) ja siihen perustuvat uudet tieteet ihmiselämästä, synnyttäneet uuden siveellisen liikkeen, jonka tuli alkaa syttyä kaikissa maissa. (Jatk.).

— **Sanomalehdet**. Uuden Ajan päätoimittaja Pekka Ervast on luopunut lehden toimituksesta ja siirtänyt lehden ulosanto- ja omistusoikeuden toimittaja Jean Boldtille.

„Rikkaus velvoittaa".

Sanotaan rikkauden velvoittavan, mutta rikas ihminen käyttää rikkauttaan oman mielensä mukaan ja epätietoista on, tekeekö hän yhteiskunnalle suuren palveluksen, jakaessaan sen muille lahjoina, kun ei hän enää itse tarvitse sitä. — — Tällainen omaisuuden jako ei paljon vaikuta yhteiskunnan puutteen lievittämiseksi. Pääoma on ja pysyy tässäkin tapauksessa *yksityisomaisuutena* ja siinä on onnettomuuden syy. Ota 30 miljoonaa markkaa ja jaa se 100,000 kaupunkilais työmiehelle tai 100,000 maalaiselle — ja katso sitten onko yhteiskunta 5 vuoden perästä paremmissa oloissa. Tämä vaikuttaisi korkeintaan sen, että muutamat näistä, jotka viisaimmin voisivat käyttää varojaan, tulisivat kapitalisteiksi; mutta silloin saisivat toiset kärsiä ja yleisön tila olisi yhtä huono. Pääomalla ei ole mitään siveysoppia eikä muuta lakia kuin oma luonnollinen lakinsa. Kaikki puhe rikkauden velvoittamisesta — on vain omiaan johtamaan kansan ajatukset pois vakavista yhteiskunnallisista kysymyksistä.

Norj. S.-D.

Kirjallisuutta.

— **Die Zukunft**'in 22 ja 23 numerossa puhuu *J. Duboc* eräässä *Weibliche Philosophie* nimisessä artikkelissa siitä suuresta osanotosta, mikä naisten puolelta tulee alati edistyvän teosoofisen liikkeen osaksi ja mainitsee etupäässä rouva Besantin, joka näyttää astuneen teosoofisen liikkeen johtoon tunnetun rouva Blavatskyn jälkeen. Madame Blavatskyn kirjoitukset, etenkin hänen salaisista lähteistä ammentama ilmestyskirjansa „The Secret Doctrine" (Salainen oppi), muodostavat oleellisen osan teosoofisesta oppijärjestelmästä. Duboc esittää älykkäässä kirjoituksessaan syyt tähän silmiinpistävään harrastukseen, jota naiset osottavat juuri tätä filosofian haaraa kohti, ja tekee sitten selkoa teosofian pääkohdista (teos. kosmogoniasta, karmaopista, sielutieteestä).

— **Kodin-Ystävä** on nimeltään *Aurora* ja *Kaarlo Olinin* toimittama aikakauslehti, joka 8-sivuisena ilmestyy Viipurissa joka kuun 15 p. Tilaushinta on ainoastaan 1 markka 25 penniä koko vuodelta.

Kodin-Ystävän tarkoitus on: työskennellä kodin ja naisen, erittäinkin kansan naisen eduksi, herättää naisessa enemmän itsetietoisuuden tunnetta, etenkin työkansan ja maalaisnaisissa, saada heitä tajuamaan, että koti ja kasvatus on suuresti vaikuttava muihin elämän oloihin; innostuttaa nuorisoa jaloihin pyrintöihin; antaa neuvoja talouden alalta, y. m.

Kodin-Ystävä harrastaa siis etupäässä: Kasvatusta, Naisasiaa, (Kansan ja Työläisnaisen asemaa), Siveelli syyttä, Raittiutta, Terveyden hoitoa ja Palvelijakysymystä y. m.

Meille on lähetetty näytteeksi molemmat ensimäiset vuosikerrat (1899, 1900) ja tämän vuoden 3 ilmestynyttä numeroa. Niistä päättäen tämä pieni lehti suoriutuu tehtävästään kiitettävällä tavalla. Kirjoitukset ovat yksinomaan alkuperäisiä — usein runopukuisia ja kaunokirjallisia — ja käsittelevät lehden harrastamia asioita kristillisvapaamielisellä tavalla. Kodin-Ystävä sopii kodeissa luettavaksi ja suositamme sitä lukijoillemme.

— **Pyrkijän** 3:s vihko sanoo Uudesta Ajasta, että se „edustaa jalostuneempaa maailmankatsomusta yleensä. Tähän asti ilmestyneitten numerojen sisältö on ollut hyvin mieltä kiinnittävä ja arvokas".

— **Teosoofisen esitelmän** kristinuskosta piti ruotsiksi viime sunnuntaina seurahuoneella toim. Pekka Ervast. Maarianpäivänä oli suomalainen esitelmä Söörnäisten Työväenyhdistyksessä. Yleisöä molemmissa kohtalaisesti.

A. Almin
Tapetti- & Värikauppa
Iso Robertinkatu 4. Telef. 33 85.
Myy halvimpiin hintoihin Tapetia, Kattokoristeita, Linoleum mattoja, Vaksikankaita, Akkunaverhoja, Vernissaa, Liina-öljyä, Tärpättiä, Spri- & öljylakkoja, Kuivia ja öljystävapaita värejä, Siveltimiä & Bronsivärejä sekä kaikkea mitä rikaslajiseen varastoon kuuluu.

Palkintoja
„Uuden Ajan"
levittämisestä.
Täten julistetaan kilpailu „Uuden Ajan" asiamiesten kesken kolmella palkinnolla
1:nen palk. à 100 mk.
2:nen „ à 50 „
3:as „ à 25 „
Kilpailu aika kestää tämän vuoden loppuun, jolloin palkinnot jaetaan.
Uuden Ajan
konttori

Kivennäisvesitehdas
„Sanitas".
Kivennäisvesiä
ja
Virvoitusjuomia.
Tehdas ja konttori
Lapinlahdenkatu 8,
Helsinki.

Kooperatiivinen Työväen Kauppa-
— ja —
Teollisuus-Osakeyhtiö.
Wladimirinkatu 23. Puhelin 36 93.
Valmistaa kaikkea räätälinammattiin kuuluvaa työtä huolellisesti ja kohtuullisilla hinnoilla.
HUOM.! Liikkeen tuottama voitto jaetaan vuosittain ostajille.
Tehkää kesätilauksenne hyvissä ajoin. Kesäpukukankaat ovat saapuneet. Samoin suuri varasto hattuja.
Huom.! Liike muutetaan 1 p:stä Huhtikuuta Wladimirinkatu 13.

ole sitä työlläsi kartuttanut Jos tiesit minut kovaksi mieheksi ja ottavani sieltä, missä en ole antanut, niin miksikä et ole tehnyt mitä olin sinun käskenyt tehdä? Jos olisit tehnyt työtä talentillani, niin olisi omaisuus karttunut ja sinä olisit käskyni täyttänyt. Mutta nyt olet jättänyt tekemättä sen, mitä varten talentti oli sinulle annettu, etkä sentähden saa enää pitää sitä.

Ja isäntä käski ottaa talentin siltä, joka ei ollut sillä työskennellyt, sekä antoi sille, joka oli enemmän työskennellyt. Silloin sanoivat hänelle palvelijat: herra, heillä on entisestäänkin paljon. — Mutta isäntä sanoi: antakaa niille, jotka ovat paljon työskennelleet, sillä joka hoitaa sitä, mikä on, hänelle lisätään. Niitä, jotka eivät tahtoneet olla minun vallassani, ajakaa ulos, ettei heitä olisi.

Isäntä, — se on elämän alkuperä, henki, Isä. Palvelijat, — ne ovat ihmiset. Talentit, — ne ovat hengen elämä. Niinkuin ei isäntä itse tee työtä kartuttaakseen omaisuuttansa, vaan käskee orjainsa työskennellä kunkin kohdastansa, niin myöskin elämän henki ihmisissä on heille antanut käskyn työskennellä ihmisten elämän hyväksi ja jättänyt heidät yksikseen. Ne jotka eivät sanoneet tunnustavansa isännän valtaa, ne ovat niitä, jotka eivät tunnusta elämän henkeä. Isännän palaaminen ja palvelijainsa tilille vaatiminen, se on lihallisen elämän loppu ja ihmiskohtalon ratkaisu: onko heillä elämää ylitse sen, joka oli heille annettu. Toiset palvelijoista, ne, jotka täyttävät isännän tahtoa sekä kartuttavat sitä, mikä on heille annettu, rahalla ansaiten rahaa, ne on niitä ihmisiä, jotka elämän saatuansa ymmärtävät elämän olevan Isän tahtoa ja sen tarkoituksen olevan palvella toisten elämää. Tyhmä ja paha palvelija, joka oli kätkenyt talenttinsa sitä kartuttamatta, hän on niitä ihmisiä, jotka täyttävät ainoastaan omaa tahtoansa eikä Isän tahtoa, eivätkä palvele toisten elämää. Palvelijat, jotka olivat täyttäneet käskyn ja kartuttaneet talon omaisuutta, tulevat osallisiksi kaikkeen isännän omaisuuteen; jotavastoin ne palvelijat, jotka eivät täyttäneet isännän tahtoa eivätkä

joiden alla makasi sairaita odottamassa veden viriytymistä, kylpeäkseen siinä.

Niin siellä oli eräs mies 38 vuotta sairaudessa.

Jeesus kysyi, mikä hänen oli?

Silloin mies kertoi sairastaneensa jo 38 vuotta ja yhä odottavansa päästä ensimäisenä kylpemään, kun vesi alkaa lainehtia, mutta tässä hän on 38 vuotta odottanut voimatta koskaan ensimäiseksi joutua, sillä aina ennättää joku hänen edellensä kylpemään.

Ja Jeesus huomasi hänet vanhaksi, ja sanoi hänelle: tahdotko tulla terveeksi?

Mies vastasi: tahdon, mutta ei ole minulla ketään, joka veisi minut ajoissa lammikkoon, vaan aina joku ennättää astua siihen.

Ja Jeesus sanoi hänelle: herää, ota vuoteesi ja mene.

Ja sairas otti vuoteensa ja meni.

Mutta oli sabatin päivä. Ja oikeauskoiset sanoivat: et saa kantaa vuodettasi, sillä nyt on sabatti. Hän vastasi: joka minut pystyyn autti, hän vuoteenikin käski korjata.

Sairas meni ja kertoi oikeauskoisille, että se, joka hänet paransi, oli Jeesus. Ja oikeauskoiset suuttuivat ja uhkasivat Jeesusta kuolemalla, koska hän oli sabattina semmoisia töitä harjoitellut.

Ja Jeesus sanoi: mitä minun Isäni aina tekee, sitä minäkin teen. Totta sanon teille: poika ei itsestänsä voi mitään tehdä. Hän tekee ainoastaan sitä, mitä hän on Isältä ymmärtänyt. Mitä Isä tekee, sitä hänkin tekee. Isä rakastaa poikaa ja sillä onkin opettanut tälle kaikki, mitä pojan on tarpeen tietää.

Isä antaa elämää kuolleille; niin poikakin antaa elämää sille, joka tahtoo, sillä niinkuin Isän teko on elämä, niin on pojankin teko oleva elämä. Ei Isä ole ihmisiä kuolemaan tuominnut, vaan on antanut ihmisille vallan vapaasta tahdosta joko elää tai kuolla. Ja he tulevat elämään, jos kunnioittavat poikaa niinkuin Isää.

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

Osakeyhtiö
Helsingin Höyryleipomo.
Ludvikinkatu 5. **Telefooni 17 32.**

Suosittaa hyvin tunnettuja, **Kauppa- ja Teollisuusnäyttelyssä Lyypekissä** palkittuja
Ruokaleipiään
niinknin: ***Hapanleipää, Maustettua ja maustamatonta ruokaleipää*** ja leipomon erityistuotteita: ***Herkku- ja kate-, ruoka- ja näkkileipää.*** Kaikki tuoretta, mureata ja hyvänmakuista. Nopea suoritus. Hintaluettelo annetaan pyydettäessä.

— Kaupassa —
I, Boulevardinkatu I.
Muuttoloppuunmyynti koristekappaleita, samettia, hanskoja, nauhoja, helmityllejä ja pitsejä, kankaita halvimmalla, keväthattuja hyvä mallisia ja hienosti koristettuja kaupassa
I, Boulevardinkatu I.
Sisäänkäytävä portista.

KARL SUNDSTRÖM
KAIVERTAJA.
KAUTSCHUKKI NIMILEIMASIN TEHDAS.

Aleksanterinkatu N:o 50.

Palkittuja.

Husqvarnan Teräs-Ompelukoneita
„Freja Triumf".
Polkupyöriä.
Husqvarnan pääasioimistossa
Centraalipasaasissa.
Telef. 18 47.

Huom.!
Hautapatsaita
jotka ovat valmistetut
Hienosta Graniitista
uskomattoman halpoihin hintoihin
A. V. Kaleniusen luona,
Lapinlahdenkatu 25.

Kesäasuntoja.
Huvila 5:llä huoneella ja keittiöllä kylmine kellareineen ja aittoineen veden läheisyydessä, 9 km. **Kikiän** asemalta
Samassa paikassa suuri valoisa sali, kamari ja kyökki. Lähemmin „Uuden Ajan' konttorissa kl 12—2. Fabianin- ja Etelä Makasiininkadun kulmassa

Holmström & Svensson
myyvät alituisesta varastostaan:
1:a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.
Telef. 29 24 — 32 03.

O. J. Dahlbergin
Paperikauppa
Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.
Valokuva- albumeja,
Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Teosofinen kirjasto
Uudenmaankatu 25.
Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

Pukimo-Yhtiö
Aalto & kumpp.
Ratakatu N:o 9. Telef. 15 05.
Suositetaan miesten pukuja ja pukutarpeita Uusia kevätkankaita on saapunut Taattu työ, hinnat kohtuulliset

Henrik Ekbom'in
Verhoilija ja Puusepänliike,
Fabianinkatu 28.
Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä t. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

Pyrkijä,
nuorison rientojen kannattaja
maksaa
ainoastaan 2 mk. vuosikerta.
Tilatkaa lehteä, tutustukaa nuorison liikkeesen!
Tilaus osoite: **„Pyrkijä"**, Laihia.

Kellojen, Kronometerien
ynnä hienompien
Präsisiooni koneitten
KORJAUS VERSTAA
Taatusti hyvä työ.
Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja
Seinä- ja Taskukelloja
Kellonperiä y. m.
C. U. BERGSTRÖM
Erottaja 19 Skilnaden
Telef. 37 12.

Ken tilaa „Uuden Ajan" vuoden alusta, saa samalla suomennettuna
Leo Tolstoin
Evankeliumin.
Suomentaja
Arvid Järnefelt.

H. Tuupaisen Jalkineliike
Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.
Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.
H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

Tuoreita ja hyviä
Appelsiineja
Otto Strömberg'illä,
Heikinkatu 14.

Kevätsesongin uutuudet saapuneet! Suurin varasto. Parhaat lajit.

English hat magazine,
Mikonkatu 4.

Christy, Borsalino, John B. Stetson,
London. Italia. Amerika.
y. m., y. m.
Halvat hinnat. Maaseudulle postietuantia vastaan.

„Uuden Ajan" irtonumeroita
myydään:

Lehden konttorissa, Fabianinkatu 13.
Laurentin sanomalehtimyymälässä Pasaasissa.
H. Tuupaisen liikkeessä, Fredrikinkatu 45.
J. Karolan kahvilassa, Annankatu 13.
Helsingin Työväen yhdistyksessä.
Sörnäisten Työväen yhdistyksessä.
Kooperatiivisen työväen kauppaosakeyhtiön liikkeessä, Vladimirinkatu 23.
Leipuri Wirtasen liikkeessä, Perämiehenkatu 9.

— 34 —

Totisesti on se niin, että joka on ymmärtänyt oppini tarkoituksen ja uskonut kaikkien ihmisten yhteiseen Isään, hänellä on jo elämä ja hän on jo vapaa kuolemasta. Ne, jotka ovat ymmärtäneet ihmiselämän tarkoituksen, ne ovat jo poistuneet kuolemasta ja ovat aina elävät.

Sillä niinkuin Isä elää itse itsestänsä, niin hän on pojallekin antanut elämän itsessänsä; ja antanut hänelle vapauden. Siitä hän onkin ihmispoika.

Tästä saakka kaikki kuolevaiset eroittuvat kahteen osaan: toiset, jotka tekevät hyvää, löytävät elämän; mutta toiset, jotka tekevät pahaa, hukkuvat. Eikä tämä ole minun päätöksiäni, vaan se on sitä, mitä olen Isältä ymmärtänyt. Ja minun päätökseni on oikea, sillä en minä näin päätä tehdäkseni oman mieleni mukaan, vaan siksi, että kaikki tekisivät, mitä kaikkien Isä tahtoo.

Jos minä vakuuttaisin kaikille oppini olevan oikean, niin ei se todistaisi minun oppiani. Mutta on olemassa se, mikä todistaa oppiani, se on ne työt, joihin minä opetan. Nämät osoittavat, etten minä opeta omasta puolestani, vaan kaikkien ihmisten Isän puolesta. Ja minun Isäni, se, joka on minua opettanut, hän vakuuttaa kaikkien sydämmissä minun käskyjeni totuutta.

Mutta te ette tahdo ymmärtää ettekä tuntea hänen ääntänsä. Ettekä tunnusta tämän äänen merkitystä. Ette usko siihen, että teissä on henki, joka on taivaasta alas astunut.

Syventykää omien raamatuittenne sisältöön. Sieltä te löydätte samaa, mitä on minun opissani, käskyjä siitä, ettei ole eläminen ainoastaan itseänsä varten, vaan että on tekeminen hyvää ihmisille. Miksi ette tahdo uskoa minun käskyihini, niihin, jotka antavat elämää kaikille ihmisille? Minä opetan teitä kaikille ihmisille yhteisen Isän nimessä, ja te ette ota vastaan oppiani; mutta jos joku opettaa teitä omassa nimessänsä, häntä te uskotte.

Ei ole uskomista siihen, mitä ihmiset toisillensa puhu-

— 35 —

vat, mutta uskoa voi vaan siihen, että jokaisessa ihmisessä on poika, samallainen kuin Isä.

Ja etteivät ihmiset luulisi taivaan valtakunnan olevan jotain näkyväistä, vaan ymmärtäisivät taivaan valtakunnan olevan Isän tahdon täyttämisessä ja Isän tahdon täyttämisen riippuvan jokaisen ihmisen omasta ponnistuksesta; että ihmiset ymmärtäisivät elämän ei olevan annetun kullekin personallisesti, vaan Isän tahdon täyttämiseksi, ja ainoastaan Isän tahdon täyttämisen pelastavan kuolemasta ja antavan elämän, — sanoi Jeesus vertauksen.

Hän sanoi: olipa kerran rikas mies, jonka piti lähteä matkalle talostansa. Ennen lähtöänsä hän kutsui palvelijansa ja jakoi näille 10 talenttia, yhden jokaiselle, sanoen: poissa ollessani teidän on jokaisen työskenteleminen sen kartuttamiseksi, minkä olette minulta saaneet. Mutta hänen lähdettyänsä tapahtui niin, että muutamat tämän kaupungin asukkaista sanoivat: emme enää tahdo palvella häntä.

Niinpä sitten rikkaan miehen palattua matkoiltansa kutsuttiin esille ne palvelijat, jotka olivat rahoja saaneet, ja heidän piti tehdä tiliä, mitä kukin oli hänen rahoillansa tehnyt.

Tuli esiin ensimäinen ja sanoi: isäntä, sinun talentillasi olen ansainnut kymmenen. — Ja isäntä sanoi hänelle: hyvä on, kunnon palvelija; olit uskollinen vähässä, nyt teen sinut paljon haltijaksi: saat olla yhtenä minun kanssani kaikessa minun rikkaudessani.

Tuli toinen palvelija ja sanoi: isäntä, sinun talentillasi olen ansainnut viisi. — Ja isäntä sanoi hänelle: hyvin tehty, kunnon palvelija; saat olla yhtenä minun kanssani kaikessa minun omaisuudessani.

Tuli vielä yksi palvelija ja sanoi: siinä on talenttisi; minä sen käärin riepuun ja kaivoin maahan, sillä pelkäsin sinua. Sinä olet kova mies: otat sieltä, mihin et ole pannut, ja korjaat, mihin et ole kylvänyt. — Ja isäntä sanoi hänelle: tyhmä palvelija! omilla sanoillasi tuomitsen sinut. Sanot pelosta minuun piilottaneesi maahan talenttisi etkä

UUDEN AJAN

tilauksia otetaan vastaan kaikissa postikonttoreissa sekä asiamiesten luona.

Helsingissä otetaan tilauksia vastaan, paitsi lehden konttorissa:

Laurentin sanomalehtimyymälässä, Pasaasissa.
H. Tuupaisen liikkeessä, Fredrikinkatu 45.
Räätäli J. Vilenius'en luona, Vladimirinkatu 52.
Leipuri J. Karola, Annankatu 13.
Työväen yhdistyksen ravintolanhoitajatar, Yrjönkatu 27.
Vahtimestari Solander, Sörnäisten Työv. yhdistys.
Herra O. Heino, Kallion 3 linja 16.
„ **E. Brink**, Ås 18.
„ **O. Reinikainen**, 3 linja 1.
Kooperatiiv. Työväen kauppaosakeyhtiö. Vladimirinkatu 23.
Leipuri Virtanen, Perämienkatu 9.

Kuopiossa: Kansalliskauppa. Kauppias H. Keijosella. Rouva L. Partanen, Savonlinnankatu 28. Rouva K. Savolainen, Robertinkatu 8.

Maaningalla: Kauppias Taneli Karhusen kaupassa ja sivukaupassa **Karttulassa.**

Vaasassa: K. Montin'in kirjakaupassa.

Porissa: Gust. Roneliusen kirjakaupassa.

Pietarissa: I. Palmgrenin kirjakaupassa, Iso Tallikatu 8 ja **S. Pirisen** luona Столярный пер. д. 7, кв. 2.

Helsingissä 1901. Hufvudstadsbladet'in Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 15.
Kuhtikuun 13 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 12—2 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast. Jean Boldt.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4·55*
1/2 „ . . . . . „ *2:55*
kuukaudelta . . . . . „ *—:58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

„Crescent"

Asiamiehiä otetaan kaikissa paikoissa, joissa emme vielä ole edustetut.

„Western Wheel Works",
Chikago,

ovat maailman suurimmat polkupyörätehtaat. Jo vuosikausia sitten ovat „Crescent"-pyörät maailman enin käytettyjä polkupyöriä. Ei mikään tehdas voi sellaista menekkiä osottaa kuin mitä „Crescent" nauttii. Tämä myötään ja varmasti nouseva luottamus „Crescent"-pyörään on saavutettu ainoastaan sen suuren ja täydellisen tunnustuksen kautta, jonka jokainen „Crescent"-pyörän käyttäjä on antanut koneestaan. „Crescent'in" vahvana puolena on nyt niinkuin ennen: 1) erittäin yksinkertainen rakenne, 2) koettu, paraslaatuinen aines sekä 3) yksinkertainen, säilyvä ulkomuto·

„Crescent" on lujin maantiepyörä, — ei mikään korukapine, vaan välttämätön tarvekalu.

Päävarasto Suomea varten

Aktiebolaget Crescent Osakeyhtiö.

Sähköosote: Crescent. **Helsinki, E. Esplanaadik. 2 (kauppatorin laidassa).** Telef. 32 93.

Kevät.

„Jumala antaa auringon paistaa niin hyville kuin pahoillekin ja antaa sataa niin vanhurskaille kuin väärillekin".

Kevät tekee taaskin tuloansa Suomen saloille — päivänpaistein, satein ja linnunliverryksin! Talven jäät ja kinokset muuttuvat soriseviksi vesiksi ja siunattu musta maa tulee näkyviin.

Missä viipyy aurinko, joka sulattaa sydämmiemme hyyt? Milloin itkevät silmämme kevätsadetta, joka irrottaa mieltemme roudan? Oi, milloin lintujen laulu riemuisana ilmoille kohoaa? Se laulu, mikä tempaa *kaikki* mukaansa ja tekee pahoista hyvät!

Tahtoisin tulla siunatun mustan mullan kaltaiseksi, joka antaa kukkiensa yletä *kaikkien* iloksi.

G. S.

Manifesti Steijniltä ja De Wetiltä.

Steijn ja De Wet ovat äskettäin julkaisseet manifestin, jossa he panevat vastalauseen englantilaisten sodankäyntiin, väittäen sen sotivan kaikkia sotasääntöjä vastaan. Manifesti kuuluu näin:

„Me allekirjoittaneet teemme täten tiettäväksi, että englantilaisten meille tyrkyttämä sota edelleenkin tulee jatkumaan, ja etteivät englantilaiset siinä noudata sivistyneiden kansojen kesken vallitsevaa sodankäyntiä ei Genfin eikä Haagin sopimussääntöjä.

Aivan vastoin Genfin sopimusta eivät englantilaiset pidä ollenkaan pahana vangita lääkäreitämme, estää sairaanhoitajaimme vaikutusta ja riistää heiltä keinot, joilla lievittää sairaiden ja haavoitettujen kärsimyksiä.

Vastoin kaikkia alkeissotasääntöjäkin, eivät englantilaiset karta ottaa vangiksi puolueettomia kansalaisia, jotka eivät ole aseissa.

Englantilaiset upseerit antavat sotilailleen käskyjä ryöstämään, polttamaan ja kaikin tavoin hävittämään buuerien yksityisomaisuutta. Niin, mennäänpä niinkin pitkälle, että he varustavat kafferit aseilla ja lähettävät heidät meitä vastaan.

He rääkkäävät mitä inhoittavimmin rauhallisesti farmeillamme eläviä vaimoja ja lapsia, vanhuksia ja sairaita. Kuinka moni meistä sureekaan englantilaisten surmaamaa vaimoaan. Ei raskaita vaimojakaan ole säästetty, päinvastoin ovat sotilaat rääkänneet heitä upseerien käskystä.

Englantilaiset ovat puolustaneet itseään sillä, että he ovat pakoitetut kohtelemaan meitä näin senvuoksi, että rautatielinjan läheisyydessä asuva väki hävittää linjan, katkaisee sähkölangat ja väärinkäyttää valkoista lippua. Mutta melkein kaikki talot Transvaalissa ja Oranjessa ovat poltetut tai ryöstetyt huolimatta siitä ovatko ne lähellä tai kaukana rautatielinjaa. Tämä on siis vain turhaa puhetta.

Teemme täten koko maailman tiettäväksi tämän englantilaisten häpeällisen sodankäynnin.

Steijn,
Oranjevaltion presidentti.
De Wet,
Oranjevaltion armeijan ylipäällikkö.

— **Liittoutuneitten julmuuksista Kiinassa** tietävät japanilaiset lehdet kertoa kammottavia seikkoja. Niimpä Tokiossa ilmestyvän „Niroku Shinpo" nimisen lehden kirjeenvaihtaja kertoo eurooppalaisten joukkojen menettelystä Tungtshaussa, jonka liittolaiset valloittivat vähää ennen kuin Pekingin. Kaupunkilaiset, joitten luku nousee neljännes miljoonaan, eivät tehneet eurooppalaisille minkäänlaista vastarintaa, vaan päin vastoin antoivat heille mandariinien käskystä ruokavarojakin. Siitä huolimatta euroopalaiset sotamiehet ryöstivät, murhasivat ja polttivat joka puolella. Japanilaisen sotaväenosaston päällyskunnan virallisen kertomuksen mukaan tapettiin tai pakoitettiin itsemurhan tekoon 573 naista ja tyttöa, jotka eivät suostuneet liittoutuneitten sotamiesten himoja palvelemaan. Suurin osa näistä onnettomista hukutti itsensä kaivoihin takaa-ajajain silmäin edessä. Kirjeenvaihtaja kertoo itse nähneensä kaksi tyttöä, jotka neljä ranskalaista sotamiestä, niitten joukossa yksi upseeri, juuri olivat pistäneet painetilla kuoliaaksi, kun he eivät antautuneet. Muut japanilaiset lehdet kertovat samanlaisia juttuja

— **Church Times** (Kirkkosanomat), yksi edustuskelpoisimpia englantilaisia kirkkolehtiä, kertoo kirjailija Conan Doylen lähettämän kuvauksen sodasta, joka esittää miten sotapappi piti nuhdesaarnan sotilaille siksi, että nämä vitkastelivat sytyttäessään buuerifarmia, kunnes muutamat pikkulapset olivat pelastetut rakennuksesta. Pappi tahtoi että lapsetkin poltettaisiin. *Church Times* puolustaa pappia sanoen: Keskuudessamme on muutamia pehmeämielisiä yksilöitä, jotka luulevat perustavansa uuden Jerusalemin kelpo Englantiin kynällä ja sielunsivistämisellä. Mutta se, joka tahtoo oppia rakastamaan, oppikoon ensin vihaamaan, ja mies, joka pelkää käyttää revolveria, sapelia tai pajunettia, on raukkamainen poika, jonka laki väkevämmän oikeudesta tulee hävittämään.

Ristin merkki.

— OteGeorg Boldt'in väitöskirjasta: Protestantismens idé och Immanuel Kant. Tankar i striden om tro och vetande. —

Mikäli ihmissuku jää ajatukseen, että uskonto olisi jotain valmista, opissa, jumalanpalveluksessa ja laitoksissa objektiivisesti horjumatonta, sikäli on ihanteen pyhä tuli lakannut sitä lämmittämästä. Tai kieltääkö tämän lausunnon se kuva, jonka saamme ympäröivästä todellisuudesta? Tarkastakaamme n. k. kristillisiä sivistysvaltioita ja sivistyskansoja keskinäisine suhteineen. Elähyttääkö niitä vanhurskaudenjano, notkistuvatko ne palvelemaan ihannetta, ijäisyyden Jumalaa? Sitä tuskin tahtonee jyrkin siveysopillinen optimistikaan väittää; korkeintaan sen „maailmanaatteen" puollustamiseksi, jonka valio-aseena olemisesta on mielissään jokainen kansa, jonka paraiten onnistuu pysyttää paikkansa „maailmanhengen asioiden äärettömässä tungoksessa".

Ja vaanko kansainvälisellä alalla periaatetta „valta on oikeus" käytetään ja sovitetaan? Yhä kiivaammat luokka- ja puolueriidat melkein joka maassa antavat vastauksen tähän kysymykseen.

Missä on se valta, joka on kirjoittanut lippuunsa ajattomia, ijäisiä arvoja? Kirkossa, joka itse on muuttunut empiirisistä eduista taistelevaksi laitokseksi, joka on temmattu ajan virran pauhaavaan pyörteeseen, ei sitä helpolla löydä; mikä lippunsa lieneekään, ristin merkkiä tähystää turhaan. Tai onko tämä kenties liian ankaraa puhetta? Niiden, joiden mielestä niin on, tulisi kuitenkin voida vastata kysymykseen, mitkä ajan syvimmistä ihanteellisista vaatimuksista kirkko on tehnyt omiksensa; ainakin näitten rivien kirjoittajalta jää tämä kysymys vastausta vaille.

Mutta sentähden vihaakin kirkollinen puhdasoppisuus suuntaa, joka oikeaan arvoonsa vähentää uskontojen säännönomaisuuden sitävastoin kohottaakseen ihanteitten lipun erikoiseen suuruuteen. Ei yksikään ajattelija ole vakaammin kuin Kant osoittanut tärkeäksi etillisen elinvaatimuksen ratkaisevaa merkitystä, ei yksikään enemmin vihannut kaikkea siveellistä epämääräistä sankarija nerojumaloimista, leppymättömämmin vaatinut, että jokainen, olkoonpa hänen ajallinen paikkansa „valtionperäsimen tai lestan ääressä, lyyryn tai auran ääressä", tuomitaan samalla mitalla, saa vaeltaa velvollisuuden tietä, joka täällä immanensin, empiirisen olemassa-olon maailmassa on, ei lavea tie, vaan kapea, orjantappurainen polku, via dolorosa, joka useimmin johtaa Golgatan vuorelle, kuin triumfatorin laakereille. Mutta „luonnolliselle", empiiriselle ihmiselle sisältää tämä vaatimus jotain mahdotonta, luonnotonta. Siksi saarnaa Kant myöskin „uudestasyntymisen" välttämättömyyttä, mikäli se tarkoittaa puhtaasti siveysopillista tapausta, ja kohtaa tässä käyttäessään „paradoksia" vuosisatamme ehkä syvimmän uskonnollisen neron, Sören Kierkegaardin.

Ei jokainen aika ole yhtä taipuisa kuuntelemaan tällaista julistusta. Herkeämättömän toimen ja häiriymättömän onnen ajat maallisten aikeitten toteuttamiseksi ovat kyllä useinkin luulleet tässä kehitystyössä löytäneensä kylliksi sisällystä elämällensä. Mutta tulee joskus hetkiä kansojen, samoinkuin yksilöidenkin elämässä, jolloin rakennus, kuinka lujaksi perustus olikaan pantu, kuinka korkealle se kohosikaan pilviin, horjuu ja murtuu, kaikkien ajallisten tukien rauetessa ja kadotessa. Sellaiset hetket ovat raskaita, mutta samalla juhlallisia ja ylentäviä, jos ne johtavat siihen, että onnettomuuden koittelema, vaikka hän empiirisesti näyttää sortuvan, ihanteellisesti kohoaa korkealle yli kohtalonsa, sisäisestä lähteestä, jota ei mikään mahtikäsky voi saattaa kuivumaan, ammentaa vettä, joka lievittää janoa ja antaa rohkeutta ja lohdutusta. Kaikki siitä riippuu, ett'ei tuli Ijäisen alttarilta sammu, näkymättömältä alttarilta, jota ei ihmiskäsi ole rakentanut ja jota ei ihmiskäsi saata rikkoa. Mitäpä siitä, jos tässä ajallismuodossa Hän, Ijäinen, on kärsivä Jumala? Prometiset sanat eivät tänäpäivänäkään ole mitään kadottaneet alkuperäisestä totuudestaan ja kauneudestaan:

„Blod sköljer jorden i en häjdlös fors,
och det är du, mitt hjärtas Gud, som blöder,
och världens öster, väster, norr och söder
de äro armarna utaf ditt kors.
Ar du den svage, evigt lidande?
Är jag den evigt frihetsbidande?
Hvad mer? I härskarpurpurn af ditt blod
är du allena Gud, ty du är god!"

Leipää!

(„Rossija"-lehdestä).

„Vain *leipää* — eikä mitään enempää.

Niin, ettei tuntisi nälän helvetillisiä tuskia, ettei näkisi kalliiden omaisten vääntelevän näissä tuskissa, ettei kuulisi heidän paruntaansa ja voihkimisiaan, eikä nälkäisten lapsien sydäntä särkevää itkua.

Ei kaivata, ei rahtuakaan kaivata näyttämöitä, eikä mitään muutakaan . . . paitsi *leipää.*

Leipää!

Tämä sana karkottaa syrjään kaikki muut, se ei lähde mielestä, sitä eivät huulet väsy lausumasta, se kuuluu öin ja päivin, arki- ja juhlapäivinä, se saapuu täydessä kauheassa ja uhkaavassa merkityksessään nykyään luoksemme yhdellä haavaa sekä pohjoisesta että etelästä, Siperiasta ja Hersonin läänistä.

Leipää!

Kymmenistä, sadoista tuhansista rinnoista pääsee tämä rukoileva huudahdus, tämä nälkäisen uhkaava, epätoivoinen vetoaminen täyteläiseen, köyhän vetoaminen rikkaaseen . . .

Ja tähän ihmiselliseen vetoamiseen odotetaan, tuskallisesti odotetaan ihmisellistä vastausta.

Mutta oi . . . jotakin ikävää tapahtuu tähän vetoamiseen nähden. Äänekäs se on, korvia särkevästi kaikuu, mutta siitä huolimatta se ikäänkuin kuolee rikkaan, täyteläisen ihmisen korvien juuressa.

Ei kuulu tähän vetoamiseen edes joissakin määrin luotettavaa vastausta. Yksinpä nekin hyvät ihmiset, jotka vielä aivan äskettäin olivat niin herkkiä kauheaan ihmiselliseen kurjuuteen nähden, hekin ovat nyt käyneet kuuroiksi. Yksinpä „veljet-kirjailijatkin", jotka ovat niin mallikelpoisesti tehneet jaloa työtä nälänhätäisen samaralaisen, kasanilaisen, ynnä muiden hyväksi, yksinpä hekin tuskin vastaavat nykyiseen nälänhätäisten avunhuutoon.

— *Leipää!* — ulvovat epätoivoisina sadat tuhannet siperialaiset ja etelä-venäläiset.

Mutta hyvien ihmisten mielessä ovat vain buuerit ja kiinalaiset, vain näistä laaditaan johtavia kirjoituksia sekä joukottain kaikenlaisia tiedonantoja ja huomautuksia. Ikäänkuin nälkä nykyään ei olisi nälkää, ikäänkuin myötätuntoisuus ja syvä harrastus onnettomia buuereja kohtaan antaisi oikeuden olla kylmänä satoja tuhansia nälkää kärsiviä omia Ivanoita kohtaan!

Vai onko korva jo niin tottunut *omien* valituksiin, ettei enää rahtuakaan pelästytä, ettei sydän enää vastaa heidän avunhuutoihinsa, että se on jo kokonaan kadottanut tämän kykynsä?

Onnettomat Ivanat!

Eiväthän nämä toistuvat nälänhädät riipu heistä itsestään, noista osattomista ja kaikin puolin syrjäytetyistä! Ikäänkuin toistuvat nälkäkivut eivät olisi niin kauheita ja tuskallisia kuin ensikertaiset . . .

Nälänhätä on jo alkanut; nähdään nälkää kaikkien sääntöjen mukaisesti, seuraukset ovat kaikissa suhteissa tavallisia . . . Ja äänekkäät avunhuudot käyvät päivä päivältä yhä äänekkäämmiksi ja äänekkäämmiksi.

— *Leipää!* — rukoilevat yhteen ääneen kymmenet tuhannet vanhat ja nuoret.

— *Leipää!* — rukoilevat epätoivoisina avuttomat imettäjät ja elättäjät.

Teille, rikkaat ja täyteläiset, on tämä rukous osotettu.

Vastatkaa siihen!

Leipää, ainostaan leipää, mutta *vitkastelematta:* nälkä ei odota, se ei kärsi minkäänlaisia lykkäyksiä . . ."

— **Juoppous** on viimeisinä 30 vuotena Ranskassa edistynyt niin, että pikainen turmio on kansan osana, jollei jo pian ryhdytä valituksista toimiin. Viini ei enään riitä. Se on liian laimeata, niin on jo juomiseen totuttu. Olutta, viinaa ja absinttia (koiruohoviinaa, joka on vielä tavallista viinaa myrkyllisempää) juodaan summattomat määrät. Eikä ainoastaan aikuiset, lapsetkin oppivat juomareiksi jo pieninä. Lääkärikokouksessa Pariisissa kertoi t:ri Brunon tilasta normandiassa. Varsinkin köyhien lapset, sanoi hän, ruokitaan pienuudesta asti kahvilla, johon on viinaa sekoitettu, ja 10—15 vanhat juovat jo pelkkää viinaa. Sentähden on lapsilla järjestään huono vatsa ja niistä kuolee lapsuudenijässä noin kolmas osa. Rikkaitten lasten tila on hiukan parempi. — Naisetkin juopottelevat, ja siellä saattaa löytää perheitä, joissa jokainen perheen jäsen on juoppo.

Henry George

Yksilöllisen elämän pulmasta.

(Viimeinen luku hänen kuuluisasta teoksestaan *Edistys ja köyhyys.*)

(Jatk.)

Ne juureutuvat seuraavista teorioista: taipumus synnyttää useampia ihmisolentoja, kuin voidaan elättää; paheet ja kurjuus ovat itse luonnonlakien tuloksia, niin, vieläpä ovat ne kehityksen avustuskeinojakin; inhimillinen kehitys riippuu pitkällisestä rotujalostumisesta. Nämä tunnustettuina totuuksina julistetut teoriat tekevät sen, mitä luonnontieteiden edistys ei tee (lukuunottamatta näiden teoriojen vaikutuksen alaisia tieteellisiä esityksiä); ne alentavat yksilön mitättömäksi; niiden mukaan ei maailman kaikkeudessa yksilön olemista oteta laisinkaan huomioon eikä tunnusteta hänen, niin kuin me sanomme, siveellisiä ominaisuuksia.

On vaikeata yhdistää ajatusta ihmisen kuolemattomuudesta siihen ajatukseen, että luonto tuhlaa ihmishenkiä kutsuessaan niitä elämään, jossa niille ei ole sijaa. Mahdotonta on uskoa kaikkiviisasta ja kaikkihyvää Luojaa ja samalla luulla, että kurjuus ja alennuksen tila, jossa suuri osa ihmissukua elää, on hänen määräyksiensä seurauksia; sen ohessa kuin ajatus siitä, että ihminen sekä henkisesti että ruumiillisesti olisi pitkällisten perinnöllisten muodonmuuntelujen tulos, ehdottomasti saattaa siihen uskoon, että ihmiselämän tarkoitus on rotuelämä eikä yksilöelämä. Näin katoaa katoamistaan usealta meistä tämä usko, joka kuitenkin elämän taisteluissa ja vaivoissa antaa voimakkaimman ja syvimmän lohdutuksen.

Olemme tutkimuksessamme taistelleet näitä oppeja vastaan sekä nähneet niiden erehdyksen. Olemme nähneet, ettei ihmisvoimien tuhlaus eikä ylenmääräiset inhimilliset kärsimykset johdu luonnonlaadusta vaan ihmisten tietämättömyydestä ja itsekkäisyydestä, juuri siksi, että he eivät tottele luonnon lakeja. Olemme nähneet, ettei inhimillinen kehitys, riipu ihmisluonteen varsinaisesta muutoksesta vaan pysyy ihmisen luonne yleensä jotenkin samallaisena.

Täten karkoitetaan painajainen, joka nykyajan maailmasta on hävittänyt uskon tulevaan elämään. Tämän kautta eivät kaikki vaikeudet kuitenkaan ole poistetut — sillä minne tahansa käännymmekään, aina kohtaamme asioita joita emme voi ymmärtää — mutta voittamattomat ja ratkaisevat vaikeudet ovat kuitenkin kumotut. Ja niin saa toivo vallan.

Tässä ei kuitenkaan ole kaikki. Kansantaloutta on kutsuttu „synkäksi" tieteeksi; ja sellaisena, kuin sitä nykyään julistetaan, on se todellakin toivoton ja epätoivoa herättävä. Mutta asian laita on tällainen ainoastaan siksi että se on tullut alennetuksi ja kytketyksi, sen totuuksia on katkottu, sen sopusointua ei ole huomattu, sanat, joita se on tahtonut lausua, ovat tukahutetut sen huulilla, ja sen vastalause vääryyttä vastaan on turmeltu vääryyden todistukseksi. Mutta vapautettuna, sellaisena kuin minä olen koettanut esittää sen — ainoastaan oman olentonsa sopusuhtaisen lain sitomana — on tämä teille loistavan toivehikas.

Sillä oikein käsitettyinä, osoittavat varallisuustuotantoa ja jaotusta johtavat lait etteivät nykyisissä yhteiskuntaoloissa esiintyvä köyhyys eikä vääryys suinkaan ole välttämättömiä, vaan päinvastoin on sellainen yhteiskunnallinen tila mahdollinen, jossa köyhyys olisi tuntematon ja kaikki ihmisluonteen raskaimmat ominaisuudet pääsisivät tilaisuuteen kehittyä täydellisesti.

(Jatk.)

— **Pienen kuvauksen** buuerisodasta on eräs Landskronalainen, tässä sodassa ollut kersantti I. Löfström, kertonut Landskr-Postille.

Lordi Methuenin valloittaessa Oliphantin ja Nekin sekä vapauttaessa Rustenburgin, kärsivät buuerit suuria tappioita. Yöllä lähtivät buuerit taistelukentältä ja aamulla meni englantilainen sairaanhoitajakunta etsimään haavoitettuja ja kuolleita.

Hän oli vain 25 vuotias. Hänen ruumiinsa makasi kahden suuren kiven välissä, kasvot ja pää olivat haavojen runtelemat, ja kauhistut-

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa)
Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä.** Puhelin 27 64.

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

tava haava kylessä oli tuottanut kuoleman.

Suonenvetoisesti puristetussa kädessä piteli hän esinettä, jota hän kuoleman kaiho silmissään katsellut oli. Se oli pienen suloisen kaksi- tai kolme vuotiaan tytön valokuva. Taakse oli kirjoitettu.

„Tot'ilta rakkaalle isälle joka päivä suudeltavaksi".

Kuolleen taskussa oli „Totin" pikku jalan sangen kuluttama lapsenkenkä. Se oli kääritty paperi arkkiin, johon samalla käsialalla oli kirjoitettu:

„Tot' lähettää kenkänsä isälle pään aluksen alle pantavaksi, jotta tämä uneksisi hänestä".

Sairaanhoitoon kuuluvat sotamiehet seisoivat ääneti kyynelten vieriessä heidän silmistään.

„Totin" isä haudattiin omaan kautaansa valokuva sydämmellään.

— **Robert Blatchford**, „Iloisen Englannin" ja lukuisten muiden romaanien kirjoittaja, on kersanttina palvellut Englannin armeijassa. Täällä oli hän epäilemättä saanut niin paljon sotilashenkeä, että hän nyt on aivan sotahullu. Joka päivä haukkuu hän buureja lehdissään hotkien jokaisen Chamberlainin palkkalaisten levittämän valheen. Mies näyttää kokonaan unhoittaneen aikaisemmat ihanteensa uhraten nyt kaikki sotajumalan alttarille.

Temppelin edustalla.

Kirjoittanut **Annie Besant**

(Suomennos Uudelle Ajalle).

I

Puhdistus.

(Jatk.).

Jos yhä edelleen otamme huomioomme, kuinka muutamat ihmiset pikemmin kuin toiset löytävät tiensä esikartanoon, niin näemme, että ensi askel, joka johtaa pois pitkältä kiertelevältä tieltä, ensi askel suoraan esikartanoa kohti otetaan sillä hetkellä, jolloin joku sielu vaellettuaan vuosituhansia, ensikerran käsittää vaelluksensa tarkoituksen ja sekunnin ajan näkee välähdyksen korkeuden temppelistä. Sillä se valkea hohtava temppeli lähettää valonsäteitä pitkin vuoren rinteitä, ja kun vaeltaja silloin tällöin nostaa silmänsä kukkasista, perhosista ja tien sorasta, kohtaa sellainen säde hänen katsettaan, hän katsahtaa ylös Temppeliä kohti ja näkee sen vilahdukselta — ja sen hetken jälkeen ei hän milloinkaan enään ole entisensä kaltainen. Sillä kuinka salaman nopeasti se näky katosikaan, on hän kuitenkin käsittänyt tarkoitusperän ja matkanmäärän. Hän on nähnyt sen kukkulan, jota kohden hän pyrkii ja sen polun, joka jyrkkänä, mutta kuitenkin niin paljon lyhempänä, johtaa suoraan ylös rinnettä, jonka yläpuolella Temppeli hohtaa. Ja kun sielu on nähnyt nämä vilahdukset päämäärästä ja siitä oikotiestä, joka, johtaa sinne, käsittää se myöskin sillä hetkellä, että polulla on nimi, että se nimi on „Uhrautuminen", ja että niiden, jotka astuvat tälle lyhemmälle tielle on käytävä sinne portin kautta, jonka yläpuolella „Uhrautuminen ihmiskunnan eteen" hohtaa kultakirjaimissa. Hän käsittää, että ennenkuin hän voi saavuttaa edes Temppelin esikartanon, on hänen käytävä siitä portista ja tajuttava, että elämä on olemassa toisten hyödyttämistä ja palvelemista varten, ei ainoastaan oman itsensä tyydyttämisen tähden, — että ainoa tapa pikaisempaan nousuun on työskentely niiden eteen, jotka ovat jääneet jälkeen tiellä, että Temppelistä voitaisiin lähettää voimakkaampi apu vaeltajille, kuin muuten olisi mahdollista.

Se on, niinkuin sanoin, vain hetken näky, vain vilahdus, joka heti taas katoaa, sillä silmään on sattunut ainoastaan yksi niistä valonsäteistä, jotka lähtevät Temppelistä. Luikertelevan polun reunalla on niin monta houkuttelevaa esinettä, että sielun silmä niin helpolsti taas kääntyy syrjään, mutta jos se vain kerran on nähnyt valon, on sillä aina mahdollisuus saada nähdä se uudestaan. Ja jos sielu yhden ainoankin kerran, vaikkapa vain hetkeksikin, on käsittänyt pyrkimyksen päämäärän ja uhrautumisen velvollisuuden, silloin jää häneen ainainen kaiho päästä lyhemmälle tielle ja löytää polku, joka vie suoraan Temppelin esikartanoon.

Tämän ensimäisen ilmestyksen jälkeen kohtaa tuontuostakin valonvälähdyksiä, jokainen seuraava mahdollisesti kirkkaampi kuin lähinnä edellinen. Me näemme kuinka ne sielut, jotka vain hetkeksi ovat käsittäneet, että elämällä on määrä ja tarkoitus, alkavat pyrkiä eteenpäin vakaammin kuin toiset, vaikka he vielä seuraavatkin vuorta kiertävää tietä; näemme kuinka he kestävämmin alkavat harjoittaa hyveitä ja antautua siihen mitä me tarkoitamme uskonnolla. Heidän uskontonsa opettaa heille kuinka heidän on kulettava eteenpäin ja kuinka Temppeli vihdoin on saavutettava. Nämä sielut, jotka ovat nähneet vilahduksen siitä päämäärästä, joka on saavutettavissa, ja tuntevat kaihoa sille tielle, joka johtaa sinne, tulevat tämänkautta jossain määrin eroamaan muista ihmisistä kestävyydessä ja valppaudessa, ja he käyvät sen lukemattoman joukon etupäähän, joka kulkee tiellä. Heidän vaelluksensa käy joutuisammasti, koska siinä on enemmän tarkoitusta, koska he kulkevat suuntaan, jota he alkavat ymmärtää, ja he alkavat, vaikka vielä varsin vaillinaisesti vaeltamaan vakaalla tarkoituksella ja koettavat elää varman päämäärän eteen. Ja vaikka he vielä eivät lähimainkaan selvästi näe, mikä tämä tarkoitus vihdoin tulee olemaan — heillä on pikemmin hämärä aavistus kuin selvä käsitys tiestä — eivät he kuitenkaan enään harhaile sattumalta sinne tänne, väliin ylöspäin välin alespäin; he vaeltavat nyt vakaasti ylöspäin luikertelevaa tietä, ja jokainen elinpäivä lisää heidän nopeuttaan, kunnes he ilmeisesti ovat joukon edellä elämän henkiseen sisällykseen nähden hyveiden harjoittamisessa ja kasvavassa kaihossa olla lähimmäisilleen hyödyksi. He lähestyvät siten nopeammin vuoren huippua, vaikka he vielä seuraavatkin kiertävää tietä; ja he rupeavat nyt koettamaan kasvattaa itseään määrättyihin suuntiin. He alkavat myöskin koettaa auttaa lähimpiä matkatovereitaan nousemaan ylöspäin yhdessä heidän kanssaan, ja aina heidän nopeammin kulkeissaan eteenpäin, ojentavat he auttavan käden lähimmäisille matkatovereilleen ja koettavat viedä heidät mukanaan nopeammin ylöspäin. Ja heidän tällä tavalla vaeltaissaan yhdessä niiden kanssa, joita he näin rakastavat ja palvelevat, tulee heitä vastaan ilmestys, hyvin ihana ilmestys, vaikka se ensinäkemältä kenties tuntuu hiukan ankaralta. Tämä ilmestys puhuu heille ja kertoo heille jotain lyhemmästä tiestä. Tämä ilmestys on tieto, joka kuiskaa heille jotain nopeamman edistyksen ehdoista. Uskonto joka on auttanut heitä hyveen harjoittamisessa, on tiedon sisar, ja Uhrautuminen ihmiskunnalle on sen toinen sisar. Ja nämä kolme alkavat nyt ohjata sielua, kunnes vihdoin valoisampi aamunkoi alkaa, syvempi ja täydellisempi tietoisuus, kun sielu alkaa itselleen selvittää pyrkimyksensä tarkoitusta ja tunnustaa palvelemisen elämän laiksi. Ja tositarkoituksella kuulemme nyt tämän sielun hiljaa kuiskaavan lupauksen uhrata voimansa koko ihmiskunnan kehityksen auttamiseksi. Tämä on ensimmäinen lupaus minkä sielu tekee, joskus antautua ihmiskunnan palvelukseen — lupaus joka vielä ei yksinään täytä hänen elämäänsä, vaan jolla kuitenkin on huomassaan siemen siihen.

Niille arvoisille henkilöille, jotka soisivat

Uuden Ajan

menestyvän ja tahtovat tehdä jotakin sen hyväksi, pyydämme ilmoittaa, että **paras keino** Uuden Ajan avustamiseksi on tilata lehteä muutamia kappaleita ja sitten tarjota toisille itselleen tarpeettomat kappaleet tahi lahjottaa ne varattomille henkilöille.

Uskallamme toivoa, että ystäviemme avulla tilaajamäärämme piakkoin on melkoisesti kasvava. Asiaaharrastavien myötä vaikutuksella on Uusi Aika esteettä jatkava työtään ihmiskunnan suurten elämänkysymysten palveluksessa.

Niitä, jotka käsittävät sellaisen sanomalehden merkityksen, jollainen on Uusi Aika, kehoitamme tekemään jotakin lehden hyväksi.

Rauhanaate ja suhteemme siihen.

Kirj. *Lydia Rosengren.*

Yleisen maailmanrauhan aate on kysymys, jota valitettavasti meidän maassamme vielä jotenkin vähän on pohdittu. Jokapäiväiset sanomalehtemme antavat tosin silloin tällöin lukijakunnalleen jonkun tiedon rauhantyöstä tuolla ulkona suurissa maissa, mutta harvoin jotain valaisevampaa, saati sitte itsenäistä ajatusta näiden humaniteetin- ja oikeudenharrastusten laajuudesta ja merkityksestä, harrastusten, joita rauhanystävät tahtovat levittää ja saattaa yleisesti vaikuttamaan.

Kun asiaa ei tunneta, ei se myöskään herätä mielenkiintoa. Ja kun erikoiset valtiolliset olomme ei arvella olevan omiansa synnyttämään personallista osanottoa tähän asiaan, niin kysytään mitä merkitsee maassamme rauhankysymys? Eikö kaikki keskustelu tästä kysymyksestä jää hyödyttömäksi, ilman käytännöllisiä seurauksia?

Mutta äskettäin on kuitenkin Humanitas-nimisessä aikakauslehdessä ollut luettavana kehoitus yleisöllemme, muodostamaan rauhanyhdistys Suomessa. Alköön annettako näiden valtaavien, ajallansa lausutsujen sanojen haihtua tyhjiin, vaan lämmittäköötne meitä työhön ja toimintavoimaan!

Halki vuosisatojen on opetettu, että sodat eivät ole ainoastaan Jumalan, sotajoukkojen herran, itsensä sallimia, vaan vieläpä käskemiäkin, että hänen rangaistuksiensa estäminen olisi häiritseväistä kajoamista jumalalliseen maailmanjärjestykseen, että sotia aina on ollut ja tulee olemaan, niin kauan kuin maan päällä asuu ihmisiä, jotka ovat kaukana täydellisyydestä. Vielä kuulemme sanottavan, että maa tulisi ilman sotia liiaksi kansoitetuksi, että rauha veltostuttaa kansoja, mutta sodat puhdistavat ukkosen lailla ilman ja tarjoavat tilaisuutta sankaruuteen, itsensä uhraavaisuuteen, luonteenkehitykseen j. n. e. Ikuinen rauha on niinmuodoin turha unelma, luulotelma, järjetön houre. Tämmöisiin syihin perustuu suuren yleisön epäluottamus rauhantyöhön.

Kuitenkin kannattaa tätä aatetta nykyään mahtava voima: ajattelijoita, runoilijoita valtio- ja lakimiehiä. Eikä siinä kyllin! Vaan tuhannet jalot ja oikein ajattelevat ihmiset, jotka elävät ja tekevät työtä ihmiskunnan onnen ja menestyksen puolesta, ovat kokoontuneet sen lippujen alle. He ovat yhtyneet ja järjestyneet *rauhanyhdistyksiin*, jotka voimakkaasti ovat kääntäneet yleistä mielipidettä kannattamaan kansainvälistä rauhanpolitiikkaa, oikeuden asettamista väkivallan sijaan. Rauhanyhdistysten tarkoitus ja päämäärä on: sota sotaa vastaan; sotien asemestä rauhanystävät tahtovat kansainvälisiä sovinto-oikeuksia riitojen ratkaisijaksi, he koettavat koko sivistyneessä maailmassa herättää harrastusta alottamaan rauhan- ja oikeudenaikakauden maan päällä. He eivät perusta toivoaan mihinkään intohimoista vapaaseen ihan netilaan, johon ihmiskunnan muka olisi kohottava, — he luottavat kehityksen lakiin, yhteiskuntaelimistön parantumiseen, terveen järjen ja oikeuden voittoon väkivallan ja vääryyden laitoksista.

„Tiedätkö mitä sota on?" kysyy eräs maamme etevimmistä runoilijoista. „Sota on viha ja murha järjestettyinä joukoiksi. — — — Sota on väkevän ylimielisyys ja heikon masentuminen. Sota pilkkaa Jumalan lakia ja polkee ihmisten. Sen lippu on väkivalta, sen tunnuslause yhtä valheellinen kuin vääräkin, se on Napoleonin lause, jonka mukaan Jumala aina on sen kanssa, jolla on enimmät tykit ja mieslukuisimmat pataljoonat. Sota on ihminen muuttuneena petoeläimeksi. Sota on raaka itsekkäisyys, joka polkee epälukuisia uhreja. Sota kieltää kaikki sivistysmuodot ja käyttää väärin kaikkia tieteitä".

„Sinä, joka ylistät sotaa, oletko nähnyt taistelukenttää tappelun tuoksinassa ja sen hiljettyä? Tunnetko sotasairaalaa? Niin, kaatuneilla on rauha, mutta oletko laskenut raajarikot ja mitannut yksinjääneiden kyyneleet! Tiedätkö, mikä voima on mennyt hukkaan, tiedätkö miten paljon tuhlattua leipää on temmattu nälistyneiden huulilta? Hävitettyjä vainioita voi uudestaan kylvää, raunioiksi palaneita kaupunkeja ja kyliä uudestaan rakentaa ja asuttaa, mutta silloin elävän sukupolven harvenneihin riveihin polttaa sota pitkiksi ajoiksi raaistumisen ja tapojen turmeluksen leveän tuliarven".

Sodat ovat jäännös barbarisesta muinaisajasta, jolloin jokaista muukalaista pidettiin vihollisena, jolloin perhe soti perhettä, kaupunki kaupunkia ja maakunta maakuntaa vastaan. Mutta mikäli ihmiset kohoavat barbarisesta alkutilastaan ja laki ja yhteiskuntajärjestys kehittyy, sikäli yhä useammat myös alkavat käsittää, etteivät ole luodut toisiansa surmaamaan, he alkavat ymmärtää, että sodat eivät perustu mihinkään järkkymättömään luonnonjärjestykseen, vaan että niiden hirmuinen vitsaus on ihmiskunnan oma valitsema.

Samoin kuin on voitu nyrkkioikeutta vastaan perheiden, heimojen ja maakuntien välillä asettaa yhteiskunnan oikeuden periaatteille perustettu tuomiovalta, samoin on kerran koittava aika, jolloin laki ja oikeus, eikä verenvuodatus ja hävitys, ratkaisee kansakuntien riitaisuudet.

Me elämme aikakautena, jolloin kansoja elähyttää keskenäisen edesvastauksen tunne. Vaihtamalla palveluksen ja ystävyydenosotuksia kansakunnat tulevat kiinnitetyiksi toisiinsa lukemattomilla ja katkeamattomilla aineellisten ja siveellisten velvoitusten siteillä.

Elämme keskellä yleismaailmallisen sivistyksen piiriä. Ajanhenki vaikuttaa mahtavasti. Rautatiet ja sähkölennättimet, yhteiset aatteet ja taloudelliset harrastukset lähentävät kansoja toisiinsa, tehden heitä toisilleen veljiksi. Tämä yhteisyydentunne eli solidariteetti ja siitä johtuva kehitys on niin muuttanut kansakuntien keskinäiset suhteet, että vakituinen rauha niiden välillä yhä enemmän ja enemmän käy poistamattomaksi välttämättömyydeksi.

Ei kenenkään järjellisen ihmisen päähän laillisesti ja oikeudellisesti järjestetyssä yhteiskunnassa johdu enää ruveta asettamaan olojansa nyrkkioikeuden ja väkivallan pohjalle. Hän vetoaa lakiin ja alistuu sen määräyksille, jotka ovat hänelle sama kuin oikeus itse, oikeuden ilmaisu. Varmaa on, että tulevat sukupolvet kummastellen katselevat taaksensa aikaan, jona väkivalta ja raaka voima ratkaisi kansakuntain asiat. Rauhanystävien työ tähtää tulevaisuutta. He tahtovat poistaa nämä barbarisuuden jäännökset koettaen saada yleisesti hyväksytyiksi uusia vaikutusmuotoja, uutta korkeampaa käsitystä oikeudesta ja ihmisyydestä. Onkohan se pyrintö turhiksi houreiksi tuomittava?

(Jatk.) Humanitas 1898.

Teosoofinen kirjasto

Uudenmaankatu 25.

Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

Avarampi näköala.

Kysymys, jota meidän kaikkien täytyy katsoa erittäin tähdelliseksi on se, kuinka me oikein ymmärtäisimme kanssaihmisiämme, kuinka menettelisimme, niin ettemme joutuisi epäsopuun toisinajattelevain kanssa. Tämä koskee semminkin erilaisia uskonnollisia katsantokantoja. Jos enemmän kuin tavallista on koettaisimme syventyä ja eläytyä eri uskontoihin, eri käsityskantoihin ikäänkuin henkisyys ja Jumala olisivat olemassa, niin saisimme melkoisen laajemman ja avaramman maailmankatsannon. Tulisimme toisin sanoen suvaitsevaisemmiksi. Suvaitsevaisuus se näet on jotain, johon ennen muita tulisi pannna arvoa.

Mitä eri uskonnollisiin käsityksiin tulee, meidän täytyy, huolimatta siitä, mikä meidän käsityksemme on, etsiä toisesta samaa pyrkimystä korkeinta olentoa kohti. Meidän täytyy itsellemme myöntää, että kuinka alhainen joku käsitys tästä korkeimmasta olennosta onkin, niin on kuitenkin sisäinen näkemys paljoa ylempänä kuin se muoto, jossa tämä käsitys pyrkii ilmenemään. Ihminen voi valvoin ajatuksessaan esitellä ne tunteet ja mielialat, jotka liikkuvat ja läikkyvät hänen sisimmässä sisässään, mistä meidän kuitenkin kaikitenkin täytyy odottaa saavamme vastauksen siihen kysy-

Ken tilaa „Uuden Ajan" vuoden alusta, saa samalla suomennettuna

Leo Tolstoin

Evankeliumin.

Suomentaja

Arvid Järnefelt.

Merihirviö.

Äskettäin koeteltiin Cherbourgin satamassa kahta uutta vedenalaista laivaa nimeltä „Morse" ja „Narval" ja niillä saavutetut tulokset olivat kerrassaan hämmästyttävät ja ihmeteltävät.

„Morse", joka on parasta lajia, ja josta tulee malli Ranskassa nykyään rakennettavaan 40 vedenalaiseen laivaan, on teräsvenhe, sikarinmuotoinen, aivan ilmaa- ja vettäpitävä. Kun tahdotaan saada vene vajoomaan vedenpinnan alapuolelle, astuu miehistö sen onttoon sisustaan, kotelot suljetaan, muutamat säiliöt avataan, merivesi vuotaa niihin ja alus uppoaa. Sähkö patteriat antavat koneelle voimaa, ja kaksi kierrintä sekä tiivistetty ilma pitävät huolen miehistön ilmasta. Kun tahdotaan taas kohota, pumputaan vesi säiliöistä, ja laiva kohoo. Jos niin kävisi, ettei kone tyhjentäisikään vesikammioita; ei laiva sen puolesta ole hukassa. Emäpuuhun on kiinnitetty suuria lyijykuulia, joita yksinkertaisen koneiston avulla voi sisäpuolelta irroittaa, jolloin laiva taas kohoo. Ei voida siis vajota enää, koska on ripustettu uusia lyijykuulia sen emäpuulle.

On koetettu hankkia miehistölle tietoa siitä, mitä laivojen ympärillä tapahtuu. Jollei periskooppia olisi, pitäisi myyrän tavoin haparoida eteenpäin. Tähän „periskooppiin kuuluva silmä", linssi kelluu vedenpinnalla heti laivan perässä, ja yhdistetään laivan sisustaan putkella. Kaikki, mitä tapahtuu pinnalla pitkän matkan päässä, kuvastuu tähän kelluvaan silmään, ja peilikuva heijastuu monen putkeen asetetun peilin avulla laivassa olevaan peiliin, josta päällikkö näkee sen. Mitenkä nämä peilit muuten lähettävät kuvia ja missä kuva saapuu laivaan, sen tietävät vain valitut. Se on Ranskan meriministeristön suuri salaisuus.

„Morsen" suhteen toimeenpannussa kokeessa, oli laiva veden alla 7 tuntia perätysten kohoamatta kertaakaan. Satama oli täynnä laivoja, kun „Morse" eriskummallisen periskopin avulla suuntaisi kulkunsa selälle päin, ja vasta kun muuan laiva antoi lippumerkin, sukelsi „Morse" aivan laivan sivulla vedestä ylös. Jos olisi ollut oikea sota, olisi „Morse" voinut ampua kaikki nämä sotalaivat alas syvyyteen torpeedoillaan, ilman että ainoakaan laivoista olisi voinut tehdä mitään puolustukseksi, sillä sekä vedenalainen laiva että viheriä lasinen „silmä" ovat aivan näkymättömät lyhyenkin matkan päässä.

Näiden tuloksien innostuttamina ovat ranskalaiset ruvenneet rakentamaan aivan uutta vedenalaista laivastoa, ja sen valmistuttua ovat kaikki laivastohyökkäykset Ranskan rannikoille mahdottomat.

Eräs kokeissa mukana ollut sanomalehtimies kuvailee mitenkä kummalliselta tuntui olla syvällä meren pinnan alla. Niinkauan kuin vene oli vielä pinnalla, heitteli meri sitä edestakaisin, ja tuulen sekä laineiden kohina kuului. Mutta aluksen vaivuttua muutamia metriä, ei enää huomattu mitään liikettä, ja kaikki melu taukosi. 20 jalan syvyydessä näkyi kalpea viheriä valo, 70 jalan syvyydessä ei mikään valo enää tunkeutunut veteen, oli pilkoisen pimeä.

Vielä kummallisemmalta tuntui kun laiva kuljettuaan muutaman tunnin veden alla, taas kohosi ylös syvästä hiljaisuudesta ja rauhasta joutuakseen äkkiä tuulen, aaltojen ja meren heiteltäväksi.

Ranskassa täten saavutettujen tuloksien yhteydessä lienee huvittavaa kuulla, mitä kuuluisa insinööri Holland, amerikalaisten vedenalaisten veneiden keksijä, arvelee vedenalaisten veneiden merkityksestä tulevaisuuden sodassa.

Holland kirjoittaa tästä *North American Review* lehdessä:

Ensimäinen toimeensa ryhtyvä veden alainen torpedovene tuo ihmiskunnan nähtäväksi mitä monimutkaisimman pulman sotataidon historiassa. Siellä me olemme tekemisessä aseen kanssa, jota vastaan emme voi puolustaida. Voi asettaa miekan miekkaa vastaan, rihlapyssyn rihlapyssyä vastaan, kanuunan kanuunaa ja panssarilaivan panssarilaivaa vastaan. Voidaan lähettää torpedohävittäjä torpedohävittäjää vastaan. Mutta veden alaista venettä vastaan ei voi lähettää mitään, ei edes samanlaista venettä. Vedenalaisia aluksia vastaan ei voida taistella vedenalaisilla aluksilla. Kaikissa eriskummallisissa kuvauksissa vedenalaisista taisteluista on sama päävirhe; veden alle ei voida nähdä eikä siellä siis voi taistellakaan. Hyökkäyksiä vastaan ei veden pinnan alla voi puolustaida muulla kuin pakenemalla. Ken ei voi paeta on myyty. Mutta eivätkhän laivaveistämöt eivätkä ankkurissa olevat laivat voi paeta.

Veden alaisten sota-aluksien lähettäminen niitä vastaan, on samalla niiden turmio.

Kyllin suuri veden alainen laivasto kykenee täydellisesti suojelemaan New Yorkin satamaa koko maailman veden päällä kulkevien laivojen yhdistyneitä hyökkäyksiä vastaan. Mutta siinä silmän räpäyksessä kun vihollinen saa yhden ainoankin hyvän vedenalaisen, taitavalla ja uskaliaalla miehistöllä miehitetyn aluksen, on satama laivoineen sen hallussa. Ei saata hätyyttää sellaista venettä miinoilla, sillä se asettaisi vastamiinoja. Ei voisi sulkea satamaa siltä, vaikka asettaisi torpedo- ja rautaketju-verkon yli koko suun, meren pinnalta pohjaan asti. Siellä vedenalainen vene lähettäisi aivan yksinkertaisesti, ollen itse turvallisen matkan päässä, torpedon verkkoa vastaan, jolloin se murtuisi, ja pääsy olisi vapaa. Tuosta vihollisen vedenalaislaivaa ei kokonainen laivastokaan salaisia vedenalaisia aluksia saata ajaa takaa. Sillä helpompi on heinäsuovosta löytää neula kuin 65 jalan pituinen sylinteri New-Yorkin lahdesta. Eivät takaa ajavat laivat veden alla myöskään milloinkaan tietäisi, ovatko omau vai vihollisveneen kanssa tekemisessä. Tätä estettä voisi auttaa siten, että pantaisiin liikkeille vain yksi vedenalainen laiva; vihollislaivoa vastaan mutta siinä tapauksessa on melkein mahdotanta saavuttaa viimeksimainittu.

Ei — vedenalainen laiva on „meripiru", jota nykyään on mahdoton vastustaa. Se voi liikkua kaikkialla sekä veden alla että päällä, hävittää veistämöitä, ankkurissa olevia kauppa- ja sotalaivoja, heittää pommeja kaupunkeihin ja sen jälkeen taas lähteä aavalle merelle. Päivät pääksytysten voi se virua meren pohjassa tarvitsematta lähteä pois, ennenkuin se on käyttänyt loppuun kaiken varastossa olevan voiman, paitsi sen, joka tarvitaan tuottamaan sen takaisin aavalle merelle, jossa se sukeltaa näkyviin kuin pilkku vedenpinnalla. Sen ei ole pakko paljastaa itsensä kuin kerran, nimittäin kohotessaan veden pinnalle ampuakseen kanuunanlaukauksen kaupunkia kohden. Ammuttuaan laukauksen vajoo se taas syvyyteen, ja vaikka koko satama olisi uiskentelevana patteriana olisi miltei mahdoton osata siihen. Torpedojaan voi se lähettää tarvitsematta itse kohota vedenpinnalle.

— **Lynkkaus Amerikassa.** Viime kuluneina 16 vuotena on 2583 henkeä lynkattu Amerikassa. Useat näistä lynkkauksista ovat norjalaisten ja ruotsalaisten toimeenpanemat. Viime vuonna lynkattiin 115, joista useita poltettiin elävältä; yhtä räkättiin julmasti, hakattiin sitten palasiksi ja poltettiin. V. 1900 oli lynkkausten luku seuraavissa valtioissa: Louisianassa ja Missisipissä 20 kummassakin, Georgiassa 16, Floridassa 9, Alabamassa 8, Tennessessä 7, Arkansovissa ja Virginiassa 6 kummassakin, Indianassa 3, Coloradossa 3 ja Kansasissa 2. 10 prosenttia lynkatuista, olivat neekereitä. Yleensä on 10 prosenttia lynkatuista viattomia.

— **Sosialismia** pidetään vaarallisena. Sähkön keksijää (Galvania) pilkattiin vain, ja Ranskan akademia nauroi Edisonin fonografia pitäen sitä vastapuhujan petoksena. Höyrylaivan keksijän Faltonin täytyi paeta Amerikasta. Anaxagoraa vainottiin, koska hän oli sanonut aurinkoa Kreikanmaata suuremmaksi ja Galilein täytyi valalla hyljätä väitöksensä, että maa oli pyöreä, auringon ympäri liikkuva pallo. Uskontomme perustaja ristiinnaulittiin. Nämä ovat historiallisia tosiasioita, joita me nyt ihmettelemme.

— **Lontoon piispan** omaisuuden suuruus on tavallisen, suurta päiväpalkkaa nauttivan miehen 4,000 vuotinen työpalkka. „Ei teidän pidä varustaman itsiänne kullalla eikä hopialla teidän vyöllänne".

Palkintoja

„Uuden Ajan"

levittämisestä.

Täten julistetaan kilpailu **„Uuden Ajan"** asiamiesten kesken kolmella palkinnolla

1:nen palk.	**à**	**100**	**mk.**
2:nen	**„**	**à 50**	**„**
3:as	**„**	**à 25**	**„**

Kilpailu aika kestää tämän vuoden loppuun, jolloin palkinnot jaetaan.

Arvoisia asiamiehiämme kehoitamme tilittämään tilauksensa mahdollisimman pian.

mykseen, johon ihminen polvesta polveen, ajastaikojen aamusta asti on itsellensä tehnyt Jumalasta. Kuinka hän ei siis erehtyisi, kun hän sanoin ja uskollisin menoin tahtoo lähestyä tuota kaukaista päämäärää? Jos kaikki ihmiset olisivat samalla kehityksenasteella, niin ei mikään sellaista kuin väärinkäsitys ja siitä johtuva suvaitsemattomuus tietenkään tulisi kysymykseen. Nyt sitä vastoin, huomioon otettuina kaikki eri luonteet, tavat ja tottumukset, ja katsomatta siihen eri kehitysikään, josta eri yksilöihin nähden puhutaan, löydämme kaikkialta maailmasta, kaikkien kansakuntain ja rotujen keskuudesta ihmisiä, jotka ovat mikä milläkin kehityksenasteella, villistä alkaen filosofiin saakka ja sitäkin korkeampia. Niin alhaisella kannalla kuin esim. fetishinpalvelija tänäpäivänä on, niin meidän yhtä kaikki täytyy myöntää hänestä kerran tulevaisuudessa, visseissä olosuhteissa — ajatelkaamme reinkarnatsionia, jälleensynnyntää — tulevan Platon tai Newtonin, Buddhan tai Kristuksen. Mutta meidän täytyy hänelle sellaisenakin kuin hän nyt on antaa täysi tunnustuksemme siitä, että hän toisesta tai toisesta havainnollisesta uskonnon tai „taikauskon" — suvaitsemattomasti puhuaksemme — muodosta, jossa universalinen totuus on hänelle osaksi ilmestynyt, on löytänyt sen tajunnanasteen kuvastuksen ja ilmaisun, jolle hän on ehtinyt, sillä meidän täytyy katsoa jokaista, vähäisintäkin. Korkeimman ilmaumaa kunnioituksella.

Ja pohjaan mennessä ei erotus lienekään niin äärettömän suuri; ihminen se ainoastaan näkee toisen niin paljon etevämpänä kuin toisen. Emme näet koskaan saa unohtaa, että ajatuksemme monista asioista, semminkin mikä esim. koskee rukousta, monessa kohdin ovat samat kuin papuasneekerien ja hottentottien, jos kohta ne useasti voivatkin olla niiden käsitystä ylevämmät. Onpa niitäkin, jotka pyytävät väittää, että jopa eläimetkin „palvelisivat" ja rukoilisivat, joskaan siitä tietysti ei mitään todisteita ole. Mohammed sanoo ilman linnuista, että itsekukin niistä rukouksensa tietää ja että Jumala sen kuulee. Olemmeko milioinkaan tulleet ajatelleeksi, että parsilaiset, tulenpalvelijat, jotka joka aamu tervehtivät nousevaa aurinkoa palavalla rukouksella, että he vielä, ainakin mitä tähän avuksihuutoon tulee, ovat äärettömän paljon edellä monista muista, jotka kiivaasti tunnustavat kuuluvansa johonkuhun suureen uskontoon, mutta jotka siltä harvoin tulevat ajatelleeksi jotain sellaista kuin rukousta.

Tiedämme näet, että sellaiset mielipiteet ja käsitystavat, jotka ovat syvästi toiseen kansaan juurtuneet, saattavat toisesta olla tuiki käsittämättömiä, ja että tavat ja tottumukset, jotka osalle ihmisiä ovat vaistomaisesti puoleensa vetäviä, saattavat toiselle osalle olla yhtä vaistomaisesti vastenmielisiä. Elkäämme kuitenkaan tässä niin paljon ajatelko rukousta, sillä eiköhän joka ihminen tavalla tai toisella rukoile?

Fetishinpalveluksesta kehittyneimpään ja hienostuneimpaan kulttiin saakka, sisältävät kaikki uskonnot perusolemukseltaan saman eikä ole ainoaakaan uskontoa, joka ei pohjaltaan myöntäisi ja väittäisi, että on olemassa suhde ihmisen ja häntä ympäröivän maailmankaikkeuden tai sen ensimmäisen syyn, Jumalan, välillä. Tätä suhdetta ja yhteyttä korkeimman olennon kanssa, joka kaikista uskonnoista löydetään, tulkitaan monella eri tavalla, kuten jo on sanottu, riippuen itsekunkin uskonnonperustajan ja kansan luonnonlaadusta sekä erilaisista historiallisista ja muista olosuhteista. Nuo uskonnonperustajat ne ovat tavallisesti korotettu mahtaviksi olennoiksi, siksi välittäjäksi, jonka kautta kansa ajatuksissaan on koettanut kohoutua Korkeimman puoleen.

Jos kykenisimme silmätä yli inhimillisen elämän sellaisena, jollaiselta se kerrassaan personattomalta kannalta katsoen täytyy näyttää, niin katoisivat kaikki pikkueroovaisuudet ja me näkisimme ihmiskunnan kokonaisuutena, yhtenä ainoana elimistönä ponnistelevan eteenpäin, verkalleen ja varmasti, halki aikakautten. Ja missä vanha sivistys, missä vuosituhanten kehitys on painanut leimansa kansan tai yksilön otsaan, siellä tämä kansa, tämä yksilö on näkevä sen suuren valon kirkkaana, siellä se ei enää ole niukasti seuloutuva illusionin suuren esiripun läpi, vaan siellä se on huomattava voimallisena valovirtana. Ja syvällä tuon kansan, syvällä tuon yksilön sydämessä on värähjävä tunne, tunne yhteisyydestä koko maailmankaikkeuden kanssa. Tyhjiin raukeavat ihmisen personallisuus, tyhjiin kaikki muodot ajan ja avaruuden äärettömyyden edessä, mutta ytimeltään kaikki on oleva jumalallista, ja jos haluamme kohoutua oman jumaluutemme totiseen tietoon ja puolustaa esikoisoikeuttamme olla „Jumalan poikia", niin meidän täytyy oppia elämään ikuisessa, olemaan osa siitä tajunnasta, joka ei tunne aikaa eikä paikkaa. Aineen näköhäiriöiden humun täytyy revetä ihmisen henkisen silmän edestä ja inhimilliset toiveet ja intohimot eivät enää saa häntä vallita ja pakottaa hänen henkeänsä takaisin maanpäälle tyydyttämätönten himojen virtaan. Sielun täytyy yhä enemmän vapautua, ei ainoastaan kaikista luoduista olioista ja kappaleista, kaikista kuvista ja muodoista, vaan sen täytyy vapautua itsestäänkin, siten yhä enemmän ja enemmän ja lopulta täydellisesti haipuakseen Jumalan yhteyteen. Ihmisen täytyy astua „in die Blossheit", niinkuin muudan vanha keskiaikainen mystikko lausuu, s. o. nähdä Jumalan välityksettä.

Tällaiset näköalat silmäimme edessä, kuinka joutavilta tuntuvatkaan meistä kaikki pakinat toisen tai toisen uskonnon, toisen tai toisen käsityksen etevämmyydestä toisen rinnalla, kuinka joutavilta, kun muistamme, että kaikkihan ne pyrkivät samaa päämäärää kohti.

Herm. Grönberg.

Olipa kerran

kaunis maa, jossa oli vain muutamia suuria miehiä, mutta hyvin paljon pieniä, jotka vilpittömästi surivat sitä, etteivät olleet suurempia.

He kehuivat itseään, niin että oikein iletti mutta eivät käyneet siitä suuremmiksi. He syytivät myrkkyä ja sappea suurten päälle, mutta eivät saaneet heitä pienemmiksi. He asettuivat sekä valtaistuimelle että alttarille, mutta ei sittenkään kukaan huomannut heitä.

Nyt oli noiden suurten joukossa yksi, joka oli kuuluisa kautta koko maailman.

Hän oli tuonut elämää ja henkeä vierailta mailta isänmaahansa, ja hän oli tehnyt isänmaansa mainehikkaaksi laajalti vierailla mailla, Jos tuli lausua kiitos-, moite- tai varoitussana, tuli hänen aina lausua se. Kun tuli puhua niin että kuuluisi yli pikku maan rajojenkin, puhui hänen kielensä aina.

Senvuoksi rakastivat ja kunnioittivat häntä kaikki muut paitsi pikku miehet, jotka eivät olleet suurempia. He häpäisivät hänen päälleen niinkauan kuin uskalsivat, ja kun eivät he enää uskaltaneet sitä tehdä, ryömivät he huoneisiinsa, nukkuivat aina toinen silmä ummessa, vakoilivat ja vaanivat hänen jokaista askeltaan.

Tapahtuipa sitten eräänä päivänä, että tuo suuri mies teki jotain tyhmää.

Silmänräpäyksessä syöksyivät pikku miehet, jotka eivät olleet suurempia, riemuiten ulos huoneistaan, tarttuivat tyhmyyteen, kirjoittivat ja sähköittivät siitä, kierittivät sitä kunnes se kasvoi lumivyöryn tavoin, kiipesivät sitten sen huipulle, nousivat varpailleen ja heiluttivat hattuaan, jotta ihmiset lopultakin näkisivät heidät.

Ihmiset näkivät heidät.

He osoittivat heitä kysellen, ketä he olivat, ja pikku miehet, jotka eivät olleet suurempia, tulivat aivan hupsuiksi ilosta.

Mutta melkein samalla oli lumivyöry kadonnut ja tyhmyys unohtunut.

Suuri mies oli jälleen entisessä arvossa ja kunniassa. Pikku miehet istuivat asunnoissaan vilpittömästi surren sitä, etteivät olleet suurempia.

Carl Ewald.

„Politikenissä".

— **Dresdenin ravintoyhdistys,** joka on sosialidemokraattisen johdon alainen, on viime kuluneena vuonna voittanut lähes yhden miljonan markkaa, joista 800,000 on jaettu osakkaille.

Valinnassa.

(Suomennos norjasta).

Yö on pimeä. Olof Holm oli pienellä R...-nimisellä syrjäasemalla kaukana pääkaupungista. Hän kulki hermostuneena nopeasti edes takaisin asemasillalla — — — neuvotonna. Hänen vaimonsa oli asemarakennuksen toisessa kerroksessa. Hän oli vuoteen omana kuoleman ja elämän rajalla. Olof Holm odotti jännityksellä — odotti tulevansa isäksi — hän ja Evi olivat vuoden ajan olleet naimisissa. Tällä hetkellä oli hän ainoa mies asemalla. Apu, jota hän nyt tiesi Evin niin kovin tarvitsevan, oli saatavissa asemalta peninkulman päässä olevasta kylästä. Salainen vaierrus, jonka Olof oli kuulevinaan asemasillalle asti, pyysi häntä viipymättä hankkimaan apua.

Mutta ainakin kaksi tuntia täytyi kulua ennenkuin hän saattaisi hankkia sitä ja ennen näitä kahta pitkää tuntia pitää kahden yöpikajunan yhtyä hänen asemallaan. Hänen täytyi silloin olla läsnä asemalla, joka oli hyvin pitkän ja syvän tunnelin päässä. Aseman toiselta puolelta virtasi kohiseva virta tuntureilta. Tunnin kuluttua saapuivat junat. Saattaisiko hän nyt jättää siltaa myöden tulevassa junassa matkustavaiset toisen, tunnelista samaan aikaan saapuvan junan muserrettaviksi? Tai kuulisiko vielä tunnin aikaa rakkaan vaimonsa valitusta? Hänen rakkaan Evinsä tuon tunnin kuluessa kärsimät vaivat tuntuivat hänestä vaikeimmilta kuin kokonaisen vuoden kärsimykset hänelle itselleen.

Hän tiesi, että jos hän juoksisi hankkimaan apua, rakkaalle vaimolleen, se ekhä maksaisi kaikkien matkustavien hengen.

Seistessaan siinä neuvotonna kuulee hän käheää voihkintaa ylhäältä asunnostaan.

Ajattelematta sen enempää hyökkää hän apua hakemaan, mutta kappalen matkan päässä seisahtuu hän, katsahtaa taakseen, ja seisoo jälleen neuvotonna kun ei enää kuule vaimonsa voihkintaa. Samalla ajattelee hän mikä rikos olisi olla antamatta vaihtomerkkiä sekä kärsimyksiä, jonka alaisiksi hän saattaa monet matkustajat siinä tapauksessa, että junat törmäävät yhteen musertaen toisiaan. Hän kääntyy takaisin päättäen uhrata ihanan ja rakastetun vaimonsa matkustavaisille, jotka eivät kaikki yhteensä ole hänen sydämmelleen vaimon arvoiset.

Takaisin tultuaan kuulee hän junan viheltävän ja samalla vaimonsa sydäntäsärkeviä avunhuutoja. Hän antaa merkin „selvä" ja juna kiirehtii asemalle. Nyt kuulee hän taas vihellyksen ja näkee tunnelissa junalyhdyt, jotka luovat pirullisen valonsa kallioseinille. Taas „selvä". Hän juoksee ratavekselille, vekselitanko tuntuu polttavan hänen käsissään. — —

Junat ovat haihtuneet näkymättömiin. Selviytyessään seisoo hän tunnottomana lepäävän vaimonsa vuoteen äressä.

Kuten takaa ajettu peura, kuin varjo juoksee hän. Ei kestä kauan ennenkuin hän on lääkärin asunnolla. Soittaa — vanhanpuoleinen herra avaa, ja Olof kertoa änkyttää syyn epätoivoiseen käytökseensä, vaipuen uupuneena lääkärin jalkoihin.

Tämä ymmärtää jotain tavatonta tapahtuneen tavallisesti niin reippaalle Holm'ille, pyytää vaimonsa pitämään hänestä huolta ja ajaa hetkisen kuluttua nopean hevosen vetämässä reessä pimeään yöhön.

Aukaistessaan oven Holm'in tupaan, kohtaa häntä hirveä näky.

Vuoteella istuu Holm'in vaimo silmät selki seljällään, lumivalkoisena pöytään nojautuneena — kuolleena.

Laattialla lepää lapsi, vaikeroiva nyyhkivä poika. [redacted]

Olof'in herätessä nojautuu lääkäri hänen ylitsensä; hän oli kalpea ja väsynyt mielenliikutuksesta. Hänen ensimäinen kysymyksensä koskee Erviä. Vastaus kuuluu: „Kuollut! Lapsi elää". Kaikuva nauru väristää Olof'in kasvoja — — hänen järkensä on hämmentynyt. — —

— **Salaisuus.** Benjamin Franklin saattoi työhuoneensa akkunasta seurata erästä käsityöläistä, joka aina työssään näkyi olevan mitä paraimmalla tuulella ja hymyili ystävällisesti jokaiselle, jonka hän kohtasi. Kerran Franklin tapasi hänen ja tiedusteli mikä oli hänen horjumattoman tasaisen mielialansa salaisuus. Mies vastasi: Ei se mikään salaisuus ole. Minulla on oikein hyvä vaimo. Kun lähden työhön, niin antaa hän minulle aina hyvän sanan kehoitukseksi ja suudelman loppusiunaukseksi. Kun tulen kotia, niin hän on minua aina vastaanottamassa hymyilyllä ja tervetulosuudelmalla. Illallinen on silloin aina valmiina. Kun sitten kaikki istumme koolla pakinoiden, niin huomaan, että hän pitkin päivää on tehnyt kaikellaista ilahduttaaksensa minua.

Kuleksia-poika.

Oli meitä kolme nuorta miestä reessä — kaksi jauhokauppoja hieromassa ja minä kolmantena satunnaisella huvimatkalla. Oli kaunis joulukuun yö ja oli hevonen hyvä. Rekilaulut kajahtivat tienvarren ohikiitäviä kuusia vasten tahi joen sileän jään yli.

Tultiin talolle ja saatiin isäntä hereille, pistettiin takkaan tulta ja olueet tuhkaan lämpimään. Muiden tuumiessa sitä kauppa-asiaa, minä, jota se ei koskenut, sain rauhassa jalkojani lämmittää.

Hetken kuluttua herätti huomiotamme liike tuvan toisella puolella. Siellä nousi ikkunan ja höyläpenkin välillä olevalta penkiltä muuan ruskea repalekääre ja tuli esille. Se oli poika, luullakseni noin neljäntoista vuotias, — vaan kukapa niitten nälkäisten ijästä tietää; pieniä ne ovat yleensä kaikki varreltaan. Kasvot olivat itsessään kalpeat ja laihat, vaikka tuulen paisuttamat ja auringon polttamat; vartalo oli hoikka ja pienet, kylmän punottamat kädet päästivät melkein liiaksi valoa läpi, kun hän niitä tulta vastaan lämmittääkseen nosti. Vaaleat siniharmaat silmät olivat vilkkaat ja piirteet suun ympärillä näyttivät, että oli pojassa tarkkaa älyä ja veitikkamaisuutta kyllin, — ehkäpä liiaksikin. Harmaantellertävä tukka liehui säännöttömästi ympäri korvia ja ylitse otsan, jossa jo kaksi syvää, selvää piirrettä tiesi kertoa kaipauksista ja murheista. Vaatteet olivat, kuten kerrottu, ruskeat, tuota tunnettua ruskeata, jota joskus kuulee köyhän ruskeaksi nimitettävän, tuota, joka aikoinaan on voinut olla sinistä, harmaata viheriätä ja mitä hyvänsä, vaan jota aika, kuluminen, sateet ja tuulet, aurinko ja välinpitämättömyys puhtauden vaatimuksista ovat saattaneet melkein tummanruskean paperin väriseksi. Rääsyiset housut olivat samaa lajia — toista polvea hieman näkyi. Jalassa oli aikamiehen kuivuneet pieksut, jotka kuten iso kulunut lakkikin olivat yllä myös pojan nukkuessa. Nappien puutteessa oli takki yli rinnan kiinnitetty seililangalla ja vyötäisten ympäri oli sidottu vanha huivi, joka näytti surullisen kokeneelta.

— Noh, mikä mies se tämä sitten?

— Kuleksiapoika se on, vastasi isäntä, — on ollut täällä halonhakkuussa jo kolme päivää — tuli tuolta ylikylästä, jossa on ollut pari viikkoa kai.

— Noh, mistä sinä olet kotoisin?

Oli tuolta Hämeenkankaan erämailta, en muista enään mistä pitäjästä.

— Jos nyt viemme nimismiehelle, niin vie hän sinut kotia.

Poika tuikki tukan alta sivulta, että oliko tuo vaan leikkiä, vai oliko tässä hätä kintuissa.

— No miksi sinä kuleksit etkä pysy kotoperukalla?

— Onpa täälläpäin rikkaampaa ja työtä saatavissa.

— Mihinkäpä työhön sinä kelpaat?

Poika näytti vähän loukkaantuneelta ja kääntyi isäntään päin, ääneti apua pyytäen.

— Kyllähän tuo puoleltaan, myönsi tämä.

— Vai on tuo jo koko mies? — Oletko orpo?

— Isä meni tukkijoelle keväällä, eikä ole tullut takasin. Kuuluu ottaneen uuden vaimon Waasassa, ja äiti kun kuuli, niin sanoi, että ottaa hänkin toisen kullan, eikä rupea mokoman kakaroita syöttämään, ja sillä se meni. Vähän oli leipää talossa ja ne otti mukaan, vaan jäi noita jauhoja, että riitti kolme päivää velliksi mulle ja pikku siskolle.

— Vai on sulla sisko, — minne sen jätit?

— Noh, kun vielä kolmatta päivää olimme ruuatta odottaneet eikä äitiä kuulunut, vein lapsen naapuritorppaan, jonne ottivat, ja lähdin itse kulkemaan. Siitä on nyt kai kuusi viikkoa.

— Lapsiparka! No etkö ole isääsi löytänyt?

— Vieläkö minä sen pieksettäväksi — sillä kun on se toinen sitäpaitsi!

Tuli hetken äänettömyys.

Lensi korkki takassa lämpiävästä olutpullosta.

— Kah kun tuota! — Kuule poika, tienaat olutlasin jos vartioit noita pulloja, etteivät kiehumaan pääse?

— En huoli.

— Etkö sinä olutta juo?

— En vielä.

— Vai et vielä?! Noh, saat viisi penniä jos olet meidän kyypparina. Saat pitää meille kynttilääkin, vaan seiso suorana kuin sotilas ja ota lakki päästä, kun juomme. Puhujalla oli niinkuin meillä kaikilla lakki päässä.

Poika puri hampaitansa mutta totteli.

— Ei pidä sortaa onnetonta! sanoi toinen totisesti.

— Eh! — Ethän sinä paheksunut?

— Een.

Kivennäisvesitehdas „Sanitas".

Kivennäisvesiä ja Virvoitusjuomia.

Tehdas ja konttori

Lapinlahdenkatu 8,

Helsinki.

Pyrkijä,

nuorison rientojen kannattaja

maksaa

ainoastaan 2 mk. vuosikerta.

Tilatkaa lehteä, tutustukaa nuorison liikkeesen!

Tilaus osoite: **„Pyrkijä"**, Laihia.

— Enhän minä pilkalla, leikillä vaan. Kas tuossa kymmenen penniä, ja pane lakki päähäs.

Poika sai lakin päähän aika vikkelään, kiitti puoliääneen ja seisoi kuin patsas.

— Nyt, nyt nousee, sanoi hän sitten äkkiä ja pelasti viime silmänräpäyksessä pullon. — Vähänpäästä lisäsi hän puoleksi rohkeasti, puoleksi varovaisesti: „Saattaisitte antaa paperossinkin".

— Vai poltat sinä! Kas tuossa.

Ja poika poltti sydämmensä pohjasta, vartioi tarkalla silmällä pulloja, ja, sen huomasin kasvojensa hymyliikkeistä, kuunteli keskustelun sukkeluuksia.

Tunti meni ja toinen alkoi. Rupesi näkymään lämmitetyn olueen vaikutuksia keskustelussa. Yhtäkkiä käänsi toinen kauppias unisia silmiään poikaa kohti ja änkytti: — Men sinä nyt jo maata, ei täällä ole sinulla kuulemista.

Poika siirtyi vanhalle makuupaikalle.

— Ettäs annat lapsen maata tuolla. Siellähän vetää ikkunasta.

— Saisihan tuommoinen lattiallakin. Itse se paikkansa valitsi. Sängyt, on renkiä, piikoja täynnä, tuumi isäntä.

— Ota tuolta turkkini allesi ja pane höyläpenkille, komensi kauppias.

Poika koitteli kädellä sileätä kangasta ja pitkäkarvaista lammasnahkaa ja tuikki tapansa mukaan tukan alta, että oliko tuo leikkiä — vai?

Evankeliumi. 11. — 41 —

tänne Isän tahtomatta. Mitä pelkäämistä siis teidän olisi, jos olette Isän tahdossa?

Ei minun oppiini kaikki usko. Ja ne, jotka eivät usko, vihaavat sitä, sillä tämä oppi ottaa heiltä sen mitä he rakastavat. Minun oppini leviää kulon lailla maailmaan. Riitaa on siitä maailmaan syntyvä. Joka talossa nousee riita. Isä riitaantuu poikansa, äiti tyttärensä kanssa, ja omat perheenjäsenet tulevat sen vihamiehiksi, joka minun oppini ymmärtää, ja tahtovat tappaa heitä. Sillä se, joka oppini ymmärtää, ei pane mitään merkitystä isään ei äitiin, ei vaimoon, ei lapsiin eikä omaisuuteensa.

Ja silloin oppineet oikeauskoiset tulivat Jerusalemista Jeesuksen luo. Jeesus oleskeli eräässä kylässä, ja paljon väkeä oli tunkeutunut taloon hänen ympärillensä.

Oikeauskoiset rupesivat puhumaan kansalle, ettei pitäisi kuunnella Jeesuksen oppia, että Jeesus on villiintynyt, että jos hänen käskyjensä mukaan ruvetaan elämään, niin on kansaan leviävä vielä enemmän pahuutta kuin siinä nyt on. He sanoivat hänen karkoittavan pahaa pahalla.

Jeesus kutsui heidät luoksensa ja sanoi: te sanotte minun karkoittavan pahaa pahalla. Mutta eihän mikään voima voi itseänsä kukistaa. Jos se itse itsensä kukistaisi, niin ei sitä enää olisikaan. Te karkoitatte pahaa uhkauksilla, rangaistuksilla ja tapoilla, eikä paha sittenkään häviä, juuri siksi, ettei se voi itseänsä vastaan nousta; mutta minä en karkoita pahaa teidän aseillanne, — en siis pahalla.

Minä karkoitan pahaa kutsumalla ihmiset täyttämään Isän hengen tahtoa, joka antaa elämän kaikille. Viisi käskyä ilmaisee sen hengen tahdon, joka antaa onnea ja elämää. Ja nämä käskyt siis karkoittavat pahan. Siinäpä teille onkin todistus niiden totuudesta.

Elleivät ihmiset olisi saman hengen poikia, olisi mahdoton voittaa pahaa, niinkuin on mahdoton mennä väkevämmän taloon ja ryöstää se. Ryöstääkseen väkevän taloa on väkevä ensin sidottava. Niin on elämän hengen yhtyys sitonut ihmiset.

— 44 —

Tämän jälkeen sattui Jeesus oppilainensa tulemaan kylään, ja täällä eräs nainen, Martta, käski hänet vieraisiin luoksensa. Ja Martalla oli Maria niminen sisar, joka istuutui Jeesuksen jalkain juureen kuuntelemaan hänen oppiansa. Mutta Martta puuhasi saadakseen toimeen hyvää kestitystä.

Ja Martta tuli Jeesuksen luo ja sanoi: etpä sinäkään välitä, vaikka sisareni jätti minut yksin palvelemaan. Sano hänelle, että hänkin vähän auttaisi minua.

Ja vastaukseksi sanoi Jeesus hänelle: Martta, Martta! paljon sinä hommaat ja puuhaat, mutta yksi asia ainoastaan on tarpeen. Ja Maria on sen ainoan tarpeellisen valinnut, jota ei kenkään häneltä ota pois. Elämiseksi on ainoastaan hengen ruoka tarpeen.

Ja Jeesus sanoi kaikille:

Joka tahtoo minun jälkiäni kulkea, se luopukoon omasta tahdostansa ja olkoon valmis joka hetkenä kaikkiin mahdollisiin lihan kärsimyksiin ja puutteihin, ainoastaan silloin hän voi seurata minun tietäni. Sillä se, joka tahtoo pitää huolta lihallisesta elämästänsä, hän hukuttaa todellisen elämän. Mutta joka Isän tahtoa täyttäessä vaikka hukkaisikin lihallisen elämänsä, se pelastaa todellisen elämän. Sillä mitä hyötyä on ihmiselle vaikka hän koko maailman anastaa, jos hän oman elämänsä hukuttaa tai vahingoittaa.

Ja Jeesus sanoi: varokaa rikkautta, sillä ei elämänne ole siinä, että teillä on enemmän kuin muilla.

Oli rikas mies, jolle tuli hyvä sato. Ja hän ajatteli itseksensä: täytyy tästä rakennuttaa entistä suuremmat eloaitat ja koota niihin kaikki rikkauteni. Sittenpähän sanon sielulleni: siinä on sinulle, sielu, hyvyyttä moneksi vuodeksi; lepää, syö, juo ja elä onneksesi. Mutta Jumala sanoi hänelle: mieletön! tänä yönä viedään sinulta sielu, ja kaikki mitä olet varustanut, joutuu muille.

Niin on laita jokaisen, joka lihallista elämää varten varustaa, eikä elä Jumalassa.

Allekirjoittanut ottaa vastaan

Vakuutusyhtiö Kalevan

Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia kuin myöskin kansanvakuutuksia ilman lääkärin tarkastusta.

Viktor Kosonen,
Helsinki, Fabianinkatu 23.

Huomaa! Tavataan joka päivä k:lo 3—5 j. pp.

— Noh, tee nyt vaan; ja poika totteli.

— Saanet hyyryläisiä turkkiisi, — vielä tarttuu joku tauti, kuiskasi toveri kylläkin ääneen.

— Nyt minä olen humalassa ja semmoisista välitän viisi.

Poikaa en sen jälkeen ole nähnyt. Sain yösijan ja jätin toiset juominkiaan jatkamaan. Kun aamupimeässä lähdettiin kotiapäin, oli poika jo mennyt — liekkö sitten halkoja pienentämään vaiko taasen taipaleelle.

Olisipa huvittava tietää, mikä tuommoisestakin kuleksiapojasta varttunee, tuommoisesta, joka ei „vielä“ ryyppää, ja joka mieluimmin vapaan miehen tavalla pitää lakkiaan päässään, joskin jo ymmärtää puoleksi, ellei aivan kokonaankaan, antautua narriksi tuon siunatun leivänmurun tähden, — jonka olosuhteet lähinnä riippuvat vieraitten ihmisten tilapäisestä mielialasta, joka kerjäten, ja työtä hakien kiertelee maata orpona, koditta, kasvatuksetta, usein pitäjäläistensä vihaamana avuntarpeensa takia. Lieneekö yhteiskunnan velvollisuudet sillä täytetyt, että hän joku kerta vuodessa ruunukyydillä lähetetään kotipitäjään, saa siellä selkäsaunan ja vastenmielisesti elätetään — tahi oikeimmin nälkäytetään, kunnes uudestaan karkaa etsimään „rikkaampia seutuja“, joissa saanee alaikäinenkin joskus työtä tehtyään syödä vatsansa täyteen, — vaikkapa se työkään välistä ei ole niin suurenarvoista.

Karkaahan sitä joskus levoton sielu kodista, jossa huolettakin saa elatuksensa, mutta suurin osa pakosta kuljeskelee, olivatpa sitten orpoja tai ei — mitä arvelette arvokkat lukiani?

Wihannissa Maaliskuussa 1901.

Gunnar von Numers.

— **Aina onnellinen.** Martti Vold ei ollut niitä miehiä, jotka pian valittavat. Jos jotain oli hullusti, olisi voinut vieläkin hullummin käydä. Ei mikään ollut niin hullua, ettei olisi voinut käydä hullummin. Ja silloinkin kun oli niin hullusti kuin mahdollista, oli hän kaikessa tapauksessa onnellinen.

Eräänä hyvin huonosatoisena syksynä, jolloin ei voitu hankkia mitään sellaista maatuotetta, josta olisi voinut saada pienintäkään hintaa, saapui hän nimismiehen luo verorästiä maksamaan. Nimismies, joka oli kuullut, ettei Martin satoa voinut käyttää edes eläinrehuksi, lausui rahoja kuitatessaan:

„Niin, Jumala armahtakoon talonpoikaa tänä vuonna, jolloin ei mistään tuotteesta saa kunnollista hintaa!“

„Ah, niin, kyllä se niin on — mutta enkö minä ole tänäkin vuonna onnellinen — eihän minulla ole mitään myymistä, tiedän ma!“

— „**Wjestnik Jewropyn**“ viime numerossa ottaa hra L. Buch tarkastaakseen valtakunnan tililaskuja 15 vuoden kuluessa ja tulee kirjoituksessaan johtopäätöksen, että näissä laskuissa on 44 milj. ruplan laskuvirhe. !

— **Mons Pedersen** oli hiljakkoin kutsuttu todistajaksi eräässä oikeusjutussa. Monsia pidettiin yleensä hiukan omituisena ihmisenä ja vastapuolen asianajaja luuli helpostikin saavansa hänet ymmälle ja voivansa kumota hänen todistuksensa.

Asianajaja kysyi „Tiedätkö kuka sinun on luonut, Mons?“

Mons seisoi hetkisen neuvotonna ja mietti. Viimein sanoi hän: „Luulen, että se oli Mooses.“

Asianajaja kääntyy tuomarin puoleen ja sanoo: „Todistaja sanoo luulevansa, että Mooses on hänen luonut. Se vastaus oli järkevämpi kuin mitä olin odottanut, sillä se todistaa, että hänellä kaikessa tapauksessa on hämärä aavistus raamatusta. Mutta minä esitän arvoisalle tuomioistuimelle ettei todistajan, jolla on näin heikot henkiset lahjat sallittaisi tehdä todistusvalaa“.

Mons Pedersen: „Herra tuomari, onko minun sallittu tehdä kysymys asianajajalle?

Tuomari: „Olkaa hyvä“.

Mons Pedersen: „Kuka on luonut sinut?“

Asianajaja (ivallisesti)! „Luulen, että se oli Aaron,“ Yleinen nauru.

Mons Pedersen: „Sepä surullista. Olen lukenut raamatussa, että Aaron kerran teki vasikan. Mutta en luullut tapaavani sitä elukkaa täällä.“

Tuomari päätti, että todistaja olisi kuulustettava.

Olemmeko kristityitä?

Ihmisiä, jotka tunnustavat kristinuskoa, kutsutaan yhteisellä nimellä „kristityiksi“.

Kirkossa käynti: urkujen soitto, kirkkoveisu, saarna, juhlamenot j. n. e. muodostavat n. k. „Jumalan palveluksen.“

Kristityillä löytyy: (paitsi kirkkoja ja rukoushuoneita).

Suuret sotajoukot, vankilat, kuritushuoneet, valtion suojelemat väkijuomalaitokset, porttolat, kapakat y. m. y. m.

Kristitty!

Mitä merkitsee saarnata tahi kuulla saarnaa siveellisestä kristittyjen elämästä, kun kerran suosimme yhteiskunnassamme edellä lueteltuja yhteiskunnallisia rasituksia?

Suosiko Kristus paheita, suosisiko hän ehken nykyistä yhteiskuntajärjestelmää, olisikohan tyytyväinen tähän meidän mädännäisyyteen?

Kieltämättä ei.

Kristillisyyden nimessä, Jumalan sanan- ja miekan voimalla, tunkeutuvat kristityt sortamaan jo sortuvia veljiään.

Kristillisyyden nimessä kärsii suuri joukko ihmisiä nälkää ja kaikkea puutetta, uskoen kirkko veisuun *Kurita tääll' ja säästä siell'*.“

Kristityt uskovat Jumalan kadottavan rikastua tulella ja että pahat syöstään piinaan ansionsa jälkeen.

Suuri Jumala!

Sinähän puhalsit luomiskertomuksen mukaan ihmiseen elävän hengen, oman henkesi; tahdotko niin armottomasti menetellä niiden kanssa, jotka ovat osa sinusta, etkö sinä rakastakaan ihmiskuntaasi.

Suomen kristityt!

Meitä kaikkia myös kutsutaan kristityiksi, olemmeko sellaisia, teemmekö kuten Kristus opetti? Niinhän tunnustamme suullamme, mutta sydän on vielä kaukana.

V. K.

Poikakauppa Euroopassa.

Erään saksalaisen lehden kirjeenvaihtaja Englannissa huomautti joku aika sitten häpeällisestä kaupasta, jota etupäässä harjoittivat italialaiset. Nämä ovat olleet ulkomailla rahaa ansaitsemassa ja kehoittavat nyt kotiseutunsa köyhiä jättämään itselleen 9—13 vuotiset poikansa vähäisestä maksusta.

Nämä valkoiset orjametsästäjät vakuuttavat vanhemmille voivansa hankkia lapsille tuottavan toimen, jolla he pian voivat elättää itsensä. Uhrit viedään Sveitsin ja Ranskan tehdaskaupunkeihin, joissa suuremmat ja voimakkaammat pojat pannaan tehtaisiin sekä heikot ja hennot lähetetään kerjuulle.

Viikon lopulla täytyy tehdaspoikien luovuttaa palkkansa ja kerjäävien kerjäämänsä. Nämät tunnottomat ihmiset kohtelevat poikia erittäin huonosti, ja Parisin poliisi syytti kerran erästä tuollaista henkilöä siitä, että hän oli antanut tusinalle poikia, jotka 10 tuntia joka päivä työskentelivät lasitehtaassa, yömajaksi huoneen ilman ikkunaruutuja, jossa he nukkuivat muutamilla kovilla matrasseilla.

Poliisin keksiessä tämän häpeällisen kohtelun, olivat poikaparat mitä kurjimmassa tilassa, ollen vailla ruokaa, ilmaa ja puhtautta, niin että kolme heistä pian kuoli sairashuoneessa näivetystautiin.

Todisteena siitä, miten hyvästi tämä hävytön kauppa kannattaa, mainittakoon, että eräs italialainen ansaitsi 90,000 kruunua.

— **Peoples Newspaper,** Australian suurlehtiä, lausuu australiaasten koloniain yhteenliittäytymisestä seuraavaa:

„Elköön meidän päämaalimme olko suureksi sotavoimaksi tuleminen, se on villien ihanne. Mieluummin tahdomme pyrkiä suureksi kansaksi tieteessä, taiteessa, yritteliäisyydessä. lakien puhtaudessa, vapauden puolustuksessa — ja ennen kaikkia tahdomme tulla suureksi kansaksi siinä suhteessa, ettei kenenkään työtä tekevän tarvitse kärsiä eikä kenenkään joutilas kerskailia pääse tilaisuuteen toisten työstä.

Helsingin Puusepäntyönteki-jäin Liike

T. Johansson & C:o.

Tel. 26 41. Bulevardinkatu 7. Metsästäjänkatu 2. Annankatu 25. Tel. 26 00.

ottaa vastaan tilauksia kaikissa puusepän- sorvarin- ja verhoilijan ammattiin kuuluvissa töissä.

HUOM.! Työn kestävyydestä kahden vuoden takaus.

A. V. Enbom

Läkki- pelti- ja Kuparisepänliike.

Helsinki. Tehdas Annankatu 21.
Telefooni 90.

L. A. Aspholm'in

Satulaseppä ja verhoilijaliike.

Valmistetaan ajo ja huonekalujen verhousta sekä valmiita töitä löytyy varastossa. Matkakapineita ynnä muuta.

Ratakatu 14.
Telefooni n:o 27 63.

Hjelt & Lindgrén

Helsinki.

Länsi Rantakatu 16.

Tervattuja ja tervaamattomia köysiä
Tappuraa, pikiä ja tervaa,
Benseliköysiä ja määrlinkiä.
Lippu- ja purjevaatetta,
Laivatarpeita kaikellaisia.

Hjelt & Lindgrèn'illä.

English hat magazine,

Mikonkatu 4.

Uutuudet kevätsesonkia varten saapuneet.

Suurin valikoima, laadut hyvät, hinnat huokeat.

H. Tuupaisen Jalkineliike

Fredrikinkatu 45. Tel. 23 99.

Alituinen runsas ja hyvin lajiteltu varasto naisten, miesten ja lasten jalkineita sekä kalossia. Hinnat kohtuulliset, työ taattua. Tilaukset suoritetaan joutuin. Varastossa löytyy sekä koti- että ulkomaalaisia jalkineita useaa eri lajia. Suutariliikkeen yhteydessä on nahkakauppa.

H. TUUPAINEN. 45 Fredrikinkatu 45.

Osakeyhtiö Helsingin Höyryleipomo.

Ludvikinkatu 5. Telefooni 17 32.

Suosittaa hyvin tunnettuja, **Kauppa- ja Teollisuusnäyttelyssä Lyypekissä** palkittuja

Ruokaleipiään

niinknin: *Hapanleipää, Maustettua ja maustamatonta ruokaleipää* ja leipomon erityistuotteita: *Herkku- ja kate-, ruoka- ja näkkileipää.* Kaikki tuoretta, mureata ja hyvänmakuista. Nopea suoritus. Hintaluettelo annetaan pyydettäessä.

Palkittuja.

Husqvarnan Teräs-Ompelukoneita
„Freja Triumf“.
Polkupyöriä.
Husqvarnan pääasioimistossa
Centraalipasaasissa.
Telef. 18 47.

Holmström & Svensson

myyvät alituisesta varastostaan:
1:a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.

Telef. 29 24 — 32 03.

O. J. Dahlberg'in Paperikauppa

Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.

Valokuva- albumeja, Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Aleksanterinkatu N:o 50.

Kellojen, Kronometerien
ynnä hienompien
Präsisiooni koneitten
KORJAUS VERSTAA
Taatusti hyvä työ.
Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja
Seinä- ja Taskukelloja
Kellonperiä y. m.
C. U. BERGSTRÖM
Erottaja 19 Skilnaden
Telef. 37 12.

Henrik Ekbom'in Verhoilija ja Puusepänliike,

Fabianinkatu 28.

Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

— **Kaupassa** —

1, Boulevardinkatu 1.

Muuttoloppuunmyynti koristekappaleita, samettia, hanskoja, nauhoja, helmityllejä ja pitsejä, kankaita halvimmalla, kevähattuja hyvä mallisia ja hienosti koristettuja kaupassa

1, Boulevardinkatu 1.

Sisäänkäytävä portista.

600 kpl.

Emaljoituja vesisankoja

sekä pienempi määrä keitinastioita (prima laatua) muutetaan rahaksi ulkomaisen toiminimen lukuun **hyvin halpoihin hintoihin.**

K. Aug. Forsbäckin rautakaupassa
33 Fredrikinkatu 33.

Pukimo-Yhtiö

Aalto & kumpp.

Ratakatu N:o 9. Telef. 15 05.

Suositetaan miesten pukuja ja pukutarpeita. Uusia kevätkankaita on saapunut. Taattu työ, hinnat kohtuulliset.

— 42 —

Ja sentähden sanon teille, että jokainen inhimillinen erehdys ja väärä opettaminen voidaan antaa anteeksi, vaan väärä opetus pyhästä hengestä, joka antaa elämän kaikille, ei tule anteeksi annetuksi ihmisille.

Jos joku sanoo sanan ihmistä vastaan, niin se ei vielä mitään ole, mutta jos joku sanoo pahan sanan sitä vastaan, mikä on pyhää ihmisessä, hengestä, niin se ei voi jäädä sillensä. Moittikaa minua minkä haluatte, mutta älkää sanoko pahaksi niitä elämän käskyjä, jotka olen teille osoittanut. Ei voi jäädä sillensä se, että ihminen sanoo nyvää pahaksi.

Täytyy olla yhtä elämän hengen kanssa. Joka ei ole sen kanssa yhdestä puolesta, se on sitä vastaan. Täytyy palvella hyvän ja elämän henkeä kaikissa ihmisissä, eikä ainoastaan omassa itsessä.

Olkaa joko sitä mieltä, että onni ja elämä on koko maailman hyväksi, silloin myöskin rakastakaa onnea ja elämää kaikkien hyväksi; taikka pitäkää onnea ja elämää pahana, mutta älkää myös silloin rakastako onnea ja elämää itseenne nähden. Joko pidätte puuta hyvänä ja sen hedelmää hyvänä, vaikka pidätte puuta huonona ja sen hedelmää huonona. Sillä hedelmästä puun arvo tunnetaan.

KUUDES LUKU.

Valhe-elämä.

Ja siis, todellisen elämän saamiseksi, ihmisen on maan päällä luopuminen lihan valhe-elämästä ja eläminen hengessä.

Ja kerran Jeesuksen luo tulivat hänen äitinsä ja veljensä voimatta kuitenkaan tavata häntä hänen ympärillään olevan väenpaljouden tähden. Ja yksi ihminen huomasi heidät ja tuli Jeesukselle sanomaan: sinun omaisesi, äitisi ja veljesi, ovat ulkopuolella ja tahtovat tavata sinua.

— 43 —

Ja Jeesus sanoi: äitini ja veljeni ovat ne, jotka ovat ymmärtäneet Isäni tahdon ja täyttävät sitä.

Ja eräs vaimo sanoi: autuas on se kohtu, joka on sinut kantanut, ja ne rinnat, joita olet imenyt.

Siihen Jeesus vastasi: autuaat ovat ainoastaan, jotka ovat ymmärtäneet Isän mielen ja noudattavat sitä.

Ja eräs mies sanoi Jeesukselle: sinua tahdon seurata minne ikinä kulkenetkin.

Johon Jeesus hänelle sanoi: ei minua voi minnekään seurata, sillä ei minulla ole kotia eikä asuinpaikkaa. Eläimillä vaan on luoha ja pesiä, mutta ihminen on kaikkialla kotona, jos hän elää hengessä.

Ja sattui Jeesus kerran oppilainensa kulkemaan vesitse. Hän sanoi: lähtekäämme tuolle puolen. — Selällä nousi myrsky ja vettä tuli laitojen yli, että he olivat hukkua. Mutta hän oli pitkänään kokassa ja nukkui. He herättivät hänet sanoen: opettaja! etkö huomaa että hukumme? — Ja myrskyn vaiettua hän sanoi: miksi näin pelkäätte? Ette siis usko hengen elämään.

Eräälle ihmiselle Jeesus sanoi: seuraa minua.

Ja tämä ihminen vastasi: minulla on isäukko: annahan kun ensin vaan hänet hautaan, kyllä sitten seuraan sinua.

Ja sanoi hänelle Jeesus: haudatkoot kuolleet kuolleitansa, mutta jos sinä tahdot elää, niin täytä Isän tahtoa ja julista sitä.

Ja vielä sanoi eräskin: minä rupean oppilaaksesi ja aijon täyttää Isän tahtoa, niinkuin käsket, mutta anna minun ensin järjestää kotolaisteni asiat.

Ja Jeesus sanoi hänelle: joka auraan tarttuu ja taaksensa katsoo, ei hän voi kyntää. Niinkauan kuin taaksensa katsoo, niin katsoipa kuinka kauan tahansa, kyntämisestä ei tule mitään. Täytyy kaikki unohtaa, paitsi sitä vakoa, jota kyntää, silloin vasta voi kyntää. Jos sinä ajattelet, miten lihallinen elämäsi on muodostuva, niin et sinä ole ymmärtänyt todellista elämää etkä voi sitä elää.

Uusi Aika

N:o 16.
Kuhtikuun 20 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Fabianinkatu 13. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 12—2 6—8.

Toimittajat:
Pekka Ervast. Jean Boldt.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4·55*
1/2 „ . . . . . „ *2:55*
kuukaudelta . . . . . „ *—:58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

„Crescent"

Asiamiehiä otetaan kaikissa paikoissa, joissa emme vielä ole edustetut.

„Western Wheel Works",
Chikago,

ovat maailman suurimmat polkupyörätehtaat. Jo vuosikausia sitten ovat „Crescent"-pyörät maailman enin käytettyjä polkupyöriä. Ei mikään tehdas voi sellaista menekkiä osottaa kuin mitä „Crescent" nauttii. Tämä myötään ja varmasti nouseva luottamus „Crescent"-pyörään on saavutettu ainoastaan sen suuren ja täydellisen tunnustuksen kautta, jonka jokainen „Crescent"-pyörän käyttäjä on antanut koneestaan. „Crescent'in" vahvana puolena on nyt niinkuin ennen: 1) erittäin yksinkertainen rakenne, 2) koettu, paraslaatuinen aines sekä 3) yksinkertainen, säilyvä ulkomuto·

„Crescent" on lujin maantiepyörä, — ei mikään korukapine, vaan välttämätön tarvekalu.

Päävarasto Suomea varten

Aktiebolaget Crescent Osakeyhtiö.

Sähköosote: Crescent. **Helsinki, E. Esplanaadik. 2 (kauppatorin laidassa).** Telef. 32 93.

Rauhanaate ja suhteemme siihen.

Kirj. *Lydia Rosengren.*

jatk.

Miten paljon hirmuisempi olisikaan sota meidän päivinämme, sitä vastaan mitä se ennen on ollut! On sanottu, että sota kasvattaa sankaruutta, personallista urhoollisuutta y. m. Mutta tulevaisuuden sodassa ei todella kysytä muuta rohkeutta kuin sitä, että rohkenee tulla näkymättömän vihollisen etäältä tähdätyn kuulan ruhjomaksi. — Voi, noita joukkomurhia, joissa surmataan kymmeniä-, satojatuhansia viattomia, jaloja, jarkeviä, hyväntahtoisia ihmisiä, jotka kaikki olisivat voineet työskennellä isänmaansa puolesta, perheensä hyväksi! Ja yhteiskunta hyväksyy noita murhia, jotka loukkaavat kaikkea mitä pyhänä pidetään, jotka ovat ihmiskunnan häpeäpilkkuna! Kaiken minkä ihmisnero luo tänään, ruhjoo jo ehkä huomenna miekka ja kanuunat. Ja syynä on ehkä joku pieni seikka vain, joku itse asiassa mitätön diplomaatinen selkkaus, personallinen itsekkäisyys, „kunnianhimo" tahi jotain muuta sellaista.

Ja mikä on hyöty noista joukkotapoista? Keskinäinen vihollisuus vain paisuu, tappio vaatii hyvitystä, ja niin vihamielisyys kehittyy aina loppumattomiin. Jokainen sota, päättyköön miten tahansa, kätkee aina aiheen uuteen sotaan.

Tällainen kostonhalu, jonka jokainen päättynyt sota jättää perinnöksi seuraavalle sukupolvelle, pakottaa kansoja uusiin varustuksiin. Vaikka kansat haluavat rauhaa eivätkä mitään niin toivo kuin elää sovussa toistensa kanssa, on Eurooppa kuitenkin muodstunut sotilasleiriksi, jossa kansat nääntyvät raskaan verotaakan alle, jota sotavarustukset vaativat.

Kaikilla aloilla aikaansaadut suuret ja hyödylliset edistykset, jotka sittemmin ovat saavuttaneet täyden tunnustuksen, ovat alussa aina herättäneet vastustusta ja on epäilty, tokko niitä voitaisiin käytännössä toteuttaa. Kun muistaa, miten suurimmat historialliset tapahtumat ja suuret jättiläisaskeleet ihmiskunnan nehityksessä, kuten esim. kristinusko, orjuuden poistaminen y. m. dlussa pidettiin hulluutena tai mahkottomina unelmina, kuinka suuret keksinnöt ihmiskunnan palvelukseksi ovat olleet epäluulon, jopa vainonkin alaisina, niin ei meidän tarvitse epäillä tämänkään asian lopullista voittoa.

Koska rauhanystävät eivät puolusta minkään yksityisen kansan oikeuksia vaan koko ihmiskunnan, niin on joka ihmisen ja erittäin naisen velvollisuus luopua välinpitämättömyydestään rauhanasian suhteen. Naisella on luonnostaan rikkaampi tunne-elämä, hellempi sydän, juuri hänen tehtävänsä etupäässä on kehittää ja teroittaa laupeutta, oikeutta ja jaloutta, joiden hyveiden kehittymisestä ihmiskunnan sopusointuinen yhteistyö riippuu. Meidän, naisten, pitäisi voida paljon vaikuttaa, kun on kysymys ajatustavan muuttamisesta, oikeudentunnon kehittämisestä, epäkohtien korjaamisesta ja epäluulojen poistamisesta.

Nainen on yhteiskunnan suurena siveellisenä voimana ja hänen tulee astua esiin ja näyttää tätä voimaa rauhanaatteen harrastajien rivissä.

Kysymys, joka ensikädessä on edessämme meillä tänne kokoontuneilla, on: mitä voisi erittäin Suomen Naisyhdistys tehdä Rauhan asian edistämiseksi.

Ensimäinen, minkä jokainen yhdistyksemme jäsen voisi ja minkä hänen tulisi tehdä, on rauhantyön suosiminen ja harrastaminen, tutustuminen niihin ajatuksiin ja toimiin, joihin asia on aiheuttanut. Vakaumuksen mahtavalla aseella voimme tehdä työtä uuden katsantotavan levittämiseksi. johon kuuluu: inho kaikellaista murhaa, lakienkin hyväksymiä murhia vastaan, ylenkatse raakuuden ja itsekkäisyyden voiman ilmaisuja kohtaan, mutta myötätuntoisuutemme ja puolustuksemme heikoille ja sorretuille!

Olisi hyvin suotavaa että Suomen Naisyhdistys tahtoisi!

1) asettaa rauhankysymyksen ohjelmaansa;

2) että jokainen sen jäsen kirjoittautuisi Suomeen perustettavaan rauhanyhdistykseen jäseneksi ja antaisi sen toimelle hartaan myötävaikutuksensa;

3) että Naisyhdistys rupeaisi vuorovaikutukseen muiden yhdistysten kanssa maassamme ja koettaisi niissäkin herättää harrastusta kysymykseen;

4) että me koettaisimme levittää rauhanasiaa koskevaa kirjallisuutta ja lehtisiä, vaikuttaa esitelmien, keskustelujen ja sanomalehtikirjoitusten kautta yleiseen mielipiteesen niin laajoissa piireissä kuin suinkin;

5) että koettaisimme voittaa sanomalehdistön rauhankysymyksen puolelle.

Jos sanomalehdet, sen sijaan, että kylvävät vihaa ja erimielisyyttä, tahtoisivat tehdä työtä rauhanaatteen puolesta, niin ansaitsisivat ne kanssamme siunauksen.

Mies on aina ollut vallan ja voiman edustaja, edustakoon nainen lempeämpää vaikutusvoimaa ja hän, hiljaisuudessä työtä tehden, mutta katse valppaana ja tunne lämpimänä kaikkeen hyvään ja ylevään elämässä, kumotkoon väkivallan uskonkappaleet ja kohottakoon sen sijaan rauhan, oikeuden ja ihmisrakkauden lipun!

Vuosi vuodelta kuuntelemme joulun viestiä: „Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto". Mutta miten toteutamme rauhantervehdystä omissa sydämissämme ja lähimmäistemme kesken?

Ryhtykäämme rohkeasti, rakkaudella työhön, ottakaamme rauhanaate ohjelmaamme, luottamuksella toimikaamme tämän asian hyväksi, jotta meidänkin rakas isänmaamme saisi olla pienenä aseena tämän ihmiskunnan suuren, kaikkien sivistyneiden ihmisten voimia kysyvän työn suorittamisessa.

„Times"

on julaissut kuvauksen suurvaltain sodankäynnistä Kiinassa. Tämä kuvaus, joka on silminnäkijän tekemä, antaa hirvittävän kuvan „kansainvälisten joukkojen" menettelystä. „Marssiessaan Pekingiin", sanotaan siinä, „osottivat valtain joukkoosastot pirullista julmuutta. Ilman pienintäkään järkevää syytä poltettiin kokonaiset kyläkunnat ja kauppakaupungit poroksi ja laajat maa-alat muutettiin erämaaksi.

Pahimmin käyttäytyivät saksalaiset ja jotkut muut. Englantilaiset, japanilaiset ja amerikkalaiset antoivat edes armoa, mutta saksalaiset ja muut surmasivat armotta jokaisen kiinalaisen, jonka tapasivat. Naisia, miehiä, vieläpä lapsiakin silvottiin tuhansittain. Naisille tehtiin sen ohessa mitä inhottavinta väkivaltaa. Murhattiin vaan murhan himosta, taloja ja kyliä sytytetiin pelkän hävittämisen halusta.

Kun Peking oli „vapautettu" antauduttiin kaikesta sydämestä ryöstötyöhön. Ryöstö oli seisova puheenaine ja vasituisia „ryöstöretkiä" pantiin toimeen ympäri maata. Eikä ainoastaan sotamiehet, mutta myöskin muukalaiset asukkaat, naisetkin, varastivat mitä vaan kynsiinsä saivat.

Arvokaluja koottiin yhteen lajään ja myytiin huutokaupalla Englannin lähetystöpalatsin pylvästössä. Ryöstö oli lyhyesti sanoen tehty sotamiesten säännölliseksi ammatiksi ja järjestetty täydelliseksi systeemiksi".

Näin kertoo „Timesin" kuvaus, joka läpeensä on yhtäpitävä niiden kertomusten kanssa, joita muut ulkomaalaiset lehdet, varsinkin sosialistinen „Vorwärts", ovat julaisseet tavasta, jolla suurvallat noudattavat sivistyksen periaatteita kaukaisessa Kiinassa. Tyhjän takia ei keisari Wilhelm viime vuonna maininnut Attilaa ja hunneja seurattaviksi esimerkeiksi. Suurvaltain käytös Kiinassa ei häpeä hunnilaislaumojen tuhoovaa kulkua monta vuosisataa sitten.

— **Tanskan valtiopäivämiesvaaleissa** ovat sosiaalidemokraatit ainoa puolue, joka on saanut äänimääränsä lisäytymään. Lisäys on 11,000. Muitten puolueitten äänimäärä on alentunut. Vasemmisto on menättänyt 1,500 maltillisvapaamieliset 14,000 ja oikeisto 7,000 ääntä.

— **Muutamat rikkaat hinduit** ovat päättäneet lähettää lähetyssaarnaajia kristittyjen luo kääntääksensä heitä juoppoudesta.

Eräs lähetyssaarnaaja kirjoittaa Liberiasta:

„Minua kummastuttaa, ett'eivät Afrikan neekerit ammu myrkytetyillä nuolillaan jokaista valkeaihoista, sillä nämä tuovat heille viinaa, joka synnyttää juoppoutta siihen määrään, että täällä muutamien vuosikymmenien kuluttua ei ole ketään pelastettavaa. Kuumissa maissa tuo kirottu juoma hävittää väestöä enempi kuin nälkä, rutto ja sota yhteensä."

Kun amerikkalaiset valloittivat Filippiinit, löytyi siellä ainoastaan kaksi kapakkaa. Nyt löytyy niitä jo 430 ja juoppous on paisunut kauheasti.

„Valkoisen nauhan" äskettäin Edinburgissa pitämässä kokouksessa puhui m. m. mrs Barney olosuhteista eri maissa:

Muhamettilaiset ovat enimmäkseen ehdottomasti raittiita. Jokunen heistä juo, mutta he juovat yöllä, että ei heitä nähtäisi juovuksissa päivällä ja sen tähden syytettäisi kristityiksi; kun persialainen nähdään juovuksissa, on hänellä tapana sanoa että hän on luopunut Muhamedista ja tullut kristityksi.

Pakanat pitävät juoppoutta kristillisyydestä johtuvana.

Sivistys antaa pakanaraukoille lähetyssaarnaajia ja viinaa."

Millä mielellä villit tätä katselevat, siitä saa käsityksen kun kuulee mitä eräs mohowki-heimon päällikkö vastasi valkeaihoiselle, joka halusi heille lähettää lähetyssaarnaajia:

„Kerran me olimme suuri ja mahtava heimo. Nuoria miehiämme oli paljo ja majamme olivat täynnä lapsia. Vihollisemme pelkäsi meitä. Sitten tulivat lähetyssaarnaajat ja tulivesi. Nyt meitä on vähän, köyhinä ja heikkoina, ei kukaan pelkää meitä. Majamme ovat tyhjiä ja neuvottelu-tulemme sammuneet. Emme huoli lähetyssaarnaajista emmekä viinasta, mene tiehesi!"

— **Chilonsin piispa** (Ranskassa) on hiippakuntansa papeille lähettänyt paimenkirjeen, jossa säädetään: 1) ettei koskaan tarjota juovutusjuomia, kun piispa on mukana; 2) että juovutusjuomat poistetaan kaikista niistä laitoksista, joissa pappeja kasvatetaan; 3) että papit omissa pidoissaan välttäisivät kaikkia juovutusjuomia.

— **Itsemurhat** tulevat lukuisammiksi Ranskassa. V. 1841 oli 100,000 asukasta kohti 9 itsemurhaa, mutta 1894 kokonaista 26, ja kohoaminen on ollut tasainen kautta vuosien.

Vakuutusosake-yhtiö KALEVAN osakkaat samoinkuin **voittoosaan oikeutetut vakuuttajat** kutsutaan täten varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään lauvantaina ensitulevan toukokuun 4:tenä päivänä kl. 7 j. p.p yhtiön pääkonttorissa Helsingissä Erottajakatu 2 ja tulee siinä käsiteltäväksi ja päätettäväksi ne asiat, mitkä yhtiösääntöjen 31 pykälä sisältää.

Helsinki, 22 p. Maalisk. 1901.

Johtokunta.

— **Sokeita** on 100,000:sta henkilöstä

Bulgariassa	315
Irlannissa	260
Indiassa (brit)	224
Portugalissa	205
Argentinassa	202
Venäjällä	196
Suomessa	156
Kapmaassa	153
Espanjassa	150
Norjassa	130
Itävalta-Unkarissa	91
Ranskassa	88
Englannissa	87
Ruotsissa	82
Belgiassa	81
Ysdysvalloissa	80
Italiassa	75
Saksassa	71
Kanadassa	62
Tanskassa	53
Alankomaissa	47

— **Uusi murha-ase.** New. Herold kertoo Chikagosta, että insinööri Cameron on keksinyt kauhean murha-aseen, sotilasilmalaivan, jota voidaan sähköllä ohjata ilman lankaa. Ilmapallo voidaan päästää ylös ladattuna vissillä määrällä räjähdysaineita ja ohjata vihollisjoukon yläpuolelle, ja saattaa lähettäjä sopivana hetkenä sytyttää ainekset.

Englannin sotaministeriö tekee parhaillaan kokeita Cameronin ilmapallolla.

— **Kreivi Waldersee,** Kiinassa olevien Euroopan joukkojen ylipäällikkö on sähköittänyt Saksan keisarille, että liittoutuneiden joukot pitää pian kutsuttaman sieltä pois, sillä hän ei voi kauvemmin estää tappeluita eri valtojen sotilasten välillä.

— **Työläisnaisten järjestäytyminen Englannissa.** Lady Dilken johdolla piti viime kuun lopulla naistehtaalaisten liitto vuosikokouksensa. Liittoon kuuluu 50 yhdistystä ja niissä yhteensä noin 40 tai 50,000 järjestynyttä työntekijätärtä. Liitto pyrkii saamaan työläisnaiset järjestäytymään; sitä paitsi se joka tavalla antaa apuansa työväestön naispuoliselle osalle.

— **Volhovskin piirissä,** Orelin läänissä, toimii omituinen koulu, kertoo „Orl. Wjestnik". Tässä koulussa ei opeteta lukemaan, ei kirjoittamaan, vaan lämmittämään uunia. Opettaja kantaa halkoja, oppilaat asettavat ne uuniin ja panevat halot palamaan. Tähän kuluu kaikki opetusaika.

Viime talvena keräytyi kouluhuoneen akkunalaudoille pieniä lumikinoksia, vesi jäätyi sangoissa ja sormet kohmettuivat. Kun vahtimiestä ei ole, täytyy opettajan kantaa halkoja ja vettä sekä lämmittää uuneja. Mitä koululle välttämättömiin opetusesineisiin tulee, ei sellaisia ainakaan vielä ole nimeksikään.

Merkillinen kirje.

Zerkovnija Vedomostin mukaan on kreivitär Sofia Tolstoi lähettänyt Pietarin metropoliitalle, Antoniukselle, seuraavan kirjeen:

Kun minä eilen luin synoodin ankaran toimenpiteen koskeva mieheni poistamista kirkosta ja allekirjoittaneiden joukossa huomasin teidänkin nimenne, niin en voinut tapahtuman johdosta pysyä aivan väliäpitämättömällä kannalla; en sentähden, että mieheni mainitun asiakirjan kautta olisi hengellisesti kadotettu, sillä se ei ole ihmisten vaan Jumalan asia. Ihmissielun elämä on uskonnolliselta kannalta katsottuna jotain, jota vaan Jumala tuntee ja jota vain, onneksi kyllä, hän vallitsee. Mutta sen kirkon näkökannalta, johon minä kuulun ja josta minä en koskaan tule luopumaan, jonka on luonut Kristus Jumalan nimessä pyhittämään tärkeimmät hetket ihmisen elämässä: syntymän, avioliiton, kuoleman, ihmisen ilot ja hänen surunsa — jonka voimakkaasti tulee saarnata rakkauden lakia, anteeksiantamuksen velvollisuutta ja rakkautta vihollisiin, jotka meitä vihaavat, ja jonka tulee rukoilla meidän kaikkien puolesta — tältä näkökannalta katsottuna tuntuu minusta synoodin toimenpide käsittämättömältä.

Se ei tule herättämään myötätuntoisuutta (paitsi mahdollisesti Moskovskija Vedomostin puolelta), vaan vastenmielisyyttä ihmisissä ja suurempaa myötätuntoisuutta ja rakkautta Leo Nikolajevitschiin. Jo saamme vastaanottaa sellaisia mielenosoituksia ja maailman kaikista osista on niitä ilman määrää virtaava.

En voi myöskään olla tässä sanomatta mikä suru mulle on saatettu mahdottomuuden kautta, josta aikasemmin olen saanut tiedon, nim. että synoodi salaisesti olisi papistolle antanut määräyksen, että Leo Nikolajevitschin kuollessa ei saa hänelle toimittaa kirkossa mitään hautausjumalanpalvelusta.

Ketä senkautta tahdotaan rangaista — kuolluttako, joka ei enään mitään tiedä, vai hänen ympäristöänsäkö, uskovaisiako ja häntä lähellä olevia ihmisiäkö? Jos tämä on uhkaus, niin kelle ja mitä tarkoitusta varten?

Tuleeko minun todellakin saadakseni mieheni kuollessa toimeen hautausjumalanpalveluksen tai pidettäväksi esirukouksia hänen puolestaan olla löytämättä joko kunnollista pappia, joka totisen Jumalan ja rakkauden Jumalan kasvojen edessä ei pelkää ihmisiä, tai myös vähemmän rehellistä, jonka suuremmalla rahasummalla voin ostaa sitä tarkoitusta varten?

Mutta se on minulle turhaa. Minusta on kirkko abstraktinen käsite ja sen palvelijoiksi tunnustan vaan ne, jotka todellakin ymmärtävät kirkon merkityksen.

Jos kirkoksi tunnustaisi henkilöitä, jotka pahuudessaan uskaltavat loukata korkeinta lakia, Kristuksen rakkauden lakia, niin me kaikki, jotka olemme todellisesti uskovaisia ja käymme kirkoissa, jo aikoja sitten olisimme sen hyljänneet.

Mutta syntisiin luopumisiin kirkosta eivät ole erehdyksiin joutuvat ihmiset syynä, vaan ne, jotka ylpeästi ovat ilmoittaneet seisovansa sen etunenässä ja sen sijaan että saarnaisivat rakkautta, nöyryyttä ja anteeksi antamusta, haluavat henkisesti mestata ne, joille Jumala heidän nöyrän, itsensä uhraavaisen, rakkautta ja avunantoa täynnä olevan elämän vuoksi, jos kohtakin kirkon ulkopuolella, epäilemättä mieluummin tulee lahjoittamaan anteeksiantamuksen kuin niille, jotka kantavat jalokivillä koristettuja valtikoita ja tähtiä, mutta rankaisevat ja kirkosta pois ajavat — tämän paimenia.

On helppoa lipein sanoin kumota se, mitä tässä olen sanonut. Mutta syvempi käsitys totuudesta ja ihmisten todellisista aikeista eivät tule ketään pettämään.

— **Casertan kirkossa,** kertovat Italian lehdet, säilytetään kivilaattaa, johon olisi muinais hebreankielellä kaiverrettu maaherra Pontius Pilatuksen Kristukselle langettama kuolemantuomion alkuteksti. Käännettynä kuuluisi tämä tuomio seuraavasti:

Täten suositetaan arvoisalle yleisölle **Emil Rundmanin Valokuvaamo** **Aleksanterinkatu 21.** (Tallbergin Liikepalatsissa) Avoinna valokuvausta varten kl. 10—3. Kulku maksuton **Hissillä.** Fuhelin 27 64.

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

„Tuomio,
jonka on langetttanut alisen galilean maaherra Pontius Pilatus ja joka määrää, että]

[Jesus Natsarealainen
tulee kärsiä ristinkuolema Keisari Tiberiuksen hallituksen seitsemäntenätoista vuotena Maaliskuun kahdeutenakymmenentenä viidentenä päivänä Jerusalemin pyhässä kaupungissa, kun Ananias ja Kaifas olivat ylimmäisinä pappina.

Pontius Pilatus, alisen Galilean maanhoitaja, istuen Paetonin tuomarin-istuimella, tuomitsee Jesus Natsarealaisen kuolemaan ristillä kahden ryövärin välissä, koska kansan suuret ja yhtämittaiset todistukset osottavat että:

1. Jesus on viettelijä,
2. Jesus on kiihottaja,
3. Jesus on lain vihollinen,
4. Jesus kutsuu itseään petollisesti Jumalan pojaksi,
5. Jesus kutsuu itseään petollisesti Israelin kuninkaaksi.
6. Jesus on astunut temppeliin, palmunoksia kädessään kantavan joukon seuraamana,

käskee ensimmäisen senturionin Quirilinus Corneliuksen viemään hänet rangaistuspaikalle, kieltää kaikkia köyhiä ja rikkaita henkilöitä estämästä Jesuksen kuolemaa. Todistajat jotka ovat allekirjoittaneet tuomion Jesusta vastaan ovat:

1. Daniel Robani, farisealainen,
2. Johannes Zaranatel,
3. Rafael Robani,
4. Caper, kirjanoppinut.

Jesus on vietävä Jerusalemin kaupungista Serenan portin kautta".

Tämän tekstin syrjässä on huomautus „Samanlaineu laatta on lähetetty joka heimolle".

Kultaisia sanoja.

Filosofia on kuin lampun heikko valo verrattuna päivän valoon; yhtä vähän kuin silmä saattaa sietää auringon täyttä kirkkautta, saattaa ihmisjärkikään muodostaa täydellistä käsitystä Jumalasta.

Origenes.

*

Vaan siinä, missä järki valaisee ja tunne lämmittää, syntyy oikea uskonnollisuus.

F. Koppel.

*

Uskonnon vaikutus on rajaton.

J. H. Merle d'Aubigné.

*

Juuri erinomaisimmat ihmiset tarvitsevat uskontoa paraiten, sillä he tuntevat selvimmin inhimillisen ymmärryksemme rajoituksen.

J. Eötvös.

*

Älköön olko mitään pakkoa uskonnossa! Oikeahan on kyllin selvään eroitettu väärästä.

Koran.

*

Tarvitsemme vapaamman, tilavamman, henkisemmän, siveellisemmän, enemmän valaistun ja kaikista poliittisista ennakkoluuloista enemmän vapautetun kristinuskon.

A. W. Neander.

*

Sydän se luo teologin.

J. H. Merle d'Aubigné.

*

Paras saarna, mikä milloinkaan on pidetty, on pyhä elämä.

Th. de Vitt Talmage.

*

Kuinka mieletöntä on koittaa pakoittaa kahta ihmistä ajattelemaan samalla lailla uskonnollisissa asioissa; enhän saata pakoittaa kahta kelloa käymään samalla lailla.

Kaarle V.

Hyvä tahto.

Kaikkea muuta ylempänä ovat totuus ja hyvyys. Suurimpana lahjanaan tarjoaa elämä meille hyvän, jottasitä valitsisimme, rakastaisimme, sen puolesta eläisimme. Ja tämä koskee kaikkia, ylhäisiä ja alhaisia, nuoria ja vanhoja. Meidän kaikkien päämääränä olkoon: elämä hyvän ja oikean palveluksessa, elämä Jumalan tarkoituksen mukaisesti. Hyvää emme koskaan opi kylliksi tuntemaan, emme koskaan väsy siihen. Se on elämämme tärkein kysymys.

Hyvä ja totuus yhdistävät ihmiset. Rakasta hyvää, totta ja kaunista maan päällä; missä tahaansa sitä tapaatkin, saata se päivän valkeuteen, puolusta sitä, kärsi sen kanssa ja elä sen puolesta. — Etkä sinä ole ainoa, joka sitä teet.

On niin paljon maan päällä, josta voi iloita, mutta meidän ilomme ei koskaan ole puhtaampi eikä syvempi kuin rakastaessamme hyvää ja pitäessämme sitä päämääränämme.

Tätä päämääräämme emme me järjellisinä olentojina voi täyttä sokeasti eikä tajuttomasti. Voimme ajatella kasvien ja eläinten tajuttomasti täyttävän tarkoituksensa maan päällä, mutta ei ihmisen joka on järjellinen olento ja joka voi arvostella sekä omia että muiden toimia. Vaikka emme aina lausu ajatustamme, arvostelemme kuitenkin, itse tuomitsemme omassa sydämessämme, me tuomitsemme ehdottomasti ja heti kuultuamme jostain toiminnasta. Niin, tuomitsemmepa sitäkin mitä toinen ei vielä ole tehnyt ainoastaan aikonut. Ja samaten tuomitsemme itseämmekin. Sydämmessämme tuomitsemme jo senkin, mitä aijomme tehdä ennenkuin olemme aikomuksemme toimeen panneet. Mitä enemmän me kuuntelemme tätä tahtoamme ja toimiamme tuomitsevaa ääntä, sitä selvemmäksi ja varmemmaksi tulee se. Ja silloin huomaamme löytyvän kaksi aivan vastakkaista ääntä. Toinen hyväksyy toimemme, se sanoo: hyvin tehty, oikein, hyvä: toinen taas lausuu vastakohdan: teet väärin noin tehdessäsi, se on syntiä, pahasti. Tunnemmehan kaikki tämän ääneen, se on omantunnon, Jumalan ääni. Se yhdistää meidät kaikki opettaen meitä kuulemaan ja seuraamaan sitä. Elämän monissa eri vaiheissa valitessamme hyvän ja pahan välillä, kuului tämä ääni; omatuntomme ja Jumalan ääni omassa itsessämme arvostelevat töitämme.

Mutta tämä ääni ei ole yhtä selvä kaikissa ja muutamissa on se aivan himmeä.

Tämä riippuu siitä kuinka paljon kasvatusta ja tietoa olemme saaneet hyvän ja pahan suhteen. Ja etupäässä riippuu se siitä, olemmeko välinpitämättömiä tai pidämmekö hyvän oikeassa arvossa. Ja ellemme ole välinpitämättömiä, niin ajattelemme vakavasti, ja niin pidämme silmällä itseämme ja muita huomaten siten, kuinka hyvä ja paha asuvat ihmissielussa. Huomaamme myöskin mikä jyrkkä ero on niiden välillä, niin että varmasti tiedämme itsessämme joskin emme sitä maailmalle tunnusta; tämä kuuluu hyvään, tämä pahaan.

Arvostelemalla noin sekä omia että toisten ajatuksia, tahtoa ja toimintaa hyvän mittakaavan mukaan *opimme* me todellakin jotain. Ja me opimme hiukan parhaasta, minkä elämässä voimme oppia. Sillä miettiessämme todellakin pyhää, hienoa ja puhdasta ja asettaessamme sen mittakaavaksemme ja päämääräksemme, antaessamme tahtomme mukautua Jumalan pyhään tahtoon kaikessa; vähimmässäkin — juuri vähässä vaatiikin Jumala uskollisuutta — huomaamme tärkeämpää olevan että hyvä meidän kauttamme toteutuu kuin että me tulemme rikkaiksi maan päällä ja lähimmäistemme mielestä muita paremmiksi ja korkeimmiksi.

Niinkuin meidän *vähitellen* elämässä täytyy oppia osaamaan jotain, niin täytyy myös *oppia* tahtomaan hyvää. Mitä useammin valitsemme oikean väärän sijasta sitä enemmän voimaa saamme ensi kerralla *samaan* valintoon.

(jatk.) *H. S.*

Niille arvoisille henkilöille, jotka soisivat

Uuden Ajan

menestyvän ja tahtovat tehdä jotakin sen hyväksi, pyydämme ilmoittaa, että **paras keino** Uuden Ajan avustamiseksi on tilata lehteä muutamia kappaleita ja sitten tarjota toisille itselleen tarpeettomat kappaleet tahi lahjottaa ne varattomille henkilöille.

Uskallamme toivoa, että ystäviemme avulla tilaajamäärämme piakkoin on melkoisesti kasvava. Asiaaharrastavien myötä vaikutuksella on Uusi Aika esteettä jatkava työtään ihmiskunnan suurten elämänkysymysten palveluksessa.

Niitä, jotka käsittävät sellaisen sanomalehden merkityksen, jollainen on Uusi Aika, kehoitamme tekemään jotakin lehden hyväksi.

— **Vankeja jotka eivät välitä vapaudestaan.** Viimeisen yleisen anteeksiannon yhteydessä on Italiassa tapahtunut monta merkillistä näytelmää kuritushuoneissa ja muissa rangaistuslaitoksissa.

Suuri joukko rangaistusvankeja, niiden joukossa sellaisiakin, jotka ovat viettäneet melkein puolen ikäänsä kahleissa, kieltäytyi päättävästi jättämästä sitä paikkaa, joka niin kauvan on pitänyt heidät sidottuina, eikä siis huolinut anteeksiannosta.

Portoferron kuritushuoneessa, niemimaan kovimmassa, alkoi vanki Beltramo, joka jo 22 vuotta oli siellä istunut — itkeä, ja saadakseen jäädä jälelle ilmoitti hän edelleen tehneensä kaksi suurta rikosta, jotka hän siihen asti oli salannut. Kun hän kuitenkin vietiin ulos, uhkasi hän heittäytyä veteen. Bolognassa heittäytyi muuan vasten tahtoansa vapautettu vanki poliisiviranomaisten tähden alas poliisikamarin kolmannesta kerroksesta.

Italiassa on hätä kovin suuri ja työnsaannin toivo niin pieni, että moni mieluummin valitsee kuritusvankilat ja niiden huonon ravinnon sekä keskiaikaisia oloja muistuttavan hallinnon kuin vapauden.

— **Köyhien kohtalo.** Jelisavetgratin piiristä Etelä-Venäjältä on eräs kirjeenvaihtaja lähettänyt „Pet. Vjedomostin" toimitukselle kappaleen leipää, joka kansan suussa kulkee „nälkäleivän" nimellä ja jota siellä nykyään yleensä nautitaan. Tämä „leipä" on valmistettu sahajauhoista, olista ja rikkaruohoista. Se on kirjeenvaihtajan mielestä omiaan todistamaan, että Hersonin, Taurian ja Bessarabian läänit, joista tähän saakka on ulkomaille vietty parasta vehnää, ovat nyttemmin astuneet nälkälääuien riveihin. Hädänalaisten asema on pelottava, kauheampi kuin edellisenä vuotena, mutta siitä huolimatta on avunanto heille hyvin niukkaa ja huonosti järjestetty.

Eräässä toisessa kirjeessä samalle lehdelle kuvaa lähetyssaarnaaja Jelifejew räikein piirtein Siperian kirgiisien kurjaa asemaa. „Sairaiden ja nälänhätäisten asema on kauhistuttava. On tapahtunut sellaistakin, että ihmiset ovat syöneet hevosenlantaa".

— **Jättiläislakko Skotlannissa.** Skotlannissa äsken puhennut kaivostyömiesten lakko käsittää kokonaista 40,000 miestä. Lakkolaiset vaativat kahdeksantuntista työpäivää. Muutamat pienemmät, jotka eivät kuuluu työnantajainliittoon, ovat vaatimuksiin suostuneet, mutta muut ovat kieltäytyneet.

Myöskin Northumberlandin kaivostenomistajat ovat tuntuvasti alentaneet palkkoja, kokonaista 13 ¾ prosenttia, joten sielläkin syntynee lakko.

— **Englanti sosialistiseksi** — sellainen on Englannin parlamentissa olevan työväenedustaja Keir Hardien äsken tekemä ehdotus. Hän ehdottaa alahuoneelle seuraavaa:

„Koska ne taakat, joita maan ja pääoman yksityisomistus laskee ahkeroitten ja hyödyllisten yhteiskuntaluokkien kannettaviksi, yhä lisäytyvät;

Koska rikkautta tavotteleva kilpailujärjestelmä, jossa voitto on pääasia, synnyttää köyhyyttä, kurjuutta ja siveellistä sekä ruumiillista rappeutumista; ja

Koska yhtiöt ja trustit, jotka pohjattoman rikkautensa kautta kykene vätvaikuttamaan hallintoon ja syöksemään rauhalliset kansat sotiin ainoastaan saavuttaaksensa itsellensä etuja, yhä kasvavat pelottavassa määrässä;

Niin on alahuone sitä mieltä, että tällainen asiain tila on vaarallinen valtion menestykselle, ja kannattaa sentähden lainsäädäntöä, joka koettaa parantaa näitä epäkohtia laskemalla perustuksen uudelle yhteiskunnalle, jonka pohjana on maan ja tuotannonvälikappalten yhteisomistus, tavarain valmistaminen käytäntöä eikä kauppaa varten sekä kaikillle kansalaisille taattu yhtäläinen edistymismahdollisuus".

Henry George

Yksilöllisen elämän pulmasta.

(Viimeinen luku hänen kuuluisasta teoksestaan *Edistys ja köyhyys.*)

(Jatk.)

Ja jos edelleen huomaamme, ettei sosiaalista kehitystä johda erityinen kaitselmus enempää kuin säälimätön kohtalokaan, vaan muuttumaton ja samalla hyvää tekevä laki; jos huomaamme, että inhimillinen tahto on päävaikuttimena, ja että ihmiset yleensä itse muodostavat asemansa; jos huomaamme, että taloudellinen ja siveellinen laki ovat oikeastaan yksi, ja että se totuus, jota ymmärrys vaivaloisesti käsittää, on aivan sama, johon siveellinen aisti johtuu äkillisen havainnon kautta, niin virtailee valo yksilöllisen elämän probleemia kirkastamaan. Nuo lukemattomat miljoonat olennot — ihmisiä kuten me — jotka ovat vaeltaneet ja yhä vaeltavat maan päällä iloineen ja suruineen, vaivoineen ja pyrkimyksineen, kaihoineen ja pelkoineen, mahtavine aavistuksineen asioista, joita ymmärrys ei jaksa käsittää, yleisine tunteineen, jotka muodostavat yhteisen perustan toisistaan kauvimmas eronneillekin uskontunnustuksille — heidän vähäpätöinen elämänsä ei silloin enään näytä tyhjäupäiväiseltä ylellisyydeltä.

Se suuri tosiasia, jota tiede kaikissa sen eri haaroissa osoittaa, on lain ainainen paikkansa pitäväisyys. Tähtientutkija näkee kaikkialla, minne hänen vaariinottokykynsä ulottuu, olkoonpa sitten omenan putoamisessa tahi kaksoisaurinkojen kierrossa, saman lain vaikutuksen, joka vaikuttaa samalla tavalla niissä pienimmissäkin osissa, joihin voimme jakaa paikan, kuin niillä äärettömillä aloilla, joilla hänen tieteensä työskentelee. Siitä etäisyydestä, jonne hänen kaukoputkensa ei enään kanna, syöksyy esille uusi maailmankappale ja katoaa jälleen. Hän huomaa että, niin kauvas kuin hän pystyy seuraamaan sen rataa, se ei ole yhtäpitävä yleisen lain kanssa. Sanooko hän sentähden tämän olevan poikkeuksen laista? Ei suinkaan; hän sanoo, että kaikki mitä hän on nähnyt, on ainoastaan osa kiertokulusta, ja että lailla on pätevyytensä hänen kaukoputkensa näköpiirin ulkopuolellakin. Tämän nojalla tekee hän laskunsa ja vuosisatojen kuluttua osottautuvat nämä oikeiksi.

Jos nyt tutkimme niitä lakeja, jotka johtavat yhteiskunnan inhimillistä elämää, niin huomaamme, että ne niin suurimmassa kuin pienimmässäkin yhteiskunnassa ovat samat. Me huomaamme, että se, joka alussa näyttää meistä eroavaisuudelta ja poikkeukselta, on ainoastaan samojen prinsiippien vaikutin, vaikka eri yhteydessä; ja että kaikkialla jonne voimme sitä seurata, sosiaalinen laki muuttuu siveelliseksi laiksi ja on yhtäpitävä sen kanssa; että yhteiskunta-elämässä oikeus varmasti saa palkkansa ja vääryys rangaistuksensa. Mutta yksilöllisessä elämässä emme aina kykene tätä näkemään. Jos tarkastelemme ainoastaan yksilöllistä elämää, niin emme voi huomata, että maailmankaikkeuden laeilla olisi pienintäkään yhteyttä hyvän ja pahan kanssa, oikean ja väärän. Tuleeko meidän siksi sanoa, että sosiaalisessa elämässä ilmenevä laki ei koskisi yksilöllistä inhimillistä elämää? Niin sanoa ei ainakaan olisi tieteellistä. Me emme siten keskustelisi muista asioista. Eikö meidän tule pikemminkin sanoa tämän vaan todistavan sitä, ettemme näe koko yksilöllistä elämää tässä ajassa?

Ne lait, joita kansallistalous ilmaisee, ovat, kuten fyysillistäkin laatua olevat tosiasiat ja suhteet, yhtäpitävät sen kanssa, joka näyttää muodostavan henkisen kehityksen lain; — edistys ei ole välttämätöntä ja ehdotonta, vaan edistymistä, jossa inhimillinen tahto on johtavana voimana. Mutta elämässä, semmoisena kuin me sitä tunnemme, voi henki-

Teosoofinen kirjasto

Uudenmaankatu 25.

Avoinna tiistaisin ja lauvantaisin k:lo ½ 7—8 j. pp.

Äitipuoli.

(Unkarilainen kertomus)

Meidän seuduillamme asui tilanomistaja, Lorents Gathy nimeltään, jonka kaunis, nuori vaimo kuoli lapsivuoteeseen. Hänen omaisensa hautasivat hänen murehtien, ja pieni lapsi, kaunis poika, oli äidiltön.

Gathyllä oli vanha täti, joka hautajaisten jälkeen kumartui kehdon ylitse itkien. „Pikku raukka, mikähän sinustakin tullee. Ilman äidillistä hoitoa, joudut armotta hukkaan!"

„Mikäkö hänestä tullee?" vastasi syvästi sureva isä. „Rehellinen ja kunnon ihmislapsi hänestä tulee! Elä pelkää, lapseni, sinä tarvitset ja saatkin äidin!"

„Mutta oikeata äitiä ei hän kuitenkaan koskaan saa, rakas sisaren poikani! Oikea lepää haudassa, ja se, jonka aiot tuoda kotiisi, pysyy aina äitipuolena, palmitkoon sitten vaikka tuhannesti kultaisia nauhoja suortuviinsa".

„Ja kuitenkin sanon minä sinulle, että lapseni tulee saamaan oikean äidin."

„Uskon sinua, jos olet kyllin mahtava herättäksesi kuolleet".

Gathy ei vastannut siihen mitään. Hautajaisten jälkeen otti hän poikansa mukaansa Pesthiin jättäen hänet sinne. Ei kukaan uskaltanut kysyä häneltä, minne hän oli jättänyt lapsen, sillä hän oli totinen ja umpimielinen mies. Korkeintaan kohouttivat ihmiset olkapäitään keskenään kuiskutellen: „Hän valmistaa sijaa toiselle vaimolle".

Ja aivan oikein, tuskin kolme viikkoa myöhemmin nai Lorents Gathy tilanhoitajansa sisaren, Barbara Zcherneyn, seudun kauneimman tytön. Vuosi ei vielä ollut kulunut umpeen, kuin haikara jo toi pojan taloon. Mutta rouva Gathy ei vielä ollut noussut lapsivuoteeltaan ennenkuin hänen miehensä taas matkusti Pesthiin ja otti äskensyntyneen lapsen mukaansa jättäen sen sinne. Ihmiset pudistivat arveluttavasti päätään sanoen: „Mitä tämä merkitsee? Eilen toi haikara lapsen ja tänään vie sen oma isä pois sen?"

Nuori äiti suri epätoivoissaan kadonnutta lastaan, rukoili Gathya hankkimaan sen takaisin, uhkasi avioeroa ja kutsui häntä rosvoksi. „Anna lapseni takaisin!" huudahti hän sydäntäsärkevällä äänellä. Mutta tuo kummallinen mies pysyi järkähtämättömänä.

„Lapsesta on pidetty hyvä huoli," vastasi hän, „tulet kerran huomaamaan sen. Mutta elä etsi sitä, se olisi turha. Eläkä vaivaa minua rukouksilla, olen taipumaton. Ensimmäisen vaimoni paarien ääressä tein lupauksen, jonka aijon pitää".

Näin kului viisi vuotta. Barbara rouva koetti turhaan kaikkia keinoja ja neuvoja. Isä pysyi taipumattomana. Usein matkusti hän Pesthiin valvoakseen lasten hoitoa, mutta ei koskaan ottanut vaimoaan mukaansa ja vastasi ainoastaan lyhyesti hänen kysymyksiinsä, että he jaksoivat hyvin. Viidennen vuoden lopulla sanoi Gathy vaimolleen: „Laita nyt kaikki järjestykseen, Barbara, ylihuomenna matkustan Pesthiin hakemaan lapset!"

Ilohuudoin lankesi vaimo miehensä kaulaan. Nämä muutamat sanat haihduttivat hänen sydämmestään kuluneiden vuosien katkeruuden. Ja kun kolmen päivän kuluttua vaunut pysähtyivät talon ulkopuolella, ja kaksi kaunista voimakasta poikaa nostettiin alas sekä juoksivat häntä vastaan, olivat kaikki surut unohtuneet. Barbara syleili molempia. Toinen oli nimeltään Paul, toinen Ladislaus. He oli yhtä suuret ja hyvin yhdennäköiset eikä heidän ulkomuodossaan huomattu mitään ijän eroitusta.

Barbara rouva kumartui miehensä puoleen täynnä äidillistä kaipausta: „Mikä heistä on poikani? sano!"

Gathy naurahti sanoen: Mikä tyhmä kysymys? Molemmat ovat poikiasi!"

„Mutta kumpi on minun synnyttämäni?

„Elä siitä huoli! Olen tähän asti antanut poikien jäädä vieraihin, jotta rakastaisit yhtäpaljon molempia ja jottei kumpikaan heistä saisi äitipuolta".

„Mutta ajattelehan — — —

„Olen ajatellut sitä. Ole kärsivällinen kunnes he täyttävät kaksikymmentä vuotta. Silloin ovat he kyllin isot voidakseen tulla toimeen äidittä, ja sinä saat tietää totuuden. Et ennen."

Tämä oli taipumattoman isän tahto eikä siitä mihinkään päästy. Eihän vaimo voinut tehdä muuta kuin tasata rakkautensa ja huolenpitonsa molemmille lapsille? Kuitenkin heräsi äidin tunne usein, hän tutki, vakoili ja oli aina taisteluun valmis. Hän piti silmällä lapsia niiden valvoessa ja nukkuessa. Kenties onnistui hänen keksiä joku omaa olentoaan muistuttava piirre! Usein oli hän huomaavinaan jonkun liikkeen tai kasvojen eleen, joka pani hänen sydämmensä sykkimään. Mutta tämä tapahtui sekä Paulille että Ladislaulle.

Lapset viihtyivät hyvin ja olivat terveet sekä ruumiin että sielun puolesta. Hekin tiesivät, että toisella heistä oli äitipuoli, mutta kumpikin piti toistaan poikapuolena. Kerran sairastui Gathy, ja hänen vaimonsa tahtoi käyttää tilaisuutta hyväkseen saadakseen tietää totuuden. Hän ahdisti miestään rukouksilla ja hyväilyillä. „Sanohan toki minulle, kumpi heistä on poikani — ole armollinen, ystäväni! Vannon sinulle, että minä yksin tulen sen tietämään, mutta poikapuoleni ei ole sitä huomaava. Tahdon aina pysyä hänen oikeana äitinään."

„Hyvä on, vaimo! koska olet vannonut, saat sen tietää".

Samassa silmänräpäyksessä astui Paul huoneeseen. „Tämä on poikasi" kuiskasi Gathy.

Barbava rouva riensi pojan luo, syleili häntä, peitti hänen kasvonsa suudelmiin, painoi hänen päänsä helmaansa ja silitteli hänen vaaleita silkinhienoja kutrejaan. Jo päivällispöydässä sai Paul suurimman omenan, veitsi leikkasi aivan kuin itsestään suuremman kakkuviipaleen Paulille, ja kun pojat illalla pallin heitossa särkivät akkunan syytettiin siitä Ladislauta vaikka Paul nähtävästi oli siihen syypää. Näin kului jonkun aikaa, kunnes Gathy eräänä päivänä sanoi:

„Huomaan äitipuolen jo näyttäytyvän, olet huonosti kestänyt koetuksen".

„Minkä koetuksen?"

„Lasten suhteen. Luuletko ehkä minun sanoneen totuuden? Aikomukseni oli osoittaa pojaksesi sen, joka ensimäiseksi huoneeseen astui".

„Olet siis pettänyt minut!" huudahti vaimo epätoivoissaan.

„Mahdollisesti kyllä, mutta petithän sinäkin minun luvatessasi rakastaa molempia yhtä paljon?"

Petetty vaimo ei enää uskaltanut kysyä. Hän tiesi nyt, sen olevan turhaa.

Vähitellen lähestyi kahdeskymmenes vuosi. Talvi ja kesä vaihtelivat, pojat kävivät koulua kaupungissa ja viettivät lomaaikansa kotona. Näin kului siis monta vuotta. Mutta eräänä kesänä odotti äidin sydän turhaan heitä kotia palavaksi. He olivat koulupenkiltä lähteneet sinne, missä ruusut kukkivat, veriset ruusut, jotka taistelun jumala antaa versoa vehreillä kedoilla. Taistelussa vapauden puolesta kärsi toinen Gathyn pojista sankarikuoleman isänmaan edestä. Ladislaus yksin palasi kotio. Tämä ei ollut mitään tavatonta tähän aikaan. Päinvastoin pidettiin miltei ihmeenä sitä, että toinen veljeksistä oli jäänyt eloon.

Iloittiin toisen kotiintulosta ja itkettiin hiljaisuudessa kaatunutta. Ken heistä oli äidin oikea poika? Gathy salasi totuuden yhä edelleenkin. Hän odotti kahdennenkymmenen vuoden loppua. Eräänä päivänä meni hän vaimonsa luo. „Barbara" sanoi hän vakavana, „tiedätkö, kahdennenkymmenennen vuoden tänään päättyvän?"

Silmänräpäyksen tuntui hänen sydämmensä tykytys seisahtuvan, ja hän tuli kuolonkalpeaksi „Entä sitten?" kysyi hän kolealla äänellä.

Gathy otti muutamia asiapaperia taskustaan. „Tahdon täyttää lupaukseni. Sinulla on oikeus tietää kumpi näistä kahdesta on poikasi!"

Aiti hypähti ylös kuin salaman iskemänä ja pani kätensä Gathyn huulille „Vaiti!" huusi hän raskaasti hengittäen. En tahdo sitä tietää. En koskaan tahdo sitä tietää!"

„Olet oikeassa, Barbara," sanoi Gathy hetkisen mietittyään. Mutta mitä teen nyt näillä papereilla?"

„Heitä ne tuleen. Rukoilen sinua sitä tekemään!"

Takassa oli juuri tuli. Gathy viskasi paperit siihen, ja silmänräpäyksen kuluttua olivat liekit ahmineet ne.

Ken tilaa „Uuden Ajan" vuoden alusta, saa samalla suomennettuna

Leo Tolstoin

Evankeliumin.

Suomentaja

Arvid Järnefelt.

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin **palo-** ja **henkivakuutuksia** kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: **rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita** y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
***Pääkonttori:* Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni 345.**

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan ***Smk 15: 75 p:n*** vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, vaaraluokka 0 kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa ***C. F. Carlander,*** Pää-asiamies
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Palkintoja „Uuden Ajan" levittämisestä.

Täten julistetaan kilpailu **„Uuden Ajan"** asiamiesten kesken kolmella palkinnolla

1:nen	**palk.**	**à 100**	**mk.**
2:nen	**„**	**à 50**	**„**
3:as	**„**	**à 25**	**„**

Kilpailu aika kestää tämän vuoden loppuun, jolloin palkinnot jaetaan.

Arvoisia asiamiehiämme kehoitamme tilittämään tilauksensa mahdollisimman pian.

nen kehitys taivaltaa ainoastaan aivan lyhyen matkan. Henki on tuskin alkanut herätä, ennenkuin ruumiilliset voimat jo alkavat vähetä; sen tietoisuuteen tulee vaan himmeästi sille leviävät suunnattomat alat, se rupeaa ainoastaan tuntemaan voimaansa ja käyttämään sitä, käsittämään olokappalten yhtenäisyyttä ja laajentamaan sympatiiojansa — silloin täytyy sen jo siirtyä pois näyttämöltä ruumiin kuoleman kautta. Jos ei tätä seuraa mitään muuta, niin näyttää tässä olevan aukko, puute. Olkoonpa vaan Humboldt tai Herschel, Mooses, joka Pisgahista silmäilee tuota luvattua maata, Joosua, joka johtaa sotajoukkoja, tai joku noita lempeitä kärsivällisiä sieluja, jotka ahtaissa piireissä elävät rikasta henkistä elämää. Ellei täällä maan päällä kehittynyt sielu voi edistyä edelleen, näyttää siltä, kuin tässä olisi tarkoituksen puute, jota ei voi sovittaa siihen yhtenäisyyteen ja tarkoituksenmukaisuuteen, joka käy läpi maailmankaikkeuden.

Erään järkemme peruslain mukaan — se laki, johon kansallistalous itse teossa nojautuu kaikissa loppujohteissaan — emme voi ajatella mitään välikappaletta ilman tarkoitusta, mitään säädöstä ilman esinettä. Koko luonnolle, mikäli me olemme tekemisessä sen kanssa, antaa inhimillinen järki töissä ja toiminnassaan sellaisen tarkoituksen ja esineen. Mutta ellei ihminen itse voi aikaansaada mitään suurempaa elikkä kohota korkeammalle, on hänen olemisensa käsittämätön. Niin voimakas on tämä metafyysillinen välttämättömyys, että niiden, jotka kieltävät yksilöllä muuta olevan kuin tämä elämä, on muuttaminen täydellistyväisyysaate — mahdollisuuden täydellisyntymiseen — rotuun. Mutta kuten jo olemme huomanneet (ja tämä olisi voinut tulla esitetyksi täydellisemmin), ei itse teossa löydy mitään, joka todistaisi varsinaisen rotuparannuksen ihmiskunnassa tapahtuneen. Inhimillinen edistys ei ole ihmisluonteen olentomuutoksessa. Sitä edistystä, josta sivistys johtuu, ei säilytetä ihmisen rakenteessa, vaan yhteiskunnan rakenteessa. Se ei siis ole kiinteää ja pysyvää, vaan voi se millä hetkellä hyvänsä poistua — niin, sillä on alinomainen taipumus häviämiseen. Ja sitäpaitsi, jos inhimillinen elämä ei ulottuisi meidän havaintokykymme ulkopuolelle, niin olemme rodun suhteen samassa vaikeudessa kuin yksilönkin suhteen! Sillä yhtä varmasti rodun tulee kuolla kuin yksilönkin. Tiedämme olleen geologisia tapahtumia, jolloin ihmiselämä olisi ollut mahdoton. Tiedämme, että sellaisia aikoja jälleen tulee. Vieläpä nytkin maan pyöriessä määrätyssä radassaan, paksunevat ne pohjoiset jääpeitteet hitaasti, ja se aika lähestyy vähitellen, kun niiden jäätiköt uudelleen vierivät yli maan, ja kun nuo pohjoiseen päin vyöryävät aallot eteläMerestä hautaavat nykyisen sivistyksen näyttämön sellaisten vesierämaiden alle, jotka kenties tänään peittävät seutuja, joissa sivistys oli yhtä korkea kuin meidän. Ja tämän aikakauden jälkeen näkee tiede kuolleen maan, sammuneen auringon — ajan, jolloin itseensä kukistunut aurinkokunta hajaantuu kaasumuodossa, uudestaan alkaakseen rataansa äärettömine muutoksineen.

Mikä sitten on elämän merkitys, tämän kuoleman rajoittaman elämän tarkoitus? Minusta näyttää se olevan ainoastaan käytävä eli esihuone toiseen elämään. Sen ilmiöt ovat mielestäni selitettävissä ainoastaan yhden teorian avulla, jota voi ainoastaan taruissa ja vertauskuvissa ilmituoda. Ja niissä taruissa ja vertauskuvissa, joissa ihmiset kaikkialla ja kaikkeina aikoina ovat koettaneet selittää syvimmät ajatuksensa, onkin se jossain määrin selitetty.

Olleiden ja menneiden sukujen pyhät kirjat: Raamattu, Zendavesta, Vedakirjat, Dhamapada ja Korani; vanhojen filosofien salaperäiset opit; muutamien luonnottomien uskonmuotojen alkuperäinen tarkoitus, yleisten koncilien dogmaattinen perustus, Foxin, Wesleyn, Savonarolan saarnat; punaisten intiaanein kansantarut ja mustien villien taikakappaleet, kaikilla näillä on sydän ja keskus, jossa ne yhtyvät, kaikilla näillä on yhteinen eräs jotain, joka näkyy olevan ainoastaan eritavoin vääristelty käsitys alkuperäisestä totuudesta. Ja seuraamastamme ajatusrenkaasta pilkoittaa heikko säde, jonka he hämärästi näkivät — varjostettu heijastus olioiden äärimmäisestä yhtenäisyydestä, joka, jos sille koettaa antaa ilmausta, välttämättömästi saa kuvien ja allegorien muodon: kasvitarha, jossa on hyvän ja pahan tiedon puu, viinitarha; johon olemme asetetut Herramme määräämää työtä suorittamaan; maallisesta elämästä siirtyminen toiseen elämään tuolla ylhäällä; koetus ja kamppaus, jonka loppua emme voi tietää.

Katsahda ympärillesi tällä hetkellä.

Katso! yhä vielä keskellä sivistynyttä yhteiskuntaamme on näillä vanhoilla allegoreilla merkityksensä, yhä vielä sisältävät vanhat tarut totuuden. Kuolonvarjon laaksoon johtaa vielä usein velvollisuuden tie, turhamaisuuden poluilla vaeltaa Kristitty ja Uskovainen ja Suurisydämen varustuksilla kajahtelevat jyskyvät iskut. Yhä vielä taistelee Ormuz ja Ahriman, valon ruhtinas pimeyden valtojen kanssa. Taistotorvet kutsuvat sitä, joka on halukas sen ääntä kuulemaan.

Kuinka ne kutsuvat ja kutsuvat, kunnes niiden ääntä kuulevien sydän ulkuu Vahvoja sieluja ja korkeita pyrkimyksiä maailma nyt kaipaa. Kauneus on vielä kahlehdittuna ja rautapyöriä vyöryää yli sen hyvän, sen toden, sen kauniin, joka pyrkii kohoamaan ihmisen maallisesta elämästä. Kerran kokoontuvat Ormuzin puolella taistelevat, vaikkeivät tuntisikaan toisiansa, esiinhuutoon katselmusluettelossa.

Vaikkakin totuus ja oikeus usein näyttävät meistä joutuneen häviölle, on se kenties siksi, ettemme voi nähdä kokonaisuutta. Kuinka voisimmekaan nähdä kokonaisuutta? Me emme tiedä edes kaikkea, joka tapahtuu täällä. Aineen aikaan saamaa valon ja värin vaikutusta emme voi enään eroittaa, niin pian kuin se menee erään määrätyn rajan yli. Samoin voimme rajoitetun alan sisäpuolella eroittaa ääniä. Eläimilläkin on ääniä, joita emme omista. Ja tämä maa? Aurinkokuntaan verraten on maamme huomaamaton piste ja itse aurinkokunta kutistuu mitättömäksi, jos sitä mitataan tähtien syvyyksien mukaan. Saammeko sanoa että se, joka on meidän huomiopiirimme ulkopuolella, käy kohti tyhjyyttä? Ei, ei tyhjyyttä. Kauvas, kauvas meidän näköpiirimme ulkopuolella käyttävät ikuiset lait valtaansa.

Se toivo, joka täten kohoaa, on kaikkien eri uskontojen ydin! Runoilijat ovat sitä ylistäneet, tietäjät ovat sitä julistaneet, ja syvimpine lyönteineen sykähtää ihmissydän vastakaikua sen totuudelle. Plutarkon sanat ilmaisevat, mitä kaikkina aikoina ja kaikilla kielillä ne, jotka puhtaalla sydämellä ja terävällä katseella seisten aatosten vuorikorkeuksilla ja tähystellen yli synkän valtameren näkien maansäteen siintävän siitä, ovat sanoneet:

„Ihmisten sieluilla, joita täällä rajoittavat ruumiit ja kärsimykset, ei ole minkäänlaista yhteyttä Jumalan kanssa, paitsi minkä he voivat ikään kuin hämärässä unessa omata henkisen tutkimisen kautta filosofian avulla. Mutta kun ne ovat vapautuneet ruumiista ja siirtyneet näkemättömään, näkymättömään, ylinousemattomaan ja puhtaaseen ilmakerrokseen, silloin on tämä Jumala heidän johdattajansa ja kuninkaansa; silloin ne kokonaan ikäänkuin riippuvat hänessä kiinni eivätkä koskaan väsy katselemasta ja intohimoisesti rakastamasta sitä ihanuutta, jota ei kenkään ihminen voi ilmi lausua."

Loppu.

— **Sotaministerin määräys.** H. M. on armollisesti käskenyt antaa luvan sota- ja junkkarikoulujen junkkareille pitää viikset, parran ja poskiparran: sekä kadeteille ja sotakoulujen oppilaille pitää viikset, mutta parta ja poskiparta on pois ajettava.

— **Koulun ja perheen väliset suhteet Tulan kaupungissa,** jossa on toistasataatuhatta asukasta, eivät ole juuri kehuttavalla kannalla, jonka vuoksi läänin kuvernööri on sekaantunut asiaan sovittaakseen taistelevia riitapuolia. Tätä varten kutsui kuvernööri *läänin sanomalehden mukaan* vanhemmat ja lapset kokoon. Kokouksen avasi hän puheella, missä hän, huomauttamalla, että perhe ja koulu viimeaikoina muodostavat kaksi vihollisleiriä, esitti kysymyksen kuka voi ja kenen tulee sovittaa riitelevät? Rauhan rakentaminen kuuluu puhujan mielestä läänin kuvernöörille. Lain mukaan on minulle oikeus huolehtia tämän minulla armollisesti uskotun läänin kaikkein asujanten parasta, ja minun tulee siis valvoa, että kunkin kansalaisena ja perheenjäsenenä kulkee laillista uraansa. Jos siis huomaan jossain, että tätä suuntaa ei seurata, koitan oikaista epäkohtaa ja sovittaa elämän jälleen asianomaiseen kuntoon. Tällä kannalla ollessaan ei herra kuvernööri ole voinut jättää sikseen semmoista säännötöntä ilmiötä, kuin koulun ja perheenvälistä riitaa. Puhetta seurasi lääninsanomalehden mukaan avopuheinen keskustelu. Keskustelu oli niin hauska ja vilkas, että se, alkaen kl. 8 j. p. p. kesti kl. 12 yöllä ja olisi kestänyt vielä kauemminkin, ellei myöhänen aika olisi ollut esteenä, sillä keskusteluainetta ja halua keskusteluun ei puuttunut. Mitä mainitussa kokouksessa oikeastaan keskusteltiin, ei virallinen lehti tiedä kertoa.

— **Keisari Wilhelmin varovaisustoimeenpiteet.** Kun keisari nyttemmin ajelee Berliinissä tai sen ympäristössä, seuraa häntä polkupyörällä neljä santarmia; ne ajavat kaksi kummallakin puolella vaunuja, parhaillaan harjoittelevat ne innokkaasti Thiegartenissa ja Unter den Lindenillä voidakseen pysyä vaunujen rinnalla. On sitä paitsi kyseessä varustaa keisarillisten vaunujen kuski ja palvelijat revolvereilla.

— **Omituinen sattuma** oli, että samana päivänä (t. k. 1 p:nä) kuin „Transvaalin ylimmäisen herran" ylimääräinen lähetystö saapui Lissaboniin Portugalin hallitukselle ilmoittamaan mainitun herran nousemista Englannin valtaistuimelle, laski lissabonin satamaan höyrylaiva „Benguella" mukana 800 buueripakolaista Komattipoortin y. m. taisteluista. Rannalle kokoontunut tuhansiin nouseva väkijoukko paljasti päänsä, kun onnettomat pakolaiset nousivat maihin. Päivän paahtamia miehiä, vahvaruumiisia, joiden kasvoihin suru ja taudit olivat uurtaneet syviä piirteitä, astui Euroopan tantereelle.

Syvä tuska valtasi mielen nähdessään näitä kotoisen lietensä onnettomia puolustajia. Silloin tällöin pyyhkäsi katsoja kyyneleen silmästään, kertoo Berl. Tag. kirjeenvaihtaja.

— **Sosialistinen sanomalehdistö Espanjassa** on äskettäin saanut lisäksi uuden lehden, *La Nueva Era* (Uusi Aika) Madridissa. Espanjalla on ennestään 6 sosialistista viikkolehteä. Sitäpaitse ilmestyy Buenos Airesissa Etelä-Amerikassa sangen levinnyt sosialistinen viikkolehti Espanjan kielellä.

— **Sweitsissä** Yliopiston opettaja, rouva Mühlberg-Sutermeister Aaraussa, on asettunut johtamaan yritystä, jonka tarkoituksena on saada aikaan joukkoanomus Sveitsin liittoneuvostolla, jotta „jokainen nainen, joka on tullut äidiksi olematta avioliitossa ja joka tahtoo itse kasvattaa lapsensa, saisi tämän aikomuksensa toteuttamiseksi ja lapsensa ja sen mahdollisten perillisten hyväksi käyttää nimensä edessä „rouva"-sanaa. Anomuksen ovat etupäässä allekirjoittaneet naiset.

Anojat luulevat, että jos anomus toteutettaisiin, niin lieventyisi suuresti aviottomain äitien kova kohtalo.

Temppelin edustalla.

Kirjoittanut **Annie Besant**
(Suomennos Uudelle Ajalle).

II

Puhdistus.

(jatk.).

Eräässä pyhässä kirjassa kerrotaan, että yksi niistä Mahtavista, joka kerran astui lyhyintä ja jyrkintä polkua, yksi niistä suurista, joka kulki sen niin nopeasti, että hän jätti jälkeensä koko heimonsa ja seisoi yksin etupäässä, ihmiskunnan esikoinen ja lupaus, hänestä, joka myöhemmin tuli tunnetuksi Budha nimellä, on sanottu, että „hän täytti lupauksensa ikäkausi toisensa jälkeen", sillä se urotyö, joka kruunasi hänen elämäntyönsä, alkoi palvelemisen lupauksella ja se on tämä sielun velvoitus, joka sitoo sen niihin mahtaviin, jotka ovat menneet edelle ja joka ikäänkuin muodostaa sen siteen, joka vie koettelemusten tielle, sille tielle, joka johtaa esikartanoon ja sitten Temppelin portille. Wihdoin monen pyrkiväisen elämän, monen työteliäisen elämän jälkeen, jolloin sielu on yhä puhdistunut, jalostunut ja viisastunut, antaa se jyrkän ja selvän ilmauksen sille tahdolle, joka nyt on kasvanut vahvaksi. Ja kun tämä tahto ilmenee lujana ja varmana päätöksenä — ei enään kuiskaistuna toivomuksena, vaan käskevänä sanana, silloin kolkuttaa tämä luja päätös esipihan portille ja kolkuttaa sillä tavalla, että sitä kuullaan. Se on näet sen voiman ilmaus, joka syntyy päätöksestä täyttää suoritettavaksi otettu tehtävä ja täysi tietoisuus sen tehtävän laajuudesta. Sillä ulkopuolella kolkuttava sielu tietää *mitä* se tahtoo tehdä ja tuntee siihen yhdistetyt vaikeudet. Ja tämä ei ole muuta kuin että tahtoo luopua suvustansa ja mennä kauvemmas sitä — tätä sukua, joka vuosituhansia väsyttävässä jaksossa vaeltaa ympäri ja yhä uudelleen ympäri pallosta toiseen. Se rohkea sielu, joka nyt kolkuttaa esikartanon portille, aikoo saavuttaa vuoren harjanteen muutaman ihmis-iän kuluessa. Askel askeleelta, siinä missä nousu on jyrkin, koettaa se päästä sille tielle, joka johtaa suoraan kaikkein pyhimpään. Ainoastaan muutaman ihmisiän kuluessa aikoo se täyttää sen, joka suvulta vaatisi kymmentuhansia ikäkausia, yritys niin rohkea, että aivoja huimaa sen toteuttamisen vaikeutta ajatellessa, niin suunnaton työ, että tämän tehtäväkseen ottaneesta sielusta melkein voi sanoa sen tajunneen oman jumalallisuutensa ja sisimmässään asustavan kaikkivaltaisuuden. Sillä suvun nyt saavuttamasta ajanjaksosta, muutaman ihmisiän kuluessa suorittaa sen, joka suvulta kokonaisuudessaan vaatisi ei ainoastaan ne ikäkaudet, jolloin rotu seuraa rotua samassa kierroksessa, vaan myös kierros kierroksen jälkeen jälelläolevista — tämän suorittaminen on tosiaankin Jumalan tehtävän arvoinen ja tämän toteuttaminen on yhtämerkitsevä täydellisen jumaluusvoiman kehityksen kanssa inhimillisessä muodossa.

Sitten kolkuttaa sielu portille, se avautuu sitä sisäänpäästäkseen ja se astuu esikartanoon. Tämän esikartanon yli tulee sen vaeltaa askel askeleelta, kunnes ensimmäinen niistä porteista on saavutettu, joka johtaa Temppelin sisimpään, ensimmäinen niistä neljästä portista, joista jokainen kuvaa yhtä noista suurista vih-

„THE MUTUAL LIFE"
Henkivakuutusyhtiö
Vararahastot Smk 1,564,000,800. Perust. v. 1843.
Maailman suurin ja rikkain yhtiö! Edulliset vakuutussovitukset! Vapaamieliset ehdot!
Kumoamattomat vakuutuskirjat! Suuri voittojako.
Smk. 877,000,000. Suuria takaisinostoarvoja, jotka merkitään vakuutuskirjoihin, ja saavuttamattomien voittojen vuoksi on vakuuttaminen „The Mutual Life'ssä" ennemmin edullista rahojen sijoittamista kuin rahamenoa.
„THE MUTUAL LIFE" jakaa koko voiton vakuutetuille, sillä osakkeenomistajia ei ole Uusia vakuutuksia v. 1899
Pyytäkää näyttökaavoja.
Vakuuttakaa henkenne THE MUTUAL LIFE'ssä
Helsingissä, Aleksanterinkatu 48.
***Alex. F. Lindberg.* Pääasiamies.**

Perssonin kutomakoneita Villalankaa
runsaassa valikoimassa.
Kudottuja tavaroita
Mikonkatu 2. Tel. 13 32.
Th. Neovius.

Sauna!
Saunalaitoksessa Ratakatu 3
tarjotaan kaikkina arkipäivinä kaikellaisia erinomaisia kylpyjä; ammekylpyä, puolikylpyä, istumakylpyä, höyrykaappia, suihkua, sekä
„Suomalaista saunaa" y. m.
Luuvaloa, leiniä y. m. poteville henkilöille suositellaan oivallisia lääketieteellisiä kylpyjä. HUOM.! Erityinen osasto naisille. Telef. 12 93.

Pyrkijä,
nuorison rientojen kannattaja
maksaa
ainoastaan 2 mk. vuosikerta.
Tilatkaa lehteä, tutustukaa nuorison liikkeesen!
Tilaus osoite: **„Pyrkijä"**, Laihia.

joka oli velkaa 60, sille 20, ja samaten kaikille muille. Mutta saatuaan tämän tietää, ajatteli isäntä: eipä tuo ollutkaan tyhmästi tehty, sillä keppikerjäläisenä se muutoin olisi saanut tallustaa. Minulle tosin teki vahingon, mutta oikein se laskenut oli.

Sillä lihallisessa elämässä jokainen ymmärrämme oikein laskea, mutta emme vaan tahdo ymmärtää samaa hengen elämässä. Niinpä on meidänkin siis menetteleminen väärän ja valheellisen rikkauden kanssa. Meidän on antaminen se pois hengen elämän saamiseksi. Vaan jos on sääli antaa hengen elämälle niin vähäpätöisiä asioita kuin rikkautta, niin emmepä saa tätä elämää osaksemme. Ellemme valherikkautta anna pois, niin emme saa itsellemme omaa elämäämme.

Ei voi yhtaikaa palvella kahta herraa: Jumalaa ja rikkautta, Isän tahtoa ja omaa tahtoansa. Toinen tai toinen on valittava.

Ja tämän kuulivat oikeauskoiset. Mutta oikeauskoiset rakastivat rikkauksia ja nauroivat Jeesusta.

Ja Jeesus sanoi heille: kun teitä rikkauden tähden ihmiset kunnioittavat, niin te kai luulette todella kunnioitettavia olevannekin? Ei; ei Jumala katso ulkomuotoa, vaan katsoo sydämmeen. Mikä on suurta ihmisten edessä, se on alhaista Jumalan edessä. Nyt on taivaan valtakunta maan päällä, ja suuret ovat ne, jotka siihen tulevat. Mutta eivät siihen rikkaat tule, vaan ne, joilla ei mitään ole. Ja näin on aina ollut — näin on ollut teidänkin, Mooseksen lain mukaan, ja myöskin profeettain mukaan. Kuulkaahan mitä teidän uskonne mukaan rikkaat ja köyhät ovat:

Elipä kerran rikas pohatta, joka kävi komeissa vaatteissa, herkutteli ja huvitteli joka päivä. Oli myöskin kerjäläinen Latsarus, joka sairasti paisetautia ja makasi pohatan oven edessä, odottaen saavansa ruuan tähteitä tämän pöydältä; mutta ei niitäkään annettu hänelle, sillä rikkaan koirat söivät ne suuhunsa nuollen vielä Latsaruksen paisumiakin. Ja sitten molemmat kuolivat, sekä Latsarus että

Ja Jeesus sanoi heille: te kerrotte Pilatuksen tappaneen galilealaiset. Luulette kai, että nämä galilealaiset olivat jotenkin huonommat muita ihmisiä, koska niille noin huonosti kävi. Ei suinkaan. Kaikki me olemme samallaiset ja kaikki me siten hukumme, ellemme löydä pelastusta kuolemasta. Taikka olivatko ne 18 ihmistä, jotka kaatuva torni allensa musersi, mitenkään pahemmat muita Jerusalemin asukkaita? Ei suinkaan. Ellemme kuolemasta pelastu, niin minä hetkenä tahansa samoin hukumme.

Jollemme siis ole vielä hukkuneet, kuten nuo, niin on meidän ajatteleminen asemaamme näin:

Eräällä isännällä kasvaa puutarhassa omenapuu. Hän tulee puutarhaan eikä huomaa omenapuussa mitään hedelmää. Silloin hän sanoo puutarhurille: olen jo kolmena vuonna pannut merkille, että tuo puu on hedelmätön. Se on hakattava pois, ettei se turhaan maata turmele. Mutta puutarhuri sanoo: anna, isäntä, sen vielä tämä vuosi olla, minä kuohitan ja sonnitan maan sen ympärillä. Ehkä se vielä tekeekin hedelmän. Mutta ellei sittenkään tee, niin hakataan pois.

Niinpä mekin, kun olemme lihallisesti elossa tuottamatta hedelmää henkielämässä, olemme kuten hedelmätön omenapuu. Jonkun armosta olemme jätetyt vielä ajaksi pystyyn. Mutta ellemme sittenkään tuota hedelmätä, niin hukumme samalla tavalla, kuten hukkui se, joka eloaitat rakensi, kuten galilealaiset, kutan nuo 18 tornin alle joutunutta, ja kuten hukkuivat kaikki ne, jotka eivät tuota hedelmätä, vaan kuollessansa kuolevat ainiaaksi.

Tätä ymmärtääkseen ei tarvita mitään viisautta, jokainen näkee sen itse. Emmehän ainoastaan omia kotiasioitamme, vaan koko maailmankin asioita me arvostelemme ja päättelemme. Kun itä pilveentyy, ennustamme sadetta, ja sade tulee. Kun tuuli kääntyy pohjoiseen, sanomme: tulee pouta, ja pouta tuleekin. Kun näin säätä osaamme ennustaa, emmekö muka osaisi ennakolta arvata, että me

Vakuuta Henki ja Omaisuus Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasioimisto:

Schildt & Hallberg

Helsinki.

kimyksistä, tämä ensimmäinen portti, jonka läpi ei kenkään voi astua ainaiseksi omistamattansa ikuisuuden ja luopumattansa kaikesta, joka on sitonut hänet katoavaiseen. Sillä silloin kun sielu kerran on astunut Temppelin portista sisään, ei se koskaan enään halua pois sieltä, ei se koskaan palaja takaisin Temppelin esikartanoista sen ulkopuolelle. Se on valinnut osansa tuleviksi vuosituhansiksi, se oleskelee paikassa, jota ei kenkään sinne kerran astunut jätä. Temppelin *sisällä* tapahtuu ensimmäinen suuri vihkimys. Mutta se sielu, jonka vaellusta me seuraamme, valmistautuu esikartanossa ollakseen tulevassa elämässä kelvollinen astumaan seitsemän porrasta ylös ensimmäiselle portille ja odottaa lupaa saada astua kynnyksen yli itse Temppeliin.

Mikä sitten on sen tehtävä esikartanossa? Kuinka sen siellä on eläminen, tullakseen kelvolliseksi kolkuttamaan Temppelinportille? Tämä on se aine, jonka olemme ottaneet selittääksemme, se aine, jota tahdon koettaa esittää teille, vaikkakin vaan puhuisin yhdelle tai parille sellaiselle, joita sanani ovat liikuttaneet. Sillä tiedän varsin hyvin, sisareni ja veljeni, että kuvatessani tätä esikartanoa tulen puhumaan paljon, joka teistä tuntuu kaikkea muuta kuin miellyttävältä, paljon, joka teistä tuntuu pelottavalta. Vaikeata tosin on tien löytäminen esikartanoon, arveluttavalta ja raskaalta kylläkin tuntuu uskontoon sovelluttaminen ja niiden hyveiden harjoittaminen, jotka aluksi saavat sielun kelvolliseksi Temppelin esikartanon portille kolkuttamaan, ja sisään astuvat ovat jo tehneet suuria edistyksiä edellisessä elämässä. Voi tapahtua, niinpä tapahtuu, että siellä vietettävä elämä toisille ei lainkaan tunnu mielittelevältä – niille, jotka eivät vielä täydelleen ole käsittäneet elämän tarkoitusta. Sillä muistakaa: ainoastaan ne ovat esikartanossa, jotka lujasti ovat päättäneet antautua ihmiskunnan palvelukseen, jotka *antavat* kaikki, pyytämättä muuta korvausta kuin edun saada palvella, ne, jotka selvään ovat tajunneet maallisen elämän katoavaisuutta, jotka päättäväisesti ovat ryhtyneet siihen tehtävään, jonka ovat asettaneet itselleen, kääntyneet pois vuorta ympäröitsevältä kukkaispolulta ja jotka nyt ovat lujasti päättäneet kiivetä ylös korkeuksille, huolimatta *mitä* se heille maksaa, huolimatta elämästä toiseen jatkuvasta ponnistuksesta. Tässä esikartanossa tulee olemaan kamppausta ja tuskaa ja taistelua, paljon taistelua, sillä paljon on suoritettava ja aika on lyhyt.

— **Wenäjän valtakunnan** 35 läänissä oli vuonna 1899 ollut yhteensä 16,913 viinamyymälää. Viinaa oli mainittuna vuonna myyty 33,081,114 ämpäriä eli 2,868,378 ämpäriä enemmän kuin edellisenä vuonna. Valtion puhdas voitto viinamonopoolista oli 37 1/3 miljoonaa ruplaa.

— **Kun kiertävä taidenäyttely** Pietarissa äsken suljettiin, tapahtui mielenosoitus Tolstoin kuvan edessä. Puiteet ja kuvan alusta koristettiin elävillä kasveilla. Samoin oli tapahtunut viikko aikaisemmin. Suuri joukko yleisöä päätti samalla lähettää suurelle kirjailijalle sähkösanoman toivottaenhänelle vielä pitkää ikää.

— **Kapakkain hävitys** Amerikassa Kansasin valtiossa. Rouva Carrie Nation, johtaa siellä sotaa kapäkoita vastaan. Niitä ei Kansasin lain mukaan saisi olla olemassakaan, mutta viranomaiset, jotka valitaan vaan määrätyksi ajaksi, eivät tee tehtäväänsä siinä suhteessa. Rouva Nation on ryhtynyt huonoja viranomaisia auttamaan, ja kulkee kaupungista toiseen kapakkain hävitysretkellä saaden naiset yhtymään tähän, joten pahuuden pesät käsivoimalla kukistetaan. Hän on usean kerran jo vangittu, mutta päästetty heti aina vapaaksi, kun hän vaan on tahtonut saada muitakin lakia noudattamaan.

Topekan kaupunkin poliisimestari hänet viimeksi otti kiinni, mutta antoi hänelle taas vapauden selittäen, että hän hyväksyy täydellisesti Rva Nationin toimen niinkauan kunnes kapakoita toiseila tavoin ryhdytään hävittämään. Ja nyt onkin tässä pastori *Scheldonin* kotikaupungissa yhtyneet miehetkin naisten tuumiin. He pitivät yhteisen kokouksen, jossa oli läsnä pari tuhatta miestä, ja jossa päätettiin kapakoitsijoille antaa tieto, että jollei määrätyn ajan kuluttua jokainen sulje krouviansa, he tekevät sen miesvoimalla. Tuhat kaksisataa kokouksessa ollutta lupasi lähteä hävitysretkelle, jolleivat kapakoitsijat määrätyn ajan kuluttua ala lakia noudattaa. Mutta *uhkaus* auttoi. Topekan kapakat ovat nykyään kiinni.

— **Mrs. Cavie Nation** otti hiljattain osaa medodistien uskonnolliseen kokoukseen Tapekassa Kan. Saatuaan sananvuoron puhui hän ensin papeille: „Te papit olette laimeita niinkuin koulupoika kuumana kesäpäivänä. Ei teissä ole innostusta ei henkeä eikä ryhtiä asianne ajamiseen. Ette te saa kuulijoita innostumaan aineeseenne, siihen asiaan, jota ajatte. Ellette paremmin voi toimittaa tehtäväänne, paras on kun menette kotiinne, ei tänne ole tultu torkkumaan".

Sitte kääntyi mrs. Nation naisten puoleen, jotka kauniisti ja loistavasti koristettuina istuivat penkeissään: Teidän sijanne ei ole täällä tällaisessa kokouksessa. Te olette Kristuksen ja hänen oppinsa hävittäjiä, te silkkiin ja samettiin puetut, te keikailijat, jotka ette osaa muuta ajatella kuin höyhenistä, hameittenne liepeistä, röijyinne rynkyistä ja siitä, mitä miehet teistä mahdollisesti ajattelisivat. Häpeä teille.

* * *

Rouva Nation on nyttemmin ryhtynyt toimittamaan sanomalehteä, omaa äänenkannattajaa. Ensimäisessä numerossa oli useita kuvia, jotka esittivät rouva Nationin kapakkain hävitystä Topekassa. Esipuheessaan sanoo rouva Nation:

„Minä en katso tarpeelliseksi tehdä anteeksi pyyntöjä, vaikka lehden kustantaja onkin Nick Chiles (neekeri). Vapahtajammekin söi publikaanien ja syntisten kanssa tehdäksensä heille hyvää. Palvelija ei ole suurempi isäntäänsä".

— **Buuerein puolesta.** Aikanaan muodostettiin useimmissa Euroopan maissa komiteoja buuerein itsenäisyysasian ajamista varten. Komiteain edustajilla oli v. k. 9—12 p:nä Pariisissa kokous, joka uudelleen tahtoo kääntää huomion niihin seikkoihin, jotka olivat ja ovat syynä Etelä-Afrikan sotaan.

Vedoten Britanian kansojen oikeudentuntoon ja kehoittaen heitä tutkimaan, missä määrässä hallitus on heitä pettänyt, ovat komitean edustajat päättäneet:

Muodostaa kansainvälisen liiton, joka saa tehtäväkseen kaikilla laillisilla keinoilla koettaa kaikissa kansoissa, parlamenteissa ja hallituksissa saada herätetyksi hengen, joka on saanut aikaan Haagin rauhankongressin päätökset. Liiton tehtävänä on lisäksi tuoda ilmi seikat, jotka todistavat, että tässä sodassa on rikottu sotalakeja ja tapoja sekä virallisti toimittaa ne eduskunnille ja hallituksille.

— **Serbia** saa uuden perustuslain. Kuningas on kutsunut kaikkien puolueitten johtajat palatsiin, jossa uudesta perustuslaista on keskusteltu ja sen periaatteet yksimielisesti hyväksytty.

Uusi perustuslaki rakennetaan kauttaaltaan vapaamieliselle perustukselle, se takaa vaalivapauden, painovapauden, yhdistys- ja kokoontumisvapauden.

600 kpl.

Emaljoituja vesisankoja

sekä pienempi määrä keitinastioita (prima laatua) muutetaan rahaksi ulkomaisen toiminimen lukuun **hyvin halpoihin hintoihin.**

K. Aug. Forsbäckin rautakaupassa

33 Fredrikinkatu 33.

A. V. Enbom

Läkki- pelti- ja Kuparisepänliike.

Helsinki. Tehdas Annankatu 21.

Telefooni 90.

Holmström & Svensson

myyvät alituisesta varastostaan:

1:a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.

Telef. 29 24 — 32 03.

Hjelt & Lindgrén

Helsinki.

Länsi Rantakatu 16.

Tervattuja ja tervaamattomia köysiä

Tappuraa, pikiä ja tervaa,

Benseliköysiä ja määrlinkiä.

Lippu- ja purjevaatetta,

Laivatarpeita kaikellaisia.

Hjelt & Lindgrèn'illä.

L. A. Aspholm'n

Satulaseppä ja verhoilijaliike.

Valmistetaan ajo ja huonekalujen verhousta sekä valmiita töitä löytyy varastossa. Matkakapineita ynnä muuta.

Ratakatu 14.

Telefooni n:o 27 63.

O. J. Dahlberg'in

Paperikauppa

Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.

Valokuva- albumeja, Näköala-kortteja ja -album. Halvalla.

Henrik Ekbom'in

Verhoilija ja Puusepänliike,

Fabianinkatu 28.

Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

Huomaa!

Emaljeerattuja astioita korjataan uudella tavalla kohtuullisiin hintoihin. Tinausta ja uusia tilauksia otetaan vastaan. Levysepän verstaassa Kasarminkatu 25.

K. J. Sjöberg.

Kellojen, Kronometerien ynnä hienompien **Präsisiooni koneitten**

KORJAUS VERSTAA

Taatusti hyvä työ.

Alituinen varasto hyvin tarkisteltuja

Seinä- ja Taskukelloja

Kellonperiä y. m.

C. U. BERGSTRÖM

Erottaja 19 Skilnaden

Telef. 37 12.

Vakuutusyhtiö Kalevan

Allekirjoittanut ottaa vastaan

Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis-vakuutuksia kuin myöskin kansanvakuutuksia ilman lääkärin tarkastusta.

Viktor Kosonen,

Helsinki, Fabianinkatu 23.

Huomaa! Tavataan joka päivä k:lo 6—8 j. pp.

Palkittuja.

Husqvarnan Teräs-Ompelukoneita

„Freja Triumf".

Polkupyöriä.

Husqvarnan pääasioimistossa

Centraalipasaasissa.

Telef. 18 47.

Duhoboorit.

Joku vuosi sitten muutti eteläVenäjältä 5,000 duhobooria Canadaan, jossa hallitus Manitoban alueella luovutti heille ilmaiseksi maata. Matkakulut maksoi osaksi Canadan hallitus, osaksi Leo Tolstoi ja hänen aatetoverinsa. Otaksuttiin että duhoboorit Canadan vapaamielisten lakien turvissa menestyisivät paremmin kuin Venäjällä, jossa he saivat kärsiä vainoa uskonnollisten käsitteidensä tähden.

Mutta Duhoboorit eivät ota menestyäkseen Canadassa, jonka vuoksi he ovat lähettäneet pyyntikirjeitä maailman valloille, anoen että heille luovutettaisiin sellainen paikka, jossa he saavat elää ja asua riippumattomina maallisista laeista, että he saavat noudattaa ainoastaan Jumalan säätämiä lakeja ja asetuksia.

Ensiksi soti heidän uskonnollisia käsitteitään vastaan se, että maata luovutettiin ainoastaan yksityisen nimelle eikä koko lahkolle yhteisesti. Yksityinen ei heidän käsityksensä mukaan saa omistaa maata. Sen tulee olla yhteistä niin kuin Jumala on sanassaan määrännyt, He eivät tahdo alistua määräyksille. joita eivät pidä oikeina ja omantunnon mukaisina, sillä mies tekee kaikessa tapauksessa syntiä, jos vaikkakin väliaikaisesti otta nimiinsä maaomaisuutta.

Avioliittolaki on niin ikään heille raskaana tunnon vaivana. He eivät tunnusta avioliittovihkimisen siviilieikä kirkollista menoa.

Niinikään vastustavat he sitä että kaikki syntyneet ja kastetut ovat lain mukaisesti ilmoitettavat maalliselle virastolle. He sanovat että Luoja kyllä tietää kaikki mitä tapahtuu. Hän tietää milloin kukin on syntynyt ja milloin kukin kuolee.

Duhoboorit pelkäävät ja kammovat maallista lakia, jota he pitävät synnillisenä ja loukkaavana sille uskonnolliselle suunnalle, jota edustavat. Sen tähden ovatkin he kääntyneet eri maiden puoleen anoen sellaista paikkaa asumukselleen, jossa he saavat olla kokonaan erotettuna kaikesta muusta vallasta, jossa saavat elää sen käsityskannan mukaan, joka heillä on maallisesta elämästä ja yhteiskunnasta.

Jumalan laki ja ihmisen omatunto ovat ne ohjeet, joita duhoboorit tahtovat noudattaa elämässään.

Sulttaanin yksityiselämää.

Valtiollisissa asioissa sulttaani Abdul Hamid toteuttaa turkkilaisen perusajatuksen: Kiire on pahan työtä, mutta lepo on Allahista suloinen seikka. Usein antaa hän mitä tärkeimpien asioitten odottaa päätöstä useat kuukaudet, vieläpä vuosiakin.

Mutta sitä vastoin hänen yksityiset asiansa antavat hänelle siksi paljon työtä, että hän jo 1/2 4 aamulla nousee ylös tarkastamaan ilmoituksia, joitä hänelle lähettävät kaikille maailmansuunnille asettamansa salaiset valtiolliset asiamiehet. Abdul Hamidin mielestä on vain kahdenlaisia alamaisia: ne, jotka vakoilevat, ja ne, joita täytyy vakoilla.

Omituinen on se herkkäuskoisuuden ja epäluulon yhdistys, joka on ominaista hänen luonteelleen. Kun jo pitkä aika sitten hänelle ennustettiin, että hän hallitsisi niin kauan kuin joisi vettä eräästä määrätystä lähteestä Kiachthonen puistossa, niin tuodaan hänelle joka päivä Yilditzpalatsiin vesi tuosta kristallikirkkaasta lähteestä. Ja kun kuljeksiva juutalaisnainen on ennustanut, että Abdul Hamid tulee kuolemaan maahan muualta tulleeseen tautiin, niin on Konstantinooppelia varten laadittu parhaillaan voimassaolevat terveydenhoitoa koskevat säännökset.

Padischa on melkein kemistin lailla oman turvallisuutensa vuoksi perehtynyt ruoka-aineitten tarkastukseen. Ja kun hän suuresti luottaa tähän tieteenhaaraan, niin katsoo hän parhaimmaksi itse olla oma henkilääkärinsä. Hänen yksityiskeittiönsä, jonka ikkunat ovat rautaristikoilla varustetut ja ovet raskasta rautaa, muistuttaa linnoitusta, ja on sillä oma päällikkönsä, Kelardjhi Bachi. Vain tämän ylen tärkeän virkamiehen läsnäollessa voidaan Sulttaanin yleensä yksinkertaiset ruoat valmistaa, jonka jälkeen ne suuremman varmuuden vuoksi varustetaan lyijysinetillä, joka vakuuttaa, että ne ovat olleet koskemattomia siksi kunnes padischa istuutuu syömään.

Tacituksen kertomia kauheimpia aikoja Rooman caesarein hallitessa muistuttaa se levottomuus, joka usein anastaa sulttaanin valtoihinsa tämän vielä ollessa vuoteessa. Peljäten pimeyttä samoinkuin yönkin hiljaisuutta, jolloin hänen veriuhriensa haamut hänen untaan häiritsevät, on hän antanut käskyn valaista kaikki huoneet sähkövalolla, niin että huoneissa on yhtä kirkasta kuin päivällä.

Jotta padischa voisi tuntea itsensä turvalliseksi, täytyy hänen aina kuulla palatsin edustalla marssivan keisarillisen kaartin jalanastunnan tai myös tulee soittokuntain soittaa hänen lempiaarioitaan Rigolettosta ja Trubadurista. Yleensä onnistuu sulttaanin rintaveljen kuitenkin tavallisesti vaivuttaa hänet uneen lukemalla hänelle ääneen kirjoja, jotka kuvailevat ihmisten ja elämän varjopuolia.

Kun alakuloisuus ei kiusaa Abdul Hamidia, niin seurustelee hän joskus nerokkaimpain haareminsa jäsenien kanssa ja kertoilee heille tuoreimmat jutut ulkomaisista hoveista.

Uuden Ajan

tilauksia otetaan vastaan kaikissa postikonttoreissa, asiamiesten luona sekä lehden konttorissa.

— 46 —

kaikki kuolemme ja hukumme, ja että ainoa pelastuksemme on hengen elämä, sen tahdon täyttäminen?

Ja Jesusta seurasi paljon kansaa, ja hän sanoi vielä kerran kaikille:

Joka tahtoo olla minun oppilaani, hän älköön pitäkö minään isäänsä tai äitiänsä, tai vaimoansa, tai lapsiaan, tai sisariaan, tai omaisuuttansa, ja olkoon joka hetkenä valmis kaikkeen. Ja ainoastaan se, joka tekee sitä, mitä minä teen, seuraa minun oppiani, ja ainoastaan se pelastuu kuolemasta.

Sillä jokainen, ennenkuin johonkin toimeen ryhtyy, arvostelee, onko edullista se, mitä hän aikoo tehdä, ja jos se on edullista, niin hän ryhtyy siihen, mutta ellei ole, niin hän jättää sen tekemättä. Ennenkuin joku ryhtyy taloa rakentamaan, hän istuu laskemaan, paljoko on menevä rahoja, paljoko hänellä niitä on ja riittääkö työn lopettamiseksi. Ettei kävisi hullusti: hän alkoi, mutta pitikin heittää kesken — ja nyt kaikki ihmiset hänelle nauravat.

Niinpä senkin, joka tahtoo elää lihallista elämää, on ensin punnitseminen, voiko hän saattaa loppuun sen, mitä hän puuhaa.

Jos joku kuningas aikoo sodan alkaa, niin hänkin ensin ajattelee, voiko 10 tuhannella mennä 20 tuhatta vastaan. Ellei hän katso voivansa, niin hän lähettää lähettiläänsä rauhaa hieromaan, eikä rupea sotimaan.

Niin jokaisen ihmisenkin, ennenkuin antautuu lihalliseen elämään, ajatelkoon, voiko hän sotia kuolemaa vastaan vai onko tämä väkevämpi häntä, ja eikö siinä tapauksessa liene parempi tehdä sovintoa.

Niinpä on teistäkin jokaisen pääseminen ensin selville siitä, mitä hän pitää omanansa: perhettänsäkö, rahojaan, omaisuuttansa? Ja vasta saatuaan selville, mikä hyöty tästä on, ymmärrettyään, ettei ole mitään hyötyä, hän voi tulla minun oppilaakseni.

— 47 —

Ja tämän johdosta sanoi yksi ihminen: käyhän se päinsä, kun on hengen elämä. Entä jos kaikki jätettyämme ei tätä elämää olekaan.

Siihen Jeesus sanoi: tuo ei pidä paikkaansa, sillä jokainen tuntee hengen elämän. Teistä jokainen sen tietää, ettekä suinkaan epäilystenne vuoksi jätä sitä tekemättä, vaan sen vuoksi, että valheelliset puuhat vieroittavat teidän mielenne totisesta elämästä ja te keksitte tekotyitä sitä vastaan.

Näin te menettelette: valmistipa kerran isäntä juhla-aterian ja lähetti vieraita käskemään, mutta vieraat alkoivat estellä. Yksi sanoi: olen ostanut talon ja menen sitä katsomaan. — Toinen sanoi: olen ostanut ajohärkiä ja menen niitä koettelemaan. — Kolmas sanoi: olen mennyt kihloihin ja häät ovat vietettävät. — Palvelijat tulivat ja sanoivat isännälle kunkin esteet. — Silloin isäntä lähetti kerjäläisiä käskemään. Kerjäläisillä ei ollut esteitä ja he tulivat. Ja heidän tultuansa olisi vieläkin ollut tilaa vieraille. Ja isäntä lähetti enemmän vieraita käskemään: menkää ja kehoittakaa kaikkia tulemaan juhlaani, että taloni täyttyisi. — Mutta joilla esteitä oli ollut, ne eivät juhlaan päässeetkään.

Kaikki tietävät, että Isän tahdon täyttäminen antaa elämää, mutta he ovat menemättä sen vuoksi, että rikkauden petos viettelee heidän mieltänsä.

Joka luopuu ajallisesta valherikkaudestansa Isän tahdossa olevan totisen elämäu hyväksi, hän menettelee niin, kuin menetteli viisas vouti seuraavassa sadussa:

Olipa rikkaalla isännällä vouti. Ja tämä vouti oivalsi, että minä hetkenä hyvänsä saattaa isäntä panna hänet palveluksesta ja hän jää leivättömäksi ja kodittomaksi. Ja vouti ajatteli itseksensä: nyt tiedän mitä teen; minä jaan torppareille salaa talon varoja, vähennän heidän velkansa, ja jos sitten isäntä ajaa minut pois, niin muistavat he hyvyyttäni eivätkä hylkää minua. — Niin vouti tekikin. Kutsui kokoon talonpojat, jotka olivat isännälle velkaa, ja kirjoitti velat vähemmiksi. Sille, joka oli velkaa 100, kirjoitettiin 50;

Helsinki 1901. Hufvudstadsbl. Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 17.
Kesäkuun 15 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Aleksanterinkatu 52. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 11—1.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4:55*
1/2 „ . . . . . „ *2:55*
kuukaudelta . . . . . „ *—:58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

„Crescent"

Asiamiehiä otetaan kaikissa paikoissa, joissa emme vielä ole edustetut.

„Western Wheel Works", Chikago,

ovat maailman suurimmat polkupyörätehtaat. Jo vuosikausia sitten ovat „Crescent"-pyörät maailman enin käytettyjä polkupyöriä. Ei mikään tehdas voi sellaista menekkiä osottaa kuin mitä „Crescent" nauttii. Tämä myötään ja varmasti nouseva luottamus „Crescent"-pyörään on saavutettu ainoastaan sen suuren ja täydellisen tunnustuksen kantta, jonka jokainen „Crescent"-pyörän käyttäjä on antanut koneestaan. „Crescent'in" vahvana puolena on nyt niinkuin ennen: 1) erittäin yksinkertainen rakenne, 2) koettu, paraslaatuinen aines sekä 3) yksinkertainen, säilyvä ulkomuoto.

„Crescent" on lujin maantiepyörä, — ei mikään korukapine, vaan välttämätön tarvekalu.

Päävarasto Suomea varten

Aktiebolaget Crescent Osakeyhtiö.

Sähköosote: Crescent. **Helsinki, E. Esplanaadik. 2 (kauppatorin laidassa).** Telef. 32 93.

Käyttäkää Tilaisuutta!

Taaskin on meidän onnistunut rahaostolla hankkia itsellemme suuren määrän,

noin 7000 Metriä

Vahvoja sheviotteja.

Voidaksemme nopeasti muuttaa sen rahaksi myymme ne metriltä

Tavarata on 10 eri väriä ja on se taatusti värinpitävää ja kukistumatonta.

Smk:lla 2:50

SUOMEN KORSI- & HUOPAHATTUTEHTAAN OSAKEYHTIÖ

Aleksanterink. 21. **Tallbergin talo.**

Korsihattuja.

Suurin valikoima verhottuja ja verhoomattomia omia ja ulkomaan teoksia.

Lasten hattuja.
Puseroita
pumpulisia ja silkkisiä.
Kureliivejä
tunnettuja merkkejämme.

Naisten hattuja.
Alushameita
kaikenlaatuisia.
Tylliä ja harsoa
Pariisista.

Poikain hattuja.
Pestäviä Pukuja
suuri, hieno valikoima.
Vöitä
huokeita & hienoja.

Tanskalaisia Hansikkaita 2:50.

SUOMEN KORSI- & HUOPAHATTUTEHTAAN OSAKEYHTIÖ.

Aleksanterinkatu 21. **Tallbergin talo.**

Suomen Sahanomistajain Palovakuutusyhtiö
Helsingissä, konttori Unioninkatu n:o 23, avoinna 10—1/2 4.

Valokuvaus Atelieri.

Axel Strandberg E. Esplanaatinkatu 4 Helsinki. Filiaali Linnakatu 3 Turku. Vastaan ottaa kaikenlaisia valokuvaus töitä sekä atelierissa ettO sen ulkopuolella. Palkinnon saanut Pariisin maailman näyttelyssä 1900.

Helsinki, 15 p. kesäk. 1901.

Lukijalle.

Viime toukokuussa Uuden Ajan tilaajille jaetussa tiedonannossa esitettiin kysymys sanomalehden kokonaan lakkaamisesta tahi sen ilmestymisestä jonkun ajan jälestä, riippuen siitä kannatuksesta, minkä lehti taloudellisessa suhteessa voisi saavuttaa sen harrastajien puolelta.

Voimme ilolla sanoa, että tässä suhteessa tehdyt ponnistukset ovat antaneet sellaisen tuloksen, että Uuden Ajan ilmestymistä se vuoden loppuun asti voi pitää taattuna.

Me ryhdymme siis jatkamaan työtämme niiden aatteiden puolesta, joita me tahdomme parhaan kykymme mukaan palvella. Hyvää tahtoa meiltä ei tule puuttumaan, vaikkapa voimammekaan eivät olisi suuret. Meidän työmme ei ole merkitystään vailla, vaikka onkin vaikeata ajan huumaavassa hälinässä saada kuuluville niitä aatteita joita Uusi Aika tahtoo palvella.

Meidän toivomme ja meidän luottamuksemme kuitenkin on, että ihmiskunta kulkee valoisampia aikoja kohti. Monet ovat ne merkit jotka viittaavat tähän. Ja ketkä eivät tahtoisi kesnaasti olla niitten joukossa, jotka kylvävät itävän viljan tuleville päiville.

Reippaalla mielellä jatkamme jälleen työtämme ja niille jalomielisille naisille ja miehille, jotka eivät ole säästäneet voimiaan ja aikaansa Uuden Ajan turvaamista varten tahdomme lausua sulimmat kiitoksemme. Me uskomme, että ne eivät tule katumaan työtään.

Toim.

Suomen Käsityön Ystävät.

Liikkeemme on jälleen avattu yleisölle uudessa huoneustossamme.

Unioninkatu 23

kauppatorin kulmassa, apteekin yläpuolella, sisäänkäytävä portista. Telef. 22 20.

O. Stenberg & Co.

Villa- ja trikootavarakauppa.
P. Esplanaatinkatu 37. Tel. 17 27.

Maalaustöitä.

Kaikkia mitä ammattiin kuuluu tekee Helsingissä, Korkeavuorenk. 17. Telef. 24 03. ***Teuvo Koskelo.***

Yhdenvertaisuus.

Maailma on paha. Ihmisten suhde toisiinsa on särkynyt.

Se ei kuitenkaan mahda olla huonompi nyt kuin ennen.

Parainta mitä elämä uudelleen tarjoo uusille sukupolville on taistelu hyvän ja totuuden puolesta.

Ja hyvän ja totuuden edessä me olemme kaikki yhdenvertaiset!

Jos me rakastamme elämää, huomaamme heti miten se kaikkialla on huolenpidon ja hoidon tarpeessa.

Ajatelkaa lapsia! Elämä on yhteinen omaisuus.

„Kaiken sota kaikkea vastaan" on kuolema. „Taistelu on elämää", ainoastaan silloin, kuin sen tarkoituksena on elämän hyvien voimien suojeleminen.

Silloin me olemme eläneet, jos olemme omistaneet elämämme sille, mitä sydämemme sisimmässä pidämme korkeimpana: toteus, rehellisyys, hyväntahtoisuus, jalous, oikeudellisuus, hienotunteellisuus, rohkeamielisyys, itsenäisyys, urhoollisuus.

Näissä pyrinnöissämme, jotka kaikkien mielestä ovat hyvät, me emme saata olla toisillemme esteeksi; vaan päinvastoin avuksi — ilman eroitusta rotuun ja luokkaan nähden.

Ehkä elämä kuitenkaan ei ole niin huono. Joskus saattaa suhteissa ihmisten välillä ilmaantua vivahdus katoamatonta kauneutta.

G. S.

— **Sosiaalinen kysymys Espanjassa.** Madridista kirjoitetaan St. Petersburger Heroldille m. m. seuraavaa nykyisestä tilasta Espanjassa: Viimeiset tapahtumat, etenkin äskeiset vaalitapahtumat, eivät ole omiaan antamaan valoisia toiveita Espanjan tulevaisuudesta. Päinvastoin pimenee taivas joka taholla. Levottomuudet Kataloniassa, tasavaltalaisten kiihotustyö ja anarkistien huuto „Kuolkoon Espanja!" Barselonan kaduilla antavat aihetta vakaviin mietteisiin. Sosiaalinen kysymys kärjistyy yhä enemmän ja johtaa epäilemättä ennen pitkää verisiin kahakoihin, ellei piakkoin keksitä parannuskeinoa asiain menoon nähden. Maatyömiehet, jotka muodostavat Espanjan terveimmän aineksen, horjuvat raskaan verokuorman alla; maanomistajat eivät kykene maksamaan heille kuin ainoastaan noin 50 pennin päivärahan, jolla heidän tulee elää. Luulisi tällaisen asiain tilan aukaisevan hallituksenkin silmät. Mutta kumminkaan ei ryhdytä mihinkään toimiin.

Toimeentulonsa vuoksi siirtyy maatyömies maasta pois tahi pyrkii hän työhön tehtaisiin ja vuorikaivoksiin. Mutta kun maatyömies on huono tehdastyömies alentaa hän palkat kaupungeissa aivan mitättömiin ja levittää siis köyhyyttään kaupunkeihinkin. Mutta hallitus ei tee mitään! Jos työväki tekee lakon — ja Espanjassa on lakko aivan verinen — niin luulee se voivansa ratkaista kysymyksen siten että se komentaa santarmit väkijoukon kimppuun eikä silloin säästetä hätätilassa ruutiakaan. Mutta miekka ja ruoska eivät paranna. Päinvastoin syvenee haava joka iskusta. Kaikki ennustaa veristä mullistusta.

— **Italian ministeripresidentin Zanardellin sosiaalipolitillinen ohjelma.** Eräässä puuheessaan on Italian ministeripresidentti Zanardelli luvannut parhaan kykynsä mukaan vaikuttaa siihen suuntaan, että työväen eläkerahastoja ja vaimojen sekä lasten työtä koskeva lakiehdotus otettaisiin käytäntöön. Zanardelli huomautti, että valtion tärkein tehtävä tällä haavaa on vakuuttaa työväelle, että se tästälähin käyttää vaikutusvaltaansa ei väkevien vaan heikkojen hyväksi. Ministeripresidentin silmämääränä on keskustyötoimiston ja korkeamman työneuvoston aikaansaaminen. Hän toivoo myös, että eri maakuntiin perustettaisiin työväenyhdistyksia ja syndikaatteja. Edelleen lupasi hän puuhata lakiehdotuksen pakollisen tuomioistuimen perustamisesta, joka ratkaisi mahdollisesti syntyvät erimielisyydet.

Aivojen vararikko.

Kohtaako meitä kansamme terveyden ja aivojen vararikko, joka hävittää sen sisimmäisen elinvoiman? Tätä tärkeätä kysymystä käsittelee Professori Karl Pearson teoksessaan „National Life from the Standpoint of Science" (Kansallinen elämä tieteelliseltä kannalta katsoen). Hän tarkastaa tieteellisesti Englannin nykyistä tilaa ja ennustaa, että sillä on oleva suuri vaara: aivojen ja terveyden perikato. Kansan voimakkaisuus ei yksinomaan riipu sen erinomaisesta aineellisesta tilasta vaan sen järjestetystä henkisestä voimasta. Se ainoastaan on kaiken kehityksen takuuna.

Professori Pearson väittää, että ihmiskunnan kehityksen edistämisessä yleensä kiinnitetään liian suurta huomiota individuaaliseen kilpailuun. Hän uskoo kilpailun rotujen välillä olevan paljon suuremmasta merkityksestä. Tässä kilpailussa voittaa aina kansa, joka on fyysillisesti ja henkisesti paraiten järjestetty. Epäilemättä tuo tämä mukanaan suuria kärsimyksiä niinkuin yksilönkin taistelu yksilöä vastaan aikaan saa persoonallista kurjuutta. Professori Pearson sanoo:

Kehityksen tie on ripoiteltu kansojen pirstaleilla; joka paikassa näkyy jälkiä alhaisimpien rotujen hecatombeista, ja uhreista, jotka eivät löytäneet kapeata tietä suurimpaan täydellisyyteen. Ja kumminkin itse asiassa ovat nämä kuolleet kansat ne portaat, joita myöden ihmiskunta on noussut nykyiseen korkeaan intellektuaaliseen ja syvempään tunne elämään.

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis- vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vaastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

PATRIA
TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.
Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. . . . . .

FENNIA
PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla, ...

Kansan turvallisuus riippuu siitä miten syvästi sosiaaliset vaistot siinä ovat kehittyneet ja rodun kestäväisyys riippuu kokonaan miten syvästi sosiaaliset tunteet ovat siihen juurtuneet.

Professori Pearson vaatii, että jokaisen oikean valtiomiehen velvollisuus on pitää huolta ett'ei kansallinen luonne pääse huononemaan ja ett'ei aivojen varasto pienene. Me tarvitsemme järjestetyn henkisen vallan tarkastaen hermo systeemiämme aina pienimpään sopukkaan saakka. Meidän tulee käyttää aivoja teollisuudessamme ylhäältä alas asti. Me tarvitsemme miehiä, jotka voivat asettua muuttuvien olosuhteiden mukaan. Kasvatuksen tulee etupäässä laajentaa aivojen kykyä. Uskoen perinnöllisyyteen, Professori Pearson näkee suuren vaaran kansalliselle menestymiselle huonomman sukupolven suuressa lisääntymisessä.

Hän sanoo: Saattaa tulla krisis, jolloin me tarvitsemme kaikki aivot ja kaikki jäntereet mitkä vaan ovat saatavina, ja tulemme ehkä silloin huomaamaan sekä kyvyn että terveyden puutteen, kun olemme sallineet huonomman sukupolven lisääntyä paremman kustannuksella. On tapauksia, jolloin kansa tarvitsee varaston voimakkaita miehiä ja jolloin sen täytyy hankkia aivoja ja jäntereitä kaikkialta, ja silloin on onnettomuus kohtaava kansaa joka on muodostanut varastonsa heikoista sukupolvista.

Tulevien kansalaisten sukuperä on oleva tärkeä kysymys kansan menestymiselle. Kansan kannalta katsoen tulee meidän, sanoo Professori Pearson:

istuttaa häpeän tunteen vennokkaan vanhempiin, olkoon hän sitten ruumiillisesti tai henkisesti heikko. Me tahdomme saada vanhemmat ymmärtämään, että he ovat antaneet elämän uudelle kansalaiselle, ja käsittämään velvollisuutensa yhteiskuntaa kohtaan sekä kasvatuksessa ja hoidossa, ja vanhempien taas vaatia valtiolta edullisia olosuhteita kasvattamaan terveitä ja henkisesti voimakkaita naisia ja miehiä.

Koska Prof. Pearson ei mene niin kauvas, että hän väittäisi tällä hetkellä olevan puutteen aivoista ja jäntereistä, uskoo hän kumminkin että niitä puuttuu oikeilta paikoiltaan. Sentähden hän kehoittaa vanhempia, joilla ei ole varoja kasvattaa lapsiaan omaan luokkaansa, antaa heidän tehdä muiden töitä. —

Jos te ette voi tehdä heistä lakimiehiä ja koneenrakentajia, pankaa heidät kylänopettajiksi ja mekaanikoiksi. Ja jos tälle olisi esteenä voittamaton, vaikka väärä häpeä, antakaa heidän mennä toisiin maihin maanviljeliöiksi ja paimeniksi; ja he ovat vahvistavat kansan varastoa, ja tämä on paljoa parempi kuin jos heitä ei olisi koskaan ollut.

(Review of Review'n mukaan).

— **Kokonainen seurakunta tekee raittiuslupauksen.** Koko katolilainen seurakunta Wilkesbarressa, Pennsylvaniassa, johon kuuluu lähes tuhat kuusisataa jäsentä, teki äskettäin raittiuslupauksen kirkossaan suurilla juhlallisuuksilla. Koko seurakunta — lapsista harmaapäisiin miehiin ja naisiin saakka — astui juhlakulkuessa kirkkoon. Ensin astuivat tytöt valkoisissa vaatteissa ja heitä seurasivat pojat sotilaan puvuissa. Kirkko oli koristettu kukilla ja köynöksillä. Koko seurakunta sitoutui juhlallisesti koko elämänsä ajan olla väkijuomia nauttimatta, kertovat Amerikan lehdet.

— **Englantilaiset ylimykset kapakoitsijoina.** Muuan edusmies on laatinut tilastollisen selvityksen, joka osottaa missä määrin parlamentin ylähuoneen jäsenet ovat kapakkain perustajina ja isäntinä. Ministeri lordi Salisbury omistaa 11 „ravintolaa" tahi kapakkaa, lordi Derby 72, Devonshiren herttua 47, Bedfordin herttua 50, Rutlandin herttua 37, Northumberland 36, Eudley 33, lordi Covber 22, Dungaven 11, Hartington 6 ravintolaa, joten nämä 10 ylimystä yhteensä omistavat 325 kapakkaa; niistä he saavat suunnattomia tuloja ja englantilaiset pohatat vallan kernaasti panevatkin rahansa tällaisiin tuottaviin laitoksiin. Tätä kertovat nykyään sanomalehdet suurena ihmeenä.

Miten on laita lähempänä omaa kynnystämme? Kellä on tilaisuutta katsella viime vuonna ilmestynyttä „Teollisuuskalenteria", löytää olut ja viinatehdasten itse toimeenpanevina tirehtööreinä miehiä, joilla on suuri sanavalta niin valtiopäivillä kuin muualla, puhumattakaan suuresta joukosta edusmiehiämme, jotka piiloitteleiksevat kaikenlaisten osakeyhtiönimien hämäräperäisessä varjossa, sanoo Kylväjä.

Sivistys ja vivisektsiooni.

Sivistyksen kehittyessä viime aikoina on käsitys ihmisen suhteesta ja velvollisuuksista muita eläviä olentoja, alhaisimpiakin, kohtaan suuresti laajentunut. Samalla kertaa on myöskin selvennyt totuus, että eläimillä — joita ei ole luotu ainoastaan ihmisen, vaan myöskin oman itsensä tähden — on oikeus saada suojelusta siveelliseltä maailmanjärjestykseltä.

Tämä mielipide ilmenee myöskin eri sivistysmaiden lainsäädännössä, vaikka se eläinten suojellukseen nähden vielä on hyvin vaillinainen ja tyydyttämätön. Samassa määrässä kuin valistuksen ja kasvatuksen kautta vaikutetaan yleiseen mielipiteeseen, samassa määrässä on myöskin lakien, jotka vapaissa valtioissa ovat kootun mielipiteen ilmaisuna, enemmän pidettävä huolta eläinten oikeuksista.

Sen vuoksi on syytä toivoa, että selvät epäjohdonmukaisuudet ihmisen suhteessa eläinmaailmaan, joihin vielä kaikissa Euroopan maissa ollaan syylliset, tulevat lähimmässä tulevaisuudessa — jos ei poistetuiksi — niin ainakin rajoitetuiksi.

Sellaisessa tarkoituksessa sallittakoon tyynesti ja ilman ennakkoluuloa ensiseikkain puhua ja sitten — mihäli mahdollista — puolueettomasti vertailtakoon ja sitten päästäköön selville siitä mitä on pidettävä oikeana ja oikeudenmukaisena.

Että — niinkuin nykyisin tapahtuu monessa maassa — esimerkiksi köyhä mies, joka taistelussaan olemisensa puolesta tulee liiaksi rasittaneeksi hevostaan, tuomitaan sakkoihin ja vankeuteen, kun sitä vastoin moni eläinrääkkäys, jota ilman painavia syitä harjoitetaan tieteen nimessä, ei ainoastaan voi tapahtua rankaisematta vaan vieläpä tuottaa harjoittajalleen kunniaa ja kiitosta, ne on yksi näitä epäjohdonmukaisuuksia, jotka kaipaavat pikaista korjausta.

Näihin mietteihin olen tullut aivan ehdottomasti tutkiessani Ernst Ehrnrothin akateemista väitöskirjaa.

Tämä väitöskirja „Om traumats betydelse för uppkomsten af infektiösa cerebralåkommor" oli julkisesti tarkastettavana lainopillisessa luentosalissa toukokuun 4 pnä.

Väitöskirja on herättänyt huomiota ulkomaillakin. Niissä piireissä, joissa eläinten oikeuksille annetan jotain arvoa, on tähän huomioon yhtynyt tuska ja inho.

Tekijälle voi kuitenkin olla kiitollinnen siitä avomielisyydestä, jolla hän tunnusta kyllä tietävänsä että hänen tekemänsä kokeet ovat puutteelliset ja virheelliset, ja ettei hän varmasti väitä että kidutetuissa eläimissä huomatuilla seurauksilla olisi vastineensa ihmisissä. Avomielisesti ja suaraan hän sanoo: „Väittämättä, että eläimillä toimeenpannut kokeet välttämättä voisivat olla todisteena ihmispatologiaa koskeville hypoteeseille, katson kokeiden antavan hyvää tukea vanhalle, vaikka ei yleisesti tunnustetulle mielipiteelle, että päätä kohdannut väkivalta vaikuttaa edistävästi tarttuma-aivovammojen syntymiseen, myöskin ilman että taudinsynnyttäjillä on suoranaista pääsöpaikkaa iho tai lmakalvon kautta". Tästä käy selville myöskin että toimitetuilla kokeilla on pääasiallisesti ollut tarkotuksena „saada selville edistääkö trauma, lyönti tai kolhaus koeeläimen päätä vasten, joka on saatettu värenmyrkytyksen (septikemilliseen) tilaan, bakterialokalisatsioonin syntymistä aivoissa tai aivokalvoissa".

Tekijä esittää ensin useitä toisten henkilöiden tekemiä huomioita ja niistäkin käy selville tosiasia, että toinen vivisektori luulee saavuttavansa tuloksia ja siitä tekee johtopäätöksiä, jotka toinen kieltää.

Siinä mainitaan m. m. että Lutzenberger lyömällä marsua päätä vasten on luullut saavuttaneensa tuloksia, josta tekijä kokeissaan ei koskaan ole nähnyt".

Kokeita varten on käytetty noin 250 kaniinia, eri osista Suomea sekä Tukholmasta ja Pietarista. Tekijät kumminkin mielestään oli tarvinnut useampia. Näistä on osa ainoastaan tartutettuja, osa on ainoastaan lyöty päähän tekijän valmistamalla vasaralla ja muita sekä tartutettu että lyöty.

Näistä lähemmäs 200 eläimestä, joita kirjoittaja itse tällä vasaralla, „joka hyvin on vastanut tarkotustaan", on lyönyt, on ainoastaan 7 kuollut yksistään lyönnistä; 3 paikalla, muut päivän tai useamman kuluttua.

On sattunut, sanoo kirjoittaja, että eläin saatuaan yhden ainoan lyönnin on kepertynyt pitkälleen, saanut erivahvuista suonenvetokohtauksia. Toiset eläimet ovat saaneet yltäyleisiä suonenvetoja, maanneet enemmän tai vähemmän tiedottomassa tilassa sydämen toiminnan ollessa hyvin kiihoittunut ja hengittäen hyvin tiheään. Koe-eläimissä on sen lisäksi näkynyt joukko muita vaikeita taudin oireita niinkuin ankaraa ripulia y. m.

Kuten ennen on mainittu on ainoastaan kolme heti lyönnin saatuaan päässyt kidutuksesta; muut ovat saaneet kärsiä 1 jopa 44 vuorokautta. Jotkut eläimet näkyvät parantuneen tai ovat tällä hetkellä parantumaisillaan.

Tällä olemme ainoastaan kosketelleet varsin laajan kirjan sisällystä. Lukija itse ottakoon selkoa sisällyksestä ja sitä tehdessään tarkoin punnitkoon onko meidän pysyttävä ajatuksessa, että rakkaudesta rikas Luoja niin on kätkenyt meille välttämättömän totuuden, että me voimme sen saavuttaa ainoastaan tuottamalla sanomatonta tuskaa tunteellisille olennoille.

Axel B.

— **Italian sosialistisesta sanomalehdistöstä** antaa Avanti lehden toimittaja tietoja, jotka osottavat, kuinka vaikeissa oloissa nämät lehdet tuossa kurjassa maassa saavat taistella.

Oma puoluelehti päätettiin perustaa v. 1896 puoluekokouksessa. Innokas sosialisti Ferri läksi agitatsioonimatkalle, ja oli 100,000 mk koossa osaksi rahoina, osaksi sitoumuksina, jota paitsi kaksi puolueen jäsentä oli merkinnyt yhteensä 40,000 mk. Se oli uhraavaisuuta se!

Mutta siihen eivät vaikeudet lopu Italiassa. Kun paino ja ulosantooikeus oli saatu yksityisten nimiin, jotta ei poliisi voisi ottaa koneita y. m. pois, ilmestyi Avanti lehden ensi numero jouluksi 1897. Painos oli ensi vuonna 14,000, mutta tilaajia vaan 3,500, loput myytiin irtonaisnumeroina. Nykyjään on painos 20,000.

Lehti on alituisesti saanut taistella poliisi- y. m. viranomaisten kanssa. Sensuuria käytetään sosialistisia lehtiä vastaan aivan mielivaltaisesti. Avanti on usein otettu takavarikkoon 5, 6, 8, jopa kerran 14 päivänä peräkkäin. Kaksi kertaa ovat lehteä kaupanneet kaduilla parlamentin jäsenet Bissolati ja Morgari, kun poliisi karkoitti kaikki muut kauppiaat. Mutta nämä olivat edusmiesoikeuden turvaamat, joten poliisi ei voinut heitä ahdistaa. Neljänä vuotena on Avanti kärsinyt 150 takavarikkoa ja 30,000 markkaa sakkoja.

Erään kuningasta kohdanneen murhayrityksen johdosta kiihotettu tietämätön kansa särki toimituksen ikkunat, hävitteli sisustuksen sekä haavoitti toimittajan. Poliisi katseli rauhallisesti tätä menettelyä. Wappuna v. 1898 pistettiin koko toimitus vankilaan. Mutta kaikista huolimatta on Avanti ilmestynyt joka päivä. Lukemattomat painojutut sakkoineen, joista osa vielä on maksamatta, eivät ole voineet estää lehteä erinomaisella terävyydellä vetämästä esiin väärinkäytöksiä.

Paitsi Avantia, on Italiassa 62 sosialistista viikkolehteä, muutamien painos 10,000. Kaikkiaan leviää näitä viikossa noin 300,000 kpl. Äsken on päätetty puolueelle perustaa uusi jokapäiväinen sanomalehti entisten lisäksi.

— **Kurjuuden vuoksi.** Erään kaupungin palo-asemalle tuli Espanjassa pieni tyttö, joka kertoi, että hänen äitinsä oli hukuttanut itsensä ja kolme lastaan.

„Minun nimeni on Margherita Dhondt", kertoi lapsi. „Äitini on jo pitkät ajat ollut surullisella mielellä. Tänä aamuna, kun isä oli mennyt työhön, sanoi äiti lähtevänsä käymään erään tädin luona ja otti meidät neljä lastaan, mukaansa. Kun tulimme Canteleun sillalle, sanoi äiti lepäävänsä hieman ja kehoitti meitä olemaan sokkosilla. Hän antoi meille nenäliinoja ja sitoi niillä silmämme. Kun sitten aloimme leikkiä, nosti äiti lapsen toisensa jälkeen ylös sillalta ja viskasi jokeen. Myöskin minulle aikoi hän tehdä samoin, mutta minä aloin huutaa ja vastustella. Silloin paiskautui äitikin jokeen".

Poliisi löysi jo samana päivänä onnettomien ruumiit.

Avaruuden ja tähtimailman äärettömyydestä voidaan antaa edes hämäräkään aavistus ainoastaan vertaamalla sitä maapalloon ja sen eri käsitteisiin. Huimaavia numeroita siihen sittekin täytyy käyttää. Viimeksi on englantilainen tiedemies Robert Ball, jolla on verraton kyky tehdä selkoa sellaisista tähtitieteellisistä seikoista jotka tavallisesti ovat inhimillisen käsityksen ulkopuolella, koettanut antaa aavistusta muutamien taivaankappaleiden tavattomasta etäisyydestä, ottamalla vertausvälikappaleekseen sähkösanoman.

Sähkö kulkee maanpallon ympäri seitsemään kertaan yhdessä sekunnissa. Sen mukaan, todistaa Robert Ball, sähkösanoman lähettäminen aurikoon ottaisi kahdeksan minuuttia.

Mutta Alpha Centauri, läheisin tähtemme, on sellaisen matkan päässä, että sinne lähetetty sähkösanoma saapuisi perille vasta neljän vuoden päästä. Useat vielä etäämpänä olevat tähdet olisivat vieläkin vailla sähkösanomaansa, jos sellainen olisi heille lähetetty Vaterloon tappelun aikoina, v. 1814, vaikka sanoma olisikin siitä asti ollut vakaassa kulussa, edentyen 330,000 kilometriä jokaisessa sekunnissa.

Ompa meidän päämme päällä tuhansia tähtiä niin kaukaisia että jos uutinen Amerikan löydöstä yli neljäsataa vuotta takaperin olisi pantu sähköteitse kulkemaan niihin, nuo tuhannet tähdet ovat niin suunnattoman kaukana avaruudessa, että sanoma ei vielä olisi saapunut niihin. Monet tähdet ovat tunnetut meille ainoastaan valokuvauksen avulla, jonka kautta saadaan häämy sellaisestakin tähdestä, jota paraskaan kaukoputki ei voi näyttää.

Useat niistä ovat niin kaukana maasta, että jos sanoma ensimäisestä joulunvietosta Betlehmissä olisi sähköteitse niihin lennätetty, sillä olisi vielä pitkä taival tehtävänä.

O. J. Dahlberg'in
Paperikauppa
Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.
Valokuva- albumeja,
Näköala-kortteja- ja album. Halvalla.

Arvola Depot.
Aleksanterink. 48.
2:n kerros, pääkäytävä.
Erityisliike kaikenlaisilla, käytännöllisiä patenteratuilla uutuuksilla. Koneellinen tehdas täsmyystöille.
Puhelin 32 92.

— **Leo Tolstoin teokset.** Näinä päivinä Leipzigissä ilmestyy ensimäinen nidos Leo Tolstoin täydellisiä venäjänkielisiä koottuja teoksia. Nämä Tolstoin kootut teokset tulevat käsittämään kaikki, mitä hän on elämänsä aikana kirjoittanut.

Kuinka kiivautta taltutetaan.

Tämä tapahtui siihen aikaan kun Pohjois-Amerika vielä oli englantilainen siirtomaa. Eben Limoln ja Nancy West olivat kihloissa ja heidän piti ratsastaa Bostoniin, lähimpään, 20 peninkulman päässä olevaan kaupunkiin, ostaakseen myötäjäisiä ja häävehkeitä. Nancy oli ympäristössä kuuluisa sukkelakielisyydestään ja kiivaasta luonteestaan ja kenties vielä enemmän tavattomasta kauneudestaan. Ilta oli viileä ja he lähtivät aikaisin kotimatkalle kuormittaen hevosen selkään ainakin 20 erilaista käärö.

Noin puoli tiessä kaipasi Nancy yhtä käärö istä ja halusi kääntyä takaisin sitä hakemaan; hän oli vakuutettu siitä, että se oli pudonnut. Mutta Eben muistutti hänelle, että viime silmänräpäyksessä oli kiireessä ähdistetty kaksi käärö yhdeksi, ja vakuutti hänelle, ettei mitään ollut hukkunut; hän vain erehtyi. Mutta Nancy ei häntä laisinkaan uskonut.

Niitä pitää olla 13, „selitti hän, tusina ja yksi kaupanpäällisiksi". Vain kaksitoisia vakuutti Eben uljaasti.

Nyt menetti Nancy käraivällisyytensä. Hän väitti varmasti olevansa oikeassa ja tahtovansa etsiä kadonneen käärön. Tahtoiko Eben ratsastaa heti takaisin? Ystävällisesti mutta päättävästi vastasi hän, ettei tahtonut, sillä olli jo myöhäistä ja aika kuluisi liiaksi. Hyvä; tahtoiko hän pysähtyä ja antaa Nancyn astua alas ratsailta? Tehköön Eben mielensä mukaan, mutta Nancy tahtoi mennä takaisin kääröään etsimään vaikka hän saisikin kulkea yksin ja jalkasin! Mutta Eben ei suostunut pysähtymään. Silloin viskasi Nancy vihoissaan yhden kääröistään maantielle katkerasti sanoen nyt ainakin yhden puutuvan ja hän vaati häntä pysähtymään.

Mutta Eben, joka oli hidas ja hyväntahtoinen saattoi myöskin olla päättäväinen. Hän vastasi, että jos Nancy oikullisuudessaan heitti tavaransa pois, ei hän saattanut eikä tahtonut pysähdyttää hevosta sen tähden. Raivoissaan heitti Nancy pois yhden pakan lisää jatkaen näin joka virstantolpan luona, kunnes he saapuivat kotia. Kun Eben viimein pani hänet kotiportaille, itki ja raivosi hän vihoissaan, sulhasen yhä ollessa ystävällinen ja tyyni.

Samoilla portailla löysi Nancy seuraavana aamua kaksitoista käärö päälletysten ladottuina. Eben oli ratsastanut takaisin ja koonnut ne. Sisällyksestä päättäen oli hän ollut oikeassa sillä ei mitään ostoksista puuttunut.

Hyvin vanhana vaimona oli Nancyn tapana kertoa tätä tapausta lastensalapsille lopettaen aina näillä sanoilla: „Ja se teki minulle vain hyvää. Jos joku muu kuin teidän isoisänne olisi minut nainut, olisi minästa luultavasti tullut kiukkuinen vaimo, oikea Xantippa".

Mutta Ebenille — niin kertovat seudun vanhat — oli kiivas nainen rakastava ja kunnon vaimo.

Palovakuutus-Osake-Yhtiö
Pohjola.
Osakepääoma 5 milj. Smk.
Vakuuttaa kiinteätä ja irtainta omaisuutta maalla ja kaupungeissa.
Huom.! Uusia tehtaita suunniteltaessa ja vanhoja korjattaessa annetaan maksutta neuvoja rakennusten sijoittamisesta ja sisustamisesta.

Mitenkä Uuden Seelannin läheisillä saarilla alusmaita hankitaan.

Kaikella merentakaisella on jonkinlainen salaperäinen viehätysvoima ihmisiin.

Otaksukaamme sellainen mahdollisuus, että Englannin hallitus katsoo maansa arvolle soveliaaksi hankkia entisten alusmaittensa lisäksi jonkun hyvissä ajoissa merkille pannun saaren, josta emämaalle voi koitua sangen paljon hyvää alkuasukasten kustannuksella. Tuota saarta ei voi kuitenkaan noin vaan ilman mitään näennäistä syytä anastaa, sillä kaikki anastus on sellaista, joka saattaa kilpailijoissa herättää suuttumusta ja siitä johtuvia ikävänlaisia seurauksia. Sentähden on meneteltävä viisaasti ja se voi tapahtua seuraavasti:

Jos saaren asukkaat ovat korkeammalla tahi yhtä korkealla sivistysasteella kuin englantilaiset anastajat itse, niin lähetyssaarnaajia ei laisinkaan lähetetä edeltäpäin, vaan koetetaan muulla tavalla rakentaa riitaa; mutta jos he ovat n. k. pakanoita, silloin lähetyssaarnaajat saavat tehtäväkseen saarnata semmoista oppia, jota ei kukaan emämaassa noudata, ja moittia ja häväistä kaikkea sitä hyvää, mitä alkuasukkaat ovat oppineet pitämään pyhänä ja kunniassa. Jos nämä siitä huolimatta käyttäytyvät niin hienosti ja sävyisästi, mikä muuten ei ole niinkään harvinaista, etteivät rakkaudenopin levittäjät millään kummalla saa häiriötä aikaan, silloin lähetetään maalle muutamia merisotilaita humalapäissä räyhäämään (juopotteleminen tapahtuu vasta maalla). Näille ei sanota, että heidän välttämättömästi pitää hurjistella, sillä semmoista syntiä ei voi koskaan tapahtua kristillisissä sotajoukoissa, mutta heille voidaan sanoa: „no pojat, pitäkää lystiä", ja se riittää.

Lysti alkaa ja saaren alkuasukkaat menettävät malttinsa ja koettavat puolustaa vaimojaan ja tyttäriään raaistettujen merimiesten väkivaltaa vastaan; mutta sitä heidän ei olisi pitänyt tehdä, sillä olivathan lähetyssaarnaajat ikäänkuin edellyttäneet tällaisten ilkivaltaisuuksien mahdollisuuden, koska he olivat nimenomaan sanoneet, että jos joku lyö heitä poskelle niin tulee heidän kääntää toisen poskensa, että lyöjä pääsisi vähemmällä vaivalla. Ja koska nyt nämä pakanat tulivat tappaneeksi muutamia sotamiehiä, jotka väkivallalla tunkeutuivat heidän majoihinsa, murhasivat, ryöstivät ja varastivat ja häpäisivät heidän naisiaan, niin se on tuhatkertaisesti kostettava ja koko saari on anastettava. Ja se tapahtuu näin.

Englantilaisella laivalla joku virkansa puolesta viheltää pilliinsä, eikä ollenkaan naura, vaan on sangen totisen näköinen. Silloin ilmestyy muutamia miehiä kannelle, jotka myöskään eivät naura, vaan ovat sitäkin totisemman näköisiä, sillä he ovat totutetut kunnioittamaan sitä, joka pilliinsä vihelsi. Se joka pilliinsä vihelsi vetää ilmaa keuhkoihinsa ja komentaa: „Maalle nousu, neljä kepeää tykkiä, kaksi kuularuiskua ja neljäsataa jalkamiestä, 120 patruunaa miestä kohti, tulimmaisessa lennossa mars! Nämä muutamat miehet poistuvat silmänräpäyksessä sinne mistä tulivatkin ja kohta alkaa kuulua lakkaamatonta pillinvihellystä ja huutoa; juostaan edestakaisin minkä ehditään ja sitte taas vihelletään ja taas huudetaan: „Ankkurit ylös, veneet alas... komentajan vene alas . . . varaväki kuntoon . . . hinatkaa tykki N:o 1 . . . styyrbuurdi rantaan päin ja täyteen tappelu kuntoon . . . luutnantti N. alkaa, kapteeni X. jää odottamaan minun käskyjäni . . . silloinkuin ensimmäiset veneet saapuvat rantaan luutnantti A. antaa yhteislaukauksen löyhillä latinkeilla järeistä tykeistä". Niinpiankuin miehet tykkeineen ovat veneisiinsä laskeutuneet lakkaa hälinä laivalla ja siellä vallitsee melkein haudan hiljaisuus: yksi ainoa mies vaan kävelee edestakaisin, se on hän, joka jää odottamaan käskyjä.

Hälinä on siirtynyt laivasta rannalle ja luutnantti A. antaa yhteislaukauksen löyhillä latingeilla järeistä tykeistä. Alkuasukkaat luulevat viimeisen tuomiopäivän tulleen ja maassa ryömien huutavat vuorille, että ne heidän päällensä lankeaisivat niinkuin olivat kuulleet pappien opettavan. Vuoret eivät kyllä lankea heidän päällensä, mutta sen sijaan tunkeutuvat pistimet ja miekat heidän kylkiluittensa väliin. Ne onnettomat jotka peljästyksestä eivät kaatuneet juoksevat metsiin minkä henkensä takaa jaksavat ja heidän jälestään ne joilla on kepeät tykit ja kuularuiskut. Etumaisina juoksevat ne jotka huiskivat sapeleillaan ja huutavat jotakin niille jotka jälessä tulevat ja huutavat h-u-r-r - a - a. Kepeistä tykeistä ammutaan aina ajan takaa alkuasukasten autioiksi jätettyjä majoja, että ne palaisivat ja kauhua herättäisivät.

Valloitus tahi anastus päättyy sillä, että metsästä tuodaan pitkä riuku, joka pystytetään jollekin näkyvälle paikalle ja tämän riu'un nenään hinataan Englannin lippu.

Se sivistystyö, jota tämän jälestä jatketaan alotetaan säännöllisesti sillä että ainoastaan joku satakunta enimmän syyllistä asukasta hirtetään, tahi muulla kristillisellä tavalla rangaistaan.

J. Kock.

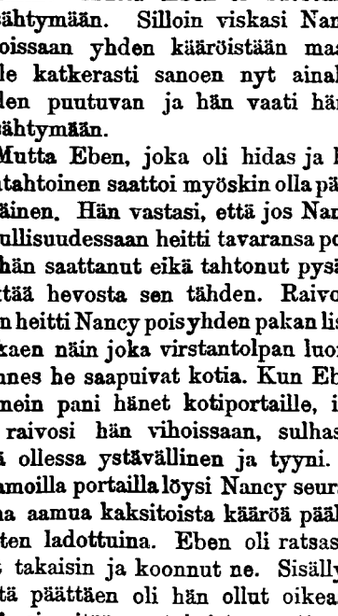

Urheilukenkiä ja kaikellaisia Kummitavaroita.
Asfalttihuopaa ja Asfalttilakka halvimpiin hintoihin.

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö

SKÅNE

myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin **palo-** ja **henkivakuutuksia** kautta

C. F. Carlander, Pää-asiamies.

Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö

(Kellokosken Tehdas).

Valmistaa: **rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita** y. m.

Valimo- ja Nikkelöimislaitos.

***Pääkonttori:* Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.**

KANSAINVÄLINEN

Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.

Ainoastaan ***Smk 15: 75 p:n*** vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, varaluokka 0 kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.

Lähempiä tietoja antaa ***C. F. Carlander,*** Pää-asiamies.

Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Ostakaa „Agros" yhtiön

Jauhoja

(Ruis-, lesty-, nisujauhoja).

Osakeyhtiö Agros.

Helsinki — Pietari.

Ehdottomasti huokeimpiin hintoihin.

Länninkikankaita mastia ja värillisiä, sileitä ja kuosillisia, eri hinhoihin. **Pusero- ja kappakankaita. Englantilaisia ja Wieniläisiä kenkiä,** tunnustettua hyvää työtä, hyvä muoto, halvat hinnat, myy

Aug. Lundeqvist

Aleksanterinkatu 48.

Huom.! 1 rappu ylös.

Kenkäkauppa.

Vladimirinkatu 4. Telf. 24 89.

Aina hyvin järjestetty valikoima, kotimaisia ja ulkomaalaisia hyvin valmistettuja ja kauniita jalkineita halpoin hintoihin.

Tilauksia ja korjauksia toimitetaan huolellisesti.

4 Vladimirinkatu 4.

„Columbia"

on edelleen sama erinomainen polkupyörä mikä se aina on ollut. Kestävä, yksinkertainen ja nerokas rakenteeltaan hieno.

Grand Prix, Paris 1900.

Pääasioimisto Suomea varten

G. F. Stockmann'in Polkupyörä Varasto.

Haaraosasto Viipurissa ja asiamiehiä maan useimmissa kaupungeissa.

GERA

Tehtaiden villakangas kauppa.

Länninkikankaita kesäksi: paraita koko villaisia, vaalean harmaita, beige-värillisiä, harmaanviheriäisiä, ruskeita, tummanharmaita.

1: 90 meeteriltä.

E. Esplanaatinkatu 4, pihan sisällä.

Loppuunmyynti.

Omistajan kuoleman johdosta ja liikkeen uudestaan järjestämisen vuoksi loppuun myydään koko varasto osto hintoihin ja niiden alle.

Erittäin suositellaan:

Mattoja,
Pöytäliinoja,
Draperiioja,
Rullagardiinia,
Pukuja,
Kravatteja,
Kauluksia ja Kalvostimia,
Hengseleitä.

Sjalia & Matkaplaideja

sekä myöskin:

Liinoja, Korsettia, Urheilupaitoja, Alusvaatteita, Sukkia, Vanttuja y. m.

Julius Sjögren,

Mikonkatu 4 ja Centraalipasaassi.

Trikoo- ja Villavaatekauppa.

Sanomalehtien arvosteluja

The Mutual Life'istä.

„Käsitellä kysymystä yhtiön varmuudesta on yhtä tarpeetonta kuin puhua Englannin valtiopankin vankkuudesta". Fairplay 20/1 1893.

„Niinkuin tunnettu on yhtiö yksi maailman merkitsevimpiä liikkeitä". Lontoon vakuutuslehti 13/1 1893.

„Yhtiö saattaa iloita siitä suuresta tunnustuksesta ja luottamuksesta, jota se on saanut osakseen". Australish Mime St. 22/4 1803.

„The Mutual Life osoittaa, että se on voinut pitää voimassa viimeisen seitsemän vuoden ihmeelliset edistykset". Ins. Agent & Ins. R. 1/6 1894.

„Erittäinkin Ranskassa on Mutual Life'illä ollut suurenmoinen menestys, — — — paitsi ensi luokan takuita on yhtiö voinut tarjota vakuuttajille suuria etuja". Le Journal 22/6 1894.

„The Mutual Life on ensi luokan yhtiö". Hamb. Börsen Halle 4/9 1895.

„Sen erinomaisen hyvän maineen johdosta, joka tällä yhtiöllä on". — Finanz Reporter 15/5 1890.

— — Yhtiö on jo aikaisemmin osoittanut vapaamielistä järjestämistä vakuutus sopimuksissa. — Yhtiö on Suomessa tullut populäriseksi ja saavuttanut hyvän maineen". Wib. bl. 13/9 1899.

Perssonin

kutomakoneita

Villalankaa

runsaassa valikoimassa.

Kudottuja tavaroita

Mikonkatu 2. Tel. 13 32.

Th. Neovius.

Luujauhoja

oikeata Schafforstia, merkitty **A. K. F.** osittain ja joukottain, myy

Wilhelm Kommonen.

Sauna!

Saunalaitoksessa Ratakatu 3

tarjotaan kaikkina arkipäivinä kaikellaisia erinomaisia kylpyjä: ammekylpyä, puolikylpyä, istumakylpyä, höyrykaappia, suihkua, sekä

„Suomalaista saunaa" y. m.

Luuvaloa, leiniä y. m. poteville henkilöille suositellaan oivallisia lääketieteellisiä kylpyjä. **HUOM.!** Erityinen osasto naisille. Telef. 12 93.

Pyrkijä,

nuorison rientojen kannattaja

maksaa

ainoastaan 2 mk.

vuosikerta.

Tilatkaa lehteä, tutustukaa nuorison liikkeesen!

Tilaus osoite: „Pyrkijä". Laihia.

Kivennäisvesitehdas

„Sanitas".

Kivennäisvesiä

ja

Virvoitusjuomia.

Tehdas ja konttori

Lapinlahdenkatu 8,

Helsinki.

Polkupyöriä.

180 m:kasta korkeampiin hintoihin.

Polkupyörätarpeita.

Polkupyöräkaupassa Unioninkatu 30. Tel. 20 17.

Suosikaa kotimaista teollisuutta

ja tehkää ostoksenne **Suomalaisen kenkätehtaan kaupassa.** Pohj. Esplanaatinkatu 37. Telf. 1308.

Huom.! Kestävää työtä, hyvin järjestetty valikoima. Halvat hinnat.

A. Almin

Tapetti- & Värikauppa

Iso Robertinkatu 4. Telef. 33 85.

Myy halvimpiin hintoihin Tapeteja, Kattokoristeita, Linoleum mattoja, Vaksikankaita, Akkunaverhoja, Vernissaa, Liina-öljyä, Tärpättiä, Sprii- & öljylakkoja, Kuivia ja öljystävapaita värejä, Siveltimiä & Bronsivärejä sekä kaikkea mitä rikaslajiseen varastonn kuuluu.

John Ericsson,

Puuseppä & Verhoiliatehdas,

Nikolainkatu 15. Tel. 25 36.

Valmistaa kaikenlaisia puuseppä ja verhoilia töitä hyvin ja sirosti kohtuullisiin hintoihin.

Valikoima hyvin valmistettuja huonekaluja ja huonekalukankaita valittuihin, kauniisiin malleihin halpoin hintoin.

Myytävänä kaikissa kirjakaupoissa.

Kevään ajoilta.

Jutelmia. Kirjoitti Samuli S. 2 m 75 p.

Retkeilyjä metsissä ja vainioilla.

Viittauksia havaintojen tekemisiin kotiseudun luonnossa. Kirj. B. Landsberg. 97 kuvalla. (Vanamon kirjoja N:o 4). Kansissa 5 m. 50 p.

Zoologiia kansalaisille.

Pääasiallisesti A. E. Brehmin „Eläinten elämän" mukaan toim. ja ihmiskuntaa koskevalla alkuosalla lisännyt A. J. Mela. I. Imettävälset. 466 kuvalla. Sid. 25 m.

Suomen luurankoiset, eli luonnon tieteellisen Suomen luurankoiselämistö. Kirj. A. J. Mela. Varustettu 215 piirroksella, 10 taululla ja 1 kartalla. 10 m.

Itä-Suomessa. Luonnoksia ja harjoitelmia. 140 kuvalla. Tehnyt S. Falkman. Kans. 6 m. 50 p.

Matkustus Suomessa. 36 kuvaa, tehnyt alkuperäisten öljymaalausten mukaan. Selitykset Z. Topelius'en kirj. Sid. 20 m.

Kaarina Maununtyttären muisto. Kuvat. C. Larssonin piirtämiä. Kans. 4 m. 50 p.

Kuvia kasvikunnasta. 800 värikuvaa C. Hoffmannilta. Teksti mukailemalla A. J. Melan toimittama. Sid. 25 m.

Sävelistö,

kaikuja laulustamme. Sekasäänisiä laulelmia, Suomen nuorisolle. Toimitt D. Hahl ja E. Forsström. 1 vihko 3 m., 2 vihko 3 m., 3 vihko 3 m. 75 p., 4 vihko 4 m.

Ylioppilaslauluja.

Toim. D. Hahl, G. A. Gripenberg, E. Forsström ja J. Hahl, 1 v. 2 m. 75 p. II v. 3 m., III v. 4 m., IV v. 4 m., V v. 4 m., VI vihko 3 m. 50 p.

Det sjungande Finland. 150 laulua pianon myötäilykselle sovitettu. 3:a vihkossa à 5 m. Koruk. à 7 m.

Suomalaisia kansanlauluja, koonnut A. A. Borenius. Pianon möytäilykselle sovittanut G. Linsén. 2 m,

1900 v. painos

Suomenmaan kartta

toim. I. J. Inberg. Vuonna 1900 **täydentänyt ja oikaissut N. Holmström,** insinööri Maanmittaus ylihallituksessa.

Muuten runsaan sisältönsä ja selvyytensä tähden voitanee sitä sentähden suosittaa sekä **matkailijoille ja matkustavaisille, että konttoria ja kotoa varten.**

Kartta löyttyy:

Seinäkarttana, vuorattu ja keppineen. 18 m.

Matkakartta, vuorattu ja taitettu taskumuotoon. Kans. 15 m.

Sama neljässä lehdessä, täydellisenä 10 m. Jokainen lehti erikseen 5 m.

Kartta voidaan myös saada painetuna ainoastaan **mustalla tahi mustalla ja sinisellä** ilman värillisiä rajoja.

Elämän taidosta ja Elämänkysymyksiä.

Kirja kansalle. kirjoitti Prof. Max Haushofer. 5 m.

Kultaisia sanoja.

Hengen ravinnoksi koottuja koti- ja ulkomaisista teoksista, toimitti A—a. Sid. 2 m.

Tieteiden Taistelut. Kirjoitti A. D. White. Suom. A. J. Mela. 2 m. 50 p. (Vanomon kirjoja N:o 2).

Valikoima runoelmia.

Kirj. J H. Erkko. 5 m. Sid. 6 m. 50 p.

Kotoisia tarinoita. Kirj. J. H. Erkko. 2 vihkoa. 2 m. 75.

K. E. Holm'in Kustannustoimisto, Helsingissä.

Ja oppilaat alkoivat keskenään arvostella naisen käytöstä huonoksi. Ja Juudas, se, joka sittemmin petti Jeesuksen, sanoi: katsokaa, kuinka paljon voidetta on mennyt hukkaan. Sen olisi voinut myydä 300 markkaan ja antaa rahat vaivaisille. — Ja oppilaat rupesivat moittimaan naista; tämä joutui hämille, eikä tiennyt hyvinkö hän oli tehnyt vai huonosti.

Silloin Jeesus sainoi: turhaan te häntä moititte, sillä varmaan on hän tehnyt hyvin, ja tarpeetonta on tässä vaivaisista puhua. Jos tahdotte vaivaisille hyvää tehdä, niin tehkää, kyllä niitä aina löytyy. Mutta mitä se tähän kuuluu? Hän on säälinyt ja tehnyt totista hyvää minulle, sillä hän on antanut kaikki, mitä hänellä oli. Kuka teistä voi tietää, mikä on tarpeellista mikä ei? Mistä te tiedätte, että on tarpeetonta voidella minun päätäni. Ehkäpä hän on vuodattanut öljyä minun päälleni valmistaakseen minun ruumiini hautajaisiin, ja siihenhän se on kyllä tarpeellista ollut. Hän on varmaan täyttänyt Isän tahdon, unohtaessaan itsensä ja sääliessään toista, unohtaessaan aineelliset laskut ja antaessaan kaikki mitä omisti.

Ja Jeesus sanoi: oppini on Jumalan tahdon täyttäminen, mutta Jumalan tahtoa voi täyttää ainoastaan teolla eikä sanoilla. Jos poika vastaa isänsä käskyihin alituiseen hokien: „kyllä, kyllä", mutta ei tee mitä isä käskee, niin eipä hän silloin täytä isän tahtoa. Mutta toinen poika, vaikka sanookin: enpäs tottele, ja sitten kuitenkin menee ja tekee niinkuin isä oli käskenyt, niin sehän poika täyttää isän tahdon. Samoin on ihmisten keskuudessa: Isän tahdossa ei ole se, joka sanoo: minä olen Isän tahdossa, vaan se, joka tekee mitä Isä tahtoo.

---

pohatta. Ja kiirastulessa ollessaan näki rikas mies kaukana Ahramin, ja Latsaruksen istuvan hänen kerallansa. Silloin hän sanoi: isä Abraham, sinua en uskalla vaivata, mutta lähetäppä tänne tuo Latsarus pahainen, joka oveni edessä viruili, lähetä hänet tänne, että hän kastaisi sormensa pään veteen ja kieltäni vähän kostuttaisi, sillä ihan minä palan tähän. — Mutta Abraham vastasi: miksi lähettäisin Latsarusta tuleen? Sinä olet siellä maailmassa saanut kaikkea mitä halusit, jotavastoin Latsaruksella ei ole ollut kuin suruja; antaapa hänen nyt vuorostaan iloita. Ja vaikka tahtoisinkin lähettää, niin en voi, sillä teidän ja meidän välillämme on suuri juopa, jonka yli ei pääse. Me olemme eläviä, mutta te olette kuolleita. — Silloin sanoi pohatta: isä hyvä, lähettäisit hänet sitten edes kotitalooni. Minulla on siellä viisi veljeä, joita minun on surku. Kertokoon hän näille kaikki asiat ja osoittakoon heille kuinka turmiollinen rikkaus on; etteivät vaan nekin joudu tähän vaivaan. — Mutta Abraham sanoi: tietäväthän ne sen turmiollisuuden muutenkin. Onhan siitä sekä Mooses että kaikki profeetat puhuneet. — Tähän sanoi pohatta: kyllä vaan olisi parempi, kun joku kuolleista nousisi ja tulisi heidän luokseen; silloin he varmaan muuttaisivat mielensä. Mutta Abraham sanoi: elleivät he Moosesta eikä profeettoja kuuntele, niin mitäpä ne kuolleista noussuttakaan kuuntelisivat.

Että veljen kanssa on tasajakoon mentävä ja ihmisille hyvää tekeminen, sen tietävät kaikki. Sekä koko Mooseksen laki että kaikki profeetat siitä vaan puhuivatkin. Te tiedätte sen, mutta ette voi tehdä, koska rakastatte rikkautta.

Ja Jeesuksen luo tuli rikas esimies oikeauskoisten joukosta ja sanoi: sinä olet autuas opettaja, sano minulle mitä minun on tekeminen saadakseni ikuisen elämän?

Jeesus vastasi: miksi sanot minua autuaaksi. Autuas on ainoastaan Isä. Mutta jos tahdot ikuisesti elää, niin täytä käskyt.

Esimies sanoi siihen: paljon käskyjä, — mitkä ovat niistä täytettävät?

Vakuuta Henki ja Omaisuus Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasioimisto:

Schildt & Hallberg

Helsinki.

Kooperatiivinen Työväen Kauppa- ja Teollisuus-Osakeyhtiö.

Wladimirinkatu 23. Puhelin 3693.

Valmistaa kaikkea räätälinammattiin kuuluvaa työtä huolellisesti ja kohtuullisilla hinnoilla.

HUOM.! Liikeen tuottama voitto jaetaan vuosittain ostajille.

Tehkää kesätilauksenne hyvissä ajoin. Kesäpukukankaat ovat saapuneet. Samoin suuri varasto hattuja.

Huom.! Liike muutetaan 1 p:stä Huhtikuuta **Wladimirink. 13.**

Kesä-ajaksi:

Priima tavaroita!

Krokettipelejä	Riippumattoja	Lippukangasta
Lawntennis	Puutarhakaluja	Pesutelineitä
Urheilukärryjä	Puutarhahuonekaluja	Pesumankeleita
Kasviporttöörejä	Ameriikk. kiikkuja	Primuskeittiöitä
Vedenpuhdistus koneita	Jäätelökoneita	Jääkaappeja

Huokeat hinnat!

Pohjoismainen Taloustarpeiden Kauppa.

Arabia

pöytäkalustoja, uusia kauneita malleja.
Kahvi- ja ***teekuppeja,*** uusia muotoja ja malleja.
Kukkaruukkuja, vaaseja, jalustoja.
Pesukalustoja, iso valikoima, useita uutuuksia.

Tittala

Juomalaseja, viinilaseja, karafiineja, kannuja, hedelmämaljoja, lautasia y. m. sekä yksinkertaisesta että hiotusta lasista.

Suuri valikoima ja huokeimpiin hintoihin.

Arabian Myynti-makasiinissa.

Omistaja ***G. F. STOCKMANN.***

Kluuvikatu 2, Kämpin hotelli.

---

600 kpl.

Emaljoituja vesisankoja

sekä pienempi määrä keitinastioita (priimaa laatua) muutetaan rahaksi ulkomaisen toiminimen lukuun **hyvin halpoihin hintoihin.**

K. Aug. Forsbäckin rautakaupassa

33 Fredrikinkatu 33.

Läkki- pelti- ja Kuparisepänliike.

Helsinki. Tehdas Korkeavuodenkatu 32.

Telefooni 90.

Holmström & Svensson

myyvät alituisesta varastostaan:

1.a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.

Telef. 29 24 — 32 03.

Hjelt & Lindgrén

HELSINKI.

Länsi Rantakatu 16.

Tervattuja ja tervaamattomia köysiä,
Tappuraa, pikiä ja tervaa,
Benseliköysiä ja määrlinkiä.
Lippu- ja purjevaatetta,
Laivatarpeita kaikellaisia.

Hjelt & Lindgrén'illä.

L. A. Aspholm'in

Satulaseppä ja verhoilijaliike.

Valmistetaan ajo ja huonekalujen verhousta sekä valmiita töitä löytyy varastossa. Matkakapineita ynnä muuta.

Ratakatu 14.

Telefooni N:o 27 63.

Aleksanterinkatu N:o 50.

Ferd. Timper

Kultaseppä.

Alexanterinkatu N:o 7.

Suurin varasto uudenaikaisia teoksia. Tilauksia sekä korjauksia toimitetaan.

Vanha kulta ja hopea ostetaan korkeimpiin hintoihin.

VOITA

Useampia lajia halvempiin hintoihin

Voikauppa Yht.
Forsström ja Kumpp.

Etelä Esplanaadink. 16. Puhelin 2875.

Henrik Ekbom'in Verhoilija ja Puusepänliike,

Fabianinkatu 28.

Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

Kellojen, Kronometerien
ynnä hienompien
Präsisiooni koneitten

KORJAUS VERSTAA

Taatusti hyvä työ.

Alituinen varasto hyvin tartasteltuja

Seinä- ja Taskukelloja

Kellonperiä y. m.

C. U. BERGSTRÖM

Erottaja 19 Skalnaden

Telef. 37 12.

Osakeyhtiö Helsingin Höyryleipomo.

Ludvikinkatu 5. **Telefooni 17 32.**

Suosittaa hyvin tunnettuja, **Kauppa- ja Teollisuusnäyttelyssä Lyypekissä** palkittuja

Ruokaleipiään

niinkuin: ***Hapanleipää, Maustettua ja maustamatonta ruokaleipää*** ja leipomon erityistuotteita: ***Herkku- ja kate-, ruoka- ja näkkileipää.***

Kaikki tuoretta, mureata ja hyvänmakuista.

Nopea suoritus. Hintaluettelo annetaan pyydettäessä.

Missä ostetaan siroin ja halvin kesähattu?

Tietysti

Anna Åkerfeldt'in

Muotikaupassa.

Yrjönkatu 4. Tel. 21 45.

Huom.! Puettuja hattuja 3 markasta.

Valmiita tikatuita **peitteitä** 10 markasta, **puseroita** 2 m. 5 p:stä.

Korkeavuorenkatu 36.

Teuse Fohström.

Huom.! Peitteiden ompelemista vastaan otetaan.

J. R. Lukander

Vaskenvalaja,

Ruoholahdenkatu N:o 5.

Tekee tilattaissa kaikenlaatuisia messinkitöitä sekä korjauksia ja tinauksia puhtaalla englannin tinalla.

Puutarha työkaluja

myö

G. F. Stockmann.

Vahakangasta, Öljykangasta, Gummikangasta

myö

G. F. Stockmann.

Pukimo-Yhtiö Aalto & Kumpp.

Ratakatu N:o 9 Telef. 15 05.

Suositetaan miesten pukuja ja pukutarpeita Uusia kevätkankaita on saapunut. Taattu työ, hinnat kohtuulliset.

Naisten korutavarakauppa.

City'n talo

Aleksanterinkatu 54.

Koristekappaleita, samettia, hanskoja, nauhoja, helmityllejä ja pitsejä, kankaita halvimmalla, keväthattuja hyvä mallisia ja hienosti koristettuja.

Mimmi Nylanderin Leninki- ompeluliike

Mikonkatu 1, 2:nen kerros.

Telef. 33 95.

Huom.!

Hautapatsaita

jotka ovat valmistetut

Hienosta Graniitista

uskomattoman halpoihin hintoihin

A. V. Kalenius'en luona,

Lapinlahdenkatu 25.

Palkittuja.

Husqvarnan Teräs-Ompelukoneita

„Freja Triumf".

Polkupyöriä.

Husqvarnan pääasioimistossa

Centraalipasaasissa.

Telef. 18 47.

Helsingin

Kemiallinen Pesulaitos

Antinkatu 15, Telefooni 507.

Toimittaa kemiallista pesoa ja tahran poistamista kaikenlaisista herrain, naisten ja lasten vaatteista, kuin myös silkistä, sametista, pitseistä, vilteistä, pöytäliinoista y. m.

Mimmi Talén.

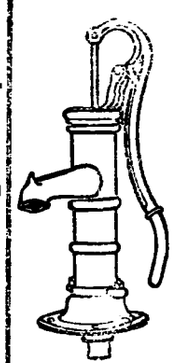

Pumppuja

alkuperäisiä Amerikalaisia halpoja ja hyviä.

Erittäinkin suositellaan:

Pumppuja messinkivuoratuilla cylintereillä veden varjelemista varten ruosteelta, ja myös

Laivapumppuja

yksi- ja kaksi cylinterisiä

sekä

Diafragma-imupumppuja.

Suurin valikoima kaikenlaisia

Vesijohtotarpeita

Ilmaisia neuvoja pumppujen valinassa j. n. e. ja neuvoja niiden ylöspanemisessa. **Valmiita johtoja** asetetaan yhteen lähetettyjen mittojen mukaan.

Rob. Huber.

Helsinki, Mikonkatu 15,
Tampere, Kauppiask. 11,
Wiipuri, Torkkelink. 2.

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö

Suomi

— Helsingissä. —

Henkivakuutuksia, Eliinkorkoja, Myötäjäisvakuutuksia, Jälkeenelokorkoja, Lapsenvakuutuksia.

Kymmenen vuotisen toimintansa aikana on yhtiö suorittanut:

Kuolemantapauksista	Smk.	3,160,186
Voitto-osuuksina vakuutetuille	„	1,193,897

1900 vuoden lopussa oli:

Henkivakuutuskanta	Smk.	84,503,112
Henkivakuutettujen luku		25,293 henkilöä.
Vakuutusrahasto	Smk.	13, 287,617
Pohjarahasto	Smk.	300.000
Vararahasto	„	820.000
Voittorahasto	„	184,409 „ 1,304,409

Suurin kotimainen Henkivakuutusyhtiö

— 50 —

Jeesus vastasi: älä tapa, älä tee huorin, älä valehtele, älä varasta, ja vielä: kunnioita Isääsi ja täytä hänen tahtoansa, ja rakasta lähimmäistä niin kuin itseäsi?

Mutta oikeauskoinen esimies sanoi jo lapsuudestaan asti täyttäneensä nämä käskyt, ja nyt vaan kysyvänsä mitä hänen vielä oli tekeminen Jeesuksen opin mukaan.

Jeesus katsahti häneen, hänen rikkaaseen pukuunsa, hymähti ja sanoi: eräs pikku seikka on jäänyt sinulta noudattamatta, sinä et ole täyttänyt sitä, mitä puhut. Jos tahdot täyttää nuo käskyt: älä tapa, älä tee huorin, älä varasta, älä valehtele, ja erittäinkin käskyn: rakasta lähimmäistä niinkuin itseäsi, — niin myö heti kaikki omaisuutesi ja anna kerjäläisille; silloin täytät Isän tahdon.

Tämän kuultuansa meni esimies happameksi ja poistui, sillä hänen oli sääli omaisuuttansa.

Ja Jeesus sanoi oppilaille: kuten itse näette, ei voi olla rikkaana ja täyttää Isän tahtoa.

Oppilaat kauhistuivat näitä sanoja, mutta Jeesus toisti vieläkin samaa ja sanoi: niin, lapsukaiset, ei voi se, jolla on omaa omaisuutta, olla Isän tahdossa. Pikemmin kameli menee neulansilmän läpi, kuin että se, joka rikkauteensa perustaa, täyttäisi Isän tahdon.

Ja vielä enemmän kauhistuen he sanoivat: eihän noin ollen voi itseänsä elättääkään.

Mutta hän sanoi: ihmisestä näyttää, ettei hän voi omaisuudetta elättää itseänsä, mutta Jumala elättää ihmisen omaisuudettakin.

Kerran kulki Jeesus Jerikonin kaupungin kautta. Ja siinä kaupungissa oli veronnostajain päällikkö, rikas mies nimeltä Sakeus. Tämä Sakeus oli kuullut Jeesuksen opista ja uskoi siihen. Ja saatuaan tietää Jeesuksen olevan Jerikonissa tahtoi Sakeus nähdä häntä. Kansaa oli Jeesuksen ympärillä niin paljon, että oli mahdoton työntäytyä hänen luokseen. Mutta Sakeus oli pienikasvuinen. Silloin hän juoksi edelle ja kiipesi puuhun saadakseen Jeesusta tavatuksi, kun tämä kävisi puun ohitse. Ja aivan oikein, puun ohi kulkiessaan

— 51 —

Jeesus huomasikin hänet ja, saatuaan tietää Sakeuksen uskovan hänen oppiansa, sanoi: tule alas puusta ja mene kotiin, minä tulen luoksesi. — Sakeus teki niin, juoksi kotiinsa ja valmisti Jesukselle tuliaiset sekä otti hänet ilolla vastaan.

Kansa alkoi paheksia Jeesuksen käytöstä, kun hän meni veropeijaajan talossa käymään.

Mutta Sakeus sillä aikaa sanoi Jeesukselle: herra, näin minä aijon tehdä: puolet omaisuudestani annan vaivaisille, ja jälelle jääneestä maksan nelinkertaisesti niille, joille olen vääryyttä tehnyt.

Ja Jeesus sanoi: niinpä sinä oletkin pelastunut; olit kuollut ja olet tullut eläväksi, olit hukuksissa ja olet löytynyt, sillä sinä teit niinkuin Abraham, kun hän tahtoi pistää poikansa kuoliaaksi, sinä olet uskosi osoittannt. Sillä siinä on ihmisen koko elämä, että hän sydämmestään löytää ja pelastaa sen, mikä on katoamassa. Uhria ei saa mitata sen suuruuden mukaan.

Kerran Jeesus sattui istumaan oppilainensa almuruukun luona, johon ihmiset panivat omistansa Jumalalle. Moni rikas pani paljonkin. Tuli sitten myöskin eräs kerjäläisleski ja laski ruukkuun kaksi ropoista.

Niin Jeesus osoitti häneen ja sanoi: näittehän että tuo leski pani ruukkuun kaksi ropoa, ja kuitenkin hän on sinne pannut enemmän kuin kukaan muu. Sillä nuo muut panivat sinne sen, mitä he eivät elääkseensä tarvinneet, mutta tämä pani kaiken, mitä hänellä oli, pani koko elämänsä.

Olipa Jeesus kerran spitalitautia sairastavan Simonin luona.

Ja sinne tuli nainen, jolla oli lasillinen hienoa ja kallista voidetta 300 markan edestä. Jeesus puhui oppilailleen kuolemansa jo olevan lähellä. Ja sen kuultuansa nainen sääli Jeesusta ja rakkauttaan hänelle osoittaakseen tahtoi voidella hänen päätänsä. Ja hän unohti kaikki, särki pullon ja voiteli sekä pään että jalat, ja kaatoi kaiken öljyn.

Uusi Aika

N:o 18.
Kesäkuun 22 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Aleksanterinkatu 52. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 11—1.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt.

Tilaushinta:
1/1 *vk.* . . . . . *Smk 4:55*
1/2 „ . . . . . „ *2:55*
kuukaudelta . . . . „ *—:58*

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

„Crescent"

Asiamiehiä otetaan kaikissa paikoissa, joissa emme vielä ole edustetut.

„Western Wheel Works",
Chikago,

ovat maailman suurimmat polkupyörätehtaat. Jo vuosikausia sitten ovat „Crescent"-pyörät maailman enin käytettyjä polkupyöriä. Ei mikään tehdas voi sellaista menekkiä osottaa kuin mitä „Crescent" nauttii. Tämä myötään ja varmasti nouseva luottamus „Crescent"-pyörään on saavutettu ainoastaan sen suuren ja täydellisen tunnustuksen kantta, jonka jokainen „Crescent"-pyörän käyttäjä on antanut koneestaan. „Crescent'in" vahvana puolena on nyt niinkuin ennen: 1) erittäin yksinkertainen rakenne, 2) koettu, paraslaatuinen aines sekä 3) yksinkertainen, säilyvä ulkomuoto.

„Crescent" on lujin maantiepyörä, — ei mikään korukapine, vaan välttämätön tarvekalu.

Päävarasto Suomea varten

Aktiebolaget Crescent Osakeyhtiö.

Sähköosote: Crescent. **Helsinki, E. Esplanaadik. 2 (kauppatorin laidassa).** Telef. 32 93.

A. Kyrklund.

Helsinki
Aleksanterinkatu 44.

Suosittaa:

Kotomaisia kankaita summissa ja vähittäin.
Huonekalukankaita.
Verhostimia.
Korko-ompeluksia (broderier).
Pitsiä.
Kaikenlaisia ompeluaineksia.

Munia!

Sekä tuoreita että ruokamunia on saatavina mahdollisimman halpoin hintoihin joka päivä myymälässämme Unioninkatu 26. Tel. 36 52.

Munanvienti osake-yhtiö.

O. Stenberg & Co.

Villa- ja trikootavarakauppa.

P. Esplanaatinkatu 37. Tel. 17 27.

Maalaustöitä.

Kaikkia mitä ammattiin kuuluu tekee Helsingissä, Korkeavuorenk. 17. Telef. 24 03. ***Teuvo Koskelo.***

Käyttäkää Tilaisuutta!

Taaskin on meidän onnistunut rahaostolla hankkia itsellemme suuren määrän,

noin 7000 Metriä

Vahvoja sheviotteja.

Voidaksemme nopeasti muuttaa sen rahaksi myymme ne metriltä

Tavarata on 10 eri väriä ja on se taatusti värinpitävää ja kutistumatonta.

Smk:lla 2:50

SUOMEN KORSI- & HUOPAHATTUTEHTAAN OSAKEYHTIÖ

Aleksanterink. 21. **Tallbergin talo.**

Korsihattuja.

Suurin valikoima verhottuja ja verhoomattomia omia ja ulkomaan teoksia.

Lasten hattuja.
Puseroita
pumpulisia ja silkkisiä.
Kureliivejä
tunnettuja merkkejämme.

Naisten hattuja.
Alushameita
kaikenlaatuisia.
Tylliä ja harsoa
Pariisista.

Poikain hattuja.
Pestäviä Pukuja
suuri, hieno valikoima.
Vöitä
huokeita & hienoja.

Tanskalaisia Hansikkaita 2:50.

SUOMEN KORSI- & HUOPAHATTUTEHTAAN OSAKEYHTIÖ.

Aleksanterinkatu 21. **Tallbergin talo.**

Suomen Sahanomistajain Palovakuutusyhtiö
Helsingissä, konttori Unioninkatu n:o 23, avoinna 10—1/2 4.

Valokuvaus Atelieri.

Axel Strandberg E. Esplanaatinkatu 4 Helsinki. Filiaali Linnakatu 3 Turku. Vastaan ottaa kaikenlaisia valokuvaus töitä sekä atelierissa että sen ulkopuolella. Palkinnon saanut Pariisin maailman näyttelyssä 1900.

Rauhanarmeija.

Kaikki velvollisuuksilleen uskolliset ihmiset ovat omantuntonsa käskystä kutsutut varjelemaan ihmiskuntaa sotia vastaan ja kaikkea sitä vastaan mikä näitten kanssa on yhteydessä.

Uhratkaa sentähden Rauhantyölle edes sadas osa siitä, mitä muut uhraavat sodan valmistuksille.

Parempi on taistella Veljeyden hyväksi kuin sotia sitä vastaan. Jalompaa on pystyttää sivistyksen pylväitä kuin kaataa niitä. Kunniakkaampaa on olla sotilaana armeijassa, joka taistelee ihmiskunnan puolesta kuin sotajoukossa, joka sitä sortaa.

Katso! Viittaus vaan, ja miljoonat joukot sytyttävät sodan liekit yli maailman, ikäänkuin tämä meidän maapallomme ei jo niinkin olisi surun täyttämä, veren ja kyynelten kostuttama. He tekevät sen silmiään räpäyttämättä uhraamalla niinhyvin itsensä, kuin vihollisensakin turmiolle.

Eikö meidän, korkeimman Kuninkaan käskyn täyttäjinä, tule jotakin uhrata, Hänen valtakuntansa lähestymiseksi maan päällä.

Toverit, ihmiskunnan hätähuuto kaikuu. Järjestykäämme Rauhanarmeijamme riveihin.

Jean Boldt.

Kristus ja sosiaalinen kysymys.

Ote tunnetun norjalaisen pastorin Kristofer Janson'in esitelmästä.

Ameriikassa tunnettiin johonkin määrin myötätuntoisuutta mustia orjia kohtaan — ja heidät vapautettiin orjuudesta. Milloinka herää ihmiskunnassa säälintunne valkeita orjia kohtaan, milloinka heille koittaa vapauden päivä? Milloinka tunnetaan myötätuntoisuutta kaikkia niitä orjuutettuja ompelijattaria ja tehtaantyöntekijättäriä, sekä ankaran ruumiillisen työn raatajia kohtaan, jotka päivän ponnistuksien jälkeen palaavat kotiinsa nääntyneinä — ja silloin usein tarttuvat viinapulloon unohtaaksensa kurjan elämän.

On jo aika saattaa nämä kauhistuttavat epäkohdat päivän valoon. Sanomalehdistö tehköön velvollisuutensa ja papit saarnastuoleistaan samoin. Ihmiset, joiden silmät ovat auenneet näkemään näitä epäkohtia yhteiskunnassa, huutakoot kaikkialla — niinkuin profeetat ennen Israelissa — kuinka heikkoja sorretaan. On mahdotonta saarnata Kristuksen oppia koskematta työväen kysymykseen.

Eräs ameriikkalainen puhuja sanoo: Luuletteko te, että Jumala välittää teidän kirkoistanne ja erilaisista uskontunnustuksistanne, ja että hän ainoastaan kuuntelee teidän rukouksianne ja ylistuslaulujanne. Varma on, että paljon suuremmasta merkityksestä on hänelle maksavatko työnantajat kunnolliset palkat työväelleen. Niiden työhuoneiden, joissa kansa työskentelee, tulee olla yhtä pyhät, kuin kirkkojen, joissa he rukoilevat. Kirkko saarnaa, että ne, joilla ei ole oikea usko, tulevat tuomituiksi, mutta Jeesus selittää selvästi, että ne, jotka tekevät väärin, tulevat varmemmin tuomituiksi kuin ne, jotka uskovat väärin. Ihmiset tuomitaan tekojensa eikä uskonsa mukaan. Jeesus kohtasi ihmisiä, jotka lukivat pitkiä rukouksia samalla anastaen köyhiltä heidän viimeisensä.

Hän ei sanonut sanaakaan rukousta vastaan, mutta hän selitti heille, että tehdä oikeutta lähimmäisilleen on yhtä suuri velvollisuus kuin lukea pitkiä rukouksia.

Lähimmäiselle tehtyä vääryyttä ei sovita uhrit eikä ulkonaiset rukoukset — ja me emme sodi varallisuutta vaan vääryyttä vastaan.

Se yhteiskunta-asetus, joka säätää, että monet ovat riippuvaiset harvoista, on läpi mädännyt.

Niinkuin nyt esim. Ameriikassa pieni joukkue ihmisiä määrää kuinka paljon Ameriikan monien miljoonien asukkaiden tulee maksaa öljystä, jota he polttavat lampuissaan ja hiilistä, joita he käyttävät uuneissaan; tämä ei todista tervettä yhteiskuntalaitosta.

Tunnettu puhuja Philips sanoi, että hän häpesi senlaista sivistystä, joka tekee 5,000 ihmistä riippuvaisiksi yhden ainoan miehen tahdosta, mutta mitä pitää meidän ajatella senlaisesta sivistyksestä, joka sallii 60 miljoonaa ihmistä olevan riippuvaisen ainoastaan 6 miehen tahdosta.

Joukkojen tila on koko kansan tila. Me emme saa määrätä kansan kantaa niiden muutamien harvojen varallisuuden ja kehityksen mukaan! Nämä muutamat, jotka istuvat yhteiskunnan ylimmillä portailla. Nykyisten olosuhteiden pitäminen Jumalan mielen mukaisina on loukkaus Jeesuksen evankeliumia vastaan. Tehdä Jumala vastuunalaiseksi yhteiskunnallisista epäkohdista, jotka ihmisien rahanhimo on synnyttänyt, on karkeinta herjausta. Jumala on luonut maailman, missä on tarpeeksi ilmaa ja valoa, kylliksi maata ja ja leipää kaikille. Miksi niin monet ihmiset nääntyvät nälkään ja toiset elävät ylellisyydessä, riippuu siitä, että ne monet tietävät niin vähän ja ne toiset ovat rahanhimon orjia.

Sosiaalinen liike voittaa alaa ylt'ympäri maailman, joukot ovat alkaneet herätä ja huomaavat miten heiltä on vääryydellä ja petoksella riistetty ihmisoikeus. He eivät pyydä sääliä, vaan vaativat oikeutta. He vaativat ihmisoikeutta, veljen osaa, ja rauha ei saavu, eikä saakaan saapua ennenkuin vääryys on masennettu.

Jeesus ei tullut tänne pelastamaan yksityisiä ihmisiä — vaan vapauttamaan koko yhteiskunnan. Ja vaikka hänen kirkkonsa on muutettu palvelijasta hallitsijaksi ja siten muodostettu luokkaeroitus, ja vaikka Jeesuksen evankeliumi on väärennetty sekä sodan että sorron puolustajaksi — ei se kuitenkaan voi tukahuttaa ja kuolettaa niitä ihanteita, joiden puolesta mestari taisteli.

Ne aatteet ilmaisevat, että Jumala on kaikkien isä, ne ilmaisevat sosiaalisen valtakunnan, jossa kaikki ovat veljiä, yhteiskuntamuodon, joka ei salli kenenkään työstä uupua eikä kärsiä puutetta. Vaikka Jeesuksen oma kirkko on koettanut tukahuttaa nämä aatteet, ovat ne yhä uudelleen kohoutuvat jaloina ja ihanina siksi kunnes hänen, mestarin, ajatukset ovat saaneet voiton.

— **Uusi räjähdysaine.** Erään itävaltalaisen teknikon on äskettäin „onnistnnut" keksiä uusi räjähdysaine, joka on voimakkaampaa, kuin mitkään tähänastiset räjähdysaineet ja sen lisäksi vielä hyvin vaaratonta käytellä. Aineella on tehty useita kokeita, jotka aina ovat onnistuneet erinomaisesti. Lähempiä tietoja ei vielä ole saatavissa. Keksinnölle on jo otettu patentti kaikissa *kulttuurimaissa.*

— **Kansa** Pao Ting Fun alueella on kieltäytynyt maksamasta veroa sillä perusteella, että keisari karkasi ja jätti maansa alttiiksi. Viranomaiset koettivat sotamiesten avulla ottaa valtion saatavat, mutta kanssa murhasi kolme sotamiestä. Sen johdosta on kielletty sotamiehiä käyttämästä veroja kerätessä.

— **Englannin hevoshukka.** 260,000 hevosta surmattu. Englannin sotaministeri ilmoitti äskettäin Parlamentin alahuoneelle että 260,000 hevosta on lähetetty Etelä-Afrikaan sotajoukkojen käytettäväksi. Nyt niistä on ainoastaan noin 50,000

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis- vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vaastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

PATRIA
TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.
Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla . . . . . .

FENNIA
PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla, ...

jäljellä, ja kun Englantilaiset sitäpaitsi ovat ottaneet tuhansittain hevosia Buureilta, voidaan laskea, että vähintäin 260,000 hevosta on joutanut sodan uhriksi.

— **Ranskalaiset** ovat aikeessa todenteolla valloittaa etelä Algerian, joka tähän saakka vaaa nimellisesti on kuulunut Ranskaan. Mutta marokkolaiset araabialaiset, jotka saapuvat tänne Etelä-Marokosta, estävät heitä aikeissaan, auttaen alkuasukkaita ranskalaisia vastaan. Kerrotaan tämän tapahtuvan sulttaanin tahdosta, mutta sulttaani itse selittää, että hänen on mahdoton ohjata eteläisiä kansakuntiaan. Vaan Ranska sitä häneltä vaatii, ja koska sulttaani, kohottaen olkapäitään, sanoo sen mahdottomaksi, on ranskalainen hallitus päättänyt lähettää 62 ranskalaista sotalaivaa Tangeriin.

Tämän johdosta on englantilaisen välimeri-laivaston päällikkö, jonka pääasema on Maltassa, sähköittänyt Englantiin ja pyytänyt heti paikalla lähetettäväksi Välimerelle 4 tappelulaivaa, 12 risteiliälaivaa ja 20 torpeedolaivaa.

Jos Ranska ja Marokko jontuisivat tekemisiin toistensa kanssa olisi Englannillakin sana sanottavana.

— **Onko Bresci murhattu vankilassa?** Neapel'issa vangittiin äskettäin mies, joka oli julkisesti ilmoittanut, että Bresci ei ollut tehnyt itsemurhaa.

Mies väittää vanginvartian olevan syypään Brescin kuolemaan.

Tämän johdosta pantiin toimeen tutkinto, jossa kumminkin sanotaan tulleen ilmi, että itsemurha oli tapahtunut.

Tämä muistuttaa Frezzi'in kohtaloa.

Frezzi oli valtiollisista syistä suljettu erääseen Itaalian kauheimmista vankiloista, jossa häntä mitä kamalammalla tavalla kidutettiin.

Eräänä päivänä, niin kerrottiin, syöksyi Frezzi eräältä käytävän aitaukselta maahan ja heitti heti henkensä.

Mutta sanomalehti „Avantti“ sai aikaan tutkinnon asiassa, ja ansio lehden väsymättömille ponnistuksille, saatiin ilmi, että santarmi oli rääkännyt Frezzin kuoliaaksi.

— **Muistopatsasta kuningasmurhaaja Brescille** hankkivat Nevyorkin anarkistit pystytettäväksi. Saksan lehdille saapuneet sähkösanomat kertovat, että sikäläinen poliisi on kieltänyt näytelmäiltaman, joka aijottiin toimeenpanna tässä tarkoituksessa ja johon jo oli myyty 4,000 pääsylippua.

— **Puiden istutuspäivä.** V 1899 julistettiin New-Yorkin valtiossa lailliseksi koululaisten juhlapäiväksi nk. Arbor Day (Puun päivä), jolloin koululapset opettajiensa johtamina istuttavat puita koulujen lähistöön ja muille yleisille sopiville paikoille. Puiden istutuspäivä on toukok. 3 p. Heti ensi vuonna kun puiden istutus tavaksi otettiin, istuttivat koululapset New-Yorkin valtiossa 24,166 puuta ja tähän lukien ovat lapset istuttaneet 250,000 puuta, joista istutuksista moni ennen autio paikka New-Yorkin valtiossa on saanut viehättävän näön istutetuista puista.

Mietelmiä.

Kaikki hyveet ovat hyvässä tahdossa. Omistaa sydän ja *rakastaa* on paljon enemmän kuin suuret tiedot, suuret lahjat ja urotyöt.

Fénélon.

*

Viisas ei koskaan väsy pyrkimyksessään: osoittaa tekonsa totuudensanoilla ja sanansa teoilla.

Confucius.

*

Jos veljesi sinua loukkaa; älä ajattele: „Hän loukkaa minua.“ Ajattele kernaammin: „Hän on veljeni, elämäni toveri“. Silloin löydät asian oikean puolen ja olet ymmärtävä hänen tekonsa.

Epiktet.

Eräästä Leo Tolstoin kirjeestä.

— — —

„En asetu Jumalaa vastaan kieltäessäni kirkon. Kun olen kieltänyt kirkon, on se tapahtunut siitä syystä, että halusin palvella Jumalaa kaikilla sieluni voimilla. Vuosikausia olen tutkinut kirkon oppia tieteellisesti ja käytännössä. Olen koettanut lukea kaikki, mikä koskee tätä oppia, pannut paljon työtä dogmatillisen (järjestelmällisen) uskonopin opiskelemiseen ja arvostelevaan tutkimiseen. Samaan aikaan olen yli vuoden omantunnon mukaisesti seurannut kaikkia kirkon määräyksiä, pitänyt kaikki paastot ja ollut läsnä jokaisessa jumalanpalveluksessa. Siten olen tullut siihen vakaumukseen, että kirkon oppi — — — — — — hävittää käsityksen kristillisistä opinkappaleista.

Siitä syystä olen kieltänyt kirkon. Olen lakannut ottamasta osaa sen kirkonmenoihin ja testamentissani olen antanut omaisilleni määräyksen, etteivät kuoltuani laske luokseni ketään kirkon miestä, vaan toimittavat ruumiini hautaan niin joutuisasti ja huomiota herättämättä kuin mahdollista.

On totta, että kiellän käsittämättömän kolminaisuusopin ja sadun ihmisen lankeamisesta — — — — — — — — — — — — — — — On totta, että kiellän kertomuksen neitseestä syntyneestä Jumalasta, jonka tarkoituksena oli ihmiskuunnan pelastaminen. Mutta Jumalan henkeä, Jumalan rakkautta, Jumalaa — kaiken ainoata prinsiippiä (alkulähdettä ja tarkoitusperää) en minä kiellä. Vieläpä tunnustan ainoastaan sen todellisuudeksi ja katson elämän tarkoituksen olevan Jumalan tahdon täyttämistä, joka selvimmin on lausuttuna kristinopissa.

Väitetään vielä, etten usko elämää kuoleman jälkeen enkä ijäistä rangaistusta. Jos ei eroteta toisistaan uskoa toiseen elämään ja kuvittelua viimeisestä tuomiosta, pahoilla hengillä täytetystä helvetistä, jossa kadotukseen tuomitut kärsivät ijäisiä tuskia, paratiisista, jossa valitut nauttivat ikuista onnellisuutta, niin silloin on totta, etten usko ijäistä elämää olevan kuoleman jälkeen. Mutta minä uskon ijäiseen elämään ja minä uskon, että ihminen tulee palkituksi tekojensa mukaan täällä ja toisessa elämässä nyt ja aina. Minä uskon kaiken tämän niin järkähtämättömästi, että tällä ijälläni ja seisten haudan partaalla minun täytyy useasti hillitä mieltäni, etten toivoisi kuolemaa ruumiilleni, s. o. heräämiselläni toiseen elämään. Olen vakuutettu, että jokainen hyvä työ lisää onnellisuuttani ijäisessä elämässä ja että jokainen paha työ vähentää sitä.

Väitetään, että kiellän kaikki sakramentit. Se on varsin oikein. — — — — — — — Sakramentteja ei voi yhdistää Jumala-aatteeseen ja Kristuksen oppiin ja sen lisäksi pidän niitä rikoksena evankeliumin selviä määräyksiä vastaan. Vastasyntyneiden kastamisella minun mielestäni väärennetään se merkitys, joka kasteella voi olla täysikasvuisiin nähden, jotka omantunnon mukaisesti käsittävät kristinopin. Avioliiton sakramentissa — sovitettuna kahteen olentoon, jotka vapaaehtoisesti yhdistyvät — avioeroissa ja uudessa avioliitossa eronneiden henkilöiden välillä on minun mielestäni selvä vastalause evankeliumin opin henkeä ja kirjainta vastaan.

Syntein anteeksi-saaminen, joka saadaan aika ajoin tapahtuvan ripin kautta, on minun mielestäni vaarallinen harhakuva, joka ainoastaan voi kehottaa epäsiveellisyyteen ja hävittää synnin pelon.

Väitetään lopuksi arvottomuuteni mitan täydennykseksi, että minä pilkattuani kaikkein pyhimpiä uskonasioita en ole pitänyt lukua kaikkein pyhimmästä sakramentista — Herranehtoollisesta. On totta, etten ole peljännyt kertoa yksinkertaisesti ja yleiseltä näkökannalta kaikkia niitä tekoja, joita pappi suorittaa jakaessaan tätä muka halveksimaani sakramenttia. Mutta se on väärä, että nämä menot ovat jotakin pyhää ja että on pilkkaa kuvata sitä hyvin yksinkertaisesti siten kun se tapahtuu. Ei ole pilkkaa sanoa seinää seinäksi, sanoa pikaria pikariksi eikä kalkiksi. Mutta se on pilkkaa — — — — — — — — kun käytetään kaikkia keinoja ihmisten — — — — — — hypnotiseeraamiseen, kun käyttämällä edukseen lasten ja rahvaan yksinkertaisuutta saatetaan ne siihen vakaumukseen, että — — — jumalallinen luonto vuodatetaan leipään, että pappi, kun hän kohottaa sen joko elävälle tahi kuolleelle, jakaa edelliselle terveyttä, jälkimäiselle paremman olemisen toisessa maailmassa, että lopuksi se, joka syö tämän leipäpalasen, vastaan ottaa ruumiiseensa itse Jumalan.

Kristuksen oppi on vääristetty. — — — — — — — — — — — — — — —

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: **rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita** y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan ***Smk 15: 75 p:n*** vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, varaluokka 0 kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa ***C. F. Carlander,*** Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Ostakaa „Agros“ yhtiön
Jauhoja
(Ruis-, lesty-, nisujauhoja).
Osakeyhtiö Agros.
Helsinki — Pietari.

Puusepän « « «
ja
« « Sorvarinliike
1 Bulevaardinkatu 1.
Vilho Koivisto.

Kenkäkauppa.
Vladimirinkatu 4. Telf. 24 89.
Aina hyvin järjestetty valikoima, kotimaisia ja ulkomaalaisia hyvin valmistettuja ja kauniita jalkineita halpoin hintoihin.
Tilauksia ja korjauksia toimitetaan huolellisesti.
4 Vladimirinkatu 4.

30 minuutissa
korjataan jalkineet **Uno Pelander'in Jalkinetehtaassa,** Fredrikinkatu 35.
Korjattavat jalkineet noudetaan, kun ilmoitetaan siitä telefoonilla 27 07.

Huom.! Loppumyynti Huom.!
Suomen Jalkinetehtaan erityismyymälässä
Pohj. Esplanaadink. 37
muutetaan osa kevät- ja kesävarastosta rahaksi 10—20 % alennuksella.

Wanderer-
polkupyörät ovat kaikin puolin erinomaisia. Ne ovat halpoja, kestäviä, keveästi kulkevia, kevyeitä ja siroja.
Saanut suuren palkinnon Pariisin maailman näytelyssä vuonna 1900.
Jokaisen tulee tutustua näihin erinomaisiin polkupyöriin. Jälleen myyjille myönnetään suuri alennus. Pyytäkää hintaluettelo.
Yleisasiamies Suomessa
Helsinki Unioninkatu 30.

Myytävänä kaikissa kirjakaupoissa.

Kevään ajoilta.
Jutelmia. Kirjoitti Samuli S. 2 m 75 p.

Retkeilyjä metsissä ja vainioilla.
Viittauksia havaintojen tekemisiin kotiseudun luonnossa. Kirj. B. Landsberg. 97 kuvalla. (Vanamon kirjoja N:o 4). Kansissa 5 m. 50 p.

Zoologiia kansalaisille.
Pääasiallisesti A. E. Brehmin „Eläinten elämän“ mukaan toim. ja ihmiskuntaa koskevalla alkuosalla lisännyt A. J. Mela. I. Imettäväiset. 466 kuvalla. Sid. 25 m.
Suomen luurankoiset, eli luonnon tieteellisen Suomen luurankoiseläimistö. Kirj. A. J. Mela. Varustettu 215 piirroksella. 10 taululla ja 1 kartalla. 10 m.
Itä-Suomessa. Luonnoksia ja harjoitelmia. 140 kuvalla. Tehnyt S. Falkman. Kans. 6 m. 50 p.
Matkastus Suomessa. 36 kuvaa, tehnyt alkuperäisten öljymaalausten mukaan. Selitykset Z. Topelius'en kirj. Sid. 20 m.
Kaarina Maununtyttären muisto. Kuvat. C. Larssonin piirtämiä. Kans. 4 m. 50 p.
Kuvia kasvikunnasta. 800 värikuvaa C. Hoffmannilta. Teksti mukailemalla A J. Melan toimittama. Sid. 25 m.

Sävelistö,
kaikuja laulustamme. Sekaäänisiä laulelmia, Suomen nuorisolle. Toimitt D. Hahl ja E. Forsström. 1 vihko 3 m., 2 vihko 3 m., 3 vihko 3 m. 75 p., 4 vihko 4 m.

Ylioppilaslauluja.
Toim. D. Hahl, G. A. Gripenberg, E. Forsström ja J. Hahl, 1 v. 2 m. 75 p. II v. 3 m., III v. 4 m., IV v. 4 m., V v. 4 m., VI vihko 3 m. 50 p.
Det sjungande Finland. 150 laulua pianon myötäilykselle sovitettu. 3:a vihkossa à 5 m. Koruk. à 7 m.
Suomalaisia kansanlauluja, koonnut A. A. Borenius. Pianon myötäilykselle sovittanut G. Linsén. 2 m,

1900 v. painos
Suomenmaan kartta
toim. I. J. Inberg. Vuonna 1900 **täydentänyt** ja **oikaissut N. Holmström,** insinööri Maanmittaus ylihallituksessa.
Muuten runsaan sisältönsä ja selvyytensä tähden voitanee sitä sentähden suosittaa sekä **matkailijoille** ja **matkustavaisille,** että **konttoria** ja **kotoa** varten.
Kartta löytyy:
Seinäkarttana, vuorattu ja keppineen. 18 m.
Matkakartta, vuorattu ja taitettu taskumuotoon. Kans. 15 m.
Sama neljässä lehdessä, täydellisenä 10 m. Jokainen lehti erikseen 5 m.
Kartta voidaan myös saada painetuna ainoastaan **mustalla** tahi **mustalla** ja **sinisellä** ilman värillisiä rajoja.

Elämän taidosta ja Elämänkysymyksiä.
Kirja kansalle. kirjoitti Prof. Max Haushofer. 5 m.

Kultaisia sanoja.
Hengen ravinnoksi koottuja koti- ja ulkomaisista teoksista, toimitti A—a. Sid. 2 m.
Tieteiden Taistelut. Kirjoitti A. D. White. Suom. A. J. Mela. 2 m. 50 p. (Vanamon kirjoja N:o 2).

Valikoima runoelmia.
Kirj. J H. Erkko. 5 m. Sid. 6 m. 50 p.
Kotoisia tarinoita. Kirj. J. H. Erkko. 2 vihkoa. 2 m. 75.

K. E. Holm'in Kustannustoimisto, Helsingissä.

„Columbia“
on edelleen sama erinomainen polkupyörä mikä se aina on ollut. Kestävä, yksinkertainen ja nerokas rakenteeltaan hieno.
Grand Prix, Paris 1900.
Pääasioimisto Suomea varten
G. F. Stockmann'in Polkupyörä Varasto.
Haaraosasto Viipurissa ja asiamiehiä maan useimmissa kaupungeissa.

Gera
Tehtaiden villakangas kauppa
Kesäleninkikankaita
kävelypuvuiksi, leninkeiksi ja hameiksi, suuri valikoima tunnettuihin halpoihin hintoihimme.
E. Esplanaatinkatu 4, pihan sisällä.

Loppuunmyynti.
Omistajan kuoleman johdosta ja liikkeen uudestaan järjestämisen vuoksi loppuun myydään koko varasto osto hintoihin ja niitäkin halvemmalla.
Erittäin suositellaan:
Mattoja, Pöytäliinoja, Draperiioja, Pumpulifilttejä, Pukukankaita, Kauluksia ja Kalvostimia, Urheilupaitoja,
Värillisiä paitoja.
Sjalia & Matkaplaideja
Julius Sjögren,
Mikonkatu 4 ja Centraalipasaassi.
Trikoo- ja Villavaatekauppa.

Henkivakuutusyhtiö „The Mutual Life“
Perustettu v. 1843.
Vakuutusyhtiön valinnassa ovat seuraavat seikat otettavat huomioon:
1. Vankkuus.
2. Edulliset ehdot.
3. Kustannukset.
Mitä vankkuuteen tulee, on The Mutual Life maailman rikkain yhtiö:
vakuutusrahasto: 1,394,772,695
ja voittosumma: 280,424,985
Vakuutusrahaston suuruuden määrää joka vuosi New-York'in vakuutus-inspehtoori, joka myöskin valvoo kaikkia sijoituksia.
„The Mutual Life'in“ vakuutusehdot ovat mahdollisimman edulliset, jonka kautta yhtiö on saavuttanut niin suurta suosiota, että vuonna 1900 vakuutettiin 912,000,000 markan edestä.
Kustannukset vakuutuksissa The Mutual Life'issä tulevat halvemmiksi kuin muissa yhtiöissä sentähden, että
koko voitto
jaetaan vakuuttajille.
Alex. F. Lindberg.
Yliasiamies Helsinki, Aleksanterinkatu 48.

Kivennäisvesitehdas „Sanitas“.
Kivennäisvesiä
ja
Virvoitusjuomia.
Tehdas ja konttori
Lapinlahdenkatu 8,
Helsinki.

Perssonin kutomakoneita Villalankaa
runsaassa valikoimassa.
Kudottuja tavaroita
Mikonkatu 2. Tel. 13 32.
Th. Neovius.

Luujauhoja
oikeata Schafforstia, merkitty A. K. F osittain ja joukottain, myy
Wilhelm Kommonen.

Kylpylaitos!
Kylpylaitoksessa Ratakatu 3,
on saatavina joka arkipäivä kaikenlaisia erinomaisia kylpyjä Erittäin suosittellaan **puolikylpyjä, Nauheimer-mer-** (hiilihappo-) **kylpyjä** sekä **mänty-kylpyjä.**
Telef. 12 93.

Pyrkijä,
nuorison rientojen kannattaja
maksaa
ainoastaan 2 mk. vuosikerta.
Tilatkaa lehteä, tutustukaa nuorison liikkeesen!
Tilaus osoite: **„Pyrkijä“.** Laihia.

A. Almin
Tapetti- & Värikauppa
Iso Robertinkatu 4. Telef. 33 85.
Myy halvimpiin hintoihin Tapeteja, Kattokoristeita, Linoleum mattoja, Vaksikankaita, Akkunaverhoja, Vernissaa, Liina-öljyä, Tärpättiä, Sprii- & öljylakkoja, Kuivia ja öljystävapaita värejä, Siveltimiä & Bronsivärejä sekä kaikkea mitä rikaslajiseen varastoon kuuluu.

Ja papeille sanoi Nikodemus, se jolle Jeesus oli oppinsa selittänyt: ei saa tuomita ihmistä kuulematta häntä ja ottamatta selvää, mihin hän johtaa.

Mutta he sanoivat hänelle: mitä siinä on tuomitsemista ja kuulemista. Me tiedämme, ettei profeetta voi olla Galileasta syntyisin.

Toisella kerralla Jeesus, puhuessaan oikeauskoisten kanssa, sanoi: todistuksia oppini totuuteen ei voi olla, niinkuin ei voi valoa millään valaista. Minun oppini on totinen valo, jonka avulla ihmiset näkevät mikä on hyvä ja mikä paha, ja sentähden ei sitä voi todistaa: se todistaa itse kaiken muun. Joka minua seuraa, se ei ole pimeydessä oleva, vaan sillä on oleva elämä. Elämä ja valo ovat samaa.

Mutta oikeauskoiset sanoivat: sinä yksinäsi olet siinä mielessä.

Ja hän vastasi heille: jos olenkin yksinäni siinä mielessä, niin kuitenkin olen oikeassa, sillä minä tiedän mistä olen tullut ja minne menen. Minun oppini mukaan elämällä on järki, mutta teidän oppinne mukaan ei ole. Paitsi sitä, en minä yksinäni opeta, vaan samaa opettaa minun Isäni — henki.

He sanoivat: missä on sinun Isäsi?

Hän sanoi: te ette ymmärrä oppiani ja siksi ette tunne minun Isääni. Ette te tiedä mistä te olette ja minne menette.

Minä johdan teitä, mutta te ette seuraa minua ja sen sijaan tutkitte kuka minä olen; ja juuri sentähden ette voi tulla pelastukseen ja elämään, johon minä johdan teitä. Ja te hukutte, jos jäätte tuohon erehdykseen ettekä seuraa minua.

Ja juutalaiset kysyivät: kuka sinä olet?

Hän sanoi: alusta asti olen teille sanonut. Minä olen ihmispoika, joka tunnustan hengen Isäkseni, ja mitä Isältäni olen ymmärtänyt, sitä puhun maailmalle. Ja kun ylennätte itsessänne ihmispojan, silloin saatte tietää, mitä minä

SEITSEMÄS LUKU.

Minä ja Isä olemme yhtä.

Ikuisen elämän totinen ravinto on Isän tahdon täyttäminen,

Senjälkeen koettivat juutalaiset saada Jeesuksen tuomituksi kuolemaan, ja Jeesus meni Galileaan ja eli omaistensa kanssa.

Tulossa oli juutalaisten lehtimajan-juhla. Ja sinne tekivät lähtöä myöskin Jeesuksen veljet, kutsuen Jeesusta mukaansa. Eivät he uskoneet hänen oppiinsa, vaan sanoivat hänelle:

Sinähän väität juutalaista jumalanpalvelusta vääräksi ja sanot tietäväsi toisen jumalanpalveluksen, joka tapahtuu teolla. Jos siis todella luulet yksin tietäväsi, mikä on oikea jumalapalvelus, niin tule juhlalle, siellä on paljon kansaa, ja siellähän sitten voit kaiken kansan kuullen julistaa Mooseksen opin vääräksi. Jos kaikki uskovat sinua, niin silloin saavat oppilaasikin nähdä, että olet oikeassa. Mutta mitä sinä tänne piiloudut? Jos kerran sanot jumalanpalvelustamme vääräksi ja omaasi oikeaksi, niin näytä se julkisesti kaikille.

Ja Jeesus sanoi heille: teillä pitää olla eri aika ja eri paikka jumalanpalvelusta varten, mutta minun jumalanpalvelukseni ei kaipaa erityistä aikaa. Minä teen aina ja jokapaikassa työtä Jumalalle. Tätä asiaa minä tahdonkin ihmisille opettaa, opetan heille, että heidän jumalanpalveluksensa on erehdystä, ja siksi he minua vihaavatkin. Menkää te vaan juhlalle, minä menen milloin menen.

Veljet läksivät, vaan hän jäi ja tuli juhlalle vasta sen jo alettua.

Ja juutalaiset olivat loukkaantuneet siitä, ettei hän kunnioittanut heidän juhlaansa ottamalla siihen osaa. Ja paljon oli väittelyä hänen opistaan. Toiset sanoivat hänen puhuvan totta, toiset taas väittivät hänen kiihoittavan kansaa.

Vakuuta Henki ja Omaisuus Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasioimisto:

Schildt & Hallberg

Helsinki.

Kooperatiivinen Työväen Kauppa- ja Teollisuus-Osakeyhtiö.

Wladimirinkatu 23. Puhelin 3693.

Valmistaa kaikkea räätälinammattiin kuuluvaa työtä huolellisesti ja kohtuullisilla hinnoilla.

HUOM.! Liikeen tuottama voitto jaetaan vuosittain ostajille.

Tehkää kesätilauksenne hyvissä ajoin. Kesäpukukankaat ovat saapuneet. Samoin suuri varasto hattuja.

Huom.! Liike muutetaan 1 p:stä Huhtikuuta **Wladimirink. 13.**

Vakuutus-Osakeyhtiö KALEVA.

Yleinen Kansanvakuutus

Ilman lääkärintarkastusta.

Uusi vakuutusmuoto Suomessa

Osallisuus yhtiön voittoon.

Läkki- pelti- ja Kuparisepänliike.

Helsinki. Tehdas Korkeavuodenkatu 32.

Telefooni 90.

Holmström & Svensson

myyvät alituisesta varastostaan:

1.a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.

Telef. 29 24 — 32 03.

Hjelt & Lindgrén

HELSINKI.

Länsi Rantakatu 16.

Tervattuja ja tervaamattomia köysiä,

Tappuraa, pikiä ja tervaa,

Benseliköysiä ja määrlinkiä.

Lippu- ja purjevaatetta,

Laivatarpeita kaikellaisia.

Hjelt & Lindgrén'illä.

L. A. Aspholm'in

Satulaseppä ja verhoilijaliike.

Valmistetaan ajo ja huonekalujen verhousta sekä valmiita töitä löytyy varastossa. Matkakapineita ynnä muuta.

Ratakatu 14.

Telefooni N:o 27 63.

Aleksanterinkatu N:o 50.

Ferd. Timper

Kultaseppä.

Alexanterinkatu N:o 7.

Suurin varasto uudenaikaisia teoksia. Tilauksia sekä korjauksia toimitetaan.

Vanha kulta ja hopea ostetaan korkeimpiin hintoihin.

VOITA

Useampia lajia halvempiin hintoihin

Voikauppa Yht.

Forsström ja Kumpp.

Etelä Esplanaadink. 16. Puhelin 2875.

Henrik Ekbom'in Verhoilija ja Puusepänliike,

Fabianinkatu 28.

Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

Kellojen, Kronometerien ynnä hienompien **Präsisiooni koneitten**

KORJAUS VERSTAA

Taatusti hyvä työ.

Alituinen varasto hyvin tartasteltuja

Seinä- ja Taskukelloja

Kellonperiä y. m.

C. U. BERGSTRÖM

Erottaja 19 Skalnaden

Telef. 37 12.

Naisten koru-tavarakauppa.

City'n talo

Aleksanterinkatu 54.

Koristekappaleita, samettia, hanskoja, nauhoja, helmityllejä ja pitsejä, kankaita halvimmalla, keväthattuja hyvä mallisia ja hienosti koristettuja.

Mimmi Nylanderin Leninki- ompeluliike

Mikonkatu 1, 2:nen kerros.

Telef. 33 95.

Huom.!

Hautapatsaita

jotka ovat valmistetut

Hienosta Graniitista

uskomattoman halpoihin hintoihin

A. V. Kalenius'en luona,

Lapinlahdenkatu 25.

Palkittuja.

Husqvarnan Teräs-Ompelukoneita

„Freja Triumf".

Polkupyöriä.

Husqvarnan pääasioimistossa

Cityn talo, Aleksanterinkatu 54.

Telef. 1847.

Helsingin

Kemiallinen Pesulaitos

Antinkatu 15, Telefooni 507.

Toimittaa kemiallista pesoa ja tahran poistamista kaikenlaisista herrain, naisten ja lasten vaatteista, kuin myös silkistä, sametista, pitseistä, viltelstä, pöytäliinoista y. m.

Mimmi Talén.

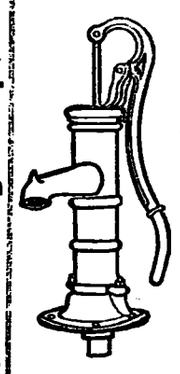

Pumppuja

alkuperäisiä Amerikalaisia halpoja ja hyviä.

Erittäinkin suositetaan:

Pumppuja messinkivuoratuilla cylintereillä veden varjelemista varten ruosteelta, ja myös

Laivapumppuja

yksi- ja kaksi cylinterisiä

sekä

Diafragma-imupumppuja.

Suurin valikoima kaikenlaisia

Vesijohtotarpeita

Ilmaisia neuvoja pumppujen valinassa j. n. e. ja neuvoja niiden ylöspanemisessa. **Valmiita johtoja** asetetaan yhteen lähetettyjen mittojen mukaan.

Rob. Huber.

Helsinki, Mikonkatu 15,
Tampere, Kauppiask. 11,
Wiipuri, Torkkelink. 2.

Kesä-ajaksi:

Priima tavaroita!

Krokettipelejä	Riippumattoja	Lippukangasta
Lawntennis	Puutarhakaluja	Pesutelineitä
Urheilukärryjä	Puutarhahuonekaluja	Pesumankeleita
Kasviporttöörejä	Ameriikk. kiikkuja	Primuskeittiöitä
Vedenpuhdistus koneita	Jäätelökoneita	Jääkaappeja

Huokeat hinnat!

Pohjoismainen Taloustarpeiden Kauppa.

Tohtori Lamann'in Ravintosuolaextraktia

suositellaan vähäverisyyttä, huonoa ruuansulatusta ja umpitautia sairastoville. Tarkempia tietoja on broshyrissa:

Lahmann'in ravintosuolavalmistus.

Joukottain ja osittain

Osakeyhtiö Axel Pihlgren'illä.

Se

joka tahtoo suojella

Vatsaansa

ei saa juoda kahvia eikä teetä aamulla, vaan helposti sulavaa, oikeata, täysin hyvää kakaota. Senlaista on

Lahmann'in Ravintosuola Kakao

joka on paraiten ravitsevaa ja enin käytetään. Sitä on saatavana joka siirtomaan kaupassa. Ainoa **Lahmann'in kakaon** joukottain myyjä on

A. B. Axel Pihlgrén.

L. Mutikainen.

Pikku Robertink. 13.

Kesäpuseroita valkeita ja värillisiä, sekä kauluksia & kalvostimia, pumpulisukkia, vöitä etc. Kangaskaupassa P. Robertinkatu 13.

Juhannus-ilotulituksia, ilmapalloja

y. m., Edvin Forsbäck'in ilotulituskauppa,

Pasaasissa.

Missä ostetaan siroin ja halvin kesähattu?

Tietysti

Anna Åkerfeldt'in

Muotikaupassa.

Yrjönkatu 4. Tel. 21 45.

Huom.! Puettuja hattuja 3 markasta.

Valmiita tikatuita **peitteitä** 10 markasta, **puseroita** 2 m. 5 p:stä.

Korkeavuorenkatu 36.

Terese Fohström.

Huom.! Peitteiden ompelemista vastaan otetaan.

J. R. Lukander

Vaskenvalaja,

Ruoholahdenkatu N:o 5.

Tekee tilattaissa kaikenlaatuisia messinkitöitä sekä korjauksia ja tinauksia puhtaalla englannin tinalla.

Purjekangasta ja Lippukangasta
Markiisikangasta
myö
G. F. Stockmann.

Säkkikangasta & Kanavaa

ikkuna- ja oviverhoiksi myö
G. F. Stockmann.

Pukimo-Yhtiö Aalto & Kumpp.

Ratakatu N:o 9 Telef. 15 05.

Suosittelaan miesten pukuja ja pukutarpeita Uusia kevätkankaita on saapunut. Taattu työ, hinnat kohtuulliset.

Osakeyhtiö Helsingin Höyryleipomo.

Ludvikinkatu 5. Telefooni 17 32.

Suosittaa hyvin tunnettuja, **Kauppa- ja Teollisuusnäyttelyssä Lyypekissä** palkittuja

Ruokaleipiään

niinkuin: ***Hapanleipää, Maustettua ja maustamatonta ruokaleipää*** ja leipomon erityistuotteita: ***Herkku- ja kate-, ruoka- ja näkkileipää.***

Kaikki tuoretta, mureata ja hyvänmakuista.

Nopea suoritus. Hintaluettelo annetaan pyydettäessä.

Helsingin

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi

— Helsingissä. —

Henkivakuutuksia, Elinkorkoja, Myötäjäisvakuutuksia, Jälkeenelokorkoja, Lapsenvakuutuksia.

Kymmenen vuotisen toimintansa aikana on yhtiö suorittanut:

Kuolemantapauksista	Smk. 3,160,186
Voitto-osuuksina vakuutetuille	„ 1,193,897

1900 vuoden lopussa oli:

Henkivakuutuskanta	Smk. 84,503,112
Henkivakuutettujen luku	25,293 henkilöä.
Vakuutusrahasto	Smk. 13, 287,617
Pohjarahasto .	Smk. 300,000
Vararahasto .	„ 820,000
Voittorahasto .	„ 184,409 „ 1,304,409

Suurin kotimainen Henkivaknutusyhtiö

Juhlain keskipaikoilla tuli Jeesus temppeliin ja rupesi opettamaan kansalle, että heidän jumalanpalveluksensa oli erehdystä, että Jumalaa ei ole temppelissä eikä uhrilla palveleminen, vaan hengessä ja teolla.

Kaikki kuuntelivat häntä ja ihmettelivät, että tuo oppimaton mies, tuntee kaiken viisauden. Mutta Jeesus kuultuaan, että kaikki hänen viisauttansa ihmettelevät, sanoi heille:

Ei minun oppini ole minun, vaan sen, joka on minut lähettänyt. Jos joku tahtoo täyttää sen hengen tahtoa, joka on meidät elämään lähettänyt, hän on tietävä, etten ole minä tätä keksinyt, vaan että tämä oppi on jumalalta. Sillä joka omasta päästään on jotain keksinyt, hän hakee sitä, mikä on hänen mielensä mukaista, mutta joka hakee sitä, mikä on mielenmukaista sille, joka on hänet lähettänyt, hän on oikeassa eikä hänessä väärää ole.

Teidän Mooseksenlakinne ei ole Isän lakia, ja siitä tulee, että ne, jotka seuraavat Mooseksen lakia, eivät täytä Isän lakia, van harjoittavat pahuutta ja valhetta. Minä opetan teille ainoastaan Isän tahdon täyttämistä, ja siksi minun opissani ei voi olla ristiriitaisuutta. Mutta teidän kirjoitettu Mooseksenlakinne on täynnänsä ristiriitaisuuksia. Älkää arvostelko ulkonäön mukaan, vaan arvostelkaa hengen mukaa.

Ja useat sanoivat: äsken mainittiin tuota miestä väräksi profeetaksi, mutta tuossa kän kumoo lakia eikä kukaan mitään hänelle vastaa. Ehkäpä hän todella onkin oikea; ehkä ovat jo johtajatkin hyväksyneet hänet. On ainoastaan yksi seikka epäiltävä: sanottu on, että kun Jumalan lähettiläs tulee, niin ei kukaan ole tietävä, mistä hän on; mutta mehän tiedämme mistä tämä on syntyisin ja tunnemme koko hänen sukunsa.

Kansa ei vieläkään ymmärtänyt hänen oppiaan, vaan yhä vaati todistuksia.

Silloin sanoi Jeesus heille: tunnette minut ja tiedätte mistä minä olen lihan puolesta syntysin, mutta ette tiedä

mistä minä hengen puolesta syntyisin olen. Sitä juuri, mistä minä olen hengen puolesta kotosin, ette tiedäkään, ja kuitenkin se vaan on tärkeätä tietää. Jos olisin sanonut itseäni Kristukseksi, niin olisitte uskoneet minua, ihmistä, vaan ette silloin olisi uskoneet Isää, joka on minussa ja teissä. Mutta Isää on yksistään on uskominen.

Olen täällä teidän joukossanne jonkun ajan elämästäni, osoitan teille tietä siihen elämän lähteeseen, josta olen tullut. Mutta te vaaditte minulta todistuksia ja tahdotte saada minut tuomituksi. Ellette tätä tietä tunne, niin poistuttuani ette sitä enää mitenkään löydä. Ei minua pidä tuomita vaan minua pitää seurata. Joka tekee sitä, mitä olen sanonut, hän tietää puhunko minä totta vai en. Jolle lihallinen elämä ei ole muuttunut hengen ravinnoksi, — joka ei janoisen tavalla hae elämää, hän ei voi minua ymmärtää. Mutta joka totuutta janoo, hän tulkoon minun luokseni ja juokoon. Ja joka uskoo minun oppiini, hän saa ikuisen elämän. Hän saa hengen elämän.

Ja useat uskoivat hänen oppiinsa ja sanoivat: se mitä hän puhuu on totuus ja on jumalalta. Toiset taas eivät ymmärtäneet häntä ja yhä hakivat ennustuksista todistuksia siihen, että hän oli jumalan lähettämä. Ja monet väittelivät hänen kanssaan voimatta kuitenkaan voittaa häntä. Oppineet oikeauskoiset lähettivät apulaisensa väittelemään hänen kanssansa. Mutta nämä palasivat ylimmäisten pappien luo eivätkä sanoneet voivansa hänelle mitään.

Papit sanoivat: miksi ette ole saaneet käntä kiinni vääräoppisuudesta?

He vastasivat: ei ole koskaan yksikään ihminen niin puhunut kuin hän.

Silloin sanoivat oikeauskoiset: ei se mitään merkitse, ettei häntä saa voitetuksi ja että kansa hänen oppiinsa uskoo. Emmehän me usko, eikä usko yksikään johtajista. Mitä taas kansaan tulee, niin se on kirottu, se on aina ennenkin ollut tyhmä ja oppimaton, ja jokaista uskonut.

Helsinki 1901. Hufvudstadsbl. Uusi Kirjapaino.

Uusi Aika

N:o 19.
Kesäkuun 29 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Aleksanterinkatu 52. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 11—1.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt.

Tilaushinta:
1/1 vk. . . . . Smk 4:55
1/2 „ . . . . . „ 2:55
kuukaudelta . . . . . „ —:58

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

„Crescent"

Asiamiehiä otetaan kaikissa paikoissa, joissa emme vielä ole edustetut.

„Western Wheel Works",
Chikago,

ovat maailman suurimmat polkupyörätehtaat. Jo vuosikausia sitten ovat „Crescent"-pyörät maailman enin käytettyjä polkupyöriä. Ei mikään tehdas voi sellaista menekkiä osottaa kuin mitä „Crescent" nauttii. Tämä myötään ja varmasti nouseva luottamus „Crescent"-pyörään on saavutettu ainoastaan sen suuren ja täydellisen tunnustuksen kautta, jonka jokainen „Crescent"-pyörän käyttäjä on antanut koneestaan. „Crescent'in" vahvana puolena on nyt niinkuin ennen: 1) erittäin yksinkertainen rakenne, 2) koettu, paraslaatuinen aines sekä 3) yksinkertainen, säilyvä ulkomuoto.

„Crescent" on lujin maantiepyörä, — ei mikään korukapine, vaan välttämätön tarvekalu.

Päävarasto Suomea varten

Aktiebolaget Crescent Osakeyhtiö.

Sähköosote: Crescent. **Helsinki, E. Esplanaadik. 2 (kauppatorin laidassa).** Telef. 32 93.

A. Kyrklund.
Helsinki
Aleksanterinkatu 44.
Suosittaa:
Kotomaisia kankaita summissa ja vähittäin.
Huonekalukankaita.
Verhostimia.
Korko-ompeluksia (broderier).
Pitsiä.
Kaikenlaisia ompeluaineksia.

Munia.

Sekä tuoreita että ruokamunia on saatavina mahdollisimman halpoin hintoihin joka päivä myymälässämme Unioninkatu 26. Tel. 36 52.

Munanvienti osake-yhtiö.

O. Stenberg & Co.
Villa- ja trikootavarakauppa.
P. Esplanaatinkatu 37. Tel. 17 27.

Maalaustöitä.
Kaikkia mitä ammattiin kuuluu tekee Helsingissä, Korkeavuorenk. 17. Telef. 24 03. Teuvo Koskelo.

Erik Sundström'in valokuvausatelieeri Fabianinkatu n:o 27. Helsinki.

Asiamiehiä
halutaan kaikkialla levittämään **Uutta Aikaa.**
Lähemmin lehden konttorissa.

Suomen Sahanomistajain Palovakuutusyhtiö Helsingissä, konttori Unioninkatu n:o 23, avoinna 10—1/2 4.

Valokuvaus Atelieri.
Axel Strandberg E. Esplanaatinkatu 4 Helsinki. Filiaali Linnakatu 3 Turku. Vastaan ottaa kaikenlaisia valokuvaus töitä sekä atelierissa että sen ulkopuolella. Palkinnon saanut Pariisin maailman näyttelyssä 1900.

Rauhanarmeija.

II.

Asevelvollisuutemme tarkoituksena on levittää taistelu sotia vastaan kaikkialle.

Monet ovat tiet ja keinot tähän. Valitse niistä muutamia.

Levitä ympäristössäsi inhoa sotia vastaan, ja kasvata ennen kaikkea lapsesi kammoamaan niitä.

Kun pidät pienokaistasi sylissäsi, ajattele silloin, että sinusta on paljon riippuva tuleeko tästä lapsesta ihmiskunnalle ilo ja kaunistus, taikka yksi niitä sortajia, joidenka jälkiä veri ja kyyneleet peittävät.

Kerro lähimmäisillesi sotien kauhistuksista, ja niiden ikeestä rauhanaikanakin. Selitä heille sotilasammatin oikea laatu.

Kerro kuinka sodat päästävät valloilleen ihmisten petomaiset vaistot. Kerro heille miten kristityt sotajoukot menettelevät Kiinassa, Filipiineillä, Etelä-Afrikassa.

Kerro miten rauhanaikana sotalaitos kahlehtii kaiken todellisen kultturin. Selitä lähimmäisillesi kirkon valitettava suhde tähän laitokseen. Älä anna minkään estää itseäsi levittämästä rauhan evankeliumia, jonka ääni on kerran oleva kyllin voimakas pakoittamaan ihmisiä sitä kuulemaan.

Hanki itsellesi kaikki mahdolliset tiedot rauhanpyrinnöistä, ja toimi rauhankirjastojen perustamiseksi kaikkialle.

Uhraa tälle aatteelle osasi, uhraa se kymmenen kertaa suurempana kuin muutoin.

Kohota aina sinäkin äänesi niitä ilkitöitä vastaan, joidenkaavulla ihmiskuntaa sorretaan.

Tee tämä, ja tee sitäkin enemmän.

Tehkää kaikki parhaanne vastustaaksenne sotia; ja jos sodan liekki kumminkin syttyy, tehkää parhaanne sen tukehduttamiseksi, ennenkuin se on kaiken hävittänyt.

Jean Boldt.

Italiassa

tapahtuneitten kansan-levottomuuksien johdosta on sisäasiainministeri Giolitti pitänyt huomattavan puheen. Hän lausui m. m.: Maalaistyöväestön levottomuus on uutta Italiassa, vaikka ei suinkaan muissa maissa. Se on huolestuttava asia, mutta kukaan ei voi sitä estää. Hallitus ei ole ennen tehnyt mitään useissa maakunnissa vallitsevan työväestön kurjan tilan helpoittamiseksi, vaan päinvastoin koettanut vastustaa maalaisväestön vaatimuksia, estämällä heidän säännöllisesti yhdistymistään. Palkat ovat tähän asti useissa seuduissa yhä alenneet. Levottomuus on tullut todellakin pelottavaksi. Se olisi muodostunut suorastaan valtiolliseksi, jos hallitus olisi avoimesti asettunut työväkeä vastaan. Niitten toiveet, jotka tahtovat pitää palkkoja alhaalla, eivät ole sopusoinnussa valtiollisen suunnan kanssa. Älköön ketään kiellettäkö esittämästä vaatimuksiaan. Hallituksen pitää olla puolueeton. — Yhdistymis- ja työvapaus tulee laillisesti turvata. Tämän jälkeen mainitsi puhuja, että viranomaiset nyt ovat koittaneet välttää kaikkia pakkokeinoja ja yleensä vakuuttaa työväestöä siitä, että hallitus ei ole heille vihamielinen. Hän oli iloinen voidessaan mainita, että työväestökin on toiminnallaan osottanut, kuinka Italian kansa on vapauden nauttimiseen kypsynnyttä. Jos hallitus olisi tahtonut vastustaa liikettä, ei se olisi voinut tehdä muuta kuin vastustaa työväestön yhdistymistä ja estää heidän kokouksiaan. Mutta nämä toimeenpiteet olisivat tuottaneet ikäviä seurauksia. Italian mainekin olisi ulkomaiden silmissä sen johdosta paljon kärsinyt. Mainittuaan niistä ehdotuksista, mitä hallitus on tehnyt, sanoi puhuja, että vielä on ryhdyttävä toimiin työväen valtiolliseksi kasvatukseksi ja verotusjärjestelmän muuttamiseksi. Jos tahdottaisi toimia työväen liittoja vastaan, tulisi se tapahtumaan ainoastaan asetusten mukaisen vapauden rajoittamisen kautta. Sentähden on hallitus menetellyt suoranaisesti ja asetusten mukaan. Tarvittaisi pitkä jakso hyödyllisiä toimenpiteitä, jos tahdottaisi torjua tämän surullisen ajan huonot seuraukset, — ajan, joka oli vähällä järkyttää perustuslaillista vapautta.

Kansalle tulee osottaa, että jokainen edistysaskel ja jokainen vapauteen pyrkimys on valtakunnassamme mahdollinen. Todellisen lujan hallituksen täytyy toimia sopusoinnussa kansan tahdon kanssa. Vuoden 1900 vaalit antavat konservatiiveille katkeran opetuksen ja vakuuttavat siitä tosiasiasta, että kansan edistystä ei voida väkivallalla estää. Hallitus, joka sitä yrittää, toimii sokeasti ja unohtaa asetusmukaisen velvollisuutensa.

Tämä puhe herätti vasemmistossa vilkasta mieltymystä. Oikeisto sitävastoin on esiintynyt puhujaa vastaan.

Vanhuusvakuutus Ranskassa.

T. k. 18 päivän istunnossa päättyi yleiskeskustelu tästä jo kohta 10 päivää ahkerasti pohditusta kysymyksestä. 486:lla äänellä 75:tä vastaan päätti kamari ottaa asetuksen yksityiskohdat mietittäviksi. Pakollinen vanhuus- ja työkyvyttömyys-vakuutus on siis periaatteessa saanut miltei yksimielisen kannatuksen.

Kuin nyt näin on suoriuduttu pääasiasta, tulee yksityiskohtain vuoro. Miten kauan näitten pohtiminen kestänee, on vaikea varmuudella sanoa; mutta koska kaikki puolueet ovat yksimieliset siitä, että asetus on tämän vuoden kuluessa julaistava, niin on luultavaa, ettei se tule yli kesä-istuntokauden kestämään. Nykyinen, v. 1898 valittu edustajakunta tahtoo näet antaa työväestölle tämän lahjan, jonka se luonnollisesti toivoo ensitulevissa vaaleissa olevan sen tuoreessa muistissa. Kaikki puolueet ovat sitä mieltä, että tasavallan on vihdoinkin 31 vuotisen olemassaolonsa jälkeen tekeminen jotain suuren joukonkin hyväksi. Mutta kaikki huomaavat myös, ettei maksajainkaan kuormaa enää ole hyvä lisätä. Toiselta puolen tahdotaan varattomille antaa hyvä rahalahja, mutta toiselta puolen taas on huomattava, että rahat ovat otettavat niistä taskuista, missä niitä on. Näitä taskuja on siis kaikissa tapauksissa avattava ja luultavasti runsaanpuoleisestikin.

Neiti Emily Hobhouse

jonka kertomuksista havainnoistaan Etelä-Afrikan leireissä julkaisemme otteita, on Leonard Hobhousen, „Manchester Guardianin" johtajan sisar ja 40 vuoden ikäinen. Lord Milner oli antanut hänelle luvan käydä Kapmaan ja Oranjevaltion leireissä. Tällä kiertomatkallaan hän on suorittanut jättiläistyön. Hän on hoitanut sairaita vaimoja, vaatettanut puolialastomat lapset, hankkinut pikku potilaille maitoa ja lääkkeitä; häntä on kiittäminen siitä, että juomavesi Bloemfonteinin leirissä, missä se ennen oli aivan kelvotonta, nyt on parannettu, sanoo „Voss. Zt:gin" kirjenvaihtaja Lontoossa. Yksinään, ilman apua hän on nuoremmille buurivaimolle opettanut sairashoitoa, ja koko tällä ihmisystävällisellä toiminnallaan ansainnut mitä suurinta arvoa ja kunnioitusta. Ja hänen toimintansa esti ja keskeytti lordi Kitchener, joka ej antannut hänelle lupaa lähteä Kroonstadtiin.

Mitä on sota.

Kristinusko ristiinnaulittuna — helvetti päässyt valloilleen.
(W. T. Stead).

Tiedonannot, jotka hiljakkoin julkaistiin Timesissä ja vestminster Gazettessä todistavat yhä enemmän sen kammottavan kuvan todeksi, jonka Dillon ennen on levitellyt Kiinasta. Ne raakuudet, joita on harjoitettu naisia ja pieniä lapsia kohtaan, hienosti sivistyneitten kiinalaisten naisten itsemurhat pahimpain loukkausten välttämiseksi ja kaikennäköisiä hävyttömyyksiä, jotka estelemättä tapahtuvat ja jotka, kumma kyllä, eivät näytä aiheuttaneen vastalausetta edes lähetyssaarnaajain puolelta, kaikki tämä muodostaa mitä synkimmän luvun sivistyksen historiassa.

Liiankin hyvin ovat Europan sotajoukot totelleet Saksan keisarin kehoituksia. Attila hunneineen olisi oikein kotiintunut kaiken tämän murhaamisen ja ryöväyksen keskellä, jota ristin lipun johdolla on harjoitettu.

Väitetään tietysti tähän, että sota on sotaa ja se onkin totta.

Toivokaamme nyt, että sanomalehdentoimittajamme ja pappimme huutaessaan ensi kerran sotaa, näkevät silmäinsä edessä elävän kuvan siitä, mitä sota todellakin on. Suurta edistystä olisi, elleivät valtiomiehet ja sanomalehtimiehet koskaan puhuisi „sodan julistuksesta", vaan sanoisivat että helvetti päästetään valloilleen. Jos tämä lause tulisi yleiseksi koko maailmassa, voisi otaksua, että ainakin jotkut levottomista hengellisistämme kävisivät hiukan arvelevaisemmiksi.

Juhla Zolan kunniaksi

piidettiin viime viikon maanantaina Parisissa hänen „työ" nimisen romaaninsa ilmestymisen johdosta. Juhlan olivat panneet toimeen „Fourierin Oppilaat" sekä osa työväenseuroja. Rouva Zola oli juhlassa läsnä, mutta Zola itse oli vaan lähettänyt kirjeen juhlan isännälle John Labusquièrelle.

Kirjeessä lausuu suuri kirjailija muun muassa seuraavan.

Minä en ole teidän seurassanne sillä minun mielestäni on vaatimattomampaa ja johdonmukaisempaa, ettei kirjailija saavu sinne. Minä en mitään merkitse, eikä edes minun teokseni. Te juhlitte kunnioittaaksenne harrastusta suurempaan oikeuteen, kunnioittaaksenne hyvää taistelua ihmiskunnan onnen ja rauhan puolesta. Ja minä olen seurassanne — eikö ole kylläksi, että minun ajatukseni ovat teidän?

Meissä asuu suuria toiveita, tulevaisuus on unelmien maa. Mutta tänään tiedämme varman tosiasian, joka viittaa eteenpäin — sen, että tuleva yhteiskunta perustuu työn uudesta järjestämiseen ja että yhteiskunnan antimien oikeudenmukainen jako saattaa koitua ainoastaan tästä uudesti järjestämisestä. Fourier on ollut tämän totuuden nerokas tienraivaaja. Minä olen ainoastaan toistanut sen, vähän merkitsee tie, matkan päässä on tulevaisuuden rauhan valtio.

Nykyaikana, näinä tuskan ja levottomuuden päivinä ovat syntyvät ja toimivat työväenseurat tulevan yhteiskunnan siemen. Tuote ja tavarain valmistusyhdistyksillä lähenemme päivä päivältä sitä veljeyden kansaa, josta vielä pilkkaa tehdään.

Naurakaat — kehitys etenee etenemistään, yhdenvertaisuus ei ole ainoastaan muutamien uljaitten ja kunnollisten ihmisten toive ja harrastus, se on luonnon voima, samaten kuin attraktiooni. Se kasvaa kasvamistaan ja kokoo viimein koko ihmiskunnan yhdeksi ainoaksi perheeksi.

Teräsrengas.

Kuka tarkastaa teräsrengasta? kysyy Arthur Brisbane eräässä pääkirjoituksessa „New-York Journal'issa". Olisi luonnollista, että ne miehet, jotka antoivat aatteen ja miljoonansa tämän äärettömän liikkeen perustamiseen, myöskin olisivat ne, jotka sitä tarkastaisivat. Toisin sanoen, pitäisi vastaukseksi kysymykselle saada, että Rockefeller, Morgan ja muut, joidenka rahavaralliset harrastukset yhteysstössä ovat suurimmat, olisivat myös sen tarkastajat. Mutta niin ei ole asian laita sanoo Brisbane. Ei Morgan, ei Rockefeller eikä kukaan muukaan yhtiön jäsen pidä sen kohtaloa käsissään. Se joka tarkastaa teräs-rengasta sanoo hän, on oleva mies, jonka kerran tulee johtaa niitä kahta sataa tuhatta ihmistä, jotka työskenlelevät teräksenvalmistamisessa. Suuret finansimiehet ovat tyytyväisiä siitä, että ovat saaneet kootuksi markkinoiden kaikki munat yhteen koriin, ja iloinneet siitä, että kaikki teollisuuden harjoittajat, jotka ovat riippuvaiset terästuotteista, ovat pakoitetut hyväksymään heidän ehtonsa. Mutta he erehtyivät. He ovat sijoittaneet yksitoista sataa miljoonaa dollaria yhteen ainoaan työalaan. — Heidän renkaansa voi ainoastaan olla olemassa niin kauvan kuin tämä suuri työvoima tahtoo valmistaa heidän tavaroitaan.

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis- vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vaastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

PATRIA
TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.
Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla . . . . . .

FENNIA
PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla, ...

He ovat yhdistäneet kaikki teräs-tehtaat yhdeksi yhtiöksi samalla ovat he koonnet kaikki terästyöntekiät myös yhdeksi yhdistyksesi.

Senlaista miestä, joka kykenee kaikkien näiden työmiesten johtajaksi ei vielä ole noussut, sanoo lehti, mutta hän on vielä tuleva. „Kun tämä mies tulee, silloin me saamme nähdä, emme ennen, kuka pitää teräs-renkaan kohtaloa käsissään.“

Kun sata tehdasta valmisti terästavaroita, ei yksi lakko vielä merkinnyt mitään, 99 oli täydessä työssä. Nyt on Rockefeller pakoittanut kaikki terästyömiehet yhdeksi ainoaksi yhdistykseksi; ja mitä hän vastaisi, jos johtaja senlainen, jolla olisi voimaa ja mahtia, tulisi kerran hänen luokseen ja sanoisi: „Minä edustan kaikkia näitä miehiä; ja minä oikeastaan olen se, joka johdan teräs-rengasta.

Tämän johdosta lausuu eräs konservatiivinen lehti:

Niinkuin tunnettu uhkasi lakko eräästä terästehdasta Mc Keesportissa noin pari viikkoa sitten, ja jo silloin mainittiin, että yleinen työlakko niiden 200,000 teräs-renkaan työssä olevien työmiesten keskuudessa ei ollenkaan olisi mahdoton. Työmiesten vaatimukset täytettiin ja asia suoriutui ilman minkäänlaisia vaikeuksia. Mutta täytyy myöntää, että kirjoittaja New-York Journal'issa on oikeassa kun hän väittää, että tämä suuri miesarmeija taitavan johtajan avulla on tuleva voimaksi, jota mahtavat teräsylimykset eivät saata olla huomaamatta.

Vangittujen Buurinaisten elämästä.

„Daily News“ julkaisi t. k. 19 p:nä pitempiä otteita eräästä kertomuksesta Lontoossa toimivalle „Apukomitealle Etelä-Afrikan naisia ja lapsia varten“. Kertomuksessa neiti Emily Hobhouse, joka mainitun komitean toimesta on matkustanut Etelä-Afrikassa, asiallisesti ja vaikuttavasti kuvaa vankileireissä säilytettyjen naisten ja lasten kärsimyksiä. Neiti Hobhouse alotti kiertomatkansa tammikuun lopulla Bloemfonteinissa, kävi sitten Norvals Pontin, Alival Northin, Springfonteinin, Kimberleyn ja Mafekingin leireissä sekä palasi Bloemfonteiniin huhtikuun lopulla aikoen lähteä Kroonstadiin. Mutta kun sitä ei sallittu, palasi hän Englantiin. Hänen kertomuksensa on kirjeitten muodossa. Lainaamme siitä seuraavia kohtia:

„Kodistaan karkoitettujen leiri Bloemfonteinissa on hyvästi 2 engl. peninkulman päässä kaupungista, erään kummun eteläisellä rinteellä, alastomalla kentällä, missä ei ole puun, ei varjon jälkeäkään. Oli polttavan kuuman iltapäivän neljäs tunti, kun saavuin leiriin. En osaa sanoa, mitä tunsin, enkä siksi sitä koetakkaan. Tässä yhdessä ainoassa leirissä oli 2,000 henkeä, niistä joitakuita miehiä ja yli 900 lasta. Sitä kuumuutta telttojen ulkopuolella ja tukahuttavaa ilmaa itse teltassa! Istuimme rouva B:n teltassä hänen kokoonkäärityllä khakikarvaisella peitteellään. Aurinko poltti kuumasti teltan katon läpi, ja isoja, mustia kärpäsiä istui joka paikassa. Ei ollut pöytää, ei tuolia, ei tilaakaan semmoisille. Tässä mitättömän pienessä teltassa asuu rouva B. viiden lapsensa (joista jo 3 on isoa) ja pienan kafferilaisen piikatyttösen kera. Monessa teltassa on enemmänkin asukkaita. Sadeöinä virtaa vesi teltan sivuja pitkin ja ovesta sisään kastellen peitteen, jolla he makaavat paljaalla maalla...

Rouva B. on urhokas ja levollinen. Hänellä on kuusi lasta (kahden ja 15 vuoden välillä) eikä hän tiedä yhdenkään olinpaikkaa. Hän erotettiin heistä ilman muuta. Mies on jossakin Bloemfonteinissa vankina. Vaimo odottaa synnytyshetkeään noin kolmen viikon päästä. Ja kuitenkin täytyy hänen maata paljaalla maalla ruumiinsa araksi ja kankeaksi, eikä hänellä kahteen kuukauteen ole ollut muuta istuinta kuin kokoonkäärityn peite. Kaikki lapsenrievut ovat häneltä kadonneet. Tämä on vain aivan tavallinen tapaus satojen samallaisten joukossa...

Minä kutsun suuremmoiseksi julmuudeksi tätä leirijärjestelmää. Se ei voi koskaan haihtua näiden ihmisten mielestä. Pahimmin se rasittaa lapsia. He kuihtuvat tässä kauheassa kuumuudessa ja riittämättömässä ruokinnassa. Tuhansien on mahdoton sietää näitä oloja heitä, uhkaa varma kuolema.

Tänään (maalisk. 13 p:nä) olen viettänyt koko päivän Kimberleyn leirissä. Alaltaan se on pienin, minkä olen nähnyt. Teltat ovat liika lähellä toisiaan, ja koko leiriä ympäröi 8 jalkaa korkea teräslankaaita, joka on maksanut 500 puntaa. Vartiostoja on leirin ulko- ja sisäpuolella. Ei yhtään sairaanhoitajatarta; teltat ylen täynnä väkeä; hinkuyskä yleinen; leiri likainen ja haiseva; polttopuuta ei juuri nimeksikään; yksi sotilaslääkäri, joka ei paljoa ymmärrä lastentaudeista.

Erään komendantin vaimo on täällä 6 lapsensa kera. Eräs kenraali joukkoineen saapui hänen asunnolleen ja ajoi hänet pois. Kun englantilaiset tulivat, oli hänen nuorin lapsensa vasta 17 päivän vanha, hän itse hyvin heikko. Hän ei itse saattanut antaa ruokaa lapselleen, vaan ruokkii sitä niinkuin muitakin aasin maidolla. Hän ilmoitti tämän kenraalille joka salli hänen viedä aasia mukaansa. Niin päästiin Kimberleyhin. Mutta siellä aasi katosi. Lapsi sairastui ja kuihtui. Ystävät Kimberleyssä koettivat kaikkea, mutta ei mikään auttanut. Tuli sitten uusi tarkastaja leiriin. Käännyttiin hänen puoleensa, ja aasi saatiin takaisin, mutta liian myöhään. Lapsi oli niin heikontunut, ettei se enään voinut kortautua... Parin tunnin kuluttua kuoli toinen lapsi.

Kaste on paha vieras. Se on niin runsasta, että se kostuttaa kaikki. Viettäessäni yön Norvals Pontin leirissä sain sen kokea. Vaikka makasin kaksinkertaisella liinakangaskatolla varustetussa teltassa, kastuivat vaatteeni läpitsensä, ja näiden ihmisten täytyy päivä toisensa perästä käyttää samoja kosteita vaatteita. Lääkäri sanoi minulle tänään olevansa kokonaan sitä vastaan, että sallitaan pienten lasten asua teltoissa, ja odottavansa suurta kuolevaisuutta ennen kesäkuuta“.

Mitä kuolevaisuusnumeroihin näissä oloissa tulee, ilmoitetaan, että Oranjevaltiossa kuolevaisuussuhde oli 250 tuhatta henkeä kohti, Transvaalissa 120 ja Johannesburgin vankileirissä 435 tuhatta kohti. Englannissa säännöllinen kuolevaisuussuhde on 22 tuhannesta. Tämä kauheaa tilastoa, sanoo sen johdosta. „Daily News“, osottaa Englannin kansalle, mitä sen nimessä Etelä-Afrikassa tapahtuu. Rhodesin lehdet sanovat, että nämät leirit ovat suoja- ja pakopaikkoja. Se on valhetta. Siellä elävät naiset ja lapset on saatettu sinne väkivallalla ja pidetään siellä väkivaltaisesti. Jingot saattavat liikutuksetta lukea tämän kauhean luettelon. Mutta Englannin kansa ei ole jingoja. Sille on niin paljon valheteltu tästä sodasta, ettei se tiedä, mitä sen on uskottava. Tässä on tosiasioita“. „Star“ huudahtaa, että näiden pienten lasten veri lankeaa meidän päällemme“.

— **Espanjan kuningas Alfonso** täytti toissa maanantaina 15 vuotta ja sai sen johdosta ensimmäisen kerran olla saapuvilla härkätaistelussa. 8 härkää ja 20 hevosta sai taistelussa surmansa. Kuningas seurasi mielenkiinnolla taistelun kulkua ja antoi toreadoreille sen päätyttä kallisarvoisia lahjoja.

— **Sultaani hädässä.** Konstantinopoli, kesäk. 24 p. Sulttaanin nukkuessa eräässä haaremin asumattomassa huoneessa syttyi tuli, joka sammutettiin tunnin kuluttua. Huolimatta ankarasta tutkinnosta ei ole saatu selville syytä tulen irti pääsemiseen. Sulttaani on suuressa tuskassa. Ottaessaan puheilleen ulkomaiset lähettiläät hän selitti olleensa suuressa vaarassa.

20:nnen vuosisadan valkeat orjat.

Osotukseksi siitä millaiseen tilaan osa Italian väestöä on vallinneiden raskasten verojen kautta joutunut, otamme tähän erään Göteborgs Hand. o. Sjöf. Tidningissä olleen yllämainitulla päällekirjoituksella varustetun kirjoituksen.

Ei missään ole köyhyys suurempi ja yleisempi kuin Italiassa. Kansaa painavat raskaat verot ja sitä vainoo poliisi. Ravinnoksi on heillä leivänpala, vähän makaroonia ja mustaa kahvia. Jos perheellä on paljon lapsia, niin ei sen asema suinkaan ole sen kautta parempi.

Tätä epätoivoista asemaa, jossa muutamat italialaiset elävät, käyttävät jotkut tunnottomat ihmiset hyväkseen. He ostavat vanhemmilta heidän lapsiaan niin halvalla hinnalla kuin mahdollista, voidakseen siten saada heistä helposti voittoa.

Lontoossa kutsutaan ihmisiä, jotka näin harjoittavat kauppaa pienillä lapsilla, italialaisella nimellä padroneiksi.

Siellä löyttyy myös erityinen paikka n. k. Saffion Hill, jossa tapaa suuren joukon näitä maahantuotuja italialaisia poikia.

Hankkiakseen näitä matkustaa „padrona“ Italiaan. Koska hän on henkilö, joka on rikastunut toisten kustannuksella, niin matkusta hän tietysti, kuten gentlemanni ainakin, sihteerinsä eli asioitsiansa seuraamana. Saavuttuansa Italiaan asettuu hän asumaan jonkun köyhäin asumusryhmän läheisyyteen, josta hän sitte lähettää asioitsiansa toimilleen.

Asioitsia tulee johonkuhun köyhään perheeseen, puhuu perheen huonosta toimeentulosta ja esittää lopuksi vanhemmille, että nämä antaisivat yhden tai kaksi lapsistaan huostaansa, hän on pitävä huolta siitä, että he saavat toimeentulot ja kehittyvät johonkin ammattiin. He tulevat osakkaiksi erääseen liikkeeseen, jonka hän aikoo perustaa. Tämä ystävällinen mies lupaa vielä, että lapset saavat vapaan matkan Lontooseen sekä ilmaiset vaatteet ja ruuan siihen asti, kunnes liike on alotettu.

Tällä aikaa istuu „padrona“ hotellissaan odottamassa. Kun sitte pienokaiset esitetään hänelle, niin hän joko hyväksyy tai hylkää ne, miten hän itselleen edulliseksi näkee. Ne, jotka hän ottaa palvelukseensa eli „kompanjoneikseen“, niin hän niitä kutsuu, saavat allekirjoittaa sopimuksen, jossa he sitoutuvat vastedes määrättävästä palkasta palvelemaan „padronaa“ 5 vuotta.

Kun näin on saatu kokoon 20—30 nuorta 12—17 vuoden ikäistä poikaa, sullotaan he kaikki rautatienvaunuun, ja niin alkaa matka Lontoota kohden.

Kun pojat ovat saapuneet perille, niin silloin ei enää ole puhettakaan mistään „kumppanuudesta“. Heitä ahdetaan 10—12 samaan makuuhuoneeseen. Joka aamu herätetään he k:lo 5 ja lähetetään erääseen kosteeseen kellariin valmistamaan vaniljajäätelöä. Kun se on valmista, saavat he päivän pitkän kulkea pitkin kaupunkia ja vetäen pieniä vankkureja tarjota kaupaksi „ice-cream“iään.

„Padronalla“, jonka palveluksessa on 30 poikaa on 1,500—1,800 m:kan viikkotulot. Poikaraukat, 20:nnen vuosisadan valkeat orjat, sitävastoin saavat luvattujen hyvien tulojen sijasta ainoastaan 3—4 mk.

Eräs sanomalehtimies on ollut tilaisuudessa näkemään sellaisen makuuhuoneen, jossa 14 poikaa makasi. Se olisi ollut kohtuullinen kahdelle hengelle. Terveyslautakunta ei niissä koskaan käy, — sillä „ne ovat niin kovin vastenmielisiä“. Pojat makaavat pitkällä pöydällä tai, jos ilma on hyvin lämmin, niillä pienillä vaunuilla, joita he päivin vetävät.

Nälistyneinä ja liiaksi rasitettuina kun ovat, tulevat „padronien“ pienet „kumppanit“ useimmiten kuihtuneiksi, hervottomiksi olennoiksi. Mutta „padrona“ tulee joka tapauksessa rikkaaksi. Eräs sellainen myi joku aika takaperin kuusi poikaa vaunuineen 1,050 markasta.

Italialaispoikia ei käytetä yksinomaan jäätelön kauppaamiseen. Toiset saavat posetiivia soittaen kulkea pitkin kaupunkia ja ansaita viikossa 60 mk. — „padronalleen“.

Sankarin kuolema.

Ranskalaiset lehdet kertovat seuraavan liikuttavan tapahtuman:

Bellevill'en korttelissa Pariisissa asui köyhä leski poikansa kanssa. Huolimatta sairaudesta ja huonoista voimista teki hän työtä niin hyvin kuin jaksoi ja heille onnistuikin ansaita, vaikka niukasti, kaikista tärkeimpiin elämän tarpeisiin sa. Mutta eräänä päivänä kadotti hän näkönsä, ja sokeana oli hänelle enään mahdotonta tehdä työtä. Poika, jonka toinen jalka oli rampa, ei voinut hänkään suuria aikaansaada. Leskellä oli kyllä elossa nuori ja tervekin poika, mutta hän oli sotapalveluksessa eikä siis voinut tarjota mitään apua. Ranskan laki taain säätä, että ne nuoret miehet, jotka ovat perheen ainoa turva, ovat vapautettavat asevollisuudesta, mutta toinen lain pykälä selittää että „perheen huolenpitäjällä“ tarkoitetaan vanhinta poikaa. Jos on useampia poikia perheessä, vapautetaan ainoastaan vanhin. Tässä tapauksessa oli kumminkin vanhin poika kykenemätön elättämään äitiään, mutta niin ovat lainmääräykset.

Molemmat elivät nyt suuressa epätoivossa, hyljättynä, vaipuneena katkeraan hätään ja kurjuteen. Heidän ainoa toiveensa oli saada apua nuoremmalta veljeltä, mutta asevelvollisuusaika oli pitkä, kauhean pitkä: kokonaista kaksi vuotta. Voisivatko he kestää nälkää ja kurjuutta niin kauvan?

Eräänä iltana, kun äiti valitti hätäänsä tavallista katkerammin, huudahti sairas poika kiivasti: „Tämä elämä on sietämätöntä; veljeni täytyy tulla jo kotiin, hän ei saa kauvemmin enään viipyä“,

„Mutta mitenkä?“ huokasi äiti.

„Rauhoitu vaan, kyllä minä tiedän keinon“.

Ja siinä samassa raajarikko raukka ryömi ikkunan luo ja heittäytyi alas viidennesta kerroksesta. Hänet löydettiin kadulta ruhjaottuna möhkäleenä. Mutta hän oli löytänyt keinon. Kun hän oli poissa, ei ollut enään mitään lakipykälää estämässä nuoremman pojan palaamista kotiin hoitamaan vanhaa äitiään ja estämään häntä kuolemasta nälkään. Hänen itsemurhansa ei ollut epätoivon teko vaan sankarillinen itsensä uhraaminen.

Jos tämä olisi tapahtunut muinaisaikana, sanoo lehti, ja me olisimme siitä historiassa lukenet, niin varmaan ihailisimme tätä tapausta suurimpana lapsenrakkauden osoitteena. Nyt se on tapahtunut silmiemme edessä keskellä paatunutta Pariisia. Mutta ehk'eivät kumminkaan vielä ole kaikki hyveet kuolleet. Sankari, tässä kertomuksessa, on köyhä raukka, jonka nimeä ei kukaan tuntenut, jota ei kukaan enään huomenna muistanut. Me ihailemme tekoja, jotka herättävät suurta melua, mutta jotka sisimmässä suuruudessa eivät vedä tälle vertoja.

O. J. Dahlberg'in Paperikauppa
Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.
Valokuva- albumeja,
Näköala-kortteja- ja album. Halvalla.

Arvola Depot.
Aleksanterink. 48.
2:n kerros, pääkäytävä.
Erityisliike kaikenlaisilla, käytännöllisiä patenteratuilla uutuuksilla. Koneellinen tehdas täsmyystöille.
Puhelin 32 92.

Eräs ameriikkalainen valtiomies.

Tom L. Johnson on nimeltään se mies, joka on valittu pormestariksi Cleveland'issä, Ohio'n suurimmassa kaupungissa ja Markus Hanna'n arkki-piispakunnassa. Johnson ei kuulu Hanna'n puolueeseen, jolla aina on ollut valta Cleveland'issä. Ja demokraatisella listalla oli hän ainoa, joka tuli valituksi. Muuten valitsi toisen puolueen suuri enemistö koko valtuuskunnan. Tänlainen tekee Ameriikassa miehen yhdellä lyönnillä kansalliseksi henkilöksi ja senlaiseksi on tullut mr. Johnson. Muuten on hän jo ennenkin maassaan ollut tunnettu. Hän on ollut kongressin jäsenenä, ja ameriikkalaisten olojen mukaan on hän rikas mies. Hän omistaa noin 40 miljoonaa markkaa, jonka omaisuuden hän on koonnut ollen Cleveland'in raitioteiden tarkastajana ja raitiotiekiskojen valmistajana. Kongressin jäsenenä edusti hän täydellisesti vapaata kauppaa. Hän kulki ympäri työmiestensä keskuudessa ja sanoi heille: „Te näätte miten suojelustulli minua rikastuttaa; mutta hyödyttääkö se teitä? Tuottaako se teille rikkauksia?“ Kongressissa hän myös puhui aivan avonaisesti, että väärät yhteiskuntaolot ovat tuottaneet hänelle omaisuuden, ja kertoi miten teräsrengas maksoi hänelle 125,000 markkaa vuodessa ett'ei hän valmistaisi rautatienkiskoja.

Nyt on Tom Johnsson lopettanut liikkeensä. Hän on mies parhaassa ijässään. „Yhteiskunta on minusta tehnyt ryövärin,“ sanoo hän. Hän sanoi sen kongressissa, kirjoitti siitä sanomalehtiin ja esitti laveasti vaalipuheissaan. Nyt on hän valittu Ohio'n suurimmankaupungin pormestariksi, josta hän lähimmässä tulevaisuudessa kohoaa kuvernööriksi, ja kuvernööri Ohio'ssa on lähempänä presidentin arvoa kuin kukaan muu.

Chicagolainen lehti The American kirjoittaa miten Tom on alkanut toimintansa: „Cleveland on yht'äkkiä muuttunut suureksi laboratoriumiksi, jossa ratkaistaan suuria yhteiskunnallisia kysymyksiä. Uusi pormestari on vetänyt koko maan huomion puoleensa sillä pontevuudella, jota hän heti osoitti toimessaan, viime hetkessä hän esti edeltäjänsä luovuttamasta eräälle rautatieyhtiölle suuren osan kaupunginalaa. Hän on määrännyt vaarallisten rakennuksien purkamisen, ja alottanut tarkastuksen kaupunginveron määräämisessä, siten että paino lankeaa sinne, minne se on lankeava. Sanat eivät voi kertoa sitä intoa, millä tämä erinomainen mies on tarttunut työhönsä.

New York Journal on lähettänyt inteviewer'in Clevelandin luo. Tälle sanoi pormestari:

Minä en ole mikään reformaattori. Minä en pidä siitä sanasta. Se muistuttaa minulle kilppikonnamaista liikettä, joka on takapäin kulkua. Minä tahdon kulkea eteenpäin, minä tahdon todellista edistystä ja reformi on huonon paikkaamisen nimi.

On ajanhukkaa puhua turmeluksesta politiikassa niinkauan kun me emme välitä siitä suuresta voimasta, joka hallitsee ja turmelee yhteiskunta politiikan. On luonnollista, että syntyy turmelusta, yleistä kelvottomuutta ja kehnoutta — siksi

Punainen sulttaani.

Tulevaisuuden historioitsijoille on oleva vaikeata määrätä lisänimeä Turkin sulttaanille, Abdul-Hamidille — sanoo ranskalainen runoilia, Pierre Quillard, esipuheessa kirjassaan Turkin hallitsijasta. Rumentavia nimityksiä on tarpeeksi valittavana. Gladstone kutsui häntä „suureksi murhamieheksi“, Anatole France nimittää häntä „pelosta hulluksi despootiksi“, toiset sanovat häntä „punaiseksi eläimeksi“.

Mutta ei mikään näistä nimistä ole tarpeeksi tehokas tälle ihmisen näköiselle pedolle, josta eräs maanpakoon tuomittu etevä turkkilainen on nykyään sanonut, ett'ei hänen kaltaistaan ole, ei ole ollut, eikä koskaan tule olemaan maailmassa. Eivät hänelle vedä vertoja assyyrialaiset ryövärit, jotka kerskailevat perin pohjin hävittäneensä kokonaisia kansakuntia ja ihmisten nahoilla peittäneensä valloitettujen kaupunkien muurit, ei Nero, Caligula, Tjingis—Khan, eivät katoolilaiset inkvisiitorit, eivätkä kiinalaiset pyövelit — ei ketään kamalampaa ihmismurhaajaa ole maailma nähnyt.

Hän on erään ameriikkalaisen tanssijattaren poika ja saadaksensa kruunun antoi hän sulkea veljensä ikuiseen vankeuteen. Murhahulluudessaan on hänellä yksi ainoa päämaali: oman pyhän persoonansa puolustaminen ja varjeleminen. Jos hän otaksuu jonkun yksityisen ihmisen tai joukon häntä uhkaavan, hävittää hän ne ja uskoo pelastaneensa elämänsä uhraamalla viattomia, joiden ainoa rikos oli, että he olivat joutuneet hänen epäilyksensä alaisiksi.

Siten antoi hän murhata Midhat Pascha'n, jonka ansio oli hänen ylennyksensä sulttaaniksi, eikä saanut lepoa ennenkuin eräs hänen uskottujaan kaivoi ruumiin haudasta, irroitti sen vihatun ja peljätyn pään ja lähetti sen sulttaanin palatsiin laatikossa merkittynä: „taideteoksia ja japanilaista norsunluuta“.

Hän antoi murhata joukottain araabialaisia.

Hän määräsi joukottain murhattavaksi druuseja Syriassa. Hän käski joukottain murhata lazzierneja, tscherkessejä ja albaaneja Euroopassa, silloin kun hänen ei tarvinnut heitä käyttää murhaamaan muita kansakuntia.

Hän antoi murhata ne aivan rauhalliset yezidiet Mossul'issa, kreikkalaiset Kretassa ja Epiruksessa.

Hän murhautti bulgaarialaiset, serbialaiset ja valaakialaiset Makedoniassa.

Hän on murhauttanut tuhansittain turkkilaisia upottamalla heidät Bosporukseen, kiduttamisella vankiloissa ja maapaossa.

Jo vuodesta 1894, mutta erittäin vuosina 1895 ja 1896, järjesti hän rauhan aikana metoodillisen armeenialaisten alamaistensa hävittämisen. Näinä kahtena mainittuna kauheina vuosina antoi hän 300,000 ihmistä hirttää, polttaa, ja musertaa heiltä selkärangan, ja hän jatkaa työtään järjestelmällisesti levittäen nälänhätää ja kurjuutta; ja kohta taas — jos Euroopan pelkurimaisuus sen sallii — alkavat joukkomurhat juurineen hävittämään viimeiset jäännökset armeenialaisesta kansasta.

Konstantinoopelin murhien jälkeen kun aseelliset joukot kulkivat pitkin kaupungin ja esikaupunkien katuja murhataksensa kaikki armeenialaiset, jotka he kohtasivat, — kun lakkaamatta suuret vaunut ihmis-ruumiita täynnä vyörivät pitkin katuja, kirjoitti ranskalainen lähettiläs hallitukselleen (keltainen kirja armenialaisista, 1897):

„Tulisi liian laveaksi luetella Teidän ylhäisyydellenne se suunnaton määrä todisteita, jotka selvästi osoittavat, että sulttaani itse on varustanut nämä murhaajat aseilla ja kiihoittanut heidät hyökkäämään jokaiseen armeenialaiseen, jonka he kohtaavat“.

Siten ovat sulttaani Abdul Hamid' in julkiset teot, eivät niinkuin romaanikirjoittajien mielikuvitus ne muodostaa — vaan sellaisina kuin ne ovat merkityt tosiperäisissä, diplomaatisissa kirjoissa. Kauhistuksista Bulgaariassa aina joukkomurhiin Orfassa, missä kolmetuhatta vanhusta, naista ja lasta yht'aikaa poltettiin tuomiokirkossa, ovat kaikki hänen rikoksensa sovitettu kumoamattomilla todisteilla.

Kaikki nämä ilkiteot ovat nyt yleensä tunnetut, vaikka eurooppalainen diplomatia osoittautuu ystävälliseksi sulttaania kohtaan, joka tuhlaa kunniamerkkejä ja vaikka itse suurin osa sanomalehdistöäkin pysyy äänettömänä.

Teoksessa, tahtoo tekijä näyttää miten tämä salaperäinen rikoksien tekijä elää jokapäiväistä elämäänsä. Ei kukaan toivo elävänsä paremmin piilossa kuin sulttaani Abdul-Hamid, mutta tässä me näemme hänet kerran päivän valossa henkisine ja ruumillisine paheineen. Lapsena hän oli salakavala, vakoilija ja antoi ilmi veljensä; prinssinä hän oli kivulloinen ja kokosi ympärilleen noitia ja palveli velhoutta; hän tuli oman veljensä murhaajaksi, rupesi vihaamaan omia lapsiaan, tuli vainoraivoon ja oli aina valmiina puolustamaan itseään väkivaltaa vastaan; hän surmasi varomattoman orjattaren vuoteellaan, hän tuli suur'hulluksi, ja Eurooppa oli pelkuri kyllä kärsimään hänen hävyttömyyksiään; hän luulee olevansa kaikkivaltias ja pelkää elämänsä puolesta; hän ei nuku kuin kaksi yötä samassa huoneessa, hän antaa ensin kissojen ja koirien syödä ruuista joita hänen eteensä tuodaan ja hän antaa sahata puiden oksat puistossaan nähdäksensä pitkät käytävät. Siten näyttää Abdul-Hamid joka hetki olevansa kahden intohimon orjana: kauhea julmuus ja vallan himo sekä kamala pelko.

Luvut.

Aina kun suuri sota puhkeaa, käy mahtava rauhan virtaus läpi ihmisten mielen. Kaikki sähkösanomat luetaan harmilla ja jännityksellä, ajatellaan kauhistuksella taisteluita ja niitä ihmishenkiä, joita niissä menetetään, kirjoitetaan „Politikenissä“.

Mutta sitä myöden kun sotaa jatketaan, lauhtuu ihmisten osanotto. Sähkösanomat sotanäyttämöltä alkavat tulla ikäviksi, ne luetaan, ilman että ne jättävät syvempää vaikutusta. Niin on käynyt buuerisodankin. Kokonainen kaupunki murhataan siellä kaukana — se kuuluu päivän järjestykseen.

Ja niin tapahtuu, että rautatienvaunussa saa kuulla erään herran lukevan sanomalehteä matkatoverilleen ja sitten kysyvän:

Montako englantilaista luulet kaatuneen tahi haavoittuneen Etelä-Afrikassa? Noin 20,000.

Toinen vastaa tyynesti:

Kyllähän sen saattoi arvata.

Ja sitten alkavat he muusta puhua.

Siitä ei ole paljon sanottavaa. Sillä tuo mainittu luku on niin äärettömän suuri, että se ikäänkuin ei mitään puhu. 20,000 (tarkasti 19,648) kaatunutta, kuka voi sitä mielessään kuvailla? 20,000 vertavuotavaa, raajarikkoista ruumista, 40,000 sammunutta silmää, voiko mielikuvituksessaan loihtia kuvan tästä kaikesta?

Ja ehdottomasti sysäämme sen syrjään. Se on kaikki niin luonnotonta.

Jospa jokin runoilija tahi maalari joka olisi rauhanaatteen tahi sotavihan valtaama, kykenisi kuvailemaan tätä kuolemankenttää, tätä verimerta, jotta vapauttava virtaus jälleen tuntuisi kansakuntien mielessä. Sillä ainoastaan kansan tahto voi lakkauttaa sodat.

Koittakaamme kukin ajatella noita 20,000 kaatunutta. Sanokaamme itsellemme 20,000, se on kaksikymmentätuhatta yksilöä. Ja meidän tulee ajatella kutakin erikseen. Ne ovat ihmisiä, jotka hengittävät, ajattelevat, jotka ovat sidotut toisiin, joilla on paikkansa, tehtävänsä, tulevaisuuden onnensa ja jotka seuraavalla hetkellä, vasten tahtoansa, ilman hyötyä tapetaan, riuhtaistaan irti omista oloistaan ja viskataan suurelle teurastuslavalle.

Lukiessamme tulipalosta, missä ihminen palaa tahi vahingoittuu, kauhistumme. Me saatamme kuvailla tämän ihmisen tuskia ja me tulemme ehdottomasti ajatelleeksi, että sama onnettomuus voi kohdata meitäkin.

Sota on tuli, joka kuluttaa 20,000 toisessa sotajoukossa ja varmaankin yhtä monta toisessa. Ja ellemme vältä tulta, saattaa se piankin puhjeta omassa talossamme.

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan Smk 15:75 p:n vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, varaluokka 0 kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

kunnes politiikalta otetaan pois yksityiskapitaalit ja annetaae kaupungin ottaa haltuunsa kaiken sen, mikä on yleistä. Tämä on se tehtävä yhteiskunnan politiikassa, joka nykyään peittää kaiken muun.

Työmiehet ovat valinneet Johnson'in pormestariksi Clevelaud'issä. Ja hänen ainoa valituksensa heitä kohtaan on, ett'eivät he käsitä siksi kyvin sosialismia, että hän antaisi valita itsensä täydellisenä sosialistina. Me kapitalistit, me emme saata kulkea täällä työväen edellä, sanoo Johnson. Työmiehet murtakoot itse tiensä ja kun kerran tiettämyyden harso repeää heidän silmiltään silloin he sen tekevätkin.

Ameriikkalaiset lehdet ajattelevat, että sillä suurella huomiolla, jota Tom Johnson on saanut osaakseen, tulee hän kokonaan kukistamaan Bryan'in, vastustajansa finansi politiikassa, ja silloin on demokraatisesa puolueessa odotettavissa mullistus, niinkuin muutamat sanovat, sosialistiseen suuntaan. Myöskin on tasavaltaisessa puolueessa ääniä, jotka puolustavat valtiokaappausta, ehdottavat perustuslakien uudestaan muodostamista ja monarkian perustamista.

Ratkaiseva taistelu on syttyvä despotismin ja sosialismin välillä — ja se on jo tulossa, sanoo eräs heidän lehdistään. Ne ovat rengasmiehet, jotka yleisen varmuuden vuoksi toivovat monarkiaa.

„Columbia“
on edelleen sama erinomainen polkupyörä mikä se aina on ollut. Kestävä, yksinkertainen ja nerokas rakenteeltaan hieno.
Grand Prix, Paris 1900.
Pääasioimisto Suomea varten
G. F. Stockmann'in Polkupyörä Varasto.
Haaraosasto Viipurissa ja asiamiehiä maan useimmissa kaupungeissa.

Henkivakuutusyhtiö „The Mutual Life“
Perustettu v. 1843.
Vakuutusyhtiön valinnassa ovat seuraavat seikat otettavat huomioon:
1. Vankkuus.
2. Edulliset ehdot.
3. Kustannukset.
Mitä vankkuuteen tulee, on The Mutual Life maailman rikkain yhtiö:
vakuutusrahasto: 1,394,772,695
ja voittosumma: 280,424,985
Vakuutusrahaston suuruuden määrää joka vuosi New-York'in vakuutus-inspehtoori, joka myöskin valvoo kaikkia sijoituksia.
„The Mutual Life'in“ vakuutusehdot ovat mahdollisimman edulliset, jonka kautta yhtiö on saavuttanut niin suurta suosiota, että vuonna 1900 vakuutettiin 912,000,000 markan edestä.
Kustannukset vakuutuksissa The Mutual Life'issä tulevat halvemmiksi kuin muissa yhtiöissä sentähden, että
koko voitto
jaetaan vakuuttajille.
Alex. F. Lindberg.
Yliasiamies Helsinki, Aleksanterinkatu 48.

Persson'in
kutomakoneita
Villalankaa
runsaassa valikoimassa.
Kudottuja tavaroita
Mikonkatu 2. Tel. 13 32.
Th. Neovius.

Luujauhoja
oikeata Schafforstia, merkitty A. K. F osittain ja joukottain, myy
Wilhelm Kommonen.

Kylpylaitos!
Kylpylaitoksessa Ratakatu 3,
on saatavina joka arkipäivä kaikenlaisia erinomaisia kylpyjä Erittäin suosittellaan puolikylpyjä, Nauheimermer- (hiilihappo-) kylpyjä sekä mäntykylpyjä.
Telef. 12 93.

Ostakaa „Agros“ yhtiön
Jauhoja
(Ruis-, lesty-, nisujauhoja).
Osakeyhtiö Agros.
Helsinki — Pietari.

Gera
Tehtaiden villakangas kauppa
Kesäleninkikankaita
kävelypuvuiksi, leninkeiksi ja hameiksi, suuri valikoima tunnettuihin halpoihin hintoihimme.
E. Esplanaatinkatu 4, pihan sisällä.

Loppuunmyynti.
Omistajan kuoleman johdosta ja liikkeen uudestaan järjestämisen vuoksi loppuun myydään koko varasto osto hintoihin ja niitäkin halvemmalla.
Erittäin suositellaan:
Mattoja, Pöytäliinoja, Draperiioja, Pumpulifilttejä, Pukukankaita, Kauluksia ja Kalvostimia, Urheilupaitoja,
Värillisiä paitoja.
Sjalia & Matkaplaideja
Julius Sjögren,
Mikonkatu 4 ja Centraalipasaassi.
Trikoo- ja Villavaatekauppa.

Kivennäisvesitehdas
„Sanitas“.
Kivennäisvesiä
ja
Virvoitusjuomia.
Tehdas ja konttori
Lapinlahdenkatu 8,
Helsinki.

Pyrkijä,
nuorison rientojen kannattaja
maksaa
ainoastaan 2 mk. vuosikerta.
Tilatkaa lehteä, tutustukaa nuorison liikkeesen!
Tilaus osoite: „Pyrkijä“. Laihia.

Kenkäkauppa.
Vladimirinkatu 4. Telf. 24 89.
Aina hyvin järjestetty valikoima, kotimaisia ja ulkomaalaisia hyvin valmistettuja ja kauniita jalkineita halpoin hintoihin.
Tilauksia ja korjauksia toimitetaan huolellisesti.
4 Vladimirinkatu 4.

Puusepän „ „ „
ja
„ „ Sorvarinliike
1 Bulevaardinkatu 1.
Vilho Koivisto.

30 minuutissa
korjataan jalkineet Uno Pelander'in Jalkinetehtaassa, Fredrikinkatu 35.
Korjattavat jalkineet noudetaan, kun ilmoitetaan siitä telefoonilla 27 07.

Suosikaa kotimaista teollisuutta
ja tehkää ostoksenne Suomalaisen kenkätehtaan kaupassa. Pohj. Esplanaatinkatu 37. Telf. 1308.
Huom.! Kestävää työtä, hyvin järjestetty valikoima. Halvat hinnat.

Pohjolan Kellokaupassa
Helsinki, Mikonkatu N:o 3.
Myydään ehdottomasti halvimmalla parhaimpia Schveitziläisiä taskukelloja, komeita seinäregulaattoria, paino- ja vieterikäynnillä useita eri mallia, kellonperiä ja ripustimia, silmälasia, kulta- ja doublé-sormuksia, rinta- ja kravattineuloja, rannerenkaita, kulta, hopea- ja uusihopea teoksia; niinkuin hedelmävaaseja, kahviserviisejä, leipäkoreja, teelasinpitimiä, serviettirenkaita, lusikoita y. m. y. m.
POHJOLAN KELLOKAUPPA.
(Omistaja M. Träskelin.)
HUOM.! Kellojen myydään kuukausi ja viikkomaksulla.
Jäleenmyyjille suurella hinnanalennuksella.

K. Aug. Forsbäck
Rauta & Väri Liike
33 Fredrikinkatu 33.
Alituisesti hyvin lajitettu varasto huokeampiin hintoihin: Keittoastioita & Talouskapineita, Huonekaluja, siloja & Resooreja parasta lajia, Värejä, Vernissaa, öljyä, kaikkea lajia Rakennustakomia Sementtiä, Tiiliä y. m.

J. W. Nylander'in
Räätälinliike
Mikonkatu 1, 2:nen ker. Tel. 3395.
Hyvinlajiteltu varasto koti- ja ulkomaisia kankaita. Tilaukset valmistetaan huollellisesti uusimman kuosia mukaan.

A. Almin
Tapetti- & Värikauppa
Iso Robertinkatu 4. Telef. 33 85.
Myy halvimpiin hintoihin Tapeteja, Kattokoristeita, Linoleum mattoja, Vaksikankaita, Akkunaverhoja, Vernissaa, Liina-öljyä, Tärpättiä, Sprii- & öljylakkoja, Kuivia ja öljystävapaita värejä, Siveltimiä & Bronsivärejä sekä kaikkea mitä rikaslajiseen varastoon kuuluu.

— 60 —

valo minulle aukeni ja minä näin, mitä en ollut ennen nähnyt.

Mies käskettiin oikeauskoisten opettajain eteen. Ja oli sabattipäivä.

Ja oikeauskoiset kyselivät häneltä, miten hän oli ruvennut kaikki ymmärtämään oltuaan ensin älytön?

Hän vastasi: en tiedä, sen vaan tiedän, että nyt ymmärrän kaikki tyyni.

He sanoivat: et sinä sitä Jumalan tahdon mukaisesti ymmärrä, sillä sen on tehnyt Jeesus sabattina; eikä sitäpaitsi maallikko voikaan ihmisiä valistaa.

Ja he alkoivat kiistellä. Ja kysyivät jälleen valistuneelta: mitä sinä hänestä ajattelet?

Hän vastasi: pidän profeettana.

Juutalaiset eivät saattaneet uskoa miehen olleen ensin älytönnä ja nyt valistuneen ennenkuin kutsuivat luokseen tämän vanhemmat ja kysyivät heiltä: tämäkö on se teidän poikanne, joka on syntymästään saakka ollut älyttömänä? Miten on hän nyt valistunut?

Vanhemmat vastasivat: tiedämme hänet pojaksemme ja hänen olleen syntymästään asti älyttömänä. Mutta miten hän nyt on valistunut, sitä emme tiedä. Hän on jo täysikäinen, kysykää häneltä itseltänsä.

Toiseen kertaan käskivät oikeauskoiset miehen luoksensa ja sanoivat: rukoile sinä meidän oikeata jumalaamme, sillä se ihminen, joka on sinut valistanut, on maallikko eikä ole Jumalasta; kyllä me asian tiedämme.

Mutta valistunut sanoi: onko se ihminen jumalasta vai ei, sitä en tiedä. Tiedän vaan, että ennen en nähnyt, mutta nyt näen.

Ja taas kysyivät oikeauskoiset: mitä hän sinulle teki, miten hän oikein sinut valisti?

Hän vastasi: johan minä selitin teille, mutta ettepä näy uskovan. Jos tahdotte ruveta hänen oppilaiksensa, niin kerron teille uudelleen.

Silloin he alkoivat haukkua häntä ja sanoivat: sinä

Evankeliumi. 15. — 57 —

olen, sillä en minä itsestäni tee ja puhu, niinkuin ihminen, vaan puhun ja opetan sitä, mitä Isä on minulle opettanut.

Ja joka on minun lähettänyt, hän on aina minun mukanani, eikä Isä jätä minua, sillä minä teen hänen tahtoansa. Joka pysyy minun ymmärryksessäni, — joka täyttää Isän tahtoa, hän on totisesti minun opettamani. Totuutta tunteakseen täytyy tehdä hyvää ihmisille. Joka tekee ihmisille pahaa, se rakastaa pimeyttä ja menee pimeyteen päin; joka hyvää tekee, hän menee valoa kohden. Ja sentähden, ymmärtääkseen minun oppini, täytyy tehdä hyvän töitä. Joka tekee hyvää hän on tunteva totuuden, hän on tuleva vapaaksi pahasta ja kuolemasta. Sillä jokainen, joka eksyy, tulee oman eksymyksensä orjaksi.

Mutta niinkuin orja ei aina elä isännän talossa, jotavastoin isännän poika on aina talossa, niin ihminenkin, eksyttyään elämässä ja tultuaan eksymystensä orjaksi, ei elä aina, vaan kuolee. Ainoastaan se, joka on totuudessa, jää aina elämään. Mutta totuus on oleminen poikana, eikä orjana. Jos siis eksytte, niin olette orjia ja kuolette. Mutta jos olette totuudessa, niin olette vapaina poikina ja jäätte elämään.

Ja sanotte olevanne Abrahamin pojat ja tietävänne totuuden. Ja te tahdotte tappaa minut, kun ette tunne minun oppiani. Ja niinpä siis: minä puhun, mitä olen omalta Isältäni ymmärtänyt, ja te taas tahdotte tehdä mitä olette ymmärtäneet omalta isältänne.

He sanoivat: meidän isämme on Abraham.

Jeesus sanoi heille: jos te olisitte Abrahamin pojat, niin tekisitte hänen töitänsä. Mutta sen sijaan te tahdotte tappaa minut, koska olen puhunut sitä, mitä olen Jumalalta ymmärtänyt. Ei Abraham niin menetellyt. Niinpä ette te siis Jumalata palvele, vaan palvelette omaa isäänne — sitä toista.

He sanoivat hänelle emme me ole äpärinä syntyneet, vaan me olemme kaikki saman Isän lapsia, kaikki olemme Jumalan omat.

Vakuuta Henki ja Omaisuus Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasioimisto:

Schildt & Hallberg

Helsinki.

Kooperatiivinen Työväen Kauppa- ja Teollisuus-Osakeyhtiö.

Wladimirinkatu 23. Puhelin 3693.

Valmistaa kaikkea räätälinammattiin kuuluvaa työtä huolellisesti ja kohtuullisilla hinnoilla.

HUOM.! Liikeen tuottama voitto jaetaan vuosittain ostajille.

Tehkää kesätilauksenne hyvissä ajoin. Kesäpukukankaat ovat saapuneet. Samoin suuri varasto hattuja.

Huom.! Liike muutetaan 1 p:stä Huhtikuuta **Wladimirink. 13.**

Vakuutus-Osakeyhtiö KALEVA.

Yleinen Kansanvakuutus

Ilman lääkärintarkastusta.

Uusi vakuutusmuoto Suomessa

Osallisuus yhtiön voittoon.

Läkki- pelti- ja Kuparisepänliike.

Helsinki. Tehdas Korkeavuodenkatu 32.

Telefooni 90.

Holmström & Svensson

myyvät alituisesta varastostaan:

1.a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.

Telef. 29 24 — 32 03.

Hjelt & Lindgrén

HELSINKI.

Länsi Rantakatu 16.

Tervattuja ja tervaamattomia köysiä,

Tappuraa, pikiä ja tervaa,

Benseliköysiä ja määrlinkiä.

Lippu- ja purjevaatetta,

Laivatarpeita kaikellaisia.

Hjelt & Lindgrén'illä.

L. A. Aspholm'in

Satulaseppä ja verhoilijaliike.

Valmistetaan ajo ja huonekalujen verhousta sekä valmiita töitä löytyy varastossa. Matkakapineita ynnä muuta.

Ratakatu 14.

Telefooni N:o 27 63.

Aleksanterinkatu N:o 50.

Ferd. Timper

Kultaseppä.

Alexanterinkatu N:o 7.

Suurin varasto uudenaikaisia teoksia. Tilauksia sekä korjauksia toimitetaan.

Vanha kulta ja hopea ostetaan korkeimpiin hintoihin.

VOITA

Useampia lajia halvempiin hintoihin

Voikauppa Yht.

Forsström ja Kumpp.

Etelä Esplanaadink. 16. Puhelin 28 75.

Henrik Ekbom'in Verhoilija ja Puusepänliike,

Fabianinkatu 28.

Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

Kellojen, Kronometerien

ynnä hienompien

Präsisiooni koneitten

KORJAUS VERSTAA

Taatusti hyvä työ.

Alituinen varasto hyvin tartasteltuja

Seinä- ja Taskukelloja

Kellonperiä y. m.

C. U. BERGSTRÖM

Erottaja 19 Skalnaden

Telef. 37 12.

Naisten koru-tavarakauppa.

City'n talo

Aleksanterinkatu 54.

Koristekappaleita, samettia, hanskoja, nauhoja, helmityllejä ja pitsejä, kankaita halvimmalla, keväthattuja hyvä mallisia ja hienosti koristettuja.

Mimmi Nylanderin Leninki- ompeluliike

Mikonkatu 1, 2:nen kerros.

Telef. 33 95.

Huom.! Hautapatsaita

jotka ovat valmistetut

Hienosta Graniitista

uskomattoman halpoihin hintoihin

A. V. Kalenius'en luona,

Lapinlahdenkatu 25.

Telef. 34 74.

Palkittuja.

Husqvarnan Teräs-Ompelukoneita

„Freja Triumf".

Polkupyöriä.

Husqvarnan pääasioimistossa

Cityn talo, Aleksanterinkatu 54.

Telef. 18 47.

Kesä-ajaksi:

Priima tavaroita!

Krokettipelejä	**Riippumattoja**	**Lippukangasta**
Lawntennis	**Puutarhakaluja**	**Pesutelineitä**
Urheilukärryjä	**Puutarhahuonekaluja**	**Pesumankeleita**
Kasviporttöörejä	**Ameriikk. kiikkuja**	**Primuskeittiöitä**
Vedenpuhdistus koneita	**Jäätelökoneita**	**Jääkaappeja**

Huokeat hinnat!

Pohjoismainen Taloustarpeiden Kauppa.

Tohtori Lamann'in Ravintosuolaextraktia

suositellaan vähäverisyyttä, huonoa ruuansulatusta ja umpitautia sairastoville. Tarkempia tietoja on broshyrissa:

Lahmann'in ravintosuolavalmistus.

Joukottain ja osittain

Osakeyhtiö Axel Pihlgren'illä.

Se joka tahtoo suojella Vatsaansa

ei saa juoda kahvia eikä teetä aamulla, vaan helposti sulavaa, oikeata, täysin hyvää kakaota. Senlaista on

Lahmann'in Ravintosuola Kakao

joka on paraiten ravitsevaa ja enin käytetään. Sitä on saatavana joka siirtomaan kaupassa. Ainoa **Lahmann'in kakaon** joukottain myyjä on

A. B. Axel Pihlgrén.

L. Mutikainen,

Pikku Robertink. 13.

Kesäpuseroita valkeita ja värillisiä, sekä kauluksia & kalvostimia, pumpulisukkia, vöitä etc. **Kangaskaupassa P. Robertinkatu 13.**

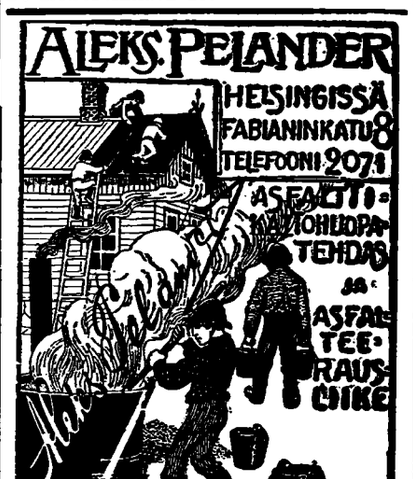

Missä ostetaan siroin ja halvin kesähattu?

Tietysti

Anna Åkerfeldt'in

Muotikaupassa.

Yrjönkatu 4. Tel. 21 45.

Huom.! Puettuja hattuja 3 markasta.

Valmiita tikatuita **peitteitä** 10 markasta, **puseroita** 2 m. 5 p:stä.

Korkeavuorenkatu 36.

Terese Fohström.

Huom.! Peitteiden ompelemista vastaan otetaan.

J. R. Lukander

Vaskenvalaja,

Ruoholahdenkatu N:o 5.

Tekee tilattaissa kaikenlaatuisia messinkitöitä sekä korjauksia ja tinauksia puhtaalla englannin tinalla.

Kylpy- { lakanoita, vaippoja, vanttuita, pyyheliinoja, lämpömittareita

myö

G. F. Stockmann.

Venhe-tarpeita

suuresta valikoimasta

myö

G. F. Stockmann.

Pumppuja

alkuperäisiä Amerikalaisia halpoja ja hyviä.

Erittäinkin suositetaan:

Pumppuja messinkivuoratuilla cylintereillä veden varjelemista varten ruosteelta, ja myös

Laivapumppuja

yksi- ja kaksi cylinterisiä

sekä

Diafragma-imupumppuja.

Suurin valikoima kaikenlaisia

Vesijohtotarpeita

Ilmaisia neuvoja pumppujen valinassa j. n. e. ja neuvoja niiden ylöspanemisessa. **Valmiita johtoja** asetetaan yhteen lähetettyjen mittojen mukaan.

Rob. Huber.

Helsinki, Mikonkatu 15,
Tampere, Kauppiask. 11,
Wiipuri, Torkkelink. 2.

Pukimo-Yhtiö Aalto & Kumpp.

Ratakatu N:o 9. Telef. 1505.

Suositetaan miesten pukuja ja pukutarpeita Uusia kevätkankaita on saapunut. Taattu työ, hinnat kohtuulliset.

Helsingin

Kemiallinen Pesulaitos

Antinkatu 15. Telefooni 507.

Toimittaa kemiallista pesoa ja tahran poistamista kaikenlaisista herrain, naisten ja lasten vaatteista, kuin myös silkistä, sametista, pitseistä, vilteistä, pöytäliinoista y. m.

Mimmi Talén.

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö

Suomi

— Helsingissä. —

Henkivakuutuksia, Elinkorkoja, Myötäjäisvakuutuksia, Jälkeenelokorkoja, Lapsenvakuutuksia.

Kymmenen vuotisen toimintansa aikana on yhtiö suorittanut:

Kuolemantapauksista	Smk. 3,160,186
Voitto-osuuksina vakuutetuille	„ 1,193,897

1900 vuoden lopussa oli:

Henkivakuutuskanta	Smk. 84,503,112
Henkivakuutettujen luku	25,293 henkilöä.
Vakuutusrahasto	Smk. 13, 287,617
Pohjarahasto .	Smk. 300,000
Vararahasto .	„ 820,000
Voittorahasto .	„ 184,409 „ 1,304,409

Suurin kotimainen Henkivakuutusyhtiö

Helsinki 1901. Hufvudstadsbl. Uusi Kirjapaino.

— 58 —

Ja Jeesus vastasi heille: jos teidän isänne olisi yhtä minun kanssani, niin te rakastaisitte minua, sillä minä olen tullut Isästä. En minä ole omasta itsestäni syntynyt. Te ette ole minun kanssani saman Isän lapsia, ja juuri siksi ette sanojani käsitäkään, eikä minun elämän-ymmärrykseni saa teissä sijaa. Jos minä olen Isästä ja te olette samasta Isästä, niin ette voi tahtoa tappaa minua. Vaan jos te tahdotte tappaa minut, niin meillä ei ole samaa isää.

Minä olen hyvän Isästä, Jumalasta, mutta te olette pahan isästä, perkeleestä. Te takdotte tehdä isänne, perkeleen intohimoja; hän on aina ollut tappaja ja valehtelija, eikä hänessä ole totuutta. Mitä hän, perkele, puhuneekin, niin omaa personaa se aina tarkoittaa, eikä kaikille yhteistä, ja hän on valheen isä. Senvuoksi olette te perkeleen palvelijat ja hänen lapsiansa.

Huomaatteko kuinka helppo on teidän eksymystänne saattaa päivän valoon. Jos minä eksyn, niin osoittakaa se; jos taas ei minussa eksymystä ole, niin miksi ette usko minua?

Ja juutalaiset alkoivat haukkua häntä, sanoen hänen puheitaan pahan hengen vaikuttamiksi.

Siihen hän sanoi: en minä puhu pahan hengen vaikuttamana, vaan kunnioitan Isää; mutta te tahdotte tappaa minua, ettekä siis ole minun veljiäni, vaan toisen isän lapsia.

En minä itse vakuuta olevani oikeassa, vaan totuus puhuu minun puolestani. Ja senvuoksi toistaan vieläkin: joka minun oppini käsittää, hän ei ole kuolemata näkevä.

Ja juutalaiset sanoivat: eikö ollut totta väitteemme, että sinä elet samarialainen pahan hengen palveluksessa? Nyt olet itse osoittanut eksymyksesi. Profeetat ovat kuolleet, Abraham on kuollut, ja sinä sanot, että joka sinun oppisi täyttää, ei ole kuolemata näkevä. Abrahamko siis kuoli, mutta sinä et kuole? Sinä olet kai suurempi Abrahamia, mitä?

Juutalaiset näin yhä punnitsivat sitä seikkaa, että Jeesus oli Galileasta, että oliko hän suuri vai vähäinen pro-

— 59 —

feetta, ja unohtivat, mitä hän oli heille puhunut, ettei hän itsestänsä ihmisenä mitään opeta, vaan ainoastaan hengestä, joka hänessä oli.

Ja Jeesus sanoi: en minä tee itseäni miksikään. Jos minä puhuisin itsestäni, siitä, mikä minusta näyttää, niin kaikki minun puheeni eivät merkitsisi mitään; mutta on olemassa kaiken perus, jota te sanotte jumalaksi; siitäpä minä puhunkin. Mutta te ette ole tunteneet ettekä tunne todellista jumalaa. Minä tunnen hänet. Enkä voi sanoa, etten tuntisi häntä; olisin samallainen valehtelija kuin tekin, jos kieltäisin tuntevani häntä. Minä tunnen hänet ja tunnen hänen tahtonsa ja täytän sitä. Abraham, teidän isänne, näki minun ymmärrykseni valoa ja iloitsi siitä.

Juutalaiset sanoivat: sinä olet 30:n ikäinen; kuinka olisit siis Abrahamin aikoina elänyt.

Hän sanoi: ennenkuin Abraham olikaan, oli olemassa hyvän ymmärrys, se, josta minä puhun teille.

Juutalaiset kävivät käsiksi kiviin, tappaksensa hänet, mutta hän meni pois heidän luotansa.

Ja tiellä tapasi Jeesus ihmisen, joka oli syntymästään saakka ollut älytönnä.

Opetuslapset kysyivät: kuka on syypäänä siihen, että tuo ihminen elää syntymästään saakka älyttömänä? Onko hän itse siihen syynä, vai hänen vanhempansako, jotka eivät ole häntä opettaneet?

Ja Jeesus vastasi: Siihen ei ole syynä hän eikä hänen vanhempansa, mutta Jumalan työ on siinä, että valo tulisi sinne, missä on pimeys. Jos oppini on olemassa, niin se on maailman valkeus.

Ja Jeesus selitti älyttömälle opin siitä, että hän on henki- Jumalan poika; ja ymmärrettyään tämän opin, näki älytön valon. Ja ne, jotka olivat häntä ennestään tunteneet, eivät nyt tunteneet häntä samaksi. Kyllä hän saman näköinen oli, mutta oli tullut ihan toiseksi ihmiseksi. Itse hän sanoi itsestänsä: sama minä olen, mutta kun Jeesus selitti minulle, että minä olen Jumalan poika, niin silloin

Uusi Aika

N:o 20.
Heinäkuun 6 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Aleksanterinkatu 52. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 11—1.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt.

Tilaushinta:
1/1 vk. . . . . Smk 4:55
1/2 „ . . . . . „ 2:55
kuukaudelta . . . . „ —:58

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

„Columbia“

on edelleen sama erinomainen polkupyörä mikä se aina on ollut. Kestävä, yksinkertainen ja nerokas rakenteeltaan, hieno.

Grand Prix, Paris 1900.

Pääasioimisto Suomea varten

G. F. Stockmann'in Polkupyörä Varasto.

Haaraosasto Viipurissa ja asiamiehiä maan useimmissa kaupungeissa.

Asiamiehiä
halutaan kaikkialla levittämään **Uutta Aikaa.** Lähemmin lehden konttorissa.

Suomen Sahanomistajain Palovakuutusyhtiö
Helsingissä, konttori Unioninkatu n:o 23, avoinna 10—1/2 4.

Valokuvaus Atelieri.

Axel Strandberg E. Esplanaatinkatu 4 Helsinki. Filiaali Linnakatu 3 Turku. Vastaan ottaa kaikenlaisia valokuvaus töitä sekä atelierissa että sen ulkopuolella. Palkinnon saanut Pariisin maailman näyttelyssä 1900.

Kirje Kangasalta.

1. VII 1901.

Auringon lasku tänä iltana täytti mieleni suurella tyynellä ilolla . . .

Peninkulmanpituisena laajeni tasanko edessäni tummassa ja kosteassa vihreydessään rankkasateen jälkeen. Korkeat metsänpeittämät harjut taivaanrannalla hohtivat kellertävän sinipunervina, ja niiden yläpuolella sankat siniharmaat pilvet, joiden rajaviivat aurinko kuvasi välkkyvässä kullassa. Pienet pilvenkärjet loivat lyhyitä varjoja ylöspäin ilmaan. Kauan paloi tämä kultareuna kirkkaana, syttyen vähitellen pilvenreunaa pitkin kauemmas pohjoiseen. Sen yläpuolella valoisa, lämmin kellertävä, läpikuultavan kirkas taivas keveine pilvenhattaroineen.

Ihana aurinko! Sinä yksin olet vielä uljas ja vapaa! Kuinka oletkaan tänä iltana lohduttanut sydäntäni! Onpa täällä kuitenkin olemassa yksi, joka vielä uskaltaa kulkea tietänsä eteenpäin ja olla oma itsensä, olla hyvä!

*

„Ex oriente lux“. Tuolla kaukaisessa idässä tunnen minä erään, joka hänkin on uljas ja vapaa kuin aurinko. Elämänsä myöhäisenä iltahetkenä loistaa hän ihanasti vielä niinkuin sekin ja valonsa täyttää ihmisten sydämet ilolla. Hän on vapaa, koska hän julkisesti lausuu ilmi sen mitä ajattelee, minkä luulee olevan totta ja sen mukaan elää. Totuus on tehnyt hänet vapaaksi. Hänkin uskaltaa kulkea tietänsä eteenpäin ja olla oma itsensä ja olla hyvä.

Tällaisilta näyttävät muutamat välkkyvät kultarajat niissä pilvissä, joita hän valaisee lämpimillä säteillään:

„Vapaa mies lausuu julki ajatuksensa ja tunteensa keskellä tuhansia ihmisiä, joiden työt ja sanat ilmaisevat kokonaan vastakohdan. Saattaisi luulla, että se, joka rehellisesti ajatuksensa lausuu, tulisi seisomaan yksin: mutta useimmiten sattuu, että kaikki tahi ainakin useimmat ihmisistä jo kauan ovat kätkeneet sisällään samoja ajatuksia ja samoja tunteita, vaikk'eivät ole niitä ilmi lausuneet. Täten voi se, mikä eilen oli yksityisen ihmisen mielipide pian tulla enemmistön mielipiteeksi. Ja tuskin on tämä yleinen mielipide ennättänyt esiintyä, kun ihmisten menettelytavassa jo tapahtuu muutos!“

„Oi, jospa ihmiset ainoastaan tulisivat vakuutetuiksi siitä, että voima ei ole vallassa, vaan totuudessa, Ja jos he pelkäämättä seuraisivat sitä ajatuksissa, sanoissa ja töissä; joll'eivät koskaan sanoisi, mitä eivät ajattele, joll'eivät tekisi sitä, mikä heidän silmissään ei saata olla oikeata!“

„Se henkinen voima, joka vie maailmata eteenpäin, se ei ole kiinnitetty kirjoihin tai sanomalehtiin; se on aina saavuttamaton ja vapaa, sillä se elää syvällä ihmisten omissatunnoissa. Tämä kaikkivaltias, tavoittamaton ja vapaa voima on se, joka syntyy ihmisen sielussa, kun hän yksinäisyydessä, itsekseen miettii sitä, mikä maailmassa tapahtuu ja sitten tahtomattaan ilmaisee ajatuksensa vaimolleen, veljelleen, ystävälle, kaikkille niille henkilöille, joita hän rakastaa ja joille hän mielestään tekisi väärin, jos heiltä kätkisi, minkä luulee olevan totuuden. Eivät miljaardit, eivät legioonat, eivät mitkään laitokset, eivät sodat, eivätkä vallankumoukset voi koskaan saada aikaan mitä vapaa mies voi, kun hän rehellisesti lausuu julki sen, minkä pitää oikeana, antamatta minkään itseänsä peloittaa.“

„Ainoastaan totuus, *ääneen julkilausuttu totuus* on kyllin voimakas laskemaan perustuksen uudelle todelliselle yleiselle mielipiteelle, joka on luova uudestaan vanhan yhteiskunnan!“

*

Nyt nousee aurinko! Se tervehtii minua ja Teitä: „Totuus on tekevä Teidät vapaiksi!“

2. VII.

G. S.

Pörssitaistelu New-Yorkissa.

Yli 50 miljoonaa ansaittu yhtenä aamuna.

Viime toukokuun 10 p:nä taisteltiin New-Yorkin pörssissä ankara keinottelutaistelu, jossa muutamat rahapohatat ansaitsivat suunnattomia summia suurten joukkoin joutuessa epätoivoon ja perikatoon. Kysymyksessä olevasta taistelusta kertoo eräs vanhoillinen lehti:

Mainitun taistelun suunnitelma ja sen seuraukset ovat liian laajat, jotta niistä saisi heti yleiskatsausta.

Noin 200 vararikkoa ja parisen kymmentä itsemurhaa oli taistelun välittömänä seurauksena, mutta niiden lukua, jotka kuolettavasti haavoitettuina vetäytyivät tappotantereelta tuskin saattaa arvatakaan; ennemmin tai myöhemmin turvautuvat hekin samoihin keinoihin.

Kireälle pingoitetun keinottelun synnyttämät pulat eivät ole nykyään harvinaisia ilmiöitä. Yhdeksännentoista vuosisadan yhteiskunnassa ovat ne noin vuosikymmenen päästä uudistuneet. — Kaikeksi onneksi ei viimeinen amerikkalainen pörssipula laajentunut yleismailmalliseksi, mutta joka tapauksessa on se omansa eteemme luomaan pelottovan kuvan varjopuolista nykyisessä taloudellisessa elämässä.

Jo moniaita viikkoja ennen saattoi tarkka havaintojen tekijä huomata, että pörssipula oli tulossa Wallstreetin varrella sijaitsevassa New-Yorkin pörssissä. Keinotteluhuijaus oli kohonnut yli äyräitten. Mutta amerikkalaiset ylpeässä itseluottamuksessaann eivät tahtoneet nähdä eivätkä kuulla mitään.

Pula tuli ja heti tavattomalla voimalla.

Rankasta sateesta huolimatta oli kello 10 aikana aamulla pörssirakennuksen edustalla tuhansittan ihmisiä kasvot kalpeina pelästyksestä, jäykkä tuijottava katse suunnattuna sisäänkäytävää kohden. Naisia komeissa vaunuissa ajoi paikalle. Hekin tiedustelivat kursseja ja ajoivat itkien pois. Eräs välittäjä saapuu portaille, heiluttaa paksua arvopaperiapakkaa ja huutain täyttä kurkkua tarjoaa niitä kaupaksi yhdestä sentistä kappale. — Hetken päästä oli hän hullujenhuoneessa.

O. Stenberg & Co.
Villa- ja trikootavarakauppa.
P. Esplanaatinkatu 37. Tel. 17 27.

Maalaustöitä.
Kaikkia mitä ammattiin kuuluu tekee Helsingissä, Korkeavuorenk. 17. Telef. 24 03. *Teuvo Koskelo.*

Erik Sundström'in valokuvausatelieeri Fabianinkatu n:o 27. Helsinki.

Tuolla juoksee joukosta epätoivon vimmalla esiin mies ja yrittää tunkeutua sisään. Kansanjoukko seuraa jälessä. Syntyy kiivas ottelu pörssin palvelusväen ja kansan välillä. Wimmatun ottelun jälkeen täytyy joukon peräytyä. Joukko ei saa tunkeutua paikkaan, jossa raharuhtinaat kamppailevat heidän työnsä hedelmistä. Katsojain parvekkeet tyhjennettyt kauhean melun vuoksi alhaalla salissa.

Taistelu oli nyt kehittynyt huippuunsa molempain kilpailevain puolueitten välillä. — Eräs suurimpain välittäjäliikkeen johtaja arveli, että ellei pikaista käännettä tapahdu, ei illalla ole ainoatakaan firmaa pystyssä Wallstreetin varrella (New Yorkin pankkiirein ja kaupanvälittäjäin katu).

Tukalinta oli välittäjillä, joiden kundeina oli naisia. Heillä piti olla joukottain lääkäreitä hoitamassa heikkohermoisia ja virvoittamassa pyörtyneitä.

Tuli sitten loppu.

Raharuhtinas Morgan, joka oli toisen puolueen päämiehenä johtanut taistelua telegraafin avulla Pariisista, arveli jo saanneensa tarpeekseen. Hän tarjosi Morthern-Pacifick radan osakkeita 120 kurssilla.

Sitä ennen oli Russel Sage lainannut suuria summia 60 % korolla.

Myrsky alkoi vähitellen tauota. Kurssit laskeutuivat jotenkin entisilleen ja työ riensi pelastamaan, mitä mahdollisesti vielä saattoi.

Iloisessa pariisissa, Waltameren toisella puolen, laski sillä aikaa Morgan upeassa hotellissaan päivän ansioita. Hän oli keinotellut itselleen noin 56 miljoonaa markkaa. Menoja sähkösanomista oli ollut vaan 17,000 markan vaiheilla.

Nykyisen pörssimiehen paras ominaisuus on epäilemättä, että hänellä on mahdollisimman vähän sitä, mitä yleensä kutsutaan omaksitunnoksi.

Tapahtuma kerrotaan sellaisena kuin se oli. Se on hurjinta anarkiaa, ihmisyyden polkemista.

Nuo 56 milj., jotka Morgan muutamina tunteina voitti, edustaa työtä, jonka edestä sadat- ja vielä sadat tuhannet euroopalaiset ja amerikalaiset työmiehet ovat saaneet raataa Ylijäämä työstä ei ole tullut työntekijäin osaksi — sen on kapitaali niellyt. Työmiehiä ovat pikku kapitalisti nylkeneet, niitä taas puolestaan kynivät raharuhtinaat. Haukka iskee kyyhkyseen, kotkan saaliiksi joutuu haukka.

Anarkia, hurja mellastus, kaikkien sota kaikkia vastaan on nykyinen yhteiskuntajärjestys suurissa sivistysmaissa. Työntekijä-parka surmaa itsensä työnpuutteesta. Äidit vuodattavat epätoivon kyyneleitä — lapsilta puuttuu leipää. Hirmuista taistelua olemassa olon puolesta kaikkialla, epätoivoa, kurjuutta, kyyneleitä ja ennenaikainen kuolema — monasti vaan pienen rovon puutteessa.

Usein kymmenmarkkanenkin olisi kylliksi tuomaan huojennusta, iloa ja valoa köyhän synkkään majaan — poistamaan kurjuutta ja rikoksia. Mutta sellaiset kuin Morgan ja sadat hänen kaltaisensa käärivät kassaansa yhdellä iskulla viisi ja puoli miljoona kymmenmarkkasta — tuhansien työntuloksen, jonka olisi pitänyt tuottaa riittävästi leipää työntekijäin koteihin.

Ja tällaista yhteiskunta järjestystä puolustetaan, ihannoidaan ja ihaillaan ja niitä, jotka tahtovat saada siinä parannuksia aikaan, vainotaan.

(Tanskan Sosiaali Demokraatin mukaan).

Pekingistä

ilmoitettiin „Timesille“ v. k. 24 p:nä: Kaikki vallat ovat arvioineet ja ilmoittaneet vahingonkorvausvaatimuksensa; luettelo annetaan ennen pitkää kiinalaisille. Mutta luettelossa ei suinkaan tarkalleen määrätä Kiinalta vaadittua korvausta. Wenäjä ei esim. laske vähennettäväksi sitä, mitä se Mandshurian rikkaista kaupungeista on saanut saaliina eikä Teintsinin arvaamattoman arvokasta arsenaalia, joka kokonaan on kuletettu Port Arthuriin. Saksa ei laske vähennettäväksi niitä suuria summia, jotka se säännöllisillä ryöstöretkillään Tshilin maakunnassa on saanut, ei myöskään niitä arvokkaita koneita, jotka on otettu Pekingin tähtitornista ja lähetetty Saksaan. Ranskalaiset vaativaat kaikkiaan 11,460,000 puntaa, josta 3,720,000 puntaa on katolisen kirkon vaatimaa lähetysomaisuuden hävittämisestä. Tästä suuresta summasta ei ole vähennetty niitä varoja, joita katoliset lähetyssaarnaajat hävitetyillä asemilla jo ovat saaneet kristityiltä kiinalaisilta. Katoliset ovat sangen yksinkertaisella, mutta tehokkaalla keinolla osanneet koota „vapaaehtoisia“ vahingonkorvauksia. Maa-aateli on maksanut näitä korvauksia, jottei ulkomainen sotaväki kävisi sitä ahdistamassa, ja virkamiehet ovat maksaneet, jotteivät heidän nimensä joutuisi syytettyjen luetteloon. Kaikkiaan on tällä tavalla tuhansia taelia saatu kokoon, mutta tämä keräämistapa on kaukaisissa Tshekiangin ja Honaninkin maakunnissa sekä Mongoliassa herättänyt ja kasvattanut vihaa ja kiukkua. Jotkut protestanttisetkin lähetyssaarnaajat ovat ottaneet vastaan tällaisia paikkakunnallisia vahingonkorvauksia, mutta paljon vähemmässä määrässä kuin katolilaiset. — Ei mainita tässä tiedonannossa, paljonko Englanti on tilapäisesti ja ennenaikaisesti itselleen „vahingonkorvausta“ hankkinut.

— **Haagissa** on perustettu Alankomaiden ryhmä kansainväliseen liittoon, jonka tarkoituksena on sovinto-oikeusasian julistaminen. Saapuvilla ollut William Stead kehoitti kaikkia rauhan ystäviä liittymään yhteen sovinto-oikeusasian edistämiseksi. Varsinkin, sanoi hän, täytyy varmasti ja jyrkästi protesteerata Englannin menettelyä vastaan Transvaalin suhteen; nyt on siihen erittäin suotuisa hetki.

— **Uusi murha-ase.** Englannissa on näinä päivinä tehty kokeiluja uudella tykillä, joka Doverin kohdalla kantaa Ranskan rannikolle. Tykki painaa 10 tonnia ja on 12,2 metrin pituinen. Luoti painaa 850 ja latinki 250 1/2 naulaa. Luoti kulkee 710 metrin nopeudella sekunnissa. Englannin amiraliteetti on tilannut 450 tällaista tykkiä; 150 näistä on jo valmiina ja muita rekennetaan parhaillaan. Hintana on 250 tuh. mk. kappaleelta.

—**Tulipalo sulttaanin asunnossa.** Konstantinopoli, heinäk. 4 p. Sulttaanin makuuhuoneen vieressä sytyneen tulipalon johdosta pidetyssä tutkimuksessa on käynyt selville, että sen tarkoituksena todella oli murhayritys sulttaania vastaan. Yksi haaremiorja on tunnustanut sytyttäneensä tulen, mutta tehneensä sen toisen käskystä. Orja ei vielä ole ilmaissut, kuka hänen tehtäväkseen oli antanut tulipalon sytyttämisen. Tuli oli sytytetty sillä tavalla, että jos sitä hyvissä ajoin ei olisi huomattu, tärkeä tapaus olisi ollut siitä välttämättömänä seurauksena.

Upseerin alentaminen.

Italian valtiopäivillä sattui hiljattain kysymys seuraavasta tapahtumasta.

Reserviupseeri F. della Grisa, sosiaali-demokraatti ja työmiespuolueen jäsen, oli alennettu tavalliseksi sotamieheksi.

Sotaministeri lausui valtiopäivillä, että Grisa oli kieltäytynyt vastaamasta kysymyksiin, tahtoisiko hän upseerina tehdä velvollisuutensa, jos sattuisi ristiriita kansan ja hallituksen välillä.

Valtiopäivämies Nefri kertoi kysymykset, jotka olivat tehdyt Grisalle.

Upseerilta kysyttiin:

1. Mitä hän tekisi työmiesten suhteen, jotka nälän tähden tekevät rauhattomuuksia ja pakoittavat sotamiehet tarttumaan aseisiin.

2. Miten hän menettelisi käskyn suhteen, joka määrää sotamiehet ampumaan työmiesjoukkoja, jotka nälän pakoittamana ovat nostaneet mellakan.

Grisa vastasi: Näihin kysymyksiin minä en vastaa.

Upseeri alennettiin sotamieheksi.

Munia.

Sekä tuoreita että ruokamunia on saatavina mahdollisimman halpoin hintoihin joka päivä myymälässämme Unioninkatu 26. Tel. 36 52.

Munanvienti osake-yhtiö.

Puolueitten taistelu Hollannissa.

Kun nyttemmin uudistusvaalit Hollannissa on toimitettu, on uusi kamari täysilukuinen ja entistä selvemmin todistaa vapaamielisen hallituspuolueen tappiota. Ennen vaaleja oli vapaamielisillä viiden äänen enemmistö, nyt heidän asemansa on muuttunut niin että heillä on kahdeksan äänen vähemmistö. Hallitus joutuu yhdistyneitten kirkollisten käsiin. Pääministeriksi tullee kirkollisten johtava mies, Amsterdamin kalvinistisen yliopiston professori Kuyper.

Vapaamieliset olivat hallituksessa olleet v:sta 1891 asti. Vielä viime kamarissa heillä oli 77 sijaa kamarin 100:sta ja kun kaikissa tärkeimmissä asioissa sosialistit ja radikaalit heitä varmasti kannattivat, oli heillä taattu enemmistö. Vapaamielisten tappioon ovat monet seikat vaikuttaneet. Ensi sijassa vapaamielisten hajaantuminen. Eri suuntia on heidän joukossaan jo entuudesta useampia ollut ja näiden koossa pitämisessä on ollut suuri vaiva. Vaalien edellä tapahtui suoranainen hajaantuminen yleistä äänioikeutta koskevassa asiassa. Edistyspuoluelainen siipi otti yleisen äänioikeuden vaaliohjelmaansa, muut vapaamieliset taas tahtoivat lykätä seikan tuonnemmaksi. Vielä muita ryhmiä syntyi. Sosiaalidemokraatit esiintyivät erikseen ja lisäksi vapaamieliset pysyivät tavallisessa huolettomuudessaan. Vastapuolueet sekä sosiaalidemokraatit sitä vastoin puuhasivat innokkaasti ja menestyivät hyvin, — *sosialistit esim. saivat edustajainsa luvun nousemaan 4:stä 7:ään.* Katsoen yksinään vapaamielisiä (ahtaammassa merkityksessä) on koko sen puolueen tappio vieläkin suurempi. Näillä on nim. uudessa kamarissa ainoastaan 36 jäsentä ja ovat menettäneet kaikkiaan 17 sijaa.

Voittavaan puolueeseen kuuluu 30 protestanttista n. s. vallankumouksen vastustajaa, 25 katolilaista ja 3 n. k. historiallista kristittyä; viime mainitut ovat protestantteja, jotka eivät ole tehneet liittoa katolilaisten kanssa, mutta kuitenkin yhdessä näiden kanssa käyvät taistelua vapaamielisyyttä vastaan. Kirkollisten voiton ratkaiseva aihe oli tämä liitto. Ei kyllä ole mikään harvinainen tapaus, sanoo „Frankf. Ztg“, että protestantit ja puhtaat katolilaiset yhdessä vastustavat vapaamielisyyttä, mutta merkillisempi on tämä ilmiö Hollannissa, sillä sitten uskonpuhdistuksen ovat täällä katolilaiset ja protestantit pysyneet jyrkästi toisiaan vastustavalla kannalla. Se, että molemmat puolueet

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis- vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vaastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

PATRIA
TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.
Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla . . . . . .

FENNIA
PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla, ...

nyt saattavat asettua yhteiseen leiriin johtuu siitä, että molemmat vihaavat vapaamielisyyttä. Tällä ilmiöllä on muuten kansainvälinen merkitys, päättää „Journ. des Debats“, se nim. vahvistaa todeksi jo muissakin maissa havaitun seikan, *että maltilliset ja vapaamieliset puolueet heikkonevat ja murtuvat jyrkempien puolueitten, oikeiston ja vasemmiston välillä.*

Englanti ja kafferilaisvaara.

Pelkäämme, kirjoittaa eräs lontoolainen kirjeenvaihtaja „Berliner Tageblatt'ille,“ että arvostellessamme etelä-afrikalaisen sodan Englannille tuottamia vaaroja, olemme yhden seikan jättäneet aivan huomioonottamatta, nim. alkuasukkaat. Niissä maissa, joissa taistelu on riehunut on „Guide to South Africa'n“ viimeisen painoksen mukaan noin 3,100,000 mustaja puoli milj. valko-ihoista. Nämät neekerit ovat olleet taistelun todistajina, jota kotiansa ja kontuansa rakastava joukko valkoihoisia, yksinomaan turvautuen omiin apuneuvoihinsa, rohkeuteensa, kuoleman halveksimiseen sekä tarkkaan maansa tuntemiseen, ovat menestyksellä käyneet, viime aikoina kymmen, 12 vieläpä 20-kertaistakin ylivoimaa vastaan. Näiden neekerein joukssa on miehiä, jotka ovat saaneet kasvatuksensa Kapkaupungissa, usea Euroopassakin, ja jotka huomaavat heille avautuvat mahdollisuudet pelkäämäinsä buurein hävittämisen kautta, joita englantilaiset eivät vielä 18 kuukauden lakkaamattomilla taisteluilla ole saaneet kukistetuiksi. Jo joku aika sitten olivat Natalin neekeri-papit alkaneet saarnata heimolaisilleen evankeliumia „Afrika afrikalaisille,“ ja nyt on taas merkille pantava pari huomiota ansaitsevaa lausuntoa. —

Näinä päivinä oli „Daily News'in“ palstoilla seuraava Ormonde Loge'n kirjoitus:

Kafferit osoittavat kaikkialla maassa suurta itseluottamusta ja tyytyväisyyttä. He ratsastavat englantilaisten leiriin ja huutavat: „Halloo, Johnny“, ja sotamiehet laskevat leikkiä ja nauravat heidän kanssaan. Sotamihet eivät arvaa, että jokainen leikinlasku mustain kanssa on naula Englannin menestyksen ruumisarkkuun Afrikassa. Kafferit Modifontein'issä riemuitsevat kilvan veljiensä kanssa muissa seuduissa. He iloitsevat ajatellessaan tulevia aikoja, jolloin kafferit liittyvät yhteen ja karkoitavat valkoisen miehen. Valkoset taistelevat toisiaan vastaan, tie on kaffereille tasoitettu. Tämä on teksti, jota päivästä päivään, viikkoja umpeensa saarnataan Afrikan mustain keskuudessa. Ajomiehet kertovat siitä yöllä nuotiotulilla istuessaan. Postiljoonit keskustelevat samaa, tiellä toisensa kohdatessaan. Sanalla sanoen se on nykyään kafferilaisten ainoa keskustelunaihe. Kaikki sen tietävät, paitsi maan hallitus. Myös hallitus saa sen tietoonsa, ehkä sitte kun jo on liian myöhästä.

Markus Thrane.

Yliopiston stipendin saanut Halvdan Koht, joka „Norjalaisen kirjailijasanakirjan“ jatkamista varten on jonkun aikaa tutkinut Markus Thrane'a, on hiljattain kirjoittanut artikkelin „Syn og Segn'iin“ tämän maanmiehensä elämästä Ameriikassa. Thrane matkusti Ameriikkaan v. 1864, oleskeli pari vuotta valokuvaajana New-Yorkissa ja tuli v. 1866 Chikagoon. Täällä kohtasi hän useampia hengenheimolaisiaan ja joutui siten vilkkaaseen piiriin. Hän alkoi heti julkaista lehteä, jota hän nimitti „Den nye Amerikaner“, mutta se ei onnistunut. Sitten perustettiin „Skandinavisk fremskridtsförening“ ja tämä alkoi 1869 julkaista Thranen toimittamaa kuukauslehteä, „Dagslyset“. Tämän Yhdistyksen sieluna oli nuori taidemaalari F. O. Sustad Kristianiasta. Hänen tulinen, innokas luonteensa herätti rohkeutta Thranessäkin ja rahalliset vaikeudet voitettiin. „Dagslylet“ alotti heti taistelun norjalais-ameriikkalaista, ahdasmielistä, pimeätä pappis-valtaa vastaan. Suuret vaikeudet kohtasivat myös tätä lehteä, ja v. 1873 oli sen pakko lakata. Kaksi vuotta työskenteli Sustad saadaksensa kokoon varoja ja v. 1875 ilmestyi se jälleen ja leveni nyt täydellisenä vapaa-aatelehtenä, siksi kunnes taas lakkasi v. 1878. Sitten alottivat norjalaiset ja tanskalaiset Louis Pio'n johtamana julkaista puhtaasti sosialistista lehteä „Den nye tid“, johon Thrane kirjoitti paraimmat artikkelit. Tämä ilmestyi aina vuoteen 1884 ja jonkun aikaa oli se laajalle levinyt. Tähän päättyi Thranen vaikutus ja hän kuoli Eau Claire'ssä Huhtikuussa 1890.

Siemen, jonka Thrane oli kylvänyt, alkoi itää Ameriikassakin.

V. 1872 pyydettiin Thrane'a toimittamaan erästä vapaamielisdemokraatista työmieslehteä Milwaukee'ssa, mutta hän kieltäytyi ilmoittaen, että hänen mielipiteensä eivät olleet ostettavissa.

Omilla mielipiteillään hän ei ansainnut rahoja. Tämän hän oli kokenut ja näiden kokemuksiensa johdosta kirjoittanut „Dagslyseniin“ v. 1875:

„Jos tahdot voittaa lähimmäisiesi kunnioituksen ja yhteiskunnassa hyvän aseman, niin älä taivaan nimessä asetu mailman tuomion alaiseksi, älä vastusta yleistä mielipidettä, vaan kulje sitä leveätä, kristillistä tietä, jota kaikki muutkin ennen sinua ovat tyytyväisinä kulkeneet, jos tältä tieltä väistyt olet vaarassa joutua elämän erämaahan, hyljätyksi, halveksituksi, ilman ystäviä, vaille kaikkea suojaa. Olet usein kärsivä puutetta ja vihdoin kuoleva kurjuuteen.“

Ja samassa kirjoituksessa hän jatkaa:

„Katso, miten pelätään ja kunnioitetaan pettäjiä (s. o. suurpetturia), katso, miten kansa heitä jokapaikassa tervehtii huutaen: Mestari, herra, herra! Minkätähden? Siksi, että heillä on rahaa ja asema, sentähden, että heitä kunnioitetaan. Ja ketkä osoittavat suurinta kunnioitusta heitä kohtaan? Juuri nuo petetyt. Mitä suurempi petturi, sitä enemmän häntä kunnioitetaan . . . . Mutta miten kohdellaan totuuden ystäviä, heitä, jotka tahtovat yhteiskunnan parasta? Heitä panetellaan, varoitetaan ihmisiä heidän suhteensa, ja useat eivät tahdo heille edes yösijaa suoda.

Koht on paljon vetänyt esiin Thrane'n lehdistä ja samoin „Wisconsinbibdel'istä, joka aikaansai suuren myrskyn Ameriikassa Thrane'a vastaan.

Thrane ihaili luontoa, ja erittäinkin rakasti hän kukkia. Kun hän Eau Claire'ssä makasi sairasvuoteellaan, kantoivat hänelle pienet tytöt kukkia joka päivä, ja kun hänet 1 p. Toukokuuta Eau Clare'n hautuusmaalla laskettiin multaan, peittivät he kokonaan hänen hautakumpunsa ruusuilla.

Kaukana Missisipin varrella nukkuu hän nyt ikuista uutaan, mutta kaidessa maanosassa säilyttää norjalainen työmies kirkkaana hänen muistonsa, ja se työ, minkä hän suoritti, kantaa hedelmän. Hän herätti eloon työväen yhteistoimintaaatteen. Itsenäinen sosiaalinen työjärjestelmä, käsittäen työmiehet aina Lindesnes'istä Nordkap'iin asti, on oleva loistavin muistopatsas, jonka voimme pystyttää Markus Thrane'lle Norjassa.

(N. S.-D.)

Belgiasta.

Puolitoista vuotta sitten, kun klerikaalinen enemmistö belgialaisessa kamarissa tahtoi muuttaa äänioikeussäännöt siten, että ne turvaisivat klerikealeille vaalivoiton tulevaisuudessa lähtivät porvarit miehissä marssimaan edustajahuonetta kohti. Sotaväki, joka komennettiin heitä vastaan, ei totellut käskyä. Ja hallituksen täytyi erota sekä enemistön peruuttaa aikeensa aiotun tuumansa toteuttamiseksi.

Antwerpen'istä kirjoitetaan näinä päivinä:

Sotajoukon harjoituksessa eilen huomasi upseeri kaarttilaisen polttavan tupakkaa. Upseeri nuhteli häntä, sotamies vastusti ja joutui kiinni. Toiset kaarttilaiset alkoivat viheltää, käänsivät kiväärinsä ylösalaisin ja yhtyivät laulamaan marseljeesiä. Poliisi tuli väliin suojelemaan upseereja ja yksi kaarttilainen vangittiin. Toiset kulkivat pitkin katuja laulaen marseljeesiä.

*

Kamarissa on näinä päivinä ollut kysymys yleisestä vaalioikeudesta. Puhevuoroa käytti myös sosialisti Anseele, ja hänen lausuntonsa ovat erittäin huomattavia senkintähden, että hän niissä tuli puhuneeksi „ministerismistä.“

Emme ole koskaan väittäneet, että yleinen vaali oikeus yksinään tuottaisi työväestölle kultakauden, mutta mahdollisuuden tulla ymmärretyksi me sillä voittaisimme. Pula raivoa kaikkialla ja kurjuus vallitsee työmiehen majassa. Jos Vandervelde ja toiset ystävämme olisivat ministerejä voisivat sorretut edes osaksi saada lohtua. Nähdäkseen orjuutensa päivät loppuvan on työväen luokan pyrittävä poliittiseen valtaan.

Emme ole kehittyneitä, väittää herra Woeste (oikeiston johtaja), sen osoittavat tosiseikat. Kun Belgian lapset tekevät työtä aamusta iltataan, kun lasten kuolevaisuus kasvaa suunnattomssa suhteessa, ei teille vielä nämät tosiseikat riitä osoittamaan, että valtion on jotakin tehtävä. Lakimme ovat luodut työmiehiä vastaan. Laki pakottaa meidät ryhtymään sotamiehiksi, ja meillä uhrataan enempi rahaa kasarmeja kuin ammattikouluja varten. Niille, jotka raatavat ei löydy minkäänlaista yleistä laitosta. Mutta jos ilmoittaudun sotamieheksi oppiakseni tappamaan, silloin kyllä ruokkii ja vaatettaa valtio minut. Te suotte siis niille suurempia etuja, jotka tahtovat harjaantua verityöhön kuin hyödyllisen työntekijöille.

Me olemme ryhtyneet taisteluun poliittisen yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi, taisteluun sortopolitiikkaa, väärennyksiä ja erityisoikeuksia vastaan, joiden edustajia te olette. Yhtykööt kaikki, jotka tätä politiikkaa inhoavat meihin.

(Vorwärts.)

Cassius ja hänen vastakohtansa.

Shakespeare antaa Caesarin lausua: „Minä tahdon nähdä läheisyydessäni lihavia ihmisiä, kauniisti kammattua väkeä, jotka nukkuvat yönsä hyvin; tuo Cassius, hän on laiha nälkäinen ulkomuodoltaan, hän ajattelee paljon; semmoinen väki on vaarallista“. Caesarin rakkaus noihin lihaviin, mukavuudessa eläjiin, on helposti ymmärrettävissä, kun tiedämme, että lihavuus on kiitollisin maaperä kuuliaisuuden istuttamiseksi. Mutta vaikka lihavat ovatkin mailman ensimäisiä alistuvaisuuden taidossa, täytyy kuitenkin totuuden nimessä myöntää, että hekin, ihmisiä kun kerran ovat, voivat huolimatta kaikesta tästä etevämmyydestään joskus hairahtua. Silloin he saattavat ruveta murehtimaan tahi tehdä itsensä syypäiksi valitushuutoihin (suurin vastarinta mitä lihavat saattavat tehdä) kuten Caesarin aikana tapahtui, mutta siihen oli luonnollisesti syynä täydellinen väärinkäsitys, eikä uppiniskaisuus. Tämä väärinkäsitys perustui näet siihen, että he luulivat Caesarin uudistuspuuhillaan tarkoittavan heidän tärkeimmän elinehtonsa lihavuutensa hävittämistä, mutta niinpiankuin he kuulivat Caesarin sanansaattajan julistuksen, malttoivat he kohta mielensä ja vaikenivat. Sanansaattaja sanoi: „Aiheeton levottomuutenne lihavuutenne epävakaisuudesta on tullut Caesarin tietoon. Mitään syytä suruun ja murheeseen teillä ei ole, sillä Caesar näkee teidän lihavuudessanne sen salaisen voiman, joka on Caesarin ja Rooman lujin tuki ja turva. Lihokaa siis yhä edelleenkin ja pysykää iloisina ja huolettomina, sillä semmoinen on Caesarin armollinen tahto“.

Caesarin kammo laihoihin on yhtä helposti ymmärrettävä kuin hänen rakkautensa lihaviin.

Laihat ihmiset (yksinkertaisia elämäntapoja noudattavat ihmiset) semminkin Cassius'en kaltaiset laihat ovat mitä pahimpia ajatella saattaa. „Yksi ainoa levoton sielu saattaa tuottaa enemmän päänvaivaa kuin satatuhatta vihollista sotakentällä“, lausui muuan sulttaani, ja tämä on totta jos mikään. Tuo Cassius oli juuri tuollainen sielu. Aikansa oloissa hän oli näkevinään pelkkää pahuutta ja mädännäisyyttä: rikkaitten palatsit, syömingit, juomingit, naisruumiin alastomuuden ihailu, kaksimielisesti esitetty rivohenkinen mieltävä sivelevä taide ja ylipäänsä kaikki se“, mikä teki Rooman muukalaisten silmissä, kateuden ja jäljittelyn esineeksi oli hänestä roomalaisvallan kukistumisen enteitä, joista hän tullen mennen sätti ja ivasi kansalaisiaan. Itse hän vältti lihavuutta ja pilkkasi kaikkia niitä, jotka lihavuuden osallisuuteen pyrkivät ja saarnasi heille, että heidän tulisi roomankansan hyväksi jakaa hyvinvoinnistaan niille, jotka liiaksi laihoja ja nääntyneitä olivat. Hän ajatteli paljon, niinkuin Caesar sanoo, ja puhui ainoastaan silloin, kun pääsi olevien olojen kehnoutta tuomitsemaan. Hänen pelkkä läsnä-olonsa oli omiaan karkoittamaan ylellisyyden maailmasta koko elämän ilon ja hänestä ei suotta sanottu, että hän oli aikalaistensa pahana omanatuntona.

Valtiomiehenä Cassius oli niinikään lihavien suorana vastakohtana. Hän unohti kokonaan itsensä ja eli yksinomaan kansaansa varten; hän ei uskonut mitään eikä luottanut mihinkään ennenkuin itse tunnusteli. Sanalla sanoen hän oli oikea uppiniskaisuuden esikuva, häntä ei voitu taivuttaa kullalla eikä uhalla ja siksi Caesar piti häntä vaarallisena.

J. Kock.

O. J. Dahlberg'in
Paperikauppa
Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.
Valokuva- albumeja,
Näköala-kortteja- ja album. Halvalla.

Viattomasti mestattu.

Mayennin Ranskalaisessa läänissä syytettiin v. 1894 Abbotti Bruneau'ta sikäläisen papin Fricot'n murhasta. Hän vannoi olevansa syytön, mutta siitä huolimatta hänet mestattiin.

Eräs päätodistajista häntä vastaan oli murhatun papin palvelijatar Jeannette. Hän on nyt kuollut Nantes'issa, missä hän kuolinvuoteellaan on tunnustanut, että hän se olikin, joka erään toisen kanssa oli murhannut papin, ja heti rikoksen jälkeen rientänyt abotti Bruneau'n luo, missä hän rippi-tuolin ääressä hänelle tunnusti rikoksensa, ollaksensa siten varma tämän äänettömyydestä.

Abbotti Bruneau'n täytyi kuolla, vaikka hän tiesi, kuka murhaaja oli. Rippi-salaisuus sitoi hänet.

Palvelijatar Jeanette'in tunnustus on herättänyt suurta huomiota koko Ranskassa. Muistetaan vielä, miten abbotti Bruneau mestauslavalle noustessaan kiihkeästi pyysi jätettäväksi erästä suljettua kirjettä yleiselle syyttäjälle, ja nyt vaaditaan tämän kirjeen sisältö julaistavaksi.

Italia herää.

Sosiaalidemokraatit ja radikaalit.

Hiljattain on Italian edustajakamarissa taisteltu suuri parlamentaarinen taistelu, jossa sosiaalidemokraateilla on ollut huomattava osansa. Oli kysymys sisäasiainministerin kulunkiarvioehdotuksesta. Parvekkeet olivat kuulijoita täynnä, ja suurella tarkkaavaisuudella kuunneltiin sisäasiainministerin Giolitt'in mahtavaa puhetta, josta teimme selkoa lehtemme viime numerossa.

Seuraavana päivänä väiteltiin puheen johdosta. Entinen ministeri Fortis arvosteli sitä oikeiston nimessä ja 4 radikaalia ja 2 sosiaalidemokraattia kannatti Giolittia.

Sosiaalidemokraatti Ferri selitti kannattavansa hallitusta, koska se on nykyaikaisen kansalaisvapauden vilpitön ilmaus.

Ministeripresidentti Zanardelli antoi vielä suuremman tunnustuksen kuin virkatoverinsa Giolitti työväestön oikeuksille ja vaatimuksille. Mainiossa puheessaan lausui hän muunmuassa:

Kaikki puhujat ovat oikeudellisiksi tunnustaneet lakot ja työväenyhdistykset ja melkein kaikki myös niiden hyödyn. Nykyaikaisessa taloudellisessa järjestelmässä, jota rajaton kilpailu hallitsee oli työlakko ja työväen yhteenliittymisoikeus työväen ainoana puolustuskeinona. Hänen oma mielipiteensä oli, että yhdistyksiä, joilla oli rikoksellisia tarkoituksia, saattaa hajoittaa; mutta tällaista tapausta ei ollut sattunut. Yhdistykset olivat aina pysyneet laillisuuden rajain sisällä. Lakot eivät olleet aiheuttaneet mitään levottomuuksia. Vapaamielisellä hallituksella on heikot puolensa, vapaus kun saavutetaan tuimain taistelujen kautta, mutta hänen vanha mielilauseensa on: Valitsen vapauden, sen vaaroista huolimatta. (Vilkkaita suosionosoituksia).

Jos katsotaan viaksi, päätti ministeripresidentti puheensa, ettemme ole antautuneet sortopolitiikkaan, vaan olemme sensijaan turvanneet kaikkien kansalaisoikeuksien vapaata kehitystä, tuomitkoot ne meitä. Mutta minulla on se vahva vakaumus, että vapaamieliset ja puolueettomat edustajahuoneen jäsenet mielellään kannattavat hallitusta (innokkaita suosionosoituksia).

Päiväjärjestysesitys, jota hallitus ei ollut voinut hyväksyä, hyljättiin senjälkeen 264 äänellä 184 vastaan. Päätöstä tervehtivät radikaalit ja sosiaalidemokraatit myrskyävillä suosionosoituksilla.

Luottamuslause hallitukselle annettiin 262 äänellä 172 vastaan. Sen jälkeen lopetettiin kokous, ja Italia saattoi viettää Juhannuksensa iloisempana kuin pitkiin aikoihin.

*

Zanardell'in ministeristö muodostettiin viime helmikuun 15 p:nä. Saracco'n johtama välitysministeristö oli syösty hallituksesta 6 p. helmikuuta Genuassa yhdessä toimivien ammattiyhdistysten hajoittamisen tähden. Radikaalit äänestivät Saracco'a vastaan, siksi että hän oli hajoittanut työväen yhdistykset ja oikeisto taasen syystä, että hän oli taipunut peruuttamaan hajoittamiskäskyn. 318 miestä äänesti ministeristöä vastaan ja 102 sen hyväksi. Mutta radikaalit olivat vuoden 1900 vaaleissa paisuneet niin mahtaviksi, ettei juuri hevin hallitusta heitä vastaan voitu saada aikaan. Edustajahuoneessa on *32 sosiaalidemokraattia* ja 68 muuta, jotka tärkeimmissä kysymyksissä äänestävät heidän kanssaan, ja paitsi näitä sataa on kyllin radikaalisia vasemmiston miehiä muodostamaan vapaamielistä enemmistöä, joka suosii uudistuksia ja pitää työväen liikettä mahtina, jota ei voida syrjäyttää. Kun Zanardelli-Giolitti'n ministeristö muodostettiin, ei löytynyt monta, jotka luottivat sen menestykseen. Mutta sen enemmistö edustajakamarissa onkin kasvanut, niin että se nykyään nousee 80 ääneen. Tämä on saavutettu tarmokkaalla uudistuspolitiikalla, joka on kylläkin mahtavasti vaikuttanut Italian sisälliseen elämään. V. 1898 kukistettiin Italiassa kaikki lakot verisesti. V. 1899 toimeenpani Pelloux'in ministeristö valtiokaappauksensa. Mutta sosiaalidemokraatit vastasivat jarrutuksella, jota loistavasti johti Enrico Ferri, ja päättyi voitolla. Vaaleissa v. 1900 saavuttivat sosiaalidemokraatit ja radikaalit suuren menestyksen ja muodostavat nykyään hallituksen enemmistön ytimen.

Tämän ottakoot kaikkien maiden vastustuspuolueet huomioonsa.

Arvola Depot.
Aleksanterink. 48.
2:n kerros, pääkäytävä.
Erityisliike kaikenlaisilla, käytännöllisiä patenteratuilla uutuuksilla. Koneellinen tehdas täsmyystöille.
Puhelin 32 92.

Avioerot ja eteläafrikalainen sota.

Tuomio-istuimilla Lontoossa on ollut, aina siitä asti kun alettiin lähettää kotiin englantilaisia sotamiehiä Eteläafrikan sotanäyttämöltä, tavallista enemmän kiirettä. — Koskaan ei ole niin monia avioeroja etsitty, konsanaan ei asianajajilla ole ollut enempää tekemistä tai ansainneet enemmän rahaa.

Ei ole niin itsestään selvää, että sotamies tapaa Penelopénsa uskollisena kotoisen lieden ääressä palattuansa kulkurielämästä kodin helmaan.

Sillä monet noista urheista miehistä, jotka ovat kestäneet kaikki sotaelämän vaivat ja vastukset, tapaavat kotiin palatessaan kutsumattoman vieraan tuvassaan, saaden ensi tervehdyksekseen nyreitä katseita tai kenties valmiin avierohakemuksen, taimyös se on tapahtunut, hiilos liedellä on kylmä, lintu on lentänyt tiehensä. Viimeisinä 14 päivänä on 13 kotiinpalaavaa soturia anonut avioeroa. Haavat käsissään ja jaloissaan palaavat he kotiin saadakseen haavan sydämmeensä. Sama kohtalo on kohdannujoka arvoastetta, everstiluutnantista aina varsinaiseen kanuunan ruokaan asti.

Eteläafrikan sodan saattaa jakaa kolmeen jaksoon.

Ensimmäinen jakso käsittää ajan sodanjulistamisesta Cronjen antautumiseen. Tämä on ehkä synkin lehti Englannin sotahistoriassa, mutta yhdessä suhteessa loistava: englantilaisten naisten uskollisuus ei ole koskaan esiintynyt kauniimmassa valossa.

Kaikki, joiden tuli matkustaa sotanäyttämölle, järjestivät sydämen asioitaan, ja avioliittojen luku nousi 10—14 vieläpä muutamin paikoin 17 prosentilla. Papeilla Pyhän Pietarin kirkossa oli usein niin kiire, ett'eivät tienneet, miten kerkiäisivät saada kaikki aviosäätyyn hahuavat vihityiksi,

Ja kun englantilaiset sotamiehet kärsivät tappion tappion jälkeen, oli heillä kuitenkin lohdutuksena tieto, että kotona kaukana taistelutantereelta seuraavat heidän vaimonsa tuskallisina, huolestuneina heidän kohtaloaan. Esimerkkinä tältä jaksolta olkoon ote kirjeestä, jonka eräs nykyään avioeroa pyytänyt vaimo silloin kirjoitti miehelleen:

„Rakastan sinua kaikkien niiden kärsimysten vuoksi, joita saat kestää, kirjoittaa hän. Oi miten toivoisin, että sota olisi loppunut ja sinä olisit luonani jälleen“.

Buurinaiset saavat toki pitää miehensä. Meille on kerrottu, että kerran viikossa, joka sunnuntai, käyvät buurit kotona olevia tervehtimässä. Mutta minulla ei ole muuta kuin sinun rakkaat, kyyneleni kostuttamat kirjeesi ja valokuvasi joka on suuteloistani kulunut.

Istun yksinäni huoneessani, enkä tahdo ketään nähdä. Minä ajattelen vaan sinua, en tahdo muuta muistella kuin sinua“ . . .

Mutta lehti kääntyy.

Lordi Roberts saapuu sotanäyttämölle ja kaikki muuttuu — myös avioseikat.

Sama vaimo, jonka liikuttavasta kirjeestä yllä oleva on lainattu, kirjoittaa nyt miehelleen:

„Olen nyt alkanut tehdä pienempiä kävelyretkiä. Puistossa tapasin iaannoin F:n vaimoineen. En ole aivan varma siitä, koettiko F. vähän mielistellä minua. Olen ajatellut kieltää häntä käymästä minua tervehtimässä. Koska luulet palaavasi takaisin? Olen sinua vastassa Southampton'issa“.

Aika kului ja vihdoin palasikin rakastettu kotiin. Kuka oli häntä vastaanottamassa?

Vaimonsa tietystikin, mutta F:n perheen mukana . . .

Nyt on eron hetki lyönyt.

Everstin, jonka ei milloinkaan onnistunut yllättää Bothaa, yllätti jo toisena päivänä kotiintulonsa jälkeen vaimonsa, ja eräs luutnanti, joka ei kuudessa kuukaudessa onnistunut vangitsemaan De Wet'ä, vangitsi kilpailijansa vaimonsa suosiosta 8 päivään.

Eteläafrikan sota näyttää muodostavan, käyttääksemme Bismarckin kuuluisaa lausetta, aviollisen hyveen haudaksi Englannissa.

Tesla,

kuuluisa böhmiläis-ameriikkalainen fyysikko työskentelee lakkaamaatta suurten aatteidensa toteuttamiseksi. Kuten tunnette oli se juuri hän, joka puolivuotta sitten ennusti että ennen 20 vuoden kuluttua ovat maapallon asukkaat Mars tähden kanssa yhteydessä siinä tapauksessa, että kysymykssä olevalla planeetilla asuu ajattelevia olennoita.

Nyt kertovat ameriikkalaiset lehdet hänestä seuraavaa:

Tesla työskentelee kaikessa hiljaisuudessa ja salaisuudessa mutta sangen tarmokkaasti aikeensa hyväksi, ja hänen fantastillinnen hankkeensa on saada aikaan säkkövirran avulla yhteys maan ja Marsin välillä. Hän kuuluu jo saavuttaneen tuloksia, jotka ovat tieteelle suuresta merkityksestä. Erityisesti koettaa hän keksiä keinoa johtaa sähköä hyvin pitkille matkoille ilman lankaa tai muuta johtoa. Hän on valmistanut suunnattoman suuren dynamon 40000 voltin jännityksellä, jonka sähkön hän sitte johtaa sähkö aaltoina ilman läpi lähettäjäasemalta vastaanottoasemalle.

Marconin järjestelmä on siis laajennettu ja parannettu.

Hänen varma vakaumuksensa on, että tarpeksi vahvalla virran valmistajalla voidaan lähettää sähköaaltoja äärettömän kauaksi ilman johtoa, ja kerran väittää hän, ollaan vielä tilaisuudeessa lähettämään sähkövirta Mars'iin. Siitä, ettei säkkövirtaa muka voisi johtaa miltei ilmattoman avaruuden läpi, ei Tesla tahdo kuulla puhuttavankaan, sillä aivan yhtähyvin kuin valo aallot saattavat kulkea kautta avaruuden voivat myös sähköaallot, väittää hän.

Kaikki riippuu vaan siitä, tunnetaanko Mars'issa sähköä. Mutta jos niin ei ole laita, ovat Mars'in asukkaat siksi tietämättömiä, ettei maksa vaivaa heidän kanssaan puhua.

Polttava kysymys.

Tässä hiljattain valitti eräs tuttavani, kun pistäydyin hänen luoksensa, joutuneensa kovin ikävään taloon asumaan.

— „Mutta näyttäväthän huoneenne hauskoilta; miksi ette pidä asunnostanne?“ — „Suoraan sanoen“ vastasi hän, „siksi, että tässä aivan vastapäätä on julkinen haureuden pesä ja tuollaista alituista elämää on inhoittava nähdä.

Aikaisin ja myähään näkee sinne ajelevan kaupunkimme herroja, sekä naineita että naimattomia, joista minä tunnen monta. Öisin varsinkin on siellä kauhea elämä; siellä soitetaan ja lauletaan ja pidetään sellaista meteliä, että herää sikeästäkin unestaan. Voi toki, jos joku voisi toimittaa nuo saastaisuuden luolat kaupungistamme pois!“ — —

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan Smk 15:75 p:n vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, varaluokka 0 kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Tähän huokaukseen yhtyvät kaikki ne, jotka ymmärtävät kuinka tällaiset irstaisuuden pesät levittävät saastaa ja syntiä ympärilleen ja hämmentävät kansan oikeuden käsitteet. Mitä pyhittää opettaa kouluissa puhtaudesta ja siveellisen elämän välttämättömyydesta, kun *esivallan suostumuksella* ja *lakien turvissa* harjoitellaan siveettömyyttä *luvallisena elinkeinona!*

Ohjesääntöinen haureus on sellainen häpeä ja rikos siiveellistä maailmanjärjestystä vastaan, ettei kenenkään oikeutta rakastavan, puhdassydämmisen henkilön pitäisi suoda itselleen rauhaa ja lepoa, ennenkuin se on keskuudestamme hävitetty. Siihen pitäisi käydä yhtä tarmokkaasti kiinni kuin koskaan juoppouteen, sen sijaan että asiaa nyt peitetään ja salataan.

On tosin jo olemassa mailmassa yhdistyksiä, jotka työskentelevät ohjesääntöisen haureuden poistamiseksi, joilla on omat pienet äänenkanattajansa, jotka silloin tällöin pitävät kansainvälisiä kokouksiakin; mutta kovin vähän niiden työstä tiedetään, sillä *sanomalehdet*, jotka muuten ovat valmiit toistamaan kaikkea mitä maailmassa tapahtuu — kaikenlaista vähäpätöistä jopa roskamaistakin — ovat sangen ääneti tällaisiin liikkeisiin nähden. Ja niinpä ne eivät ole nytkään tienneet kertoa niin mitään siitä ohjesääntöistä siveettömyyttä vastustavasta kansainvälisestä kongressista, joka tämän kuun alussa pidettiin Lyonissa, Pariisin jälkeen Ranskan suurimmassa kaupungissa, ja kuitenkin tämä oli hyvin merkillinen kokous. Merkillinen siksi, että siellä oli edustajia eri maiden nais- ja siveellisyysyhdistyksistä, että täällä ensi kertaa oli mukana suuri joukko organiseeratun työväestön edustajia ja että kokouspaikka oli Lyonin muhkea raatihuone. Sen maalauksilla koristetut seinät, jättiläissuuret kruunut ja samettisohvat muodostivat omituisen kehyksen kokoukselle, missä mailman suurin kurjuus oli keskustelun esineenä.

Avauspuheessaan, jonka yliormestari, tri *Augagneur* piti, sanoi hän, etteivät sukupuolitaudit *vielä koskaan ole vähenneet ohjesääntöisen siveettömyyden* kautta. Sitä vastoin osoittaa se tilasto, jonka vuosittain Englannin parlamenttia varten toimittavat ohjesääntöisen siveettömyyden sikäläiset vastustajat, että sukupuolitaudit ovat *yhtämittaa vähennemässä* ohjesääntöisen haurenden *poistettua* Englannista. Puhuja tunnusti itse ennen aikaan puolustaneensa ohjesääntöisyyttä yleisen terveyden ja julkisen siivouden nimessä, mutta vähitellen muuttaneensa kantaa. Hänen täydelliseen kääntymykseensä oli v. 1899 Brüsselissä pidetty kansanvälinen kongressi vaikuttanut, siellä kun näet eri maiden hallituksien jäsenet, joiden olisi pitänyt ohjesääntöistä sivettömyyttä puolustaa, olivat pakotetut myöntämään, että siitä sen nykyisessä muodossa *ei ole mitään hyötyä.*

— „Siis" — jatkoi puhuja — „pois sellainen laitos, joka terveydellisessä suhteessa ei ole mistään hyödystä, moraalliselta kannalta taas hyljättävä, se kun sotii selvää lakia vastaan."

Lopuksi hän vakuutti, että hän jo seuraavana päivänä olisi valmis sulkemaan kaikki haureuden pesät Lyonissa, jos hänellä siihen suinkin olisi valtaa. — Valitettavasti riippuu tämä järjestelmä siellä prefektistä ja sisäasiainministäristä.

Mutta on toisia pormestaria, joilla on enemmän päätösvaltaa tässä asisiassa paikkakunnillaan. Niinpä on esim. Salins'in pormestari v. 1897 poistanut siveettömyyden pesät kaupungistaan".

Rouva *Legrain* yli koko Euroopan tunnetun raittiusmiehen, tri *Legrain'in* puoliso kertoi missä läheisessä yhteydessä juominen ja siveettömyys ovat. Kaikissa saastaisuuden pesissä virtailee alkohooli, vaikka sen myyminen niissä muka on laitonta. Ja juuri alkohoolin kautta ovat useimmat tytöt tähän kurjuuteen saatukin. Juominen kuuluu ihan hänen ammattiinsa, hänen täytyy itse nauttia ja saada „vieraita" tekemään samaten. Ken paraiten siinä onnistuu, saa porttolan emännältä palkkion.

Rouva Legrain'n kuvaus oli sydäntä särkevä.

Kaikki läsnäolevat olivat sitä mieltä, että raittiuden ystäväin välttämättömästi pitäisi ryhtyä toimiin laittoman alkohoolinmyymisen poistamiseksi porttoloista. Ohjesääntöisen siveettömyyden vastustajat eivät voi ruveta yhtä hyvillä syillä tämän kohdan korjaamiseen, sillä heidän ohjelmaansa kuuluu koko järjestelmän poistaminen, eikä sen parantaminen yksityiskohdissa.

Monta muutakin vakavaa saanaa tässä kongressissa lausuttiin ja salassa pidettyjä rikoksia vedettiin päivänvaloon, vaikkei tässä ole tilaa niitä kaikkia toistaa. Olosuhteet meillä ovatkin muutamissa kohdin tällä alalla toisenlaiset kuin esim. Ranskassa, mutta siinä suhteessa on kyllä suuri yhdennäköisyys, että haureuden pesät meillä kuten sielläkin ovat eläviä kapakoita, vieläpä siinä määrässä, että moni haureudenpesä pääasiallisimman voiton tuottaa juuri kapakoimisella. Sillä kun juopuneet „kundit" poliisia peläten puolen yön jälkeen ajetaan ulos varsinaisista kapakoista, menevät monet jatkamaan noihin „numero" paikkoihin, jotka laimean poliisivalvonnan tähden uskaltavat varustautua sangen runsailla juomavarastoilla ja perinpohjin osaavat kyniä nuo himojensa kiihdyttämät miesparat.

Tähän kohtaan pitäisi meidän raittiusseurojemme välttämättömästi iskeä kiinni rautakynsin ja nostaa niitä vastaan vielä paljoa ankaramman sodan kuin konsanaan esim. se, jota on käyty sanomalehtien väkijuomailmoituksia vastaan! Sillä jos mikään maailmassa on omiaan ihmisiä turmelemaan ja heidän siveellisiä käsitteitään tylsyttämään on se tuollainen törkeä ja moninkertainen lain rikkominen.

(Kylväjä.)

— **Pelastusarmeijan toimintaa.** Newyorkista ilmoitetaan, että pelastusarmeija on Yhdysvalloissa pannut alulle jättiläisyrityksen. Se on erään yhtiön avulla ostanut yli neljännesmiljoohan hehtaaria maata Coloradossa, jonne se aikoo perustaa siirtolan. Tässä siirtolassa tullaan harjottamaan pääasiallisesti sokerijuurikasviljelystä. Mainittu yhtiö rakentaa suuremmoisen sokeritehtaan, joka markkinahintoihin ostaa siirtolaisten viljelemät juurikkaat. Siirtolaisia ei kuitankaan pakoteta viljelemään sokirijuurikkaita, vaan on heillä täysi vapaus viljellä mitä itse haluavat. Maa jaetaan pieniin osiin. Kymmenen prosenttia ostosummasta on suoritattava heti, loput pienissä erissä kahdeksan vuoden kuluessa.

— **Uusia boksareita.** Kiinassa on alkanut levitä liike nimeltä „maanmiesten yhdistys". Liikkeen pyrkimykset ovat ilmeisesti muukalaisviholliset, liike on sama kuin boksarien, vaikka eriniminen.

Palovakuutus-Osake-Yhtiö
Pohjola.
Osakepääoma 5 milj. Smk.
Vakuuttaa kiinteätä ja irtainta omaisuutta maalla ja kaupungeissa.
HUOM.! Uusia tehtaita suunniteltaessa ja vanhoja korjattaessa annetaan maksutta neuvoja rakennusten sijoittamisesta ja sisustamisesta.

Jälleenmyyjät huom.!
Omistajan kuoleman ja liikkeen uudestaan järjestämisen vuoksi loppuunmyydään sisäänostohintoihin ja niiden alle
tukkutavaroita
niinkuin alusvaatteita, sukkia, käsineitä, urheilupaitoja, liinoja, erilaatuista lyhyttä tavaraa y. m.
Julius Sjögren.
Trikoo- ja villatavarankauppa
Mikonkatu 4 ja Sentraali pasaasi.

Puusepän ja Sorvarinliike
1 Bulevaardinkatu 1.
Vilho Koivisto.

Kivennäisvesitehdas „Sanitas".
Kivennäisvesiä ja Virvoitusjuomia.
Tehdas ja konttori Lapinlahdenkatu 8, Helsinki.

Kenkäkauppa.
Vladimirinkatu 4. Telf. 24 89.
Aina hyvin järjestetty valikoima, kotimaisia ja ulkomaalaisia hyvin valmistettuja ja kauniita jalkineita halpoin hintoihin.
Tilauksia ja korjauksia toimitetaan huolellisesti.
4 Vladimirinkatu 4.

Ostakaa „Agros" yhtiön
Jauhoja
(Ruis-, lesty-, nisujauhoja).
Osakeyhtiö Agros.
Helsinki — Pietari.

30 minuutissa
korjataan jalkineet Uno Pelander'in Jalkinetehtaassa, Fredrikinkatu 35.
Korjattavat jalkineet noudetaan, kun ilmoitetaan siitä telefoonilla 27 07.

Gera
Kesäleninkikankaita
kävelypuvuiksi, leninkeiksi ja hameiksi, suuri valikoima tunnettuihin halpoihin hintoihimme.
Tehtaiden villakangas kauppa
E. Esplanaatinkatu 4, pihan sisällä.

Myytävänä kaikissa kirjakaupoissa.

Kevään ajoilta.
Jutelmia. Kirjoitti Samuli S. 2 m. 75 p.

Retkeilyjä metsissä ja vainioilla.
Viittauksia havaintojen tekemisiin kotiseudun luonnossa. Kirj. B. Landsberg. 97 kuvalla. (Vanamon kirjoja N:o 4). Kansissa 5 m. 50 p.

Zoologiia kansalaisille.
Pääasiallisesti A. E. Brehmin „Eläinten elämän" mukaan toim. ja ihmiskuntaa koskevalla alkuosalla lisännyt A. J. Mela. I. Imettäväiset. 466 kuvalla. Sid. 25 m.
Suomen luurankoiset, eli luonnon tieteellisen Suomen luurankoiseläimistö. Kirj. A. J. Mela. Varustettu 215 piirroksella, 10 taululla ja 1 kartalla. 10 m.
Itä-Suomessa. Luonnoksia ja harjoitelmia. 140 kuvalla. Tehnyt S. Falkman. Kans. 6 m. 50 p.
Matkastus Suomessa. 36 kuvaa, tehnyt alknperäisten öljymaalausten mukaan. Selitykset Z. Topelius'en kirj. Sid. 20 m.
Kaarina Maununtyttären muisto. Kuvat. C. Larssonin piirtämiä. Kans. 4 m. 50 p.
Kuvia kasvikunnasta. 800 värikuvaa C. Hoffmannilta. Teksti mukailemalla A. J. Melan toimittama. Sid. 25 m.

Sävelistö,
kaikuja laulustamme. Sekasäänisiä laulelmia, Suomen nuorisolle. Toimitt D. Hahl ja E Forsström. 1 vihko 3 m., 2 vihko 3 m., 3 vihko 3 m. 75 p., 4 vihko 4 m.

Ylioppilaslauluja.
Toim. D. Hahl, G. A. Gripenberg, E. Forsström ja J. Hahl, 1 v. 2 m. 75 p. II v. 3 m., III v. 4 m., IV v. 4 m., V v. 4 m., VI vihko 3 m. 50 p.
Det sjungande Finland. 150 laulua pianon myötäilykselle sovitettu. 3:a vihkossa à 5 m. Koruk. à 7 m.
Suomalaisia kansanlauluja, koonnut A. A. Borenius. Pianon myötäilykselle sovittanut G. Linsén. 2 m,

1900 v. painos
Suomenmaan kartta
toim. I. J. Inberg. Vuonna 1900 täydentänyt ja oikaissut N. Holmström, insinööri Maanmittaus ylihallituksessa.
Muuten runsaan sisältönsä ja selvyytensä tähden voitanee sitä sentähden suosittaa sekä matkailijoille ja matkustavaisille, että konttoria ja kotoa varten.
Kartta löytyy:
Seinäkarttana, vuorattu ja keppineen. 18 m.
Matkakartta, vuorattu ja taitettu taskumuotoon. Kans. 15 m.
Sama neljässä lehdessä, täydellisenä 10 m. Jokainen lehti erikseen 5 m.
Kartta voidaan myös saada painetuna ainoastaan mustalla tahi mustalla ja sinisellä ilman värillisiä rajoja.

Elämän taidosta ja Elämänkysymyksiä.
Kirja kansalle. kirjoitti Prof. Max Haushofer. 5 m.

Kultaisia sanoja.
Hengen ravinnoksi koottuja koti- ja ulkomaisista teoksista, toimitti A—a. Sid. 2 m.
Tieteiden Taistelut. Kirjoitti A. D. White. Suom. A. J. Mela. 2 m. 50 p. (Vanomon kirjoja N:o 2).

Walikoima runoelmia.
Kirj. J. H. Erkko. 5 m. Sid. 6 m. 50 p.
Kotoisia tarinoita. Kirj. J. H. Erkko. 2 vihkoa. 2 m. 75.
K. E. Holm'in Kustannustoimisto, Helsingissä.

A. Almin
Tapetti- & Värikauppa
Iso Robertinkatu 4. Telef. 33 85.
Myy halvimpiin hintoihin Tapeteja, Kattokoristeita, Linoleum mattoja, Vaksikankaita, Akkunaverhoja, Vernissaa, Liina-öljyä, Tärpättiä, Sprii- & öljylakkoja, Kuivia ja öljystävapaita värejä, Siveltimiä & Bronsivärejä sekä kaikkea mitä rikaslajiseen varastoon kuuluu.

Arabia { Pöytä serviisejä, Pesuserviisejä y. m.
sekä
Tiltalan { Juomalaseja, Wiinilaseja, Karahveja
Suuri valikoima ja huokeimpiin hintoihin
Arabia Myönti-Makasiinissa
Omist. G. F. Stockmann.
Kluuvikatu N:o 2.

Suurin valikoima
tinatuita-, emaljoituja-, vaski-, valetuita- & puhdasnikkelisiä
Keittoastioita
myö
G. F. Stockmann.

Henkivakuutusyhtiö
„The Mutual Life"
Perustettiin v. 1843
yleisen henkivakuutusliikkeen harjoittamiseksi keskinäisyyden periaatteelle kiinteillä vakuutusmaksuilla joten
Kokovoitto
jaetaan vakuutettujen kesken.
Voittorahasto teki
vuonna 1885 Smk 26,000,000
„ 1890 „ 52,000,000
„ 1895 „ 139,000,000
„ 1900 „ 280,000,000
Yhtiön kaikki rahastot tekivät
vuonna 1885 Smk 564,000,000
„ 1890 „ 762,000,000
„ 1895 „ 1,146,000,000
„ 1900 „ 1,688,000,000
Uusia vakuutuksia vuonna 1900: Smk 912,000,000.
Nykyään voimassa olevia vakuutuksia ja elinkorkoja: Smk 5,900,000,000.
Pääasioimisto Suomea varten:
Alex. F. Lindberg.
Helsinki,
Aleksanterinkatu 48.

jotka näkevät yhtäläisyyttä Jeremiaan opin kanssa, ymmärtäen sinua profetaksi.

Mitenkäs te ajattelette minun opistani?

Ja vastasi hänelle Siimon Pietari: minusta nähden on sinun oppisi se, että sinä olet elämän Jumalan valittu poika. Sinä opetat, että Jumala on elämä ihmisessä.

Ja Jeesus sanoi hänelle: onnellinen sinä Siimon, joka sen olet ymmärtänyt. Ei ole yksikään ihminen voinut sinulle sitä ilmaista, vaan sinä olet sen ymmärtänyt siitä, että sinussa oleva Jumala on sen sinulle ilmaissut. Ei lihallinen järkeilemminen enkä minä sanoillani ole sitä sinulle ilmaissut, vaan Jumala, minun Isäni, ilmaisi sen sinulle suoraan.

Ja siihen perustuu se seura ihmisiä, joihin nähden ei ole kuolemata.

KAHDEKSAS LUKU.

Elämä ei ole ajassa.

Ja sentähden totinen elämä on ainoastaan elämä nykyisyydessä.

Jeesus sanoi: joka ei ole valmis kaikkiin lihan kärsimyksiin ja puutteisiin, se ei ole ymmärtänyt minua. Joka kaikkea hyvää hankkii lihallista elämäänsä varten, hän hukuttaa totisen elämän. Mutta, joka lihallisen elämänsä hukuttaa, minun oppiani täyttäen, hän saapi totisen elämän.

Ja tähän sanoi hänelle Pietari: olemmehan me neuvoasi noudattaen, jättäneet kaikki huolet ja omaisuutemme ja seuranneet sinua. Mikä on oleva palkkamme?

Jeesus vastasi hänelle: jokainen, joka on oppini nimessä luopunut talostaan, sisaristaan, veljestään, isästään, äidistään, vaimostaan, lapsistaan ja pelloistaan, saapi satakertaisesti sekä veljiä että sisaria ja peltoja ja kaikkea,

olet hänen oppilaansa, mutta me olemme Mooseksen oppilaita. Moosekselle on Jumala itse puhunut. Mutta tästä ihmisestä emme edes tiedä mistä hän on.

Ja hän vastasi: sehän kummallista on, että hän valisti minut ja te ette tiedä, mistä hän on. Ei Jumala syntisiä kuule, vaan niitä, jotka kunnioittavat Jumalaa ja täyttävät hänen tahtoansa. En koskaan usko voivan tapahtua, että ihminen, joka ei ole Jumalasta, voisi valistaa älyttömän ihmisen. Jos hän ei olisi jumalasta, ei hän mitään voisi.

Oikeauskoiset suuttuivat ja sanoivat: sinä olet korvia myöten erhetyksessä, ja tahdot opetta meitä! — Ja ajoivat hänet ulos.

Ja Jeesus sanoi: minun oppini on elämään herätys. Joka uskoo minun oppiini, hän jää elämään vaikka kuolisikin, ja jokainen, joka elää ja uskoo minuun, hän ei ole kuoleva.

Ja vielä kolmantena päivänä Jeesus opetti kansaa. Hän puhui:

Eivät ihmiset siitä syystä omista oppiani, että minä itse todistaisin sitä oikeaksi; ei totuutta voi todistaa. Totuus on itse kaiken muun todistajana. Vaan ihmiset omistavat oppini sen vuoksi, että se on ainoa ja tuttu ihmisille ja lupaa elämää.

Minun oppini on ihmisille niinkuin paimenen tuttu ääni lampaille, kun hän ovitse tulee tarhaan kokoomaan heitä laitumelle. Teidän oppianne sitävastoin ei kukaan usko, sillä se on vieras ihmisille ja ihmiset siinä näkevät teidän himojanne. Se on ihmisille samaa kuin lampaille semmoisen miehen näkeminen, joka ei tule ovesta vaan aidan yli. Lampaat eivät sitä tunne ja vainuavat rosvoksi. Minun oppini on ainoa totinen, niikuin ovi on ainoa lampaille. Kaikki teidän oppinne Mooseksen laista ovat valhetta, kaikki ne ovat samaa kuin varkaat ja ryövärit lampaille. Joka omistaa minun oppini, hän on löytävä totisen elämän, niinkuin lampaat tulevat tarhastansa ja löytävät laitumen, jos paimentansa seuraavat. Sillä varas tulee vaan

Vakuuta
Henki ja Omaisuus
Skandiassa
(toimii Suomessa vuodesta 1856).
Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.
Pääasioimisto:
Schildt & Hallberg
Helsinki.

Kooperatiivinen Työväen Kauppa- ja Teollisuus-Osakeyhtiö.
Wladimirinkatu 23. Puhelin 3693.
Valmistaa kaikkea räätälinammattiin kuuluvaa työtä huolellisesti ja kohtuullisilla hinnoilla.
HUOM.! Liikeen tuottama voitto jaetaan vuosittain ostajille.
Tehkää kesätilauksenne hyvissä ajoin. Kesäpukukankaat ovat saapuneet. Samoin suuri varasto hattuja.
Huom.! Liike muutetaan 1 p:stä Huhtikuuta **Wladimirink. 13.**

K. Aug. Forsbäck
Rauta & Väri Liike
33 Fredrikinkatu 33.
Alituisesti hyvin lajiteltu varasto huokeampiin hintoihin: ***Keittoastioita & Talouskapineita, Huonekaluja, siloja & Resooreja parasta lajia, Väiejä, Vernissaa, öliyä kaikkea lajia Rakennustakomia Sementtiä, Tiiliä y. m.***

J. W. Nylander'in
Räätälinliike
Mikonkatu 1, 2:nen ker. Tel. 3395.
Hyvinlajiteltu varasto koti- ja ulkomaisia kankaita. Tilaukset valmistetaan huolellisesti uusimman kuosia mukaan.

Tohtori Lahmann'in Ravintosuolaextraktia
suositellaan vähäverisyyttä, huonoa ruuansulatusta ja umpitautia sairastaville. Tarkempia tietoja on broshyrissa:
Lahmann'in ravintosuolavalmistus.
Joukottain ja vähittäin
Osakeyhtiö Axel Pihlgren'illä.

Se joka tahtoo suojella Vatsaansa
ei saa juoda kahvia eikä teetä aamulla, vaan helposti sulavaa, oikeata, täysin hyvää kakaota. Senlaista on
Lahmann'in Ravintosuola Kakao
joka on paraiten ravitsevaa ja enin käytetään. Sitä on saatavana joka siirtomaan kaupassa. Ainoa **Lahmann'in kakaon** joukottain myyjä on
A. B. Axel Pihlgrén.

Vakuutus-Osakeyhtiö KALEVA.
Yleinen Kansanvakuutus
Ilman lääkärintarkastusta.
Uusi vakuutusmuoto Suomessa
Osallisuus yhtiön voittoon.

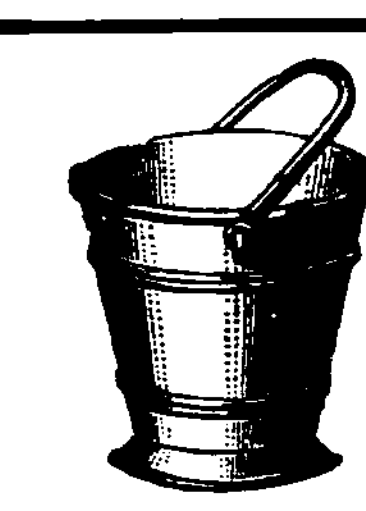
Läkki- pelti- ja Kuparisepänliike.
Helsinki. Tehdas Korkeavuodenkatu 32.
Telefooni 90.

Holmström & Svensson
myyvät alituisesta varastostaan:
1.a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.
Telef. 29 24 — 32 03.

Perssonin
kutomakoneita
Villalankaa
runsaassa valikoimassa.
Kudottuja tavaroita
Mikonkatu 2. Tel. 13 32.
Th. Neovius.

Luujauhoja
oikeata Schafforstia, merkitty A. K. F osittain ja joukottain, myy
Wilhelm Kommonen.

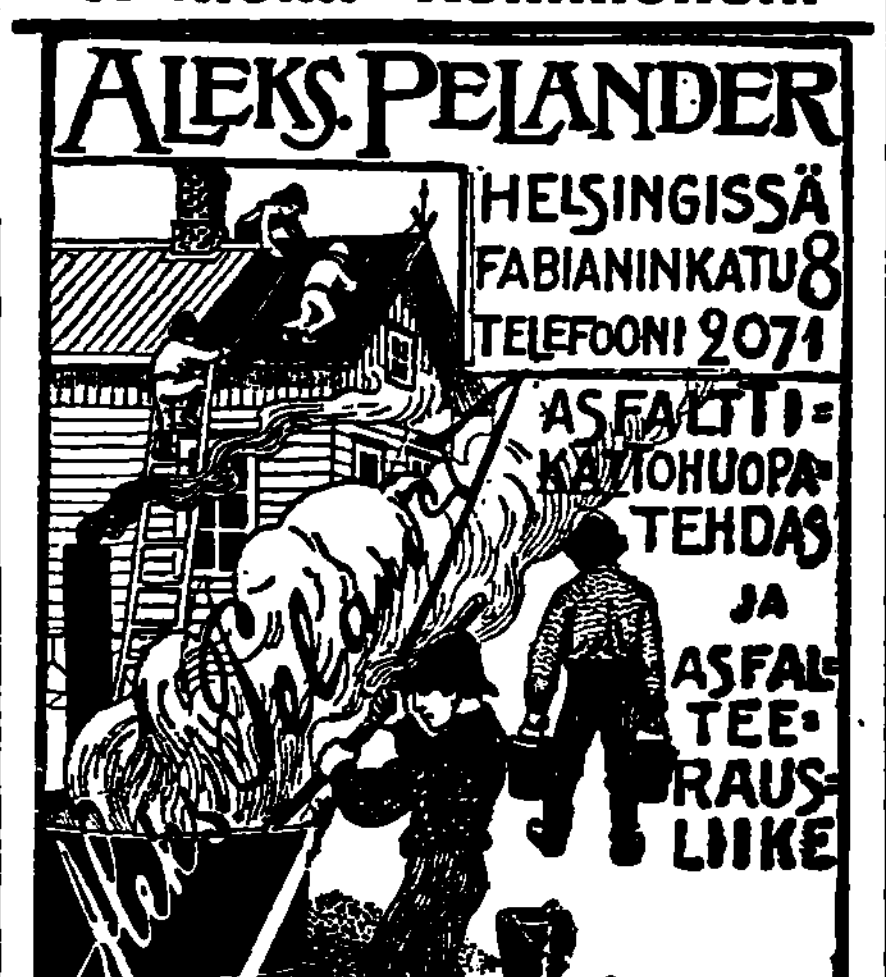

Kylpylaitos!
Kylpylaitoksessa Ratakatu 3,
on saatavina joka arkipäivä kaikenlaisia erinomaisia kylpyjä. Erittäin suositellaan **puolikylpyjä, Nauheimermer-** (hiilihappo-) kylpyjä sekä **mäntykylpyjä.**
Telef. 12 93.

L. A. Aspholm'in
Satulaseppä ja verhoilijaliike.
Valmistetaan ajo ja huonekalujen verhousta sekä valmiita töitä löytyy varastossa. Matkakapineita ynnä muuta.
Ratakatu 14.
Telefooni N:o 27 63.

Aleksanterinkatu N:o 50.

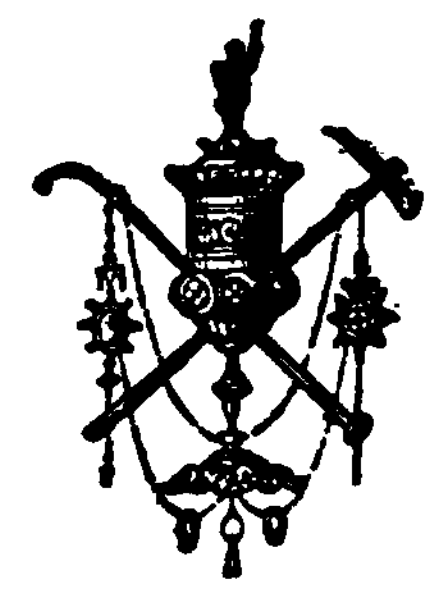
Ferd. Timper
Kultaseppä.
Alexanterinkatu N:o 7.
Suurin varasto uudenaikaisia teoksia. Tilauksina ja korjauksia toimitetaan.
Vanha kulta ja hopea ostetaan korkeimpiin hintoihin.

VOITA
Useampia lajia halvempiin hintoihin
Voikauppa Yht.
Forsström ja Kumpp.
Etelä Esplanaadink. 16. Puhelin 28 75.

Henrik Ekbom'in
Verhoilija ja Puusepänliike,
Fabianinkatu 28.
Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

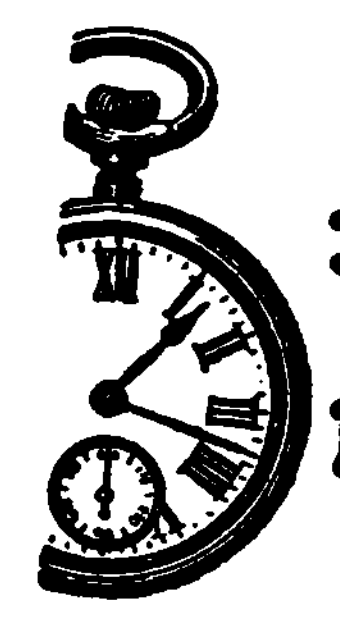
Kellojen, Kronometerien
ynnä hienompien
Präsisiooni koneitten
KORJAUS VERSTAA
Taatusti hyvä työ.
Alituinen varasto hyvin tartasteltuja
Seinä- ja Taskukelloja
Kellonperiä y. m.
C. U. BERGSTRÖM
Erottaja 19 Skalnaden
Telef. 37 12.

Naisten korutavarakauppa.
City'n talo
Aleksanterinkatu 54.
Koristekappaleita, samettia, hanskoja, nauhoja, helmityllejä ja pitsejä, kankaita halvimmalla, keväthattuja hyvä mallisia ja hienosti koristettuja.

Mimmi Nylanderin Leninki- ompeluliike
Mikonkatu 1, 2:nen kerros.
Telef. 33 95.

Huom.!
Hautapatsaita
jotka ovat valmistetut
Hienosta Graniitista
uskomattoman halpoihin hintoihin
A. V. Kalenius'en luona,
Lapinlahdenkatu 25.
Telef. 34 74.

Palkittuja.

Husqvarnan Teräs-Ompelukoneita
„Freja Triumf".
Polkupyöriä.
Husqvarnan pääasioimistossa
Cityn talo, Aleksanterinkatu 54.
Telef. 18 47.

Osakeyhtiö
Helsingin Höyryleipomo.
Ludvikinkatu 5. **Telefooni 17 32.**
Suosittaa hyvin tunnettuja, **Kauppa- ja Teollisuusnäyttelyssä Lyypekissä** palkittuja
Ruokaleipiään
niinkuin: ***Hapanleipää, Maustettua ja maustamatonta ruokaleipää*** ja leipomon erityistuotteita: ***Herkku- ja kate-, ruoka- ja näkkileipää.***
Kaikki tuoretta, mureata ja hyvänmakuista.
Nopea suoritus. Hintaluettelo annetaan pyydettäessä.

Missä ostetaan siroin ja halvin kesähattu?
Tietysti
Anna Åkerfeldt'in
Muotikaupassa.
Yrjönkatu 4. Tel. 21 45.
Huom.! Puettuja hattuja 3 markasta.

Valmiita tikatuita **peitteitä** 10 markasta, **puseroita** 2 m. 5 p:stä.
Korkeavuorenkatu 36.
Terese Fohström.
Huom.! Peitteiden ompelemista vastaan otetaan.

Pyrkijä,
nuorison rientojen kannattaja
maksaa
ainoastaan 2 mk. vuosikerta.
Tilatkaa lehteä, tutustukaa nuorison liikkeesen!
Tilaus osoite: „Pyrkijä". Laihia.

J. R. Lukander
Vaskenvalaja,
Ruoholahdenkatu N:o 5.
Tekee tilattaissa kaikenlaatuisia messinkitöitä sekä korjauksia ja tinauksia puhtaalla englannin tinalla.

Pukimo-Yhtiö Aalto & Kumpp.
Ratakatu N:o 9. Telef. 15 05.
Suositetaan miesten pukuja ja pukutarpeita Uusia kevätkankaita on saapunut. Taattu työ, hinnat kohtuulliset.

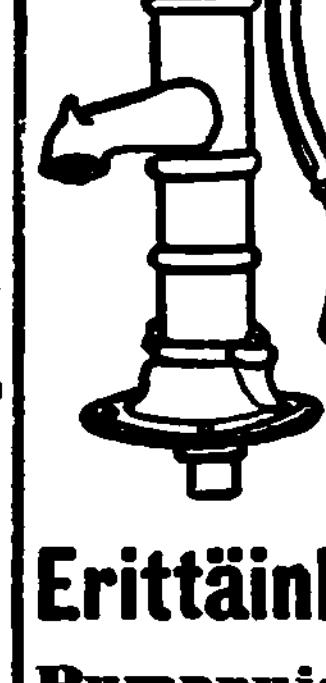
Pumppuja
alkuperäisiä Amerikalaisia
halpoja ja hyviä.
Erittäinkin suositetaan:
Pumppuja messinkivuoratuilla cylintereillä veden varjelemista varten ruosteelta, ja myös
Laivapumppuja
yksi- ja kaksi cylinterisiä
sekä
Diafragma-imupumppuja.
Suurin valikoima kaikenlaisia
Vesijohtotarpeita
Ilmaisia neuvoja pumppujen valinassa j. n. e. ja neuvoja niiden ylöspanemisessa. **Valmiita johtoja** asetetaan yhteen lähetettyjen mittojen mukaan.
Rob. Huber.
Helsinki, Mikonkatu 15,
Tampere, Kauppiask. 11,
Wiipuri, Torkkelink. 2.

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
Suomi
— Helsingissä. —
Henkivakuutuksia, Elinkorkoja, Myötäjäisvakuutuksia, Jälkeenelokorkoja, Lapsenvakuutuksia.
Kymmenen vuotisen toimintansa aikana on yhtiö suorittanut:
Kuolemantapauksista . . . . . Smk 3,160,186
Voitto-osuuksina vakuutetuille „ 1,193,897
1900 vuoden lopussa oli:
Henkivakuutuskanta . . . . Smk 84,503,112
Henkivakuutettujen luku 25,293 henkilöä.
Vakuutusrahasto . . . . . . Smk 13, 287,617
Pohjarahasto . Smk 300,000
Vararahasto . „ 820,000
Voittorahasto . „ 184,409 „ 1,304,409

Suurin kotimainen Henkivakuutusyhtiö

Helsinki 1901. Hufvudstadsbl. Uusi Kirjapaino.

— 62 —

varastamaan, ryöstämään ja tappamaan, mutta paimen tulee elämää antamaan. Ja ainoastaan minun oppini lupaa ja antaa totista elämää.

Paimenia on semmoisia, joille heidän lampaansa on heidän elämänsä, ja jotka antavat elämänsä lammasten edestä; tämmöiset ovat oikeita paimenia. Mutta on palkkapaimeniakin, semmoisia, jotka eivät huoli lampaista, sillä he tekevät työtä palkasta, eivätkä lampaat ole heidän omansa, semmoisia, jotka nähtyään suden pakenevat ja jättävät laumansa suden raadeltavaksi. Nämät eivät ole oikeita paimenia; samalla tavalla voivat opettajatkin olla vääriä, semmoisia, joilla ei ole tekemistä ihmis-elämän kanssa; mutta oikeat ovat semmoisia, jotka antavat henkensä ihmisten elämän edestä.

Minä olen semmoinen opettaja. Oppini on siinä, että oma elämä on annettava ihmisten elämän edestä. Ei kukaan ota elämää minulta, vaan minä itse vapaasti annan sen ihmisten edestä, totisen elämän saamiseksi. Sen käskyn olen Isältäni saanut. Ja niinkuin Isä tuntee minut, niin minäkin tunnen hänet, ja sentähden annan elämäni ihmisten edestä. Siksipä Isä minua rakastaakin, että minä täytän hänen käskynsä.

Ja kaikki ihmiset, ei ainoastaan ne, jotka elävät täällä ja tällä hetkellä, vaan kaikki ovat kerran ymmärtävät minun ääneni, kaikki ovat yhtyvät, ja yksi on oleva heidän oppinsa.

Ja juutalaiset ympäröivät hänet ja sanoivat, mitä sinä puhunetkin, se on kaikki vaikeata ymmärtää eikä pidä yhtä raamatuittemme kanssa. Älä koittele kärsivällisyyttämme, vaan sano meille selvästi ja suoraan, sinäkö olet se Mesias, jota raamattumme ennustaa maailmaan tulevaksi.

Ja Jesus vastasi heile: olenhan jo sanonut teille, kuka olen, mutta te ette usko. Ellette usko sanojani, niin uskokaa tekojani: niistä ottakaa selvä, kuka olen ja mitä varten olen tullut.

— 63 —

Mutta te ette usko, koska ette seuraa minua. Joka minua seuraa ja tekee mitä minä puhun, se ymmärtää minua. Ja joka oppini ymmärtää ja täyttää sitä, hän saa oikean elämän. Isäni on yhdistänyt heidät minun kanssani, eikä meitä voi kukaan toisistamme eroittaa. Minä ja Isä olemme yhtä.

Ja juutalaiset loukkaantuivat tähän sekä tarttuivat kiviin tappaaksensa hänet.

Vaan hän sanoi heille: olen teille monta hyvää tekoa osoittanut ja ilmaissut teille opin Isästäni; minkä hyvän työn tähden te nyt tahdotte tappaa minut.

He vastasivat: emme hyvän vuoksi sinua tappaa tahdo, vaan siksi, että sinä, ihminen, tekeydyt Jumalaksi.

Ja Jesus sanoi heille: teidän omissa raamatuissannehan se on sanottu. Sanottu on, että Jumala itse sanoi pahoille hallitsijoille: te olette Jumalat. Jos hän rikoksellisia ihmisiä sanoi jumaliksi, niin miksi pidätte herjauksena sanoa Jumalan pojaksi sitä, minkä hän on, rakastaen, lähettänyt maailmaan. Jokainen ihminen on hengeltään Jumalan poika. Ellen minä elä Jumalan mukaisesti, niin elämästäni päättäen uskokaa minun olevan Isässä; silloin ymmärrätte Isän olevan minussa ja minun hänessä.

Ja juutalaiset alkoivat kiistellä. Toiset sanoivat hänen olevan paholaisen vallassa, toiset taas sanoivat: ei voi paholaisen alainen ihmisiä valistaa.

Eivätkä juutalaiset tienneet, mitä olisivat hänen tehneet, kun eivät saaneet häntä tuomituksikaan. Ja hän läksi jälleen Jordanin toiselle puolelle, olemaan siellä.

Ja useat hyväksyivät hänen oppiansa, pitäen sitä totuutena niinkuin Johanneksenkin oppia. Niin että monet uskoivat hänen oppiinsa.

Ja Herra Jesus kysyi oppilailtansa: sanokaa, miten ihmiset ymmärtävät oppiani Jumalan pojasta ja ihmispojasta.

He vastaisivat: toiset ymmärtävät samoin kuin Johanneksen oppia, toiset niinkuin Esaiaan profetiioja; on niitäkin,

Uusi Aika

N:o 21.
Heinäkuun 13 p. 1901.

Toimisto ja konttori:
Aleksanterinkatu 52. Tel. 34 30.
Avoinna k:lo 11—1.

Toimittajat:
Pekka Ervast Jean Boldt.

Tilaushinta:
1/1 vk. . . . . Smk 4:55
1/2 „ . . . . . „ 2:55
kuukaudelta . . . . . „ —:58

Ilmoitushinta: 20 p. petiittiriviltä.
Pysyvistä ilmoituksista myönnetään alennusta.
Irtonumero: 10 p.

„Columbia“

on edelleen sama erinomainen polkupyörä mikä se aina on ollut. Kestävä, yksinkertainen ja nerokas rakenteeltaan, hieno.

Grand Prix, Paris 1900.

Pääasioimisto Suomea varten

G. F. Stockmann'in Polkupyörä Varasto.

Haaraosasto Viipurissa ja asiamiehiä maan useimmissa kaupungeissa.

Palovakuutus-Osakeyhtiö Pohjolan

— ja —

Tapaturmavakuutus-Osakeyhtiö Kullervon

Konttorit ovat muutetut Pohjolan uuteen taloon Aleksanterinkatu n:o 44.

— Konttorit avoinna kl:o 10—4. —

Suomen Sahanomistajain Palovakuutusyhtiö
Helsingissä, konttori Unioninkatu n:o 23, avoinna 10—1/2 4.

Usko.

Oi usko, sinä jota paitsi ei elämä mitään olisi, vaan kaikki tyhjää ja synkkää olisi! Usko, sinä, joka lapsuuteni päivinä, viattomuuden onnellisina aikoina loihdit mielikuvituksseeni kuvia niin kauniita, kirkkaita ja suloisen lohduttavia, oletko nyt ijäksi haihtunut? Haihtunut jäljettömiin et ole, sinun ilmestysmuotosi vaan ovat muuttuneet. Sinä, joka lapsen vilkkaaseen mielikuvitukseen luot kaikellaisia ihmeellisiä ilmiöitä, jotka kehittymätön järki todeksi uskoo, ilmiöitä satujen mailmasta, kaukaa todellisuudesta, luot kehittyneemmällä ijällä, järjen mielikuvitusta hallitessa myös kuvia ei vähemmän kauniita, rusobohteisia mutta kuvia, joiden toteuttaminen on mahdollinen. Nuo kuvat eivät ole uusia; ne ovat tuhansia kertoja uudestaan esiin loihdittu ja niiden toteuttamiseksi on paljonkin työtä tehty sillä niiden kerran toteutuessa varmaankin onnen aika vihdoin koittaisi, jolloin kaikki olemassaolostaan todella voivat iloita.

Me elämme tässä mailmassa, sen kaikki tiedämme, mitä jälkeenpäin seuraa siitä olemme erimieliä. Emmekä sitä onnellisina elääksemme kaipaakaan tietää. Täyttäissämme velvollisuutemme lähimmäistämme kohtaan, työskentelemällä hyvänpalveluksessa tunnemme itsemme onnellisiksi. Uskomme älköön siis olko kuiva, hedelmätön, joka itsekkään autuuden toivon, oman hyvän voinnin tähden eroittaa meidät lähimmäisistämme, saattaen meidät vaan ajattelemaan itseämme. Sellainen on itsekästen, kylläisten, monen „uskovaisen“ usko, mutta usko, joka eläväksi tekee ja tuo todellista lohtua mailman myrskyissä, on usko valon voittoon. Se ei ole uskoa palkintoihin tai ikuisiin rangaistuksiin ei, elävä usko on lähimmäisen rakkauden avulla usko hyvän lopulliseen voittoon, usko siihen, että huolet kerran huojentuvat ja yleinen onnen päivä koittaa rakkauden, todellisen humaniteetin pohjalla. Mutta tämä uskomme ei toteudu ilman työtä, ja työala on laaja. Paljon on vielä kurjuutta, kyyneleitä ja kärsimyksiä mailmassa, paljon vielä ihmisiä, jotka eivät huomaa tai ole huomaavinaan todellista syytä epätoivoon äitien itkuun, lasten ennenaikaiseen kuolemaan. He eivät ole tietävinään, että siihen on syynä nurinpäiset yhteiskuunalliset olot, rahan sortovalta, heidän oma itsekkäisyytensä, uskon puute tulevaisuuteen oman mitättömyytensä jumaloiminen lähimmäisten kustannuksella. Katso, miten raharuhtinas, satojentuhansien verellä ja kyynelillä kokoamillavaroilla viettää päivänsä hekumassa ja ylellisyydessä. Katso, miten taas tuolla syrjä kaupungilla ummehtuneessa, pimeässä kellarikerroksessa, köyhä työmies perheineen, yksi hänen rikkautensa kokoojia, elää tietämättömyydessä ja kurjuudessa, tarpeellisen ravinnon puutteessa! Mutta onnelliseksi tuo rikas mies ei voine itseään tuntea, sillä onnea ei saavuteta lähimmäisten kyynelillä ja hädällä vaan uhrautuvalla rakkaudella, joka kaikki kärsii, kaikki toivoo, eikä koskaan väsy. Uskomalla humanisuuden, oikeuden voittoon ja työskentelemällä sen eduksi, tulemme sen näkymättömän, olennon, luojan, jumalan tai miksi häntä kutsunemmekin auttajiksi ja työtovereiksi, joka luodessaan mailman ei ollut kyllin mahtava järjestämään sitä niin, että kaikki tuntisivat itsensä onnellisiksi. Voiko ihannampaa uskoa löytyä kuin usko siihen, että me ihmislapset, tomunhiukkaset äärettömyydessä, saatamme työskennellä luojan apumiehinä, työtovereina olojen saattamiseksi sellaisiksi, ettei kenenkään tarvitsee surra syntymistään. Ja tähän työhön on jo aikain ammoisten ryhdytty. Taistelua hyvän ja pahan välillä käydään innolla nykyäänkin, lakkaamatonta taistelua, jossa ei ainoakaan ihmisolento ole tarpeeton, kykenemätön hyödyttämään toista tai toista puolta. Pieninkin apu hyvän puolella on omansa edistämään sen, joskin hitaasti edistyvää, kuitenkin lopullista voittoa tulevaisuudessa.

Uskomme siihen, että hyvän voitto, joskan ei meidän eläissämme, kuitenkin toteutuu. Ja tieto, että työmme, vaikka pienikin sen hyväksi, edistää sitä, olkoon johtotähtenämme elämämme synkkinäkin hetkinä.

Hj. T.

K. P. Arnoldson

ja hänen kirjansa „Vuosisatain toivo“.

Entisen suurkäräjämiehen P. Rindén Kristianiassa toimittamassa lehdessä „Normanden“ on reviisori N. J. Sörensen'in kirjoittama artikkeli, josta lainaamme seuraavan:

Olav Norli'n kustannuksella ilmestyi v. 1896 kirja nimellä „K. P. Arnoldson.“ Viittaamme tähän elämäkerralliseen kuvaukseen. Tahdomme tällä kertaa puhua hänen suurtyöstään, joka tänä vuonna on ilmestynyt nimellä „Wuosisatain toivo, kirja mailmanrauhasta“. Se on sisältörikkain kirja, mitä ajatella saattaa. Se on käänteen tekevä kirjoitus, mailmanepos, samalla suora ja selvä esitys historiallisesta moraallista ja ihmisten jalosta työstä rauhan ja onnen hyväksi.

Arialainen kansakunta on maan perivä, ovat viisauden sanat, jotka tavallaan kuvaavat koko teoksen aatetta. Arialaisen kansakunnan elämän, arialaisen sukukirjan on hän asettanut kehykseksi Wuosisatain toivolle: mailmanrauhalle.

Jokaisella ajalla on johtava ja kokoova aatteensa. Rauhan aate on ollut kahden viime kuluneen vuosikymmenen suuri aate. Tosin on seppä Elihu Burrit, synt. 1810 ja kuoll. 1879, se mies, jota täydellä syyllä saatta kutsua „rauhan aatteen isäksi“, mutta asia kehittyi vasta „isän“ kuoltua sellaisella voimalla, että aika tunsi sen vaikutuksen. Ennen se oli ollut aate, joka ei ollut saavuttanut kansoissa kannatusta, nyt oli toisin.

Kirja, jonka K. P. Arnoldson nyt mailmalle lähettää rauhan aatteen paraana hedelmänä, on erittäin arvokas teos.

Kymmenen vuotta sitten ilmestyi „tuhansien kotien kustannuksella“ K. P. Arnoldsonin kirja „Älä ylistä sotaa“, johon Björstjerne Björnson kirjoitti esipuheen, ja josta sittemmin väiteltiinkin. Björnsonin esipuheesta käy selville, miten suuri vaikutus Arnoldsonnilla on ollut häneen — hänen rauhanharrastuksensa herättäjänä — ja luulempa, että usean meidän laita on sama. Arnoldsonin puheen ja esitelmän seurauksinahan perustettiin maahamme suurkäräjäin rauhanliitto ja päätettiin v. 1890, maaliskuun 5 p. rauhantuomio-adressi niin suurella enemmistöllä, että melkein saattaa sanoa sen olleen yksimielisen lausunnon.

Koko toimeliaan elämänsä ajan on Arnoldson kerännyt aineeksia kirjaansa varten maailman rauhasta, joka nyt on ilmestynyt sitten kaksivuosikymmentä rauhanaatteen toiminnan jälkeen, uuden kokoovan voiman valaistessa kansoja.

Erittäin sisältörikas on Arnoldsonin „yleiskatsaus“ rauhan-aatteen asemaan. Siihen on pantava erityinen huomio.

Pääosasto „Periviholliset“, jännittävä, mieltäkiinittävä mailmanhistoriallinen kuvaus sodan Nemesiksestä jakaantuu, sisältönsä puolesta aivan luonnollisesti kahteen osaan; toinen osa käsittelee sotaa ja pakanuutta, toinen sotaa ja kristittyä mailmaa. Loistavalla tavalla kuvailee hän „mailman jumalia“ sellaisia kuin David, Aleksander, Hannibal ja Cæsar. Toisessa osassa „Periviholliset“ on tärisyttäviä kuvauksia kolmenkymmenvuotisesta sodasta.

Siinä mainitaan muun muassa kuvaavia numeroita: V. 1618 oli Saksan väkiluku 16 ja 17 miljoonan välillä, mutta v. 1649 vähempi kuin puolet edellisestä, siis tuskin 5 miljoonaa. Ennen sodan alkua oli Augsburgin kaupungissa 90,000 asukasta, sodan jälkeen hiiviskeli siellä noin 6,000 ihmisolentoa pitkin hiljaisia katuja. Böhmin asukas-luku aleni 3 miljoonasta 800,000. — Yksinään pienessä Würtenbergin ruhtinas-kunnassa poltettiin sotavuosina 8 kaupunkia, 45 maalaiskylää, 158 koulua ja luostaria, 65 kirkkoa ja 36,000 muuta taloa. —

„Puolustus“ on toisen laajan pääosan nimenä. Se jakaantuu sisältönsä puolesta kahteen suurempaan osastoon. Toinen puhuu rauhallisesta puolustuksesta, toinen yksin omaan nykyaikaisesta rauhan työstä ja tekee selvää tämän ajan tapahtumista.

Viimeinen osa Arnoldsonin kirjaa on omistettu „Isänmaallemme.“ —

Se on elämäntyö, joka meillä on edessämme. Mies, joka sen on aikaansaanut ei ole turhaan elänyt, ja hänen muistonsa ei kuole Pohjolassa. — Tiedämme, että Arnoldson teostaan kirjoittaessaan oli kolme kertaa lähellä kuolemaa. Mutta hänen piti sittenkin saada valmiiksi suurtyönsä, jolla ei ole vertaistaan; se on läpeensä itsenäinen lähdekirja, rikas Pohjolan ja mailman henkisen elämän lähdesuoni.

O. Stenberg & Co.

Villa- ja trikootavarakauppa.

P. Esplanaatinkatu 37. Tel. 17 27.

Maalaustöitä.

Kaikkia mitä ammattiin kuuluu tekee Helsingissä, Korkeavuorenk. 17. Telef. 24 03. ***Teuvo Koskelo.***

Erik Sundström'in valokuvausatelieeri Fabianinkatu n:o 27. Helsinki.

— **Työväenpuolue Belgiassa.** Työväenpuolueen ylineuvosto on antanut Belgian kansalle julistuksen, jossa sanotaan, että kansa on valloittava itselleen yleisen vaalioikeuden. Samalla vaaditaan kaikkia maan sosialistisia yhdistyksiä kamarin jälleen kokoontuessa kaikkialla panemaan toimeen kokouksia ja mielenosotuksia. Lopuksi sanotaan julistuksessa, että jos rauhalliset, lailliset neuvot eivät vie perille, ei työväenpuolue säiky vallankumoukseen rupeamista.

— **Saksan keisarin** puheiden ja lausuntojen suojelemiseksi on ryhdytty toimenpiteisiin, jotka astuivat ensimäisen kerran voimaan Bismarck-patsaan paljastuksessa. Katsojalavojen viereen oli asetettu pöytiä virallisia kertomuksenantajia varten, jotka sitten jättivät sanomalehdille kertomuksen keisarin puheista.

Wolffin toimisto on saanut määräyksen, joka kieltää sitä levittämästä yksityisten antamia tietoja keisarin lausunnoista, vaan tulee sen odottaa „virallisia“ tietoja. Upseeristoa on niinikään kehoitettu olemaan vaiti keisarin puheista ja toimenpiteistä.

Englanti aikaansaa nälänhädän Indiassa.

Tunnettu englantilainen sosialisti ja valtiotaloustieteilijä H. M. Hyndman julkaisee „Justicissä“ 29 p. kesäk. artikkelin, jossa hän ankarasti arvostelee Englannin käytöstä onnetonta Indiaa kohtaan ja osoittaa, että Englannin kiristyshalu on syynä alituiseen, kauheaan nälänhätään. Englannissa, kirjoittaa hän, kuultiin joku aika sitten vaan huutoa ja nurinaa kauan kestävän etelä afrikalaisen sodan johdosta, ja kuitenkin ovat olot Indiassa paljoa pelottavammat. Puolustamalla Indian nälkiintyneiden miljoonain asiaa ei saata lyödä poliittista rahaa — siksi annetaan sen olla. Indian nälänhätään ei ole, kuten sanottu, syynä luonnolliset seikat, vaan on sen aikaan saanut englantilaisten kauheat kiskomiset; 230 miljoonalta hengeltä brittiläisessä Indiassa kantaa Englanti vuosittain noin 25—35 miljoonaa puntaa (noin 650—875 milj. markkaa). Yli 20 milj. puntaa anastavat tästä englantilaiset virkamiehet Indiassa omaan taskuunsa, väittäen että kauhea nälänhätä johtuu luonnollisista syistä — sittekun he ovat ryöstäneet indialaisen maatyömiehen tulot veroina ja maavuokrina. Joka vuosi kiduttuvat siis Englannin hallitsevat luokat miljoonittain ruti köyhiä hinduja kuoliaaksi, eläen noilla verirahoilla rauhassa ja levossa; joskus saattavat he lähettää jonkun tuhannen puntaa hyvän sydämensä todistukseksi takaisin nälkäänäkeville, jotka he ovat saattaneet äärimmäiseen kurjuuteen.

Varakuningas lordi Curzon ja Calcuttan piispa tohtori Welldon, vakuuttavat varmasti, että kaikki on paraimmassa järjestyksessä, ja että keisarillinen hallitus (Englannin kuningas on Indian keisari) on maalle erittäin siunausta tuottava. Mutta muut, jotka eivät ole palkatut valehtelemaan, väittävät, että nälänhätään ovat englantilaiset suoranaisena syynä, ja Englanti on siitä vastuun alainen.

Tämän kyllä ohjaksissa olijat hyvinkin tietävät, mutta ymmärrettävässä itsekkäisyydessään eivät he hiisku siitä sanaakaan. Lordi Georg Hamilton saa vuosittain noin 113,000 markkaa intialaisia tuloja selittäkseen, ettei hän mitään tiedä ja lordi Curzon saa 450,000 markkaa selittäkseen samaa.

Munia.

Sekä tuoreita että ruokamunia on saatavina mahdollisimman halpoin hintoihin joka päivä myymälässämme Unioninkatu 26. Tel. 36 52.

Munanvienti osake-yhtiö.

Hyndman ilmoittaa tämän jälkeen, että eräs herra Digbeg, joka 25 vuotta sitten oli „nälkäkassan“ päällikkönä väittää, että tuhansia, vieläpä miljoonia maalaisväestöstä jätetään maaveron kantajain ja veronnostajain kynsiin, siksi kunnes ne eivät enää jaksa maksaa, jolloin he karkoitetaan. Yksin alueilla, joissa yleisten tiedon antojen mukaan ei nälänhätä raivoa, kasvaa nälkäkärsivien luku kauhistuttavasti. Lähetyssaarnaajatkin, jotka aina ovat hyvin englantilaisystävällisiä väittävät, että maalaiset alueilla, joissa ei virallisesti pitäisi olla nälän hätää, saavat aterian perheilleen noin joka kolmas päivä.

Hyndman kirjoittaa lopuksi: „India on hävitetty ja auttamattomasti perikatoon tuomittu englantilaisten vuotuisten kiskomisien tähden. Ainoa keino varjella maata varmasta perikadasto on tuon veren imemisen pikainen lopettaminen ja kotimaisen, indialaisen hallitustavan käyttäminen, eurooppalaisen tarkastuksen alaisena. Mutta mitään ei tahdota siihen suuntaan tehdä. Yli- ja keskiluokalla Englannissa on liian suuria suoranaisia etuja tuosta Englannin kauheasta hallituksesta. Koko verenimijä joukko, porvarinen sanomalehdistö etupäässä, on yksimielinen siitä, että tietoja Indian todellisesta tilasta on yleisön tietoon tulemasta estettävä.“

„Kirjotan tämän, pahasti peläten, että viime vuotiset kauheat nälän hävitykset uudistuvat tänä vuonakin, jota lordi Hamilton ja varakuningas ovat tahtoneet peitellä. Olemme taloudellisen mullistuksen partaalla ja näyttää siltä, että se, mitä minä ja toiset vähäväkiset tässä lehdessä neljännes vuosisataa sitte ennustimme olevan odotettavissa, on toteutunut ja saamme kait nähdä Indian lopullisenkin häviön ja perikadon, oman verenhimomme hedelmänä.“

Rubiinaallista keinottelua.

New-Yorkin lehden Worlds'in berliniläinen kirjeenvaihtaja on lähettänyt lehdelleen pitemmän selonteon Saksan keisarin ja koko keisarillisen perheen taloudellisista tappioista nykyisen pulan tähden. Mihin nuo mailman sanomalehdistössä nykyään kiertelevät jutut perustunevatkin, todistavat ne ainakin, että huhut pörssikeinottelijain tuottamista laajoista taloudellisista tappioista koskevat ylhäisimpiäkin henkilöitä.

Kirjeenvaihtaja ilmoittaa, että melkein koko keisari Wilhelmin yksityisen omaisuuden on hukkaan keinotellut nykyään vangittu pankinjohtaja Sanden, ja sama on keisarinnan ja muiden keisarillisen perheen jäsenten rahojen laita.

Mikäli tiedetään on Sanden menettänyt kaikkiaan noin 37 milj. markkaa keisarin ja hänen perheensä varoja. Näitä ja muita sitoumuksia täyttääkseen oli Sanden'illa vaan 150,000 markkaa puhdasta rahaa; hänen purjealuksensa, talonsa ja hevostallinsa ovat arvioidut 750,000 markaksi. Luullaan, että keisarin persoonallista omaisuutta on hävinnyt 18 milj. markkaa. Keisarinna, jonka yksityis omaisuus nousi vähän yli 2 milj. markan,

KALEVA, Vakuutus-osakeyhtiö

myöntää ***Henki-, Elinkorko-, Eläke- ja Myötäjäis- vakuutuksia*** huokeita vakuutusmaksuja vaastaan ja edullisimmilla ehdoilla. Vakuutussumma maksetaan haluttaissa heti kuolintapauksien jälkeen.

Johtokunta.

PATRIA
TAPATURMA-VAKUUTUS OSAKEYHTIÖ.
Helsingissä Pääkonttori Unioninkatu 25 antaa tapaturmavakuutuksia edullisimmilla ehdoilla . . . . . .

FENNIA
PALOVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ, Pääkonttori Helsingissä, Unioninkatu 25. Asiamiehiä kaikissa kaupungeissa sekä maaseuduilla, ...

menettää kaikki. Keisarin vävy, Schleswig-Holsteinin herttua kuuluu auttamattomasti joutuneen häviöön,

Jos ministeri ei olisi tullut väliin olisi keisarillisten tappiot nousseet melkoista suuremmiksi. Vakuutetaan, että keisari, joka suuresti ihaili Sandenia, olisi tahtonut uskoa hänen haltuunsa koko „Rautaobligationirahaston“, joka nousee noin 150 milj. markkaan, toivossa, että tuo etevä rahamies toisi pääoman moninkertaisena takaisin. „Rautaobligationirahastot“, jotka ovat kuninkaallisen huoneen perhekassa, ovat nyt sijoitetut New-Yorkin ja Lontoon kiinteimistöihin, ja jos Sandenin olisi onnistunut päästä niihin käsiksi olisi hän varmaankin vuosikausia jatkanut keinottelujaan tulematta ilmi. Syynä hänen kukistumiseensa oli hänen keinottelunsa ameriikkalaisilla arvopapereilla, etenkin Northern Pacific radan osakkeilla.

Ministerin kehoituksesta tarkastettiin hänen liikkeensä ja tulos oli vangitsemiskäsky.

Vangitseminen tapahtui Sandenin tillalla Potsdamissa hänen paraillaan vieraineen nauttiessa hienoa päivällistä. Potsdamin kuvernööri, joka oli saanut vangitsemisen toimeen panon tehtäväkseen, pyysi saada keskustella pankkiirin kanssa. Kuvernööri vei hänet virkahuoneeseen, missä Sandenia kahden tunnin ajan ankarasti kuulusteltiin.

Alussa oli Sanden hyvin varmaa ja selitti, ettei hän ainoastaan helposti saata takaisin maksaa kaikille velkojilleen, niiden joukossa myös keisarilliselle perheelle, heidän rahojansa vaan myös lupaamansa melkoiset korot, mutta kuulustelun lopussa oli hänen täytynyt tunnustaa, että hän on mennyttä miestä, sillä kaikki varat, jotka hänelle oli uskottu olivat auttamattomasti hävinneet. Huhu Sandenin vangitsemisesta levisi salaman nopeudella ja teki asian pahemmaksi vielä kuin se oli.

Paitsi keisarin yllämainittua 18 miljoonan persoonallista tappiota on 12 milj. markkaa „kuninkaallis-ruhtinaallisesta perhe-fideikommis'ista“ hävinnyt. Nämät rahat olivat ensin olleet sijoitettuina preussiläisiin valtiopareihin, mutta sittemmin siirrettyt Sandenin pankkeihin.

Useat hovin herroista ja naisista ovat kadottaneet kaikki rahansa.

Sanden pääsi valtaan ja kunniaan avioliiton kautta keisarinnan ylihovimarsalkan baroni von Mirbachin sisaren kanssa. Osoittamalla suurta teeskenneltyä harrastusta kuningattaren kirkon rakennushommiin ja hyvän tekeväisyys yrityksiin ja lahjoittamalla suuria summia niitä varten voitti hän kuunigattaren suosion ja vähitellen myös keisarin ja koko hovin luottamuksen, huolimatta raha-asiain ministerin varoituksista. Hovin naiset ja herrat oikein kerjäsivät Sandenia ottamaan vastaan heidän rahojansa; ja useat ylhäiset seurasivat heidän esimerkkiään.

— **Pelastusarmeijan työ.** Lontoon lord-majorin johdolla äskettäin pidetyssä pelastusarmeijan kokouksessa kerrottiin armeijan toiminnasta vuonna 1900 m. m., että armeija on jakanut 2,440,000 halpahintaista ateriaa ja yösijaa 1,500,000 hengelle, että 11,282 henkeä haki armeijalta työtä ja enimmäkseen saikin, että 525 rikoksentekijää otettiin hoidettavaksi ja että 59,000 perheelle köyhäinkortteleissa annettiin apua viime kuluneena vuotena.

— **Neekerien valtiolliset oikeudet.** Virginian valtion perustuslakeja käsittelevä kokous, jota on pidetty Richmondissa, päätti istunnossaan, että neekerit etelässä ovat saaneet liian suuria valtiollisia ja yhteiskunnallisia oikeuksia, jonka vuoksi heiltä olisi niitä supistettava valtion ja maan menestykseksi. Yhdysvaltain perustuslakien 15 lisäys, jonka mukaan mustilla on samat oikeudet kuin valkoisillakin, on kokonaan väärä virginialaisten mielestä, jonka vuoksi se olisi muutettava siihen suuntaan, että neekerien oikeuksia vähennetään. „Valkea mies on ollut ajan alusta saakka ylempi mustaa miestä“ oli kokouksessa perusajatuksena ja sitä olisi vieläkin noudatettava.

Tähän suuntaan kävivät kristilliset mielipiteet.

Saltykow—Seedrin.

Tuskin minkään muun maan kirjallisuudella on enemmän tendenssin tai oppositsionin leimaa kuin Venäjän. Aina Pietari suuren ajoista, joka tavattomalla jäntevyydellään avasi länsimaisille aatteille tien Venäjälle, on siellä kestänyt lakkaamatonta sivistystaistelua länsi- ja itämaisten intressien välillä, aina meidän päiviimme saakka. Tähän tulee vielä lisäksi hallituksen vapaamielisten aatteiden kammo, joiden levitäkseen on täytynyt yksinomaan turvautua kirjallisuuteen, ja ovatkin ne satiirin verhoon pukeutuneena suuresti vaikuttaneet vastaisiin parannuksiin. Jo Wenäjän ensimäinen „taiteellinen“ kirjailija Kantemir aloitti satiireillaan taistelun väärinkäytöksia vastaan silloisessa yhteiskunnassa. Hänen jälkiään seurasivat sitte sellaiset etevät kirjailijat kuin von Wizin, Gribojedov ja Gogol y. m., joista etenkin viimemainittu teoksillaan „Reviisori“ ja, „Kuolleet sielut“ on suuresti vaikuttanut seuraaviin parannuksiin. — Etevin tämän satiiris-reformisen suunnan myöhemmistä edustajista oli Mihail Jegorofovitsch Saltykov, kirjailijana tunnettu nimellä Scedrin.

Hän syntyi Tverin kuvernementissä v. 1826, aatelisista vanhemmista. Koulusivistyksensä sai hän Tsarskoje Selon lyseossa, jonka läpikäytyään hän sai paikan sotaministeriossa. Mutta pitkäksi ei hänen virkauransa tullut, sillä vapaamielisten kertomustensa tähden: „Vastaväitteitä“ ja „Sotkeutunut asia“ sai hän eron virastaan ja lisäksi vasten tahtoaan uuden, asunnon Wjatkan-kuvernementissä. Seitsemän vuotta maanpaossa oltuaan sai hän vihdoin v. 1853 luvan palata Pietariin ja pysyi aina vuoteen 1863 valtion palveluksessa, jonka jälkeen hän kokonaan antautui kirjalliseen toimintaansa. Hän kirjoitteli poliittillisia satiireja aikakaus-kirjaan „Aikalainen“, mutta kun tämä „vaarallisen“ suuntansa vuoksi pian lakkautettiin, liittyi hän „Isänmaallisiin sanomiin“ ja tuli runoilija Nekrasovin kuoltua niiden päätoimittajaksi. Tähän liittyykin tärkein osa hänen toimintaansa, osa, joka tuotti hänelle kuuluisuutta oman maan rajojen ulkopuolellakin etevänä yhteiskunnallisten epäkohtain vitsojana.

Hänen ensimäiset teoksensa nuo yllämainitut „Vastaväitteitä“ ja „Sotkeutunut asia“ ovat muodon täydellisyyteen ja satiirin terävyyteen katsoen tois-arvoisia. Vasta v. 1856 julkaisemillaan „Maakunta kertomuksillaan“ perusti hän varsinaisen maineensa poliittillissatiirisena kirjailijana. Nyt ei ole enää kuten edellisissä, kysymys yksityisistä henkilöistä, jotka käyttävät väärin heille uskottua valtaa. Meidän eteemme avautuu synkkä kuva yleisestä väärinkäytöksestä, joka raskaana ikeenä painaa varsinkin alhaisoa. Osan otto „yhteisen kansan“ kahtaloon, sen pyrintöihin ja rientoihin on huomattava piirre „Maakuntakertomuksissa“. — Se mädännäisyys yhteiskunnassa, jonka Nikolai I:n mahtava, itsevaltias hallitus oli osaksi peittänyt, vaan ei poistanut, astui räikeänä näkyviin Krimi sodan päätyttyä. Huomattiin, että paljon on korjattavaa yhteiskunnassa. „Maakunta kertomuksissa“ luo Saltykov kuvauksia oloista venäläisessa maaseudussa, etenkin virkamies piiristä. Kuvaavat, tyypilliset henkilöt, jotka jo aikoinaan Gogol toi esille venäläisestä virkamies-piiristä milloin naurua milloin inhoa herättävinä, astuvat myös Saltykovin „kertomuksissa“ näkyviin, tosin hieman ehkä hienoutuneina, mutta kuitenkin pohjiltaan ja perustuksiltaan samoina herrasmiehinä. Eletään suuren reformin (orjain vapauttamisen) aamun koitteessa. Ilma on täynnänsä uudistuspuuhia. Uudistajia nousee kuin sieniä syksyllä sateen jälkeen. Kaikki tahtovat he uudistaa, järkevästi tai ei — siihen ei huomiota pantu.

Nämät viekkaat, itsekkäät, aina ylhäällä käyvien tuulien mukaan heiluvat, nyt „vapaamieliset“ virkamiehet ovat satiirin esineinä „Maakuntakertomuksissa“. Raaka, raivoava kuvernööri Petrovitsch ynnä koko liuta muita virkamiehiä, suuria lurjuksia, esitetään meille näissä „Kertomuksissa“. Mutta samasten pyyleväin, hyvin voipain hallitusherrojen rinnalle luo kirjailija myötätuntoisuuttamme herättäviä tyyppejä yhteisesta kansasta. Virkamiesten upeista salongeista johtaa kirjailija meidät vankikomeroihin, rangaistus siirtolaisten kurjille asunnoille. Hän osoittaa, miten monikin aivan sattuman kautta on sinne joutunut, ja mitenkä kurjat yhteiskunnalliset olot, kapitaalin sortovalta ja ääretön kilpailu, jotka panevat ihmisen kärsivällisyyden, siveellisen tarmon äärimmäisyyteen asti koetukselle, johtavat rikoksiin ja täyttävät vankikomerot asukkailla, joista toisten yhteiskunnallisten olojen vallitessa olisi saattanut tulla jalojo, ihmiskunnalle hyödyllisiä kansalaisia. Kaikkialla ilmenee kirjailijan suuri myötätuntoisuus varsinaista kansaa kohtaan, jonka katsantokanta häntä näyttää erittäin miellyttävän. Se on sama katsantokanta, joka ilmenee Leo Tolstoj'n mainioissa teoksissa ja etenkin hänen romaanissaan „Sota ja Rauha“: rakkaus ihmiseen yksilönä, kärsivänä lähimmäisenä, vastapainona abstraktiseen rakkauteen ihmissukua kohtaan, jonka varjon alle monikin kätkee oman itsekkäisyytensä. Täten on niiden laita, jotka kirjailija seuraavissa luvuissa esittelee „nerokkaina henkilöinä.“ He ovat suuria salonki- ja sanasankareita suurine aatteineen ja aikeineen joitka eivät koskaan toteudu — eikä ole tarkoituskaan. Vapaamielisistä uudistuksista kansan hyväksi kevenisi heidän paksu kukkaronsa. Se ei käy laatuun.

Kuten luonnollista on satiiriselle kirjailijalle, ei Saltykov voinut pysyä ajan vieriessä samain epäkohtain vitsojana, sillä olojen muuttuessa tulee uusia ennen aavistamattomia epäkohtia näkyviin. „Maakunta-kertomuksilla“, jotka kuvailevat aikaa ennen suurta reformia ja satiireilla, jotka ilmestyivät aikoina reformin jälkeen on aivan toinen luonne.

„Suorasanaiset Satiirit“ ja „Viattomia juttuja“ ilmestyivät keskellä uudistuspuuhain kiirettä v. 1863. Niissä osoittaa kirjailija, miten suuri uudistus yllätti suuren enemmistön vähän kehittynyttä venäläistä yhteiskuntaa. Ei oltu valmiita muutosta vastaan ottamaan — siitä yleinen hämminki ja usein tyytymättömyyskin taholta, jonka hyväksi koko suuri uudistuspuuha oli aijottu. Orjuus oli painanut syvät jäljet kansaan. Toiselta puolen tehtiin kaikellaisia pitkiä esityksiä, pidettiin pitkiä, päättömiä puheita. „Puhekoneita“ oli kaikkialla.

„Ajan merkkejä“ ja „Maakuntakirjeitä“ aloittavat loistavimman osan Saltykovin toimintaa. Varsinkin kaksi tyyppiä pistää ylläolevissa kertomuksissa esiin, nim. niinsanotut „kevyet ja ahnaat“. Edellisten pyrintöperänä on tavoitella jotakin kaukaisuudessa heiluvaa rasvapalaa, jälkimmäiset taasen ovat jonkinlainen uusi muunnos talonpoikain orjuuttajia. Satiirissa „Maaseutukaupunkilaisen päiväkirja Pietarista,“ joka likeisesti liittyy edellisiin satiireihin, kerrotaan hauskalla tavalla, pikkukaupunkilaisen Pietarin matkasta, ja mitenkä hän Pietarissa kietoutui uudistushommiin saaden toistaan tyhmempiä ehdotuksia toteuttaakseen.

„Herrat Taschkentilaiset“ kuvaa sen aikuista suurta teollisuuden harjoittajakiihkoa, jotka „Taschkentissa“ teollisuuden luvatussa maassa kuvittelivat vähällä vaivalla saavansa viettää makianleivän päiviä. Puhtaasti novellin muotoon ovat kirjoitetut satiirit „Täysivuosi“ ja „Gobowljovit“. Seitsenkymmen luvun tuotteihin kuuluvat parhaat, mitä Saltykovin kynästä on lähtenyt. Tunnettuin lienee v. 1876 ilmestynyt „Sävyisiä puheita“ joissa hän kuvailee, miten pieniksi tulokset reformiajan pilviäpitelevistä aikeista olivat kutistuneet. Parasta, mitä Saltykov on kirjoittanut, ovat „Sävyisissä puheissa“ löytyvät kertomukset „Isä ja poika“, „Tukeet“ y. m., jotka kunnialla pitävät paikkansa mailman kirjallisuuden etevimpäin tuotteiden rinnalla.

„Kohtuuden ja Nöyryyden piirissä“ kuvataan notkeaselkäisiä herroja alemmasta virkamiehistöstä. Seuraavista Saltykovin tuotteista ovat huomattavimmat: „Rajan takaana“, „Kirjeitä tädilleni“, „Ajan idylli“, „Loputtomia loruja“, “Kirjavia kirjeitä“ 23 Satua y. m., joissa kuvataan Venäjän yhteiskunnallisia oloja yhtä loistavasti 70-luvun alku ja 80-luvun loppupuolella, kuin edellisissä oli kerrottu oloja 60-luvulla ja 70 luvu alkupuolella.

Epäilemättä on näillä Saltykovin satiireilla ollut suuri merkitys hänen aikalaisiinsa nähden, jotka niissä kuten peilissä näkivät yhteiskuntansa varjopuolet ja omat virheensä. Mutta merkitystään eivät ne ole myöhempinäkän aikoina kadottaneet, eivätkä sitä tule tekemään. Historiallisina muistomerkkeinä ja etevinä kirjallisina tuotteina on niillä pysyvä, etevä sijansa mailman kirjallisuudessa.

Hj. T.

O. J. Dahlberg'in
Paperikauppa
Aleksanterink. 15. (Haarakauppa P. Esplanadikatu 23.
Valokuva- albumeja,
Näköala-kortteja- ja album. Halvalla.

Puulaivan

sijaan tuli rautalaiva, suuret sotalaivat väistyivät yhä enemmän nopeiden risteiliöiden tieltä, ja äsken on keksitty uusi vielä merkillisempi laivalaji, joka ehkä tulee hävittämään kaikki tappelulaivat. Se on vedenalainen, salamurhaajalaiva, joka näkymättömänä sukeltaa veden alla ja lähettää dynamiitilla täytetyn torpeedon sotalaivaa kohti, särkien sen sirpaleiksi.

Ranska on aloittanut. Ranskan insinöörit ovat keksineet laivan. Nyt niitä jo on 14 valmista, 22 rakennuksen alaisena, ja niinkuin sähkösanomat kertovat, on ranskalainen meriasian ministeri Toulon'issa, Cherbourg'issa ja La Rochelle'ssa tilannut toista 22 vedenalaistalaivaa, joten Ranskan koko vedenalainen laivasto on 58 alusta.

Englanti kiirehtii seuraamaan esimerkkiä. 16 on jo työnalaisena. Italia ja Venäjä tekevät kokeita, ja saksalaisilla ovat piirustukset valmiina. Euroopassa tehdään siis ahkerasti työtä rakentamalla laivoja, joiden ainoa tarkoitus on särkeä ja hävittää laivastot, joiden rakentaminen on maksanut miljaardeja — miljaardeja ja kansojen työn.

Arvola Depot.
Aleksanterink. 48.
2:n kerros, pääkäytävä.
Erityisliike kaikenlaisilla. käytännöllisiä patenteratuilla uutuuksilla. Koneellinen tehdas täsmyystöille.
Puhelin 32 92.

Alhaison verta.

Ferraron tasangolla on osakeyhtiö „Turin'in Pankki“ hankkinut haltuunsa laajoja maa-alueita, noin 30,000 hehtaaria. Maataloustyöväki on viime aikoina kaikkialla maakunnassa esittänyt palkankoroitus vaatimuksia. Useimmat maanomistajat ovat suostuneetkin työväen vaatimuksiin, tai ainakin ryhtyneet prefektin kautta työväestön edustajain kanssa keskusteluihin. Ainoastaan „Turinin Pankki“, jonka osakkeet lakon tähden jo olivat melkoisesti alentuneet, ei tahtonut ottaa työväen toivomuksia kuuleviin korviin, vaan toimitti sensijaan tekosyyllä työvoiman vähyydestä työmiehiä Piemontista luvaten heille korkeamman päivnpalkan kuin lakkolaisten vaatima.

Piemontilaisten työmiesten saapuminen herätti luonnollisesti kiihtymysta lakkolaisten joukossa. Mutta suurin osa piemontilaisia kieltäytyikin työhön ryhtymästä kuultuaan asian todellisen laidan. Eräässä maatilan äärimmäisessä kolkassa ainoastaan ryhtyi joukko työmiehiä, jotka eivät asiain oikeasta tilasta mitään tienneet, työhön. Nyt kokoontui noin 500 henkinen joukko talonpoikia vaimoineen ja lapsineen aikeessa lähteä työhön ryhtyneille selittämään asiain tilan ja ilmoittamaan, että heidän toverinsa ovat yksimielisiä lakkolaisten kanssa.

Sinne samotessaan tuli heidän kulkea erään sillan yli, jolla seisoi vahdissa upseeri 20 sotamiehen kanssa. Hän komensi joukkoa pysähtymään ja kääntymään takaisin. Kun niin ei heti käynyt, käski hän miestensä ampua. Kaksi kuollutta jäi paikalle, 35 haavoittui.

Nyt vasta kun on verta vuotanut on „Turin'in Pankki“ ryhtynyt keskustelemaan työmiesten kanssa ja vihdoin suostunut heidän vaatimuksiinsa.

Woitto on työväestön. Kalliisti ostettu voitto.

*

Myöhemmät yksityiskohtaiset tiedot tapahtumasta osoittavat, että syy oli yksin omaan upseerin:

Työmiesten kulkue pysättyi sillalle ja anoi upseeriltä sovintolähettiä. Lakkolaiset tahtoivat ilmoittaa, että heidän toverinsa ovat yksimielisiä lakkolaisten kanssa.

Intiaanipäällikön kokemus kristityistä.

Intiaanipäällikkö Pokayon, viimeinen heimonsa johtaja, lähetti kuolinvuoteeltaan kansalleen sanoman, jossa hän pyysi heitä varomaan itseään kristittyjen tulivedeltä.

„Jos se olisi rehellinen vihollinen,“ sanoo hän, „niin voisimme voiton toivoisina taistella sitä vastaan.“ Mutta, oi, leiriimme on tullut kavaltaja, viekas kuin kettu. Hän syleilee, suutelee meitä, siten myrkyttäen meidät. Kun valkeat meitä opettivat rakastamaan jumalaa kaikesta sydämestämme, ja lähimäistämme niinkuin itseämme, kun he opettivat meitä rukoilemaan: Isä meidän, joka olet taivaassa, pyhitetty olkoon sinun nimesi, tapahtukoon sinun tahtosi!“ kohottivat he samalla kimaltelevan lasin huulillemme ja sanoivat: „Juokaa ja iloitkaa.“ Me ja meidän lapsemme joivat, — ja niinkuin käärme vieraili Achanten kuninkaallisessa hovissa — oli kuninkaalla näiden vaimojen kanssa 600 lasta.

Hankkiessaan itselleen uuden vaimon ei kuninkaalla ole muuta tehtävää kuin — valita. Tapahtuu usein, että tyttö, joka ei vielä ole täyttänyt kymmentäkään vuotta, miellyttää hänen majesteettiansa, mutta siinä tapauksessa saa morsian nuoruutensa tähden jäädä äitinsä luokse, kunnes hän on neitoseksi kehittynyt.

Vieraan mieshenkilön ei ole sallittu nähdä kuninkaan vaimoja, ja se onneton, joka vaikkapa vahingossa, sattuisi vilahdukselta näkemään jonkun heistä, rangaistaan kuolemalla. Siihen aikaan vuodesta, jolloin maanviljelys kysyy raatajia, työskentelevät kaikki nämä kuninkaalliset puolisot kuninkaan istutusmailla; muina vuoden aikoina taasen asuvat he Coomassie'ssa, valtakunnan pääkaupungissa, jossa huoneet kahden pitkän kadun pituudelta ovat heitä täynnä.

Kun he, kuten usein tapahtuu, kaikin lähtevät kävelyretkelle, kulkee joukko vartijoita heidän edellään ja ilmoittavat heidän tuloansa, jotta kaikki miehet tietäisivät väistyä heidän tieltään. Jos tämä syystä tahi toisesta ei ole kaikille mahdollista, täytyy sen, joka ei voi poistua, heittäytyä maahan kasvoilleen, jollei hän tahdo joutua kiinni ja paikalla tulla mestatuksi.

Kainin merkki.

Kirj. *V. Rakosy.*

Suomennos.

— — —

„Vuonna 1849 unkarilaisen vapaussodan aikana piirittivät eräs itävaltalainen ja rumaanilainen rykmentti pientä unkarilaista kaupunkia. Sen asukkaiden sitkeä ja kestävä vastarinta harmitti johtavaa itävaltalaista kenraalia, joka antoi käskyn, että jokainen, joka lopullisessa antautumisessa tavattaisiin ase kädessä, olisi armotta surmattava.

Kun kaupungin vihdoin täytyi antautua eivät sotamiehet, joiden nurjamielisyys pitkällisen piirityksen aikana myös oli kiihtynyt, vitkastelleet käskyä tottelemasta ja kun muuan rumaanilaisen rykmentin osasto kiivaan taistelun jälkeen oli saanut haltuunsa erään suurehkon talon, vietiin sen puolustajat, nuori mies ja kolmentoistavuotias poikanen, heti sieltä ulos ja asetettiin selkä seinää vasten. Poika, joka tietysti ymmärsi mistä oli kysymys, ei kuitenkaan osoittanut minkäänlaista pelon merkkiä. Hän ei liikahtanut paikaltaan eikä pieninkään vavistus häntä puistattanut nähdessään sotamiesten tähtäävän. Ratkaisevaa sanaa ei kuitenkaan nyt lausuttu. Eräs ohikulkeva upseeri oli huomannut tuon hennon olennon muurin luona ja voimakas huuto; „pidättäkää!“ sai sotamiehet laskemaan kivääreinsä alas.

„Ei suinkaan tuo poika ole ottanut osaa kaupungin puolustukseen?“ kysyi hän, lähestyen molempia uhreja.

„On“, kuului yksiääninen vastaus.

Upseeri katseli säälivästi pojan tarmokkaita, kauniita kasvoja, lannistumattomasta rohkeudesta loistavine silmineen, ja huokaus kohosi hänen rinnastaan — hän huomasi, että kaikki kokeet lapsen pelastamiseksi olisivat turhat.

„Sääli poikaparkaa!“ hän mutisi, ja oli juuri poistumaisillaan, kun toinen kuolemaan tuomituista puhutteli häntä.

„Herra,“ mies lausui, „näen että teillä on hyvä sydän — suostukaa viimeiseen pyyntöön — sallikaa minun lähettää tämä kotelo vaimolleni! Se sisältää arvopapereita, joita vaikk'eivät voi olla miksikään hyödyksi kellekään toiselle, kuitenkin turvaavat vaimoni ja tyttäremme tulevaisuuden.“

Upseeri näytti epäröivän, mutta kaikki epätietoisuus hälveni kun rykmentin eversti samassa näyttäytyi ja mies, käyttäen tilaisuutta hyväkseen, riensi esittämään asiansa hänelle.

„Kenenkä mukana aijotte sitten lähettää kotelon?“ eversti kysyi.

„Poikani mukana“, hän vastasi.

Everstiä seuraavat upseerit nauroivat pilkallisesti ja eräs rumaanilainen kapteeni, joka myöskin oli saapuvilla, alkos kiihkeisti vastustaa.

„Luulette ehkä, että tahdon hankkia pojalleni tilaisuuden pakenemiseen!“ isä lausui. „Olkaa huoletta; hän ei käyttäisi sitä keinoa hyväkseen.“

„Vakuutan teille, herra upseeri, että tulen takaisin!“ huudahti poika, kiinnittäen kirkkaan katseensa everstiin. „En pelkää kuolemaa!“

„No, olkoon menneeksi — mene sitten!“

Poika tarttui koteloon, jonka isä hänelle ojensi, ja lähti matkalle, juosten kaikin voimin. Eversti katsoi hänen jälkeensä, kunnes poika katosi näkyvistä, ja meni sitten upseeriensa keralla lähellä olevaan majataloon. Ainoastaan rumaanilainen kapteeni jäi paikalle. Hänen oli täytynyt, vaikka pidätetystä raivosta vavisten, nähdä esityksensä jätettävän huomioon ottamatta, ja kun poika riensi matkoihinsa hehkuivat hänen silmänsä kuin suden, jolta saalis on temmattu. Nyt hän kääntyi sotamiesten puoleen.

„Ampukaa tuo koira!„ hän huusi viitaten mieheen, joka seisoi muuria vasten.

Miehet tottelivat; kaksikymmentä kuulaa lävisti yht'aikaa tuon onnettoman. Ääntäkään päästämättä hän kaatui — tuskin huomattava väristys, ja kaikki oli lopussa.

Sotamiehet asettuivat maahan lepäämään, päivän ponnistuksista nääntyneinä. Kapteeni istuutui suurelle kivelle muurin viereen, sytytti sikaarinsa ja alkoi poltella, heittäen silloin tällöin silmäyksen ruumiiseen, joka oli melkein hänen jalkojensa juuressa. Hänen petolinnun näköiset kasvonsa olivat synkät ja hänen mustissa silmissään iski toisinaan uhkaava välähdys, ilmaisten, että viha vielä kiehui hänen sisässään.

Akkiä hän kuuli erään sotamiehen huudahtavan:

„Kapteeni! Katsokaa — poika tulee takaisin!“

Ja todellakin — poika lähestyi juosten melkein yhtä nopeasti kuin lähtiessäänkin. Hänen rintansa kohoili hänen kasvonsa olivat tummanp,unaiset ja hiki helmeili hänen otsallaan. Hän ei hiljentänyt vauhtiaan ennenkuin oli ennättänyt muurin luo, jolloin hän nähdessään isänsä elottoman ruumiin pysähtyi ja epätoivon huudolla heittäytyi hän verisen ruumiin päälle.

„Oi, isäni, rakastettu isäni,“ hän nyyhkytti.

„Miksi ei ole voitu odottaa kunnes minä palaiin takaisin!“

Lapsen suru näytti tekevän jonkunlaisen vaikutuksen kapteeniin, joka vielä istui kivellä, ja jonkun hetken näytti siltä kuin pääsisivät lempammät tunteet hänessä valloilleen. Mutta sitten hän syöksyi ylös, tarttui pojan käsivarteen ja heitti hänet muuria vasten.

„Ampukaa hänet!“ huusi hän peloittavalla äänellä. „Ampukaa tuo julkea lurjus, joka on uskaltanut sekoittautua asioihimme!“

Käsky oli tuskin annettu, ennenkuin se toimeenpantiin. Laukaukset pamahtivat yht'aikaa ja jokainen kuula osui maaliinsa. — — —

Moniavioisuus

on hyvin suuressa määrässä vallalla Ashanten kuningaskunnassa Afrikassa. Kuta useampia vaimoja jollakin miehellä on, sitä suurempi on myös hänen yhteiskunnallinen vaikutuksensa. Yksityisen miehen vaimojen lukumäärää, ei rajoita muu kuin hänen varallisuutensa, joka kyllä sanoo, montako vaimoa hän voi ostaa ja elättää; mutta kuninkaan vaimojen lukumäärä sitä vastoin on rajoitettu lailla — rajoitettu kolmeen tuhanteen kolmeen sataan kolmeenkymmeneen kolmeen (3,333). Ja tavallisesti hän ei riko tätä lakia — sanotaan.

Kaikissa tapauksissa tulee kuninkaalla aina olla useampia vaimoja kuin yhdelläkään hänen alamaisistansa, hän kun muuten olisi vaarassa menettää alamaistensa kunnioituksen. Nykyisellä kuninkaalla onkin todella korkein lain myöntämä lukumäärä vaimoja, ja jo vuonna 1891 — jolloin eräs matkustaja, jonka muistiinpanoista nämä tiedot ovat otetut,

Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
SKÅNE
myöntää halvimpiin vakuutusmaksuihin palo- ja henkivakuutuksia kautta
C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Telefooni N:o 345.

Björkbodan Tehdas Osakeyhtiö
(Kellokosken Tehdas).
Valmistaa: rakennustakeita, kirveitä, meijeriastioita y. m.
Valimo- ja Nikkelöimislaitos.
Pääkonttori: Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

KANSAINVÄLINEN
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Wienissä.
Ainoastaan Smk 15:75 p:n vuotuista vakuutusmaksua vastaan myönnetään 10,000 markan vakuutus kestävästä invaliditeetista ja yhtä suuri ohimenevästä invaliditeetista sekä 5 markan päivänkorvausvakuutus, varaluokka 0 kun vakuutus pidetään voimassa 10 vuotta.
Lähempiä tietoja antaa C. F. Carlander, Pää-asiamies.
Helsinki, Länsi Ranta 18. Tel. 345.

Arabia
Tittala
pöytäkalustoja, uusia kauneita malleja.
Kahvi- ja teekuppeja, uusia muotoja ja malleja.
Kukkaruukkuja, vaaseja, ialustoja.
Pesukalustoja, iso valikoima, useita uutuuksia.
Juomalaseja, viinilaseja, karafiineja, kannuja, hedelmämaljoja, lautasia y. m. sekä yksinkertaisesta että hiotusta lasista.
Suuri valikoima ja huokeimpiin hintoihin.
Arabian Myynti-makasiinissa.
Omistaja G. F. STOCKMANN.
Kluuvikatu 2, Kämpin hotelli.

Puusepän ja Sorvarinliike
1 Bulevaardinkatu 1.
Vilho Koivisto.

Kivennäisvesitehdas „Sanitas".
Kivennäisvesiä ja Virvoitusjuomia.
Tehdas ja konttori Lapinlahdenkatu 8, Helsinki.

Kenkäkauppa.
Vladimirinkatu 4. Telf. 24 89.
Aina hyvin järjestetty valikoima, kotimaisia ja ulkomaalaisia hyvin valmistettuja ja kauniita jalkineita halpoin hintoihin.
Tilauksia ja korjauksia toimitetaan huolellisesti.
4 Vladimirinkatu 4.

Ostakaa „Agros" yhtiön
Jauhoja
(Ruis-, lesty-, nisujauhoja).
Osakeyhtiö Agros.
Helsinki — Pietari.

Pohjolan Kellokaupassa
Helsinki, Mikonkatu N:o 3.
Myydään ehdottomasti halvimmalla parhaimpia Schveitziläisiä taskukelloja, komeita seinäregulaattoria, paino- ja vieterikäynnillä useita eri mallia, kellonperiä ja ripustimia, silmälasia, kulta- ja doublé-sormuksia, rinta- ja kravattineuloja, rannerenkaita, kulta, hopea- ja uusihopea teoksia; niinkuin hedelmävaaseja, kahviserviisejä, leipäkoreja, teelasinpitimiä, serviettirenkaita, lusikoita y. m. y. m.
POHJOLAN KELLOKAUPPA.
(Omistaja M. Träskelin.)
HUOM.! Kellojen myydään kuukausi ja viikkomaksulla.
Jäleenmyyjille suurella hinnanalennuksella.

Parhain osto-aika!
Taulunkehyksiä. Kehyslistoja, Akkunanverholistoja, Tauluja, Kuvastimia y. m.
Uudestaan kultausta sangen kohtuullisella palkkiolla
Berndt Kahlroth'in Kultaamis- ja Kehystehtaassa
Korkeavuorenk. 27:ssä Helsingissä.

Palovakuutus-Osake-Yhtiö
Pohjola.
Osakepääoma 5 milj. Smk.
Vakuuttaa kiinteätä ja irtainta omaisuutta maalla ja kaupungeissa.
HUOM.! Uusia tehtaita suunniteltaessa ja vanhoja korjattaessa annetaan maksutta neuvoja rakennusten sijoittamisesta ja sisustamisesta.

Jälleenmyyjät huom.!
Omistajan kuoleman ja liikkeen uudestaan järjestämisen vuoksi loppuunmyydään sisäänostohintoihin ja niiden alle
tukkutavaroita
niinkuin alusvaatteita, sukkia, käsineitä, urheilupaitoja, liinoja, erilaatuista lyhyttä tavaraa y. m.
Julius Sjögren.
Trikoo- ja villatavarankauppa
Mikonkatu 4 ja Sentraali pasaasi

A. Almin
Tapetti- & Värikauppa
Iso Robertinkatu 4. Telef. 33 85.
Myy halvimpiin hintoihin Tapeteja, Kattokoristeita, Linoleum mattoja, Vaksikankaita, Akkunaverhoja, Vernissaa, Liina-öljyä, Tärpättiä, Sprii- & öljylakkoja, Kuivia ja öljystävapaita värejä, Siveltimiä & Bronsivärejä sekä kaikkea mitä rikaslajiseen varastoon kuuluu.

taa komentavalle upseerille, että he olivat aseettomia ja olivat saapuneet ilman pahoja aikeita; tarkoituksensa oli vaan antaa selitys työtovereilleen. Joukko heilutti sinisiä nenäliinojaan, ja työväenliiton johtaja Desvo lähti levollisena hattu kädessä upseerin luo.

„Pyydän puhua sanan kanssanne," huudahti hän luutnantille.

„Tuosta saatte sen!"

Samalla laukasi luutnantti di Benedetto revolverinsa. Kolmen kuulan lävistämänä syöksyi Desvo kuolleena maahan. Tämään tehtyään komensi upseeri sotamiehet ampumaan joukkoa ja huomatessaan heidän ehdoin tahdon tähtäävän liian korkealle, lyö tuo hirviö sotamiesten kivääreit alemma, jotta kuulat tapaisivat uhrinsa. Kaksi yhteislaukausta ammuttiin; haavoitettujen lukumäärä, joista useat ovat vaarallisesti selkään haavoitettuja, nousee 50:een. Talonpoika Fussati, jota kuula kohtasi, huudahti kaatuessaan: „Rohkeutta, toverit! Eläköön sosialismi!"

Upseeri, joka verilöylyn pani toimeen, kuuluu jo muutamia päiviä ennen virkkaneen: „Noita ihmisiä on lyijyllä ruokittava".

— **Ameriikkalaiset miljardein omistajat** pitivät äskettäin kokouksen Claridge'n hotellissa Lontoossa. Lontoon kauppakamari oli kutsunut New-Yorkin kauppakamarin Lontooseen kokoukseen, kutsua olivat noudattaneet seuraavat, miljardein ja miljoonain omistajat:

	Dollars.
Mr Andrew Carnegie .	350,000,000
Mr I. Pierpont Morgan	300,000,000
Mr W. Bayard Cutting	50,000,000
Mr J. P. Morgan jun.	25,000,000
Mr A. Foster Higgins.	20,000,000
Mr James Speyer . .	20,000,000
Mr G. S. Bowdoin. .	20,000,000
Mr Levi C. Weir . .	20,000,000
Mr Eugene Delcano .	20,000,000
Mr John J. Waterbyry	18,000,000
Mr William Butler Duncan	15,000,000
Mr Barton Hepburn .	15,000,000
Mr W. H. Parssons .	10,00,0000
Hon. Isidor Straus . .	10,000,000
Hon. Cornelius N. Bliss	10,000,000
Hon. Levi P. Morton .	10,000,000
Mr Charles Lanier , .	19,000,000
Mr I. Mc Creery . .	5,000,000
Mr Morris K. Jesup .	5,000,000

Yhteisen päivällispöydän ääressä oli edustettuna 1,000 miljoonaa dollaria (enempi kuin 5,000 miljoonaa markkaa).

Oikeus.

Uskommehan me totuuteen käskyissä: „Kaiken mitä te tahdotte ihmisten tekevän teille se tehkää heille; mitä te tahdotte, että he eivät tee teille, älkää tekään sitä heille tehkö!" ja „Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi!" Nämä ovat perussäännöt, piirretyt jokaisen sydämeen.

Me emme tahdo, että lähimmäisemme luulee meistä pahaa; siksi älkäämme mekään ajatelko hänestä sitä.

Päinvastoin tulee meidän lähimmäisestämme uskoa hyvää — sen teemmekin jos itse olemme hyvät — ja antakaamme hänen tuntea hyvyydestämme. Jos hän meitä loukkaa, tulee meidän antaa hänelle anteeksi. Jos me häntä loukkaamme tulee meidän rehellisesti tunnustaa vikamme eikä antaa sen aiheuttaa tylyyttä lähimmäistämme kohtaan. Tiedämmehän kaikki olevamme puutteelliset.

Rakastaen itseämme me emme unohda esiintuoda kaikkia mahdollisia huojentavia seikkoja silloin, kun asia koskee meitä itseämme. Mutta jos tahdomme tehdä oikein tulee meidän lähimmäisemmekin vikoja tuomitessa olla hänen suopea puolustajansa.

Mutta älkäämme etsikö toisten virheitä. Me emme tule paremmiksi vaikka ne olisivat kuinka lukuisat ja suuret. Mutta varmaan on meille oleva hyödyksi, jos opimme tuntemaan lähimmäisemme hyvät puolet ja ansiot. Ja paljon suurempaa iloa tuottaa meille huomata lähimmäisemme hyvät vaikuttimet kuin jos itse olisimme oikeassa. Se on kyllä paljon vaikeampaa. Mutta ainoastaan tätä tietä kulkien me lähenemme oikeutta. Kaikki hyvät suhteet ihmisten välillä perustuvat yllämainittuihin sääntöihin; huonot suhteet ovat niiden rikkomisen seuraukset. G. S.

Eräs tapahtuma.

A. Lin mukaan.

Puhellessani varjoisan puun juurella kylän postihuoneen edustalla, alkoi koirien tappelu maantiellä.

„Tulkaa mukaan", sanoin toverilleni hypähtäessäni ylös penkiltä. „Tulkaa tätä tietä", sanoi översti tarttuen käsivarteeni ja veti minut postihuoneeseen.

„Mutta tahdon katsella, kun koirat tappelevat", selitin minä hänelle.

„Niin, tietysti; mutta te ette tahdo tulla ammutuksi?

„Minkätähden tulisi tässä kysymys ampumisesta?"

„Sillä toinen koira antaa toista selkään, ja selkään annetun koiran omistaja ei vaan jätä asiaa niin helpolla. Tuolla tulevat molemmat omistajat."

Kymmenen minuutin kuluttua lähdimme ulos. Me kohtasimme miehen kahden kuulan lävistämänä makaamassa maassa, ja näimme ihmisten kantavan pois toista miestä, hänelläkin suuri joukko lyijyä ruumissaan.

„Koiratappelut ovat huvittavia näytelmiä sanoi översti", „mutta varminta on niitä katsella silloin kun ne jo ovat ohi ja kuolleet kannetut pois."

Henkivakuutusyhtiö „The Mutual Life"
Perustettiin v. 1843
yleisen henkivakuutusliikkeen harjoittamiseksi keskinäisyyden periaatteelle kiinteillä vakuutusmaksuilla joten
Kokovoitto
jaetaan vakuutettujen kesken.
Voittorahasto teki
vuonna 1885 Smk 26,000,000
„ 1890 „ 52,000,000
„ 1895 „ 139,000,000
„ 1900 „ 280,000,000
Yhtiön kaikki rahastot tekivät
vuonna 1885 Smk 564,000,000
„ 1890 „ 762,000,000
„ 1895 „ 1,146,000,000
„ 1900 „ 1,688,000,000
Uusia vakuutuksia vuonna 1900: Smk 912,000,000.
Nykyään voimassa olevia vakuutuksia ja elinkorkoja: Smk 5,900,000,000.
Pääasioimisto Suomea varten:
Alex. F. Lindberg.
Helsinki,
Aleksanterinkatu 48.

Urheilukenkiä ja kaikellaisia Kummitavaroita.
Asfalttihuopaa ja Asfalttilakka halvimpiin hintoihin.

Suosikaa kotimaista teollisuutta
ja tehkää ostoksenne Suomalaisen konkätehtaan kaupassa.
Pohj. Esplanaatinkatu 37. Telf. 1308.
Huom.! Kestävää työtä, hyvin järjestetty valikoima. Halvat hinnat.

Kananhäkkiverkkoa
myö
G. F. Stockmann.

Kaikellaisia
Taloustarpeita
ostetaan edullisimmin
G. F. Stockmann.

Jääkaappeja
Jäätelökoneita
myö
G. F. Stockmann.

veli talon heitti ja omaisuutensa joi renttujen kanssa, niin hänelle sinä tapat juotetun vasikan! — Isä sanoi tähän: sinä oletkin aina minun luonani, ja kaikki mikä on minun on myöskin sinun. Eikä sinun siis ole pahastuminen vaan iloitseminen siitä, että veljesi oltuaan kuollut on eläväksi vironnut, kadoksissa oltuaan on jälleen löytynyt.

Eräs isäntä laittoi puutarhan, ojitti sen, aituutti ja saattoi kaikki semmoiseen kuntoon, että puutarhasta voi odottaa paljon hedelmätä. Ja hän lähetti miehiä työhön, joiden piti koota hedelmiä ja sopimuksen mukaan maksaa isännälle puutarhasta.

Isäntä on isä, puutarha on maailma, työmiehet on ihmiset. Isä on lähettänyt maailmaan poikansa, ihmispojan, ainoastaan sitävarten, että ihmiset tuottaisivat Isälle sitä elämänjärkeä, jonka hän on heihin pannut. Ajan tultua lähetti isäntä vuokramaksua hakemaan. Isä on lakkaamatta puhunut ihmisille siitä, että heidän on täyttäminen hänen tahtoansa. Työmiehet ovat ajaneet pois isännän lähettilään mitään tälle antamatta ja jatkavat elämäänsä kuvaillen puutarhaa omaksensa, eli että he omasta armostansa siinä istuvat. Ihmiset ovat luotansa karkoittaneet sen, mikä muistuttaa heille Isän tahdosta ja yhä elävät kukin itseänsä varten, kuvaillen elävänsä lihallisen elämän iloja varten. Isäntä lähetti uudestaan ja vieläpä rakkaimmat miehensä — oman poikansa — muistuttamaan työmiehille heidän velastansa. Mutta työmiehet olivat jo kokonansa hulttautuneet ja kuvailivat, että jos he tappavat isännän pojan, joka heille muistuttaa, ettei puutarha ole heidän, niin he jätetään tykkänään rauhaan. Ja he tappoivat hänet.

Ihmiset eivät kärsi muistutettavankaan heitä siitä hengestä, joka heissä elää ja heille osoittaa, että hän on ikuinen, he sitävastoin kuolevaisia; ja he ovat parhaansa mukaan tappaneet itsessään hengen tietoisuuden, käärineet riepuun ja haudanneet maahan heille annetun rahan.

Mitä on isännän nyt tekeminen? Eipä muuta kuin karkoittaminen mokomat työmiehet ja toimittaminen uusia sijalle.

mitä tässä elämässä tarvitaan, ja saapi sitäpaitsi vielä ajattoman elämän. Palkintoa ei taivaan valtakunnassa ole. Taivaan valtakunta on tarkoitusperä ja palkinto. Taivaan valtakunnassa ovat kaikki yhdenarvoisia: ei ole ensimäisiä eikä viimeisiä.

Sillä taivaan valtakunta on tämmöinen. Talon isäntä läksi aamuseltaan työväkeä puutarhaansa toimittamaan. Hän lupasi markan mieheen, tuli puutarhaan ja pani miehet työhön. Toisella rupeamalla hän palkkasi lisäväkeä ja lähetti nekin puutarhaan. Iltarupeamasta niinikään palkkasi uutta väkeä ja lähetti puutarhaan. Ja kaikille lupasi markan päivärahaa. Tuli sitten tilinteon aika. Isäntä käski maksaa kaikille saman verran; ensiksi niille, jotka viimeiksi olivat tulleet ja sitten ensintulleille. Nähtyään että viimeisille annetaan markka kullekin, luulivat ensimäiset saavansa enemmän; mutta heillekin annettiin vaan markka mieheen. Rahan saatuansa he sanoivat: nuo ovat olleet vaan rupeman työssä, me sitävastoin kaikki neljä, miksi meille siis annetaan yhtäpaljon? se on vääryyttä. — Mutta isäntä sanoi siihen: älkää nurisko, enhän minä ole teille vääyyttä tehnyt. Enkö ole antanut teille mitä lupasin? Markastahan puhekin oli. Ottakaa rahanne ja menkää. Mutta jos minä tahdon viimeiselle antaa sen minkä teillekin, enkö saa mielein mukaan omaani jakaa? Vai sekö teitä sapettaa, että näette minut hyvänluontoiseksi.

Ei ole taivaan valtakunnassa ensimäisiä eikä viimeisiä, — kaikki ovat yhdenarvoiset.

Jeesuksen luo tuli kerran kaksi hänen oppilaistansa, Jaakop ja Johannes, ja sanoivat: opettaja, lupaa tehdä, mitä sinulta aijomme pyytää.

Hän kysyi: mitä te tahdotte?

He vastasivat: että olisimme sinun kaltaisesi.

Jeesus sanoi heille: että itse tiedä, mitä pyydätte. Elää voitte niin kuin minä, voitte myöskin puhdistua lihallisesti elämästä niinkuin minä, mutta tehdä teidät samallaisiksi kuin minä — se ei ole minun vallassani. Jokainen

Vakuuta Henki ja Omaisuus Skandiassa

(toimii Suomessa vuodesta 1856).

Asiamiehiä kaikissa maamme kaupungeissa.

Pääasioimisto:

Schildt & Hallberg

Helsinki.

Kooperatiivinen Työväen Kauppa- ja Teollisuus-Osakeyhtiö.

Wladimirinkatu 23. Puhelin 3693.

Valmistaa kaikkea räätälinammattiin kuuluvaa työtä huolellisesti ja kohtuullisilla hinnoilla.

HUOM.! Liikeen tuottama voitto jaetaan vuosittain ostajille.

Tehkää kesätilauksenne hyvissä ajoin. Kesäpukukankaat ovat saapuneet. Samoin suuri varasto hattuja.

Huom.! Liike muutetaan 1 p:stä Huhtikuuta **Wladimirink. 13.**

K. Aug. Forsbäck

Rauta & Väri Liike

33 Fredrikinkatu 33.

Alituisesti hyvin lajiteltu varasto huokeampiin hintoihin: ***Keittoastioita & Talouskapineita, Huonekaluja, siloja & Resooreja parasta lajia, Värejä, Vernissaa, öliyä kaikkea lajia Rakennustakomia Sementtiä, Tiiliä y. m.***

J. W. Nylander'in Räätälinliike

Mikonkatu 1, 2:nen ker. Tel. 3395.

Hyvinlajiteltu varasto koti- ja ulkomaisia kankaita. Tilaukset valmistetaan huollellisesti uusimman kuosia mukaan.

Tohtori Lahmann'in Ravintosuolaextraktia

suositellaan vähäverisyyttä, huonoa ruuansulatusta ja umpitautia sairastaville. Tarkempia tietoja on broshyrissa:

Lahmann'in ravintosuolavalmistus.

Joukottain ja vähittäin

Osakeyhtiö Axel Pihlgren'illä.

Se joka tahtoo suojella Vatsaansa

ei saa juoda kahvia eikä teetä aamulla, vaan helposti sulavaa, oikeata, täysin hyvää kakaota. Senlaista on

Lahmann'in Ravintosuola Kakao

joka on paraiten ravitsevaa ja enin käytetään. Sitä on saatavana joka siirtomaan kaupassa. Ainoa **Lahmann'in kakaon** joukottain myyjä on

A. B. Axel Pihlgrén.

30 minuutissa

korjataan jalkineet **Uno Pelander'in Jalkinetehtaassa,** Fredrikinkatu 35.

Korjattavat jalkineet noudetaan, kun ilmoitetaan siitä telefoonilla 27 07.

Läkki- pelti- ja Kuparisepänliike.

Helsinki. Tehdas Korkeavuodenkatu 32.

Telefooni 90.

Holmström & Svensson

myyvät alituisesta varastostaan:

1.a kivihiiliä, valukoksia ja takomohiiliä halvimmalla.

Telef. 29 24 — 32 03.

Perssonin kutomakoneita Villalankaa

runsaassa valikoimassa.

Kudottuja tavaroita

Mikonkatu 2. Tel. 13 32.

Th. Neovius.

Luujauhoja

oikeata Schafforstia, merkitty A. K. F osittain ja joukottain, myy

Wilhelm Kommonen.

Kylpylaitos!

Kylpylaitoksessa Ratakatu 3,

on saatavina joka arkipäivä kaikenlaisia erinomaisia kylpyjä. Erittäin suositellaan **puolikylpyjä, Nauheimermer-** (hiilihappo-) kylpyjä sekä **mäntykylpyjä.**

Telef. 12 93.

L. A. Aspholm'in

Satulaseppä ja verhoilijaliike.

Valmistetaan ajo ja huonekalujen verhousta sekä valmiita töitä löytyy varastossa. Matkakapineita ynnä muuta.

Ratakatu 14.

Telefooni N:o 27 63.

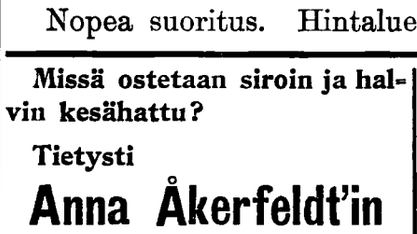

Aleksanterinkatu N:o 50.

Osakeyhtiö Helsingin Höyryleipomo.

Ludvikinkatu 5. Telefooni 17 32.

Suosittaa hyvin tunnettuja, **Kauppa- ja Teollisuusnäyttelyssä Lyypekissä** palkittuja

Ruokaleipiään

niinkuin: ***Hapanleipää, Maustettua ja maustamatonta ruokaleipää*** ja leipomon erityistuotteita: ***Herkku- ja kate-, ruoka- ja näkkileipää.***

Kaikki tuoretta, mureata ja hyvänmakuista.

Nopea suoritus. Hintaluettelo annetaan pyydettäessä.

Missä ostetaan siroin ja halvin kesähattu?

Tietysti

Anna Åkerfeldt'in

Muotikaupassa.

Yrjönkatu 4. Tel. 21 45.

Huom.! Puettuja hattuja 3 markasta.

Valmiita tikatuita **peitteitä** 10 markasta, **puseroita** 2 m. 5 p:stä.

Korkeavuorenkatu 36.

Terese Fohström.

Huom.! Peitteiden ompelemista vastaan otetaan.

Ferd. Timper

Kultaseppä.

Alexanterinkatu N:o 7.

Suurin varasto uudenaikaisia teoksia. Tilauksia sekä korjauksia toimitetaan.

Vanha kulta ja hopea ostetaan korkeimpiin hintoihin.

VOITA

Useampia lajia halvempiin hintoihin

Voikauppa Yht.

Forsström ja Kumpp.

Etelä Esplanaadink. 16. Puhelin 28 75.

Henrik Ekbom'in Verhoilija ja Puusepänliike,

Fabianinkatu 28.

Jossa valmistetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä e. s. m. Huonekaluja, Resoorimadrassia j. n. e.

Kellojen, Kronometerien

ynnä hienompien

Präsisiooni koneitten

KORJAUS VERSTAA

Taatusti hyvä työ.

Alituinen varasto hyvin tartasteltuja

Seinä- ja Taskukelloja

Kellonperiä y. m.

C. U. BERGSTRÖM

Erottaja 19 Skalnaden

Telef. 37 12.

Pyrkijä,

nuorison rientojen kannattaja

maksaa

ainoastaan 2 mk. vuosikerta.

Tilatkaa lehteä, tutustukaa nuorison liikkeesen!

Tilaus osoite: „Pyrkijä". Laihia.

J. R. Lukander

Vaskenvalaja,

Ruoholahdenkatu N:o 5.

Tekee tilattaissa kaikenlaatuisia messinkitöitä sekä korjauksia ja tinauksia puhtaalla englannin tinalla.

Pukimo-Yhtiö Aalto & Kumpp.

Ratakatu N:o 9. Telef. 15 05.

Suositetaan miesten pukuja ja pukutarpeita Uusia kevätkankaita on saapunut. Taattu työ, hinnat kohtuulliset.

Naisten koru-tavarakauppa.

City'n talo

Aleksanterinkatu 54.

Koristekappaleita, samettia, hanskoja, nauhoja, helmityllejä ja pitsejä, kankaita halvimmalla, keväthattuja hyvä mallisia ja hienosti koristettuja.

Mimmi Nylanderin Leninki- ompeluliike

Mikonkatu 1, 2:nen kerros. Telef. 33 95.

Huom.!

Hautapatsaita

jotka ovat valmistetut

Hienosta Graniitista

uskomattoman halpoihin hintoihin

A. V. Kalenius'en luona,

Lapinlahdenkatu 25.

Telef. 34 74.

Palkittuja.

Husqvarnan Teräs-Ompelukoneita

„Freja Triumf".

Polkupyöriä.

Husqvarnan pääasioimistossa

Cityn talo, Aleksanterinkatu 54.

Telef. 18 47.

Helsingin Kemiallinen Pesulaitos

Antinkatu 15, Telefooni 507.

Toimittaa kemiallista pesoa ja tahran poistamista kaikenlaisista herrain, naisten ja lasten vaatteista, kuin myös silkistä, sametista, pitseistä, vilteistä, pöytäliinoista y. m.

Mimmi Talén.

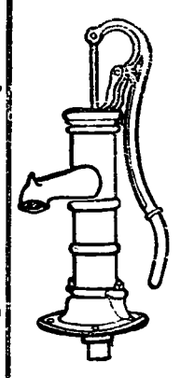

Pumppuja

alkuperäisiä Amerikalaisia

halpoja ja hyviä.

Erittäinkin suositetaan:

Pumppuja messinkivuoratuilla cylintereillä veden varjelemista varten ruosteelta, ja myös

Laivapumppuja

yksi- ja kaksi cylinterisiä

sekä

Diafragma-imupumppuja.

Suurin valikoima kaikenlaisia

Vesijohtotarpeita

Ilmaisia neuvoja pumppujen valinassa j. n. e. ja neuvoja niiden ylöspanemisessa. **Valmiita johtoja** asetetaan yhteen lähetettyjen mittojen mukaan.

Rob. Huber.

Helsinki, Mikonkatu 15,
Tampere, Kauppiask. 11,
Wiipuri, Torkkelink. 2.

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö

Suomi

— Helsingissä. —

Henkivakuutuksia, Elinkorkoja, Myötäjäisvakuutuksia, Jälkeenelokorkoja, Lapsenvakuutuksia.

Kymmenen vuotisen toimintansa aikana on yhtiö suorittanut:

Kuolemantapauksista	Smk.	3,160,186
Voitto-osuuksina vakuutetuille	„	1,193,897

1900 vuoden lopussa oli:

Henkivakuutuskanta	Smk.	84,503,112
Henkivakuutettujen luku		25,293 henkilöä.
Vakuutusrahasto	Smk.	13, 287,617
Pohjarahasto	Smk.	300,000
Vararahasto	„	820,000
Voittorahasto	„	184,409 „ 1,304,409

Suurin kotimainen Henkivakuutusyhtiö

ihminen voi omalla voimainponnistuksellansa tulla Isän valtakuntaan, antautuen hänen valtansa alaiseksi ja täyttäen hänen tahtoansa.

Kuultuansa tämän, toiset oppilaat suuttuivat noihin veljeksiin, kun ne tahtoivat olla opettajan kaltaiset ja ensimäiset oppilaiden joukossa.

Mutta Jeesus kutsui heidät luoksensa ja sanoi: jos te, veljekset Johannes ja Jaakop, olette pyytäneet minun tekemään teidät kaltaisikseni siinä aikomuksessa, että tulisitte ensimäisiksi, niin olette erhetyksissä; samoin jos te muut olette heille vihoissanne siitä syystä, että he haluavat olla teidän edellänne, olette tekin erhetyksissä. Ainoastaan maailmassa pitävät kuninkaat ja esimiehet laskua siitä, kuka heistä on ensimäinen, hallitaksensa siten kansoja. Mutta teidän joukossanne ei saata olla ensimäisiä eikä viimeisiä, ei vanhempia eikä nuorempia. Teidän joukossanne on suurempi toisia se, joka on kaikkien palvelija. Joka teidän joukossanne tahtoo olla ensimäinen, hän pitäköön itseään viimeisenä. Sillä niin on Isän tahto ihmispoikaan nähden, että ei tämä elä palveluttaakseen itseänsa, vaan itse palvellakseen kaikkia ja antaakseen lihallisen elämänsä lunastukseksi hengen elämästä.

Ja Jeesus sanoi kansalle: Isä pyrkii pelastamaan sitä, mikä on hukkumassa. Hän iloitsee löydöstänsä niinkuin iloitsee paimen löytäessään yhden kadonneen lampaan. Kun yksi on kadonnut, jättää hän 99 ja menee kadonnutta pelastamaan. Jos vaimo pennin kadottaa rahoistansa niin koko pirttinsä hän lakasee, kunnes sen penninsä löytää. Isä rakastaa poikaa ja kutsuu häntä luoksensa.

Ja hän sanoi heille vieläkin vertauksen, osoittaakseen, ettei ole ylentäminen itseänsä, jos mieli elää Jumalan tahdossa. Hän sanoi: kun sinua pitoihin käsketään, älä istu peräpenkille kunniasijalle, sillä jos joku sinua arvokkaampi sattuu sitten tulemaan, niin isäntä pyytää sinua siirtymään ja antamaan tälle tilaa; silloin saat vasta oikein hävetä. Mutta istu sinä paremmin lähemmäksi ovensuuta; silloin

isäntä, huomattuaan sinut, käskee sinut peremmälle, ja kunnia tulee osaksesi.

Niin ei ole Jumalan valtakunnassakaan ylpeyden sijaa. Joka itseänsä ylentää se sillä juuri alentaakin itseänsä; vaan joka itseänsä alentaa, se sillä ylentää itseänsä Jumalan valtakunnassa.

Olipa eräällä miehellä kaksi poikaa. Nuorempi pojista sanoi: isä erota minulle perintö. Ja isä teki niin. Nuorempi otti osuutensa, meni vieraaseen poikkakuntaan, tuhlasi koko omaisuutensa ja joutui kurjuuteen. Hänen oli rupeaaminen siellä sikopaimeneksi. Ja niin nälissään hän oli, että söi, mitä sioille heitettiin. Ja hän alkoi katua elämäänsä ja ajatteli: miksi minä erosinkaan isän talosta? Isällä oli yltäkyllin kaikkea ja hänen palvelijansakin olivat kylläiset, mutta minä tässä saan sianruokaa maistella. Enköhän menekin isän luo! Notkistun hänen eteensä ja sanon: anna minulle anteeksi, isäni, en kelpaa sinun pojaksesi, mutta ota minut edes palvelijaksesi. — Sanasta toimeen. Mutta ei hän vielä ollut talon pihalle päässyt, kun isä hänet jo huomasi ja juoksi häntä vastaan, syleili ja suuteli häntä. Poika sanoi hänelle: isä, pahoin olen menetellyt, enkä kelpaa enää sinun pojaksesi. Mutta isä ei ottanut kuullakseenkaan ja sanoi palvelijoille: tuokaa tänne parasimmat vaatteet ja pukekaa hänen yllensä. Ja tappakaa juotettu vasikka, ja iloitkaamme siitä, että tämä poikani, joka oli kuollut, on nyt tullut eläväksi, oli kadoksissa ja nyt on löytynyt. Tulee sitten vanhempi veli työstä ja jo etäältä kuulee laulut ja hypyt. Kysäsee palvelijalta, että mikä ilo siellä käy? — Palvelija vastasi: etkö tiedä, että veljesi on palannut, ja isäsi on antanut tappaa juotetun vasikan ilosta, että on saanut poikansa takasin. — Vanhempi veli pahastui eikä mennyt sisälle. Niin isä tuli hänen luokseen ulos ja käski sisälle. Mutta poika sanoi: monet vuodet olen minä talon töitä tehnyt enkä ole kertaakaan sinun käskyjäsi täyttämättä jättänyt, vaan etpä sinä minua varten ole koskaan juotettua vasikkaa tapattanut. Mutta kun tuo nuorempi